

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

2931 e.64

To the Bodleian Library from
Edward S. Dodgson, of Jesus College,
this 31st Day of October, 1913.

HOMERI ILIAS

GRÆCE ET LATINÆ,
ANNOTATIONES IN USUM
SERENISSIMI PRINCIPIS
GULIELMI AUGUSTI,
DUCIS DE GUMBERLAND, &c.
REGIO JUSSU
SCRIPSIT ATQUE EDIDIT
SAMUEL CLARKE, S. T. P.

VOL. I.

EDITIO SEPTIMA.

Ὁ μὲν ὅστις λέξει καὶ διανοίᾳ πάντας ὑπερβέβληκε.

Aristot. de Poëtic. Cap. 24.

*Hic omnes sine dubio, & in omni genere eloquentiæ, procul
à se reliquit.*

Quintilian. Lib. X. Cap. 1.

LONDINI:

Excudit CAR. RIVINGTON,

Impensis J. POTE, J. WHISTON, J. & F. RIVINGTON,
R. BALDWIN, L. HAWES & G. CLARKE & R. COLLINS,
G. JOHNSTON, S. CROWDER, B. LAW, C. RIVINGTON,
J. JOHNSON, T. DAVIES, G. KEITH, & G. ROBINSON
& J. ROBERTS.

MDCCCLXVIII.

CELSISSIMO PRINCIPI

GULIELMO AUGUSTO

DUCI DE CUMBERLAND, &c.

NOVAM HANC HOMERI EDITIONEM

VOTIS OMNIBUSQUE FAUSTISSIMIS

DAT DICAT DEDICAT

S. CLARKE.

14101001 001 03131001

00101001 001 03131001

00101001 001 03131001

00101001 001 03131001

00101001 001 03131001

00101001 001 03131001

00101001 001 03131001

P R Æ F A T I O.

UT operis instituti ratio uno aspectu aperiatur, Lectorem hæc paucis in antecessum monitum velim.

Primò, Iliada hîc *græcè* quàm emendatissimam emitti: Et, si quibus in locis, paucis quidem illis, sed quibuscunque in locis à Vulgatis discessum sit; in Annotationibus, quâ id ratione factum sit, singulatim esse expositum.

In *græcis latinè reddendis*, (quam quidem interpretationem maximâ ex parte correctam, parte aliquâ jam denuò compositam dedimus,) latinitatem adhibitam, non elegantem utique & venustam, sed ita Romanam, ut verbis verba, quoad ejus fieri posset, singulis singula ex ordine responderent, *græcis latina*. Quin & *Explementa* quæ vulgò existimantur *Versuum*, quam in *Sententiâ explendâ* vim habeant, propriam quæque & suam, in permultis ut nequeat non sentire Lector, diligenter effectum.

In *Annotationibus* ea ferè adjecta, quæ vel ad Poëtæ *artem aperiendam*, vel ad orationis *ornamenta* particulatim *commonstranda*, vel ad *sententiam illustrandam* præsertim facere viderentur. Quanquam hæc quidem postremâ in parte haud multum erat ponendum operis, cùm Homericæ eloquentiæ & perpetua & singularis virtus sit *perspicuitas* in carminibus ornatissimis tanta, quantam nè in soluto quidem scribendi genere unquam assequutus est quisquam.

Cui

P R Æ F A T I O.

Cui à rebus magnis feriisque minus est otii, ex locis innumeris ea, quæ sequuntur, consulere poterit.

De *vi* elegantissimâ *vocularum* quarundam, quæ vulgò *Versum*, non *Sententiam*, *explere* sunt creditæ: lib. á, ver. 6, 56, 308. ß, 1, 158. é, 249, 273, 287, 303. ζ, 323, 418. θ, 53, 558. κ, 204, 509.

De *Temporum ratione*, quam in linguâ *Romanâ* paucissimi, in *Græcâ* nescio an quisquam satis accuratè tradiderit: á, 37. γ, 141. δ, 492. é, 587. ζ, 124. θ, 322. κ, 186.

De *profodiâ*, & *licentiâ* (quam appellant) *Poeticâ*, vulgò minùs intellectâ: á, 20, 51, 67, 140, 265, 314, 338. ß, 43, 314, 537, 811. γ, 151, 260, 385. δ, 42. é, 61, 117, 487, 708. ζ, 434. í, 378.

De *usu* elegantiori *Verborum* quorundam rariùs observato: á, 528, 593. ß, 269. é, 769, 778. η, 161, 216. θ, 156, 520. κ, 560.

De numeri *Dualis* usu & ratione perperam à Grammaticis fictâ: á, 566, 567. ß, 288. é, 487, 778. í, 67, 182.

De loquendi ratione eâ, quæ ineptè *Antiptosis* dici solet: ß, 353, 681. γ, 211. ζ, 396, 510. κ, 224, 437.

De locis quibusdam *emendandis*: á, 20, 340, 395, 566. ß, 426. γ, 39. δ, 42, 242. é, 487. κ, 268, 299. λ, 732.

De versûs *Numeris* rem ipsam depingentibus, & orationibus *personam* mirè condecantibus: á, 436. ß, 102. γ, 357, 363. ζ, 510. θ, 157. í, 210, 551. λ, 687, 697, 766.

De

P R Æ F A T I O.

De *Accentuum* ratione quâdam, rariùs observatâ:
ß, 267, 314.

Levia quidem hæc, & parvi fortè, si per se spectentur, momenti. Sed ex elementis constant, ex principiis oriuntur, omnia: Et ex iudicii consuetudine in rebus *minutis* adhibitâ, pendet sæpissimè etiam in *maximis* vera atque accurata Scientia.

T H Æ

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE
OF GREAT BRITAIN AND IRELAND
VOLUME 11
PART 1
1881

CONTENTS

THE ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE OF GREAT BRITAIN AND IRELAND
MEMBERS OF THE INSTITUTE FOR THE YEAR 1881
LIST OF OFFICERS AND COUNCIL
REPORT OF THE COUNCIL FOR THE YEAR 1880
PAPER READ AT THE MEETING OF THE INSTITUTE, APRIL 1881
PAPER READ AT THE MEETING OF THE INSTITUTE, MAY 1881
PAPER READ AT THE MEETING OF THE INSTITUTE, JUNE 1881
PAPER READ AT THE MEETING OF THE INSTITUTE, JULY 1881
PAPER READ AT THE MEETING OF THE INSTITUTE, AUGUST 1881
PAPER READ AT THE MEETING OF THE INSTITUTE, SEPTEMBER 1881
PAPER READ AT THE MEETING OF THE INSTITUTE, OCTOBER 1881
PAPER READ AT THE MEETING OF THE INSTITUTE, NOVEMBER 1881
PAPER READ AT THE MEETING OF THE INSTITUTE, DECEMBER 1881

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α'.

Ἐπιθέσεις τῆς Α'. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

Α Πελιδὼν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Σπάρτην, ξενίζεται παρὰ Μενέλαον καὶ ἀρπάσας τὴν Ἑλένην, ἀπῆλθεν εἰς Τροίαν. Τὸτο μαθόντες οἱ Ἕλληνες, ἔπειτα πρέσβεις πρὸς Πρίαμον, τὸν τε Μενέλαον, καὶ Ὀδυσσεύα, καὶ Διομήδεα, καὶ τὸν τῷ Θηκυκλῶς Ἀκάμαντα· ὅς ἐστι τῶν παρ' ὀλίγοι ἀνέλων· εἰ μὴ Ἀθηναῖον ξένισας ἀπέπεμψαν αὐτὸς τῆς Τροίας. ὑπογράφει δὲ οἱ πρέσβεις ἀντίστυλαι τοῖς Ἕλλησι τὰ γινόμενα. Τότε συναγαγὼν ἅπαν τὸ τῶν Ἑλλήνων γένος Ἀγαμέμνων, ὁ ἀναξ, ἐγράτευσεν ἐπὶ τὸν τῆς Ἰλίδος χώρον· ἐναεῖη δὲ χρόνος πολιορκητικὸς αὐτῇ, τῷ δεκάτῳ ἔτι συνέβη ἡ τῷ Ἀχιλλεύῳ Μῆνις, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Χρῆσις ἱερὺς τῷ Ἀπόλλωνι· παραγίνεσθαι ἐπὶ τὸν ναῦσταθμον τῶν Ἑλλήνων, βολόμενος λυρῶσθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χρυσήδα· οὐκ ἀπολαβὼν δὲ, ἀλλὰ καὶ μετ' ὄψεως ἀποδιωχθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ἤρξατο τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν Ἑλλήνων. λομμοῦ δὲ γινόμενα, καὶ πολλῶν, ὡς εἰκός, διαφθοιρόμενοι, ἐκκλησίασιν Ἀχιλλεύς συνήγαγε. Κάλ-

Ραψωδία.] *Homeri Poëmata ex Asia in Græciam primum tranſvexisse Lycurgum refert Plutarchus in vitâ Lycurgi, sub initio: & Ælianus, l. 13. c. 14. In Græciâ diu circumferebantur, non, uti nunc habemus, in duos libros disposita; sed tanquam cantilenæ quædam disjunctæ. Τὰ Ὀμήρου ἔπη (inquit Ælianus, l. 13. c. 14.) πρόπαιλαι διερρέμενα ἦδον οἱ πωλαεῖς· οἷον ἔλεγον, “ τὴν “ ἔτι ναυτοὶ Μάχην,” καὶ “ Δωδωνίαν” τινα, καὶ “ ἀριστέαν Ἀγαμέμνονος,” καὶ “ νῶν Καν- “ τάλουον,” καὶ πῶ “ Πατρόκλειαν,” &c. Libellos istos primus ordine disposuit, con- texuit, & quasi confuit [ἑρμῶσας] Πιστρά- τος. “ Qui primus Homeri libros, confusos “ antea, sic disposuisse dicitur, ut nunc habe- “ mus.” Cic. de Orat. l. 3. §. 34. Πεισιό- ητος ἔφη τὰ Ὀμήρου διασπασμένα ἡδονεῖν τοῖς Ρωμαιοῖς. *Actæic. l. 7. c. 26. Tâde δὲ ποιή- ματα, σποράδην πρότερον ἀδόμενα, Πεισιό- ητος Ἀθηναῖος συντάττει. Anonym. de ge- nere Homeri; edit. a Leone Allatio.**

Fuerunt qui *Homertum ipsum* libros hosce non perperui, sed cantilenas *sparſim & singu- latim* compositas, edidisse crediderint. Ε- γραφε τὴν Ἰλιάδα (inquit Suidas) ἕκ ἑμῶν, ἐδὲ κατὰ τὸ συνεχές, καθάπερ σύγκειται, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἑκάστην ραψωδίαν γράψας, καὶ ἐπιθεῖξας τῷ περινεοῖν τὰς πόλεις τροφῆς ἔνευεν, ἀπέλιπον. Quam in sententiam con- cessisse videtur etiam Vir longè omnium doc- tissimus, *Phileleutherus Lipsiensis, in epistola quâdam sermone Anglico conscriptâ ad F. H. pag. 18. In eandem porro sententiam Scrip- tor Gallicus Rabin, in Comparatione quam instituit Virgilii cum Homero, licet ipse aliter sentiens, Ælianum tamcn citat, & ipsum Doctiores adducentem: “ Elian pretend que “ l'opinion des Sçavans de son temps estoit “ qu'Homere n'avoit composé l'Iliade & “ l'Odyssée que par morceaux, sans unité de “ dessein, &c.”*

Verum neque *Ælianus*, cujus verba jam suprà adduxi, quicquam ejusmodi asserit; & rea

χαίῃ δὲ διασαφής τις τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ καλίστατος Ἀχχάλλιος ἐξολόσκεισθαι τὸ, διὸν, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς διηέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ αὐτοῦ τὸ γένος ἀπέσπασε, τὴν Βρσηίδα. Ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς Ἑλλανοι. Θέτις δὲ, τὸν υἱὸν διηέχθη, εἰς Ὀλύμπου ἀνελθούσα, πῆλσαστο παρὰ τὸ Διὸς, ὅπως τὰς Τρῶας ἐκκρατίσῃ τῶν Ἑλλάνων ποίησιν. Ἥρα δὲ γυνῶσα τὸτο, διηέχθη πρὸς τὸν Δία, ἵνα αὐτὰς δάλυσιν Ἥφαιστος, οἰοχρήσας ἐν ἐκπύματι χρυσῷ. οἱ δὲ, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐνυχθηδίας, εἰς ὕπνου τρέπονται.

res ipsa vehementer reclamation. Nam in utroque Poëmate, à capite ad calcem, tam sunt apta & connexa omnia; in *Odyssæâ*, aded una ubique est & perpetua narratio; in *Iliadæ*, singulis in libris, singulis ferè in paginis, quæcunque pugnetur pugna, quæcunque res narretur, tam singulari tamèn artificio interseritur & ubique spectatur *Achilles*; ut planè nullo modo fieri possit, quin uno

confilio totum conscriptum fuerit Poëma. Ἐν μὲν τι σῶμα, ut rectè *Eustatius*, συνεχὲς διόλου καὶ ἐνάρμοστον, ἢ τῆς *Ιλιάδος* ποίησις. Itaque cantilenas istas, non ab *Homero* sparsim & singulatim conscriptas, sed, ex *Homeri* Poëmatis olim excerptas & (ut loquitur *Pausanias*) διασπασμίντας, primus in unum doctè recollegit, & sic, ut nunc habemus, disposuit *Pisistratus*.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α, ἡ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Α'.

Ἐπιγραφαί.

Λομὸς κ' Μῆνης.

Ἄλλως.

Ἄλφα, λιτὰς Χρίσιν, λομὸν στρατοῦ, ἔχθος αἰάκων.

MHNIN αἶεδε, Θεά, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆϊ
Οὐλομένην, ἣ μυρὶ Ἀχαιοῖς ἄλγ' ἔθηκε·

IRAM cane, Dea, Pelidæ Achillis
Perniciosam, quæ plurimos Achivis dolores fecit.

Ver. 1. MHNIN, &c.] Rectè *Homerus* budant Veteres, quod non ab ipsis Belli iniis Poëma suum exordiat, sed statim in medias res Auditorem suum rapiat, & quæ præcesserint, aptis deinceps locis intertextat. ἢ δὲ ταύτην διερπύσει· ἂν φανείη Ὀμηρος παρὰ τὰς ἄλλας, τῷ μὲν δὲ τὸν πόλεμον, καί τις ἰχθὺς ἀρχὴν καὶ τέλος, ἐπιχειρήσαι ποιεῖν δύνηται—νῦν δ' ἐν μέσσοις ἀπολαῶν, ἐπισποδοῖς πύχνης αὐτῶν πολλοῖς. *Arist.* Poëtic. c. 23. αὕτη γὰρ ἀρετὴ ποιήσεως, τὸ ἀπὸ τῶν μέσων ἐκταῖναι, προϊέναι δὲ καὶ τὸν ἀρχὴν διηγεῖσθαι κατὰ μέτρον. *Schol.* Similiter *Horatius*:

Nec sic incipies; ———
“Fortunam Priami cantabo, & nobile
Bellum.”

Quanto rectius Hic, qui nil molitur inepte? ———

Nec gemino bellum Trojanum orditur ab ovo:

Semper ad eventum festinat; & in medias res,

Non secus ac notas, auditorem rapit——.

De Arte Poët.

Hoc porro est, quod ait *Cicero de Oratore*;

“Principia verecunda, non elatis intensa ver-

“bis.” Et *Quintilianus*: “Age verò nonne

“in utriusque sui operis ingressu paucissimis

“versibus legem Proœmiorum non dico ser-

“navit [*Hæmerus*,] sed constituit?” l. 10. c. 1.

Ibid.—Πηληϊάδεω Ἀχιλῆϊ. *Pistarchus* de hoc versu; “Ὀμηρὸς δὲ (inquit) τὸν πρῶτον ἐ διηγήθη τῶν ἰχθῶν “ἄμεινον” ἐξελεῖσθαι τοσούτον περιεῖν αὐτῷ φρονήματι· εἰς τὰ λοιπὰ διὰ τὴν δύναμιν. *Lib. de Profrict. Virtut. sentiend.* De voce, Ἀχιλῆϊ, cum simplici λ, nescio equidem an sit hic locutus *Plutarchus*. Quam enim de voce, Πηληϊάδεω, litem moverunt Recentiores; id verò planè erat, *nodum* (quod aiunt) in scirpo querere. Quid enim *usfati*us, quam vocales istas *ea* in unam pronuntiando contrahi? Fuerunt tamen, teste *Eustathio*, qui in hoc vocabulo literas *ea* in unum brevem contraherent! Quàm absurde! Alii vocales *ni* in unam longam cœgerunt: Sed & hoc ipsum minus scitè. Homo verò doctus, *Joach. Camerarius*; “In hoc versu (inquit,) “in dimensione numerorum, *ni* in Πηληϊά-
“δεω, unâ syllabâ, ut diphthongus impro-
“pria esse videatur, pronuntiabimus.” Vidit tamen & ipse postea, quod erat utique manifestissimum; ex analogiâ *usfati*ssimâ, quæ vox scribi solita est Πηληϊάδεω, eam enuntiare scilicet Πηληϊάδω.

Ver. 2. Οὐλομένην.] Exhibet Herocem suum Poëta, non qualis esse debuerit, sed qualem famâ accepisset.

Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
 Ἑρώων, αὐτὰς δ' ἑλώρια τεύχε κύνεσσιν,
 5 Οἰωνοῖσι τε πᾶσι. (Διὸς δ' ἔτελείετο βουλή.)
 Ἐξ ἧ δὴ τὰ πρῶτα διασέτην ἑρίσαντε
 Ἀτρεΐδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.

Multasque fortes animas orco præmaturè-misit

Heroum, ipsosque prædam-discerpendam fecit canibus,

5 Alitibusque omnibus : Jovis autem perficiebatur consilium :

Ex quo utique primum disjuncti sunt litigantes

Atridesque, rex viroꝝ & nobilis Achilles.

Οὐ γὰρ τι γλυκύθυμος ἄνθρωπος ἦν, ὃδ' ἀλάνοφρον,
 Ἄλλα μάλ' ἐμμεμαώς.—Τ', ver. 467.

Erat nimirum Achilles,

Impiger, iracundus, inexorabilis, acer ;

Jura negat sibi nata, nihil non arrogat armis.

Ut planè inepti sint, qui Homero id vicio
 vertant, quod Achillem non finxerit virtutibus
 exornatum omnibus, vitiis omnibus immunem.

Ibid.—Μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε.] Nam
 ante, quam secessisset Achilles,

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πολλῶν Δαρδανιάων
 Οἰχισκον· κείνῳ γὰρ ἰδιδίαν ὄρεμον
 ἔρχετο. Ε', ver. 789.

Ver. 3. Πολλὰς—ἄϊδι προΐαψεν.] Euripides dixit,

Ψυχὰς δὲ πολλὰς κἀπαθὰς ἀπόλεσας· Ἀνδρῶν. v. 611. Virgilius ;

—demiserit Orco : Aen. IX. 527.

—juvenum tot miserit Orco : ibid. 785.

—multa virum demittit corpora morti :
 Aen. X. 662.

Quæ omnia emphasim vocis illius [προΐαψεν, præmaturè misit.] minùs attigerunt.

Ver. 4.—αὐτὰς.] Corpora ipsorum. Sic
 Patnuri Umbra apud Virgiliū ;

Nunc ME fluctus habet, versantque in
 littore venti. Aen. VI. 362.

Ibid.—δ' ἑλώρια.] Alii scribunt, δὲ ἑλώρια.
 Alii, δ' ἑλλώρια. Sed perinde est. Nam in hujusmodi vocabulorum syllabis non mediis facillè fieri potuit (quod & in omnibus linguis interdum usu venit) ut quod scriptum fuerit ἑλώρια, vulgò tamen pronuntiaretur ἑλλώρια. Vide ad ver. 51.

Ibid.—κύνεσσιν, Οἰωνοῖσι τε πᾶσι.]

—canibus data præda Latinis,
 Alitibusque jaces. Aen. IX. 485.

Ver. 5.—Οἰωνοῖσι τε πᾶσι.] Ὁ Ζηνόδοτος, (inquit Athenæus, lib. 1. c. 10.) ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἐκδόσει γράφει. “Οἰωνοῖσι τε Δαίτα” ἀγνοῶν ταύτης τῆς φωνῆς δύναμιν, nempe Δαίτα de Alitibus oici non posse.

Ibid.—Διὸς δ' ἔτελείετο βουλή]

—nam sœva Jovis sic numina poscunt :
 Aen. XI. 901.

Disputat Philearchus, utrūm Poeta τὸν Σείν αὐτὸν hic dicat, an τὴν εἰμαρμένην. Lib. de au-

diendi Poetis ; iterumque in lib. de Stoicorum repugnantibus. Sed nihil opus. Non enim hic philosophatur Homerus : Sed hoc tantum ait ; Mala & plura multò & majora, quàm prævideri potuerint, ex hæc Imperatorum contentione orta.

Ver. 6. Ἐξ ἧ δὴ τὰ πρῶτα.] Conjicit Poppius, præmium in præcedenti voce, βουλή, definire ; istasque ἐξ ἧ δὴ, interrogationem-intelligi posse. Ἐξ ἧ δὴ—διασέτην Ἀτρεΐδης—καὶ Ἀχιλλεύς ; “ Unde est orta inter Atridem & Achillem contentio ? ” Verum ut pronomen istud, ὅς, interrogativè accipiat ; & ut de Atride non antè memorato inferatur istiusmodi quæstio ; id verò nullo modo fert aut linguæ Græcæ, aut Sententiæ ipsius ratio.

Alii igitur istud, ἐξ ἧ δὴ, rectè accipientes, “ ex quo tempore ; ” præmium autem nihilominus in voce præcedenti, βουλή, definire existimantes ; verba hæc, ἐξ ὅ δὴ, cum sequentibus, τίς τ' ἄρ' σφῶς, connexa voluerunt. Ut adeo sententia sit : “ Ex quo orta est inter Atridem & Achillem contentio, quisnam eos, ut contenderent, commisit ? ” Verum neque hoc ferri potest. Nam neque particula, δὴ, istâ ratione, rectè se habet ; & voculæ, τ' ἄρ, in mediâ sententiâ, pessimè erunt insertæ ; & repetitio ista, [quum CONTENTERENT, quisnam eos ut CONTENTERENT commisit ?] inveniusta est valdè, & importuna.

Itaque Præmium omninò non in voce βουλή, sed in voce Ἀχιλλεύς tandem, versu septimo, definit. Et à verbis, τίς τ' ἄρ' σφῶς, rectè inchoatur nova perìodus. Et illud, ἐξ ὅ δὴ, non cum sequentibus, sed cum præcedentibus, aptè est connexum. “ Dic, Musa, iram Achillis ; quæ Achivis dolores sexcentos intulit, ex quo utique ei cum Agamemnone intercefferat contentio.”

Malè igitur hic scriptor Gallicus, Rapin, in Comparatione quam instituit Virgilius cum Homero, “ Il seroit difficile de dire où finit cette Invocation.—Elle se confond avec la narration, quand on y regarde de près.” Nempe, ex linguæ Græcæ incitiâ orta est hæc omnis ambiguitas. De profundâ vocis ἐρίσαντε, vide infra, ver. 140.

Ver.

- Τίς τ' ἄρ' Ἐφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι ;
 Λητῆς καὶ Διὸς υἱός· ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
 10 Νῆσον ἀνὰ στρατὸν ὥρσε κακὴν· ὀλέκοντο δὲ λαοί·
 Οὐνεκα τὸν Χρυσὴν ἠτίμησ' ἀρητῆρα
 Ἀτρεΐδης· ὁ γὰρ ἦλθε θοᾶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Λυσόμενός τε Δυῖαίῃρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
 Στέμματα ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλα Ἀπόλλωνος,
 15 Χρυσέω ἀνὰ κήπηρ'· καὶ ἐλίσσειτο πάντας Ἀχαιῆς,
 Ἀτρεΐδαν δὲ μάλισα, δῶω κοσμήτορε λαῶν
 Ἀτρεΐδαι τε, καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,

Et quisnam igitur eos Deorum, contentione commisit, ut pugnarent ?

Latonæ & Jovis filius : Hic enim regi iratus

- 10 Morbum per exercitum excitavit pestiferum : peribant autem populi :

Quoniam Chrysen contumeliâ-affecerat sacerdotem

Atrides : hic enim venerat celeres ad naves Achivorum,

Redempturusque filiam, ferensque infinitum pretium-liberationis,

Insulam habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,

- 15 Aureo cum sceptro ; & supplex-oravit omnes Achivos,

Atridas verò imprimis, duos duces populorum :

" Atreidaeque, & alii bene ocreati Achivi,

Ver. 8. Τίς τ' ἄρ' Ἐφωε θεῶν]

—Quo numine læso,

Quidve dolens— *Æn. I. 12.*

Ver. 11.—" Ἀρητῆρα.] De hac voce, *Arifto-*
ida ; *Πεποιημένον δὲ* (inquit) ἐστίν, ὃ, ὅπως μὴ
καλῶμενοι ὑπὸ τίνων, αὐτὸς τίθειαι ὁ ποιητής·
καὶ γὰρ ἔνια εἶναι τοιαῦτα· οἶον, τὸν ἱερέα,
" ἀρητῆρα." De Poëtic. c. 21.

Ver. 13. Λυσόμενός τε Δυῖαίῃρα.] Vide
infra, ver. 366, &c.

Ver. 14. Στέμματα ἔχων ἐν χερσίν.]

Præferimus manibus vittas ac verba pre-

cantant. *Æn. VII. 237.*

Velati ramis oleæ, veniamque rogantes.

Æn. XI. 101.

Vir doctissimus *H. Stephanus* (quem secuti
 sunt Recentiores) primus contendit scriben-
 dum hic omnino *σέμμα τ'* numero singulari ;
 tum quodd *infra*, ver. 28. legatur *σέμμα δ' αἰοῖο* ;
 tum quodd *seriem orationis omnino copulativam*
particulam postulare existimaret. Sed fallitur Vir
 eruditus. Nam quodd poetâ usurpatur *σέμμα*,
 hoc planè nihili est ; cum & in Græco sermo-
 ne & Latino plurima sint istiusmodi vocabula,
 quæ five numero singulari efferas, five plurali,
 perinde erit. Utique *velamina*, *serta*, *vittæ*, &
similia ; idem sonare possunt, ac *velamen*, *ser-*
tum, *vitta*. Quippe ex vittis *vitta*, ex sertis *ser-*
tum, ex velaminibus constat *velamen*. Quin &
 illud ipsum Agamemnonis *σέμμα θεοῖο*, ver-
 sum eum ipsum 28um *παραφράζων* Plato, τὰ
 τῷ θεῷ *σέμμα* nuncupat. *De Republ. lib. 3.*
 § 393. Edit. *Serrani*. Quodd autem *seriem*
 orationis omnino hic particulam copulativam
 (τὴ) postulare existimet, in eo verò multò eti-

am gravius errat Vir eruditus. Non enim *tri-*
membris est sententia, sed *bimembris* tantum.
 Non utique & redempturus filiam, & pretium
 maximum ferens, & coronam habens in ma-
 nibus venerat Chryses. Sed hoc ait Poëta ;
 redempturumque sibi filiam, idque maximo
 pretio facturum venisse Chrysen, coronam in
 manibus habentem. Vide hæc de *re Alia E-*
ruditorum Lipsiens. ad Mens. Febr. 1712.

Ver. 15. Χρυσέω ἀνὰ σκήπηρ'.] Præposi-
 tionis, ἀνὰ, ea (ni fallor) hic vis est, ut dica-
 tur Chryses sceptro, quod in manibus gestat,
 coronam indidisse. Cæterum quod scriptum
 est Χρυσέω, enuntiabatur Χρυσῶ, quomodo &
 scribi quoque deinceps cæptum est. Vide
infra ad β', 811.

Ibid.—καὶ ἐλίσσειτο—" Ἀτρεΐδαι τε, &c."
 Quantum in eo sit artificium, quod Poeta ali-
 enam plerunque induat personam, & ex suâ ip-
 sius personâ parcius loquatur ; notat *Arifoteles*,
de Poetic. c. 24. "Ὁμοιωσις δὲ ἀλλὰ τι πολλὰ
 ἐξῆς· ἐπαρνεῖσθαι, καὶ δὴ καὶ ὅτι μόνος τῶν ποιητῶν
 ἂν ἀρνοῖτο ὃ δεικνύειν αὐτὸν. Αὐτὸν γὰρ δεῖ τὸν
 ποιητὴν ἐλάχιςτα λίσσειν. Οὐ γὰρ ἐστὶ κατὰ ταῦτα
 μιμητής. Οἱ μὲν ἄν' ἄλλοι, αὐτοὶ μὲν δὲ ὅπως
 ἀσυνέχονται—"Ὁ δὲ διὰ τὰ φορημασάμενος, εὐθὺς
 εἰσάγει ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ἢ ἄλλο τι ἥθη· καὶ εὐθὺς
 ἀπὸ θύρας, ἀλλ' ἔχον ἥθη. Verum istud, de *Homeri-*
câ ratione Poëseos in un *versum*. De hac Chry-
 sæ oratione, totaque hoc in loco τῇ διὰ μιμνήσκων
 διήγησι, ut vocat *Plato*, quàm sit pulchra & or-
 nata ; vide *Plat. de Republ. lib. 3.* Item *Dionys.*
Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, cap. 20.

Ver. 17. Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι—" Ὅστιν μὲν,
 &c.] "Quàm breviter," (inquit *Camerarius*,)

Ἵμῶν μὲν θεοὶ δοῖεν, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὐ δ' ὅτκαδ' ἐκέσθαι
 20 Παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δεχέσθε,
 Ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἐκηβόλον Ἀπόλλωνα.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
 Αἰδεῖσθαι δ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δεχθαι ἄποινα
 Ἀλλ' ἐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδαν θυμῷ

“ Vobis quidem dii dent, caelestes domos habitantes,
 “ Excindere Priami urbem, feliciterque domum reverti.
 20 “ Filium autem mihi liberate dilectam, & pretium-liberationis accipite,
 “ Reverti Jovis filium longe-jaculantem Apollinem.”
 Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi,
 Reverendumque esse sacerdotem, & splendidum accipiendum pretium:
 At non Atridae Agamemnoni placuit animo;

“ quàm artificiosè benevolentiam captat !”
 Immo verò quàm breviter, quinis versibus, *Imperatores* binos, exercitum universum blandiloquentia, religione, lucro, terrore, commovit!
 Ver. 18. Ἵμῶν μὲν θεοὶ.] Pronuntiabatur contractè, Ἵμῶν μὲν θεῶν. Id quod omnibus in linguis interdum usu venit. Sic apud Sophoclem;

“ Ἄγοντ' ἀπαρχὰς θεοῖσι τοῖς ἑγχωρίοις. *Trachin.* 186. Vide infra ad β', 268 & 811.

Ver. 19.—πόλιν εὐ] Quà ratione, πόλιν, syllabam hîc posteriorem producat, vide infra ad ver. 51.

Ver. 20. Παῖδα δέ μοι.] Scribunt viri quidam docti, non inficetè, Παῖδα δ' ἱμοὶ. Ut sit imò emphaticum scilicet, & referatur ad Ἵμῶν quod præceperat. Vide *Bibliothèque ecclésiastique*, Tom. XI. p. 351. Et, *Asia Eruditum Lipsiens.* ad *Mens.* Febr. 1712.

Ibid.—λύσαιτε φίλην.] Scriptum est in ple-
 risque, λύσας. Quod omnino fecti non potest.
 Nam, λύσας, secundam necessariò corripit.
 Neque id ullo modo sanari potest. Quam enim
 Poeticam appellant licentiam, ea verò in bu-
 jussimodis syllabis mediis, ex quibus *Temporum*
 pendet *Casum*ve Analogia, planè est nulla.
 Utique, hæc figura esset, periisset omnis Proso-
 dia. Quod igitur ait vir doctissimus *Phil. Labbe*,
Prosod. p. 42; “ Λύσας, Iliad. α', 20, singulare
 “ est,” tantundem est, ac si dixisset, *corruptum est*.

Alii igitur legerunt, λύσαι τε φίλην, τὰ δ'
 ἄποινα δεχέσθαι. Verùm hæc cum sequente,
 Ἀζόμενοι minis rectè conveniunt.

Phil. Labbe, *Thesaur. Prosod.* p. 114, con-
 jicit legendum, λύσαςθαι. Atque ita quidem fi-
 derenter edidit *Barnsius*, istamque lectionem
 confirmari existimat ex ver. 13, *Λυσόμενος τε*
Δυσάλφα. Sed non animadvertit, (id quod rectè
 notavit Auctor quidam eruditissimus, in *Asia*
Erudit. Lipsiens. ad *Mens.* Febr. 1712,) ver-
 bum hoc apud *Homerum* in voce mediâ de eo so-

lere usurpari, quî dato pretio redimit captivos;
 in *Asiâ* autem de eo, qui pretio accepto reddit
 redemptos. De eo qui redimit captivos, ver. 13
 & 372 hujus libri, *Λυσόμενος τε Δυσάλφα*. Item
 α', 502, *Λυσόμενος παρὰ σείο*. Et *ibid.* ver. 175,
Λύσαςθαι ἑκέλευσεν. De eo autem qui reddit
 redemptos, ver. 29 hujus libri, *τὴν δ' ἐγὼ εὐ*
λύσω. Item α', 137. Ἀλλ' ἄγε δὴ λύσον. Et
ibid. 561. νόον δὲ καὶ αὐτὸς ἔκτορά τοι λύσαι.

Quod addit *Barnsius* λύσαςθαι benè congru-
 ere cum sequenti δεχέσθαι; id verò nihili est.
 Nam δεχέσθαι, ἀσινam vocem non habet. Et
 in locillo jam citato, (α', 137,) ubi utrumque
 horum Verborum itidem in eodem versu usur-
 pat Poeta, (Ἀλλ' ἄγε δὴ λύσον, νεκροὶ δὲ δεξά-
 ἄποινα,) non utique λύσαι dixit, sed λύσον.

Denique; cùm ex eo porrò, λύσαςθαι scri-
 bendum colligat Vir eruditus, quod “ *MSS.*
 “ *Barocc. Oxon.* παραφράζει, *Κυτρώσαςθαι*”
 & hoc quoque nullius est momenti. Nam
 analogia illa quâ is, qui filiam redemptam
 accipit, eam λύσαςθαι dicitur; qui autem
 dimittit, λύσαι; ex ipso petita est *Homero*.
 Quid in aliis vocabulis *Recentiores* secerint
 Scriptores, parùm refert.

Itaque ea demum vera & certissima est Lec-
 tio, quam exhibent *Scholæ Moschopuli edita à*
Scherpæzio; quamque *Lipsiensis* vir doctus
 suprâ citatus ex iisdem Scholiis *MSS.* antè
 citaverat. Λύσαιτε (inquit iste Scholiastes)
 ἀντὶ τῷ λύσας· τὸ δὲ εὐκρινὲς, ἀντὶ τῷ προσω-
 τακτικῷ. Legebat igitur ille, in textu suo
Homero, λύσαις, sive λύσαις. Quod & op-
 timè congruit cum præcedente, δοῖεν.

Ver. 22.—πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί.]
 —unoque omnes eadem ore fremebant.

Æn. XI. 132.

Ver. 24.—Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδαν
 θυμῷ.] Legendum conjicit *Dns Dacier*,
 Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδαν θυμῷ. Minus
 rectè.

25 Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, πρᾶξερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.

Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχέω,

Ἡ νῦν δηθύνοντ', ἣ ὕσερον αὐτὶς ἰούῃα,

Μή νύ τοι εἰ χραίσμη σκῆπτρον, καὶ ζέμμα θεοῖο.

Τὴν δ' οὖν ἐγὼ εἰ λύσω, πρὶν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,

30 Ἡμέτερον ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἀργεῖ, τηλόθι πάτρης,

Ἴσὸν ἐποιοχόμενῃν, καὶ ἐμὸν λέχῳ ἀνιῶσσαν·

Ἄλλ' ἴθι, μή μ' ἐρεθίζε· σωτερόν ὥς πε νέηαι.

Ὡς ἔφατ'· ἐδδασεν δ' ὁ γέρον, καὶ ἐπειθέο μῦθον·

Βῆ δ' αἰέων παρὰ Δῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,

35 Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἡρᾷθ' ὁ γεραίος

Ἀπόλλωνι ἀνακτῇ, τὸν ἡῦκομ' ἔκε Δηῖον·

Κλυθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρῦσῃν ἀμφιβέβηκας,

25 Sed contumeliosè dimisit, minacemque sermonem addidit ;

“ Nè te, senex, cavas ego apud naves offendam,

“ Vel nunc commorantem, vel posthac reversum ;

“ Nè forte tibi non prosit sceptrum & infula Dei.

“ Hanc autem ego non liberabo, antequam ipsam & senectus invadat,

30 “ Nostrâ in domo, Argis, procul à patriâ / sed,

“ Telam percurrentem, & meum lectum participantem.

“ Verùm abi, nè me irrites ; salvus ut redeas.

Sic dixit ; timuit autem senex, & paruit mandato :

Ibâtque tacitus juxta littus multum-strepentis maris,

35 Et multum deinde seorsùm iens precabatur senex

Apollinem regem, quem pulchricoma peperit Latona :

Audi me, splendidum-arcum-gerens, qui Chrysan tueris,

restè. Nam alibi priore loquendi modo utitur Poëta. *Lib. O', ver. 674.*—Αἰανὶ μετὰ λότῳ ἦδαν θυμῷ. Et, quâvis altera illa loquendi ratio usurpari queat, ut *Odyss. x', 373* ; elegantius tamen dicitur, *alicui animo placere*, quàm, *alicujus animo placere*. Porro, quod nonnulli hîc, *θυμῷ*, “ *præ irâ*,” verstant ; id mihi minùs græcè dictum videtur.

Ver. 25.—κακῶς ἀφίει.] *Τυτέειν, ἀγρίως ἢ αἰθαδῶς ἢ παρὰ τὸ προσήκον. Plutarch. de audiend. Poëtis.*

Ver. 29. Τὴν δ' ἐγὼ εἰ λύσω.] Nonnulli legendum existimant, *τὴν δ' ἐγὼ εἰ λύσω*. Quod *præf. θίς* quiddam sonat, (omissâ particulâ, *autem*;) & irato non prorùs disconvenit. Rectius tamen, ut opinor, scribitur, *τὴν δ' ἐγὼ*.

Ver. 31. Ἴσὸν ἐποιοχόμενῃν.]

Arguto tenues percurrrens pectine telas.

Æn. VII. 14.

Ibid.—ἢ ἐμὸν λέχος ἀνιῶσσαν] Vide *ver. 112, 113, &c.*

Ver. 34. Βῆ δ' αἰέων παρὰ Δῖνα.] Rectè hîc observârunt rei poeticæ studioſi, *Chryse* dolorem *silentio* aptius & vehementius, quàm ullo sermone fieri potuerit, expressum. Quin & ipsam in hoc versu dispositionem numerorum, cogitatione defixam quodammodo depingere.

Ver. 37.—ἀμφιβέβηκας.] *Tempus* hoc non est, ut vulgò vocant Grammatici, *præteritum perfectum*, sed *præsens perfectum* : “ Qui tuus, “ qui circumstas, qui circumdatus ei.” Quod ut clariùs & distinctius intelligatur, notandum est *Tempus* esse omne divisum in partes Tres ; *præteritum, præsens, & futurum*. Quorum unumquodque porro *dupl. iter* intelligi potest, pro eo ut de *perfectâ* sermo sit, aut de *imperfectâ*. Itaque *Tempora* in omni Verbo, *primaria & derivativa*, sunt Sex. Exempli causâ :

Tempus Præteritum	rei imperfectæ.	{ abibat. he was going. Il s' en alloit. cœnabat. he was at supper. Il éoit à souper. ædificabatur. It was in building. On bâtoissoit.
	rei perfectæ.	{ abierat. he was gone. Il s' en étoit allé. cœnaverat. he had supped. Il avoit soupé. ædificatum erat. It was built. On avoit bâti.

Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἴφι ἀνάσσεις,

“Cillanque eximiam, Tenedoque fortiter imperas,

Tempus Præsens { rei imperfectæ. { abit. he is going. Il s' en va.
cœnat. he is at supper. Il est à souper.
ædificatur. It is in building. On bâtit,
rei perfectæ. { abiit. he is gone. Il s' en est allé.
cœnavit. he has suppt. Il a soupé.
ædificatum est. It is built. On a bâti.

Tempus Futurum { rei imperfectæ. { abibit. he will be going. Il s' en ira.
cœnabit. he will be at supper. Il sera à souper.
ædificabitur. It will be in building. On bârira.
rei perfectæ. { abiesit. he will be gone. Il s' en sera allé.
cœnaverit. he will have suppt. Il aura soupé.
ædificatum erit. It will be built. On aura bâti.

Ex hæc Temporum primariorum verâ & secundum ferum naturam dispositione, observare est ;

Imò. Vocabula ista, “ædificatum est, cœnavit, abiit, periit, ἀμφιθέηκεν,” & similia, tam Præsens exhibere tempus rei perfectæ; quàm illa, “ædificatur, cœnat, abit, perit, ἀμφιβάλλει,” & similia, Præsens exhibent tempus rei imperfectæ. Quod cum pleorogue Grammaticorum fugerit; hinc viros etiam non ineruditos sæpe in fraudem inductos, ut vel mendum aliquod, vel enallagen nescio quam, (quæ Grammaticam omnem penitus evertit,) vel necessitatem quandam metri, (quæ apud principes Poetas nequaquam hujusmodi est,) ibi suspicarentur, ubi Temporum ratio rectè atque etiam optimè jam constaret. Exempli causâ: In eo, quod est apud Virgilium, Æn. II. 12. “Quamquam animus meminisse horret, luctusque refugit;” [& similiter Æn. X. 726.] rectè constat Temporum ratio; quoniam is qui animum refugisse dicat, tam de præsentis tempore loquitur, quàm qui refugere dixerit: Eodem modo ac qui, “perii,” dicat; quod apud anglos effertur, “I am undone;” æquè rem præsentem dicat, ac qui dixerit, “peres, I am perishing.” Id quod non animadvertens Vir doctus Rad. Wintertonus, Notis in Hesiodi Theogon. ver. 819. Enallagen, quam excogitârunt alii, rectè quidem rejicit; ipse tamen, quod pejos est, Virgilium τεχνικῶς per Sylloen metri, in ultimo pede, & in voce utique trisyllabâ, deficiente tempore, timorem expressisse fingit. Simili errore, de eo quod est apud Ovidium, Metam. V. 677. Pieridum in Picas metamorphosin referentem, (Nunc quoque in alitibus facundia prisca remansit;) “Scribe” (inquit nuperus Auctor non indoctus) “T U N C quoque—. Si enim retineas Nunc; dicendum esset, remanet, non rectè mansit.” Malo admodum augurio. Nam

omnino hoc ait Ovidius, etiam nunc iis infedisse atque infamam essentiam garrulitatem. De Grotii errore simili, vide infrâ ad 8, 434.

2do. Ex hæc naturali Temporum dispositione apparet, quàm malè multârint linguam Romanam vulgares rei Grammaticæ Scriptores, qui Futura ista perfectæ, [“legero, lætus ero,” & similia,] quæ sunt æquè indicatæ: va, ac Futura illa imperfectæ, [“legam, legar;”] è Modo Indicativo expunxerunt; & inepitissimo Solæcismo, istud [“lætus ero”] & similia, quæ Subjunctiva nullo modo esse possunt, in Modo Subjunctivum relegârunt.

3tio. Præter Sex ista Tempora Primaria & διαρισμένα, sunt & alia quædam ex his diversè Composita: Ut videre est in Græcorum Aoristis atque Futuris duplicibus, & recentiorum linguarum duplicibus (ut vocant) præteritis perfectis; quorum alterum respondent Græcorum Aoristo. Quæ quidem tempora vim suam variè sortiuntur, partim ex præsentibus, partim ex præteritis & futuris, interdum etiam ex Thematis ipsius naturâ. Quamobrem hæc quidem, neque in diversis linguis singula singulis respondent, neque in ejusdem linguæ Verbis omnibus; & interdum una eademque vox, pro diverso orationis contextu, diversum habet significatum: Non utique promiscuè & ἀλόγως, sed semper certâ quâdam & definitâ ratione. Quæ omnia cum sint intellectu multò, quàm explicatu, faciliora; quæque cujusque vocabuli præfinitò vis sit, sæpè admodum difficile sit dictu; diligenti porro lectione sunt observanda. Hæc quò pertineant, paucis exemplis subjectis apparebit.

Qui græcè ait, ὅδε ἐλκυσθε; id ait διαρισμένως, quod latinè dicitur, “Quoniam buc advenisti.” Qui autem, ὅδε ἐλθὼν; is id ait ῥορίως, quod latinè dicitur, “Cum buc adveneris;”

Σμινθεῦ εἴποῖε τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρπεια,
 40 Ἡ εἰ δὴ πῶς τοι κατὰ πῶνα μῆρ' ἔκῃα
 Ταύρων ἢ αἰγῶν, τόδε μοι κρήνηον ἑέλδωρ.

“Smintheu: si quando tibi venustum templum coronavi,

40 “Vel si quando tibi pingues coxas cremavi

“Taurorum & caprarum; hoc mihi perforce votum:

“adveneris;” tam de futuro, quàm præterito. Quod longè aliud est.

Quod apud *Sophoclem* legitur de *Achille*; — ὅς, μὲν δὲ ζῶντων ὄν' ἦν, ἡμῶν ἄριστος — perpetuam eum habuisse Laudem indicat. Quod si, ἡμῶν ἄριστος, scriptum fuisset; jam utique *semel* tantum, aut *sepius*, eum laudatum dixisset. Similiter apud *Homerum*, β', 221. Τὸ γὰρ νικηέσσας, “His perpetuò jubebat convivari.”

Quod Latine dicitur, “*abii*”; (quoniam lingua Romana *A rissis* caret;) æquè id sonat, quod *διωρισμένως* dicimus, “*He is gone, Il s' en est allé*”; atque id, quod dicimus *ἀπόρως*, *He went away, Il s' en alla*.” Græcum autem, βίβηκας, horum duorum Temporum prius solummodò exprimit; (uti videre est, *Iliad.* α', 37, 451. β', 334. ζ', 355. ε', 90. ω', 66, 69. ψ', 481. *Odys.* δ', 541. μ', 74.) *Posterior* semper exprimitur voce βέβηκας, ἔβη, & similibus: *Iliad.* α', 221, ἡ δ' ἀλυμπνόνδε βέβηκας. Et ω', 751, ὅς εἰπὼν, — βίβηκας: Aliisque innumeris in locis. Quibus in locis si, βέβηκας, dixisset; jam non confitisset Temporum ratio. Simile enim fuisset, ac si quis *Anglicè* diceret, “*Uhen he had said This, he is gone away*”; Vel, “*After he had done This, he was supped*.” Quod & aliis omnibus in *Verbis* notandum est.

40. Hinc videre est, Temporum in sermone contextu rationem in universum tum constare, cum inter se respondeant Tempora, non quæ *ipsæ* fortè nominibus sint a Grammaticis definitis, sed quæ apto connexu, & appositis ad scribentis mentem expromendam, cohercant. *Exemplis* res clara fiet.

Æquè constabit Temporum ratio, siue dicas, ὅς εἰπὼν ἀποβάναις, ἀπὸρχῆσαι: “*Hæc loquutus, abii*”; quæ quidem loquendi ratio ea est, quæ stylo historico rem præteritam, tanquam præsentem, depingit: “*As soon as he had said This, away he goes*.” Siue dicas, ὅς εἰπὼν ἀπὸβάναις, ἀπὸρχετο: “*Hæc loquutus, abibat*”; Atque hæc quidem loquendi ratio, Motum abeuntis exprimit *Tardiorem*: “*As soon as he had said This, he began to go away*.” Siue dicas, ὅς εἰπὼν ἀπὸβάναις, ἀπὸρχετο: “*Hæc loquutus, abii*”; Atque hæc loquendi ratio generalior est; neque Motum abeuntis, tardus sit celèrve, designat: “*As soon as he had said This, he went away*.” Siue dicas denique,

ὅς εἰπὼν ἀποβάναις, ἀπὸρχῆσαι: “*Hæc loquutus, abierat*”; Atque hæc quidem loquendi ratio, Motum abeuntis exprimit *Celerissimam*: “*As soon as he had said This, he was gone*.”

Porro, Quoniam Tempus illud *præsens præsentem*, [“*occisus est*,” “*constitutum est*,” & similia,] semper vim aliquam necessariò habet mutuam ex *præterito*: ut aded quicquid jam factum sit, necessariò indicet id, quod *fiat*, utique jam esse *præteritum*; & quicquid unquam factum fuerit, exinde necessariò efficiatur, ut illud jam sit utique factum: Ideo perinde est, siue de Eo qui *hoc ipso temporis momento* interierit, siue de Eo qui ante *millia annos* perierit, “*interfectus est*,” dicas.

Similiter: Quod ait *Cicero* de temporibus præteritis; “*CONSTITUTUM EST*” Legibus, ut—*liceret*;” æquè de præsentem dici potuit, “*CONSTITUTUM EST*” Legibus, ut—*liceat*.”

Quod ait *Terentius*; “*Nisi me lædāsse amantem, & vanā spe produceres*”; non metri causā dictum, sed æ ipsā multò amplius est, quam si dixisset, “*produxisse*.” Indicat enim se non modò vanā spe *productum fuisse*, sed & etiamnum *produci*.

Quod itidem *Horatius*: “*Parturiunt Montez, nascetur ridiculus mus*”; non utique versùs gratiā dictum est; sed idèd, nè non constaret Temporum ratio. Quod enim *parturit*; eo ipso, quòd parturiat, *futurum est* utique ut pariat.

In eo denique, quod apud *Virgilium* legitur: “*Ille vel intactæ segetis per summa volaret Gramina, nec teneras cursu læssisset aristas*”; optime constat temporum ratio: Quia perinde est, siue illum tum, quum *gramina pervolaret*, quas *percurreret* aristas *non lædere* dicas; siue, quas *percurrisset* intereà, *non læsis*.

Ver. 39.—εἰποῖε τοι χαρίεντ']

Siqua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris

Dona tulit.

Æn. IX. 406.

—colui vestros si semper honores.

Æn. XII. 778.

Ver. 40.—πίονα μῆρ' ἔκῃα.]

—ἐπὶ ἐν πῶνι νηῶ, β', 549.

—Pingues aras:

Æn. IV. 62.

—Pinguis—ara Dianæ: *Æn.* VII. 764.

Ver.

- Τίσειαν Δαναοὶ ἑμαὶ δάχρυα σοῖσι βάλασιν.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος τῷ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων
 Βῆ δὲ κατ' ἐλύμποιο καρήνων χρώμενος κῆρ,
 45 Τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην
 Ἐκλαγξαν δ' αἶρ' οἷοι ἐπ' ὤμων χρωμένωιο,
 Αὐτῷ κινήθεν ὁ δ' ἦε νυκτὶ εἰοικώς
 Ἐζέτ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μέλα δ' ἰὼν ἔηκε
 Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένητ' ἀργυρεοιο βιοῖο.
 50 Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώχετο, καὶ κύνας ἀργεῖς
 Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλ' ἔχεπευκές ἐφείεις,

“Pendant pœnas Danaï ob meas lachrymas tuis sagittis !
 Sic dixit orans ; cum autem audivit Phœbus Apollo :
 Descenditque ex cœli verticibus iratus animo,

- 45 Arcum humeris gestans, & undique testam pharetram :
 Clangorem autem dederunt sagittæ in humeris irati,
 Ipso moto : ipse verò ibat nocti similis ;
 Sedit deinde seorsum à navibus, & sagittam emisit :
 Terribilis autem clangor edebatur splendidi arcus.
 50 Mulos quidem primùm invasit, & canes veloces :
 Sed postea ipsis [dominibus] sagittam mortiferam immittens,

Ver. 43.—Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος τῷ δ' ἔκλυε.]
 Dixit : opemque Dei non cassā in vota vocavit.

Æn. XII. 780.

Ibid.—Φοῖβος Ἀπόλλων.] Ἐπίθετα οἰκίως
 καὶ προσφώνες τοῖς ὑποκειμένοις ἡρμοσμένα, δύ-
 ναμιν ἰσχυρῶς τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν ὥσπερ τῶν
 θεῶν ἐκείνων ἰδίαν τιὰν προσσηροῖαν προσῆθον
 τὸν Δία, μνηστῆρνα καὶ ὑψιζευμένον καὶ τὸν Ἥλιον,
 ὑπερίονα καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, φοῖβον καλῶν. Dio-
 nys. Halic. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, c. 6.
 Sic cūm Apollinem ἐκάλεσεν & ἐκείνου & χρο-
 σάορον & ἀφῆτορα appellat Poeta, appositè ad
 naturam rei & Solis radiis deductum est Epi-
 theton. Vide infra ad ver. 75, & 477, & 528.

Ver. 45.—ἀμφηρεφία το.] Quā ratione,
 ἀμφηρεφία, syllabam hīc postremam produ-
 cat, vide infra ad ver. 51.

Ver. 46.—Ἐκλαγξαν—ἐπ' ὤμων.]

Tela sonant humeris,—Æn. 4. 149.

—pharetramque fugā sensere sonantem :

Æn. IX. 660.

Aureus ex humero sonat arcus,—

Æn. XI. 652.

Venusior in eo Homeri hīc quam Virgilii
 locutio, quod IRATI describitur Incessus,
 paullo utique inæquabilior.

Ver. 47.—νυκτὶ εἰοικώς.] Causa nimirum
 pestis, qualis sit, incertum.

Ver. 48.—μέλα δ' ἰὼν ἔηκε.] Scholiastes ex-
 plicat, μέλα ταῦτα. Unde Interpretum non-
 nulli, deinde. Quod est languidius. Ego ita intel-
 ligendum existimo, ut sit, ἰὼν μετὰ νῆας ἔηκε.

Ver. 49.—Δεινὴ δὲ κλαγγή.] Pestis scilicet
 ingruentis primus Rumor, terribilis,

Ver. 50. Οὐρῆας μὲν πρῶτον.] Ἰσως δὲ τὰς
 ἡμίονους λέγει, ἀλλὰ τὰς φύλακας. Aristot. de
 Poetic. c. 25. Malè ; Cūm κύνας ἀργεῖς sta-
 tim deinceps addat Poeta.

Ver. 51.—βέλ' ἔχεπευκές ἰφείεις.] Ἀ.
 ἀφείεις. Quod perinde est : Ex arcu scilicet
 emisit, in populum immisit. Verum quā ra-
 tione vocabulum hoc, βέλ', & similia, syl-
 labam posteriorem producant, nē perperam di-
 cendum sit, semel hīc diligentius exponam.

Primo igitur, syllaba producta dicitur, quæ
 tempore duplici effertur, ac brevis ; sive quæ
 duarum brevium tempus pronuntiandum explet.
 Itaque ἡ, quoniam valet ss ; & ὦ, quoniam va-
 let oo ; (quod & de α, τ, υ, similiter intelligen-
 dum est, ubi naturā sunt longæ, ut in vocibus
 διωτῆρα, τῆρα, νικῶν, ψυχῇ, μινύμι, ἔμνυ,
 εἰόνῳ, δαίνῳ, & similibus,) semper necessariò
 producuntur, nisi quum, propter Vocalem se-
 quentem, altera ex componentibus (ut ita di-
 cam) Vocalibus elidatur ; adeoque τείχεα, ex-
 empli gratiā, τείχη effertur ; & χρυσὸν ita
 pronuntietur, ac si χρυσό scriptum esset.

2. Quemadmodum duplici Vocali, ἡ, ὦ, α, τ, υ ;
 sic & duplici itidem Consonante sive syllaba ne-
 cessariò longa ; ut φλῆψ, quod est φλῆξις ; &
 φλῆξ, quod est φλῆξις ; & σάρξ, quod est σάρκας.

3. Syllaba naturā brevis, & αὐξ, in Conso-
 nantem desinens, sequente aliā Consonante, sive
 in eodem vocabulo, sive in alio ; sit itidem, positi-
 one istā, necessariò longa. Ut, κῶμα καὶ γὰρ—.

4. Syllaba naturā brevis, in Vocali brevem
 desinens, sequentibus in eadem voce Consonan-
 tibus duabus, ut τείνον, φιλότα καὶ, ἀτα-
 κισ,

Βάλλ' αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκρῶν καίοντο θαμειαί.
'Εννήμαρ μὲν αὐτὰ στρατὸν ἔχχετο πῆλα θεοῖο

Feribat : perpetuū autem rogi cadaverum ardebant frequentes.
Novem dies quidem per exercitum ibant sagittæ Dei :

10. (quæ in oratione soluta, ut ex Scriptorum Tragicorum & Comicorum Iambis constat, semper corripitur;) in heroico carmine, propter positionem istam, (sicuti in Latinis vocabulis, *tenēbra, volucris*, & similibus,) produci potest.

5. Syllaba naturā brevis, in Vocalem brevem definens, ut τὴ; vocabulo proxime sequenti, à duobus Consonantibus incipiente; propter istam positionem itidem produci potest. Ut,—*Τὰς τὴ τρεῖς ἐσόμενός τις.*

6. Ultima cujusque versūs syllaba, qualiscunque ea sit naturā, & à qualicunque incipiat Versus sequens; non (ut Grammatici loquuntur communis, sed semper necessariō longa est; propter *Pausam* istam, quā, in fine versūs, syllabæ ultimæ pronuntiatio necessariō producitur. Atque hinc; ut id obiter moneam) apparet, quamobrem in solo versu *Anapestico* syllaba ultima, vel *Vocali longā* vel *Consonantiū concursu*, produceretur necesse sit. Pes nimirum *Anapestus*, qui a syllabis brevibus incipiens in longam definit, graviozem in ultimā syllabā, quā Pedum alius quisvis pronuntiandi ictum excipit. Quam ob causam pausa ista, quā omnis in universum versus finitur, in hoc uno versūs genere minor æquo fuerit, nisi vel ultima syllaba sit etiam aliā longa, vel sententia ipsa simul cum versu finiatur. Hanc versūs *Anapestici* proprietatem Præmus & solus Recentiorum observavit longæ omnium Doctissimus *Rieb. Bentlius*. Videtur tamen hoc non ignorasse Scholiastes in *Æschylum*; Qui ad versum istum, *Perf. 591.* (*ἀρξονται, βασιλεία*) *τὰ τοιαῦτα πάντα κτητικά* (inquit) *μακρὸν ἔχει τὸ ᾤ.* Quod ipso in loco notari ab eo non potuit, qui ultimam cujusque versūs syllabam communem crederet.

7. Non modò in fine Versūs aut Sententiæ, sed etiam in fine Vocis, propter *Pausam* quā vox finitur, syllaba alloqui brevis produci potest. Ut, *βελός ἐχπυμῖς*.— Quod scilicet ita ferè pronuntiabatur, ac si scriptum fuisset, *belosi*. Etenim Græci plenius & productiori spiritu, quā Romani, syllabas singulas efferebant. Id quod ex eo liquet, quod Græci Vocales etiam breves, in diversis vocabulis concurrentes, sæpius non elidunt; cū Romani non breves modò, sed & longas semper omnes, & Consonantem insuper *m*, & olim *s* quoque eliderent.

8. Fit hoc præcipuè in *Cæsura*, quā major ed incidit pronuntiacionis ictus. Fieri tamen potest etiam extra *Cæsuram*, si Consonans sit naturā durior, & duplicari solita; vel Vocalis sequatur aspirata. Ut, *Αὐτὰς οἱ Πρωτοῖς*.—*Ναυ,*

9. Et propter Consonantem aspiratam, quæ quasi duplex efferrī solita sit, syllaba aliqui brevis, etiam non in fine vocis, produci potest. Ut; *Ἄρες, Ἄρες. Βροτολογί,*.— Est enim litera *g*, pronuntiata asperissima, & facillimè duplicatur: Ut *βῆα, ἔρπον*.

10. Et propter Vocalem Aspiratam in voce proximā sequentem, ultima præcedentis produci potest. Spiritus enim asper sæpe tanquam Consonans pronuntiabitur, vel tanquam *Æolicum Digamma*. Ut,—*φίλι ἐκυρῆ, δεινός τις*. Legebatur ferè, tanquam si scriptum fuisset, *φιλῖφφ ἐκυρῆ δεινός τις*.

11. Quin & *Diphthongi* quædam, etiam sine spiritu aspero, ferè tanquam duplices Consonantes efferebantur. Ut *Πρὸς οἶκον Πηλῶ*.— Videntur enim *διφθ.*, *οἶφθ.*, pronuntiata fuisse, *Wicus, Winus*; unde Latine, *Vicus, Vinum*: Et ex *ol*, facta est Latine, *ful*. De *ἀθάνατο*, *Πηραῖδης*, & similibus, primam producentibus; vide propriis in locis. Et si qua sint adhuc rariùs occurrentia, de his etiam suis in locis dicetur.

12. Quam itaque Poeticam vulgò appellant *Licentiam*, ea omnis in hoc uno consistit, (non ut syllabarum Quantitates confundantur promiscuè atque ἀδόλως; quod est per absurdum; sed) ut Syllabæ naturā Breves, certā quādam Positione, fiant productæ. Non utique hæc quidem Omnes, neque Omni in Positu, sed certā quādam ac constanti ratione; sicuti supra est expositum. Aliæ enim Syllabæ Breves, & maxime quæ in Nominibus sint *Casuum*, in Verbis utique *Temporum Personarumque* characteristicæ; (ut *ἀρμῶντο*, *λύσῃτε*, *θνήψετε*, *ζεύσῃτε*, *θνήψετε*, *ζεύσῃτε*, *κρίνετε*, *κρίνεσθε*, *μαρτύρομαι*, *μαρτύρομαι*, *μαρτύρομαι*, & similia;) produci omninò non possunt. Quæ autem Syllabæ naturā sunt Longæ, in his omnibus *Licentia* apud Principes Poetas nunquam prorsus est ulla. Nam ut *νῆα*, *τίμῃ*, *ψυχῇ*, *χρυσός*, horumque Derivata & Composita omnia; item, ut *θνήσκω*, *ζεύσκω*, *θνήσκει*, *ζεύσκει*, & similia; vel ut *κῆρα*, *κῆρῃ*, *κῆρῳ*, *κῆρομαι*, *ἐκῆρομαι*, *μαρτύρομαι*, *ἐμαρτύρομαι*; & similia, in præsentibus & imperfectis, (vide infra ad *ver. 338*) ut hæc, inquam, & hujusmodi corripuntur, nullā unquam licuit *Licentiā*.

13. Nam quod apud *Doricos* Scriptores legamus τὰς αὐτὰς, τὰς ἀνθρώπων, τὰς βελῶς; & apud Scriptores tum *Doricos*, tum *Atticos*, κἄλως, κἄλως, & similia; qualia apud *Homericum* nusquam reperiuntur; (vide infra ad *ver. 43*) hoc utique non *Licentia* est Poetica; sed aliā nimirum lingua loqui.

- Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
 55 Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενας Ἥρη·
 Κῆδεο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ρὰ θνήσκουσι ὄρατο.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μέεφθ' ὁδὸς ὤκυσ' Ἀχιλλεύς.
 Ἀτρεΐδῃ, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἶω
 60 Ἀψ' ἀπονόσῃσιν, εἰ κεν θάνατον γε φύγοιμεν·
 Εἰ δὴ ὁμῶς πόλεμος τε δαμάῃ κ' λοιμὸς Ἀχαιῆς.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρείομεν, ἣ ἱέρῃα,

Decimo autem ad concionem vocavit populum Achilles;

- 55 Huic enim in animo posuit Dea candidas-ulnas-habens Juno;
 Curam enim gerebat Danaorum, quia scilicet morientes videbat.
 Hi itaque postquam congregati sunt, in unumque conveniant,
 Inter eos surgens locutus est pedibus velox Achilles;
 "Atride, nunc nos iterum-errantes puto
 60 " Retrocessuros, si modò mortem effugerimus;
 " Siquidem simul bellumque domat & pestis Achivos.
 " Verùm age quæso, aliquem vatem consulamus, vel sacerdotem,

Ver. 54.—ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς· Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ.—] Rectè Scholiaſtes: Ἀχιλλεύς γὰρ Χείρωνος ὢν μαθητὴς, ἢ τὴν ἱατρικὴν σαφῶς ἐπιστάμενος.—
 ἔπει, τίνος ἐνεκεν Νέστωρ, ἢ Ὀδυσσεύς, ἢ Μελέατος, ὑδενὸς ἱλασίων τῶν Ἑλλήνων φροντί-
 ζόντες, ἢ ζητούσι τὸ αἴτιον τῆς νόσου;

Ver. 55. Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ.]

Hic mentem Aeneæ genetrix pulcherrima misit. Æn. XII. 554.

Ver. 56.—ἔτι ρὰ θνήσκουσι ὄρατο.] Qui istud ρὰ omiserit, vel alio quovis expletivo mutaverit; sentiet is demum, Tempora isti imperfecto, ὄρατο, nescio quid ex vocolâ illâ accrevisse diuturnitatis. "Cur bosca" (inquit Quintilianus, l. 9. c. 4. quum vocolâ illâ quodam in loco aptè usus esset Cicero,) "potius quàm bos?"—Rationem fortasse non reddam; sentiam essem elius.—Ita ut audio, hoc Animus accipit, plenum sine hac geminatione non esse. Vide infra ad β', 158. Sed & istud ρὰ, quoniam deductum est scilicet (non ex ῥεῖα, sed) ex ἄρα, vim habet porro in sententiâ cum eo quod præcessit (συγκατακλιών καὶ οὖνο δαμναι) connectenda: Oti ρὰ (ἔτ' ἄρα) θνήσκουσι ὄρατο, "quoniam utique morientes videbat." Vide infra ad β', 858; & ad β', 558.

Ver. 57.—ἐπεὶ ἔν ἤγερθεν.] Τοῖς βασιλεῦσι βασιλευμένοι ἐκ τῶν ἀρχαίων.—ἢ ἔχ, ὥσπερ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, αὐθάδεις ἢ μονολώμονες ἦσαν αἱ τῶν ἀρχαίων βασιλείων δυναστεῖαι. Dion. Halic. Antiq. Rom. lib. 2. p. 86. Vide infra ad ver. 238.

Ibid. Oti δ' ἐπεὶ ἔν.—, Τοῖσι δ'—,] H. Stephanus, quem hic secutus est Barnius; "Scribere" (inquit) non dubitem τοῖσι δ' conjungere, quum significet τῷ τοῖς, id est τοῖς δέ,

"non τῷ τοῖς δέ." Sed errat, ut opinor, Vir doctissimus. Est enim alterum illud δέ, repetitio prioris non inelegans. Quomodo & Latine rectè dicitur; "Cum autem, tum vero—." Vide infra ad γ', 200; & ad δ', 160.

Ver. 58.—ὁδὸς ὤκυσ' Ἀχιλλεύς.] Epitheta hujusmodi, ex singulari aliquâ corporis animive dote desumpta, sunt quasi Agnomina personarum propria. Quamobrem ineptiunt planè, qui Achillem tam in concilio quàm in campo ὁδὸς ὤκιν appellatum, vitio vertant Poëtæ. Euripides, etiam in Tragœdiâ, ubi elocutio Sermoni propior est, eodem utitur Epitheto;

Ἀπόλλων' ἐκ σὺ παῖδα τὸν ταχὺν ὁδὸς, Ἀχιλλεία. Andromach. ver. 1236.

Ver. 59. Ἀτρεΐδῃ, νῦν.] Totum hujus & sequentis Orationis artificium eleganter & particulatim detexuit Dionys. Halicarn. in libro qui inscribitur Τέχνη, c. 9. "Ἰδομεν ὅν τὰς ἐκατέρων λόγους, ὥς ἔχουσιν δι' ἀλλήλων, ἢ ὥς τὸ εὐπρεπὲς ἔχουσιν, οἱ μὲν τῷ Ἀχιλλεύς ἐν βαθύτηι ζήλωσι, οἱ δὲ τῷ μάντι, ἀσφαλείᾳ πρὸ τῆς ἀποκρίσεως. "Ἀτρεΐδῃ, νῦν ἄμμε, &c." Totus locus lectu est dignissimus.

Ibid.—ἄμμε παλιμπλαγχθέντας.] Si armus hic, ut plerique arbitrantur, duale sit; tum hoc ait Achilles, "utrumque nostrum cum exercitibus, &c." Vide infra ad ver. 566. Verum ego quidem existimo, quâ analogiâ ex ἡμῖν sit ἄμμι, eadem ex ἡμεῖς & ἡμεῖς fieri in plurali. Ut rectè Scholiaſtes; ἄμμι, ἡμεῖς, Αἰολικῶς.

Ver. 62.—ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρείομεν,—
 "Ὅς κ' εἴποι, ὅ, τί τίσσον ἐγρόσατο.]

—ad oraculum Orthygæ Phœbumque—
 Quem effissis finem rebus ferat, unde laborum Tentare auxilium jubeat. Æn. III. 143.

Cæterum

“Ω Ἀχιλεῦ, κέλευαί με, Διὶ φίλε, μωθήσασθαι
75 Μῆνιν Ἀπόλλωνος, ἐκαίηβέλεταις ἀνακίῃς.

Τοιγάρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μοι ὁμοσον,

Ἥ μὲν μοι πρῶφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρῆξιν.

Ἥ γὰρ οἴομαι ἀνδρὰ χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κραίξει, καὶ οἱ πείθομαι Ἀχαιοί.

80 Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρη·

Εἵπερ γὰρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καλαπείψῃ,

Ἀλλὰ γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσῃ,

Ἐν σῆθεσσω ἐοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σώσεις.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·

85 Θαρσύνσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον, ὃ, τι αἶσθα.

“O Achilles, jubes me, Jovi care, eloqui

75 “Iram Apollinis longe-jaculantis regis.

“Igitur ego dicam : tu autem paciscere, & mihi jura,

“Omnino te mihi propensum verbis, & manibus opem laturum.

“Profectò enim suspicer virum iratum fore, qui latè omnium

“Argivorum imperium habet, & ei obediunt Achivi.

80 “Potentior enim rex, quando irascitur viro inferiori ;

“Quamvis enim iram vel eodem die decoxerit,

“Tamen & postea retinet similitatem, donec perfecerit,

“In pectoribus suis : tu itaque dic, an me sis servaturus.

Hunc autem respondens alloquutus est pedibus velox Achilles ;

85 “Confisus valde, dic vaticinium, quodcumque facis :

* Ἀπόλλωνος, *ver.* 75 ; & θεοπρόπια, *ver.*

85 ; vide suprâ ad *ver.* 51.

Ver. 74.—κίλευαί με—ἀνακίῃς.] “Ma-
“him” (inquit *Henr. Stephani*) “post, ἀνα-
“τος, notam *Interrogationis*.” *Judicet Lector.*

Ver. 75.—ἐκαίηβέλεταις ἀνακίῃς.] *Apollo,*

hinc Sol, “inde (inquit *Macrobius*) ἐκαστά

“& ἐκαίηβέλεταις dictus, ἐκασθεν τὰς ἀπύνας

“βάλλον, è longissimo altissimoque radios in

“terram usque demittens.” *Lib.* 1. c. 17.

“Ut per *Sagittas*, intelligatur vis emissâ ra-

“diorum.” *Ibid.* Vide suprâ ad *ver.* 43.

Ver. 82. Ἀλλὰ γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κό-

τον.] *Asiaticus* hunc versum citans. *Rhetoric.*

1. 2. c. 2. ἀγανακτῶν γὰρ, inquit, διὰ τὴν

ὀπίστροχόν. Similiter *Euripides, Med.* *ver.* 119.

Διὰ τὴν ὀπίστροχον λήμματα, καὶ πῶς

Ὀλύ’ ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατύντες,

Καλοῦσθαι βέλγας μεταβάλλουσι.

Hoc est : “Terribiles sunt *Regum animi* ;

“quippe rari admodum cedere, perungue do-

“minari soliti, difficulter iras depouunt.”

Quod ideo hic assero, quia in Latinis quas vi-

derim Versionibus, sententiam hujus loci, vo-

ce ἀρχόμενοι malè intellectâ, penitus turba-

tam observârim : Quanquam *G. & am Scholi-*

asten non videtur ex toto fugisse. Et quoniam

loci hujusce incidit mentio, lubet hic in

transcursu turpissimam mendam in præce-
dente *ver.* 106 notare,

ἄλλον δ' ἐξ ἀρχῆς ἐλαίόμενον.

“Videtur legendum, αἰρόμενον ;” inquit
doctissimus *Cantarus*. Rationem autem e-

mendationis non adjecit. Recentiores *Eu-*

ripidis Editores, neglectâ istâ emendatione,

retinuerunt ἐλαίόμενον : Scilicet quia rectè
& Græcè dicitur, ἐλαίόμενον ἐξ ἀρχῆς. At

verò ideo necesse est αἰρόμενον legatur, non
quodd ad *constructionem grammaticam*, sed quodd

ad *Versum* nimia sit ista syllaba ἐξ, metrum-
que jugulet. Est enim *Versus* anapaesticus ex

quatuor pedibus,

ἄλλον δ' ἐξ ἀρχῆς αἰρόμενον.

Ver. 83.—φράσαι] Vide infrâ ad *ver.* 140.

Ver. 84. Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος] Quod

Martialis de Homero jocose ad Epigrammatis

facetias, id nuperus Scriptor Gallicus *Ra-*

perien serio annotavit. “*Les Transfusions, qui*

“doivent par leur caractère être fort variées,

“pour defennuyer le Lector ; sont toutes sem-

“blables dans la plus grande partie de son

“ouvrage.” *La Compar. d'Homere. & de*

Virg. eb. 10. At verò erant hæc omnino

simplicissime & sine ornatu dicenda, ut rap-

tim ac velut in tranitu legendi percurreren-

Ver.

Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα, Διὶ φίλον, ὅτε σὺ, Κάλχαν,
 Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
 Οὐτίς, ἐμεῦ ζῶντος, καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
 Σοὶ καί τις παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει,
 90 Συμπάσιον Δαναῶν· ἐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἶπης,
 Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὐχέται εἶναι.

Καὶ τότε δὴ θάρσῃσθε, καὶ ἥδ' αὖ μάνης ἀμύμων
 Οὐτ' ἄρ' ὄγ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται, ἔθ' ἐκατόμβης.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἀρήϊρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
 95 Οὐδ' ἀπέλυσε θυγάτρα, καὶ ἐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
 Τένεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἐκηβόλος, ἡδ' ἐτι δώσει·
 Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφάξει,
 Πρὶν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἐλικώπιδα κέρην
 Ἀπριάτην, ἀνάποιον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἐκατόμβην
 100 Ἐς Χρυσήν· τότε κέν μιν ἱλασσύμενοι πεπείθοιμεν.
 Ἥτοι ὄγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔρξετο τοῖσι δ' ἀνέστη

Ἥρως Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
 Ἀχνύμενος· μένεσθ' δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
 Πίμπλαντ', ὅσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπρόωνι· εἴκηνη·

“ Non enim, per Apollinem Jovi carum, cui tu, Calcha,

“ Vota-faciens Danaïs vaticinia ostendis,

“ Non ullus, me vivo & in terrâ vidente,

“ Tibi cavas apud naves graves manus inferet,

90 “ Cunctorum Danaorum: ne quidem si Agamemnona dixeris,

“ Qui nunc longe potentissimum in exercitu gloriatur se esse.

Et tum quidem cepit animum, & dixit vates præcellens;

“ Neque hic [aus] ob vota non reddita inculcat, neque ob hecatomben;

“ Sed causâ sacerdotis, quem contumeliâ-affecit Agamemnon,

95 “ Neque liberavit filiam, & non accepit pretium-liberationis.

“ Idcirco dolores dedit Longe-jaculans [Apollo], & adhuc dabit:

“ Neque hic prius à peste graves manus abstinebit,

“ Quàm patri dilecto reddat [Agamemnon] nigris-oculis puellam

“ Inemptam, sine pretio; & ducat [mittat] sacram hecatombam

100 “ In Chrysam: tunc ipsum [Apollinem] fortè placatum flexerimus.

Ille quidem ita loquutus confedit: his autem surrexit

Heros Atrides late-dominans Agamemnon

Turbatus; irâque valde præcordia circumfusa-caligine

Plena erant, oculique ipsi igni lucenti similes erant:

Ver. 86. Οὐ μὰ γὰρ.] Non hic *σωπλιόνα* ut “ *ὦ*,” ut ait *Σεβόλαβης*; sed significanter admodum, & maximâ cum vi, iteratur. Οὐ γὰρ, μὰ τὸν Ἀπόλλωνα, ὦ τις—

Ibid.—ἦτε σὺ, Κάλχαν.] Rectè in Vocativo, Κάλχαν. Est enim Nominativus, plenius Notis exaratus, Κάλχανς; quanquam in hoc nomine, & in similibus, respuit istud, linguae graecae ratio; semperque scribitur, Κάλχανς.

Ver. 90.—ἐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα] Quàm ferociter hoc, & perlonæ *Αεθίβης* convenienter!

Ver. 91. Ὃς νῦν—εὐχέται] Et istud νῦν, &

εὐχέται, aptissime ad minuendam *Agamemnonis* auctoritatem.

Ver. 92.—τίτι δὲ θάρσῃσθε, ὦ εὐδα]

Ille hæc, depositâ tandem formidine, fatur.

Æn. II. 76.

Ver. 102.—εὐρυκρείων.] “ Latè tyrannus!”

Horat. “ Latè Regem!”

Virg. Æn. I. 25.

Ver. 103.—φρένες ἀμφιμέλαιναι.] Hoc est quod aiunt Latini; *atrâ bile percitus.*

Ver. 104.—ὅσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπρόωνι ἴκλινεν.]

105 Κάλχαν' α πρώτισα κακ' ὀσσομένῳ προσέειπε·
Μαίνῃ κακῶν, εἰ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας·
Αἰεὶ τοι τὰ κακ' ἐς φίλα φρεσὶ μαλ' ἐύεσθαι·
Ἐσθλὸν δ' εἴ τί πω εἶπας ἔπ' ἔπει, εἴδ' ἐτέλεσσας·
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,

110 Ὡς δὴ τῷδ' ἐνεκά (φιν) Ἐκὼλόῳ ἄλγεα τεύχει,
Οὐνέκ' ἐγὼ κέρης Χρυσείδῳ ἀγλὰ ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βέλομαι αὐτὴν·
Οἴκοι ἔχειν κ' γὰρ ῥα Κλυταίμνηςρης προδέεσθαι,
Κεριδίης ἀλόχε· ἐπεὶ εἴθεον ἐς χερεῖων,

115 Οὐδέμας, εἴδ' ἐφύην, ἔτ' ἄρ' φρένας, ἔτε τι ἔργα.
Ἀλλὰ κ' ὥς ἐθέλω δομέναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον·
Βέλομαι ἐγὼ λαὸν σὸν ἐμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἐτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἱ
Ἀργείων ἀγέρας ἔω· ἐπεὶ εἴδ' εἴοικε.

105 Calchanta primum torvè intueps alloquutus est ;
“ Vates malorum, nunquam mihi gratum dixisti :
“ Semper animo tuo jucundum est mala vaticinari :
“ Bonum autem nondum aliquod dixisti verbum, neque perfecisti :

110 “ Et nunc inter Danaos vaticinans concionaris,
“ Quasi idcirco ipsis Longe-jaculans [Apollo] dolores struat,
“ Quoniam ego puellæ Chryseidis splendidum liberationis pretium
“ Nolui accipere, quandoquidem longè malo illam
“ Domi habere; etenim ipsi Clytemnestræ præfero,
“ Quam Virginem duxi, Uxori; quoniam non ipsa inferior est,

115 “ Neque corpore, neque oris habitu, neque mente, neque omnino operibus.
“ Sed & sic volo reddere, si hoc est melius.
“ Malo equidem populum salvum esse, quàm perire.
“ Sed mihi præmium statim præparate; ut non solus
“ Argivorum præmio caream: quippe id non decet.

Stant lumina flammâ. *Æn.* VI. 300.

—totoque ardentis ab ore

Scintillæ abfistunt; oculis micat acribus ignis. *Æn.* XII. 102.

Ver. 105.—ἀνέστη—, Κάλχαν' α—προσέειπε. —] Constructio hæc Afyndetos, irâ excaudentem significanter indicat.

Ibid.—κακ' ὀσσομένῳ προσέειπε.]

Surgit, & his onerat dictis, atque aggerat iras. *Æn.* XI. 342.

Cæterum de voce κακοσόμενῳ, ita Porphyrius: Οὐ, κακῶς ὑπολειφάμενῳ—ἀλλὰ—ἔστιν Ὅσσα, ἢ δεῖα φήμι.—“ μετὰ δὲ σφισιν Ὅσσα δίδει, Ὅτρυνεσθ' ἵνασι, διὸς ἀγχιελῶν.” [Il. β', 93.]—Ἀπὸ τῆς Ὀσσης συνεπίπεται τὸ Κακοσόμενῳ, ἢ τοι ὡς κακόμαλιν αὐτὸν ὀνειδίζων.—Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὴν ὀσσο—“ μὲν τὸδ' ἰκάνω.” [Il. ω', 172.]—τυλίσιν, εἰ κακὸν κληδονίζομαι. *Quæstion. Homeric.* 16.

Ver. 106. Μαίνῃ κακῶν.]

“ Infelix vates:— *Æn.* III. 246.

Ibid.—τὸ κρήγυον] Ἀντίθετόν, ἐκ τῶν λεγού-
μεν, ἀλλὰ τῶν κακῶν, τὸ κρήγυον.—Ἐπὶ δὲ κρή-

γυον, τῷ κτάρῃ ἡδὺ κ' προσπνέει· ὁ ταῦτ' ἐν τῷ Συμῆρι. *Porphy.* *Quæst. Homeric.* 16.

Ver. 106, 107, 108.—εἰ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον.—Αἰεὶ τοι τὰ κακ'—Ἐσθλὸν δ' εἴδ' ἐτί πω.] Recte hic observatum, Poetam optimè personæ servivisse, dum ita vehementer commotus rem eandem hoc modo ter repetat. Cæterum quâ ratione vox εἶπας, in *ver.* 108. ultimam producat; vide suprà ad *ver.* 51.

Ver. 114. Κεριδίης ἀλόχε.] [gârat Cui pater intactam dederat, primisque jumentis.] *Æn.* I. 349.

Ver. 117. Βέλομαι ἐγὼ λαὸν σὸν ἐμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.] Οὐκ ἔχει ὑψηλόν τι κ' σεμνὸν ὁ λόγος.—Τινὲς δὲ ἐπὶ θεραπείῃσι τὸ νόημα· Βέλομαι σὸν εἶναι τὸν λαὸν ἢ, εἰ μὴ τῷτο γένει, ἀπολέσθαι ἀνθυλοῖμαι αὐτόν. *Eustathius in locum.* Similiter & *Scholastes.* Mihi tamen magis arridet simplicior illa & vulgaris expositio: Cupio equidem populum omni ratione salvum esse, & nequaquam Mei causâ perire.

Ver. 118.—ἐτοιμάσατ'] Vide infrà ad *ver.* 140.

Ver.

- 120 Λεύσσειε γὰρ τόγε πάντες, ὃ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλη.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ποδάρχης διὸς Ἀχιλλεύς·
 Ἀτρεΐδῃ κύδιζε, φιλοκλεανώτατε πάντων,
 Πῶς γάρ τοι δώσῃσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ;
 Οὐδὲ τί πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά.
 125 Ἀλλὰ τὰ μὲν πολλῶν ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασαι,
 Λαῶς δ' ἐκ ἐπέοικε παλίσσολα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἰ· κέ ποθι Ζεὺς
 Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπαῆσαι.
 130 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Μηδ' ἔτιω, ἀγαθὸς περ εἷων, θεοφίκελ' Ἀχιλλεῦ,
 Κλέπῃ νύω· ἐπεὶ ἔπαρελεύσεαι, ἔδῃ με πείσεις.
 Ἥ ἐθέλεις, ὅφρ' αὐτὸς ἐχῇς γέρας, αὐτὰρ ἐμ' αὐτῶς
 Ἥσθαι δευόμενον; κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδῆναι;
 135 Ἀλλ' εἰ μὲν δώσῃσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί,

- 120 "Videtis enim hoc omnes, quod mihi præmium abiit aliò.
 Huic autem respondit postea pedibus præstans nobilis Achilles;
 "Atride gloriosissime, avarissime omnium;
 "Quinam verò tibi dabunt præmium magnanimi Achivi?
 "Non utique scimus communia ullibi reposita multa:
 125 "Sed quæ quidem ex urbibus deprædati sumus, ea divisa sunt;
 "Populos autem non decet iterum collecta hæc congregare.
 "Sed tu quidem nunc hanc Deo præmitte: at Achivi
 "Tripliciter quadrupliciterque compensabimus; si quando Jupiter
 "Det urbem Trojam bene-munitam diripere.
 130 Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;
 "Ne sic quidem, quamvis sis fortis, Deo similis Achille,
 "Falle mente: quoniam non antevertes *astutiā*, neque mihi persuadebis.
 "Nunquid vis, ut ipse habeas præmium, ac me frustra
 "Sedere indigentem? jubésque me hanc reddere?
 135 "Atqui si dabunt præmium magnanimi Achivi,

Ver. 120.—δμοι] Vide infra ad ver. 537.

Ver. 121. Τὸν δ' ἡμείβετ'] Malè hic & in similibus, alieno in loco, edidit *Barnesius* Τόνδε, pro Τὸν δέ. Quod semel atque iterum monuisse satis fit.

Ver. 123. Πῶς γάρ τοι] "Iniquè præmium
 "posulas: Qu' ENIM fieri potest, ut &c.?"
 Vide infra ad 1, 22.

Ver. 124. Οὐδέ τί πω] Scribi potest vel,
 ἔδ' τί πω, vel ἔδ' ἔτι πω.

Ver. 126.—παλίσσολα ταῦτ' ἐπαγείρειν.]
 Omnia iterum in unum conferre, ut alià denud
 portione disperiantur.

Ver. 128.—αἰ κέ ποθι Ζεὺς Δῶσι]
 Si verò capere Italiam, sceptrisque potiri
 Contigerit victori, & præda ducere sortem,
 Æn, IX, 267.

De hoc loco *Plutarchus*: Ὁ Ἀχιλλεὺς, ἀλ-
 λως μὲν (inquit) ὑπέσχετο τῷ θεῷ τῆς δόξης, & μί-
 τρι· ἔν τῷ δέ, "Αἰ κέ ποθι Ζεὺς Δῶσι, &c."
Lib. de Su: laude. Vide infra ad β', 228.

Ver. 131.—θεοφίκελ'] Τὸ φύσει δίκαιον &
 καλὸν & (ᾧ φρον, — δ δὲ & Ὁμηρ· ἐκάλεσεν
 ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἡγιστότατον, θεοφίκελ· τὸ &
 θεοφίκελον. *Plato de Republ. lib. 6.* Liqueat ta-
 men apud Poëtam, θεοφίκελ· ἀμύμων, &
 similia, non virtutibus exornatum omnibus,
 sed una quavis five *Animi* five *Corporis* dotè
 præcellentem, perpetuò significare.

Ver. 133. Ἥ ἐθέλεις] *Al.* Ἥ θέλεις.

Ver. 135.—137. Ἀλλ' εἰ μὲν.— Εἰ δὲ—]
 "Si dabunt, bene est; Sin minù, &c." Ea sci-
 licet est Græcæ linguæ ratio, ut, in hujusmodi
 sententiis, membri prioris Apodosis (καλῶς
 ἔχει.)

* Ἀρσάνῃς κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀνιάξιον ἔσαι·
 Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
 * Ἡ τεόν, ἢ Αἰανίῳ, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆϊ.
 * Ἀζῶ ἐλὼν· ὃ δέ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἴκωμαι.

140 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα μέλαφρασόμεσθα καὶ αὐτίς·
 Νῦν δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα διαν,
 Ἔς δ' ἐρέτας ἐπιήδης ἀγείρομεν, ἔς δ' ἑκατόμβην
 Θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσίδα καλλιπάρηον
 Βήσομεν· εἰς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βεληφόρῳ ἔσω,

145 * Ἡ Αἴας, ἢ Ἰδομενεύς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς·
 * Ἡε σὺ, Πηλεΐδῃ, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
 * Ὀφρ' ἡμῖν Ἐκάερτον ἰλάσσαι ἱερὰ ῥέξας.

“ Satisfacientes animo meo, ut æquale sit valore; bene ipsi:

“ Sin autem non dederint, ego certè ipse auferam

“ Vel tuum, vel Ajacis, veniens, præmium, vel Ulyssis

“ Abducam ablatum: ille autem commotus reddetur, ad quem ivero,

140 “ Verum enimvero de his post consultabimus etiam alias.

“ Nunc verò age, navem nigram deducamus in mare vastum,

“ Intusque remiges idoneos congregemus, intus & hecatomben

“ Ponamus, ipsamque Chryseida pulchram-genas

“ Conscendere-faciamus: Unus autem aliquis præfectus ex proceribus sit,

145 “ Vel Ajax, vel Idomeneus; vel nobilis Ulysses;

“ Vel tu, Pelide, omnium terribilissime virorum;

“ Ut nobis Longe-jaculantem [Apollinem] places sacris factis.

ἔσαι,) semper ferè reticeatur; idque elegantissimè; *Aristoph. Plut. ver.* 468. καὶ μὲν ἀποφῆται. — Εἰ δὲ μὴ, — Alia exempla plurima, ex iis qui tum *αἰσθῆδ' apud solutâ* oratione scriperunt, videas apud *Hæm. Stephanum* in Annotatis ad *Xenophontem*, p. 39; & *Kusterum*, in locum citatum *Aristophanis*; & *Eustathium* in hunc locum *Homeri*. Vide & infra ad *ver.* 340.

Ver. 137. Εἰ δὲ — ἐγὼ δὲ] Vide suprâ ad *ver.* 57.

Ver. 139. Ἀζῶ ἐλὼν· ὃ δὲ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἴκωμαι] Fuerunt apud Veteres, qui totum hunc versum *Suppositum* existimârint. Et possit quidem, licet non inelegans, sine sententiæ dispendio abesse. *Dna. Dacier*, hoc modo interfinguit:

Εἰ δὲ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι·

* Ἡ τεόν, ἢ Αἰανίῳ, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆϊ·

* Ἀζῶ ἐλὼν· ὃ δὲ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἴκωμαι.

Sed & Vulgati rectè se habent.

Ver. 140. — μέλαφρασόμεσθα καὶ αὐτίς.] Quid sibi velint Græcæ Grammaticæ Scriptores plerique, prorsus nescio; qui hanc commenti sunt regulam; “ *Penultima Futuri* “ *primi SEMPER Longa, nisi in Quartâ* “ *conjugatione,*” quam Alii “ *Quintam*” appellant; in quâ scilicet ultima circumflectitur, ut *τεμῶ, κρινῶ, & similia*. Et tamen innumeræ sunt voces, aliâ conjugatione, scilicet

cet in ἄζω & ἴζω desinentes, quarum è contrario (nescio an non omnium *poly syllabarum*, nisi quæ *duplicem* habent formandi rationem, ut *πειράζω & πειράω, πειράσω; ἀνιάζω & ἀνιάω, ἀνιάσω;*) *penultima illa tam Futuri primi* quàm *Aoristi, SEMPER corrigitur*. Ut *φράζω, ἀπράζω, γενάζομαι, ἐργάζομαι, ἀκούζω, ὀπλίζω, &c.*

Κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι —

Iliad. 6, 234.

Βοσκομένους ἀγέλης βῶν ἀρπάσῃ — ε', 62.

Καὶ μιν γενάσσομαι — ε', 427.

— καὶ ἀκούσιτε θυρί φασινῶ. δ', 496.

Δόρπονθ' ὀπλισόμεσθα — *Odyss.* μ', 292.

Μεῖζον θυμῷ τί ποτ' ἐργάσεται;

Eurip. Medea, 108.

* Ἀπαντα ταῦτα *ὑπερῶν ἐγὼ φράσω*.

Hecuba, 1180.

Sed exempla in singulis Poëtorum omnium paginis occurrunt. Vide infra ad ζ', 434.

Ver. 141. — ἄλα διαν] *Mare magnum*. Quicquid enim *quavis* de causâ *proximum* est, *divin* appellatur.

— “ *per Mare Magnum;*” *Æn.* V. 628.

Sic *Odyss.* γ', 153, quod est. ἄλα διαν; ibidem, *ver.* 158. dicitur *μελακῆτα ὄντων*. Similiter, *Odyss.* ε', *λακεδαιμόνα διαν*; explicat Scholiastes, *μεγάλην*.

Ver. 142. — ἐρέτας ἐπιήδης] *Remigium quod sufficiat*,

Var.

- Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·
 "ὦ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
 150 Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείσθῃαι Ἀχαιῶν,
 ἥ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι;
 Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἐνεπ' ἤλυθον αἰχμηγῶν
 Δεῦρο μαχησόμεν· ἔπει ἔτι μοι αἰτιοί εἰσιν.
 Οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βῆς ἤλασαν, ἔδῃ μὲν ἵππευς,
 155 Οὐδὲ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωβιανείρῃ
 Καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
 Οὔρεά τε σκίοενθα, θάλασσά τε ἡχέεσσα·
 Ἀλλὰ ζοι, ὦ μεγ' ἀναιδὲς, ἅμ' ἐσπόμεθ', ὅφρα ζῷ χαίρῃς;
 Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάω, ζοί τε, κυνῶπα,
 160 Πρὸς Τρώων τῶν ἔτι μετ' αἵρετῃ, ἐδ' ἀλεγίζεις·
 Καὶ δὴ μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
 ὧς ἐπὶ πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἱὲς Ἀχαιῶν.
 Οὐ μὲν ζοί ποτε ἴσον ἔχω γέρας, ὅππότε Ἀχαιοὶ
 Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμανον πτολίεθρον.

Hunc autem torvè intuitus alloquutus est pedibus velox Achilles;

"Heu! impudentiâ indute, lucri-studiose, [vel dolose,]

150 "Quomodo aliquis tibi promptus mandatis obsequatur inter Achivos,

"Vel ut expeditionem aliquam faciat, vel adversus viros fortiter pugnet?

"Non enim ego Trojanorum gratiâ veni bellicosorum

"Huc pugnaturus; quippe qui culpâ in me carent.

"Non enim unquam meas boves abegerunt, neque equos;

155 "Neque unquam in Phthiâ glebosâ, populosâ,

"Fructum læserunt: quoniam valde multi inter jacent

"Montesque umbrosi, marisque resonans.

"Sed te, ô valde impudens, unâ secuti sumus, ut tu gauderes,

"Pœnas expetentes pro Menelao, teque, canino-vir-aspectu,

160 "A Trojanis: quæ beneficia neque revereris, neque curas:

"Quin & mihi præmium ipse te ablaturum minaris,

"Super quo multum laboravi, dederuntque mihi filii Achivorum.

"Non equidem tibi unquam æquale habeo præmium, quando Achivi

"Trojanorum exciderint bene habitatam urbem.

Ver. 151. ἥ ὁδὸν ἐλθέμεναι.] Exponunt
 perique, infidias locare. Quia nimirum De-
 mofthenes dixerit, ἐν ὁδῷ καθελόν. Verum ex
 eo quodd, ἐν ὁδῷ καθελόν, infidias indicet, ex
 visilicet verbi καθελόν; non utrique efficitur
 ut, ὁδὸν ἐλθέμεναι, itidem indicet infidias.
 Rectè igitur Eustathius: Δυνάται δὲ ἃ ἄλλως
 "ἰδὲς" πωλυτοκώτερον λέγεσθαι, &c.

Ver. 152. Οὐ γὰρ ἴπῳ.] "Quomodo quis-
 quam tibi lubeus obsequatur; cum eos tam
 "malè accipias, qui tui solius causâ bellum
 "gerant? Non ENIM ego Trojanorum,
 " &c." Vide infra ad 1. 22.

Ver. 153.—μαχησόμενος ἵπῳ] Quâ ra-

tione, μαχησόμενος, hîc ultimam producat;
 vide supra ad ver. 51.

Ver. 157.—μάλα πολλὰ μετὰξὺ Οὔρεά τε]
 Longa procul longis via dividit invia terris.

Æn. III. 383.

Innumeri Montes inter me teque, viæque,
 Fluminaque & Campi, nec freta pauca,
 jacent. Ovid. Trist. lib. 4. Eleg. 7.

Ver. 163. Οὐ μὲν ποτ' ἴσον ἔχω γέρας.] "Nunquam
 "ego præmium tuo æquale habeo; neque tum
 "mihi æquale dandum postulo, cum excisa erit
 "Troja." Quare nihil opus ut, Τρώων πτολί-
 "εθρον, reddatur, "Trojanorum urbis aliqua;"
 quomodo verterunt Barnesius & Dna. Dacier.

- 165 Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυαῖκ' πολέμοιο
 Χεῖρες ἐμαὶ διέπυσ' ἀτὰρ ἦν ποῖε δασμὸς ἵκηαι,
 Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μείζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
 Ἐρχομὶ ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
 Νῦν δ' εἰμι Φθίηνδ'· ἐπειὴ πολὺ φερβερὸν ἐσιν,
 170 Οἴκαδ' ἵμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· ὕδ' σ' οἶω,
 Ἐνθάδ' ἄτιμ' εὖν, ἄφεν' κ' πλῆτον ἀφύξειν.
 Τὸν δ' ἡμέτε' ἔπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνον·
 Φεῦγε μαλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· ὕδ' σ' ἔγωγε
 Λίσσομαι, εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· πᾶρ' ἐμοίῃ κ' ἄλλοι,
 175 Οἳ κέ με τιμήσουσι· μάλιστα δὲ μητίετα Ζεὺς.
 Ἐχθιστος δέ μοι ἐσσι διοτρεφῶν βασιλῆων,

- 165 "Verūm quidem majorem partem impetuosi belli
 "Manus meae ministrant; at si quando divisio venerit,
 "Tibi præmium multo majus; ego verò modicumque gratumque quidā
 "Venio possidens ad naves, postquam desessus sum pugnando,
 "Nunc itaque abeo in Phthiam: quoniam multo melius est,
 170 "Domum ire cum navibus recurvis: neque te puto,
 "Hic inhonoratus quum sis, divitias & opes collecturum.
 Huic autem respondit postea rex virorum Agamemnon;
 "Fuge omnino, si tibi animus appetit; neque te ego
 "Rogo, gratiā mei manere: apud me & alii sunt,
 175 "Qui me honorabunt; præcipuè verò providus Jupiter.
 "Invissimus verò mihi es, à Jove nutritorum regum.

Ver. 167.—ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε] *Parvum quidem; at quod ægerrimè tamen feram, ut mihi sit obripiatur. Parvum appellat, non quod ipse Briseida parvū faceret, fed quod Agamemnoni semper obtingeret amplior & uberior præda. Quare insultus planè est Terassonus, qui hoc appellat "νε ἐπιβέτεν dicule."* Dissertat, sur l'Iliade, Part IV. Chap. 3.

Ver. 170.—ὕδ' σ' οἶω Ἐνθάδ' ἄτιμ'—ἀφύξειν.] Sunt qui, ἄτιμ', non ad ipsum Achillem, sed ad Agamemnonem, hic referant. Quod si fiat; erit constructio dura admodum, & ἀνακόλουθ'. Ac si dicas; "neque te puto à divitiis hic inhonoratus effugurum." Quod etsi Linguae Latinae ratio haud ferat, reperitur tamen interdum apud Græcos constructio non ita multum abfimilis. Suprà, ver. 77; Quod latine dicas, "ἴνα τέ μοι λυβέντε" "opulaturum;" græcè est, & constructione quidem non inusitata, δημοσπον μὲν πρὸ φρον ἀρήξειν. Similiter, infra, ver. 397; Quod latine dicas, "Αἰδοῖαι σὺν ἐμὲ οὐκ ἔστιν ἐμὲν;" græcè est, ἰσθόθα οἷν λυγὸν ἀμείναι. Rarius est, quod occurrit, β', 350—353; κρονίανα—Ἀγρόπῳ ἐπιδίξ'. Quem locum vide. Sed satis hic constat sententia, si constructione simplicissima, ἄτιμος, jam ad

ipsum Achillem referatur: "Neque te puto, hic inhonoratus quum sis, divitias & opes collecturum." Fuerunt tamen qui & hoc modo vertent: "Neque Tibi [Tui causā] "ne hic, inhonoratus quum sis, divitias "opisquæ meas profundere." Sed simplicior est interpretatio prior: Et ἀφύξειν, multo aptius significat, *embauris arripiendo*, quàm *profundendo*.

Ver. 173. φάσις μάλ'] Rectè hic Eustathius. "Ἀχιλλεύς· ἐπὶ τὸν, "ἀπειμι φθίηνδ', δ' Ἀγαμέμνον ἀέλωος ἀφελήτων φασί· "φάσις "μάλα," &c.

Ver. 174.—πᾶρ' ἑμῶν κ' ἄλλοι, Οἳ κέ με τιμήσουσι]

Non erit auxilio nobis *Ætolus*, & *Argi*? *At Messopus* erit, felixque *Loimopis*, & quos Tot populi misère duces; nec parva sequetur

Gloria delectos *Latios*—Æs. XI. 423.

Ver. 175.—μητίετα Ζεὺς] Μητίετα, non Vocativus pro Nominativis; quod est absurdum: (Quorsum enim, obsecro, aliud dixisse Scriptorem accuratissimum, aliud voluisse?) Sed reverà Nominativus est, ex lingua *Æolicâ* & *Dævicâ*, vel (ut alii existimant *Macedonicâ*.) Unde deinceps Latine factum est, *Pœtia*, *Cometa*, *Ablus*, & similia,

Ver.

- Ἔως ὃ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρέγα κ' κατὰ θυμόν,
 Ἐλκετο δ' ἐκ' κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
 195 Οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἦκε Θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 Ἀμφω ὁμῶς θυμῷ φίλεσσά τε, κηδομένη τέ.
 Στῆ δ' ὅπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλείωνα,
 Οἷω φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων ἔτις ὄρατο. 1. 1. 1
 Θαμβήσεν δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐτρέπετο, αὐτίκα δ' εἶνω
 200 Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὰ δὲ οἱ ὅσσε φαάνθεν
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τίπτ' αὐτ', Αἰχίοχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλυσθαι;
 Ἢ, ἵνα ὕβριν ἰδῇς Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο;
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἑρέω, τὸ δὲ κ' τετελέσθαι οἶσθαι,
 205 Ἡς ὑπεροπλίσσι τάχ' αἶν' ὡς θυμὸν ὀλέσσει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Dum ille hæc agitabat mente & animo,

Trahebat utrique ἐκ' vaginæ magnam ensē; venit autem Pallas

195 Cœlitis; præmiserat enim Dea ulnis-candida Juno,

Ambæ simul ex animo amansque, curansque.

Stetit autem à tergo, & flavâ comâprehendit Pelidem,

Soli apparens, aliorum vero nullus videbat.

Expavit autem Achilles & retrò conversus est, statimque agnovit

200 Palladem Minervam; terribilesque ei oculi visi sunt.

Et ipsam compellans, verbis alatis allocutus est;

“Cur huc, Ægiochi Jovis progenies, venisti?”

“An ut injuriam videas Agamemnonis Attriðæ?”

“Sed tibi edico, quod & perfectum iri puto;

205 “Suis superbiis citò tandem animum perdet.

“Hunc autem rursus alloquuta est Dea cæcis-oculis Minerva;

Ver. 193. Ἔως ὃ] Pronuntiabat raptim
 legentibus, ac si scriptum fuisset ὥσω ψεύσοιο.

Ibid.—κατὰ φρένα κ' κατὰ θυμόν.]

—mentem animumque. Æn. VI. 11.

Ver. 194. Ἐλκετο δ' ἐκ'—, ἦλθε δὲ]
 Vide supra. ad γ'. 37.

Ibid.—ἦλθε δ' Ἀθῆνη Οὐρανόθεν.] Ἡ φρόνη-
 σις, Consilium prudentius; “*potior senten-*
 “*tia,*” Æn. IV. 287.—“ἑφράσθης, καί τοι
 “*δεῖς ἑμβάλε θυμῷ.*” Odyss. ψ'. 260.—
 “ἐνι φρεσὶν ἑμβάλε δαίμων,” Odyss. τ'. 10.
 —Ἐπιστῶς δ' εἰς οἶον κακὸν προκυλισθῆναι πα-
 ρὰ μικρὸν ἔμελλεν, ὡς ἡνίοχον εὐλαβήθη τὸν ἐ-
 φράσθαι Νῆν. Heraclid. Pontic. Ἐπὶ μὲν τῷ
 Ἀχιλλέως, τὸν λολισμὸν τῷ θυμῷ μαχόμενον,
 κ' ἐν τῇ αὐτῇ ῥοπῇ διανοόμενον,—τὴν φρόνησιν
 ἐκπικρατῆσαν πεποίηκε· τῷτο γὰρ αὐτῷ ἡ ἐπι-
 φάνεια τῆς Ἀθηνᾶς βύλεται. Dionys. Halicarn.
 περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, c. 15. Vide infra
 ad β'. 169; & ad δ', 92; & ad η', 29.

Ver. 197.—κόμης ἔλε Πηλείωνα]
 —refulsit

Alma parens, confessa Deam; dextrâque
 prehensum

Continuit ————— Æn. II. 590.

Ver. 198. Οἷω φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων ἔτις
 ὄρατο.] ————— Ὀδυσσεὺς φανείσα,

Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἰδὲν ἀντίον, ἐδ' ἐνόησεν.
 Odyss. ω', 160.

Ver. 199.—μετὰ δ' ἐτρέπετο] Notandus
 hic maxime proprius vocis Mediæ usus; Re-
 trò se convertit. Vide infra ad γ', 141.

Ver. 201.—ἔπεα πτερόεντα]
 ————— verbis

[Quæ tūtò tibi magna volant —————
 Æn. XI. 380.

Ver. 202.—αἰχίοχοιο Διὸς] Ægidem habent-
 tis Jovis. Sunt qui vertant, à corporâ nutriti.
 Vide Scherpezzælii Notas editas cum Moschopuli
 Scholliis in lib. Iliad. α. & β'. Meminit iti-
 dem & Eustathius. Vera autem prior Interpre-
 tatio: Vide infra, δ', 167; & ε', 736, &c.

Ibid.—εἰλήλυσθαι;] Vide supra ad α', 37.

Ver. 203.—ἰδῇς] Al. ἰδῶ. Quod perinde est.

Ver. 206.—γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Οὐχ' ὥσ-
 περ ἰνιοὶ τῶν ἑλλήνων ὑπέλασον, ἀπὸ τοῦ τὴν ὄφ-
 θαλμὸν ἔχειν γλαυκῶς· τῷτο μὲν γὰρ εἰρηθεῖς
 ἰπάρχει.

- Ἦλθον ἐγὼ παύσασα τέον μὲν, αἱ κε πύθηναι,
 Οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἦκε θεὰ λευκώλενας Ἥρη,
 Ἀμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέεσά τε, κηδομένη τέ.
 210 Ἀλλ' ἄγε, λήγ' ἐρίδ, μηδὲ ξίφος ἔλκεο χεῖρ.
 Ἀλλ' ἦτοι ἔπεσιν μὲν ὀνειδίσον, ὥς ἴσταί περ
 Ὃδε γὰρ ἐξέρω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 καὶ ποτὲ τοι τρεῖς τόσσα παρέσσειαι ἀγλαὰ δῶρα,
 Ὡς βριος εἵνεκα τῆσδε· ζῶ δ' ἴσχεο. πείθεο δ' ἡμῖν.
 215 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
 Χρὴ μὲν φημίτερόν γε, θεὰ, ἐπὶ εἰρύσασθαι,
 καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὥς γὰρ ἄμεινον.
 Ὅσπε θεοῖς ἐπιπείθῃται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτῷ.
 Ἦ, καὶ ἐπ' ἀρδυρὴν κώπῃ σθέθε χεῖρα βαρεῖαν·
 220 Ἀψ δ' ἐς κυλεὼν ὥσε μέγα ξίφος· ὃδ' ἀπίθῃσε
 Μῦθον Ἀθηναίης· ἥ δ' ἑλυμπνόνδε βεβήκει,
 Δώματα' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς, μετὰ δαίμονας ἄλλους.

“Veni ego sedatura tuam iram. (si modo parueris)

“Calitūs; præmisit autem me Dea candidis-ulis Juno,

“Ambos simul ex animo diligensque curansque.

210 “Sed age, quiesce à contentione, neque ense trahere manu;

“At verbis quidem convitiator, sicut acciderit;

“Sic enim edico, quod & perfectum erit.

“Et aliquando tibi ter tot aderunt splendida dona

“Injuriz causâ hujus: tu autem cohibe te, obtemperaue nobis.

215 “Hanc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles;

“Oportet quidem vestrum, Dea, verbum obsequere,

“Quantumvis sim animo iratus: sic enim melius.

“Quisquis utique Diis obtemperavit, magis & illi exaudiunt ipsum,

Dixit, & in argenteo manubrio repressit manum gravem;

220 Retrôque in vaginam condidit magnum ense, neque fuit inobediens

Verbo Minervæ; hæc autem ad cælum abiit,

In domos Ægiochi Jovis, ad deos alios.

ἰπάρχει· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τὸν αἶρα τὴν πρὸς ὅσον
 ἔχον ἑγλαυκὸν. [Editor Rhodomanus conjicit
 legendum, ἑγλαυκον: Ego γλαυκὸν malim.]
 Diodor. Sicul. Lib. I. p. 12.

Ver. 207. τέον μὲν.] Al. τὸ σὸν μὲν.

Ver. 211.—ὀνειδίσον.] Vide supra ad
 ver. 140.

Ver. 214.—πείθεο δ' ἡμῖν.]

————— Tu neque Parentis

Jussa time, neu præceptis parere recusa.

Æn. II. 606.

Ver. 216. Χρὴ μὲν]

Cedamus Phæbo, & moniti meliora sequamur.

Æn. III. 188.

Ver. 220.—ὥς μέγα ξίφος.] Ἄλλ' αἱ κοι-

ναὶ τῶν λείων, παρ' αὐτῷ ζώουσι τὸ Σεμ-
 νόν. Dion. Halicarn.

Ibid.—ὃδ' ἀπίθῃσε Μῦθον Ἀθηναίης.] Οὐδὲς
 πάλιν καλῶς ἐπὶ τὸν θυμὸν ἐκκλῆναι παν-
 τάσας μὴ δυνάμεις. ὅμως, πρὶν ἀνήκεσθαι τι
 δράσαι, μετέσθῃ καὶ κατέσθῃ, εὐπειθὴ τῷ
 λογισμῷ γινόμενον. Plutarch. de audient. Ro-
 mæ. Vide supra ad ver. 194.

Ver. 221.—ἥ δ' ἑλυμπνόνδε βεβήκει.] Sic
 ὧ, 751; “ὧς αἰπὼν—βεβήκει.” Si βεβήκειν
 dixisset, jam non constitisset Temporum ra-
 tio. Simile enim inisset, ac si quis Anglicè
 dicat, is gone away, pro eo quod est, was
 gone away. Vide supra ad ver. 37.

- Πηλείδης δ' ἐξ αὐτὶς ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
 Ἀτρεΐδην προσέειπε, καὶ οὐπω λῆγε χόλον
 225 Οἶνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο
 Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῶι θωρηχθῆναι,
 Οὔτε λόχονδ' ἵεναι ζῦν ἀριζήσσειν Ἀχαιῶν,
 Τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κῆρ εἶδεται εἶναι.
 Ἡ πολὺ λωῖόν ἐσι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
 230 Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅσις ζέθεν ἀγλίων εἴποι
 Δημοβόρῳ βασιλεὺς, ἐπεὶ ὑτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
 Ἡ γὰρ ἂν, Ἀτρεΐδῃ, νῦν ὕσαλα λωθήσαιο.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἔρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὀμῆμαι,
 Ναὶ μὰ τῷδε σκῆπτρον, τὸ μὲν ἔποθε φύλλα καὶ ὄζυς

Pelides autem iterum asperis verbis

Atridem alloquutus est, & nondum cessabat ab irā;

225 " Vinolente, canis oculos habens, cor verò cervi;

" Neque unquam in bellum unā cum populo armari,

" Neque ad infidias ire cum primoribus Achivorum,

" Ausus es animo: hoc utique tibi mors videtur esse.

" Certè multò melius est, per exercitum latum Achivorum,

230 " Dona auferre illius, quicumque tibi contradixerit:

" Populi-vorator Rex, quoniam hominibus nullius pretii imperas:

" Certè enim, Atrida, nunc postremò contumeliam fecisses.

" Verùm tibi edico, atque insuper magnum juramentum juro,

" Næ per hoc sceptrum, quod quidem nunquam folia & ramos

Ver. 225.—Οἶνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων.]
 Τί δὲ τὰ τοιάδε; ἄρα καλῶς;—ὡ καλῶς. Plato
 de Republ. lib. 3. Sed vide suprā, ad ver. 2.

Ver. 226 Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα]

An tibi Mavors

Ventosâ in linguâ pedibusque fugacibus islis

Semper erit?—Æn. XI. 390.

Cæterum quâ ratione, πόλεμον, hîo ultimam
 producat; item ἐπὶ, infrā, ver. 233; vide
 suprā ad ver. 51.

Ver. 228, Τέτληκας θυμῷ.] Audes animo.
 Respondet enim sequentibus, εἰδέναι, & ἐστὶ.
 Vide suprā ad ver. 37.

Ibid.—τὸ δέ τοι κῆρ.] Scholiastes videtur le-
 gisse (necquidem hoc in loco male τὸδε τοι κῆρ.
 Respondet enim sequentibus, εἰδέναι, & ἐστὶ.
 Vide suprā ad ver. 37.

Ver. 229, 231, 232. Ἡ πολὺ—Δημο-
 βόρῳ βασιλεὺς.—Ἡ γὰρ ἂν.—] Iratum &
 ferocientem mirè decet præfracta hæc & in-
 terrupta oratio. Vide suprā, ver. 178.

Ver. 233.—καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὀμῆμαι.]
 καὶ ἐπὶ, mihi vertendum videtur, non, atque
 adeo, (quod habent Vulgati;) sed, atque
 insuper.

Ver. 234. Ναὶ μὰ τῷδε (σκῆπτρον.)

Per sceptrum hoc (dextrâ sceptrum nam
 forte gerebat)

Nunquam fronde levi fundet virgulta æe
 umbras,

Cùm semel in sylvis imo de stirpe recisum
 Matre caret, posuitque comas & brachia
 ferro:

Olim arbos, nunt artificis manus ære de-
 coro

Inclusit, patribusque dedit gestare Latinis.
 Æn. XII. 206.

Rectè mihi videtur adversus Recentiores
 quosdam hîc annotasse Popius, locum hunc
 Antiquis nullo modo traditum attulisse, cùm
 eum adeò amplè transcripserit Virgilius. Rec-
 tè porrò adjicit, adversus Scaligerum; vim
 hoc in loco & ingenium Homeri, ipsum vix
 affecutum Virgilium.

Ibid.—τὸ μὲν ὄποθε φύλλα καὶ ὄζυς] Videtur
 mihi hoc, non (ut Eustathio & Recentioribus
 visum est) eo pertinere, ut Achilles Agamem-
 nonisque Diffinitio ac Discessus, quem utique
 Achilles hîc perpetuum futurum minitetur,
 cum ligni de stirpe recisi & nunquam repullu-
 laturi Diuinae ab arboribus conferatur; Est
 enim hoc paullo languidius: Sed consimile
 esse, ac si dixisset; Quomodo hoc lignum
 nunquam repullulabit, ito & Ego penitus aspo-
 ream, ὡς, &c. Vel: Quàm cerè hoc lignum
 nunquam

- 235 Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λείλοιπεν,
Οὐδ' ἀναθλήσει· περὶ γάρ ῥά ἐ χαλκὸς ἔλειψε
Φύλλα τε καὶ φλοιοῦν· νῦν αὐτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
Ἐν παλάμῃς φορέεσι δικασπόλοι, οἵτε δέμισας
Πρὸς Διὸς εἰρύαλαι· ὁ δὲ τοι μέγας ἔσσειαι ὄρκῳ.
- 240 Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἔξειαι υἷας Ἀχαιῶν
Εὐμπαλῆας· τοῖς δ' οὔτι δυνήσεται, ἀχνύμενός περ,
Χραιομεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἐκτορος ἀνδροφόνιοιο
Θνήσκοντες πίπῃωσι· ὣ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Ἣνόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν ἐδὲν ἔτισας.
- 245 Ὡς φάτο Πηλεΐδης· ποτὶ δὲ κῆπῃρον βάλε γαίῃ
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἔξετο δ' αὐτός.
Ἀτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἐμνήνι· τοῖσι δὲ Νέσῳρ
Ἦδυεπὴς ἀνόρεσε, λιγυρὸς Πυλίων ἀγορητής,

- 235 “ Prodeat, postquam semel truncum in montibus reliquit,
“ Neque repullulabit; circum enim ei ferrum delibravit
“ Foliisque & corticem; nunc autem ipsum filii Achivorum
“ In manibus portant iudices, qui utique leges
“ A Jove tuentur; hoc autem tibi erit magnum juramentum:
240 “ Certè aliquando Achillis desiderium invadet filios Achivorum
“ Universos: his autem non poteris, delesas licet,
“ Prodesse; quando multi ab Hectore homicidâ
“ Morientes cadent: tu autem intus animum lacerabis
“ Iratus, quodd fortissimum Achivorum non honorâris.
45 Sic dixit Pelides; sceptrumque projecit in terram
Aureis clavis distinctum: confedit autem ipse.
Atrides verò ex altera parte irascebatur: His igitur Nestor
Suaviloquus surrexit, argutus Pyliorum orator,

ποσὴν τεπυλλυλάβι, τὸν κορὴν ἰσχυρὸν Μοῖ δὲ
desiderium Achivi Hectori posthac succumbentes
afficiet, neque Tu eis opitulator valabis. Vel:
Cuius erit, ut repullulet hoc lignum, quàm ut
Achivi in posterum non indigeant Mei.

Ver. 235.—τομὴν ἐν ὄρεσσι λείλοιπεν.] Fue-
runt qui legerint, μέμνη ἐν ὄρεσσι λείλοιπεν.
Nimirum ex loco Virgilio jam citato, (“—po-
“ suitque comas & brachia ferro:”) Ut rectè
conjecit Fulvius Ursinus.

Ver. 238.—δικασπόλοι, οἵτε δέμισας.] Καὶ
ἀρχὰς μὲν γὰρ ἅπαντα ὁδὸς Ἑλλὰς ἐκαστο-
λύετο· πλὴν ἔχ, ὥσπερ τὰ βάρβαρα ἴθνη, δια-
ποικίως· ἀλλὰ κατὰ νόμους τε καὶ ἰθυσμῶδες πε-
τρίες. Καὶ κρᾶτις ἐν βασιλείῃς, ὁ διπαι-
τῆτός τε καὶ νομιματά. —διλοὶ δὲ ὁ Ὀμηρεὺς,
δικασπόλος τε καὶ πᾶν τὰς βασιλείας, καὶ δέμι-
σπόλος. Diên. Halicarn. Antiq. Roman. lib.
5. Vide suprâ ad ver. 57.

Ver. 242.—Ἐκτορος.] Mirè admodum Plato
in Cratylō: καὶ τὸ Ἐκτορ αὐτὸς ἴδιον τὸ ὀνο-
μα Ὀμῆρος, —παρὰ πλὴν τῆς Ἀστυνοῦς,

—Ὁ γὰρ Ἀναξ καὶ ὁ Ἐκτωρ (Χαῖδον τι ταῦτον
σημαίνει. —Οὐ γὰρ ἂν τις Ἀναξ καὶ ὁ Ἐκτωρ
ἴσχυι ἐπὶ τῷ τῷ, ὅθλον γὰρ ἐπὶ κρατὶ τῷ αὐτῷ,
καὶ ἐκτῆσαι, καὶ ἔχει αὐτό. Vide infrâ ad ζ,
402; & ad χ', 508.

Ibid.—ἀνδροφόνιοιο.] Homicidam Hectorem
dixit Horatius, Epod. 17. At vim Græcæ vo-
cis vix affectus videtur sermo Romanus. Vi-
de Muræi, Ver. Lat. lib. 3. c. 19. Porro, re-
ctè ad hunc locum Scholiastes: τὸν Ἐκτορα
ἀνδροφόνιον προσεγγέρευσεν, καὶ ὁ χαλκοκορυζὴν καὶ
ἐκτόρα μόνον, —πρὸς κατάπληξιν τῶν ἀνόντων.
Εἰδοι δὲ ταρεῖν τὰ ἐπὶ ἰσάλα εὐρύχωρα.

Ver. 244. Χαόμενος, ὅτ'] Quâ ratione
χαόμενος, hic ultimam producat; vide suprâ
ad ver. 51.

Ver. 247.—ἐμνήνι.] Pronuntiabat (credo)
ἐμνήνι. Nam μνήνι, secundam producit.

Ver. 248.—ἀνόρεσε.] “ Ut in re magnâ
“ periculosa, non placidè assurgens facit, sed
“ prorumpentem sanam quoque.” Uti ob-
servavit Camerarius.

Ver.

- Τῇ κ' ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέει αὐδῇ.
 250 Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
 Ἐφθιάθ', οἳ οἳ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἡδ' ἐγένοντο
 Ἐν Πύλῳ ἠγαθέη, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἀνασθεν.
 "Ὅς ἔφιν εὐφρονέωι ἀγορήσατο, κ' μετέειπεν
 "Ὡ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιῖδα γαῖαν ἰκάνει.
 255 "Ἡ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
 "Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν πεχασσάτο θυμῷ,
 Εἰ ῥῶϊν ταδὲ πάντα τυθοιάσθ' μαρναμένοιν,
 Οἳ περὶ μὲν βελῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐς μάχεσθαι.
 "Ἀλλὰ τίθεσθαι ἄμφω δὲ νεώτερω ἐσὼν ἐμεῖο.
 260 "Ἦδη γάρ ποτ' ἐγὼ κ' ἀρείοσιν ἥπερ ὑμῖν,
 "Ἀνδράσιν ὠμίλησα, κ' ἔ ποτέ μ' οἷγ' ἀβέριζον
 Οὐ γάρ πα τοίε' ἰδοκ' ἀνέρας, ἰδὲ ἰδῶμαι,

Cujus etiam à linguâ melle dulcior fœbat sermo.

- 250 Ei jam duæ quidem ætates articulata-voces-loquentium hominum
 Defecerant, qui cum ipso antea simul nutriti sunt & vixerunt
 In Pylo eximia, inter tertios autem jam regnabat.

Qui illis prudens concionatus est, & dixit;

"O Diæ, certè magnus luctus Achivam terram invadit.

- 255 "Certè lætabitur Priamus, Priamique filii,

"Cæterique Trojani valdè gaudebunt animo,

"Si de vobis hæc omnia audiverint decertantibus;

"Qui quidem consilio Danaïs antecellit, & pugnando.

"Sed persuadeamini: ambo nempe juniores estis me.

- 260 "Jam enim aliquando ego & cum fortioribus quàm vobis,

"Viris consuetudinem habui, & nunquam me ipsi parvi-penderunt.

"Non enim unquam tales vidui viros, neque vidēbo,

Ver. 249. Τῇ κ' ἀπὸ γλώσσης. "Videbisne

"ut apud Homerum sapientissimè Nestor de vir-

"tutibus suis prædicet? tertiam enim jam

"ætatem hominum vivebat: nec erat ei ve-

"rendum nè vera de se prædicans, nimis vi-

"detur aut insolens aut loquax. Etenim,

"ut ait Homerus, ex ejus linguâ melle dulcior

"fœbat oratio." Cic. de Senectute. Vide

infra ad ver. 260, & ad β', 372.

Ver. 252. — μὲλ' δὲ τριτάτοις ἀνασσει.]

Nonagenarius circiter exiens.

Ver. 255. "Ἡ κεν γηθήσαι Πρίαμος.] Sic

Virgilius;

Hoc Ithacus velit, & magno mercentur

Atidae. Æn. II. 104.

Ver. 259. "Ἀλλὰ τίθεσθ' ἄμφω δὲ νεώτερω

ἐσὼν ἐμεῖο]

Tu major; tibi me est æquum parere, Me-

nelica. Virg. Æcl. V. 4.

Sententia eadem: sed apud Homerum con-

venientiori Persona.

Ver. 260. "Ἦδη γάρ ποτ' ἐγὼ — Ἀνδράσιν

ὠμίλησα —, Οὐ γάρ ποτ', &c.] Mirè Seneca de-

cet jaetantia hæc & longitudo orationis. At

Scaliger: "Nestor, inquit, in primo Iliados,

"loquax; in septimo, non minus; in quarto,

"odiosus; in undecimo obtundit; in penti-

"mo, etiam nugatur." Poetic. lib. 5. A-

litter sensu Cicero, loco supra citato, ad ver.

249; & infra, ad β', 372. Aliter etiam Pla-

tarcbus: Οὐ μόνον ἀλόπως κ' ἀνεπιφθῶως, ἀλ-

λὰ κ' χρῆσιμος, κ' ὠφελίμος —. "Ὅρα ποτ'

τοι εἰ πορτορεπῆς; ἔνεκα κ' ζήλῳ κ' φιλομίας

τῶν ἀκρόστων, αὐτὸν ἂν τις ἐπανέστιαν ὥσπερ

ὁ Νέστωρ τὰς ἑαυτοῦ διηγόμενος ἀρετὰς κ' μά-

χαρ. — Οὐ μὴν ἀλλὰ κ' καλαπλήξιος — ἔνε-

κα, κ' τῷ ταπεινώσαι — τὸν αὐθάδη — καθά-

περ καὶ πάλιν ὁ Νέστωρ, "Ἦδη γάρ ποτ' ἐγὼ

"κ' ἀρείοσιν" &c. Lib. de Sui laude.

Ibid. — ἥπερ ὑμῖν.] Eustathius, ἡμῖν, præ-

fert, ut καλλίον, — ὁ ἀνταχθίστερον, διὰ τὸ

κοινότερον ἔχει γὰρ πως τὸ "ἡμῖν," ὅμοιον

τῷ "εἰ ὑν βροτοί ἐσμεν." Sed Nestoris per-

sonam pietas decet istud, ὑμῖν.

Ver,

- Οἷον Περιφθοόν τε, Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
 Καμένα τ', Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
 265 Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπεικέλεον ἀθανάτοισι.
 Κάριττοι δὴ κείνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν
 Κάριττοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίοις ἐμάχοιο
 Φηρσὶν ὀρεσκόοισι, καὶ ἐκπάγλως ἔπλεον.
 Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομέλεον, ἐπὶ γὰρ ἔλθων,
 270 Τηλόθεν δ' Ἄπις γαίης καλέσασθαι γὰρ αὐταί.
 Καὶ μαχόμεν κατ' ἐμ' αὐτὸν ἐγὼ κείνοισι δ' ἂν ἦτις
 Τῶν, οἱ νῦν βροτοὶ εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.

" Qualem Pirithoumque, Dryantemque, ducem populorum,

" Cæneumque, Exadiumque, & divinum Polyphemum,

265 " Theseumque Ægidem, similem immortalibus.

" Fortissimi certè illi terrestrium nutriti sunt virorem :

" Fortissimi quidem erant, & cum fortissimis pugnabant

" Centauris monticolis, & terribiliter interfecerunt.

" Et quidem cum illis habebam consuetudinem è Pylo profectus,

270 " Procul ex Apia terrâ : Evocârunt enim ipsi.

" Et pugnabam pro meis quidem viribus ego : cum illis autem nullus

" Eorum, qui nunc homines sunt terrestres, pugnaret :

Ver. 264.—Πολύφημον] Non utique Cyclo-
 pum illum, sed Lapitharum Nuceum quendam.

Ver. 265. Θυσία τ'] Qui rei profodiace stude-
 rent, meritò hîc querere potuerunt, si ne hic
 res [Θυσία] dactylus, an potius contractâ
 spondæus, ac si scriptum fuisset Θυσά. Nam
 istud a, in accusativis Atticis (quod baud ad-
 verterunt Grammatici) semper produciuntur.

Τὸν Πηλέως τιν' εἶσθ' Ἀχιλλεῦ γένον.

Eurip. Helen. 97.

Εὐδαιμοντὶν με Θυσία τι παῖδ' ἤμα.

Id. Supplic. 3.

Κέρυξ πρὸς ἄνδρ' αὖτις Θυσία καλῶν.

Ibid. 37.

Τὸν μὲν Διὸς πλεονέκτα Καταιφία θυγί.

Ibid. 934.

Μενουκίᾳ Ζεὺς πατέρ' αὐτεπώνυμον.

Id. Phœniss. 776.

Ἐπεικλῆα τ' αὖτ' ὦν πάλαις ὑπερμαχίαις.

Ibid. 1258.

Σίτοις κατὰ λαν', Ὀρφέα τ' ἀγαντ' ἔχων.

Id. Hippol. 953.

Ποῦ γῆς ἀνακτα τῆς δι' Θυσία μολών.

Ibid. 1153.

Καὶ μὲν δίδοχα τόδε Πηλιά σπῆλας.

Id. Androm. 545.

Ἀχιλλεῖα τοκῆσα πρῶτον Ἑλλάδος.

Ibid. 1237.

Ἀφειμμένον δὲ βασιλεῖα, καὶ τόδε χερ.

Ibid. 1247.

Sequitur nimirum Accusativus iste analogiam
 Genitivi, in linguâ tum Atticâ, tum Ionicâ.
 Πηλῆος, Πηλῆα; Πηλέως, Πηλεῖα. Ἀχιλλεῖος,
 Ἀχιλλεῖα; Ἀχιλλεῖως, Ἀχιλλεῖα. Βασιλέως,
 Βασιλέα; Βασιλέως, Βασιλέα. Similis quæ-
 dam Analogia & in aliis reperitur: Τιβηνώτος,
 Τιβηνώτος; Τιβηνώτος; Κρονίων, Κρονίων; Κρο-
 νίων; Μετόης, Μετόης; Λαῶς, Λαῶς;
 Πηλῶς, Πηλῶς; Μενελάος, Μενελάος.

Pernulta ejusmodi, Poetas cum judicio de-
 gentibus, à Grammaticis vix observata, occur-
 rent. Sic διακονέω, διακονέω, secundam semper
 produciunt. Quamobrem absurdissime vir Doctus,
 Phil. Labbe, Dial. ling. græc. cap. 7, 16,
 " διακονέον (inquit) pro διακονέον;" Istud e-
 nim διακονέον si omnino græcum esset, (jam δια-
 κονέω posse atque etiam necessariò deberet se-
 cundam corripere.) Sic ἀνάλωκον, φλυαρεῖν,
 πάριος, ἀριεῖς, λίπαρεῖν, λίπαρεῖς, (quod ab
 aliâ esse videtur origine, scilicet λίπαρε;) semper
 produciuntur. Eurip. Med. 325; Cyclop. 31;
 Ion. 396; & Supplic. 776. Æschyl. Prometh. 941.
 Menander apud Athenæum, p. 245. So-
 phocles apud Athenæum, p. 119. Idem, Tra-
 chin. 430. Aristoph. Albern. Act. 2. Scen. 4.

Et passim. Vide quoque infra ad ver. 338.

Ibid. ἀθανάτοισι] Vide infra ad ver. 398.

Ver. 271. Καὶ μαχόμεν κατ' ἐμ' αὐτὸν ἐγὼ.]

—κατὰ σφίγας γὰρ μαχίσσασθαι β', 366.

Tum validis flexos incurvant viribus arcus.

Pro se quisque viri—Æn. V. 500.

Ver.

- Καὶ μὲν μευ βελέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.
 Ἀλλὰ πείθεσθε καὶ ὑμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον·
 275 Μῆτε σὺ τόνδ', ἀγαθὸς περ ἐὼν, ἀποαίρεο κέρην,
 Ἀλλ' ἴσθι, ὥς ῥι πρῶτα δόσαν γέρας υἱὲς Ἀχαιῶν·
 Μῆτε σὺ, Πηλεΐδῃ, δέλ' ἐρίζεσθαι βασιλῆϊ
 Ἀντιβίῃν· ἐπεὶ τοῦθ' ὁμοίης ἐμμορε τιμῆς
 Σκηπτῶχ· βασιλεὺς, ὅτε Ζεὺς κῦδ' ἔδωκεν·
 280 Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δὲ σε γαίνατο μήτηρ,
 Ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεονέσσειν ἀνάσσει.
 285 Ἀτρεΐδῃ, σὺ δὲ παῦε τεὸν μῆν'· αὐτὰρ ἐγώ γε
 Λίσσομαι Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
 Ἔρκ' Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
 285 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντ' αἶψα, γέρον, καλὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἀλλ' ὃδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
 Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλων, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
 Πᾶσι δὲ σημαίνειν ἅτιν' ἔπεισεσθαι οἶω·
 290 Εἰ δὲ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἑόντες,

“ Et tamen mea consilia audiebant, obtemperabantque verbo.

“ Verum obedite & vos; quandoquidem obedire melius.

275 “ Neque tu ab isto, quantumvis praestans, auferas puellam,

“ Verum fac, ut ei primum dederunt praemium filii Achivorum:

“ Neque tu, Pelide, velis contendere regi

“ Contra: quia nunquam ulli similem, atque hic, sortitus est honorem

“ Sceptriger rex, cui utique Jupiter gloriam dedit.

280 “ Si autem tu fortior es, Deaque te generavit mater,

“ At hic potentior est, quia pluribus imperat.

“ Atride, tu autem compesce tuam iram: verum ego

“ Precabor Achillem deponere iram, qui magnum omnibus

“ Propugnaculum Achivis est belli mali.

285 Hunc autem vicissim-allocutus est rex Agamemnon;

“ Sanè hæc omnia, senex, convenienter dixisti:

“ Verum hic vir vult supra omnes esse alios;

“ In omnes dominari vult, omnibusque imperare,

“ Et omnibus praesse: quæ minimè persuasurum puto.

290 “ Quod si ipsum bellicosum fecerunt Dii semper existentes,

Ver. 273. Καὶ μὲν μευ βελέων ξύνιον, πεί-
 θοντό τε μύθῳ.

Ἀλλὰ πείθεσθε καὶ ὑμμες,] *Auscultate vos
 et hi seni juvenes, cui etiam juveni auscultā-
 runt Senes.*

Ver. 277. Μῆτε σὺ, Πηλεΐδῃ, δέλ' φασὶ
 γὰρ, inquit Eustathius, μὴ εἶναι παρὰ τῷ
 Πάτρει, τὸ "Θίλειν" διουλλάξας, ἀλλὰ
 "ἐθέλειν" μετὰ τῷ ἔ. Sed hoc leve est.

Ver. 283. Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν] Quæ ratione,
 ὅτι τοῖς ἀνθρώποις

Ἀχιλλῆϊ, hic ultimam producat; vide su-
 præ ad ver. 51.

Ibid.—ὃς μέγα πᾶσιν ἔρκ' Ἀχαιοῖσιν]

— pugnae nodumque moramque.

Æn. X. 428.

Simplicior & facilior Homeri elocutis, nec
 tamen minorem habet Vim.

Ver. 286.—ἔειπες.] *Al. ἔειπας.* Quod
 idem est.

Τῶν καὶ οἱ, προβέβησιν ὀνειδέα μύθησασθαι;

Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήθη ἡμεῖς το δὲ Ἀχιλλεύς

Ἡ γάρ κεν δειλός τε καὶ ἐτιδανός καλεοίμην,

Εἰ δὴ τοῖσι πᾶσι ἔργον ὑπεῖξομαι, ὅ, τῇ κεν εἴποις

295 Ἀλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλο, μὴ γὰρ ἔμοιγε

Σήμαιν'· ἐ γὰρ ἔγωγ' ἐτι τοῖσι πείσεσθαι οἶω.

Ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλο σῆσθαι

Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι, εἵνεκα κύρης,

Οὔτῃ τοῖσι, ἔτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες

300 Τῶν δ' ἄλλων, ἃ μοι ἐστὶ ποτὶ παρὰ νηὶ μελαίνῃ

Τῶν ἐκ ἂν τι φέροις ἀνελών, ἄεκουστος ἐμεῖος

Εἰ δ' ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνῶωσι καὶ οἶδῃ

Αἰψά τοι αἶμα κελαινὸν ἐρωήσῃ περὶ δαρή.

Ὡς τῷ γ' ἀντιβίβοισι μαχεσσαμένῳ ἐπέεσσιν

305 Ἀνστήτην λῦσαν δ' ἄγορην παρὰ νηῦσιν Ἀχαιῶν

Πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας εἵσας

“An propterea ipsi permittunt contumelias loqui?

Huic autem interpellato sermone respondit nobilis Achilles;

“Certè timidusque & nullius pretii vocari debeam,

“Si utique tibi in omni re cessero, quamcunque dixeris.

295 Aliis sanè hæc impera; nec enim mihi

“Præcipias; non enim ego ampliùs me tibi obtemperaturum puto.

“Aliud autem tibi dicam, tu verò in præcordiis tuis conde:

“Manibus quidem non ego pugnabo causâ puellæ,

“Neque, tecum, neque cum alio quovis, quum à me aufertis quod dedistis:

300 Aliarum autem rerum, quæ mihi sunt velocem apud navem nigram,

“Harum utique nihil auferes abripiens, invito me.

“Quin age, fac periculum; ut cognoscant & isti:

“Statim tibi sanguis niger fluet circa lanceam.

Sic hi contrariis contententes verbis

305 Surrexerunt; solveruntque concionem apud naves Achivorum.

Pelides quidem ad tentoria & naves æquales

Ver. 291. Τῶν καὶ οἱ προβέβησιν ὀνειδέα μύθησασθαι;] Eustathius interpretatur, “Idèone

“sermonem ejus etiam prævertunt contumeliæ?”

Alii, προβέβησιν, ἀσπίδι accipiunt: Ut sit,

“Idèone ei [αποτρέψουσιν] permittunt, [vel,

“idèone eum impellunt.] ut contumelias effun-

“dat;” Reddì tamen potest, etiam simplici-

“Idèone ei [æquum est ut] effun-

“dantur contumeliæ inter loquendum?”

Ver. 296. Σήμαιν'· ἐ γὰρ] Fuerunt olim,

qui (post vocem, ἔμοιγε, distinguentes) totum

hunc versum expungerent. Quod et si ferri

potest, nihil tamen opus videtur.

Ver. 297.—(Ὡς δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλο [ἦσι])

Sensibus hæc imis, res est non parva, re-

ponas. Virg. Eclog. III. 54.

Accipite ergo animis, atque hæc mea figi-

te dista. En. II. 250.

—Tu condita mente teneto. Ibid. 388.

—Simul hæc animo hauri.

En XII. 26.

Ver. 298.—οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κύρης.] Perfringere hic Achillem Græcos, existimat Poppius, Helena causâ bellum gerentes. At verò aliud est, bellum gerere uxoris rapta gratiâ; aliud, captivæ causâ, vel sorte vel consensu data. Οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κύρης,—ἔπει μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες.

Ver. 302. Εἰ δ' ἄγε μὴν,] “Sin autem—; age” &c.

Ver. 304. Ὡς τῷ γ' ἀντιβίβοισι] Illi hæc inter se dubiis de rebus agebant,

Certantes. En. XI. 445.

Ver. 306.—νῆας εἵσας] Ἰσοτοίχους; Schol.

ἡ, πορφυρίδας καὶ ταχυίας, παρὰ τὸ ἵσας. Eu-

stath.

Ver.

- Καὶ μὲν μευ βυλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.
 Ἀλλὰ πείθεσθε καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον·
 275 Μῆτε σὺ τόνδ', ἀγαθὸς περ ἐὼν, ἀποαίρεο κέρην,
 Ἀλλ' ἔα, ὥς ῥι πρῶτα δόσαν γέρας υἱὲς Ἀχαιῶν·
 Μῆτε σὺ, Πηλεΐδῃ, θέλ' ἐρίζεσθαι βασιλῆϊ
 Ἀντιβίῃν· ἐπεὶ τοῦ ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
 Σκηπτῦχ'· βασιλεὺς, ὅτε Ζεὺς κῦδ' ἔδωκεν·
 280 Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δὲ σε γείνατο μήτηρ,
 Ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεονέσσειν ἀνάσσει.
 285 Ἀτρεΐδῃ, σὺ δὲ παῦε τὸν μῆν'· αὐτὰρ ἔγνω
 Λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
 Ἔρκ' Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
 285 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντ' αἶψα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἀλλ' ὅδ' αἰνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
 Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλων, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
 Πᾶσι δὲ σημαίνειν ἅτιν' ἐπείσεσθαι οἶα·
 290 Εἰ δὲ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἑόντες,

“ Et tamen mea consilia audiebant, obtemperabantque verbo.

“ Verum obedite & vos; quandoquidem obedire melius.

275 “ Neque tu ab isto, quantumvis praestans, auferas puellam,

“ Verum fac, ut ei primum dederunt praemium filii Achivorum:

“ Neque tu, Pelide, velis contendere regi

“ Contra: quia nunquam ullus similem, atque hic, sortitus est honorem

“ Scepitriger rex, cui utique Jupiter gloriam dedit.

280 “ Si autem tu fortior es, Deaque te generavit mater,

“ At hic potentior est, quia pluribus imperat.

“ Atride, tu autem compesce tuam iram: verum ego

“ Precabor Achillem deponere iram, qui magnum omnibus

“ Propugnaculum Achivis est belli mali.

285 Hunc autem vicissim-allocutus est rex Agamemnon;

“ Sanè hæc omnia, senex, convenienter dixisti:

“ Verum hic vir vult supra omnes esse alios;

“ In omnes dominari vult, omnibusque imperare,

“ Et omnibus praesse: quæ minimè persuasurum puto.

290 “ Quid si ipsum bellicosum fecerunt Dii semper existentes,

Ver. 273. Καὶ μὲν μευ βυλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.

Ἀλλὰ πείθεσθε καὶ ὑμεῖς,] *Auscultate vos mihi seni juvenes, cui etiam juveni auscultant Senes.*

Ver. 277. Μῆτε σὺ, Πηλεΐδῃ, θέλ' ἐρίζεσθαι βασιλῆϊ γὰρ, inquit Eustathius, μὴ εἶναι παρὰ τῷ Πηλεΐδῃ, τὸ ἐθέλειν διαλλάττειν, ἀλλὰ ἐθέλειν μετὰ τῷ ἑ. Sed hoc leve est.

Ver. 283. Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον,] Quæ ratione, ὅτι τοῦ ἀνθρώπου

Ἀχιλλῆϊ, hic ultimam producat; vide supra ad ver. 51.

Ibid.—ὃς μέγα πᾶσιν ἔρκ' Ἀχαιοῖσιν] pugnae nodumque moramque.

Æn. X. 428.

Simplicior & faciliior Homeri elocutis, nec tamen minorem habet Vim.

Ver. 286.—ἔειπες.] *Al. ἔειπες.* Quod idem est.

- Τῷκαί οἱ, προσέειπεν ὀπίσθε μὴ θήσασθαι;
 Τὸν δ' αὖρ ὑποβλήθη ἡμετέρῳ δῖο Ἀχιλλεύς·
 Ἥ γάρ κεν δειλός τε καὶ ὑτιδανὸς καλεοίμην,
 Εἰ δὲ τοῖσι πάντων ἔργου ὑπείζομαι, ὅ, τῇ κεν εἵπεις·
 295 Ἀλλοίσω δὲ ταύτ' ἐπιτέλλω, μὴ γὰρ ἔμοιγε
 Σήμαιν'· ἔ γάρ ἐγὼν' ἐτι τοῖσι πείσεσθαι οἶω.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλω σῆσθ·
 Χερσὶ μὲν οὔτι ἐγὼ γε μαχήσομαι, εἵνεκα κέρης,
 Οὔτῃ τοῖσι, ἔτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεὶ μ' ἀφίλεσθέ γε δόντες·
 300 Τῶν δ' ἄλλων, ἃ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηὶ μαλαίνῃ,
 Τῶν ἔκ' αὖν τι φέροις ἀνελών, ἄεκουσθ'· ἐμείσομαι
 Εἰ δ' ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γινώωσι καὶ οἶδ'·
 Αἰψά· τοῖσι αἶμα κελευνὸν ἔρωσσι περὶ θυρί·
 Ὡς τὰ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένα ἐπέεσσιν
 305 Ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἄθροην παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 Πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας εἵσας

"An propterea ipsi permittunt contumelias loqui?

Huic autem interpellato sermone respondit nobilis Achilles;

"Certè timidusque & nullius pretii vocari debeam,

"Si utique tibi in omni re cessero, quaecunque dixeris.

295 Aliis sanè hæc impera; nec enim mihi

"Præcipis; non enim ego ampliùs me tibi obtemperaturum puto.

"Aliud autem tibi dicam, tu verò in præcordiis tuis conde:

"Manibus quidem non ego pugnabo causâ puellæ,

"Neque, tecum, neque cum alio quovis, quum à me aufertis quod dedidisti:

300 Aliarum autem rerum, quæ mihi sunt velocem apud navem nigram,

"Harum utique nihil auferes abripiens, invito me.

"Quin age, fac periculum; ut cognoscant & isti:

"Statim tibi sanguis niger fluet circa lanceam.

Sic hi contrariis contendentes verbis

305 Surrexerunt; solveruntque concionem apud naves Achivorum.

Pelides quidem ad tentoria & naves æquales

Ver. 291. Τῷκαί οἱ προσέειπεν ὀπίσθε μὴ θήσασθαι;] Eustathius interpretatur, "Idoneo

"sermone ejus etiam prævertunt contumeliæ?"

Alii, προσέειπεν, ἀπὸ τοῦ accipiunt: Ut fit,

"Idoneo ei [parotititititit] permittunt, [vel,

"idoneo cum impallunt.] ut contumelias effun-

"dat; Reddi tamen potest, etiam simpli-

"cissime; "Idoneo ei [æquum est ut] effun-

"dantur contumeliæ inter loquendum?"

Ver. 296. Σήμαιν'· ἔ γάρ] Fuerunt olim,

qui (post vocem, ἔμοιγε, distinguentes) totum

hunc versum expungerent. Quod et si ferri

potest, nihil tamen opus videtur.

Ver. 297.—(ὃ δ' ἐν φρεσὶ βάλλω [ἤτοι]

Sensibus hæc imis, res est non parva, re-

ponas. Virg. Eclog. III. 54.

Accipite ergo animis, atque hæc mea figi-

te cista. Æn. II. 250.

—Tu condita mente teneto. Ibid. 388.

—Simul hæc animo hauri.

Æn. XII. 26.

Ver. 298.—οὔτι ἐγὼ γε μαχήσομαι εἵνεκα

κέρης.] Perfringere hic Achillem Græcos,

existimat Porcius, Helena causâ bellum ge-

rentes. At verò aliud est, bellum gerere un-

oris raptæ gratiâ; aliud, captivæ causâ, vel

sorte vel consensu data. Οὔτι ἐγὼ γε μαχή-

σομαι εἵνεκα κέρης, — ἔπει μ' ἀφίλεσθέ γε δόντες.

Ver. 302. Εἰ δ' ἄγε μὴν.] "Sin autem—

"age" &c.

Ver. 304. "Ὡς τὰ γ' ἀντιβίοισι]

Illi hæc inter se dubiis de rebus agebant,

Certantes. Æn. XI. 445.

Ver. 306.—πῆλ' ἵστας] Ἰστούχους i. Schol.

ἢ, πορφυρεὰς καὶ ταχίας, παρὰ τὸ ἵνας. Eu-

stath.

"Ἡε, ζὼν τε Μενoitιάδῃ καὶ οἷς ἐτάροισιν
 Ἀτρεΐδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἄλαθε προέβρυσεν,
 Ἐς δ' ἐρέτας ἐκρινεν εἴκοσιν, ἐς δ' ἐκατόμβην
 310 ~~Βασί~~ ^{Βασί} ~~Θεῶ~~ ^{Θεῶ} ἀνὰ δὲ Χρυσήϊδα καλλιπάρηον
 Εἰσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμηις Ὀδυσσεύς.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
 315 ~~Ἰφάρ~~ ^{Ἰφάρ} δ' Ἀτρεΐδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν,
 Οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἄλλα λύματ' ἔβαλλον
 320 ~~Ἐκὼν~~ ^{Ἐκὼν} δ' Ἀπόλλωνι τελέεσσας ἐκατόμβας
 Ταύρων ἢ αἰγῶν, παρὰ Διὶ αἰλὸς ἀτρυγέτοιο.
 Κνίσσῃ δ' ἔρανόν ~~ἔκεν~~ ^{ἔκεν} ἐλίσσομενῃ περὶ καπνῷ.
 "Ὡς δὲ μὲν τὰ πένοντο κατὰ σφατόν· ἔδ' Ἀγαμέμνων-
 Ληγ' ἐρίδου, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλλῆϊ.

Abiit, tumque Menœtiadæ & suis sociis:

Atrides autem navem velocem in mare deduxit,

Et in eam remiges elegit viginti, inque eam hecatomben

310 Imposuit Deo: insuper verò Chryseïdem pulchras-genas habentem

Collocavit ducens: dux autem inscendit sapiens Ulysses.

Hi quidem deinde, cùm conscendissent, innavigabant humidas vias.

Exercitum autem Atrides lustrari iussit.

315 Illi igitur lustrabatur, & in mare fordes projiciebant;

315 Sacrificabantque Apollini perfectas hecatombas

Taurorum & caprarum, juxta littus maris infructuosi:

Nidòr autem ad cælum ibat circumfusus fumo.

Sic hi quidem hæc operabantur per exercitum: neque Agamemnon

Cessabat à contentione, quam primùm minatus fuerat Achilli.

Ver. 308. Ἀτρεΐδης δ' ἄρα νῆα] Vocula ista, ἄρα, nequaquam supervacanea est; sed vim habet in *connectendâ sententiâ* cum eo quod præcessit, ver. 141; Νῦν δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν, &c.

Ver. 309. Ἐς δ' ἐρέτας ἐκρινεν εἴκοσιν.] Κρίνω non habet priorem *ancipitem*: Sed quam habet analogiam, φαίνω, ἔφαινον, ἔφηναι, φάνω, φάσις; eandem sequitur & κρίνω, ἐκρίνον, ἐκρίνα, κρίνω, κρίσις. Aliaque similiter verba innumera. Vide infra ad ver. 314, & 338.

Ver. 311.—ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη.] *Al.* ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη.

Ver. 312.—ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.]

—qui per maria humida—

Æn. V. 594.

Ver. 313.—ἄνωγεν.] Non ex ἀνωσθαι, sed ex *anoriso* ἀνωσθαι. Vide supra ad ver. 37; & infra ad 9, 322.

Ver. 314.—λύματ' ἔβαλλον.] "Quid cau-
 " se offerri potest, cur—? immò (quod mirum
 " magis) cur lutores, λύσις—*bronciatur*; pro-
 " ducantur *sub* λύτωρ, λυτήρ, λύμα—; cùm
 " tamen ab eadem origine dimanant omnia?
 " Fateor me in his Labyrinthis flium Ariadnæ

" *aliquid sepe desiderasse.*" Phil. Labbe
 Prosd. p. 65.

Nullus tamen reverà hîc Labyrinthus. Utique *Verba* innumera, non ἀλόγως, sed certâ quâdam ac constanti ratione, in quibusdam *Temporibus* vocalem penultimæ *semper* corripiunt, in aliis *Temporibus* *semper* produciunt. Indeque Derivata, pro eo, à *quâ* parte fluant, penultimam similiter vel *perpetuò* corripiunt vel *perpetuò* produciunt. Latini habent, *lêgo, lêgi*, quasi contractum ex *lêlêgi*. Similiter *lêdes, lêdi*; indeque *lêdes, lêdile*. Item, *môseo, môvi*; indeque *môlus, mômentum, môbiliis*. Con-
 simili quâdam ratione, apud Græcos fit; *φαίνω, φάνω, ἔφαινον, & inde φάσις, φανερὸς*. *Κρίνομαι, κρίνωμαι, κίκριμαι, κίκρισαι, κρίσις, κρίτης, κρίτος*. *Κλίνωμαι, κλινύμαι, κέκλιμαι, κλίσσις*. *Δίδωμι, δῶσω, indeque δώτης*. *Δίδωμαι, δίδοσαι, & inde δῶσις*. *Λύω, λύσω, indeque λυτὼρ, λυτήρ, λύμα*. *Λέλύμαι, λέλυσαι, & inde λύσις, λυτός, &c.* Vide supra ad ver. 265, 309; & infra ad ver. 338; & ad 7, ver. 434.

Ver. 316.—ἀτρυγέτοιο] Ἀκαταπότητο, ἀτρυγέτοιο, ἢ ὡς ἔτι μοι φασι, τῆς ἀκατρυγέτοιο.

Ver.

320 Ἄλλ' ὅγε Ταλθύβιον τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,

Τῷ γὰρ ἔδαν κήρυκε καὶ ὀτρυνῶ θεράποντε·

Ἐρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆϊ,

Χεῖρος ἔλONT' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρηον·

Εἰ δέ κε μὴ δώσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι,

Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τὰ οἱ καὶ ῥίγιον ἔσαι.

Ὡς εἰπὼν, προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.

Τῷ δ' αἰκοντε βάτην παρὰ δῖν' αἰλὸς ἱατρυγέτοιο

Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίᾳ καὶ νῆας ἱκέσθην.

Τὸν δ' εὖρον παρὰ τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ

330 Ἦμενον· ἔδ' ἀρα τῷγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς·

Τῷ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένῳ βασιλῆϊ,

Στήτην, ἔδε τι μὴν προσεφώνεον, ἔδ' ἔρεοντο.

Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε.

Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἡδὲ καὶ ἀνδρῶν

335 Ἄσσον ἱτ' ἔτι μοι ὕμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,

320 " Sed is Talthibidumque & Eurybatem affatus est,

Qui ipsi erant præcones & seduli ministri;

" Abite ad tentorium Pelidæ Achillis,

" Manu prehenfam adducite Briseida pulchris-genis.

" Quod si non dederit, ego ipse auferam,

325 " Veniens cum pluribus: quod illi & acerbius erit.

Sic dicens, præmisit; asperum autem sermonem addidit in maledictis;

Hi itaque invitati iuverunt juxta littus maris infructuosi:

Myrmidonum verò ad tentoriâque & naves pervenerunt.

Illum autem invenerunt apudque tentorium & navem nigram

330 Sedentem: neque sanè hos intuitus lætatus est Achilles.

Hi quidem perterriti & reverentes Regem,

Stabant, neque ipsum alloquebantur, nec interrogabant.

Sed is cognovit suis in mentibus, dixitque;

" Salvete præcones, Jovis nuntii, atque etiam hominum:

335 " Propius accedite; nihil mihi vos culpandi, sed Agamemnon,

Ver. 322.—Πηληϊάδεω Ἀχιλῆϊ·] Vide supra ad v. 1.

Ver. 324.—ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι, Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι.] Ipse illam, cum comitibus veniens, auferam. Scholiastes legit; ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι Ἐλθὼν, σὺν πλεόνεσσι. Ipse veniens, & illam auferam, & alia plura. Prior lectio & simplicior multò est, & Iaiqui minorem habet speciem.

Ver. 330.—οὐδ' ἀρα τῷγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.]

Nec verò Alciden me sum lætatus euntem, Accepisse. ————— Æn. VI. 392.]

Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει ὡστὲ μὴν τὸ ἴσον ἵκναιται, ὡστὲ δὲ καὶ πλεόν, ————— Ὅταν λέγῃ,

[“ ἐπεὶ οὐ μιν ἀφανρότατον βάλ' Ἀχαιῶν,”] μείζον ἢ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως τὸν γὰρ ὅταν ἰσχυρὸν δεῖξαι θέλει. Ὁμοίως δὲ ἔχει & τὸ, [“ οὐδ' ἀρα τῷγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.”] Τὸ γὰρ λίαν λυπεῖσθαι, τῇ ἀποφάσει διδύλωται. Hermogenes περὶ μεθόδου διεικνέως, c. 37.

Ver. 332.—ἐδὲ τι μὴν προσεφώνοντο.] Silentio ipso significantius, quàm ullo sermone potuissent, & Agamemnonis honori, & Achillis; & suæ etiam ipsorum salutis, consulunt. Ut rectè hic annotavit Porphyrius; & Domina Dacier.

Ver. 334.—Διὸς ἄγγελοι,] Jure gentium Sacrosancti & inviolati.

Ver.

- Ὅς (φῶϊ προῖε Βρισηίδ, εἵνεκα κέρης.
 Ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κέρην,
 Καὶ (φῶϊν δὸς ἄγειν τῷ δ' αὐτῷ μάρτυροι ἔσω
 Πρὸς τε θεῶν μακαίων, πρὸς τε θνητῶν ἀνθρώπων,
 340 Καὶ πρὸς τῷ βασιλῇ ἀπηνέ. Εἶπολε δ' αὐτὲ
 Χρεῖώ ἐμεῖο γένηται ἀεικία λοιγὸν ἀμύναι

“ Qui vos misit Briseidis causâ puellæ.

“ Verum age, generose Patrocle, educ puellam,

“ Et ipsis trade, ut abducant: ipsi autem testes fiat

“ Coram Diis beatis, corâmq; mortalibus hominibus,

340 “ Et coram rege immitti. Sin verò unquam posthac

“ Opus me fuerit ad indignam pectem arcendam

Ver. 338.—τῷ δ' αὐτῷ μάρτυροι ἔσω,] *Ipsi autem testes fiat.* Plerique vertunt; *Vos autem ipsi testes essote*; nec tamen agnoscunt, quod in uno MS. repperit *Barnesius*, ἔσων.

Cæterum, cum μάρτυροι & μαρτύρες semper corripantur; mirati sunt *Prosdia* Scriptores, qui factum sit ut μαρτύρομαι secundum producat. “ *Ipsam quoque επιμαρτύρομαι*, quod fortè *Mirum videbitur, produci* v. Phil. Labbe *Prosd.* p. 45. Nec tamen hæc in re quidquam miri, cum sit ex *Analogiâ* generali. Verba nimirum innumera sunt, quæ in præsentibus & imperfectis omnibus, & in *Aoristis* primis activis & mediis, semper producentur; in futuris autem & *Aoristis* situndis omnibus, semper corripantur. Φαίνω, ἰφαίνω, ἰφθναί; φαῖν, ἰφαῖν, ἰφάνω, indeque φάσις, φάνερος, &c. Κρίνω, ἐκρίνω, ἐκρίνα; κρίνω, indeque κρίσις, κρίτος, κρίτης, &c. Περαινώ, ἐπεραινώ, ἐπείρανα, περῆνω, ἐπείρανον.

Ἐχει περῆνας, εἴπερ εἰςλας τάδε.

Sophoc. Aj. 22.

Καὶ εὐμπερῆνας φροντίδ', ἢ φουζύμεθα.

Eurip. Med. 341.

Secundum eandem igitur analogiam, μαρτύρομαι, ἐμαρτύρεμαι, ἐμαρτύρέμεν, necesse est semper producantur:

Πίσιν μεγίστην εἰς θεῶν μαρτύρεται.

Eurip. Med. 22.

Ἀλλ' ὅτι ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι.

Ibid. 619.

Μαρτύρεται δαίμονας ὅς μοι.

Ibid. 1410.

Μαρτύρομαι ἐυλλέμεν αὐτὸ τὸ ῥήμα.

Aristoph. Acharn. 926.

Μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς ἐρεῖν χύτρας.

Id. Danaid.

Κάποιτ' ἐπισχὼν ὅλγον, ἐπιμαρτύρομαι.

Id. Nub. 495.

Μαρτύρομαι τυπτήμαι, ὅτι ἐπισκοπος.

Id. Avib. 1032.

Futurum autem, μαρτῦρομαι, semper corripitur; indeque deductum Verbum μαρτῦρεται, in omnibus ubique temporibus semper corripitur.

Ἔσαι τὸ λοιπὸν οὐδαμῷ δὲ μαρτῦρεῖν.

Aristoph. Eccles. 557.

Οὐ μαρτῦρεῖται ταῦθ' ἐκαθάρων τέκνος.

Sophoc. Antigone. 525.

Legentibus, perpetuò occurrent exempla. Atque hinc μαρτῦρεται, μαρτῦροι, & similia. In quibus universis, istud ὅ nufquam reperitur commune.

Simili analogiâ, κύρω, primam producit; & inde, κύρω. Futurum autem κύρω, corripitur; & inde Verbum κύρωται, per omnia omnino tempora semper corripitur. Similiter φιλομαι, φιλοσθαί, primâ productâ [ἑ, 61 & 117; & κ', 280; & υ', 304;] indeque φιλόμαι, quod primam per omnia tempora necessariò corripit. Item πορφύρω, πορφύρεται; & inde πορφύρεται. Vide supra, ad ver. 265, 309, 314; & infra, ad ζ', 434.

Ver. 340.—Ἐπὶ δ' αὐτῷ

Χρεῖώ ἐμεῖο γένηται,] Editi, & quas viderim Versiones, hæc cum superiori- bus ita connectunt, ut istud (δὲ) profusè superuacaneum sit. Μάρτυροι ἔσων πρὸς τῷ βασιλῆος ἀπηνέ, εἰσὶ δ' αὐτῇ, &c. Quod valde durum est. Distingue post vocem ἀπηνέ; critique illud, εἰσὶ δ' αὐτῇ Χρεῖώ ἐμεῖο γένηται ἀεικία λοιγὸν ἀμύναι τοῖς ἀλλοῖς—, minatio acerba cum elegantissimâ ἀποσιωπῇ. Vide supra ad ver. 135. In Aliis itidem Scriptoribus, istiusmodi Apophorosis non observata, viros etiam doctissimos nonnunquam in fraudem induxit. In indicibus ad optimas Terentii editiones, vox “ *Nisi* ” posita dicitur pro “ *Sed* ” Eunuch. Act. 3. Sc. 4. l'n, ult. “ *Nisi quicquid est*,” &c. Equidem non crediderim. Neque ullus dubito, quin legendum sit cum Apophorosi; “ *Nisi*—.” *Quicquid est*,” &c. Similiter, Adolph. Act. 1. Sc. 2. lin. penult.

Ver.

Τοῖς ἄλλοις — ἦ γὰρ ὄγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,
Οὐδὲ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσω καὶ ὀπίσω,

“Ὅπως οἱ παρὰ νηυσὶ ῥοοὶ μαχέειντο Ἀχαιοί.

345 “Ὡς φάτο Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἐταίρῳ,

Ἐκ δ' ἀγαθὲ κλισίῃς Βρισηΐδα καλλιπάρηον,

Δῶκε δ' ἄγειν τῷ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.

Ἡ δ' αἴετ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν αὐτὰρ Ἀχιλλεύς

Δακρύσας, ἐτάρων ἄφαρ ἔξελο νόσφι λιασθείς,

350 Θῖν' ἐφ' αἰὸς πολίτης, ὁρώων ἐπὶ οἶνοπα πόντον.

Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεγνύς·

Μῆτερ, ἐπεὶ μ' ἐτεκές γε μινυνθαδίων περ ἑόντα,

“ Ab aliis:—Certè enim illè perniciosus consiliis furit,

“ Neque omnino potest circumspicere simul præsentia & futura,

“ Ut sibi apud naves salvi pugnent Achivi.

345 Sic dixit: Patroclus autem caro paruit sodali,

Eduxitque tentorio Briseida pulchris-genis,

Et tradidit abducendam: illi autem redibant ad pavet Achivorum;

Atque invita unà cum his mulier ibat. Sed Achilles

Lachrymans, à sociis statim sedit seorsum separatus,

350 Littus ad maris cànì, inspicens nigrum pontum.

Multa autem matri dilectæ supplicavit, manus porrigens;

“ Mater, quandoquidem me peperisti brevis ævi existentem,

Ver. 342.—ἦ γὰρ ὄγ' Quæ ratione, γὰρ, hic producatur, vide supra ad *ver.* 51.

Ibid.—ὄγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει.] Cum ver-
sus hic λαϊκὸς sit, τινὲς (inquit Eustathius)
ἐτόλμουν γράψαι, Ὀλοῇσι. Atque ita edi-
dit *Barnesius*. Quod tamen non factum o-
portuit, ex merâ conjecturâ. Alii scripse-
runt, ὀλοῇσι. Sed neque hoc satis firmo ni-
titur fundamento. Orthographiâ non muta-
tâ, pronuntiabitur fortasse ὀλοῇσι, vel οἰου-
σῆς; quo ferè modo οἶνῳ pronuntiabatur
Winos. Notatu dignum quod scribit *Albenæ-*
us, lib. 11. c. 5: Οἱ Ἀχαιοὶ [forte Ἀρχαῖοι]
τῷ δ' ἀπεχωρῶντο ἢ μόνον ἐφ' ἧς οὖν τάττεται
διπάμειος, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὴν διφθόγῳ διασμα-
ται, διὰ τῷ δ' μόνον γράφουσιν. Sed & in hoc
eodem vocabulo τέρσῳ λεγὰρ ἄλιβι efficit
Poeta: *χ' 5*, “Ἐκτορα δ' αὐτῷ μέινει ὀλοῇ
μοῖρ' ἐπιδόσων. Ut fortè consultò factum sit,
ad vehementissimum affectum exprimen-
dum. Simili ferè ratione, ac *λ' 36*, τῇ δ'
ἐπὶ μὲν Γοργῶν βλοσυρῶπις ἐρίφαντο: Et,
μὲν, 208, Γρῶπες δ' ἐρήγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον
ἴφιν. Quo utroque in loco versus ipse vide-
tur quasi *diriguisse*. Non sine magno artifi-
cio; cum utique facillimè dicere potuisset,
ἔπεσον αἰόλον ἴδον. Vide infra ad *λ' 36*;
& ad *μὲν, 208*.

VOL. I.

Ver. 344. “Ὅπως οἱ παρὰ νηυσὶ ῥοοὶ μα-
χέειντο Ἀχαιοί.] *Al. μαχέονται* Ἀχαιοί. Cæ-
terum magno hoc cum affectu dictum: Haud
secum animo præcepit *Agamemnon*, quâ ratione
Trojanos classim ipsam *Achivorum*, simul atque
Ego abiero, oppugnatos repellat.

Ver. 348—γυνὴ κίεν.] “Ὁρα τὸ, “γυνή,”
ἔμφασιν ἔχον διαθήσεως, ἢ πᾶσχοι ἀν' ἀλοχὸς
ἀποσπασμένη φίλῳ ἀνδρὶ. *Eustathius*.

Ver. 349.—ἔξελο νόσφι λιασθείς.] *Sedis se-*
orsum. Editiones pleræque *Verfionum*, &
hoc in loco & passim, scribunt ineptè *admo-*
dum, *seorsim*. *Seorsum*, est *se versum*; eâdem
analogiâ, ac *sursum*, *deorsum*, *dextrorsum*, *si-*
nistrorsum, *prorsum*, *retorsum*, *quorsum*, *ed-*
versum, *quomovendum*; & similia.

Ver. 350. Θῖν' ἐφ' αἰὸς πολίτης.—Πολλὰ δὲ
μητρὶ φίλῃ—Μῆτερ, ἐπεὶ μ' ἐτεκές γε]

• Tristis ad extremi sacrum caput astitit
amnis,

Multa querens, atque hâc affatus voce pa-
rentem;

Mater, Cyrene, mater, quæ gurgitis hujus
Ima tenes; quid me præclarâ stirpe Deo-
rum? &c. *Georgic. IV. 319.*

Ver. 352.—μινυνθαδίων περ ἑόντα,

Τιμήν περ μοι δόξαν Ὀλύμπιος]
Vide infra, *ε' 412*, Εἰ μὲν καὶ αὐδὴ μάνων, &c.

D

Ver.

Τιμὴν πῆρ μοι ὄφελ' Ὀλύμπι' ἐγλυαλίζῃ,
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' ἔδ' ἐμε τυτθὸν ἔτισεν.

355 Ἡ γὰρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
 ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπ' ἀγῶν.

ῥασιμα Διὶ πρὸς φάτο δακρυχέων· Τε δ' ἐκλυε πόντια μήτηρ,
 Ἠμένη ἐν βένθεσσι αἰλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι·
 Καρπαλίμως δ' ἀνέδυν πολίης αἰλὸς, ἥ τ' ὀμίχλη.

360 Καὶ ῥα πάροισ' αὐτοῖο καβέζετο δακρυχέοντα,
 Χεῖρι τέ μιν κατέρεξεν, ἔπει τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Τέκνον, τί κλαίεις, τί δέ σε φρένας ἔκετο πένθη;
 Ἐξαύδα, μὴ κεῖθε νόω, ἵνα εἰδομεν ἄμφω.

Τὴν δὲ βαρυσενάχων προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·
 365 Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυῖη πάντ' ἀγορεύω;
 Ὡ χόμ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἡτιῶντα,
 Τὴν δὲ διεπράδομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
 Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μέγα ρφίσιν υἱῆς Ἀχαιῶν,
 Ἐκ δ' ἔλον Ἀτρείδῃ Χρυσήϊδα καλλιπάρηον·

“Honorem saltem mihi debebat Olympius tribuere,

“Jupiter altitonans; nunc autem neque me tantillum quidem honoravit:

355 “Certè enim me Atrides latè dominans Agamemnon

Contumeliâ affecit: prehensens enim habet præmium, ipse cum abstuleris.

Sic dixit lachrymas fundens. Hunc autem audivit veneranda mater,

Sedens in profunditatibus maris apud patrem senem:

Raptimque emerfit è cano mari, velut nebula;

360 Et ante ipsum sedit lachrymas-fundentem,

Manûque ipsum demulsit, & verba fecit, & compellavit;

“Fili, quid fles? Quis verò tibi mentem invasit mæror?

“Dic; ne celes animo; ut sciamus ambo.

Hanc autem graviter suspirans allocutus est pedibus velox Achilles;

365 “Nōsti: cur tibi hæc scienti omnia dicam?

“Ivimus in Theben sacram urbem Eetionis.

“Hancque diripuimus, & adduximus huc omnia:

“Et hæc quidem benè diviserunt inter se filii Achivorum,

“Elegerunt autem Atridæ Chryseïda pulchris-genis:

Ver. 356. ἠτίμησεν] Οἱ νόιοι καὶ οἱ πλεῖστοι
 ὑβρίζουσιν ὑπερέχειν γὰρ οἰόνται, ὑβρίζοντες, ὡς
 ῥεως δὲ ἀτιμῶσι· Ὁ δὲ ἀτιμάζων, ὀλιγοῦσι
 —Διὶ λέγει ὀργίζομεν· ὁ Ἀχιλλεύς, “ἠτί-
 μήσεν” &c. Aristot. Rhetoric. lib. 2. c. 2.

Ver. 357. “ὧς φάτο δακρυχέων]

Conficit; & lachrymans,—inquit.

Æn. I. 463.

Multa gemens, largoque humectat flumi-
 ne vultum. Ibid. 469.

Sic satur lachrymans—Æn. VI. 1.

Ver. 361. Χεῖρι τέ μιν κατέρεξεν,—

Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἔκετο
 πένθη;]

—dextrâque prehensum

Continuit, roseoque hæc insuper addidit ore:

Nate, quis indomitas tantus dolor excitat

iras? Æn. II. 592.

Ver. 364. Τὴν δὲ βαρυσενάχων προσέφη]

—Quærenti, talibus ille

Suspirans imoque trahens à pectore vocem.

Æn. I. 374.

Ver. 365. Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ'—]

Scis, Proteu, scis ipse—Georg. IV. 447.

Ver.

late
 91 Tyrannus
 hominum late regit — in
 αχρος dolos

3 præmiis habendam

- 370 Χρῦσθης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἐκαθήβη· Ἀπόλλωνος,
 ἦλθε θοᾶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Λυσόμενός τε Δύγαβρα, φέρων τ' ἀπέρεισί' ἄποινα,
 Στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκνήβου Ἀπόλλωνος,
 Χρῦσέω ἀνὰ κήπηρ' κ' ἐλίσσεν πάντας Ἀχαιούς·
- 375 Ἀτρεΐδαν δὲ μάλις, δύω κοσμήτορε λαῶν.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί,
 Αἰδεῖσθαι δ' ἱερῆα, κ' ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
 Ἀλλ' ἔκ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ.
 Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
- 380 Χωόμενος δ' ὁ γέρον πάλιν ὤχετο τοιοῦτον Ἀπόλλων
 Εὐχάμενε ἤκυσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
 Ἥκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλ'· οἱ δὲ νυ λαοὶ
 Θνήσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπ' ὤχετο κῆλα θεοῖο
 Πάντῃ ἀνὰ σφαιρὸν εὐρύν Ἀχαιῶν ἄμμι δὲ μάντις
- 385 Εὐ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἑκάτοιο.
 Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτον κελόμην θεὸν ἰλάσκεσθαι·
 Ἀτρεΐωνα δ' ἐπειλα χόλος λάβεν· αἶψα δ' ἀνασὰς
 Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τέλεσμένον ἔσι.

370 "Chryses verò postea sacerdos longè-jaculantis Apollinis

"Venit ad veloces naves Achivorum ære-loricatorum,

"Redempturúsque filam, ferénsque infinitum pretium-liberationis,

"Infulam habens in manibus longè-jaculantis Apollinis,

"Aureo cum sceptro; & supplex oravit omnes Achivos,

375 "Atridas verò imprímis, duos duces populorum.

"Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi,

"Reverendumque esse sacerdotem, & splendidum accipiendum pretium;

"At non Atridæ Agamemnoni placuit animo;

"Sed contumeliosè dimisit, & minacem sermonem addebat,

380 "Iratu itaque senex retro abivit: hunc autem Apollo

"Precantem exaudivit, quoniam valdè illi carus erat:

"Misit itaque in Argivos malam sagittam; populi verò

"Moriebantur alii super alios: ibantque spicula Dei

"Quoque versus per exercitum latum Achivorum: nobis autem vates

385 "Peritus in concione narrabat vaticinia Apollinis.

"Tum statim ego primus hortabar Deum placare.

"Atridem verò deinde ira cepit; statimque exurgens

"Minatus est verbum, quod utique & perfectum est.

Ver. 372. Λυσόμενός τε Δύγαβρα,] Vide
 Iliad. ver. 13, &c.

Ver. 380.—τοιοῦτον δ' Ἀπόλλων Εὐχάμενε
 ἤκυσεν.]

Audiit illa Deus, — Aen. X. 424.

Ver. 382.—οἱ δὴ νυ λαοί.] Non supervaca-
 num est istud, nū. Eam enim ferè vim ha-

bet, ac si Latinè dicas, "Mittite nūc ha-
 "tim" &c. Ortum habet scilicet, ex voca-
 bulo νῦν.

Ver. 386.—κελόμην θεὸν ἰλάσκεσθαι.]

orandaque Divæ

Numina conclamant, — Aen. II. 232.

manibus vittas vivas
 aureas componit ornata

Ver.

- Τὴν μὲν γὰρ ζῦν νηὶ θοῇ ἐλίκωπες Ἀχαιοὶ
 390 Ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγχεσι δὲ δῶρα ἀνακτὶ.
 Τὴν δὲ νέον κλισίῃθεν ἔσαν κήρυκες ἀγόνιες
 Κέρην βρισῆσθαι, τὴν μοι δόσαν υἱὲς Ἀχαιῶν.
 Ἀλλὰ ζῦ, εἰ δύνασαι γε, περισχεο παιδὸς ἐγὼ.
 Ἐλθῆς οὐλυμπόνδε Δία λίσαι, εἰ ποῖε δὴ τι.
 395 Ἦ ἔπει ὦνσας κραδίην Διὸς, ἥ δὲ ἔργω.
 Πολλάκι γὰρ σέο, πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν, ἄκουσα
 Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαINEΦΕΪ Κρονίωνι
 Οἷη ἐν ἀθανάτοισιν αἰεκέα λοιγὸν αἰμῦναι,
 Ὅππότε μιν ξυνδῆσαι οὐλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,

- “ Illam quidem enim cum navi veloci nigris oculis Achivi
 390 “ Ad Chrysen deducunt, feruntque donaria Deo:
 “ At mihi jam nuper è tentorio iverunt præcones abducentes
 “ Puellam Brisei, quam mihi dederant filii Achivorum.
 “ Sed tu, siquidem potes, auxiliare filio tuo.
 “ Profecta ad cælum Jovem precare, si unquam utique aliquid
 395 “ Vel verbo juvisti cor Jovis, vel etiam facio.
 “ Sæpè enim te patris in ædibus audiui
 “ Gloriantem, quum dicebas, ab atras-nubes-cogente Saturnio
 “ Solam te inter immortales indignam perniciem avertisse,
 “ Quando ipsum colligare cælestes voluerunt alii,

Ver. 393.—παιδὸς ἐγὼ.] Τοῦ ζῦ· οἱ δὲ, ἀγαθῷ. Schol.

Ver. 394.—Δία λίσαι.] Quâ ratione vox, Δία, hæc ultimam producat, vide suprâ ad ver. 51.

Ver. 395. Ἦ ἔπει.—ἢ δὲ ἔργω.] Suggestere mihi videntur hæc verba, verbum illum *Se-pheis* in *Traciniis*, 1066.

Ἦ πολλὰ δὲ δὲ θυμῷ δὲ λόγῳ κακὰ, hoc modo emendare posse,

Ἦ πολλὰ δὲ δὲ ἔργῳ τε δὲ λόγῳ κακὰ, quem & *Cicero* hoc modo vertit,

O multa dictu gravia, perpeffu aspera!

Ver. 396. Πολλάκι γὰρ σέο,] Καὶ δεικνυσιν ἡμῖν ὁ ποιητὴς, τίς μὲν ἂν ἦν ἀτίχυν ἀπαλή-σιως τρίπῃ, τίς δὲ ἐντίχυν. Ὁ Ἀχιλλεὺς τῇ μητρὶ λέγει, “ Πολλάκι γὰρ σέο, &c.” *Dion. Halicarn. libr. qui inscribitur Τίχυν*, cap. 9. Quem vide.

Ibid.—πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν,] *In ædibus Patris Mei.* “ Hoc enim ita solet ferè intelli-“ gi, cùm Pater aut Mater tantum dicitur:” Ut rectè *Camerarius.* “ Ἐν τοῖς τῷ πατρὸς ΜΟΥ Πηλεὺς εἰπαι:” ἐν θαλάσῃ γὰρ Πηλεὺς καλοῦ-ται ὅτι ἡδύνατο. Schol.

Ver. 397.—κελαINEΦΕΪ Κρονίωνι,] Κρονίων, ὅτε μὲν μακρὸν ἔχει τὸ 1, διὰ τῷ 2 μιν κλί-νεται ὡς Μαχρόν. Ὁ γὰρ Κρονίων, ὅτε δὲ βραχὺ, διὰ τῷ 2 ὡς μεγαλόν, ὡς Εὐρυτιανόν. *Βλῶσθε*

pbuli. Schol. ad hujus libri ver. 502. Quod quidem quâ analogiâ fiat, vide suprâ ad ver. 265.

Ver. 398. Οἷη ἐν ἀθανάτοισιν] In vocum quarundam plusquam trisyllabarum pede priori apud Græcos, præsertim cùm syllabæ primæ Vocalis sit a vel i, adeo parùm in pronuntians *tribrachyn* inter *dactylumque* inter-est, ut uterque potuerit legitime usurpari. Scilicet in voce, ἀθάνατος, ἀκάματος, ἀπο-νίσθαι, ἀφράσθαι, ἀποδύμμαι, Πριαμίδης, & similibus.

Ver. 399. Ὅππότε μιν ξυνδῆσαι] Verissi- millimum est hæc non ab *Homero* conficta, sed ab antiquis fuisse desumpta Philosophis, qui elementorum mutationes, rerumque naturalium formandarum rationem, sub hujus- modi fabulis soliti sunt docere. Quarum ta- men fabularum subtilior & enucleatior expli- catio, ad Poetici Ornatus intelligentiam pa- rùm facit. “ Ἐκ μινδὸς δὲ ἀποθῆς ἀνάπτειν καὶ πρὸν τερατολογίαν, ἢ ὅτι Ὀμηρικόν.—Τὸ δὲ πάντα πλάττειν,—ὡς Ὀμηρικόν. *Sirabo lib. 1. pag. 38 & 45. Al. 20 & 25.*

Ibid.—Οὐλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,] Schol. Οἱ Τίτῳ: ὅτι γὰρ ἐν ἄλλοις φησὶ,

—Μάλα γὰρ καὶ μάχης ἐπύθοιο ἢ ἄλλοι,

Οἷως ἡγήταροι εἰσι θεοὶ, Κρόνον ἀμφὶς ἐνέσθαι.

6, 224.

Ver.

- 400 Ἥρη τ', ἥδ' ἑ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
 Ἀλλὰ σὺ τὸν γ' ἐλθῆσα, ὑπελύσαιο δεσμῶν, ^{9εα}
 ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσας ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,
 Ὀν Βριάρεων καλέεσσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ τε πάντες
 Αἰγαίῳ· ὁ γὰρ αὐτὲ βίη εἴ πατὴρ ἀμείνων.
 405 Ὅς ῥα παρὰ Κρονίῳ καθέζετο, κύδει γαίῳ·
 Τὸν καὶ ὑπέδδισαν μάκαρες θεοὶ, εἰδὲ τ' ἔδῃσαν.
 Τῶν νῦν μιν μνήσασα παρῆετο, καὶ λάβε γένων, 500
 Αἵ κέν πως ἐβέλθον ἐπὶ Τρώεσσι ἀρῆξαι,
 Τὲς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἄμφ' ἄλλα ἔλσασιν Ἀχαιῆς
 410 Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωται βασιλεῖα,
 Γυνὼ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων

400 “ Juno & Neptunus, & Pallas Minerva :

“ Sed tu cum, quum venisses, Dea, liberasti à vinculis,

“ Statim Centimanum vocans in excelsum Olympum,

“ Quem Briareum vocant Dii, homines autem omnes

“ Ægeonem : is enim viribus suo patre præstantior.

405 “ Qui porro apud Saturnium sedebat gloriâ lætus.

“ Hunc utique exhorruerunt immortales Dii, neque Jovem amplius ligaverunt;

“ His nunc illi in memoriam revocatis asside, & prehende genua,

“ Si que modo velit Trojanis auxiliari,

“ Ad puppes verò usque & ad mare concludere Achivos

410 “ Cæfos, ut omnes fruantur rege;

“ Sentiat autem & Atrides latè-dominans Agamemnon

Ver. 400. “Ἥρη τ', εἰδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.” *Al.* καὶ Ποσειδῶν. Ἀπὸ τῶν. Cæterum optimo artificio Jovi hic ii memorantur fuisse inimici, qui a partibus jam stabant Achivorum, qui ut plectantur oratum mittitur Thetis.

Ver. 402. “ὦχ' ἑκατόγχειρον”]

Et centum-geminus Briareus. —

Æn. VI, 287.

Ægeon qualis, centum cui brachia dicunt, Centenasque manus. — Æn. X. 567.

Ver. 403. “Ὀν Βριάρεων”] Pronuntiabatur Ἑριάρεων. Vide infra ad β, 811.

Ibid. — Βριάρεων καλέεσσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ τε πάντες Αἰγαίῳ.”] Similis loquendi ratio; β, 813. ὦ, 74. ε, 291, item *Odys.* κ', 305. Quæ dere, lepidè admodum *Dio Chrysost.* Orat. 11. Οὐ μόνον ἐξ ὧν, ὁμήρῳ τὰς ἄλλας γλώττας μιγνύειν τὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ ποτὶ μὲν Αἰολίῳ, ποτὶ δὲ Δωριέϊ, ποτὶ δὲ Ἰάτρῳ, ἀλλὰ καὶ Διῳ διὰ τὴν ἐκείνου. Cæterum de hac loquendi ratione, *Eustathius* sic; Τὸ μὲν δὲως κρείττον τῶν ὀνομάτων, θεοῖς διδασιν ἢ ποιήσας, ὡς θεϊότερον. *Scholiastes* autem sic; Τῶν ἀνθρώπων, τὸ μὲν προγενέστερον ὄνομα εἰς θεῶς

ἀναφέρει ὁ Πωιδῆς, τὸ δὲ μεταγενέστερον εἰς ἀνθρώπους. *Cæsararius* similiter: “Quod ad Deorum appellacionem nomen refertur, antiquius putandum; recentius autem, quod ad Hominum.” Mihi sic videtur: quæ *Bradioribus* usitata fuerint nomina, *Dii* tributa; quæ *Vulgo* magis trita, *Homini*bus. Vide infra ad ζ', 402.

Ver. 404. — ὁ γὰρ αὐτὲ βίη εἴ πατὴρ ἀμείνων.] Patre suo *Neptuno* fortior. Cæterum hunc locum olim ita legerunt nonnulli; — ὁ γὰρ αὐτὲ βίη πολλὴ φέρτερος ἢ Πάριον, οἱ γαίῳ ὑπὸ Τάρταρον ἐνέστυλιν. Vide *Eustath.* & *Henr. Stephani*.

Ver. 405. — παρὰ Κρονίῳ.] De analogiâ τῶν Κρονίου & Κρονίως, vide supra ad *ver.* 397 & infra ad β, 818.

Ver. 406. — εἰδὲ τ' ἔδῃσαν.] Neque ad Jovem ligandum amplius aggressi sunt. *Al.* εἰδὲ τ' ἔδῃσαν. Quod eodem redit.

Ver. 410. — ἵνα πάντες ἐπαύρωται βασιλεῖα.

— τῷ κέν μιν ἐπαυρῆσθαι βίω. ζ, 353.

— εἰ αὐτὲ κακοῖς ἀλεγεινῆς

Πρώτῃ ἐπαυρῆται. — 6, 16.

D 3

Κεφ

ο γερσιμον 7 God
 το θαιον

Ἦν ἄτην, ὅτ' ἄρισον Ἀχαιῶν ἔδεν ἔτισε.

Τὸν δ' ἡμέλειτ' ἐπείγῃς Θέτις, καλὰ δάκρυ χέουσα·

Ἵ μοι, τέκνον ἐμὸν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἶνὰ τεκῦσα;

415 Αἰὲς ὄφελος παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπῆμων

Ἦσθαι· ἐπεὶ νῦν τοι αἶσα μίνυνδά περ, ἔτι μάλα δῆν·

οἰοίμην Νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ οἰζυρὸς περὶ πάντων

Ἐπλεο· τῷ ζε κακῇ αἰσῇ τέκον ἐν μεγάροισι·

Τέτο δέ τοι ἔρεεσα ἔπ' Διὶ τερπικραύνῳ

420 Εἴμ' αὐτὴ πρὸς Ὀλύμπῳ ἀγάννιφον, αἶ κε πείθῃται·

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,

Μῆνι Ἀχαιοῖσιν, πολέμευ δ' ἀποπαύεο πάμπαν.

Ζεὺς γάρ ἐπ' Ὀκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας

Χθιρὸς ἔβη μετὰ δαῖτα· θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἔποντο·

324 425 Δωδεκάτῃ δέ τοι αὔθις ἐλεύσεται Οὐλυμπόνδε·

“Suam culpam; quodd fortissimum Achivorum nihil honorarit.

Huic autem respondit deinde Thetis, lachrymas effundens;

“Heu! fili mi, cur te enutriv, quem malo fato peperit?

415 “O utinam apud naves sine lachrymis & illæsus

“Sederes; quoniam tibi ævum breve, neque valde diuturnum!

“Nunc autem simul & citò-moriturus, & ærumnosus supra omnes

“Es: idcirco te malo fato peperit in ædibus.

“Hoc tamèn dictura verbum Jovi gaudenti-fulmine

420 “Vado ipsa in Olympum valde-nivosum, si persuadebitur.

“Sed tu quidem nunc, navibus affidens velocibus

“Irafcere Achivis, bello autem abstine omnino.

“Jupiter enim in Oceanum ad inculpato Aethiopus

“Hesternus abiit ad convivium; Diique simul omnes sequuti sunt.

425 “Duodecimam autem rursus veniet in cælum;

Ver. 416.—ἔτι μάλα δῆν.] Quā ratione
μάλα hīc ultimam producat; item ἐπὶ, ver.
437; vide suprā ad ver. 51.

Ver. 422.—πολέμευ δ' ἀποπαύεο πάμπαν.]

Cætēra parce, puer, bello.

Æn. XI. 656.

Ver. 423. Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὀκεανὸν μετ' ἀμύ-
μονας Αἰθιοπῆας]

Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθιοπας μετεκίλετο τηλόθ'
ἰόντας,

Αἰθιοπας, τοὶ διχθὰ διδαίταται, ἔσχατοι
ἀνδρῶν.

Od. II. 4. 22.

Oceanum finem juxta, Solemque cadentem,

Ultimus Aethiopum locus est.

Æn. IV. 480.

Oceanum hīc intelligit Strabo, τὸν ὠκεανὸν τὸν
καθ' ὅλον τὸ μεσημέριον αἰλίαν πεταγμένον·
lib. 1. Scholastes autem ὁ δὲ Ὀκεανὸς, inquit,
ποταμὸς ἐστὶ, καθ' Ὀμηρον. Item Diodorus
Siculus: Τὸν εἰς Αἰθιοπίαν ἐκδυμίαν ἐκκίδει.

[ἐκ τῶν Αἰγυπτίων Θηζῶν] αὐτὸν μετενο-
κεῖν· κατ' ἐνιαυτὸν γὰρ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις
τὸν νεὼν τῷ Διὶ σπαραίσθαι τὸν ποταμὸν εἰς
τὴν Λιβύην, καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς πάλιν ἐπι-
στρέφειν, ὥς ἐξ Αἰθιοπίας· τῷ θεῷ παρόντ'·
Lib. 1. sub finem. Et paulò superius: Τὰς
Αἰγυπτίους κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον Ὀκεανὸν
λέγειν τὸν Νεῖλον. p. 86 & 88. Cætērum,
ἀμύμονας, hīc pios significat, & vivendi ra-
tione simplices. Quamquam alii, ut testatur
Eusebius, legunt κατὰ Μέμνονας Αἰθιοπῆας.

Ver. 425. Δωδεκάτῃ δέ τοι αὔθις] Macro-
bius, Jovis appellatione Solem intelligens, ad
Horarum hoc numerum refert, quæ Hæmi-
sphærii superioris exortum metiuntur; vel ad
duodecim Signa. Lib. 1. c. 23. Sed multò fa-
tius est, Festum hoc aliquod intelligi Aethi-
opum, per duodecim dies celebratum. Quod
quidem Festum si, quā parte anni incidere,
ex antiquā aliquā historiā colligi posset; ut

addo

ad hoc Kandem querebatur, si hoc adjectivum
ad hoc fortissimus
ad hoc usque pervenit

Καὶ τότε ἔπειτά τοι εἴμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ, πρᾶς
 Καί μιν γενάσσομαι, καί μιν πείσεισθαι ὄλω. *χὶ λάβε γόνοι*

“Ὡς ἄρα φωνήσας” ἀπεβήσατο τὸν δ’ ἔλεπ’ αὐτῷ το
 Χώμενον κατὰ θυμὸν, ^{ἐν} *εὐζώνοιο* γυναικὲς,

430 Τὴν ῥα βίην αἰκονήσας ἀπηύρων αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Ἐς Χρυσὴν ἵκανε, ἄγων ἱερὴν ἐκατόμβην.

Οἱ δ’ ὅτε δὴ λιμέν πολυβενθέ εἰντὸς ἵκοντο,

Ἰσία μὲν σείλαντο, θέσαν δ’ ἐν νηὶ μελαίνῃ.

Ἰσὸν δ’ ἰσοδόκη πέλυσσαν, πρωτόνοισιν ὑφέλεις

435 Καρπαλίμως τὴν δ’ εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἐρείμοις.

Ἐκ δ’ εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσῃ ἔδησαν.

Ἐκ δὲ *χὶ* αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῆϊ θαλάσσης.

Ἐκ δ’ ἐκατόμβην βῆσαν ἐκβόλῃ Ἀπόλλωνι.

Ἐκ δὲ Χρυσῆς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.

“ Et tunc postea vadam Jovis ad ære-fundatam domum,
 “ Et ipsius genibus advolvam, & cum persuasum iri puto.

Sic utique locuta abiit: illum autem reliquit ibi
 Iratum in animo, propter mulierem elegantèr-cinctam,

430 Quam utique vi ab invito abstulerant. Sed Ulysses
 In Chrysen pervenit, ducens sacram hecatomben.

Hi autem quando portum valdè profundum intraverant,
 Vela quidem legerunt, posueruntque in navi nigrâ;

Malum autem receptaculo suo admovent, rudentibus demissum

435 Statim; ipsâque in stationem pretraxerunt remis,
 Anchorâsque jecerunt, ac retinacula alligaverunt:

Et ipsi autem exierunt in littus maris;

Et hecatomben exposuerunt longè-jaculanti Apollini.

Dein & Chryseis navi exivit pontigradâ.

ἔκαστω χόχων

sed quâ parte anni, quæ in Iliadè narratur,
 contingerit, cerid ac præfinid posset exponi;
 inde Lucis fortè plurimum, ad hujus Poë-
 matis partes quasdam illustrandas, afferri
 posse arbitratur Popius. De toto certè liquet,
 & in universum, tempore *verno* hæc omnia
 narrari gesta. Liber enim decimus quartus,
ver. 153—348, Veris omninò intelligenda
 est descriptio.

Ver. 426—χαλκοβατὲς δῶ,] *Stabilem* uti-
 que, non *solidam*: Ut rectè annotavit Domi-
 nis Dacier. Quamquam & *solidum* credebant
 Veteres *cælum*.

Ver. 427. Καί μιν γενάσσομαι,] Vide su-
 præ ad *ver. 140*.

Ver. 428. “Ὡς ἄρα φωνήσας” ἀπεβήσατο.]
 —Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.

Æn. IV. 570.

Ver. 434.—πέλυσσαν,] Vide supra ad *ver.*
140.

Ver. 435.—τὴν δ’ εἰς ὄρμον] ὄρμος, non
 rectè vertitur *Portus*, sed *statio* in Portu.
 Nam & jampridem, *ver. 432*, erat navis in
 Portu; λιμένος ἱντός.

Ver. 436. “Ἐκ δ’ εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ
πρυμνήσῃ ἔδησαν”]

Anchora de prorâ jacitur, stant Littore
 puppes. *Æn. III. 277.*

Ver. 436—439. “Ἐκ δ’ εὐνὰς ἔβαλον—

Ἐκ δὲ αὐτοὶ—

Ἐκ δ’ ἐκατόμβην—

Ἐκ δὲ Χρυσῆς—.]

Mirando admodum artificio Poëta, in rebus
 minutis narrandis, & hic & alias, sententias
 singulas singulis versibus absolvit. Quod sem-
 per in narratione *sublimiori* longè aliter fit.
 Vide infra ad *β, 102;* & ad *ι, 210, 589.*

*Ver. 439. “Ἐκ δὲ Χρυσῆς νηὸς βῆ ποντοπό-
 ροιο.”]* Et in hoc versu *numeri ipsi* mulierem
 tardè cautèque incedentem depingunt,

D 4

Ver.

Amne macenas
 solvere zoram to be married
 statio tithysima nautis

Ἦν ἄτην, ὅτ' ἄρισον Ἀχαιῶν ἔδεν ἔτισε.

Τὸν δ' ἡμεῖς ἐπειγὰς θεΐς, κατὰ δάκρυ χέουσα·

Ὡ μοι, τέκνον ἐμὸν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκῆσα;

415 Αἰὲς ὄφελος παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπῆμων

Ἦσθαι· ἐπεὶ νύ τοι αἴσα μίνυνδά περ, ἔτι μάλα δῆν·

οἰοίμην· Νῦν δ' ἄμα τ' ὠκύμορος καὶ οἰζυρὸς περὶ πάντων

Ἐπλεοὶ τῷ ζε κακῇ αἰσῇ τέκον ἐν μεγάροισι·

Τέτο δέ τοι ἔρεσσα ἐπὶ Διὶ τερπικεραυνῶν

420 Εἴμ' αὐτὴ πρὸς Ὀλύμπῳ ἀγάννιφον, αἱ κε πύθηναι·

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,

Μῆνι· Ἀχαιοῖσιν, πολέμῳ δ' ἀποπαύεο πάνπαν.

Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὀκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας

Χθιρὸς ἔβη μετὰ δαίτα· θεοὶ δ' ἄμα πάντες ἐποντο·

324 425 Δωδεκάτη δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται Οὐλυμπόνδε·

“ Suam culpam; quodd fortissimum Achivorum nihil honorarit.

Huic autem respondit deinde Thetis, lachrymas effundens;

“ Heu! fili mi, cur te enutrivì, quem malo fato peperì?

415 “ O utinam apud naves sine lachrymis & illæsus

“ Sederes; quoniam tibi ævum breve, neque valde diuturnum!

“ Nunc autem simul & citò-moriturus, & ærumnosus supra omnes

“ Es: idcirco te malo fato peperì in ædibus.

“ Hoc tamèn dictura verbum Jovi gaudenti-fulmine

420 “ Vado ipsa in Olympum valde-nivosum, si persuadèbitur.

“ Sed tu quidem nunc, navibus assidens velocibus

“ Irascere Achivis, bello autem abstine omnino.

“ Jupiter enim in Oceanum ad inculpato Aethiopas

“ Hesternus abiit ad convivium; Diique simul omnes sequuti sunt.

425 “ Duodecimam autem rursus veniet in cælum;

Ver. 416.—ἔτι μάλα δῆν.] Quâ ratione
μάλα hic ultimam producat; item ἐπὶ, ver.

437; vide suprâ ad ver. 51:

Ver. 422.—πολέμῳ δ' ἀποπαύεο πάνπαν.]

Cætera parce, puer, bello.

Æn. XI. 656.

Ver. 423. Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὀκεανὸν μετ' ἀμύ-
μονας Αἰθιοπῆας]

Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίλεσε τολέει
ἰόντας,

Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ διδάταται, ἔρχονται
ἀνδρῶν.

Od. ff. α. 22.

Oceanum finem juxta, Solemque cadentem,

Ultimus Aethiopum locus est.

Æn. IV. 480.

Oceanum hic intelligit Strabo, τὸν ὠκεανὸν τὸν
καθ' ὅλον τὸ μεσημέριον ὀλίμα τεταγμένον·

lib. 1. Scholiastes autem ὁ δὲ Ὀκεανὸς, inquit,
ποταμὸς ἐστὶ, καθ' ὅμῃρον. Item Diodorus

Siculus: Τὸν εἰς Αἰθιοπίαν ἐκδημιᾶν ἐκείθεν.

[ἐκ τῶν Αἰγυπτίων θεῶν] αὐτὸν μετενο-
κεῖν· κατ' ἐνιαυτὸν γὰρ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις
τὸν νεὸν τῷ Διὶ σπαραίσθαι τὸν ποταμὸν εἰς
τὴν Λιβύην, καὶ μετ' ἡμέρας τινὰς πάλιν ἐπι-
στρέφειν, ὡς ἐξ Αἰθιοπίας τῷ θεῷ παραόντῳ.

Lib. 1. sub finem. Et pauld superius: Τὰς

Αἰγυπτίους κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον Ὀκεανὸς

λέγειν τὸν Νεῖλον. p. 86 & 88. Cæterum,

ἀμύμονας, hic prius significat, & vivendi ra-
tione simplices. Quamquam alii, ut testatur

Eusebius, legunt κατὰ Μέμνονας Αἰθιοπῆας.

Ver. 425. Δωδεκάτη δέ τοι αὖθις] Macro-
bius, Jovis appellatione Solem intelligens, ad

Horarum hoc numerum refert, quæ Hæmi-
sphærii superioris exortum metiuntur; vel ad

duodecim Signa. Lib. 1. c. 23. Sed multò fa-
tius est, Festum hoc aliquod intelligi Aethi-
opum, per duodecim dies celebratum. Quod

quidem Festum si, quâ parte anni inciderit,
ex antiquâ aliquâ historiâ colligi posset; ut

addo

etiam eandem querebatur, et hoc adjectum est

et fortissimum
et fortissimum

Καί τότ' ἔπειτά τοι εἴμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ, πρᾶς
 Καί μιν γενάσσομαι, καί μιν πείσσεσθαι ὄψω. χ' λαβε γυναι

Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπὲλθῆσας τὸν δ' ἔλπε' αὐτῷ το
 Χωόμενον κατὰ θυμὸν, ^{ἐν}εὐζώνιοιο γυναικὲς,

430 Τὴν ῥα βίην ^{καὶ}αεκονῆσ' ἀπηύρων αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Ἐς Χρυσὴν ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.

Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμέν^α πολυζενθέ^α ἐντὸς ἵκοντο,

Ἰσία μὲν σείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ

Ἰσὸν δ' ἰσοδόκη πέλῃσαν, πρωτόνοισιν ὑφείλες

435 Καρπαλίμως τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἐρρίμοις

Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν

Ἐκ δὲ ^{καὶ} αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῆι θαλάσσης

Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῃσαν ἐκηβόλῃ Ἀπόλλωνι. 310

Ἐκ δὲ Χρυσῆς νηὸς βῇ ποντοπύροιο.

“ Et tunc postea vadam Jovis ad ære-fundatam domum,
 “ Et ipsius genibus advolvar, & eum persuasum iri puto.

Sic utique locuta abiit:—illum autem reliquit ibi
 Iratum in animo, *propter* mulierem eleganter-cinctam,

430 Quam utique vi ab invito abstulerant. Sed Ulysses

In Chrysen pervenit, ducens sacram hecatomben.

Hi autem quando portum valdè profundum intraverant,

Vela quidem legerunt, posueruntque in navi nigrâ;

Malum autem receptaculo suo admoverunt, rudentibus demissum

435 Statim; ipsâque in stationem prætraxerunt remis,

Anchorâque jecerunt, ac retinacula alligaverunt:

Et ipsi autem exierunt in littus maris;

Et hecatomben exposuerunt longè-jaculanti Apollini.

Dein & Chryseis navi exivit pontigradâ.

καὶ αὖτε χρυσῆς

eadem *quâ* parte anni, quæ in *Iliade* narratur,
 contigerint, *certidè* de *præfinitis* posset exponi;
 inde Lucis fortè plurimum, ad hujus Poë-
 matis partes quâdam illustrandas, afferri
 posse arbitratur *Porpius*. De toto certè liquet,
 & in universum, tempore *verno* hæc omnia
 dari gesta. Liber enim decimus quartus,
ver. 153—348, *Veris* omninò intelligenda
 est descriptio.

Ver. 426—χαλκοβατὲς δῶ.] *Stabilem* uti-
 que, non *solidam*: Ut rectè annotavit *Domi-
 nus Dacier*. Quanquam & *solidum* credebant
Veteres cælum.

Ver. 427. Καί μιν γυνάσσομαι.] Vide su-
 præ ad *ver.* 140.

Ver. 428. Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπὲλθῆσας]

—Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.

Æn. IV. 570.

Ver. 434.—πέλῃσαν.] Vide supra ad *ver.*
 140.

Ver. 435.—τὴν δ' εἰς ὄρμον] ὄρμος, non
 rectè vertitur *Portus*, sed *statio* in *Portu*.
 Nam & *jampridem*, *ver.* 432, erat navis in
Portu; λιμένος ἱντός.

Ver. 436. Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ
 πρυμνήσι' ἔδησαν.]

Anchora de prorâ jacitur, sicut *Littore*
puppis. *Æn.* III. 277.

Ver. 436—439. Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον—.

Ἐκ δὲ αὐτοὶ—.

Ἐκ δ' ἑκατόμβην—.

Ἐκ δὲ Χρυσῆς—.]

Mirando admodum artificio Poëta, in rebus
minutis narrandis, & hîc & aliâs, sententias
 singulas singulis versibus absolvit. Quod sem-
 per in narratione *sublimiori* longè alitèr fit.
 Vide infra ad *B*, 102; & ad *c*, 210, 589.

Ver. 439. Ἐκ δὲ Χρυσῆς νηὸς βῇ ποντοπύ-
 ροιο.] Et in hoc versu *numeri ipsi* mulierem
 tardè cautèque incedentem depingunt.

D 4

Ver.

Quare macenas i
 solvere zaxam to be married
 statio tithyma nautis

- 440 Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμηις Ὀδυσσεύς,
 Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καὶ μιν προσέειπεν
 Ὡς Χρῦση, πρὸ μ' ἔπεμψεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοῖβῳ δ' ἱερὴν ἑκατόμβην
 Ρέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὅφρ' ἱλασσωμένθ' ἀνακλῇ,
 445 Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύσυνα κῆδ' ἐφῆκεν.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
 Παῖδα φίλῳ τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
 Ἐξείης ἔησαν εὐδμήμον περὶ βωμὸν.
 Χερσὶ ψάλλο δ' ἔπειτα, καὶ ἔλοχυτασ' ἀνέλοντο.
 450 Τοῖσιν δὲ Χρῦσης μεγάλ' εὐχέτο, χεῖρας ἀνασχών·
 Κλυθὶ μιν, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρῦσιν ἀμφιέβηκας,
 Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοίό τε ἴφι ἀνάσσεις·
 Ἦδη μὲν ποτ' ἐμὺ πᾶρ' ἔκλυες βυζαμένοιο
 Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἵψαο λαὸν Ἀχαιῶν
 455 Ἦδ' ἐτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήνηον ἐέλδωρ,

- 440 Hanc quidem postea ad altare ducens sapiens Ulysses,
 Patri charo in manibus posuit, & ipsum allocutus est;
 "O Chryse, protinus misit me rex virorum Agamemnon,
 "Filiamque tibi ut ducerem, Phœboque sacram hecatombem
 "Sacrificarem pro Danais; ut placemus Deum,
 445 "Qui propter Argivis acerbissimos dolores immisit.
 Sic locutus, in manibus posuit. Ille autem accepit gaudens
 Filiam dilectam: hi verò confestim Deo splendidam hecatombem
 Ordine statuerunt ritè ædificatum circa altare.
 Manusque deinde lavârunt, & molas sustulerunt.
 450 His autem Chryses altâ voce precabatur, manibus sublatis,
 "Audi me, argenteum-arcum-habens, qui Chrysen tueris,
 "Cillamque eximiam, Tenedoque potenter imperas:
 "Jam quidem aliquando me antea exaudisti precantem;
 "Honorasti quidem me, valdè autem læsisti populum Achivorum:
 455 "Idem & nunc mihi hoc perforce votum,

Ver. 442.—πρὸ μ' ἔπεμψεν.] Istud πρὸ, non est nihili. Respondet propè Latino, protinus.

Ver. 444. Ρέξαι ὑπὲρ Δαναῶν.] Sic Virgilius.

Cum faciam vitulâ pro frugibus—

Eclog. III. 77.

"Cum faciam" nimirum, est, cum sacra faciam. Ut planè ineptissimi sint, qui voces, facere & ποιῶν, sacrificiales esse contendunt etiam tunc, cum & alium habent sibi conjunctum Accusativum; ut Τῷτο ποιῶντι, Hoc facite, & familia.

Ver. 449. Χερσὶ ψάλλο δ' ἔπειτα, &c.] Ταῦτα δὲ ἑρμηνεύει ἔτι & sic ἐμὲ πᾶρ' ἔκλυες ἐπὶ ταῖς θυσίαις ἰδὼν ἐπίσταται & μὴ πρὸς

τῇδ' ἀρκύμενος, ὃ βαρβάρους ἐπισθῆναι εἶναι τὰς εἰκίτας τῆς Ρώμης, ἀλλ' ἐν πολλῶν τόπῳ (Ὑπερκαλυβήτας Ἑλλήνας. Dion. Hal. Antiq. Roman. lib. 7.

Ibid.—ἔλοχυτασ'] Molâ salâ. Horat. Serm. lib. 2. Ecl. 3.

Ver. 450.—μεγάλ' εὐχέτο, χεῖρας ἀνασχών.] —duplices tendens ad sidera palmas,

Æn. I. 97.

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit.

Æn. X. 667.

Ver. 451.—ἀμφιέβηκας.] Vide suprâ ad ver. 37.

Ver. 454.—ἐμὲ, μέγα] Quâ ratione ἐμὲ ultimam hîc producat, vide suprâ ad ver. 51.

Ver.

τασθὴν ορματῶ

Ἦδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λογὸν ἄμυνον.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τῷ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐχάητο, καὶ ἐλοχύτας προβάλοισι,

Αὐ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,

460 Μηρὺς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυσαν,

Δίπλυχά ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

Καίῃ δ' ἐπὶ (ῥίζῃς ὁ γέρον, ἐπὶ δ' αἰθοπα οἶνον) X

Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπύβολα χερσίν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ καλὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ (πλάγχην ἐπάσασθαι),

465 Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,

Ὡπλήσαν τε περιφραδῶς, ἐρύσαντό τε πᾶντα.

“ Jam nunc à Danais indignam pestem remove.

Sic dixit orans; hunc verò exaudivit Phœbus Apollo.

Cæterùm postquam precati sunt, & molas projecerunt,

Cervicem retrò egerunt quidam primùm, & jugalarunt, & excoriarunt,

460 Femorâque exciserunt, adipeque cooperuerunt,

Postquam duplicaverant; super ipsis autem frustra cruda posuerunt.

Adolebat autem in lignis fissis senex, & insuper nigrum vinum

Libabat: juvenesque secus illum, tenebant verua in 5 mucrones fissâ manibus;

Tum postquam femora exusta erant, & viscera gustarant,

465 Minutatim dein secuerunt cætera, & verubus transfixerunt,

Atâruntque scitè, detraxeruntque omnia.

Ver. 458. — καὶ ἐλοχύτας προβάλοισι.] *Al.* ἐλοχύτας ἀπλοῖσιν, ex ver. 449, suprâ.

Ver. 459. Αὐ ἔρυσαν.] *Resurpiciunt.* Vide infra, 9, 325. Εἰς τ' ὠμῶν ἀνέλασαν ἐπὶ πλάγχυν. *Schol.* Ἐνσω. Ἀνέρεσαν τὸν πλάγχυν τῷ ἱερῷ, ἵνα ἡ κεφαλὴ αὐτῶ ἀφορῇ. *Schol.* *Moschopol.*

Ἄνω τρίπων ἔσφαζεν. — *Sophoc.*

Ibid. — καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν.]

Illi se prædæ accingunt, dapibusque futuris: Tergora diripiunt costis, & viscera nudant: Pars in frustra secant, verubusque trementia figunt.

Littore ahenâ locant alii, flammâsque ministrant.

Tum victu revocant vires. — *Æn.* I. 214.

Ver. 460. Μηρὺς τ' ἐξέταμον.] *Prosecutionem.* Unde *Prosesta*; vox sacrificialis.

Ver. 461. — ὠμοθέτησαν.] Ἐνοῶσαν μὴ κρὶν ἀπὸ πωγῶτος μέρους, καὶ ἐπὶ ὠμῶν ἐπὶ τὰ μέρη. *Schol.*

Ver. 462. — αἰθοπα οἶνον.] “ *Conjectare* me, vinum, quid semina quædam Caloris in sese haberet, essetque naturâ ignitius; ob eam rem dictum esse ab Homero αἰθοπα οἶνον; non, ut alii putarent, propter Colorem.” *Gell* lib. 17. c. 8: “ Num quia Vinum semina quædam in se Caloris habet, & ob eam rem Homerus dixit αἰθοπα οἶνον; non, ut

“ quidam putant, propter Colorem?” *Macroh.* lib. 7. c. 12. *Generosum Vinum.*

Ver. 463. — πεμπύβολα.] *Schol.* Πύβη ὁ λῶς ἔχουσα ἐκ μιᾶς καθῆς κρατυμένης φρασίδος. *Quinqueplex vini, craticulæ simile.*

Ver. 464. Αὐτὰρ ἐπεὶ] Αὐτὰρ, quod est, αὐτ' ἄρ, eandem ferè vim habet, ac Latinum “ autem,” seu “ cum deinceps.” Et proinde longè aliud est quàm ἄλλα. Nempe αὐτὰρ, ordine disposita atque sequentia connectit; ἄλλα, inter se opposita disjungit. Quod cum non intelligeret *Varnefrus*; sententiam infra, 4, 101, penitus jugulavit, inferciendo αὐτὰρ pro ἄλλα. Vide ad locum.

Ver. 465. Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα.] Haud scio facetiùsne sit magis, an ridiculus, quem hinc arripuit *Martialis* jocum:

Si tibi *Misyllus* coquus, *Æmiliane*, vocatur;

Dicetur quare non *Taratalla* mihi?

Lib. 1. 51.

Ver. 466. Ὡπλήσαν τε.] Καὶ παρ' Ὀμήρῳ τὰ γε τοιαῦτα μάθοι ἀν τις. Οἶσθα γὰρ ὅτι ἐπὶ κρατῖας ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἐξιάσεις, οὔτε ἰχθύσιν αὐτοῖς ἐστὶν, καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν ἑλλησπόντῳ ὄντας, οὔτε ἐφ' ὁδοῖς κρείσσιν, ἄλλα μόνον ἐπ' αἰσ. — Οὐδὲ μὴν ἡδυομάτων, ὡς ἰσχυμαί, Ὀμήρος πᾶσι τοῖς ἐμνήσθη. *Plat.* de *Republ.* l. 3.

τῶν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκονό τε δαῖτα,
Δαίνυντ' ἔδ' τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι' καὶ ἐδητύ' ἐξ ἔρον ἔντα.

470 Κῆροι μὲν κρητῆρας ἐπεσέψαντο ποτοῖο·

Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν·

424 - Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ Θεὸν ἱλάσκοντο,

Ἄκαλὸν αἰδούνης παιήονα, κῆροι Ἀχαιῶν,

Μέλπονιες Ἐκάεργον· ὃ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκέων.

475 Ἦμ' δ' ἥελι' κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,

Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.

Atque ubi cessarunt ab opere, appararuntque convivium,
Convivati sunt: neque quicquam animus indiguit cibo xquali.
Porro postquam potus & cibi desiderium exemerant,

470 Pueri quidem crateras coronabant vino;

Distribuebantque omnibus, auspicantes poculis.

Illi igitur totum diem cantu Deum placabant,

Latum canentes pæana, juvenes Achivorum,

Cantu celebrantes longe jaculantem Apollinem: ille autem animo delectabatur audiens,

475 Quando verò sol occidit, & tenebræ supervenerunt,

Utique tunc dormiverunt juxta retinacula navis.

Ver. 468.—ἔδ' τι θυμὸς ἐδεύετο Nec non
edundè erant contenti. Henr. Stephanus le-
gendum contendit, ἔδ' ἔτι. Cui tamen non
assentior.

ἰδ' d.—δαιτὸς εἴσης.] Ἰσομοῖον ἢ μεριστῆς.
Schof. Brev. Τῆς ἐν κοινῇ τραπέζῃ αὐτῇ γὰρ
κυρίως τὸ ἴσον, πᾶσιν ὁμῶς προκειμένη ἰσοτι-
μος. Schol. Moschoruli. Καὶ τῶν κρείων δὲ μοί-
ραι ἐνέμονται· ὅθεν εἰσας φησι τὰς δαῖτας, ἀπὸ
τῆς ἰσότητος.—Ἐπίσθ' δὲ Ζηνέδοι, δαῖτα
εἰσιν, τὴν ἀσθὴν λέγεσθαι. *Athenæus*, lib. 1.
c. 10.

Ver. 469. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ
ἔρον ἔντα.]

Postquam exempta fames epulis mensæ-
que remotæ. *Æn.* I. 220.

Postquam prima quies epulis, mensæque
remotæ. *Ibid.* 727.

Postquam exempta fames, & amor com-
preffus edendi. *Æn.* VIII. 184.

—dapes, & plenæ pocula mensæ.

Æn. XI. 738.

Ver. 470. Κῆροι μὲν κρητῆρας ἐπεσέψαντο
ποτοῖο.]

—& Socii cratera coronant.

Georgic. II. 528.

Crateros magnos statuunt, & vina coro-
nant. *Æn.* I. 728.

Ἐπισθ' ἐφύλαξε δὲ ποτοῦ οἱ κρατῆρες, ἥτοι ὑπερ-
χειλεῖς οἱ κρατῆρες ποιοῦνται, ὥς διὰ τῶ πα-

θοῦ [*leg.* ποτοῦ] ἐπισφραγεῖσθαι. *Athenæus*,
lib. I. c. 11. Τὸ δὲ εἶφαι, πλήρως ἐν τῷ
σημαίνει. *Id.* lib. 15. c. 5. Sicut tamē qui
hoc aliter interpretentur;

—Ὑνὰ φας κατὰ μοῖρας κισσοῦ κλάτοις

Ἐρεψα.—*Alexis* Poeta apud *Athenæum*,
lib. 11. c. 6; de crateris *Tiberis*. Sed hoc
recentius.

Ver. 471. Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρ-
ξάμενοι δεπάεσσιν.] Vide *Odys.* 4, 183. σ',
417. φ', 263 Τὸ "πᾶσιν," οὐ τοῖς πο-
τηρίοις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσι. *Athenæus*, lib.
1. c. 11.

Ver. 472. Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ Θεὸν
ἱλάσκοντο.] Θαλήταν τὸν κρητῆρασι—διὰ
μουικῆς ἰάσασθαι, ἀπαλλάξαι τὰ τοῦ κατα-
σχόντος λοιμοῦ, τὴν Στάτην.—Ἀλλὰ ὁ
Ομηρος τὸν κατασχόντα λοιμὸν τοὺς Ἕλληνας
παύσασθαι λέγει διὰ μουικῆς, ἐπὶ φθόγῳ
οὐ τὴν μουικὴν δύναμιν διὰ τούτων. "Οἱ δὲ
—πανημέριοι—" [προακρίφνας ἡμῖν. *Pla-*
taarch. de Musicâ, sub finem.

Ver. 473. Καλὸν αἰδούνης.] Vide infra ad
B, 43.

Ibid.—αἰδούνης παιήονα,]

—latum pæana secuti. *Æn.* X. 738.

Ver. 474. Μέλπονιες Ἐκάεργον.] Vide su-
pra ad ver. 51.

Ver. 476.—παρὰ πρυμνήσια] Juxta *Pe-*
lum, quem Romani *Tongillam* appellant.

πῶς used in honour of Apollo when he
grieved the sea serpent Python
Plutus always uses a dog long though
but used is it dish. It is all in

- Ἡμῶ δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλῳ Ἠώς,
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
 Τοῖσιν δ' ἴκμενον ἔρον ἱεὶ ἐκάεργῳ Ἀπόλλωνι
 480 Οἱ δ' ἰσὺν σήσαντ', ἀνὰ δ' ἰσὶα λευκὰ πέτασσαν.
 Ἐν δ' ἄνεμῳ πρῆσεν μέσον ἰσίων, ἀμφὶ δὲ κύμα
 Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης.
 Ἡ δ' ἔθειεν κατὰ κύμα διαπρήσσουσα κέλευθα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
 485 Νῆα μὲν οἴγε μέλαινεσιν ἐπ' ἠπείροιο ἐρυσσαν.
 Τψεῖ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἔρμαϊα μακρὰ τάνυσσαν.

Quando autem mane genita apparuit roseo-digito Aurora,
 Tunc deinde revehebantur ad amplum exercitum Achivorum.
 His porro securum ventum misit longè-jaculans Apollo:

- 480 Illi verò malum crexerunt, velæque alba panderunt:
 Ventus autem flatu-implevit medium velum, circumque fluctus
 Carinam æter valdè resonabat, navi eunte:
 Hæc itaque currebat per fluctum conficiens vias.
 Ac postquam venerunt ad exercitum latum Achivorum,
 485 Nave m quidem hi nigram in continentem subduxerunt,
 Altè super arenas, palangasque longas subtenderunt:

Ver. 477. Ἡμῶ δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκ-
 τυλῳ Ἠώς.]

Postera Phœbe! i lustrabat lampade terras,
 Humentemque aurora polo dimoverat
 umbram, Æn. IV. 6.

Oceanum inter rea surgens Aurora relinquit:
 It portis jubat e exorto— Ibid. 129.

Et jam primæ novo spargebat lumine ter-
 ras

Tithoni cœcum linquens Aurora cubile.
 Ibid. 584.

Jamque rubra scabat radiis mare, & æthere
 ab alto

Aurora in re se fulgebat luteo bigis.

Æn. VII. 25:

Aurora inter reâ miseris mortalibus aliam
 Extulerat lumen, referens opera atque la-
 bores. Æn. XI. 182.

— cœlum primum crastina cœlo

Punicis invertebat rotis Aurora rubescit.

Æn. XII. 76.

Pulcherrima bœc; nec tamen vocis, ῥοδοδάκ-
 τυλῳ, Vim ac tingunt, Ἀπὸ τοῦ σχήματος τῶν
 τῆς χειρὸς δακτύλων, παρίσσει τοὺς τῶν Ἀκτί-
 νων σχήματα. Schol. Ἐστὶ γὰρ ἄλλο ἄλλω κυ-
 ρώτερον, ἢ δι' ἰσομερίαν μάλλον, ἢ οἰκιστά-
 ρων, τὸ ποιεῖν τὸ πρῶτον γὰρ ἀπὸ ὁμμάτων—
 Διαφέρει δ' εἰς εἷς οἶον, ῥοδοδάκτυλος ἦν, μαλ-
 λον ἢ φοινικεὶ δάκτυλος, ἢ ἔτι φαυλότερον, ἐρυ-
 θινὸς δάκτυλος. Arist. Rhetoric. lib. 3. c. 1. Vide
 suprâ ad ver. 43, & in seq. ad ver. 528.

Ver. 479. Τοῖσιν δ' ἴκμενον εὐρον ἱεῖ]
 Prosequitur surgens à puppi ventus euntes.
 Æn. III. 130.

Vide infrâ ad Odyss. λ', 6.

Ver. 480. Οἱ δ' ἰσὺν σήσαντ',] Al. σῆσαν τ'.

Ver. 481. Ἐν δ' ἄνεμῳ πρῆσεν μέσον ἰσίων.]
 — & auræ

Vela vocant, tumidoque inflatur carbasus
 Austro. Æn. III. 357.

Vela facit tamen, & plenis subit ostia ve-
 lis. Æn. V. 281.

Ver. 482. — κύμα — πορφύρεον]

— mare purpureum—Georgic. IV. 373.

Cæterum, quâ analogiâ à πορφύρεω deducatur
 πορφύρεος; à φαῖνον, φάνερος; à κρίνον, κρίτος;
 à κλῖνον, κλῖτος; à μαρτύρομαι, μαρτύρος; &
 similia; Vide suprâ ad ver. 309, 314, 338.
 Barnesius hîc legendum velit, πορφύρον; sed
 nihil opus.

Ver. 483. Ἡ δ' ἔθειεν κατὰ κύμα διαπρήσ-
 σουσα κέλευθα]

—maris æquor arandum Æn. II. 780.

— vastumque cavâ trabe currimus
 æquor. Æn. III. 191.

Curnt iter tutum non fecidus æquore clas-
 sis. Æn. V. 862.

Odyss. B', 429, scriptum est, διαπρήσσουσα
 κέλευθον. Quod auribus magis placet.

Ver. 484. — κατὰ στρατὸν] Al. μετὰ στρατὸν.

Ver. 486. — ἐπὶ ψαμάθοις] Al. ἐπὶ ψα-
 μάθω.

Ver.

Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τέ.

- Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσὶ παρήμεναι, ἀνυπόροισι,
 Διογενὲς Πηλέως υἱὸς πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς,
 490 Οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδάνειραν,
 Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμόν γ' ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
 Αὔθι μένων, πωθέεσκε δ' αὐτὴν τε πτόλεμόν τε.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῖο δωδεκάτη γένετ' ἡώς,
 Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπόν ἴσαν θεοὶ αἰὲν εἴοντες
 495 Πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε· θέτις δ' ἐ λήθετ' ἐφεϊμέων
 Παιδὸς ἐς, ἀλλ' ἦγ' ἀνεδύσατο κύμα θαλάσσης,
 Ἥερὶ δ' ἀνέβη μέγαν ἔρανον, Οὐλύμπόν τε.
 Εὖρεν δ' εὐρύσπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
 Ἀκροάτῃ κορυφῇ πολυδεираδῶ. Οὐλύμποιο.
 500 Καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γένων
 Σκαιῇ δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶν· ἐλῦσα,
 Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἀνακλῆα·

Ipsi autem sparsi sunt per tentoriâque navésque.

Verùm iram fovit, navibus affidens velocibus,

Generosus Pelei filius pedibus velox Achilles,

490 Neque unquam in concione versabatur illustres-viros-habente,

Neque unquam in prælio; sed macerabat suum cor,

Illic manens; desiderabat autem clamorémque pugnamque.

At quando jam ex illo dyodecimus erat dies,

Tum utique ad Olympum ibant Dii semper existentes

495 Omnes simul, Jupiterque præibat: Thetis autem non oblita est mandatorum

Filii sui, sed emerfit ex undâ maris,

Matutinâque conscendit in magnum cælum Olympumque:

Invenit autem latè-sonantem Saturnium seorsum sedentem ab aliâ

In summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.

500 Et ante ipsum sedit, & prehendit genua

Sinistrâ; dextrâque mento prehensô,

Supplicans allocuta est Jovem Saturnium regem:

Ver. 488. Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσὶ] Quoniam
 γένεια secundam producit, verisimillimum est
 (licet id non necessariò sequatur,) pronunti-
 atum fuisse contrā, Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσί.—
 Vide β, 769, 772.

Ver. 489. Διογενὲς Πηλέως υἱός] Pronun-
 tiabatur Πηλῆς. Alii scribunt, Πηλῆος: Quod
 ferri quoque potest, & pronuntiabatur Πηλῆς.
 Barnesius edidit Πηλῆος: Et ipsum quoque
 non malè; cum videtur priorem & aliàs corrip-
 at, & Πηλῆος præsertim sit dictio Ionica.

Ver. 491.—φθινύθεσκε] ἃκ ἔφερε τὴν σχο-
 λῆν, ἀλλὰ “φθινύθεσκε” Ἔς. Plutarch. in
 Pyrrho. Ἐκείναι δὲ αἱ ἤρεσκαι τῶν μαλακῶν,

ἀλλὰ “φθινύθεσκε” Ἔς. Id. in Agide &
 Cleomene. Ἐνίως δὲ καὶ μὴ πρῶτον, αὐτὸ πω-
 λάκις εἰς ἀθυμίαν καθίστησι· ὡς——“ἀλ-
 —“ἀλ φθινύθεσκε” Ἔς. Id de Tranquill. ani-
 mi; sub initio. Cæterum de hujus vocis
 prosodiâ, vide infra ad β, 43.

Ver. 498.—εὐρύσπα] Alii exponunt, latè
 prospicientem; Alii vocè latè sonantem, latè
 sonantem.

Ver. 500. Καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο,
 καὶ λάβε γένων]

— genua amplexus, genibusque va-
 lutans

Harēbat——— Ἄπ. III. 607.

Ver.

Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δὴ Σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,

ἥ ἔπει, ἥ ἔργω, τόδε μοι κρήνον ἔελδωρ·

505 Τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ἀκυμωῶται· ἄλλων

Ἐπλετ'· αἰτάρ μιν νῦν γε ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

Ἡτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.

Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τίσον, Ὀλυμπιε, μητίετα Ζεῦ·

Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὅφρ' ἂν Ἀχαιοὶ

510 Ὑἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσιν τέ εἰ τιμῇ.

Ὡς φάτο· τὴν δ' ἔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,

Ἄλλ' ἀκέων δὴν ἦσο· θέτις δ', ὡς ἠΐσαο γένων,

Ὡς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ ἤρεο δεύτερον αὖτις·

Νημερτὲς μὲν δὴ μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευστον,

515 ἥ ἀποείπ'· ἔπει ἔ τοι ἐπὶ δέ· ὅφρ' εὖ εἰδῶ,

Ὅσπον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμολάτῃ θεὸς εἰμι.

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

Ἥ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτ' ἐμ' ἐχθοδοπήσαι ἐφήσεις

Ἥρη, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείους ἐπέεσσιν

“ Jupiter, pater, si unquam reverà te inter immortales juvi,

“ Vel verbo, vel opere; hoc mihi perfice votum:

505 “ Honora mihi filium, qui brevissimæ vitæ præ cæteris

“ Est: sed ipsum nunc rex virorum Agamemnon

“ Contumeliâ-affecit: Ereptum enim habet præmium, ipse abripiens,

“ At tu ipsum honora, Olympie, sapientissime Jupiter;

“ Tamdiu autem Trojanis adjice victoriam, donec Achivi

510 “ Filium meum honorent, augeantque eum honore.

Sic dixit. Hanc autem nihil allocutus est nubes-cogens Jupiter,

Sed tacitus diu sedit. Thetis verò, ità ut apprehenderat genua,

Sic tenebat inhærens, & rogabat secundò iterum;

“ Verè jam mihi promitte, & annue,

515 “ Vel abnue; quoniam non tibi inest timor: ut benè sciam,

“ Quanto ego inter omnes inhonoratissima Dea sim.

Hanc autem gravitèr suspirans allocutus est nubes-cogens Jupiter;

“ Sanè perniciosum facinus, quum me in offensioem impellis

“ Junonis, quando me irritet contumeliosis verbis.

Ver. 503.—εἴ ποτε δὴ σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,

ἥ ἔπει, ἥ ἔργω.] Vide suprà, ver. 395, 398, 399, &c. Τὸ μὲν ὀνειδίζειν ἀφίησι· τὸ δὲ ὑπομνησκύνει ἐπιμελὲς παραγματούς. Τὸ μὲν ἔργον ἂν εἴπει, (vide ver. 399, &c.) τὴν δὲ ἀνάμνησιν εὐπρεπῶς ἐποιήσατο. — Καὶ τὰ μέτρα τῶν ἰσχυραῖσιν ἰσχυρὰν ὁμιλίαν ἔχουσιν· ὅτι ἡ τῆς εὐπρεπείας διείταται, ἀλλὰ ἡ τῆς ἐν χρεῖα συντομίας. [Legendum fortasse, ἡ μόνον τῆς εὐπρεπείας, &c.] Dio-nyf. Halicarnasf. lib. qui inscribitur τέχνη, c. 9.

Ver. 508. Ἀλλὰ σύ, πῶς μιν τίσον,] Si enim cum contumeliâ afficiunt, et Tu cum bonora, istam scilicet vim habet vocula, πῶς.

Ver. 510.—ὀφέλλωσιν τί εἰ τιμῇ,] Ἀ. ὀφέλλωσιν τί εἰ τιμῇ.

Ver. 514. Νημερτὲς μὲν δὴ μοι] Verè jam mihi quæso, &c. Non enim hic vacat istud, δὴ.

Ver. 515.—ἔπι δέος.] Vide suprà ad ver. 51.

Ver. 517.—νεφεληγερέτα.] Vide suprà ad ver. 175.

Ver. 518. Ἥ δὲ λοίγια ἔργ',] Ἀ. Ἥ δὲ λοίγια ἔργ'.

Ver. 519.—ὀνειδείους ἐπέεσσιν,] Ἀ. ὀνειδείους ἐπέεσσιν. Magis arridet, ἐπειδείους: quia ὀνειδείων penultimam corripit.

Ver.

- 520 Ἡ δὲ καὶ αὐτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι Θεοῖσι
 Νεικεῖ, καὶ τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν·
 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόσιχε, μή ζε νοση
 Ἦρῃ ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσειαι, ὄφρα τελέσω.
 Εἰ δ' ἄγε, τοὶ κεφαλῇ καλανεύσομαι, ὄφρα πεποιθήσῃ.
 525 Τῷτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
 Τέκμων· ἔ γάρ ἐμὸν παλινάγρετον, ἔδ' ἀπατηλὸν,
 Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ', ὅ, τι κεν κεφαλῇ καλανεύσω.
 Ἦ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὄφρυσιν νεῦσε Κρονίων·

520 "Hæc autem & temerè mecum semper inter immortales Deos

"Contendit; atque me dicit in pugna Trojanis auxiliari.

"Sed tu quidem nunc recede, ne te videat

"Juno: mihi autem hæc erunt curæ, ut perficiam.

"Verùm age, jam tibi capite annuam, ut fidem habeas.

525 "Hoc enim à me inter immortales maximum

"Signum: non enim *Promissum* meum revocabile, neque fallax,

"Neque infectum, quodcunque capite annuero.

Dixit, & nigris superciliis annuit Saturnius:

Ver. 520.—ἀθανάτοισι] Vide suprâ ad ver. 398.

Ver. 522. Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόσιχε, — ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσειαι,

Cede locis; ego, si qua super—,

Ipsa regam.—Æn. VII. 559.

Ver. 524. Εἰ δ', ἄγε,] Sin dubitas; ecce, &c.

Ver. 526.—ἔ γάρ ἐμὸν παλινάγρετον, ἔδ' ἀπατηλὸν,

Οὐδ' ἀτελεύτητον.] *Promissum* meum, neque per *levitatem*, neque per *fraudem*, neque per *impotentiam* irritum erit. Ut rectè observavit *Eusebius*, aliique.

Ver. 528.—κυανέησιν ἐπ' ὄφρυσιν] Quia *Cæli* nimirum color cæruleus. Simili de causâ *Neptunus* itidem, *κυανοχαίτης*. Vide suprâ ad ver. 43 & 477.

Ibid.—ἐπ' ὄφρυσιν νεῦσε Κρονίων·

Ἀμφιρόσια δ' ἄρα χαίται ἐπεπρώσαντο ἀνὰ τὸν,

Κρατὸς—ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.]

Ambrosiæque comæ.—Æn. I. 407.

*Annu*t, & totum nutu tremefecit *Olympum*.—Æn. X. 115.

Terrificam capitis concussit terque quatitque

Cæsariem; cum quâ terram, mare, sidera movit. *Ovid. Metam.* I. 179.

Ἀποκηκονόμοι δὲ τῷ Φειδίῳ, διότι πρὸς τὸν Πάναϊνον εἶπε πυνθανόμενοι, πρὸς τί παράδειγμα μέλλει ποιῆσαι τὰν εἰκόνα τῷ Διὶ,

δοι πρὸς τὴν Ὀμήρῳ, δι' ἣν ἐκτιθεῖσθαι τῶν "Ἦ, καὶ κυανέησιν" &c. εἰρῆσθαι γὰρ μάλα δοκεῖ καλῶς. *Strabo lib. 8. p. 543. Edit. Amst. 1707.* "Phidias, cum Jovem "Olympium fingeret, interrogatus de quod exemplo divinam mutaretur effigiem, "respondit, archetypum Jovis in his se tribus Homeri versibus invenisse." *Macrob. lib. 5. c. 13.*

Porrò, libet hîc obiter annotare, quam sædè corruerit linguam Romanum *Sanctius*; qui [*de causis linguæ latinæ, lib. 4. cap. 6.*] ex loco *Ovidii* jam citato, & similibus quibusdam, arreptâ occasione; *ablativum* (quem appellant) *Instrumenti*, cum præpositione [*Cum*] conjungi posse contendit: cùm, & contrario, ex plurimis manifestum sit exemplis, præpositionem, à quâ (*plerumque suppressâ*) pendet iste *Ablativus*, utique non esse, cum; sed, *ab*. Citat ipse ex *Ovidio*: "*Peñora*—*trajeñus* "*ab ense*," hoc est, *ense trajeñus*: "*Defendar ab armis*," hoc est, *armis defendar*: "*Fallere ab arte viros*," hoc est, *arte fallere*: Quibus adde, "*Tunicâque amicitur ab albâ*," hoc est, *albâ tunicâ amicitur*. Quæ in alteram partem exempla adduxit *Sanctius*, inseruitve deinceps *Scioppius*, vel in *Notis* suis tandem addidit *Perizonius*; eorum omnium exemplorum, nè unum quidem rem attingit. "*Cæsariem* cum quâ terram movit;" non est, quâ terram movit; sed, simul cum quâ terram movit. "*Ipse dedit leibo* cum quibus ante ferat;" non de *instrumento* dictum est,

- Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἀνακλῖθι,
 530 Κρατὸς ἅπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.
 Τῷ γ' ὥς βελεύσαντε δίετμασεν ἡ μὲν ἔπειτα
 Εἰς ἄλλα ἄλλο βαθεῖαν, ἅπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
 Ζεὺς δὲ εἶον πρὸς δῶμα. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσαν
 Ἐξ ἐδῶν, σφῶ πατρὸς ἐναντίον· ἔδῃ τις ἔτλη
 535 Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσαν ἅπαντες.
 "Ὡς ὁ μὲν ἐνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνῳ· ἔδῃ μιν Ἥρη
 Ἥγνοίησεν ἰδῶσ', ὅτι οἱ ζυμφράσσατο βελαῖς
 Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ αἰόλιο γέροντι.
 Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηΐδα·

Ambrosiæ verò comæ concussæ sunt regis

530 A capite immortalī; ac magnum tremefecit Olympum.

Illī utique re sic deliberatā discesserunt: hæc quidem deinde

In mare defiliit profundum è splendido Olympo;

Jupiter autem rediit in suam domum. Dii verò simul omnes assurrexerunt

Ex sedibus, sui patris in occursum: neque quisquam sustinuit

535 Expectare venientem, sed obvii steterunt omnes.

Sic hic quidem illic resedit in solio; neque ipsum Juno

Ignoravit, conspicata, quòd contulerat cum eo consilia

Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis:

Statim itaque convitiis Jovem Saturnium allocuta est;

est, sed de sociis. "Verrebat rarè cum pectine
 "pratum," &c., "cirri cum quibus venan-
 "tur;" utrumque & ipse agnoscat aliter esse
 scriptum; &c., vera si sit ista lectio, possit ta-
 men utrobique Ablativus iste non *instrumenti*
 esse, sed *Adjuncti*. "Imperator cum sa-
 "gittâ saucius;" non est, *sagittâ sauciatus*;
 sed, *Imperator cum sagittâ infixâ*. "Gladium
 "quicum se percusserrat;" nuperi est Auc-
 toris, non Latini. "Sufficit fruges cum
 "vomere tellus;" est, *tellus cum agricul-*
turâ. "Cum armis configere;" non est,
armis configere, sed, *armatos configere*. "Istâ
 "cum linguâ lingere;" non est, *linguâ lin-*
gere; sed *sarcasticè*, *Tu cum istâ linguâ*, &c.
 "Pacem cum precibus petere:" "Cum maxi-
 "mo labore expugnare:" "Facere cum tantis
 "minis:" "Investigare cum animo:" "Ju-
 "vare cum fide:" Benevolentia cum singu-
 "lari:" "Vestro cum Beneficio:" non ut-
 "tque instrumentum denotant, sed *Adjunctum*:
 "Instrumentus cum conjuratorum manus:" "Vex-
 "avi cum omnibus meis copiis:" "Quibus
 "cum [scilicet quorum operâ] filiam inveni:"
 itidem non *instrumentum* significant, sed *sectos*.
 Denique, "aggradiuntur cum funibus;" non
 est, *funibus aggradiuntur*; sed, *manibus ag-*
greduntur, *funibus armati*. Et, "Macedo-
 "num animos sibi conciliavit cum Heraclide,"

(eo quod Heraclidem scilicet in vincula con-
 jecerat); non utique Ablativus est *Instrumenti*,
 sed *Adjuncti*.

Ver. 531.—δίετμασεν] *Al. διέτμασεν.*

Ver. 533.—Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσαν]

—viro Phœbi chorus assurrexerit omnis.

Virg. Eclog. VI. 66.

Ver. 535.—ἐπερχόμενον, ἀλλ'.] Quâ rati-
 one hîc ἐπερχόμενον, & τίτληκας, infra ver.
 543, ultimam producant; vide suprâ ad ver.
 51.

Ibid.—ἔσαν ἅπαντες.] Ἐσαν, ultimâ bre-
 vi, ex ἔσαν vel ἔσαν vel ἔσαν similibus analogiâ, ac
 τύφην, τράφην, & similia, ex ἐτύπησαν, ἐτρά-
 φησαν, &c.

Ver. 536.—ἔδῃ μιν Ἥρη Ἥγνοίησεν.]

Nec latuere doli fratrem.—Æn. I. 134.

Ver. 537.—ἰδῶσ', ὅτι.] Quamvis "neque
 "ignoravit quòd contulerat," vel, "conspi-
 "cata quòd contulerat," non dicatur latine;
 quod est utique, "conspicata conferentem,"
 aut, "sentiens contulisse;" tamen, nè verbum
 verbo non responderet, versionem hîc non
 mutavi. Sunt qui legant, ἰδῶσ' ὄντες.

Ver. 538. Ἀργυρόπεζα Θέτις.] Vide suprâ
 ad ver. 43, 477, & 528.

Ver. 539. Αὐτίκα—προσηΐδα.] De hujus-
 modi Atyndeto, vide suprâ ad ver. 105.

Ver.

- 540 Τίς δ' αὖ τοι, δολομήτα, Θεῶν (συμφράσσα) βελάς ;
 Αἰεὶ τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν εἶναι,
 Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· ἔδῃ τί πῶ μοι
 Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἐπ' αὖ, ὅ, τί μοι νοήσεις.
 Τὴν δ' ἡμέλειτ' ἐπειτὰ πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε·
 545 Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμὲς ἐπιέλπεο μύθος
 Εἰδήσειν χαλεποί τοι ἔσονται, ἀλόχῳ περ ἔσῃ.
 Ἄλλ' ὃν μὲν κ' ἐπικεκλῆσθαι ἀκκέμεν, ἔτις ἐπειτὰ
 Οὔτε Θεῶν πρότερον τόνγ' εἴσεται, ἔτ' ἀνθρώπων
 Ὅν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε Θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
 550 Μήτι σὺ ταῦτα ἑκάστα διεῖρο, μηδὲ μετὰλλα.
 Τὸν δ' ἡμέλειτ' ἐπειτὰ βοῶπις πτόνια Ἥρη
 Αἰνότετε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον εἵπας ;
 Καὶ λίην ζε πάρος γ' ἔτ' εἶρομαι, ἔτε μεταλλῶ.
 Ἄλλα μάλ' εὐκηλὲς τὰ φράζεαι, ἄσπ' ἐθέλῃσθα.
 555 Νῦν δ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μή ζε παρείπῃ.
 Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ αἰλίοιο γέροντος·

540 "Quis verò tecum, dolose, Deorum, contulit confilia ?

"Semper tibi gratum est, & me seorsum existenti,

"Clandestina confilia ineuntem statuere: neque unquam mihi quicquam

"Lubens sustines dicere verbum, quod cogitaveris.

Huic autem respondit deinde pater hominumque Deorumque;

545 "Juno, ne (quæso) omnia mea sperato confilia

"Te scituras: difficilia tibi erunt uxor quamvis mea sis:

"Sed quod quidem par fuerit audire, nullus utique

"Neque Deorum prior hoc sciet, neque hominum:

"Quod autem ego seorsum à Diis voluero animo concipere,

550 "Nè tu hæc singula interroga, neque perscrutare.

Huic autem respondit postea magnos oculos habens veneranda Juno :

"Severissime Saturnie, quale verbum dixisti ?

"Et omnino te antea neque internogavi, neque perscrutor :

"Sed valde quietus ea consulas, quæcunque vis.

555 "Nunc autem valde timeo animo, nè te seduxerit :

"Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis :

Ver. 542.—ἔδῃ τί πῶ μοι Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν] *Nunquam mihi lubens dicis.* Cōnjunctum est enim τέτληκας, cum præcedente, φίλον ἐστὶν, tempore præfati. Vide suprâ ad ver. 37.

Ver. 543.—ἔ, τί μοι νοήσεις.] *Al. ἔ, τί μοι νοήσεις.*

Ver. 544.—πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε.]

—Divum pater atque hominum Rex.

Æn. I. 69.

—hominum fator atque Deorum.

Æn. XI. 725.

Ver. 549. Ὅν δ' ἂν ἐγὼν.] *Al. Ὅν δ' ἂν ἐγὼν.*

Ver. 551.—βοῶπις πτόνια Ἥρη] *Oris majestatem indicat.* Vide suprâ ad ver. 43, 53, 477, & 528. Ὁμηρὸς ἐνδείξασθαι βυλάμενος, ὡς εἶπεν ὀφθαλμοὶ τῇ Ἥρᾳ καλοὶ τε μεγάλοι τε, "βοῶπιν" αὐτὴν ἐκάλεσε. *Lisban. Progymn.* Vide *Moschoruli Scholia* ; & *Grævium ad Hesiodi Theogoniam, ver. 355.*

Ver. 555.—μή ζε παρείπῃ.] *Nè te blanditiis perjasjerit.*

Ver.

Ἡερίη γάρ Ζοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γένων.
 Τῇ σ' οἶω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλλῆα
 Τιμήσης, ὀλέσης δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

560 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν οἶεαι, εἰδὲ σε λήθω.

Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι δυνήσεται, ἀλλ' ἀπὸ θυμῷ

Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσσεαι τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσαι.

Εἰ δ' ἔτω τέτ' ἐσὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.

565 Ἀλλ' ἀκέεσσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μῦθον·

Μὴ νύ τοι ἐχραίσμωσιν ὅσοι θεοὶ εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,

“ Matutina enim tibi affedit, & prehendit genua.

“ Cui te suspicor annuisse certè, fore ut Achillem

“ Honores, perdas autem multos ad naves Achivorum,

560 Huic autem respondens dixit nubes-cogens Jupiter;

“ Improba, semper quidem suspicaris, nec te lateo:

“ Proficere tamen nihil poteris, sed animo ingrata

“ Magis eris meo; hoc autem tibi acerbius erit.

“ Si verò ità hoc est, mihi gratum erit.

565 Verum tacita sede, meoque obedi verbo;

“ Nè tibi non depellant quotquot Dii sunt in Olympo,

Ver. 559.—ἐλέσης δὲ πολέας] Enuntia-
 batur ac si scriptum fuisset πολέας. Vide in-
 frà ad β', 811.

Ver. 560.—νεφεληγερέτα] Vide infrà ad
 σσ. 175.

Ver. 565. Ἀλλ' ἀκέεσσα κάθησο.] Τὸ [Κά-
 θισον] τῷ [Κάθησο] διαφέρειν φημί.—τῷ, τὸ
 μὲν πρὸς τὸν ἐξ ὅτου λέγεσθαι, τὸ Κάθισον τὸ
 δὲ πρὸς τὸν καθιζόμενον. Ἦτορ, —ἀντι τῷ, Μὴ
 καθιζέμενος. Lucian. Pseudolog. sub finem.
 Vide infrà ad β', 191.

Ver. 566. Μὴ νύ τοι ἐχραίσμωσιν ὅσοι θεοὶ
 εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,

Ἄσσοιόνθ', ὅτι κίν τοι ἀπλὺς χεῖρας ἐφαίω.
 Editorum quos viderim omnes, ἄσσοιόνθ', in-
 telligunt ἄσσοιόνθ', propriè accedentes. Quod
 mihi quidem ferri non posse videtur. Quam-
 vis enim verum sit, quod ait Eustathius, pag.
 35. Ἰστέον, ὅτι ἰθὺς Ὁμήρῳ ἀδιαφορεῖν ἐν τοῖς
 Ἀσσοῖς τοῖς Πλεονασμοῖς καὶ πρὸς μὲν Πλη-
 θύνειν τὰ Διὶ καὶ πρὸς δὲ Διὶ καὶ τὸ πλεονάζειν
 at Ὑπερβαῖος tamen ità esse verum existimo, si
 de Duobus sit sermo. Omni nimirum Sub-
 stantivo duali, rectè adjungi potest Adjecti-
 vum plurale; quia omne Duale est necessariò
 Plurale. Substantivo itidem plurali, rectè
 adjungi potest Adjectivum duale; non quidem
 omni, sed ita si de Duobus sermo sit. Nam
 Plurale non utique omne, est Duale; sed
 tum, quom sermo sit de Duobus. Quare
 istud, ἄσσοιόνθ', cum illo, ὅσοι θεοὶ εἰσ' ἐν
 Ὀλύμπῳ, malè mihi videtur coherere. Vide
 Vol. I.

infrà ad β', 288; & ad δ', 487. De Eustathe
 (quam vocant) numeri, personæ, temporis,
 sive (quæ Antiphrasti dicitur) casuum; equidem
 hoc Potenti quid sibi velit, minimè intelligo.
 Nam siquis usquam gentium, in linguâ suâ
 vernaculâ, simile quid unquam tentaverit;
 quam sit id planè absurdum, statim sentiet.
 Melius igitur Eustathius, de hoc loco: δύνα-
 τας (inquit) καὶ κυρίως εἶναι διαικόν, διὰ τὸ δι-
 γινέσθαι τῶν τε θειῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἀφάνων.
 Quod tamen & ipsum in hujusmodi sententiâ,
 ubi de sensu nihil videtur interesse, satis est
 inficetum. Siquid mutare ausim, legerem
 equidem isto modo:

Μὴ νύ τοι ἐχραίσμωσιν ὅσοι θεοὶ εἰσ' ἐν
 Ὀλύμπῳ,

Ἄσσοιόνθ' ὅτι κίν τοι ἀπλὺς χεῖρας ἐφαίω.
 Quin &, sine ullâ mutatione, istud ἰόνθ',
 (scilicet ἰόντα,) ad Jovem ipsum quominus
 referri possit, nihil video. Ut aded sententiâ
 sit: “ Nè te nihil juvent quotquot in caelo sunt
 “ Dii, adversus Me propriè acced. ntem, quon-
 “ do tibi iniurias manus injiciam.” Judicet
 Lector eruditus. Certè aliis in locis, & istud
 ἄσσοιόνθ', minitantis est; & illud χραίσμωσιν,
 similem sibi adjunctum habet Accusativum:

Ἦ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἄσσοι
 ἰόντες. 6, 105.

Ἀλλ' ὅγα μίμν' Ἀχιλλῆα πελάριον, ἄσσοι
 ἰόντα. 7, 92.

Τὸν μὲν ἰδὼ βύλευσα κατὰ μεγαλήτορα
 θυμόν,

8

Ἄσσοι

- Ἄσπον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτῃς χεῖρας ἐφείω.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ βαῶπις πόντινα Ἥρῃ.
 Καί ῥ' ἀκέσσω καθῆσο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
 570 Ὀχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ ἑραινῶνες.
 Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἤρχ' ἀγορεύειν,
 Μητρὶ φίλῃ ἐπὶήρα φέρων λευκωλένῃ Ἥρῃ.
 Ἥ δὴ λοίγια ἔργα τὰδ' ἔσσεται, ἐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,
 Εἰ δὴ (φῶ) ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ᾧδε,
 575 Ἐν δὲ θεοῖσι κολῶν ἐλαύνετον· ἐδὲ τι δαιτὸς
 Ἐσθλῆς ἔσσεσθαι ἤδ', ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.
 Μητρὶ δ' ἐγὼ παράφῃμι, καὶ αὐτῇ περ νοεῖσθαι,
 Πάτρει φίλῳ ἐπὶήρα φέρειν Διὶ, ὅφρα μὴ αὐτὴ
 Νεικεῖσσι πατὴρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταραῖζῃ.
 580 Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλησιν Ὀλύμπιος αἰετοπτηγῆς,
 Ἐξ ἰδῶν συφελίζαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.

“ Propè accedentem, quando tibi invictas manus injiciam.
 Sic dixit: timuit autem magnis-oculis veneranda Juno;
 Et tacita sedit, inflexo suo corde.

- 570 Ingemuerunt autem, per domum Jovis, Dii cœlicolæ.
 Hicce autem Vulcanus inclutus-artifex incepit concionari,
 Matri dilectæ gratificans, candidas-ulas habenti Junoni;
 “ Certè pestifera facta hæc erunt, nec ampliùs tolerabilia,
 “ Si quidem vos gratiâ mortalium contenditis hoc modo,
 575 “ Interque Deos tumultum excitatis: neque ulla convivii
 “ Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
 “ Matrem autem ego admonéo, & ipsam licet intelligentem,
 “ Patri caro obsequium præstare Jovi; nè iterum
 “ Jurget pater, & nobis convivium conturbet.
 580 “ Si enim vult Olympius fulminator,
 “ Ex sedibus omnia deturbare,——. Is enim longè potentissimus est.

Ἄσπον ἰόν, ἔϊφ' ἔξυ ἱρυσσάμενι παρὰ
 μηροῦ,
 Οὐτάμεναι πρὸς σῆθ'.

Odys. I, 300.

ἔδ' ἄρ' οὐ κορυθί οἱ δλεθρον
 χραίσμει σιδηρεῖν. ——— Iliad. 4, 144.

Ὡς ἄρα τοῖς οὕτως δύνατο χραίσμῃσαι δλε-
 θρον. ——— X, 120.

ἡήπιος, οὐδέ τι οἱ χραίσμῃσαι λυγρὸν δλε-
 θρον. ——— 4, 296.

Ver. 568. — βοῶπις] Vide suprâ ad ver.

551.

Ver. 569. — ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.]
 Irata suam iram cohibens ac sedans.

Ver. 572. — λευκωλένῃ Ἥρῃ] Vide su-
 præ ad ver. 43, 58, 477, 528, & 551.

Ver. 573. — οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,] Al. οὐδέ τ'
 ἀνεκτὰ.

Ver. 576. — ἔπει τὰ χερεῖονα νικᾷ.

— ἤλεξε γάρ τις, ὡς τὰ χεῖρῶνα

Πηλῖος βροδίσσιν ἐστὶ δυνάμειν.

Eurip. Suppl. 196.

Ver. 580. Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλησιν

Ἐξ ἰδῶν συφελίζαι.] Si συφελίζαι Modus
 Infinitivi hic intelligatur, elegans erit Ἀπο-
 σιώπῃσις: Si vult Jupiter d sedibus Omnes de-
 turbare; — poteris sanè: Vide suprâ ad ver.
 135. Sin συφελίζαι Modi Participii accipitur,
 tum sententia erit plena: Si velit Jupiter,
 utique Omnes d sedibus suis deturbaverit. Prior
 ratio placuit Eschæbio, posterior Henrico Ste-
 phano in Annotat. ad Xenophontem, pag. 39.

Ἀλλὰ (ὦ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν
αὐτίκ' ἐπειθ' ἴλασθαι Ὀλύμπι' ἔσσειαι ἡμῖν.

Ὡς ἄρ' ἔφη καὶ ἀναίξας, δέπας ἀμφικύπελλον

585 Μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει, καὶ μιν προσέειπε·

Τέτλαθι, μήτηρ ἐμῇ, καὶ ἀνᾶσχεο, κηδομένη περ,

Μῇ σε, φίλῃν περ ἔεσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶμαι

Θειομένην· τότε δ' ἔτι δυνήσομαι, ἀχνυμένος περ,
Χραιομεῖν ἀργαλέῃ γὰρ Ὀλύμπι' ἀνιφέρεισθαι,

590 Ἢδὴ γάρ με καὶ ἄλλοτ' αἰεζέμεναι μεμαῶτα,

Ρίψε, ποδὸς τέταγών, ἀπὸ βηλῆ δεσπεσίοιο·

Πᾶν δ' ἡμᾶρ φερόμεν, ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύνῃ

Κάππεσόν ἐν Λήμνῳ· ὀλίγῃ δ' ἔτι θυμὸς ἐν ἡνέῃ

Ἐνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεισύνῃ.

595 Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενας Ἥρη

“ At tu huic verbis demulceto mollibus :

“ Statim deinde placidus Olympius erit nobis.

Sic dixit : & surgens, poculum duplex rotundum

585 Matri dilectæ in manibus posuit ; & ipsam allocutus est ;

“ Toleras, mater mea, & sustine, inæta quamvis sis ;

“ Nè te, tam caram mihi existentem, his oculis videam

“ Verberatam : tuñc utique non potero, quantumvis dolens ;

“ Juvare : difficilis enim Olympius, cui resistatur.

590 “ Jam enim me & aliàs adjuvare studentem

“ Dejecit, pede prehensum, de limine divino :

“ Totam autem diem ferebar ; unaque cum sole occidente

“ Decidi in Lemno ; parùm autem jam animæ inerat :

“ Ibi me Sinties viri statim exceperunt cadentem.

595 Sic dixit : risit autem Dea candidas ulnas habens Juno :

Ver. 584.—ὥπως ἀμφικύπελλον] Schol. ἀμφοτέρωθεν κοῖλον. P. Vithorini, Variar. Lat. lib. 34. c. 22. eruditè ex Aristotele ostendit, poculum hoc esse duplex ; fundo in mediâ sui parte, quod sit utrique poculo, & erecto & inverso, commune. Quod & notavit Eustathius. Alii poculum utrinque anatum intelligunt.

Ver. 586. Τέτλαθι,] Τέτλας, ἡ (κατὰ μέλαστρον) Τέτλαθι, ὡς Διόδοτος. Εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ τέτλαθι ἐκείνο κατ' ἀνακτασισμὸν, εἶχεν ἀντὶ τῆς παραλήψεως μακράν. Schol. Moschoruli.

Ver. 587. Μὲ σε, φίλῃν περ ἔεσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶμαι θειομένην] Vis particulæ περ hoc in loco ea est, ut sententia sit : “ Nè te, quam tantum mihi existens amo, cogar videre “ vapulentem.”

Ver. 590.—μεμαῶτα,] Vide infra ad B, 818.

Ver. 591.—ποδὸς τεταγόν,] pede presensum & circumscriptum.

Ver. 593. Κάππεσόν ἐν Λήμνῳ.] In insula nimirum sulphurea, & igne subterraneo referta. Cæterum, decidere aliquo in loco, vel aliquem in locum, non unum idemque est. Nimirum qui erat in Lemno tunc, cum in Lemnum deciderat ; quæ rectè dicitur is, sive in Lemno decidisse, sive in Lemnum. At qui in lapillum deciderat, non utique & is itidem rectè dicitur decidisse in lapillo. Similiter, qui humi sedet, quæ rectè dicitur sive in terram confederat, sive in terrâ : At qui in fosculum confederat, non item rectè dicitur confederat in fosculo. Qui in his & similibus loquendi rationibus, vocabulorum alterum esse contendunt pro alteri positum ; plane ineptiunt. Vide quæ Nos hæc de re ad Cæsaris Commentar. de Bello Gallico, lib. 4. §. 9. item infra, ad B, 156.

Ver. 594.—κομίσαντο πεισύνῃ.] Vide supra ad ver. 140.

Μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἔδεξατο χεὶρὶ κύπελλον.

Αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοις Θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν

Ἠνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.

Ἄσβετος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι Θεοῖσιν,

600 ὧς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματ' αἰποπυῖναι.

ὧς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καλᾶδύναι

Δαίνυντ'· εἴδε τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης,

Οὐ μὲν φόρμιγγ' περικαλλέει, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,

Μυσάων δ', αἱ ἄειδον, ἀμειβόμεναι ὅπ'ι καλῇ.

605 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδ' αὖ λαμπρὸν φάος ἡλείοιο,

Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος,

Ἦχι ἐκάσῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις

Ἦφαιστος ποίησ' εἰδυῖσιν παραπίδεςσι.

Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχεται ἢ Ὀλύμπῳ ἀεροφοιτῆς.

610 Ἐνθα πάρος κοιμᾶτο, ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι

Ἐνθα κάθευδ' ἀναβάς· πᾶρά δὲ, χρυσοθρόνον Ἥρη.

Subridensque à filio accepit manu poculum.

At ille cæteris Diis à dextrâ-exorsus omnibus

Fundebat dulce nectar ab cratere hauriens.

Immensus autem excitatus est risus beatis Diis,

600 Ut viderunt Vulcanum per ædes ministrantem.

Sic tunc totum diem usque ad solem occidentem

Convivabantur; neque quicquam animus indiguit dapibus æqualibus,

Nec citharâ perpulchrâ, quam tenebat Apollo,

Musisque, quæ caneant, alternantes voce pulchrâ.

605 Cæterum postquam occidit splendida lux solis,

Hi quidem decubitori abierunt domum unusquisque,

Ubi singulis domum inclutus utroque-pede-claudus

Vulcanus fecerat solertibus præcordiis:

Jupiter autem ad suum lectum abiit Olympius fulgurator,

610 Ubi antea dormiebat, quando ipsum dulcis somnus invaderet:

Illic dormivit cum ascendisset; juxtaque, aureum-folium-habens Juno.

Ver. 599. Ἄσβετος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως] Vituperat hic Plato, non locutionem Poëticiam, quæ est pulcherrima; sed Rem ipsam. Ἀλλὰ μὲν οὐδὲ φιλογέλωτας γε δεῖ εἶναι.— Οὐτε ἄρα ἀνθρώπος ἀλίς λόγῳ, ἀπαυμένους ὑπὸ γέλωτος· ἂν τις ποῖν, ἀποδεκτικὸν πολὺ δὲ ἥτιον, ἢ ἀνθρώπος.— Οὐκ οὖν Ὀμήρου οὐδὲ τὰ τοιαῦτα ἀποδεχόμεθα περὶ θεῶν, ἢ Ἄσβετος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως." De Republ. lib. 3.

Ver. 600.—ποῖν πυῖναι.] Pincernam agentem, sed & claudē. Mirifici sunt hujus versūs numeri, ad rem ipsam quasi depingendam. Vide infra ad γ', 363.

Ver. 602.—οὐδὲ τι θυμὸς] Al. οὐδ' ἔτι θυμὸς.

Ibid.—δαιτὸς εἴσης,] Vide supra ad ver. 468.

Ver. 604.—καλῇ.] Vide infra ad β', 43.

Ver. 606.—ἔβαν οἰκόνδε] Quâ ratione, ἔβαν, hęc ultimam producat; vide supra, ad ver. 51; & infra ad γ', 229.

Ver. 608.—ποίησ' εἰδυῖσιν παραπίδεςσι.] Eufstathius testatur, Antiquos hoc modo scripsisse:—ποίησιν ἰδυῖσιν παραπίδεςσι.

Ver. 611. Ἐνθα κάθευδ'.] Eufstathius & Scholiastes scribunt, Ἐνθα καθευδ'. Ne scilicet, Modi esse Imperativi videretur, Quod sane nihil opus.

Ibid.] Notat Scholiastes, Poëtam in toto hoc primo libro nē unam quidem inferuissē Similitudinem. Quod itidem doctissima Domina Dacier, & de primo *Odyssee* libro, observavit. Narrationem nimirum inchoantem, paulò simplicior decuit & minùs sublimis oratio.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Β΄.

Ὑπόθεσις τῆς Β΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ΖΕΥΣ Ὀμηρον ἐπιτίμῃας Ἀγαμέμνονι, παρακαλεῖται τὰς Ἑλλήνας ἐξάγειν ἐκ τῶν πύλων. ὁ δὲ, πρῶτον μὲν τῶν ἀρίστων (Ζυγίειον Ζυγήγαγον) ἔπειτα δὲ ἐκκλησίᾳ κωιδάμενοι, ἀποπαράται αὐτῶν, παρακινεῖσάμενοι φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας. Κατίχῃ δὲ αὐτὰς Ὀδυσσεὺς Ἀθηᾶς προοίᾳ, καὶ Νέστορ βεβαίῳ δημιουργήσας. Εἶτα τροφῇ ἀνδράμνοι, ἐξοπλίζονται αὐτοὶ τε, καὶ οἱ ἡγεμόνες ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῆες, ἱερὸς αὐτοῖς ἀπαγγελίας. Κατάλογον δὲ ὁ Ποιητὴς ποιεῖσι τῶν στρατιωμάτων, καὶ τῶν νῆων.

Α Δ Δ Ω Σ.

ΖΕΥΣ, ἰμένητο γὰρ τῆς Θίτιδος ἰκισίας, τῶν ἄλλων τε καὶ ἀνδράων ὕπνῳ χολαζόντων, πρὸ ὀφθαλμῶν κωιδάμενοι τιμῆσαι τὸν τῷ Πηλέϊ, Ὀμηρον Ἀγαμέμνονι σέμει, κελύει αὐτῷ ἐκβάλλει πάντας τὰς Ἑλλήνας εἰς τὴν μάχην, συμβαλεῖν αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν Ἀχιλλεῖα παρακαλεῖται. ὁ δὲ, ὃ Ζυγίς τὸ ὕμα, τοῖς ἀρίστοις αὐτὸ διηγῆται καὶ μετὰ τούτῳ εἰς ἐκκλησίαν ἀνθρώπων πάντας Ἑλλήνας, ὑπόπτως πρὸς αὐτὰς λακίμενοι, διὰ τὸ ἡμῶσθαι τὸν Ἀχιλλεῖα, ἐπιτιθέμενοι αὐτῷ τῇ ἀρχῇ, προσκινεῖσθαι τὸ πᾶν πλῆθος, σπυράζον, φεύγειν αὐτὰς εἰς τὰς πατρίδας κελύει· οἱ δὲ ὃ Ζυγίης, ἐπὶ τὸ παύειν τὰς νῆας, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χερῶσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ, ὑποειμένης αὐτῷ Ἀθηᾶς, τὰς μὲν ἀρίστες σπυδοὶ κατίχῃ, τῶν δὲ στρατιῶν πικρῶς παύειται· πᾶσι δὲ καὶ Θεοσίνῃ, ἀμύσως πρὸς τὸν βασιλεῖα γασιάζοντα καὶ τὰς Ἑλλήνας μῦται, καὶ τὴν Ἰλιὸν ἰλιὸν προτρέπει. Συμβαλεῖσθαι δὲ καὶ Νέστορ τὰ αὐτὰ, Ἀγαμέμνονι δύναι τῷ Διὶ τὰς γέροντας ἐστῆ καὶ προτρεφάμενος τὰς Ἑλλήνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει πάντας. Ἐξῆς δὲ ἐστὶν ὁ κατάλογος τῶν νῆων, ἐφ' ᾧ ἦλθον αἱ Ἑλλήνες, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, καὶ τῶν Τρώων, καὶ τῶν ἰκινῶν.

Ἐπιγραφαί.

Ὅτις, καὶ Κατάλογος, ἡ Βουσίης.

Ἄλλος.

Βῆτα δ' Ὅτις ἔχει, ἀγοστή, καὶ ἦτα ἀρίστη.

ΑΛΛΟΙ μὲν ῥα θεοὶ τε καὶ ἄνδρες ἱπποπορεύσαι
 Εὐδὸν παννύχιοι· Δία δ' ἐκ ἔχε νήδυμῳ ὕπνῳ,
 Ἄλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλλῆα
 Τμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 5 Ἦδε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βελή,
 Πέμψαι ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἔλлон Ὀνειρῶν·
 Καὶ μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ceteri quidem Diique & homines bellatores equestres
 Dormiebant totam noctem; Jovem autem non tenebat dulcis somnus,
 Verum in anxie cogitabat animo, ut Achillem
 Honoraret, perderetque multos ad naves Achivorum.
 5 Hoc autem ei in animo optimum visum est consilium,
 Mittre ad Attrim Agamemnonem perniciosum Somnium;
 Et id compellans, verbis alatis allocutus est;

Ver. 1. ἌΛΛΟΙ μὲν ῥα.] *Zenodotus* legit, Ὅλλοι. Quod est, οἱ ἄλλοι. Istud autem, ῥα, vim habet in connectenda sententiā cum eo quod praecessit, ἡ, ὅς, οἱ μὲν κακιστότεροι ἔσαν.

Ibid.—ἱπποπορεύσαι.] *Εὐδοκῆς* δ' Ἀπῖαν ἱπποπορεύτας ἀπιδάκει, τοὺς κύρυβας ἔχοντας ἱππείας θριξὶ κακοσημμένας. El γὰρ παρὰ τῆς κίρην συνίστατο, ἱπποκύριος ἀν' ἰλίουτο. Νῦν δὲ ἑμαίσει τὸν ἱππικὸν ἐπὶ λήτην κορυφῇ γὰρ ἀπὸ μέρους ἡ ἐπὶ λήτης ἡ μαχητής.—“Ἄνδρα καρυΐν.” *Porphyr. Quaest. Homeric.* 4. 15.

Ver. 2. Εὐδὸν παννύχιοι· Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμῳ ὕπνῳ.]

—Somno positae sub nocte silenti

Lenibant curas, & corda oblita laborum:
 At non infelix animi Phœnissa; neque unquam

Solvitur in somnos, oculisque aut pectore noctem.

Actipit. — *Æn.* IV. 527.

Fuerunt inter Veteres, teste *Eustathio*, qui hic legerent, ἔχει νήδυμῳ ὕπνῳ. Fuerunt porro, qui hoc, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμῳ ὕπνῳ, cum isto, ἦτα καθύπνῳ ἀναδῶς, in fine praecedentis libri, pugnare existimarent. Incepte admodum. Nam & istic (quod obser-

vavit *Eustathius*) καθύπνῳ recte dicitur in, qui ad somnum captandum decumbit; & hic (quod annotavit *Scholias*) de eo qui parum admodum dormierit, non minus recte dicitur, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμῳ ὕπνῳ.

Ver. 3. Ἄλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα.] —animum nunc huic celerem, nunc dididit illuc;

In partesque rapit varias, perque omnia versat. — *Æn.* IV. 285.

Ver. 4. —ἰλίου δὲ πολέας] Enuntiabat, ac si scriptum fuisset πολέας. Vide infra ad *ver.* 811.

Ver. 5. Ἦδε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φελήσθαι.]

Hæc alternanti potior sententia visa est. — *Æn.* IV. 287.

Ver. 6. Πέμψαι ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονος ὄλον Ὀνειρῶν.] Ἄλ. ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονα. Porro & hic vituperat *Homerus* *Plato*: Δὲ περὶ Διὸς ἡ λήγειν ἢ ποιεῖν, ὡς μήτε αὐτὸς γήτας τὰ μεταβάλλειν ἑαυτὸς, μήτε ἡμῶς ψεύδεισι παραγαῖν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ. — Πολλὰ ἔρα Ὀμήρῳ ἐπανῶντες ἄλλα, τοῦτο ἐκ ἐπαναστάσεως, τὴν τῷ ἱννατίῳ πομπῇ ἐπὶ Διὸς τῷ Ἀγαμέμνονι. *De Republ. lib. 2. sub finem.* Sed vide infra, ad *ver.* 12.

Ver.

- Βάσκη' ἴθι, ἔλε' Ονειρε, θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 Ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονα. Ἀτρεΐδαο,
 10 Πάνηλα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευόμεν, ὡς ἐπιτέλλω
 Θωρηξάι ἐκέλευε παρηκομώωντας Ἀχαιῆς
 Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἔλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
 Τρώων· ἔ γάρ ἐτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 Ἀθάνατοι φράζεσθαι· ἐπέφραμψεν γὰρ ἅπαντας
 15 Ἥρῃ λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κῆδ' ἐφῆπται.
 Ὡς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ονειρ, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε.
 Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 Βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
 Εὐδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιον κέχυθ' ὕπνῳ,
 20 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, Νηληϊῶ υἱὲ ἰοικεῖς,

“Vade, age, perniciosum Somnium, celeres ad naves Achivorum:

“Ingressum in tentorium Agamemnonis Atridae,

20 “Omnia valde accuratè nuncia, sicut mando:

“Armare ipsum jube comatos Achivos

“Cum omnibus copiis: Nunc enim capiat urbem latas-vias habentem

“Trojanorum; non enim amplius diversè caelestes domos habentes

“Immortales sentiunt: inflexit enim omnes

15 “Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent.

Sic dixit: ivit autem Somnium, postquam sermonem audivit:

Protrinusque pervenit celeres ad naves Achivorum:

Ivit utique ad Atridem Agamemnonem: hunc verò deprehendit

Dormientem in tentorio; circumque dulcis fufus erat somnus.

20 Stetit autem supra caput, Necteo filio similis,

Ver. 8. Βάσκη' ἴθι,]

Vade, age, nate; — *Æn.* IV. 223.

“Ceterum, quis tam obtuso ingenio est,

“quin intelligat, Βάσκη' ἴθι, verba duo idem

“significancia, non frustra posita esse in

“παραλλήλῳ, ut quidam putant; sed hor-

“tamentum esse acre imperatæ celeritatis?”

Gell. lib. 13. cap. 23.

Ver. 10. — ἀτρεκέως ἀγορευόμεν,] Verè;

non ad narrationis sententiam, sed ad verbo-

rum narrationem: Ut rectè annotavit *Spon-*

danius. Quare melius latinè vertitur, *accu-*

ratè, quàm *verè*.

Ver. 11. — παρηκομώωντας] Crinitos.

— Crinitos Iopas. *Æn.* I. 744.

Ver. 12. Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἔλοι πόλιν]

Al. πανσυδίῃ. Ceterum quas hic minutias

Macrobius (in *Somn. Scip.* l. 1. c. 7.) alique

commenti sunt, quo minus in errorem *ne-*

cessario inductus fuerit hoc somnio *Agamem-*

non; meræ sunt nugæ. Tota hæc Poëtica

machinatio, id unum narrat; Agamemno-

nem, postquam discessisset Achilles, sibi ta-

men assentatum, sibi somniasse, sibi temerè

ἵκησθαι urbem se Trojam, illo absente, posse

nihilominus expugnare. Infra *ver.* 37. οἳ
 γὰρ ὅτ' αἰρήσειν Πριάμην πόλιν ἡματι κείνῳ,
 Νήπιος.

Ver. 13. — ἔ γάρ ἐτ' ἀμφὶς.] “Quid est

“quod dicit, consensisse in excidium Trojæ

“omnes Deos, precibus motos Junonis?

“quod sequens historia manifestè refellit:

“Hocigitur satis liquidè & planè falsum &

“fictum est.” Ita Vir Doctissimus, *Ca-*

merarius. Verùm, quàm supervacanea sit

hæc Annotatio, vide suprâ ad *ver.* 12.

Ver. 15. — Τρώεσσι δὲ κῆδ' ἐφῆπται.]

Hemefichium hoc desumptum videtur ex se-

quente *ver.* 32. Olim hoc in loco legeba-

tur, δίδωμεν δὲ οἱ εὖχ' ἀρίσθαι, vel, ut alii

maluerunt, δίδωμεν δὲ οἱ εὖχ' ἀρίσθαι. *Ari-*

stot. Poët. c. 23. & alibi. Ceterum, quibus

de causis factæ fuerint hæc mutationes, meræ

sunt ineptiæ: Vide suprâ, ad *ver.* 12.

Ver. 20. Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat, & supra caput assitit. —

Æn. IV. 702.

Ibid. — Νηληϊῶ υἱὲ ἰοικεῖς.]

Omnia Mercurio similis, vocemque colo-

remque *Æn.* IV. 558.

Νέστορι, τὸν ῥα μάλιστα γερόντων τί· Ἀγαμέμνην.
 Τῷ μιν εἰσάμεν· προσεφώνεε θεῖ· Ὀνειρ·
 Εὐδεις, Ἀτρέ· υἱέ, δαΐφρον·, ἵπποδάμοιο;

- 1425 Οὐ χρὴ παννύχιον εὐδῆν βεληφόρον ἄνδρα,
 25 ὦ λαοί τ' ἐπιτετραύφαται, καὶ τόσσα μεμνηλε.
 Νῦν δ' ἐμέθεν ζύνες ἄκα· Διὸς δέ τοι ἀγγελός εἰμι,
 Ὃς σε, ἀνέυθεν ἑὼν, μέγα κήδεαι, ἧδ' ἐλεαίρει·
 Θωρήξαι σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιῖδες
 Πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοις πόλιον εὐρυάγχιαν
 30 Τρώων· εἴ γάρ ἐτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέβλαμψεν γὰρ ἅπαντας
 Ἥρῃ λίσσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
 Ἐκ Διὸς· ἀλλὰ σὺ ἤσιν ἔχε φρεσὶ, μηδὲ σε λήθῃ
 Αἰρεΐτω, εὖτ' ἂν σε μελίφρων ὕπνῳ ἀνή.
 35 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπεψῆσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτῷ
 Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ ῥ' ἐτελέεσθαι ἔμελλε.

Nestori, quem maxime senum honorabat Agamemnon.

Huic se cum assimilavisset, cum *isa* alloquebatur divinum Somnium;

“Dormis, Atræi fili, bellicosus, equum-domitoris?”

“Non oportet per totam noctem dormire consiliarium virum,

25 “Cui populique sunt commissi, & tanta curæ sunt.

“Nunc verò mihi mentem adhibe ocyus; Jovis enim tibi nuncius sum,

“Qui de te, *quaque* distans, valde sollicitus est, & misetur:

“Armare te iussit comantes Achivos

“Cum omnibus copiis, nunc enim capias urbem latas-vias-habentem

30 “Trojanorum: non enim amplius diversè cœlestes domos habentes

“Immortales sentiunt: inflexit enim omnes

“Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent

“A Jove. Sed tu tuo tene animo, neque te oblivio

“Capiat, quando te dulcis somnus dimiserit.

35 Sic quum dixisset, abiit; illamque reliquit ibi

Ea cogitantem animo, quæ non perfecta erant futura;

Ver. 22. Τῷ μιν εἰσάμεν·] Vide infrā
 ad γ', 389.

Ver. 27. Εὐδεις. Ἀτρέος υἱέ,]
 —potes hoc sub casu ducere somnos?
 Æn. IV. 560.

Ibid.—ἵπποδάμοιο;]

Picus, equum domitor, —Æn. VII. 189.

Lausus, equum domitor, —651.

At Messapus equum domitor, —691.

Ver. 24. Οὐ χρὴ παννύχιον εὐδῆν] Quæ ra-
 tionem, παννύχιον, hic ultimam producat;
 item γὰρ, ver. 39; vide suprā ad 4, 51.

Ver. 25. ἐπιτετραύφαται, —μίμνηλε.]
 Vide suprā ad 4, 37.

Ver. 27. Ὃς σε, ἀνέυθεν ἑὼν, μέγα κήδε-
 ται, ἧδ' ἐλεαίρει·

Imperio Jovis huc venio, qui —
 —cælo tandem miseratus ab alto est.

Æn. V. 726.

Ver. 29. Πανσυδίη·] Α. Πανσυδίη,

Ver. 35. —ἀπεψῆσατο.] Sic infrā, ver.
 48. προσεψῆσατο. Edisti hic plurimi habent,
 ἀπεψῆσατο; A verbo ficto, ἐπομαί. Vide
 infrā ad 4, 109.

Ibid. Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπεψῆσατο·]

—Sic factus, nocti se immiscuit atræ.
 Æn. IV. 570.

Ver.

Φῆ γὰρ ὄγ' αἰρήσειν Πριάμῃ πόλιν ἡματι καίῃ,
 Νήπιος· ὑδὲ τὰ ἤδη ἅ ρα Ζεὺς μέδετο ἔργα.
 Θήσειν γὰρ ἐτ' ἐμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε ζόναχας τε
 40 Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὕμνιν·
 Ἐγρετο δ' ἐξ ὕπνου· θείῃ δέ μιν αἰμφέχοντ' ὁμφή·
 Ἐξετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔνδυσε χιτῶνα,
 Καλὸν, νηγάτεον· περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος·

Putavit enim capturum se Priami urbem die illo,
 Stultus; neque ea sciebat, quæ Jupiter scilicet moliebatur opera.

Erat enim insuper impositurus dolorisque suspiriaque

40 Trojanisque & Danais per acres pugnas.

Exprectus igitur est ex somno; divinaque ei adhuc circumfusa erat vox:

Sedit autem arrectus, mollémque induit tunicam,

Pulchram, novam: circaque magnum sibi jecit pallium:

Ver. 37. Φῆ γὰρ ὄγ' Vide suprâ ad ver.

32.

Ver. 38. Νήπιος.]

Demens qui— Aen. IX. 728: Et alibi.

Ibid.—ἅ ρα Ζεὺς] Vide suprâ ad 4, ver.

56.

Ver. 41. Ἐγρετο δ' ἐξ ὕπνου.]

Tam verd Æneas—

Corripit ex somno corpus— Aen. IV. 578.

Ibid.—θείῃ δέ μιν αἰμφέχοντ' ὁμφή.]

Qui hoc in alium sermonem convertere vollet, is demum, quæ sit horum vocabulorum Vis & ἐνέργεια, sentiet. Domina Dacier non male: "Il lui sembla que la voix divine résound tout autour de lui, résonnait encore à ses oreilles."

Ver. 42. Ἐξετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔνδυσε χιτῶνα.]

Conspargit senior, tunicâque inducitur artus.

Aen. VIII. 457.

Ver. 43. Καλὸν, νηγάτεον.] Occurrit hæc vox, καλός, in Iliadæ & Odysseâ, amplius docentes & septuagies: Et his omnibus in locis priorem semper producit. Unde sequentes mihi videor Observationes colligere, à nemine, quod sciam, occupatas.

Primò; Poëticam, quam appellant, Licentiam, non utique eam esse, quæ vulgò existimatur. Nam casu & fortuito evenire omnino non potuit, ut vox toties usurpata, syllabam priorem nē SEMEL quidem corripere, Vide suprâ ad 4, ver. 51. Pauca admodum, imò paucissima sunt vocabula, quæ penultimam habeant accipiente; ut ὕμνος, &c.

Secundò; Homerum non Dialectis omnibus promiscuè & ἀλόγως, sed eâ solummodo usum esse, quæ inter Suos erat Ionico-Poëtica: Ex variis quidem illa Dialectis existens, non communiter & universè, sed certâ quâdam

& constanti ratione, Poëtis Ionicis (ut credere æquum est) usitatâ. In Sermonem Attico, vox καλός, Sophocli, Euripidi & Aristophani, inausuris in locis (nescio annon in Omnibus) corripitur. Atque hæc quidem loquendi ratio, ignota erat Homero; Quem admodum ista Ionico-Poëtica, καλῶν, ἑμῶν, ἀγορεύω, & similia, scriptoribus Atticis, Tragicis Comicisque non erant licita, In linguâ Doricâ, vox καλός itidem corripitur: Ideoque apud Theocritum, qui dialecto Ionicâ & Doricâ promiscuè usus est, sæpè legitur corripit, sæpè producit; nonnunquam etiam uno eodemque in versu; ut, — ὁ Πολύφωμος, τὰ μὲ καλὰ καλὰ εἰφαρταί. Quâ licentiâ Homerus nusquam est usus; sicuti nec τᾶς, αὐτᾶς, βῆλᾶς, μοῦσας, & similibus.

Tertio: Hinc mihi videor colligere, Hymnum istum in Venerem, & Epigrammata quædam, Homero vulgò ascripta; non utique Homeri esse, sed recentioris cujusdam Poëtæ. Legitur nimirum, Hymn. in Venerem, ver. 29;

Τῷδε πατὴρ Ζεὺς δῶκε ΚΑΛΟΝ ἔργας, ἀντὶ γάμοιο. Et ver. 262, Καὶ τίς μετ' ἀθανάτοισι ΚΑΛΟΝ χέρον ἱέρεισσαντο. (Licet posterior iste versus sanari quidem possit, si legas, ἀθανάτοισι.) Similiter, Epigramm. 47. 7ον.

43;

Θουρχὼναι τίς ΚΑΛΩΣ, ἡ τιμὴς ἀνὸς ἀρισθαί. Certè hæc ab Homero profecta nemo crediderit, qui vocem istam in Iliadæ & Odysseâ propè trecenties productam legerit, correetam nē SEMEL quidem.

Quarto; Hinc mihi novo argumento confirmari videtur, Hesiodum non æqualem fuisse Homeri, (nisi fortè per longa regionum intervalla linguas loquebantur planè diversis,) sed remotiorem multò: (Quod & aliundè censuit

- Ποσσι δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
 45 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·
 Εἴλετο δὲ (κῆπρον πατρώιον ἀφθιτον αἰεῖ,
 Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Ἥως μὲν ῥα θεὰ προσεῖσατο μακρὸν Ὀλυμπον,
 Ζηνὶ φῶως ἐρέσσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
 50 Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγοισι κέλευε,
 Κηρύσσειν ἀγορήνδε κερηκομώντας Ἀχαιῆς·

Pedibus item sub nitidis ligavit pulchra calceamenta :

- 45 Circūmque humeros fuspēdit ensem argenteis-clavis
 Accepit autem sceptrum paternum incorruptum semper,
 Cum quo ivit ad naves Achivorum ære-loricatorum.
 Aurora quidem Dea conscendit magnum Olympum,
 Jovi lumen nunciatura & aliis immortalibus :
 50 Sed is præcones argutis-vocibus jussit,
 Convocare ad concilium comantes Achivos :

cenfuit Cicero; "Homerus, inquit, multis, " ut mihi videtur, ante sæculis fuit." lib. de Senectute.) Hesiodus nimirum, ut priorem in voce καλός, sæpè producit, [Egy. ῥ' ἤμαρ. lib. 2. ver. 196; Theogon. ver. 8, 17, 22, & alibi;] ita eandem sæpè quoque corripit; [Egy. ῥ' ἤμαρ. lib. 1. ver. 63. Theogon. ver. 585, & 903.] Neque hoc solum; verum etiam, more Dorico, ultimam in vocibus τροπὰς, δεινὰς, κύρας, ἁγνύλας, ματαναίτας, βουλὰς, (quinetiam & λαγὸς in accusativo plurali) corripit; [Egy. ῥ' ἤμαρ. lib. 2. ver. 182, 281, 293. Ἀσπίς Ἡρακλ. ver. 308. Theogon. ver. 60, 267, 401, 534, 654:] Cujusmodi Exempla apud Homerum neutiquam occurrunt. Similiter vocem ἀπαρτίος, cujus penultimam Homerus semper producit, Hesiodus recentiore pronuntiandi more corripit: "Egy. ῥ' ἤμαρ. lib. 2. ver. 33.

Quintid. Itaque rem minus attigerunt Proloquæ Scriptores, qui vocem καλός, priorem habere communem universè docent. "Καλός primam habet ancipitem, siveque passim occurrit." Phil. Labbe, Theaur. Prolog. pag. 81. Similem & in aliis vocibus errorem errarunt. Τίτω apud Homerum, linguâ Ionicâ scilicet, priorem producit: Hinc idem vir doctus; "Τίτω (inquit) primam producere debet, quomodo Euripides alicubi videtur corripuisse;" Prolog. pag. 127. Imo verò non videtur corripuisse, sed (Atticis videlicet ore proloquens) manifestè corripuisse;

Δίνας τίνοσα τῆς ἐν Αἰλίδι (Φαργῆς. Iphig. in Taur. ver. 339; & alibi. Similiter φθίνας, φθάνω, & similia quædam, apud Homerum semper produciuntur; quæ Tragicæ Scriptores Attici corripuerunt:

Νέων φθίνοντων, μῆζαν ἀρτυμαὶ κλέα.

Eurip. Alceste. ver. 56.

Ζητῶν φθίνει γὰρ ἡ μαραινέται νόσος.

Ibid. 202.

Τοὶ γὰρ φυτεύων παῖδας ἔκ τ' ἀν φθάνουσιν.

Ibid. 662.

Χορεῖ τρέμουσα κῶλα, ἡ μὲν βλίσ φθάνει.

Medea, 1169.

Nihilo tamen minus, & apud Homerum, in linguâ utique Ionicâ, semper corripuntur, [φθίνος,] ἀφθίτος, φθίνουσι, ἀ φθίτω; φθάνει, ἀ φθάνω; & similia: Eadem nimirum analogiâ, quæ ex φάνω deducitur ἰφάνω, φάνος, φάνερός, φάνερόμαι; ex μαρτύρομαι, μαρτύρομαι; ex κύρω, κύρω; ex κρίνω, κρίνω, ἀκρίτω, &c. Vide suprâ ad 4, 309, 314, 338; & infrâ ad 4, 434.

Ver. 44. Ποσσι δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·

Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·

Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis:

Tum lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem. Æn. VIII. 458.

Ver. 48. Ἥως μὲν ῥα θεὰ προσεῖσατο μακρὸν Ὀλυμπον·

Ver. 49. — ἀθανάτοισιν·] Vide suprâ ad 4, 398.

Ver. 51. Κηρύκεσσι ἀγορήνδε —, ἡγείροντα μάλ' ὅκα.]

Ergo concilium magnum, primosque suorum

Imperio accitos, alta intra limina cogit.

Olli convenire, fluuntque ad regia plena

Testa viis. — Æn. XI. 234.

V. 2.

Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὤκα·
Βελήν δ' ἐπρῶτον μεγαθύμων ἔζε γερόντων,
Νεσορέη παρὰ νηὶ Πύλῃγενέῳ βασιλῆος·

55 Τὺς ὄγε ζυγκαλέσας, πυκινὴν ἤρτύνετο βελήν.

Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὀνειρῶ,
Ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλισα δὲ Νέσσορι δίψ,
Εἰδός τε, μέγεθός τε, φύην τ', ἄλγιστα ἔωκει.

56 Εὐδεις, Ἀτρέεω υἱέ, δαΐφρονε, ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιου εὐδῆν βεληφόρον ἄνδρα,

ὦ λαοὶ τ' ἐπιτεϊράφαται, καὶ τόσσα μεμνηε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὤκα· Διὸς δὲ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς ζευ, ἀνευθεν ἑὸν, μέγα κηδεταί, ἥδ' ἐλεαίρει.

65 Θωρήξαι ζε κέλευσε κερηκομόωντος Ἀχαιῶς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν εἰας πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· ἔ γάρ ἐτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φραζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας.

Hi quidem convocarunt, illi autem frequentes affuerunt valde celeriter,
Consultationem verò primùm magnanimorum federe iussit Senatorum,
Nestoream apud navem Pylo-nati regis:

55 Quos ille cum coëgisset, prudentem struebat consultationem;

"Audite, amici, divinum mihi in somnis venit Somnium,

"Dulcem per noctem: maxime verò Nestori nobili,

"Formæque, staturæque corporisque habitu, simillimus erat,

"Stetit autem supra caput, & ad me verba fecit;

60 "Dormis, Atrei fili, bellicosus, equum-domitoris?

"Non oportet totam noctem dormire consiliarium virum;

"Cui populi que commissi sunt, & tanta curæ sunt.

"Nunc verò mihi mentem adhibe ocyds: Jovis enim tibi nuncius sum,

"Qui de te, *quonquam* distans, valde sollicitus est, & miseratur.

65 "Armare te iussit comantes Achivos

"Cum omnibus copiis; nunc enim capias urbem latas-vias-habentem,

"Trojanorum: non enim ampliùs diversè cælestes domos habentes

"Immortales sentiunt; inflexit enim omnes

Ver. 53. Βουλὴν — [Ze] Veterum non-
nulli legebant; Βουλή — [Ze].

Ver. 57. — μάλισα δὲ Νέσσορι δίψ,
Εἰδός τε μέγεθός τε.] De isto, τί, Vide
ad 4, 51.

Omnia Mercurio similis, vocemque colo-
remque,

Et crines flavos, & membra decora ju-
ventæ. Æn. IV. 557.

Omnia longævo similis, vocemque colo-
remque,

Et crines albos, & sæva sonoribus armis.

Æn. IX. 650.

Ver. 65—70. Θωρήξαι ζε κέλευσε, &c. —
Ὅς ὁ μὲν εἶπεν.] Zenodotus, teste Eustathio,
ad evitandam ταυτολογίαν, versus hosce (id
quod Veteres tamen non opprobârunt) hoc
modo contraxit:

Ἡρώγει ζε πατὴρ ἐψίζυγος, αἰθέρι ναιετά,
Τρωσὶ μάχισσάσθαι παρὲν Ἴλιον· Ὅς ὁ μὲν
εἶπεν, &c.

Ver. 66. Πανσυδίῃ.] Al. Πανσυδίη.

Ver.

- Ἥρῃ λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπ' ἦλαι
 70 Ἐκ Διός· ἀλλὰ ζῦ ζῆσιν ἔχε φρεσίν. Ὡς ὁ μὲν εἰπὼν
 ὦχετ' ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνῳ ἀνῆκεν.
 Ἀλλ' ἄγετ', αἰ κέν πως θωρήξομεν υἱας Ἀχαιῶν·
 Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἧ θέμις ἐστὶ,
 Καὶ φεύγειν ζῦν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
 75 Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλῳ ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
 Ἦτοι ὄγ' ὥς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
 Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἀναξὶς ἦν ἡμαθόεσσι,
 Ὃς ζφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 80 Εἰ μὲν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλῳ ἐνίσπῃ,
 Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφίζοιμεθα μᾶλλον·
 Νῦν δ' ἰδὲν, ὅς μὲν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὖχεται εἶναι.
 Ἀλλ' ἄγετ', αἰ κέν πως θωρήξομεν υἱας Ἀχαιῶν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, βελῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.
 85 Οἱ δ' ἐπ' ἀνέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν,
 Σκηπτῆχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
 Ὡς τε ἔθνεα εἴσι μελισσῶν ἀδινάων,

- “ Juno supplicans : Trojanis verò mala impendent .
 70 “ Ab Jove : Sed tu tuo tene animo . Sic illud loquutum
 “ Abiit avolans ; meque jucundus somnus reliquit .
 “ Verùm agite , si quò modo armemus filios Achivorum .
 “ Primùm autem ego verbis tentabo , quatenus fas est ,
 “ Et fugere cum navibus multorum transforum jubebo :
 75 “ Vos autem aliunde alius cohibete verbis .
 Ille quidem sic loquutus , confedit . His autem surrexit
 Nestor , qui Pyli rex erat arenosæ ,
 Qui iphs prudens concionatus est , & dixit ;
 “ O amici , Argivorum ductores & principes ,
 80 “ Siquidem aliquis somnium Achivorum alius dixisset ,
 “ Mendacium diceremus , & aversaremur magis :
 “ Nunc autem vidit is , qui se longè præstantissimum in exercitu gloriatur esse .
 Verùm agite , si quo modo armemus filios Achivorum .
 Sic loquutus , concilio incepit excedere .
 85 Hi autem surrexerunt , parueruntque pastorì populorum ,
 Sceptrigeri reges : acurrebant autem intus populi .
 Sicut gentes eunt apum confectiarum ,

Ver. 71. — ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ] Vide
 suprà ad 4, ver. 51.

Ver. 73. Πρῶτα δ' ἐγὼν ἐπεσιν πειρήσομαι]
 “ Ina πρῶτον τῆς ἐμέης αὐτῶν λάβῃ, ἣ μὲν
 ἐπαχθὲς ἔ, πολυκλήϊσι ἀναγκάζων ὑπὲρ αὐτῶν.
 Dion. Hal. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, cap.
 22. Veritus nimirum ne, discensu Achillis,

militum à se voluntates alienasset. Vide infrà
 ad ver. 110.

Ver. 87.—93. Ἦρτι ἰθνα εἴσι μελισ-
 σῶν. — Ὡς τῶν ἰθνα—λαδὸν εἰς ἀγορὰν]
 Qualis apes æstate novâ per florea rura
 Exerct sub sole labor, cùm gentis adultos
 Educunt fœtus, aut cùm liquentia mella
 Stipant,

- Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομέναων,
 Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἀνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
 90 Αἱ μὲν τ' ἔνθα ἄλῃς πεποτήχεται, αἱ δὲ τε ἔνθα·
 Ὡς τῶν ἔνθα πολλὰ νεῶν ἄπο κ' κλισιάων
 Ἥϊον προπάροιθε βαθείης ἐς·χούνηο
 Ἰλαδὸν εἰς ἀγόρην· μετὰ δὲ σφίσιν Ὅσσα δεδήει,
 Ὀτρύνει· ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο·
 95 Τετρήχει δ' ἀγόρην, ὑπὸ δ' ἐξοναχίζετο γαῖα,
 Λαῶν ἰζόντων, ὄμαδ' δ' ἦν ἐννέα δε Φρεας
 Κήρυκες βοῶντες ἐρήτυον, εἶποτ' αὐτῆς

E petrâ cavâ semper recens venientium,

In modum racemi autem volant super floribus vernis,

- 90 *Et aliæ hæc affatim volant, aliæ illæc:*

Sic horum gentes multæ à navibus & tentoriis

Littus ante immensum procedebant ordine

Turmatim ad concionem; interque ipsos Fama accendebatur,

Incitans ire, Jovis nuncia: Hi itaque congregati erant:

- 95 *Tumultuabatur autem concio, subtusque gemebat terra,*
Populis sedentibus; clamorque incenditis erat: novem autem ipsos

Præcones vociferantes cohibebant, si quando à clamore

Scipant, & dulci distendunt nectare cellas,
Aut onera accipiunt venientium, aut ag-
mine facto

Ignavum fucus pecus à præsepibus arcent:
Fervet opus, redolentque thymo fragran-
tia mella. *Æn. I. 433.*

Ac veluti in pratis, ubi apes æstate serenâ
Floribus infidunt variis, & candida cir-
cum

Lilia sfunduntur; strepit omnis murmure
campus. *Æn. VI. 707.*

In hæc Similitudine, suam habet Pulchritu-
dinem sua utriusque Poëtæ loquendi ratio.
τὸν ἀθροισμὸν, ἢ τὴν πολυπλήθειαν μετ' ἐν-
τασίας, ἀπείκασεν μελίσσοις. Dionys. Halic.
περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, cap. 10. Atque
et quidem tendis, comparatio Utrique com-
munis. Macrobius (lib. 5. c. 11.) Virgilium
hoc in loco præfert: "Vides descriptas spes
" à Virgilio Opificis, ab Homero vagas?"
" alter adfursus, & solam volatilis varieta-
" tem, alter exprimit naturæ Artis officium."
Pulcherrimè quidem hoc Virgilius, & appo-
siti ad rem: Etenim Apum comparisonem
cum Operariis instituebat, urbem condenti-
bus. At Homero alia res agebatur. Exer-
citum nimirum è navibus atque tentoriis
quidam describit. Atque hanc quidem
et pulcherrimè depingit illud, ἀδινάων, &
ἐν πύργῳ γλαφυρῆς; & αἰεὶ νέον ἐρχομέναων;
& βόωντες; & αἱ μὲν τ' ἔνθα, αἱ δὲ τε ἔνθα.

Ut mirè admodum cæcutierit Spondanus,
(rectè notante Poris;) qui totam hujus com-
parationis ἀπόδοσιν in solâ voce, Ἰλαδὸν, con-
sistere existimavit.

Ver. 89. Βοτρυδὸν δὲ πέτονται]

—jamque arbore summâ

Confluere & lentis novam demittere ramis.

Georgic. IV. 557.

Ver. 90. —πιποτήχεται.] Vide supra ad 4, 37.

Ver. 93. —μετὰ δὲ [φίσιν Ὅσσα δεδήει,
Ὀτρύνει· ἰέναι, Διὸς ἄγγελος.] Mirè cum
sublimitate atque inextinguibili exhibet ista Imago,
quàm celeriter, quàmque ardenti studio, per
universum Exercitum delata fuerint Imper-
atoris mandata. Cæterum de voce, διδήει,
hoc in loco; & τετρήχει, ver. 95; obser-
vandum, si διδῆναι & τετρήχει dixisset, jam
non utique constituisse Temporum rationem.
Simile enim est, ac si quis Anglicè dicat, is
in a Commotion, pro eo quod est, was in a
Commotion. Vide supra ad 4, 37.

Ver. 95. —ὑπὸ δ' ἐξοναχίζετο γαῖα]

—pulsuque pedum tremit excita tellus.

Æn. VII. 722.

Al. ὑπὸ δὲ γοναχίζετο. Quod & auribus
magis placet, & aliis in locis ita scriptum
occurrit.

Ver. 97. Κήρυκες βοῶντες.] De Sono vocis
istius, βοῶντες, rectè Scholia Moschopoli:
Ἐνταῦθα τὴν ἐπὶ πολλῇ ἀσπράττει τῆς βοῆς
ἐκφαίνεται βέλτεται.

Va.

- Σχοίαιτ', ἀκέσειαν δὲ διοτρεφείων βασιλῆων.
 Σπυδῇ δ' ἔζετο λαὸς, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας,
 100 Πausάμενοι κλαυγῆς· ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
 "Ἔση, Κηπήρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων·
 Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ Κρονίωνι ἀνακτὶ·
 Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακλῶρον Ἀργεϊφόντῃ·
 Ἑρμείας δὲ ἀναξ δῶκεν Πέλοπι πλῆξιππῳ·
 105 Αὐτὰρ ὁ αὐτὲ Πέλοψ δῶκ' Ἀτρεΐ, ποιμένι λαῶν·
 Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπε πολύαρον Θυέσῃ·
 Αὐτὰρ ὁ αὐτὲ Θυές· Ἀγαμέμνονι λείπε φορῆναι,
 Πολλῇσι νήσοισι κ' Ἀργεῖ παντὶ ἀνάσσειν·
 Τῷ ὅγ' ἐρείσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 110 "ὦ φίλοι, ἦρωες Δαναοί, θεράποντες Ἀργεῖ,
 Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδῃσε βαρείῃ·

- Deficerent, & Jovis alumnos reges audirent,
 Vix tandem resedit populus, tenebantque sedes,
 100 Cessantes à clamore: quùm rex Agamemnon
 Surrexit, sceptrum tenens; quod Vulcanus labore-fabricaverat;
 Vulcanus quidem dedit Jovi Saturnio Regi:
 Sed Jupiter dedit internuntio Argicidæ:
 Mercurius autem rex dedit Pelopi equiti:
 105 Ac rursus Pelops dedit Atreo pastori populorum:
 Atreusque moriens reliquit diviti-pecorum Thyestæ:
 Ac rursus Thyestes Agamemnoni reliquit gestandum,
 Ut multis infulis & Argo omni imperaret;
 Hoc ille nixus, verba alata dixit;
 110 "O amici heroës Dahai, famuli Martis,
 "Jupiter me valde Saturnius detrimento irretivit gravi!

Ver. 101.—[Κηπήρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαι-
 στος] Ὁ ποιητὴς, ἐκαιεῖν ἐθέλων τῆς τῶν Πι-
 λοπιδῶν οἰκίας τὴν ἀρχαιότητα, ἢ τὸ μέγα-
 θος ἡγεμονίας ἐνδείξασθαι, —. Αὐτῇ Κοι-
 τῆς Πιλοπιδῶν οἰκίας ἡ γενεαλογία, εἰς τρεῖς
 ἀδὲ βλας μεῖναισα γενιάς. Τά γε μὴν τῆς
 ἡμετέρας, &c. Juliani Orat. 3.

Ver. 102. "Ἥφαιστος μὲν δῶκε] Aptè ad-
 modum & ad rem congruenter Poëta, in
 his quinque versibus Agamemnonis stemma
 describens, singulis versibus sententias sin-
 gulas absolvit. "Homerum nemo in magnis
 "sublimitate, in parvis proprietate superavi-
 "rit." Quintilian. lib. 10. cap. 1. Vide
 suprâ ad á, 436.

Ver. 106.—[ἔλιπε πολύαρον] Quâ ratione,
 ἔλιπε, hic ultimam producat; item ἐρείσά-
 μενος, ver. 109; & ὑπερμενῆς, ver. 116;
 vide suprâ ad á, 51.

Ver. 107. Αὐτὰρ ὁ αὐτὲ Θυές] Θυέσα,
 Nominatives; non Vocativus pro Nomina-

tivo; quod est ineptissimum. Vide suprâ ad
 á, 175.

Ver. 108. Πολλῇσι νήσοισι.] Quidam, πολ-
 λῆσιν. Sed nihil opus. Vide infrâ ad ver. 612.

Ver. 109.—[ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.] Al.
 ἔπει· Ἀργείοισι μετιύδα.

Ver. 110. "ὦ φίλοι, ἦρωες.] Totum hujus
 orationis artificium, in quâ aliud dicit Aga-
 memnon, aliud reverâ persuadere cupit; pul-
 chrè & fusè enarrat Dionys. Halicarn. lib. qui
 inscribitur τέχνη, cap. 8, & 9. Ἐπάγει τὴν
 τέχνην, ἐν τῇ δημηγορίᾳ ἀσθενεῖς προτάσεις
 προτινῶν—τὸ δὲ ἐφεξῆς, θαυμαστικῶς ἐπι-
 φανεῖόν ἐστιν, "Αἰσχυρὸν γὰρ τόδε" &c.—τὸ
 δὲ τέλος τῶν λόγων, ἰσχυρῶς ἐναντία βυλο-
 μένω ἐστίν, οἷς λέγει· "Θεῶν γινώσκοντες," &c.

Ver. 111. Ζεὺς με μέγα.] Ἐκπρωσεθεῖ ὁ
 τύφος, "ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδην."—Al δὲ τῶν
 παθῶν φανταί, πρὸς τὴν μετὴν δίξαν "Ἐνδοξοὶ
 ἀντιμαρτυρεῖσι," Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ
 &c. Plutarch, de Animi Tranquillitate.

Idem,

- Σχέτλι, ὃς πρὶν μὲν μοι ὑπέσχετο κ' κατένευσεν,
 "Ιλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
 Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βελεύσατο, καί με κελεύει
 115 Δυσκλέα, Ἄργ' ἐκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν·
 Οὕτω περ Διὶ μέλλει ὑπερμένει φίλον εἶναι,
 "Ὅς δὴ πολλὰν πολίων κατέλυσε κάρηνα,
 "Ἡδ' ἐτι κ' λύσει· τῷ γὰρ κράτ' ἐςὶ μέγιστον.
 Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐςὶ κ' ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
 120 Μὰ ψ' ἔτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
 "Ἀπρηλὸν πόλεμον πολεμίζειν, ἡδὲ μάχεσθαι
 "Ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλ' δ' ἔπω τι πῶφ' ἀνίσταται.
 Εἴπερ γὰρ κ' ἐθέλομεν Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε,
 "Ὅρκια πρὶς ταμόνῃς, ἀριθμηθήμεναι ἄμφω·
 125 Τρῶας μὲν λῆξασθαι, ἐφέσιοι ὅσσοι ἔασιν·
 "Ἡμεῖς δ' εἰς δεκάδας διακοσμηθῆμεν Ἀχαιοί,

"Durus, qui antea quidem mihi promisit & annuit,

"Ilio exciso bene munito, me rediturum:

"Nunc vero malam fraudem struxit, & me jubet

115 "Ingloriam, Argos redire; postquam multum perdidit populum.

"Ita scilicet Jovi erit præpotenti placitum,

"Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,

"Et adhuc etiam demolietur: ejus enim potentia est maxima.

"Turpe enim hoc est etiam posteris audita,

120 "Incasum aded talem tantumque populum Achivorum

"Irritum bellum gerere, & pugnare

"Cum viris paucioribus: exitus autem pondum ullus apparuit,

"Si enim velimus Achivique Trojanique,

"Fœderibus fidelibus percussis, numerari utrique;

125 "Trojanos quidem legere, cives quotquot sunt;

"Nos autem in decurias disponamur Achivi,

Ibid.—ἀτὴν ἐνὶ δόξῃ βαρύνει.] Hinc apud
 Ἀπολλωνίαν, lib. X. §. 28. "Ὁ οἰμῶζον—τὴν
 ἔκδοσιν ἡμῶν, "ἀπορίσας πρὶς τῆς μισέ-
 "σεως, & quasi illigationem."

Ver. 113.—ἀποπέεσθαι.] Vide suprà ad
 4, 398.

Ver. 115. Δυσκλέα. Ἄργος ἐκέσθαι.]

—patriam remeabo inglorius urbem.

Æn. XI. 793.

Ver. 118. "Ἡδ' ἐτι κ' λύσει.] *Barnesius* le-
 gentium existimat, καλλύσει; quod est, κα-
 τοῦσι. Sed nihil opus.

Ibid.—τῷ γὰρ κράτ' ἐςὶ μέγιστον.]

—eorum cui summa potestas,

Æn. X. 100.

Ver. 122. Ἀνδράσι παυροτέροισι.]

Vix hostem, alterni si congregiamur, ha-
 bemus. *Æn.* XII. 233.

Ver. 123. Εἴπερ γὰρ κ' ἐθέλομεν,—

"Ὅρκια πρὶς ταμόνῃς, ἀριθμηθήμεναι ἄμφω
 Τρῶας μὲν λῆξασθαι,]

Τὸ "Ἀριθμηθήμεναι," ἔπ' ὡς τὸ, "Ἐθέλω-
 "μεν," ἀποδίδεται: ἀλλὰ πρὸς τὸ, "Ὅρκια
 "πρὶς τὰς"—Τὸ δὲ, "Ἐθέλωμεν," πρὸς
 "τὸ, Τρῶας μὲν λῆξασθαι."—καὶ ἔχου δ
 λόγ' [nempe constructio ista, "ἐθέλωμεν
 "Τρῶας μὲν λῆξασθαι, ἡμεῖς δὲ διακοσμη-
 "θήμεν,"] ἡμῶς τῷ, (4, 133.) "Ἡ ἰδέ-
 "σαις ὅφρ' αὐτὸς ἴχης γέρας, αὐτὰρ ἡμ' αἶ-
 "πως ἦσθαι δυνάμενοι;" *Schol. Moschoruli.*
 Eodem tamen redit, si Ἀριθμηθήμεναι refe-
 ratur ad Ἐθέλωμεν; & istud, λῆξασθαι, acci-
 pistur ἑλλειπτικῶς.

Ver. 124. Ὅρκια πρὶς ταμόνῃς.]

—Fœdusque ferit.—*Æn.* X. 154.

Ver. 125. Τρῶας μὲν.] Alii legunt, Τρῶας
 μὲν ut respondeat τῷ, Ἡμεῖς δὲ, in sequenti
 versu. Sed perinde est.

Ver.

- Τρώων δ' ἄνδρα ἕκασον ἐλοίμεθα οἶνοχοεύειν,
 Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἶνοχόοιο.
 Τόσπον ἐγὼ φημι πλέας ἔμμεναι υἱας Ἀχαιῶν
 130 Τρώων, οἱ ναίεσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπὶ κροί
 Πολλέων ἐπ' πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
 Οἱ με μέγα πλάζουσι, καὶ ἐκ εἰῶσ' ἐθέλουσι
 Ἴλιε ἐκπέρσαι εὐναιόμενον πτολίεθρον.
 Ἐννέα δὲ βεβῆασι Διὸς μεγάλα ἐνιαυτοί,
 135 Καὶ δὴ δῖρα σέσηπε νεῶν, καὶ πάντα λέλυνται·
 Αἱ δὲ περ ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,
 Εἵεται ἐν μεγάροις ποτιδεγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
 Αὖτως ἀκράαντον, ὃ εἵνεκα δεῦρ' ἰκομεσθα·
 Ἄλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθώμεθα πάντες·
 140 Φεύγωμεν ζῦν νηυσὶ φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν.
 Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἰρήσομεν εὐρυάγυιαν.

- “Trojanorumque viros singulos accipiamus, qui vinum fundant
 “Multæ utique decuriæ indigerent pocillatore.
 “Is tantum ego aio plures esse filios Achivorum
 130 “Trojanis, qui habitant in urbe. Sed auxiliares
 “Multis ex civitatibus hastas-vibrantes viri sunt,
 “Qui me valdè impediunt, & non sinunt volentem
 “Trojæ expugnare benè habitatum oppidum.
 “Novem utique præterierunt Jovis magni anni,
 135 “Et jam ligna computruerunt navium, & funes dissoluti sunt:
 “Et nostræ utique uxores, & infantes liberi,
 “Sedent in ædibus expectantes: nobis autem opus
 “Frustrâ infectum, cujus gratiâ huc venimus:
 “Sed agite, ut ego dixero, pareamus omnes:
 140 “Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram:
 “Non enim jam Trojam capiemus latas-vias habentem.

Ver. 129. Τόσπον ἐγὼ φημι πλέας] Mirè hic erravit Scholesias. Οἱ μὲν Τρῶες, χωρὶς τῶν ἱπικέρων, ἦσαν ἀριθμῷ μυριάδες πέντε. Schol. ad ver. 122. Recensentur quidem (8', 562, 563.) Trojanorum pyriades quinque: At non, isto in loco, “sive Aux-
 “iliis” Rectè enim (ad 8', 562.) annotavit Eustathius; τῶν τε [πρωτοκλισίων] καὶ τῶν ἱπικέρων εἶναι μόνους Τρῶας, κατὰ τι-
 νας, ὡς τῶν ἱπικέρων καθυπὸντων.—ἀλλὰ πάντας, ὅταν τῶν τε αὐτόχθονας Τρῶας, τῶν τε ἱπικέρων.

Ver. 131. Πολλέων] Pronuntiabatur, Πολ-
 λῶν.

Ver. 135. Καὶ πάντα λέλυνται] “Non
 “rudentes, sed funiculi vel loro, quibus na-
 “ves conjungebantur: τὰ ῥάμματα τῶν νεῶν.”

Salmf. “Liburni plerique naves loro sus-
 “bant; Græci magis cannabo & suprà ca-
 “terisque saxis rebus, à quibus πάντα
 “appellabam.” Varro apud Gellium, lib.
 17. c. 3.

Ver. 137. Εἵεται ἐν μεγάροις ποτιδεγμε-
 ναι] Al. εἵται ἐν μεγάροις. Quod & ip-
 sum scilicet εἵεται, non εἵται, intelligendum
 est: Coniunctum est enim cum præceden-
 tibus, βεβῆασι, σέσηπε, λέλυνται, quæ omnia
 de præfenti dicta sunt tempore: Vide suprà
 ad 4, 27.

Ver. 139.—ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθώμεθα
 πάντες]

Ne qua meis esto dictis mora—

Æn. XII. 565.

Ver.

- "Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὄρινε,
 Πᾶσι μετὰ πλεθύν, ὅσοι ἔβληῃς ἐπαύεσαν.
 Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
 145 Πόντε Ἰκαρίοιο, τὰ μὲν τ' Εὐρὸς τε Νότος τε
 "Ὠρὸρ', ἐπαίξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελῶν.
 "Ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον, ἐλθὼν
 Λάβρ' ἐπαιγίζων, ἐπὶ τ' ἡμύει ἀσαχύνεσσιν·
 "Ὡς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῇ
 150 Νῆας ἐπεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένεργε κοινή
 "Ἰσατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον,
 "Ἀπτεσθαι νηῶν, ἥδ' ἐλκέμεν εἰς ἄλλα δῖαν,
 Οὐρές τ' ἐξεκάθαιρον· αὐτὴ δ' ἔβρανόν ἴκεν
 Οἴκαδε ἱεμένων, ὑπὸ δ' ἦρεον ἔρματα νηῶν.
 155 "Ενθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόσ' ἐτύχθη,
 Εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 "Ὡ πόποι, αἰγίοχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτάνη,

Sic dixit: His autem animum in pectoribus commovit,
 Omnibus inter multitudinem, quicunque non consilium audiverant.

- 145 Motus est verò concio, ut fluctus ingentes maris
 Pelagi Icarii, quos quidem Eurýsque Notúsque
 Commovit, cum irruerit patris Jovis ex nubibus.
 Sicutque quum moverit Zephyrus ingentem segetum campum, veniens,
 Rapidus superæ ingruens, & incumbens-inclinat spicas;
 Sic horum tota concio mota est: hi autem fremitu-militari
 150 Ad naves ruebant: à pedibus verò subter pulvis
 Stabat excitatus: Alii autem alios adhortabantur,
 Ut prehenderent naves, & traherent in mare vastum:
 Alveosque expurgabant. Clamor autem in cælum ivit
 Domum properantium; subtrahebantque palangas navibus.
 155 Tunc sanè Argivis præter fatum reditus contigisset,
 Nisi Minervam Juno sermone affata fuisset;
 " Papæ, Ægiochi Jovis filia indomita,

Ver. 144. Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα]

— variusque per ora cucurrit

Ausoniū turbata fremor; ceu, saxa morantur

Cum rapidos amnes; clauso sit gurgite murmur,

Vicinæque fremunt ripæ crepitantibus undis,

Æn. XI. 296.

Ver. 150. — ποδῶν δ' ὑπένεργε κοινή

"Ἰσατ' ἀειρομένη.]

— jam pulvere cælum

Stare vident. — Æn. XII. 407.

Ver. 153. Οὐρές. Ταφροῖδ' ὀρύγματα, δι'

ὅτι αἱ πῆες καθίζονται εἰς τὴν θάλασσαν.

Schol.

Vol. I.

Ver. 155. — ὑπέρμορα] Quicquid inopi-

atum præter expectationem; quicquid vic-

lentum, præter naturam; quicquid ex stultitia

datum, præter rationem; ea omnia ὑπὲρ μόρον γενέσθαι dicuntur:

Μὴ ἔστι ὑπὲρ μόρον δέμον· Αἰδ' εἰσαφίκεται.

Ὑ, 336.

Ἰφθίμιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγος ἔχουσιν.

— nec Fato, merità nec morte peribat, Sed misera ante diem. — Æn. IV. 696.

Ver. 157. — ἀτρυτάνη.] Ἀκαταπόνητος, ἀκοπίας, ἀτρυτος ἐν μάχῃ. Hesych. Αἰσίλας δι' Ἀτρυτάνη, ὡσαύτῃ τὸν τριχομένο ὑπὸ ἄδανος

ῥέειν, Phrygius de natura Deor. cap. 20.

F

Ver.

- Οὕτω δὲ οἰκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
 160 Καὶ δὲ κεν εὐχολὴν Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ λίποιεν
 Ἀργεῖν Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
 Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἵης;
 Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχρῆτων,
 Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκασον,
 165 Μηδὲ ἕα νῆας ἅλαδ' ἐλκέμεν ἀμφιελίσσας.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἰζῶσα,
 Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοᾶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 Εὐρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,

- “ Siccine verò domum, dilectam in patriam terram,
 “ Argivi fugient super lata dorsa maris?
 160 “ Gloriam autem Priamò, & Trojanis reliquerint
 “ Argivam Helenam; cujus gratiâ multi Achivorum
 “ Ad Trojam perierunt, dilectâ procul à patriâ terrâ?
 “ Verùm abi nunc ad populum Achivorum ære-loricatorum,
 “ Tuisque lenibus verbis cohibe virum quemque,
 165 “ Nec sine naves in mare trahere, quæ hinc & inde impelluntur remis.
 Sic dixit: nec non paruit Dea cæcis-oculis Minerva.
 Descendit itaque ab Olympi verticibus concitata,
 Raptimque venit veloces ad naves Achivorum:
 Invenit deinde Ulysssem Jovi consilio parem,

Ver. 158. Οὕτω δὲ οἰκόνδε] Τοῖς παραπλη-
 ρωματικῶς συνδέσμοις χρῆσθαι, οὐχ ὡς προσ-
 θήκαις κιναις, — ὥσπερ τινὲς τῷ “ Δὴ”
 χρῶνται πρὸς ἑνὲν — ἀλλ' ἐὰν συμπάλλων-
 ται τι τῷ μετέβη τῷ λόγῳ. Καθάπερ παρὰ
 Πλάτωνα: “ Ὁ μὲν δὲ μέγας ἡγεμὼν ἐν ἡρανῶ
 “ Ζεὺς.” Καὶ παρ' Ὁμήρῳ “ Ἀλλ' ὅτε δὲ,
 “ Ἔσ.” Demetr. Phaler. περὶ Ἑρμηνείας,
 §. 55, 56. Διαμείνεται δὲ καὶ ἐν παθητικῶς
 πολλὰκις ὁ σύνδεσμος· ὅτε — ὥσπερ, —
 “ Οὕτω δὲ οἰκόνδε” — ; Εἰ γὰρ τὸν σύν-
 δεσμον ἐξέλοις, συνδιαρρήσεις καὶ τὸ πάθος.
 Ibid. §. 57. Vide suprâ ad α, 56.

Ver. 165. Μηδὲ ἕα νῆας ἅλαδ' ἐλκέμεν]
 Quâ ratione, νῆας, hîc & ver. 182, ultimam
 producat; & similiter Διὶ & μῆτιν, ver. 169;
 & ἔσ, ver. 184; & κακὸν, ver. 190; vide
 suprâ ad α, 51.

Ver. 166. — γλαυκῶπις] Vide suprâ ad
 α, 206.

Ver. 167. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων
 αἰζῶσα.] Illa viam celerans —

Nulli visâ cæto decurrit tramite virgo.
 Æn. V. 609.

Ver. 168.] Fuerunt apud Antiquos, qui
 hunc versum expungerent; At nullâ idoneâ
 de ca usâ.

Ver. 169. Εὐρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα.] Ὀδυσσεὺς
 παρέστη· ἐν ἑκ ἄλλῃ τις ἀληθεία ἢ φρόνησις.
 Heractid. Pontic. Vide suprâ ad α, 194.
 Cæterùm q. vari potest, quidnam hîc extiterit
 Sapientiæ sign. ularis; cùm nihil aliud hîc in-
 re egerit Ulysses; quàm quod prius, in con-
 cilio Seniorum, co. muni fuerat consensu con-
 stitutum, ver. 53, 73, 75, 77, &c. Mihi
 quidem videtur tota hæc machinatione id
 indicare Poëtam, ut quæ concilio isti Senio-
 rum, ut Duces & βασιλεῖς αἰῶνος, ver. 188,
 194, ita & ipsum quoque Ulysses non inter-
 fuisset; sed sua sapientiâ in- celledisset, quid pro-
 possit sibi haberet Argamini. εἰ. Συνέχευε θεὸς
 ὅσα φωνησέας — οἷον· ἰδὲ Ἀτρεΐδαν — οἷον
 ἔπειτ' ver. 182, 192, 194. J. idicet tamen
 Lector eruditus. Neque enim à quoquam
 hoc, quod meminerim, observatu ἢ reperi:
 Ex alterâ parte stare videtur, quòd in. 182, ver.
 407, inter septem γέροντας ἀρίστους Πάριον
 χαῖδον, Ulysses nomine appelletur.

- 170 Ἐσαώτ'· ἔδ' ὄγε νηὸς εὖσσελμοιο μελαίνης
 Ἄπ'ι'ετ', ἐπεὶ μιν ἄχϙ κραδίην κ' θυμὸν ἵκανεν.
 Ἀλγῷ δ' ἰσαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὕτω δὴ οἰκόνδε, φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 175 Φεύξεσθ', ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες;
 Καδδὲ κεν εὐχολὴν Πριάμῳ κ' Τρῳσὶ λίσσῃτε
 Ἀργεῖην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
 Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδ' αἵης;
 Ἄλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδὲ τ' ἐρώει.
 180 Σοῖς δ' αἶγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκασον,
 Μηδὲ ἕα νῆας ἄλαδ' ἐλκόμεν ἀμφιελίσσας.
 Ὡς φάθ'· ὁ δὲ ζυνέηκε θεᾶς ὅπα φωνησάσης·
 Βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε
 Κήρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιον, ὅς οἱ ὀπῆδει.
 185 Αὐτὸς δ' Ἀτρεΐδew Ἀγαμέμνονα ἀντίον ἐλθὼν,
 Δέξατό οἱ Κῆπῆρον πατρῴϊον ἄφθιτον αἰεὶ·
 Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Ὀνῖνα μὲν βασιλῆα κ' ἔξοχον ἄνδρα πιχεΐη,

- 170 Stantem: neque hīc navem bonis-transfrs-instructam nigram
 Tangebāt, quia ipsum dolor corde & animo invaserat.
 Propē igitur stans alloquuta est cæsis-oculis Minerva;
 "Generose Lærtiade, solertissime Ulysse,
 "Siccine verò domum, dilectam in patriam terram,
 175 "Fugietis, naves multa-transfra-habentes ingressi?
 "Gloriam autem Priamo & Trojanis reliqueritis,
 "Argivam Helenam, cujus gratiā multi Achivorum
 "Ad Trojam perierunt, dilectā procul à patriā terrā?
 "Verūm abi nunc ad populum Achivorum, neque cesses;
 180 "Tuisque blandis verbis cohibe virum quemque,
 "Neque sinas naves in mare trahere, quæ utrinque-impelluntur-remis,
 Sic dixit: hic autem intellexit Deæ vocem loquentis;
 Tendebatque currere, lænāmque abiecit: illam verò sustulit
 Præco Eurybates Ithacensis, qui eum sequebatur.
 185 Ipse autem Attriæ Agamemnoni obvius veniens,
 Accipit ab eo sceptrum paternum incorruptum semper:
 Cum quo ivit per naves Achivorum ære-loricatorum.
 Quemcunque quidem, seu regem, seu primarum virum inveniret,

Ver. 182. — ὁ δὲ ζυνέηκε θεᾶς ὅπα φωνή-
 σαις.]

Ἄφθιγμ' Ἀθάνας φιλότατης ἱμοὶ θεῶν·
 Ὡς ὑμαθίς εἰ, καὶ ἀποσιϙῇς, ἱμῶς
 εἰναιμ' ἀκούω, κ' ζυναρπάξω φρενί.

Sophocli. Aj. v. 16.

Ver. 183. — τὴν δ' ἐκόμισσε.] Rectè.
 Nam κομίσω, ἐκόμισα, penultimam corripi-
 unt. Vide suprà ad á 140.

Ver. 188. Ὀνῖνα μὲν βασιλῆα] Vide su-
 prà ad á, 265.

- Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παρασάς
 190 Δαιμόνι, ἃ ζε ἔοικε, κακὸν ὧς, δειδίσσεσθαι.
 Ἀλλ' αὐτὸς τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἴδρue λαΐς.
 Οὐ γάρ πω ζάφα οἶσθ', οἷο νόο Ἀτρεΐδαο.
 Νῦν μὲν πειράται, τάχα δ' ἵψεται υἱας Ἀχαιῶν.
 Ἐν βελῇ δ' ἔ πάντες ἀκῶσαμεν, οἷον ἔειπε.
 195 Μῆτι χολωσάμεν ῥέξῃ κακὸν υἱας Ἀχαιῶν.
 Θυμὸς δ' μέγας ἐς διοτρεφέα βασιλῆα.
 Τιμὴ δ' ἐκ Διὸς ἐστὶ, φιλεῖ δέ ἐμμητίετα Ζεὺς.
 Ὀν δ' αὖ δῆμα τ' ἀνδρά ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
 Τὸν ζήπῃρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ.
 200 Δαιμόνι, ἀτρέμας ἦσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκκε,
 Οἱ ζεο φέρτεροί εἰσι· ζῷ δ' ἀπτόλεμῳ καὶ ἀναλκις,
 Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμι, ἔτ' ἐνὶ βελῇ.
 Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιεῖς.

Hunc blandis verbis detinebat atans;

- 190 "Vir optime, non te decet, timidum uti, trepidare;
 "Quin ipse & sede, & alios sedere fac populos.
 "Nondum enim certò scis, quis animus Atreidae:
 "Nunc quidem tentat, mox autem penâ afficiet filios Achivorum.
 "In concilio enim non omnes audivimus, quid dixerit:
 195 "Covendum igitur, nè iratus afficiat aliquo malo filios Achivorum.
 "Ira enim magna est Jovis-alumni regis;
 "Honor autem ab Jove est, diligitque ipsum providus Jupiter.
 "Quemcunque verò plebeium virum videret, vociferantemque offenderet,
 Hunc sepro percutebat, increpitabatque voce;
 200 "Improbe, quietè sede, & aliorum verba audi,
 "Qui te præstantiores sunt: tu autem imbellis & invalidus,
 "Neque unquam in bello æstimatus, neque in concilio.
 "Non quidem ullo pacto omnes regnabimus hîc Achivi:

Ver. 190. Δαιμόνι] Habet hæc vox apud Homerum semper aliquam Incantationis significationem, sed non semper acerbam. Carnotarius.

Ver. 191. Ἀλλ' αὐτὸς τε κάθησο.] Quid enim inter κάθισον & κάθησο interfit, vide supra ad 4, 565. Mihi tamen ita potius distinguendum videtur, ut vox κάθισον, Homeri utique temporibus, ejus fuerit, qui simpliciter ut sedat aliquis, aliove sedere faciat, jubet; ἦσο autem, vel κάθησο, ejus qui, sive sistant, sive sedent, alloquatur, & sedere & quietum permanere jubeat.

Ver. 196. Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ] Apud Aristotelem, Rhetor. lib. 2. c. 2. legitur; Θυμὸς δὲ. Quod & in uno MS r perit Barnejius. Sed vera lectio est, δὲ. Vide supra ad 4, 51.

Ver. 197. — μμητίετα Ζεὺς.] Vide supra ad 4, 175.

Ver. 200. Δαιμόνι. ἀτρέμας ἦσο.] Accusatum narrat Socrates Xenophon, quod, hos versus sæpius repetendo, ad Ignorantiam scilicet hortatus sit plebem. Τὸ δὲ Ὁμήρῳ, ἔφη ὁ καθήγορος, πολλάνκις αὐτὸν λέγειν, &c. Απομνημον. lib. 1.

Ver. 203. Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν] Artificium & εὐπρέπειαν harum duarum orationum rectè explicat Dionys. Halicarnassicus; in quibus Ulysses, dum Plebem alloquitur, Duces increpat; dum Duces, Plebem. Quod enim ad Duces ait, Οὐ γάρ πω ζάφα οἶσθ', & νῦν μὲν πειράται, &, ἐν βελῇ δ' ἔ πάντες ἀκῶσαμεν, in hoc Militis scilicet objurgat: Quod autem ad Milites ait, Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν, & ἐπ' ἀγα-
 θόν

- Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ· εἰς κοίραν' ἔσω,
 205 Εἰς βασιλεὺς, ὃ ἔδωκε Κρόνῳ παῖς ἀγκυλομήτεω
 Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ Θέμισας, ἵνα ῥίψιν ἐμβασιλεύῃ.
 Ὡς ὅγε κοιρανέων διέπε σρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
 Αὖτις ἐπεσσεύοντο, νεῶν ἅπο καὶ κλισιάων,
 Ἥχῃ· ὡς ὅτε κύμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
 210 Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, ραμαργεῖ δὲ τε πόνῳ.
 Ἄλλοι μὲν ῥ' ἔζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καβέδρας.
 Θερσίτης δ' ἔτι μὲν ἀμετροπῆς ἐκολῶα,
 Ὃς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ἦσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ἦδη,
 Μὰ ψ, αἰτὰρ ἔκατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεύσιν,

“ Non bonum, multorum principatus: unus princeps esto,

205 “ Unus rex, cui dedit filius Saturni versuti

“ Sceptrumque & jura, ut ipsis dominetur.

Sic ille imperatorem-agens dirigebat exercitum. Illi autem ad concilium

Rursus ruebant, à navibus & tentoriis,

Cum tumultu: sicut cum fluctus multum-strepentis maris

210 Littore magno fremit, resonátque pontus.

Ac cæteri quidem sedebant; tenebantque sedes.

Thersites autem adhuc solus blaterans tumultuabatur,

Qui verbis animo suo & scurrilibus & multis nōrat;

Temerè, ac non prout decebat, contendere regibus;

ὅτι πολυκοιρανίῃ, hoc verò *Ducibus* esse reprehensionem voluit. “Α γὰρ ἰβύλετο καθάψασθαι τῶν βασιλέων, τῷ δήμῳ διελέγετο· ἃ δ' ἰβύλετο ἐπιτιμῆσαι τῷ δήμῳ, τοῖς βασιλεῦσι διέλεγετο. Lib. qui inscribitur *Τέχνη*, c. 9.

Ver. 204. Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ.] Aliud hoc, quàm si dixisset, ἢ ἀγαθὸν, &c.

Sic *Virgilius*;

Triste lupus stabulis: —

“Dulce satis humor: — *Eclg.* III. 80, 82.

Ver. 205. — ὃ ἔδωκε Κρόνῳ παῖς ἀγκυλομήτεω

Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ Θέμισας, ἵνα ῥίψιν ἐμβασιλεύῃ.]

Πάνυ χαλῶς “Ομηρῶς, ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ τῷτο ἔφη, ὡς ἔχ' ἅπαντας παρὰ τῷ Διὶ ἔχοντα; τὸ σκῆπτρον καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ μόνους τὰς ἀγαθούς *Dio. Cbrystoff. Orat.* 1. Cæterum totus hic versus 206, (teste *Spondano*) pro spiritu est annotatus in codice *Didymi*, ubi ad marginem scribitur νόθος. Et in *Scholii* quæ appellantur *Didymi*, nulla ejus sit mentio. Quin & in *Mori MS* (teste *Barnesio*) deest iste versus. Et sine sententiæ detrimento (quantumvis eum necessarium existimet *Barnesius*) posset sanè abesse. Rectè enim explicat *Euthybius*: ὃ ἔδωκε (τὸ βασιλεύειν δηλαδὴ) Κρόνῳ

παῖς ἀγκυλομήτεω: Ut adeò versusum istum 206 nec *Euthybius* videatur agnovisse. Porro vox ista, ῥίψιν, hoc in loco, vix habet quò referatur: Nam in libro *πρωο*, ubi versus similis legitur, (Σκῆπτρον τ' ἠδὲ Θέμισας, ἵνα ῥίψι βασιλεύσῃ,) vox ῥίψι rectè refertur ad præcedentem, λαῶν. Denique cum versus iste dubius, antè editus fuisset, — ἵνα ῥίψιν βασιλεύῃ; *Barnesius* ex *Dion. Cbrystoff.*, & ex uno MS, non malè eiecit, — ἵνα ῥίψιν ἐμβασιλεύῃ: Nam alioqui scribendum esset ῥίψισιν, quod est valde durum.

Ver. 210. Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, ραμαργεῖ δὲ τε πόνῳ.] Citat hunc versum *Dionys. Halicarn.* ad demonstrandum quædam esse viciâ καὶ θαλασσίων τῶν υποκειμένων τὰ ὀνόματα, καὶ — μιμητικὰ τῶν πραγμάτων. Περὶ συνθέσεως, §. 16. De cuiusmodi vocabulis *Demetr. Phalerens.* Τὰ δὲ ποιημένα ὀνόματα (inquit) — ποιῶν μάλα μεγαλοπρεπῆσαν, διὰ τὸ οἷον φόβος ἐκκίνας. Περὶ Ἑρμηνείας, §. 54, 95. Vide infra ad γ', 363; & δ', 455.

Ver. 212. — ἀμετροπῆς ἐκολῶα.] “Verba illius multa & ἄκοσμα, strepentiū sim. modo *Graculorum similia*,” *Gell.* lib. 1 c. 15.

- 215 Ἄλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοῖον Ἀργείοισιν
 Ἐμμεναι· αἴσχιστον δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
 Φολκὸς ἦν, χωλὸς δ' ἕτερον ποδᾶ· τῷ δὲ οἱ ὤμων
 Κυρτῶ, ἐπὶ στήθεσσι Συνοχωκότε· αὐτὰρ ὑπερθε
 Φοξὸς ἦν κεφαλῇ, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
 220 Ἐχθιστον δ' Ἀχιλλῆϊ μάλις ἦν, ἡδ' Ὀδυσσῆϊ
 Τῷ γὰρ νεικεῖσκε. Τότ' αὖ Ἀγαμέμνονι δῖω
 Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνειδέα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
 Ἐκπάγλως κοτόοντο, νεμέσσηθεν τ' ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νέικεε μύθῳ.
 225 Ἀτρεΐδῃ, τέο δ' αὐτ' ἐπιμέμφεαι, ἡδὲ χατίζεις;
 Πλεῖαί τοι χαλκῷ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
 Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρεται, ἅς τοι Ἀχαιοὶ

- 215 Verum quodcumque ei videretur ridiculum Argivis
 Fore: Turpissimus autem vir ad Ilium venit:
 Strabo erat, claudusque altero pede; & ipsius humeri
 Gibbi, in pectus contracti: at supernè
 Acutus erat capite, rarum verò suprà sparsum erat capillamentum.
 220 Inimicissimus autem Achilli maximè erat, & Ulyssi;
 His enim præcipuè convitari solebat. Tum verò Agamemnoni nobili
 Stridulè clamans dicebat probra: huic itaque Achivi
 Vehementer irati erant, & indignabantur animo:
 At hic altè vociferans, Agamemnonem increpabat sermone;
 225 "Atrida, quam ob rem quereris, aut quæ re indiges?
 "Plena tibi ære tentoria, multæ & mulieres
 "Sunt in tentoriis selectæ, quas tibi Achivi

Ver. 215. Ἄλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιτο.] Fuerunt inter Veteres qui hoc ita acciperent, ut fuerit illud ridiculum ab Achivis existimatum, quodcumque dixisset *Tberfites*. Atque hoc modo explicat *Scholias*. Mihi multò simplicius aptiusque videtur, tum ad *verborum* tum ad *sententiæ* constructionem; ut *Tberfites* ad contentionem ea sit locutus, quæcumque Achivis risum movere posse a. bitraretur. Quomodo plerique hodie interpretantur.

Ver. 216. — αἴσχιστον δὲ ἀνὴρ] Pulcherrima hæc viri, & ad deformitatem animi & ad corporis pravitatem insignis, descriptio. *Γεγραμμένον* — *Θεορίτου* *πρόσωπον* ἰδόντες ἡδόμεθα & θαυμάζομεν, οὐχ ὡς καλόν, ἀλλ' ὡς ὁμοιον. — ἡ δὲ μίμησις ἂν τε περὶ φαύλων, ἂν τε περὶ χερσὶν ἐφικταὶ τῆς διορίτητος, ἐκαινέται. *Plutarch.* de audiend. Poëtis. Porro, lepidè admodum de hæc descriptione *Lucianus*: "Ἡ τις γραφὴ κατ' αὐτοῦ [καθ' Ὁμήρου] ἀπειρηγμένη ὁραῖς ὑπὸ Θεορίτου, ἵφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἰσχυρῶς & ἐνίκτηεν Ὀμήρου, Ὀδυσσεὺς συνήγορεύοντο." *Var. Histor. lib. 2.* Est denique, ad artificium Poëmatum, nihili esse, quod hic annotantur

nonnulli; utique unum omnium formosissimum *Nireæ*, itidemque omnium maximè deformem *Tberfitem*, semel depictos, nunquam deinceps in toto Poëmate memoratos.

Ver. 219. — ἐπενήνοθε] Non, ut Lexicographi, ex præterito ἐπενήνοθα: sed ex *avris* ἐπενήνοθεν. Aliàs enim non constaret *Temperum* ratio. Vide suprà ad a. 37; & infra ad d. 492.

Ver. 220. Ἐχθιστον δ' Ἀχιλλῷ] — semperque odiis & crimine Drances Insensus juveni Turno. — *Æn.* XI. 122.

Τὴν δὲ τῷ ἡδὺ μοχθηρίαν Συνοχωκτάτα & δι' ἐνὸς ἔφρασαν "Ἐχθιστον δ' Ἀχιλλῷ μάλις ἦν, ἡδ' Ὀδυσσῆϊ." *Περὶ πολλὰ γὰρ τις φαυλότητον, τὸ τοῖς κρατίστοις ἐχθρον εἶναι. Plutarch.* περὶ φθόνου & μίσους, sub initio.

Ver. 221. Τῷ γὰρ νεικεῖσκε] Convitari solitus erat. De vi hujus temporis imperfecti, vide suprà ad a. 37.

Ver. 222. Ὀξία κεκληγὼς] A κλάω, κεκληγὼς; eadem analogiâ, atque à φαῖναι, πείφειν; à κράω, κειράω; & similia. Vide suprà ad ver. 314.

Πρωτίσῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πολίεθρον ἔλωμεν.

Ἥ ἐτι καὶ χρυσὸν ἐπιδεύεαι, ὃν κέ τις οἴσει

230 Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου, υἱὸν ἄποινα,

Ὅν κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω, ἢ ἄλλῳ Ἀχαιῶν;

Ἥ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεται ἐν φιλότῃ,

Ἦν τ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχεαι; Οὐ μὲν ἔοικεν

Ἀρχὸν εὐνοῖα, κακῶν ἐπιβασκόμεν υἱας Ἀχαιῶν;

235 Ὡς πέπονες, κακὰ ἐλέγχε', Ἀχαιῆδες, ἐκ ἔτ' Ἀχαιοί,

Οἵκαδ' ἐπερ ζῦν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' εἴωμεν

Αὐτῶ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεισσέμεν, ὅφρα ἴδῃται

Ἥ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἥ καὶ ἐκί·

Ὅς καὶ νῦν Ἀχιλλῆα, ἔο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,

240 Ἥτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπέρας.

“ *Omnia primo datus, cum urbem ceperimus.*

“ *An adhuc & auro indiges, quod quis afferat*

230 “ *Trojanorum equum-domitorum ex Ilio, pro filio redemptionis pretium,*

“ *Quem ego vinctum duxero, vel alius Achivorum?*

“ *Aut mulierem juvenem, cui misceris amore,*

“ *Quamque ipse seorsum detineas? Minime quidem decet*

235 “ *Principem existentem, in mala inducere filios Achivorum.*

“ *O imbelles, ignava probra, Achæides, non amplius Achivi,*

“ *Domum cum navibus redeamus: hunc verò finamus*

“ *Isthic ad Trojam præmia concoquere, ut sciat,*

“ *An in aliquo ei & nos adjumento simus, an non:*

“ *Qui etiam nunc Achillem, se multò fortiorem virum,*

240 “ *Contumeliâ affecit: Ereptum enim habet ejus præmium, quod ipse vi abstulit.*

Ver. 228. Πρωτίσῳ δίδομεν, — πολίεθρον ἔλωμεν. — [Ὅν κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω.] Pulcherrimè hic *Personæ* servit Poëta, dum vitum omnium ignavissimum gloriosius *de se* inducit jactantem, quàm ipsum *Achillem* omnium fortissimum, etiam ferocientem insuper illum & iratum. Vide infra ad γ', 401. Ἄς [πράξει] ὁ ποίητὴς ἐπαίει [πρωτόπῳ] προσωποποιῶν ἀποδίδωσιν. Οἷον ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα λέγει, καίτοις λέγον μιστ' ὀργῆς.

Οὐ γὰρ [οἱ ποτε ἴσταν ἔχω γέρας, ὅππότε] Ἀχαιοί

Τρώων ἐκπέρσσω· εὐναίεμενον πολίεθρον· ὁ δὲ Θεορίτης τῷ αὐτῷ λαιδορέμεν· λέγει,

ἔς τοι Ἀχαιοί

Πρωτίσῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πολίεθρον ἔλωμεν.

ἢ πάλιν ὁ Ἀχιλλεὺς.

αἱ κ' ἐποθὶ Ζεὺς

Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἑξαλαπάξαι·

ὁ δὲ Θεορίτης,

Ὅν κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω —

Plutarch. de audiend. Poëtis.

Ver. 233. Ἦν τ' αὐτὸς ἀπὸ] Quâ ratione

hic αὐτὸς; & δίδωμεν, suprâ ver. 228; & ἔο, infra ver. 239, ultimam producat; vide suprâ ad α', c. 1. *Barnesius* sic legi posse auguratur, “ Ἦν αὐτὸς τ' ἀπο, longe melius: Imò verò, ad *vim* particulæ τὲ longe *rejus*.

Ver. 235. Ὡς πέπονες, — Ἀχαιῆδες, ἐκ ἔτ' Ἀχαιοί.]

O verè Phrygiæ, neque enim Phryges!

Æn. IX. 617.

Ver. 238. Ἥ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν.] Vide suprâ ad ver. 228.

Ver. 239. Ὅς ἢ νῦν Ἀχιλλῆα] Τῷτο ἢ ἡ Ὀμήρου τέχνη. Ἐπειδὴ γὰρ ἴσμεν τὸ κρατοῦν ἀγανακτῆναις ὑπὲρ Ἀχιλλεὺς πρὸς Ἀγαμέμνονα, ἀνίστασιν αὐτῷ συνήγορον ἐπιφθονον, γελῶν. ἢ ἐν τῇ τῷ συνήγορῳ παρὰ ἀφανιστῇ τὸ δίκαιον τῷ πρᾶγματι.

— Εἰ μὴ γελῶν· ἢ ἄξιον· μίσους ἦν, ἰσχυρὰ τὰ λεγόμενα ὑπὲρ Ἀχιλλεὺς. Διὸς τῷτο ἢ γέλως τοῖς Ἕλλησι γίνεται, ἢ ἐν τῷ γέλωτι διάλυσις τῆς (πυθῆς) τῆς εἰς τὰς πεντρίδας. *Dion. Halic. Τέχνη, c. 12.* Tantum utique interest, quis quid dicat.

Ἀλλὰ μάλ' ἐκ Ἀχιλλῆϊ χόλῳ φρεσίν, ἀλλὰ μέθῃμων.
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρεΐδῃ, νῦν ὕσατα λωθήσαιο.

Ὡς φάτο, νεικεῖων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίσατο διῶ· Ὀδυσσεύς,

245 Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῶ ἠνίπαπε μῦθῳ·
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής,

Ἰσχεο, μῆδ' ἐθέλ' οἷῳ ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν·
Οὐ γὰρ ἐγὼ ζεο φημί χειριότερον βροτὸν ἄλλον
ἔμμεναι, ὅσσοι ἄμ' Ἀτρεΐδῃς ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.

250 Τῷ ἐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ σόμ' ἔχων ἀγορεύεις,
Καί ζφιν ὀνειδέα τε προφέροισ, νόσον τε φυλάσσοις.
Οὐδε τί πω ζάφα ἰδμεν, ὅπως ἔσαι τὰδε ἔργα·

Ἦ εἴ, ἥε κακῶς, νοσήσομεν υἱες Ἀχαιῶν.

Τῷ, νῦν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,

255 Ἦσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδῶσιν

Ἠρώες Δαναοί· ζὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.

Ἀλλ' ἐκ τοι ἔρέω, τὸ δὲ κ' τετελεσμένον ἔσαι·

Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραΐνοῖλα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὦδε,

Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπέειχ,

“ Veruntamen non Achilli bilis est in praeordiis, verum scorsum est;

“ Alioqui enim, Atrida, nunc postremum injurius fuisses.

Sic dixit, convitiatus Agamemnoni, pastori populorum,

Thersites: huic autem citò afficit nobilis Ulysses,

245 Et ipsum torvè intuitus duro increpavit sermone;

“ Thersite loquacissime, vocalis quamquam sis concionator,

“ Define, neque velis solus contendere cum regibus:

“ Non enim ego, quam tu sis, censeo pejorem mortalem alium

“ Esse, quotquot cum Atridis ad Ilium venerunt.

250 “ Quare nè reges in ore habens concioneris,

“ Neu ipsis probra objicas, & reditionem observes.

“ Nondum planè scimus quomodo futura sint hæc facta;

“ Utrum bonè, an malè, redituri simus filii Achivorum.

“ Propterea nunc Atridæ Agamemnoni, pastori populorum,

255 “ Sedes jaciens convicia; quia ei valde multa dant

“ Heroës Danaï: tu verò maledictis-irritans concionaris.

“ Sed tibi edico, quod & perfectum erit:

“ Sicubi iterum te insanientem deprehendero, sicut jam hîc;

“ Ne amplius deinceps Ulyssi caput super humeros sit,

Ver. 246. Θερσίτ' ἀκριτόμυθε] Pulcherri-
ma super hâc te Plutarchi observatio. Ὁ
Θερσίτης ὑπὸ τῷ Ὀδυσσεύς, ὃ χωλός, ὃ φα-
λακρὸς, ὃ κυρτός, ἀλλ' ἀκριτόμυθος λοιδορεῖ-
ται. Τὸν δ' ἠφαιστο ἡ τακῆσα ἢ φιλοφρονη-
μαίη προσηγύρευεν ἀπὸ τῆς χαλότητος.

“ Ὅρσο κυλλοπύδιον, ἰμὸν τίη.”——
De audiend. Poëtis.

Ver. 257.——τὸ δὲ κ' τετελεσμένον ἔσαι.]
Vir doctissimus Henr. Stephanus legendum
conjecit quomodo & Barnesius deinceps edidit,
τίδε καί. Sed, ut opinor, minus rectè.

- 260 Μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένῳ εἶην,
 Εἰ μὴ ἐγὼ, Σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
 Χλαῖνάν τ' ἡδὲ χιτῶνα, τὰ τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
 Αὐτὸν δὲ κλαίουσα Θοάς ἐπὶ νῆας ἀφήςσω,
 Πεπληγὼς ἀγορήθεν αἰεκέσσι πλεγγῆσιν.
- 265 Ὡς ἄρ' ἔφη Κηέπρω δὲ μετὰφρενον, ἡδὲ κ' ὦμοι
 Πλῆξεν· ὁ ἰδνῶθη θαλερόν δ' οἱ ἔκπενε δάκρυ.
 Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μελαφρένα ἐξυπανέσθη,

- 260 " Neque posthac Telemachi pater vocer,
 " Si non ego, te comprehenso, tuas quidem vestes exuero,
 " Lenamque & tunicam, quæque pudenda contegent;
 " Ipsum autem flentem veloces ad naves demiserō
 " Cæsum è concione duris verberibus.
- 265 Sic dixit: sceptroque tergum atque humeros
 Percussit; ille verò intorquebat se; uberes autem ei exciderunt lachrymæ;
 Vibexque cruenta in dorso exorta est,

Ver. 262.—τὰ τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει.] *breuibz* semper habitis,) *penultimam* circumflecti non posse. Excipiunt tamen αὐλαξ, χοῖνιξ, καλαῦροψ, & similia. At verò *Excipi* hæc omnino non debent. Nam, ratione accentuum, syllaba longa est ea, quæ *naturâ*, (Vocali nimirum longâ existente) non utique quæ *positione* solâ producitur.

Ver. 267. Σμῶδιξ] Hoc in vocabulo, quæstio existit duplex; ad *orthographiam* altera, altera ad *Accentum*.

De *orthographiâ*; contendit *Barnesius*, "legendum omnino Σμῶδιξ, Homeri ipsius "auctoritate, ψ, 716, Πικυαὶ δὲ Σμῶδιξ." Et eadem sanè analogiâ scribi potest Σμῶδιξ, quâ φάλαγξ, &c. Attamen γ' istud jamdudum habemus, in literâ ξ inclusum. Est nimirum Σμῶδιξ, (& ante inventum ξ, verisimillimum est scriptum fuisse, Σμῶδιγς, vix autem Σμῶδιγς) quod haud advertit *Barnesius*. Similiter φλῆψ, quod est φλῆγς; & φλῆξ, quod est φλῆγς; & Κάξ, quod est Κάγς; Et similia. Quâ tamen de re, vide & *Athenæum* aliter disputantem, (lib. 9. c. 10. sub *fine*.) propositâ questione de vocibus ἔργυξ, ἔργυγς; ὄνυξ, ὄνυγς; κήρυξ, κήρυγς; &c. Similiter & duplex ista litera ξ, in principia sua non uno modo resolvitur. Vox φράξω, enuntiabatur (& ante inventam ξ, verisimile est *exaratam* fuisse) φράδω; unde ἱσφάδον, ὠσφάδα, & (in linguâ *Doricâ*) φράδω. At φράξω, ἀρπάξω, τρύξω, τρίζω; cùm & in linguâ *Doricâ* literam ξ servent, & in *Aoristo* ac *præterito* medio non utique δ, sed γ assumant; in his verisimile est ipsam ξ sonum compositum habuisse, qui ad γ; vel κς propius quàm ad δς accedisset. Item λείψαι, æquè est λείψσαι ex λείπω, ac λείπει ex λείπω.

De *Accentuum* ratione qui scripserunt, regulam uno ore hanc tradunt; ubi *Ultima* *fit longa*, diphthongis nimirum οι & αι pro

breuibz semper habitis,) *penultimam* circumflecti non posse. Excipiunt tamen αὐλαξ, χοῖνιξ, καλαῦροψ, & similia. At verò *Excipi* hæc omnino non debent. Nam, ratione accentuum, syllaba longa est ea, quæ *naturâ*, (Vocali nimirum longâ existente) non utique quæ *positione* solâ producitur. Nam οἶκόν μου, οἶκόν Κυ, & similia, *semper* circumflectunt. Pari igitur ratione, circumflecti itidem debent αὐλαξ, χοῖνιξ, καλαῦροψ; ut quæ ultimam, Vocali *brevis* constantem, *positione* solâ producant. De voce, καλαῦροψ, res per se manifesta est: Ex genitivus αὐλάω; χοῖνιξ, aliquo modo colligi videtur, αὐλαξ & χοῖνιξ vocalem *brevis* in ultimâ habere, ideòque circumflecti debere. Ex genitivis κήρυξ, φοῖνιξ [nam quæ *Homero* scripta sunt φοινικέσσαι & φοινικέσσαν enuntiabantur φοινικέσσαι & φοινικέσσαν, quomodo & scribi deinceps cœpta sunt;] veri admodum simile est κήρυξ & φοῖνιξ vocalem *longam* in ultimâ habere, ideòque circumflecti omnino non debere. Κατήλας, quâ parte verus apud *Aristophanem* usurpatur, penultimamne corripit, non liquet; nec proinde scribendumne sit κατήλας, an κατήλιψ. Καταῖτυξ, in obliquis casibus nusquam mihi occurrit. Denique Σμῶδιξ vocali i, brevemne habeat an longam, quandoquidem è vivis jam olim periit linguæ Græcæ pronuntiatio, sciri nullo modo potest; nec proinde scribendumne sit Σμῶδιξ an Σμῶδιξ. Levicula fortè hæc. Semel tamen annotare non pignit, cùm vulgò observata non fuerint; & *Analogia* nunquam sit nihili.

Σκήπτρα ὑπὸ χρυσεύ· ὁ δ' ἄρ' ἔζετο, τάρβησέν τε
Ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.

Sceptro ab aurea: ipse autem sedit, timuitque:
Dolensque vultu fædo, absterfit lachrymas.

Ver. 368. Σκήπτρα ὑπὸ χρυσεύ. Pronuntiabatur χρυσῷ, quomodo & scribi postea ceptum est. Nam prima necessaria producit; neque in his ulla est licentia. Sic apud *Virgilium*,

"Aurea composuit spondā,"

Æn. I. 702.

"Aurea percussam virgā"

Æn. VII. 190.

"Uno eodemque igni"

Eclog. VIII. 80.

"Unā eādemque viā"

Æn. X. 487.

Vide infra ad *ver. 811*. Porro Σκήπτρον χρυσῷ, non semper est scriptum aureum, sed clavus aureis distinctus, χρυσεῖος ἥλοις περιβαλόμενος, lib. 4, *ver. 246*.

Ver. 269. Ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ. Idem *Moschopolus* in *Schoiis* legendum contendit, ἀπομόρξατο: Quod perinde est: Scribitur enim, teste *Eustathio*, & *μύρξατο* & *ἀμύρξατο*. Idem *Moschopolus* vocem, ἀχρεῖον, refert ad δάκρυ: Sed hoc, minùs rectè. Nam ἀχρεῖον ἰδὼν, elegantissimè dictum est, & tam significanter, ut nil possit suprà. Latine dicas, inutile tuus; sicuti, torum intuens, & similia.

—acerba tuas— *Æn. IX. 794.*

Ἀχρεῖον δ' ἰδέλασσε, — *Odyss. ε', 162.*

—βλάπτει ὑπὸ τέτραμμα.

Aristoph. Eccl. 291.

Κάλεσε νῆπυ, — *Equit. 628.*

Καὶ βλάπτει δάκρυον. — *Ran. 616.*

Idem in *Vespis*, ὁ μιστὸς οὗτος, ὡς δὲ ἡ πλεονὴς βλάπτει. Et alibi, — βλάπτει γὰρ τοι ματικὸν ἡ τραγωδικόν. Observandum autem ἀχρεῖον apud *Græcos*, (quum de homine male dicitur,) non utique eum exhibere qui simpliciter sit non utilis, sed qui sit maximè *ignarus*. Sic apud *Euripidem*, *Med. ver. 296*, ἀγρία significat, non *ignaviam* (ut vulgò vertunt,) sed quicquid maximè est *detrimentosum*. Similiter apud optimos linguæ *Romanae* Auctores, *Augusti* temporibus; inutile legitur id, non quod non utile modò, sed quicquid *utili* maximè est *contrarium*. Nempe *Exemplum* inutile est id, non quod non utile, sed quod *perniciosum* est: & *Servius* inutilis is, non qui non utilis, sed qui *communis* nequissimus. "Seditiosum & INUTILE M EM timent." *Cic. de Offic. lib. 2.* "Hæc tal' [viz. fallax, malitiosus, &c.] & alia plura, nonne INUTILE" [viz. calamitosissimum] "est, vitiorum fœbre no-

—mias?" Id. ibid. lib. 3. — "Per ignem" *Encoquitur vitium, atque excudat INUTILE* "LIS" [id est, noxius] "humor;" *Virg. Georg. I. 88.* — "Solertior ipse, Sed fœbi INUTILIOR." [fibi nimirum perniciem afferens;] *Ovid. Metam. lib. 13. ver. 37.* — "Aurum & INUTILE, Summi materiam mali." *Horat. Carm. lib. 3; Od. 24, v. 48.* Sic apud *Hirtium*, "multa Romanæ malæ & INUTILITER" [hoc est, perniciosè] "administrari." Et apud *Li-vium*, lib. 3, 33. "privatis inutilis," id est, perniciosus. Et lib. 5, c. 5. "Videte quot res quam inutilis (i. e. perniciosæ) sequantur illam viam consiliū." Et apud *Ovidium*, l. 2. *Pont. ep. 8*; "inutili fatum," id est, detrimentosum. Simili ratione, *impiger, improbus, inimicus, immittis, impius, insiduos, infamis, infelix, infestus, impudens, &c.* non eum exhibent, qui sit solummodò non piger, non probus, non amicus, non vitis, &c. sed qui sit quicquid pigro, quicquid probò, quicquid amico, quicquid viti, &c. omnium maximè sit *contrarium*. Errarunt itaque *Grammatici* isti in *Gellio* memorati, qui, de verbis quasi incuriosè & absque postis disputantes, istud *Virgilii* reprehenderunt, "Aut illaudati nescit *Bufris* aras?" illaudati, parùm idoneum esse verbum dicentes; neque id satis esse, ad faciendum scelerati hominis detestationem. Nam, ut rectè respondet *Gellius*; "qui omni in re, atque omni tempore, laudem omni vacat, is illaudatus est; isque omnium pessimus, deterrimusque est." Inculpatus, "inlar est obsoletæ virtutis: Illaudatus igitur quævis finis est extremæ malitiæ." — Eadem ratione idem *Virgilius* inamabilem "dixit *Stygiam paludem*." *Gell. lib. 2. c. 6.* Eadem reperies, & penè eisdem verbis, apud *Macrobiū*, lib. 6. c. 7. Quod hæc de re assert *Baylius*, (in voce, *Bufris*), planè Stultissimum est: "Je ne trouveroies pas un fort grand inconvénient à supposer que cet endroit de *Virgile*" [Aut illaudati nescit *Bufris* aras.] "est il des vers, où la nécessité des syllabes breves & longues engage les Poètes à se servir de paroles inutiles, ou même préjudiciables au sens. La quantité des syllabes demande bien des sacrifices aux Poètes dans les langues mortes, comme la rime leur en demande beaucoup dans les vivantes." Quasi verò non satis esset verborum, ut excusandus, detestandus, & similia innumera; quibus *Versus* (si *Diis* placet) confascinari potuisset.

Ver.

270 Οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασαν.

“Ὡδὲ δὲ τις εἶπεν, ἰδὼν ἐς πηλσίον ἄλλον

“Ὡ πόποι, ἣ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,

Βελάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων

Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄρισον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,

275 Ὅς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἐσχ' ἀγοράων.

Οὐ θῆν μιν πάλιν αὔθις ἀνήσει θυμὸς ἀγῆνωρ

Νεικεῖειν βασιλῆας ὀνειδείους ἐπέεσσιν.

“Ὡς φάσαν ἡ πλεθὺς ἀνὰ δ' ὁ πολίπορθος Ὀδυσσεὺς

“Ἐση κῆπλον ἔχων· παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,

280 Εἰδομένη κηρυκι, Λιωπᾶν λαὸν ἀνώγει·

“Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἱες Ἀχαιῶν

Μῦθον ἀκέσειαν, καὶ ἐπιφρασσάϊατο βελήν.

“Ὅς ῥφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

270 Illi autem, quamvis mœsti, super ipso suaviter riserunt.

Sic autem aliquis dicebat, intuens propinquum alium;

“ Dii boni, certè plurima Ulysses bona fecit,

“ Confiliaque inchoans bona, bellumque adornans:

“ Nunc verò hoc sanè multò optimum inter Argivos fecit,

275 “ Qui hunc conviciatorem contumeliosum coërcuit à garrulitate,

“ Nequaquam certè ipsum iterum stimulabat animus præferox

“ Objurgare reges contumeliosis verbis.

Sic dixerunt multitudo. Sed urbium vastator Ulysses

Surrexit sceptrum tenens: (juxtaque cæcis oculis Minerva,

280 Assimulata præconi, filere populum jussit;

Ut simul primique & postremi filii Achivorum

Sermonem audirent, & expenderent consilium;)

Qui ipfis prudens concionatus est, & dixit;

Ver. 270. Οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ.] *Theon*
Sophista ambiguum ait, tristisne quia *Tber-*
sien cædi viderint, an quia naves cuperent
deduci: Annotante *Giphanio*. Sed ineptè
admodum Sophista. Quòd enim *Tbersien*
cæsum viderint, ob id verò ut dolerent tan-
tum abfuit, ut è contrario statim dixerint,
ver. 274. Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄρισον ἐν Ἀργεί-
οισιν ἔρεξεν.

Ver. 271. “Ὡδὲ δὲ τις εἶπεν.] Vide su-
pra ad 4, 51.

Ver. 273. Βελάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πό-
λεμόν τε κορύσσων.]

Sive fide, seu quis bello est expertus &
armis. *Æn.* VII. 235.

Ver. 274. Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄρισον.] *Al.*
Νῦν δὲ τὸ δὴ αὐτὸ μέγ' ἄρισον.

Ver. 277. — ὀνειδείους ἐπέεσσιν.] Vide su-
pra ad 4, 519.

Ver. 278. — ὁ δὲ πολίπορθος Ὀδυσσεὺς.]

Quancum & *Achilleum* appellat *Homerus*
πολίπορθον, *Iliad.* 9, 372; & φ', 550; *U-*
lyss tamen plerumque & κατ' ἔξοχον tribui-
tur hoc epitheton, ὅτι διὰ τῆς αὐτοῦ μηχανῆς
ἔαλε τὸ Ἴλιον. *Moschorus*, *Schol.*

Ση δ' ἦλα βελή Πριάμης πόλιν εὐρύγυια.

Odys. X. 230.

Pergama tum vici, cùm vinci posse coëgi,

Ovid. Metam. lib. 13, ver. 349.

“ Qui M. Antonium opprèsserit, is bellum

“ confecerit: Itaque *Homerus* non *Ajacem*,

“ nec *Achilleum*, sed *Ulyssim* appellavit πολί-

“ πορθον.” *Cic. epist. ad Famil. lib.* 10. ep. 13.

Ver. 279. — παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη.]

Vide supra ad 4, 194.

Ver. 282. — καὶ ἐπιφρασσάϊατο βελήν.]

Ità omninò scribendum cùm duplici σ; ut
rectè *Barnesius*. Vide supra ad 4, 140.

Ver.

- Ἀτρεΐδῃ, νῦν δὲ Σε, ἄναξ, ἔβελυσιν Ἀχαιοὶ
 285 Πᾶσιν ἐλέγχισον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν
 Οὐδὲ τοι ἐκτελέεσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσαν,
 Ἐνθάδὲ τοι σείχοντες ἀπ' Ἀργεῶν ἵπποπλοίοις,
 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
 Ὡσε γὰρ ἦ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
 290 Ἀλλήλοισιν οὔρουλοι οἰκονδε νέεσθαι.
 Ἥ μὲν κ' πόντον ἐσὶν ἀνιθένε' ἀνέεσθαι.
 Καὶ γάρ τις θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ τῆς ἀλόχοιο
 Ἀσχαλάα, παρὰ νηὶ πολυζύγῳ, ἥνπερ ἄελλα
 Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα.

- “ Atridæ, nunc te, rex, volunt Achivi
 285 “ Omnibus probrosissimum facere articulatè loquentibus mortalibus;
 “ Neque tibi perficiunt promissionem, quam polliciti sunt,
 “ Huc venientes ex Argo equis-apto,
 “ Illo exciso benè munito te reditum.
 “ Tanquam enim vel pueri tenelli, viduæve mulieres,
 290 “ Inter se comploratione factâ desiderant domum redire:
 “ Enimverò certè durum est, afflictum & re infectâ aliquem redire:
 “ Etenim quispiam vel unum mensem manens proci à suâ uxore,
 “ Ægrè fert, apud navem multa-transitrahentem, quam procellæ
 “ Hybernæ detinent, commotumque mare:

Ver. 284. Ἀτρεΐδῃ, νῦν δὲ Σε.] “ Admi-
 “ rabilis oratio *Ulyssis*, & omni virtute elo-
 “ quentiæ perfecta.” *Camerar.* “ Nonne
 “ vel dictæ in *secundo* libro sententiæ, omnes
 “ litium ac consiliorum explicant artes?
 “ Affectus quidem vel illos mites, vel hos
 “ concitatos, nemo erit tam indoctus, qui
 “ non in suâ potestate hunc autorem ha-
 “ buisse fateatur.” *Quintilian. lib. X. cap. 1.*
 Vide suprâ ad ver. 203. *Dionys. Halicarn.*
 hic legit; Ἀτρεΐδῃ, μάλα δὲ Σε.

Ver. 287. Ἐνθάδὲ τοι σείχοντες. *Al.* Ἐν-
 θὰδ' ἐτι σείχοντες. *Al.* Ἐνθάδ' ἐπισείχον-
 τες.

Ver. 288. Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπο-
 νέεσθαι.] Fefellit quos viderim Editores ver-
 sionum, loci hujus Syntaxis; ac si Poëta
 constructione prorsus inexplicabili id ἐκπέρ-
 σαντες dixisset, quod erat dicendum ἐκπέρ-
 σαντας. *Barneſius;* Δυῖον, inquit, ἀντι-
 πλοῦς: Ac si, quoniam omne Duale
 est Plurale, idèd & Omne Plurale posset ite-
 dem esse Duale: Quâ de re, vide suprâ ad α, 566.
 Etiam doctissimus *Camerarius* hoc in
 loco ad *Enallagen numeri* confugit. At quæ
 (malum) ista *Enallage*? quæ, si qua erit, om-
 nem omnis linguæ rationem penitus ever-

terit; quàmque in linguâ suâ vernaculâ si-
 quis usquam gentium experiri velit, nun-
 quam eam non sentiet absurdissimam. Quo-
 rum igitur hîc *nodum* in *scirpo* quærere? Uti-
 que ἐκπέρσαντ' non hoc in loco ἐκπέρσαντες
 est, sed ἐκπέρσαντα. Quid evidentius? Spo-
 sponderunt nimirum Achivi, *Ἀγαμέμνονες*
 Trojam ἐκπέρσαντα, domum cum gloriâ
 reditum. Quin &, quo magis mirere,
tribus aliis in locis repetitur idem iste versicu-
 lus; quorum in *duobus* vox ista ἐκπέρσαντ'
 necessariò ad unum *Ἀγαμέμνονem* refertur,
 in *tertio* ad *Menelaum*; β, 113; δ, 716; &
 ι, 20.

Ibid.—ἀπονέεσθαι.] Vide suprâ ad α,
 398.

Ver. 291.—ἀνιθένε' ἀνέεσθαι.] *Pest dia-*
turum laborem, re infectâ redire.—θερόν τε
 μένειν, κενόν τε νέεσθαι, ver. 298. Ut mi-
 rum sit doctissimam *Dominum Dacier* de hoc
 versu dixisse, “ *le vers Grec est assez difficile.*”
 Sunt qui hîc legendum conjiciant, πᾶσιν
 ἐσὶν ἀνιθένε' ἀνέεσθαι.

Ver. 294. Χειμέριαι εἰλέωσιν.] Enuntiaba-
 tur, χειμέριαι εἰλέωσιν. Quidam habent,
 Χειμέρια.

- 295 Ἡμῖν δ' εἵνατός ἐσι περικυπέων ἐνιαυτός
 Ἐνθάδε μιμνόντεσσι τῷ ἔννεμσίζομ' Ἀχαιῆς
 Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
 Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
 Τλήητε, φίλοι, καὶ μέιναιτ' ἐπὶ χρόνον, ὅφρα δαῶμεν.
 300 Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἥ καὶ ἔκί.
 Εὖ γὰρ δὴ τόγε ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἐς δὲ πάντες
 Μάρτυροι, ἔς μὴ κῆρες ἔσαν θανάτοιο φέρυσαι·

295 " Nobis verò nonus est, qui circumvolvitur, annus.

" Hic manentibus: quâ de causâ non succenseo, Achivos.

" Ægrè ferre apud naves recurvas: Veruntamen

" Turpe, diùque manere, inanemque redire.

" Tolerate, amici, & manete aliquandù; ut sciamus,

300 " An verum Calchas vaticenetur, an & non.

" Probè enim hoc scimus animo; estis autem omnes

" Testes, quos non Parcæ inceserunt mortis, auferentes; [quos mors non eripuit;]

Ver. 298. Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.]

Quidve domum fertis decimo nisi dedecus

anno? Ovid. Metam. l. 13.

Ver. 299. Τλήητε, φίλοι.] Cicero, de Divinatione lib. 2. locum hunc ita vertit, numeris non admodum Poëticis.

Ferte viri, & duos animo tolerate labores;

Auguris ut nostri Chalcantis fata queamus

Scire, ratosne habeant, an vanos pectoris orfus.

Namque omnes memori portentum mente retentant,

Qui non funestis liquerunt lumina fati.

Argolicis primùm ut vestita est claffibus Aulis

Quæ Priamo cladem, & Trojæ, pestemque ferebant;

Nos circum latices gelidos, fumantibus aris,

Aurigeris Divùm placantes numina tauris, Sub platano umbriferâ, fons unde emanat aquaï,

Vidimus immani specie tortuque draconem Terribilem, Jovis ut pulsu * penetrabat ab arâ:

Qui platani in ramo foliorum tegmine septos

Conripuit pullos: Quos quum consumeret octo,

Nona super tremulo genitrix clangore volabat:

Cui ferus inmani laniavit viscera morsu.

Hunc, ubi † jam teneros volucres matremque peremit,

Qui luci ediderat genitor Saturnius idem Abdidit, & † duro formavit tegmina saxo.

Nos autem timidi stantes mirabile monstrum

Vidimus in mediis Divùm vorfariet aris. Tum Calchas hæc est fidenti voce locutus:

Quidnam torpentes subito obstupuistis, Achivi?

Nobis hæc portenta Deum dedit ipse creator,

Tarda & sera nimis, sed famâ ac laude perenni.

Nam quot avestetro macatas dente videtis, Tor nos ad Trojam belli exantlabimus annos,

Quæ decimo cadet & pœnâ fatiabit Achivos.

Edidit hæc Calchas; quæ jam matura videtis.

Ver. 301.—τόγε] Al. τῶδε.

Ver. 302. Μάρτυροι.] Vide suprâ ad 2, 338.

Ibid.—ἔς μὴ κῆρες ἔσαν θανάτοιο φέρυσαι.] Ὅσους μὴ προκαταρπάσας ὁ θάνατος ἀπῆλθεν. Schol. Similiter apud Virgilium:

—postquam te fata tulerunt.

Eclog. V. 34o

* Ita Davifus ex MSS & editis vetustioribus. Al. penetraret. Nentrum malè.

† Ita Davifus: Al. iam teneros.

‡ Ita Davifus: Al. duro formavit tegmina saxi. Al. duro firmavit tegmina saxo.

- Τὴν δ' ἐλελιζάμεν· ὡς ἔρυγε λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στυθοῖο, καὶ αὐτὴν,
 Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεός, ὅσπερ ἔφην·
 Λαῶν γὰρ μιν ἔθηκε Κρόνος παῖς ἀγκυλομήτεσσι.
 320 Ἡμεῖς δ' ἐσαότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.
 Ὡς ἔν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἐκατόμβας
 Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε
 Τίπ' ἄνεω ἐγένεσθε, καρπηκομόωης Ἀχαιοί;
 Ἡμῖν μὲν τὸδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς,
 325 Ὅψιμον, ὀψιτέλεσον, ὃς κλέε' ὑποτ' ὀλεῖται.
 Ὡς ἔτ'· κατὰ τέκν' ἔφαγε στυθοῖο, καὶ αὐτὴν,
 Ὀκτῶ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
 Ὡς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίζομεν αἰεθι,
 Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἰρήσομεν εὐρυάγυιαν.
 330 Κεῖνός θ' ὥς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 Ἀλλ' ἄγε, μέμνετε πάντες, εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 Αὐτῶ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἔλωμεν.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἱάχον, (ἀμφὶ δὲ νῆες

“ Hanc autem implicans alāprehendit valdè clamitantem.

“ Verùm postquam natos devoraverat passeris, & ipsam,

“ Hunc quidem mirabilem fecit Deus, qui ostenderat:

“ Lapidem enim ipsum fecit Saturni filius versuti:

320 “ Nos autem stantes admirabamur, quale factum esset.

“ Sic igitur terribilia portenta Deorum subiere hecatombas:

“ Calchas verò statim deinde vaticinans *hoc modo* concionabatur:

“ Cur muti facti estis, comantes Achivi?

“ Nobis quidem hoc ostendit signum magnum providus Jupiter,

325 “ Serum, feri exitus; cujus gloria nunquam peribit.

“ Utique, ut hic natos devoravit passeris, & ipsam,

“ Octo, ac mater nona erat, quæ pepererat natos:

“ Sic nos tot annos bellabimus ibi;

“ Decimo autem urbem capiemus latas vias habentem.

330 “ Et ille *quidem* sic concionatus est: quæ utique nunc omnia complentur.

“ Verùm age, manete omnes, bene-ocreati Achivi,

“ Hic, quousque urbem magnam Priami ceperimus.

Sic dixit: Argivi verò altum clamabant (circumcircaque naves

Πέραισι καὶ θαλαπύροις διαπερῶναι.

Equit. 1400.

Ὅς ἐν βόσκει περὶ γῆς καὶ δικαία νόμιμα.

Id. ibid. 256.

Πειρώντες ὅσπερ Ἰλλυριοὶ περὶ γῆς.

Id. Aoi. 1524.

Reliqua apud ipsum *Homærum* occurrunt.

Ver. 321, 322. Ὡς ἔν· ἐκατόμβας· Κάλχας

ἢ αὐτίκ'· *Id.* Ὡς, ἔν· ἐκατόμβας, Κάλχας

αὐτίκ'.

Ver. 324.—μυτίετα Ζεὺς.] Et similiter infra, *ver. 336*, ἰσώτα Νέστωρ. Vide supra ad 4, 175.

Ver. 329.—πόλιν αἰρήσομεν] Vide supra ad 4, 51.

Ver. 330.—τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.] Cic. “ *quæ jam matura videtis:*” Quæ jam propè est ut perficiantur.

Ver.

- Σμερδαλέον κονάβησαν, αὔσαντων ὑπ' Ἀχαιῶν,)
 335 Μῦθον ἐπαινέσαντες Ὀδυσσῆα θείοιο.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερῆνια ἱππότα Νέστωρ·
 ὦ πόποι, ἦ δὴ παίσιν εἰκότες ἀγοράασθε
 Νητιάχοις, οἷς ἔτι μέλει πολεμῆϊα ἔργα.
 Πᾶ δὲ συνθεσῆαι τε καὶ ὄρκια βησεται ἡμῖν;
 340 Ἐν πυρὶ δὴ βελαί τε γενόιατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν,
 Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαί, ἥς ἐπέπιθμεν.
 Αὐτῶς γὰρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, ἐδὲ τι μῆχρα
 Εὐρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' εἴυες.
 Ἀτρείδῃ, (ὃ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀσεμφέα βελὴν,
 345 Ἀρχεὺ Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμῖνας·
 Τεῶδε δ' ἑα φθινύθειν, ἓνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν

Terribiliter sonitum-reddebant, clamantibus Achivis,)

- 335 Sermone collaudantes Ulyssis divini.
 Inter hos autem dein dixit Gerenius eques Nestor;
 "Dii boni, reverà pueris similes loquimini
 "Parvis, quibus non sunt curæ bellica opera.
 "Quòd, obsecro, pactaque & juramenta ibunt nobis?
 340 "In igitur nempe consiliaque abierint, curæque virorum,
 "Fœderaque vini-libatione-fancita, & dextræ, quibus confisi sumus:
 "Frustrà enim verbis contendimus, neque ullam rationem
 "Invenire possumus, etiam multum tempus hîc moremur.
 "Atreïda, tu verò etiamnum, sicut prius, habens firmum consilium,
 345 "Impera Argivis in duris præliis:
 "Hos autem sine tabescere, unum & alterum, qui ab Achivis

Ver. 337. ὦ πόποι.] In hac oratione,
 "omnia (inquit Camerarius) facta & com-
 "posita sunt præclaro artificio, & ratione
 "rhetorica." Vide infra ad ver. 344.

Ibid.—ἀγοράασθε.] Ἐπὶ παρατατικῷ
 λέγεται· εἰ γὰρ ἦν ἐπὶ ἐνισχύσει, εἶχεν ἂν τὸ
 ἀβραχῶ. (Nec tamen hoc necessarium, vide
 supra ad α, 398.)—Ἰστοῖν δὲ, ὅτι τὸ ἀ
 ἀμειβλητὸν μὲν ἐπὶ τῶν παρακληθῶτων ἐστὶ
 παρ' ἰστωῖν· ἡκίτι δ' ἀναζητῶν μνῆναι, εἰ βραχῶ
 ἐπὶ τῷ ἐνισχύσει ἐστὶ. Schol. Moschoruli.

Ver. 339. Πᾶ δὴ] Ἀλ. Πᾶ δὴ.

Ver. 341.—ἥ δεξιά.]

Jungimus hospitio dexteras, —

Æn. III. 83.

—en dextra fidesque.

Æn. IV. 597.

Ver. 342. Αὐτῶς γὰρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνο-
 μιν.] Solerter admodum & occultè Ἀραμε-
 νονem ipsum hîc perstringit, λαλῶν τὴν τρα-
 χύτητα (ut rectè annotat Eustathius) πλε-
 οντικῶς καὶ κενῶς ὀφθαλμοῖς.

Ver. 344.—ἔχων ἀσεμφέα βελὴν, Ἀρ-
 χεὺ Ἀργείοισι.] Hujus orationis artificium
 pulchrè enarrat Dionys. Halicarn. Τότε ἔν
 ἄρα τέχνη.—Ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς κατασχῶν
 βύλεται τὰς ἑλλανὰς ὁμηγεμένους ἀπείναι· ὁ
 δὲ Νέστωρ, κατασχῶν ὑπὸ τῷ Ὀδυσσεὺς
 καὶ μένοντας, ἐκτραπῆσαι βύλεται, &c. Lib.
 qui inscribitur Τέχνη, cap. 8 & 9. Cæterum
 vocem, ἀρχεὺ, plerique ita scribunt, ut sit
 scilicet ἀρχισ. Henr. Stephani autem ex-
 istimat scribendum esse ἀρχεὺν: quâ ratione
 infra dictum est, ε, 200. Ἀρχεὺν Τεῶσσι
 κατὰ κρατερὰς ὑσμῖνας.

Ver. 346. Τεῶδε δ' ἑα φθινύθειν.] Ità rectè
 edidit Barnesius hoc in loco, licet aliis in eo-
 dem vocabulo sæpius peccaverit. Ἀλ. τὰς δὲ
 δ' ἑα: Quod erat valdè inficitum. De voce,
 φθινύθειν, priorem corripiente, vide supra ad
 ver. 43.

Ibid.—ἑα καὶ δύο.] Videtur hîc soler-
 ter, ut apud milites Ἀραμεννονem in gra-
 tiam ponat, Achillem perstringere. Ἀρα-
 μένωνας

- Νόσφω βελεύωσ', (ἄνυσις δ' ἔκ' ἔσεται αὐτῶν),
 Πρὶν Ἀργοσδ' ἵεναι, πρὶν κ' Διὸς αἰγίοχοιο,
 Γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόχεσις, ἢ κ' ἠκί.
 350 Φημί γάρ ἐν καλανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
 Ἥματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
 Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον κ' κῆρα φέροντες·
 Ἀσράπλων ἐπιδέξι, ἐναίσιμα ζήμαθα φαίνων.
 Τῷ, μὴ τις πρὶν ἐπειγέσθω οἰκόνδε νέεσθαι,
 355 Πρὶν τινα παρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
 Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὀρμήματά τε σοναχάς τε.
 Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐβέλει οἰκόνδε νέεσθαι,
 Ἀπτέσθω ἥς νηὸς εὐστέλμοιο μελαίνης,
 Ὅφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον κ' πτότμον ἐπίσπῃ.
 360 Ἀλλὰ, ἀναξ, αὐτός τ' εὖ μῆδεο, πείθεό τ' ἄλλω·

"Scorsum consultant, (perfectio autem non erit ipsorum *πραγματοποιήσι*.)

"Ut prius Argos redeamus, quàm & Jovis Aegiochi

"Cognoscamus, an falsa sit promissio, an & non.

350 "Dico enim annuisse præpotentem Saturnium

"Die illo, quandò naves citas conscenderunt

"Argivi, Trojanis cædem ac fatum ferentes;

"Quum fulgurabat ad dextram, fausta signa ostendens.

"Quare, nemo prius festinet domum redire,

355 "Quàm quisque apud Trojanorum uxorem dormiverit,

"Ultusque fuerit Helenæ raptum gemitusque.

"Sin autem quis vehementer volet domum redire,

"Tangat suam navem, habentem bona-transfusa-nigram:

"Ut ante alios mortem & fatum assanguatur.

360 "Sed, rex, tuque ipse bene consulito, & ausculta alteri:

δύλλας (inquit *Eustathius*) ἐξευτελίζει διὰ τὴν
 τῆς ἐλιγνότητος, ἢ μὴδὲ ὀνομάζων αὐτὴν. "Εἰς
 δὲ εἰς μὲν ὁ Θεορίτης· δευτέρῳ δὲ, ἢ ὕδατος, —
 ἢ ἢ ἑτέρως τις, ὃν ὁ ποιητὴς ἐσιώπησεν. —
 Καὶ μὴν τινες περὶ τοῦ Ἀχιλλεύου νοῦσι τὸ
 δὸς: Quanquam ipse aliter sentit.

Ver. 348. Πρὶν Ἀργὸσδ' ἵεναι.] Possit hoc
 vel ad βελεύωσι referri, ut adeo Parenthesi
 includatur ἄνυσις δ' ἔκ' ἔσεται αὐτῶν vel,
 deceptâ Parenthesi, possit " πρὶν Ἀργὸσδ'
 "ἵεναι" referri ad ἄνυσις δ' ἔκ' ἔσεται.
 Prior constructio aptior. Quod autem vertit
 Barnesius, "PRIUS QUAM Argos redea-
 "mus;" planè absurdissimum est.

Ver. 353. Ἀσράπλων ἐπιδέξι, ἐναίσιμα
 ζήματα φαίνων.]

Prospera Jupiter his, dextris fulgoribus,
 edit.

Cic. de Divinat. 2.

Cæterum de *Symoni* in hac sententiâ ἀνακο-
 Vol. I.

λάβω, *reclā Eustathius*: "Ὡς ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς
 ἀσυνδίτῳ ἀρχόμενῳ φησὶν, "Ἀσράπλων·"
 ἵνα λέγῃ, ὅτι Ἀσράπλων ἦν — Καὶ ὅρα ὅπως
 — τὸ καινοπρεπὲς τοῦτο *ζήμα* εἰς δέον τέ-
 θεικεν ὁ ποιητὴς· ἢ ἵνα, ὥσπερ τὸ νοῦμα, ἔτω
 ἢ τὸ *ζήμα* ξενίσῃ τὸν ἀκροατὴν· — ἢ ἢ μι-
 μόμενῳ ῥήτορα ἐναγώνιον, νοῦμασιν ἑαυτὸν
 ἀπασχολῶν, ἢ τῷ καταλλήλῳ τῆς *συντάξεως*
 μὴ διόλου φροντίσασθαι, ἢ διὰ τοῦτο κινδυνεύ-
 σαντα εἰπεῖν τι ἢ *κολοικοφανέρον*· ἢ μὴν
κολοικίσαντα· ὅτι μὴδὲ ἀκὼν περιπέπτωκε τῇ
 καινότητι τῆς *συντάξεως*, ἀλλ' ἐπίτηδες ἐπιτε-
 νάσατο. "Vide infra ad *ver.* 681. Item ad
 γ', 211; & ad ζ', 510; & ad κ', 224; &
 ad *Odyss.* μ', 73.

Ver. 356. — Ἑλένης ὀρμήματά τε σονα-
 χάς τε.] *Helena Profectionem*, vel Ἀρπαγὴν;
 vel etiam *Negros labores*, *Helena canit*.

- Οὗτοι ἀπόβλητον ἔπ' ἔσsetαι, ὅ, τί κεν εἶπω.
 Κρίν' ἄνδρας κατὰ φύλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
 Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγη, φῆλα δὲ φύλοις.
 Εἰ δὲ κεν ὥς ἐρῆς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
 365 Γνώσῃ ἔπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακός, ὅς τέ νυ λαῶν,
 Ἥδ' ὅσ' ἐσθλὸς ἔησι κατὰ ρέας γὰρ μαχέσονται.
 Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίη πόλιν ἐκ ἀλαπαξέεις,
 Ἡ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
 370 Ἡ μὲν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἱας Ἀχαιῶν.
 Αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Τοῖσ' τοι δέκα μοι Συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν.

“ Non rejectaneum consilium erit, quod dixerō.

“ Secerne viros per Tribus, per curias, Agamemnon,
 “ Ut curiæ curiis opem ferant, & Tribus Tribubus.

“ Quod si sic feceris, & tibi paruerint Achivi,

365 “ Cognosces dehinc, quique Ducum ignavus, quique militum,

“ Et quis fortis fuerit; per seipfos enim pugnabunt:

“ Cognosces etiam utrum Diis obstantibus urbem non sis expugnaturus,

“ An virorum ignaviā, & imperitiā belli.

Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;

370 “ Revera concione vincis, ὁ senex, filios Achivorum:

“ Utinam enim, Jupiterque pater, & Pallas, & Apollo,

“ Tales decem mihi consultores essent Achivorum:

Ver. 361.—ἀπόβλητον ἔπ'—] Quā ratione vox, ἀπόβλητον, ultimam hīc producat; item πρὶν, *ver.* 348; vide suprà ad 4, 51.

Ver. 362. Κρίν' ἄνδρας κατὰ φύλα.] Quærenti quī factum sit, ut consilium hoc utilissimum non antea dederit Nestor; rectè respondet Scholiastes, vel, ante ultimum istum annum, Græcos Trojanosque nunquam acie directā pugnam consensisse, sed incurfionibus solummodò dimicasse; vel, ante Achillis secessionem, res Græcorum in angustias nunquam fuisse adductas.

Ver. 363. Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγη.] Καὶ Παμμενὺς ἀπομνημονεύει τι μετὰ πειθῆς εἰρημίνον· ὃ γὰρ ἔφη τακτικὸν εἶναι τὸν Ὀμήρου Νέστορα, κελεύοντα κατὰ φύλα καὶ φρήτρας συλλογίζεσθαι τοὺς Ἕλληνας, — διὸν ἱερὰν παρ' ἐξώμενον τάττειν *Piwarch. in Pelsid.* Δοκτεῖ γάρ μοι καὶ τὸν Ὀμήρον οὐκ ἀδίκως ὁ Θεοαῖος αἰτιάσασθαι Παμμενὺς. ὡς πῶν ἱερῶν ἀπείροι. ὅτι φύλα φύλοις συνέταξε, καὶ φρατρία φρατρίαις συνέμιξε· δέον ἑρασὶν μὲν παρμεβάλλειν, ἵνα ἡ Σύμπας ἡ φάλαγξ, δι' ὅλης ἐμφύχον ἔχουσα

δοκμόν. *Id. Sympos. lib. 1. Probl. 2.* Atque hīc lautus admodum est *Spondanous*; qui adversus istud μετὰ πειθῆς εἰρημίνον, Homerum seridè scilicet defendit: Utique “ *TE-MERE à Pammeus reprehensum Nestorem,*” & “ *Nestoris inbitutum sua ETI-AM ratione non carere.*”

Ver. 366.—κατὰ ρέας γὰρ μαχέσονται.] Vide suprà ad 4, 271.

Ver. 367.—Γνώσεαι δ' εἰ] Contendit *Barnesius*, legendum γνώσεαι εἰ, vel γνώση δ' εἰ. Quod posterius, idem planè est ac quod habent Vulgati. Nam γνώσεαι δ' εἰ enuntiabatur primum, (quomodo deinceps & scribi cæptum est,) γνώση δ' εἰ.

Ver. 370. Ἡ μὲν αὖτ'—] Vide infrà ad *ver.* 377.

Ver. 372. Τειῶται δέκα μοι Συμφράδμονες] “ Nullis—corporis viribus: Et tamen ille dux Græciæ nunquam erit ut Asiæ similis decem habeat, ac ut Nestoris. Quod si acciderit, non dubitat quin brevi Troja sit peritura.” *Cic. de Senectute.* Vide suprà ad 4, 249 & 260.

Ver.

- Τῷ κε τὰχ' ἡμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτι,
 Χερσὶν ὕφ' ἡμετέρησιν αἰλῦσά τε περβομένη τε.
 375 Ἀλλὰ μοι αἰγίοχῳ Κρονίδης Ζεὺς ἄλγ' ἔδωκεν,
 "Ὅς με μετ' ἀπρηκῆς ἔριδας κ' νείκεα βάλλει.
 Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεὺς τε μαχεσάμεθ', εἵνεκα κέρης,
 Ἀνιγίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
 Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βελεύσομεν, ἔκ' ἔτ' ἔπειτα
 380 Τρωσὶν ἀνάβλησις κακῆ ἔσsetαι, εἰδ' ἡβαιόν.
 Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρῃα·
 Εὖ μὲν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
 Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
 Εὖ δέ τις ἄρματ' ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
 385 Ὡς κε πανημέριοι συγερωὶ κρινώμεθ' αἰρή.
 Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσειται, εἰδ' ἡβαιόν,

" Sic citò caderet urbs Priami regis,

" Manibus nostris captaque excisfaque.

375 " Sed mihi Ægiochus Saturnius Jupiter dolores dedit,

" Qui me in vanas lites & contentiones conjicit.

" Etenim ego Achillēque certavimus gratiā puellæ,

" Inter-se-adversantibus verbis: ego autem primus cæpi esse infensus,

" Sin autem unquam in unum consultabimus, non amplius postea

380 " Trojanis dilatio mali erit, ne tantillum quidem.

" Nunc autem abite pransum, ut conferamus pugnam:

" Benè quidem quisque hastam acuat, benè & scutum parat,

" Benè verò quisque equis prandium det veloces-pedes-habentibus.

" Benè verò quisque currum undique explorans, bellum meditetur:

385 " Ut per totum diem horrendo cernamus Marte.

" Nulla enim cessatio postea erit, ne tantillum quidem:

Ver. 375.—αἰγίοχῳ] Vide suprà ad 4, 202.

Ver. 377. Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεὺς τε] De hujus orationis artificio, ità Dionys. Halicarn. Ἔθα δὲ καὶ παραμυθεύμενοι τοὺς Ἕλληνας ὑπὲρ Ἀχιλλεύος ἀναπαυτοῦντας, ὁμολογίαν ἔδει παύεται τοῦ ἀμαρτήματός, ἐπάγοντας τὰδε τὰ ἔπα, " Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεὺς τε" &c. Lib. qui inscribitur Τέχνη, cap. 8. Παραμυθεῖται τὴν ὀργὴν αὐτῶν ὁ Ἀγαμέμνων ὁμολογῶν ἡμαρτηκέναι, καὶ μέμνηται τοῦ Ἀχιλλεύος, ἵνα μαλὰ αὐτῶν τὸν θυμὸν ἐπ' αὐτῷ. "Ἐποίησεν αὐτοὺς οἰκτιρεῖν, καὶ ὁμολογεῖ τὸ ἀμαρτήμα, καὶ ἀπεπλήρωσεν αὐτῶν τὸν θυμὸν εἴτα—ἐπὶ τὸ οἰκτιρεῖν ἐρχέσθαι, ἐπὶ τὸν βασιλέα—ἐπὶ τὴν ἀπειλὴν, (ver. 391.) "Ὅν δὲ καὶ ἐγὼν ἀπάσσομαι μάχης". Παραμυθεῖται τὸν θυμὸν, ὁμολογῶν ἡμαρτηκέναι, εἴτα αἰλουεῖ καὶ ἀπειλεῖ βασιλιάδης. Αὐτὸς δὲ ἡ τέχνη τίς ἐστι;—Ταύτην τὴν τέχνην τίς ἐμπαύσκει, καὶ τίς ἐξηγάσται; Ibid. cap. 9.

Ver. 381. Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρῃα.]

Quod superest, læti benè gestis corpora rebus

Procurate, viri; & pugnam sperate parati.

Æn. IX. 157.

" Breviùs & expressiùs Homerus;" Ut rectè annotavit Macrobius, lib. 7. c. 1.

Ver. 385.—κρινώμεθ' αἰρή.] De syllabâ καὶ hic productâ, infra autem ver. 387. correctâ; vide suprà ad 4, 309.

Ver. 386. Οὐ γὰρ παυσωλή—. Εἰ μὴ νύξ ἐλθοῦσα]

Continuò pugnas incant, & prælia tentent,

Ni roseus sessos jam gurgite Phœbus Ibero

Tingat equos, noctemque die labente re-ducatur,

Æn. XI. 911.

- Εἰ μὴ νῦν ἔλθῃσα διακρινέει μέν^Θ ἀνδρῶν.
 Ἰδρώσει μὲν τευ τελαμῶν ἀμφὶ ζήθεσσι
 Ἀσπίδ^Θ ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔχει χεῖρα καμείται
 390 Ἰδρώσει δὲ τευ ἵππος, εὖξοον ἄρμα τιταίνων.
 Ὀν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐβέλουγα νοήσω
 Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, ὃ οἱ ἔπειτα
 Ἀρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἢ δ' οἰωνός.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἰαχον, ὥς ὅτε κύμα
 395 Ἀκτῇ ἔφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει Νότ^Θ ἐλθὼν
 Προβλήτῃ σκοπέλῳ τὸν δ' ἔποτε κύμαλα λείπει,
 Παντοίῳ ἀνέμων, ὅταν ἐνθ' ἢ ἐνθα γένωνται.
 Ἀνσάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
 Κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἔλοιο.

- “ Nisi nox veniens diremerit ardorem virorum.
 “ Sudabit quidem cuiusque lorum circum pectora
 “ Scutis circum tegentis hominem, circum autem lanceam quisque manum fatigabitur :
 390 “ Sudabit & cuiusque equus, politum currum trahens,
 “ Quem autem ego seorsum à pugna volentem video
 “ Manere apud naves recurvas, non ei poslea
 “ Possibile erit fugere canes alitesque.
 Sic dixit : Argivi verò altum clamabant, sicut quando fluctus
 395 Ad littus altum, cum eum admoverit Notus ingruens
 Procurrenti scopulo; quem nunquam fluctus relinquunt,
 Quibusvis ventis flantibus, quando hinc vel illinc oriantur.
 Surgentes autem ruebant, sparsi per naves,
 Fumumque excitabant per tentoria, & prandium sumebant.

Ver. 388. Ἰδρώσει μὲν τευ τελαμῶν ἀμφὶ ζήθεσσι. Numeris ipsis depingitur homo pondere laborans. Vide infra ad γ', 363.

Ver. 391. Ὀν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης. Leguntur apud Aristotelem hi versus, isto modo. Ἀναγκάζει γάρ, inquit, οἱ κύριοι ὥσπερ ἐ ἐκταρ.

Ὀν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης πωλώσσοντα νοήσω,

Ὁὐ δὲ ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας. —

Ethic. lib. 3. c. 11.

Creditur memoriā lapsū Aristotelem, Heciori hæc, quæ sunt Agamemnonis, tribuisse. Fortè tamen Aristoteles non hunc, sed alterum illum locum, quæ reverà Hectoris sunt verba, citaverit; *Iliad.* 6, 348. Ὀν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε, &c. quæque deinceps sequuntur verba, à Librariis minùs peritis è loco alieno fuerint descripta. Aliàs enim Aristoteles hæc versus rectè ut Agamemnonis, ad-

ducit: Ὁ γὰρ Ἀγαμέμνων, κακῶς μὲν ἀκούων, ἠνείκετο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· ἐξελθόντων δὲ, καὶ κτεῖναι κύρι^Θ ἦν. Λέγει γοῦν,

“ Ὀν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης —, οὐ οἱ
 “ Ἀρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἢ δ' οἰωνός.
 Πάρ' γὰρ ἐμοὶ θάνατ^Θ.

De Republ. lib. 3. c. 14.

Ver. 396. Προβλήτῃ (σκοπέλῳ)
 προβλήτης saxa Pachyni.

Æn. III. 699.

Cæterum pulcherrimus totus est hic locus, & insigne exemplum τῆς ἐν τῷ διηγεῖσθαι ἐξερρασίας. Videas eum fusè & enucleatè enarratum à Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως. c. 10.

Ver. 399. Κάπνισσάν τε. Ità rectè omnino edidit Barnesius. Nàm ἐκάπνισαν penultimam corripit. *Vulgg.* malè, Κάπνισάν τε. Vide suprà ad α', 140.

Ver.

- 400 * Ἀλλ' ὃ ἄλλω ἔρεζε θεῶν αἰειγενεταίων.
 Εὐχόμεν' θάνατόν γε φυεῖν καὶ μῶλον ἄρῃος.
 Αὐτὰρ ὁ βῦν ἱέρυσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Πίονα, πενλαέτηρον, ὑπερμενεί Κρονίῳνι.
 Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀρισηῆας παναχαιῶν.
 405 Νέσσορα μὲν πρῶτιςα, καὶ Ἰδομενῆα ἀνακία,
 Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴανθε δύω, καὶ Τυδεὸς υἱόν.
 Ἐκλον δ' αὐτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
 Αὐτόματ' δὲ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
 Ἦδε γάρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεόν, ὥς ἐπονεῖτο.
 410 Βῦν δὲ περὶ σῆσαντο, καὶ ἐλοχύτας ἀνέλοντο.
 Τοῖσι δ' ἐπευχόμεν' μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων
 Ζεῦ κύδιζε, μέγιστε, κελαϊνεφές, αἰθέρι ναίων,
 Μὴ πρὶν ἐπ' ἥελιον δύναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,

400 Alius autem alii sacrificabat deorum semper-existentium,
 Orans ut mortem fugeret, & discrimen belli.

Atque ipse bovem sacrificavit rex virorum Agamemnon
 Pinguem, quinquennem, præpotenti Saturnio:
 Vocavitque Senes optimates omnium Græcorum:

405 Nestorem quidem primum, & Idomeneum regem,
 Ac deinde Ajaces duos, & Tydei filium;
 Sextum autem Ulyssæ, Jovi consilio æqualem,
 Spontaneum verò ei venit bello strenuus Menelaus:
 Nōrat enim in animo fratrem, quomodo laboraret.

410 Bovem itaque circumsteterunt, & molas sustulerunt.

Inter hos autem orans dixit rex Agamemnon;

“ Jupiter gloriosissime, maxime, atras-nubes-cogens, in æthere habitans,
 “ Ne prius sol occidat, & tenebræ adveniant,

Ver. 400.—ἔρεζε] *Al.* ἔρεξε. Vide supra ad α', 444.

Ver. 401.—θάνατόν γε] *Al.* θάνατόν τε.

Ver. 402.] Κρονίῳνι.] De profodiâ vocis, κρονίον & κρονίαν, vide supra ad α', 397 & 265.

Ver. 407.—Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον] Quâ ratione & Διὶ, & μῆτιν, hîc ultimam producant; vide supra ad α', 51.

Ver. 408. Αὐτόματ' δὲ οἱ ἦλθε] Ineptire hic mihi videtur viri aliâs doctissimi, cum molestè quærant, rectene an secus fecerit Menelaus, quodd ad cœnam venerit non vocatus. Poëta certè amicitiam inter fratres fraternam, hoc modo depingere voluit.

Ibid.—βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.] Homerum viros fortissimos hoc epitheto insignire solitum, docet *Alcibiades*; καλούντων τῶν παλαιῶν τὸν πόλεμον, βοὴν. Indeque Plato-

nam reprehendit, quodd, citato hoc ipso versu, τὸν Μενέλαον μαλθακὸν αἰχματίν, [*imbellum pugnatorem*], ἀκλῆτον ἐλθόντα representaverit. Confer *Platon. Conviv. sub initio*; & *Alcibiades lib. 4. c. 26, 27.*

Ver. 409 Ἦδε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὥς ἐπονεῖτο.] Sunt qui hunc Versum *suppositum* existiment; sed rationibus, ut mihi quidem videtur, minùs firmis: Neque enim μικρολόγος est, sed apertus & simplex. Porro; alii voces istas, κατὰ θυμὸν, cum ἐπονεῖτο conjungunt, ut dicatur scilicet Agamemnon animo cruciari. Alii autem κατὰ θυμὸν cum ἦδες conjungunt, ut dicatur Menelaus animo intelligere scilicet, quomodo Agamemnon laboraret, τωτίσιν ἐνέργει (ut ait *Ευθαίβιος*) περὶ δυσίαν. Quod & rectius videtur. Sic enim infra, ver. 430,—ἐπὶ παύσαντε Πόλε.

- Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
 415 Αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θυρέῃ·
 Ἐκλόμεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐζει,
 Χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἄμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
 Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὁδᾶξ λαζοῖο γαῖαν.
 "Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἄρα πῶ οἱ ἐπεκράαινε Κρονίων·
 420 Ἀλλ' ὄγε δέκλῳ μὲν ἱρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρον ὄφελλεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐζαλῷ, καὶ ἐλοχύτας προβάλλοντο,
 Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
 Μῆρ' ἔξεταμον, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπλυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
 425 Καὶ τὰ μὲν ἄρ' ἱχίζουσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον.
 Σπλάγχχνα δ' ἄρ' ἐμπεύραντες, ὑπείρεχον ἡφαίσιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσσαυτο,
 Μίσυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσι ἐπείραν,
 "Ὡπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
 430 Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσατο πόνος, τετύκοντό τε δαῖτα,

- " Quam ego pronum dejecero Priami palatium
 415 " Ardens, exussitque igni infesto portas:
 " Hecloream verò loricam circa pectora discidero,
 " Ferro ruptam; multique circa ipsum socii
 " Proni in pulveribus mordicis prehendant terram.
 Sic dixit; nec dum ei annuebat Saturnius:
 420 Verum hic accepit quidem sacrificia, laborem verò magnum augebat.
 Cæterum postquam peccati sunt, & molas projecerunt,
 Cervicem retrò egerunt quidem primùm, & jugularunt, & excoiârunt,
 Femoraque exfecuerunt, adipeque cooperuerunt,
 Postquam duplicaverant; super ipsis autem frustra cruda posuerunt.
 425 Et hæc quidem lignis fissis sine foliis adurebant:
 Viscera autem verubus fixa tenebant super ignem.
 Tum postquam femora exusta erant, & viscera gustârunt,
 In frustra parva utique conciderunt cætera, & verubus transfixerunt,
 Assaveruntque scitè, detraxeruntque omnia.
 430 Atque ubi cessârunt ab opere, apparaverantque convivium,

Ver. 414. Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν] Quam ego funditus evertero.

Ver. 418. Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὁδᾶξ λαζοῖο· αὐτο γαῖαν.]

Corruit in vulnus—
 Et terram hostilem moriens petit ore cruento. *Æn. X. 438.*
 Procubuit moriens, & humum semel ore memordit *Æn. XI. 418.*

Mandit humum, moriensque suo se in vulnere versat. *Ibid. 669.*

Ver. 422, &c.] Vide suprâ ad 4, 459, &c.

Ver. 426.—ἐμπεύραντες] Legebant Veterum nonnulli, ἀμπεύραντες.

Ibid.—ὑπείρεχον] Ex Ionicis istis, ὑπείρεχον, ὑπείρεχον, & similibus, Homero usitatis; irrepit in *Sophoclem* dialecto alienâ. & versu etiam contrucidato, vox ὑπείρεχον. *Trachin. vers. 1103.*

Θηρῶν, ἕλκεσιν, ἀνομον, ὑπείρεχον βίαν. Legendum necessariò, ὑπείρεχον. (Quod & ipsum ore celerrimo pronuntiandum, ferè ac si scriptum fuisset ὑπείρεχον.) Anapæstus enim

- Δαίνυντ', εἶδε τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι' καὶ ἐδητύ' ἐξ ἔρον ἔνιο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Γερῆνι' ἱππότη Νέστωρ
 Ἀτρεΐδῃ κύδιζε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων,
 435 Μηκέτι νῦν δὴθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδὲ τι δηρὸν
 Ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγὺαλίζεει.
 Ἄλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 Λαὸν κηρύσσουντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας·
 Ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε καλὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
 440 Ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὄζυν Ἀρηα.
 Ὡς ἔφατ'· εἰδ' ἀπίθησεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγοισι κέλευσε,
 Κηρύσσειν πόλεμόνδε κερηκομόωντας Ἀχαιῆς.
 Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὤκα.
 445 Οἱ δ' ἄμφ' Ἀτρεΐωνα διοτρεφεές βασιλῆες
 Θῦνον κρίνοντες μετὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε·
 Τῆς ἑκατὸν Δύσανοι παγχρύσειο ἠερέβουο,

Epulati sunt, nec quicquam animus indiguit epuli æqualis.

Porro, postquam potus & cibi appetentiam exemerant,

His loqui incipiebat Gerenius eques Nestor;

“ Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

435 “ Nè nunc diutius hinc tempus teramus, neque diù

“ Differamus opus, quod deus in manus dabit.

“ Sed age, præcones quidem Achivorum æreas-loricas-habentium

“ Populum præconio congregent ad naves:

“ Nos autem conferti ità per exercitum amplum Achivorum

440 “ Eamus, ut ocyus cieamus acrem Martem.

Sic dixit: neque renuit rex virorum Agamemnon:

Statim præconibus argutis imperavit,

Convocare ad pugnam comantes Achivos.

Hi quidem convocârunt, illi autem congregati sunt valdè celeriter.

445 Qui porro circum Atridem erant reges Jovis alumni,

Properabant ordines distinguentes: inter eos vero, cæcis oculis Minerva,

Ægidem habens valde pretiosam, senii expertem, immortalémque:

Ex quâ centum fimbriæ totæ-aureæ suspensæ erant,

enim in pede quartò locum non habet, & apud Tragicos Scriptores licentia haud ferè est ulla. Vide autem infrà ad ver. 811.

Ver. 433. — ἱππότη Νέστωρ.] Vide suprà ad 4, 175.

Ver. 434. — Ἀγαμέμνων.] Al. Ἀγαμέμνων.

Ver. 435. — λεγώμεθα.] Tempus colloquendo teramus: Alii vertunt, hic accubemus.

Vide infrà ad ver. 515.

Ver. 446. — κρινόντες.] Vide suprà ad 4, 309.

Ver. 447. — ἀθανάτην τε.] Vide suprà ad 4, 398.

Ver. 448. Τῆς ἑκατὸν Δύσανοι.] Δοκεῖ δὲ μοι ἢ Ὅμηρος ὅχ' ἀπλῶς ὑπὲρ ἀργῶς ἐν τοῖς ἔπεισι τὴν ἑκατομβύσανον αἰγίδα τῷ Διὶ περιβάλλειν, ἀλλὰ τινι κρείττονι καὶ ἀπορρίπτῳ λόγῳ τὴν αἰνιτίζεται λέγων, &c. Julian. ἐπιβ. ad Sareption. sub finem.

G 4

Bid.

- Πάντες εὐπλεκέες, ἐκατόμβοι δὲ ἕκασ·
 450 Σὺν τῇ παιφάσσασα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,
 Ὀτρύνει ἱέναι ἐν δὲ θέν· ὥρσεν ἕκασ·
 Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἥδὲ μάχεσθαι.
 Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἥ νέεσθαι
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν.
 455 Ἦύτε πῦρ αἰδηλὸν ἐπιφλέγει ἄσπελον ὕλην,
 Οὔρε· ἐν κορυφῇ· ἕκαθεν δὲ τε φαίνειν αὐγὴ·
 Ὡς τῶν ἔρχομένων, ἀπὸ χαλκῷ θεσπεσίῳ
 Αἶγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρ· ἔρανον ἵκε.
 Τῶν δ', ὥς ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ

Omnes bene contextæ, centum-bonum nummorum unaquæque:

- 450 Cum hac impetum faciens percurrerebat populum Achivorum,
 Concitans ad eundem: robur autem excitavit unicuiusque
 In corde, ut indefinenter bellarent & pugnarent.
 His itaque statim bellum dulcius factum est, quàm redire
 In navibus cavis, dilectam in patriam terram.
 455 Velut ignis edax comburit immensam sylvam
 Montis in verticibus; proculque apparet splendor:
 Sic his gradientibus, ab ære admirando
 Fulgor undique collucens per ærem cælum ascendit.
 Horum porro, sicut avium volatiliū gentes multæ,

Ibid. — ἡερίθοιο.] *Al.* ἡερίθουαι. Atque utrovis modo, hoc quidem in loco, constabit temporum ratio.

Ver. 449. — εὐπλεκέες, ἐκατόμβοι.] Vide supra ad α, 51.

Ver. 451. Ὀτρύνει ἱέναι· ἐν δὲ θέν·] — animum viresque Latinis

Addidit, & stimulos acres sub pectore vertit. *Æn.* IX. 717.

———— in prælia sæva
 Suscitāt, & stimulis haud mollibus incitat iras. *Æn.* XI. 727.

Ver. 453. — ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ']

Qui sibi jam requiem pugnae, rebusque salutem

Sperabant; nunc arma volunt — *Æn.* XII. 241.

Ver. 455. Ἦύτε πῦρ αἰδηλὸν]

———— ignis,
 Qui furtim pingui primū sub cortice testus

Robora comprehendit, frondesque elapsus in altas

Ingentem cælo sonitum dedit; inde secutus

Per ramos victor, perque alta cacumina regnat,

Et totum involvit flammis nemus, & ruit atram

Ad cælum piceâ crassus caligine nubem. *Georgic.* II. 304.

In segetem veluti cum flamma furentibus Austris

Incidit. — *Æn.* II. 304.

Collucēt flammis. — *Æn.* V. 4.

Porro, rectè hic annotat *Dominus Dacier*. Poëtam hoc in loco, interea dum tantus exercitus in ordinem collocatur, satis sibi spatii habere, ut quinque continuis Similitudinibus neque lectorem obruat, neque ullam ei molestiam creet. Pulchrè igitur & summo cum judicio, Ignis similitudine, (quod & notavit *Eustathius*.) armorum depingit *Fulgoris*, ver. 455: *Anserum Gruumve* huc illuc gregatim convolantium motu, militum undique convenientium Incessus, ver. 459. *Foliorum* Florumque multitudine, militum *Nummerum*, ver. 468: *Muscarum* circumvolitantium murmure, militum ardorem & acuitatem pugnandi, ver. 469: *Passorumque* in gregibus suis dispersiendis scientiâ, militum exercitacionem, ordinem, ac disciplinam, ver. 474.

Ibid. — ὕλην.] Vide infra ad γ, 151.

Ver. 459. — πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ, Χητῶν ἡ γεράνων, ἡ κύκνων δαλιχοδιόρων, Ἀετῶν

- 460 Χηνῶν, ἡ γεράνων, ἡ κύκνων δελιχοδεύρων,
 Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καῦςρίε ἀμφὶ ῥέεθρα,
 Ἐνθα καὶ ἐνθα ποτῶναι ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
 Κλαγγῆδον προκαθίζωνιν, ῤμαραγεῖ δέ τε λειμῶν.
 Ὡς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἀπο καὶ κλισιάων
 465 Ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθῶν
 Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
 Ἔσαν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόενη
 Μύριοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρη.
 Ἡύτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,

- 460 Anserum, vel gruum, vel cygnorum longa-colla-habentium,
 Asio in prato, Caystri circa fluentia,
 Huc & illuc volitant exultantes alis,
 Cum clangore aliorum ante alios confidentium, resonat autem & pratum &
 Sic horum gentes multæ à navibus & tentoriis
 465 In planitiem profundebantur Scamandriam: ac terra
 Terribiliter resonabat sub pedibus ipsoꝝumque & equorum.
 Stererunt autem in prato Scamandrio florido
 Infiniti, quot folia & flores nascuntur tempore-verno.
 Veluti muscarum frequentium gentes multæ,

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καῦςρίε ἀμφὶ ῥέεθρα.]
 Jam varias pelagi volucres, & quæ Asia
 circum

Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.
Georgic. I. 383.

Ceu quondam nivei liquida inter nubila
 cynci

Cum sese è pastu referunt, & longo cano-
 roꝝ

Dant per colla modos; sonat amnis, &
 Asia longe

Pulsa palus. — *Æn. VII. 699.*

Ver. 461. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι.] Sive scribatur
 Ἀσίῳ, ut sit nomen Adjectivum; sive Ἀσίῳ,
 ut sit genitivus Substantivi; perinde est.
 Pratum certè dicit *Homerus* non *Asiaticum*,
 sed *Asium*, sive *Asii*. Quod ignorasse *Virgi-*
lium, nescio quo errore adducta credidit doc-
 tissima *Dominæ Dacier*: Contrà planè, quàm
 res ipsa clamat. Nam in utroque locorum è
Virgilio jam citatorum, vox [*Asius*,] ut rectè
 annotavit *Popius*, priorem producit; cum
Asia, quæ est Terræ pars quarta, apud eun-
 dem corripitur. Nec quicquam video, quo-
 minus id *Asium* pratum dicere potuerit *Virgi-*
lius; quod à rege scilicet *Asio*, vel *Asia*, no-
 men fuisse adeptum.

Ver. 462. — ἀγαλλόμεναι.] *Al.* ἀγαλλό-
 μνα. Quod perinde est.

Ver. 464. — νεῶν ἀπο καὶ κλισιάων.] Rectè
 hic reprehendit *Popius Scalligerum*; qui in hæc

similitudine *Homero* id vitio verterat, quod
 exercitum in ordinem collocatum, cum avi-
 bus huc illuc nullo ordine circumvolitantibus
 minus aptè comparasset. At enim milites in
 ordinem collocatos, alià jam deinceps simili-
 tudine, *ver. 474, 475, 476*, describit. Hoc
 certè in loco milites adhuc incompositos, è
 navibus tentoriisque effusos, atque accurren-
 tes depingit.

Ver. 465. — αὐτὰρ ὑπὸ χθῶν
 Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ
 ἵππων.]

Mirificà hęc ὀνοματοποιῆα rem ipsam auribus
 exhibere videtur verborum sonitus. Idem
 præstitit *Virgilius* in isto versu, *Æn. VIII.*
 596.

Quadrupedante putrem sonitu quatit un-
 gula campum.

Vida infra ad γ', 63.

Ver. 468. Μύριοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα
 γίγνεται ὥρη.]

Quàm multa in sylvis Autumno frigore
 primo

Lapsa cadunt folia. — *Æn. VI. 309.*

Barnesius ex *Luciano* citat, — γίγνεται ἔρη.
 Quod est interpretamentum. *G. J. Vossius*,
Institut. Poëtic. lib. 3. c. 3. citat ex *Tzetzæ*,
 vocabulo μυριοι omisso,

Ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ἔρη.
 Qui est versus valdè infæctus,

Ver.

- 470 Αἶτε κατὰ σαθρὸν ποιμνήϊον ἡλάσκεισιν,
 "Ωρῇ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγῃ ἀγέλα δεύει·
 Τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Ἐν πεδίῳ ἴσαντο, διαρραῖσαι μεμαῶτες.
 Τὰς δ' ὥς αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
- 475 Ρεῖα διακρινέωσιν, ἐπεὶ ῥε νομῶ μιν γέωσιν·
 "Ὡς τὰς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἵσμίνηνδ' ἶναι μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων,
 "Ομμαῖα καὶ κεφαλὴν ἵκελ' Διὶ τερπικεραύνῃ,
 "Ἀρεὶ δὲ ζῶνῃν, σέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
- 480 Ἦύτε βῆς αἰγέληφι μέγ' ἔзоχ' ἐπλετο πάντων
 Ταῦρ' ὁ γάρ τε βόεσσι μελαπρέπει ἀγρομένῃσι·
 Τοῖον αἶρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἥματι κείνῳ,

- 470 Quæ per caulam pastoralem errant,
 Tempore verno, quando lac vasa rigat:
 Tot contra Trojanos comantes Achivi
 In campo stabant, perdere eos vehementer cupientes.
 Hos autem, ut greges magnos caprarum caprarii
- 475 Facile distinguunt, postquam in pascuis commixti sunt:
 Sic hos ductores sui in ordines redigebant huc & illuc;
 Ut ad prælium irent: inter eos autem rex Agamemnon,
 Oculis & capite similis Jovi gaudenti-fulmine,
 Marti autem balteo, pectore autem Neptuno.
- 480 Velut bos in armento longè eximius existit inter omnes
 Taurus; (hic enim boves inter excellit congregatas;)
 Talem Atridem fecit Jupiter die illo,

Ver. 475. 'Ρεῖα διακρινέωσιν] Pronuntiabatur διακρινέωσιν, siquidem de Præsenti accipitur. Nam syllaba κρι in Præsenti corripitur non potest. Vide supra ad α, 309.

Ver. 478. "Ομματα καὶ κεφαλὴν, &c.] Sublimem hanc descriptionem omnino sine causâ elevat Plutarchus: "Ὁμηρος μὲν γὰρ ὡς περιπόντως ἔδωκε πειθανὸς τὸ Ἀγαμέμνονος κάλλος ἐκ τριῶν συνήρμοσεν εἰκόνων. — "Ἀρεὶ ἂν εἴποιμεν [Ἀλέξανδρον] ἔχειν φρόνημα μὲν τὸ Κύρῳ, σωφροσύνην δὲ τὸν Ἀγησιλάῳ, ζῆλον δὲ τὸν Θημιρτοκλέῳ, ἐμπειρίαν δὲ τὸν Φίλιππῳ; &c. Περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου ἀρετῆς, λόγ. β'.

Ver. 479. "Ἀρεὶ δὲ ζῶνῃν.] Τὸ δὲ ἐνδύναμι τὰ ὅπλα, ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, ζώσασθαι. Καὶ δὲ Ὁμηρον "Ἀρεὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ποιήσαντα εἰκέναι τὴν Ζῶνῃν, τὸν Ὀπλῶν τὴν Χειρὸν φασιν εἰκάζειν. Pausan. lib. 9. c. 17. Sic infra, Iliad. x. ver. 15;

"Ἀτρεΐδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ Ζῶνυσθαι ἀνώγειν.

Ver. 480. Ἦύτε βῆς] Ineptiunt planè,

qui Poëtæ hic illud vitio vertunt, quod ordine minùs apto, humiliter ac demissè Agamemnonem, postquam Jovi ac Marti & Neptuno contulisset, cum Bove deinceps statim comparat. Etenim priori similitudine Virum ipsum depingit, consilio & virtute eximium: Posteriori, ætationem solummodò atque eminentiam præcæntis exercitui Ducitoris.

Ibid. — μέγ' ἔзоχ' ἐπλετο πάντων Ταῦρ'.

Viribus editior cædebat, ut in grege Taurus.

Horat. Sermon. lib. 1. Sat. 3. ver. 110.

— & toto vertice supra est.

Æn. VII. 784.

Ver. 481. — ἀγρομένῃσι.] MS Barocc. Οκον. ἀγρομένοις. "Ῥεῖα (inquit Barne- " fuis) ut patet ex præcedenti versu." Atqui nihil impedit istud πάντων, quominùs ἀγρομένῃσι vera sit Lectio.

Ver.

Ἐκπρεπεῖ ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἠρώεσσιν.

Ἔσπετε νῦν μοι, Μῦσαι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·

485 Ὑμεῖς γὰρ θεαὶ ἐσε, πάρεστέ τε, ἴσε τε πάντῃα,

Ἡμεῖς δὲ κλέε' οἶον ἀκούμεν, ἔδε τι ἴδμεν·

Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.

Πληθὺν δ' ἐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, ἔδ' ὀνομήνω,

Οὐδ' εἰ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἴεν,

490 Φωνὴ δ' ἄρρηκτῇ, χάλκεον δὲ μοι ἦτορ ἐνείη·

Εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο

Θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.

Ἀρχὸς αὖ νηῶν ἐρέω, νηᾶς τε προπάσας.

Insignem inter multos; & eximium heroas.

Dicite nunc mihi, Musæ, cælestes domos tenentes,

485 (Vos enim deæ estis, adestisquæ, scitisquæ omnia;

Nos verò famam solum audimus, neque quicquam scimus:)

Qui duces Danaorum & Principes fuerint.

Multitudinem autem militum non ego dixero, neque nominavero;

Nè si mihi decem quidem linguæ, decemquæ ora sint,

490 Vox autem frangi nescia, æreumquæ mihi cor inest;

Nisi cælestes Musæ, Jovis Ægiochi

Filiæ, commemorent quot sub Ilium venerint.

Principes utique navium dicam, navisque universas.

Ver. 484, &c. Ἔσπετε νῦν μοι, Μῦσαι.
— ἔδε τι ἴδμεν.]

Pandite nunc Heliconæ, Deæ, cantusque,
moveat:

Qui bello exciti reges; quæ quemque secutæ

Complèrint campos acies. —

Et meministis enim, Divæ, & memorare potestis:

Ad nos vix tenuis famæ perlabitur aura.

Æn. VII. 641.

Pulcherrima utriusque Poëtæ in utroque Sermonis elocutio. Scaliger, Poët. lib. 5. c. 3. multò magnificentiorẽ toto hoc in loco esse Virgilium contendit: Macrobius è contrario, in isto versu,

Ἑμεῖς γὰρ θεαὶ ἐσε, πάρεστέ τε, ἴσε τε πάντα,

Et meministis enim, Divæ, & memorare potestis,

multò graciliorem Homero Virgilium existimat, lib. 5. cap. 13.

Ver. 488. Πληθὺν δ' ἐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, ἔδ' ὀνομήνω,

Οὐδ' εἰ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἴεν,

Φωνὴ δ' ἄρρηκτῇ, χάλκεον δὲ μοι ἦτορ ἐνείη.]

“Ferturam vocem illam” (inquit Scaliger, Poët. lib. 5. c. 3.) “noluit Virgilius in suo Catalogo optare, sed ad rem potiùs atrocem transiit, de tartareis suppliciis:”

Non mihi si linguæ centum sint, oraquæ centum,

Ferrea vox, omnes scelerum comprehendere formas,

Omnia penarum percurrere nomina possum. Æn. VI. 625.

Atque hæc equidem in parte cum Scaligore cenfeo, summo cum judicio id a Virgilio factum, ut sublimem istam dicendi rationem alio transfunderet; ad rem videlicet, quæ & ad numeros esset major, & ad dicendum aliquid haberet atrocitatis. Alibi tamen & ipse, etiam in re tenuiori, eadem fere loquendi utitur ratione:

Non ego cuncta meis amplecti verbis opto;

Non, mihi si linguæ centum sint, oraquæ centum,

Ferrea vox. — Georgic. II. 42.

Ver. 490. — χάλκεον δὲ μοι ἦτορ ἐνείη.] Enuntiabatur χαλκῶν; quomoddò & scribi deinceps cœptum est.

Ver. 492. Θυγατέρες.] Vide suprâ ad 4, 398.

Ver.

495 Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
 Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλόνιός τε
 Οἳ δ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πείρησσαν,
 Σχοϊνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,
 Θέσπειαν, Γραΐαν τε, καὶ εὐρύχορον Μυκαλησόν·

495 B Oeëtiis quidem Peneleus & Leitus imperabant,
 Arcefilausque, Prothoenorque, Cloniusque:
 Quique Hyrien colebant, & Aulidem petrosam,
 Schœnupusque, Scolumque, jugosamque Eteonum,
 Thepïam, Græamque, & spatiosam Mycalestum:

Ver. 494. Βοιωτῶν αἶν, &c.]

In hoc Catalogo, seculorum id omnium laudem in primis meruit, quod *seriem Geographiam*, ab ipso etiam *Virgilio* neglectam, sequutus sit *Homerus*. Τὸ δ' ὅλον ἐκ εὔ, τὸ τὴν Ὀμήρου ποιήσιν εἰς ἐν Συνάγειν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ποιητῶν, εἰς τε τὰλλα, καὶ εἰς—τὰ τῆς Γεωγραφίας, καὶ μηδὲν αὐτῶν πρὸς τοῦτον ἀπομένειν. Καὶ γὰρ—παράβαλοντα τὴν Ὀμήρου περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιμίλειαν, βέβαιον εἶναι δέδοται—τὴν διαφορὰν. Ὅπου γὰρ χρειαία τάδεως, ὡν μείμνηται τόπων, φυλάττει τὴν τάξιν, ὁμοίως μὲν τῶν ἑλληνικῶν, ὁμοίως δὲ τῶν ἀπῶθεν.—Καὶ ἐν τῇ Καταλόγῳ, τὰς μὲν πόλεις ἐκ ἐφεξῆς λέγει· ἡ γὰρ ἀναγκαῖον τὰ δὲ ἔθνη ἐφεξῆς.—Καὶ τοῖς κλίμασι δὲ, καὶ τοῖς ἀνέμοις διαφαίνει τὸ πολυμυθὲς τὸ περὶ τὴν Γεωγραφίαν Ὀμήρου. Strab. *Geograph. lib. 1.* “Ubi vero enumerantur auxilia, quem Græci *Catalogum* vocant,—*Homerus* prætermisit *Aibenis* ac *Lacedæmonæ*, vel ipsis *Mycenis*, unde erat *Restor* exercitus; *Bæotiam* in catalogi sui capite locavit, non ob loci aliquam dignitatem, sed notissimum promontorium ad exordium sibi enumerationis elegit. Unde progressus, modò mediterranea, modò maritima, junctâ describit. Inde rursus ad utrumque situm coherentium locorum, disciplina describens, velut iter agentis, accedit. Nec ullo saltu coherentiam regionum in libro suo hiare permittit: Sed obvianus more procedens, redit unde digressus est; & ita finitur quicquid enumerationis ejus amplectitur. Contrâ *Virgilius* nullum in commemorandis regionibus ordinem servat, sed locorum seriem saltibus lacerat.—Sed nec in catalogo auxiliorum *Turni*, si velis situm locorum mente perecurrere, invenies illum continentiam regionum secutum.” *Macrob. lib. 5. cap. 15.* *Dauid*; “*Homerus Omnes*, quos in catalogo numerat, etiam *pugnantes* vel *prospici* vel *sinistrâ sorte commemorat*. Et cum vult dicere occisos, quos catalogo non inseruit; non *Homini*, sed *Multi-*

tudinis nomen inducit;—nulli certum nomen facillè extra catalogum vel addens in acie, vel detrahens. Sed *Mars* noster, anxietatem hujus observationis omisit. Nam & in catalogo nominatos præterit in Bello, & alios nominat ante non dictos.” *Ibid.*

Denique; cum (quod *Homerus* plerique vitio verterunt,) istud, μέλαινα νῆς ἱππόλο, in hoc catalogo totidem verbis *serpidi repetitum* legatur: Quamvis *Virgilius* majori quidem in laude posita sit incredibilis illa sententiarum varietas, quâ res vel maximè vulgares etiam ornate distincterit; suo tamen in loco neque hac ipsa repetitio arte caret, neque enumerationis simplicitatem in narrando dedecuit. Est enim hoc ex eorum genere, quæ ideò simplicissimè & sine ornatu dici convenit, ut raptim ac velut in transitu legendi percurrantur. Vide suprà ad α, 84. Quamobrem, ut rectè observavit *Macrobius*, “*metra nomina relaturus, non incurravit se, neque minutè forsit deducendo stylum per singulorum varietates; sed stat in consuetudine percensentium, tanquam per aciem dispositas enumerans.*” *Lib. 5. cap. 15.*

Ver. 496. Οἳ δ' Ὑρίην ἐνέμοντο.] Εἰς τὴν ἔροιο ὄντινδ' τῶν Ποιητῶν ἡ Ῥητόρων, τίνα Συμνόησα ἡ καλλιλογία ταῦτα ἔχει τὰ ὀνόματα, ἀ τὰς Βοιωτίας καί τας πόλεις, Ὑρία καὶ Μυκαλησός, — καὶ τὰλλα ἐξῆς, ὧν ὁ ποιητὴς μείμνηται· ὅδε αὖ εἰπεῖν ὅδ' ἠντινῶν ἔχοι. Ἀλλ' ἔπος αὐτὰ καλῶς ἐκείνῳ Συνόφειν, καὶ παραπληρώματα εὐφάνους διέλιπεν, ὥς μεγαλοπρεπέστατα φαίνεσθαι τῶν ὀνέματα. *Dionys. Halicarn. περὶ Συνόψεως, §. 16.*

Ver. 497. Σχοϊνόν τε, Σκῶλόν τε.] Πολλὰ καὶ μέντοι θεβίντες πως ἐφεξῆς Συνέσμοι, καὶ τὰ μικρὰ μεγάλα ποιεῖσιν. Ὡς παρ' Ὀμήρῳ τῶν Βοιωτικῶν πόλεων τὰ ὀνόματα εὐτελεῖ ὅλα καὶ μικρὰ, ὅκον τινα ἔχει καὶ μέγας διὰ τὴν Συνέσμονας ἐφεξῆς τοσούτους τοσούτους ὅσον ἐν τῷ. “Σχοϊνόν τε, Σκῶλόν τε,” — *Demetr. Phaler. περὶ ἑρμηνείας, §. 54.*

Ver.

- Οἷτ' ἀμφ' Ἀρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθράς,
 500 Οἷ τ' Ἐλεῶν εἶχον, ἡδ' Ὑλην, καὶ Πέλεῶνα,
 Ὀκαλέην, Μεδεῶνά τ', εὐκλίμενον πολίεθρον,
 Κώπας, Εὐτρησίην τε, πολυῖρήρωνα τε Θίσβην·
 Οἷ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἀλίαρτον,
 Οἷ τε Πλάταιαν εἶχον, ἡδ' οἷ Γλίσσαντ' ἐνέμοντο,
 505 Οἷ θ' Ὑποθήβας εἶχον, εὐκτίμενον πολίεθρον,
 Ὀλχησὸν θ', ἱερὸν Ποσιδηῖον, ἀγλαὸν ἄλσος·
 Οἷ τε πολυζάφυλον Ἀρνήν εἶχον, οἷ τε Μίδειαν,
 Νίσσαν τε Ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατώσαν·
 Τῶν μὲν πενήκοντα νέες κίον, ἐν δὲ ἑκάστῃ
 510 Κῆροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
 Οἷ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειαν·
 Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἱὲς Ἀρηός,
 Οὗς τέκεν Ἀσυόχη, δόμῳ Ἀκτορός Ἀζειδαο,
 Παρθένος αἰδοίῃ, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
 515 Ἀρηὶ κρατερῷ· ὃ δὲ οἷ παρελέξατο λάβρην·

- Quique circum Harma habitabant, & Ilesium, & Erythras,
 500 Quique Eleona tenebant, & Hysten, & Peteona,
 Ocaleam, Medeonaque bene ædificatam urbem,
 Copas, Eutresinque, columbisque abundantem Thisen :
 Quique Coroneam, & herbosam Haliartum,
 Quique Plateam tenebant, & qui Glissanta incolebant,
 505 Quique Hypothebas habitabant, bene ædificatam urbem,
 Onchestumque, sacrum Neptunium, pulchrum lucum ;
 Quique uvia abundantem Arnen habitabant, quique Mideam,
 Nissamque eximiam, Anthedonáque ultimam ;
 Horum quidem quinquaginta naves ibant, in quarum unamquamque
 510 Juvenes Bæotii centum & viginti conscenderant.
 Qui verò Aspledona habitabant, & Orchomenum Minyæum,
 His imperabat Ascalaphus & Ialmenus, filii Martis,
 Quos peperit Aftyochæ, in domo Aëtoris Azidæ,
 Virgo verecunda, superiorem partem domus cum ascendisset,
 515 Marti forti : hic autem ipsi accubuit furtim.

Ver. 500. Οἷ τ' Ἐλεῶν εἶχον, ἡδ'] Quæ ratione vox εἶχον hîc ultimam producat ; & similiter εἶχον, ver. 504 ; & πολυζάφυλον, ver. 507 ; vide supra ad 4, 51.

Ver. 506. — ἱερὸν Ποσιδηῖον.] Ita edidit Bænefusus. Vulgò, Ποσειδηῖον. Quod ferri non potest. Vir doctissimus Henr. Stephani, nimis modestè ; “ *Vix ausum* (inquit) “ *ποσειδηῖον scribere.*” Vide Odyss. ζ, 266 ; ubi vulgati habent, Ποσειδηῖον.

Ver. 513. Οὗς τέκεν Ἀσυόχη, — λάβρην.] Ita Virgilius :

— Quem Rheæ sacerdos

Furtivum partu sub luminis edidit auræ.

Æn. VII. 659.

Mæonio regi quem serva Lycimnia *furtim* Sustulrat. — Æn. IX. 546.

Ver. 515 — παρελέξατο.] Cùm istud παρελέξατο possit ex æquo esse vel *παρελέγασατο*, vel *παρελέυσσατο*, vel *παρελέχασατο* ; (vide supra ad ver. 267 ;) equidem vix me contineo, quin, quâ analogiâ factum sit λέγω, λέλογα, ex λέγομαι ; eâdem factum credam λέχος, λέχος, λέλοχα, non ex λέγομαι, sed ex *invisitate* λέχομαι. Judicet Lector eruditus,

Γα.

Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐσιχόωντο.

Αὐτὰρ Φωκίων Σχεδίῳ καὶ Ἐπίστροφῳ ἦρχον,
Τίεες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·

Οἱ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήσσαν
520 Κρίσσαν τε Ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπήν,
Οἱ τ' Ἀνεμώνειαν καὶ Τάμπολιν ἀμφενέμοντο,
Οἱ τ' ἄρα παρ ποταμὸν Κηφισσοῦ διὸν ἑταίον,
Οἱ τε Λίλαιαν ἔχον, πηγῆς ἐπὶ Κηφισσοῖο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναί νῆες ἔπουλο.

525 Οἱ μὲν Φωκίων σίχας ἔσασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ Θωρήσσοιο.

Λοκρῶν δ' ἠγεμόνευεν Οἰλήῳ ταχὺς Αἴας,
Μείων, ὅτι τόσῳ γε, ὅσῳ Τελαμῶνι Αἴας,

Horum autem triginta cavæ naves ibant ordine.

Porro, Phocensibus Schedius & Epistrophus imperabant,

Filii Iphiti magnanimi Nauboliæ:

Qui Cyparissum tenebant, Pythonaque petrosam,

520 Crissamque eximiam, & Daulida, & Panopea,

Quique Anemoriam, & Hyampolin circumhabitabant,

Quique apud fluvium Cephissum nobilem habitabant,

Quique Lilæam tenebant, fontem ad Cephissi:

Hos autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.

525 Hi quidem Phocensium ordines constituebant circumeuntes;

Bæotios autem prope, ad lævam armabantur.

Locrensis autem erat dux, Oilei filius, velox Ajax,

(Minor, nequaquam tantus, quantus Telamonius Ajax,

Ver. 518. Τίεες Ἰφίτου μεγαθύμου] Ἰφίτου
alibi secundam corripit, μεγαθύμου Ἰφίτου
vid. Iliad. ε', 306. Item, Ἰφίτου Εὐρυ-
τίδου—Odys. φ', 14 & 37. Et, Ἰφι-
του αὐτὸς ἴππους—ibid. ver. 22. Utrum
igitur hoc nomen, diversis in urbibus, di-
versam haberet pronuntiandi rationem; an
hoc in loco ita legeretur, ac si scriptum esset
Ἰφίτου, non constat. Nam de Profodizæ
in nominibus propriis analogiâ iudicium fer-
re, difficillimum est. Certè quod affert Eu-
statbius, [τὸ Ἰφίτου ἐνταῦθα, διὰ Μίτρον, ἐξέ-
τεινε τὴν μέτρην συλλαβῆς,] planè nihil est.
Facillimè enim innumeris modis ita variari
potuit versus, ut vox [Ἰφίτου] secundam cor-
riperet.

Ver. 525.—Ἐτασαν] Vide infrà ad μ',
55.

Ver. 528, 529, 530. Μείων, — Ἀχαιοὺς.]
Veterum nonnulli tres istos versus repudiā-
runt. Primò, inquit Scholiastes, ὅτι ἐκ τῶν
μικρότερων ὁ Οἰλέως Αἴας τῷ Τελαμῶνι φησὶ

γὰρ ἐν ἑτέροις τῆς ποιήσεως — “ Ἴσον θυμὸν
“ ἔχοντι.” Secundò, ὅτι ἐκ οἷον λινοῖς θά-
ρησι χρωμαίνετο τοὺς Ἕλληνας ὁ ποιητής. Ter-
τιο, ψεύδῃ καὶ τὸ, Ἐγγεῖν δ' ἐκίνατο παρὰ
λληνας. Verùm hæc omnes rationes, admo-
dum sunt futiles. Primò enim, istud, Ἴσον
θυμὸν ἔχοντι, nihil impedit quominus Sea-
turâ fuerit Alter Altero minor. Secundò;
Quamvis Græcos in universum appellet Poëta
χαλκεκίονας, tamen nihil intercedit quo-
minus Ajax iste fuerit λινοδόρηξ, quemad-
modum Adrastus & Amphius inter Trojanos,
infrà, ver. 830. Præcipuè cùm &, notante
Scholiaste, οἱ τοῖότῃ λινοῖς θώρακας φοροῦ-
σιν. Tertio; Istud, Ἐγγεῖν δ' ἐκίνατο πα-
ρὰ λληνας, non necessariò indicat, hunc planè
& omnino Omnibus superiorem fuisse, sed
Hæc mittendæ peritiâ inter Omnes exi-
mium: Certè Scholiastes in Thucydidem, lib.
1. sub initio, videtur legisse, — ἐκίνατο δὲ
“ Ἕλληνας καὶ Ἀχαιοὺς. Multo maioris momen-
ti est, quod ex Zenodoto affert Eustatbius:

οὐ

- Ἄλλὰ πολὺ μείων ὀλίγῳ μὲν ἦν, λινοθάρηξ,
 530 Ἐγχείη δ' ἐπέκασο πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς.
 Οἱ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπότερά τε, Καλλιάρων τε,
 Βῆσσαν τε, Σκάρφην τε, καὶ Αὐγείας ἑρατεινάς,
 Τάρφην τε, Θρόνιον τε, Βοαγρίε ἀμφὶ ῥέεθρα
 Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο
 535 Λοκρῶν, οἱ ναῖσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
 Οἱ δ' Εὐβοίαν ἔχον μένεα πνεύοντες Ἀεαῖες,
 Χαλκίδα τ', Εἰρέτριά τε, πολυσάφυλον δ' Ἰσθίαν,

Sed multo minor : Parvus quidem erat, lineum thoracem gestans,

530 Haec autem peritiâ eximius erat inter omnes Græcos & Achivos.)

Qui Cynumque colebant, Opoentique, Calliarumque,

Besiamque, Scarphenque, & Augias amœnas,

Tarphenque, Throniumque, Boagrii circa fluentia :

Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur

535 Locrensiū, qui habitant ultra sacram Eubœam.

Qui autem Eubœam tenebant, robur spirantes Abantes,

Chalcidaque, Eretriamque, abundantemque uvis Histiazam,

Οὐ λίγαι, φασίν, Ἕλληνας δ' Ποιητής· ἅλλ' Ἀργίους, Δαναούς, Ἀχαιοὺς· διότι οὐδὲ Ἑλλάδα φασίν τῶν οἰκουμένων διπλῶν Ἑλλήνων χάραγ, ἀλλὰ μίαν τινὰ πάλιν Θετταλικὴν, καὶ τοὺς ἐνταῦθεν Ἕλληνας. Et ex *Thucydide Bernhesii* : Ὁμηρος οὐδαμῶς τοὺς ἑξῆς παττας ἀνέμασεν Ἕλληνας, οὐδ' ἄλλους ἢ τοὺς μετ' Ἀχαιῶν ἐκ τῆς Θετταλίδος, οἷον καὶ πρῶτοι Ἕλληνας ἦσαν. Δαναοὺς δὲ ἐν τοῖς ἑσσι, καὶ Ἀργίους, καὶ Ἀχαιοὺς ἀνακαλεῖ. *Lib. 1. sub initio*. Hæc quantum habeant ponderis, judicet Lector eruditus.

Ver. 529. Ἄλλὰ πολὺ μείων.] Vide *suprà* ad 4, 51.

Ver. 537. — πολυσάφυλον δ' Ἰσθίαν.] Fuerunt qui legerent, Ἰσθίαν. Sed nihil opus. Nihil enim usitatus, quam syllabam Vocali *breui* constantem, sequentibus duabus consonantibus à quibus syllaba inchoari possit, corripitur. Ut *Αἰγυπίας*, ἡλέκτρωνος, ἀτραυτλίδος, ἀργυρῆος, ῥύθμιος, πῦκνοι, τρέχου, ἀκνηρὸν, δάφνιν, ἀριθμητοί, μάστιγιν, κῆριν, δῆκνιν, ἰχθυό, τέκνον, τέκμαρ, δυσῆμαρτον, κύμα, ἰκνούμαι, γάθμιος, προσπέντω, δρᾶμα, ἀκμή, ἐρετμός, τέχνη, πῶτις, ὕπνος, λυχνος, λείπον, &c. *Iliad. l. 382. Odysf. X, 83, 127, 229; E, 263, 286. Hesiod. Asop. 3, 16, 35, 82, 86. Theocrit. 4, 52, 24, 104, 26, 23, 22, 126, 10, 37, 24, 35, 1, 113, 14, 48. Euripid. Phœniss. 419. Hippolyt. 954. Sophocl. Philoctet. 1351. Et passim.* Notandum tamen, in Poëmāte Epico, ubi oratio grandis & sublimis esse debet, & à sermone vulgari quādam maximè distare; hu-

jusmodi syllabas multò rariùs *corruptas* occurrere, quàm apud alios Poëtas.

Similiter apud Latinos, *Quintilianus* docet, “*Agrestem*,” syllabam mediam corripere, nisi quatenus propter positionem produci potest. *Lib. 4. c. 2.* Item *Gellius*, vocem “*distito*” primam corripere; &, “*quis*,” apud nonnullos, corripere secundam. *Lib. 9. c. 6; & Lib. 6. c. 15.* Quia & apud Comicos scriptores, (qui celerem loquendi rationem vulgò in sermonis consuetudine usitatam exhibent;) *ipse, ipse, ipse,* & similia, syllabam priorem persèpe corripunt.

Quinimò &, quod magis mirandum, vocalem *breuiem* observarunt veteres, sequentibus etiam istiusmodi consonantibus duabus, à quibus syllaba inchoari non possit; tamen raptim enuntiari, & (ut ex scriptoribus Comicis liquet) nonnunquam syllabam efficere correptam. “*Indoctus*” dicimus, *breui prima litera*; “*infans*” *producta*; “*inhumanus*” *breui*, “*infelix*” *longa*. Et, *pè multis*: Quibus in verbis eæ primæ literæ sunt, quæ in “*Sapiente*” atque “*Felice*,” *productæ dicuntur*; in cæteris verò omnibus *breuiter*. Cicero apud Gellium, *lib. 2. cap. 17.*

Cæterùm hæc omnia (ut dixi) ita sunt intelligenda, si Vocalis sit *brevis*. Nam quibus in syllabis Vocalis natura sit *Longa*, (nisi si fortè Comicorum excipiendæ erunt *sestio*-tates nonnullæ, quæ non sunt hujus loci;) hæc ut corripentur syllabæ, si vel una sequatur Consonans, (ut *arāre, simulāre*; *τιμάει*,

- Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίε τ' αἰπὺ πηλίοισιν,
 Οἱ τε Κάρυσον ἔχον, ἡδ' οἱ Στύρα ναιετάσκον·
 540 Τῶνδ' αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὃζ' Ἀρηῶ,
 Χαλκιδονιάδης, μελαθύμων ἀρχὸς Ἀδάντων·
 Τῷ δ' ἄμ' Ἀβάντες ἔποντο δοοί, ὅπιθεν κομώοντες,
 Αἰχμηταί, μεμαῶτες ὀρεκτῆσι μελήσι
 Θώρηκας ῥήξιν δῆϊων ἀμφὶ σῆθεσσι·
 545 Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναί νῆες ἔποντο.
 Οἱ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, εὐκτίμενον πηλίοισιν,

Cerinthumque maritimam, Diique altam urbem,
 Quique Carystum tenebant, & qui Styra habitabant:

- 540 Horum utique dux erat Elephenor, ramus Martis,
 Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum:
 Hunc autem simul Abantes sequebantur veloces, occipite comantes,
 Bellatores, docti porrectis hastis fraxineis
 Thoraces disrumpere hostium circa pectora:

- 545 Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.
 Qui porro Athenas tenebant, bene-aedificatam urbem,

τίμη, νῆα, ψυχὴ; μαρτύρομαι, κίνομαι, in
 praesentibus scilicet & imperfectis; multo magis si binæ sequantur Consonantes, (ut arātrum, simulāchrum, λάτρεις, δῖάτρον, & similia;) Hæ, inquam, syllabæ ut corripentur, nullā unquam licuit Licentiā.

Pessimè igitur Vir doctissimus, *Pbil. Lab. bus*, (Dialect. Ling. Græc. cap. 9. §. 2.) "*Vocalis LONGÆ (inquît) corripî possunt*" in *Carmine*, per *solum Syllolam puramque* "*Licentiā; cūm palam & apertè LONGA*" "*breviatur; ut secunda in λιγύφθογος.*" Pessimè (inquam) hullucinatus est Vir doctissimus. Non enim *Longa* est *Vocalis* ista, sed *Brevis*; ut liquet in vocibus, λιγύς, λιγύφωνος, *Odyss.* γ', 176; *Iliad.* τ', 350. Et quoddam λιγύφθογος secundam nonnunquam producat, *positioni* soli debetur; sicuti *τελεβρα*, *volucris*, & similia, apud Latinos.

Denique hinc intelligi potest, quā ratione de sententiā istā *Demosthenis*, [Τὸ τοῦ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιεστάντα κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν ὥστερ νείφος,] dixerit *Longinus*, §. 38, "Ὅλον τε γὰρ ἐπὶ τῶν δακτυλικῶν εἰρήλας ῥυθμῶν. Rectè enim dispartitis syllabis, [Τὸ τοῦ τῇ ψήφισμα | τὸν τότε | τῇ πόλει | περιεστάν | τα κίνδυν | νον παρελ | θεῖν ἐποί | ησαν ὥς | περ νείφος,] liquet totam sententiam ex *Dactylis* constare *seriem*, *Anapæstis* (qui & ipsi sunt ῥυθμοὶ δακτυλικοί) *Duo-* *bis* & *Cretico* (qui & ipse generis est dactylīci,) uno tantum. Nempe ψήφισμα dactylus est, ut liquet ex futuro ψήφισα. Τῇ πόλει, pro dactylo haberi potest; quia diphthongus si ex Vocalibus brevibus composita, quasi *Positione solā* (quæ in oratione proficiat rap-

tim pronuntianti quodammodo evanescit) producitur. Τὰ κίνδυν, *Anapæstis* est: Nam syllaba du producitur, & κίν (*positione tantum longa*) pronuntiabatur correpta. — *Nov παρελ*, Dactylus est, quomodo suprà est explicatum. Et, θεῖν ἐποί, Dactylus est propter sequentem Vocale. Et, ησαν ὥς, *Unicus* est *Creticus* five *Anapæsticer*.

Ver. 539. — ναιετάσκον.] Non à verbe ναιετάσκω; quod nullum est, ut rectè annotavit Scholiastes: Sed à ναιετάω.

Ver. 543. — μεμαῶτες ὀρεκτῆσι μελήσι.] Οἱ μὲν πηλίοις χρωῖται, καθάπερ οἱ τοξίται & οἱ σφενδονῆται, & ἀκοντισαί: οἱ δ' ἀγχιμαχοί, καθάπερ οἱ ἔξωι & δόρατι τῷ ὀρεκτῶ χρωῖσιν. Διτλή γὰρ ἡ τῶν δόρατων χεῖρσι: — & γὰρ *νυσάδην* χρωῖσιν, & κοιτοβολῶντες. — Οἱ δ' εἰς οἷς ἀγαθοὶ ὑπῆρξαν πρὸς μάχην τὴν σάδιαν, ἢ & *νυσάδην* λέγεται, & ἐκ χειρὸς. Δόρασι δὲ χρωῖνται τοῖς ὀρεκτοῖς, ὥς φησιν ὁ ποιητής, "Αἰχμηταί" μεμαῶτες ὀρεκτῆσι μελήσι." *Sirab. lib. 10.* Alii legunt ὀρεκτῆσι. Sed perinde est: Vide suprà ad α', 51. De voce, μεμαῶτες, vide infrà ad *ver. 818.*

Ver. 544. — δῆϊων] Veteres, ut testatur *Eustathius*, legebant δῆων.

Ver. 545. — μέλαιναί νῆες ἔποντο.] Vide suprà ad *ver. 494.*

Ver. 546. Οἱ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, εὐκτίμενον πηλίοισιν.] Quam absurdi sint, qui Ἀθήνας; hic in genitivo, semidoricè scilicet, ab *Homero* positum esse posse existimārint; videas in *AEIIS Erudit. Lipsienf. ad Jun. 1712. pag. 311.*

Ver.

Δῆμον Ἐρεχθίδην, μεγαλήτορον, ὃν ποτ' Ἀθήνη,
Θράϊνε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ Ζεῖδωρον Ἀρῦρα,
Καδδ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἶσεν ἐὼν ἐνὶ πύονι νηῷ.

550 Ἐνθάδε μιν ταύροισι καὶ ἀρνείοις ἰλάονται
Κῦροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν
Τῶν αὐτ' ἡγεμόνευ', υἱὸς Πεισέω, Μενεσθεύς.
Τῷ δ' ἔπως τις ὁμοίῳ ἐπιχθονίων γένητ' ἀνὴρ,
Κοσμήσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

555 Νέστωρ οἱ εἰρίζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν
Τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
Αἶας δ' ἐκ Σαλαμῖν ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στήσσει δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσατο φάλαγξες.

Civitatē Erechthei magnanimi, quem olim Minerva
Nutrivit, Jovis filia, (peperit verò alma Tellus,)

Et Athenis collocavit, suo in pingui templo:

550 Illic ipsam tauris & agnis placant

Filii Atheniensium, circumvolutis annis:

His utique præerat filius Petei Menestheus.

Huic haud quisquam similis inter terrestres fuit vir,

In instruéndis equis & viris scutatis:

555 Nèstor solus contendebat; hic enim ætate grandior erat:

Hunc autem simul quinquaginta nigræ naves sequebantur.

Ajax autem ex Salamine ducebat duodecim naves,

Constituitque ducens, ubi Atheniensium stabant phalanges.

Ver. 547. Δῆμον Ἐρεχθίδην.] Δῆμος, hoc
in loco, idem ferè est quod latine Civitas.
Quo de vocabulo Gellius, ex Verrio Flacco;
(lib. 18. c. 7.) " civitatem dici & pro loco,
& pro oppido, & pro jure quoque omnium,
& pro hominum multitudine." Inter Re-
centiores itidem Vir doctissimus Jaon. De-
vissus, in Curis secundis ad Cæsaris lib. 3.
13. de Bello Civili, pag. 474. (citatis verbis
istis ex lib. 3. 20. [al. 21.] de Bello Gallico;
" Tolosa, Carcasone, & Narbone, quæ sunt
" Civitates Galliarum Provinciae hispaniæ;")
Per Civitates, inquit, necessariò denotantur
Urbes. Reprehenditque quæ nos alicubi de
vocabulorum istorum usu Cæsareo annota-
ramus. Atqui Tolosa, Carcaso, & Narbo,
quidni tam & civitates esse potuerant, quàm
Urbes? Certè, quod & de lib. 1. c. 22. [al.
21.] de Bello Civili assert, " ex civitate ex-
" pulsos;" significat, non ex Urbe modò,
sed & ex civitate expulsos. Quodque ibidem
lib. 1. c. 1. dicitur, Reserui Consules de Rep.
" in Civitate;" & ipse à Librario arbitratur
infertum.

Ver. 548. — τίς δὲ Ζεῖδωρος Ἀρῦρα]
Erit nimirum αὐτόχθον, non Αἰθνα.

Vol. I.

Ver. 549. — ἐνὶ πύονι νηῷ.] Vide supra ad
4, 40.

Ver. 550. Ἐνθάδε μιν — ἰλάονται]
Αὐτῶν, τὸν Ἐρεχθίδα. Schol. Quod est mirum
valde. Eustathius, τὸν Ἀθηναῖον ἱλασκονται.
Cæterum Alii hic, pro ἐνθάδε, legunt ἐνθα δέ.

Ver. 551. — περιτελλομένων ἐνιαυτῶν]
Κατὰ σιντακτικὰ. Eustath.

— volventibus annis. Æn. I. 238.

Ver. 553. Τῷ δ' ἔπως τις ὁμοίῳ ἐπιχθο-
νίων γένητ' ἀνὴρ.]

— quo non præstantior alter,

Ære ciere viros. — Æn. VI. 164.

Cæterum Alii hic legunt, ἔπος. Item Alii,
ἐπιχθονίων γένος ἀνδρῶν, & ἐπιχθόνιος γένος
ἀνὴρ. Quæ omnia eodém redeunt.

Ver. 556. — μέλαινα νῆες ἔποντο.] Vide
suprà ad ver. 494.

Ver. 558. Στήσσει δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων
ἵσατο φάλαγξες.] Refert Demosthenes, cum
Salamis ab Atheniensibus descivisset, Solonem,
compositis (etiam cum capitis sui periculo)
elegiacis versibus, populares suos commovisse
vehementer, & ut provincia ista reciperetur,
essetis. Ἐκείνῳ μὲν γὰρ, ἀφισπασίας
Σαλαμῖν Ἀθηναίων, & δύνανται ζημίας
ἡ φημισαμένης,

- Οἱ δ' Ἄργον τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
 560 Ἑρμιόνην, Ἀσίην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχέσας,
 Τροιζῆν, Ἠϊόνας τε, καὶ Ἀμπελόεντ' Ἐπίδουρον.
 Οἱ τ' ἔχον Αἰγίναν, Μάσητά τε, κῆροι Ἀχαιῶν
 Τῶνδ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
 Καὶ Σθέnel, Καπανῆα ἀγακλειτὴ φίλον υἱόν.
 565 Τοῖσι δ' ἄμ' Εὐρύαλον τρίτατον κίεν ἰσόθεος φῶς,
 Μηκισέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἀνακλῆ.
 Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
 Τοῖσι δ' ἄμ' ὀγδάκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Οἱ δὲ Μυκῆνας εἶχον, εὐκτίμεναν πτολίεθρον,
 570 Ἀφνειὸν τε Κόρινθον, εὐκλιμέναις τε Κλεωναῖς,

- Qui autem Argosque tenebant, Tirynthaque bene-munitam,
 560 Hermionem, Aeginetque, profundum sinum habentes,
 Træzen, Eionasque, & vitibus-constam Epidaurum,
 Quique tenebant Aeginam, Masetique juvenes Achivorum :
 His porro præerat bello strenuus Diomedes,
 Et Sthenelus, Capanei inclyti dilectus filius :
 565 Cum his verò simul Euryalus tertius ibat similis deo vir,
 Mecistei filius Talaionidæ regis :
 Universis autem præerat bello strenuus Diomedes :
 Hosque simul octoginta nigræ naves sequebantur.
 Qui autem Mycenæ tenebant, bene-ædificatam urbem,
 570 Opulentamque Corinthum, benèque structas Cleonæ,

φρεσιζαμέναν ἄντις εἶπυ κελίεσθαι τὸν
 ἴδιον κίνδυνον ὑποβαί· ἐλεγεῖα ποιήσας ἦδ' αὖ
 τὴν μὲν χώραν ἴσως τῇ πόλει, τὴν δ' ὑπάρ-
 χουσαν αἰσχρὴν ἀπέβαλεν. De falsâ lega-
 tione, pag. 332. edit. Francofurt. 1604. Alii
 Scriptores ferè omnes, Homeri insuper auc-
 toritate usum Solonem testantur; citatis duo-
 bus hisce versibus, Αἶας δ' ἐκ, &c.

Ἀθηναῖα Ὁμήρῳ μάρτυρι ἐχρήσατο περὶ
 Σαλαμῖνος.

Aristot. Rhetor. lib. 1. cap. ult.

Ἔνοι δὲ φασὶ καὶ ἐντέλειαι αὐτὸν [Σόλωνα]
 αἰς τὸν κατάλογον τῷ Ὁμήρῳ (μετὰ τὸν,
 αἰς Αἶας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἀγὲν δυοκαίδεκα νῆας.)
 Στῆσε δ' ἄγων ἐν Ἀθηναίων ἱκανὸν φάλαγγας.
 Laert. in vitâ Solonis. Quem locum Latinus
 Interpres, quoniam παραρθέτως signa
 adjecta non essent, minimè intellexit. Verba
 Laertii aliter emendant Jf. Casaubonus &
 Menæsius, ex conjecturâ: Sed sententia ead-
 dem est.

Καὶ νῦν μὲν ἔχουσιν Ἀθηναῖοι τὴν νῆσον. Τὸ
 δὲ σολωνικὸν περὶ Μεγαρίας ἐπέχεν αὐτοῖς ἱερὸς
 περὶ αὐτῆς· καὶ φασιν οἱ μὲν Πεισιπράδον, οἱ
 δὲ Σόλωνα παραγράφῃ ἐν τῇ γῇ καλὰ λό-
 γον. — Στῆσε δ' ἄγων, &c. Strab., lib. 9.

Addit idem Scriptor, Μεγαρίας ἐ contrariò,
 versus Homeri isto modo legisse;

Αἶας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἀγὲν νῆας, ἐκ τε
 Πολύχρη,

Ἐκ τ' Αἰγιάδος, Νισαῖας τε, Τριπόδων τε
 αἰεὶ χωρία Μεγαρικά. Ibid.

Neque est ignobile exemplum, Mega-
 reos ab Atheniensibus, cùm de Solonis
 contenderent, victos Homeri versu; qui ta-
 men ipse non in omni editione reperitur,
 significans Athenas naves suas Atheniensibus
 junxisse. Quintilian. lib. 5. c. 11

Οἱ μὲν ἐν πολλοῖς τῷ Σόλῳι ὀργαζόμε-
 ναι λέγουσι τὸν Ὁμήρῳ δέξαν ἱμβάλλοντα γὰρ
 αὐτὸν ἐπὶ εἰς νῆαν κατάλογον, &c. — Αἱ τῇ
 δ' Ἀθηναῖοι ταῦτα μὲν αἰστανται φλυαρίαν εἶναι,
 &c. Plutarch. in vitâ Solonis.

Eadem videas apud Urianum, in Enarra-
 tione Orationis Demosthenis, de falsâ Legati-
 one: Et apud Eustathium, pag. 199, & 215.
 Ver. 561. — Ἠϊόνας τε] Αἱ. Πύδων τε,
 & Ἠϊόνα τε.

Ver. 562. — Οἱ τ' ἔχον Αἰγίνα.] Τράφας
 τινεῖ, Νῆσον τ' Αἰγίνα. Strab., lib. 8.

Ver. 568. — μέλαινας νῆες ἔποντο.] Vide
 suprâ ad ver. 494.

Id.

- Ὀρνεϊάς τ' ἐνέμονιο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν,
 Καὶ Σικυῶν, ὅθ' ἄρ' Ἀδρης^Θ πρῶτ' ἐμβασίλευεν.
 Οἳ δ' Ὀτρεπρσίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
 Πελλήνην κ' εἶχον, ἥδ' Αἶγιον ἀμφενέμονιο,
 575 Αἰγιάλόν τ' αἶνα πάϊα, καὶ ἀμφ' Ἐλίκην εὐρεῖαν
 Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
 Ἀτρεΐδης ἅμα τῷ γε πολὺ πλείεσι καὶ ἄριστοι
 Λαοὶ ἔπρηντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο κώροπα χαλκῶν,
 Κυθίων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἥρωσσι.
 580 Οὐνεκ' ἄρισ^Θ ἔην, πολὺ δὲ πλείεσς ἄγε λαός.
 Οἳ δ' εἶχαν κοίλῃν Λακεδαιμόνα κητώεσσαν,
 Φάρην τε, Σπάρτην τε, πολυβήρωνά τε Μίσσην,
 Βουσειάς τ' ἐνέμονιο, καὶ Αὐγείας ἐρατεινάς,
 Οἳ τ' ἄρ' Ἀμυκλας εἶχον, Ἐλ^Θ τ' ἔφαλον πολίσθρον,
 585 Οἳ τε Λάαν εἶχον, ἥδ' Οἰτυλον ἀμφενέμονιο.

Orniasque colebant, Aræthyramque amantiam,

Et Sicyona, ubi Adrastus primùm regnavit ;

Quique Hypereiamque & excelsum Gonoëstam,

Pellenamque tenebant, & Ægium incolebant,

575 Et per omnem oram maritimam, & circa Helicem spatiosam :

Horum centum navibus imperabat rex Agamemnon,

Atrides : simul hunc longè plurimæ & præstantissimæ

Copiæ sequebantur ; atque ipse inducebat splendidum æs,

Gloriâ exultans, quod omnes inter elucebat heroas :

580 Quoniam maximus erat, longèque plurimas ducebat copias.

Qui autem tenebant montibus clausam Lacedæmonia magnam,

Phæamque, Spartamque, abundantemq. columbis Messiam,

Brytiasque habitabant, & Augias amœnas,

Quique Amyclas tenebant, Helóque maritimam urbem,

585 Quique Laan tenebant, & Oetylura circumhabitabant :

Ver. 577. — Γονόεσσαν.] Pausanias, lib.

7. c. 26, scribit Γονόεσσαν. Ipse tamen ali-

bi habet, Γονόεσας & Γονόεσας; lib. 2. cap. 4.

Et lib. 5. cap. 18.

Ver. 574. — εἶχον, ὅθ'.] Vide ad 4,

54.

Ver. 578. — ἐδύσατο.] Al. ἐδύσατο.

Sed nihil opus. Nam ἐδύσατο anteposultu-

m naturâ product.

Ibid. — κώροπα χαλκῶν.] Mira sunt,

(ut dicam planè ridicula, ad Homerum qui-

dem explicandum,) quæ hic affert Plutar-

cho, Symptoticæ, lib. 3. sub finem. Καὶ τῶς

καταρτίσθαι ἐν τοῖς χαλκουργίαις ἱεροῦ-

πολάσθαι τὰ ἑμάτια, &c. Quæ Latine

ut veris, &c. significat ; " Qui in metallo pe-

ris morantur, semper oculorum sanitatem

possent ; & quibus ante palpebræ nudatæ

" fuerant, allic convalescunt. Aura enim

" quæ ex ære procedit, in oculos incidens,

" haurit & efficit quod malè insuit Unde

" & Homerus modò εὐνορα, modò νόροπα

" χαλκῶν, has causas secutus appellat." Lib.

7. cap. 16.

Ver. 581. — Λακεδαιμόνα κητώεσσαν.]

Πραβήθη δὲ τῶν μὲν, Λακεδαιμόνα κητώε-

σαν τῶν δὲ, κατετίσσαν. Ζητοῖσι τὴν κηλ-

εσσαν πινυ-δύσθαι χηρ, εἴτε ἀπὸ τῶν κηλῶν,

εἴτε μεγάλων, ὅπερ δοκεῖ πιθανότερον εἶναι.

Τὴν τε κατετίσσαν, οἱ μὲν καταμινθῶδη δέ-

χοχλαιο, οἱ δὲ ὅτι ἀπὸ τῶν χρυσῶν χρυσοί

κατατίσσαν. Καὶ κατατίσσαν [Al. δὲ κατα-

τίσσαν] τὸ δασυμώτερον ἐκτίσσαν, τὸ παρὰ Λακε-

δαιμόνιος ἐκτίσσαν τι. Strabo, lib. 8.

Ver. 585. — εἶχον, ὅθ'.] Vide suprâ ad

4, 51.

- Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοῇν ἀγαθὸς Μενέλαος
 Ἐξήκοντα νεῶν, ἀπάτερθε δὲ Θωρήσσου.
 Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ἥσι προθυμίῃσι πεποισθῶς,
 Ὅτρυνων πόλεμόνδε· μάλισα δὲ ἴετο θυμῷ
 590 Τίσασθαι Ἑλένης ὀρμήματά τε ζοναχάς τε.
 Οἱ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐραβεινῆν,
 Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ εὐκτίον Αἶπυ,
 Καὶ Κυπαρισσηῖνα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἕναιον,
 Καὶ Πτελεῦν, καὶ Ἑλος, καὶ Δώριον· ἔνθα τε Μῦσαι
 595 Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρηῖκα παῦσαν αἰοιδῆς,
 Οἰχαλίηθεν ἰόντα, παρ' Εὐρύτη Οἰχαλῆος·
 Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
 Μῦσαι αἰεδοῖεν, κῆραι Διὸς αἰγιδόχοιο·
 Αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρόν θέσαν· αὐτὰρ αἰοιδῆν
 600 Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαρίζυν.

Horum ejus frater præerat prælio strenuus Menelaus
 Sexaginta navibus; seorsum verò armabantur:
 Inter eos & ipse ibat suâ animosâ virtute fretus,
 Adhortans ad bellum; maximè verò cupiebat animo
 590 Ulcisci Helenæ raptumque gemitusque.

Qui autem Pyllumque colebant, & Arcenæ amœnam,
 Et Thryum Alphæi vadum, & bene-ædificatam Ægy,
 Et Cyparissenta, & Amphigeniam habitabant,
 Et Pteleum, & Helos, & Dorion: ubi etiam Musæ
 595 Occurrentes Thamyrim Threïcium spoliârunt cantu,
 Ex Oechaliâ venientem, ab Euryto Oechaliensi:
 Afferebat enim gloriabundus se relaturum-victoriam, si vel ipsæ
 Musæ canerent, filix Jovis Ægiœchi:
 At illæ iratæ cæcum fecerunt, sed & cantum

600 Divinum ademerunt, & oblivisci fecerunt artem-pulsandi-citharam.

Ver. 586. — βοῇν ἀγαθῆς.] Vide supra
 ad ver. 408.

Ver. 587. — ἀπάτερθε.] Vide supra
 ad v. 349.

Ver. 589. — μάλισα δὲ ἴετο θυμῷ.]
 Ipse enim sui, cæteri ipsius causâ bellum
 inferebant.

Ver. 590. — Ἑλένης ὀρμήματα.] Vide
 supra ad ver. 356.

Ver. 597. Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος.]
 Non me carminibus vincet, nec Thæcius
 Orpheus,

Nec Linus. —
 Pan etiam, Arcadiâ mecum si judice
 certet;

Pan etiam, Arcadiâ dicat se judice vic-
 tum.

Eclg. IV. 55.

— cava dum personat æquora conchâ

Demens, & canto-vocat in certamina Di-
 vos.

Æn. VI. 172.

Cæterum de hoc Ἐπισοδῶν, ita Macrobius,
 " Uterque [Homerus & Virgilius] in Cata-
 " logo suo, post difficultium rerum vel nomi-
 " num narrationem, insert fabulam cum
 " versibus amœnioribus, ut Lectoris animus
 " recreetur. Homerus, inter enumeranda
 " regionum & urbium nomina, facit locum
 " fabulis quæ horrorem fatietatis excludant.
 " — ἔνθα τε Μῦσαι Ἀντόμεναι Θάμυριν
 " τὸν Θρηῖκα παῦσαν αἰοιδῆς. — Στεῦτο γὰρ
 " εὐχόμενος νικησέμεν, — & reliqua qui-
 " bus protrahit jucunditatem. Virgilius in
 " hoc secutus auctorem; — & sic agnoscitur
 " intertexta, fastidio narrationum mede-
 " tur." Lib. 5. cap. 16.

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
 Τῷ δ' ἐνεθήκοντο γλαφυραὶ νῆες ἐσιχόωντο.

- Οἱ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρη αἰπύῃ,
 Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηαί·
 605 Οἱ Φενεὸν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
 Ῥίπην τε, Στρατιήν τε, καὶ ἡνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
 Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μανθινέην ἐρατεινήν,
 Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παρρᾶσίην ἐνέμοντο,
 Τῶν ἥρχ' Ἀγκαίῳιο παῖς κρείων Ἀγαπήνωρ
 610 Ἐξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηὶ ἑκάσῃ
 Ἀρκαῖδες ἄνδρες ἔβαινον, ἐπιστάμενοι πολέμοιο.
 Αὐτὸς γάρ (φιν δῶκεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Νῆας εὖσσελμους, περάαν ἐπὶ οἶνοπα πόντον,
 Ἀτρεΐδης· ἐπεὶ ἔφει θαλάσσια ἔργα μεμῆλει.
 615 Οἱ δ' ἄρα Βυπράσιόν τε καὶ Ἠλίδα διὰν ἔβαινον,

His porro præerat Gerenius eques Nestor;
 Cum eo autem nonaginta cavæ naves ordine proficiscebantur.
 Quæ autem tenebant Arcadium, sub Cyllenes montem altum,
 Æpytium prope monumentum, ubi viri cominus-pugnantes:

- 605 Qui Pheneumque incolebant, & Orchomenum pecorosum,
 Ripênque, Stratienque, & ventosam Enispen,
 Et Tegeam tenebant, & Mantineam amœnam,
 Stymphalumque tenebant, & Parrhasien colebant,
 Horum imperabat Ancæi filius rex Agapenor

- 610 Sexaginta navibus: multi autem in navem unamquamque
 Arcades viri conscenderant, periti rei-militaris.
 Ipse enim eis dederat rex virorum Agamemnon
 Naves bene-transfratas, ut transfretarent super nigrum pontum,
 Atreides: quoniam non ipsis marina opera erant curæ.

- 615 Qui autem Buprasiumque & Elida nobilem habitabant,

Ver. 601.—ἱππότα Νέστωρ.] Et ver.
 618. ἱππότα Φυλῆος. Vide supra ad 4, 175.
 Ver. 611.—ἐπιστάμενοι πολέμοιο.] *Al.*
 ἐπιστάμενοι πολέμῳ.

Ver. 612. Αὐτὸς γάρ (φιν δῶκεν——ἐπὶ
 Νῆας.] Ἀγαμέμνων——ναυτικῶν——ἐπὶ
 πλοίων τῶν ἄλλων ἱερύσας, τὴν στρατιάν
 ἡγεγασμένον. Φαίνεται γὰρ ναυσὶ τι πλοῖ-
 οῖς αὐτὸς ἀφικόμενος, καὶ Ἀρκάσι προσηπα-
 γασμένον, ὡς Ὀμηρῷ τοῦτο διδόναι. Καὶ ἐν
 τῷ (ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παραδόντος, εἰρηκεν αὐτὸν
 "Πολλῆσι νήσοισι καὶ Ἀργεὶ παρτὶ ἀνάσσουσιν."
 οὐκ ἂν αὖν νήσων, ἔξω τῶν περιουσιῶν (αὐταὶ
 δὲ αἶα ἂν πολλαὶ εἴσαν), ὑπερῶς δὲ, ἐ-
 κρέτει, εἰ μὴ τι καὶ ναυτικὸν εἶχεν. *Trucyd.*
 lib. 1. p. 7.

Ver. 614.—ἐπεὶ οὐ (φει θαλάσσια ἔργα

μεμῆλει.] Livius, lib. 35. c. 26. de Philo-
 romene: "Prætor Acchaicum, cum terra-
 "strum certaminum arte quævis clarescit
 "Imperatorum vel usu vel ingenio acquabat,
 "ita rudis in re navali erat: Arcas, medi-
 "terraneus homo, &c." Similiter Pausanias:
 "Ο φιλοποίμην,——ἔτι ἔς ἄπαν ἀπειρώς
 θαλάσσης εἶχον, τρήρως ἔλαθιν ἐπιδᾶς μεύσασθαι.
 "Ὡς καὶ εἰς οὐδὲν Ῥωμαῖος,——μνήσκει τῶν
 ἡρώων, ὧν ἐν Καταλόγῳ περιέεικται Ὀμηρῷ
 ἐπὶ τῇ Ἀραδῶν ἀμαθίᾳ τῇ ἐς θάλασσαν.
 Lib. 8. cap. 50.

Ibid——μεμῆλει.] Si μὲν ποτε, dixisset;
 jam non constitisset Temporum ratio. Simile
 enim esset, ac si quis Anglice dicat, *Ther*
 have no skill; pro eo quod est, *Ther* has
 no skill. Vide supra ad 4, 37.

- Ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνῃ κ' Μύρσιν^Θ ἐσχατόωσα.
 Πέτρῃ τ' Ὀλενίῃ, κ' Ἀλείσιον ἐντὸς ἑσθραί,
 Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἐκάσῳ
 Νῆες ἐποίησ' Ἰδοί, πολέες δ' ἔμβαλλον Ἐπειοί.
 620 Τῶν μὲν αἶρ' Ἀμφίμαχ^Θ κ' Θάλπ^Θ ἡγήσασθην,
 Τῆες, ὃ μὲν Κτεάτῳ, ὃ δὲ Εὐρύτῳ Ἀκτορίωνος.
 Τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερός Διορῆς.
 Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύζειν^Θ Διοειδῆς,
 Τῖος Ἀγκισθένης^Θ Αὐγητιάδαο ἀνακτ^Θ.
 625 Οἱ δ' ἐκ Δυλίου, Ἐχινάων δ' ἱεράων
 Νήσων, αἱ ναῖσι πέρην ἁλὸς Ἠλιδ^Θ ἄντα,
 Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μίγης, αἰτάλαντος Ἀρηί,
 Φυλείδης, ὃν τίτλη Διὶ φίλ^Θ ἵπποτα Φυλεὺς,
 Ὅς ποτε Δυλίουδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς.
 630 Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἐπόντο.

Quantum agri Hyrmine & Myrminus extrema,
 Petraque Olenia, & Alifium intus continet,
 Horum utique quatuor duces erant, decem verò virum unumquemque
 Naves sequebantur veloces, multique eas conscenderant Epei.

- 620 His quidem Amphimachus & Thalius præerant,
 Filii, alter quidem Cteati, alter autem Euryti Actorionis;
 Istis verò Amaryncides imperabat fortis Diorea:
 Quartisque præerat Polyxenus deo similis,
 Filius Agasthenis, Augeiadæ regis.
 625 Qui autem ~~venunt~~ ex Dulichio, Echinadibusque sacris
 Insulis, quæ sitæ sunt trans mare, Elidis è regione;
 His utique præerat Mæges, æqualis Marti,
 Phylides, quem genuit Jovi dilectus eques Phyleus,
 Qui olim in Dulichium migraverat patri invisus:
 630 Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.

Ver. 621. — ὃ μὲν Κτεάτῳ, ὃ δὲ Εὐρύ-
 τῳ.] Simplificissima videtur hæc emendatio.
 Vulgg. ὃ μὲν Κτεάτου, ὃ δὲ Εὐρύτου: Quæ oñ
 Licentia Homero non usitata. Barnesius edi-
 dit, ex conjecturâ, neque id quidem malè,
 ὃ μὲν Κτεάτου, ὃ δὲ Εὐρύτου.

Ver. 623. — Διοειδῆς.] Ἀποδείκνυσθαι πρὸς
 τὴν τὸ φύσει δίκαιον ἢ καλὸν ἢ σωφρόν, ἢ
 πάντα τὰ ταῦτα, ἢ πρὸς ἐαυτὸν αὐτὸν δ' ἐν
 τοῖς ἀνθρώποις ἐμποιοῦν, ἐνθυμίζοντες τὴν ἢ
 κεραιούνη; ἐκ τῶν ἐπιδημιμάτων, τὸ "Ἀν-
 " δρεῖκαλον" ἀπ' ἐκείνου τεκμαίρονται, ὃ
 δὲ ἢ Ὀμηρὸν ἐκάλεσαν, ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐν-
 θυμίζοντες, "Θεοειδῆς" τὴν ἢ "Θεοεικαλον."
 Placæ de Republ. lib. 6.

Ver. 626. Νήσων, αἱ ναῖονσι.] Ita Sophocles
 in Ajaxe, ver. 602.

Ὡς κλεινὰ Σαλαμίς, ὧς μὲν πρὸς
 Νάυσι; ἀλὶπλάστῳ εὐδαίμονι,

Πᾶσιν περιφαντ^Θ αἰεὶ.
 Ver. 627. — ἀτάλαντος Ἀρηί.] — χρῆ-
 σια πατρὶς ἐτίταιν Τάλαντα, δ', ver. 69.
 — ἰσάζοντα [τάλαντα,] — μ', ver. 435.
 Ἀτάλαντος οὖν, ὁ ἴσ^Θ, ἢ μὴ ταλαῖνιον.
 Porphy. Quaestio. Homerica. 25.

Ver. 628. — ὃν τίτλη Διὶ φίλ^Θ.] Bar-
 nesius, cum in γ', ver. 449. (nè Cæliura sci-
 licet interiret, & inficetè admodum haret
 versus,) rectè emendasset ἐφοῖτα, quod antè
 scriptum fuerat φοῖτα; & hic similiter ἐταῖε,
 pro τίτλη, scribendum contendit: Minus
 rectè, cum utrumque sit æquè "rotundum."
 Cæterum quâ ratione hic, Διὶ, ultimam pro-
 ductè; & similiter, ver. 636. Διὶ μῆτιν ἀτά-
 λαντ^Θ; item Ἀγασθίν^Θ, ver. 624; &
 ἔχον, ver. 634, 635; vide suprâ ad ε, 51.

Ver. 620, 644, & 652. — μέλαινα νῆες
 ἐπόντο.] Vide suprâ ad ver. 494.

Ver.

- Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἤγε Κεφαλλῆνας μαγαθύμους,
 Οἳ ῥ' Ἰθάκην ἔχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
 Καὶ Κρακύλει ἐνέμονιο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
 Οἳ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἣδ' οἳ Σάμον ἀμφεμένονιο,
 635 Οἳ τ' Ἠπειρον ἔχον, ἣδ' ἀντιπέραι ἐνέμονιο·
 Τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἤρχε, Διὲ μῆτιν ἀτάλαυτος·
 Τῷ δ' ἅμα νῆες ἔποντο δωδέκα μυλτοπάρχοι.
 Αἰτωλῶν δ' ἠγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός·
 Οἳ Πλευρών ἐνέμονιο, καὶ Ὀλεον, ἣδ' Πυλῆνν,
 640 Καλκίδα τ' αἰγίαλον, Καλυδῶνά τε περὶήεσσαν.
 Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἦν, θάναε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος·
 Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι·
 Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 645 Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δερικλυτὸς ἠγεμόνευεν,
 Οἳ Κνωσσὸν τ' εἶχον, Γόρβυνά τε τειχιόεσσαν,
 Λύκον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργιρόνῃα Λύκαζον,

Porro Ulysses ducebat Cephallenenses magnanimos,

Qui Ithacam tenebant, & Neritum frondosum,

Et Crocyléa colebant, & Aegilipa asperam,

Quique Zacynthum tenebant, & qui Samum incolabant,

635 Quique Epirum [vel continentem] tenebant, & objacentia incolabant;

Hic quidem Ulysses imperabat, Jovi consilio par;

Hunc autem simul naves sequebantur duodecim proras-rubras-habentes.

Aetolis autem imperabat Thoas, Andræmonis filius;

Qui Pleurona colebant, & Olenum, & Pylæen,

640 Chalcidæque maritimam, Calydonæque petrosam.

Non enim amplius Oenei magnanimi filii supererant,

Neque item amplius ipse supererat, mortuus autem erat flavus Meleager.

Hic igitur summa-rerum erat commissæ, ut imperaret Aetolis:

Et hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.

645 Creientibus autem Idomeneus hastâ clarus præerat,

Qui Cnossumque tenebant, Gortynaque benecinctam-mœnibus,

Lyctum, Miletumque, & albicantem Lycastum,

Ver. 632. — εἰνοσίφυλλος.] Virgilio, ne-
 porosum.

Ver. 632. — τρηχεῖαν] Malè Vir doctis-
 simus H. Stephanus: " Τρηχεῖα est apud Ho-
 merum, metri causâ." Loc. à Cicero
 interpretati, p. 190. Quasi verò aliter potuit
 scriptor Ionicus: aut quasi ipsa scilicet τρα-
 χυῖα, priorem non produceret necessarid.
 Nunquam enim à, nisi quæ natrâ producta
 sit, erunt abatur h. Vide ad ver. 314.

Ver. 637. — μυλτοπάρχοι.]

— πῖσταί τε in quare carinæ.

Æn. VIII. 93.

Ver. 640. — Καλυδῶνά τε.] Cum Aetoli
 & Aëoles de Calydonæ contenderent, cessit ad
 Aetolis, quia Homerus hoc in loco mentionem
 ejus fecerat in Aetolorum catalogo. Vide
 Eustathium, p. 199, lin. 36. Vide & supra
 ad ver. 558.

- Φαῖσόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ κατοικώσας,
 Ἄλλοι δ', οἱ Κρήτην ἐκαστάμπολον ἀμφενέμοιο.
 650 Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς περικλυτὸς ἠγρομένοιο,
 Μηριόνης τ' ἀτάλας· Ἐθναλίων ἀνδρὶ φύλῃ
 Τοῖσι δ' ἄμ' ἐγδάσασθαι μέλειται νῆας ἔκπλοιο.
 Τληπόλεμος δ' Ἡρακλίδης, πρὸς τε μέγας πο
 Ἐκ Ῥόδου ἐνία νῆας ἄγει· Ῥοδίων ἀνδρῶν χαν
 655 Οἱ Ῥόδον ἀμφενέμοντα διάτρηχα ποσειθέωντες,
 Αἰνδαν, Ἰηλυσσόν τε, πρὸς ἀρχαίοντα Κάμιρον
 Τῶν μὲν Τληπόλεμος περικλυτὸς ἠγρομένοιο,
 Ὀν τέκετ' Ἀστυόχεια βῆν' Ἡρακλίδην,
 Τὴν ἄγει· ἐξ Ἐφύρης ποταμὲ ἀπὸ Σαλλήεντος,
 660 Πέρσας ἄσσα πολλὰ διοσφεύων αἰζηῶν.
 Τληπόλεμος δ', ἔπει ὅν πρῶτον ἐν μεγάροις εὐπύρην,
 Αὐτίκα πατρὸς εἰσιὰ φίλον μήτρωα κατέκταν

Phæstumque Rhytiumque, urbea bene-habitas,
 Cæterique, qui Cretam centum-orbium incolebant.

- 650 His utique Idomeneus hastâ-clarus præerat,
 Merionisque par Martij homicidæ:
 Hos autem simul octoginta nigræ naves sequebantur.
 Tlepolemus autem Heraclices, fortisque magnusque,
 Ex Rhodo novem naves ducebat Rhodiorum magnanimorum,

- 655 Qui Rhodum incolebant trifariam instructi,
 Lindum, Ialysiumque, & albicantem Camirum:
 Horum quidem Tlepolemus hastâ-clarus dux-erat,
 Quem peperit Astyochea sortitudini Herculeæ;
 Quam uxorem duxerat [Hercules] ex Ephyrâ, fluvio à Sellente,

- 660 Depopulatus urbes multas Jovis-alumnorum juvenum.
 Tlepolemus autem, postquam utique nutritus fuerat in domo bene-extractæ,
 Illico patris sui dilectum avunculum interfecit

Ver. 648. — ὅ ναισιώσας;] Bene fit.
 Ita apud Sophoclem, loco jam supra citato:

Ὁ κλεινὰ Σαλαμῖς, ὣ μὲν πε
 Ναιὶς ἀλκίπλοτος, εὐδαίμων,
 Πᾶσι περιφαντὸς αἰεὶ. Ajax. 601.

Ver. 649. — Κρήτην ἰκαλόμπολον]
 Centum urbes habitant magnas.

Æn. III. 106.

Aliter Odys. τ', 174. — ἡ ἐνὶ νηὶ πόλις.
 Quâ de re vide Scholia; & Strabonem, lib. 10.
 p. 735, al. 479.

Ver. 651. — ἀτάλαντος· Ἐνθαλίω ἀνδρῶν
 φησιν.] "Notandum" (inquit Earnestus)
 "duas posteriores syllabas per Ἐνθαλίω co-
 alescere; ut, (â, 15.) Χρυσῶ ἀνὰ Ἐνθα-
 λίω." Sed aliud est — ἐν, aliud — ἰω.
 Mihi rectius videntur ὅα (â brevi in ὅ pro-
 ductam absorptâ) in unam coalescere. Cæ-
 teram, si cui displicet istud, et; cum Eustaq.

ibus (ad â, 166.) scribat ἀνδρῶν φησιν; poterit
 is legere, ἀνερῶν φησιν. Quamquam ἀνδρῶν φησιν
 non multum abludit ab analogiâ τοῦ, Ἀργυ-
 ρῶν φησιν.

Ver. 658, (& infra 666.) — Εἰς Ἡρα-
 κλίδην.] Simile planè loquendi ratione, ac,
 in linguis Recentioribus, regia morisset ipse
 scilicet Rex est, & divinitas ipse Deus.

Ver. 659. Τὴν ἄγει· ἐξ.] Vide supra ad
 ver. 597. Laudatur enim à Macrobio & hoc
 ἐπισημαίνον, in loco ibi citato.

Ver. 661. — τρέφει·] Ita edidit
 Barnesius ex conjecturâ. Olim τρέφ'· ἐν·]
 Quod est durum, nec Homero usitatum. Rep-
 perit Idem in duobus MSS, τρέφει· ἐν, &
 τρέφει· ἐν.

Ver. 662. Αὐτίκα — κατέκταν.] Casu &
 fortuito occidit, si Historiæ fides.

- Ἦδη γοραίαναι Λικύμιον, ὅζον Ἄρμος·
 Αἴψα δὲ νῆας ἔπηξε· πολὺν δ' ὄγε λαὸν ἀγείρας,
 665 Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπειλήσαν γάρ οἱ ἄλλοι
 Ὑῖες, ὠϊωνοὶ τε βίης Ἡρακλεΐης.
 Αὐτὰρ ὄγ' ἐς Ῥόδον ἔζεν αἰλώμενος, ἄλγεα πάσχαυ.
 Τερχθαὶ δὲ ἄκηθεν καταφυλαδὸν, ἥδ' ἐφίληθεν
 Ἐκ Διὸς, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
 670 Καὶ ἔφιν δεσπῆσιον πλεῖτον κατέχευε Κρονίαν.
 Νηρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας εἰσας,
 Νηρεὺς Ἀγλαΐης θ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἀνακτοῖς·
 Νηρεὺς, ὃς κάλλισ' ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε,

Jam senescentem Licymnium, ramum Martis :

Statim autem naves compegit : multasque copias cum coegisset,

665 Abiit fugiens per mare ; minati enim ei fuerant alii

Filli, nepotesque fortitudinis Herculeæ.

Atque hic Rhodum venit errans, ærummas perpeffus.

Trifariam autem *dispositi* habitant tributim, & dilecti fuerunt

A Jove, qui diis & hominibus imperat ;

670 Et ipsis ingentes divitias impluerat Saturnius.

Nireus porro ex Symâ ducebat tres naves æquales ;

Nireus, Aglaïæque filius, Charopique regis ;

Nireus, qui formosissimus vir ad Ilium venit,

Ver. 664. — [επε] Vide infra ad γ', 669.

Ver. 669. — [ετι θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει.]

— hominum Divûmque æterna potestas. Æn. X. 18.

Ver. 670. Καὶ [εφιν δεσπῆσιον πλεῖτον κατέχευε Κρονίαν.] *Al.* Καὶ σφισι. Cæterum vox, κατέχευε, singularem hîc vim habet :

— ἔφιν ποτὶ

βρίχη βασιλεὺς ὁ μέγας

χρυσαῖς πεφάσσει πόδας.

Proder. Oÿmp. Ode 7.

Et paulo infra — — — — — πεινοῖσι μὲν ξανθὰν ἀγαγὼν πεφίλαν,

πολὺν ὅς τε χρυσόν.

Ad quorum locorum priorem, *Scholias* hunc versum Homeri, εἰχὼν ἀθληόμενον appellat.

Ver. 671. Νηρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν — — — — —

Νηρεὺς Ἀγλαΐης — — — — —

Νηρεὺς, ὃς κάλλισ' ἀνὴρ — — — — —.

Mirò artificio Poëta virum nullius pretii, & nunquam aliàs memoratum, (vide suprà ad voc. 216.) ad memoriam tamen *mero arationis Schemate* nescio quomodo notabilem effecit. Quoniam enim quod est reverà præclarum, dignissimum est quod sæp us re-

petatur ; hinc utique & *per repetitam*, quod reverà nullius est pretii, διὰ τὸν παραλογισμὸν videtur quodammodo præclarum. Παρὶ δ' πολλὰ εἰρῆναι, ἀνάγκη καὶ πολλάκις εἰρηθεῖν· εἰ δὲ καὶ πολλάκις. καὶ πολλὰ δοκίμ' ἔχει πύξον ἀπαξ μνησθεὶς διὰ τὸν παραλογισμὸν, καὶ μνήμην ποιοῦναι, ἵδαμὲν ὕστερον αὐτὸν [Νηρεὺς] λέγον ποιοῦμεν. *Aristot. Rhetoric. lib. 3. cap. 12.* Τὸν δὲ Νηρεῖα, αὐτὸν τοῦ ὅλα μικρόν, καὶ τὰ περιγμὰ αὐτοῦ μικρότερα, τρεῖς ταῦς καὶ ὀλίγους ἀνδρας, μέγαν καὶ μεγάλην ποιοῦσιν αὐτ' ὀλίγων, τὴν Σχήματι. *Demetr. Phalar. περὶ Ἐρμηνείας, §. 61.*

Ibid. — νῆας εἰσας.] Vide suprà ad 4, 306.

Ver. 673. — ὃς κάλλισ' ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε,

Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Παλλήωνα.]

— quo pulchrior alter

Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni, Æn VII. 649.

Monendum hîc *primò*, quanto cum artificio, ut Poëma unum sit à capite ad calcem, ubique spectatur & inseratur *Acchilus*. Obsecro, vandum *deinde*, vocem ἀμύμονα non utique *coni laude* ornatum virum denotare, (ὃ γὰρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, ἀδ' ἀγαθήρεον,) sed

Unâ

- Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' αἰνέμονα Πηλεΐωνα·
 675 Ἄλλ' ἀλαπαδνός ἐην, παῦρ^Θ δὲ οἱ εἶπετο λαός.
 Οἱ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσσω τε,
 Καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
 Τῶν αὖ Φειδίππος τε καὶ Ἀντιφ^Θ ἡγήσασθην,
 Θεσσαλῆ υἱε δύω, Ἡρακλείδαο ἀνακτος·
 680 Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐσιχώνηο.
 Νῦν δ' αὖ τὲς ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄρ^Θ εἵναιον,
 Οἳ τ' Ἄλόν, οἳ τ' Ἀλόπην, οἳ τε Τρηχῖν ἐνέμονο,
 Οἳ τ' εἶχον Φθίην, ἥδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
 Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί·
 685 Τῶν αὖ παντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
 Ἄλλ' οἷγ' ἐπὶ πολέμοιο δυσήχε^Θ ἐμνύνοντο·
 Οὐ γάρ ἐην, ὅσις ἔφιν ἐπὶ σίχας ἡγήσατο·

Cæterorum Danaorum, post laudatissimum Pelidæm :

- 675 Sed imbellis erat, paucæque eum sequebantur copiæ.
 Qui verò Nisyrumque tenebant, Crapathumque, Calymque,
 Et Coon, Eurypyli urbem, insulasque Calydnae,
 His Phidippusque, & Antiphus præerant,
 Theſſali filii duo, Hercules-filii regis :
 680 Horum autem triginta cavæ naves ordine ibant.
 Nunc vero istos, quotquot Pelasgicum Argos habitabant,
 Quique Alon, quique Alopen, quique Trachina colebant,
 Quique tenebant Phthiam, & Hellada pulchras-mulieres-habentem,
 Myrmidones autem vocabantur, & Hellenes, & Achæi ;
 685 Horum utique quinquaginta navibus erat Dux Achilles,
 Verùm hi non belli horroni recordabantur :
 Non enim erat, qui ipsos in ordines duceret ;

Unda quævis animi corporisve dote eximium ;
 ut, hoc in loco, *Specie ac Formâ* Corporis.
 Denique, notandum hîc *Amplicationis* ge-
 nus id, quod à *Quintiliano* appellatum est
Incrementum : Quod “ est potentissimum, ceterum
 “ magna videntur etiam quæ Inferiora sunt.
 “ — Per id venit non modo ad summum
 “ sed interim quodammodo supra summum.
 “ — Ut, Quo pulchrior alter non fuit,
 “ excepto Laurentis corpore Turni. Dum-
 “ mum est enim, quo pulchrior alter non fuit ;
 “ huic deinde aliquid supra possum est.”
 Lib. 8. cap. 4.

Ver 681. Νῦν δ' αὖ τὰς, — τῶν τῶν ἀρχὸς
 [Ἀχιλλεύς.] Species hæc constructionis ἀνα-
 πλοῦ^Θ, quâ sententia, ab alio inchoata ex-
 ordio, mutatâ de repente loquendi ratione,
 in aliam quasi inopinatâ syntaxin definit ;
 præcipuis Auctoribus tum Græcis, tum Lati-
 nis, non est inusitata. Vide suprâ ad ver.

353 ; & infrâ ad γ', 211 ; & ad ζ', 510 ;
 & ad κ', 224, 437 ; & ad *Odyss.* μ', 73.
 Verùm hoc in loco peculiaris id artificii in-
 est, ut, de *Achille* dicturus, (vide infrâ ad
 6, 788.) quod attentiores sibi Lectorem fa-
 ciat, nescio quid *sublime præfari* videatur
 Poëta ; & exordio tanquam ex novâ re de-
 sumpto, iterum Νῦν δ' αὖ τὰς — eodem
 Verè modo hîc dicat, quomodo suprâ digerat,
 “ ὅστις ἐστὶν μοι, Μᾶστι, ver. 284. Neque
 dissimulandum, hanc observationem à doc-
 tissimâ *Domina Dacier* prius occupatam,
 Porro, olim “ latebat hîc error” (inquit
 doctissimus Henr. Stephanus) “ à *manus*
 “ antea, quod sciam, deprehensus ; autè, pro
 “ αὐτὰς.”

Ver. 684. — καλεῦντο.] *Al.* καλῦντο.

Ibid. — καὶ Ἕλληνες] Vide locum suprâ
 ex *Thucydide* allatum, ad ver. 528, 529,
 530.

Ver.

- Κεῖτο γὰρ ἐν νῆεσσι ποδάρχης δι' Ἀχαιῶν,
 Κῆρης χωόμεν' Βρισηΐδ' ἠνικόμοιο,
 690 Τὴν ἐκ Λυρνησσὶ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
 Λυρνησσὸν διαπαρθήσας, καὶ τείχεα θάψας·
 Καδδὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἔχονταίρας,
 Τίεας Εὐηνοῖο, Σεληπιάδαο ἀνακτος·
 Τῆς ὅγε καὶτ' ἀχέων, τάχα δ' αὐτῆσσεσθαι ἔμαλλον.
 695 Οἱ δ' εἶχον Φυλακῆν, καὶ Πύρρασον ἀνθεμόβητα,
 Δήμητρον τέμενον, Ἰτωνά τε μητέρα μῆλων,
 Ἀρχιάλῃν τ' Αντρών, καὶ Πτελεὸν ἀλεχοποιήν·
 Τῶν αὖ Πρωϊσίλαον ἀρήϊον ἠγυμάνευσεν,
 Ζωὸς ἐὼν τότε δ' ἥδη ἔχεν κατὰ γαῖαν μέλινα.
 700 Τῇ δὲ καὶ ἀμφιδροφῆς ἀλοχὸν Φυλακῆν ἐλάττειτο,
 Καὶ δόμον ἡμίελῆς τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανον ἀνδρῶν,
 Νηὸς ἀποθρασυκοῦντα πολὺ πρῶτισιν Ἀχαιῶν.
 Οὐδὲ μὲν εἰδ' οἱ ἀναρχοὶ ἔσαν, πῶθεν γὰρ μὲν ἀρχῶν,
 Ἀλλὰ ρέας κόσμησε Ποδάρχης, ὅς τ' Ἀρηῶν,
 705 Ἰφίκλε υἱὸς πολυμήλε Φυλακίδαο,
 Αὐτοκασίγνητος μεγαθύμῳ Πρωϊσίλῳ,

Jacebat enim ad naves pedibus-velox nobilis Achilles,

Ob puellam iratus Briseida bene-comatam,

690 Quam ex Lyrnesso ceperat multos perpassus labores,

Lyrnessum depopulatus, & muros Thebarum:

Quin & Myneta dejecit & Epistrophum bellicosos,

Filios Eueni, Selepiadæ regis:

Ob istam is jacebat moriens, citò autem surrecturus erat,

695 Quique tenebant Phylacen, & Pyrrhasum floridam,

Cereris sacrum-locum, Itonaque matrem ovium,

Maritimamque Antrona, & Pteleum herbosam:

Horum utique Proteusilaus bellicosus dux-erat,

Dum viveret: tunc verò jam detinebat eum terra nigra.

700 Ejus autem ambas-lacerata genas uxor in Phylace relicta erat,

Et domus semipræfecta: eum enim interfecit Dardanus vir,

De navi defilientem longè primum Achivorum.

Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen duce[m] suum,

Sed ipsos ordinabat Podarces, ramus Martis,

705 Iphicli filius divitis-pecore Phylacidæ,

Frater germanus magnanimi Proteusilai,

Ver. 696. — τέμενος, Ἰτωνά τε] Quâ ratione τέμενος hic ultimam producat; vide suprâ ad α, 51.

Ver. 701. Καὶ δόμον ἡμίελῆς.] Ἦτοι ἀτεκνός, — ἢ ἀτελειώμενος. — Βέλτιον δὲ, ἡμεῖς ἡμίελῆς, διὰ τὸ μὴ γέννησθαι παῖδας φλυσαί. Schol.

Ibid. — ἐκτανε Δάρδαρον ἀνδρῶν.] Quoniam

Eurphorbus infrâ, α', 807, appellatur Δάρδαρος ἀνδρῶν, ideo & hic, Δάρδαρος ἀνδρῶν, Eurphorbus intelligitur Eurphorbus. Satis incertâ.

Ver. 704. Ἀλλὰ ρέας] Primus hujus versiculi pes, non dactylus, sed spondaus. Vox enim ρέας, ut ex multis locis liquet, pronuntiabatur μονοσύλλαβος.

- Ὀπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρεσίῳ,
 Ἦρωσ Προϊσίλαος ἀρήϊος· ὕδ' τι λαοὶ
 Δεῖονθ' ἠγεμόνος, πόθεν δέ μιν ἐσθλὸν εἶοι·
 710 Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Οἱ δὲ Φεραίς ἐνέμοντο παρὰ Βοιθηΐδα λίμνην,
 Βοῖβην, καὶ Γλαφυράς, καὶ εὐκλιμένην Ἰαωλκὸν,
 Τῶν ἦρχ' Ἀδμήτωι φίλος παῖς ἑνδεκα νηῶν
 Εὐμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δια γυναικῶν
 715 Ἀλκῆσις, Πελίαςο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
 Οἱ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
 Καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
 Τῶνδε Φιλοκτῆτης ἦρχεν, τόξων εὖ εἰδώς,
 Ἐπὶ αὖ νεῶν ἔρεται δ' ἐν ἐκάστῃ πενήκοντα
 720 Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἴφι μάχεσθαι.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλκια πάσχων,
 Λήμνῳ ἐν ἡσυχίᾳ, ὅθι μιν λίπον υἱὲς Ἀχαιῶν,
 Ἐλκεῖ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρι.
 Ἐνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
 725 Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτῆταο ἀνακτος.
 Οὐδὲ μὲν ὕδ' οἱ ἀναρχοὶ ἔσαν, πόθεν γέ μιν ἀρχὸν,
 Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Οἰλῆος νόθος υἱός,

Minor natus: *est* utique major & præstantior,

Heros Protefilas bellicosus: *est* nequitiam copiarum *ejus*

Indigebant duce, desiderabant tamen ipsum strenuum existentem

710 Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur,

Qui verò Pheras colebant apud Boebida lacum,

Bæben, & Glaphyras, & bene-ædificatam Iacolcum;

Horum imperabat Admeti dilectus filius undecim navibus

Eumelus, quem ex Admeto peperit præstantissima mulierum

715 Alceſtis, Pelie filiarum formâ præstantissima.

Qui autem Methonem & Thaumaciam colebant,

Et Melibæam tenebant, & Olizona asperam,

Horum Philoctetes præerat, arcu peritus,

Septem navibus; remigisque in unamquamque quinquaginta

720 Conſeſſerant, arcu periti ad fortiter pugnandum.

Cæterum ille in insulâ jacebat ingentes dolores perferens,

Lemno in divinâ, ubi ipsum reliquerant filii Achivorum,

Ulcere laborantem tetro perniciosi cõlubri.

Ibi ille jacebat moriens: citò autem recordaturi erant

725 Argivi apud naves Philoctetæ regis.

Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen ducem suum,

Sed Medon ordinabat, Oilei spurii filius,

Ver. 710. — μέλαιναι νῆες Ἰωντοῦ.] Vide
 suprà ad ver. 494.

Ver. 722. — τόξων εὖ εἰδώς.]

Insignis jaculo, & longè fallente sagittâ.

Æn. X. 754.

Ver. 723. — κακῷ] *Al. κακῷ.*

Ver.

Τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Οἰλῇι πολιορκόθω.

Οἱ δ' εἶχον Τρίκην, καὶ Ἰθώμην κλωμαπόεσσαν,
 730 Οἱ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτε Οἰχαλίωνος,
 Τῶν αὖθ' ἠγείσθην Ἀσκληπιῶ δύο παῖδες,
 Ἰητῆρ' ἀγαθὸν, Ποδαλείριος ἦδ' Ἰαχάων
 Τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐσιχόωντο.

Οἱ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἳ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
 735 Οἱ τ' ἔχον Ἀσέριον, Τιταίνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
 Τῶν ἤρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμων· ἀγλαὸς υἱὸς
 Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποιθον.
 Οἱ δ' Ἀργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
 Ὀρθην, Ἡλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν.

740 Τῶν αὖθ' ἠγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυπόιτης,
 Υἱὸς Πειριθόου, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς
 Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἴπποδάμεια,
 Ἡμεῖσι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσας λαχνηένης
 Τῆς δ' ἐκ Πηλίου ὤσε, καὶ Αἰθίεσσιν πέλασεν·
 745 Οὐκ οἶος ἅμα τῷγε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρης,

Quem peperit Rhena ex Oileo urbium-everfore.

Qui autem tenebant Triccam, & Ithomen montosam,
 730 Quoque tenebant Oechaliam, urbem Euryti Oechalienſis:
 Horum duces erant Ἄσκληπιὸς duo filii,
 Medici boni, Podalirius & Machaon:
 Cum his autem triginta cavæ naves ordine ibant.

Qui verò tenebant Ormenium, quique fontem Hypeream,
 735 Et qui tenebant Asterium, Titanique albos vertices,
 Horum dux erat Eurypylus, Euzemonis præclarus filius:
 Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
 Qui verò Argissam tenebant, & Gyrtonen colebant,
 Orthen, Elonemque, urbemque Oloossona albam:

740 His itidem præerat firmus bellator Polypetes,
 Filius Pirithoi, quem immortalis genuit Jupiter:
 Hunc utique ex Pirithoo peperit inclyta Hippodamia
 Eo die, quo centauros ulens est hispidos;
 Eosque ex Pelio pepulit, & ad Æthicas usque abegit:

745 Non solus; unâ cum eo Leonteus, ramus Martis,

Ver. 734. — Ὀρμένιον, οἳ] Quâ ratione hic, Ὀρμένιον; & infra, ver. 736. Εὐρύπυλος; & ver. 745, ὄζος, ultimam producant: Vide supra ad á, 51.

Ver. 737 & 747. — μέλαινα νῆες ἔποιθον.] Vide supra ad ver. 494.

Ver. 741. — ἀθάνατος.] Vide supra ad á, 398.

Ver. 742. — κλυτὸς Ἴπποδάμεια.] Ζήσθι: ἢ τὸς πωλαίους, χρεῖσθαι. τοῖς ἀργείοις ἢ ἀπὸ τῶν Ζηλυκῶν, ὡς χρεῖσθαι ἢ ἀνα-

ταίεσθαι: ἢ ἀμύττω μίνοι, ὅθ' ἀλόγως ἀλλ' ὅταν δὴν χρεῖσθαι ἐνὶ μάλι ἐπιδίττω ἐπὶ τὸ ὄλι: τῷ Σάματος. — Ἐκείνο μὲν γὰρ ἐστὶ περὶ τὸ Σάμα, "ὁ Μήγας, ὁ Μεγάλης, ὁ Κα-
 " λῆς, ὁ Καλλῆ," ἢ τὰ τοιαῦτα ἐκτὸς δι, οἶον "Ἐνδοξῶ, Εὐτυχῆς" &c. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου σωείσεως, §. 2. Notandum autem hoc in versu particulam, ῥα, nequaquam supervacaneam esse; sed vim habere in connectendâ sententiâ elegantem. ὅτι ῥα, Hunc usque.

Ver.

- Ὑἱὸς ὑπερθύμῃσ Κορώνη Κανειίδαο
 Ταῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινας νῆες ἔποιηθ'.
 Γουνεύς δ' ἐκ Κύφου ἔχε δύο καὶ εἴκοσι νῆας.
 Τῷ δ' Ἐνέητες ἔπαυθ', μενεπτόλεμαί τε Περαιεῖαι,
 750 Οἱ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθειλον,
 Οἱ τ' ἅμφ' ἱμερτὸν Τηλαρῆσιον ἔργ' ἐνέμοντο.
 Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προῖει καλλιῤῥουον ὕδαρ,
 Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ Συμμίσσεται ἀργυροῦνν.
 Ἀλλὰ τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει, ἥ τ' ἔλαμον.
 755 Ὅρκε γὰρ δεινῷ Στυγὸς ὕδατος ἔσιν ἀπαρῥώξ.
 Μελιτήτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρεδόνος υἱός,
 Οἱ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνσιφύλλαν
 Ναίεσκον τῶν μὲν Πρόθοος θεὸς ἡγεμόνευε.
 Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινας νῆες ἔποιηθ'.
 760 Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ καίρανοι ἦσαν.
 Τίς τ' ἄρ' τῶν ὅχ' ἄριστος ἦν, Κύ μοι ἐννεπε, Μῦσα,
 Αὐτῶν, ἧδ' ἱππῶν, οἳ ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἔπειθον.

Filius magnanimi Coroni Cænidae:

Hos autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.

Guneus verò ex Cypho ducebat duas & viginti naves:

Hunc autem Enieutes sequebantur, firmique bellatores Peræbi,

750 Qui circa Dodonam valde frigidam domicilia posuerant,

Quique circa amœnum Titaresium arva colebant,

Qui in Penæum immittit pulchre-fluentem aquam,

Nec ille Peneo commiscetur argenteos-vortices habenti,

Sed ipsum in summo supernatat, veluti oleum:

755 Juramenti enim gravis Stygii aquæ est rivus.

Magnetibus verò præerat Prothous Tenthredonis filius,

Qui circa Penæum & Pelion frondosum

Habitabant; his quidem Prothous velox dux-erat;

Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.

760 Hi utique duces Danaorum & principes erant.

Quis jam horum præstantissimus fuerit, tu mihi dic, Musa,

Ipsoꝝ, & equoꝝ, qui simul Atridas sequebantur?

Ver. 751. Οἱ τ' ἅμφ' ἱμερτὸν Τηλαρῆσιον].
 Cum hunc amnem ex aquâ Stygiâ derivatum
 dicat Poëta; quam aquam Strabo, lib. 8.
 sub Πηνειῷ ὕδαρ ἐλέθριον appellat; querit hic
 Doctissima Domina Dacier, quâ ratione idem
 amnis appellari possit ἱμερτὸς. Respondet-
 que, religiosi id fieri, & per timorem; eodem
 sensu modo, ac Furie olim appellabantur Eὐ-
 μενίδες. Mihi id potius sibi voluisse videtur
 Homeri, ut Titaresium, non ad aquarum sa-
 lubritatem, sed ad amœnitatem loci, diceret
 ἱμερτὸν.

Ver. 753. Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ Συμμίσσεται.].
 Sic tibi, cum siccus subterlabere Sicanos,

Doris amara suam non intermiscet na-
 dam.

Virg. Eclog. X. 4.

Similem ex Plinio citat historiam Bernesius:

"Accipit amnem Euryoton Penæus, nec re-
 "cipit tamen; sed, Olei modo, superna-
 "tantes (ut dictum est Homero) brevi spatio
 "portatum abdicat; penales aquas, Dirig-
 "que genitæ, argenteis suis misceri recu-
 "sant." Lib. 4. c. 8.

Ver. 755. — Στυγὸς ὕδατος. Vide infra
 ad 9, 369.

Ver. 759. — μέλαινας νῆες; ἰσχυρὰ]. Vide
 supra ad ver. 424.

- "Ἴπποι μὲν μάγ' ἄρισται ἔσαν Φηρηϊάδαο,
 Τὰς Εὐμηλῶ εἰλυνε, ποδώκεας, ὄρνθας ὥς
 765 "Οτριχας, οἰέτας, σαφύλη ἐπὶ νῶτον εἰσας
 Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξ' Ἀπόλλων,
 "Αμφω θηλείας, φόβον ἄρη' φορέσας.
 "Ανδρῶν δ' αὖ μάγ' ἄρις ἦν Τελαμώνιος Αἴας,
 "Οφρ' Ἀχιλεὺς μήνεν, ὃ γὰρ πολὺ φέρτατ' ἦεν,
 770 "Ἴπποι θ', οἱ φορέσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.
 "Αλλ' ὃ μὲν νήεσσι κορωνίσιν ποντοπόροις
 Κεῖτ', ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένοι λαῶν,
 "Ατρεΐδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥήμῳιν θαλάσσης
 Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανίησιν ἐνύϊες,
 775 Τόξοισιν θ', ἵπποι δὲ παρ' ἄρμασιν οἷσιν ἕκαστος

Equæ quidem multo præstantissimæ erant Pheretidae,
 Quas Eumelus agitabat, pedibus veloces, aves veluti,
 765 Ejusdem pili, ejusdem ætatis, quasi ad perpendiculum dorso pares :
 Quas in Pieriâ aluit argenteum-arcum-geſtans Apollo,
 Ambas forminas, terrorem belli ferentes.
 Virorum satem longè præstantissimus erat Telamonius Ajax,
 Tandem dum Achilles in odio permanebat : is enim multo fortissimus erat,
 770 Et equi, qui ferebant laudatissimum Pelidem.
 Sed hic quidem in navibus reſcurvis per-pontum-transſeuntibus
 Jacobat, iram fovens adversus Agamemnonem, pastorem populiſum,
 Atridam : copiæ verò ad littus maris
 Discis delectabantur & hastilibus jaculantes,
 775 Arcubusque : equi vero apud curtus suos finguli

Ver. 763. — Φηρηϊάδαο] Αἰολοί.

Ver. 764. Τὰς Εὐμηλῶ εἰλυνε, ποδώκεας, ὄρνθας ὥς.] De ultima vocis, ὄρνθας ; vide
 supra ad 4, 51. Potuisset dicere, ὥς ὄρνθας.
 Sed multò majorem habet *Fin*, altera illa
 verborum positio. Quin & in toto hoc ver-
 su Numeri ipsi, equi currentis motum in
 propinquo velocissimum, & longinquo dein-
 ceptu sensim & placide quasi æquabiliorem
 visum exhibet. Vide infra ad γ', 363.

Ver. 766. Τὰς ἐν Πιερίῃ. — Ἀπόλλων.]
 "Sol pascit omnia, quæ Terra progenerat :
 "Unde non unius generis, sed omnium po-
 "corum Pastor canitur. Ut apud *Homeros*,
 " ——— Τὰς ἐν Πιερίῃ, &c." *Macrob.*
Saturnal. lib. 1. cap. 17. Ceterum pro Πι-
 ερίῃ, Veterum nonnulli hic legerunt Πηλεΐ-
 δῃ Πιερίῃ.

Ver. 767. — φόβον ἄρη' φορέσας.]
 Productio primæ in ἄρη' ut quasi gemit-
 antia ; sonus denique terrorem specie augeat,
 omnino arte non caret.

Ver. 768. — ἄρις ἐν Τελαμώνιαις Αἴας,

"Οφρ' Ἀχιλεὺς μήνεν" ———]

Mito artificio *Achilles* ubique ab oculis po-
 nit ; in quo omnia, (non quidem quæ ad
Mores, sed ad *Pekbritudinem* aut *Fortitudi-*
nem quæcumque spectant,) incomparabilia
 erant ad præstantiam. Vide supra ad ver.
 673 & 681. *Sophocles* similiter de *Ajaxe* :

"Εν ἀνδρ' ἰδὺν ἄριστον Ἀργείων Ἴου
 Τροίαν ἀφωκόμεσθα, πῶλον Ἀχιλλεύου.

Ajac. ver. 1358.

Ver. 769. — ὃ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν.]
 Hæc verba *Paronius* pessime inclusit doctis-
 simus *H. Stephani*, alii que. Quod senten-
 tiam planè enecat.

Ver. 772. Κεῖτ', ἀπομηνίσας] Productur
 penultima, quoniam à *Præsens* est *μνήσκω*,
 ver. 769 ; non *μνήσκω*. Vide supra ad 4, 140.

Ver. 773. — παρὰ ῥήμῳιν θαλάσσης.]
 Quæ ratione vox, παρὰ, hinc ultimam produ-
 cat ; item, *δίσκοισι*, quemadmodum à qui-
 busdam scripta est, ver. 774 ; & *ἵππων*, ver.
 780 ; & *Διὶ*, ver. 781 ; & *ἐμνηστῆς*, ver.
 789 ; Vide supra ad 4, 51.

Ver.

- Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόδρεπλόν τε ζέλιον,
 "Εξασαν ἄρμαλα δ' εὖ πεπυκασμένα καίτο αἰνὰ πῶλον
 Ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἄρχον ἀρηίφιλον ποθέοντες.
 Φοίτων ἔνθα κ' ἔνθα κατὰ στρατὸν, ἔδ' ἱμαχοῖο.
 780 Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, ὥσεί τε πυρὶ χθονὶ πᾶσα νέμαλο
 Γαῖα δ' ὑπεσονάχιζε, Διὶ ὥς τερπικεραύνῳ
 Χωμένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφώϊ γαῖαν ἱμάσση
 Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφώεος ἔμμεναι εὐνάς·
 "Ως ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα σοναχίζετο γαῖα

Lotum depascentes, palustreque apium,
 Stabant: currus autem bene-recti jacebant dominorum
 In tentoriis: illi verò ducem bellicosum desiderantes
 Vagabantur huc & illuc per castra, neque pugnabant.

- 780 Hi verò ibant, veluti si igni terra tota depasceretur:
 Terra autem subtus gemiscebatur, Jove sicuti fulminibus-gaudente
 Irato, quandò circa Typhoea-terram verberat
 In Arimis, ubi dicunt Typhoei esse cubilia:
 Sic utique horum sub pedibus multum gemiscebatur terra

Ver. 776.—[ζέλιον.] Οὐκ ἀλόγως, ἀλλ' ἐπὶ βλάπτειναι μὲν αἱ χολαζοῦντες ἀουθήσας ἴπποι τὰς πώδας· ἔτι δὲ τὰν μάστιγα-ίαμα τὸ ζέλιον. "Αλλοις γὰρ ἢ ἂν εὖροις παρα-καλλόμενοι ἴπποις ἐν Ἰλιάδι [ζέλιον]—ἀλλ' ἱατρὸς ὢν ἀχιλλεύς, &c. Plutarch. Sympos. lib. 5. Prob. 4.

Ver. 777. "Εξασαν] Vide infra ad μ', 55.

Ver. 778.—οἱ δ'] Οἱ ἀνακτες, non αἱ λαοί. Ut rectè annotavit Domina Dacier, (contrà Eustathium, ut Ipsa ait; mihi autem neque ipse Eustathius videtur aliter sensisse.) Porro, summâ hîc cum venustate & condecentiâ, (uti Eadem observavit,) dum Milites Iofibus se militaribus oblectarent, Duces Myrmidonum, ut qui Gloriæ magis studerent, mœstè obambulantes, & Imperatoris sui discessum è bello dolentes, depinguntur.

Ver. 780. Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν.] Exercitus Græcorum universus, excepto Achille cum suis. Nam eò jam revertitur Pœta, unde, ad copiarum enumerationem faciendam, digressus erat, ver. 484.

Ibid.—ὥσεί τε πυρὶ χθονὶ πᾶσα νέμαλο.] Idem similitudine, simul armorum splendor, militumque ingruentium terror, vis, & rapiditas, pulcherrimè ob oculos ponitur.

Ver. 781.—ὑπεσονάχιζε] Al. ὑπεσονάχιζε.

Ver. 783. Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφώεος ἔμμεναι εὐνάς.]

—durumque cubile

Inarime Jovis imperiis imposita Typhæo.

Æs. IX. 716.

Misè torfit hic locus viros eruditos, Ful-

vius Ursinus: "Cur (inquie) Virgilius, & cum secuti, Ovidius, Lucanus, Valerius Flaccus, Statius, Silius, Claudianus, & Plinius, de eis Ἀρίμοις, fecerint Inarimen: ego certè fateor me nescire." Quicquid sit, omnino in istiusmodi te errare non potuit Virgilius. Adrian. Turnebus, Adversarior. lib. 20. cap. 8, Virgilium eo defendit, quod Typhæum non in Ciliciâ, ut Homerus, sed in insula Pithecusâ cubilia habere dicat, quæ appellatur Inarime. At Strabon, & Ciceron, & Syrius, & Pithecusæ, & Sardes, & Mysum memorans; his diversis in locis à diversis Auctoribus. positos, non tamen semper nomine appellat τὰς Ἀρίμους: Et adjectum à nonnullis tastator versiculum istum, Χάρη ἐν δρυὲσιν, "τῶς ἐν ὠκείνῳ δάμῃ. Strab. lib. 13. p. 929. Equidem, siquid ego judico, vix dubitaverim quin, quocunque id casu evaneret, qui locus Homeri temporibus οἱ Ἀρίμοι (ut Strabon) vel τὰ Ἀρίμα (ut Scholiastes effert) vocaretur, is Virgilli temporibus, usu & sermone vulgari, (quem penes arbitrium est & vis & norma loquendi,) appellatus sit Inarime. Necnon fieri potuit, ut ex hoc ipso fortè Homeri versu, in ore Omnium versato, orta sit ista nominis mutatio. Accidit, haud ferè dissimili ratione, in voce ἀστάρτοι, ut Romani, conjunctio in ipsum nomen penitus absorptâ, "cæteri," dicerent.

Ver. 784.—ὑπὸ ποσσὶ μέγα σοναχίζετο γαῖα.]

—pulsuque pedum tremit excita tellus.

Æs. VII. 722. XII. 445.

Ver.

- 785 Ἐρχομένης μάλα δ' ὤκα διέπρηστον πεδίοιο.
 Τρῶσιν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδῆνεμος ὠκέα Ἴρις,
 Πάρ. Διὸς αἰγώχοιο, ζὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
 Οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
 Πᾶντες ὁμηγερέες, ἡμὲν νέοι, ἡδὲ γέροντες·
 790 Ἀλχῆ δ' ἰσαμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἴρις,
 Εἰσαῖα δὲ φθογῇν υἱὶ Πριάμοιο Πολίτῃ,
 Ὃς Τρώων ζκοπὸς ἴξε, πωδωκείησι πεποιθὼς,
 Τύμβῳ ἐπ' ἀκροάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
 Δέγμενος ὅππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
 795 Τῷ μιν εἰσαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἴρις·
 ὦ γέρον, αἰεὶ τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
 ὦς πῶτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαςος ὄρωρεν.
 Ἡ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσῆλυθον ἀνδρῶν,
 Ἀλλ' ἔπω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὅπωπα·
 800 Λίην γὰρ φύλλοισιν εἰκότες, ἢ ψαμάθοισιν,

785 Gradientum : valde verò velociter pertransibant caspium.

Trojanis autem nuncia venit pedibus-ventos-aquans velox Iris,

A Jove Ægiocho, cum nuncio triâi.

Illi verò conciones habebant in Priami vestibulis

Omnes simul congregati, tam juvenes, quàm senes :

790 Prope autem stans allocuta est pedibus-velox Iris,

Affimulavit autem se voce filio Priami Politæ,

Qui Trojanorum speculator sedebat, pedum velocitate fretus,

Tumulo in summo Æsytæ senis,

Observans quando à navibus impetum facerent Achivi :

795 Huic se cum affimulâset, alloquuta est pedibus-velox Iris ;

“ O senex, semper tibi Sermones placent multi,

“ Sicut olim, quum pax esset : bellum autem sanc inevitabile ortum est,

“ Equidem perſepe præliis interfui virorum,

“ Sed nunquam tales tantâsque copias vidi :

800 “ Prorsus enim foliis similes, vel arenis,

Vs. 791. — υἱὶ Πριάμοιο Πολίτῃ]

Polites,

Unus natorum Priami. — Æn. II. 526.

Vs. 794. — ἀφορμηθεῖεν] *Al.* ἰφορμη-
 θεῖεν.

Vs. 795. Τῷ μιν εἰσαμένη] Vide infra
 ad γ', 389.

Vs. 796. — αἰεὶ τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί
 εἰσιν,

ὦς πῶτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαςος
 ὄρωρεν.]

Larga quidem, Drance, tibi semper copia
 fandi,

Tunc cum bella manus poscunt. —

Æn. XI. 378.

Vo L. I.

Vs. 799. — ὅπωπα.] Vide infra ad ζ', 124.

Vs 800. Λίην γὰρ φύλλοισιν εἰκότες, ἢ
 ψαμάθοισιν.]

Est numerus, — ;

Quem qui scire velit, Libyci velit æquoris
 idem

Discere quàm multæ Zephyro turbentur
 àeneæ :

Aut ubi navigiis violentior incidit Eurus,
 Nosse quot Ionii veniant ad littora fluctus,

Georgic. II. 105.

Quàm multa in sylvis Autumni frigore
 primo

Lapsa cadunt folia, — Æn. VI. 309.

I

Vs.

- Ἐρχοῖναι πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
 Ἐκτορ, τοῖ δὲ μάλιν' ἐπιτελλομαι ὥδε γε ρεῖναι.
 Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμην ἐπικυροί,
 Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσαι πολυσπερέων ἀνθρώπων.
 805 Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ ζῆμαινέτω, οἷσιν περ ἄρχει.
 Τῶν δ' ἐξηλείσθω, κοσμησάμενος πολίτητας.
 Ὡς ἔφαθ'· Ἐκτορ δ' ἔτι θεᾶς ἐπὶ ἠγνοίησεν,
 Αἴψα δ' ἔλυσ' ἀγορὴν ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
 Πᾶσαι δ' αἰγυυῖο πύλαι, ἐκ δ' ἐσσυτο λαὸς,
 810 Πεζοὶ δ', ἰππῆες τε πολλοὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 Ἐς δὲ τις προπάροιθε πόλεως αἰκεῖα κολώνη,

“ Gradiuntur per campum, præliaturi circa urbem.

“ Hector, tibi verò potissimum mando hoc modo facere :

“ (Multi enim per urbem magnam Priami auxiliares sunt,

“ Aliaque aliorum lingua late-dispersorum hominum :)

805 “ His unusquisque vir imperet, quibus princeps est ;

“ Eorumque dux sit, ordinans sui cives.

Sic dixit : Hector autem minimè deæ orationem ignoravit,

Statimque dimisit concionem ; ad arma vero ruebant.

Totæ autem aperiobantur portæ, & foras ruebant copiæ,

810 Pedestres pariter, & equestres : multusque tumultus coortus est.

Est vero quidam ante urbem collis editus,

Ver. 802. Ἐκτορ.] Vide suprâ ad 4, 242.

Ver. 803. Πολλοὶ γὰρ.] Refertur istud γὰρ, ad id quod elegantius reticetur. “ Cause ne

“ quæ oriatur confusio ; NAM multi, &c.”

Vide infrâ ad 4, 22.

Ver. 808. Αἴψα δ' ἔλυσ' ἀγορὴν ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.]

Illicet in muros totâ discurritur urbe ;

Concilium ipse pater & magna incepta

Latinus

Deserit. ———— Æn. XI. 468.

Ver. 810. ———— ὀρώρει.] Quamvis hoc in loco vox ὀρώρει, & ver. 497, vox ὄρωρε, Latinè uno eodemque vocabulo, [ortum est,] rectè verti possint ; ipsæ tamen inter se quomodo significatione differant, & promiscuè usurpari nequeant, vide suprâ ad 4, 37. Si cubi vox ὄρωρε occurrat, de re non Præsenti ; non erit utique à Præterito (ut vulgò appellant) ὄρωρε, (sed ab Ἀορίσθω ὄρωρε). Vide infrâ ad 8, 110.

Ver. 811. Ἐς δὲ τις προπάροιθε πόλεως] Al. πόλιν, vel πόλιν, vel πόλιν. Quæ omnia eodém redeunt ; non utique ut Anapæstus positus sit pro Daſtylo, vel Anapæstus pro Spondaeo ; Sed ita nimirum enuntiatur, ac si scriptum fuisset πόλιν, πόλιν,

vel πόλιν. Usitatissima hujusmodi contractio. Sic suprâ, ver. 268,

Συκλήρη ὑπὸ χροσίν· ———— enuntiabatur χροσίν : Prima enim corripi non potest. Similiter, ver. 96,

——— ἐννία δὲ Σφίαι, & persæpe in isto vocabulo. Sed & in hac ipsa voce, πόλιν, φ, 567,

Εἰ δὲ κἄν οἱ προπάροιθε πόλιν [Al. πόλιν] καλεῖαντίον ἔλθω.

Similiter apud Virgilium, Uno eodemque igni ————

Eclog. VIII. 80. Unâ eademque viâ. ———— Æn. X. 487.

——— à flumine rejice capellas. Eclog. III. 96.

Euripidei item, Phœniss. ver. 1258, Ἐπεικλῆα δ' αἶ, τὴν πόλιν ὑπερμαχίς. ubi πόλιν necessariò pronuntiatur διούλλατος, quia in Iambico Tragico, ubi licentia haud ferè est ulla, anapæstus non recipit pes quartus. Similiter apud Scriptores Tragicos, Σφῶν & Σφῶν ferè semper monosyllabæ sunt : Ut legentibus passim apparebit. Sed in Nominibus propriis multò omnium sapientè, celerrimè nimirum pronuntiari solitis, sit hujusmodi contractio.

Γέρων

Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περιδρομῶ ἔνθα καὶ ἔνθα·
 Τὴν ἦτοι ἄνδρες Βαλῖειαν κικλήσκουσιν,
 Ἀθάναλοι δὲ τε ζῆμα πολυσκάρθοιο Μυρίνης·
 815 Ἐνθα τότε Τρῶες τε διέκριθεν ἦδ' ἐπὶ κερροί.
 Τρῳσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ
 Πριαμίδης· ἄμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
 λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἰγχεῖσσι.

In planicie storsum, circumvius undequaque :

Quem quidem homines Batiēam vocant,
 Immortales autem sepulchrum agillimæ Myrines :

815 Illic tunc Trojanice in ordines distincti sunt, & auxiliares.

Trojanis quidem dux erat magnus expedite-pugnam ciens Hector

Priamides : cum hoc quam plurimæ & fortissimæ

Copie armabantur, promptæ hæsis.

Γάμος τ' ἀδελφῆς Ἀχιλλέως, παῖδες τε τῷ.

Eurip. Phœniss. 764.

Μαῖλα δ' ἀγαγὼν Ἑρμιόνη Σπάρτης ἄπο.

Orsch. 65, & passim.

Ἡ Ζαφειάτις Ἑρμιόνη, ταλαρὰ γὰρ.

Androm. 889.

Ῥοδίητις σφῶλον Ἀρσύναντ' ἀπ' ὀρεῶν.

Ibid. 10.

Θυρῶ, μετ' αὐτῷ τ' Ἀνδρομάχη πολλῶν
 ἰμοι.

Troad. 1130.

Αὐτὸς δ' ἀνῆλαι Νισπύλαμον, καὶ νῆας τινὰς.

Ibid. 1126.

Τῷ πασιῳτῃ Νισπύλαμον δορὸς γέρας.

Androm. 14.

Quibus omnibus in locis, cum *Iambicus* tra-
 gicus in quarto pede *Anapaestum*, ut dixi, ut-
 pote *Daßylis* aut *Spondæo* ἰσόχρονον, non re-
 cipiat ; sed *Iambum* solummodò, vel (ei æqua-
 lem) *Trybachum* ; manifestum est *Nomina*
 ista *proposita*, hoc ferè modo fuisse enuntiata :
 Ἀχιλλῆα, Ἑρμιόνη, Ἀρσύναν, Ἀνδρομάχην,
 Νισπύλαμον.

Atque ex hoc raptim *Vocales breves* pro-
 nostandi modo, ut id in transcurso moneam,
 video mihi colligere ; quoties Scriptores Co-
 mici (qui *Fulgii* celerissimam exhibere solent
 pronuntiandi rationem,) vocabula quorum
 prior syllaba brevis est & posterior naturā
 longa, (ut “ *Bonos, Malos; Sedens, Boves,*”) *is*
 usurpabant, ut voces istæ dissyllabæ (se-
 quente infuper & *Consonante*) locum syllaba-
 rum vel *binarum brevium* vel *longarum singu-
 larum* in versu occuparent ; hoc utique ita
 esse intelligendum, non ut syllaba, quæ &
Pneut consistat naturā *longā*, & positione
infuper producta esset, corripere ; legere
 utque “ *Bonos, Malos, Sedens, Boves,*”
 sed ut *Brevis* potius elideretur *Vocalis*, lege-
 reque compendio, “ *bnos, malos, sedens, bōs*
 “ *brevis.*” Similiterque, cum “[*res est,*”]
 contraheretur in monosyllabam “[*res—ß;*”]

factum id utique, non quòd ex vocabulorum
 istorum priore *Vocalis longæ* extrita esset, sed
 quòd ex posteriori *Brevis*. Quin & in vocibus
 polysyllabis, ut “ *optimè, servitutem, neuti-
 quam, senectutem, voluntatem, vererentur,*”
 & similibus, parem fuisse, apud eosdem
 Scriptores, contrahendi rationem credide-
 rim ; lectumque potius “ *optimè, servitutem,*
 “ *neutquam, senectutem, voluntatem, vererentur,*”
 quàm “ *optimè, servitutem, neutquam, senec-
 tutem, voluntatem, vererentur.*” Item cum,
 “ *sive ista uxor sit,*” discedit constituat ;
 pronuntiatum fuisse potius, “ *sive ß uxor*
 “ *sit,*” quàm, “ *sive ß uxor sit.*” Et si-
 militer in similibus.

Ver. 813. — ἄνδρες Βαλῖειαν κικλήσκουσιν,
 Ἀθάναλοι δὲ] Vide suprā ad α, 403 ; &
 infrā ad ζ. 402.

Ver. 816. — μέγας — Ἐκτωρ.]

Hec magni — Hec. X. 830.

Ibid. — κορυθαίολος] Τὸ, αἰόλον, ἔκ-
 κειν δὲν τῶν Γραμματικῶν τινες ἐπὶ τῷ Πολι-
 κλῷ παρ' Ὀμήρῳ ἀκρίβει ἀξιοῦσιν — Οὐκ ἔστι
 δὲ, ἀλλὰ ζηταῖν τὸν Ταχὺν γενόμενον ἀπὸ
 τῆς Ἀέλλης, ὅτις ἀπὸ τῷ Λεινὸς Εἰλεῖν πα-
 ρέειναι. — Κορυθαίολος] ἔν, ὁ Ὑψηλὸς κινῶν
 τὴν κόρυθα. Porphyrii Quæst. Homeric. 3.
 — διὰ τὰς ἐν πολέμῳ ὑψηλῆς καὶ φοβερῆς
 ἐπιγείας. Schol.

Ver. 817. Πριαμίδης.] Vide suprā ad α,
 398.

Ver. 818. — μεμαότες ἰγχεῖσσι.] Non
 “ *pro memaotes, antepenultimā produciā,*”
 “ *penultimā corripā, Metri causā;*” ut in-
 cepit admodum *Barnefici* : Sed ē contrariò,
 quā analogiā factum est, ex βασιλῆος, βα-
 σιλικῶς ; ex βασιλῆα, βασιλῆα ; ex τεθνῶτες,
 τεθνεῶτες ; ex κρονῖος, κρονῖον ; ex με-
 τήσιν, μετήσιν ; ex λαός, λαός ; eadem
 factum est, ex μεμαότες, μεμαῶτες. Vide
 suprā ad α, 265.

- Δαρδανίων αὐτ' ἤρχεν, εὖς παῖς Ἀγχίσιος,
 820 Αἰνείας· τὸν ὑπ' Ἀγχίση τέκε δὲ Ἀφροδίτη,
 Ἴδης ἐν κρημοῖσι, θεὰ βροτῶ εὐνηθεῖσα·
 Οὐκ οἷο' ἅμα τῷγε δῶα Ἀθήνοισ' υἱε,
 Ἀρχιλόχος τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἶδότε πάσης.
 Οἱ δὲ Ζελεῖαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα ρεῖαλον Ἴδης·
 825 Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσίνηιοι,
 Τρῶες, τῶν αὐτ' ἤρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
 Πάνδαρος, ὃς κ' τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
 Οἱ δ' Ἀδρήσειαν τ' εἶχον κ' δῆμον Ἀπαισῶ,
 Καὶ Πιτυῖαν ἔχον, κ' Τηρεῖς ὄρε' αἰπύ·
 830 Τῶν ἤρχ' Ἀδρηςῆς τε κ' Ἀμφί· λινθοῦρῃς,
 Υἱε δῶα Μέρωπος Περαιωσίε, ὃς περὶ παύσων
 Ἦδ' ἐμάνισυνας, ὕδ' ἐς παῖδας ἔασκε
 Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τῷ δὲ οἱ ἔτι

Dardaniis porro imperabat, strenuus filius Anchisæ,

820 Æneas; quem ex Anchisæ peperit diva Venus,

Idæ in jugis, dea cum mortali cubans:

Non solus; cum eo duo Antenoris filii,

Archilochusque, Acamasque, pugne periti omnigenæ.

Qui verò Zelæam habitabant sub pedem imum Idæ,

825 Divites, bibentes aquam profundam Æsepi,

Troiani; his porro præerat Lycæonis clarus filius,

Pandarus, cui etiam arcum Apollo ipse dederat.

Qui autem Adrastæamque tenebant & civitatem Apæi,

Et Pitæam tenebant, & Teræ montem altum;

830 His imperabat Adrastusque & Amphius lineum-thoracem gestans,

Filii duo Meropis Percofi, qui supra omnes

Noverat vaticinia, neque suos filios sinebat

Proficisci in bellum homines-perdens: ipsi verò ei non

Ver. 820. Αἰνείας· τὸν ὑπ' Ἀγχίση τέκε
 δὲ Ἀφροδίτη,

Ἴδης ἐν κρημοῖσι.]

— Æneas, quem Dardanio Anchisæ

Alma Venus Phrygiæ genuit Simöentis ad
 undam. Æn. I. 621.

Porro rectè hic restituit *Barnesius*, τὸν ὑπ',
 ex *MS Bæac.* cum olim male editum fuisset,
 τὸν ὕπ'.

Ver. 822. Οὐκ οἷο' ἅμα] Quâ ratione,
 εἷος, hic ultimam producat; & similiter,
 ἔδωκεν. Ver. 832; & Ἀλέσσων, ver. 841; vide
 supra ad 4, 51.

Ver. 827. — ὃς κ' τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς
 ἔδωκεν.]

Ipsæ suas artes, sua munera lætus Apollo
 — dabat, celeresque sagittas.

Æn. XII. 393.

τόξον, inquit Scholiastes, τὸν τόξον ἱερὰν
 ἱερὰν: Rectè. Rationem verò ineptissimam
 adjungit; τὸ ΓΑΡ τόξον αὐτὸς κατεσκεύασε.
 Quasi id scilicet Poëtam fugisset; aut, Lec-
 torem nē fugeret, periculum esset.

Ver. 832. Ἦδ' ἐμάνισυνας, ὕδ' ἐς παῖδας
 ἔασκε

Στείχειν ἐς πόλεμον —

— κἄν' ἄγε μάλας θανάτους.]

Patæ canens sylvis genitor celatæ —

Injecere manum Parcæ —

Æn. X. 417, 419.

Cætèrum de vocibus ὕδ' ὕς, vide infra ad 1',
 330; item γ', 172

Ver. 833. — ἐς πόλεμον φθισήνορα.] Ἀφθισήνορα· Sed nihil opus. Syllaba enim
 φθι, non ex φθίσις desumpta est, sed ex
 φθίνα. Quæ, apud Homerum, etiam & in
 Futuria

- Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλαν· θανάτοιο.
 835 Οἱ δ' ἄρα Περικώτην κ' Πράξιον ἀμφένεμοντο,
 Καὶ Σησὸν κ' Ἀλκυδὸν ἔχον, κ' διὰν Ἀρίσβην,
 Τῶν αὖθ' Ἑρρακίδης ἦρχ' Ἀσι·, ὄρχαμ' ἀνδρῶν,
 Ἀσι· Ἑρρακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
 Αἰθῶνες, μεγάλοι, ποταμῷ ἀπὸ Σαλλήνῃ·.
 840 Ἰππόθο· δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν εἰχεσιμῶρων,
 Τῶν, οἳ Λαίρυσσαν ἐριβόλακα ναιετάασκον·
 Τῶν ἦρχ' Ἰππόθοός τε, Πύλαιός τ', ὄζ· Ἀρη·,
 Τίε δ' ὧν Λήθοιο Πελασγῷ Τειλαμίδαο.
 Αὐτὰρ Θρηϊκας ἦγ' Ἀκάμας, κ' Πείρως ἥρως,
 845 Ὅσους Ἑλλήσπολ' ἀγάρρους ἐντὸς ἔεργει.
 Εὐφημ' δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητῶν,
 Τίος Τροϊζήνοιο διορρεφῷ Κεαίδαο.
 Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
 Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶν, ἀπ' Ἀξίῃ εὐρὺ ρέον·,

Paruerunt: Fata enim eos agebant atræ mortis.

- 835 Qui verò Percoten & Præctium incolebant,
 Et Sestum & Abydum tenebant, & nobilem Arisben,
 His porro Hyrtacides præfectus erat Afus, princeps virorum,
 Afus Hyrtacides, quem ex Arisbâ ferebant equi
 Splendidi, magni, fluvio à Sellênte.
 840 Hippothôus verò ducebat gentes Pelasgorum hastis-exercitatorum,
 Eorum qui Larissam glebosam habitabant:
 His præ rat Hippothoûque, Pylæusque, ramus Martis,
 Filii duo Lethi Pelasgi Teutamidæ.
 Cæterùm Thracas ducebat Acamas, & Pirôus heros,
 845 Quotquot Hellepontus æstuosus intus cœninet.
 Euphemus verò dux Ciconum erat bellicosorum,
 Filius Træzeni Jovis elumni Ceadæ. [i. e. Cœæ filii.]
 Porro Pyrræchmes ducebat Pæonas curvis-arcubus-utentes,
 Procul ex Amydone, ab Axio latè fluente,

ἰσχυροὺς φέροντες & φέρεσθαι, semper produ-
 citur. At φέροντες, φέροντες, & similia, sunt
 et Aoristo ἰσχυρόν. Vide supra ad ver. 43;
 & ad ver. 309. 314. 338.

Ver. 836. Καὶ Σησὸν κ' Ἀλκυδὸν ἔχον.
 Ἰσχυροὺς φέροντες παρ' Ἀθηναίων ἰσχυροὺς φέροντες,
 ἀπὸ τῶν τῶν ἰσχυρῶν. Euphorb. pag. 199.

Ver. 843. Τίε δ' ὧν Λήθοιο. Edit. H. Scriver
 & Weissen. alique; Λίθοιο. Malè.
 Quippe, ut rectè annotavit Barnepus, in lib.
 1, p. 288. habent & iidem Editi, Λίθοιο.
 Ver. 844. Πείρως ἥρως. Malè Πείρως ἥρως.

Ver. 848. — Παιόνας ἀγκυλοτόξους.]

Εἶδος ἀκοντίου, ἢ ἀγκυλῆς Eur. ib. " Qui se

" servent de dards attachez à une courroie

" C'est ce que signifie proprement le mot

" ἀγκυλοτόξου. Les Latins l'ont appellé

" omentatum jaculum; On le lançoit, & on

" le retiroit avec la courroie, qu' on ne lâ-

" choit jamais de la main." Dacier. Fue-

runt qui, post hunc versum, adderent; Πη-

λαγίτος δ' υἱὸς περικλῆτος Ἀγρεσπαίος. Malè;

Nam ut rectè annotavit Barnepus ex φ. 156;

nondum venerat Αἰσχροπαῖος.

850 Ἀξιῦ, ἧ κάλλιπον ὕδωρ ἐπικιδνάσαι αἶψα.

Παφλαγόνων δ' ἠγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
Ἐξ Ἐνεῖων, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροεράων,
Οἳ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμονιο,
Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματα ἔναιον.

855 Κρωμῆνάν τ', Αἰγιάλόν τε, καὶ ὑψηλὰς Ἐρυθίνους.

Αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρεα ἐς γενέθλη.

Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἐννομος οἰωνιστής·
Ἄλλ' ἐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν,

860 Ἄλλ' ἐδάμην ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο,
Ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεραΐζει καὶ ἄλλες.

Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκανῖος θεοειδής,
Τῇλ' ἐξ Ἀσκανίης μέμασαν δ' ὕσμινι μάχεσθαι.

850 Axio, cujus limpidissima aqua diffunditur *super* terram.
Paphlagonibus verò præerat Pylæmenis animosum cor,
Ex Enetis, unde mularum genus agrestium,
Quæ Cytorum tenebant, & Sesamum incolebant,
Circæque Parthenium fluvium inclytas domos habitabant.

855 Cromnâque, Ægialûmque, & excelsos Erythinos.
At Halizonibus Hodius & Epistrophus imperabant,
Procul ex Alybe, unde argenti est origo.
Myfis vero Chromis præerat, & Ennomus augur :

860 Verùm stratus est sub manibus velocis Æacidæ
In fluvio, ubi quidem Trojanos contrucidabat & alios.
Phorcys porrò Phrygios ducebat & Ascanius Deo similis,
Procul ex Ascaniâ : ardebant verò prælio pugnare.

Ver. 850. Ἀξιῦ, ἧ κάλλιπον ὕδωρ ἐπικιδνάσαι αἶψα. *Al.* αἶψα. Cæterùm cùm Axii aquæ, *Sitætonis* temporibus, limpidæ non essent; in propinquo autem ex *Amydone* fons quidam aquas limpidissimas in Axium turbidum emitteret; hinc nonnulli versum *Homeri* isto modo emendabant: Ἀξιῦ, ἧ κάλλιπον ὕδωρ ἐπικιδνάσαι. Αἶψα, *vel* Αἶψ. Infelicitèr tamen; ut rectè annotavit *Barnesius*: Quippe & alibi *Homerus*, φ', 158. Ἀξιῦ ὅς κάλλιπον ὕδωρ ἐπικιδνάσαι. Fortasse tēpestate quædam pluviosa Notam & Colorem hujus fluvii acceperit *Strabo*.

Ver. 854. Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματα ἔναιον,

Κρωμῆνάν τ' Αἰγιάλόν τε. *Al.* Κρωμῆνα, Κωϊαλόν τε.

Al. Κρωμῆνάν τ', Αἰγιάλόν τε, καὶ ὑψηλὰς Ἐρυθίνους.

Κρόκωνας αὐτ' ἦγε Πολυκλῆς υἱὸς ἀμύμων,

[*Al.* Ἀμειψοῖς.]

Οἳ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματα ἔναιον.

(*Al.* κλυτὰ δώματα ναῖον. *Al.* κατὰ δώματα ἔναιον.) *Strabo*, lib. 12. p. 817.

Ver. 856. Αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,

Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρεα ἐς γενέθλη. *Al.* Ἀλύβων, Χαλύβων, Καλύβης.

Al. Αὐτὰρ Ἀμαζώνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,

Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστίν.

Sed lectionem istam appellat *Strabo*, *παρὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων τῶν ἀρχαίων πρὶν, καὶ καθ' ἡμῶν, Lib. 12. p. 827.* Porro in Editt. *H. Stephani* & *Weyssii*, aliisque, scriptum est ὁ Ὀδῖος: Perperam: Nam, ut rectè annotavit *Barnesius*, occurrit idem Nomen iterum, *ib.*, *scilicet* 39. Ἀρχὸν Ἀλιζώνων Ὀδῶν.

Ver 858. ————— οἰωνιστής·

Ἄλλ' ἐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν. *Aug.*

- Μήρασι αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἀγίφος ἡγήσασθην,
 865 Τῆς Πυλαιμένεος, τῷ Γυγαίῃ τέκε λίμνη,
 Οἱ καὶ Μήονας ἦγον ὑπὸ Τρωάῳ γελαῖντας.
 Νάσης αὖ Καρῶν ἡγήσατο Βαρβαροφῶνων,
 Οἱ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκρίφολλον,
 Μαϊάνδρ' τε ροάς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα·
 870 Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάσης ἡγήσασθην,
 Νάσης, Ἀμφίμαχος τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
 Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πολεμόνδ' ἱέν, ἥύτε κέρη,
 Νήπιος, εἴδ' εἰ τί οἱ τόγ' ἐπήρεκεσε λυγρὸν ὄλεθρον·
 Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδύκεος Αἰακίδαο
 875 Ἐν ποταμῷ· χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.

Mæoniis porro Mesthlésque & Antiphus duces erant,

- 865 Filii Pylæmenis, quos Gygæa peperit palus ;
 Qui etiam Mæonios ducebant sub Tmolō natos.
 Nastes porro Caribus præerat barbarè-loquentibus,
 Qui Miletum tenebant, Phthirorūmq; montem frondosum,
 Mæandrique fluentia, Mycalésque alta cacumina.
 870 His utique Amphimachus & Nastes præerant,
 Nastes, Amphimachésque, Nomionis clari filii,
 Qui & aurum gestans ad bellum ibat, velut puella,
 Stultus : neque omnino ipsi hoc depulit acerbum interitum ;
 Sed stratus est sub manibus velocis Æacidæ
 875 In fluvio : aurum verò Achilles abstulit belli peritus.

—augur,

Sed non augurio potuit depellere pestem.

Æn. IX. 327.

Ver. 866. Οἱ καὶ Μήονας ἦγον ὑπὸ Τρωάῳ γελαῖντας. Fuerunt qui hic adderent ; Τρωάῳ ὑπὸ νηϊόνι, ὅστις ἐν πλοῖσι δῆμον. Strab. lib. 13. & Eustath. b.

Ver. 867. — Καρῶν ἡγήσατο Βαρβαροφῶνων Negat Thucydides gentes non Græcas, universò nomine Barbaras, uti postea factum est, ab Homero appellatas. Ομηρ.

Ἰαμῶ τὰς ξυμπάντας [Ἑλλήνας] ἀνόμασιν. — Οὐ μὲν ἔτι Βαρβάρους εἰρηκε, διὰ τὸ μὲν δὲ Ἑλλήνας πᾶσι (ὡς ἱμοὶ δοκεῖ) ἀντίπαλον εἰς ἐν ὅμα ἀποκαυρίσθαι. Thucyd. lib. 1. sub initio. Quam sententiam Thucydidis, “ hic

“ ipse locut” (inquit Barnesius) “ refutat.” Atque eam nullo modo refutat. Non enim ait Homerus Cares “ Barbarorum more,” sed barbarè, locutos : Quod verum esse potuit, etsi nondum à Græciâ Barbarorum nomine appellatæ essent reliquæ gentes universæ. Strabo, qui & ipse cum Thucydide non sentit, hanc tamen rem rectè explicat,

Οἶμαι δὲ τὸ Βάρβαρον κατ' ἀρχὰς ἐκπεφανῆσθαι ὅπως κατ' ὀνομασποικίαν, ἐπὶ τῶν δυσεικέρως καὶ (καλῶς καὶ τραχέως λαλόντων, ὡς τὸ βατίζειν καὶ παυλίζειν καὶ ψαλλίζειν.

— Ἀλλὰ δὲ τις ἐν τῇ μετῆρα διακρίσει ἀνεφάνη κακοσομία, καὶ οὖν βαρβαροσομία, εἰς τις ἐλλυγίζων μὴ κατορθοίη. — Τὸτο δὲ μάλικα συνίστα τοῖς Κασσί. — Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας, καὶ τὸ Βαρβαρίζειν λέγεται καὶ γὰρ τὸτο ἐπὶ τῶν κακῶς Ἑλληνιζόντων εἰσθῆναι λέγειν, ὡς ἐπὶ τῶν Κασσίων λαλόντων.

Οὕτως ἂν καὶ τὸ βαρβαροφωνεῖν, καὶ τὸ βαρβαροφώνως δεκτικόν, τὴν κακῶς Ἑλληνίζοντα.

Ἀπὸ δὲ τῆς Κασσίου, καὶ τὸ Βαρβαρίζειν μετήνηκαν εἰς τὰς περὶ Ἑλληνισμῶν τέχνας καὶ τὸ Σολοικίζειν. εἴτ' ἀπὸ Σόλων, εἴτ' ἄλλως τὸ ὀνόματ' οὕτω πεπλασμένον. Strab. lib. 14. p. 977, 978.

Ver. 869. — Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα. Μιλησίοις δὲ περὶ Πενιέως ὑπὲρ Μυκάλης διαφερομένοις, εἰς νῆαν ἐπήγεσσι τὰ ἐκ ταῦτα. Eustath. p. 199.

Ver. 872. Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πολεμόνδ' ἱέν. Πορφύρα μόνον ἐκείνην τὸν Ἀγαμέμνονα,

14

Σαρπηδῶν δ' ἤρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος αἰμῶμων,
Τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθος ἀπο δινῆενος.

Sarpedon autem præerat Lyciis, & Glaucus laudatissimus,
Procul ex Lyciâ, Xantho à vorticoso.

ἦντα, καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα δὲ μίᾳ χλαίῃ τῇ οἰκο- ζόμενοι εἰς τὸν σάλαμον, μέλα θρεσπέας
όν. — Τὸν γὰρ Κάρα τὸν χρυσῷ παλλασσι- ἐλιδόρουν. Dion. Orat. 2.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, 4 ΓΡΑΜΜΑ, Γ'.

Ἑπὶ τῇ 7ῃ τῆς Γ'. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

Αλέξανδρος προκαλεσάμενος Μενέλαον εἰς μονομαχίαν ἐπὶ τῇ τῶν ὅλων διαλύσει, ὅμοιο γίνονται· ἢ ὃ, τὸν κλέσασθαι τὴν Ἑλένην λαβῶν, καὶ τὰ χεῖματα αὐτῆς. Ἡτῆ-
διστα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτη ἀρπάξει, καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγῶσα, μεταπα-
λῶται ἀπὸ τοῦ τείχεος τὴν Ἑλένην. Οἱ δὲ Συνομήσαντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

Α Λ Α Η.

Τὼ Ν ἄρσεν οὐκ ἰδίᾳ μόνον ἰκέειν τὸ ἥθος, ἀλλὰ καὶ κοινῇ, παρίησιν ἡμῖν ὁ Πουδῆς
ἐν τοῖς ἄλλοις σῶσι, καὶ ἐπὶ ταύτης δὲ μάστιγι τῆς ἐπιθυμίας. Εἰσάγει γὰρ
τὴν μὲν Τρώας τοῖς δουρεσσοδότοις ζώοις γιγάνους, ἄκοσμον φύσιν εἰς τὸν πολέμου αὐτῶν
σφοδρὸν ἀσχημάτως· τὰς δὲ Ἑλλήνας μετὰ Σιωπῆς τὰς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ σιωπῆσαι, ὡς λόγος τῶν
ἐπὶ ἀλλήλους εἴποιεν ἐπιθυμητῶν. Καὶ ἡνῶκα μὲν προῦλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν
Ἀλέξανδρον προσάγει τῶν Τρώων προμαχῶντα, καὶ γαῖρον δρώμενον, ἐπαυθὲν εἶδε τὸν πολέμου.
εἰς τὸ τῶν ἑταίρων σπῆσθαι ἀναχωρεῖν. Αἰτιώμενοι δὲ αὐτοὶ ἑκτερεα, καὶ ἐπιπλήσονται
σῶν, τὸν δὲ ὑποχρέμενον μαχεσθαι τῷ Μενέλαῳ, περὶ τῆς Ἑλένης καὶ τῶν κλημάτων·
ἢ ὃ τὸν πόλεμον ἐν τῇ τῶν δύο Σωμάτων μάχῃ τῶν λαβῶν. Διόλυσαι δὲ ταῦτα
ἀμφοτέρους τοὺς σφαιρίμασι ἑκτορε, ὑφίσταται καὶ ὁ Μενέλαος. Μεταπληγόμενοι δὲ
Πρίαμοι, ὅπως καὶ εὐχὰς σιωπῶνται. Καὶ ἡ Ἑλένη Πριάμῳ, καὶ τοῖς περὶ Ἀντήνορα δημο-
γῶσι, περὶ τοῦδε ἰκέειν τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἄρσεν δηλούται. Μαχεσάμενοι δὲ
αὐτῶν, καὶ ἡττηθέντες Ἀλέξανδρον ἐξαρπάσασα Ἀφροδίτη, εἰς τὸν θάλαμον ἄγει, καὶ μικρὸν
ὄψεαι καὶ τὴν Ἑλένην. Ἡ δὲ ἀναστροφὴν οὐκ εἶδεν τῷ Ἀλέξανδρῳ. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν
πόλιν τρέπονται. Ἀσάμμενοι δὲ, κατὰ τὰς ὅρας, ἀπαντῶ τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ ἅμα αὐτῇ
ἀρπαγῆς χεῖματα· σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδάκτυτου τιμωρίαν.

Ἐπιγραφαί.

Ἐπιγραφαί.

Ὅρα· Τυχροπονία· Μονομαχία· Ἀλεξάνδρ κ' Μυλάν.

Ἄλλως.

Γάμμα δ' ἄρ' ἀμφ' Ἑλίας οἶος μύθε· ἰσὶν ἀκούταις.

ΑΥΤΑΡ ἔπει κόσμηθεν ἄμ' ἠγεμόνεσσιν ἑκάστοι,
 Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ', ἔνοπ' ἦσαν ὄρνιθες ὥς·
 Ἡύτε περ κλαγγῇ γεράων, πέλαι βραγύθι πρό,
 Αἴτ' ἔπει ἔν χειμῶνα φύγον κ' ἀθροσφάρον ὄμβρον,
 5 Κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὀκεανοῖο ῥοαῶν,
 Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον κ' κῆρα φέρουσαι·
 Ἡέραι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται.
 Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν ζυγῇ μένεα πυνέοντες Ἀχαιοί,

AT postquam instructi fuerunt unâ cum ducibus quique;
 Trojani quidem cum clangorēque, clamorēque incedebant, aves veluti q
 Sicut clangor gruum est in aëre,
 Quæ postquam scilicet hyemem effugerunt & immensum imbrem,
 3 cum clangore eadem volant supra Oceani fluentia,
 Hominihus Pygmaïis eadem & mortem ferentes :
 Aeris quippe ex noxium confictum adferunt.
 At proficiscebantur cum silentio robur spirantes Achivi,

Ver. 2. Τρῶες μὲν κλαγγῇ.]
 Οὐ γὰρ πᾶσι τοῖς ἑνὶ τῷ ὄρει, οὐδ' ἐν τῷ ὄρει,
 Ἀλλὰ γλῶσσαι ἐμὶ μὲν κλαγγῇ, πυνέοντες δ' ἴ-
 σαν ἄνδρες. Δ. 437.

Vide infra ad ver. 8; & ad ὃ, 431.

Ibid. — ἔριδος ἔς] Potuisset & hic & alibi dicere, ὅς ἔριδος. Sed altera illa verborum positio majorem habet emphasin. Vide ὃ, 482. Cæterum quâ ratione ἔριδος hic ultimam producat; itemque κέραν, ver. 24; & ἀνθρώπων, ver. 35; vide supra ad α, 51.

Ver. 3: Ἡότε περ κλαγγῇ γεράων] Θοῆναι φασίμηναι. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως. §. 10.

Quales sub nubibus atris

Strymoniacæ dant signa græcæ, atque æthæra tranant

Cum sonitu, fugiuntque Notos clamore secundo. Æn. X. 264.

Ver. 4. — ἰσὶν οὖν χειμῶνα φύλον] —aves, ubi frigidus annus

Trans pontum fugat, & terris immittit apricis. Æn. VI. 311.

Ver. 5. — πέτονται ἐπ' Ὀκεανοῖο ῥοαῶν] Ἄ. πυνέοντες; —Oceanî—amnes,

Georgic. IV. 223.

Ver. 6. Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον κ' κῆρα φέρουσαι.] Ἐστὶ δὲ ἰσὶν γινώσκον, ἀνθρώποι μικροί, κατοικοῦντες ἐν τῷ ἀνατολίῳ μέρει τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς. πυνέοντες τοῦ Ὀκεανοῦ, ἔπει πυνέοντες ταῖς γεράων (φασί) ἀναπνοῇσιν αὐτῶν τὰ πνεύματα, & λιμὸν ποιοῦσιν τὴν γῆν. Scbol.

Ver. 8. Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν ζυγῇ] “Sed enim “Achæi Homerus pugnam indipisci ait, “non fidicularum tibiærumque concentu, “sed mentium animorumque conspiratu tacito “nitibundos; Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν ζυγῇ μένος “πυνέοντες Ἀχαιοί, ‘Ἐν θυμῷ μεμαῶτες, “&c.” Gell. lib. i. cap. 11. Ubi videtur Gellius istud, ἐν θυμῷ, ita intellexisse, ut idem ferè significaret, ac ζυγῇ; opponereturque videlicet τῷ κλαγγῇ τ' ἔνοπ' ἦσαν τῷ, ver. 2. Vide infra ad ὃ, 431.

Ver.

Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.

- 10 Εὐτ' ἄρε^α κορυφῇσι Νότ^α καίεχεν ομίχλην,
 Ποιμέσιν ἔτε φίλῃ, κλέπῃ δέ τε νυκτὸς αἰεΐων,
 Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λαῶν ἦσαν
 Ὡς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κοίσσαι^α ἄρνυτ' ἀελλῆς
 Ἐρχομένων· μάλα δ' ὤκα διέπρησσαν πεδίοιο.
 15 Οἱ δ' ὅτε δὴ λχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰούσας,
 Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρ^α θεοειδής,
 Παρδαλεην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,
 Καὶ ξίφ^α· αὐτὰρ ὁ δῦρε δῶυ κεκορυβμένα χαλκῷ
 Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους,
 20 Ἀλγίσιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊότητι.

Τὸν δ' ὡς ἔν ἐνόησεν ἀρηίφιλ^α Μενέλα^α
 Ἐρχόμενον προπαίροιθεν ὁμίλ^α, μακρὰ βιβῶν^α,
 Ὡσε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ ζῳμα^ι κύρσας,

In animo gestientes opem ferre sibi invicem.

- 10 Quemadmodum montis verticibus Notus offodit nebulam,
 Pastoribus nequaquam gratam, furi autem etiam nocte commodiorem,
 Et eouque quis tam prospicit, quousque lapidem jactit :
 Sic horum sub pedibus pulvis excitabatur turbidus
 Euntium ; valde enim celeriter pertransibant campum.

- 15 Hi verò quum jam prope erant se invicem invasuri,
 Trojanis quidem in-prima-acie erat Alexander divinâ-formâ-præditus,
 Pardi pellem humeris gestans & incurvos arcus,
 Et ensen : is verò hastilia duo præfixa ære
 Vibrans, Græcorum provocabat quosque fortissimos,

- 20 Ut contra se dimicarent in sævâ pugnâ.
 Hunc autem postquam animadvertit bellicosus Menelaus
 Incedentem ante agmen, magnis passibus gradientem ;
 Sicut leo gavisus est, qui magnum in corpus inciderit,

Ver. 9. — μεμαῶτες] Vide suprâ ad 8,
 513.

Ver. 11. — κλέπῃ δέ τε νυκτὸς αἰεΐων.]
 Ovisum scilicet prædatoribus nebula, quàm ip-
 sa nox, commodior.

Ver. 16. — θεοειδής] Specie ac pulchri-
 tudine Corporis, non virtutibus, insignis.

Ver. 18. — δῦρε δῶυ κεκορυβμένα.
 χαλκῷ]

— duo fortè gerebat
 — præfixa hastilia ferro.

Æn. XII. 488.

Ver. 19. — προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.]
 Pulcherrimè describit Poëta virum non pro-
 fus ignavum, nec tamen sortem satis ; ne-
 quitie sibi conscium ; —cujus Solius tamen
 causâ bellum esset susceptum ; fortissimos

statim, etiam priùs quàm Hector se osten-
 deret, provocantem ad certamen ; ferocien-
 tem, jactabundum, μακρὰ βιβῶν^α, ver. 22 ;
 simul autem primùm ut Hostis, cui injuriam
 intulisset, contrâ incederet, retrò cedentem,
 ver. 32.

Ver. 22. — μακρὰ βιβῶν^α.] Pessimè
 hæc verba vertit Barneſius, “ longe gradien-
 tem.” Quæ verba apud Virgilium, Æn.
 X. 572, non magni incedentiam passibus, sed à
 longinquo venientem significant.

Ver. 23. Ὡσε λέων ἐχάρη, &c.]
 Impastus stabula alta Leo ceu sæpè pera-
 grans,
 (Sualet enim vesana fames,) si fortè su-
 gacem

Conspectit

- Εὐρών ἢ ἑλαφρον περὶ αὐτὸν, ἢ αἰσίοις αἰγῶν,
 25 Πεινῶν μάλα γὰρ τε κρείσσει, εἰπὲρ ἐν αὐτὸν
 Σύνωλαι ταχέως τε κινῆς, θαλεροὶ γ' αἰζήνοι
 Ὡς ἔχοντο Μενέλαο. Ἀλέξανδρον θεοειδέα
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν, φάτο γαῖα τίσασθαι αἰεΐτην.
 Αὐτίκα δ' ἐξ ἀχέων ὤν τευχέσιν ἄλλο χαμαῖζε.
 30 Τὸν δ' αἰς ἔνθ' ἐνόησεν Ἀλέξανδρον θεοειδὲς
 Ἐν προμάχαισι φανεῖρα, κατεπλήθει φίλον ἦτορ.
 Ἀψ' δ' ἐτάρων εἰς ἐβήθη, ἐχάρητο κῆρ' αἰεσσῶν.
 Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλινόροσθ' αἰπῆσιν
 Οὐρεὺς ἐν βήσας, ὑπὸ τε τρόμος ἄλλαβε γυῖα,

Nactus aut cervum cornutum, aut agrestem capram,

35 Esuriens; avidè enim devorat, etiam si ipsum

Insequantur velocèscque canes, florentesque juvenes:

Sic gavisus est Menelaus Alexandrum divinâ præditum

Oculis conspicatus; cogitabat enim ulturum se virum sceleratum:

Statim itaque de curru cum armis desiliit humi.

30 Illum autem postquam animadvertit Alexander divinâ formâ præditum

In primâ acie apparentem, percussus est suo corde;

Retròque sociorum in agmen recessit, mortem evitans.

Ut scilicet cum quis draconem conspicatus resiliens fugit

Montis in saltibus, subitúsque tremor occupavit artus,

Conspexit capream, aut surgentem in cornua cervum,

Gaudet hiis immans, comesque arxerit, & hæret

Visceribus super accumbens; levit improba teter

Ora cruor. — En X. 323.

Ver. 23, 24, 25. — κύσας, Εἰρὼν, Πεινῶν.] Non sine artificio ἀσυνέτως ponuntur tria hæc Participia, (præterquam quod pedibus dactylis versus ibi, ἔς τε λίαν ἐχέον μεγάλῳ ἐπὶ [ὀμάλῳ] κύσας, totius incedit) ὀνιπύρευσθ' οἷον τοῦ ποιητοῦ, τῇ ὀνυδῇ τῇ λίανθ' ut, ex Eusebio, pag. 289. lin. 4. rectè annotavit Baræus.

Ver. 27. — θεοειδῆ.] Pronuntiabatur, θεοειδῆ. Quomodo & scribi deinceps cœptum est.

Ver. 28. — τίσασθαι.] "Malim τίος. "σθαι," inquit Kir doctissimus H. Stephani: "Fateor tamen τίσασθαι haberi hic " in meo etiam codice vetustissimo; & eo " dem modo legi, Odys. 6, 121. — φάτο " γὰρ τίσασθαι αἰεΐτας. Sed his oppono " locum illum hujus tertii libri, ver. 366. " Ἥτ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότη- " σθ'. Nam ibi meus ille codex τίσασθαι " habet." Quam etiam ἐν ποσειδῶ!

Ver. 29. Αὐτίκα δ' ἐξ ἔχοντο ὤν τευχέσιν ἄλλο χαμαῖζε.]

Sistit equos bijuges, & cursu desilit. —

En. XII. 355.

— & è curru saltum dedit oculis arvis,

Ibid. 681.

Simplicius dictum est χαμαῖζε, quàm arvis; & illud, ὤν τευχέσιν, vim habet insuper singularem.

Ver. 31. — κατεπλήθει] Singulare ferè huic verbo est, quod in linguâ Ionicâ Aristi secundi penultima producatur. Hinc & in linguâ Doricâ apud Theocritum, Idyll. 22, 105. — αὐτὰρ ὁ πλάγεις. In linguâ Atticâ autem dicitur πλάγεις.

Ἐπειθ' ὁρῶν ἐκπλάγεις ἴδοντο.

Eurip. Med. ver. 8.

Ver. 33. Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα] Pulcherrimè Virgilius:

Improvissum aspris veluti qui sentibus anguem

Prescit humi nitens, trepidusque repente refugit

Attollentem iras, & cæcula colla tumen-

tem:

Haud secus Androgeos visu tremefactus abibat.

En. II. 379.

Ver.

- 35 Ἀψ τ' ἀνεχώρησαν, ὄχρος τέ μιν εἶλε παρειαί·
 ὧς πῶθε καθ' ὁμίλῳ ἐδῶ Τρώων ἀγερύχων
 Δείσας Ἀτρεΐδης υἱὸν Ἀλέξανδρος, θεοειδής.
 Τὸν δ' ἔειπε νεῖκεσσι νεῖδ' ἰδὼν, αἰσχροῖς ἐπέεσσιν
 Δύσπαρι, πῶς ἀριεὶς, γυναιμάνης, ὑπεροπείῃ,
 40 Αἰθ' ὄφελός τ' ἀγνοεῖς τ' ἔμεναι, ἀγαμέμνων τ' ἀπολίσθαι.
 Καί κε τὸ βυλοῖμην, καὶ κεν πολλὸν κέρδιον ᾔην,
 ἢ ἔτιω λαβὼν τ' ἐμναίῃ κ' ἐπὶ δῶρον ἄλλων.
 Ἦπε καὶ χαλόνουσι καρπηρομένωτες Ἀχαιοί,
 Φάπτες ἀριεῖα πρόμην' ἐμενέαι, ἔνεκα καλὸν
 45 Εἶδος ἔπ' ἀλλ' ἐκ δέσῃ βίῃ φρεσὶν, εἴδε τίς ἀλκή.

35 Retroque recessit, pallorque ejus cepit genas:

Sic retrò in agmen subrepit Trojanorum superbiorum
 Metuens Atræi filium Alexandræ divinæ formæ præditus.

Hunc autem Hector objurgavit confuscatus, probroque verbis
 " Infelix Paris, formæ præstantissime, nullitote, deceptor.

40 " Utinam non natus fuisses, aut nuptiarum experti periculis.

" Sane Mene autem; & quidem multo utilius esset,

" Quam sic dedecus esse & turpi spectaculo omnibus.

" Certè cachinnantur comentes Achivi,

" Suspicati egregium propugnatorem esse, quoniam venisti.

45 " Species tibi inest: sed non est vis animo; neque ullum robur.

[*Ver. 39. Δύσπαρι.*] Euripides similiter du-
 calias dixit Helenam; Orest. *ver. 1391.*

Porro, hinc istud *Quidam*, in epistola *Leodem-
 mæ & Proxiphanæ*, *ver. 43.*

Dux Paris, Priamide, damno formosæ tu-
 orum;

pulcherrimæ emendavit *Nic. Heinsius*:

Dyspari Priamide, damno formosæ tuo-
 rum.

Et quoniam *Quidam* epistolarum incidit mén-
 tid, lubet hic emendationem quendam ap-
 ponere; quæ *Nobis* olim in hæc materiâ lu-
 dentibus in mentem venit. In epistola *Acon-
 ni ad Cræppen*: *versus 227, 228*, hujus-
 modi sunt:

Appeteres talem vel non jurata mari-
 tum;

Jurata, vel non, talis habendus erat.
 Quam enervis sit hæc sententia, & *ταυτολό-
 γον*, nemo non videt. *Nic. Heinsius* legen-
 dum conjecit, — " talis emendus erat." *Nic.*
 Nullo profectu. Distingue solummodò, quâ
 distinctum oportet; jamque rectè procedet
 sententia, nec sine magnâ acumine:

Appeteres Talem vel non jurata mari-
 tum;

Jurata, vel non Tali habendus erat.

Simili ratione & alijm ejusdem Auctoris lo-

cum, *Memnoniorum. lib. 4. tit. 60, de Pyro-
 mo & Tibulo*;

— — — — — reddis quoque jure coissent;

Sed vetuere patres quod non pòtuerent vetare:

Ex æquo captis ardebant mentibus
 ambo;

mutatâ solummodò distinctione, nitore suo
 restituit *Americus* quidam noster:

— — — — — reddis quoque jure coissent,

Sed vetuere patres. Quod non pòtuerent
 vetare,

Ex æquo captis ardebant mentibus ambo.

*Ver. 40. Αἰθ' ὄφελός τ' ἀγνοεῖς τ' ἔμεναι,
 ἀγαμέμνων τ' ἀπολίσθαι.*] *Bornesius* in *MS
 Barocc. Oxon.* repperit, Αἰθ' ὄφελός τ' ἀγνοεῖς
 τ' ἔμεναι. Quam & *veram* fortè Lectionem
 esse suspicatus iuravi. Nam & *Eustathius*
 ita legisse, licet in Textu aliter jam editum
 sit, liquet ex Commentario. Quem autem
 hic à *Dionysio* quodam insertum Versum nar-
 rat *Eustathius*, (*Μηδὶ τι γούνασιν εἶσιν ἐφίρ-
 σασθαι φίλον υἱὸν Δάρδανον*) sine dubio sup-
 positus est.

Ver. 41. Καί κε τὸ βυλοῖμην.] *Sane ego,
 istic si esset, mallet id & ipse, &c.*

Ver. 42 — ἐπὶ δῶρον ἄλλων. *Al. ὑποφών.*

Ver. 44. — καλὸν.] Vice suprà ad
 B, 43.

Ver.

- Ἡ τοιάσδε ἐὼν, ἐν πόντοπόροις νέεσσι
 Πόνον ἐπιπλώσας, ἑτάρευς ἐρίφρας ἀγείρας,
 Μιχθεῖς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὖειδε' ἀνῆγες
 Ἐξ Ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητῶν;
 50 Πάρι τέ ζῶ μέγα πῆμα, πόλῃ τέ, παυλί τε δῆμόν,
 Δοσμενέσιν μὲν χάρμα, καὶ ηφείην δε ζοι αὐτῷ;
 Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρητίφρον Μενέλαον;
 Γνοίης χ', οἷε φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παρὰ κοίλῃν.
 Οὐκ ἂν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
 55 Ἡ τε κόρη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιλίεις.
 Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δευδῆμονες· ἥ τέ κεν ἤδη
 Λαῖνον ἔσσο χιτῶνα, κακῶν ἔνεχ', ὅσσα ἔορδας.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλεξάνδρος θεοειδής·
 Ἐκφορ, ἐπεὶ με κατ' αἶσαν ἐνέεικσας, εἰδ' ὑπὲρ αἶσαν·
 60 Αἰεὶ τοι κραδίη, πέλεκος ὡς, ἐστὶν αἰτερός,
 Ὅς' εἰσιν διὰ δερὸς, ὑπ' ἀνέρος, ὅς' ῥά τε τέχνη

“ Num talis existens, in pontum-transseuntibus navibus

“ Mare emensus, sociis charis coactis,

“ Permissus alienigenis, mulierem formosam abduxisti

“ Ex Apiâ terrâ, sponsam virorum bellicosorum?

30 “ Patrique tuo magnum detrimentum, civitatique, totique populo,

“ Inimicis quidem gaudium, dedecus autem tibi ipsi?

“ Nonne verò sustineris bellicosum Menelaum?

“ Nôsses utique qualis viri teneas florentem uxorem.

“ Non tibi profuerit cithara, & dona Veneris,

55 “ Et coma & species; cum in pulveribus immixtus fueris!

“ Sed valde Trojani sunt timidi: aliâ: certè jam

“ Lapidem indutus fuisses tunicam, tot malorum gratiâ, quæ patrâsti.

Hunc autem vicissim alloquutus est Alexander divinâ-formâ-præditus;

“ Hector, quoniam me jure increpâsti, non injuriâ:

60 “ (Semper tibi cor, securis veluti, est indomitum,

“ Quæ penetrat lignum, à viro abest, qui arte

Ver. 46, &c. — ἐὼν, — ἐπιπλώσας, — ἀγείρας, — μιχθεῖς.] Ὅρα τὸ ἀσύνδετον σχῆμα, θυμῷ ἢ ἀγωνίᾳ πρέπον, ἢ πᾶντι σφοδρῶν. — τίσσεσας γὰρ ἀσυνδέτως ἔφη [legendum forte, ἔδη] μέλοχας, γοργῶς τὸν λόγον μεταχειρισάμενος. Eustath.

Ver. 47. — ἑτάρευς ἐρίφρας.] Ἄγαν εὐαρεμέτους, ἢ ἐπιδέξους φίλους, τῶτέστιν, αὐτῷ ὁμοίους φίλους, ἢ ἀρπαζας. Schol.

Ver. 52. Οὐκ ἂν δὴ μείνειας.] Καὶ (συχνὰ τὰ πολλὰ δὲ ἢ κατὰ κόμμα μεταβαίνει ἀπὸ νοήματος) ἄλλω εἰς ἄλλο, διὰ τὴν ὁρμὴν, ἢ ἐπὶ ὅδῃ ἔχει καίρῳ ἀπολλάσθην λαλεῖν. — σφοδρῶν, κατὰ τὴν τὰς ἐννείας, ἢ τὰ κομμα-

τικὰ σχῆματα, ἢ τὸν τῆς ἐκμύθεως ἑλεγχον. Eustath.

Ver. 54. Οὐκ ἂν τοι χραίσμῃ κίθαρις, — Ἡ τέ κόρη, — ὅτ' ἐν κονίῃσι μιλίεις.]

Nequicquam Veneris præbido ferox

Pectus caesariem, grataque sœminis

Imbelli citharâ carmina divides:

————— adulteros

Crines pulvere collines. Horat. Carm. I. 15.

Ibid. — τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης.]

————— Veneris præmia. — Aen. IV. 33.

Ver. 57. Λαῖνον ἔσσο χιτῶνα.] Lapidatus,

lapidibus obrutus fuisses; vel fortè, simpliciter, sepulchus.

Ver.

- Νῆϊόν ἐκλαμνησιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν
 "Ὡς τοι ἐνὶ στήθεσιν αὐτάρβητο, νόστον εἴς.
 Μῆ μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφραε χρυσέης Ἀφροδίτης.
 65 Οὔτοι ἀπόδωλ' εἰς θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
 "Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἐκὼν δ' ἔκ' ἄν τις ἔλασθαι.
 Νῦν δ' αὖτ', εἰ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἡδὲ μάχεσθαι,
 "Ἄλλως μὲν κάθισον Τρῳᾶς καὶ Πάριος Ἀχαιῶν
 Αὐτὰρ ἐμ' ἐν μέσσω καὶ ἀρήφιλον Μενέλαον
 70 Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένη καὶ κλήμασι πᾶσι μάχεσθαι
 "Ὅππότερ' ἔθελ' ἐκ νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
 Κλήμαθ' ἑλὼν εὖ πάνηα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθαι
 Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότῃα καὶ ὄρκητι πρὶς αὐτὰ ταμόνιες,
 Ναίοιτε Τροίην ἐριβόλῃα τοὶ δὲ νέεσθαι
 75 Ἀρ' εἰς ἱππόδομον καὶ Ἀχαιῶν καλλιγύναικα.
 "Ὡς ἔφαθ'. Ἐκὼρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκέσας.
 Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρῳῶν ἀνέερσι φάλαγγας,
 Μέσσε δαρὸς ἐλὼν τοὶ δ' ἰδρύνθησαν ἀπαύγας.

" *Lignum navale excindat, augētque viri impetum :*

" *Sic tibi in præcordiis intrepidus animus est :*

" *Nè mihi dona amabilia exprobra aūræ Veneris :*

65 " *Nequitquam rejicienda sunt deorum præclara dona,*

" *Quæcumque ipsi cederint : suo arbitrio autem non quivis ceperit,*

" *Nunc verò, si me vis bellare & pugnare,*

" *Cæteros quidem sedere-facias Trojanos & omnes Achivos,*

" *Sed me in medio & bellicosum Menelaum*

70 " *Committite de Helenâ & opibus omnibus pugnaturus :*

" *Uter autem vicerit, superiorque fuerit,*

" *Opes acceptas penitus omnes, mulierumque, domum abducatur ;*

" *Vos autem cæteri, amicitia & fœderibus firmis percussis,*

" *Habitetis Trojam glebosam : Illi verò redeant*

75 " *Ad Argos equis aptum, & Achaiam pulchras-mulieres habentem,*

Sic dixit : Hector verò gavisus est valdè, sermone audito :

Et in medium progressus, Trojanorum cohibuit phalanges,

Mediâ hæcâ prehensâ : illi autem resederunt omnes.

Ver. 64. — χρυσέης Ἀφροδίτης.]

— Venus aurea. — Æn. X. 16.

Pronuntiabatur autem, χρυσέης. Vide supra ad β', 263, & 311.

Ver. 66. — ἐκὼν δ' ἔκ' ἄν τις ἔλασθαι.]

Vox, ἐκὼν, hoc in loco, non significat, volens aut lubens; sed, quod Latine dicitur, suo arbitrio.

Ver. 67. Νῦν δ' αὖτ', εἰ μ' ἐθέλεις.]

Quod si Me solum Teucris, in certaminas possunt,

Idque placet ;

Æn. XI. 434.

Ver. 68. "Ἄλλως μὲν κάθισον. — Αὐτὰρ ἐμ' ἐν μέσσω.]

— Teucrum arma quiescant,

Et Rutulum : Nostrum disimulatur sanguine bellum. Æn. XII. 78.

Cæterum de voce κάθισον, vide supra ad α', 565 ; & ad β'. 191.

Ver. 70. Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένη] Edidit Bergius, Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένη. Minus rectè. Oporteret enim istud se aliter posuit ; Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένην & Τρ.

Ver. 73. — ἐρικυδέα δῶρα.]

— sedrique feriam. — Æn. X. 199.

Ver.

- Τῷ δ' ἐπέσ' ἄζουλο κερηκομόωντες Ἀχαιοί,
 80 Ἰοῖσιν τε τῆυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
 Αὐτὰρ ὁ μακρὸν αὔσεν ἀναχ' ἀνδρῶν Ἀλαμέμων.
 Ἴσχεισθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κῆροι Ἀχαιῶν.
 Στεῦται γάρ τι ἐπ' ἐρεβιν κορυθαίολο. Ἐκλῶρ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἀνεῶ τ' ἐγένοντο
 85 Ἔσσυμένως. Ἐκλῶρ δέ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε.
 Κέκλυθε μεν, Τρῶες, καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τῷ εἵνεκα νεῖκε ὄρωρεν.
 Ἄλλως μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιῆς
 Τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πελυδοίρῃ.
 90 Αὐτὸν δ' ἐν μέσσω καὶ ἀρήφιλον Μενέλαον,
 Οἷος ἀμφ' Ἑλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
 Ὀππότερ' ὅς κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
 Κτήμαδ' ἐλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω.
 Οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃ καὶ ὄρκια πεισὰ τάμωμεν.
 95 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες αἰκὴν ἐγένοντο Ἰωπῇ.

In hunc autem sagittas dirigebant comantes Achivi,

80 Missilibusque collineantes, lapidibusque petebant.

Sed altè clamavit Rex virorum Agamemnon;

“Continete vos, Argivi, ne jaculemini, filii Achivorum;

“Pollicetur enim se aliquid dicturum expeditè pugnam, ciens Hector.

Sic dixit. Illi verò abstinerunt à pugna, tacitique facti sunt.

85 Constatim : Hector verò inter utrosque locutus est;

“Audite ex me, Trojani, & bene-ocreati Achivi,

“Sermonem Alexandri, cujus causâ bellum ortum est.

“Cæteros quidem jubet Trojanos & omnes Achivos

“Arma pulchra deponere super terram aliam;

90 “Se verò in medio & bellicosum Menelaum,

“Solos de Helenâ & opibus omnibus pugnare;

“Uter autem vicerit, superiorque fuerit,

“Opes acceptas penitus omnes, mulieremque domum abducatur;

“Cæteri autem amicitiam & fœdera firma feriamus.

95 Sic dixit; illi autem omnes taciti facti sunt silentio.

Ver. 81. — μακρὸν αὔσεν, — Ἴσχεισθ',
 Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε.]

Significatque manu, & magno simul incipit ore:

Parcite jam, Rutuli; & vos, tela inhibete, Latini. Æn. XII. 692.

Ver. 83. — ἐπ' ἐρεβιν] Quâ ratione hic, ἐπ' & infra, ver. 103, λευκὸν ultimam producant; Vide suprâ ad 4. 51.

Ibid. — κορυθαίολο.] Vide suprâ ad 8, 816.

Ver. 86, Κέκλυτέ μεν, —.] Post hunc

versum ex MSS quibusdam, inserit Bernartius,

“Ὅφρ' ἐπὶ τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι καλέει”
 auctoribus non satis idoneis.

Ver. 87. — ἔρωρεν.] Vide suprâ ad 4, 37; & infra ad 8, 110.

Ver. 89. — κάλ'] Vide suprâ ad 8, 43.

Ver. 95. — Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες αἰκὴν ἐγένοντο Ἰωπῇ.]

Dixerat Æneas; omni obduoerunt silentes, Converterque oculos inter se atque ora tenebant.

Æn. XI. 120. Ver.

Τοῖσι δὲ καὶ μεῖεῖτε βοὴν Ἀθάθος Μενέλαος·

Κέκλυε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλισα γὰρ ἄλγος ἱπᾶνέ
Θυμὸν ἐμὸν, φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη

Ἀρτεῖς καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε

100 Εἵνεκ' ἐμῆς ἐριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς·

Ἡμέων δ' ὀπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,

Τεθναίῃ· ἄλλα δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.

Οἴσεε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἕτηρην δὲ μέλαιναν,

Γῇ τε, καὶ Ἡελίῳ· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.

105 Ἀξέεε δὲ Πριάμοιο βίην, ὅφρ' ὄρκια τάμνη

Αὐτὸς, ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἀπίστοι·

Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὄρκια δηλήσῃαι.

Αἰεὶ δ' ὀπποτέρων ἀνδρῶν φρένες ἡερέθονται·

Οἷς δ' ὁ γέρας μετέησιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω

110 Λεύσσει, ὅπως ὅχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε,

Ἐλπόμενοι παύσεσθαι οἰζυρῶν πολέμοιο.

Inter illos verò itidem locutus est bello strenuus Menelaus;

“Audite nunc & me: maximè enim hæc molestia incessat

“Animum meum, cenfeo autem diremptum-iri jam

“Argivos & Trojanos; quoniam mala multa passi estis,

100 “Propter meam contentionem, & Alexandri propter inceptum;

“Nostrum verò utri mors & fatum paratum est,

“Moriatur: cæteri autem dirimamini citissimè.

“Adferite verò agnos, alterum album, alteram verò nigram,

“Terræque, & Soli: Jovique nos adferemus alium.

105 “Adducite autem Priami vim, [Priami] ut sædus feriat

“Ipse, quoniam ei filii sædifragi sunt & infidi;

“Ne quis transgressione, Jovis sædera violet.

“Semper utique juniorum virorum animi instabiles sunt;

“Quibus verò senex interfuerit, simul præterita & futura

110 “Prospicit; ut quàm optimè inter utrosque transigatur,

Sic dixit: at gavisī sunt Achivique & Trojanique

Sperantes se finem facturos ærumnosi belli.

Ver. 96. — μετέειπε βοὴν Ἀθάθος Μενέ-
λαος.] Artissima hæc oratio personæ Me-
nelæi, qui

— ἐπιπροχάδην ἀγρεύει,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λυγρῶς· ἐπεὶ ὁ πο-
λύμυθος,

οὐδ' ἀπαμαρτιστός. — ver. 214.

Ver. 100. — Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.]
Præfixit id hīc significat vox ἀρχῆς, quod
Latinè dicitur *Carpus*, *Incepit*, vel *Inf-*
erit.

Vol. I.

Ver. 103. — ἕτερον λευκὸν, ἕτηρην δὲ
μέλαιναν.]

Nigram Hyemi pecudem, Zephyris felici-
bus albam. — *Æn.* III. 120.

Ver. 105. — Πριάμοιο βίην.] Vide supra
ad β', 658.

Ver. 112. — Ἐλπόμενοι παύσεσθαι]

Qui sibi jam requiem pugnæ, rebusque sa-
lutem

Sperabant: — *Æn.* XII. 241.

Κ

Ζ

- Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυσαν ἐπὶ σίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ,
 Τεύχεα τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν καλέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
 115 Πλησίον ἀλλήλων ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρμα.
 Ἐκίωρ δὲ πρὸτ' ἄστυ δύο κήρυκας ἔπεμπε
 Καρπαλίμους, ἄρνας τε φέρειν, Πριάμῳ τε καλέσσαι.
 Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων,
 Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς ἰέναι, ἧδ' ἄρ' ἐκέλευεν
 120 Οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' ἐκ ἀπίθῃσ' Ἀγαμέμνονι δῖος.
 Ἴρις δ' αὖθ' Ἑλένη λευκωλένῃ ἄγγελος ἦλθεν,
 Εἰδομένη γαλῶν, Ἀνῆνορίδαο δάμαρτι,
 Τὴν Ἀνῆνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικαῖον,
 Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἰδος ἀρίστην.
 125 Τὴν δ' εὖρ' ἐν μεγάρῳ ἡ δὲ μέγαν ἰσὺν ὕφαινε,
 Δίπλακα, μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν αἰέθλης
 Τρώων θ' ἵπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Οὓς ἔθεν εἶνεκ' ἐπασχον ὑπ' Ἀρηος παλαμῶν.
 Ἀλχῆ δ' ἱσαμένη προσέφη πόδας ὠκεία Ἴρις·
 130 Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔρδα ἰδῇαι
 Τρώων θ' ἵπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
 Οἱ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἀρηας

Et equos quidem coërcuerunt in ordines, descenderunt autem ipsi,
 Armatae exuerunt, quæ quidem deposuerunt in terrâ

115 Prope se invicem: exiguum autem erat hinc inde terræ-spatium.

Hæctor verò ad urbem duos præcones misit
 Festinanter, qui agnoscque adferrent, Priamumque vocarent.
 At Talthybius misit Rex Agamemnon,

Naves ad cavas ut iret, & agnum iussit

120 Adferre: ille verò haud immorigerus fuit Agamemnoni nobili.

Iris autem Helenæ candidas-ulas habenti nuncia venit,

Assimilata glori, Antenoridæ uxori,

Quam Antenorides habebat Rex Helicaon,

Laodicea, Priami filiarum formâ-præstantissimam.

125 Eamque invenit in domo: ea verò magnam telam texebat.

Duplicem, splendidam: multosque intexebat labores

Trojanorumque equum-domitorum & Achivorum ære-loricatorum,

Quos sui causâ sustinebant à Martis manibus.

Prope autem stans allocuta est pedibus velox Iris;

130 "Huc veni, nympha cara, ut admiranda facta spectes

"Trojanorumque equum-domitorum & Achivorum ære-loricatorum;

"Qui prius sibi invicem inferebant lachrymosum bellum

Ver. 113. — ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ.] E carribus
 descenderunt, & in medium exierunt. Fit au-
 tem ex ἔβαν, ἔβαν simili analogiâ atque
 ex ἵπποφταν, τράφεν.

Ver. 115. — ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρμα.]
 Discessere omnes medii, spatiumque de-
 dere. Æn. XII. 696.

De voce ἄρμα, vide infra ad ζ', 142.

Ver. 125. — ἡ δὲ μέγαν ἰσὺν ὕφαινε]
 Quâ ratione vox, δὲ, hic producatur; item

ἰσὺν, infra, ver. 154; vide supra ad δ', 51.

Ver. 126. — μαρμαρέην.] Al. πορφύρεαν.

Ver. 132. — πολύδακρυν Ἀρηας.]

— lachrymabile bellum. Æn. VII. 604.

Ver.

- Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
Οἱ δὲ νῦν ἔαται Γιγῇ, πόλεμῳ δὲ πέπαυται,
135 Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρῳ κ' ἀργίφιλῳ Μενέλαῳ
Μακρῆς εἰχέεισι μαχήσονται περὶ Ζεῖο·
Τῷ δὲ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἀκοίσις.
Ὡς εἰπῶσα θεὰ, γλυκὺν ἴμερον ἔμβαλε θυμῷ
140 Ἀνδρὸς τε πρότεροιο, κ' ἄσεῳ, ἥδ' ἐ τοκῶν.
Αὐτίκα δ' ἀρτεννῆσι καλυψαμένη ὀδόνῃσιν,
ᾠρμαῖτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέεσα·
Οὐκ οἶη, ἅμα τῇγε κ' ἀμφίπολοι δ' ἔπουντο,
Αἰθήρη Πιτθῇ θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
145 Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
Οἱ δ' ἀμφὶ Πριάμον κ' Πάνθοον, ἥδ' Ἐυμοίτην,

" In campo, perniciosæ cupidi pugne :

" Jam verò sedent taciti, (bellumque cessat.)

135 " Scutis innixi, juxtaque hastæ longæ fixæ sunt :

" At Alexander & bellicosus Menelaus

" Longis hastis pugnant de te :

" Ei verò, qui vicerit, chara vocaberis uxor.

Sic locuta dea, dulce desiderium iniecit animo

140 Viri quæ prioris, & urbis, atque parentum.

Protinus autem candidis operata velis,

Præteravit ex gynæceo, teneram lachrymam effundens :

Non sola, simul eam & famulæ dux sequébantur,

Æthra Pitthei filia, Clymenêque magnis oculis.

145 Confestim deinde pervenerunt, ubi Scæe portæ erant.

At Priamus & Panthous & Thymættes,

Ver. 134. — ἀνέπαυται. — ἀνέπαυται]
Vide supra ad 4, 37.

Ver. 135. Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔ-
γχεα μακρὰ πέπηγεν.]

Stant terrâ dehiscentē hastæ :

Æn. VI. 652.

Stant longis adnixa hastis, & scuta te-
nentes.

Æn. IX. 229.

Designant tellure hastas, & scuta reclinant.

Æn. XII. 130.

Αἰθρα Πιτθῆς, ad hunc locum alludenti,

καὶ τὸν θυμὸν πατάει, κύψας

Παρὰ τὴν ἑρῶν, ὥσπερ ἐκλίττει. Av. 401.

Ceterum de voce κεκλιμένοι, vide supra ad
4, 309, 314, & 338.

Ver. 141. — καλυψαμένη ὀδόνῃσιν.] No-

tandus hic primigenius Vocis Mediæ Usus :

καλυψαμένη, cum seipsam cooperuisset Sic

turcism. Ilad. 8, 184. κρυπόμενη δ' ἐφύπεσθε

καλύψατο δὲ Σείων. Et Odys. i, 491. Ὡς

ὄφρατις φάλλοισι καλύψατο. Et Ilad. 9,

199. Σείων δ' εἰν ὄφρατις, compositis se in

folia. Similiter, κείρειν, propriè est, tondere ;
κείρεσθαι, tonderi ; κείρεσθαι, se tondere. Item,
τιμίσσομαι honorabilem me præstabo ; μισήσο-
μαι, odium me reddam ; κέχομαι, cædā
me ppe, id est, plangam seu lamentabor. Pri-
migenius, inquam, hic Vocis mediæ Usus.
Paulatim autem, vulgari loquendi consuetu-
dine, cæpta sunt aia hujus vocis Tempora
significatu æstivo usurpari, alia pssos. Nec
tamen hoc ipsum sine ullo delectu : Quod
quidem explicatu difficillimum, attentè au-
tem legentibus observatu persarè est facilli-
mum. Exempli gratiā : ὁ διακονέμενος,
idem est ac ὁ δούλος, Minister, Famulus ;
ὁ διακονῶν autem, is qui jsm tum, eo ipso
temporis articulo, ministrat.

Ver. 144. Αἰθρα Πιτθῆς θυγάτηρ.] Οἱ δὲ
ἐν τῷ τοῦ ἔπος διαβάλλουσιν. Plutarch. in
Ibeseo, sub finem.

Ibid. — βοῶπις] Vide supra ad 4, 552.

Ver. 146. Οἱ δ' ἀμφὶ Πριάμον.] Quemad-
modum Πριάμοιο ῥίον, ἐπ' Ἐρισίου ἱρῆς, vide

Λάμπων τε, Κλυτίον θ', Ἰκετάονά τ', ὄζον Ἀρηός,
 Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
 Εἶατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,

150 Γῆραι δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι· ἀλλ' ἀγορηαὶ
 Ἑσθλοὶ, τετλίγεσσιν εἰκότες, οἷτε καθ' ὕλην
 Δειδρῶν ἐφεζόμενοι ὅπα λειριόεσσας εἰσι·
 Τοῖσι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἦντ' ἐπὶ πύρῳ.
 Οἱ δ' ὥς ἂν εἶδον Ἑλένην ἐπὶ πύρῳ ἰῶσαν,

155 *Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
 Οὐ νεμεσις, Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιῶς
 Τοιῷδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·

Lamproique, Clytiisque, Hicetaōneque, ramus Martis,
 Ucalegōneque & Antenor, prudentes ambo,
 Sedebant populi-seniores in Scæis portis,

150 Ob senectutem scilicet à bello cessantes; sed erant concionatores
 Boni, cicadis similes, quæ in sylva
 Arbori insidentes vocem suavem emittunt:
 Tales utique Trojanorum proceres sedebant in turri.
 Hi autem ut viderunt Helenam ad turrim venientem,

155 Submisit inter se verbis alatis dixerunt;
 "Non est indignè ferendum, Trojanos & bene-ocreatos Achivos
 " Tali de muliere longum tempus dolores pati:

suprà ad ver. 105; & ad β', ver. 658: Ita
 οἱ ἀμφὶ Πριάμον, Priami affecla & pedisequi,
 Priami comitatus, idem sonat ac ipse Pri-
 amus.

Ver. 147. Λάμπων τε, Κλυτίον θ'] Vide
 suprà ad β', 497.

Ver. 151. — ὅτε καθ' ὕλην] Ex græco,
 ὕλη, ortum est Latinum, *filva*; & Poëtis
 trisyllabum, *filva*. Quo de vocabulo, Eru-
 ditissimus Benileius: "Silva, inquit, etiam
 " per diæresin in tres syllabas dissoluta,
 " primam tamen *longam* retinebit; fiqui-
 " dem certum est à Græco ὕλη, vel per di-
 " gamma Æolicum ὕλην, latinum *filva* pro-
 " fluxisse. Nam ὕλη quidem apud Græcos
 " syllabam primam semper *prædictam* ha-
 " bet. — Sed ed tantum hæc notamus,
 " ut acuam eruditorum iudicia; non ut
 " Poëtam [Horatium, qui primum in *filva*
 " corripuit,] culpæ infirmulemus, qui sine
 " dubio excusa Sermonis & Eruditorum con-
 " suetudine scire melius faciliusque hæc po-
 " suit, quam quis hodiè mortalium ex in-
 " certis Analogiæ rationibus tanto post in-
 " tervallo hariolari." Not. ad Horat. Carm.
 lib. I. 23. Si quis, post *Ingentis Eruditionis*
Pitum, conjecturæ locus sit; crediderim
 equidem Vocalium brevium-medarum, ex unius
longæ dissolutione naturam, alterâ transposi-

ta, ab ὕλη naturaliter oriri *ἔγλη, ἔγ' ὕλη, ἔγ' ὕλη*.
 Lætoris iudicium esto.

Ver. 151. Δειδρῶν ἐφεζόμενοι] Vide suprà
 ad β', 268 & 811.

Ibid. — ὅπα λειριόεσσας] Vocem suavam;
 vel, ut alii, *gracilem*. Οἱ δὲ γέροντες, τέλειον
 εἰκότες. Ζῶντες ὀξυφώνους ἰσάζοντες. Dionys.
Halicarn περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως. §. 18.

Ver. 155. *Ἦκα] *Al.* Ὦκα.

Ver. 156. Οὐ νέμεσις — Τοιῷδ' ἀμφὶ γυ-
 ναικὶ] " Illud quoque est ex relatione ad
 " aliquid, quod non ejus rei gratiâ dictum
 " videtur, *Amplificationis* genus. Non pū-
 " tant indignum Trojani principes, Graios
 " Trojanosque propter Helenæ speciem tot
 " mala tanto temporis spatio sustinere:
 " *Quænam* igitur illa *Forma* credenda est?
 " Non enim hoc dicit *Paris*, qui rapuit;
 " non aliquis *Juvenis*; non unus à *Valgo*;
 " sed *Sens*, & *prudentissimi*, & *Priami* *affi-*
 " *dentes*. Verum & ipse *Paris*, decenni bello
 " exhaustus, amissis tot liberis, imminente
 " summo discrimine; cui faciem illam, ex
 " quâ tot lachrymarum origo fluxisset, in-
 " visam atque abominandam esse oportebat;
 " & audit hæc, & eam *Filiam* appellans jux-
 " ta se locat, & excusat etiam, atque sibi
 " esse malorum causam negat." *Quintilian*.
 lib. 8. c. 4.

ἀμφὶ τῷ τῷ μεγάλῳ νόμῳ

Ver.

- 160 Μῆδ' ἤμιν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
 "Ὡς ἄρ' ἔφαν' Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
 Δεῦρο πάροιθ' ἔλθῃσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
 "Ὅφρα ἴδῃς πρότερον τε πόσιν, πῆγός τε, φίλος τε
 Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσίη θεοὶ νῦν μοι αἰτιοὶ εἰσιν, αδερμ
 165 Οἱ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυον Ἀχαιῶν.
 "Ὡς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνης,
 "Ὅσις ὃς ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε.
 "Ἡ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι·
 Καλὸν δ' ἔσθ' ἐγὼν ἔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν, στοι
 170 Οὐδ' ἔττω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
 Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δια γυναικῶν
 Αἰδοῖός τε μοι ἐσσί, φίλε ἐκυρὲ, δεινός τε·

" Ommino immortalibus deabus ad vultum similis est.

" Sed & sic, talis quamvis sit, in navibus redeat,

160 " Neque nobis liberisque in posterum detrimentum relinquatur.

Sic dixerunt: Priamus autem Helenam vocavit voce;

" Huc coram veniens, cara filia, affide mihi,

" Ut videas prioremque maritum. affinesque, amicisque:

(" Non mihi in causâ es: dii utique mihi in causâ sunt,

165 " Qui mihi immiserunt bellum lachrymosum Achivorum:)

" Ut mihi & istum virum ingentem nomines,

" Quisnam iste sit Achivus vir ampliusque magnusque.

" Certè quidem capite etiam altiores alii sunt:

" Pulchrum autem adeò ego nondum vidi oculis,

170 " Nec adeò venerabilem: regi enim viro similis est.

Huic autem Helena verbis respondit, nobilissima mulierum;

" Reverendusque mihi es, dilecte focer, timendusque:

Ver. 160. — λίποιτο] *Al.* λίποιαι.

Ver. 163. — ἴδῃς] *Al.* ἴδῃ. Quod perinde est.

Ver. 164. Οὔτι μοι αἰτία ἐσσί, θεοὶ νῦν μοι αἰτιοὶ εἰσιν.]

Non tibi Tyndaridis facies invisâ Lacææ, Culpatusve Paris; verum inclementia Divum

Has evertit opes, sternitque à culmine Trojam. *Æn.* II. 601.

Vide suprâ ad ver. 156.

Ver. 166. "Ὡς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνης;

"Ὅσις ὃς ἐστὶν.] Ἐξήντ' ἐστι δὲ, πῶς ὁ Πρίαμος τῷ δικάτῳ ἔται συνθάσεται. *πρὶ τῶν ἀρίστων;* Αἰγυπιοὶ αἱ φάλαγγες, Ἐπειδὴ πρότερον

πρὶ τὰς ἀρκεύεινας πόλεις ἐπλανήθη. *Βε*
σω καὶ ὁ Ποιήτης φησι, " Πλαζόμενοι κατὰ
 " ληϊδ', ὅπῃ ἀρξαιεν Ἀχιλλεύς;" τῶν δὲ προσ-
 κάθηται τῇ Ἰλίσ. — Πρότερον δὲ ἔκ' ἐτα-
 θιάτο ἀπο πάσης ἀνάπας (ver. 114.) ὡς νῦν.
Schol. ad ver. 170.

Ver. 169. Καλὸν] Vide suprâ ad β', 47.

Ibid. — ἔττω ἢ γὰρ ἄνω] *Al.* ἔττω ἢ γὰρ ἄνω.

Ver. 172. Αἰδοῖός τε μοι ἐσσί, φίλε ἐκυρὲ, δεινός τε.] Οἱ διλόγατοι πρὸς τὰς νόμους, δια-
 βαλεώτατοι πρὸς τοὺς πολεμικοὺς ἐσσι. — *δι*
καλῶς — Οὐ μὲν, " Αἰδοῖός τε μοι ἐσσί,
 " φίλε ἐκυρὲ, δεινός τε." *Plutarch. in Agid.*
& Cleomenes. Cæterum de profundis vocabu-
 lorum, φίλε ἐκυρὲ, vide suprâ ad α', 51.

Ο. Τ. Χ. Χ. Χ. Χ. Χ.

Palatium monasterium quod 3 generosius

Ver.

Ὡς ὅφελεν θάνατός μοι αἰεὶν κακὸς, ὅππότε δαῦρο·

Τίει [ὦ ἐπόμεν, θάλαμον γνῶνς τε λιπῶσα,

175 Παιῖδα τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρασίην·

Ἀλλὰ τὰ γ' ἐκ ἐγένοιτο· τὸ καίεισα τέτληκα.

Τέτο δέ τοι ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι, ἥδ' ἐμέγαλλας·

Οὗτός γ', Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,

Ἀμφότερον βασιλεὺς τ' ἀγαθός, κρατερὸς τ' αἰχμητής·

180 Δῆρ' αὐτ' ἐμὸς ἔσκε κυδῶπις, εἶποτ' ἔην γε.

Ὡς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρον ἠγάσσατο, φώνησεν τε·

Ὡ μάκαρ Ἀτρεΐδῃ, μοιρηγένης, ὀλβιόδαιμον,

Ἡ ῥα νῦ τοι πολλοὶ δεδμηῖα κῆροι Ἀχαιῶν.

“ Utinam mors mihi placuisset mala, quando huc

“ Filium tuum secuta sum, thalamo fratribusque relicto,

175 “ Piliâque charissimâ, & cœtu æqualium amabili,

“ Sed hæc non facta sunt: quamobrem & lachrymis liquescō.

“ Illud autem tibi dicam, quod ex me queris atque percontaris:

“ Hic quidem, Atrides est latè imperans Agamemnon;

“ Utrumque, Rexque bonus, fortisque bellator.

180 “ Levir utique meus erat inveterundæ, siquidem fuit.

Sic dixit: hunc verò senex admiratus est, dixitque:

“ O beate Atrida, læto-fato-nate, fortunate,

“ Certè tibi multi sub imperio sunt juvenes Achivorum.

Ver. 173. Ὡς ὅφελεν θάνατός μοι] Pulcherrimè, & singulari planè cum condecen-
tiâ, atque ad personam convenientissimè, de-
decus suum hîc in exordio orationis præfa-
tur Helena; ὡς ὅφελεν θάνατός μοι, &c. &
eodẽ tandem definit, — ἐμὸς ἔσκε κυ-
δῶπις, εἶποτ' ἔην γε.

Ver. 176. Ἀλλὰ τὰ γ' ἐκ ἐγένοιτο] Quod
optaverim, quodquẽ factum optabat; non
evenit.

Ibid. — τίτηκα.] Vide suprà ad 4,

37.

Ver. 179. Ἀμφότερον βασιλεὺς τ' ἀγαθός,
κρατερὸς τ' αἰχμητής.]

Εἰποὶ γένουσι τῶν Ὀμήρου (ὕψις ἐπὶ τῶν
ἐν ταῖς διαλέξεσι, ἡ παρὰ τὰ Συμπόσια, ἄλ-
λων ἄλλων εἶχον προκρίνοισι, αὐτὸς [Ἀλέξ-
ανδρος:] ὡς διαφέρουσι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ.

“ Ἀμφότερον βασιλεὺς τ' ἀγαθός, κρατερὸς τ'
“ αἰχμητής.” Plutarch. de Alexandri Magni
fortuna sive virtute, orat. 1. “ Ἀρετὴ ὅτι αἰχ-
μητής τε καὶ κρατερὸς ἂν εἴη, ἐκ εἰ μόνος αὐτὸς
εἰ ἀντιπρὸς τοῖς πολεμίοις, ἀλλ' εἰ καὶ
πρὸς τῶν στρατιωτῶν τέτο αἴτιος εἴη; καὶ βα-
σιλεὺς ἀγαθός, ἐκ εἰ μόνος τῷ ἑαυτοῦ βίῃ κα-
κῶς περιεχόμενος, ἀλλ' εἰ καὶ ὡς βασιλεὺς, τῶ-
ν εὐδαιμονίας αἴτιος εἴη. Xenoph. Ἀπομ-
νημονεύμ. lib. 3.

Ver. 180. — εἶποτ' ἔην γε.] Siquidem,

id meminisse fas fuit: Si unquam digna erant,
quæ isto nomine memineras. Vide suprà ad
ver. 173. Eustathius hæc ita explicat: τὸ
δὲ, εἶποτ' ἔην γε, σημαίνει τὸν ἐπὶ τῇ μνήμῃ
τῷ ἀνδρὶ λυπημένον ἵνα κατ' αὐτῆς οἰσὶν
λέγουσα, ὡς ἐ νῦν εἰσιν, ἀλλὰ οὐκ ἔν. Do-
mina Dacier hoc modo vertit: “ Il étoit mon
“ beau frere: Helas! malheureuse sœur je
“ vois, & penser que je ne puis plus lui
“ donner ce nom?”

Ver. 182. Ὡ μάκαρ Ἀτρεΐδῃ, μοιρηγένης,
ὀλβιόδαιμον.] “ Ἐξ ὧν ἐστὶ ὁ μακαρισμὸς
ὅλων καὶ ἵππων καὶ κρατερός περιεχυμένων
αἱ δὲ τῶν παθῶν φωναὶ πρὸς τὸν κενὸν δέξασθαι
ἐνδοθεν ἀνταρσίουσι, “ Ζεὺς με μίση Κροῖσ-
“ τος ἀπὸ τῆς ἐνδοῦς βασιλῆς, Plutarch. de Alex-
mi Tranquillit. Quod autem annotat Eu-
stathius, laudatum hunc versum eò, quod
vocalis monosyllabam dissyllaba, deinceps tri-
syllaba, quadrisyllaba, & quinasyllaba, or-
dine & κλιμακωδῶν excipiant; meræ sunt
ineptiæ.

Ver. 183. — δεδμηῖα κῆροι Ἀχαιῶν.]
Scholiastes legit δεδμηῖα; rectèque expli-
cat, ὑποδυσχελεῖται εἰσιν. At δεδμηῖα hoc
in versu locum habere non potest; nisi cum
Barnejo pro κῆροι, legas visis Ἀχαιῶν, con-
trà Codicum fidem. Eustathius, (ut ex
commentario ejus colligo, pag. 303. lin. 49.)
legit

- Ἦδη καὶ Φρυγίην εἰσῆλυθον ἀμπελόεσσαν,
 185 Ἐνθα ἶδον πλείεσς Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλεις,
 Λαῆς Ὀτρῆα καὶ Μύγδονα ἀνιθήσιοι,
 Οἳ ῥα τότε ἐσραβώοντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο·
 Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπὶ κερὶ ἔων μετὰ τοῖσιν ὠλέχθην
 Ἠμαῖ τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀνιάνειραι.
 190 Ἀλλ' εὖ οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἐλίκωπες Ἀχαιοί.
 Δεύτερον αὐτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἑρέειν ὁ γεραίός·
 Εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅσις ὃδ' ἐστὶ
 Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονα Ἀτρείδαο,
 Εὐρύτερον δ' ὥμοισιν, ἰδὲ σέρνοισιν ἰδέσθαι.
 195 Τεύχεα μὲν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πελυβοειρήν,
 Αὐτὸς δέ, κίλῃ ὥς, ἐπιπωλεῖται σίχχας ἀνδρῶν·
 Ἀρνεῖω μιν ἐγώ γε εἴσκω πηλεσιμάλλω,
 Ὅς οἶων μέγα πᾶν διέρχεται ἀρξενάων.

- “Olim etiam Phrygiam ingressus sum vitiferam,
 185 Ubi vidi plurimos Phrygas, viros equos-agitandi peritos,
 “Copias Otrei & Mygdonis deo-similis,
 “Qui quidem tunc castra-habebant apud ripas Sangarii.
 “Etenim ego auxiliariis existens cum illis numerabar
 “Die illo, quando venerunt Amazones viragines.
 190 “Sed neque isti-tot erant, quot nigris oculis Achivi.
 Secundò dein, Ulysses conspicatus, interrogavit senex;
 “Dic age mihi & istum, dilecta filia, quisnam is sit:
 “Minor quidem capite Agamemnone Atridâ;
 “Latior verò humeris & pectoribus visu.
 195 “Arma quidem ei jacent super terram altam;
 “Ipse verò, aries veluti, obit ordines virorum:
 “Arieti ipsum ego assimilodens velleris,
 “Qui ovium magnum gregem oberrat candidarum.

legit δὲ δμῶντας. Atque hanc equidem veram esse Lectionem existimo: Exigit enim Temptativa ratio, ut δὲ δμῶντας potius, quàm δειδμῶντας, legatur. Vide suprâ ad 4, 37.

Ver. 184. Ἦδη καὶ Φρυγίην εἰσῆλυθον] Nam memini Hefiones visentem regna sororis Laomedontiadem Priamum.

Æn. VIII. 157.

Ver. 185. Ἐνθα ἶδον πλείεσς] Narratio, senibus ferè perpetua, etiam in hac brevi oratione mirè concedet.

Ibid.—αἰολοπώλεις.] Vide suprâ ad β', 116.

Ver. 187.—παρ' ὄχθας] Al. παρ' ὄχθας.

Ver. 188.—ἰγὼν ἐπὶ κερὶ ἔων.] Ἐπὶ

κυροὶ λέγονται, οἱ τοῖς πολεμωμένοις βοηθῶντες· Σύμμαχοι δὲ, οἱ τῶν πολεμωμένων. Schol.

Ver. 191. Δεύτερον αὐτ' Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἑρέειν ὁ γεραίός.] Πῶς οὐκ ἔγνω αὐτὸν ὁ Πριάμους, ὃς σπέρτερον ἤμα Μενέλαοις Τροίαν ἔληλύθει; Ἀπᾶς μόνον ἰσχυρὸν, καὶ μετὰ δικαιοσύνην χρόνον, εὐλόγως ὁ γεραίός ἀπὸ μνήμης εἶχεν ἴσως μὲν, οὐκ ἔβη βλάπτον, διὰ τὸ βαθεῖον γῆρας· τυχὼν δὲ, καὶ ἐξελάβειν ἢ εὐδὲ τότε ἐκκρίνωσάλο. Schol. apud Barnesium, & Eusebium. Cæterum Δεύτερον hîc intelligendum τὸ δεύτερον, sicut (infra, ver. 225.) Τὸ τρίτον.

Ver. 195. Τεύχεα μὲν τι] Quâ ratione, μὲν, hîc producat; item μάλα, ver. 214; & τε, ver. 221; & ἴστω, ver. 222; Vide suprâ ad 4, 51.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκτελευτῆς

200 Οὐτ' αὖ, Λαερτιάδης πολύμηις Ὀδυσσεύς,
Ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐύσης,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους κ' μῆδεα πυκνά.

Τὴν δ' αὖτ' Ἀλκίνοῳ πεπνυμένῳ ἀνδρὶν ἦνδ' αὖ

Ὡ γύναι, ἥ μάλα τῷτο ἔπ' νημερλὲς εἶπες.

205 Ἦδη γάρ κ' δευρό ποτ' ἤλυθε δι' Ὀδυσσεύς,

Ζεῦ ἔνεκ' ἀγγελίης, ζῶν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ

Τῆς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, κ' ἐν μεγάροισι φίλησα

Ἀμφοτέρων δ' φυὴν ἐδάην κ' μῆδεα πυκνά

Ἄλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν ἐμιχθεὶς

210 Στάντων μὲν, Μενέλα' ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,

Huic autem respondit deinde Helena Jove nata;

200 Iste porro, est Laërtides solers Ulysses,

“ Qui nutritus est in populo Ithacæ, asperæ licet existentis,

“ Sciens omnimodisque dolos & consilia prudentia.

Hanc autem Antenor prudens contra locutus est;

“ O mulier, profecto valde hoc verbum verum es locuta;

205 “ Jam enim & huc olim venit nobilis Ulysses,

“ Tui causâ legatus, cum bellicoso Menelao:

“ Hos autem ego hospitio-accepi, & in ædibus humaniter-tractavi;

“ Amborum verò indolem perspexi & consilia prudentia;

“ At cum jam Trojanis congregatis miseri essent,

210 “ Stantibus quidem, Menelaus eminebat latis humeris;

Ver. 200. Οὐτ' αὖ] Pessimè hic Scholasticus interpolatus; & Οὐτόστις λέγεται, καθάπερ τοῖσδε. Quem malo omine secutus est Barnesius, & hic, & ver. 229, & alibi. Vide infra ad 9; 160.

Ibid. — πολύμηις Ὀδυσσεύς]

— pellacis Ulyssæi. Æn. II. 90.

Ver. 201. — Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐύσης.]

— Scopulos Ithacæ, Laërtia regna.

Æn. III. 272.

“ Ithacam illam in asperissimis saxulis tanquam “ nidulum affixam.” Cic de Orat. I. Atque hinc liquet istud χθαμαλή, Odys. I. 25, ab Interpretibus minùs rectè fuisse acceptum. Insula enim Ithaca, non erat humilis ac depressa: Sed hoc (ut opinor) ibi ait Poëta, non modò montem istum, ver. 21. sed totam insulam, etiam χθαμαλήν, etiam quibus in partibus depressior esset, comparatè tamē cum circumjacentibus insulis, πανυπερτάτην ἐν ἀλλ' κρείσσει.

Ver. 203. — ἀνδρὶν ἦνδ' αὖ.]

Æolus hæc contra: — Æn. I. 80.

Æneas contra cui talia reddit.

Æn. X. 530.

Ver. 204. — εἶπες.] Al. ἱππας. Quod perinde est.

Ver. 205. — ποτ' ἤλυθε] Postulat temporum ratio, ut sit ἤλυθε ab Aoristo ἔλυθεν, non à præterito (ut vocant) ἔλυθα. Vide supra ad 4, 37.

Ver. 206. Σὺ ἔνεκ' ἀγγελίης.] Vertunt Recentiores, “ Tui causâ Legatus.” At Eustathius: “ ἔνεκ' ἀγγελίης τῆς κατὰ τὴν Ἑλένην.

Ibid. — ζῶν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.] Cùm Menelaus, & vir Princeps, & singulare certamen jam initurus, nequaquam hoc in loco prætereundus esset; nec facere de ejus characterē Helenam verba facere deceret; pulcherrimo artificio (ut rectè notavit Porcius) Antenorē inducit Poëta, formam atque ingenium Menelai hîc describentem.

Ver. 207. — ἐξείνισσα] Rectè cum duplici σ. Vide supra ad 4, 140.

Ver. 209. — Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν] Al. Τρώεσσιν ἐν ἀγειρομένοισιν.

Ver. 210. — ὑπείρεχεν] Vide supra ad 6, 426.

Ἀμφω δ' ἐζόμενοι, γεραρότερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μύθος κ' μῆθεα πᾶσιν ὑφαίνον,
 Ἦτοι μὲν Μενέλαος ἐπιπροχάδην ἀγόρευε,
 Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ ἔ πολύμυθος,
 215 Οὐδ' ἀφάμαρτος ἦεν, εἰ κ' γένει ὕστερος ἦεν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ πολύμηις ἀναίξειεν Ὀδυσσεύς,
 Στάσκειν, ὑπαὶ δὲ ἴδσκε κατὰ χθονὸς ὀμμαῖα πῆξας.
 Σκῆπτρον δ' ἔτ' ὀπίσσω, ἔτε προπρηνές, ἐνώμα,
 Ἄλλ' ἀσεμφές ἔχεσκειν αἰὲρ φῶτι εἰκώς.

"Ambobus autem sedentibus, augustior erat Ulysses.

"Sed cum jam verba & consilia omnibus texebant.

"Certè quidem Menelaus succinctè concionabatur,

"Pauca quidem, sed valde argutè: quoniam non multiloquus erat,

215 "Neque verbis-errans, quamvis ætate posterior erat.

"Sed cum jam solers surrexisset Ulysses,

"Stabat, deorsumque despiciebat in terram oculis defixis,

"Sceptrum verò neque retrorsum, neque in anteriorem partem movebat,

"Sed innotum tenebat, imperito viro similis:

Ver. 211. Ἀμφω δ' ἐζόμενοι, γεραρότερος ἦεν Ὀδυσσεύς.] Convenit in hunc locum, quod de Odys. μ', ver. 73, observavit Demetrius Phalereus περὶ ἑρμηνείας, §. 60. Τῷ Μελαμπροπῇ μὲν—τὴν ἀνθυπαλλομένην, ὡς Ὀμηρ. "Οἱ δὲ δῶα Κύπριος, ὁ μὲν ἄρα—πῆξας." Παῦρα γὰρ ἔτα μελαλεώτερον, ἰνυλαδίσκος πλώσιμος, ἢ εἴπαρ ἔταως ἴφου, "Τὼν δὲ δῶα Κυπρίων. ὁ μὲν οὐρανὸν—Ceterum de hujusmodi Syntaxeos ratione, (cui nihil est commune cum absurdâ illâ, quam vocant, Antiphrasi;) vide suprâ ad β, 353 & 681; Item infrâ ad γ, 510; & κ', 224; & Odys. μ', 73.

Ver. 213—214. Ἦτοι μὲν Μενέλαος—Ἄλλ' ὅτε δὴ—Ὀδυσσεύς.—] Menelaus concionabatur ἐπιπροχάδην, συνήμας, ἰσχυρομῆκος, Παῦρα μὲν—Ulysses verò, πολλὰ ἔ συνεκῆ. Schol. Οὐκ ἡμίλησε δὲ, οὐδὲ χαράκισται τοὺς ῥήτορας. Τὸν μὲν γὰρ Νέστορα, ἴδον ἔ προσπνῆ τοῖς ἀκούουσιν εἰσάγει τὸν δὲ Μενέλαον, βοάων γον ἔ εὐχαρί, ἔ τοῦ προκειμένου τυγχάνοντα τὸν δὲ Ὀδυσσεύα, πολλὰ ἔ συνεκῆ τῇ δεινότητι τῶν λόγων κατηρμῆται. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 20.

"Menelaum ipsum, dulcem illum quidem tradit Homerus; sed pauca loquentem." Cic. de clar. Orat.

"Itaque oratio illa [Ulyssii] apud Homerum concitata, & sine intermissione in moris nōis superveniens, oratori data est." Senec. Epist. 40.

"Homerus brevem quidem cum animi jucunditate, & propriam, (id enim est,

"non errare verbis,) & carentem superba- cuius eloquentiam, Menelas dedit; quæ sunt virtutes generis illius primi. Et ex ore Nestoris dixit dulciorum melle proferre sermonem; quæ certè delectatione, nihil fingi majus potest. Sed summam aggressus, ut in Ulyssæ, faciendam; magnitudinem illi junxit; cui orationem Nivæ bui hybernæ, & copiâ verborum, atque impetu, parem tribuit. Cum hoc igitur, nemo mortalium contendet." Quintilian. lib. 12. cap. 10.

"Sed ea ipsa genera dicendi, jam anti- quitus tradita ab Homero sunt tria in tribus: Magnificum in Ulyssæ, & ubertum; Subtile in Menelao, & cohibitum; mixtum moderatumque, in Nestore." Gell. lib. 7. cap. 14.

Ver. 217. Στάσκειν, ὑπαὶ δὲ ἴδσκε κατὰ χθονὸς ὀμμαῖα πῆξας, Σκῆπτρον δ' οὐτ' ὀπίσσω—.]

defixa Latinus Obtutu tenet ora, soloque immobilis hæret

Intentos volvens oculos:—Æn. VII. 249.

"Mixè auditurum dicturi cura delectat— Hoc præcipit Homerus, Ulyssæ exemplo; quem stetit oculis in terram defixis, im- potius sceptra, priusquam illam eloquen- tiaz procellam effunderet, dicit." Quintilian. lib. XI. cap. 3. Ludum facit hunc locum Aristophanes, Nub. ver. 187 & 191:

Ἀτὰρ τί σῶς ἔστι τὴν γῆν βλέπων οὐνοῖς; Τί γὰρ εἶδε δρόσιν, οἱ [φῶδες] ἑλκυσφόρες; Ver. 219.—Αἰδῶμαι] Al. Αἰδῶ.

Ver.

- 220 Φαίης κεν ζάκολόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονα δ' αὐτως
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὅπα τε μεγάλην ἐκ σῆθε' ἵει,
 Καὶ ἔπεα νηαδέσσειν εἰκότα χειμερήσιν,
 Οὐκ ἂν ἔπειτ' Οδυσῆϊ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
 Οὐ τότε γ' ὦδ' Οδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδ' ἰδούεσ,
 225 Τὸ τρίτον αὐτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν ὁ γεραίος·
 Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἧς τε μέγας τε,
 Ἐξοχ' Ἀρτεῖων κεφαλὴν ἢδ' εὐρέας ὤμους;
 Τὸν δ' Ἐλένη ταυῦπέπλω ἀμείβετο, δια γυναικῶν
 Οὗτ' ὁ Αἴας ἐς πηλὸν ἔρκετ' Ἀχαιῶν.
 230 Ἰδομενεὺς δ' ἐτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς,
 Ἐσηκ' ἀμφὶ δὲ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἡγερέθουσαι.
 Πολλὰκι μιν ξείνισσεν ἀρτίφιλ' Μανέλαος.
 Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ ὅποτε Κρήτῃβεν ἵκοιτο.

220 "Dixisses iracundum aliquem esse, stultumque itidem.

"At cum jam vocemque magnam ex pectore mitteret,

"Et verba imbris nivalibus similia hybernis;

"Non deinde cum Ulyssē contendisset mortalia alius:

"Non autem tunc adeo Ulyssis mirabamur speciem intuentes:

225 Tertiū rursus Ajacem conspicatus, interrogabat senex;

"Quisnam item iste alius Achivus vir, latūque magnūsque,

"Procerissimus Argivorum tum capite tum latis humeris?

Hic autem Helena sinuoso peplo induta respondit, nobilissima mulierum;

"Hic verō, Ajax est ingens, propugnaculum Achivorum:

230 Idomeneus autem illinc inter Crētenses, deus veluti,

"Stat: circum verō ipsum Crētensium duces congregati sunt.

"Sæpe cum hospitio exceperat bellicosus Menelaus

"Domo in nostrā, quum ex Crētā venisset.

Ver. 220. — ζάκολόν τινα ἔμμεναι.] *Al.*
 ζάκολόν τι πιν' ἔμμεναι.

Ver. 222. — ἴατα νηαδέσσειν εἰκότα.]
 Vide suprà ad ver. 213.

Ver. 224. — ἐρίσσειε.] Ità edidit *Barnes*,
 ex tribus MSS. Rectissimè. *Alii* malè;
 ἐρίσειε. Quod secundam necessariò corripit.
 ὁ, ver. 6. — διαστῆται ἐρίσσειε. Vide su-
 prà ad ὁ, 140.

Ver. 226. — ἀνὴρ ἧς τε μέγας τε, Ἐξο-
 χ' Ἀρτεῖων κεφαλὴν ἢδ' εὐρέας ὤμους;]

— latus humeros — *Æn.* XI. 679.

— sed cunctis altior ibat

Anchises — *Æn.* VIII. 16a.

Ipse inter primos præstanti corpora Tur-
 nus

Vertitur, arma tenens, & toto vertice su-
 pra est. *Æn.* VII. 784.

Museum ante omnes: medium nam plu-
 rimum, turba

Hunc habet, atque humeris extantem sus-
 picit altis. *Æn.* VI. 667.

Ubi notandum, *Museum*, non *Hæmetum*, in-
 ter omnes tum eminere visum; quod *Hom-*
erus, quo tempore quæ ibi narrantur gesta
 sunt, nondum natus esset.

Ver. 230. — θεὸς ὥς;] Quâ ratione,
 Sic, hic ultimam producat; item διὺς,
 ver. 240; & Ἰδαῖος, ver. 248; & παρι-
 στάμενος, ver. 249; Vide suprà ad ὁ, 57.

Ver. 231. — ἡγερέθουσαι.] Edidit *Barnes*,
 & legendum contendit, ἡγερέθουσαι. Ni-
 mirum, non vidit temporum rationem isto
 modo non constare: "Stat, & circum ip-
 sum Duces congregabantur." Vide suprà
 ad ὁ, 37; & ad γ, 183; & infrà ad δ,
 434. Omnino aut retinendum ἡγερέθουσαι;
 aut legendum ἡγερέθουσαι, ut infrà, κ', 127.

Ver. 232. — ξείνισσεν.] Rectè, cum du-
 plici σ. Vide suprà ad ὁ, 140.

Ver.

- Nūn δ' ἄλλας μὲν πάντας ὁρῶ ἐλίκωπας Ἀχαιῶς,
 235 Οὓς κεν εὖ γνοίην, καὶ τένονα μυθησαίμην·
 Διοῶ δ' ἔδυναμαι ἰδεῖν κοσμήτορα λαῶν,
 Κάστωρ δ' ἱππόδαμον, καὶ πρὸς ἀγαθὸν Πολυδευκίδα,
 Αὐτοκασιδνήτω, τῷ μοι μία γείνασθαι μήτηρ.
 Ἡ ἔχ' ἐσπέσθην Λακεδαιμόνῃ ἐξ ἑραλεινῆς;
 240 Ἡ δεῦρο μὲν ἐπὶ οἴκῳ νέεσθ' ἐν πολιοῦσσι.
 Nūn δ' αὐτ' ἐκ ἐθέλῃσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
 Αἴσχεα δειδίότες καὶ ὀνειδεᾶ πολλή· ἃ μοι ἐσίν·
 "Ὡς φάτο· τὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζο· αἶα
 Ἐν Λακεδαιμόνι αὐθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.
 245 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ, θεῶν φέρον ὄρκια πρὶς αἶ,
 Ἀρνε δύω, καὶ οἶνον εὐφρονα, καρπὸν ἀέρης,
 Ἀσκήν ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
 Κήρυξ Ἰδαίῳ, ἥδ' ἐ χρύσεια κύπελλα·
 "Ὡτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμεν· ἐπέεσσιν·

" Nunc verò alios quidem omnes video nigris oculis Achivos,

235 " Quos facile cognoverim, noménque proferrem :

" Duos verò non possum conspiciere principes populorum,

" Castorémque equorum domitorem, & pugilatu strenuum Pollucem,

" Germanos-fratres, quos mihi una peperit mater.

" Ἄν non secuti sunt Lacedæmonē ex amena ?

240 " An huc illi quidem secuti sunt navibus in pontigradis ;

" Nunc verò nolunt pugnam inire virorum,

" Dedecora veriti & probra multa, quæ mihi sunt ?

Sic dixit : hos autem jam continebat alma tellus.

In Lacedæmonē istic, dilectâ in patriâ terrâ.

245 Præcones autem per urbem, deorum ferebant fœdera firma,

Agnos duos, & vinum lætum, fructum telluris,

Utre in caprino : ferebat etiam cratera splendidum.

Præco Idæus, & aurea pocula :

Excitabatque senem astans, his verbis ;

Ver. 235. Οὓς κεν εὖ γνοίην.] Ita Editi.
 Nec tamen opus : Cum, οὓς κεν εὖ γνοίην,
 rectè dici possit. Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 237. Κάστωρ δ' ἱππόδαμον]

Picus, equum domitor ;

Æn. VII. 129.

Id. — πρὸς ἀγαθόν]

Seu crudo sedit pugnam committere cestu.

Æn. V. 69.

Ver. 240. — δεῦρο μὲν] Mallet Barnesius,
 " δεῦρ' οἱ μὲν, ob Emphasin, siqua fa-
 " cerent exemplaria." Vide ad ver. 409.

Sed & δεῦρο, ferri potest : Vide suprâ ad 4,
 51.

Ver. 241. — μάχην] Al. πότον.

Ver. 242. — ὀνειδεᾶ πολλή, ἃ μοι ἐσίν.]
 Vide suprâ ad ver. 173. Pulchrè admodum,
 unde primum exordia est, eodem infelix de-
 finit.

Ver. 246. — καρπὸν ἀέρης] Vide infrâ
 ad ζ', 142.

Ver. 247. — κρητῆρα φαεινόν] Cratera or-
 gentium.

Ver. 248. Κήρυξ Ἰδαίῳ, ἥδ'] Vide suprâ
 ad α', 51. Nam licet " alias legi possit,
 " Ἰδαίῳ κήρυξ," ut conjecit Barnesius ; at
 languidum id valde fuisset, & invenustum.

Ver.

- 250 Ὀρσεο, Λαομεδονιάδῃ καλέσιν ἄριστοι
 Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Ἐς πεδίον καλεῖσθαι, ἐν ὅρκια πρὶς ἀτάμῃαι·
 Αὐτὰρ Ἀλέξανδρ' καὶ ἀρήϊφιλ' Μενέλαος
 Μακρῆς ἐλχείησι μαχήσονται ἀμφὶ γυναικί.
 255 Τῷ δὲ κε νικήσαντι γυνή καὶ κλήμαθ' ἔποιλο.
 Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότῃα καὶ ὅρκια πρὶς ἀταμνίης,
 Ναιόοιμεν Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νέωσαι
 Ἄρτος ἐς ἵπποβόλον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα.
 Ὡς φάτο· ῥίγησεν δ' ὁ γέρον, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
 260 Ἴππες ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
 Ἄν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τείνεν ὀπίσσω·
 Παρ δὲ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
 Τῷ δὲ διὰ Σκαίων πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππες.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρώας καὶ Ἀχαιῆς,
 265 Ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα περλυβότειραν,
 Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐσιχρόνιο.
 Ὀρυστο δ' αὐτίκ' ἐπειὶ ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

- 250 “*Surge, Laomedontiade: vocant optimates*
 “*Trojanorumque equum domitorum, & Achivorum ære-loricatorum,*
 “*In campum descendere, ut fœdera firma seriantur;*
 “*Quippe Alexander & bellicosus Menelaus*
 “*Longis hastis dimicabunt de muliere;*
 255 “*Victorem autem mulier & opes sequentur:*
 “*Cæteri verò, amicitia & fœderibus firmis percussis,*
 “*Incolemus nos Trojam glebosam; illi autem revertentur*
 “*In Argos aptum-equis & in Achaiam pulchras mulieres habentem.*
 Sic dixit: cohorrui autem senex; jussitque socios
 260 Equos jungere; Illi verò impigrè paruerunt.
 Ascendit itaque Priamus, ac lora traxit retrorsum;
 Juxtaque eum Antenor perpulchrum ascendit currum.
 Illi utique per Scæas portas in campum dirigebant veloces equos,
 At ubi jam venerunt ad Trojanos & Achivos;
 265 Ex equis descendentes in terram aliam,
 In medium Trojanorum & Achivorum processerunt.
 Surrexit autem statim deinde rex virorum Agamemnon,

Ver. 252.—τάμναι] *Al. τάμναι.*

Ver. 259.—ρίγησεν δ' ὁ γέρον.] Cohorruit, præ metu & de filio dimicaturus, & de rerum summi.

Ver. 260. Ἴππες ζευγνύμεναι.] Quæ analogiæ fit διδάμι, διδάω, διδάωσι, διδάμει, διδάμαι, διδο, διδοίαι, δόμεναι; eadem fit ζευγνύμαι, ζευγνύε, ζευγνύοι, ζευγνύμεναι, ζευγνύμαι, ζευγνύ, ζευγνύαι, ζευγνύμεναι. Et si-

militer in Verbis, istius formæ, omnibus: Ut Poëtas attentè legentibus sæcile apparebit. Nèque in His licentiæ locus est ullus. Vide infra ad l. 70.

Ver. 261. Ἄν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμ' κατὰ ἡνία τείνεν ὀπίσσω.]

Interea Reges, ingenti mole Latinus Quadrijugo vehitur curru:—

Æs. XII. 161.

Ver.

- Ἄνδ' Ὀδυσσεὺς πολὺμήνης ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ,
 Ὀρκια πρὶς αὖτε θεῶν ὕνατον, κρητῆρι δὲ οἶνον
 270 Μίσγον· ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
 Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος χεῖρεσσι μάχαιραν,
 Ἥ οἱ παρ' Ἰφιδέῳ μέγα κελεὸν αἰὲν ἄορτο,
 Ἀργῶν ἐκ κεφαλῶν τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
 Κήρυκες Τρώων κ' Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις·
 275 Τοῖσιν δ' Ἀτρεΐδης μεγάλ' εὐχέτο, χεῖρας ἀνασχών·
 Ζεῦ πάτερ, Ἰδὼθεν μεδῶν, κύδιζε, μέγιστε,
 Ἥλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς, κ' πάντ' ἐπαπύεις,
 Καὶ Πόταμοι, κ' Γαῖα, κ' οἱ ὑπ' ἐνερθε καμόντας
 Ἀνθρώπους τίνυσσον, ὅ, τίς κ' ἐπίορκον ὁμόσση
 280 Ὑμεῖς μάρτυροί ἐσε, φυλάσσετε δ' ὄρκια πρὶς αὖτε·

Surrexit etiam Ulysses solers : at præcones conspicui
Res necessarias ad fœdera fida Deorum cogeabant, craterem autem vinum.

270 Miscebant : ac regibus aquam supra manus fuderunt.

Atrides verò, districto manibus cultro,

Qui ei ad ensis magnam vaginam semper pendebat,

Agnorum ex capitibus abscedit pilos : at eos postea

Præcones Trojanorum & Achivorum distribuerunt principibus.

275 Inter eos verò Atrides altâ-voce precabatur, manibus sublatis ;

“ Jupiter Pater, qui ab Idâ imperas, augustissime, maxime,

“ Solque, qui omnia adspicis, & omnia audis,

“ Et Flumina, & Tellus, & qui sub terra mortuos

“ Homines punitis quicumque perjurium juraverit,

280 “ Vos testes sitis, conservate verò fœdera fida :

Ver. 272. — ἄορτο] *Al. ἀορτο.*

Ver. 273. Ἀργῶν ἐκ κεφαλῶν τάμνε τρί-
 χας]

Et summas carpens media inter cornua se-
 tas. *Æn. VI. 245.*

— & tempora ferro

Summâ notant pecudum. *Æn. XII. 173.*

Ver. 276. Ζεῦ πάτερ, Ἰδὼθεν μεδῶν, κύ-
 διζε, μέγιστε.] *Heraclides Ponticus* citat : Ζεῦ
 κύδιζε, μέγιστε, μελαίνεφες, αἰθέρι ναῶν.

Ver. 277 — 284. — Ἥλιός θ', — &
 Πόταμοι, & Γαῖα. — Ὑμεῖς μάρτυροί
 ἐσε, — Εἰ μὲν κεν Μανίλαον — Εἰ
 δὲ Ἀλξάνδρον —.]

Sol, qui terrarum flammis opera omnia
 iustas ;

— Et Diræ ultrices. — *Æn. IV. 607.*

Eso nunc Sol testis, & hæc mihi Terra
 precanti,

— Et Pater Omnipotens, & tu Saturnia
 Juno.

— Fontesque Fluviosque voco. —

Cesserit Ausonio si fors victoria Turno,

Convenit Evandri victos discedere ad ostes ;
 Cedet Iulus agris ; nec post arma ulla re-
 belles

Æneadæ referent, ferrove hæc regna la-
 cessent.

Sin nostrum annuerit nobis victoria mar-
 tem,

— paribus se legibus ambæ
 Invictæ gentes æterna in fœdera mittant.

Æn. XII. 176, &c.

Ver. 278. — καμόντας.] Optimè & signi-
 ficanter exprimit id hæc vox, quod Latinè
 dicitur, vitâ *functos* ; pari ratione ac, Officio
functos, Honore *functos*, Labore *functos* ; &
 similia siqua sunt.

Ver. 279. — τίνυσσον.] Si scribatur,
 τίνυσσον, perinde erit. Nam τίνω, (unde
 τίνυμι,) in linguâ *Ionica* priorem producit ;
 licet in linguâ *Atticâ* corripatur : Vide su-
 præ ad β', 43. Διὸς δὲ ἀριθμῷ τέχνηται, ἀ-
 πῶν, τίνυσσον ἐστὶ γὰρ ὁ λόγος πρὸς Πλού-
 τωνα, & Περσέφονν. *Schol.*

Ver. 280. — μάρτυροί] Vide suprà ad α',
 338.

Har.

- Εἰ μὲν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος κἀπαπέφνη,
 Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἔχεται καὶ κτήματα πάντα,
 Ἡραῖς δ' ἐν νῆεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν.
 Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κλείνη ξανθὸς Μενέλαος,
 285 Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντα ἀποδύται,
 Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποδινέμεν, ἥνιν ἔοικεν,
 Ἦ τε καὶ ἑσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέλῃται.
 Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιο τέ παῖδες.
 Τίθειν ἐκ ἐβέλωσιν, Ἀλέξανδροιο πρῶτον,
 290 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειλα μαχέσσομαι, εἵνεκα πονηῆς,
 Αὐθι μένων, εἰς κε τέλ' πολέμοιο κίχαιω.
 Ἦ, καὶ ἀπὸ σομάχης ἀρνῶν τάμει νηλεὲ χαλκῶ.
 Καὶ τὸς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
 Θυμῷ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μὲν εἴλετο χαλκός·
 295 Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπαίεσσιν
 Ἐπ' ἔχον, ἧδ' εὐχοντο θεοῖς αἰεὶ ἐνέτῃσιν.
 Ὡδὲ δὲ τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρῶων τε·

" Si quidem Menelaum Alexander interfecerit,
 " Ipse deinceps Helenam retineat, & opes omnes;
 " Nos verò in navibus redeamus pontum transeuntibus:
 " Sin autem Alexandrum interfecerit flavus Menelaus,
 285 " Trojani exinde Helenam & opes omnes reddito,
 " Multam verò Argivis pendunto, quam convenit,
 " Quæque etiam posteros inter homines sit memorata.
 " Sin autem mihi multam Priamus Priamique filii
 " Pendere noluerint, Alexandro prostrato;
 290 " Tum ego etiam deinceps pugnabo, gratiâ multæ,
 " Hæc manens, usque dum finem belli invenero.
 " Dixit, & fauces agnorum abscondit sævo ferro:
 " Et hos quidem deposuit super terram palpitantes,
 " Animâ carentes: nam vires ademerat ferrum.
 295 " Vinum insuper ex cratere haustum poculis
 " Effundebant, & vota faciebant diis immortalibus.
 " Sic autem aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque;

Ver. 282.—[ἐχέτω.] ἔχτω, *Plutarch. Sympotic. lib. 9.*

Ver. 286.—[ἀποδινέμεν] Vide suprâ ad ver. 279; & ad β', 43.

Ver. 287. "Ἦ τε καὶ ἑσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέλῃται." Malè hæc reddidit doctissima Dacier; " payeront aux Grecs & à leurs descendants à jamais un tribut." Ut rectè observavit Poppius.

Ver. 289. Τίθειν] Vide suprâ ad ver. 279; & ad β', 43.

Ver. 292. "Ἦ, καὶ ἀπὸ σομάχης ἀρνῶν τάμει." Talibus inter se firmabant fœdèræ dictis,

Conspèctu in medio procerum; tum ritè sacratas

In flammam jugulant pecudes.—

Æn. XII. 212.

Ver. 293.—[ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας, θυμῷ δευομένους.]

— exanimisq̃ue tremens procumbit humi.— *Æn. V. 481.*

Ver. 297. Ὡδὲ δὲ τις εἶπεσκεν] Quâ ratione, τις, hoc in loco producat, & infrâ, ver. 319; item ἄφρον, ver. 310; & Ἀλέξανδρος, ver. 329; vide suprâ ad 4, 51.

- Zeū κύδεις, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Ὅπποτεροι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια πημήμεν, *κημηνεῖαν,*
 300 Ὡδὲ (φ' ἐγκεφαλῷ χαμάδις ῥέει, ὡς ὅδε οἶνῷ,
 Αὐτῶν, καὶ τεκίων ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μίτῃον.
 Ὡς ἔφην ὑδ' ἄρα πῶ (φω ἐπεκράϊσιν Κρονίων.
 Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμῷ μετα μῦθον ἔειπε
 Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί·
 305 Ἦτοι ἐγὼν εἰμι πρότ' Ἴλιον ἡνεμόεσσαν
 Ἀψ, ἐπεὶ ἔκως τλήσομι ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρασθαι
 Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
 Ζεὺς μὲν περ τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Ὅπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
 310 Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσέθεος φῶς
 Ἀνδ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω
 Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσαλ' ὀδύρην
 Τῷ μὲν ἄρ' ἄψορροι πρότ' Ἴλιον ἀπονέοντο.
 Ἐκίῳ δὲ Πριάμοιο παῖς καὶ διὸς Ὀδυσσεὺς

“ Jupiter augustissime, maxime, & immortales dii cæteri;

“ Utri priores præter fœdera offenderint,

300 “ Sic ipsi cerebrum humi fluat, sicut hoc vinum,

“ Ipsorum, & liberorum: uxores verò aliis cedant.

Sic dicebant; necdum ipsis ~~omni~~ ratum faciebat Saturnius.

Inter eos autem Dardanides Priamus verba fecit;

“ Audite me, Trejani, & bene-ocreati Achivi:

305 “ Equidem ego abeo ad Ilium ventosum

“ Retrò; quia nullo modo sustinebo oculis videre

“ Pugnantem dilectum filium cum bellicoso Menelao.

“ Jupiter nimirum hoc scit & immortales dii reliqui,

“ Utri mortis finis fato-designatus sit.

310 Dixit, & in currum agnos posuit diis par vir;

Et ascendit ipse, ac lora traxit retrorsum;

Juxtaque eum Antenor perpulchrum ascendit currum;

Hi quidem itaque reversi, ad Ilium abibant.

Hector verò Priami filius & nobilis Ulysses

Non pugnam aspicere hanc oculis, non
 fœdera possum. *Æn. XII. 151.*

Ver. 313. Τὸ μὲν ἄρ' ἀφορροὶ πρότ' Ἴλιον ἀπονέοντο. De ἀπονέοντο, vide suprà ad 4, 398.

Cæterum ineptè admodum nodum hic in seir-
 po quærit Scholiastes: Διὰ τὴν χωρὶς εἶναι ὀδύρην.

μῶ; καὶ οἱ μὲν φασιν, ὅτι ἵνα ἄφ' ὕψους περι-
 σson θεωρήσῃ ἀπὸ τῆς σάλας τὴν μονομαχίαν.

Οἱ δὲ, ἵνα φυλάξῃ τὰ τέλη· Ἀλλὰ δὲ τὴν ὁ-
 μηρικὴν λύσιν παρὶςχομένη τὸ, “ Ὀδῶς τλή-
 σον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρασθαι.” Ὅστις ἀμύγδα-
Ver.

Ver. 298. — ἀθάνατοι Vide suprà ad 4,
 398.

Ver. 302. — Κρονίων De profodiâ vocis
Κρονίων, Κρονίωνῷ, Κρονίωνῷ, vide suprà ad
 4, 397 & 265.

Ver. 303. Τοῖσι δὲ Malè hic & aliàs edi-
 dit *Βαρύβατος*, Τοῖσι δὲ. Quod est hiuolum.
 Utique, si quid opus, scribendum ei fuisset
 non τῷσι δὲ, sed τοῖσι δὲ.

Ver. 306. — ἐντὶ οὕτως τλήσομι ἐν ὀφ-
 θαλμοῖσιν ὄρασθαι.]

- Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσιν ἔδυνεν
 Οἷο κασιγνήτοιο Λυκαόνος· ἤρμοσε δ' αὐτῷ·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
 335 Χάλκεον· αὐτὰρ ἐπεὶ λαῖκος μέγα τε σιβαρόν τε·
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυχῆον ἔθηκεν,
 Ἴππυριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
 Ὡς δ' αὖτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔνι· ἔδυνεν.
 340 Οἱ δ' ἐπεὶ ἐν ἐκάτερθεν ὁμίλῃ θωρήχθησαν,
 Ἐς μέσσον Τρώων κ' Ἀχαιῶν ἐσιχόωντο,
 Δεινὸν δερκόμενοι· δάμβρος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
 Τρῳᾶς θ' ἱπποδάμους, κ' εὐκνήμιδας Ἀχαιεύς.
 Καὶ ῥ' εἰς γῆτην, διαμείρητ' ἐνὶ χώρῳ,
 345 Σείοντ' ἐλχέας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.
 Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 Καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαν κατ' ἀσπίδας πάντοσε ἴσσην,

Tum postea thoracem circa pectora induebat

Sui fratris Lycaonis; habilis enim erat ipse:

Circa autem humeros suspendit ensē argenteis-clavis-distinctum,

335 Æreum; ac postea scutum magnumque solidumque:

Capiti verò forti galeam affabrè-factam imposuit,

Setis equinis comantem; terribiliter verò crista desuper nutabat:

Summisitque robustam hastam, quæ ipsius manibus apta erat.

Pari autem modo & Menelaus Mavortius arma induebat.

340 Hi postquam igitur ex utraq. acie armati erant,

In medium Trojanorum & Achivorum processerunt,

Torvum intuentes: stupor autem occupabat aspicientes

Trojanosque equorum-domitores, & benè-occreatos Achivos.

At bi propius steterunt dimisso in loco,

345 Quassantes hastas, sibi invicem irati.

Prior autem Alexander emisit longam hastam,

Et feriit Atridæ scutum undique æquale,

Ver. 333.—ἤρμοσε δ' αὐτῷ.]

—habilis lateri clypeus, loricaque tergo est. Æn. XII. 432.

Ver. 334.—βάλετο.] Vide suprâ ad ver. 141.

Ver. 337.—Ἴππυριν· δεινὸν δὲ λόφος.]

Ære caput fulgens, cristâque hirsutus equinâ. Æn. X. 869.

Ver. 338.—ἄλκιμον ἔγχος.]

—validam hastam. Æn. X. 401.

Ver. 345. Σείοντ' ἐλχέας.] Legendum existimat H. Stephani, Σείοντ' ἐλχέας. Sed perinde est, tam ad Sententiam, tum ad syntaxin. Nam quoddam locum hic minùs ap-

Vol. I.

tum habere arbitratum τὸ ἀσύνδετον, in eo verò mirè fallitur Vir doctissimus. Non enim rectius, sed omninò pessimè, & languidè admodum diceretur, (αἰεὶς καὶ κατὰ).

Ibid.—κατὰ.] Al. κατὰ. Quod, hoc quidem in loco, non utique omni in loco, idem est. Vide suprâ ad α, 566; & β, 788.

Ver. 347. Καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαν κατ' ἀσπίδας, —Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν,]

—rauco quod protinus ære repulsum, Et summo clypei nequiquam umbonè pependit. Æn. II. 545.

L

Ver.

- Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνελνάμθη δ' οἱ αἴχμη
 Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερ' ὤρνυτο χαλκῷ
 350 Ἀτρεΐδης Μενέλα'· ἐπευξάμεν' Διὶ πατρί·
 Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὃ με πρότερ' ἀκὲ ἴορτε,
 Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσαν
 Ὀφρα τις ἐρρίγῃσι καὶ σφινγόνων ἀνθρώπων,
 Ξεινοδόκον κακὰ ρέξαι, ὃ κεν φιλότῃα παράσχη.
 355 Ἡ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχ'·
 Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσθη.
 Διὰ μὲν ἀσπίδ' ἦλθε φαεινῆς ὀμβριμον ἔγχ'·
 Καὶ διὰ θώρηκα πολυδαίδαλε ἡρήρειστο·
 Ἀνικρὺ δὲ παρὰ λαπάρην διάμνησε χιτῶνα
 360 Ἐγχ'· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν
 Ἀτρεΐδης δὲ, ἐρυσσάμεν' ἕϊφ' ἀρβυρόηλον,

Neque perripuit æs, inflexa est enim ei cuspis
 Scuto in valido : At secundus impetum fecit ferro

- 350 Atrides Menelaus, precatus Jovem patrem ;
 “ Jupiter rex, da ulcisci, qui me prior injuriâ affecti,
 “ Sceleratum Alexandrum, & meis sub manibus domas ;
 “ Ut quisque horrescat etiam posterorum hominum,
 “ Hospitem injuriâ afficere, qui benignitatem exhibuerit.
 355 Dixit, & vibratam emisit longam hastam,
 Et feriit Priamidæ scutum undique æquale.
 Per scutum sanè penetravit fulgidum rapida hasta,
 Et per thoracem affabrè factum infixa est ;
 E regione autem juxta illic discidit tunicam
 360 Hasta : ille verò inclinatus est, & evitavit mortem atram.
 Atrides autem, educto ensè argenteis-clavis-distincto,

Ver. 348. Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν] *Al.* Οὐδ'
 ἔρρηξεν χαλκός.

Ver. 349. Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ] *Al.* Ἀσπίδ'
 ἐνι κρατερῇ.

Ver. 352. Δῖον Ἀλέξανδρον] Cùm vox,
 δῖος, propriè id denotet, quod Latine dicitur,
insignis ; vulgò hîc vertunt, δῖον Ἀλέξανδρον,
sceleratum Alexandrum, nequitia scilicet *in-*
ferni. *Eustathius* tamen & hîc bonam in
 partem accipit ; *παίδευσί*· Ὀμήρου, δῖον
 τὸν Πρωταῖον ἄνδρα, ἐυλαβητὸν εἶναι ὡς τὰ
 πολλὰ, καὶ μὴ Σιωπτικὸν ἐν οἷς ἐ χερσὶ.

Ver. 353. — ἐρρίγῃσι] Vide suprà ad β',
 314.

Ver. 355. — προΐει δολιχόσκιον ἔγχ'·
 Διὰ μὲν ἀσπίδ' ἦλθε, — καὶ διὰ θώρηκα.]
 — hastam jacit : illa per orbem
 Ære cavum triplici, per linea terga, tri-
 busque

Transiit intextum tauris opus·.

Æn. X 783.

Ver. 356. — Πριαμίδαο.] Vide suprà ad
 α', 398.

Ver. 357. Διὰ μὲν ἀσπίδ' ἦλθε] Rapi-
 diffimum hastæ Transitum pulcherrimè &
 ζωγραφικῶς depingit Versus, à brevibus sta-
 tim exoritur syllabis tribus. Quod cùm *Ber-*
nesium non fugeret ; idem tamen eodem in
 loco vocem, διὰ, syllabam priorem ex “ *Ne-*
cessitate,” si Diis placet, producere com-
 miniscitur. Quo nihil fingi potuit ineptius.
 Nam in quibusdam quidem vocabulis, ubi
 breves syllabæ Tris concurrunt ; nec in iis
 tamen omnibus, (vide suprà ad α', 398 ;) *con-*
ceditur istiusmodi ex *necessitate* licentia.
 Atqui ut à voce διὰ, è Duabus syllabis bre-
 vibus constante, inchoetur versus ; quæ (ma-
 lum) ista demùm *Necessitas* ! Vide infrà ad
 ver. 363.

Ibid. — ὀμβριμον] *Al.* ὀβριμον.

Ver. 359. — ἀνικρὺ δὲ.] Vide suprà ad
 α', 51.

Υα.

Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλλον ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διαβρυφὲν ἔκπεσε χειρός.

Percussit attollens galeæ conum : super eo verò
In triâque & quatuor frustra disruptus excidit manu.

Vrr. 363. Τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διαβρυ-
φὲν ἔκπεσε χειρός.)

Persidus ensis

Frangitur, in medioque ardentem deserit
icta.

— mucro, glacies seu futilis, ictu
Disiluit; fulvâ resplendens fragmina a-
renâ. *Æn.* XII. 731, 740.

Non assequutus est, hoc in loco, *Hameri* ar-
tem *Virgilius*. Nam, ut ait *Eustathius*, in
hoc versu ἄποιος ἂν Ἰδίου θραυομένου ἀκούειν
τοῦτον γὰρ τινα ἔχον ἢ τῶν λέξεων ὑπερχεῖ
τραχύτης, ἐπιπλάς ἔπει φράζοντι τὴν σπου-
τῶν, ὑπερμαλοποιίας τρέπω. Sunt qui hoc in
versu, pro διαβρυφὲν, legant διαβρυφθὲν. Cæ-
terum innumeris in locis Poëtam versûs sui
Numeros, verborumque ipsorum Sonum (vi-
de jam supra ad *ver.* 357.) ad rei dicendæ
naturam quasi ζωγραφικῶς ἐκτίλωμεναι ex-
egisse, notissimum est.

Homini omnibus nervis connitenti, la-
pidemque ingentem adversus montis dexeri-
tatem sublevantis labor, quàm pulchrè de-
pictus & quasi ob oculos positus est, *Odyss.*
λ', 594.

— *ὑπερπτόμενος* χειρὶν τε, ποσὶν τε,
ἅαν ἂν ὀδοῖται,

E contrario, lapidis pondere suo de monte
devoluti impetus, *ver.* 596;

— τὸν ἀποστέλλου κατὰ τὴν
Ἀλτίαν, ἱππὰς πιδόντι κυλινδῶλο λαῶς ἀ-
τακτῶς.

Similiter apud *Virgilium* pulcherrimè ex-
hibetur Temporis prætereantis celeritas, pe-
dibus dactylicis;

"Sed fugit interea, fugit irreparabile
Tempus." *Georgic.* III. 284.

Item Equi cuius;

"Quadrupedante putrem sonitu quatit
ungula campum." *Æn.* VIII. 596.

Juvenis dignitas, pedibus spondaicis;

"quæ Divam incedo regina." —
Æn. I. 50.

Deorum majestas, Spondeo in quinto pede;

"penatibus, & Magnis Diis." —
Æn. VIII. 679.

"magnum Jovis incrementum." —
Ecl. IV. 49.

Similiter, cauta prudentia & circumspectio;

"— oculis Phrygia agmina circum-
— fœxit." *Æn.* II. 68.

Et à tergo longè sequentis distantia;

"— longo sed proximus intervallo." —
Æn. V. 320.

Saxi cadentis Motus ab initio tardior, deinde
acceleratus;

"— jamjam lapsura, cadentique
Imminet affimilis." — *Æn.* VI. 602.

Motus Senilis, labascens & impeditus;

"Sed tarda trementi
Genua labant," — *Æn.* V. 432.

Ictus validi, & in numerum, incude accepti;

"Illi inter sese multâ vi brachia tollunt
In numerum." — *Æn.* VIII. 452.

Sonus continuus & productior, Vocalium
longarum non elisum hiatu;

"— gemituque & semineo ululatu." —
Æn. IV. 667.

"Et longum, formosè, vale, vale, in-
quit, Iola." — *Ecl.* III. 79

Item ingens nisus & molimen;

"Ter sunt conati imponere Pelio Of-
— sam." — *Georg.* I. 281.

Prærupti siquid dicendum sit, versu in mono-
σύλλαζον definente;

"— insequitur cumulo præruptus aquæ
mons." — *Æn.* I. 209.

"— procumbit humi bos." —
Æn. V. 481.

Vel, minutuli siquid & contemnendi;

"— Sæpe exiguus mus." — *Georg.* I. 181.

Et è contrario nonnunquam, siquid singula-
riter emineat;

"— Divum Pater, atque hominum
Rex." — *Æn.* I. 69.

Portenti amplificatio, verborum asperitate;

"Monstrum horrendum informe in-
— gens." — *Æn.* III. 658.

Belli civilis horror, consultâ verborum saxo-
φωρία;

"Neu patriæ validas in viscera vertite
vires." — *Æn.* VI. 833.

Terror repentinus, insolitâ vocis profundâ;

"— steteruntque comæ, & vox fauci-
bus hæsit." — *Æn.* II. 774.

Deliquium animi, inusitatâ cæsura disposi-
tione;

"Et cum frigida mors animâ seduxerit
artus." — *Æn.* IV. 385.

Fulcimenti mollitudo, pede quinto à syllabâ
brevis inchoante;

"— molli fultus hyacintho." —
Ecl. VI. 53.

Liquor inter fervescendum exuperans at-
que effluens, syllabâ ad finem versûs exube-
rante;

"Aut dulcis musti Vulcano decoquit hu-
morem." — *Georg.* I. 295.

L 2

Per

- Ἀτρείδης δ' ἄμωξεν, ἰδὼν εἰς ἔρανὸν εὐρύν·
 365 Ζεῦ πάτερ, ἔτις ῥεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος,
 Ἡ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότηϊ.
 Νῦν δέ μοι ἐν χεῖρεσσ' ἔα γη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχε·
 Ἡίχθη παλάμῃφιν ἐτώσιον, ἔδ' ἔβαλόν μιν.
 Ἡ, καὶ ἐπαΐξας, κόρυθα λάβεν ἵπποδασείης,
 370 Ἐλκε δ' ἐπισρέψας μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς·
 Ἄλχε δέ μιν πολύκες ἱμάς ἀπαλὴν ὑπὸ δειρῆν,
 Ὃς οἱ ὑπ' ἀνθερῶνος ὀχέυς τέταλτο τρυφαλείης.
 Καὶ νύ κεν εἵρυσσέν τε, καὶ ἄσπελον ἦραλτο κῦδος,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 375 Ἡ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς Ἰφι κλαμένοιο·
 Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἄμ' ἔσπελο χειρὶ παχείῃ.
 Τὴν μὲν ἔπειθ' ἦρας μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς
 Ῥίψ' ἐπιδιγῆσας, κόμισαν δ' ἐρήηρες ἑταῖροι.
 Αὐτὰρ ὁ ἄψ' ἐπόρεσσε παλακτάμεναι μενεαίνων

- Atrides autem ejulavit, suspiciens in latum caelum ;
 365 " Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius ;
 " Certè speraveram me ulturum Alexandrum de injuriâ :
 " Nunc autem mihi in manibus fractus est ensis ; mihi quæ habita
 " Emissa est manibus irrita, neque sum affecutus ipsum.
 Dixit, & irruens galeâ eum prehendit setis-equinis densâ,
 370 Trahebâtque conversus ad benè-ocreatos Achivos :
 Præfocabat autem eum acupictum ligamen tenero sub jugulo,
 Quod ipsi sub mento-retinaculum adstrictum erat galeæ.
 Et pertraxisset utique, & immensam tulisset gloriam,
 Nisi citò sensisset Jovis filia Venus,
 375 Quæ ipsi rupit lorum bovis vi occisi :
 Inanis autem galea simul sequebatur manum robustam,
 Eam quidem tum heros ad bene-ocreatos Achivos
 Projecit centorquens, sustuleruntque dilecti socii.
 At ille iterum irruit interficere cupiens

Ver. 366. — τίσεσθαι.] *Al.* τίσασθαι.
 Ex versu 28vo, ut videtur; φάτο γὰρ τίσα-
 σθαι ἄλκῃτην.

Ver. 367. — ἐν χεῖρεσσ' ἔα γη] *Plutarch.*
Symp. soc. lib. 9. Probl. 13. & MSS non-
 nulli; ἐν χεῖρεσσιν ἔα γη.

Ver. 369. — κόρυθα λάβεν] Querit hic
 incertissime Scholiastes, quare *Enim* potius
 non arripuerit *Paridis*. Quasi verò, inter
 ruquantium, omnia essent æquè factu
 cilia.

Ver. 371. — πολύκες ἱμάς ἀπαλὴν
 ὑπὸ δειρῆν.] Ad personam quàm convenien-
 tissime!

Ver. 372. "Ὃς οἱ! Quâ ratione, ἔε, hic
 producat; item βοὸς, infra, ver. 375; &
 θεὸς, ver. 381; & μιν, ver. 386; Vide su-
 præ ad 4, 51.

Ver. 375. — ἱμάντα βοὸς Ἰφι κλαμένοιο.]
 Τὴν γὰρ μὴ νόσῃ μὲν γῆρα διαλυμένην,
 ἀλλ' ὑπὸ (φαγῶν, εἴτονον τὸ δέμα καὶ σφί-
 γον [forte σφίγαν] γίνεσθαι τὰ δὲ ὑπὸ θυγῶν
 δηχθέντα, — καὶ τοῖς δέμασι φλιδῶν καὶ
 ρακῶσθαι. *Plutarch. Symp. soc. lib. 11.*
Probl. 9.

Ver. 378. — κόμισαν] Vide supra ad 4,
 140.

- 380 Ἐλχεῖ χαλκείῳ τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτῃ
 ῥεῖα μάλ', ὥς θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἥρι πολλῇ.
 Καδ' δ' εἰς ἐν θαλάμῳ εὐώδει, κηώνῃ.
 Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέεσθ' ἔειπεν·
 Πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρωαὶ ἄλῃς ἦσαν.
 385 Χειρὶ δὲ νεκλαρέε· εἰανῦ ἐτίναξε λαβῆσα·
 Γρηὶ δὲ μιν εἰκυῖα παλαιγενεῖ προσέειπεν
 Εἰροκόμῳ, ἣ οἱ Λακεδαίμονι ναιεῖαώσῃ
 Ἦσκειν εἰρία καλὰ, μάλισα δὲ μιν φιλέεσκε·
 Τῇ μιν εἰσαμένην προσεφώνεε δι' Ἀφροδίτῃ.

380 *Hastâ ereâ* : hunc autem eripuit Venus

Facile valdè, utpote dea : cooperuitque caligine multâ ;

Collocavitque in thalamo suaveolenti, fragrante suffimentis.

Ipsa autem Helenam vocatura abiit : hanc autem invenit .

Turri in altâ, circumque Troâdes abunde erant :

385 *Mianu verò, oforâ vestis concussit prehensam*

Anni autem eam similis facta grandævæ allocuta est

Lanificæ, quæ ipsi Lacœdæmone habitant

Carpebat lanas pulchras, maximèque ipsam diligebat :

Huic se cum assimilâset, allocuta est Diva Venus ;

Ver. 380. Ἐλχεῖ χαλκείῳ] Ὅτι δι' ἐπὶ τῶν ἡρώων τὰ ὄπλα ὁμοίως χαλκῷ ἢ σίδηρῳ, μαρτυρεῖται μοι ἡ Ὀμήρου. — Βεβαίως δὲ ἡ ἄλλως μοι τὸν λόγον, ἐν Φασηλίδι ἀνακείμενον, ἐν Ἀθηνᾶς ἱερῷ, τὸ δῶρον Ἀχιλλεύῳ· ἡ Νικομηδυσίαν, Ἀσκληπιδίον. μάχαιρα ἡ Μίμνιον. Καὶ τῷ μὲν ἢ τὴν αἰχμῇ ἢ ἐν αὐτοῦ, ἡ μάχαιρα δὲ ἢ διὰ πάσης, χαλκῷ πεπωκέναι. Ταῦτα μὲν δὲ ἱσμεν ἱχθυόσας. *Pausan. Læonic. lib. 3. c. 3.*

Ibid. — σὺν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτῃ.] Itaque sedus deinceps fractum eo prætextu, quod *inserit* scilicet, nec *interfectus* fuerit *Paris*.

Ver. 385. — νεκλαρέε ἱανῦ.] “Ἐανδρὶ *Perplum*” (inquit vir doctissimus *Phil. Labbeus*), “*be*,” “*mediam* habet *Ancipitem*” quod, “*ut pleraque alia, omiserunt observare vulgares Profodiographi.* Corripitur, *Iliad.* γ', *ver. 419* : Producitur verò, *Iliad.* ψ', *ver. 254*, & alibi.” *Thezaur. Profod. pag. 48.*

At, siquid ego iudico, totâ viâ erravit Vir doctissimus. Qui enim loca omnia, in quibus hæc vox occurrit, contulerit ; *viz.* *Iliad.* γ', 385, 419 ; ε', 734 ; θ', 385 ; ξ', 178 ; ω', 9 ; σ', 352, 612 ; φ', 507 ; & ψ', 254 ; inveniet. (id quod à nemine occupatum memini) nomen substantivum, *εἰανδρὶ Perplum*, quod est à verbo *ἐννυμι*, *mediam semper corripere* ; at nomen adjectivum, *εἰανδρὶ subtilis*, quod equidem ab aliâ esse origine crediderim, *mediam semper producere.* Atque hinc iterum in transcurso, (quod ex pro-

sodiâ vocis, *καλδρ*, suprâ observaveram, ad *β', ver. 41*.) videor mihi colligere Hymnum illum in *Venerem*, (ubi Adjectivum *εἰανδρὶ* mediam corripit, *ver. 63*.) non utrique *Homeri* esse, sed Scriptoris cuiusdam longè recentioris. Induxit autem, ut opinor, in errorem virum doctissimum *Phil. Labbeus* versio quorundam latina ; qui in versu isto, *Iliad.* ψ', 254, (nomen id Adjectivum arbitrati, quod erat Substantivum ; & Substantivum contrâ, quod erat Adjectivum ;) vocabulum *εἰανδρὶ*, quod erat vertendum [*Tenui*], voce [*Pili*] reddiderunt ; & *Αἰτὶ* quod erat [*Lintis*] vertendum, id contrâ [*subiti*] verterunt.

Ver. 388. — καλὰ.] Vide suprâ ad *β', 43*.

Ver. 389. Τῇ μιν εἰσαμένην προσεφώνεε.] Cum voculâ *μιν*, duriusculè hîc referatur ad *προσεφώνεε* ; (quanquam similis ferè verbo collocatio jam suprâ occurrit, *ver. 386* ;) itemque alibi, ut *β', 795*, præter *εἰσαμένην*, quod referatur, nihil habeat : verbum autem, *εἰσαμένην*, in *Vocis Mediâ*, jam plenè id exprimat, quod latine dicitur, “*quum*” *SE* “*assimilâset*,” (vide suprâ ad *γ', 141* ;) ut supervacanea adeò videri possit vocula ista, *μιν* : propè fuit ut crederem, Poëtam scripsisse, *τῇ μὲν εἰσαμένην*. Veruntamen, quoniam pluribus in locis eadem occurrit loquendi ratio, istisque in locis omnibus scriptum sit *μιν* ; nihil ausim mutare.

- 390 Δευρ' ἴθ' Ἀλέξανδρός γε καλεῖ οἰκόνδε νέεσθαι.
 Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ κ' δινωλοῖσι λέχεσσι,
 Κάλλει τε σίλῳ κ' εἵμασιν, εἴδε κε φαίης
 Ἄνδρ' μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορῶνδε
 Ἐρχεσθ', ἥε χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
- 395 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὄρινε.
 Καί ῥ' ὥς ἐν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
 Στήθεά θ' ἱμερόεντα, κ' ὄμμαϊα μαρμαίροντα,
 Θάμβησέν τ' ἄρ' ἐπειλα, ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε.
 Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίειαι ἡπεροπαύειν;
- 400 Ἡ πη με προτέρω πολίων εὐ ναιομενάων
 Ἄξεις, ἥ Φρυγίης, ἥ Μηονίης ἐρατεινῆς,
 Εἰ τις τοῖς κ' κεῖθι φίλος μερόπῳ ἀνθρώπων;
 Οὐνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
 Νικήσας ἐθέλει συστέρην ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεισθαι,
- 405 Τῆνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέεσσι παρέσσης;

390 "Huc veni: Alexander te vocat domum redire."

"Ille ipse in thalamo & tornatis lectis,

"Tum pulchritudine splendens, tum vestibus: neque dixeris

"Cum viro congressum armis illum rediisse, sed ad choream

"Ire, vel à choreâ modò cessantem federe."

395 Sic dixit: huic autem animum in pectoribus commovit:

Atque ut vidit deæ perpulchrum collum,

Pectorâque desiderabilia, & oculos vibranti splendore coruscantes,

Expavit inde, verbaque fecit, dixitque;

"Improba, quid me his cupis decipere?"

400 "An in aliquam me ulterius urbium bene-habitatarum

"Abduces, vel Phrygiæ, vel Mæoniæ amœnæ,

"Si quis tibi & illic amicus, articulatè loquentium hominum?"

"Num, quia nunc nobili Alexandro Menelaus

"Victo, vult odiosam me, domum abducere;

405 "Ideò jam nunc huc dolos strenuus advenisti?"

Ver. 390. Δευρ' ἴθ'.] Ita restituit *Barne-*
hui. Rectè, ut mihi quidem videtur. *H.*
Sierbanus aliiq̃ue ediderant, Δευρ' ἴτ'.

Ver. 391. Κεῖνος ὅγ'. —, καλλεῖ τε σίλ-
 ῳ κ' εἵμασιν.]

Et nunc ille Paris ———

Mæoniâ mentum mitrâ crinemque ma-
 dentem ———

Subnexus. ——— *Æn.* IV. 215.

Ibid. — κ' δινωλοῖσι λέχεσσι] *Al.* κ' δι-
 νωλοῖς λέχεσσι.

Ver. 392. Κάλλει τε σίλῳ] *Attenaus* in-
 terpretatur, Μύροις ἀλειφόμενος. *Lib.* I. cap.

15.

Ver. 396. — θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,]

—— avertens, rosâ cervice refulsit.

Æn. I. 406.

Ver. 398. — ἴκ' ὀνόμαζε.]

—— nomine clamat. *Æn.* IV. 674.

Ver. 400. Ἡ πη με] Vulg. Ἡ πῶ με.
 Minus rectè. Non enim interrogativum est
 istud πῶ, sed ἦ.

Ver. 403. Οὐνεκα δὴ νῦν ———;] Verti
 hunc versum, *Num quia*, &c. non, ut vulgò,
An quia, &c. nē in Versione apparet *Dis-*
junctio (ver. 400 & 403.) quæ in ip̃is Poetæ
 verbis Nulla est.

Ver. 404. — συστέρην ἐμὲ] Optimo arti-
 cio *Helenam* semper inducit dedecus suum
 profitentem.

Ver. 405. — δολοφρονέεσσι]

—— simulatâ mente locutam.

Æn. IV. 105.

γᾶ,

Ἦσο παρ' αὐτὸν ἵστα· θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους.
Μηδ' ἐτι τοῖσι πρόδεσσιν ὑποσρέψειας Ὀλυμπον,
Ἄλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον οἷζυε, καὶ ἐφύλασσε,
Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὄγε δύλην.

410 Κεῖσε δ' ἐγὼν ἔκ εἰμι, νεμεσσητὸν δὲ κεν εἶη,
Κεῖνε πορφυρέεσσα λέχος· Τρῳαὶ δὲ μ' ὀπίσσω
Πᾶσαι μωμήσουλαι· ἔχω δ' ἄχε ἀκρία θυμῷ.

Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφάνεε δι' Ἀφροδίτη·
Μή μ' ἔρεθε, Ῥηελίη· μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
415 Τῷς δὲ σ' ἀπεχθῆρω, ὡς νῦν ἐκπαλ' ἐφίλησα·
Μέσσω δ' ἀμφοτέρων μητίσσομαι ἔχθεα λυγρὰ
Τρώων κ' Δαναῶν· σὺ δὲ κεν κακὸν οἶτον ὄλῃαι.

Ὡς ἔφατ'· ἔδδυσεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγελαυῖα.

Βῆ δὲ καλᾶσχομένη ἐανῶ ἀργῇ φαινῶ,

420 Σιγῇ· πάσας δὲ Τρῳὰς λάβεν· ἦρχε δὲ δαίμων.

“Sede apud ipsum profecta; deorum verò abrenuncia vias:

“Neque unquam tuis pedibus revertaris in Cælum,

“Sed semper juxta illum ærumnas-perfer, & ipsum serva,

“Donec te vel uxorem fecerit, vel ille ancillam.

310 “Illuc autem ego non ibo, reprehensum dignum utique esset,

“Illius ornatura lectum: Troades fanè me postea

“Omnes vituperabunt: sustineo verò dolores immensos animo.

Hanc autem irata allocuta est diva Venus;

“Ne me irrites, misera; nè irata te deseram,

415 “Tantumque te odio habeam, quantum jam mirificè amavi:

“In medio autem utrorumque struam odia perniciofa

“Trojanorum & Danaorum: tu verò malo fato pereas.

Sic dixit: timuit verò Helena Jove prognata;

Ivitque cooperta peplo candido splendido,

420 Tacitè; omnèque Troadas latuit: præibat autem Dea.

Ver. 407. Μηδ' ἐτι] Ita H. Stephanus rec-
tè legendum existimavit. Fulg. Μηδὲ τι.

Ver. 409. Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ
ἢ δούλην.] Vox, ὄγε, nequaquam hîc super-
vacanea est, sed elegantissimam tum in Græ-
co tum in Latino sermone emphasin habet,
quam Linguae Recentiores prorsus ignorant.
Odys. B, 326.

ἢ τινὰς ἐκ Πύλου ἄξι ἀμύντορας ἡμαθί-
ων.

ἢ ὄγε ἢ Σπαρτιάδην.

Item Hesiodus, Ἐρ. ἢ ἡμῖν. I. 224;

ἢ τῶν τε κρατενῶν τε ἀπώλεσαν, ἢ ὄγε τῷχος.

320. El γὰρ τις ἢ χερσὶ βίη μέγαν ὄλκον
ἱλάται.

ἢ ἢ ἀπὸ γλώσσης λήσσειλαι.

Similiter Virgilius:

Præcipitemque Daren ardens agit æquice
loto,

Nunc dextrâ ingeminans ictus, nunc illa
sinistrâ. Æn. V. 456.

Item Horatius:

—————nec dulces amores

Sperne puer, neque Tu choreas.

Carm. lib. I, Od. 9.

Et Seneca:

—————sive me altorem vocas,

Seu Tu parentem.—————

Herc. Fur. vtr. 1248:

Non hæc versûs gratiâ intrusa; sed singu-
larem habent & in Græcâ linguâ, & in Ro-
manâ, elegantiam.

Ver. 411. Κεῖνε πορφυρέεσσα] De hujus
vocis & similium prosodiâ, vide suprâ ad 4,
309, 314, 338; & infrâ ad ζ, 434.

Ver. 419.—ἐανῶ] Vide suprâ ad ν r.
384.

- Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλεῖ ἵκοντο,
 Ἀμφίπολοι μὲν ἐπεῖτα θοῶς ἐπὶ ἔρτα τράποντο,
 Ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δια γυναικῶν
 Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἐλῶσα φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη,
 425 Ἀντί· Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρυσσά·
 "Εὐθα κάθιζ' Ἑλένη, κέρη Διὸς αἰγίοχοιο,
 "Οσοε πάλιν κλίναςα· πόσιν δ' ἡνίπαπε μύθῳ·
 "Ηλυθες ἐκ πολέμου ὥς ὠφελος αὐτότ' ὀλέσθαι,
 Ἀνδρὶ δαμνέεις κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος· πόστις ἦεν.
 430 Ἡ μὲν δὴ πρὶν γ' εὐχεῖ ἀρηϊφίλῃ Μενελάῳ,
 Σῇ τε βίῃ, καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχει, φέρει· εἶναι·
 Ἀλλ' ἴθι νῦν προκαλέσσαι ἀρηϊφίλον Μενέλαον
 Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον· ἀλλὰ σ' ἔγωγε
 Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
 435 Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἥδ' ἐμὰ μάχεσθαι
 Ἀφραδέως, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτῷ δαμνέις.
 Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν αἰμειβόμενος προσέειπε·

Hæ verò ubi in Alexandri domum pulchram venerunt,
 Ancillæ quidem deinde velociter ad munera sua convertebantur,
 Ipsæ autem in altum thalamum ascendit nobilissima mulierum;
 Ei autem sellam prehensam amans-risum Venus,

425 Ex adverso Alexandri dea deposuit ferens;

Ibi sedit Helena, filia Jovis Ægiocchi,
 Oculis averfis; virumque objurgavit hæc oratione:

" Venisti ex bello: utinam illic perisises,
 " A viro interfectus forti, qui meus prior maritus erat.

430 " Certè quidem antea gloriabaris, bellicoso Menelao,
 " Tuisque viribus & manibus, & hastâ, te præstantiorem esse;

" Sed vade nunc provoca bellicosum Menelaum

" Rursus pugnare contra: At te ego

" Cessare monco, neque flavum Menelaum

435 " Contra, bellum bellare, & pugnare

" Temerè; nè forte ab ipso hastâ interficiaris.

Hanc autem Paris verbis respondens eff allocutus;

Ver. 422. — τράποντο.] Vide suprâ ad 4,
 399; & ad γ', 141.

Ver. 427. — πάλιν κλίναςα] Vide suprâ
 ad 4, 309.

Ver. 429. — πρότερος.] Al. πρότερον.
 Quod perinde est.

Ver. 432. — ἴθι νῦν προκαλέσσαι.] Sic
 apud Martialis;

I, fuge: sed poteris tutior esse do ni.

Ver. 433. — ἀλλὰ σ' ἔγωγε Παύσασθαι]
 Προσποιεῖται δὲ καὶ κηδεσθαι αὐτῷ, κολακεύ-

τιώτερον διὰ φόβον διλατῶ, ἐν αἷς φασί,
 " Ἀλλὰ σὺ κίλιναι [καλέσασθαι], inquit
 Euphrosini. Videtur tamen hoc mihi, non
 assentandi, sed ignaviam approbandi causâ
 dictum. Hoc enim est quod respondet Pa-
 ris, ver. 438, Μὴ με χαλεπώσιν ἐπειδαι· θυ-
 μὴ ἴναι.

Ver. 434. Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ
 πολεμίζειν.]

— cessâsse manum committere Teucris.

Æs. XII. 60.
 γα.

Μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀπιίδεισι θυμὸν ἐνιπῆε.
 Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν ὣν Ἀθήνη·
 440 Κεῖνον δ' αὖτις ἐγὼ παρὰ γὰρ θεοὶ εἰσι καὶ ἡμῶν.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότῃ τραπείομεν εὐνηθείῃ·
 Οὐ γὰρ πώ ποτέ μ' ὦδε ἔρως φρένας ἀμφακάλυψεν,
 Οὐδ' ὅτε ζε πρότερον Λακεδαιμόνης ἐξ ἑρατεινῆς.
 Ἐπλεον ἀρπάξας ἐν ποσιπορόοισι νέεσσι,
 445 Νήσω δ' ἐν Κραναίῃ ἐμίγην φιλότῃ καὶ εὐνῇ.
 Ὡς ζεο νῦν ἑραμαι, καὶ με γλυκεὺς ἡμέρος αἰετῇ.
 Ἡ ῥα, καὶ ἄρχε λέχουσαι κίων, αἶμα δ' εἵπ' ἀγκυλῆς.
 Τῷ μὲν ἄρ' ἐν τρηβοῖσι καλεύνασθαι λεχέεσσιν.
 Ἀτρεΐδης δ' ἀν' ὄμιλον ἐφοίτα, θεοὶ ἰοκίως,
 450 Εἰ περ ἑσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον Θεοιδεῖα.
 Ἀλλ' ἔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικέρων
 Διδῆαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.

⁶⁰ Ne mihi, mulier, acerbis operobriis animum incutias.

“Nunc quidem enim Menelaus vicit cum Minerva:

440 " *Illum vicissim ego fortè aliàs victam; nam Dii adfunt' & nobis.*

" Sed age in gratiam redeamus concumbentes :

"Non enim unquam me sic amor mentem compierus est.

“Nè tunc quidem, quando te pridem Lacedaemone ex amena

" Navigabam repta in transeuntibus-pentum navibus.

445 " Insulâ verò in Cranaë junctus sum amore & concubitu ;

"Sicut te nunc amo, & me dulce desiderium capit.

Dixit, & præibat in lectum ascendens, simulque loquebatur uxor :

Hi quidem igitur in perforatis cubuerunt lectis.

Atrides verò [*Minotauri*] per turbam vagabatur, forte similis.

450 Sicubi conspicaretur Alexandrum diuinæ formæ præditum.

Verùm nullas poterat Trojanorum incluserimque auxiliat

Offendere Alexandrum tunc bellicosum Menelao:

Ver. 438. — [verba.] *A. Inova.* *Ue*
Euforbias in textu. Sed ex commentario il-
quet cum legisse, *Inova*.

Ver. 439. — ἐπέστησαν οὖν Ἀθήνη.] A.
ἐπέστησαν οὖν Ἀθήνη.

Va. 442. — [ἔως φρίνας ἀμφεκάλυψαν.] Veterum nonnulli legebant; φρίνας ἔρ- ἀμ-
φεκάλυψαν voce, φρίνας, in cæsura ultimam
producente.

Ver. 442. — πρῶτον] A. πρῶτον.

Ver. 447. — [4x] Edidit Barnesius,
Ex conjectura. Quod tamen nihil
quicquam immutat.

Ver. 449. Ἀντρίδης δ' ἀνέμιλον ἐποίητα,
 δουρὶ ἰουδαῖς.] Itā primus edidit *Barneſius*,
 ex *Eusſtathio* & *Scholiiis*, & MSS., & ex li-
 bro i. ver. 528. Alii legunt, ἀν' ὄμιλον

φοῖτα. Quod est hiulcum. Attamen, cum
perturbationem hinc *Mendaci* maximam, mo-
tumque turbidum valde, inconditumque ac
concitatum, describat Poeta; atque *Eu-
phobius*, *Ἐπιφοβῶν* de *βασιλίδε* & *Ἀν-
τιφῶν* & *ἄντ* & *αὐαρεβαδὲ*, *Ἐπιφρο-
νῆ* & *ἄν* τῷ *παιδίῳ* *ἀγρυ* τῷ *Μαρκῶ*
ἡγῶν *ἡγῶν* τῷ *παιδίῳ* *Πάρι*, & *Ἐπιφρο-
νῆ* subit mihi nonnihil quidem dubitationis, an-
non hiulcum illud, *ἄν* *ἡμῶν* *φοῖτα*, & le-
gerit *Euphobius*, & consulto fortasse scripserit
Hemerus.

Ver. 450. Εἰ πῶς ἐσθλήουσιν]

— solum densâ in caligine Turnum
Vestigat lustrans, solum in certamina pos-
cit. *Æt. XII. 466.*

Ibid. — Ἀλέξανδρον Δικαίῳ] Pronuntiabatur

- Οὐ μὲν γὰρ φιλότῃι γ' ἐπεύθαιον, εἴ τις ἴδοιτο.
 Ἴσον γὰρ ζῶν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
 455 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Κέκλυτέ μιν, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἧδ' ἐπὶ κερκοί·
 Νίκη μὲν δὴ φαίνεται ἀρηϊφίλας Μενελάω·
 Ὑμεῖς δ' Ἀργεῖν Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
 Ἐκδοτε, καὶ τιμὴν ἀπαρνέμεναι, ἥντιν' εἰσικεν,
 460 Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
 Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, ἐπὶ δ' ἦγεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

Nec enim propter amicitiam abscondissent, si quis vidisset.

Æquæ enim ipsæ omnibus odio erat, atque mors atra.

455 Inter hos autem locutus est rex virorum Agamemnon;

“ Audite me, Trojani, & Dardani, & auxiliares;

“ Victoria quidem manifesta est bellicosi Menelai;

“ Vos igitur Argivam Helenam & opes cum ipsâ

“ Reddite, & multam persolvite, quam oportet,

460 “ Quæque & posteris hominibus memoretur.

Sic dixit Atrides: comprobabant autem cæteri Achivi.

πινάτω δ' ἐκείνῳ. Quomodo & postea scribi
 ceptum est.

Ver. 459. — ἀπαρνέμεναι.] Vide suprà
 ad β', 43.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, § ΓΡΑΜΜΑ, Δ'.

Ἕποδες τῆς Δ'. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ἘΔοξέ τοις θεοῖς τὴν Ἰλίον ἀλῶναι. Διὸ Ἀθηαὶ μὲν Μενέλαον τοξυθῆναι ὑπὸ Πηλεΐδῃ παριουμένῳ. Καὶ ὅτε Λύχρυβίῳ τῶν ὄρκων, Μαχάων μὲν ἰᾶται Μενέλαον Ἀλαμίνων δὲ ἀπελθὼν, τὴν γράβαν παρορμᾷ εἰς τὸν σάλαμον. Σομβολῆς δὲ γυναικὸς, πολλοὶ ἐκατέρωθεν ἀναμύθηνται.

Α Α Α Η.

Τὸ τ' Ἀλεξάνδρῳ ἠτήσιντο, καὶ τῷ Ἀλαμίνῳ ἀπαντήσιντο κατὰ τὰς συνθήκας τῇ τε Ἑλένῃ, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ ἀρπαγίῃ κατήματα, καὶ τὸν ὑπὲρ τοῦ ἀδελφείου τιμωρίαν, ἡ Διὸς οἱ θεοὶ βυλεύσιναι περὶ τῆς Ἰλίου. Καὶ Ζεὺς προφατὶς ὑπὸ τῆς Ἥρας, ἀπελθὼν τὴν Ἀθηαίαν εἰς τὸ τῶν Τρώων γράτειμα, Λύχρυσον τῶν ὄρκων ἐφασμένον. Ἡ δὲ παραλεγμένη, αἰεὶ Πάριον τοξυθῆναι τὸν Μενέλαον. Καὶ βλαβήσιντο αὐτῷ Ἀλαμίνῳ ἰδύσθαι, καὶ Μαχάων τὸν ἰατρὸν μέλαμππιται. Καὶ ὅτε περὶ τὴν διαρπαγίαν Μενέλαον ἀσχυλόμενον τῶν ἀρίστων, ἰκίῃσιν οἱ Τρῶες ἐν ὅπλοις. Ἀλαμίνων δὲ ἰκίῃ τὸ γράβειν, τὰς μὲν ἤδη παραλασσαμένους παρακαλεῖ καὶ ἰκίῃ τοῖς δὲ ἀφύοντι τὴν ἔρσην τῶν Τρώων, ἰκίῃσιντο καὶ ὅτε, συμπεσόντων αὐτῶν εἰς τὸν μάχην, ἐκατέρωθεν αἰεῖσιν πολλοί.

Ἐπιγραφαί.

Ὅρκῳ Λύχρυσος. Ἐπιπύλῃσις Ἀλαμίνῳ.

Ἄλλως.

* Ἐπιπύλῃσις.

* Vide sup. 238
& 250.

Ἄλλως.

Διὶ δὲ θεῶν ἀγορῇ, ὄρκων χάρις, ἄρεα ἀρχή.

Οἱ δὲ θεοὶ παρὰ Ζηνὶ καθήμενοι ἡγορώμενοι
Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δὲ Φοισι πόντια Ἥβη

DI interim apud Jovem sedentes consultabant
Aureo in pavimento; interque hos veneranda Hebe

Ver. 1. Οἱ δὲ θεοὶ παρὰ Ζηνί]
Paediter interea domus Omnipotentis Olympi

Conciliumque vocat Divum Pater atque
hominum Rex
Sidercam in sedem. —————. *Æn. X. 1.*
Γα.

Νέκταρ ἀποχόες· τοὶ δὲ χρυσίαις δεπαίεσσι
Διδέχατ' ἀλλήλας, Τρωῖων πόλιν εἰσπορεύοντες.

5 Αὐτίκ' ἐπαράτο Κρονίδης ἐραθίζμενος Ἥρην,
Κερφομίῳς ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·

Δοῖαί μιν Μενελάω ἀεργόνας εἰσὶ θεῶν,

Ἥρῃ τ' Ἀρτεΐῃ, καὶ ἀλαλκομενῇς Ἀθήνῃ·

Ἄλλ' ἦτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσπορεύουσαι

10 Τέρπεςθον τῷ δ' αὖτε φιλομειδῇς Ἀφροδίτῃ

Αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτὰ κῆρας αἰμῶναι·

Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν οἰόμενον θάνατον.

Ἄλλ' ἦτοι νίκη μιν, ἀρηϊφίλῃ Μενελάῳ

Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔρτα·

Nectar ministrabat; illi autem aureis peculis
Excipiebant alter alterum, Trojanorum urbem aspicientes.

5 Tum continuò conabatur Saturniæ irritare Junonem,
Mordacibus verbis subdolis per comparationem loquens:

“Dux quidem Menelao adiutrices sunt dearum,

“Junoque Argiva, & auxiliatrix-potens Minerva:

“At enim ipsæ seorsum sedentes, aspicientes

10 “Oblectantur; huic verò [Paridi] risum-amans Venus

“Semper adest, & ab ipso fata repellit:

“Et nunc conservavit putantem se moriturum.

“Sed-victoria quidem, bellicosi Menelai:

“Nos igitur consultemus, quem exitum habitura sint hæ res:

Ver. 3.—τοὶ δὲ χρυσίοις] Pronuntiabat
tur χρυσίοις. Prima enim corripi non potest.
Vide supra ad β', 268.

Ver. 4. Διδέχατ' ἀλλήλας] Ἦτοι ἰδεῖν
το, προσκύνοντες αὐτοῖς ταῖς δεξιαῖς. — τῷ
δεξιᾷ διδόντες τὸ ποτήριον. *Athenæus*, lib. 1.
cap. 11. Προτίπουν δ' ἀλλήλοις ἔχ' ὥσπερ
ἡμεῖς, (τῷτο γὰρ προσκυνεῖν ἔστιν), ἀλλὰ με-
τὰ τὸν κύφον. “Πλασμένον δ' εἰνεο δέ-
“πας δίδεκτ' Ἀχιλλῆα.” *Id.* lib. 5, cap. 4.
Κυρίως ἐστὶ τῷτο, [προσκυνεῖν], τὸ ἐτέρῳ πρὸ
αὐτοῦ δῶναι πρὸς τὸν. — “Προσάμειν δ'
“οἶνοιο πέπας δίδεκτ' Ἀχιλλῆα.” Πληρῶντες
γὰρ ποτόπινον ἀλλήλους, μετὰ προσκυνεῖν-
σιν. *Id.* lib. 11, cap. 14.

Primaque libato, summo tenus attigit ore;
Tum Bitæ dedit; — ille impiger hausit
Spumantem pateram. — *Æn.* I. 741.

Ver. 6. Κερφομίῳς ἐπέεσσι παραβλήδην.]
Ὁρῶς προσέειπεν, ὅτι ἐραθίζοντες ὁ λόγος ἔσται
καὶ χλευαστικός, καὶ παραβλητικός. Et paulò
superius: Οὐκ ἔστιν ἀπλῶς παραβολὴ καὶ ἀν-
τιθέτασις, ἀλλ' ὥστε ἐραθιστικὴ καὶ κερφομῶς,
ὡς προσέειπεν. Δύο μὲν Μενελάῳ μία δ' Ἀ-
λεξάνδρῳ. Καὶ ἡ μὲν Ἥρῃ. ὡς Ἀρτεΐα, τῷ
Μενελάῳ ἐπαρκεῖν ὀφείλουσα ἡ δὲ Ἀθηνᾶ. ὡς
Ἀλαλκομενῇς. Ἡ δὲ Ἀφροδίτῃ φιλομειδῇς,
καὶ ἡ ἀπ' Ἰλίου. Καὶ ὡς αἱ μὲν νόσφι τῷ

Μενελάῳ κάθονται ἡ δὲ αἰεὶ παρμέμβλωκε.
καὶ αἱ μὲν, θεωρεῖν εἰς τὴν πόλιν τῶν ἀγόντων ἡ
δὲ αὐτὴ “κῆρας αἰμῶναι” συμπαράμεινεν,
“καὶ τὴν ἐξοσάωσεν.” *Porphyrii Quæst. Ho-*
mericæ, 16. *Ariforbanus* voce, διαβάλλει,
(*Ariforbanus*, *op.* 1647,) in eandem fere senten-
tiam utitur, (ἡ Scholiasti in *Ariforbanum* fi-
des sit,) ac *Homerus* hoc in loco voce παρα-
βλήδην; siquidem παραβλήδην subdolis, sive
ἀπαλυστικῶς, interpreteris. Denique quidam
παραβλήδην ita accipiatur, quomodo Latini
dicunt, *limit oculis intueas?*

Ver. 8.—ἀλαλκομενῇς] Quoniam pri-
cessit Ἥρῃ τ' Ἀρτεΐῃ, in eam sententiam pro-
pendo, ut legatur Ἀλαλκομενῇς Ἀθῆνῃ, ad
conservandam analogiam. Ἡ ἐν Ἀλαλκο-
μενῇς, πόλις τῆς Βοιωτίας, τιμαμένη. *Schol.*

Ver. 10. Τέρπεςθον.] *Porphyrius*, loco jam
citato, videtur hanc vocem in secundâ personâ
accepisse; ut sit, *Oblectamini*; Αἱ μὲν νόσφι
τῷ Μενελάῳ κάθονται.

Ibid.—φιλομειδῇς Ἀφροδίτῃ]

—Venus, (nec te sententia fallit,)

Trojanas sustentat opes. — *Æn.* X. 608.

Ver. 12. Καὶ νῦν ἐξοσάωσεν.] Itaque factus
deinceps fractum eo prætextu, quod *casus* sit
scilicet, nec interfectus fuerit Paris.

Ver.

- 15 Ἦ ῥ αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
 Ὀρσομεν, ἣ φιλότῃλα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
 Εἰ δ' αὖτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
 Ἦτοι μὲν οἰκέοιτο πόλιν Πριάμοιο ἀνακτοῦ,
 Αὖτις δ' Ἀρτεῖν Ἑλένην Μενέλαος ἀγοῖο.
- 20 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυζαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρην
 Πλησῖαι αἶγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδασθῆν.
 Ἦτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, εἴδ' τι εἶπε,
 Σκυζομένη Διὶ πατρὶ, χόλος δὲ μιν ἄγριος ἦρε·
 Ἥρην δ' ἐκ ἔχαδε σῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
- 25 Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον εἶπες;
 Πῶς ἐθέλεις ἄλιον θεῖναι πόνον, ἥδ' ἀτέλεσον
 Ἰδρῶθ', ὃν ἰδρῶσα μόγῳ; καμέτην δὲ μοι ἵπποι
 Λαὸν ἀγειρέσῃ, Πριάμῳ κακὰ, τοῖό τε παῖσιν.
 Ἔρδ'· ἀτὰρ ἔτοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
- 30 Τὴν δ' μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Δαιμονίη, τί νύ σε Πριάμος Πριάμοιο τε παῖδες

15 "Utrum rursus bellumque perniciosum & certamen grave

"Excitemus, an amicitiam inter utroque conciliemus.

"Quod si ita hoc omnibus gratum & jucundum sit,

"Omnino utique habitetur urbs Priami Regis,

"Retrad autem Argivam Helenam Menelaus abducatur.

20 Sic dixit: Compresis verò labris gemebant Minervaeque & Juno:

Propinque hæ utique sedebant, malaque Trojanis cogitabant.

At Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,

Irata Jovi patri, ira enim ipsam sæva tenebat:

Juno verò non continuit in pectore iram, sed respondit;

25 "Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?

"Quomodo vis vanum reddere laborem, & sine fructu

"Sudorem, quem sudavi præ labore? defatigati sunt mihi & equi

"Copias cogenti, Priamo mala, ejusque filiis.

"Fac; at nequaquam omnes comprobamus dii cæteri.

30 Huic autem valde indignatus respondit nubes-cogens Jupiter;

"Improba, quæ tibi Priamus Priamique filii

Ver. 18. Ἦτοι μὲν οἰκέοιτο] Pronuntiat, οἰκέοιτο. Cæterum *Barnesius* hic edidit, μὲν. Quod tamen nihil opus: Vide ad 4, 51. Optimèque respondit μὲν, sequenti ἡδὲ.

Ver. 21. Πλησῖαι αἶγ' ἥσθην] Qui istud ya omiserit, sentiet tandem quam ad sententiam planè non fit supervacaneum.

Ver. 24. Ἥρην δ' ἐκ ἔχαδε] Tum regia Juno Aἶα furore gravi; Quid me alta silentia cogis Rumpere? ——— *Æn.* X. 62.

Alii hic legunt, Ἥρην δ' ἐκ ἔχαδε. Quod perinde est.

Ver. 27. Ἰδρῶθ', ὃν ἰδρῶσα] Quæ ratione, ὃν, hic producat; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 30. —νεφεληγερέτα] Vide suprâ ad 4, 175.

Ver. 31. Δαιμονίη] Vide suprâ ad 8, 190.

Ibid. —τί νύ σε Πριάμος] Quid meus *Æneas* in te committere tantum.

Quid Troës potuerit? ———

Æn. I. 235. *Ver.*

- Τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
 Ἰλίῃ ἐξαλαπαῆσαι εὐκτίμενον πτολίεθρον ;
 Εἰ δὲ ζῷ γ', εἰσελθῆσα πύλας κ' ταίχεα μακρὰ
 35 Ὀμὸν βεβρωῖθαις Πριάμῳ Πριάμοιό τε παῖδας,
 Ἄλλες τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
 Ἐρξον, ὅπως ἐθέλεις, μὴ τῷτό γε νεῖκος ὀπίσσω
 Σοὶ κ' ἐμοὶ μεγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
 Ἄλλο δὲ τοι ἔρσω, ζῷ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο (ῥῆσιν)
 40 Ὅππότε κεν κ' ἐγὼ μεμαῶς, πάλιν ἐξαλαπαῆσαι
 Τὴν ἐθέλω, ὅθι τοὶ φίλοι ἀνέρες ἐκτεγνάσσι,
 Μῆτι διαρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλὰ μ' εἴσαι

“ Tanta mala faciunt, quod indefinenter cupis

“ Illi evertere bene-aedificatam urbem?

“ Quod si tu, ingressa portas & muros altos,

35 “ Crudum voraveris Priamum Priamique filios,

“ Caeterisque Trojanos; tunc fortasse iram saturaveris.

“ Fac, quomodo vis; ne haec contentio posthac

“ Tibi & mihi magna concertatio inter utrosque sit.

“ Aliud autem tibi dicam, tu verò in precordiis reponeturis;

40 “ Si quando & ego ardens, urbem excindere

“ Aliquam voluero ubi tibi dilecti homines nati sunt,

“ Ne remoreris meam iram, sed me permittas:

Ver. 35. Ὀμὸν βεβρωῖθαις] Hinc apud Xenophontem: Τόσσα, ἢ πως δυσημαθα, κ' ἄμαρ δὲ καλαφαλῶν. Κύριον Ἀνακτορ. lib. 4. f. 3. Et, — τὸ μὴ ἔχ' ἰδίως ἂν κ' ἐμὸν ἰσθλῆιν αὐτῶν. Ἑλληνικ. lib. 3.

Ver. 39. — (ζῷ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο (ῥῆσιν.)] Vide supra ad 4, 297.

Ver. 41. Τὴν ἐθέλω] Videntur mihi hoc minùs rectè acceperisse ii, qui vertunt: Quam volo. Constructio enim huiusmodi est: Si quando & ego vehementer urbem excindere istam (scil. aliquam istarum) voluero, &c.

Ibid. — ἐκτεγνάσσι] Al. ἐκτεγνάσσι.

Ver. 42. — διαρίβειν] Vide supra ad 4, 309.

Ibid. — ἀλλὰ μ' εἴσαι.] Fœdissime in hoc vocabulo Homerus permultis in locis deturpavit Barnabus, scribendo εἴσαι, εἴσω, & similia; quæ erant omninò scribenda, εἴσαι, εἴσω, &c. Ignoravit nimirum Vir eruditus, vocem εἴσω, (aliasque item omnes in ἄω purum definientes,) secundam & in Futuro & in Aoristo primo Semper producere. Liqueat hoc ex Scriptoribus scenicis, quorum elocutio Sermoni propior est, & quibus proinde poetica illa literarum geminatio rariùs est licita.

Οὐ φασ' εἴσαι τάνδε τὴν νεκρὸν τοφῆς.

Sophocl. Ajax. v. 1344.

Οὐκ ἔστιν εἴσω ὅδ' ἢ ἐνὶ φρεσὶ βοῶς.

Id. Electr. v. 631.

Οὐκ ἔστιν εἴσω τήνδε γὰρ οἰκῆν ἔστι.

Eurip. Phœniss. ver. 1583.

Ἀκούσας' εἴσας μάστιγι θυσιόμαλα.

Ibid. v. 978.

Μίαν με μείναι τήνδ' εἴσω ἡμέρας.

Id. Media, v. 340.

Καί μ' ἂν ἄπειδ' ἴθνην, ἂδ' εἴσω (ζῷ).

Id. Alex. v. 621.

Χαμεῖ μ' εἴσω αὐτὰ ταῦτ' ἐφροντίσαι.

Aristoph. Nub. v. 697.

Τὰ δ' ἄλλ' εἴσω, ταῦτα κὰν πείθεσθαι μοι.

Id. Euclosia. v. 239.

Οἶον δὲ πινὴν ἂν εἴσω Πρέμνιον.

Id. apud Albenacum, lib. 1. c. 2.

Quæ Virum doctum hic in errorem induxerunt, huiusmodi sunt:

1. “ Certissimum, inquit, τὸ εἴσω, πο-
 “ diam corrigere, vel ex unico hoc loco.” O-
 dyss. φ', 233.

Οὐκ εἴσωσιν ἱμοὶ θάμναι βιὸν ἢ φάρμακον.
 At non advertit Vir eruditus, syllabas se hic in unam coalescere; & pronuntiatum fuisse, ζῷ ἄουσιν ἱμοὶ: Eadem ratione scilicet, ac in sequentibus:

Ἄρτιον

- Καὶ γὰρ ἔγω' ζοὶ δῶκα ἱκὼν αἰέποντί γε θυμῷ.
 Αἰ γὰρ ὑπ' ἡελίῳ τε καὶ ἔραυνῷ ἀγαρόεσσι,
 45 Ναιετάουσι πόλεις ἐπιχθονίαν ἀνθρώπων,
 Τάων μοι πέρι κῆρι τίσκετο Ἴλιος ἱρή,
 Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ὕμμευ Πριάμου.
 Οὐ γὰρ μοι ποτὲ βωμὸς ἰδαῖο δαιτὸς εἴσθης,
 Λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
 50 Τὸν δ' ἡμέτε' ἔπειτα βοῶπις πύτνια Ἥρη·

“Etenim ego tibi *urbem hanc* dedi volens invito animo.

“*Quæ* enim sub soleque & cælo stellifero

45 “*Habitantur* urbes terrestrium hominum,

“*Harum à me* maximè ex animo honorabatur *Iliam* sacram,

“Et *Priamus*, & *populus* hæstæ-fraxinæ-periti *Priami*.

“*Non enim* mihi unquam ara carebat epulis convenientibus,

“*Libationisque*, nidoréque: hunc enim sortiti sumus honorem nos.

50 Huic autem respondit deinde magnis oculis veneranda Juno;

Ἄριστον εἴμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' ἔα ἱεὺς Παλλὰς
 Ἀθήνη. *Iliad.* 6, 256.

Ἄλλ' ἑμὲ μιν παρῶτα παραβῆλθαι πειθήσοι.
Ibid. 2, 344.

Ἄψ' ἀναστὴν ἐς δαίμον, ἐπὶ χ' ἑμὲ μιν παρῶ-
 μοι. *Ibid.* 6, 402.

Similiter apud Latinos,

Uno eodemque igni, ———

Virg. Eclog. VIII. 81.

Una eisdemque viâ, ——— *Æs.* X. 437.

Uno eodemque tulit partu, ———

Æs. XII. 347.

2d. Quâ ratione Vir eruditus suprâ, in
 γ, περ. 223, rectè edidit *ἱέρουσι*, quod olim
 scriptum fuerat *ἱέρουσι*; eâdem ratione & hic
ἱέρουσι restitutum existimavit, quod olim
 scriptum fuerat *ἱέρουσι*. At horum duorum
 vocabulorum longè diversa est ratio. Nam
 innumera sunt verba in *ἱέρουσι* & *ἱέρουσι*, quæ pe-
 nitimam & Futuri & Aoristi primi semper
 corripunt; *nonnulla* etiam in *ἱέρουσι* impurum
 definitia, ut *γαλάω*, *γαλάω*. At quæ in
ἱέρουσι definiunt, ut *ἱέρουσι*, *βοάω*, *ἱέρουσι*,
δαίμασι; ea omnia & Futurum & Aoristum
 semper producant. Vide suprâ ad 4, 67.

3io. Fraudem (ut opinor) viro erudito fe-
 cit versiculus iste, *Iliad.* 2, 299;

Οὐδὲ μὲν ἔδδ' Τρῶας ἀγένορας εἶπεν· Ἐκλῶς·
 ubi, ex suprâ dictis, manifestò legendum,

Οὐδὲ μὲν ἔδδ' Τρῶας ἀγένορας εἶπεν· Ἐκλῶς.
 Similis error irreprelat, ex ignoratâ profodiâ,
Odys. 2, 303;

Τηθύαν, τιμὴν δὲ λελόχῃσιν ἴσα δαΐσει·
 quo in loco ipse *Barnesius* rectè restituit,

— τιμὴν δὲ λελόχῃσιν ἴσα δαΐσει.
 Denique similis error etiamnum infedit, *Iliad.*
 6, 224;

— ἔντύνοντο ἄριστον·

& *Odys.* 2, 2;

Ἐντύνοντο ἄριστον εἴμ' ἔδδ'· ———

quibus in locis necessariò legendum est,

— ἔντύνοντο ἄριστον· Ἐκλῶς.

Ἐντύνοντο ἄριστον εἴμ' ἔδδ'.

Nam ἄριστον, *prandium*, *primam* prædicat &
 “*Ἐκλῶς* εἴμ' ἔδδ'· ἀντίμ' ἀντίμ'· *Διολογία*.

Thucyd. *Idyll.* XV. 146.

* Καὶ πρὸς τούτους ἀριστὸν ἐντύνοντο
 προσέμαζον. *Διολογία*. *Idyll.* 312.

— ἐντύνοντο ἀριστὸν· *Id.* 312.

Ἐπὶ τοῖσδε τὸς ἀριστὸν εἴμ' ἔδδ'· *Id.* 312.

Ἄριστον ἀριστὸν εἴμ' ἔδδ'· *Id.* 312.

Ἄριστον ἀριστὸν εἴμ' ἔδδ'· *Id.* 312.

Ἄριστον ἀριστὸν εἴμ' ἔδδ'· *Id.* 312.

Ἄριστον ἀριστὸν εἴμ' ἔδδ'· *Id.* 312.

Ἄριστον ἀριστὸν εἴμ' ἔδδ'· *Id.* 312.

Ἄριστον ἀριστὸν εἴμ' ἔδδ'· *Id.* 312.

Ἄριστον ἀριστὸν εἴμ' ἔδδ'· *Id.* 312.

Ἄριστον ἀριστὸν εἴμ' ἔδδ'· *Id.* 312.

Et apud *Albiu*, *Id.* 1. c. 9, rectè scrip-
 tus occurrit Versus ipse *Homericus*,

Ἐντύνοντο ἄριστον· *Odys.* 2, 2.

Ver. 43. — δῶκα ἱκὼν ἀέποντί γε θυμῷ]

Δοκεῖ δὲ πρὸς ἑκαστὸν εἶναι τὸ ἱκὼν, τῷ, ἀ-
 ποντί γε θυμῷ· inquit Schoffastæ. Δοκεῖ
 λαὸς [immodè verò *improbitatè*] ὁ Τρῶας, ἑκα-
 στὸν εἶναι τὸ ἀέποντι τὸ ἐν τῷ “ δῶκα,”

ἑκαστὸν τὸ ἀέποντι, ἑκαστὸν δῶκα ἱκὼν ἀέποντι
 “ γε θυμῷ.”

Ver. 44. — δῶκα ἱκὼν ἀέποντι.]

— stellantis regia cæli. *Æs.* VII. 210.

— cælum stellis fulgentibus aptum.

Æs. XI. 202.

Ver. 45. Ναιετάουσι] Vide suprâ ad 6, 642.

Ver. 48. Οὐ γὰρ μοι ποτὲ]

— evertere gentem

Immeritam visum superis. — *Æs.* III. 2.

Ibid. — δαιτὸς εἴσθης] Vide suprâ ad 4, 468.

- Ἦτοι ἔμοι τρεῖς μὲν πολὺ φίλῳαί εἰσι πόλῃται,
 Ἀργεῖα τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκῆνη·
 Τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπεχθῶναι περὶ κῆρι·
 Τάων ἔτι ἐγὼ πρόσθ' ἴσαμαι, εὐδὲ μελαίρω.
- 55 Εἶπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ ἐκ εἰῶ διαπέρσαι,
 Οὐκ αἰνῶ φθονέω· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐσσι.
 Ἀλλὰ χρεὶ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον ἐκ ἀτέλεσον·
 Καὶ γὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, γένε' δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν Κοί·
 Καὶ με πρὸς τυαίτην τέκετο Κρόν' ἀγκυλομήτης,
- 60 Ἀμφοτέρων, γενεῇ τε, καὶ ἔνεκα Σὴ παράκοιτις
 Κεκλήμαι· Σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦθ' ὑποείζομεν ἀλλήλοισι,
 Σοὶ μὲν ἐγὼ, Σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' εἴησιν θεοὶ ἄλλοι
 Ἀθάνατοι· Σὺ δὲ θάσσοις Ἀθηναίῃ ἐπιεῖλαι,
- 65 Ἐλθὼν εἰς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοσιν αἰνὴν,
 Παιρῶν δ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαυτας Ἀχαιεὺς
 Ἀρξῶσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκα δηλῆσασθαι.
 Ὡς ἔφατ'· εὐδ' ἀπὶ βῆσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Αὐτίκ' Ἀθηναίῃ ἔπεια πειρόεντα πρῶσθηδά·

“ Certè mihi tres quidem multò dilectissimæ sunt urbes,

“ Argolicæ, Sparticæ, & latas vias habens Mycenæ:

“ Hæc excinde, quando tibi invidis fuerint animo.

“ Hæc non ego propugno, nec invideo tibi.

55 “ Quamvis enim inviderem & non sinerem excindere,

“ Nihil profecerim invidendo: quoniam multò potentior es.

“ Sed oportet & meum facere laborem non irritum:

“ Nam & ego dea sum, genus autem mihi inde, unde tibi:

“ Et me maximè venerandam genuit Saturnus versutus,

60 “ Utrumque, tum quod ad genus, tum quod tua conjunx

“ Vocor: tu autem omnes inter immortales regnas.

“ Verùm enimvero in his quidem concedemus nos inter nos,

“ Tibi quidem ego, tu autem mihi: sequentur autem dii cæteri

“ Immortales: Tu verò ocyds Minervæ manda,

65 “ Ire in Trojanorum & Achivorum pugnam gravem,

“ Conarique, ut Trojani gloriâ-elatos Achivos

“ Incipiant priores præter fœdera lædere.

Sic dixit; neque non paruit pater hominumque & deorum:

Protinus Minervam verbis alatis allocutus est;

Ver. 53. Τὰς διαπέρσαι.] Verbum, διατί-
 σαι, in hoc versu; & ἐπιεῖλαι, infra in ver-
 su 64; infinitivum accipiunt, loco impera-
 tivi. Ἀναρίμφαλον, inquit in utroque loco
 Scholiastes, ἀντὶ προσκλήσεως. Equidem,
 quare utrobique non legatur imperativum,
 διατίσσαι & ἐπιεῖλαι, nihil video.

Ver. 61. Κεκλήμαι.] Vide supra ad 4, 37.

Ver. 66. Παιρῶν δ', & κεν]

Aut tu bella cie, conceptumque excute
 fœdus. Æn. XII. 158.

Ver. 68. — εὐδ' ἀπὶ βῆσε πατὴρ] Vita-
 perat hoc Plato, de Republ. lib. 2. Vide au-
 tem supra ad ver. 12; & ad γ', 380.

Ver. 69. — ἔπεια πειρόεντα] Vide supra
 ad 4, 201.

Γα.

- 70 Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἔλθε' μετὰ Τρῶας κ' Ἀχαιῆς·
 Πειρᾶν δ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας, Ἀχαιῆς,
 Ἀρξῶσι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσασθαι.
 Ὡς εἰπὼν, ὥτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
 Βῆ δὲ κατ' ἐλύμπιοιο καρῆνων αἶζασα.
- 75 Οἶον δ' ἄερα ἦκε Κρόνους παῖς αἰκυλομήτεω,
 Ἥ ναύτησι τέρας, ἥε στρατῷ εὐρέϊ λαῶν,
 Λαμπρόν· τῇ δέ τε πολλοὶ ῥ' ἀπὸ Σπινέηνος ἱέναι·
 Τῷ εἰκυῖ ἦ' ἔζεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη·
 Καὶ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον· θάμβῳ δ' ἔχεν εἰσφορώμεσσι
- 80 Τρῳάας δ' ἵπποδάμεις, κ' εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς.
 Ὡδὲ δέ τις εἰπεσκεν ἰδὼν ἐς πηλοσίου ἄλλον·
 Ἥ ῥ' αὖτις πόλεμος τε κακὸς κ' φύλοπις αἰνῇ
 Ἔσσειαι, ἥ φιλότῃλα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
 Ζεὺς, ὅς' ἀνθρώπων ταμὴς πολέμοιο τέτυκται.

70 "Citò admodum ad exercitum vade, ad Trojanos & Achivos,

"Et conare, ut Trojani gloriâ-elatos Achivos

"Incipiant priores præter fœderâ-lædere.

Sic fatus, instigavit antea propensam Minervam :

Descendit verò ea ab Olympi verticibus ferinans.

75 Qualem autem stellam mittit Saturni filius versuti,

Aut nautis portentum, aut exercitui lato populorum,

Splendidam; ex ea autem multæ scintillæ emittuntur :

Huic similis impetu ferebatur in terram Pallas Minerva,

Defiliitque in medium: stupor autem terebat aspicientes,

80 Trojanosque equorum domitores, & benè ocreatos Achivos,

Sic verò aliquis loquebatur intuitus in propinquum alium;

"Sanè rursus bellumque perniciosum & pugna gravis

"Erit, vel amicitiam inter utrosque statuit

"Jupiter, qui inter homines arbiter belli est.

Ver. 74. — αἶζασα]

Illa viam celerans —

— cito decurrit tramite virgo.

Æs. V. 609.

Ver. 75. Οἶον δ' ἄερα] Non τὸν λεγόμενον Κεραῖον, ut Scholiastæ malè; sed *Sisla* *trajectionem*,

Quæ si non cecidit, potuit cecidisse videri.

Porro, ridiculos planè hoc in loco Scriptor

Gallicus *Terrasson*: "Voilà, *irquit*, un l'hé-

"nomene absolument inconnu *jous le Nom*

"*d'Astre*, tel que le donne Homère; mais

"je veux qu'il ait paru quelquefois comme

"*Meteor*, quoique je n'en aye aucune

"connoissance, *Dissert. Critiq. sur l'Iliade*.

Part. 4. *chap.* 5.

Ver. 78. τῷ εἰκυῖ] Legit Scholiastæ, τῷ

ἰαίν. Ex versu 86, ut videtur.

Ver. I.

Ver. 81. Ὡδὲ δέ τις εἰπεσκεν] Quæ ratione vox, τις, hic producatur; & infra, ver. 85; itemque ultima, in voce ἀνδρῖ, ver. 86; vide supra ad 4, 51.

Ver. 82. — φύλοπις αἰνῇ Ἔσσειαι, ἥ φιλότῃλα] "Un préface ridicule, cet astre, "qui promet la guerre ou la paix; car il "vaudroit autant, qu'il n'eût point paru." *Terrasson. Dissert. Critiq. sur l'Iliade. Part. 4. chap.* 6. sed erravit hic ingenium nimis acutum. Hoc enim aiunt milites; *rem non amplius in incerto fore; quippe signum dedisse formis, aliquid jam apud se statutum atque decretum; statim intellecturos, Pannu futura sit an bellum.*

Ver. 84. — ἀνθρώπων] Conjecit Domina Dacier, scribendum ἀνθρώποις. De τίτωσσαι, vide ad 4, 37.

M

Ver.

- 85 Ὡς ἄρα τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
 Ἡ δ' ἀνδρὶ ἱκέλη Τρώων καλεῖδυσσάθ' ὅμιλον,
 Λαοδόκῳ Ἀνθηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
 Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενῃ, εἴ περ ἐφεύροι·
 Εὖρε Λυκάονα υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερὸν τε,
 90 Ἐσαότ' ἀμφὶ δέ μιν κραίεραὶ σίχες ἀσπιστῶν
 Λαῶν, οἳ οἱ ἔποντο ἀπ' Αἰσθήποιο ρόων·
 Ἀλγῆ δ' ἰσαμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἡ γὰρ νύ μοι τι πῖθοιο, Λυκάονα υἱὲ δαΐφρον,
 Τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπρόσμεν ταχὺν ἰόν·
 95 Πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν κ' κῦδ' ἄροιο,
 Ἐκ πάντων δὲ μάλιστ' Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
 Τῷ κεν δὴ πᾶμπρωτα πᾶρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροισ,
 Αἷ κεν ἴδῃ Μενέλαον ἁρήϊον, Ἀτρέα υἱόν,
 Σῶ βελεῖ δμηθέηα, πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλγεεινῆς.

85 Sic utique aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque.

Illa verò viro similis Trojanorum subiit multitudinem,

Laodoco Antenoridae, forti bellatori,

Pandarus deo similem quærens, sicubi inveniret:

Invenit Lycaonis filium laudatūque fortemque,

90 Stantem: circaque ipsum fortes ordines clypeatorum

Militum, qui ipsum secuti fuerant ab Æsepi fluentis:

Prope autem stans, verbis alatis allocuta est;

“Nunquid mihi parueris, Lycaonis filii bellicose?”

“Averes anē Menelao immittere velocem sagittam?”

95 “Ab omnibus utique Trojanis gratiam & gloriam reportares,

Inter omnes verò maximè ab Alexandro rege:

“A quo profectò imprimis luculenta dona ferres,

“Si viderit Menelaum Mavortium, Atrei filium,

“Tuo telo domitum, rogam consendentem tristem.

Ver. 86. Ἡ δ' ἀνδρὶ ἱκέλῃ]

—formam assumulata Camerti,

In medias dat sese acies.

ÆN. XII. 224.

Ibid. —καλεῖδυσσάθ'] Sic infra κ', 517.

Alii καλεῖδυσσάθ' & καλεῖδυσσάθ'. A verbo δύσσεμαι: Quod & alibi usurpatur.

Ver. 88. Πάνδαρον ἀντίθεον, —ἀμύμονά τε] Non, omni virtute præcellentem; erat enim perfidus: sed τοξικῆς scientiâ singulari peritum.

Ver. 89. Εὖρε] Orationis τὸ ἀντιθέλον, celeritatem indicat Minervæ.

Ver. 92. Ἀλγῆ δ' ἰσαμένη —προσηύδα.] Non malè hic Scholiastes: Ἀθηνᾶν δὲ τὴν ὑποληστικὴν τὴν λοισχυρὴν αὐτῇ Πανδάρῳ. Αὐτὸς γὰρ πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα διαλογίζετο· ἀπι-

στοι γὰρ Λυκάονος, ὡς & Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ. Vide supra ad κ', 194. Rectè itaque & Phalaribus: Ἡ γὰρ ἔχ' ὅρας — τὴν Ἀθηνᾶν, ἐπὶ πᾶσι βύβλιν τὴν Ἀχαιῶν, τὸν Ὀδυσσεὺς παρακαλῶσαν; ὅτι (ὡς) ταῖς ὅρας, τὸν Πάνδαρον ζητῶσαν; ὅτι τρέψασθαι τὸς Τρῶας, ἐπὶ τὸν Διομήδην βαλίζουσαν; Ὁ μὲν γὰρ, ὑμῶν & μάχης· ὁ δὲ, τοξικῆς, ἢ ἀντιθέου· ὁ δὲ, διὸς εἰπεῖν, ἢ φρόνιμος. De Pythie Oraculis.

Ver. 94. Τλαίης κεν] Nonnulli hoc ita accipiunt, ut sit interrogatio: Nec malè. Vir doctissimus Henric. Stephanus, sine interrogatione legere malit. Quod rectè fieri poterit, nec tamen quicquam opus sit ut in præcedenti versu scribatur, Εἰ γὰρ νύ μοι, &c.

Ver.

- 100 Ἄλλ' ἄγ' οἷευσον Μενελάω κυδαλίμοιο·
 Εὐχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενεῖ, κλυτοτόξω,
 Ἀρνῶν προιογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἐκατόμβην,
 Οἰκαδὲ νοσήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελεΐης.
 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πειθεῖν.
 105 Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον εὐξοον, ἰξάλας αἰγὸς
 Ἀλρίξ, ὃν ῥα ποτ' αὐτὸς, ὑπὸ σέρνοιο τυχήσας,
 Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεμένον· ἐν προδοκῆσι,
 Βεβλήκει πρὸς σῆθον· ὃ δ' ὕπτιον ἔμπεσε πέτρῃ.
 Τῷ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἐκκαϊδεκάδωρα πεφύκει·
 110 Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκλων,
 Πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην·
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενον, ποτὶ γαίῃ

- 100 "Quin age, sagittâ-pete Menelaum gloriâ-sublimem :
 "Vove autem Apollini in-Lyciâ-genito, arcu-inclyto,
 "Agnorum primogenitorum te sacrificaturum inclytam hecatombem,
 "Domum reversum sacrae in urbem Zeleæ.
 Sic dixit Minerva, huic autem animum dementi flestebat.
 105 Statim eduxit arcum perpolitum, factum ex salaci capro
 Agrestis, quem quondam ipse, sub pectore consecutus,
 E rupe exeuntem excipiens in insidiis,
 Percusserat in pectus : hic autem supinus cecidit in petram.
 Hujus cornua ex capite sexdecim-palmarum nata erant :
 110 Atque hæc quidem elaborans cornuum-politor aptaverat faber,
 Totumque cum rectè levigasset, autem imposuit apicem :
 Et hunc quidem arcum Pandarus scitè disposuit, cum tetendisset, ad terram

Ver. 101. — Ἀπόλλωνι Λυκηγενεῖ.] Τὴν γὰρ θεὸν τῶτον τεχθῆναι φασὶ τῆς Λυκίης μέλα-
 λήσεως τὸ εἶδος εἰς λύκαιναν. — Ταύτῃ τοι
 ἢ ἢ Δελφοῖς ἀνακίσθαι λύκον πᾶνυσμαι
 χαλκῶν, τὰν τῆς Ἀπὸ τῆς ὁδῆς αὐτὴν αὐτὴν
 ἔλκον. — Ἀπόλλωνι Λυκηγενεῖ,
 " quod significat τῷ γεννῶντι τὴν λύκην."
 Macrob. Saturnal. lib. I. cap. 17.
 Ibid. — κλυτοτόξω] Arcitenens. Æn.

III. 75.

Ver. 102. — ῥέξειν] Vide suprâ ad 4,

444.

Ver. 104. — τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πειθεῖν.]
 Pandarē, qui quondam, jussus confundere
 sædus,

In medios telum torisisti primus Achivos.
 Æn. V. 496.

Vide suprâ ad ver. 92, & ad ver. 12.

Ibid. — ἄφρονι.] Εὐ δὲ ἢ ταῖς ἀπὸ τῆς

στοι χεῖται Ὀμηρῶ. καθάπερ τινὰ ψῆφον
 ἰδίαν ἐπιφέρειν τοῖς παρατορμῶν τοῖς ἐν λειομένους
 — " τῷ δὲ φρένας Ἀφρονι πειθεῖν." Pta-
 tarch. de audiend. Poëtis.

Ver. 105. — ἐσύλα.] Eduxit è thecâ ;
 quæ appellabatur γορντῆς, Odys. φ', 54.

Ver. 107. Πέτρης ἐκβαίνοντα]
 Ecce feræ saxi dejectæ vertice capræ.

Æn. IV. 152.

Ver. 109. — ἐκκαϊδεκάδωρα] Contendit
 Porius, binorum hîc, non singulorum cor-
 num, longitudinem denotari. Ne scilicet
 longior esset Arcus, quàm qui manibus trac-
 tari posset. At quid opus, obsecro, ut cornu
 ipsum, quàm esset longum, longitudine ad-
 æquaret Arcus?

Ver. 110. — ἤραρε] Non à præterito me-
 dio ἤραρε, sed ab aoristo ἤραρον. Vide suprâ
 ad 4, 37 ; & ad β', 810.

Ver. 111. — χρυσέην] Pronuntiabatur
 χρυσῶν. Vide suprâ ad β', 268.

Ver. 112. Καὶ τὸ μὲν] τόξον.

Ibid. — ποτὶ γαίῃ] ἄλλ. ποτὶ γαίῃ.

- Ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ, ῥάκεα ῥέθρον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
 Μὴ πρὶν ἀναίξειαν ἀρήϊον υἱὲς Ἀχαιῶν,
 115 Πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ὁ ῥύλα πῶμα φαρέτρης· ἐκ δ' ἔλετ' ἰὸν
 Ἀβλήτα, πηρόεντα, μελαινῶν ἔρμ' ὀδυνάων
 Αἴψα δ' ἐπὶ νευρῇ καλῆκόσμει πικρὸν οἶζον,
 Εὐχέλο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενεῖ, κλυτοτόξῳ,
 120 Ἀργῶν πρωτογόνων ῥέζειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
 Οἴκαδε νοσήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελεΐης·
 Ἐλκε δ' ὁμῶ γλυφίδας τε λαβὼν, καὶ νευρα βόεω·
 Νευρὴν μὲν μαζῶν πέλασεν, τόξῳ δὲ ῥίδηρον.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοφερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
 125 Λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἄλλο δ' οἶσός

Inclinans; ante autem scuta tenebant strenui socii,

Nè prius confurgerent in eum Mavortii filii Achivorum,

115 Quam percussus esset Menelaus Mavortius, propugnator Achivorum.

Porro ille detraxit operculum pharetræ, exemitque sagittam,

Nondum in quenquam conjectam, pennatam, profundorum causam validam dolorum;

Stاتمque ad nervum aptavit acerbam sagittam,

Vovitque Apolloni in Lycia genito, arcu-inclito,

120 Agnorum primogenitorum se sacrificaturum inclitam hecatomben,

Domum reversum sacrae in urbem Zeleæ.

Traxit autem simul crenasque sagittæ prehenfas, & nervos bubulos.

Nervum quidem mammæ admovit, arcui autem ferrum.

Porro postquam rotundum magnum arcum tetenderat,

125 Striduit arcus, nervus autem valde sonuit, salitque sagitta

Ver. 113. Ἀγκλίνας] Vide suprâ ad 4, 309.

Ibid. — πρόσθεν δὲ ῥάκεα] *Al. ῥάκεα*.
 Quod pronuntiatu idem est. At ῥάκεα vide-
 tur antiquior esse scriptio.

Ver. 116. Αὐτὰρ ὁ ῥύλα πῶμα φαρέτρης]

— auratâ volucrum Threissâ sagittam.

Deprompsit pharetrâ, cornuque insensate-
 tendit. *Æn.* XI. 858.

Ver. 117. — μελαινῶν ἔρμ' ὀδυνάων.]
Barnesius novè edidit, μελαινῶν. Sed scri-
 bendum existimo, μελαινῶν. Quod enim
 olim scriptum erat, μελαινῶν, vix ac ne vix
 quidem ullâ cum analogiâ (absorptâ â longâ)
 poterat enuntiari μελαινῶν.

Ver. 118. Αἴψα δ' ἐπὶ νευρῇ] Quâ ratione
 vox, ἐπὶ, hîc ultimam producat; item βέ-
 λος, ver. 129: Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 119. Εὐχέλο δ' — Ἀργῶν πρωτογόνων]

— Audacibus annue cæptis:

Ipsetibi ad tua templa feram solemnia dona,

Et statuat ante aras auratâ fronte juven-
 cum *Æn.* IX. 625.

Ibid. — Λυκηγενεῖ] Vide suprâ ad ver. 101,

Ver. 122. Ἐλκε δ' ὁμῶ γλυφίδας.]

— nerveoque obversus equino

Contendit telum; diversaque brachia docens

Constitit — *Æn.* IX. 622.

Et duxit longè; donec curvata coissent

Inter se capita, & manibus jam tangeret
 æquis

Lævâ aciem ferri, dextrâ nerveoque papil-
 lam. *Æn.* XI. 860.

Ver. 123. Νευρὴν μὲν μαζῶν πέλασεν,
 τόξῳ δὲ ῥίδηρον.] *Macrobii* versum hunc cum
 versibus tribus jam novissimè à *Virgilio* citâ-
 tis comparans; “ totum, inquit, rem quanto
 “ compendio lingua ditiôr explicavit! vellet,
 “ licet periculo usus, idem tamē dixit.” Lib.
 5. cap. 3. Cæterum de profundâ vocis πύ-
 λασεν, vide suprâ ad 4, 140.

Ibid. — ῥίδηρον] *Virgilio*, acies ferri;
Livio, aculeus agnitæ.

Ver. 124. Αὐτὰρ ἐπειδὴ] Vel, Αὐτὰρ ἐπὶ
 δὴ ad numeros, rotundiùs.

Ver. 125. Λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν]
 — sonat unâ leviser arcus,

Et

Ὄξυελλῆς, καθ' ὁμίλου ἐπιπτεῖσθαι μενεαίνων.

Οὐδὲ ζέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο

Ἀθάναι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,

Ἡ τοι πρόσθεν γᾶσα, βέλῳ ἐχεπευκὲς ἄμυνεν.

130 Ἡ δὲ τούτου μὲν ἔρπεν ἀπὸ χροῶς, ὥς ὅτε μήτηρ

Παιδὸς ἔρπει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξατο ὕπνῳ.

Αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστῆρ' ὀχῆες

Χρύσειοι ζύνεχον, καὶ διπλόῳ ἤνθηο θώρηξ·

Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς οἰσός.

135 Διὰ μὲν ἄρ' ζωστῆρ' ἐλθάτο δαιδαλέοιο,

Καὶ διὰ θώρηκ' πολυδαίδαλε ἡρήρεισο,

Acutam-habens cuspidem, in turbam advolare cupiens.

Neque tui, Menelaë, dii beati obliti sunt

Immortales, prima autem Jovis filia prædatrix,

Quæ ante te stans, sagittam mortiferam depulit.

130 *Hæc verò tantum inhibuit à corpore, ut cùm mater*

A filio, arcet muscam, quandò dulci sepitus est somno.

Ipsa verò eo direxit, ubi baltei annuli

Aurei constringebant id, & duplex obtendebatur thorax:

Incidit itaque in balteum benè-aptatum acerba sagitta:

135 *Et per balteum quidem adacta est affabrè-factum,*

Et per thorscem artificiosè factum infixæ est,

Et fugit horrendum fridens elapsa sagitta.

Æn. IX. 631.

Extremplod teli stridorem, aurisque sonantes

Audit unâ. — *Æn. XI. 863.*

Cæterum de voce istâ, λῆξι, quàm singu-

larem habeat vim, ita *Quintilianus*: “*Mini-*

me, inquit, Nobis concessa est ὀνομασποία;

“Quis enim ferat, siquid simile illis merito

laudatis, λῆξι βιός, & λῆξι ὀφθαλμοί,

“rogere-audeamus?” Lib. I. cap. 5. Vide

infra ad ver. 455.

Ver. 126. — μενεαίνων] De hæc voce,

Aristoteles: κίχρηται Ὀμηρ' ὡς λαχὼ τῷ,

τὰ ἄψυχα ἐμψυχα γένοι, διὰ τῆς μεταφορᾶς·

ἔν τῷσι δὲ, τὸ ἐνέρευσαν ποιεῖν, εὐδοκίμαί·

οἶσιν τοῖσδε, — “ἐπιπτεῖσθαι μενεαίνων.”

— Ἐν τῷσι γὰρ τούτοις, διὰ τὸ ἐμψυχα

ῆναι, ἐνεργῶσαι φαίνεται. *Rhetoric. lib. 3.*

ver. 11. Indèque Demetrius Phalareus: Ἀρίστη

δὲ δοκεῖ μεταφορὰ τῷ Ἀριστοτέλει, ὃ κατ'

ἐνέργειαν καλεῖται, ὅταν τὰ ἄψυχα ἐνεργῶσαι

ἐκάρηται καθάπερ ἐμψυχα· ὥς τὸ ἐπὶ βέλ-

λεος, — “ἐπιπτεῖσθαι μενεαίνων.” — Πάντα

γὰρ ταῦτα — ἡλικίαις ἐνέργειαις τοῖσιν. *Περὶ*

ἑρμηνείας. §. 81. Vide infra ad X. 573.

Ver. 127. Οὐδὲ ζέθεν — λελάθοντο.]

Non tamen Eurycly, non ille oblitus a-

morum. Æn. V. 334.

Ver. 128. — ἐγελείη] Ita restituit *Bar-*

n-fus ex Eustathio & Scholiis & MSS. ἡ γελ.

ἀγελείη.

Ver. 130. Ἡ δὲ τούτου μὲν ἔρπεν ἀπὸ χροῶς]

—deflexit partim fringentia corpus

Alma Venus — Æn. X. 331.

Ver. 131. — λέξατο] A. λῆξαι. Vide

autem supra ad B. 115.

Ver. 132. — ὅθι ζωστῆρ' ὀχῆες]

—teritur qua sutilis alvo

Balteus, & laterum juncturas fhyla mor-

det. Æn. XII. 273.

Ver. 135. Διὰ μὲν ἄρ' ζωστῆρ' — ἡρή-

ρεισο] Pulcherrimè Motum Sagittæ descui-

bunt hi duo versiculi; in quib; sententia à

pede tribrachi & dactyl. c.s. pluribus inchoa-

ta, in duplicem demum Spondæum definit.

Vide supra ad γ. 157.

Ver. 136. Καὶ διὰ θώρηκ' — ἐπί-

γραψε χροά φωτός]

Illa volans, humeris surgunt quæ tegmina

summa,

Incidit; atque viam clypei molita per

cras,

Tandem etiam magno strinxit de corpore

Turni. Æn. X. 476.

—rumpitque infixæ bilicem

Loricam, & summum degustat vulnere

corpus. Æn. XII. 375.

- Μίτρης θ', ἣν ἐφόρει, ἔρυμα χροὺς, ἔρκ' ἀκύνων,
 "Ἡ οἱ πλεῖστον ἔρυστο, διὰ πρὸ δὲ εἰσαῖο καὶ τῆς
 'Ακρότατον δ' ἄρ' οἷσός ἐπέβραψε χροῖα φωτός.
 140 Αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαϊνεφές ἐξ ὠτειλῆς.
 'Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοῖνικι μίσην
 Μηονίς, ἥε Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων
 Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
 Ἴππῆες φορέειν βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἀγαλμα,
 145 Ἀμφοτέρων, κόσμ' θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδ'.
 Τοιοῖ τοι, Μενέλαε, μιάμβην αἵμασι μηρῶ
 Εὐφύες, κνήμαί τ', ἥδ' ἐφυρὰ κάλ' ὑπέρνεθε.
 'Ρίγησεν δ' ἄρ' ἐπεῖτα ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 'Ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καλαρρέον ἐξ ὠτειλῆς.
 150 'Ρίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηίφιλ' Μενέλαος.
 'Ὡς δ' εἶδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκας ἐκτὸς εὐρύας,

Laminamque, quam portabat tutamen corporis, septum telorum,
 Quæ ipsum plurimum juxit, perforavit tamen & ipsam;
 Summamque sagitta perstrinxit cutem viri:

140 Statim autem fluxit sanguis purpureus ex vulnere.

Ac veluti quando aliqua ebur mulier purpurâ tinxerit
 Maxonia, vel Caria, maxillare ut sit equorum:

Jacet autem in thalamo, multique ipsum optârunt
 Equites gestare; Regi verò est repositum ornamento,

145 Utrunque, ornatusque equo, equitique gloria:

Talia tibi, Menelaë, fœdata sunt cruore femora
 Formosa, suræque, & malleoli pulchri inferius.

Cohorruit autem deinde rex virorum Agamemnon,
 Ut vidit atrum sanguinem defluentem ex vulnere:

150 Cohorruit autem & ipse bellicosus Menelaus.

Quum verò vidit nervumque & sagittæ hamos extra existentes,

Ver. 137. Μίτρης] Μίτρα δὲ ἐλέγχετο τὸ ἐ-
 σώτερον τῆς λαγόνος· ἑλληνα ἱερὸν, χαλκῷ
 ἔκδοθεν περιελκνόμενον. Schol.

Ver. 139. — ἐπίγραφε.] Catullo, com-
 scribillavit.

Ver. 141. 'Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα]

Indum sanguineo veluti violaverit ostro

Siquis ebur: ———— Æn. XII. 67.

Quem locum Macrobius inter eos recenset,
 in quibus Poëtarum "par penè splendor om-
 "nium est." Lib. 5. cap. 12. Lucianus jo-
 cosè, Πιστοῦν hinc optimum nuncupat Ho-
 merum: Μᾶλλον δὲ τὸν ἀρίστον τῶν Γραφῶν
 "Ὀμηρον, παρόντι Εὐφράνορ' καὶ Ἀπελλᾶ. δι-
 δέμεθα. Οἷον γὰρ τι τοῖς Μενελάῳ μηροῖς τε
 χροῖα ἐκείν' ἐπέβαλλεν. ἐλέφαντι εὐκείας
 ὕψωμα περιελκνόμενα, &c. Dialog. qui appella-
 tur Eikonες. Notatu dignius est, quod ait

Pausanias: 'Ελέφαντα, δοτ' μὲν ἐς ἔρτα καὶ
 ἀνδρῶν χεῖρας, εἰσὶν ἐν θαλάμῳ ἄλλοι πάντες
 εἰδότες· αὐτὰ δὲ τὰ θνητὰ πρὶν δὲ διαβῆναι
 Μακεδόνας ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, ὑδὲ ἐπὶ ἑκάστην ἐρ-
 χην, πλὴν Ἰνδῶν, καὶ Λιβύων. καὶ ὅσοι πλεονε-
 χῶροι τέτοισι. Διηγεῖται δὲ καὶ "Ὀμηρ' ὅτι βασι-
 λεῦσι κλίνας μὲν καὶ οἰκίας τοῖς εὐδαιμονεστέροις
 αὐτῶν, ἐλέφαντι ἐπιπίπτει κακοσημειώτας θνητοῖς
 δὲ ἐλέφαντι μνήμην ὑπερβάν ἐπὶ τοῖς αἰσῶσι. At-
 tic lib. I. cap. 12.

Ver. 146. — κνήμαί τ', ἥδ' ἐφυρὰ κάλ' ὑπέρνεθε.] Pulcherrimè san-
 guinis lentè delabentis transmissæ quasi ob ocu-
 los ponunt hæc verba.

Ibid. — κάλ'] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 151. — ἐκτὸς εὐρύας.] Carni non
 infixa.

Ver.

"Αφ' ὧν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀγέρθη.

Τοῖς δὲ βαρυσενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεσενάχοντο δ' ἑταῖροι.

155 Φίλε κασίγνηε, θάνατόν νύ τοι ὄρκει ἑταίμον,
Οἷον προσήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·
Ὡς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὄρκια πῖσά πάτησαν.
Οὐ μὲν πως ἄλιον πέλει ὄρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
Σπονδαὶ τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαί, ἧς ἐπέπιθμεν.

160 Εἴπερ γὰρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπῳ ἔκ' ἐτέλεσσε,
Ἐκ τε καὶ ὅψ' ἐτελεῖ· ζύν τε μεγάλα ἀπέτισαν,
Σὺν ῥῆσι κεφαλῇσι, γυναιξί τε, καὶ τεκέεσσιν.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἔσσε' αἰ ἡμάρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλι' ἱρή,

165 Καὶ Πριάμῳ, καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Πριάμοιο.
Ζεὺς δὲ ῥῖν Κρονίδης, ὑψίζυξ, αἰθέρι ναίων,
Αὐτὸς ἐπισσεύσιν ἐρεμνὴν Αἰγίδα πᾶσι,
Τῆσδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσε' αἰ ἔκ' ἀτέλεσα·

Iterum ei animus in pectoribus collectus est.

Inter hos autem graviter spirans locutus est rex Agamemnon,
Manu tenens Menelaum; adgembantque focii:

- 155 "Chare frater, in mortem ergo tibi fœdera percussi,
"Solum cum objeci pro Aëhivis cum Trojanis pugnare:
"Quandocumque ita te vulnerârunt Trojani. & fœdera firma conculcârunt.
"Non tamen ullo modo irritum erit fœdus sanguisque agnorum,
"Libaminaque mero-facta, & dextræ, quibus fisci sumus.
160 "Etiam si enim protinus Olympius non perfecit,
"Attamen tandem aliquando perficiet; & magno luerint,
"Cum propriis capitibus, uxoribusque & liberis.
"Benè enim ego hoc scio mente & animo;
"Erit dies, quando pereat Ilium sacrum,
165 "Et Priamus, & populus hastæ-fraxinæ-periti Priami.
"Jupiter utique ipse Saturnius, in excelsis sedens, in æthere habitans,
"Ipse incutiet terrificam Aëgida omnibus,
"Ob hanc fraudem iratus: Hæc sanè erunt non irata:

Ver. 154. "Αφ' ὧν οἱ θυμὸς] Quæ ratione, ἀφ' ὧν, hic ultimam producat; itemque κασίγνη, ver. 155; & τε, ver. 161; & ῥῆσι, ver. 162; vide supra ad 4, 51.

Ver. 155. φίλε] Vide infra ad 4, 61.

Ver. 161 — ἀπέτισαν.] Ità edidit Barneſius; Rectè, ut mihi quidem videtur. Vulg. ἀπέτισαν.

Ver. 163. Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα] Vide ζ, 447: Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα, &c.

Ver. 164. Ἔσσε' αἰ ἡμάρ, ὅταν]

Scilicet & tempus veniet, cum

Georg. I. 493.

—tempus erit, magno cum optaverit emptum

Intactum Pallanta, —Æn. X. 503.

Ver. 166. — ὑψίζυξ]

ἐπὶ ζυγοῖς

καθίζετ' ἀρχῆς.—Eur. p. Fœniss. ver. 74.

Ver. 167. Αὐτὸς ἐπισσεύσιν ἐρεμνὴν Αἰγίδα]

—ipsum

Credunt se vidisse Jovem, cum sæpè nigra-

grantem

Ægida concuteret dextrâ

Æn. VIII. 354.

Ver.

- Ἀλλὰ μοι αἶνόν ἄχῃ ζέθεν ἔσσειαι, ὦ Μενέλαε,
 170 Αἶ κε θάνης, κὲ μοῖραν ἀναπλήσης βίοτοιο·
 Καὶ κεν ἐλέγχῃς πολυδίψιον Ἄρῃ ἰκοίμην.
 Αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδ' αἴης,
 Καδ' δε κεν εὐχολὴν Πριάμῳ κὲ Τρῳσὶ λίποιμεν,
 Ἄρσειν Ἑλένην· ζέο δ' ὅσ' αὖ πύσει ἄρ' αἶρα
 175 Κεῖμεν ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔρῳ.
 Καὶ κέ τις ὦδ' ἑρέει Τρώων ὑπερηνόρεόντων,
 Τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
 Αἶθ' ἔτις ἐπὶ πᾶσι χόλον τέλει· Ἀγαμέμνων,
 Ὡς κὲ νῦν ἄλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν·
 180 Καὶ δὴ ἔβη οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν,
 Σὺν κεινῇσιν νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον·
 Ὡς ποτὲ τις ἑρέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
 Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 Θάρσει, μηδὲ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·
 185 Οὐκ ἐν καιρίῳ ὅζῳ πάγῃ βέλῃ, ἀλλὰ πάριθε

- “ Sed mihi gravis dolor tui *coniunctus* erit, O Menelaë;
 170 “ Si moriaris, & fatum adimpleveris vitæ :
 “ Utique summâ tum ignominia notatus charum Argos repetam.
 “ Statim enim recordabuntur Achivi patriæ terræ,
 “ Gloriam verò Priamō & Trojanis relinquemus,
 “ Argivam Helenam : tuî autem ossa putrefaciet terra
 175 “ Jacentis in Trojâ, non ad finem perducto super bello.
 “ Et aliquis sic dicet Trojanorum ferocientium,
 “ Sepulchro insultans Menelai gloriosi ;
 “ Utinam siq in omnibus iram expleat Agamemnon,
 “ Sicut & nunc incassum exercitum duxit huc Achivorum :
 180 “ Ac scilicet rediit domum, dilectam in patriam terram,
 “ Cum vacuis navibus, relicto strenuo Menelao :
 “ Sic aliquando aliquis dicet ; tunc mihi dehiscat lata terra.
 “ Hunc autem confirmans allocutus est flavus Menelaus :
 “ Bono sis animo, neque quicquam terrefacias copias Achivorum :
 185 “ Non in Iethali *hæc* acuta fixa est sagitta, sed antè

Ver. 171. — πολυδίψιον Ἄρῃ. Πολυ-
 πύβητον. *Albinaus*, ib. 10. cap. 9 ; & *Strab.*
 lib. 8. Ubi & πολυδίψιον & πολὺ δ' ἔψιον à
 nonnullis scriptum memorat.

Ver. 174. — πύσει. Nonnulli, minùs
 rectè, πύσει.

Ver. 178. — τέλει. Ita edidit *Barne-*
sius ; Rectè, ut mihi quidem videtur. *Scho-*
liastes idem, τέλει. *Vulg.* τέλει.

Ver. 81. Σὺν κεινῇσιν νηυσὶ] Tam sine
Helenâ & *proliis*, quam sine *Menelao*.

Ver. 182. Ὡς ποτὲ τις ἑρέει.] Quâ ratione,

hic producatur ; item ultima in ἑ-
 μένῳ, ver. 203 ; & in πάλιν, ver. 214 ;
 vide suprà ad æ, 51.

Ibid. — τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Hæc
 ita accipit *Scholias*, ut vertendum sit, non,
 tum mihi dehiscat lata terra ; sed, tum mihi
 dehiscat latum terra.

Sed mihi vel tellus optem prius ima de-
 hiscat. *Æn.* IV. 24.

Ver. 185. — πάγῃ] Ex hoc a *rifico* fit
 πάγῳ, coils. Unde *Arcturgus*, penultimâ
 brevi. Vox latina, *gæui*, ab alijs est originc.

7a.

Εἰρύσατο Ζωσῆρ τε παναίοιο, ἥδ' ὑπένεργεν
Ζωμά τε, καὶ μήτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων
Αἰ γὰρ δὴ ἔτως εἶη, φίλῳ ᾧ Μενέλαε·

190 Ἐλκῷ δ' ἰητῆρ ἐπιμάσσειαι, ἥδ' ἐπιθήσει
Φάρμαχ', ἃ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.

Ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα·
Ταλθύβι, ὅτι τῆτάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,
Φῶτ', Ἀσκληπιῶ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,

195 Ὅφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Ὅν τις οὔρευσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδώς,
Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέῳ, ἅμμι δὲ πῖνθῳ.
Ὡς ἔφατ'· ἐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπὶθήσαν αἰσέσας·

Βῆ δ' ἵεναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων

200 Παπῖαίνων ἥρωα Μαχάονα· τὸν δ' ἐνόησαν
Ἐσαότ'· ἀμφὶ δὲ μιν κρατερὰὶ ζήχες ἀσπίδαων
Λαῶν, οἳ οἱ ἔποντο Τρίκῃς ἐξ ἱπποβοτόιο.

“ Tutatus est balteusque varius, & subtus

“ Cinctusque, & lamina, quam ætarii cuderant fabri.

Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;

“ Utinam sanè ita sit, dilecte ô Menelae:

190 “ Vulnus autem medicus tractabat, & adhibebit

“ Medicamina, quæ sedant tetros dolores.

Dixit; & Talthybius, divinum præconem, allocutus est;

“ Talthybi, quàm citissimè Machaonem huc accerse

“ Virum, Æsculapii filium laudatissimi medici,

195 “ Ut videat Menelaum mavortium, ducem Achivorum,

“ Quem aliquis missâ-sagittâ vulneravit, arcuum peritus,

“ E Trojanis, vel Lyciis; quod illi quidem gloria, nobis verò luctus.

Sic dixit; neque ei præco immorigerus fuit, quum audivisset:

Perrexit autem ire per copias Achivorum ære-loricatorum,

200 Circumspiciendo-quærens herbem Machaonem: illum verò vidit

Stantem; circumque ipsum fortes ordines clypeatorum

Militum, qui ipsum secuti sunt Tricâ ex equorum-altrice.

Ver. 186. — παναίοιο] Mobilis, Porphyrio. Vide supra ad β', 816.

Ver. 192. — θεῖον κήρυκα] Vide supra ad α', 334.

Ver. 194. Φῶτ', Ἀσκληπιῶ υἱὸν] Vox, φῶτα, non hîc παράλκει; Quod est ridiculum, & Poëta omnino indignum: Sed aut virum inclytum denotat, aut (quod ait Pausanias, lib. 2. cap. 26.) “ φῶτ', Ἀσκληπιῶ υἱὸν, ὃς ἂν εἰ λέγοι, “ διὸ παῖδ' ἀν' ὄρεον.”

Ver. 202. — οἳ οἱ ἔποντο Τρίκῃς ἔξ.] Cum

hoc nomen alibi scriptum sit, Τρίκῃς; & verbo ἔπον utatur Homerus, λ', 483, Τρεῖς ἔπον πολλοί; edidit hoc in loco Barnesius, & omnino legendum contendit, οἳ οἱ ἔπον Τρίκῃς ἔξ. Sed eruditè respondet Auctor Anonymus, in his rebus apprimè sagax, interque paucos (ut opinor) facilè dignoscendus, (in *Ætis Eruditor. Lipsiens. ad Februar. 1712*;) “ Pessimè posuit Barnesius ἔπον, “ ut, secuti sunt, significet; pro, ἔποιο. “ Semper Græcis, ἔπεσθαι sequi, non ἔ- “ πειν. Fallitur etiam vehementer, dum “ hanc

- Ἀλκὴ δ' ἰσάμεντο, ἔπεια πηρόνεια προσμήδα·
 "ὦρε", Ἀσκληπιοῦδ' ἀγλαίη κρείων Ἀλαμέμεναι,
 205 "Ὅφρα ὧς Μενέλαον ἐράϊον, Ἀτρεΐδ' υἱόν,
 "Ὅν τις αἰεεύσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδώς,
 Τρώων, ἣ Λυκίων τῶ μὲν κλέει, ἄμμι δὲ πένητο.
 "ὦς φάτο· τῷ δ' ἄρ' αἶρε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὄρηε·
 Βᾶν δ' ἵεναι καθ' ὁμίλον αἰνὰ κρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
 210 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο, ὅθι ξαυθὸς Μενελαός·
 Βλήμεντο ἦν, περὶ δ' αὐτοῦ ἀγγύεραθ', ὅσσοι ἄριστοι,
 Κυκλῶς, ὃ δ' ἐν μέσσοισι παρίσθλο ἰσόθεος φῶς·
 Αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρρετόν· εἴλκεν οἰζόν·
 Τῷ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγαν ὀξέες δοῦκαι·
 215 Αὔσε δὲ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἥδ' ὑπένερθε
 Ζῶμα τέ, καὶ μίτρην, τὴν χαλκήτης κάμον ἄνδρες,
 Αὐτὰρ ἔπει' ἰδὲν ἔλκεο, ὅθ' ἐμπέσσε πικρὸς οἶσος,
 Αἶμα ἐκμυζήσας, ἐκ' ἄρ' ἤπιε φάρμακα εἰδώς

Propè autem stans, verbis alatis allocutus est ;

- " Veni agam, Æsculapiade ; vocat rex Agamemnon,
 205 " Ut videas Menelaum mavortium, Atrei filium,
 " Quem aliquis sagittâ-misâ vulneravit, arcuum peritus,
 " E Trojanis, vel Lyciis : quod illi quidem gloria, nobis autem luctus.
 Sic dixit ; hinc verò animum in pectoribus commovit :
 Perrexerunt autem ire per turbam, per exercitum latum Achivorum.
 210 Ac quum jam pervenissent, ubi flavus Menelaus
 Vulneratus fuerat, circumque ipsum congregati erant quique præstantissimi,
 Coronâ factâ, ille verò in mediis stabat divinus vir ;
 Protinus utique è balteo benè-aptato extraxit sagittam :
 Ea verò dum extraheretur, retrò curvati sunt acuti hamî :
 215 Solvit porro ipsi balteum variegatum, & subtus
 Cinctumque, & laminam, quam ærarii cuderant fabri.
 Atque ubi inspexerat vulnus, quò inciderat acerba sagitta ;
 Sanguine exucto, lenia medicamenta peritus

" hanc suam scriptionem defendit ex *Iliad.*
 " λ', 483, Τῶς ἐπον πολλοί. Nam ibi ἐπον
 " divulgum est ab ἀμφί ; ut sit ἀμφίπρον, (ut
 " rectè *Euclides*.) id est, περιῖπρον, ut
 " minora Scholia exponunt. ἀμφέπειν
 " autem & περιῖπειν, longè aliud significant
 " quam ἐπεσθαι. Respondent illis latina
 " verba, *exuere, trahere, & habere.*—
 " Nec est ut putet, in præsentī etiam loco,
 " ἐπον referri debere ad ἀμφί, quod hīc iti-
 " dem est in versu antecedente. Nam hīc
 " ad ἀμφί, addiscendum ἀπὸ νοινῆ est εἰς-
 " ἡσαν : ut sit, — τὸν δ' ἐνόησαν ἑσάοτ'.
 " ἀμφί δὲ μιν κλέρατ' εἰσῆς ἐσθῆκεσαν)
 " ἀσπίδα γ' ἑλόν, οἱ οἱ ἐπὶ τοῖς Τρῶσιν ἔχ.
 " Potest etiam tantum subaudiri ἦσαν. Hæc

illa. Planè, si *Trojan* scribi nequivisset, fa-
 cillimè potuisset dicere Poëta,

Λαὼν οἱ οἱ ἐπον' ἐκ Τρῶας ἰπποτότους.
Ver. 210, 213. Ἀλλ' ὅτε δὲ —, Αὐτίκα
 δ' ἐκ] De isto δὲ, (& similiter τόφρα δ', *sc.*
 201.) vide suprâ ad 4, 57.

Ver. 211. — περι δ' αὐτὸν ἀγγύεραθ' ἰσ-
 σοι ἄριστοι.]

Stant lecti circum juvenes ; ipse æger—
Æs. X. 337.

Ver. 215. — παναίολον] Vide suprâ ad
 β', 816.

Ver. 218. — ἤπιε φάρμακα εἰδώς
 Πάροι.]

Scire potestates herbarum, usumque me-
 dendi. *Æs.* XII. 396.
sc.

- Πάσσε, τά οἱ ποτὲ πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
 220 Ὅφρα τὰ ἀμφεπένωλο βαρὺν ἀγαθὸν Μενέλαον;
 Τάρρα δ' ἐπὶ Τρώων σίχας ἤλυθον ἀσπισάων
 Οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
 Ἐνθ' ἐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀλαμέμοννα διον,
 Οὐδὲ καλεπτάσσοντ', εὐδ' ἐκ ἐβέλαντα μάχεσθαι
 225 Ἀλλὰ μάλα (πεύδοντα μάχην εἰς κυδιάνειραν.
 Ἴππες μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἄρματα παικίλα χαλκῆ'
 Καὶ τὸς μὲν θανάπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιώωντας
 Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίης Πειραΐδας.
 Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχήμεν, ὅπποτε κίν μιν
 230 Γυῖα λάβῃ κάμαλ', πολέας διακαιρανέοντα
 Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπώλειτο σίχας ἀνδρῶν
 Καί ῥ' ἔς μιν (τεύχωντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπόλων,
 Τὸς μάλα θαρσύνεσκε παρισάμεν' ἐπέεσσιν
 Ἀργεῖοι, μήπω τι μεδίεζε θυρίδ' ἀλκῆς
 235 Οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσειτ' ἄρωγός·

Insperfit, quæ ejus quondam patri amicus præbuit Chiron.

- 220 Dum hi occupati erant circa bello strenuum Menelaum,
 Interim Trojanorum ordines admonebantur clypeatorum :
 Atque hi rursus arma induerunt, & recordati sunt pugnae.
 Tunc non dormitantem vidisses Agamemnona nobilem,
 Neque trepidantem, neque detrectantem pugnare ;

- 225 Sed valde propoquantem pugnam in gloriosam.
 Equos quidem enim dimisit, & currus varios ære :
 Et hæc quidem minister seorsum tenebat anhelantes
 Eurymedon, filius Ptolemæi Piraidæ :

- Huic plurimum mandavit prope se currus tenere, si quando ipsum
 230 Per membra occuparet defatigatio, multos obeuntem & imperitantem :
 At ipse pedester existens [pedes] obibat lustrans ordines virorum :
 Et quos quidem properantes videret Danaorum velocium-equitum,
 His magnopere animum addebat astans verbis ;

“ Argivi, ne quid remittatis de acri fortitudinæ :

- 235 “ Non enim mendaciis pater Jupiter erit auxiliator :

Ver. 220. — βαρὺν ἀγαθὸν Μενέλαον.] Vide
 supra ad §, 408.

Ver. 223. Ἐνθ' ἐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις]
 Tum verò Teucrī incumbunt, —
 Migrantes cernas, — Æn. IV. 397, 401.

Ver. 226. — ἔασε] Vide supra ad ver. 42.

Ver. 229. — παρισχήμεν] Λι. παρισχί-
 μεν, & παρασχήμεν.

Ver. 231. — ἐπεπώλειτο] Hinc in-
 scriptus hic liber, Ἐπεπώλειτο ut rectè no-
 tavit Barnabius.

Ver. 233. — παρισάμεν' ἐπέεσσιν]
 Quâ ratione, παρισάμεν', hic ultimam
 producat ; item χολωλοῖσιν, ver. 241 ; & λῆ,
 ver. 274 ; vide supra ad §, 51.

Ver. 235. — ἐπὶ ψεύδεσσι] Ambiguum est, scripseritne Homerus, ἐπὶ ψεύ-
 δεσσι : ut dicat, interprete Eustathio, ὅτι ἐ-
 ψεύσθαι τὴν βοήθειαν an, ἐπὶ ψεύδεσσι :
 ut dicat, ὅτι ἐχ' ἔχει βοήθης τοῖς ψεύδεσσι
 Τροσιν.

- Ἄλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσαντο,
 Τῶν ἦτοι αὐτῶν τέρενα χροᾶ γῦπες ἔδονται
 Ἡμεῖς δ' αὐτ' ἀλόχως τε χίλας, καὶ νήπια τέκνα
 Ἀζομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πολίεθρον ἔλωμεν.
 240 Οὔσιν αὖ μεθιέντας ἴδοι συτέρῃ πολέμοιο,
 Τὰς μάλα νεικείεσκε χολωλοῖσιν ἐπέεσσιν
 Ἀρτεῖσι, ἰόμωροι, ἐλεγχέες, ἔ νυ ζέεσθε;
 Τίφθ' ἔτ' ὥς ἐσηε τεθηπότης, ἥϊτε νεβροί;
 Αἶ τ' ἐπεὶ ἔν' ἔκαμον, πόλεος πεδίοιο θύεσσαι,
 245 Ἐσάσ', ἐδ' ἄρα τίς ζφί μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή
 Ὡς ὑμεῖς ἐσηε τεθηπότης, ἐδὲ μάχεσθε.
 Ἡ μὲν γὰρ Τρῶας χρεδὸν ἐλθέμεν, εὐθα τε νῆες
 Εἰρύατ' εὐπρυμεῖσι, πολυῖς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 Ὅφρα ἴδῃτ' αἰὲ' ὕμνιν ὑπέρσχη χεῖρα Κρονίων;
 250 Ὡς ῥ' ὅγε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο σίχας ἀνδρῶν.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι, κίων ἀνα ἔλαμον ἀνδρῶν.
 Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο

“ Sed qui priores præter injuriam-intulerunt,

“ Horum certè ipsorum tenera corpora vultures vorabunt;

“ Nos verò uxoresque dilectas, & infantes liberos,

“ Abducemus in navibus, postquam urbem ceperimus.

240 Quos autem è contrario detrectantes videret triste bellum,

Eos valdè objurgabat iracundiis verbis;

“ Argivi, sagittis addicti, probro digni, nonne vos pudet?

“ Curnam sic statis stupidi, sicut hinnuli?

“ Qui utique postquam fessi sunt, per magnum campum currentes;

245 Stant, nec ullum ipsis in præcordiis est robur:

“ Sic vos statis stupidi, neque pugnat.

“ Anne expectatis Trojæ dum propius veniant, ubi naves

“ Subductæ sunt pulchræ-puppes habentes, cani in littore maris;

“ Ut cognoscatis, an vos protegat manu Saturnius?

250 Sic is imperitans obibat ordines virorum:

Venitque ad Cretenses, iens per catervas virorum,

Hi autem circum Idomeneum bellicosum armabantur.

Ver. 242. — ἰόμωροι] Vulgò explicant, αἱ περὶ τὸς μεμνημένοι. Sicuti ἰσχυροίμωροι, & similia. Quod si verum est; nec ab aliâ, jam fortè ignotâ, deducta sunt hæc origine; videbitur istud μῶροι, contractum ex prioribus syllabis τῷ, μῆμορα vel μεμνήματα; simili ferè ratione ac, apud Latinos, legi, iēdi, & similia, ex inusitatâ λέγει, σιέδι, &c.

Ibid. — ἔ νυ ζέεσθε;] Verbum, ζέεσθαι, propriè Hominum est; Rerum, non nisi κατὰχρηστικῶς. Unde in transcurso emendandus apud Euripidem, *Electra* versus 1273;

Σαμὸν βρολοῖσιν εἰσεῖλε χρετῆριον.

Ubi, primò, vox εἰσεῖλε, cum χρετῆριον conjuncta, nihili est. Deinde istud Σαμὸν εἰσεῖλε, quàm hiulcum & inconcinnum! Legendum,

Σαμὸν βρολοῖσιν εἰσεῖλε χρετῆριον

Videturque ex rythmo, ita pronuntiatum fuisse, ac si scriptum esset εἰσεῖλε. Quod & in similibus locum habet.

Ver. 249. — Κρονίαν] De prosodiâ vocis Κρονίαν, Κρονίαν, Κρονίαν, vide suprâ ad 6, 397 & 265.

Va.

- Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις (ὕτ' ἐκελῶ ἀλκῆν,
 Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὠτρυνε φάλαγγας.
 255 Τὸς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀσάμενων,
 Αὐτίκα δ' Ἰδομενεῖα προσηύδα μελιχίοισα.
 Ἰδομενεῦ, πῆρι μὲν (εἰ τίω Δαναῶν ταχυπαλῶν,
 Ἡμὲν ἐν πολέμῳ, ἥδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
 Ἡδ' ἐν δαίθῳ, ὅτε πῆρ τε γερῆσιον αἰδοπα οἶκον
 260 Ἀρτεῖων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται.
 Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Δαῖτρὸν πίνωσιν, (ὅν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
 Ἔσῃχ', ὥσπερ ἔμοι, πῖεῖν, ὅτε θυμῶ ἀνώγοι.
 Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷῶ πάρῶ εὐχεο εἶναι.
 265 Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγός, ἀνίστα πῦδα
 Ἀτρεΐδῃ, μάλα μὲν τοι ἐγὼν ἐρίηρῶ ἑταίρῶ
 Ἔσσομαι, ὡς τοπρῶτον ὑπέσῃ κατένευσα
 Ἀλλ' ἄλλες ὠτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιῆς,
 Ὅφρα τάχιςα μαχώμεθ'· ἐπεὶ (ὅν γ' ὄρκει ἔχουσιν
 270 Τρῶες τοῖσιν δ' αὖ θάνατῶ καὶ κήδε' ὀπίσσω

Idomeneus quidem in primâ acie erat apro similibus robore;
 Meriones autem ei extremas incitabat phalangeas.

- 255 Hos ergo conspicatus, lætatus est rex virorum Agamemnon,
 Protinusque Idomeneum allocutus est blandis verbis;

Idomeneu, equidem te honoro præ Danais perniciousibus-equitibus,
 "Tum in bello, tum alio quolibet in opere,
 "Tum etiam in convivio, quando honorarium nigrum vinum

- 260 Argivorum procures in crateribus miscent.

"Eti enim cæteri comantes Achivi
 "Portionibus-certis bibunt, tuum sanè plenum poculum semper
 "Stat, sicut mihi meum; ut bibas, quando animus iusserit.
 "Sed propera in bellum, qualis antea gloriabaris esse.

- 265 Hunc autem Idomeneus, Cretenfium dux, contrâ se allocutus;

"Atrida, valdè quidem tibi ego concors socius
 "Ero, sicut primùm promisi & annui:
 "Verùm alios hortare comantes Achivos;
 "Ut quamprimùm pugnemus: quoniam fœdera confuderunt

- 270 "Trojani; his utique mors & dolores postmodum

Ver. 253. — [ἐκελῶ ἀλκῆν] Ita *Barnesius*
 et MS. A. [ἐκελῶ].

Ver. 257. — [πῆρι μὲν (εἰ τίω)] Ineptè ad-
 modum hic annotat *Barnesius*: "vel binc
 "falet, priorem τῷ τίω communem." Nam
 in τίω, τίσασθαι, & similibus, ubi duæ Vo-
 cales non concurrunt, prior *Homero* nun-
 quam corripitur.

Ver. 259. — [αἰδοπα οἶκον] Vide suprà ad
 4, 462.

Ver. 262. — [ὅν δὲ πλεῖον δέπας
 αἰεὶ.] Οἱ κρατῆρες αὐτοῖς, ὥσπερ ἔχει τὴν
 τῆνομα, κεκραμένοι παρεῖχον· ἐξ ὧν αἱ
 κῆροι διακονήμενοι, τοῖς μὲν ἐνλιμοτάτους ἀν-
 τὶ πλεῖον παρεῖχον τὸ ποτήριον τοῖς δ' ἀλ-
 λοῖς ἐξ ἑνὸς δίνετον· Ὁ γὰρ Ἀσάμενων πρὸς
 τὸν Ἰδομενεῖα φησὶ, "Ὅν δὲ πλεῖον δέπας
 "αἰεὶ." *Alcæus*, lib. 5, cap. 4. Vide
 suprà ad ver. 4.

Ἔσσι, ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὄρεα δηλήσαντο.

Ὡς ἔφατ'· Ἀτρεΐδης δὲ παρὰ χεῖρα, γηθόσυντο κῆρ.

Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάνεσσι, κίον ἀνὰ βλάμον ἀνδρῶν·

Τῷ δὲ παρυσσέσθη· ἄμα δὲ νέφ' εἶπεθ' περὶ ὧν.

275 Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ (κοπιῆς εἶδεν νέφ' αἰπὸν ἀνῆρ,

Ἐρχόμενοι κατὰ πόντον ὑπὸν Ζεφύροιο ἰώης,

Τῷ δὲ τ', ἀνυσθεν ἐόντι, μαλ' ἀνῆρον, ἥ τε πίσσα,

Φαίνεται ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δὲ τὴ λαίλαπα πολλή·

Ῥίγησέν τε ἰδὼν, ὑπὸ τε (πέ' ἤλασε μῆλα·

280 Τοῖαι ἄρ' Αἰάνεσσιν ἀρηιθῶναι αἰζηῶν

Δῆϊον ἐς πόλεμον πυκινὰ κίνυθ' ὀφθαλμοῖς

Κυάνηαι, (ἀκεσὶν τε κ' ἔγχεσι πεφρικυῖαι.

Καὶ τὲς μὲν γῆθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,

Καὶ (φικας φωνήσας ἔπειτα πῆρ' ἐβόησε πρὸς ἡνῶν·

“ Erunt, quoniam priores contra fœdera injuriam intulerunt.

Sic dixit; Atreides verò præteribat lætus corde:

Venitque ad Afaces iens per catervas virorum:

Hi verò armabantur; simulque sequebatur peditum.

275 Sicut autem quando à speculâ vidit nubem pastor vir [pastor aliquis]

Venientem per mare à Zephyri statu;

Eique, procul stanti, nigrâ, cœu pîx,

Apparet veniens per mare, ducitque turbinem multum;

Cohorrétque videns, subque speluncam cogit petedas:

280 Tales simul cum Ajatibus velocium-in-bello juvenum

Hostile in prælium densæ movebantur phalanges

Fuscæ, scutisque & hastis horrentes.

Et his quidém lætatus est visis rex Agamemnon,

Et ipsos compellans verbis alatis est allocutus;

Ver. 272. — παρὰ χεῖρα, γηθόσυντο κῆρ.]

— gaudens incedit. Æn. I. 694.

Ver. 274. — ἄμα δὲ νέφ' αἰπὸν ἀνῆρ.]

Insequitur nimbis peditum —

Æn. VII. 793.

Ver. 275. Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ (κοπιῆς)]

— campeque atrum rapit agmen aperto.

Qualis ubi ad terras abrupto fidere nim-

bis

It mare per medium; miseris heu præscia

longè

Hærescunt corda agricolis; dabet illa rui-

nas

Arboribus fragemque satis, ruet omnia

latè:

Antevolant, sonitumque ferunt ad littora

venti;

Talis in adversos ductor Rhætiūs hostes

Agmen agit;

densi cuneis se quisque co-

actis

Agglomerant. — Æn. XII. 450.

Ibid. — εἶδεν] Notat Henr. Stephanus,

Porphyrium legisse εἶδεν.

Ver. 277. — ἀνυσθεν] Notat idem Henr.

Stephanus, Porphyrium hic legisse, ἀνυσθεν.

Ibid. — εἶδεν] Al. εἶδεν. Sed malè;

Propter id quod sequenti versu legitur, φαίνεται ἰδὼν.

Ver. 280. — Αἰάνεσσιν ἀρηιθῶναι] Al.

Αἰάνεσσι διόρρεψεν.

Ver. 282. Κυάνηαι — πεφρικυῖαι.] “Οἱ

τῶν κατὰ φύσιν ὀνομάτων ὅτι ἂν ἐκποιήσῃ, τὴν

διὰ τῶν μεταφορικῶν χρησιμομένων ἐνέχουσι.

Τό, τι γάρ Μίλαν, — τό, τι τῆς θείας

ἑνομα, διὰ τὸ φοβερόν, τὴν ἐν τῷ πελάγῳ

διαδίκνυσιν ἀγωνίαν. Aristid. Quintil. de

Μυσicâ, lib. II. p. 82. Cæterum de prolochia

vocis, πεφρικῶς, & similibus; vide supra

ad β', 314.

- 285 Αἶαντ', Ἀρτεΐων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
 Σφαῖ' μὲν, ὃ γὰρ ἴσκι', ὀτρύνεσθαι ἐπὶ κλέεσθαι
 Αὐτὰ γὰρ μάλα λαὸν ἀνύγειν ἴφι παύεσθαι.
 Αἶ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπόλλων,
 Τοῖσιν παῖσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο.
- 290 Τῷ κε τάχ' ἡμύσειε πόλις Πριάμοιο ἀνακτοῦ,
 Χερσὶν ὕφ' ἡμετέρησιν ἀλῆσά τε, παρθαμένη τε.
 Ὡς εἰπὼν, τὺς μὲν λίπεν αὐτῷ, βῆ δὲ μετ' ἄλλω
 "Εὐθ' ὄγε Νέστωρ' ἐτέλλε, λίγυν Πυλίων ἀγόρητῃν,
 Οὐς ἱτάρης ἐλλοιῖα, καὶ ὀτρύνουσα μάχεσθαι,
- 295 Ἀμφὶ μέγαν Πηλεάγονιάν, Ἀλέξοντά τε, Χρόμειόν τε,
 Αἰμονά τε κρείοντα, Βιάντάν τε, ποικίλεια λαῶν.
 Ἴππηας μὲν πρῶτα (ὅν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι,
 Πεζὺς δ' ἐξόπιθεν σῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλὰς,
 Ἐρκεῖ μιν πολέμοιο· κακὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσαν,
- 300 Ὀφρα καὶ ἐκ ἐθέλων τις ἀναίκακῃ πολεμίζῃ.
 Ἴππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπατέλλετο· τὺς γὰρ ἀνάγει
 Σφῆς ἵππους ἐχόμεν, μηδὲ κλονέσθαι ὀμίλει.

285 "Ajaxes, Argivorum duces ante-Ioricorum;

"Vobis equidem, nec enim convenit, *milites* incitare non principio;

"Vos enim ipsi valde populum instigatis ad fortiter pugnandum.

Utinam enim, o Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,

"Talis omnibus animus in pectoribus esset:

290 "Sic citò caderet urbs Priami regis,

"Manibus nostris captæque excisæque.

Sic fatus, hos quidem reliquit illic, ivit autem ad alios;

Ubi is Nestorem invenit, argutum Pyliorum oratorem,

Suos socios ordinantem, & hortantem ad pugnandum;

295 Circa magnum [*Nempe magnum*] Pelagonta, Alastoraque, Chromiaque,

Hæmonaque principem, Biantemque pastorem populorum.

Equites quidem primum cum equis & curribus,

Pedites autem à tergo constituit multosque & strenuos,

Vallum ut essent belli: ignavos verò in medium cœgit,

300 Ut etiam non volens quis necessitate pugnaret.

Equitibus quidem primum mandata dabat: hos enim jussit

Suos equos confinare, neque turbatis ordinibus versari in turbâ.

Ver. 290. — ἡμύσειε] *Al.* ἡμύσειε
 minùs rectè: Uti notavit *Barnes*.

Ver. 295. — Πηλεάγονιάν.] *Al.* Πηλεάγονιάν
 Nec malè.

Ver. 297. Ἴππηας μὲν πρῶτα]
 Messapus primas acies, *poëta* cœrent
 Tyrrhæidæ juvenes, medio dux agmine
 Turmas. *Æn.* IX. 27.

Pulchrior *Homericæ* dispositio. Adquàm fa-
 cetè alludens *Quintilianus*; "Quæsitum, in-
 quit, potentissima argumenta primòne po-
 nenda sint loco, — an summo, — an
 partita primo summoque, ut *Homericâ* dis-
 positione in medio sint infirma," *Lib.* V.
cap. 12,

Ver.

Μηδ' ἐπὶ πρὸς ὅσον τε καὶ ἠνυρέμφι πεποσθίως,
 Οἷον πρὸς ἄλλων μεμάτω. Τρώεσσι μάχεσθαι,
 305 Μηδ' ἀναχωρεῖτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσονται.
 Ὅς δ' ἐκ' αἰνῆρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἄρμαθ' ἵκηται,
 Ἐλχει ὀρεξάσθω· ἐπειγὼ πολὺ φέρτερον ἔσται.

- “Néve quis equitandi-periticiæ & robore frenus,
 “Solut ante alios sit nimis cupidus cum Trojanos pugnandi,
 305 “Neque retrocedat: imbecilliores enim eritis.
 “Quicumque autem vir à suo curru ad alium currum venerit,
 “Hastam porrectam extendat: quoniam multo melius sit.

Ver. 303. Μηδ' τις] De huiusmodi Transi-
 tione; (cujus & aliud occurrit exemplum,
Iliad. 6, 348.) ita *Dion. Halicarn.* Ἀπὸ τοῦ
 διηγηματικῆς μετέβαλεν εἰς τὸ μυθικόν· —
 τῷ δὲ μυθικῷ κινεῖ καὶ αἰεὶ τὸν ἀκροώμενον.
 Περὶ τῆς Ὀμήρου Ποιήσεως. §. 8. *Et Longinus:*
 “Ἐτι γὰρ μὴν ἴσθ' ὅτι περὶ προσώπων διηγύμε-
 νος, — ἐξάφνης παρατηρεῖται, εἰς τὸ αὐτὸ
 προσώπων ἀνιμωθῆναι καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς
 αἰσθητοῖς, ἐκβολὴ τις πάθος. — Ἐφύχεται γὰρ,
 αἰ παρατηρεῖται, “Ἐλχε δὲ τοῖς τινα.”
 Μὴν δὲ ἰσθάνειν ἄφρον τὸν μεταβαίνοντα, ὃ τῷ
 λόγῳ μετέβασις. Αὐτὸ καὶ ὁ προσχερσεὶς τῷ Ὀμή-
 ρῳ τότε, ἵνα καὶ ὁ καὶ οἱ καὶ οἱ, διαμεί-
 λειν [ἄλ. διαμείλιν] τῷ γράφοντι μὴ διδόν,
 ἀλλ' αὐτὸς ἐκπαρασκάλλει μετέβασις ἐν προσώ-
 πων εἰς προσώπων. §. 27. “Hæc schemata
 “ — & convertunt in se auditorem, nec
 “ languere patiuntur, subinde aliquā nota-
 “ bili figurâ excitatum.” *Quintil. lib. 9.*
cap. 3. Imitatus est hoc Schema *Virgilius*,
Æn. IX. 634:

— & cava tempora ferro

Trajicit: I, verbis virtutem illud superbis.
 Ubi (ut rectè notavit *Tollius*) si, quod retice-
 tur, “ & subjicit,” adjecerit; totus ille in-
 dignantis animi impetus, velut injectis pedi-
 cis retinebitur infringeturque, omnisque de-
 cor sententiæ corruptetur.]

Ver. 307. Ἐλχει ὀρεξάσθω.] Sententia hæc
 (notante *Eustathio*) quadruplici modo diversa
 accipi potest:

1mo. Ut jubeat *Nestor*, si quis currum ho-
 stilem bello cepit, nè tempus in eo terat,
 ut quod cepit spoliū abducat; sed hostes
 pergat oppugnare. *Vel*

2do. Siquis, de curru suo fortè excussus,
 commilitonem alicujus currum conscende-
 rit; equos ibi alienos sibi que minùs cognitos
 regere ne velit, sed hastâ pugnet. *Vel*

3^{rio}. Ut jubeat, si quis de curru suo fortè
 excussus, commilitonem alicujus currum
 conscendere velit; commilitonem istum has-
 tâ eum porrectâ excipere, & ad conscenden-
 dum adjuvare. *Vel* denique

4to. Ut jubeat è contrariò, si quis de curru

suo forte excussus, commilitonem alicujus
 currum conscendere velit; commilitonem
 istum hastâ eum porrectâ depellere nè con-
 scendant, nè ipse adeò ad pugnandum im-
 pediat.

Atque hanc quidem ambiguitatem, tan-
 quam exquisitam, laudi dat *Homero*, *Eusta-
 thio*, cumque secuta Domina *Dacier*. Ego
 cum *Porpio* potius sentio, ambiguitatem istam
 omnem non Poëtæ, sed Nobis jam græcè
 mihi scientibus omnino tribuendam. Et-
 enim *Homericæ* eloquentiæ & perpetuæ &
 singulariæ virtus est perspicuitas in carminibus
 ornâtissimis tanta, quantam nè in soluto
 quidem scribendi genere unquam assequutus
 est quisquam.

Primam igitur horum duorum versum
 explicandi rationem, quominùs probem, facit,
 tum quod è curru non ὀρεκτῶσι μελίσσι,
 quod erat utique *Λυκάδων* congregientium,
 sed telis *μισσίοις* κοίτοισι πugnare so-
 liti essent; tum quod ratio ista, nè *tempus*
in eo terat, ut quod cepit spoliū abducat,
 omnino tam perspicuo Scriptori non erat
 reticenda.

Secunda explicandi ratio, (quam secuti
 sunt plerique;) & eandem ob causam mihi
 minùs placet, quod ὀρεκτῶσι μελίσσιν è curru
 non pugnarent; itemque quod ratio ista,
 equos ibi alienos sibi que minùs cognitos regere nè
 velit, reticere omnino non debuisset; & præ-
 terea, quod istud [ἐπειγὼ πολὺ φέρτερον ἔσται,]
 ad hanc sententiam parum aptè congruat.

Tertiam quominùs amplectar, facit, tum
 quod istud [ἐπειγὼ πολὺ φέρτερον ἔσται,] ad
 eam sententiam adhuc minùs congruat; tum
 quod ἔλχει ὀρεξάσθω, non *Amici* est, sed
hæc s.

Πρόσθεν ἄρ' ὀρεξάσθω — Ἐλχει χαλκίῳ,
Iliad. 6, 851.

— μεμαῶτες ὀρεκτῶσι μελίσσιν.

Iliad. 6, 543.

Citat hunc locum *Eustathius*, p. 36a. lin. 27;
 ὀρεκτῶς ἐφ' ἐν τῇ β. ὠντία (legendum *Βοιωτία*,
 hoc est *Calaurea*) μελίσσας. Similiter, *Iliad.*
 6, 314;

Ἐρῶ

- * Ὃδε κ' οἱ πρότεροι πόλιας κ' ταίχ' ἐπορβον,
Τόνδε νόον κ' θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
- 310 * Ὃς ὁ γέρον ὠτρυνε, πάλαι παλέμων εὖ εἰδώς
Καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
* Ὃ γέρον, εἴθ', ὥς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
* Ὃς τοι γέναθ' ἔποιο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
- 315 * Ἀλλὰ ζε γῆρας τείρει ἑμαῖον· ὥς ὄφελ' ἐν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, ζυ δὲ κερυτέρωσι μελῖται.
Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
* Ἀτρεΐδῃ, μάλα μὲν κεν ἐγὼν ἐβόλοισι κ' αὐτὸς
* Ὃς ἔμεν, ὥς ὅτε διὸν Ἐρευθαλίωνα κατέκταν·
- 320 * Ἀλλ' ἔπως ἄρ' αἶψ' ἀνύλα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν·
Εἰ τότε κῆρ' ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει·
* Ἀλλὰ κ' ὥς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἥδ' ἐκελεύσας
Βελῇ κ' μύθοισι τὸ γὰρ, γέρας ἐςὶ γεράνων.

* Sic & veteres, urbes & muros evertabant,

* Hanc mentem & animum in pectoribus habentes:

- 310 Ita senex adhortabatur, dudum rei militaris bene peritus:
Et eum quidem, lætatus est cum vidisset rex Agamemnon;
Et ipsum compellans verbis alatis est allocutus;

* O senex, utinam, sicut animus est in pectoribus tuis,

* Sic te genua sequerentur, roburque tibi firmum esset.

- 315 * Verum te senectus atterit omnibus æque-molesta: utinam quis

* Virorum alius eam haberet, tuque in numero juvenum esses.

Hic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;

* Atrida, valde quidem ego vellem & ipse

* Sic esse, ut quando nobilem Ereuthalionem interfeci!

- 320 * Verum nunquam simul omnia dii dederunt hominibus:

* Si tunc juvenis eram, nunc vice-versâ me senectus invadit.

* Veruntamen & sic equitibus interero, & adhortabor

* Consilio & verbis: hoc enim munus est senum.

* Ἐφθ' ὀρεξάμενος πυρρὸν ἄνελος. — Et,

* Ἐφθ' ὀρεξάμενος πρὶν ἄντασι, —

Ibid. 322. Et,

* Ὅσπερ ἄντασι καὶ φθῶν ὀρεξάμενος χρεὶν καλὴν.

ψ, 805.

Quare, si cum Amico res fuisset, dixisset uti-
lus; non ἔγχε, sed χεῖρι ὀρεξάσθω, vel χεῖ-
ρι ὀρεξάσθω.

In eam itaque partem propendeo, ut
Quarta demum vera explicandi sit ratio:
ἔγχε ὀρεξάσθω, *basia purreta repellat*. Hoc
nimium & propriū est, ἔγχε ὀρεξάσθαι;
Et, ad disciplinam militarem, optime cum
hoc, congruit id, quod sequitur, ἔπειτα πολὺ
φίλειον ὄντας. *Satis est ut paret, qui de*

currū suo excussus fuerit; quam ut commili-
tones in pugna inturbet. Judicet Lectos
eruditus.

Ver. 310. — πάλαι παλέμων εὖ εἰδώς] *Sciens
pugna.* Horat. Carmin. I. 15; ver. 24.

Ver. 315. — ὁμοῖον] Ἰστέον, ὅτι ὁ Πει-
της πανταχῶς τὸ ὁμοῖον ἐπὶ τῷ φάσμα λαμ-
βάνει· οἷον, — γῆρας ὁμοῖον, — θάνατος
ὁμοῖον, &c. Schol.

Ver. 317. — ἱππότα Νέστωρ.] Vide supra
ad 4, 175.

Ver. 319. — ὥς ὅτε διὸν Ἐρευθαλίωνα κα-
τέκταν] Vide supra ad 4, 249, 260, & B,
372.

- Αἰχμὰς δ' αἰχμάσσει νεώτεροι, οἵ περ ἐμεῖο
 325 Ὀπλότεροι γεγάσι, πεποιθασίν τε βίηφιν.
 "Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης δὲ παρώχῃο, γηθόσυντο κῆρ.
 Εὖρ' υἱὸν Πηλεΐω, Μενεσθῆα πλῆξεν πον,
 Ἐσαότ' ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι μῆσ' ὤρεσ' αὐτῆς
 Αὐτὰρ ὁ πλῆσιόν εἰσήκει πολύμηις Ὀδυσσεύς.
 330 Παρ δὲ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ εἰς ἕχας ἐκ ἀλαπαδναί
 Ἐσασαν· ἐ γάρ π' ὧ ζῖον ἀκέστο λαὸς αὐτῆς,
 Ἀλλὰ νέον ζυγορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
 Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
 Ἐσασαν, ὅππότε πύρρ' Ἀχαιῶν ἄλλ' ἐπελθὼν,
 335 Τρώων ὀρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
 Τὸς δὲ ἰδὼν νείκεσεν ἀνὰ ζ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Καὶ φρεας φωνήσας ἔπεια πηροῦναι προσηύδα·
 "Ὡ υἱὲ Πηλεΐω, διοτρεφέ' βασιλῆ',
 Καὶ ζῶ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
 340 Τί π' ἔκαλε καλαπτάσσοις ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλες;
 Σφῶϊν μὲν τ' ἐπέοικε μετὰ πρῶτοις ἐόντας

- " Hastas autem vibrabunt juniores, qui me
 325 " Minores nati sunt, confiduntque robore.
 Sic dixit: Atrides verò præteribat, lætus corde.
 Invenit *deinceps* filium Petei Menestheum equitandi peritum
 Stantem; circumque erant Athenienses, periti belli:
 Cæterum præpò stabat splens Ulysses;
 330 Juxtaque, Cephallenûm circum ordines non imbecilli
 Stabant: nondum enim horum audierant copiarum clamorem belli,
 Sed recens concitata movebantur phalanges
 Trojanorumque equum dômitorum, & Achivorum: hi vero expectantes
 Stabant, quâdo phalanx Achivorum alia invadens,
 335 In Trojanos impetum faceret, & inciperent prælium.
 Hos itaque conspicatus objurgavit rex virorum Agamemnon,
 Et ipsos compellans verbis alatis est allocutus;
 " O fili Petei, Jovis-alumni regis;
 " Et tu, malis dolis instructe, astute;
 340 " Cur trepidantes abstititis, expectatisque alios?
 " Vos quidem conveniebat inter primos existentes

Ver. 324. — αἰχμάσσει.] Vide suprà ad 4, 140.

Ver. 327. Εὖρ' υἱόν.] Festinantem depingit hoc Asyndeton. Vide suprà ad 4, 105 & 529.

Ver. 329. — εἰς ἕχας.] Si ἔρχεν dixisset, jam non confutisset Temporum ratio. Vide infra ad ver. 434.

Ver. 331, 334. Ἐσασαν.] Vide infra ad 55.

Ver. 338. "Ὡ υἱὲ Πηλεΐω] Vide suprà ad 4, 51. Edidit *Barnesius*, "Ὡ υἱὸς Πηλεΐω. Sed mutato nihil opus.

Ver. 340. Τί π' ἔκαλε καλαπτάσσοις ἀφέστατε.] Quis metus, ô ————
 ———— que tanta animis ignavia venit?

Æn. XI. 72.

Ver. 341. — ἐόντας.] *Eustathius* ἰδοὶ, πρὸς scribi potuisse existimat. Malè, ut mihi quidem videtur, Non enim πρὸς rectè refertur

- Ἑσάμεν, ἥδ' ἐμάχης καυσεϊρῆς ἀντιβόλῃσαι.
 Πρῶτ' ἄρ' ἡ δαιτὸς ἀκυάζεσθον ἑμεῖο,
 Ὅππότε δαῖτα γέρεσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·
 345 Ἐνθα φίλ' ὀπῆαλέα κρέα ἔδμεναι, ἥδ' ἐκ' ὑπελλὰ
 Οἶνε πινέμεναι μελιηδέει, ὅφρ' ἐθέληον.
 Νῦν δὲ φίλως χ' ὀρώω, καὶ εἰ δέκα πύρροι Ἀχαιῶν
 Τμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλεῖ χαλκῷ.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 350 Ἀτρεΐδῃ, ποῖόν γε ἔπειθ' ἐκείνῳ ὁδόνων;
 Πῶς δὴ φῆς πολέμοιο μεθιέμεν; Ὅππότε Ἀχαιοὶ
 Τρωσὶν ἔφ' ἵπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὄξυν ἄρῃα,
 Ὅψαι, ἦν ἐθέλησθα, καὶ αἶκεν τοι τὰ μεμήλη,
 Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγένῃα
 355 Τρώων ἵπποδάμων· ὣς δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
 Τὸν δ' ἐπιμειδίσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
 Ὡς γυνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὅγε λάξζο μῦθον·
 Διογενὲς, Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσευ,
 Οὔτε γε νεικεῖω περιώσιον, ἔτε κελεύω.

“ Confistere, & pugnae ardenti occurrere.

“ Primi enim & ad convivium vocamini à me,

“ Quando convivium proceribus instruimus Achivi.

345 “ Ibi juvat affatas carnes edere, & pocula

“ Vini bibere suavis, quoad usque placuerit :

“ Nunc verò libenter videritis, etiam si decem phalanges Achivorum,

“ Vos ante pugnarent saevo ferro.

Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses ;

350 “ Atrida, quale tibi verbum fugit ex septo dentium ?

“ Quomodo verò dicis in bello remissos nos esse ? Quando Achivi

“ In Trojanos equorum domitores vicemus acre proelium,

“ Videbis, si volueris, sique tibi hæc curæ fuerint,

“ Telemachi dilectum patrem antesignanis immixtum

355 “ Trojanorum equum-domitorum ; tu autem hæc vana dicis.

Hunc verò subridens allocutus est rex Agamemnon,

Ut sensit iratum ; contrariòque sumpsit sermonem ;

“ Generosè Laertiade, solertissime Ulyssè,

“ Neque te objurgo temerè, neque hortor.

fertur ad præcedentem Σφῶν, ac ad sequen-
 tem Ἑσάμεν. Quippe aliud est, Vos inter
 primos quum essetis, stare decuit ; Aliud, Vos
 inter primos existere atque stare decuit.

Ver. 351. Πῶς δὴ φῆς πολέμοιο μεθιέμεν ;

Ὅψαι. — ἐγείρομεν ὄξυν ἄρῃα, Ὅψαι.]

Interrogationis notam, quæ olim vocī ἄρῃα

subjuncta erat, apposuit Barnisius vocī με-

θίμεν. Rectè, ut opinor. Istud enim,

Ὅππότε Ἀχαιοὶ ἰγείρομεν ὄξυν ἄρῃα, & bene

conjunctum est cum Ὅψας — ; optimè-

que cum eo congruit, quod erat antè dictum,

ver. 333. — οἱ δὲ μένοις ; Ἑσάσαν, ὁπ-

πότε πύρροι Ἀχαιῶν ἄλλοι ἐπιβῶν, Τρώων

ὁρμήσειν, καὶ ἀρξείαν πολέμοιο.

Ver. 357 — ὄξυν] Vide suar. ad γ, 409.

Ver. 359. Ὅστις [εἰ νεικεῖω] Festinantem,

& vehementer commotum, pulcherrimè ex-

hibet & superior temeraria objurgatio, sui que

hæc instituta statim deinceps deinceps.

- 360 Οἶδα γὰρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 Ἦπια δῆνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις, ἅ τ' ἐγὼ περ.
 Ἀλλ' ἴθι· ταῦτα δ' ὅπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
 Εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μελαμῶλια θεῖεν.
 Ὡς εἰπὼν τὰς μὲν λίπεν αὐτᾶ, βῆ δὲ μετ' ἄλλης.
- 365 Εὐρε δὲ Τυδέα υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
 Ἐσαότ' ἐν δ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι κολλητοῖσι·
 Παῖρ δέ οἱ ἐσῆκει Σθένελος, Καπανηΐος υἱός.
 Καὶ μὲν τὸν νεῖκεσσαν ἰδὼν κρείων Ἀλαμέμων,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 370 ὦ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο,
 Τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας;
 Οὐ μὲν Τυδεΐ γ' ὧδε φίλον πλωκαζέμεν ἦεν,
 Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἐτάρων δῆτοισι μάχεσθαι·
 Ὡς φάσαν, οἳ μιν ἰδὼν πονεύμενον καὶ γὰρ ἔγωγε
- 375 Ἦλῃσ', εὐδὲ ἰδὼν· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
 Ἦτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκῆνας

- 360 " Scio enim, quod tibi animus in pectoribus tuis
 " Benigna consilia novit: eadem enim sentis, quæ & ego.
 " Quin age: hæc autem in posterum componemus, si quid malè nunc,
 " Dictum est: hæc autem omnia dii irrita faciant.
 Sic locutus, hos quidem reliquit illic, ivitque ad alios.
- 365 Invenit verò Tydei filium magnanimum Diomedem,
 Stantem interque equos & currus bene compactos;
 Juxtaque ipsum stabat Sthenelus, Capanei filius.
 Et hunc quoque objurgavit conspiciatus rex Agamemnon,
 Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
- 370 " Eheu, Tydei filii bellicosi equum-domitoris,
 " Cur trepidas? cur & circumspicis belli semitas?
 " Non utique Tydeo ita solitum trepidare erat,
 " Sed longe antè dilectos socios cum hostibus dimicare:
 " Sicut dixerunt, qui eum viderunt laborantem; non enim ego
- 375 " Interfui, neque vidi: verùm aliis eum dicunt prætisse.
 " Certè enim sine bello [*sine copiis*] intravit Mycænas

Ver. 360. Οἶδα γὰρ, ὥς; Vide suprâ ad 4,

537.

Ver. 365. — Διομήδεα] Pronuntiabatur Διομήδην.

Ver. 367. — ἰσχύει] Si ἴσχυεν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio: Vide infrâ ad ver. 434.

Ver. 368. Καὶ μὲν τὸν] Edidit *Barneſius*, καὶ τὸν μὲν quia nimirum suprâ scriptum est, ver. 283. Καὶ τοὺς μὲν & ver. 311, καὶ τὸν μὲν & ver. 336, τοὺς δὲ. Verùm hujusmodi alia est ratio. Nam illic, καὶ τοὺς καὶ ἐβόησαν ἰδὼν, & τοὺς δὲ ἰδὼν νεῖκεσσαν,

sunt inter opposita. At hoc in loco, καὶ μὲν τὸν νεῖκεσσαν, illud est quod dicimus, & quidem Hunc isidem, sicuti suprâ *Ulyſſem*, objurgavit. Quare, etsi utravis lectio ferri possit, vulgarem tamen retineo.

Ver. 371. — πολέμοιο γεφύρας] Scholiasti, τὰς διεόδους τοῦ πολέμου. Spondanorū *Ordinum intervallo*. Virgilio, *Belli Ora*, Æn. IX. 528. Vide infrâ ad 8', 378.

Ver. 376. — ἄτερ πολέμου] Schol. *χωρὶς πολεμικῆς παρατάξεως. Non stratus. Mούρο· ἰδὼν*, ver. 388.

Ibid. Ἦτοι μὲν γὰρ] Longior videri possit hæc

- Ἐσπῶς, ἀμ' ἀντιθέω Πόλυνεϊκεῖ, λαὸν ἀγείρων,
 Οἷ' ῥα τότε ἔσρατόωντο ἑρὰ πρὸς τείχεα Θήβης,
 Καί' ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτὰς ἐπικέρους.
 380 Οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπήνεον, ὥς ἐκέλευον
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παρὰ ἰσῖα ζήματα φαίνων.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν' ὤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδῶ ἐγένοντο,
 Ἀσπιδὸν ἱκόντο βαθύσχοινον, λεχεποῖον
 Ἐνθ' αὐτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῇ σείλαν Ἀχαιοί·
 385 Αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας τε κυχῆσατο Καδμείωνας
 Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκλήϊης.
 Ἐνθ' ὅδ' ἐξείνός περ ἔων, ἱππηλάτα Τυδεὺς
 Τάρβει, μῆνος ἔων πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν·
 Ἀλλ' ὄγ' ἀβλεπεῖν προκαλίζετο· πάντῃ δ' ἐνίκῃ
 390 Ῥηϊδίῳ· τοίη οἱ ἐπὶ ῥόθος ἦεν Ἀθήνη·
 Οἱ δὲ χολωσάμενοι Κάδμειοι, κένῳρες ἵππων,

- “Hospes, cum deo-pari Polynice, copias colligens,
 “Qui tunc bellum admovebant sacra ad mœnia Thebes;
 “Et valde supplicabant, ut darent inclytos auxiliatores.
 380 “Atque illi quidem volebant dare, ut probabant, sicut hortabantur;
 “Verum Jupiter avertit; sinistra prodigia ostendens.
 “Hi autem postquam abierant, & in viâ progressi fuerant,
 “Ad Asopum venerunt juncosum, herbosum;
 “Tum utique legatum (Thebas) Tydeum miserunt Achivi;
 385 “Atque ille abiit, multosque invenit Cadmeos
 “Convivantes in doma fortitudinis Eteocleæ [Eteoclis]
 “Tunc non, hospes licet esset, agitator equum Tydeus
 “Pavebat, solus existens multos inter Cadmeos:
 “Quin ad certandum provocabat; in omnibus autem vincebat
 390 “Facile: talis ei auxiliatrix erat Minerva.
 “Verum irati Cadmei, stimulatōres eorum,

hæc oratio, quàm seſinantis, & vehementer commoti, ordinesque singulos obeuntis esse oporteret. Sed observandum, in hæc Ἐπιπυλῶσι, *Ultimum* esse omnium, ad quos *Agoniston* pervenērīt, *Diomedem*.

Ver. 379.—μάλα λίσσοντο] Vide ad 4, 51.

Ver. 380.—ἐπὶ τῶν] Tydeus & Polynices. *Al.* ἐπὶ τῶν] *scil.* Tydeus.

Ver. 382.—ὤχοντο, ἰδὲ] Legit Scholiastes, ὤχοντ'. ἰδὲ.

Ver. 383.—Ἀσπιδὸν ἱκόντο.] Quod in MS repperit *Βαρνεμύς*, Ἀσπιδὸν δ' ἱκόντο, non minus rectè cohæret. Tum enim sententia erit hæc; ἐπὶ ὤχοντο, — Ἀσπιδὸν δ' ἱκόντο. — ἰδὲ αὐτ' &c.

Ver. 384.—ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῇ σείλαν.]

Τυδῇ ἀγγελίην ἐπὶ τῶν, Tydeas legatum (Thebas) miserunt. Vel, ἀγγελίην hęc tam intelligi potest legatio, quam ἀγγελίης, *legatus*. Ut adeò legendum sit, ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῇ σείλαν. Quod eòdem redit.

Ver. 385.—πολέας τε κυχῆσατο Καδμείωνας.] *Infrà* ad 4, 803;

—ὅτε τ' ἔλθοι νόσφι Ἀχαιῶν
 Ἀγέλαος ἐς Θέβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας.

Ver. 386. Δαινυμένους] Vide *suprà* ad 260.

Ibid. — βίης Ἐτεοκλήϊης] Vide *suprà* ad 6, 658.

Ver. 387.—ἱππηλάτα] Vide *suprà* ad 4, 175.

“ Ἀψ οἱ ἀνερχομένοι πυκινὸν λόχον εἶσαν ἄγοντες,
Κήρες πεντήκοντα· δύο δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἰμονίδης, ἐπείκελος ἀθανάτοισιν,

395 Τῖός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Λυκοφύλης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν αἰεκέα πτόμον ἐφῆκε·
Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἷον ἱεὶ οἶκονδε νέεσθαι·
Μαίον' ἄρα πρόεθηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Τοῖος ἦν Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν

400 Γεῖναλο, εἰς χέρεϊα μάχη, ἀγορῇ δὲ τ' αἰεῖνα.

“Ὡς φάτο· τὸ δ' ἔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Αἰδεσθεῖς βασιλῆος ἐνὶ πῇν αἰδοίοιο.

Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·

“ Ἀτρεΐδῃ, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος Ἰάφα εἰπεῖν·

405 Ἡμεῖς τοι πατέρων μὲν' αἰμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·

“ Ei revertenti densas infidias locaverunt ducenas,

“ Juvenes quinquaginta; duo autem ductores erant,

“ Mæon Hæmonides, similis immortalibus,

395 Filiusque Autrophoni, in pugna-stabilis Lycophontes.

“ Tydeus tamen & his duram mortem intulit:

“ Omnes scilicet interfecit, unumque solum dimisit domum redire:

“ Mæonem utique dimisit, Deorum signis parens.

“ Talis erat Tydeus Ætolus: sed filium

400 “ Genuit, se ipso inferiore pugna, facundia autem præstantiorem.

Sic dixit: huic verò nihil respondit fortis Diomedes,

Reveritus regis increpationem venerandi.

Huic autem filius Capanei respondit inclyti;

“ Atrida, nè mentiaris, sciens verè loqui:

405 “ Nos sanè patribus longè fortiores gloriæmur esse:

Ver. 392. “ Ἀψ οἱ ἀνερχομένοι] Ita restituit Barnesius. Optimè, ut mihi quidem videtur.

Ver. 393. “ Ἀψ ἀνερχομένοι. Quod nullâ sanè ratione, nullâ licentiâ Poeticâ, excusari potest.

Ver. 394. — ἀθανάτοισιν] Vide suprâ ad 3, 398.

Ver. 400. — χίρια] Ἀλ. χίρρα, & χίρρα.

Ver. 401. — οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης, — Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο.]

“ Ἀς (παρξίς) ὁ Πειητής ἐκατέρω (προσώπων) προσκυότως ἀποδίδωσιν (vide suprâ ad β', 228:) Οἷον. — τῷ Ἀλαμμένοντι ἐν τῇ ἐπιπαλῆσει τὸν Διομήδην λοιδόρησαντο, ὁ μὲν οὖθιν ἀνέειπεν. “ Ἀλῆσθεις βασιλεῖ. —

β' δὲ Σθένει, οὐ μνηστὴς λόγῳ, “ Ἀτρεΐδῃ (φασί) μὴ ψεύδε', — Ἡμεῖς τοι πατέρων

“ μὲν' αἰμείνονες. — Χρήσιμον δὲ καὶ τὸ τῷ Ἀλαμμένοντι καίανον ἐνέλαυσα. Τὸν μὲν γὰρ Σθένειον ἀπροσάυθλον παρήλας· τῷ δὲ

Θυδυσίῳ τῷ ἡμίλειον ἐνχρίει, ἀλλ' ἡμι-

ψαλο, (ver. 357.) — “ Ὡς γὰρ χειρότερον

“ πάλιν δ' ὅγε λέξομαι μῦθον. — Ἀρκα

δὲ ὁ Διομήδης, ἐν μὲν τῇ μάχῃ ὧσπερ, καὶ

ἀκούων ὑπὸ τῷ βασιλείῳ μετὰ δὲ τὴν μάχην

παρρησία χρεῖται πρὸς αὐτόν (Iliad. I, 34.)

“ Ἀλλὰ μὲν μοι πρῶτον ἐνέειπας ἐν Δαναῶ-

“ σιν. ” Plur. arch. de audiend. Poëti. Πολλὰ

δὲ τῶν εἰσαγομένων ὑπ' αὐτῷ προσέειπεν ἄ-

γούνα σπιών, — ἑκάστῳ τὸ πρῶτον εἰπὼν τὰς

λόγων ἀποδίδωσιν. — Ὁ μὲν Διομήδης,

ἔτι τὸ ἐκ τῆς νύκτῃς θρόνος καὶ τὴν ἐκ τῆς

ἀριστείας παρρησίαν ἔχων, πρὸ τῷ ἐκτελέσειν

τὴν ἀνδραγαθίαν. ὧσπερ ἀξιώσας τὸ πρὸς

τῷ βασιλείῳ ἐνέειπεν, τότε [postea nimirum,

quàm præclarè se gessisset, Iliad. I, 32.] ἐπι-

πλήσσει τῷ Ἀλαμμένοντι. Dion. Halic. πρὸς

τῆς Ὀμήρου ποιήσεως. §. 20.

Ver. 405. Ἡμεῖς τοι πατέρων μὲν' αἰμεί-

νοντες Οὐδὲ τῷ Ὀμηρικῷ Σθένει πρὸς τὴν αἰ-

τιολογίαν, τὸ, “ Ἡμεῖς τοι πατέρων μὲν' αἰ-

μείνονες εὐχόμεθ' εἶναι ” μεταμεινόντες τῷ,

“ Ὁ μοι

Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἴλομεν ἐπὶ παύλοιο,
 Παιρώτερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τείχος Ἀρείων,
 Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
 Κεῖνοι δὲ ζφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὀλοντο.

410 Τῷ μὲν μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.

Τὸν δ' αἶψ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

Τέτλα, ζιωπῇ ἦσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μῦθω.

Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀλαμέμονι, ποιμένι λαῶν,
 Ὀτρύνοντι μάχεσθαι εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς·

415 Τέτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἄμ' ἐψέβαι, εἰ κεν Ἀχαιοὶ
 Τρώας δηλώσωσιν, ἔλωσί τε Ἴλιον ἱρὴν.

Τέτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δηωθέντων.

Ἀλλ' ἄγε δὴ, καὶ νῶϊ μεδάμεθα θέριδος ἀλκῆς.

Ἡ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων ζῦν τεύχεσιν ἄλλο χαμαῖζε·

420 Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἀνακτοῦ,

“ Nos etiam Thebes sedem cepimus septem-portas-habentis,

“ Paucioribus copiis ductis sub murum Marti-sacrum,

“ Freti signis deorum & Jovis auxilio :

“ Illi autem suā recordiā perierunt.

410 “ Quare nē mihi patres unquam in simili ponas honore.

Hunc autem torvè intuitus allocutus est fortis Diomedes ;

“ O mi *Sthenela*, tacitus sede, meoque pare sermoni ;

“ Non enim ego succenseo Agamemnoni, pastori populorum,

“ Cohortanti ad pugnandum benè-otcreatos Achivos :

415 “ Hunc enim gloria simul sequetur, si quidem Achivi

“ Trojanos debellārint, ceperintque Ilium sacrum ;

“ Huic verò contrā ingens luctus, Achivis cæsis.

“ Verūm age quæso, & nos cogitemus de impetuosa fortitudine.

Dixit, & de cursu cum armis defiliit in terram ;

420 Terribiliter autem sonuit æs circa pectora regis,

“ Ὡ μοι Τυδίδος υἱὸς δαίφρωνος ἰσχυρότατος,

“ τί πρῶτος, τί δ' ἐπιπείθεις πολέμοιο γα-

“ ῥάρας ; (ver. 370.)” Οὐδὲ γὰρ αὐτὸς

ἀκούσας κακῶς, ἀλλ' ὑπὲρ τῷ φίλῳ λαιδορ-

βίης ἐμύνητο, τῇ περιουσίᾳ παρήρσαν

ζυγνύματα τῆς αἰτίας διδούσης. *Puiscarb.*

de sui laude.

Ver. 406. Ἡμεῖς καὶ Θήβης.] Quod in-cep-

tum Patribus nostris, *Tydeo & Capaneo* (qui

erant ex *Sepriæ* illis ad *Thebas*.) infauste

eccidit ; id nos, eorum Ἐπιγόνου, feliciter

peragimus.

Ver. 407. — λαὸν ἀγαγόνθ' Ἀλαμέμνι,

Ego & Diomedes. Vide supra ad ἄ. 566 ;

& β. 288. Cæterum quā ratione vox, λαὸν,

ultimam hīc producat ; itemque, ἦρος, ver.

440 ; vide supra ad ἄ. 51.

Ver. 409. Καίτοι δὲ — ἐλόντο] Ambi-

guum hoc, dictatione sit de *Sepriæ* illis ad

Thebas in primā expeditione, an de *Thebanis*

ἱρῶν in secundā. *Eustathius* ; ἡ μάστις ἀ-

γεί, ὅτι οἱ Θεβαῖοι, &c. Ego in *primam*

sententiam potius propendeo ; tum propter

sequentem, Τῷ μὲν μοι πατέρας ; tum ut &

præcedenti, Πειθόμενοι τεράεσσι, aptius. hoc

ex adverso respondeat.

Ver. 412. Τέτλα.] Προσφώνησις ἐς φί-

ταίριον. — Τινὲς δὲ *Χηλιδασκόν* νοῦσι τὸ,

Τέτλα, [forte Τέτλα,] ἀποκοπὴν ἐκ τῷ, Τά-

τλαθι. *Eustath.*

Ver. 415. — ἴψαι] *Al. ἴσσαι*.

Ver. 419. — ζῦν τεύχεσιν ἄλλο χαμαῖζε.]

Vide supra ad γ. 29.

Ver. 420. Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκός]

— & arma

Horrendum sonuere. — *Æn. IX. 711.*

Cæterum de voce, ἔβραχε, & similibus ; vide

supra ad ver. 125, & infra ad ver. 455.

Ὀρνυμένε· ὑπὸ κεν ταλασίφρονά περ δεῖ εἶλεν.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυχχεῖ κύμα θαλάσσης

Ὀρνυτ' ἐπασσύτερον, Ζεφύρε ὑποκινήσανθ'.

Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσει, αὐτὰρ ἔπειτα

425 Χέρσῳ ρηϊνύμενον· μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἀκράε

Κυρτόν ἐόν κορυφῆται, ἀποπτύει δ' αἰλὸς ἄχην·

Ὡς τότε ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυτο φάλαγγες

Νώλεμέως πόλεμόνδε· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκασθ'.

Ἠλεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, (ἔδε κε φαίης

430 Τόσσον λαὸν ἔπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδῇ,)

Qui concitus ferebatur: utique vel fortissimum virum metus corripuisse.

Ut vero quando in littore sonoro fluctus maris

Concitat confertim, Zephyro submovente;

In alto quidem primum attollitur, sed postea

425 Terræ allisus vehementer fremit, & circa promontoria

Tumidus existens fastigiatur, expulsiueque maris spumam:

Sic tunc confertæ Danaorum movebantur phalanges

Indefinenter ad pugnam: imperabat autem suis unusquisque

Ducum: cæteri verò taciti ibant, (neque dixisset

430 Tantas copias sequi habentes in pectoribus vocem,)

Ver. 421. — ὑπὸ κεν ταλασίφρονά περ δεῖ εἶλεν.] Vox, ὑπὸ non id sonat, quod ait Scholiastes, ὑφ' ὧν ἄν ἤχῃ; sed quod latine dicas, *genua timore subitus intremiscere*. Nimirum refertur, ὑπὸ, non ad *Sonum terre facientem*, sed ad *hominem motu succussum*.

Ver. 422. — Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυχχεῖ κύμα θαλάσσης.]

Fluctus ut in medio cepit cum albescere ponto

Longius, ex altoque sinum transit; utque volutus

Ad terras, immane sonat per saxa, nec ipso

Monte minor procumbit; at ima exæstuat unda

Vorticibus, nigramque altè subjectat argenam. *Georgic. III. 237.*

Fluctus uti primo cepit cum albescere vento,

Paulatim sese tollit mare, & altius undas erigit, inde imò confurgit ad æthera fundo.

Æn. VII 528.

Macrob. hunc locum inter eos citat, in quibus *Virgilius* *Homerici* carminis maiestatem non æquat. “*Homerus*, cum marino

“*motu, & li torrens fluctus ab initio describit*; Hoc isti prætervolat. Deinde, quod

“*ait ille, Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσει, αὐτὰρ ἔπειτα*

“*Mare ad hoc vertit, Paulatim sese tollit*

“*mare. Ille fluctus incremento suo ait in*

“*sublime curvatos littoribus illidi, & asper-*

“*ginem collectæ sordis expuere; quod*

“*nulla expressidis *πίεθ' ἄρ' ἵνα* signaret: Vester,*

“*mare à fundo ad æthera usque perducit.*”

Lib. V. cap. 13.

Ver. 423. — Ζεφύρε ὑποκινήσανθ'.] Et molem fluctus, & motum ab initio sardiorum, pingunt hi numeri.

Ver. 425. Χέρσῳ ρηϊνύμενον.] De prolochia vocis, ρηϊνύμενον, istiusque δεῦναι, ver. 423; vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 426. Κυρτόν.] Latine dicitur, *tumidus, curvatus, gibbus*. Nam *convexus*, quod Recentiores *concavus* opponunt, Romanis idem ferè sonabat, quod *concavus*; nisi si fortè, in *Sphærâ*, *convexa* dicta sit *Hemisphærii Superioris* potius, quàm *Inferioris*, facies *Interior*; ut cum *cæli convexa*, *mundi convexa*, *cavum cæli convexitatem*, & similia, dicerent. Qui, ex linguarum imperitiorum usu, *convexum concavum* opponunt, Romanis scriptoribus miræ tenebras offundunt.

Ver. 428. — κέλευε δὲ οἷσιν ἕκασθ'.]

— *æratasque acies in prælia cogit*.

Quisque suas. — *Æn. IX. 463.*

- Σιγῇ δειδιότες ἱερμάνθορας ἀμφὶ δὲ πᾶσι
 Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἰμένοι ἐσιχόωντο.
 Τρῶες δ', ὡς οἷες πολυπάμμον' ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
 Μυρίαι ἐσέκασιν, ἀμειλγόμεναι γάλα λευκόν,
 435 Ἀζηχῆς μεμακυῖαι, ἀκῦσασαι ὅπα ἀρνῶν
 Ὡς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
 Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόνος, εἴδ' ἴα γῆρυς,
 Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλῃται δ' ἔσαν ἄνδρες.
 Ἔρσε δὲ τὲς μὲν Ἀρης, τὲς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 440 Δεῖμός τ', ἥδ' ἑ Φόβος, καὶ Ἐρις ἄμοιον μεμαυῖα,
 Ἄρε' ἀνδροφόνου κασιγνήτη, ἑτάρη τε,
 Ἢ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσειται, αὐτὰρ ἔπειτα

Silentio reveriti ductores : circum autem omnes
 Arma varia splendebant, quibus induti procedebant ordines.
 Trojani autem, perinde ac oves letupletis viri in caula
 Innumerae stant, dum mulgentur lac album,

- 435 Assidue balantes, auditâ voceignorum :
 Sic Trojanorum fremitus per exercitum latum est excitatus.
 Nec enim omnium erat una vociferatio, nec una vox,
 Sed linguae mista erat, à multis quippe locis convocati fuerant homines.
 Instigabat vero hos quidem Mars, illos autem caesis oculis Minerva,
 440 Terrorque & Fuga, & Discordia insatiabiliter furens,
 Martis homicidae soror, sociaque,
 Quae parva quidem primum attollitur, sed postea

Ver. 431. Σιγῇ δειδιότες ἱερμάνθορας. Οἱ
 μὲν Τρῶες ἐκείνοι μετὰ πρηνείας καὶ θράους
 οἱ Ἀχαιοί, Σιγῇ δειδιότες ἱερμάνθορας. Τὸ
 γὰρ, ἐν χερσὶ τῶν πολεμίων ὄντων, φοβεῖσθαι
 τοὺς ἀρχοντας, ἀρτίως ἑμα καὶ σιωπαρχίας
 ἱερμάνθορας. Plutarch. de audiend. Poëtis. Καὶ
 τὴν ἀνδρείαν δὲ μοι δοκῶσιν, ἐν ἀφοσίᾳ, ἀλλὰ
 φόβῳ ἴσθαι, καὶ διὰ ἀδελφίας, οἱ σπασιοὶ νόμοι
 εἰν. Οἱ γὰρ διελθάντο πρὸς τὴν νόμον, δια-
 βαλόμενοι πρὸς τοὺς πολεμικοὺς ἴσθαι καὶ τὸ πα-
 ρόν ἡμεῖς διδάσκον οἱ μάστιγα φοβούμενοι τὸ
 παρὸν ἀκούσαι. Διὸ καὶ καλὸς Ὀμηρος, —
 " Σιγῇ δειδιότες ἱερμάνθορας. Id. in Agid. &
 Clomene. Vide quoque supra ad γ', ver. 2 & 8.
 Ver. 433. Τρῶες δ' — Τρώων ἀλαλητὸς.
 De huiusmodi Syntaxi ἀνακλονόμεν, quae di-
 rectâ constructione & elegantior est nonnun-
 quam, atque etiam simplicior ; vide supra ad
 B, 353, 681 ; & ad γ', 211.

Ver. 434. — ἱερμάνθορας.] Stant. Vide
 supra ad 4, 37. Miro errore de hâc voce
 doctissimus Grotius, (ad Rom. v. 2.) " Εἰ,
 " inquit, ἱερμάνθορας pro praesente, more He-
 " braeo. Quasi verò Græcum, ἱερμάνθορας,
 non semper responderet Latino, stant.

Ver. 439. — τὴν μὲν Ἀρεα. τὴν δὲ —
 Ἀθήνη, Δεῖμός τ'] Trojani Mars, Græcos
 Minerva, utroque Terror, &c.

Ver. 442. " Ἢ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα] Ἀρξά-
 μιν ἀπὸ λιγῆς αἰτίας, — πρὸς μέγα δὲ τι
 κακῷ διελθάνται. Heraclic. Ponticus.

Parva metu primò, mox sese attollit in
 auras,
 Ingrediturque solo, & caput inter nubila
 condit. Æn. IV. 176.

Quod Homerus hîc de Contentione dixit, Ma-
 cronem de Famâ postea minùs congruè dixisse,
 contendit Macrobius, lib. 5. cap. 13. Mag-
 nifica tamen, & elegantissima, Utriusque
 descriptio, Longinus, §. 9. Καὶ τούτ' ἀν-
 ιquist, ἵνα τις οὐ μάλλον τῆς Ἐριδος, ἢ
 Ὀμήρου μέτεον. Ridiculus planè hoc in loco
 Scaliger ; qui in hâc Comparatione non vidit,
 Rem utique in immensum succrescentem,
 non Gigantis molem atque Effigiem descrip-
 tam ; cælumque hîc, non utique de Contem-
 tionis Sede, (quanquam & hoc quoque Poë-
 ta licitum,) sed de Magnitudine dictum, Po-
 etis, lib. 5. cap. 3.

Ver.

- Οὐρανῷ ἐσήμεξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
 "Ἡ ζῶν καὶ τότε καὶ ομοίον ἐμβαλε μέσση,
 445 Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ἐφάλασσα σόνον ἀνδρῶν.
 Οἱ δ', ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιούτες ἵκουσιν,
 Σύν ῥ' ἔβαλον ρινῆς, Σύν δ' ἔγχεα, καὶ μένιν ἀνδρῶν.
 Καλπιθεωρήκων αἰτάρ' ἀσπίδας ἀμφαλοίσσαι
 Ἐπληντ' ἀλλήλησι, πάλυς δ' ἀρυμαλῆδος ἀράρει.
 450 Ἐνθαδ' αἶμ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχάλῃ πέλει ἀνδρῶν.
 Ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων· ῥέει δ' αἵματι γαῖα.
 Ὡς δ' ὅτε χεῖμαρροι πῶταμοι, κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
 Ἐς μισγάλλειαν ζυμβάλλειον ὄβριμον ὕδωρ,
 Κρηνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἐνίσθε χαράδρης,
 455 Τῶν δὲ τε τηλόσε δῶπον ἐν ἔρεσιν ἔκλυε ποιεμένη·

Caelo condit caput, & solo ingreditur.

Quæ iphis & tunc litem utrinque perniciosam iniecit in medium.

- 445 Gradiens per turbam, augens gemitum virorum.

Hi verò quandò jam in locum unum coëntes veniant,

Committentur scuta, unaque hædas & robora virorum.

Æreis-thoracibus-indutorum : atque clypei utrobque-habentes.

Appropinquabant invicem, multusque tumultus coortus est.

- 450 Tum verò simul ejulatusque & jactantia erat virorum,

Percutientumque & percuntium : fuebatur sanguine terra.

Ut verò quando duo torrentes fluvii, de montibus fluentes,

In convallem conferunt rapidas aquas,

Scatebris ex magnis, concavum intra alveum voraginis ;

- 455 Horumque præcùl fragorem in montibus audit pastor :

Ver. 446. Οἱ δ', ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα]
 Jamque intra jactum teli progressus uter-

que
 Substiterat ; subito erumpunt clamore,

frementesque
 Exhortantur equos ; fundunt simul undi-

que tela
 Crebra, nivis ritu ; cælumque obtexitur

umbrâ. Æn. XI. 608.

Ver. 450. Ἐνθαδ' αἶμ' οἰμωγὴ τε]
 Tum verò & gemitus morientum, & san-

guine in alto
 Armaque, corporaque, & permisti cæde

virorum

Semianimes volvuntur equi. —

Æn. XI. 633.

Ver. 451. — ὀλλυμένων] Vide suprâ ad

γ', 260.

Ibid. — ῥέει δ' αἵματι γαῖα.]

atro tepefacta cruore

Tërta torique madent. —

Æn. IX. 333.

Ver. 452. Ὡς δ' ὅτε χεῖμαρροι πῶταμοι]

—aut rapidus montano flumine torrens

Sternit agros, sternit sata læta boumque

labores,

Præcipitesque trahit fylvas : stupet inscîps

alto

Accipias sonitum saxi de vertice pastor,

Æn. II. 305.

Aut ubi decursu rapido de montibus altis

Dant sonitum fumosi amnes, & in æquora

currunt

Quisque suum populatus iter. —

Æn. XII. 523.

Πολυῶν δὲ γε Κύρηντι εἰς χῶρον ἓν, καὶ σὺν-
 τασιν ἰδῶτων ἀναρίστοις ἐκμιμήσασθαι
 τῇ λίξαι βυλόμενοι, ἐκίτι λίλας συλλαβῆς.
 ἀλλ' ἰσχυρὰ καὶ ἀνιτίστας θήσει. " Ὡς δ'
 " ὅτε χεῖμαρροι πῶταμοι κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
 " Ἐς μισγάλλειαν ζυμβάλλειον ὄβριμον
 " ὕδωρ." Dion. Halic. περὶ Συνθίσεως. β.
 16. Ubi, in transitu, notandæ variz lec-
 tiones parvi momenti.

Ver. 455. Τῶν δὲ τε τηλόσε δῶπον.] Καὶ
 αὐτοῖς ἐπιοιστὶ τινα ὀνόματα, ἃ ἐν ἡλικίᾳ
 πρὸς τὰ ζῆμαινόμενα τοπώσας εἰον, τὴν δὲ
 πον, καὶ τὰ Ἀραβον, καὶ τὴν Βόρβον, καὶ τὸ Ῥίχ-
 θει,

Ἦς τῶν μεταμέμων γένετο ἰαχὴ τέ φόβος τε.

Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυψήν,

Ἐσθλὸν ἐνὶ προμαχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,

Τὸν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κορυθος φάλον ἰπποδάσειης

460 Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξεν, πύρρασε δ' ἄρ' ὅς εἰον εἴσω

Αἰχμῇ χαλπεῖν τῶν δὲ ῥότος ὅσσ' ἐκάλυψεν

Ἦριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.

Τὸν δὲ πεσόντα πρὸς ὦν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ

Χαλκωδογιάδης, μελωθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων

465 Ἐλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λεληθμένος, ὄφρα τάχιστα

Sic hisce commissis oriebatur clamorque timorque.

Primus autem Antiochus Trojanorum interfecit virum bellatorem,

Strenuum in primâ acie, Thalyssiadem Echepolum,

Quem utique percussit primus galeam in conum setis-equinis-dentis;

460 Inque frontem fixit; penetravit autem os intra

Cuspis ærea; cum verò tenebræ oculis operuerant;

Ceciditque, sicut quando turris, in forti pugna.

Hunc autem prostratum pedibusprehendit rex Elephenor

Chalcodontiæ, magnanimorum princeps Abantium:

465 Subtrahebatque extrâ tela cupidus, ut quæprimum

ταῖς, ἥ τ' Ἀντίλοχος, ἥ τὸ Σίξας, ἥ τὰ τοιαῦτα·
ἐν οὐκ ἂν εὔροι τις ἐνσημύτατα. Dion. Halic.
περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 6. Καὶ αὐτὰς
τὴ δὲ καλασκαυάξουσιν ὁ ποιητής, — πρὸς
χρῆμα ὁρῶντες, οἰκίστα ἢ διαιρητικά τῶν ὑπα-
κειμένων τὰ ὀνόματα. — Μεγάλη τῦτον ἀρχὴ
ἢ διδάσκαλος ἢ φύσις, ἢ ποιῶσα μιμητικῶς
ἡμᾶς ἢ δεικνούς τῶν ἐνομένων, οἷς δηλοῦνται
τὰ πράγματα, κατὰ τινος εὐλόγου ἢ κινη-
τικῆς [τῆς] διανοίας ὑμῶν. ἢ ἂν ἐδι-
δάχθηναι ταύτων τὴ μιμητικὰ λέγειν, ἢ χρι-
ματισμούς ἵππων, ἢ φημιμαδὲ πράγην, &c.
Id. περὶ Συνθίσεως, §. 16. Τὰ δὲ πεποιη-
μένα ὀνόματα — ποιεῖ μάλιστα μιμητοπρε-
πειαν, διὰ τὸ οἷον ψόφοις τοικίνα. Demetr.
Phalar. §. 94, 95. Καταχὰς τε, ἢ πόμυς, ἢ
κτύπον, ἢ Δούπον, ἢ Ἀράπον, πρῶτος ἔξωρον.
Dio. Orat. XII. Vide suprâ ad ver. 125.

Ver. 456. — γένετο ἰαχὴ τῇ] Producta
ultimâ syllabâ vocis, γένετο, atque etiam
hiatu isto interfecto, id efficit Poëta, (quod
& Barnesium non fugit,) ut quasi auribus
ascipiat clamor intentus, sonusque con-
tinuus & productior. Consilio id factum,
ostendit similes alibi vocis ejusdem, ἰαχων,
dispositio:

Συμπεδῶτα ἰαχων. Iliad. ε', 302. α', 785.
τ', 41. υ', 285, 382, 443. Odys. χ', 81.
ἢ δὲ μέγα ἰαχων. Iliad. ε', 343. Odys.
α', 323.

Οἱ δὲ μέγα ἰαχωνες. Iliad. ε', 421.

ἢ ἢ μέγα ἰαχων. Iliad. ε', 212.

— γένετο ἰαχὴ τὴ φόβος τε. Iliad. μ',

144. ε', 396.

— μέγα ἰαχων. Odys. ι', 39a.

Virgilius, rapido minas audacter:

— longumque vale, vale, inquit, Iola.

Æsch. III. 79.

— & semineo ululatu. Æn. IV. 677.

Ver. 457. Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος] Πῶς οὐκ
ἴλας, ἢ Διομήδης, ἀριεὶς πρῶτος; Καὶ φα-
σιν, ἐπὶ Πύλῳ πρῶτον (ὑπὲρμας). — Ἐμοὶ
δὲ δοκεῖ, ἀπ' ἰλάσσου ἔρχεσθαι τὸν ποιεῖν, τὸ
τῆς τύχης αἰνισσόμενον ἀπ' αὐτοῦ. Schol. Quidni
venere hoc accipit memoriam tradat Poëta?

Ver. 459. Τὸν ῥ' ἔλαβε πρῶτος] Non vacat
hic particula, ῥά; sed idem sensu hoc in loco
sonat, ac vox latina, utique. Vide suprâ ad
4, 56; & β', 158.

Ver. 460. Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξεν]

— ille securi

Adversâ frontem mediâque mentiumque re-
ductâ

Disjicit, & sparso latè rigat arma cerebro.

Æn. XII. 306.

Ibid. — πύρρασε] Vide suprâ ad 4, 67.

Ver. 461. — τὸν δὲ λελήθοντα ἐκ βελ-
ων.]

Immolat, ingentique umbrâ tagit. —

Æn. X. 541.

Olli dura quies oculos & serrens urget
Somnus, in æternam claudunter lumina
noctem.

Æn. XII. 309.

Ver. 465. Ἐλας δ' ὑπ' ἐκ βελων.] Non
supervacaneum est istud, ὑπὸ. Nempe ē te-
lorum desuper cadentium nimbo, mortuum
subtrahere.

- Τεύχεα (υλήσειε· μίνυνθα δὲ οἱ γένεθ' ὄρμη.
 Νεκρὸν γάρ· ῥ' ἐρύονθα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγένηρ,
 Πλευρὰ, τὰ οἱ κύψαντι παρ' ἄσπιδος ἐξεφαάνθη,
 Οὔτῃσε ξυσῶ χαλκῆρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
 470 Ὡς τὸν μὲν λίπε θυμός· ἐπ' αὐτῷ δ' ἔρπον ἐτύχθη
 Ἀρσάλεον Τρώων κ' Ἀχαιῶν· οἱ δὲ, λύκοι ὡς,
 Ἀλλήλοισι ἐπόρεσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
 Ἐνθ' ἔβाल' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας
 Ἥθεον, Θαλερόν, Σιμοείσιον· ὃν ποιε μήτηρ
 475 Ἰδῆθεν κασιγῆσα, παρ' ὀχθητῖν Σιμόεντι.
 Γείνατ', ἐπεὶ ῥα τοκεῦσιν αἶμ' ἔσπετο, μῆλα ἰδεσθαι·
 Τένεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· ἔδὲ τοκεῦσι
 Θρέπτῃρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθαδίδος δὲ οἱ αἰῶν
 Ἐπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μελαθύμῃς δερὶ δαμένει.
 480 Πρῶτον γάρ νιν ἰόντα βάλε σῆθος, παρὰ μαζὸν
 Δεξιόν· ἀνίσκρὺ δὲ δι' ὦμα χάλκεον ἔγχος
 Ἦλθεν· ὃ δ' ἐν κονίησι χαμαὶ πέσεν, αἰγυριος ὡς,

*Atma prædaretur: brevis verd ei fuit ipse conatus,
 Cadaver enim trahentem conspicatus magnanimus Agenor,
 Latera, quæ ei inclinato à clypeo demodata crant,
 Vulneravit hastili ærato, solvitque membra.*

- 476 Itaque eum quidem reliquit animus; super eum verd pugna coorta est.
 Ardua Trojanorum & Achivorum: hi autem, lupi sicut,
 Invicem irruebant; virque virum manu occidebat.
 Tunc percussit Anthemionis filium Telamonius Ajax
 Juvenem, florentem, Simoësum: quem olim mater
 475 Ab Idæ descendens, ad ripas Simoëntis
 Peperit, cum parentes simul sequeretur, pecus ut videret.
 Propterea ipsum vocabant Simoësum: neque parentibus
 Nutritia caris reddidit, brevis autem ei ætas
 Fuit, ab Ajace magnanimo lanceâ interfecto.

- 480 Primum enim ipsum venientem percussit in pectore, ad mammam
 Dextram: ex adverso autem per humerum ærea hasta
 Ivit: hic autem in pulvere humi decidit, populus cœu,

Ver. 468. Πλευρὰ, τὰ—ἐξεφαάνθη, Οὔτῃσε]
 —dum texit imago Hælesus,
 Arcadio infelix telo-dat. pectus inermum.

Æn. X. 424.

Ver. 469. Οὔτῃσε.] Ex οὐτάω. Nam ex
οὐτάω fit οὐτάσε, penultimâ correptâ.

Ver. 472. Ἀλλήλοισι ἐπόρεσαν, ἀνὴρ δ'
ἄνδρ' ἰδνοπάλιζεν.]

—congressi in prælia, totas
 Implicuere inter se acies, legitque virum

vir.

Ver. 478. Θρίπτε.] Α. Θρίπτε.

Ver. 481. — ἀνίσκρὺ δὲ δι' ὦμα.] Quæ
 ratione, ἀνίσκρὺ, hic ultimam producat; item,
 αἰγυριος, *ver. 482; & c. sc. 500; vide*
suprà ad 4, 51.

Ver. 482. — χαμαὶ πέσεν, αἰγυριος ὡς.]
Vide suprà ad γ', 2; & β', 764.

Ac veluti summis antiquam in montibus
 ornum

Cum ferro accisam crebrisque bipennibus
 instant

Eruiere agricolæ vertatim; illa usque mi-
 natur,

Et

- "Ἡ ρὰ τ' ἐν ἑκαμένη ἔλκος μέγαςιο πτεφύκει,
 Λεῖν' αἰτάρ τε οἱ ὄροι ἐπ' ἀκρατάτῃ πεφύασι·
 485 Τὴν μὲν δ' ἀρμαλοπηγὸς αὐτὴ αἰθωνι λήδρῳ
 Ἐξέταμ', ὅφρα ἵτυν κάμψῃ περικαλλεῖ δάφνῳ,
 Ἡ μὲν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
 Τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
 Αἴας διογενής· τῷ δ' Ἀνίφος αἰολοθάρηξ·
 490 Πριάμιδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὅξεί δαυρί·
 Τῷ μὲν ἄμαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσεὺς ἐσθλὸν ἑταῖρον,
 Βεβλήκει βεβῶνα, νέκυν ἐτέρωσ' ἐρύοντα·
 Ἦρόπε δ' ἀμφ' αὐτῶ, νεκρὸς δὲ οἱ ἔκπεσε χειρός·
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκλαμένοιο χολώθη·
 495 Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἰθοπι χαλκῷ·

Quæ in irriguo loco paludis magnæ nata est.

Lævis; atque ei rami in summo vertice creverunt;

- 485 Quam quidem curruum fabricator micanti ferro

Excidit, ut curvaturam rotæ flectat ad pulchrum currum,

Quæ quidem & arefcens jacet fluvii ad ripas;

Talem sanè Anthepidem Simoïsum interfectum spoliavit

Ajax generosus: In hunc autem Antiphus indutus-varium thoracem,

- 490 Priamides per turbam jaculatus est acutâ hastâ:

A quo quidem aberravit; at Leucum, Ulyssis fidum socium,

Percussit in inguine, cadaver aliorum trahentem;

Cecidit itaque juxta ipsum, cadaver autem ei excidit manu,

Ob hunc verò Ulysses valdè animo interfectum iratus est:

- 495 Prodiit autem per primos pugnatores armatus corusco ære:

Et tremefacta comam concussio vertice
 nutat:

Vulneribus donec paulatim evicta, supremum

Congemuit, traxitque jugis avulsâ ruinam.

Æn. II. 626.

Quod de *Iliad.* 4, ver. 389. (Ἡρπε δ' ὡς
 ὅτι τις δρυς ἤρπεν,) observavit *Macrobius*;
 nempe "nullo negotio *Homericam arborem*
 "abscidi," cùm *Virgilius*, "magno Cultu
 "diffultatē abscidendæ arboris molis ex-
 "pulsit," (*Macrob. lib. 5. cap. 11*;) &
 ita quoque pariter locum habet, si utique lo-
 cum omnino haberet. At reverà (ut ex
Epist. notavit *Poppius*) ineptè est omnis
 horum duorum locorum inter se instituta
 comparatio. Quippe *Hæmerus* & *Virgilius*,
 cùm res lingè inter se diversas describe-
 rent; hic Urbem ingentem in ignes paula-
 tim confidentem, ille hominem uno ictu
 occisum atque humi extensum; suam uter-
 que materiam suo colore ac specie ornavit,
 suam uterque pulcherrimâ aptissimâque simi-
 litudine explicavit:

Ver. 488. — "Ἀνθεμίδην] Ab Ἀνθελίῳ
 (ut ex *Eustathio* rectè notavit *Barnesius*) fit

Ἀνθεμινίδης; & inde contractum Ἀνθελί-
 δης; quemadmodum à Δευκαλίῳ Δευκαλι-
 νίδης, indeque contractum Δευκαλίδης, *Iliad.*
 μ', 117; itemque à Μολίων, Μολιονίαν, inde-
 que contractum Μολίων, *Iliad.* λ', 708.

Ver. 489. — αἰολοθάρηξ.] *Porphyrus*,
 "thoracem" (corpus suum thorace indutum) spi-
 ritaliter motans. Quæst. *Homeric.* 3. Vide su-
 præ ad β', 816.

Ver. 490. Πριάμιδης] Vide suprà ad α',
 398.

Ibid. — ἀκόντισεν ὅξεί δαυρί· Τῷ μὲν δ-
 μαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον — βεβλήκει.]

— stridentemque eminens hastam
 Jecit; at illa volans clypeo est excussa,
 proculque

Egregium Anthorem latus inter & ilia
 figit.

Sternitur infelix alieno vulnere —.

Æn. X. 776.

Ver. 492. Βεβλήκει.] Æquè rectè dicitur
 βεβλήκει, ac ἔκαλε. Sin βέβλακε dixisset,
 jam non constitisset Temporum ratio. Simile
 enim esset, ac si quis Anglicè dicat, *was*
founden, pro eo quod est, *was founden*.
 Vide suprà ad α', 37.

Pa.

- Στῇ δὲ μαλ' ἰγυὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε θυρὶ φαεινῇ,
 Ἀμφὶ ἐπαπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες πεκαῶδοντο,
 Ἀνδρὸς ἀκοντίσσαν· ὁ δ' ἐχ' ἄλιον βέλος ἦκεν,
 Ἀλλ' υἷον Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
 500 Ὃς οἱ Ἀβυδοθεν ἦλθε, παρ' ἵππων ὠκειαῖων·
 Τὸν ῥ' Ὀδυσσεύς, ἐτάρωιο χολωσάμενος, βάλε θυρὶ
 Κόρησιν· ἣ δ' ἐτέρωιο διὰ προβάφοιο πέρησεν
 Αἰχμὴ χαλκείῃ· τὸν δὲ χυτός ὄσος ἐκάλυψε·
 Δέπησεν δὲ πρῶτον, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ·
 505 Χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἑκτωρ.
 Ἀρσίοι δὲ μέγα ἱαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρὸς.
 Ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω· νέμεσθησε δ' Ἀπόλλων,
 Περγὰ μιν ἐκκαλιδὼν· Τρῶεσσι δὲ κέκλητ' αὐτὰς·

Stetitque valdè propè cùm accesserat, & jaculatus est hastâ splendenti,
 Circa se oculis conversis: at Trojani retrocesserunt,
 Viro jaculante; ille verò non irritum telum misit,
 Sed filium Priami nothum percussit Democoonta,

- 500 Qui ei ex Abydo venerat, ab equibus velocibus:
 Hunc utique Ulysses ob socium iratus, percussit hastâ
 In tempore: atque alterum per tempus penetravit
 Cuspis aerea: illum autem tenebrae oculos cooperuerunt:
 Fragorem verò edidit cadens, sonitumque dederit arma super ipsum:
 505 Recesseruntque & primi pugnatores, & illustis Hector.
 Argivi autem altum clamabant, trahébantque cadavera;
 Rectisque prorsuperunt multò longius: indignatus est autem Apollo,
 Ex Pergamo despicens; Trojanosque adhortatus est inclamans;

Ver. 498. Ἀμφὶ ἐπαπτήνας· Ita efficit Barnesi: Rectè, ut mihi quidem videtur. Nam, ἀπὸ τῆς, penultimam corripit, ver. 490 & 496: Ut, ex analogiâ, omnino oportet. Vide suprâ ad 4, 140.

Ver. 500. — παρ' ἵππων ὠκειαῖων.] Ἐξ ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἢ δ' ἵππων ἰσχυρῶς ταχέως. ἔστι δὲ, ἐπὶ ἡμῶν ἐπὶ τοῖς 3 καὶ 4 ἵπποι τοῦ Πριάμου Schol.

Ver. 501. Τὸν ῥ' Ὀδυσσεύς] Non vacat hæc particula ῥά. Id enim sonat, quod Latine dicitur, Hunc utique Ulysses, &c. Vide suprâ ad 4, 56; & ad 8, 158.

Ver. 502. Κίχθη δ' ἐπ' ἱέρωιο διὰ] — ite hasta Tago per tempus utrumque videtur, trajecitque hastâ tepefacta cerebro, Æn. IX. 418.

— mediam ferro gemina inter tempora frontem

Dividit, — Ibid. ver. 750.

Ibid. — πέρησεν.] Vide suprâ ad 4, 67.

Ver. 503. — τὸν δὲ χυτός ὄσος ἐκάλυψε] Πολυμορφία, inquit Scholiastes, παρὰ τὰς

πλῆσι· εἶναι γὰρ αἰσῶν, “ τοῦ δὲ χυτός “ ὄσος ἐκάλυψε.” Ineptissime planè. Vide & suprâ ad ver. 461.

Ver. 504. Δυνάσων δὲ] Vide suprâ ad ver. 455.

— collapsa ruunt immmania membra;
 Dat tellus gemitum, & clypeum super in-
 tonat ingens. Æn. IX. 708.

Corruit in vulnus: sonitum super arma
 dedere. Æn. X. 488.

Ver. 505. Χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι] Diffugiant versù trepidâ formidine Troes. Æn. IX. 756.

Ver. 506. Ἀρσίοι δὲ μέγα ἱαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρὸς.] Ità Barnesi: Optimè, ut mihi quidem videtur: Vide suprâ ad ver. 456. Vulgè corruptè, Ἀρσίοι δὲ μέγ' ἱαχον, ἱερώσαντο δὲ νεκρὸς.

Ver. 508. Περγὰ μιν ἐκκαλιδὼν Τρῶεσσι δὲ κέκλητ' ἱππῶν] Priami civiumque vox & sententia intelligitur, ad exercitum ex urbe delata, vel à Ducibus ex ipsâ se desumpta & excogitata.

Ver.

- “Ορνυσθ’, ἱππόδαμοι Τρῶες, μὴδ’ εἴκελε χάρμης
 510 Ἀρείοις· ἐπεὶ ἔρψι λίθῳ χρώς, ἐδὲ ζῖδῳ,
 Χαλκὸν ἀνασχέσθαι τάμεσίχροα βαλλομένοισιν.
 Οὐ μὰν ἐδ’ Ἀχιλεὺς, Θέτιδ’ παῖς ἠυκόμοιο,
 Μάρνασθαι, ἀλλ’ ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πῖσσει.
 “Ὡς φάτ’ ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιῆς
 515 “Ὀρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια,
 Ἐρχομένη καθ’ ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδωλο.
 “Ενθ’ Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρ’ ἐπέδρασε·
 Χερμαδίῳ γὰρ βλήτο παρὰ ρυφὸν ὀκρίοντι,
 Κνημην δεξιερῇν βάλε δὲ Θρηκῶν αἶγος ἀνδρῶν
 520 Πείρως Ἰμβρασιδῆς, ὃς ἄρ’ Αἰνόθεν εἰληλάθει·
 Ἀμφοτέρῳ δὲ τένοντε καὶ ὅς εἰα λαῶας ἀναϊδῆς
 “Αχρὶς ἀπηλοίησεν, ὃ δ’ ὑπὲρ ἐν κόνιῃσι
 Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρας φίλοις ἐτάροισι μετὰσσας,
 Θυμὸν ἀποπνεύων· ὃ δ’ ἐπέδραμεν, ὃς ῥ’ ἐβαλέν περ,
 525 Πείρως· ἔτα δὲ δερὶ παρ’ ὀμφαλόν· ἐκ δ’ ἄρα πᾶσαι

“ Irruite, equum-domitores Trojani, neque cedite pugna.

510 “ Argivis; quoniam non illis lapis est corpus, neque ferrum,

“ Ut æs sustineat acutum percussis.

“ Sed neque Achilles, Thetidis filius pulchras-comas-habentis,

“ Pugnat, verum ad naves iram cruciantem coquit.

Sic dixit ab urbe terribilis Deus: Sed Achivos

515 Excitavit Jovis filia gloriosissima Tritonia,

Gradiens per turbam, ubi remittentes prælium videret.

Tunc Amaryncidem Diorem fatum implicavit:

Pugillari enim saxo percussus est ad malleolum aspero

In tibi dextra: percussit utique Thracum dux virorum

520 Pirus Imbraſides, qui ex Æno venerat.

Ambos autem nervos & ossa lapis improbus

Prorsus confregit: ille verò supinus in pulvere

Decidit, ambas manus charas ad socios pandens,

Animam expirans; ille autem accurrit, qui percussérat,

525 Pirus: vulntravitque hastâ ad umbilicum; atque omnia

dixisset; jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad 4, 37.

Ver. 525. — οὐτα δὲ θυγὰν] Rectè observârunt Grammatici, vocabulum οὐτα nullo modo ex οὐτάων deduci posse, (inde enim sit οὐτα penultimâ necessariò productâ;) sed ex οὐτάω, οὐτάω, οὐτά. Unde & οὐταμαι, οὐτάμαι, οὐτάμεν, &c. Porro, de hujus vocis significatione; Οἱ νεώτεροι οὐτα ἵσασιν τὴν διαφορὰν τῷ “ οὐτάσαι” καὶ “ βαλεῖν.” “ Ομνρῳ δὲ “ οὐτάσαι” μὲν τὸ ἐκ χειρὸς καὶ ἐκ τῷ συνεγγὺς τῶσαι, “ βαλεῖν” δὲ τὸ πῶρρωθεν. Schol. ad Eurip. Hipp. 684.

Ver. 510. — ἐπεὶ οὐ ρψι λίθῳ χρώς, — Χαλκὸν — τάμεσίχροα]

Et nos tela, pater, ferrumque haud debile dextrâ

Spargimus, & nostro sequitur de vulnere sanguis. Æn. XII. 50.

Ver. 512. Οὐ μὰν ἐδ’ Ἀχιλεὺς] Mirò artificio, ut Poëma unum sit à capite ad calcem ubique spectatur & interseritur Achilles.

Ver. 516. — ὅθι μεθιέντας] Quâ ratione vox, ὅθι, hîc ultimam producat; itemque μέγα & ἱαχον, ver. 506; vide suprà ad 4, 51.

Ver. 520. — εἰληλάθει] Si, εἰληλάθει,

7n.

Χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ ζυότῳ ὄσ' ἐκαλύψε.

Τὸν δ' ὅθας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε διρὶ
Στέρνον ὑπὲρ μαζοῖα, πᾶν δ' ἐν πνεύμονι χαλκός·
Ἀλχίμολον δὲ οἱ ἦλθε ὅθας, ἐκ δ' ὁμῆριμον εἶχε.

530 Ἐσπάσατο ἑρυντιοῖ ἐρύσσατο δὲ ξίφῳ ὄζυ,
Τῷ ὄγε γαστέρα τύψε μέσσην, ἐκ δ' αἰνύτο θυμόν.

Τεύχεα δ' ἐκ ἀπέδυσσε· περίσσησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δολίχ' εἶχεα χερσὶν ἐχούσας,
Οἱ ἔ, μέγαν περ εὐόνα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυόν,

535 Ὡσαν ἀπὸ ζφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμήχθη.

Ὡς τὰ γ' ἐν κονίησι παρ' ἀλλήλοισι τετασθῆν,
Ἥ τοι ὁ μὲν Ὀρηνῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
Ἥμερονες· πολλοὶ δὲ περικλεινόντο καὶ ἄλλοι.

Ἐνθα κεν ἔκῃ ἐρπον ἀνὴρ ὀνόσαιο μελεθών,

540 Ὅσις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνέτατος ὄξεί χαλκῷ

Δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δὲ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη

Χειρὸς ἐλᾶσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.

Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἡμαί· κείνω.

Πρηνέες ἐν κονίησι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

Effusa sunt humi intestina : illumque tenebrae oculos cooperuere,

Istum verò Thoas Ætolus irruentem percussit hastâ

In pectore super mamam, fixum est autem in pulmone æs :

Prope autem ad illum accessit Thoas, & validam hastam

530 Extraxit pectore : strinxit autem ensẽm acutum,

Eoque is ventrem percussit medium, abstulitque animũ.

Arma verò non exiit : circumstabant enim focii,

Thracẽs vertice-summo-comantes, longas hastas manibus tenentes,

Qui ipsum, magnũ licet existentẽ, & fortem, & præclarum,

535 Propulsarunt à se : is verò recedens, vi repulsus est.

Sic hi duo in pulvere prope invicem extensũ sunt ;

Hic quidẽ Thracum, ille verò Epeorum ære-loricatorum,

Duces ; multi autem circum interfecti sunt & alii.

Tum verò non pugnam quisquam reprehendisset interveniens,

540 Qui adhuc illæsus & invulneratus acuto ære

Versaretur in medio, duceretque ipsum Pallas Minerva,

Manu prehensâ, ac telorum averteret impetum.

Multi enim Trojanorum & Achivorum die illo

Proni in pulvere prope inter se prostrati sunt.

Ver. 526. Χύντο χαμαὶ χολάδες.] Rem
turpem consultâ verborum κακοφωνία depin-
git. Itâ Virgilius, belli civilis horrorem ;
Nen patris validas in viscera vertite vi-
res.

Ibid. — τὸν δὲ ζυότῳ.] Vide suprà ad
ver. 461 & 503.

Ver. 527. — ἐπεσσύμενον] Scholiastes
legit, ἀπασσύμενον, ἀπερχόμενον,

Ver. 528. — πᾶν] Vide suprà ad ver. 185.

Ver. 539. — ἐκῃ ἐρπον ἀνὴρ ὀνόσαιο με-
λεθών.] Τοιοῦτῳ δ' ἂν εἴη θεατὴς, ὁ τῷ Παι-
τῷ ἀκροατὴς. Eustath.

Ver. 540. — ἄβλητος καὶ ἀνέτατος.]
Recte Scholiastes ; Ὁ μὲν τὰ ἀπὸ διαχύματος
τραυθεῖς δόρυ καὶ ὀξύς, μὲν δὲ ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ
ξίφους. Neque eminus neque cominus vulnera-
tus. Vide & suprà ad ver. 525.

T H Σ

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Ε΄.

Ἰκονήσεις τῆς Ε΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

Δ **Ι**κονήσεις, Ἀθῶναις αὐτῷ Συλλαμμοσμένης, ἀριστοῦ, καὶ πολλὰς ἀναιρῶ τῶν πολέ-
μιον. Τίρωσκαί δὲ Ἀφροδίτῃ κατὰ τῆς χυρῆς, καὶ Ἀρεῖ κατὰ τῆς κινήσεως.
Αἰνῶ δὲ, πλεονάζει ἐπ' αὐτῷ ἄλλω, Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμος δὲ ἐπὶ Σαρπηδὸς
ἀναιρῶται. Τῷ δὲ Ἀρεὶ Ζεὺς ἐπιπλήττει. Ἰκνῶται δὲ αὐτὸς Παιήων ὁ τῶν Διῶν ἰατρός.

Α Α Α Η.

Α **Π**αράγων τὸν τῷ Παλῖος ὁ Ποιητὴς πρόμαχον ἔτιφον τῶν Ἑλλήνων προήσται θε-
λῶσας, καὶ παραδόξον ἀριστίαν ἐκμηνύσας, τὸν Τυδείδην ἔησεν, καὶ δέτοι ἐχ οἶός τε
ἢ ἐπίσης ἐκείνῃ τὰς πολέμιους φοβεῖν, φησὶν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθῆσθαι, καὶ ἐξαι-
ρετῇ τιμῇ τιμῆσθαι. Ὁραῖσθαι γὰρ ἐπὶ τῶν ὅμων αὐτῷ φοβεῖται πῶς καί οἱ μόνος, ὡς τὸς
Τρώας καὶ ἀναπλαγῆταις ἐπὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν βοηθείᾳ καὶ ἀφοσίῳ, φοβερότερον αὐτὸν καὶ
Ἀχαιῶν νομίζουσι. Λέγει οὖν, "Οὐδ' Ἀχαιῶν πόδ' ἔδδ' ὅδ' ὅδ' ἰδεῖσθαι, ὄρχαται
" ἀνδρῶν, ὅσπερ φασὶ θεῶν ἐξήμενας" ἀλλ' ὅδε λίην Μαῖνεται, ἐδδ' οἱ δύναται μὲν
" ἰσοφάζειν." Τοῦτοι τοὶ τρόποι Διομήδης ἐπὶ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθούμενος, πολλὰς τῶν
Τρώων ἀναιρῶ, καὶ Πάνδαρον τὸν παρασπονδίσαντα. Τίρωσκαί δὲ καὶ Ἀφροδίτῃ Συλλαμ-
μοσμένη τῷ παιδὶ Αἰνίᾳ· ἡμῶς δὲ καὶ Ἀρεῖ. Τὴν μὲν οὖν Ἀφροδίτῃ ἡ μήτηρ Διὶ
παράσπονδεται· τὸν δὲ Ἀρεῖ ἰκνῶται Παιήων, τῷ Διὶ δὲ πρότερον αὐτῷ ἐπιπλήττει.

Ἐπιγραφαί.

Διομήδης ἀριστίας.

Ἄλλως.

Εἰ, βάλλας Κοβήριαν, Ἀρῆά τέ, Τυδείδ' υἱός,

ΕΝΘ' αὖ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μὲν καὶ θάροσ, ἐν' ἐκδήλῳ μετὰ πᾶσι

Τ U M verò Tydidæ Diomedē Pallas Minervæ
Dedit robur & audaciam; ut conspicuus inter omnes

Ἦσ. 1. Δῶκε μὲν.] Καὶ περὶ τὰς μάχας ἐστὶ ἡ ἀντίστοιχος. Ὁ δὲ τῶν θεῶν ὁμοῦ
τὴν παρὰ τὸν καὶ τὸν ἐνδοξότατον ἐμπροσθέν φησὶ τῶν ἀνδραγαθῶν. — παρὰ
Vol. 1. Ο ἰερῶν

Ἀρτείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἰσθλὸν ἄροισι.
 Δαΐε οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάμαλον πῦρ,
 5 Ἀσέρ ὀπωρινὸν ἐναλγῆκιον, ὅς τε μάλισα

Argivos fieret, & famam insignem auferret.

Accendebat utique ei ex galeâque & clypeo indefectum ignem,

5 Stellæ autumnali similem, quæ maximâ

ἔρημα τῷ λοισμῷ ἢ ἔρημα τὸ πᾶν προ-
 ριθίνας. Plutarch. de Virtute morali, sub si-
 nem. Vide autem suprâ ad 4, 194; & β',
 169; & δ', 92.

Ver. 4. Δαΐε οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἄκαμαλον πῦρ. Virgilius hanc loquendi rationem sæpè est imitatus:

_____galea alta chimeram

Suffinet, Ætnæos efflantem faucibus ignes. Æn. VII. 785.

_____geminas cui tempora flammæ

Læta vomunt, patriumque aperit vertice fidus. Æn. VIII. 680.

_____tremunt in vertice cristæ

Sanguinæ, clypeoque micantia fulgura mittit. Æn. IX. 732.

Terribilem cristis galeam, flammæque vomentem. Æn. VIII. 620.

Ardet apex capiti, cristisque à vertice flamma

Funditur, & vastos umbo vomit aureus ignes;

Non secus ac liquidâ siquando nocte comætæ

Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor;

Ille sitim morbosque ferens mortalibus ægris

Nascitur, & lævo contristat lumine cælum. Æn. X. 270.

Quo ultimo in loco inferiorem Homero Virgilium existimavit Macrobius, eò quod "Mina nerva Diomedis suo, pugnantis duntaxat, flammæ addat ardorem." Quod idem à Virgilio "importunè positum," cum "nec dum pugnavit Æneas, sed tantum in navi veniens appareret." Lib. 5. cap. 13. Ex alterâ parte, Homero Virgilium in eo Superiorem annotavit Porpius, quod Homero in hac Similitudine Splendor solummodò scribatur Sideris; Virgilio, significantius & lugubris Cometarum rubor, si quis & morbi quos Sirius ardor portenderit, memorentur. Cæterum id hæc præcipuè observandum; summo cum ornatu atque splendore orationis dixisse utrumque Poëtam, quantum terrorem Herois ad pugnam expediti incuteret ASPECTUS. Nec minus audaci figurâ etiam auram RUMORIS, cum ad concionem iret exercitus, expressit Poëta:

_____ματὰ δὲ Κύριον ὅσσα δέδωκε,

Ὀδύσεω ἵνατι Διὸς ἀγέλεος.—Iliad. β', 93.

Quin & Achillis ad pugnam redituri FAMA atque ipsa EXPECTATIO, simili verborum atque Imaginum magnificentia depingitur:

Ἀμφὶ δὲ οἱ κεφαλὴν ἴφους ἔφευ δία Διάν Χρύσειον, ἐν δ' αὐτὸ δαΐε φλόγα παμφανέ-
 ωταν.

Ὡς δ' ὅτε κακὸς ἰὼν ἐξ ἔσθου αἰδὲς ἔπιαι, ἵφου δ' αὐγὴ

Γιγνίται ἀίσουσα,

Ὡς δ' ἀπ' Ἀχαιῶος κεφαλῆς (ἵλας αἰδὲς) ἵαναι.

Στὴ δ' ἐπὶ τάφρην ἰὼν, _____

"Εἴθε γὰρ ἦυσ' ἀπάτρεθ' δὲ Παλλὰς Ἀθήνη θόβηξαι" ἀτὰρ Τρώεσσι ἐν ἄσπετον ἔρειπ' αὐδομένην.

Οἱ δ' ὥς οὐν διόντοα γάλαον Αἰακίδα, Πάριον ἐνθ' ὀφθαλμοῖς ἀτὰρ καλλίτριχες ἴκοντο Ἀφ' ἔχρα τρέποντο. ὁσοῖσι γὰρ ἄλγισα θυμῷ, ἠνίοχοι δ' ἐκπλήν, ἐπὶ ἴδον ἀκάμαλον πῦρ Διωνὸς ἱπὲρ κεφαλῆς παμφάνου Πηλεΐδης Δαΐμενοι τὸ δ' ἰδαίε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη. Τρεῖς μὲν ὤπῃ τάφρην μεγάλην ἴαχε διὰς Ἀχαιῶν.

Τρεῖς δ' ἐκινάθησαν Τρεῖς κλειοὶ τ' ἐπίασαν. Iliad. σ', 205—209.

Hæc cum de Achillis, solummodò adventantis RUMORE summâ cum laudè dicta sint, non satis iustâ de causâ videtur Macrobius Virgilio id vitio vertisse, quod Æneas, loco suprâ citato, "accidit pugnam," tem, sed tantum in Navi venientem," simili verborum splendore grandiloquo descripserit.

Ibid.—ἀκάμαλον πῦρ] Vide suprâ ad 6, 398.

_____incendia vires

Indomitas. Æn. V. 680.

Ver. 5. Ἀσέρ ὀπωρινὸν ἐναλγῆκιον. "Notandum, ὀπωρινός, ab Homero fuisse productum, sed licenter; nam longè minus corripitur;" Phil. Labbe Profod. p. 54. At qui, obsecro, longè melius? Certè non licenter produxit Homerus, quia ubique produxit. At Hesiodus quidem licenter, qui (ut alia multa) & corripuit & produxit: "Ergo II; ver. 33, 292, 295: Vide suprâ ad β', 43. Porro εἰαρινός, χειμερινός, Σερινός, penultimam quidem corripiant; quippe ex εἰα, χειμα, Σερος, deducta. At ὀπωρινός, ab ὀπωρον, penultimam habere videtur ex ἰτῆ δ' partim contractam, atque exinde productam

Ver.

Λαμρόπν παμφαίνῃσι λελευμένῳ Ὠκεανοῖο·

Τοῖον οἱ πῦρ δαΐεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων.

Ὡρσε δὲ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.

Ἦν δὲ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς, ἀμύμων,

10 Ἴρεὺς Ἡφαίσιο· δὴ δὲ οἱ υἱέες ἦσιν,

Φηγεὺς Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἶδότε πάσης·

Τῷ οἱ, ἀποκρινθέντε, ἐναντίῳ ἄρμηθήτην·

Τὸ μὲν ἀφ' ἵπποιιν, ὃ δ' ἀπὸ χθονὸς ὠρνυτο πεζός·

Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥαδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

15 Φηγεὺς ῥα πρότερον προΐει δολιχόσκιον ἔγχυτο,

Τυδείδῳ δ' ὑπὲρ ὤμων ἄρμερον ἤλυθ' ἀκωνή·

Ἔλκετο, ἐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὃ δ' ὕστερον ὠρνυτο χαλκῷ

Τυδείδῳ· τῷ δ' ἐχ' ἄλιον βέλτο· ἐκφυγε χεῖρὸς,

Ἄλλ' ἔβαλε σῆθε· μελαμάζιον, ὥστε δ' ἀφ' ἵππων.

20 Ἰδαῖον δ' ἀπόρριψε, λιπὼν περικαλλέα δίφρον,

Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφεὺς κηαμένοιο·

Splendidè collucet Iota in Oceano :

Talem ei ignem accendebat à capiteque & humeris ;

Impulitque eum in medium, ubi plurimi tumultuabantur.

Erat autem quidem inter Trojanos Dares, locuples, inculpatus,

10 Sacerdos Vulcani ; duoque ei filii erant,

Phegeus, Idæusque, pugnae bene periti omnis :

Hi ei [Diamidi] semoti à suis, obvii proruerunt :

Hi quidem ab equis, ille verò à terrâ pugnam ciebat pedester.

Hi itaque cum jam propè erant in se mutuo vadentes,

15 Phegeus quidem prior emisit longam hastam,

Tydidæ verò super humerum sinistrum venit cuspis

Hastæ, nec percussit ipsum : posterior verò irruit hastâ

Tydydis, hujus autem non irritum telum fugit è manu ;

Sed percussit pectus inter mammas, deturbavitque de equis [de curru.]

20 Idæus autem desiliit, relicto perpulchro curru,

Neque ausus est protegere fratrem interfectum :

Ver. 6. Λαμρόπν παμφαίνῃσι λελευμένῳ Ὠκεανοῖο] Quod Homerus de Sirio, Virgilius similiter de stellâ *Veneris* :

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,

Quem Venus ante alios astrorum diligit

ignem,

Extulit os sacrum cælo, tenebrasque re-

solvit. *Æn.* VIII. 589.

Ver. 7. Τοῖον οἱ πῦρ] Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 9. Ἦν δὲ τις—ἀμύμων Ἴρεος]

Fortè sacer Cybele Chloerus, olimque sa-

cerdos, *Insignis longè—Æn.* XI. 768.

Ver. 12.—ἐναντίῳ] *Al.* ἐναντίον.

Ver. 13.—ἀφ' ἵπποιιν] Ἀφ' ἄρμα] ut rectè Scholiastes.

Ibid.—ὠρνυτο] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 16.—ἤλυθ'] Vide suprâ ad γ',

205 ; & ad 4, 37.

Ver. 18.—τῷ δ' ἐχ' ἄλιον βέλτο.]

At non hoc telum, mea quod vi dextera

versat,

Effugies. *Æn.* IX. 747.

Ver. 20.—ἀπόρριψε, λιπὼν περικαλλέα

δίφρον] *Pedibus* idèd fugit, ut in turbâ posset

melius latere. Ità *Barnesius*, rectè. Alii aliis

commenti sunt causas, minus idoneas.

- Οὐδὲ γὰρ ἔδε κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν·
 Ἄλλ' Ἥφαιστος ἐρύθοι, ζάωσιν δὲ νυκτὶ καλύψας,
 ὣς δὴ οἱ μὴ πάγχυ γέρον ἀκαχημένος εἴη.
- 25 Ἴππας δ' ἐξέλασας μελαθύμυ Τυδεὸς υἱός,
 Δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας,
 Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον υἱὲ Δάρητος,
 Τὸν μὲν, ἀλευόμενον, τὸν δὲ, κτάμενον παρ' ὄχεσφιν,
 Πᾶσιν ὀρίνθη θυμῷ· αἰτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
- 30 Χειρὸς ἔλθ'· ἐπέεσσι προσηύδα θυρὸν Ἀρηα·
 Ἄρες, Ἄρες, βροχολοιγέ, μισαιφόνε, τευχισπλῆτα,
 Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν εἰσάσαιμεν καὶ Ἀχαιῶς
 Μάρανσθ', ὅπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδ' ὀρέξῃ,
 Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;
- 35 ὣς εἰπῶσα, μάχης ἐξήγαγε θυρὸν Ἀρηα·
 Τὸν μὲν ἐπεία καθεῖσεν ἐπ' ἡ ἠϊόενι Σκαμάνδρῳ.

Nam nec ipse quidem effugisset mortem atram;
 Verum Vulcanus eripuit, servavitque caligine tectum,
 Ne scilicet ei penitus senex tristis esset.

- 25 Equos autem abductos magnanami Tydei filius
 Dedit focilis ut deducerent cavae ad naves.
 Trojani verò magnanimi, ut viderunt filios Daretis,
 Alterum quidem fugientem, alterum verò interfectum apud currus,
 Omnibus perturbatus est animus: Cæterum caesis oculis Mîerva
- 30 Manu prehensum, verbis allocutâ est impetuosum Martem;
 " Mars, Mars, perniciēs hominum, inquinate cæde, murorum everfor,
 " An non jam Trojanos quidem finemus & Achivos
 " Pugnare, utris pater Jupiter gloriam præbeat;
 " Nos autem cedamus, Jovisque evitemus iram?
 35 Sic fata, prælio eduxit impetuosum Martem:
 Hunc quidem postea sedere fecit in herbofo Scamandro.

Ver. 22. Οὐδὲ γὰρ] Istud, γὰρ, non refertur ad id quod proximè præcessit, nempe *fugisse Idæum*; sed ad id quod elegantes retinetur, *fugisse* scilicet *Nequicquam*; *NAM neque sic quidem futurum fuisse ut Effugisset, ipse, &c.* Virgilius similiter:

—cadiť & Ripheus, iustissimus unus:

Qui fuit in Teucris, & servantissimus æqui;
 Diis a ier visum. —Æn. II. 426.
 ubi istud, *aliter*, non refertur ad id quod proximè præcessit, nempe *iustissimum fuisse Ripheum*; sed ad id quod elegantissimè retinetur, *factum utique oportuisse, vulgi iudicio, ut, qui iustissimus fuerat, simul cum cæteris non inierisset.*

Ver. 27. Τρῶες δὲ μεγάθυμοι] Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 31. Ἄρες, Ἄρες.] Ridiculum planè est, quod hic affert *Eustathius*; vocem Ἄρης, duplicem habere etymologiam; aliam, quum primam producat; aliam, quum corripiat. Quâ ratione hujusmodi syllabæ brevès nonnunquam producuntur, vide suprâ ad 4, 51. Cæterum hoc in loco & *παθὴν* majori cum emphasi, itâ fortè pronuntiarî debuerit, ac si geminatam haberet litteram; vel etiam ita serè, ac si scriptum fuisset, Ἄρες, Ἄρες.

Ibid. —τευχισπλῆτα.] *Μ. τευχισπλῆτα.*

Ver. 32. —εἰσάσαιμεν] Pessimè *Barcegius*, εἰσάσαιμεν. Vide suprâ ad 8, 42.

Ver. 35. —μάχης ἐξήγαγε θυρὸν Ἀρηα.] Recedebat nimirum Trojanorum exercitus, Scamandrum versûs,

Υα.

Τρῶες δ' ἐκλιναν Δαναοί· ἔλε δ' ἄνδρα ἕκαστον.
Ἡγεμόνων· πρῶτον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἀρχὸν Ἀλκίονων Ὀδίων μέγαν ἐκβαλε δῖφρε·

40 Πρώτῳ γὰρ σρεφθέντι· μεῖαφρένω ἐν δόρῳ πῆξεν
 ὧμων μεσσηγύς, διὰ δὲ σῆθεσφιν ἔλασσε·
 Δύπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖψον ἐνῆρατο, Μῆνον υἷον
Βῶρε, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβόλακ' εἰληλέθει·

45 Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς θρασυκλυτὸς ἔγχρ' μακρῷ
 Νῦξ, ἵππων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὤμον.
 ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν ζότ' εἶλε.
 Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆα ἐσύλευον θεράποντες.

Τὸν δὲ Στροφίῳ Σκαμάνδριον, αἶμονα Θήρης,

50 Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἔλ' ἐγχεί' ὀξυόεντι,
Ἑσθλὸν θνητῆρα· δίδαξε γάρ Ἀριεμὶς αὐτὴ
βάλλειν ἄγρια πάντα, τὰ τε τρέφει ἄρεσιν ὕλη.

Trojanos autem in fugam verterunt Danaï; interfecitque v'rum quilibet
Ductorum : primus utique Rex virorum Agamemnon
Ducem Halizonum Hodium magnum dejecit è curru :

40 Primo enim ei verso in fugam in tergum hastam infixit
 Humeros inter, pectusque pectora traiecit:
 Fragorem verò edidit cadens, sonitumque dedere arma super ipso.
 Idomeneus autem Phænum interfecit, Mæonis filium
 Bori, qui ex Tarne glebosâ venerat:

43 Hunc utique Idomeneus haëta-inclytus longâ haëta
Vulneravit, currum confendentem, ad dextrum humerum;
Decidit autem de curru, horrendâque ipsum caligo invasit.
Hunc quidem inde Idomenei spoliârunt famuli.

Filium autem Strophii Scamandrium, peritum venationis,

50 **Atrides Menelaus** interfecit hastâ acutâ,
Bonum venatorem : docuit enim Diana ipsa

Jaculari ferarum omne genus, quas utique nutrit in montibus Sylva.

Ver. 37. — ἱκλιναν.] Vide suprâ ad 6, 309.

Ver. 40. — ερεθίσθη μετὰ φρένας ἐν δόρυ
σῆξεν]

**Tum Pallas bijugis fugientem Rhœtea
præter**

Traficit ————— *Æn. X. 399.*

Ver. 42. Δέχεται δὲ] Vide supra ad 8,
455 & 504.

Ver. 43. — Μῆλον υἱόν.] Strabo legit, τῖνον υἱόν, lib. IX. pag. 633. Ex sequente, ver. 59. ut videtur.

Ver. 44. — [ἐν Τάφρῳ] *Al.* ἐν τῇ Ἀφρῳ.
Vide Strab. lib. IX. pag. 633; & Pausan.
lib. IX. cap. 40.

Id. — εἰς ἀλλήλους; Si, in alterutrum, dixisset;

utique non constitisset Temporum ratio. Simile enim esset, ac si quis Anglicè dicat, *Utho* *Is come*; pro eo quod est, *Utho* *Came*. Vide suprà ad 4, 37.

Ver. 50. — ὁξύνει] Ἐφ' ἧται ὁξύνειν. Ἐξ
ὁξύνει τὴν δεινότητα ὡς καὶ Ἀρχιλοχός, 'ὁξύνει πα-
' τὰτο.' ἀλλ' ὅ, τὰ ὄφια, ὡς οἱ Γραμματεῖς
χοὶ ἀποδοῦναι. Porphy. *Quaestio Hae-
meric. 11.* Similitur & apud Euripidem legi-
tur, *Heraclid ver. 727*;

— περί δ' ἐνθαυ οὐδύν. *Al.* οὐδύν.

Var. 51. Εσθλὸν θηροκτηρεῖα]
 ————debellatorque ferarum.

Æt. VII. 651.

Var. 52.—ὄλῳ] Vide *suprà* ad γ', 151.

- Ἄλλ' ἔοι τότε γε χραῖσμι' Ἀρτεμις ἰσχέαιρά,
 Οὐδὲ ἐκηβολίαί, ἥσιν τὸ πρὶν γ' ἐκέκασο·
- 55 Ἀλλά μιν Ἀλρεΐδης δερικλειτὸς Μενέλαο
 Πρόσθεν ἔθεν φεύγοντα, μετάφρενον ἔτασε δερὶ,
 Ὡμων μεσσηγυς, διὰ δὲ σήθησφιν ἔλασεν.
 Ἦριπε δὲ πρηνῆς, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκνον υἱὸν
- 60 Ἀρμονίδεω. ὃς χερσὶν ἐπίσαστο δαίδαλα πάντα
 Τεύχεϊν' ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
 Ὃς κ' Ἀλεξάνδρῳ τεκτῆνατο νῆας εἰσας,
 Ἀρχεκάκως, αἱ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοιο,
 Οἳ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ ἔτι θεῶν ἐκθέσφαλα ἦδη·
- 65 Τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
 Βεβλήκει γλατὸν κατὰ δεξιόν· ἡ δὲ διὰ πρὸ
 Ἀλίκρῳ κατὰ κύσιν ὑπ' ὀσέον ἤλυθ' ἀκωκῇ·

Verum non ei tunc profuit Diana sagittis gaudens.

Neque peritiae jaculandi eminda, quā antea instructus erat :

- 55 Sed ipsum Atrides hastā-inclytus Menelaus
 Ante se fugientem, in dorso vulneravit hastā,
 Humeros inter, pectusque pectora trajecit.
 Cecidit autem pronus, sonitumque dederunt arma super ipsos
 Meriones verò Phereclum interfecit, fabri filium
- 60 Harmonidæ qui manibus sciebat artificiosa omnia
 Fabricari, egregiè enim ipsum diligebat Pallas Minerva ;
 Qui etiam Alexandro fabricatus fuerat naves æquales,
 Exordia malorum, quæ omnibus exitium Trojanis fuerunt,
 Sibique ipsi ; quoniam non deorum oracula intellexerat :
- 65 Hunc utique Meriones, eum scilicet affectus esset insequens,
 Feriit clunem ad dextram : at penitus
 E regione juxta vesicam sub osse exiit cuspis :

Ver. 53. Ἄλλ' ἔοι τότε]

— nihil illos Herculis arma,
 Nil validæ juvere manus.

Æn. X. 319.

Ver. 55.—δερικλειτὸς] Vulgg. δερικλυ-
 ης. At *Barnesius* edidit δερικλειτὸς. Rectè,
 ut mihi quidem videtur. Sic enim & Vul-
 gati, *Odys.* 6, 52. Similique analogiâ sæpè
 apud Homërum legitur & ἀσκλητὸς & ἀσ-
 κλειτὸς. Neque nihili est, quodd hunc versum
 non memoret *Ateneus* inter λατρὺς, τὰς
 ἐν μέτρῳ χαλκότηα ἔχοντας, lib. XIV. cap. 8.

Ver. 56.—ἔτασε δερὶ.] Vide suprà ad
 γ', 325 ; & ad 4, 140.

Ver. 61.—μιν ἐφίλατο Πάλλας Ἀθήνη.]
Eustathius ἐφίλατο deducit ex φίλημαι. Alii
 contractum existimant ex ἐφιήλατο. Pes-
 simè utrumque : Corripit enim omnino de-
 buisset syllabi φ. Reverà, quā analogiâ di-
 iter μαρτύρομαι, ἡμαρτύρομαι, ἡμαρτύρε

μαι, in futuro autem μαρτύρομαι, indeque
 μαρτύρομαι, quod per omnes Modos ac
 Tempora ὅ semper corripit ; (vide suprà ad
 4, 338 :) eadem analogiâ ex φίλομαι deduxit
 Homerus ἐφίλατο, & in imperativo φίλει :
 Ex quo Futurum deducetur φίλωμαι ; inde-
 que φίλει, quod per omnes Modos & Tem-
 pora ὅ semper corripit. Vide κ', ver. 280 ;
 & 4, ver. 304.

Ver. 62.—νῆας εἰσας] Vide suprà ad
 4, 306.

Ver. 63.—Ἀρχεκάκως]

—Primus leti, primusque malorum
 Causa fuit. —Æn. IV. 169.

—Quæ prima malorum

Causa fuit. —Æn. VII. 481.

Ver. 66. Βεβλήκει γλατὸν] Similiter, ver.
 73, Βεβλήκει κεφαλῆς. Vide suprà ad γ',
 492 ; & ad 4, 37.

Ver. 67.—ἤλυθ' ἀκωκῇ.] Vide suprà ad γ', 205.
 Ver.

- Γυνὴ δ' ἔριπ' οἰμῶξας, θάνατον δὲ μιν ἀμφεκάλυψε.
 Πηδαῖον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱόν,
 70 Ὃς ῥα νόθος μὲν ἦν, πύκα δ' ἔτρεφε δια Θεανῶ,
 Ἴσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσει ᾧ.
 Τὸν μὲν Φυλείδης δερικλυτός, ἐγυῖθεν ἐλθὼν,
 Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξείῃ δαρή.
 Ἀνικρὺ δ' αὖν ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμα χαλκός.
 75 Ἦριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἔλε χαλκὸν ὀδῶσιν.
 Εὐρύπυλος δ' Εὐαίμονιδος Ὑψήνορα διόν,
 Τῖον ὑπερθύμῃ Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρῃ
 Ἀρητῆρ' ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὡς τίειο δῆμῳ.
 Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
 80 Πρόσθεν ἔθεν φεύγοντα, μελαδρομάδην ἔλασ' ὤμον,
 Φασγάνῳ αἶξας ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.
 Αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πῶσε· τὸν δὲ κατ' ὅσσε
 Ἐλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταῖη.
 Ὡς οἱ μὲν πονεῖντο κατὰ κράτερῃν ὕσμίνῃ.

In genua itaque cecidit ejulans, morsque ipsum circumtexit.

Pedæum verò interfecit Meges, Antenoris filium,

70 Qui nothus quidem erat, studiosè tamen ~~eam~~ educavit nobilis Theano,

Æquè cum dilectis liberis, gratificans marito suo;

Hunc utique Phylides hastâ-inclytus, prope cum venisset,

Ferit capitis ad occipitum acutâ hastâ;

E regione verò per dentes linguam subsculcit æs;

75 Ceciditque in pulvere, frigidumqueprehendit æs dentibus [*mordicæ.*]

Eurypylus verò Eumionides Hypsenora nobilem,

Filium magnanimi Dolopionis, qui Scamandri

Sacerdos fuerat, deque instar honorabatur à populo;

Hunc utique Eurypylus, Eumonis præclarus filius,

80 Ante se fugientem, in cursu percussit in humero,

Ense impetu factò; absceiditque manum gravem;

Sanguinolenta verò manus in campo cecidit: hunc autem oculos

Occupavit purpurea mors & fatum violentum.

Sic hi quidem laborabant per acre prælum.

Ver. 71. — πόσει δ.] Quâ ratione, πύ-
 κα, hic ultimam producat; & ἀνικρὺ, ver.

67, 74, & 100; itemque Εὐρύπυλος, ver.

79; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 72. — φυλείδης.] Meges, Phylei
 filius; ver. 69.

Ver. 81. — ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.]

Te decissa suum, Laride, dextera quærit;

Semianimisq; micant digiti, ferrumque
 retractant. Æn. X. 395.

Ver. 83. — πορφύρεος θάνατος.] Homera
 πορφύρεος θάνατος, non est purpurea mors,
 quâ ratione Virgilius dixit, de eo qui san-

guinem ense trajectus vomeret, "Purpu-
 ram vomis illa animam;" sed, ut rectè
 interpretatur Scholiastes, Atra mors. Sic
 infrâ,

θάνατον δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυ-
 λυψε. σ. 350.

πορφύρεῃ νεφέλῃ σπυκώσασα ταυτήν.
 ε. 551.

Potid, quâ analogiâ πορφύρεος & πορφύρα de-
 ducatur; vide suprâ ad 4, 338 & 482.

Ver. 84. — Ὡς οἱ μὲν πονεῖντο]

Atque ea per campos — dum Marte ge-
 runtur. Æn. VII. 54.

Ο 4

Κα.

- 85 Τυδείδην δ' ἔκ' αὖν γυοίης, ποτέρωσι μελείη,
 Ἥ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέα, ἢ μετ' Ἀχαιοῖς;
 Θυνε γὰρ ἀμπεδίον, ποταμῷ πλῆθον ἰοικώς,
 Χειμάρρῳ, ὅς' ὠκα ῥέων ἐκέδασσε γέφυρας;
 Τὸν δ' ἔτ' ἄρ' τε γέφυραι ἐερσμέναι ἰσχυανόωσιν,
 90 Οὐτ' ἄρα ἔρκεα ἰσχει ἀλωναυ ἐριθλήων,
 Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος;
 Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτῷ ἔρτα κατήριπε καλὴ αἰζήτων.
 Ὡς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκινὰ κλονέοντο φάλαγγες
 Τρώων, ἐδ' ἄρ' αὖ μιν μίμνον, πολέες περ εἰόντες.
 95 Τὸν δ' ὡς ἔν ἐνάσσε Λυκαόνῃ ἀγλαὸς υἱὸς
 Θύνοντ' ἀμπεδίον, πρὸ ἔθεν κλονέοντα φάλαγγας,
 Αἴψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
 Καὶ βάλλ' ἐπαίσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὤμον

- 85 Tydidem autem non dignoscēs, utris interestet,
 Utrum cum Trojanis versaretur, an cum Achivis:
 Furibundus enim ferebatur per campum, fluvio inundanti simille,
 Torrenti, qui velociter fluens dissipat pontes:
 Quem utique neque pontes muniti coërcent,
 90 Neque septa retinent camporum perquam-virentium,
 Venientem detrepentē, quandō ingruerit Jovis imber;
 Multas autem ab ipso fegetes dejectas sunt lætæ juvenum:
 Sic à Tydide densæ turbabantur phalanges
 Trojanorum; nec ipsum sustinebant, multi licet existentes,
 95 Hunc autem postquam vidit Lycaonis præclarus filius
 Furibundæ ruentem per campum, ante se turbantem phalangeas,
 Illico contra Tydidem intendebat incurvos arcus,
 Et percussit irrucntem, affecutus ad dextrum humerum

Ver. 87. — ποταμῷ πλῆθον ἰοικώς.]
 Montibus ex altis magnus decursus equi,
 Fragmina conjiciens sylvarum, arbutaque
 tota;
 Nec validi possunt pontes venientis a-
 quat
 Vim subitam tolerare; ita magno turbi-
 dus imbrī
 Molibus incurrit validis cum viribus am-
 nis;
 Datsonitu magno stragem, volvitque sub
 undis
 Grandia saxa; ruit, quæ quidquam flucti-
 bus obstat. *Lucret. lib. I. 284.*
 — — — — — roris aque, vel turbinis atri
 More furæ. — — — — — *Æn. X. 603.*
 Non sic, gurgibus ruptis cum spumeus
 annis
 Exit, opprobriis evicit gurgite moles;
 Fertur in arena turens cumulo, camposque
 per omnes

Com stabulis armenta trahit. — — — — —;
 — — — — — *Æn. II. 496.*
 — — — — — Aut rapidus montano flumine tor-
 rens
 Sternit agros, sternit sata læta boumque
 labores.
 Præcipitesque trahit sylvas, — — — — —
Ibid. ver. 305.
 Pulcherrimè uterque Poëta; *Macrobius* ta-
 men *Virgilium* hoc in loco dignitatem *Homæri*
 non affectum censet: *Lib. V. cap. 13.*
 Ver. 90. — [ἐριθλήων] Pronuntiabatur
 ἐριθλήων.
 Ver. 91. — [ἐπιβρίσῃ.] Vide infra ad 4, 343.
 Ver. 92. — καλῇ] Vide supra ad 8, 43.
 Ver. 93. — Ὡς ὑπὸ Τυδείδῃ]
 Sic Turno, quacunque viam secat, agmina
 cedunt;
 Conversæque ruunt acies. — — — — —
 — — — — — *Æn. XII. 369.*
 Ver. 95. — Λυκαόνος ἀγλαὸς υἱὸς] *Pandionis.*
 Ver.

- Θάρσεν γὰρ ἄλκον· διὰ δ' ἐπ' ἄλκῳ πικρὸς οἶστος;
 100 Ἀνίκρυν δὲ δέσχε· παλάσσειο δ' αἵματι θάρσεν·
 Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσε Λυκάαν· ἀγλαὸς υἱὸς
 Ὀρνυσθα, Τρῶες μεγάλθυμοι, κούφορες ἵππων·
 Βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν· εἴδ' εἰ φημι
 Δῆθ' ἀνσχήσασθαι κρατερὸν βέλτε, εἰ ἐτεὸν με
 105 Ὀρσεν ἀναξ, Διὸς υἱὸς, ἀπαρνούμεναν Λυκίηθεν.
 Ὄς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' ἔβελτε ὠκὺ δαίμασσεν,
 Ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρὸς θ' ἵπποιϊν καὶ ὄχεσφιν
 Ἔσεν, καὶ Σθέμελον προσέφη, Καπανηΐον υἱόν·
 Ὀρσο, πέπον Καπανηϊάδην, καλεθήσαιο δίφρου,
 110 Ὄφρα μοι ἐξ ὠμοιο ἐρύσσης περὶ οἶσόν·
 Ὄς ἄρ' ἔφη· Σθέμελ· δὲ καὶ ἵππων ἄλλο χαμᾶζε·
 Πὰρ δὲ ζῆας, βέλος ὠκὺ διαμπερές ἐξέρυσ' ὦμῳ·
 Αἷμα δ' ἀνηκόνιζε διὰ σρεπλοῖο χιτῶν·
 Δὴ τότε ἔπειτ' ἤρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

Thoracis civitatem : pervolvit autem acroba sagitta,

100. Atque in oppositam partem perrupit; sedabaturque sanguine thorax;

Super hoc autem altam clamavit Lycæonis clarus filius;

"Ingruite, Trojani magnanimi, stimulatōres equorum;

"Vulneratus est enim fortissimus Achivorum; nec ipsam autem

"Dūd toleraturum aciem sagittam, si verē me

105 "Impulit rex, Jovis filius, proficiētem ex-Lyciā.

Sic dixit iactabundus: Hunc verō non sagitta velociter interfecit;

Sed relato pede ante equos & currus

Stetit, & Sthenelum allocutus est, Capaneium filium;

"Propera, inavissime-Capaneidae, descende de curru;

110 "Ut mihi ex humero trahas acerbam sagittam.

Sic dixit; Sthenelus autem de curru desiliit in terram;

Et adstans, sagittam velocem penitus-trajectam extraxit humero;

Sanguis autem ejaculabatur se per tortilem annulis tunicam.

Tum verō vota concepit pugnā strenuus Diomedes;

Ver. 103. Βέβληται γὰρ ἄριστος] Vide supra ad 4, 37.

Pars bella haud temnenda, viri, jacet, altus Oroses:

Conclamant socii——— En. X. 737.

Ver. 105. —ἀπαρνούμενον] Vide supra ad 7, 260.

Ver. 109. Ὀρσο, πέπον] Ita Barnesius ex Codd. Vett. & MSS. Rectē, ut opinor.

Al. ἔρσο: Quod erat, ἔρσο.

Ibid. —καλεθήσαιο] Videtur mihi Imperativus ex Futuro deductus, (vide infra ad 6, 613.) licet id non agnoscant Gram-

matici; errareque eos, qui verbum hīc in Præsenti fingunt καλεῖσθαι. (Vide supra ad 8, 35.) Quanquam, analogiā non dissimili, persæpe usurpare vīsus est Homerus, verbum δύσσομαι, δύσσο, ἰδύσσο, &c.

Ver. 110. —ἐρύσσης] Ita Barnesius, ex MSS. Rectē. Al. ἐρύσης: Quod penultimam corripit. —διαμπερές ἐξέρυσ' ὦμῳ, ver. 112.

Ver. 114. Δὴ τότε ἔπειτ' ἤρᾶτο]

—Sic voce precatur:

Tu Dea, tu præsens nostro succurre labori.

En. IX. 403.

Ver.

- 115 Κλυθί μοι, αἰτίοχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη
 Εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέσσης
 Διὶ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμέ φίλαι, Ἀθήνη·
 Δὸς δὲ τέ μ' ἄνδρα ἐλεῖν, καὶ εἰς ὄρμην ἔγχεσθαι·
 Ὅς μ' ἔβαλε φθάμεν, καὶ ἐπεύχεται, ἔδὲ με φησὶ
 120 Διὸν εἶπ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἡελίοιο.
 Ὡς ἔφατ' εὐχομένη· τῇ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Ἦνθα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας, καὶ χεῖρας ὑπερβεν·
 Ἀλγὴ δ' ἰσακμήνῃ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι
 125 Ἐν γὰρ τοι στήθεσσι μέν· πατρώϊον ἦκα
 Ἀτρυμον, οἷον ἔχεσκε Ζακῆσπαλ' ἱππότεα Τυδεύς.
 Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλόν, ἣ πρὶν ἐπ' ἦεν,
 Ὅφρ' εὖ γινώσκῃς ἡμὲν θεόν, ἣδὲ καὶ ἄνδρα.
 Τῷ νῦν, αἰ κε θεὸς πειρώμεν· ἐνθαδ' ἵκηται,

- 115 “ Audi me, Ægiochi Jovis filia, indomita :
 “ Si unquam mihi & patri favens astitisti
 “ Ardenti in pugna, nunc rursus mihi fave, Minerva :
 “ Atque da me virum istum interficere, & cum intra impetum hastæ venissem,
 “ Qui me percussit præveniens, & gloriatur, neque me dicit
 120 “ Diu amplius visurum splendidum lumen Solis.
 Sic disit præcans ; cum verò exaudivit Pallas Minerva,
 Ac membra fecit levia, pedes, & manus desuper :
 Et propè stans verbis alatis est allocuta ;
 “ Confidens jam, ô Diomedes, contra Trojanos pugna :
 125 “ Nam tibi in pectoribus robur paternum immisi
 “ Intrepidum, quale habuit vibrator-scuti eques Tydeus.
 “ Caliginem verò tibi ab oculis abstuli, quæ prius inerat,
 “ Ut bene dignoscas tum deum, tum etiam hominem.
 “ Itaque nunc siquis Deus tentans te huc venerit,

Ver. 115. Κλυθί μοι.] *Al.* Κλυθί μου :
 Ut & alibi. Quod perinde est.

Ibid.—αἰτίοχοιο] Vide suprâ ad 4, 202.

Ibid.—ἀτρυτώνη] Vide suprâ ad β', 157.

Ver. 117.—νῦν αὖτ' ἐμέ φίλαι, Ἀθήνη.]
 Ita omnino legendum : Non, ut plerique,
 νῦν αὖτ' ἐμὶ φίλας, Ἀθήνη. Nam φίλαι, pri-
 mam necessitudinem corripit ; φίλασθαι, eandem
 necessitudinem producit. Vide suprâ ad ver. 61 ;
 & ad 4, 338.

Ver. 118. Δὸς δὲ τί μ' ἄνδρα ἐλεῖν, καὶ εἰς
 ὄρμην ἔγχεσθαι.]

Hanc sine me turbare globum, & rege te-
 la per auras. *Æn.* IX. 409.

Scholiasies ἐλεῖν interpretatur, ἐν χειρὶν ἔχειν
 περιφέρει γὰρ, εἰς ὄρμην ἔγχεσθαι. Sed ni-
 hil impedit quominus & hoc in loco, ἐλεῖν,
 sit interpretare. Nam, *hæstæ sua patere, & in-*

terfici, uno eodemque significat *Diomedes* :

“ Da mihi, ut virum istum interficiam ; da

“ utique, ut intra *hæstæ* mea *jaculum* accedat.”

Ver. 126.—ἱππότεα Τυδεύς.] Vide su-
 præ ad 4, 175.

Ver. 127. Ἀχλὺν δ' αὖ τοι]

—namque omnem, quæ nunc obducta
 tuenti

Mortales hebetat visus tibi, & humida
 circum

Caligat, nubem eripiam.—

Æn. II. 604.

Ver. 128. Ὅφρ' εὖ γινώσκῃς.] Queritur ;
 Quis ergo Glaucum deinceps ignoravit, (C.
 123, 128.) homōne esset, an deus ? καὶ φα-
 μιν, ὅτι πρὸς Καίρῳ ἀφ' ἧρας τὴν ἀχλὺν ἐκ
 τῆς Ἀθηνᾶς, ἵνα τρέσῃ τὴν Ἀφροδίτην & Ἀπόλ-
 λωνα.

Ver.

- 130 Μῆτις ἔνγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀνῆκεν μάχεσθαι
 Τοῖς ἄλλοις· ἄταρ εἰ καὶ Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 ἔλθοι' ἐς πόλεμον, τήνγ' ὑτάμεν ὅξαι χαλκῷ.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὧς εἰπὺς ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τυδείδης δ' ἐξ αὐτῆς ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
- 135 Καί πρην περ θυμῷ μεμαῶς Τρώεσσι μάχεσθαι,
 Δὴ τότε μιν τρεῖς τόσσον ἄλυν μένθη, ὥς τε λέοντα,
 Ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῶ ἐπ' εἰροπόκοις ὄησσι
 Χραύσῃ μὲν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, ὕδ' ἀμαύσῃ.
 Τὸ μὲν τ' ἔθεντο ὥρσεν· ἐπεῖτα δὲ τ' ἐπροσαμύνει.
- 140 Ἀλλ' κατὰ σταθμὸς δύεσσι, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται.
 Αἱ μὲν τ' ἀλγιστῖναι ἐπ' ἀλλήλησι κέχυνται,
 Αὐτὰρ ὅ ἐμμεμαῶς βαθύτης ἐξάλλεσθαι αὐλῆς·
 Ὡς μεμαῶς Τρώεσσι μέγλη κρατερὸς Διομήδης.

- 130 " Nequaquam tu immortales deos contra pugna
 " Alios: Verum si Jovis filia Venus
 " Venerit in pugnam, hanc vulnera acuto pre.
 Sic quidem locuta discessit caelis-oculis Minerva:
 Tydides verò reverfus primis pugnatoribus mixtus est.
- 135 Et licet anteà quoque animo promptus erat adversus Trojanos pugnare,
 At tunc tamen illum ter tantum occupavit robur, instar leonem,
 Quem opilio in agro apud lanigeras oves
 Perstringeret quidem caulam tranfilientem, nec tamen interfecerat
 Hujus quidem vim irritavit; postea verò non amplius repellit.
- 140 Sed stabula subit, omnesque desertæ fugantur;
 Atque hæc quidem confertæ aliz super alias sternuntur,
 At ille alacer ex alto exilit ovili:
 Sic alacer Trojanis mixtus est fortis Diomedes.

Ver. 130. — ἀθανάτοισι] Vide suprà ad 4. 398.

Ver. 132. — τήνγ' ὑτάμεν ὅξαι χαλκῷ.] Vide infrà ad ver. 336.

Ver. 140. Ἀλλὰ κατὰ σταθμὸς δύεσσι.] Σταθμῶς, inquit Eustathius, τὰ ἐν τοῖς ἀγροῖς ποιμαίνοντες, αἱ ἐπαύρις: ἢ δὲ καὶ καλοῦνται ἀγροῦμα. Alii igitur hoc ita accipiunt, ut dicatur *Pastor* se in *caulis* abscondere; quæ autem à *Pastore* desertis sunt, loca omnia terrors repleta; *ovis*que in *stabulis* confertim serui. Alii *Leonem* intelligunt *stabula* subire dicunt, ad oves diripiendas. Porro istud, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται, quod Eustathius ad *πολιμνία* refert, *Scholiastæ* à *Βαρναβία* citatus ita accipit, ut scilicet *Pastor* dicatur τὴν ἐρημίαν φοβεῖσθαι. Quæ quidem, ad sententiam, eodem redeunt omnia.

Ibid. — ἐρῆμα.] Ità Veteres, teste Eustathio. Alii *ἐρημία*. Sed hoc, leviculum.

Ver. 141. — ἀλγιστῖναι] Alii *ἀλγιστῖναι*.

Ver. 142. — βαθύτης ἐξάλλεσθαι αὐλῆς] " Exilis ex ovili;" vel in *agro*, post-

quam oves diripiunt; vel in *stabulis interiora*, ut oves eò jam præ metu confertas diripiat. Quod enim assert Scholiastes apud *Barnesum*, (*βαθύτης* ἐξάλλεσθαι αὐλῆς, ἀπὸ τῷ, *ἐξάλλεσθαι* εἰς τὴν βαθύτην ἑνὸς αὐλῆς) plane est absurdissimum. Quodque ait Eustathius, (ὅ γάρ, ἔξ, ὑπὸ τοῖς, ὁ μόνον τὴν ἐξωθεν τοῦ *Χρίστου*, ἀλλὰ ὁ ἑνὸς αὐλῆς (*ἐρημίας*) ἢ ἐν τῷ, *ἐξωθεν* ὁ ἐν τῷ, *ἐνὸς αὐλῆς*) neque verum est in istis ipsis, quæ assert, vocabulis; neque, si in istis verum esset, posset id ullo modo locum habere in *Verbis* *Μοτίμ* *significationibus*; ut adeò ἐξάλλεσθαι, exempli causâ, τὴν ἐξω *Χρίστου* non exprimeret; neque ab, *υπεράλλεσθαι*, quicquam differret.

Ver. 143. Ὡς μεμαῶς]

— *Panorum* qualis in *arvis*
Saucius ille gravi venantium vulnere pectus
 Tum demum movet arma leo, —

— & fremit ore cruento:

Haud secus accenso gliscit violentia Tor-

no.

Æs. XII. 4.

Ver.

- Ἐνθ' ἔλεν Ἀσύκωον καὶ Ὑπείνορα, ποιμένα λαῶν
 145 Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῦ βαλὼν χαλκήρεϊ θυρί,
 Τὸν δ' ἕτερον ξίφει μεγάλῳ κληΐδα παρ' ὅμον
 Πλῆξ'. ἀπὸ δ' αὐχένῳ ὅμον ἐέρλαθεν, ἥδ' ἀπὸ νώτε.
 Τὴς μὲν ἕκασ', ὁ δ' Ἀβάνηα μετώχετο, καὶ Πολύιδον,
 Τίεας Εὐρυδάμαντα, ὄνειροπόλοιο γέροντα.
 150 Τοῖς κ' ἐρχομένοις ὁ γέρον ἐκρίνατ' ὀνειρῆς,
 Ἄλλα [φ]εας κράτερός Διομήδης ἐξενάριξε.
 Βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε, Θῶνά τε, Φαίνοπα υἱέ,
 Ἀμφω τηλυγέτω· ὁ δ' ἐτείρειο γῆραι λυβρῷ,
 Υἱὸν δ' ἔτεκετ' ἄλλον, ἐπὶ κλεάτεσσι λιπέσθαι.
 155 Ἐνθ' ὅγε τὴς ἐνάριξε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
 Ἀμφοτέροιν· πατέρι δὲ γόνον καὶ κῆδεα λυβρὰ
 Λεῖπ', ἐπεὶ ἔζωνε μάχης ἐκνοσήσαντε
 Δέξατο· χηρῶσαι δὲ διὰ κῆρσιν δατέοντο.

Tunc interfecit Astynoom, & Hypenora, pastorem populorum;

145 Altero quidem super mammam percussit æratâ hastâ;

Alterum autem ense magno, in jugulo ad humerum

Percussit: ab cervice verò humerum abscidit, & à dorso.

Atque hos quidem omisit: Abantem verò petebat, & Polyidum,

Filios Eurydamantis, somniorum-interpretis senis:

150 Quibus non, ad bellum proficiscentibus, senex interpretatus est somnia,

Verùm ipsos fortis Diomedes interfecit-spoliavit.

Perrexit autem *deinceps* ad Xanthum Thoönaque, Phænopis filios,

Ambos provectâ ætate genitos: ipse verò conficiebatur senectâ tristī,

Filium verò non susceperat alium, quem hæredem relinqueret.

155 Tum ille hos interfecit, eorūque eripuit animam

Amborum; patri verò luctum & curas tristes

Reliquit, quoniam non vivos ex pugna reversionos

Accepit; curatores verò hæreditatem partiti sunt.

Ver. 146.—[ξίφει μεγάλῳ] Quâ ratione, ξίφει, hæc ultimam producat; itemque, πατέρι, ver. 156; vide supra ad 4, 51.

Ver. 148. Τὴς μὲν ἕκασ' Vide supra ad 8, 42.

Ver. 150. Τοῖς κ' ἐρχομένοις ὁ γέρον ἐκρίνατ' ὀνειρῆς.] Vel; Quibus nequaquam, cum ad bellum proficiscentur, interpretatus est somnia: (vide infra, ver. 198:) Vel; Quibus, nunquam reversuris, interpretatus est somnia: Vel; Quibus non amplius interpretaturus erat somnia reversis. Ab Eustathio laudatur hæc ambiguitas. Mihi videtur, non utique Πάτα, sed Nobis jam Græcè minus scientibus omnino tribuenda. Alio adhuc modo interpretatur Popius: nempe senem, quoniam

filii ejus non reverterentur, Somniis interpretandis, quid tandem de iis actum esset, quæsitum esse. At verò cur, ante confectum bellum, ut filii reverterentur, omnino expectaret senex; equidem nihil video. Porro de Προφῆτῃ vocis equivale, vide supra ad 4, 309.

Ver. 151. Ἄλλα [φ]εας.] Credo pronuntiatum fuisse, Ἄλλα [φ]εας ut alibi.

Ver. 155. —ἐνάριξε.] *Al.* ἐνάριξε ut supra ver. 151.

Ibid. — φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν Ἀμφοτέροιν]

—morere, & nè fratrem desere fratrem.

Æq. X. 600.

Vide autem infra ad l, 478.

Ver.

- Ἐνθ' υἱὲς Πριάμοιο δὺν λάβει Δαρδανίδαο
 160 Εἷν ἐνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχήμενά τε, Χρόμιόν τε,
 Ὡς δὲ λέων ἐν βεσπὶ θορῶν ἐξ αὐχένα ἄξει
 Πόρβι, ἢ βοός, ζύλοχον καλῶσασκομενάων·
 Ὡς τὲς ἀμφοτέρης ἐξ ἵππων Τυδεῖο υἱός
 Βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
 165 Ἴππους δ' οἷς ἐτάροισι δίδω μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
 Τὸν δ' ἶδεν Αἰνείας ἀλαπάρονην εἰχῆρας ἀνδρῶν,
 Βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἄνα κλόναν ἐλχειάων,
 Πάινδαρον ἀντίθεον διζήμενον, εἴ πως ἐφεύροι.
 Εὖρε Λυκάον υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερὸν τε·
 170 Στῇ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἐπὶ τὴν μιν αἰγίον ἦνδα·
 Πάινδαρε, πῶς τοι τόξον, ἰδὲ περὶρόεντες οἴσοι,
 Καὶ κλέ; ὧς ἔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνὴρ,
 Οὐδὲ τις ἐν Λυκίῃ ζεο γ' εὐχεται εἶναι ἀμείνων·
 Ἄλλ' ἄγε, τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλους, Διὶ χεῖρας ἀναισχαῖ;

Tunc filios Priami duos corripuit Dardanidae

- 160 In uno curru existentes, Echemonaque, Chromiūmque.
 Ut vero leo inter boves infiliens cervicem fregit
 Juvenæ, vel bovis, fruticetum depascentium;
 Sic hos ambos de curru Tydei filius
 Deturbavit sæviter invitos, posteaque armis spoliavit:
 165 Equos verò suis focis cedit ad naves agendos.
 Hunc autem vidit Æneas dissipantem ordines virorum,
 Cœpitque ire perque pugnam & per strepitum hastarum,
 Pandarum deo-parem quærens, sicubi inveniret.
 Invenit utique Lycæonis filium laudatūmque, fortemque:
 170 Stetitque ante ipsum, verbūmque eum contra locutus est;
 “Pandare, ubi tibi arcus & volucres sagittæ,
 “Et gloria? quā nullus tecum contendit hic quidem vir,
 “Neque quisquam in Lyciā te gloriatur esse præstantior:
 “Sed age, huic immitte viro sagittam, Jovi manibus sublatæ,

Ver. 161.—αὐχένα ἄξει] *Al.* αὐχέν' ἵαξι.

Ver. 166. Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάρονην
 Hunc ubi miscentem longè media agmina
 vidit. *Æn.* X. 721.

Ver. 171. Πάινδαρε, πῶς τοι τόξον;
 —heroūm quondam fortissime frustra,
 Tantane tam patiens nullo certamine tolli
 Dona fines? Ubi nunc nobis Deus ille,
 magister

Nequicquam memoratus Eryx, ubi fama
 per omnem

Trinacriam? *Æn.* V. 389.

Ibid. —πῆρες ἄνδρες οἴσοι.]

—volatile ferrum. *Æn.* IV. 71.

Ver. 172. —ὧς ἔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε
 γ' ἀνὴρ.] Ἐπὶ δὲ —δὲ ἱερὰς τοῦ πολεμικοῦ
 ἀντιπαραθέσειν ἀνὰ χεῖρας καὶ νηυσὶν ἀνελθόν, ἐν
 τοῖς χρησιμωτάτοις ἐπὶ τῶν βοηθημάτων ἐπὶ
 ἐπισημαίνοντες ἐλαφρὸς ἐπαινεῖ. ὥστε ἐν τῇ
 τοῖς, —“πῶς τοι τόξον, —ὧς ἔτις τοι ἐρί-
 ζεται ἐνθάδε γ' ἀνὴρ;” *Platarch. Quæst.*
Adulator ab Amic. inermis. sub finem.

Ver. 174. —τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ, —ὦς
 καλῶς.]

Unus homo —
 —tantas strages impune per urbem
 Ediderit? juvenum primos tōt miserit Or-
 go? *Æn.* IX. 783.

Ver.

175 Ὅς τις ὅδε κρατεῖται, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔορθε
 Τρώας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γένεατ' ἔλυσε.
 Εἰ μὴ τις θεὸς ἐστὶ, κοίσεσθ' αἰετ' Τρώεσσαν,
 Ἰρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεῶν ἐπὶ μήνις.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάον· ἀγλαὰς μὲν

180 Αἰνεΐα, Τρώων βεληφόρε χαλκοχιτώνων,
 Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρωνι πάντῃα εἴσκω,
 Ἄσπεϊ δὲ μὲνίσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
 Ἴππυες τ' εἰσορόων· ῥάφα δ' ἐκ οἷδ', εἰ θεὸς ἐστίν.
 Εἰ δ' οὐγ' αἴνῃ, ὃν φημι, δαΐφρων Τυδεΐ· υἱὸς,

185 Οὐχ' οὐγ' ἀνευθε θεῶν τάδε μαίνεται, ἀλλὰ τις αἴχῃ
 Ἔσθῃ· ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ἄμυς,
 Ὅς τέττε βέλος ὠκυ κίχῃμενον ἔτραπεν ἄλλῃ·
 Ἦδη γάρ οἱ ἔφῃκα βέλος, καὶ μιν βάλλον ὤμων
 Δειξιὼν, ἀνικρὸν διὰ θώρηκος γυάλοιο·

190 Καὶ μιν ἔγογ' ἐφάμην Αἰδωνῇ προΐαψεν,

- 275 "Quisquis is sit, qui vincit, & sanè malis multis affecit
 "Trojanos: quoniam multorumque & fortium genua solvit.
 "Nisi quis deus est, iratus Trojanis,
 "Ob sacrificia succensens: Difficilis autem dei est ira.
 Huic autem respondit Lycaonis clarus filius;
 280 "Ænea, Trojanorum princeps ære-loricatorum,
 "Tydidæ eum ego bellicoso in omnibus assimilo,
 "Clypeo agnoscens, oblongâque galeâ,
 "Equisque inspiciens: planè verò haud scio, an deus sit.
 "Quòd si hic homo, quem dico, bellicosus sit Tydei filius,
 285 "Non hic sine deo ista furæna facit, sed aliquis propè
 "Stat immortalium, nebulâ involutus humeros,
 "Qui ab isto sagittam velociter involantem avertit aliò:
 "Jam enim ei immisi telum, & ipsum percussit in humero
 "Dextro, penitus per thoracis cavitatem;
 290 "Et ipsum ego putavi ad Plutonem demissum iri,

Ver. 278. — [μηνίσας] Secundam producit, quippe à μῆνις, deducta. Nam quæ in 17° desinunt, penultimam in Futuris & Aoristis corrumpunt.

Ibid. — [ἐπὶ μήνις.] Al. ἐπιμήνις.

Ver. 285. Οὐχ' οὐγ' ἀνευθε θεῶν.] Similiter,

ver. 13;

Παλλὰς Ἀθήνη

ἔκαστο μίμνε & θάρσος.

Et Apollo, — ἔμμενυστο μένος μέγα ποσειμένη λαῶν, 6, 26a.

Et; — ἐπ' αὖ τις ἐρκατοὶ ἀνιέλλοιτο,

ἀνὰ θεῶν. — μ', 465.

Non hæc sine numine Divâ

Eveniunt. — Æn. II. 777.

Ver. 286. Ἔσθῃ· ἀθανάτων.] Vide supra ad 4, 398; & ad 8, 434.

Ibid. — νεφέλῃ εἰλυμένος ἄμυς.] Nube candentes humeros amictus.

Herat. Carm. I. 2; v. 31.

Ver. 287. — ἔτραπεν ἄλλῃ.]

— septenaeque tela — Irrita, deflexit partim stringentia corpus.

Æn. X. 329.

Ver. 289. — ἀνικρὸν] Quâ ratione, ἀνικρὸν, hic ultimam producat; itemque, γὰρ, versu præcedente; vide supra ad 4, 51.

Ver.

- Ἐμπης δ' ἐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τις ἐςὶ κοτῆεις.
 Ἴπποι δ' ἐκ παρέεσι, καὶ ἄρμαϊα, τῶν κ' ἐπιβαίην·
 Ἀλλά περ ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
 Καλοὶ, πρῶτοπαῖδες, νεοβυχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
 195 Πέπλωνται· παρὰ δὲ ῥφιν ἐκάστω δίζυγες ἵπποι
 Ἐσᾶσιν, κρὶ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
 Ἡ μὲν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
 Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιηοῖσιν·
 Ἴπποισὶν μ' ἐκέλευε καὶ ἄρμασιν ἐμβεβαῶτα
 200 Ἀρχεῦν Τρῶεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
 Ἀλλ' ἐγὼ εἰ πιθόμην, ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
 Ἴππων φειδόμενος, μή μοι δευοίαο φορβῆς,
 Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
 Ὡς λίπον· αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλυθα,
 205 Τόξοισιν πίσυνος· τὰ δὲ μ' ἐκ ἄρ' ἔμελλον ἐνῆσαν.
 Ἦδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριζήεσσιν ἐφῆκα,
 Τυδείδῃ τε, καὶ Ἀτρεΐδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροισιν

“ Attamen non occidi : Deus sanè aliquis est iratus.

“ Equi autem non adsunt, & currus, quos conscendam :

“ Sed alicubi in ædibus Lycaonis undecim sunt currus

“ Pulchri, novi, recens-facti ; circumque vela

195 “ Expansa sunt : apudque eorum unumquémque bijuges equi

“ Adsunt, hordeum album comedentes, & avenas.

“ Atque mihi valde multa senex bellator Lycaon

“ Proficiscenti mandata dabat in ædibus affabrè-factis :

“ Equis me jubebat & curribus vectum

200 “ Præesse Trojanis in acribus pugnis :

“ Sed ego non parui, (profectò multo satius fuisset,)

“ Equis parcens ; nè mihi indigerent pabulo,

“ Viris in urbe inclusis, soliti pasci largitèr.

“ Sic eos reliqui ; ac pedes ad Ilium veni,

205 “ Arcubus fretus : qui tamen mihi non erant profuturi.

“ Jam enim duobus principibus sagittam immisi,

“ Tydidæque & Atridæ ; atque ex ambobus

Ver. 194. Καλοὶ] Vide suprâ ad 8, 43.

Ver. 195. —δίζυγες ἵπποι] Equi bijuges.
 Virgil. Georgic. III. 91.

Ver. 197. Ἡ μὲν μοι μάλα πολλὰ] Pulcherrimè hæc omnia, & ad personam convenientissimè.

Ibid. —αἰχμητὰ Λυκάων] Vide suprâ ad 4, 175.

Ver. 199. —ἐμβεβαῶτα] Ità edidit Barthelemy ex MSS. & Edit. Vett. Stephanus aliique, ἐμμεβαῶτα. Vide autem suprâ ad 8, 818.

Ver. 202. Ἴππων φειδόμενος, μή μοι δευοί.

αὶο φορβῆς.] Veritus nè, in urbe obsecratus, non esset unde equis pabulum suppeditaretur. Eustatius aliter : διὰ φειδωλίας, ὥς ἂν μὲν, δαπανᾷ πολλὰ εἰς αὐτούς. — ἔγω, παρὰ τὸ δῖον, ἀνελκόμενος. — ἀνελκόμενος φαίδι, τῷ Συμφροῖος ἀμελεῖ. Quod quidem non videtur dixisse Poëta. Hominem enim describit, non tam pecunia parcam, quàm consilii improvidum.

Ver. 203. —ἄδδην.] Al. ἄδην & ἔδδην.

Ver. 204. —εἰλήλυθα.] Hoc est, quod aiunt Galli, Je suis venu, Vide suprâ ad 4, 37.

- Ἀτρεκές αἶμ' ἔσσευα βαλὼν ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
 Τῷ ῥα κακῇ αἰσῇ ἀπὸ πασσάλου αἰκύλα τόξα
 210 Ἡμαῖ τῷ ἐλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
 Ἠϊόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἑκτορι δῖῳ.
 Εἰ δέ κε νοσήσω, καὶ ἐσόφομαι ὀφθαλμοῖσι
 Παιρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε, καὶ ὑψερεφές μέγα δῶμα,
 Αὐτίκ' ἐπειτ' ἀπ' ἱμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,
 215 Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαινῶ ἐν πυρὶ θείῃν,
 Χερσὶ διακλάστας ἀνεμῶλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
 Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγός, ἀντίον ἤδα'
 Μῆδ' ἔτως ἀγόρευε· πάρος δ' ἐκ ἐσσεῖαι ἄλλως,
 Πρίν γ' ἐπὶ νῶ τῷδ' ἀνδρὶ, ζῦν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
 220 Ἀλγίστην ἐλθούσῃ, ζῦν εἴησι, πειρηθῆναι.
 Ἄλλ' αἶγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσῃ, ὄφρα ἰδῇαι
 Οἷα Τρῳεῖοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο,

“ Verum sanguinem elicui puerilis: irritavi autem magis.

“ Idēd malo fato de paxillo curvos arcus

210 “ Die illo detraxi, cum Ilium ad amœnum

“ Dux fui Trojanis, gratificans Hectori nobili.

“ Quid si residero, & adspexero oculos

“ Patriam meam, uxoremque, & altam magnam domum;

“ Illico post mihi caput abscidat hostilia vir,

215 “ Si non ego hos arcus lucido in igne posuero,

“ Manibus confractos: inutiles enim mihi sunt-comites.

Hunc autem vicissim Æneas, Trojanorum dux, contra allocutus est;

“ Nē sic loquere: prius verò non erit aliter,

“ Quàm nos ambo adversus hunc virum, cum equis & curribus,

220 “ Obviam inveni, cum armis, experti fuerimus.

“ Verūm age, meos currus conscende; ut videas

“ Quales sint Troiæ equi, periti per campum

Ver. 208. Ἀτρεκές αἶμ'] Sanguinem verum, manifestum, atque in armis etiam colore rubro interlitis conspicuum. Ut rectè notavit Poppius.

Ver. 212. Εἰ δέ κε νοσήσω, καὶ ἐσόφομαι]

—patriis ut redditis oris,

Conjugium optatum & pulchram Calydonam viderem. Æn. XI. 269.

Ver. 213. —ὑψερεφές] Al. ὑψερεφές.

Ver. 214. —ἀπ' ἱμεῖο κάρη τάμοι] Non, κάρη τάμοι ἀπ' ἱμεῖο sed, κάρη ἱμεῖο ἀποτάμοι.

Ver. 215. —φαινῶ ἐν πυρὶ θείῃν.] Ὁρμηζόμεθα, καὶ πωλομένοι, καὶ φίλοι, καὶ τέκνοι, καὶ γονεῖς, καὶ θεοὶ τῇ Διᾷ, καὶ Διὶ τοῖς, καὶ ἄλλοις θεοῖς καὶ θεοῖς ὡς ὁ Θάμυρις, —ἐπὶ νῶν ἵπποις καὶ ὄχεσιν ὡς ὁ Πάνδας, αὐτῶν

καταρρόμενοι, εἰ μὴ τὰ τόξα παλαιότατα χερσὶ διακλάστας Ὁ δὲ Πίρρος καὶ τῇ δαλάρῃ ἐγγυμᾷ καὶ πωλομένῃ ἐνὶ κάλλει. Piusch. de Irâ cobib.

Ver. 219. —ἐπὶ νῶ τῷδ' ἀνδρὶ — ἐλθούσῃ.] Non utique, νῶ ἐπὶ τῷδ' ἀνδρὶ, (nam eâ ratione inficetè admodum transposita esset vox νῶ) sed ἐπὶ νῶ τῷδ' ἀνδρὶ.

Ibid. —ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν] Al. ἵπποις καὶ ὄχεσφιν. Quod perinde est. Vide ad d. 51.

Ver. 221. —ἐπιβήσῃ] Vide suprà ad ver. 109; & ad β', 35.

Ver. 222. Οἷα Τρῳεῖοι ἵπποι.] Ἐπὶ αὐτῷ ὅτι ἀπλῶς οἱ Τρῳεῖοι ἵπποι ἔχουσιν τὴν ἐξελίξιν αἰ τῆς Τροίας ἵπποι· ἄλλ' οἱ τῷ Τρῳεῖ βασιλεῖ· οἱ δὲ ἀθανάτοι ἐλθόντες. Schol. à Barnab. citant. Vide infra ver. 265.

Ver.

Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα κ' ἔνθα διωκόμεν, ἥδ' ἐφέεσθαι
Τῷ κ' νῶϊ πόλινδε ζῴσῃον, εἴπερ ἂν αὐτε

225 Ζεὺς ἐπὶ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κῦδ' ὀρέξῃ.

Ἄλλ' ἄγε, νῦν μάσιγα κ' ἡνία ζιγαλόεσσα
Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποθήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.
Ἢὲ ζῷ τόνδε δεδεξο, μελήσῃσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.

Τὸν δ' αὐτε προσέειπε Λυκάον' ἀγλαὸς υἱός·

230 Αἰνεΐα, ζῷ μὲν αὐτός ἐχ' ἡνία κ' τεῶ ἵππῳ
Μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἄρμα
Οἴσῃον, εἴπερ ἂν αὐτε φεβώμεθα Τυδέ' υἱόν·
Μὴ τῷ μὲν δείσαντ' ἐματήσῃον, εἰδ' ἐθέληον
Ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγον ποθέοντ'.

235 Νῶϊ δ' ἐπαΐξας μελαθύμῃ Τυδέ' υἱός,
Αὐτῷ τε κλεινή, κ' ἐλάσση μώνυχας ἵππας.
Ἀλλὰ ζῷ γ' αὐτός ἐλαυνε τ' ἄρμαλα κ' τεῶ ἵππῳ,
Τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντ' ἀδεξομαι ὅξ' ἐῖ δαυρί.

Ὡς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἄρμαλα ποικίλα βάνηες,

240 Ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους·

“ Rapidè valdè huc & illuc insequi, & fugere :

“ Qui & nos ad urbem salvos perducent, si denuò

225 “ Jupiter Tydidæ Diomedei gloriam præbuerit.

“ Verùm age, nunc scuticam, & habenas miro artificio-factas

“ Accipe, ego verò de equis decedam, ut pugnem.

“ Vel tu Hunc excipe, curæ autem erunt mihi equi.

Hunc autem vicissim allocutus est Lycaonis clarus filius ;

230 “ Ἄετα, tu quidem ipse tene habenas & tuos equos :

“ Meliùs sub aurigâ consueto curvum currum

“ Ferent, si retrò fugerimus Tydei filium.

“ Nè hi, si expaverint, temerè vagentur, neque velint

“ Efferre prælio, tuam vocem desiderantes,

235 “ Nos autem cum-impetu-insecutus magnanimi Tydei filius,

“ Ipsosque interficiat, & abigat solidos ungulis equos.

“ Sed tu ipse age tuos currus & tuos equos,

“ Hunc autem ego irruentem excipiam acutâ hastâ.

Sic locuti, curribus variatis conscensis,

240 Impetu concitati contra Tydidem dirigebat veloces equos,

Ver. 225. Ζεὺς ἐπὶ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κῦδ' ὀρέξῃ.] Mirè admodum Scholiastes: Ἐὰν ἡμῖν δ Ζεὺς δέξαι παρὰσχῃ ἐπὶ τῷ Τυδίῳ παιδί, Διομήδεϊ. Contrà planè, quàm ait Poëta. Quòd enim istud ζῴσῃον; quòd & istud αὐτε; si de Ἄετα scilicet victoriâ accipi possent hæc verba?

Ver. 227.—ἐγὼ δ' ἵππων ἀποθήσομαι] Non, in terram è curru descendam; sed, dum Vol. I.

Tu equos regis, Ego stans in curru persequar, Ut testè Eustathius: Τὸ παρῴσαι τῷ ἄρματι, ἵππων ἀποθῆναι λέγει.

Ver. 228.—δ' ἐμοί.] Al. δέ μοι.

Ver. 236.—μώνυχας ἵππους.]

—solido—ungula coactu.

Georgic. III. 88.

Ver. 240. Ἐμμεμαῶτ'] Similiter, ver. 244, μεμαῶτ'. Vide suprâ ad β', 818.

P

Ver.

- Τὸς δὲ ἴδε Σθένης, Καπανηίου ἀγλαὸς υἱός·
 Αἴψα δὲ Τυδείδην ἔπρεα πηρόεντα προσηύδα·
 Τυδείδῃ Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
 "Ανδρ' ὁρῶα κρατερῷ ἐπὶ ῥοῖ μεμαῶτε μάχεσθαι,
 245 "Ἴν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὁ μὲν, τόξων εὖ εἰδώς.
 Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάον· εὐχέλαι εἶναι·
 Αἰνεΐας δ' υἱὸς μεγαλήτορ· Ἀλχίσαιο
 Εὐχέλαι ἐκλεγάμεν, μήτηρ δὲ οἱ ἐς Ἀφροδίτη,
 "Αλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων· μηδὲ μοι ἔτω
 250 Θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσης.
 Τὸν δ' ὅρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Μήτι φόβονδ' ἀγόρευ', ἐπεὶ εἴδε σε πεισέμεν οἶω·
 Οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
 Οὐδὲ κάλαπτώσσειν· ἔτι μοι μέν· ἐμπεδόν ἐσιν·
 255 "Οκνεῖω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ κ' αὐτως
 "Αντίον εἴμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' ἐκ ἱᾶ Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τέττω δ' ἔτι πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκείες ἵπποι

Hos autem vidit Sthenelus, Capaneus præclarus filius;

Confestimque Tydiden verbis alatis allocutus est;

"Tydide Diomedes, meo carissime animo;

"Duo viros video fortes contra te paratos pugnare,

245 "Vires immensas habentes: alter quidem, arcuum peritus,

"Est Pandarus, filius verò Lycaonis gloriatur esse;

"Æneas autem filius magnanimi Anchisæ

"Gloriatur natus esse, matèrque ipsi est Venus.

"Verùm age quæso retrocedamus conscenso curru, neque mihi sic

250 "Discurrito furens per primos pugnatōres, nè fortè dulcem vitam perdas.

Hunc autem torvè intuens allocutus est fortis Diomedes;

"Nequaquam ad fugam hortare, quoniam non te persuasurum puto:

"Non enim mihi decorum est fugitantem pugnare,

"Neque pavitare: adhuc mihi vires integræ sunt.

255 "Piqet autem equos conscendere; quin & sic

"Obviàm ibo ipsi: trepidare me non finit Pallas Minerva.

"Hos autem non iterum retrò auferent veloces equi

Ver. 243. — ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ.]
 — animo gratissima nostro.

Æn. XII. 142.

Ver. 247. Αἰνεΐας δ' υἱός.] Barnsius eden-
 dam voluit, Αἰνείας δ' υἱός. Minus rectè.

Ibid. — μεγαλήτορ.] Al. μὲν ἐμύ-
 μον.

Ver. 249. — ἄγε δὴ.] Age quæso. Vide
 suprâ ad β, 158.

Ver. 253. — ἀλυσκάζοντι.] Al. ἀλυσ-
 κάζοντα.

Ver. 255. — αὐτως.] Al. ἔτως.

Ver. 256. — τρεῖν μ' ἐκ ἱᾶ Παλλὰς Ἀ-

θήνη.] Syllabæ ἱᾶ hîc in unam coalescunt.
 Sic & alibi:

"Αλλ' ἐγμέν μιν πρῶτα παρελθεῖν πῶδι.
 Iliad. α', 344.

"Αψ Δαναῶν ἐς ἱμεῖον, ἐπεὶ χ' ἐγμέν πῶδι-
 μοιο. Ibid. γ', 402.

Οὐκ ἴασουσιν ἡμοὶ δοῦναι βίον ἡδὲ φάρτην.
 Odys. φ', 233.

ubi omninò pronuntiabatur, Οὐκ ἴασουσιν ἡ-
 μοί· vide suprâ ad δ', 42. Cæterùm hoc in
 loco, Veterum nonnulli (ut docet *Euphrasius*)
 legebant, ἱα: ut esset scilicet, non contrac-
 tum, sed ἀποκρινὲν, ex ἱα.

Va.

- “Αμφω ἀφ’ ἡμεῖων, εἰ γυν’ ἕτερός γε φύγησιν.
 “Ἄλλο δέ τοι ἔρέω, Ἥ δ’ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο Ἥσιν”
 260 Αἶκεν μοι πολύβελ’ Ἀθήνη κῦδ’ ὀρέξῃ.
 “Ἀμφοτέρω κλεῖναι, Ἥ δ’ ἑσσεύεσθαι μὲν ὠκείας ἵππους
 Αὐτὲ ἐρυκακέειν, ἐξ ἀνὴρ’ ἡνία τείνας”
 Αἰνείας δ’ ἐπαΐξαι μεμνημέν’ ἵππων,
 “Ἐκ δ’ ἐλάσαι Τρώων μετ’ εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς”
 265 Τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἥς Τρωῖ περ εὐρύσπα Ζεὺς
 Δῶχ’ υἱ’ ποινὴν Γανυμήδε’ ἐνεκ’ ἄριστοι
 “Ἴππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ’ ἡῶ τ’, ἡελίου τε”
 Τῆς γενεῆς ἐκλείψεν ἀναξ’ ἀνδρῶν Ἀλκίσιος,
 Αἰθήρη Λαομέδον’ ὑποσχὼν θήλεας ἵππους”
 270 Τῶν οἱ ἐξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλης.
 Τὴς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων αἰτίταλλ’ ἐπὶ φάτῃ,
 Τῷ δὲ δῦ Αἰνεία δῶκεν, μήσπερ φόβοιο.
 Εἰ τῷ κε λάβοιμεν, ἀροίμεθα καὶ κλέ’ ἐσθλόν.
 “Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον”

“Ambos à nobis, si vel alter quidem effugerit.

“Aliud verò tibi dicam, tu autem in animo reconde, tuo :

260 “Si mihi consultissima Minerva gloriam præbuerit

“Ambos interficiendi, tum verò tu hosce quidem veloces equos

“Hic detine, ex orbili ad-fellam fixo habenis suspensis ;

“In Æneæ verò irruere memor equos

“Abigè que à Trojanis ad bene-ocreos Achivos.

265 “Ejus enim stirpis sunt, è quâ Troi latè-sonans Jupiter

Dedit pro filio pretium Ganymede: quoniam optimi sunt

“Equorum, quicunque sunt sub Auroræque, Solèque.

“Ex hac stirpe furatus est rex virorum Anchises,

“Clam Laomedonte, submissis fœminis equibus :

270 “Horum ei sex nati sunt in ædibus ex stirpe ;

“Quatuor quidem ipse retinens saginavit ad præsepe,

“Duos autem Æneæ dedit, aptos bello :

“Si hos ceperimus, retulerimus sanè gloriam magnam.

Sic hi quidem talia inter se dicebant :

Ver. 259. — Ἥ δ’ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο Ἥσιν. —
 m.] Vide suprâ ad 4, 297.

Ver. 261. — ἑσσεύεσθαι] Nostros hosce.

Ver. 265. Τῆς γάρ τοι γενεῆς]

Semine ab æthereo

Illorum de gente, patri quos Dædala Circe

Suppositâ de matre nothos furata creavit.

Æn. VII. 281.

Ibid. — εὐρύσπα Ζεὺς] Vide suprâ ad 4,

275 & 498.

Ver. 269. — θήλεας ἵππους] Nonnulli,
 annotante Eustathio, scribunt θηλίαις, pro

θηλίαις. Quòd ferri omninò non potest.
 Nam Accusativum istum pluralem primæ
 (quam vocant) Declinationis, qui in linguâ
 Doricâ syllabam æs corripit, ignoravit planè
 Homerus. Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 270. — γενέθλης] Al. γενέθλ.

Ver. 273. Εἰ τῷ κε λάβοιμεν.] Non su-
 pervacaneum est istud, κέ; sed eam ferè vim
 habet, quam, apud Latinos, Quòd si vos ce-
 perimus; vel, Quòd si vos porò ceperimus.

Ibid. — καὶ] Al. καὶν.

- 275 Τῷ δὲ τάχ' ἐγύθην ἤλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
 Τὸν πρότερον προσέειπε Λυκάον· ἀγλαὸς υἱός·
 Καρφερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυὲ Τυδεΐ· υἱέ,
 Ἡ μάλα σ' ἐβέλ· ὠκὺ δαμάσσαντο, πικρὸς οἶσός·
 Νῦν αὖτ' ἔχειν πειρήσομαι, αἶκε τύχοιμι.
- 280 Ἡ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχ·
 Καὶ βάλε Τυδεΐδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διὰ πρὸ
 Αἰχμῇ χαλκείῃ πλάμην θώρηκι πελάσθη.
 Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσε Λυκάον· ἀγλαὸς υἱός·
 Βέβληται κενεῶνα διαμπερές, εἴδ' σ' οἶω
- 285 Διὸν ἔτ' ἀνσχίσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχ· ἔδωκας.
 Τὸν δ' ἐταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Ἥμβροτες, εἴδ' ἔτυχες· ἀτὰρ ἐμὲν ῥῶϊ γ' οἶω
 Πρὶν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρὶν γ' ἢ ἑτερόν γε πεισύνῃ
 Αἶμα· ἄσαι Ἄρῃα ταλαύρινον πολέμισήν.
- 290 Ὡς φάμεν· πρόεηκε, βέλος δ' ἵθυεν Ἀθήνη
 ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν, λευκὰς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.

275 Illi verò citò propè accesserunt, incitantes veloces equos.

Hunc prior allocutus est Lycaonis præclarus filius;

“Pertinax, bellicose, illustris Tydei fili,

“Profectò te non telum velox interfecit, acerba sagitta:

“Nunc rursus hastà experiar, an alicui valeam.

280 Dixit, & vibratam emisit longam hastam,

Et feriit Tydidæ clypeum: per eum autem penitùs

Cuspis æreæ volans thoraci admota est.

Tum verò altùm clamavit Lycaonis præclarus filius;

“Vulneratus es ad ile penitùs, neque te puto

285 “Diù ampliùs toleraturum: mihi autem magnam gloriam dedisti,

Hunc autem non expavescit allocutus est fortis Diomedes;

“Erràsti, nec es affectus: at non equidem vos puto

“Antè cessaturos, quàm saltem alter-vestrum stratus

“Sanguine satiàrit Martem invictum bellatorem,

290 Sic fatus jaculatus est, telùmque direxit Minerva

In nasum ad oculum; albos autem trajecit dentes,

Ver. 276. Τὸν πρότερον· προσέειπε] Con-
 structio Afyndetes, hoc in loco, loquentis
 atque irruentis impetum rectè exprimit.

Ver. 284. Βέβληται] Vide suprà ad 4, 37.

Ver. 286. — ἐταρβήσας] — neque territùs heros. *Æn.* V. 453.

Ver. 287. — εἴδ' ἔτυχες· ἀτὰρ] Vide
 suprà ad 4, 51.

Ibid. — ἐμὲν ῥῶϊ γ' οἶω

Πρὶν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρὶν γ' ἢ ἑτερόν γε
 πεισύνῃ.] *Barnesius* particulam γὰρ, ad *Me-*
trum utique non necessariam, post vocem
 πρὶν bis hic omittendam existimat. At ni-

hil opus. Habet enim *faceti* aliquid parti-
 cula ista in hujusmodi καθήκους sæpiùs re-
 petita. Ei γὰρ τὸν ὑνδισμον ἐξέλας, *Co-*
νταρβήσεις καὶ τὸ παθόν. *Demetr. Phæa.*
περὶ ἐρμηνείας, §. 57. Vide suprà ad 4, 56;
 & ad β', 158. Porro, in ultimo isto loco,
 ἄτερόν γε πεισύνῃ, maximam habet vim par-
 ticula γὰρ; eam nimirum, quam habet vox
 Romana, *saltem*.

Ver. 290. — βέλ· δ' ἵθυεν Ἀθήν.]

—directi tela manusque

Corpus in *Æacidæ*. — *Æn.* VI. 57.

Ver. 291. — ἐπέρησεν.] Vide suprà ad 4, 67.
Va.

- Τῷ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής,
 Αἰχμὴ δ' ἐξεχύθη παρὰ νείαλον ἀνθρεῶνα.
 Ἦριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
 295 Αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσαν δὲ οἱ ἵπποι
 Ὠκύποδες· τῷ δ' αὖθις λύθη ψυχὴ τε, μέν τε.
 Αἰνείας δ' ἐπόρεσε ῥὺν ἀσπίδι δαρήν τε μακρῷ,
 Δείσας, μήπως οἱ ἐρυσαιάλο νεκρὸν Ἀχαιοί.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, λέων ὡς, ἀλκὴ πεποιθώς·
 300 Πρόσθε δὲ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάνησσε ἴσθην,
 Τὸν κλάμεναι μεμαῶς, ὅς τις τῷ γ' ἀντίον ἔλθοι·
 Σμερδαλέα ἰάχων· ὃ δὲ χερμαδίον λάβε χειρὶ
 Τυδείδης, μέγα ἔρπον, ὃ δ' ὅς γ' ἄνδρα φέροισεν,
 Οἷοι νῦν βροτοὶ εἰς· ὃ δὲ μιν ῥέα πάλῃ καὶ οἷον.

Ejusque linguam extremam abscidit æs rigidum,

Cuspis verò exiit ad extremum mentum.

Cecidit autem de curru, sonitumque dedere arma super ipso

295 Varia, colluentia; tremefacti verò restabant ejus equi

Pedibus-celeres; ejusque ibi soluta est anima, roburque.

Æneas verò tum irruit, cum clypeo hastâque longâ;

Veritus, nè quâ sibi traherent cadaver Achivi.

Circumiens autem propugnabat, tanquam leo, robori confusus;

300 Prætenditque ipsi hastamque, & clypeum undique æqualem,

Illum interficere paratus, quicumque huic obvius veniret;

Horribiliter vociferans: At saxum prehendit manu

Tydidēs, magni ponderis, quod non duo utique viri ferrent,

Quales nunc homines sunt: hic verò ipsum facillè vibrabat etiam solus.

Ver. 292. — ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε.] Διὰ τὸ ἐπισημαίνειν κατὰ τῆς γλώττης. *Albenæ*, lib. VI. cap. 8.

Ver. 293. — ἐξεχύθη.] *Al.* ἐξεῤῥθη & ἐξελύθη.

Ibid. — παρὰ νείαλον ἀνθρεῶνα.] Nempe incidit ei telum tum; cum fortè caput demitteret.

Ver. 295. Αἰόλα.] Vide suprà ad β', 816.

Ibid. — παμφανόωντα.]

— fulgentiaque arma.

Æn. VI. 490. XI. 6.

— & versicoloribus armis. Æn. X. 181.

Ver. 297. — ἰπποὺς.] *Schol.* ἀπέρουσι ἀπὸ τῆς ἀσπίδος. Quod eodém redit.

Ver. 298. — μήπως οἱ.] Qui istud, oī, ad se, latine vertunt; ad sententiam quidem nihil male, sed ad *synaxin* minùs rectè accipiunt. Non enim hoc dicitur; "veritus, nè ad se," ad *Activos* scilicet, pertraheretur cadaver; sed, "veritus, nè sibi," nè *Æneæ* scilicet, eriperetur. Id quod ad sententiam minimè, ad *grammaticam* certè perpulchrum interest.

Ver. 299. — ἀλκῇ.] Rectè Scholiastes,

ut & *Ascalonites* apud *Eusebium*; εἰρηλατῶν τῆς ὁρῆς τῆς Ἀλῆς ὡς πωλκῆ, ἀπὸ τῆς Πλάξ. *Al.* ἀλκῇ pro ἀλκῇ. Quod ineptum est.

Ver. 302. Σμερδαλέα ἰάχων.] Vide suprà ad δ', 456.

Ver. 303. — ὃ δ' ὅς γ' ἄνδρα φέροισεν.] Particula γὰρ, eam hīc vim habet, quam Latina, *utique*.

Saxum antiquum, ingens, campo quod fortè jacebat

Limes agro positus, litem ut discerneret avīs:

Vix illud lecti bis sex cervice subirent, Qualia nunc hominum producit corpora tellus:

Ille manu raptum trepidâ torquebat in hostem

Altior insurgens, & cursu concitus heros. Æn. XII. 897.

Vix illam famuli Phegeus Sagarisque ferebant

Multiplicem, connixi humeris; indutus at olim

Demoleus, cursu palantes Troas agebat. Æn. V. 263.

- 305 Τῷ βάλεν Αἰνεΐας κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
 Ἰσχύϊ ἐνσρέφεται κοτύλην δὲ τέ μιν καλέεσσι
 Θλάσσει δὲ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
 Ὡσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος· αὐτὰρ ὄγ' ἦρας
 Ἔση γυνὴ ἐριπῶν, κ' ἐρείσας χεὶρὶ παχείῃ
 310 Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὅσσε κελαϊνὴ πῶς ἐκάλυψε.
 Καὶ νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἀναξ ἀνδρῶν Αἰνεΐας,
 Εἰ μὴ αἶρ' ὅξυ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 Μητηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀρχίσῃ τέκε βεκαλόῃσι·
 Ἀμφὶ δ' ἐὼν φίλον υἱὸν ἐχεύας πῆχες λευκῶ·
 315 Πρόσθε δὲ οἱ πέπλοιο φαεινῶ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
 Ἐρχος ἔμην βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπῶλῳ
 Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
 Ἡ μὲν ἐὼν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο·
 Οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο Συνθεσίων
 320 Τάων, αἷς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
 Ἄλλ' ὄγε τὲς μὲν εὖς ἠρύκακε μῶνυχας ἵππας

- 305 *Et percussit Æneæ coxendicem, ubi scilicet femur*
In coxâ vertitur; acetabulumque ipsum vocant:
Confregit autem ipsi acetabulum, & insuper ambo disrupit nervos;
Detraxitque cutem asper lapis: Tum verò heros
Constitit in genua lapsus, & sustentabat se nixus manu robustâ
 310 *In terram; oculos verò nigra nox cooperuit.*
Atque adeò ibi periisset rex virorum Æneas,
Nisi citò animadvertisset Jovis filia Venus,
Mater, quæ ipsum ex Anchisâ peperit boves-pascente:
Circum autem suum dilectum filium fudit lacertos candidos:
 315 *Antequè ipsum pepli nitidi plicaturam obtendit,*
Septum ut esset telorum; nè quis Danaorum celerum-equitum,
Ære in pectora conjecto, animam eriperet.
Illâ quidem igitur suum dilectum filium subducebat è prælio:
Neque enim filius Capanei oblitus est mandatorum
 320 *Eorum, quæ dederat pugnâ strenuus Diomedès:*
Sed hic suos quidem inhibuit solidos-ungulis equos

Ver. 308. — τρηχὺς] Mirè admodum
 Vir doctissimus, *Henr. Stephanus*, (de verbis
 Græcis quæ interpretatus est Cicero;) “τρη-
 χὴ” ἔστι ἀπὸ *Homerum. Metri causa.*
 Quasi verò aut non omnibus in locis τρηχὺς
Hierem diceretur, aut etiam τρηχὺς primam
 non præduccret. De ἀπὸ, vide ad 4, 51.

Ver. 310. — ἀμφὶ δὲ ὅσσε.] Ἄλ, ἀμφὶ
 δ' οἱ ὅσσε.

Ver. 315. Πρόσθε δὲ οἱ πέπλοιο]
 Tu potes Æneam manibus subducere.
 Graium,
 Proque virò nebulam & ventos obtendere
 inanes. *Æn. X. 81.*
Ver. 316. Ἐρχος ἔμην βελέων] Nimirum,
 τῇ ἀφροδίτῃ; infra, *ver. 345.*
Ver. 320. — βοὴν ἀγαθὴς] Vide suprà ad
 8, 408.

Ver.

- Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄνυσσας ἡνία τείνας·
 Αἰνεΐαο δ', ἐπαΐζας, καλλίτριχας ἵππους
 Ἐξέλασε Τρώων, μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοί·
 325 Δῶκε δὲ Διηΐλῳ, ἐτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
 Τίεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρβια ἦδη,
 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὃ γ' ἦρωε
 Ὡν ἵππων ἐπιβὰς ἐλαβ' ἡνία ζιταλάεσσι·
 Αἰψα δὲ Τυδεΐδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
 330 Ἐμμεμαώς· ὃ δὲ Κύπριν ἐπώχετο νηλεῖ χαλκῷ,
 Γινώσκων ὅτ' ἀναλκις ἦν θεός, ἐδὲ θεάων
 Τάων, αἷτ' ἀνδρῶν πόλεμον καὶ ἀκοιρανέεσσιν,
 Οὐτ' ἄρ' Ἀθηναίη, ἔτε πολίπορθ' Ἐνυώ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
 335 Ἐνθ' ἐπορεζάμεν· μελαθύμῃ Τυδεΐοις υἱός,
 Ἀκρην ἔτασε χεῖρα μετάλμεν· ὅξεί· χαλκῷ
 Ἀεληχρήν· εἶδαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀνιέτορρησεν,
 Ἀμβροσίῃ διαπέπλε, ὃν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,

Scorsum à strepitu bellico, ex orbili-ad-fellam-fixo habenis suspensis;
 Æneæ verò, irruens, júbis-pulchris-comantes equos
 Abegit à Trojanis, ad bene-ocreatos Achivos:

- 325 Deditque Deipylo, socio dilecto, quem supra omnem
 Honorabat æqualium-cætum, quod sibi mente consentaneâ erat;
 Naves ad cavae ut ageret: at ipse heros,
 Suo curru conscenso, sumpsit habenas miro-artificio-factas:
 Statimque post Tydidem egit validos-ungulis equos,
 330 Alacer: Is verò Venerem persequébatur crudeli ære,
 Gnarus quòd imbellis esset dea, neque dearum
 Earum, quæ virorum bellum imperio-administrant,
 Neque Minerva, neque urbium-vastatrix Bellona.
 At cùm jam assecutus esset, frequentem per turbam persequens,

- 335 Tum protensâ basid magnanimi Tydei filijs,
 Summam vulperavit manum infiliens acuto ære
 Imbecillam: statim verò hasta cutem perfodit,
 Divinum per peplum, quem ei Charites elaborârunt ipsæ,

Ver. 322. Νόσφιν] Vide suprâ ad 4, 349.

Ver. 326. — ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρβια ἦδη.]
 Non hoc utique dicitur, aut ad sapientiam
 fuisse pares; id quod Alii existimârunt: aut
 ad virtutem, ut Aliis visum est: sed, cum
 moribus & naturâ Sibeneli congruum fuisse
 Dispylum.

Ver. 331. Γινώσκων ὅτι] Vide suprâ ad
 4, 537.

Ver. 336. Ἀκρην ἔτασε χεῖρα.] Vide suprâ
 ad 7, 525; & ad 4, 140.

— Venus aurea contrâ;

— Ætolis surgit ab Arpis

Tydides; equidem credo, mea vulnera
 restant. Æn. X. 28.

— Ferro cœlestia corpora demens
 Appetit, & Veneris violavi vulnere dex-
 tram. Æn. XI. 276.

Cæterum hoc, ut opinor, ait Homerus; Dio-
 medem, πρὸν καθ' ὅμιλον ὀπάζοντα, ver. 334,
 permultis Trojanorum fusis atque cæsis, (πρὸν
 λαὸν φοινυμένον, ut rectè Heracles Ponticus)
 magnam Helenæ rapiendæ ausibus ac pro-
 pugnantioribus Notam infamiam eo die inussisse.

P 4

Ver.

- Πρυμνὸν ὑπὲρ Δέναρῳ· ῥέει δ' ἄμβροτον αἶμα θεοῖο,
 340 Ἴχωρ, οἷος πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
 Οὐ γὰρ ζῆτον ἔδωσ', ἔ πίνωσ' αἴθοπα οἶνον,
 Τ' ἔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέουσαι.
 Ἡ δὲ μέγα ἰάχυσσα ἀπὸ ἑο κάββαλεν υἱὸν·
 Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο Φοῖβε· Ἀπόλλων
 345 Κυανέη νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
 Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἔλῃαι.
 Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Εἶκε, Διὸς Δύαλιν, πολέμῳ καὶ δῆϊότητι·
 Ἡ ἔχ' ἄλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
 350 Εἰ δὲ ζυγ' ἐς πόλεμον πωλήσεται, ἥ τε σ' οἶω
 Ῥιγῆσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἐτέρωθι πύθῃαι.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύσ' ἀπεβήσατο· τείρετο δ' αἰνῶς·
 Τὴν μὲν αἶρ' Ἴρις ἔλῃσα ποδῆνεμ' ἔξαγ' ὁμίλῳ.

Extremam supra volam : Fluebat autem immortalis sanguis deæ;

- 340 Ichor, qualis nempe fluit beatis diis.
 Non enim panem edunt, neque bibunt nigrum vinum;
 Idè exangues sunt, & immortales appellantur.
 Illa verò altum clamans, abs se dejecit filium:
 Et hunc quidem manibus eripuit Phœbus Apollo
 345 Obscurâ nebulâ, ne quis Danaorum celerum-equitum,
 Ære in pectora coniecto, animam eriperet.
 Illam verò altum inclamavit pugnâ strenuus Diomedes;
 "Cede, Jovis filia, bello & pugnâ:
 "An non fatis, quòd mulieres imbelles decipis?
 350 "Sin autem tu in bello versabere, certè te puto
 "Reformidaturam bellum, etiam si vel alibi *nomen ejus* audieris.
 Sic dixit: illa verò mente-turbatâ abiit; affligebatur enim graviter.
 Eam verò Iris prehensam pernix duxit extra turbam,

Ver. 341. — αἴθοπα οἶον] Vide suprâ ad
 4, 462.

Ver. 342. — ἀθάνατοι] Vide suprâ ad 4,
 398.

Ver. 343. Ἡ δὲ μέγα ἰάχυσσα] Itâ optimè
 instituit *Barnesius*: Vide suprâ ad 8, 456.

Fulg. corruptissimè, Ἡ δὲ μεγ' ἰάχυσσα.
Ibid. — ἀπὸ ἑο] Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 344. — ἐρύσσατο] Itâ & hîc quoque
 rectè edidit *Barnesius*. Quod enim in Aliis
 legitur, ἐρύσατο, antepenultimam necessariò
 corripit.

Ver. 345. Κυανέη νεφέλῃ.] Τῇ ἀορασίᾳ, ut
 rectè Scholiastes. Per multitudinem scilicet
 Æneas elapsus, se subduxit. Vide suprâ ad
 ver. 315.

Ver. 349. Ἡ ἔχ' ἄλις] Istud ἡ ἔχ', in in-
 terrogationibus, in unam syllabam coalescit,

non licentiâ aliquâ *Peiricâ*, sed quia vulgò
 etiam in *solutâ* (ut opinor) oratione itâ pro-
 nuntiabatur. Non enim id semel iterumve,
 sed perpetuò ferè, & consultò fecit Poëta.
 Pronuntiabatur nimirum, ἡ ἔχ' ἄλις, &c. Sic,
 in vulgato isto versu,

Ἡ δὲ δικαιοσύνη συλλέσθων πᾶσ' ἀρετῇ ἐστί.
 Similiter, apud *Philemonem* in fragmentis,

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν, ἔχ' ὁ μὴ ἀδικῶν.

Legebatur scilicet,

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν, ἔχ' ὁ μὴ δίκων.

Item, apud *Sophoclem*,

Τάων ἐγὼ ἔκ' ἐμειλλον, ἀνδρὸς ἀδινός.

Antigon. ver. 468.

Pronuntiabatur videlicet,

Τέτων ἐγὼ ἐκ' ἐμειλλον, ἀνδρὸς ἀδινός.

Et apud *Platonem* perpetuò, ἐγὼ οἶμαι, ef-
 ferebatur ἐγὼίμαι, indeque scriptum ἐγὼίμαι.

Ver.

- Ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χροὰ καλόν.
 355 Εὖρεν ἐπεία μάχης ἐπ' ἄρισερά θ' ἄρον Ἄρηα
 Ἥμενον· ἥρι δ' ἔλχ' ἐκέκλιτο, καὶ ταχὲ ἵππῳ·
 Ἡ δὲ, γυνὴ ἐριπύσσα, κασιγνήτοιο φίλοιο,
 Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ἤτεεν ἵππας·
 Φίλε κασιγνήτ', ἐκκόμισαί τέ με, δὸς δέ μοι ἵππας,
 360 Ὅφρ' ἐς Ὀλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἔδ' ἐσί.
 Λίην ἄχθομαι ἔλκ', ὃ με βροτὸς ἔτασεν ἀνὴρ
 Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.
 Ὡς φάτο· τῇ δ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππας·
 Ἡ δ' ἐς δῖφρον ἔβαινε, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ·
 365 Παρ δέ οἱ Ἴρις ἔβαινε, καὶ ἠνία λάξετο χερσὶ·
 Μάσιζεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' ἐκ ἄκοιτι πετέσθην·
 Αἶψα δ' ἐπειθ' ἵκουτο θεῶν ἔδ', αἰπὺν Ὀλυμπον·
 Ἐνθ' ἵππας ἔξησε ποδὴν μετ' ὠκέα Ἴρις,
 Λύσασ' ἐξ ὀχέων· παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
 370 Ἡ δ' ἐν γένεσι πίπτε Διώνης δι' Ἀφροδίτην,
 Μητρὸς ἧς· ἥ δ' αἰκὰς ἐλάξετο θυγατέρα ἦν,

Oppressam doloribus : vivebat verò cutem pulchram.

- 355 Invenit deinde pugnae ad sinistram impetuosum Martem
 Sedentem : caligine autem hasta erat addita, & veloces equi :
 Illa verò ad genua procidens, fratris chari,
 Multùm supplicans, aureis-phaleris-insignes petebat equos ;
 " Dilecte frater, curamque mei gere, desque mihi equos,
 360 " Ut ad Qlympum perveniam, ubi immortalium sedes est.
 " Valdè doleo vulnere, quo me mortalis vulneravit homo
 " Tydides, qui jam & adversus Jovem patrem pugnaverit.
 Sic dixit : ei autem Mars dedit aureis-frænis-ornatos equos ;
 Eaque in currum conscendit, mœrens suo corde :
 365 Juxtâque ipsam Iris conscendit, & habenas cepit manibus :
 Flagellavitque, ut irent ; illi verò non inviti volabant :
 Statim autem deinde pervenerunt ad deorum sedem, excelsum Olympum :
 Ibi equos sistebat pedibus pernix velox Iris,
 Solutes ex curru ; atque immortale apposuit pabulum.
 370 Ad genua verò cecidit Diones diva Venus,
 Matris suæ : hæc autem ulnis complectebatur filiam suam,

Ver. 357. — γυνὴ ἐριπύσσα] Ἐαυτὴν περι-
 ρήσασα τοῖς ἑκείνῃ γένεσιν· ut rectè Eusta-
 thius. Sic infra, ver. 370, ἐν γένεσι πίπτει
 Διώνης. — Μητρὸς ἧς.

Ver. 358. Πολλὰ λισσομένη.] Vox πολλὰ
 hic ultimam, etiam extra casuram, mihi
 videtur eadem de causâ consilium producere,
 ac vox μέγα, in μέγα ἰάχασα, & similibus.
 Vide supra ad 8, 456. Barnius conjicit le-
 gerendum πολλὰ ἰ λισσομένη. Sed nihil opus,

Ver. 359. Φίλε] Vide supra ad ver. 61.

Ibid. — ἐκκόμισαι] Vide supra ad 4, 140.

Ver. 360 — ἀθανάτων] Vide supra ad 4, 398.

Ver. 361. — ἔτασεν] Vide supra ad 8,

225 ; & ad 4, 140.

Ver. 362. — ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ]

— idem certet Phœbum superare.

Virg. Eclog. V. 9.

Ver. 371. — αἰκὰς ἐλάξετο] Fuerunt in-
 ter Grammaticos, qui αἰκὰς ita acciperent,

ac

- Χειρί τέ μιν κατέρεζεν, ἐπὶ τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε
 Τίς νύ ζε τοιαύτ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐραυνίωνων
 Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσιν ἐνωπῇ;
 375 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἐπεῖα φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη
 Οὐτά με Τυδεΐου υἱός, ὑπέρθυμος Διομήδης,
 Οὐνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπέξεφρον πολέμοιο,
 Αἰνεῖαν, ὅς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλῳλός ἐστιν.
 Οὐ γὰρ ἔτι Τρώων κ' Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνῇ,
 380 Ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε κ' ἀθανάτοισι μάχονται.
 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἐπεῖα Διώνη, δία θεῶν
 Τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, κ' ἀνάσχεο, κηδομένη περ.
 Πολλοὶ γὰρ δὴ τλήμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 Ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
 385 Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὀΐος, κρατερὸς τ' Ἐφιάλτης,
 Παιῖδες Ἀλωῆος, δῆσαν κρατερῶ ἐνὶ δεσμῷ.

Manúque ipsam demulcebat, verbaque fecit, dixitque;

“ Quisnam tibi talia fecit, dilecta filia, Cælicolarum

“ Temere; ac si quid flagitii patrâsses palam?

375 Huic autem respondit deinde rufum-amans Venus;

“ Vulneravit me Tydei filius, superbus Diomedes,

“ Eò quodd ego dilectum filium subducerem è prælio,

“ Æneam, qui mihi omnium longè dilectissimus est.

“ Non enim jam Trojanorum & Achivorum pugna gravis est,

380 “ Sed nunc Danai etiam cum immortalibus pugnant;

Huic respondit deinde Dione, eximia inter Deas;

“ Perfer, filia mea, & tolle: a, mæsta licet:

“ Multi enim jam multa pertulimus cælicolæ

“ Ab hominibus, graves dolores invicem inferentes.

385 “ Pertulit quidem Mars, quandò ipsum Otus, fortisque Ephialtes,

“ Filii Aloëi, ligaverunt duris vinculis:

ac si Accusativus esset ab ἀλκαλ. Quod nullo modo ferri potest. Vide suprà ad ver. 269;

& ad β', 43.

Ibid. — [Ὀυλατίρα ἦν.] Vide suprà ad 4, 51 & 398.

Ver. 376. Οὐτά με] Vide suprà ad γ', 525.

Ver. 380. — [ἀθανάτοισι] Vide suprà ad 4, 398.

Ver. 381. — [δία θεῶν.] Ennio, sancta Deorum.

— sancte Deorum. Æn. IV. 576.

Ver. 385. Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν] Non videtur hæc & similia finxisse Homerus, sed veteres enarrare historiam more antiquo fabulis involutas. Vide suprà ad 4, 399.

Ibid. — [ὅτε μιν Ὀτ. & Εφ.] Vide suprà ad 4, 51.

Ver. 386. — [δῆσαν κρατερῶ ἐνὶ δεσμῷ.] Μίγιστοι ἢ ἰσχυροὶ γινόμενοι, ἵκασαν τῶν πολέμων. Ut rectè Scholiastes, & Heracles Ponticus.

Aspera tum positae miscescent secula bellis.

Canæ Fides & Vesta, Remo cum fratre

Quirinus

Jura dabunt: diræ ferro & compagibus arctis

Claudentur belli portæ: Furor impius intus

Sæva sedens super arma, & comitum vinctus abenis

Post tergum nodis, fremit horridus ore cruento.

Æn. I. 295.

- Χαλκίῳ δ' ἐν κεράμῳ δεδεῖο τρισκαίδεκα μῆνας·
 Καί νύ κεν ἐνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης, ἄτος πολέμοιο,
 Εἰ μὴ μήριυη, περικαλλὲς Ἡερίβοια,
 390 Ἑρμέα ἐξήγειλεν ὁ δ' ἐξεκλείψεν Ἄρηα
 Ἦδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ εἰς δεσμός· ἐδάμνα.
 Τλῇ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερός παῖς Ἀμφιρύωνος,
 Δεξιερὸν κατὰ μαζόν, οἷσ' ὦ τριπλάχινα
 Βεβλήκει· τότε κέν μιν ἀνήκεσον λάβεν ἄλλος.
 395 Τλῇ δ' Αἰδῆς ἐν τοῖσι πελώριος ὤκυν οἷσόν,
 Εὐτέ μιν ὠτὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς αἰγιοόχοιο,
 Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδόνησιν ἔδωκεν
 (Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς κ' μακρὸν Ὀλυμπον,
 Κῆρ ἄχεων, ὀδύνῃσι πεπαρμένους· αὐτὰρ οἷσος
 400 ὦμῳ ἐνὶ σίβερ' ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν·
 Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφαλα φάρμακα πᾶσσων,
 Ἠκέστατ'· ἔ μιν γὰρ τι καθνητός γ' ἐτέτυκτο.)
 Σχέτλιος, ὄβριμοεργός, ὃς ἐκ ὀθετ' αἰσυλα ρέζων,
 Ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεὸς, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι.
 405 Σοὶ δ' ἐπὶ τῷτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

“Æreo autem in carcere vincētus erat tredecim menses :

“Et fortassis ibi periisset Mars, insatiabilis belli,

“Nisi noverca, perpulchra Eribea,

390 “Mercurio indicasset : ille verò surtim subduxit Martem

“Jam confectum : dura enim ipsum vincula afflixerant.

“Pertulit etiam Juno, quando illam fortis filius Amphitryonia,

“Dextram ad mammam sagittâ tricuspidè

“Percussit : tunc ipsam gravissimus occupavit dolor.

395 “Pertulit & Pluto inter hos ingens velocem sagittam,

“Quando ipsum idem vir, filius Jovis Ægiochi,

“Ad portam apud inferos vulneratum doloribus affecit :

“Verùm is ivit ad domum Jovis & excelsum Olympum,

“Corde dolens, doloribus confixus ; nempe sagitta

400 “Humerum in crassum adacta erat, torquebatque animum :

“Hunc autem Pæon, dolores-pallentia pharmaca inspergens,

“Sahavit : non enim omninò mortalis erat.)

“Audax ! facinorosus ! qui pro nihilo duxit nefaria patrare,

“Qui arcu violabat deos qui Olympum habitant.

405 “In te autem hunc concitavit dea cæcis oculis Minerva :

Ver. 387. Χαλκίῳ δ'] Pronuntiabatur Χαλκίῳ. Vide suprâ ad β', 811.

Ver. 394. Βεβλήκει.] Vidé suprâ ad δ', 492.

Ver. 395.—υἱὸς Διὸς.] Apud Pausaniam, lib. VI. cap. 25, legitur Αἰδῆος υἱός.

Ver. 400.—ἀπὸ δὲ θυμόν.] Burnissus edidit, ἀπὸ δ' ἰ θυμόν. Quod eodem redit.

Ver. 403. Σχέτλιος, ὄβριμοεργός.] Hæc,

licet de Hercule dicta, mihi tamen non videntur, quæ est hujus Poætæ ubique perspicuitas, cum præcedentibus ὠτὸς ἀνὴρ constructui ; sed à principio sententiam denuò exordiri : eâ ferè admirandi ratione, quâ dixit Virgilius,

Demens ! qui nimbo & non imitabile fulmen, &c.

Ver.

- Νῆπιος, ἐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδεὸς υἱὸς,
 "Ὅτι μάλ' ἐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιο,
 Οὐδὲ τί μιν παῖδες ποτὶ γένασι παππαῖσιν,
 Ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊότητος.
 410 Τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρβερὸς ἐστὶ,
 Φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων ἰεὸ μάχῃλαι·
 Μή δ' ἄν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρησίην,
 Ἐξ ὕπνου γούωσα φίλης οἰκῆας ἐγείρῃ,
 Κερίδιον ποθέεσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
 415 Ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
 "Ἡ ῥα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχώρ χειρὸς ὁμόρῃν·
 "Ἀλθεῖο χεῖρ, ὀδύναι δὲ κατ' ἡπείωνο βαρεῖαι.
 Αἰ δ' αὖτ' εἰσορώσασιν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
 Κερβομίους ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·
 420 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ζεῦ πάτερ, ἥ ῥα τί μοι κεχολώσεται, ὃ, τί κεν εἶπω;
 "Ἡ μάλα δὴ τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιῖσα

" Demens, neque hoc scit animo Tydei filius,

" Quod omnino non longævus sit is, qui cum immortalibus pugnaverit;

" Neque omnino ipsum filii ad gēna pappā-vocant,

" Reversum ex bello & gravi praelio.

410 " Itaque nunc Tydides, etsi valdè fortis est,

" Cogitet, ne quis secum fortior te pugnet:

" Nè aliquando Ægialeā, cordata Adraști filia,

" Ex somno, lugens, suos domesticos excitet,

" Eum-qui se-virginem-duxit, desiderans maritum, fortissimum Achivorum,

415 " Generosa uxor Diomedis equum-domitoris.

Dixit, & ambabus ichora à manu abstergebat:

Sanata est manus, doloresque mitigati sunt graves.

Tum verò intuentes Minerva & Juno,

Mordacibus verbis Jovem Saturnium irritabant:

420 Inter hos autem sermonem orsa est Dea cæcis-oculis Minerva;

" Jupiter pater, num quid mihi succensebis ob id, quod dixerō?

" Certè jam aliquam Venus Achivarum stimulans,

Ver. 407. — ἀθανάτοισι] Vide suprā ad 4, 398.

Ver. 408. Οἶδ' ἐγὼ τί μιν] Nunquam videlicet domum reverteretur incolumis.

Ver. 411. — μή τίς οἱ ἀμείνων] Vide suprā ad 4, 51.

Ver. 416. — ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχώρ χειρὸς ὁμόρῃν] Editi plerique habent, ἰχώρ' χειρὸς. Quod, ut mihi quidem videtur, ferri non potest, διὰ τὴν καινότητα (ut ait Eustathius) τῆς ἀποκοπῆς. Scholiastes legisse videtur, ἀμφοτέρησ' ἀπὸ χειρὸς ἰχώρα ὁμόρῃν: Sed ἰχώρ primam producit. Melius igitur Barthelemy ex conjecturā, ἀμφοτέρησ' ἰχώρ' ἀπὸ

χειρὸς ὁμόρῃν: Sed Codices non favent. Veteres, apud Eustathium, quā ratione dictum sit, ἰδρῶτα ἰδρῶ, Ἀπόλλωνα Ἀπόλλω, κακίῶν κακίῶν eadem ratione & ἰχώρα ἰχώ dictum existimārent; ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχώ χειρὸς ὁμόρῃν: Quæ quidem analogia minimè est contemnenda. Mihi tamen facillimum id omnium videtur, ut quod Recentiores ἰχώρα appellārent, Homerus id & in masculino genere ἰχώρα, & in neutro dixerit ἰχώρ. Judicent eruditi.

Ver. 422. — ἀνιῖσα Τροσὶν ἄμ' ἰοτρίθαι] Id videlicet, quomodo antea Helenam. Alii hīc legunt, ἄμα τρίθαι, Quod petinde est.

Ver.

- Τρωσὶν ἅμ' ἐσπέσθαι, τὲς νῦν ἔκπαλ' ἐφίλησε,
 Τῶν τινὰ καρρέζουσα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
 425 Πρὸς χρυσῇ περόνῃ καλαμύξαλο χεῖρα ἀραιήν.
 Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 Καὶ ῥα καλεσσάμεν' προσέφη χρυσῇν Ἀφροδίτην·
 Οὐ τοι, τέκνον ἐμὸν, δέδοται πολεμῆϊα ἔργα·
 Ἀλλὰ (ὅ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο,
 430 Ταῦτα δ' Ἀρηὶ θεῶν κ' Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Αἰνεΐα δ' ἐπόρκεσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
 Γινώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
 Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' εἰδὲ θεὸν μέγαν ἄζέο· ἴετο δ' αἰεὶ
 435 Αἰνεΐαν κηϊναι, κ' ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
 Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρκεσε, κάλακτάμεναι μενεαίνων,
 Τρὶς δὲ οἱ ἐσυφελίξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἴσθι,
 Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἐκάερθ' Ἀπόλλων·

“Trojanos ut simul sequeretur, quos nunc vehementer diligit,

“Utique aliquam demulcens Achivarum pulchris-peplis-indutatum,

425 “Ad auream fibulam perfrinxit manum teneram,

Sic dixit; subristit verò pater hominumque deorumque,

Et advocatam allocutus est auream Venerem;

“Non tibi, filia mea, commissa sunt bellica opera:

“Quin tu desiderabilia ob munera nuptiarum;

430 “Hæc verò Marti veloci & Minervæ omnia curæ erunt.

Sic isti quidem talia inter se colloquebantur,

In Æneam autem irruit pugna strenuus Diomedes,

Gnarus quòd eum ipse tegeret manibus Apollo:

Sed hic nè deum quidem magnum reverebatur; cupiebat autem semper

445 Æneam interficere, & inclytis armis exuere.

Ter quidem dehinc irruit, interficere cupiens;

Ter autem illi incussit fulgentem clypeum Apollo:

Sed cum jam quartum impetum faceret, deo par,

Minaciter tum verò increpitans allocutus est longè-jaculans Apollo:

Ver. 425. Πρὸς χρυσῇ περόνῃ.] Pronuntiabatur, Πρὸς χρυσῇ & similiter, *ver. 427.* Nam χρυσῇ primam corripere nullo modo potest. Vide suprà ad β', 268.

Ver. 426. — μείδῃσεν δὲ πατὴρ]

Olli subridens hominum sator atque Deorum. *Æn. l. 258.*

Ver. 428. Οὐ τοι, τέκνον ἐμὸν.] Apud Ciceronem ad *Attic. lib. XIV. epist. 13.* scriptum est; Τέκνον ἐμὸν, ὦ τοι. Quæ lectio vim habet non minorem.

Cura tibi, Divum effigies & templa tueri:

Bella viri Pacemque gerant, quæ bella gerenda. *Æn. VII. 443.*

Ver. 432. — βοὴν ἀγαθὴς] Vide suprà ad β', 408.

Ver. 433. Γινώσκων] Gnarus. Quod vulgò vertunt, cognoscens, longè aliud est.

Ibid. — ὅ οἱ] Vide suprà ad α', 537.

Ibid. — ὑπείρεχε] Vide suprà ad β', 426.

Ver. 439. Δεινὰ δ'] Ενταῦθα τὸ, “δὲ,” παρέλκει φανερώς, inquit *Barneſius.* Malè. Vide suprà ad α', 57.

Ver.

- 440 Φράζεο, Τυδεΐδῃ κ' χάζεο, μηδ' ἑοῖσιν.
 "Ισ' ἔθελε φρονέειν' ἔπει ἔπο'ε φύλον ὁμοῖον
 Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
 Ὡς φάτο· Τυδεΐδης δ' ἀνεχάξετο τυτθὸν ὀπίσσω,
 Μῆνιν ἀλευάμενος ἐκά'ηβόλῃ Ἀπόλλωνος·
- 445 Αἰνεΐαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλῃ θῆκεν Ἀπόλλων,
 Περγὰ μ' εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηὸς γ' ἐτέτυκτο·
 Ἦτοι τὸν Λητώ τε, κ' Ἀρβειμὶς ἰοχέαιρα,
 Ἐν μεγάλῳ αὐτῷ ἀκέοντό τε, κῦδαινόν τε.
 Αὐτὰρ ὁ εἰδῶλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
- 450 Αὐτῷ τ' Αἰνεΐα ἱκελὼν κ' τεύχεσι τοῖον·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδῶλῳ Τρῶες κ' δῖοι Ἀχαιοὶ
 Δῆνουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοεΐας
 Ἀσπίδας εὐκύκλες, λαισηΐά τε π' ἐροένια.
 Δὴ τότε θῆρον Ἀρηὰ προσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων·

- 440 " Perpende, Tydide, & recede, neque diis
 " Paria velis meditari : quoniam nequaquam genus simile
 " Immortaliumque deorum, humi incedentiumque hominum.
 Sic dixit : Tydides autem recessit paululum retrò,
 Iram evitans è longinquo-serientia Apollinis.
- 445 Æneam verò seorsum à turbà posuit Apollo,
 Pergamo in sacrâ, ubi ipsi templum erat :
 Utique illum Latonâque & Diana sagittis-gaudens,
 In magno adyto curabantque, gloriâque decorabant.
 At imaginem fabricavit argenteum-arcum-gens Apollo,
- 450 Ipsique Æneæ similem, & armis talem :
 Circumque imaginem Trojani & nobiles Achivi
 Cædebant invicem circa pectora bubulos
 Clypeos pulchrè-orbiculatos, parmulasque leves.
 Tum porro impetuosum Matrem allocutus est Phœbus Apollo ;

Ver. 443. Ἀθανάτων] Vide suprâ ad 4, 398.

Ver. 444. — ἀλευάμενος· ἐκά'ηβόλῃ] Quâ ratione vox, ἀλευάμενος, hîc ultimam producat ; itémque εἰδῶλον, ver. 462 ; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 448. — κῦδαινόν τε] Cùm hîc non de Æneæ gloriâ atque bonorū agatur ; conjicit Domina Dacier scripsisse Homerum, κῦδαινόν τε. Sed κῦδαίνω, vox est Homero ignota. Siquid mutatum oporteret, scribendum erat κῦδισάν τε. Sed nihil opus, κῦδαινον enim id est, quod latine dicas, bonorū excipient. Quod quidem non ad gloriam Æneæ, sed ad pietatem referendum.

Ver. 449. Αὐτὰρ ὁ εἰδῶλον]

Tum Dea nubē cavā tenuem sine viribz umbram

In faciem Æneæ (visu mirabile monstrum)
 Dardaniis ornat telis, clypeumque jubas-
 que
 Divini assimulat capitis, dat inania verba,
 Dat sine mente sonum, gressusque effingit
 euntis :

Morte obitâ quales fama est volitare si-
 guras,
 Aut quæ sopitos deludunt somnia sensus.
 Aut primas læta ante acies exultat imago,
 Irritatque virum telis, & voce laceffit.

Æn. X. 636.

Ver. 451. Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδῶλῳ.] Hoc ni-
 mirum ait Poëta, ut rectè observavit Porius ;
 utique nescisse Achivos, Æneam, postquam
 humi cecidisset, per multitudinem elapsam
 in urbem evasisse.

Ver.

- 455 Ἄρες, Ἄρες, βροχολοιγέ, μαιφόνε, τειχεσιπλήτα,
 Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἀνδρα μάχης ἐρύσαιο μελεθῶν,
 Τυδεΐδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο;
 Κύπριδα μὲν πρῶτον ῥαχέδον ἔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
 Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμοσι ἴσθι.
 460 Ὡς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγαμῷ ἄκρῃ
 Τρώων δὲ σίχας ἔλθῃ Ἀρης ὥτρυνε μελεθῶν,
 Εἰδόμενον Ἀκάμαντι, Διῷ ἡγήτορι Θρηκῶν
 Τιάσι δὲ Πριάμοιο, διορφέεσσι κέλευν.
 Ὡς οὖν υἱεὶς Πριάμοιο, διορφέεσσιν βασιλῆσσιν,
 465 Ἐς τί ἐτι κλίνεισθαι εἰσέειπε λαὸν Ἀχαιοῖς;
 Ἥ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ' εὖ ποιητῆσι μάχωνται;
 Κεῖται ἀνὴρ, ὃν τ' ἴσον ἐτίομεν Ἑκτορι δίῳ,
 Αἰνεΐας, υἱὸς μετ' ἀλλήτορος Ἀλκίονος.
 Ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο ῥάωσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
 470 Ὡς εἰπὼν, ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάσκη.

- 455 "Mars, Mars, hominum-perniciēs, inquinatæ-cædæ, murorum-everſer,
 "Nonne jam istum virum prælio subduxeris, aggressiōis
 "Tydidem, qui jamjam vel Jovi patri pugnaverit?
 "Venerem quidem primū cominus vulneravit manu ad carpum;
 "At postea in meipsum irruit, deo per.
 460 Sic locutus, ipse quidem resedit in Pergamo excelsa:
 Trojanorum verò ordines perniciosus Mars concitavit obeundo,
 Assimulatus Acamanti, strenuo ductori Thracum:
 Filios autem Priami Jovis-alumnos adhortatus est;
 "O filii Priami, Jovis-alumni-regis,
 465 "Quousque tandem interfici finetis populum ab Achivis?
 "An donec circa portas bene structas pugnent?
 "Jacet vir, quem etiam equaliter honorabamus Hectori nobili,
 "Æneas, filius magnanimi Anchisæ:
 "Verum agite, ex tumultu eripiamus strenuum socium.
 470 Sic locutus, excitavit robur & animum uniuscujusque.

Ver. 455. Ἄρες, Ἄρες.] Vide suprâ, ad ver. 31.

Ver. 458. Κύπριδα μὲν πρῶτον] Vide suprâ ad ver. 336.

Ibid.—ἔτασε] Vide suprâ ad γ', 525; & ad ε', 140.

Ver. 465. Ἐς τί ἐτι] Bornesius hîc inter varias Lectiones reponit, ἔς τι, pro, ἕως τι. Absurdissimè. Quasi scilicet Vocalis longa posset in brevem absorberi.

Ibid.—ἐλάσσει.] Vide suprâ ad γ', 42.

Ver. 466. Ἥ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ'] Excindit domos, id rebus defuit unum, Perpetiar?—Æn. XII. 643.

Desyllabis ἦ εἰς, in unam contrahendis, vide suprâ ad ver. 349.

Ver. 467. Κεῖται ἀνὴρ, &c.]

Nam quid ago? aut quæ jam spondet fortuna salutem?

Vidi oculos ante ipse meos,——

Murranum, quo non superat mihi charior alter,

Oppetere ingentem.——Æn. XII. 637.

Ibid.—ὃν τ' ἴσον ἐτίομεν Ἑκτορι δίῳ, Αἰνεΐας.]

Hectoris Æneæque manu victoria Graiūm hæsit:——

Ambo animis, ambo insignes præstantibus armis.——Æn. XI. 289.

Ver. 470.——ὥτρυνε μὲν καὶ θυμὸν ἐκάσκη.] Vide suprâ ad β', 451.

Ver.

- "Ενθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἑκτορα δῖον
 "Ἑκτορ, πῇ δὴ τοι μένος οἴχεσθαι, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
 Φῆς πῶ ἄτερ λαῶν πόλιν ἐξέμεν, ἧδ' ἐπικέρων,
 Οἶος, ζῶν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε ζοῖσι.
 475 Τῶν νῦν ἔτιν' ἐγὼ ἰδεῖν δύνάμ', ἔδδ' νοῆσαι,
 Ἄλλὰ καταπτώσσεσι, κύνες ὡς ἀμφὶ λέοντα.
 Ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵπερ τ' ἐπικερὸι ἐνεμεν.
 Καὶ γὰρ ἐγὼν, ἐπικερὸς ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἦκω
 Τηλεῖ γὰρ Λυκίῃ, Ξάνθῳ ἐπὶ δινήεσσι,
 480 Ἐνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱόν,
 Καδδὲ κτήματ' αἰσά, τά τ' ἔλδεται ὅσκα' ἐπιδευής
 Ἄλλὰ καὶ ὡς, Λυκίῃς ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
 Ἄνδρ' ἰμαχέσσασθαι· ἀτὰρ ἔτι μοι ἐνθάδε τοῖον,
 Οἶον καὶ ἡε φέροισιν Ἀχαιοὶ, ἢ κεν ἄγοισιν.
 485 Τύνη δ' ἔσηκας· ἀτὰρ ἔδ' ἄλλοισι κελεύεις
 Λαοῖσιν μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὥρεσσι.
 Μήπως, ὡς αἰψὶσι λίνε [πῶ] αἰλόντ' ἀνάνγκας,

Tunc verò Sarpedon valdè objurgavit Hectora nobilem ;

"Hector, quo jam tibi robur abiit, quod pridè habebas ?

"Dixisti quondam sine copiis urbem defensurum, & auxilliis,

"Solum, cum affinis, fratribusque tuis :

475 "Horum nunc nullum ego videre possum, neque animadvertere ;

"Sed trepidant, canes tanquam circa leonem :

"Nos verò pugnamus, qui focii adsumus.

"Etenim ego, auxiliator existens, admodum è longinquo venio ;

"Procul enim est Lycia, Xanthum ad vorticofum ;

480 "Ubi uxoremque dilectam reliqui & infantem filium,

"Et possessiones multas, quas cupit, quicumque pauper :

"Attamen etiam sic, Lyeios adhortor, & promptus sum ipse

"Cum viro isto pugnare : tamen nihil mihi hic tale,

"Quale vel auferant Achivi, vel abducant.

485 "Tu vero stas ; ac ne alias quidem hortaris

"Copias sustinere hostem, & opem ferre uxoribus.

"Cave, nè fortè veluti nexibus lini capti omnia-trahentis,

Ver. 475.—ἐγὼ ἰδεῖν] *Al.* ἐγὼν ἰδεῖν.

Ver. 476.—κύνες ὡς] Quà ratione, κυ-
νε, hîc ultimam producat ; itemque ἔσηκας,
ver. 485 ; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 481.—τά τ' ἔλδεται ὅσκα' ἐπι-
δευής.] Quæ satis sint ad cujusvis animum
explendum, nè ampliùs in dubiam pelli
aleam eat.

Ver. 483.—Ἄνδρ' ἰμαχέσσασθαι] Cum viro
quovis, vertit *Barnesius*. Mihi potius videtur,
cum viro isto, viz. *Diomedes*.

Ver. 484.—ἢ κεν φέροισιν Ἀχαιοὶ, ἢ κεν ἄ-
γοισιν.] Mihi (*inquit*) hoc in loco neque opes

sunt, quas diripiunt Achivi ; neque uxor at-
que liberi, quos in servitutem abducunt. Ut
rectè *Eustathius* : λέγεται, ὡς ἐπὶ πολλῷ, ἀγε-
σθαι μὲν τὰ ἑμῶνα καὶ βασιρικά· φέρεσθαι
δὲ, τὰ βασιλέμενα. *Plato* similiter ; τῶν
ἀλλοτρίων μηδὲνα μηδὲν φέρειν, μηδὲ ἄγειν.

Ver. 485.—ἔσηκας] Vide suprâ ad 4,
37 ; & ad 8, 424.

Ver. 486.—λαοῖσιν μενέμεν.] *Eustathius*,
λαοῖσι μενέμεν. Quæ fortè verior lectio.
Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 487.—αἰλόντ' ἀνάνγκας, & populus tuus : Ut versu superiore, Τύνη
&

- Ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἔλωρ κ' κύρμα γένησθε·
 Οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσασ' εὐ ναιομένην πόλιν ὑμῖν·
 490 Σοὶ δὲ χρή τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε κ' ἡμέρας,
 Ἀρχὸς λισσομένω τηλεκλητῶν γ' ἐπικέρων,
 Νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπὴν.
 Ὡς φάτο Σαρπηδῶν· δάκε δὲ φρένας Ἑκτορι μῦθος·
 Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχλῶν (ὦν τεύχεσιν ἄλλο χαμᾶζε·
 495 Πάλλων δ' ὀξέα δῦρα, κατὰ σφατὸν ὤχετο πάντα)·
 Ὀτρύνων μάχεσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνὴν·
 Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, κ' ἐναντίοι ἔσαν Ἀχαιῶν.
 Ἀρτεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, ἔδ' ἐφόβηθεν.
 Ὡς δ' ἀνεμῶ ἄχνας φορέει ἱερώς κατ' ἀλυσσας,

“ Hostibus captura & præda sitis :

“ Illi verò citò excident benè-habitatam urbem vestram.

490 “ Tibi autem convenit hæc omnia curæ esse, noctisque diésque,

“ Principibus supplicanti longè-vocatorum sociorum,

“ Ut incessantè hosti obstitant, asperamque deponant increpationem.

Sic dixit Sarpèdon : momordit autem præcordia Hæctori sermo :

Statimque de curru cum armis desiliit ad terram ;

495 Vibransque acutas hastas, per exercitum ibat undique,

Adhortans ad-pugnandum ; excitavitque pugnam gravem :

Illi verò conversi sunt à fugâ : & adversi steterunt Achivis.

Argivi autem sustinebant conferti, neque in-fugam-verfi-sunt,

Sicut autem ventus paleas differt sacras per areas,

ἢ λαοὶ ἄλλοι. Quod enim hîc ait *Barthesius*, alique ; “ *Qualis pro Plurali* ; —

“ *Enallage numeri Duobus pro Plurali* ; ” planè est absurdissimum. Utique *Enallage*, quam vocant, siqua reverà esset ; omnem omnis linguæ rationem jam penitus everteret. Vide

suprà ad α, 566 ; & ad β, 288. Quæcunque sive istius *Enallages*, sive *Antiprosæos* ; sive cujuscunque istiusmodi *Solæcismi* exempla afferunt Grammatici, ea verò omnia, si

modo attentius perpenderit, aliena esse sentias, & rem minime attingere. Porro, quam *ἀνακλυθον* appellant Constructionem, quæ

que ab optimis Auctoribus elegantissimè nonnunquam usurpatur ; longè aliam & illa habet explicandi rationem. Vide suprà ad

β, 353, 681 ; & ad γ, 211. Nequid tamen diffimulem ; incidit mihi suspicio mendii hîc nescio quid irreperis : cum vox ἄλλος, quæ

primam hîc in Vulgatis producit, eandem alias *semper* corripit ; *Iliad.* β, 374 ; δ, 291 ; ε, 588 ; λ, 405 ; μ, 172 ; ν, 816 ; ξ, 81 ; ρ, 506 ; φ, 281, 495 ; *Odys.* ε, 312 ; ζ, 183 ; θ, 299 ; σ, 264 ; & ω, 34.

Fortè igitur hîc legendum, *Μήπως, ὡς ἀψῖσι*

λίνοιο ἀλόησι, vel potiùs *Μήπως, ὡς ἀψῖσι λίνοιο* vel *ἀλόησι*, vel, ὡς ἀψῖσι λίνοιο *πικρὰ ἀλόησι*, quod est, *ἄσπερ ἀλόησι* : vel aliquid simile. E contrario, notandum vocem *ἀνάκλυθον* quam proinde non, ut Lexicographi, ex *ἀλίσκω*, (sed ex aliâ omnino origine esse credam,) secundam ubique producere ; *ἀνάκλυσεν, ἀνάκλυσον, ἀνάκλυν, &c.*

Ver. 489. — *ἐκπίρσας*] *Barthesius*, inter varias Lectiones, *ἐκπίρσας*. Nec malè.

Ver. 492. — *ἀποδοῖσθαι ἐνιπὴν*.] *Barthesius* hoc minùs rectè ad precedentem χθὴ ita refert, ut de *Hæctore* scilicet intelligatur ; quod alii cum isto *ἀρχὸς λισσομένην* construunt, de auxiliariorum ducibus accipiunt.

Ver. 494. *Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχλῶν*] Vide suprà ad γ, 29.

Ver. 496. — *ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνὴν*.]

— pugna aspera surgit *Æn.* XI. 667.

Ver. 497. *Οἱ δ' ἐλελίχθησαν*.]

— densi cuneis se quisque coactis

Agglomerant — *Æn.* XII. 457.

Ver. 499. *Ὡς δ' ἀνεμῶ ἄχνας*] *Barthesius* edidit, *Ὡς δ' ἄχνας ἀνεμῶ*. Sed nihil opus

Vide suprà ad α, 51.

Q

Ver.

- 500 Ἀνδρῶν λιγμῶνιν, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
 Κρίνει ἐπειδομένων ἀνέμων καρπὸν τε, καὶ ἄχνας
 Αἰ δ' ὑπολευκαίνοντο αἰχυρμιαί· ὥς τότε Ἀχαιοὶ
 Λευκοὶ ὑπερθε γέγοντο κονισσάτω, ὃν ῥα δι' αὐτῶν
 Οὐρανὸν εἰς πολύχαλκον ἐπέπλησον πόδες ἵππων,
 505 Ἀψ' ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔσρεφον ἥνιοχ' ἦες
 Οἱ δὲ μὲν αἰ χερῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
 Θῆρ' Ἀρης ἐκάλυψε μάχη, Τρώεσσιν ἀρήγων,
 Πάνισ' ἐποιοχόμεν, τῷ δ' ἐκραιάινην ἐφέμιας
 Φοῖβε Ἀπόλλων αἰ χρυσαόρε, ὅς μιν ἀνώγει
 510 Τρωσὶν θυμὸν ἐγείραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
 Οἰχομένην· ἣ γὰρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγῶν.
 Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πῖον αἶετ' ἀδύτοιο
 ἦκε, καὶ ἐν στήθεσσι μὲν βάλε ποιμένι λαῶν.
 Αἰνείας δ' ἐτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
 515 ὧς εἶδον ζῶν τε καὶ ἀρριμέα προσιόντα,
 Καὶ μὲν ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλεσάν γε μὲν ἔτοι
 Οὐ γὰρ ἔα πόν' ἄλλ', ὃν Ἀρφύροτοξ' ἐγειρεν,

- 500 Viris ventilantibus, quandò utique flava Ceres
 Secernit urgentibus ventis fructumque & paleas;
 Et subalbicant palearum receptacula: sic tunc Achivi
 Albi supernè facti sunt pulvere, quem inter ipsos
 Cælum ad usque solidum excitabant pedes equorum,
 505 Conversâ-acie confligentium: flectebant nempe equos aurigæ.
 Ipsi verò robur manuum rectâ tulerunt; circum autem caliginem
 Impetuosus Mars offudit prælio, Trojanis opem ferens,
 Omnem aciem obiens: effectaque dabat mandata
 Phœbi Apollonis aureum-ensem-gerentis, qui ipsum jusserrat
 510 Trojanis animum excitare, postquam vidit Pallada Minervam
 Absentem; hæc enim erat Danaïs auxiliatrix,
 Ipse autem Æneam valdè pingui ex adyto
 Emisit; & pectoribus robur indidit pastori populorum.
 Æneas itaque inter socios stetit: hi verò gavisi sunt,
 515 Ut viderent vivumque & incolumem advenientem,
 Et vires integras habentem; percontati sunt tamen nihil:
 Non enim sinebat labor alius, quem argenteum-arcum-gerens excitabat,

Ver. 500. — ξανθὴ Δημήτηρ.]

Flava Ceres ———— *Georgic. I. 96.*

Ver. 501. Κρίνει] Vide suprâ ad 4, 309.

Al. κρίνει.

Ver. 504. — ἐπὶ πλάττω] Vide suprâ ad

γ', 31.

Ver. 506. — νύκτα]

——— nigro glomerari pulvere nubem.

Æn. IX. 33.

Ver. 507. — ἄρης — Τρώεσσιν ἀρήγων]

Hic Mars armipotens animum viresque
 Latinis.

Addidit, & stimulos acres sub pectoris
 vertit. *Æn. IX. 717.*

Ver. 509. αἶετ' Ἀπόλλων αἰ χρυσαόρε]

Vide suprâ ad 4, 43.

Armatusque auro ———— *Æn. III. 517.*

Ver. 510. — ἵσταται.] *Al. ἀγείρει.*

Ver. 516. — ἔτοι] *Schol. ἔτοι.*

- Ἄρης τε βροχολογῶς, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
 Τὺς δ' Αἴαντε δύω, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Διομήδης,
 520 Ὀτρυνον Δαναὺς πολέμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ,
 Οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, ἔτε ἰωκάς.
 Ἄλλ' ἔμενον, νεφέλῃσιν ἰοικότες· ὥς τε Κρονίων,
 Νηημέιης, ἔψησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
 Ἀτρεΐδας, ὅφρ' εὐδήσι μὲν Βορέας, καὶ ἄλλων
 525 Ζαχρεῖων ἀνέμων, οἵτε νέφεα χυιοένη
 Πνοῇσιν λιθύρῃσι διασκιδῶσιν αἰέτες.
 Ὡς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, εἰδ' ἐφέβοιο.
 Ἀτρεΐδης δ' αἶν' ὁμίλον ἐφοῖτα, πολλὰ κελεύων·
 ὦ φίλοι, ἄνδρες ἔσε, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἔλεσθε,
 530 Ἀλλήλας τ' αἰδεῖσθε μετὰ κρατερὰς ὑσμῖνας·
 Αἰδομένων τ' ἀνδρῶν πλέονες ῥοοί, ἥε πέφαιαι·
 Φευγόντων δ' ἔτ' ἄρ' κλέε' ὀρνύσαι, ἔτε τις ἀλκή.
 Ἢ, καὶ ἀκόνισε δαυρὶ θοῶς· βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
 Αἰνείειω ἔταρον μεταθύμῃ, Δηϊκόωνῃα
 535 Περφασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκασσι
 Τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρῶτοισι μάχεσθαι·
 Τόν ῥα κατ' αἰσπίδα δαυρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·

Marque hominum pernicies, Discordiaque insatiabiliter furcens.

At Ajaces duo & Ulysses & Diomedes

- 520 Concitabant Danaos ad pugnandum : ii verò etiam per se
 Neque vires Trojanorum timebant, neque clamores ;
 Sed expectabant eorum impetum, nubibus similes, quas Saturnius,
 Tranquillitatis tempore, sedit in summis montibus,
 Quietè, quandò dormit vis Boreæ, & aliorum

- 525 Impetuosorum ventorum, qui nubes opacas
 Flatibus stridulis dissipant flantes :

Sic Danaï Trojanos expectabant stabiliter, neque fugiebant.
 Atrides autem per turbam discurrebat, multa mandans ;

“ O amici, Viri estote, & fortem animum sumite,

- 530 “ Et alius alium verecundantes observate per acres pugnas :
 “ Verecundantium utique virorum plures salvi, quam interfecti sunt :
 “ Fugientium verò neque gloria exurgit, nec ullum auxilium.
 Dixit, & jaculatus est hastâ impigrè ; percussitque principem virum,
 Æneæ socium magnanimi, Deicòontem

- 535 Pergasidem, quem Trojanī æquè ac Priami filios
 Honorabant ; quoniam impiger erat inter primos pugnare :
 Hunc utique in scutum hastâ percussit rex Agamemnon ;

Ver. 526. Πνοῇσιν λιθύρῃσι.] Apud Eusebiam, Πνοῇσι. Quæ fortè & verior Lectio : Syllabâ σι, productâ, quâ ratione & τε in præcedenti versu producit. Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 532. — Ἰρνύσαι.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 537. Τόν ῥα.] “ *Ipsum ut que.*” Aded ut non supervacanea sit vocula, ῥα. Vide suprâ ad 4, 56 ; & ad β', 158.

Q 2

Ver

- Ἡ δ' ἐκ ἔγχ⁹ ἔρυστο, διὰ πρὸ δὲ εἰσαλο καὶ τῆς·
 Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρ⁹ ἔλασσε.
 540 Δέπησεν δὲ πρῶτον, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 Ἐνθ' αὐτ' Αἰνεΐας Δαναῶν ἔλεν ἀνδρας ἀρίστους,
 Υἱὲ Διοκλῆ⁹, Κρήθωνά τε, Ορσίλοχόν τε·
 Τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναϊεν εὐκλιμένη ἐνὶ Φηρῇ,
 Ἀφνειὸς βιότοιο· γέν⁹ δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
 545 Ἀλφειῷ, ὅς' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
 Ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἀνδρῶσιν ἀνακλῆ·
 Ὀρσίλοχ⁹ δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάλθυμον·
 Ἐκ δὲ Διοκλῆ⁹ διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
 Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
 550 Τῷ μὲν ἄρ' ἠβήσαντε, μελαινάων ἐπὶ νηῶν
 Ἴλιον εἰς εὐπῶλον ἄμ' Ἀργείοσιν ἐπέσθην,
 Τιμὴν Ἀτρεΐδης, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
 Ἀρυμένῳ τῷ δ' αὖθι τέλ⁹ θανάτοιο κάλυψεν.
 Οἷω τῶγε λέοντε δύω ὄρε⁹ κορυφῇσιν
 555 Ἐτραφέτην ὑπὸ μηρὶ, βαθείης τάρφεσιν ὄλης·

Illud verò non hastam inhibuit, transiit autem penitus etiam per ipsam;
 Imùmque in ventrem per balteum trajecit:

- 540 Fragorem autem edidit cadens, & sonitum dedere arma super ipso.
 Tum verò Æneas Danaorum interfecit viros *bojse* fortissimos,
 Filios Dioclis, Crethonaque, Orsilochumque:
 Horum pater quidem habitabat benè ædificatâ in Pherâ,
 Dives opum; genus autem erat à fluvio

- 545 Alpheo, qui latè fuit Pyliorum per terram:
 Qui utique genuit Orsilochum multis viris imperatorem:
 Orsilochus autem genuit Dioclem magnanimum:
 Ex Diocle autem gemini filii nati sunt,
 Crethon, Orsilochusque, pugnae benè scientes omnigenæ.

- 550 Ac hi quidem puberes-jam facti, nigris in navibus
 Illium ad generosis-equis sæcundum simul Argivos secuti sunt,
 Honorem Atridis, Agamemnoni & Menelao,
 Expetentes: eos verò ibi finis mortis obtexit.

Quales leones duo montis in verticibus

- 555 Nutriti sunt sub matre, profundæ in densis recessibus sylvæ:

Ver. 538. Ἡ δ' ἐκ ἔγχ⁹ ἔρυστο, διὰ πρὸ δὲ εἰσαλο]
 εἰσαλο]

— clypeum, tot ferri terga, tot æris,
 Cùm pellis toties obeat circumdata tauri,
 Vibranti cuspis medium transverberat ic-
 tu. *Æn.* X. 482.

Ibid. — ἡ τῆς] *Al.* χαλκός.

Ver. 540. Δέπησεν δὲ πρῶτον] Vide suprâ
 454, 455 & 504.

Ver. 543. Τῶν [α] Vide suprâ, ad ver.

537.

Ver. 547. — Διοκλῆα μεγάλθυμον] Quâ
 ratione vox, Διοκλῆα, hic ultimam naturâ
 brevem producat; itemque, ἄρα, ver. 574;
 & Πυλαιμένη, ver. 576; vide suprâ ad 4,
 51. Cæterum, quæ vocis, βασιλῆα formam
 sequuntur, ex ultimam naturâ semper pro-
 ducunt. Vide suprâ ad 4, 265.

Ver.

- Τὼ μὲν ἄρ' αἰρπάζοντε βόας κ' ἴφια μῆλα
 Σταθμὸς ἀνθρώπων κεραΐζειον, ὅφρα κ' αὐτῷ
 Ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκλαθεν ὄξει χαλκῷ.
 Τοῖω τὼ χεῖρεςσιν ὑπ' Αἰνεΐαο δαμένει
 560 Καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι.
 Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
 Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένῳ αἶθοπι χαλκῷ,
 Σείων ἐλχείην· τὲ δ' ὤτρυνεν μὲν Ἄρης,
 Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνεΐαο δαμείῃ.
 565 Τὸν δ' ἶδεν Ἀντίλοχος μελαθύμῳ Νέστορος υἱός·
 Βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ διέ ποιμένι λαῶν,
 Μῆ τι πάθῃ, μέγα δὲ ζφας ἀποσφάλλειε πόνοιο.
 Τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε, κ' ἔλχεα ὀξυόεσσι,
 Ἀλῖον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι.
 570 Ἀντίλοχος δ' ἄλχι παρίσασθαι ποιμένι λαῶν.
 Αἰνεΐας δ' ἔμεινε, τοὸς περ ἐὼν πολέμιας,
 Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.

Qui quidem rapientes boves & pingues oves,
 Stabula hominum vastant, donec tandem & ipsi
 Virorum manibus interfecti sint acuto ære:
 Tales hi manibus sub Æneæ domiti

560 Deciderunt, abietibus similes proceris.

Horum verò prostratorum misertus est pugna strenuus Menelaus;
 Proceffit itaque per primos-pugnatores, armatus corusco ære,
 Quassans hastam; ejusque excitabat animum Mars,
 Ea cogitans, ut manibus sub Æneæ domaretur.

565 Hunc autem vidit Antilochus magnanimi Nestoris filius;

Proceffitque per primos pugnatores: valde enim timebat pastori populorum,
 Nè quid pateretur humanitus, graviterque ipsos frustraret laboris.
 Illi quidem jam manusque, & hastas acutas,
 Contra se invicem tenebant, parati pugnare.

570 Antilochus autem valde propè astitit pastori populorum.

Æneas verò non sustinuit, impiger licet existens bellator,
 Ut vidit duos viros propè inter se stantes.

Ver. 560. Καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι.]

Concidit; ut quondam cava concidit, aut Erymantho,

Aut Idā in magnā, radicibus eruta pinus. Æn. V. 448.

Ver. 561. Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε.]

— ut vultum vidit morientis, & ora;

Ingemuit miserans graviter. —

Æn. X. 821.

Ibid. — βοὴν ἀγαθός.] Vide suprà ad β', 408. Cæterum alii hîc legunt ἐλέησαν ἀντ-φίλῳ Μενέλαῳ.

Ver. 567. — μέγα δὲ ζφας ἀποσφάλλει.] Ità edidit Barnsius ex Eustathio; Rectè. Stephanus, aliique, δὲ ζφας. Quod proso-
diani perimitt.

Ver. 568. Τὼ μὲν δὴ] Menelaus & Æneas.

Ibid. — ὀξυόεσσι.] Vide suprà ad ver. 50.

Ver. 569. — μεμαῶτε.] Vide suprà ad β', 818.

Ver. 572. Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλή-
λοισι μένοντε.] "Post hunc Versum, tale
 "quid" (inquit Barnsius) "deesse videtur;
 "Ἀντίλοχον το αὐτῷ, ἐν αὐτῇ διατότῃ." Ridic-
 culè admodum: Quasi id scilicet non elegan-
 tius multo reticeatur.

- Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν νεκρὸς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
 Τῷ μὲν ἄρα δειλὴν βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·
 575 Αὐτὰ δὲ σρεφθένηε, μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
 Ἐνθα Πυλαιμένεα ἐλέτην, ἀτάλαντον Ἀρηϊ,
 Ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπισάων.
 Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδης δερικλειτὸς Μενέλαος
 Ἔσαοτ' εἴχει νύξε, κατὰ κληΐδα τυχήσας.
 580 Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποιον,
 Ἐσθλὸν Ἀτυμνιαδην, (ὃ δ' ὑπέσρεφε μώνυχας ἵππους,)
 Χερμαδίῳ αἰκῶνα τυχῶν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
 Ἠνία λευκὴ ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίησιν.
 Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ἕϊφει ἤλασε κόρσην·
 585 Αὐτὰρ ὄγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου,
 Κύμβαχος ἐν κονίησεν ἐπὶ βρεχμὸν τε καὶ ἄμυς.
 Διθα μάλ' εἰσέηκει, τύχε γὰρ ψαμαθοιο βαθείης,

Illi igitur postquam mortuos traxerunt ad populum Achivorum,
 Eos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum :

- 575 Ipsi verò conversi, inter primos pugnabant.
 Tunc Pylæmenem interfecerunt parem Marti,
 Principem Paphlagonum magnanimatorum clypeatorum.
 Hunc utique Atrides hastâ-inclutus Menelaus
 Stantem hastâ vulneravit, ad jugulum assecutus.
 580 Antilochus verò Mydona percussit aurigam ejus famulum,
 Fortem Atymniadem, (ille autem avertebat solidos-ungulis equos,)
 Saxocubitum assecutus medium : atque ex manibus
 Fræna candida ebore humi ceciderunt in pulvere.
 Antilochus autem irruens ense percussit tempus :
 585 Atque is anhelans affabrè-facto excidit curru,
 Præceps in pulvere, in sciniputque & humeros.
 Diu valde fixus stetit, inciderat enim in arenam profundam ;

Ver. 576. Ἐνθα Πυλαιμένεα] Ὡς μὲν ἀναρπῆται Πυλαιμίνης Παφλαγόνων ἀρχός. — ὃ δὲ ἐν τοῖς ἐξῆς (v, 643, 658 ;) ἔν Πυλαιμίνης, ὁμώνυμος ἐστὶ τούτου. *Eussorb.* Fortè de *bujus* *Pais*, ut *Barnesius* non malè. Nomina enim heroûm non confixit *Homerus*, sed ex historiâ memoravit.

Ibid. — ἀτάλαντον] Vide suprâ ad β', 627.

Ver. 578 — δερικλειτός] Itâ *Barnesius* ; rectè, ut mihi quidem videtur. *Al.* δερικλυτός.

Ver. 581. — ὃ δ' ὑπέσρεφε μώνυχας ἵππους.] Interea, dum averteret equos, percussus est. Rectè igitur *Parentio* inclusâ sunt hæc verba.

Ver. 583. — λευκὴ ἐλέφαντι.] Non, λευκὰ ὡς ἐλέφαντος, ut *Scholias* ; sed, ebore *ρηγία* & *δισπηθία*.

—ensem collo suspendit eburnum.

Æn. XI. 71.

— κῶπῃ δ' ἐλέφαντος ἑπέν. *Odys.* ψ', 7. Vide suprâ ad δ', 141.

Ver. 584. — ἐπαΐξας ἕϊφει.]

— at fervidus advolat hastâ.

Æn. XII. 293.

Ver. 586. Κύμβαχος — ἐπὶ βρεχμὸν τε καὶ ἄμυς.]

— involvitur —

In caput atque humeros. — *Ibid.* v. 292.

Ver. 587. — εἰσέηκει] Vox, εἰσέηκει, accipiatur ἀσπίδος, similiter ut ἐστὶ. Quod si ἐστὶν dixisset, jam non constitisset *Temporaria* ratio. Erat enim hoc utique *diagnosticus* dicere, Mydona jam tum, cum hæc scriberet *Poeta*, in caput diu stetit. Vide suprâ ad γ', 492 ; & ad δ', 37.

Æn.

- “Οφρ’ ἵππῳ πλῆξαντε χαμαὶ βάλλον ἐν κονίῃσι·
 Τὺς δ’ ἴμας Ἀντίλοχ⁶⁰⁰, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλας Ἀχαιῶν.
 Τὺς δ’ Ἐκτωρ ἐνόησε κατὰ σίχχας, ὥρτο δ’ ἐπ’ αὐτὺς
 Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἶποντο φάλαγγες
 Καρφεραί· ἦρχε δ’ ἄρα ρῖον Ἀρης, καὶ πότνι Ἐνυώ·
 Ἡ μὲν, ἔχουσα Κυδοιμόν ἀναιδέα δῆϊοτῆτ⁶⁰⁵.
 Ἀρης δ’ ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔχ⁶¹⁰ ἐνώμα·
 Φοῖτα δ’ ἄλλοτε μὲν πρόσθ’ Ἐκτορ⁶¹⁵, ἄλλοτ’ ὀπίσθεν.
 Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
 Ὡς δ’ ὅτ’ ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίῳ,
 Στήῃ ἐπ’ ὠκυρώω ποταμῷ ἄλαδὲ προρέοντι,
 Ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ’ ἔδραμ’ ὀπίσσω·
 600 Ὡς τότε Τυδεΐδης ἀνεχάζετο, εἶπε τε λαῷ·
 ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἐκτορα δῖον,
 Αἰχμητὴν τ’ ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστὴν·
 Τῷ δ’ αἰεὶ πᾶρα εἰς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
 Καὶ νῦν οἱ πᾶρα κεῖνος Ἀρης, βροτῷ ἀνδρὶ ἰσκέως.

Donec equi percussus humi dejecerunt in pulverem :

Illos autem scuticā-agitabat Antilochus, & ad exercitum egit Achivorum.

590 Hos autem Hector animadvertit inter ordines, irruitque in ipsos :

Vociferans ; unāque Trojāhorum sequebantur phalanges

Fortes : dux autem erat ipsis Mars, & veneranda Bellona ;

Illa quidem, ferens Tumultum immanem pugnae :

Mars verò in manibus ingentem hastam quassabat :

595 Itabatque modò quidem ante Hectorē, modò post.

Hunc autem conspiciatus cohortroīt pugna strenuus Diomedes.

Ut verò cūm homo rerum-imperitus, emensus ingentem campum,

Constiterit ad rapidum fluvium in-mare profluentem,

Spumā fremēntem conspiciatus, continuòque recutrit retrorsum :

600 Sic tunc Tydides recessit, dixitque populo ;

“ O amici, quān nos sanè admiramur Hectora nobilem,

“ Hastāque fortem esse, & audacem bellatorem !

“ Huic autem semper astat unus aliquis deorum, qui mortem arceat :

“ Et nunc ei astat ille Mars, mortali viro similis.

Ver. 587. — φάλαγγες.] Eusebius in commentario, ῥ’ ἀμάθοι βαθείης. Quæ & vera lectio, si Scholiastes rectè ; ἀμαθ⁶⁰⁰, ἢ κατὰ τὸ πῆδον ἀμμο⁶⁰⁵ φάμμο⁶¹⁰ δὲ, ἢ κατὰ τὴν δόξαντες κίτης.

Ver. 590. Τὺς δ’ Ἐκτωρ.] Menelaum scilicet, & Antilochum.

Ver. 591. Κεκληγώς.] Vide suprà ad β’, 314.

Ver. 595. Φοῖτα δ’ ἄλλοι μὲν] Pulcherrima fortitudinis Hectoris imago.

Ver. 596. — βοὴν ἀγαθὴ] Vide suprà ad β’, 408.

Ver. 599. — μορμύροντα.] De hujusmodi ὁμοιοποιίᾳ, vide suprà ad δ’, 455. Prodit autem penultimam μορμύρειν, simili analogiā ac πορφύρειν, μαρτυρεσθαι, κύρεσθαι, &c. Vide suprà ad α’, 338.

Ver. 603. — εἰς γε θεῶν.] “ Deorum “ cerit aliquis unus saltem.” Ut addo istud, γε, nequaquam sit supervacuum.

- Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν νεκρὸς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
 Τὼ μὲν ἄρα δειλὴν βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·
 575 Αὐτῷ δὲ σρεφθένηε, μετὰ πρῶτοισι μαχέσθην.
 Ἐνθα Πυλαιμένεα ἐλέτην, ἀτάλαντον Ἀρηῃ,
 Ἀρχὸν Παφλαγόνων μελαθύμων ἀσπισάων.
 Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδης δερικλειτὸς Μενέλαος
 Ἐσαότ' ἔχει νύξει, κατὰ κληῖδα τυχήσας.
 580 Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἠνίοχον θεράποντα,
 Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην, (ὃ δ' ὑπέσρεφε μώνυχας ἵππους,)
 Χερμαδίῳ αἰκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
 Ἠνία λευκὴ ἐλέφαντι χαμαὶ πέσεν ἐν κονίησιν.
 Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐζας ξίφει ἤλασε κόρσην·
 585 Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἐκπέσε δίφρου,
 Κύμβαχος ἐν κονίησιν ἐπὶ βρεχμὸν τε καὶ ὤμους.
 Διθα μάλ' εἰσέηκει, τύχε γὰρ ψαμαθοιο βαθείης,

- Illi igitur postquam mortuos traxerunt ad populum Achivorum,
 Eos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum :
 575 Ipsi verò conversi, inter primos pugnabant.
 Tunc Pylæmenem interfecerunt parem Marti,
 Principem Paphlagonum magnanimorum clypeatorum.
 Hunc utique Atrides hastâ-inclytus Menelaus
 Stantem hastâ vulneravit, ad jugulum affectus.
 580 Antilochus verò Mydona percussit aurigam ejus famulum,
 Fortem Atymniadem, (ille autem avertebat solidos-ungulis equos,)
 Saxo-cubitum affectus medium : atque ex manibus
 Fræna candida ebore humi ceciderunt in pulvere.
 Antilochus autem irruens ense percussit tempus :
 585 Atque is anhelans affabrè-facto excidit curru,
 Præceps in pulvere, in sinciputque & humeros.
 Diu valde fixus stetit, iuciderat enim in arenam profundam ;

Ver. 576. Ἐνθα Πυλαιμένεα] Ὡς μὲν ἀναίρουται Πυλαιμένους Παφλαγόνων ἀρχός.
 — ὃ δὲ ἐν τοῖς ἐξῆς (v. 643, 658;) ζῶν Πυλαιμένους, ὁμώνυμους ἐστὶ τῶν. Eustath. Fortè hujus Patris, ut Barnesius non male. Nomina enim heroûm non confixit Homerus, sed ex historiâ memoravit.

Ibid. — ἀτάλαντον] Vide suprâ ad β', 627.
 Ver. 578 — δερικλειτός] Itâ Barnesius; rectè, ut mihi quidem videtur. Al. θυρικλειτός.

Ver. 581. — ὃ δ' ὑπέσρεφε μώνυχας ἵππους.] Interea, dum averteret equos, percussus est. Rectè igitur Parentis inclusa sunt hæc verba.

Ver. 583. — λευκὴ ἐλέφαντι.] Non, λευκὰ ὡς ἐλέφαντι, ut Scholiastes; sed, ebore ὁρμητὰ & διαβητὰ.

—ensem collo suspendit eburnum.

Æn. XI. 11.

— κόπη δ' ἐλέφαντι ἐπ' ἔην. Odys. ψ. 7.

Vide suprâ ad δ', 141.

Ver. 584. — ἐπαΐζας ξίφει.]

— at fervidus advolat hastâ.

Æn. XII. 293.

Ver. 586. Κύμβαχος — ἐπὶ βρεχμὸν τε καὶ ὤμους.]

— involvitur —

In caput atque humeros. — Ibid. v. 292.

Ver. 587. — εἰς ἄναι.] Vox, εἰς ἄναι, accipiatur ἀσπίδι, similiter ut ἔσθ. Quod si ἔσθην dixisset, jam non constitisset Temporis ratio. Erat enim hoc utique διασπασμένος dicere, Mydona jam tum, cum hæc scriberet Poëta, in caput diu stetit. Vide suprâ ad γ', 492; & ad ε', 37.

Γα,

- “Οφρ’ ἵππῳ πλήξαντε χαμαὶ βάλλον ἐν κονίῃσι·
 Τὺς δ’ ἴμας” Ἀντίλοχ^Θ, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ’ Ἀχαιῶν.
 590 Τὺς δ’ Ἐκίωρ ἐνόησε κατὰ σίχας, ὄρσο δ’ ἐπ’ αὐτὺς
 Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἰπὺντο φάλαγγες
 Καίρεται· ἦρχε δ’ ἄρα (Φιν Ἀρης, καὶ πτόντι Ἐνω·
 Ἡ μὲν, ἔχουσα Κυδοιμόν ἀναιδέα δηϊοτῆτ^Θ.
 “Αρης δ’ ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔχ^Θ ἐνώμα·
 595 Φοῖτα δ’ ἄλλοτε μὲν πρόσθ’ Ἐκίωρ^Θ, ἄλλοτ’ ὀπίσθεν.
 Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
 “Ὡς δ’ ὅτ’ ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίοιο,
 Στήῃ ἐπ’ ὠκυρώω πτολαμῶ ἄλαδε προρέοντι,
 Ἀφρῶ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ’ ἔδραμ’ ὀπίσσω·
 600 “Ὡς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῶ·
 “ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἐκίωρα διόν,
 Αἰχμητὴν τ’ ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστὴν·
 Τῷ δ’ αἰεὶ πάρα εἰς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
 Καὶ νῦν οἱ πάρα κείνος Ἀρης, βροτῷ ἀνδρὶ βουκόως.

Donec equi percussus humi dejecerunt in pulverem :
 Illos autem scuticā-agitabat Antilochus, & ad exercitum egit Achivorum,
 590 Hos autem Hector animadvertit inter ordines, irruique in ipsos
 Vociferans ; unāque Trojāhorum sequebantur phalanges
 Fortes : dux autem erat ipsis Mars, & veneranda Bellona ;
 Illa quidem, ferens Tumultum immanem pugnae ;
 Mars verò in manibus ingentem hastam quassabat ;
 595 Itabatque modò quidem ante Hectorem, modò post.
 Hunc autem conspicatus cohortruit pugna strenuus Diomedes.
 Ut verò cùm homo rerum-imperitus, emensus ingentem campum,
 Constitit ad rapidum fluvium in-mare profluentem,
 Spumâ sremementem conspicatus, continuòque recurrit retrorsum :
 600 Sic tunc Tydides recessit, dixitque populo ;
 “ O amici, quàm nos sanè admiramur Hectora nobilem,
 “ Hastâque fortem esse, & audacem bellatorem !
 “ Huic autem semper astat unius alicuius deorum, qui mortem arceat :
 “ Et nunc ei astat ille Mars, mortali viro similis.

Ver. 587. — φάλαγγες.] Eufratibus in
 commentario, ἡ ἀμάθους βαθείης. Quæ & vera
 lectio, si Scholiastes rectè ; ἀμαθ^Θ, ἢ κατὰ
 τὸ πῶς ἔστιν ἀμαθ^Θ φάλαγγες, δι, ἢ κατὰ τὴν
 θέλεισσαν ἐπίσ.

Ver. 590. Τὺς δ’ Ἐκίωρ.] Menelaum sci-
 licet, & Antilochum.

Ver. 591. Κεκληγώς.] Vide suprà ad β’,
 314.

Ver. 595. Φοῖτα δ’ ἄλλοι μὲν] Pulcher-
 rima fortitudinis HecTORis imago.

Ver. 596. — βοὴν ἀγαθὴ] Vide suprà ad
 β’, 408.

Ver. 599. — μορμύροντα.] De huius-
 modi ὁρμαλισμοῖς, vide suprà ad δ’, 455.
 Producit autem penultimam μορμαῖριν, simili
 analogiâ ac πορφυρεῖν, μαρτυρεῖσθαι, κύριεσθαι,
 &c. Vide suprà ad α’, 338.

Ver. 603. — εἰς γε θεῶν.] “ Deorum
 “ cerit aliquis unus saltem.” Ut addo istud,
 γε, nequaquam sit supervacuum.

- 605 Ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τείρακμενοι αἰὲν ὀπίσσω
 Εἶπε, μὴδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἴφι μάχεσθαι.
 "Ὡς ἄρ' ἔφη Τρῶες δὲ μάλα ζχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
 "Εὐθ' Ἐκίωρ δύο φῶτε κατέκτανεν, εἶδότε χάρμης,
 Εἷν ἐνὶ δίφρῳ εὔοιε, Μενέσθην, Ἀγχιάλόν τε.
 610 Τῷ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμῶνι^Θ Αἴας·
 Στῇ δὲ μάλ' ἐγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόνισι δυρὶ φαιινῷ,
 Καὶ βάλεν Ἀμφιον Σελάγῃ υἱόν, ὃς ῥ' ἐνὶ Παισῷ^Θ
 Ναῖε πολυκτῆμων, πολυλή^Θ· ἀλλὰ ἔ μοῖρα
 "Ἦγ' ἐπικυρήσουσα μετὰ Πριάμῳ τε καὶ υἱᾷς·
 615 Τὸν ῥα κατὰ ζωστήρα βάλεν Τελαμῶνι^Θ Αἴας,
 Νεικέρη δ' ἐν γαστρὶ πάγῃ δολιχόσκιον ἔχ^Θ.
 Δέπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμ^Θ Αἴας,
 Τεύχεα ζυλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δύρατ' ἔχευαν
 Ὀξέα, παμφανόωντα· ζάω^Θ δ' ἀνεδέξατο πολλὰ.
 620 Αὐτὰρ ὁ λαὸς προσβὰς ἐκ νεκρῷ χάλκεον ἔχ^Θ.
 Ἐσπάσατ'· ἐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλά

- 605 " Sed ad Trojanos adversâ-fronte semper, tetra
 " Cedite, neque contra deos velitis fortiter pugnare.
 Sic dixit : Trojani verò admodum propè venerunt ad ipsos.
 Tunc Hector duos viros interfecit, peritos pugnae,
 In uno curru existentes, Menesthem, Anchialumque.
 610 Horum verò profratorum misertus est magnus Telamonius Ajax :
 Stetitque admodum prope cum-accessisset, & jaculatus est hastâ fulgenti,
 Ac percussit Amphium Selagi filium, qui in Pæso
 Habitabat prædives, locuples ; sed eum fatum
 Duxit auxiliaturum, ad Priamumque & filios ;
 615 Hunc ad balteum percussit Telamonius Ajax,
 Imoque in ventre defixa est longa hasta :
 Fragorem verò edidit cadens ; accurrebat autem illustris Ajax
 Arma detracturus : Trojani verò in eum hastas coniecerunt
 Acutas, collucens ; scutumque ejus excepit multas.
 620 A. Ille calce impressâ ex cadavere æream hastam
 Evulsiit : non tamen & alia potuit arma pulchra

Ver. 608. — κατέκτανεν, εἶδότε] *Al. κα-
 τέκταν' εὐ εἶδότε*

Ver. 611. — ἐνὶ Παισῷ.] *Al. ἐν' Ἀπαισῷ.*

Ver. 612. — πολυκτῆμων, πολυλή.]

— Αὐτὸς enim ditissimus arvis :

Quinque greges illi balantum, quina re-
 dibant

Armenta, & terram centum vertebat ara-
 tis. *An. VII. 537.*

Ver. 614. "Ἦγ' ἐπικυρήσουσα μετὰ Πριάμῳ]

— illis ad Trojam fortè diebus

Venerat,

— auxilium Priamo Phrygiisque fe-
 rebat

Infelix, — *Æn. II. 345.*

Ver. 615. Τὸν ῥα] *Hunc atque.*

Ver. 618. — Τρῶες δ' ἐπὶ δύρατ' ἔχουσιν.]

— telorum effundere contra

Omne genus Teucuri. — *Æn. IX. 509.*

Ver. 621. — καλὰ] *Vide supra ad*

β' 43.

Ver.

- Ὡμοῖν ἀφελῆσθαι· ἐπεὶ γὰρ βελέεσσι
 Δεῖσε δ' οὐκ ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερῶχων,
 Οἱ πολλοὶ τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέςασαν εἶχε' ἔχοντες,
 625 Οἱ ἐ, μέγαν περ εἴοινα, καὶ ἴφθιμον, καὶ αἶσανον,
 Ὡσαν ἀπὸ Λαοφειῶν· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμήχθη.
 Ὡς οἱ μὲν πονέουσι κατὰ κρατερὴν ὕσμινην.
 Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην ἦν τε, μέγαν τε,
 Ὡρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταίῃ.
 630 Οἱ δ' ὅτε δὴ Λαοφειῶν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 Υἱὸς δ' ὦνός τε, Διὸς νεφεληγερέταο,
 Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
 Σαρπηδὸν, Λυκίων βεληφῆρε, τίς τοι ἀνάγκη
 Πτώσσειν ἐνθάδ' εἰναι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
 635 Ψευδόμενοι δὲ Λαοφειῶν φασὶ Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
 Εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
 Οἱ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων·
 Ἄλλ' οἷόν τινα φασὶ βῆναι Ἡρακλεΐην
 Εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμενονα, θυμολέοντα;
 640 Ὡς ποτὶ δειρὴν ἔλθων, ἐνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
 Ἐξ οἷος ἔνν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,

Ab humeris auferre; premebatur enim telis:

Timuit itaque circuitiōnem potentem Trojanorum fortium,

Qui multique & strenui instabant hastas tenentes,

- 625 Qui ipsum, magnum licet existentem, & fortem, & præclarum,
 Propulsarunt à se: ille verò recedens, vi-respulsus-est.

Sic hi quidem laborabant per acrem pugnam.

Tlepolemum verò Heraclidem, fortemque, magnūmque,

Incitavit in deo-parem-Sarpedonem fatum violentum.

- 630 Hi autem cum jam proximè essent in se invicem videntes,

Filiusque neposque Jovis nubes cogentis.

Hunc utique Tlepolemus prior verbis allocutus est;

“Sarpedon, Lyciorum princeps, quæ tibi necessitas

“Trepidare hic existenti pugnae imperito viro?

- 635 “Mentientes autem te dicunt Jovis sobolem Ægiochi

“Esse; cum longè illis inferior sis viris,

“Qui Jove prognati sunt temporibus priscorum hominum:

“At qualescūq; aiunt vim Herculeam [Herculeum]

“Fuisse, meum patrem animosum, spiritum-leonis-habentem

- 640 “Qui quondam huc profectus, causâ equorum Laomedontis,

“Sex solis cum navibus & viris paucioribus,

Ver. 622. Ὡμοῖν ἀφελῆσθαι.] Vide suprâ
ad 4. 51.

Ver. 623. ἀμφίβασιν] Vide infrâ ad

6. 434.

Ver. 627. Ὡς οἱ μὲν πονέουσι.]

Atque ea per campos æquo dum Marte
geruntur. Æn. VII. 540.

Ver. 633. — βεληφῆρε, — μάχης ἀδα-
ήμονι.] Domi, quàm militiæ, melior.

Ver. 638. — βῆναι Ἡρακλεΐην] Vide
suprà ad 6. 658. Similiter apud Virgilium,

— violentia Turni.

Æn. XI. 376.

- Ἴλιμ ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιαί.
 Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθῃσι δὲ λαοί·
 Οὐδὲ τέ γε Τρώεσσιν οἶομαι ἄλκαρ ἔσσεσθαι,
 645 Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, ἔδ' εἰ μάλα καρβερὸς ἔσσι,
 Ἄλλ' ὑπ' ἐμῇ δμηθέντα πόδας αἶδαο περῆσειν.
 Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν, Λυκίων ἀγὼς, αὐτίσιν ἦνδ'·
 Τληπόλεμ', ἦτοι κεῖν' ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,
 Ἄνερ' ἀφραδίῃσιν ἀγαυῷ Λαομέδοντι,
 650 Ὅς ρά μιν εὖ ἔρξαυτο κακῷ ἠνίκαπε μύθῳ,
 Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον κ' κῆρα μέλαιναν
 Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δαυρὶ δαμνέῃ
 Εὐχῷ ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Αἰδὶ κλυτοπόλῳ.
 655 Ὡς φάτο Σαρπηδὼν· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλιον ἔγχος
 Τληπόλεμος, κ' τῶν μὲν ὁμαρτήν δ' ἄρα ἰα μακρὰ
 Ἐκ χειρῶν ἦϊζαν· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
 Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
 Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νύξ ἐκάλυψε.
 660 Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔλχει μακρῷ
 Βέβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαίμωσσα,

“ Illi vastavit urbem, desolavitque compita.

“ Tibi autem ignavus quidem animus, intereunt verò corpora;

“ Neque te Trojanis credo auxilio fore,

645 “ Profectum ex Lyciâ, nē quidem si perquam fortis sis,

“ Sed à me interfectum ad portas orci descensurum.

Hunc verò Sarpedon, Lyciorum dux, contrà allocutus est;

“ Tlepoleme, sanè ille evertit Ilium sacrum,

“ Viri prae recordiâ præclari Laomedontis,

650 “ Qui ipsum benè meritum malo objurgavit sermone,

“ Neque dedit equos, quorum gratiâ è longinquo venerat.

“ Tibi autem ego hic edico eadem & mortem atram

“ A me futuram, meâque in hastâ domitum

“ Gloriam mihi daturum, animam verò Plutoni insigni-equis.

655 Sic dixit Sarpedon: at sustulit fraxineam hastam

Tlepolemus; & horum quidem eodem tempore hastæ longæ

Ex manibus evolârunt: ac quidem percussit cervicem mediam

Sarpedon, cuspiisque penitens transiit acerba;

Eumque circum oculos caliginosa nox operuit.

660 Tlepolemus autem femur finistrum hastâ longâ

Percussit; cuspiisque pertransiit rapido impetu acta,

Ver. 643. — ἀποφθινύθῃσι.] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 644, Οὐδὲ τι.] *Al.* Οὐδὲ τι.

Ver. 646. — περῆσειν.] Vide suprâ ad ε', 67.

Ver. 656. — ὁμαρτή] *Al.* ἀμαρτή.

Ver. 661. — μαίμωσσα.] Ἀρίστη δὲ δοκ καὶ μεταφορὰ τῷ Ἀριστέλει, &c. Vide suprà ad δ', 126.

Ὅς ἐα' εἰχριμφοθεῖσα, πατὴρ δὲ τι λογιὸν ἄμυνεν.

- Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα διόϊ ἐταῖροι
 Ἐξέφερον πολέμοιο· βάσανε δὲ μιν δόρυ μακρὸν
 665 Ἐλκόμενον· τὸ μὲν ἔτις ἐπεφράσατ', εἰδ' ἐνόησε,
 Μηρῷ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὅφρ' ἐπιβαίῃ,
 Σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
 Τληπόλεμον δ' ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ διὸς Ὀδυσσεύς,
 670 Τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δὲ οἱ φίλον ἦτορ.
 Μερμηρίζε δ' ἐπεῖα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἥ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριδύποιο δῖωκοι,
 Ἥ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
 Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγλήτορι μῶρσιμον ἦεν,
 675 Ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὅξει χαλκῷ.
 Τῷ ῥα κατὰ πλεθρὸν Λυκίων τραπέε θυμὸν Ἀθήνη.
 Ἐνθ' ὅγε Κοίρανον εἶλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,

Ad os appulsa: pater verò *Ἰφθίμω* mortem avertit.

Tum quidem deo-parem Sarpedonem nobiles focii

Ferebant è prælio: gravi autem dolore afficiebat eum hasta longa

665 *Τραῖα* una; quam quidem nemo notabat, neque advertebat

Femore extrahere hastam fraxineam, ut incederet, [*vel*, currum conscenderet;]

Festinantium *αἰγῆς*: tantum enim habebant studium, qui-circumsistentes-curabant.

Tlepolemum autem ex-altera-parte bene-ocreati Achivi

Efferebant prælio: animadvertit autem nobilis Ulysses,

670 Fortem animum habens; commotumque est ei suum cor.

Anxiè verò cogitabat deinde mente & animo,

Utrum ulterius Jovis filium magnùm-sonantis insequeretur,

An ipse plurium Lyciorum animam eriperet.

Non utique Ulyssi magnanimo in fato erat,

675 Fortem Jovis filium interficere acuto ære.

Itaque ad multitudinem Lyciorum vertit *εἰς* animum Minerva.

Tunc ille Cæranum interfecit, Alastoraque, Chromiumque,

Ver. 662.—*πατὴρ δὲ τι λογιὸν ἄμυνεν*],
 Indicat istud τι, propè admodum fuisse, ut
 interiret. Alii legunt, *πατὴρ δ' ἔτι*.

Ver. 663.—*Σαρπηδόνα διόϊ ἐταῖροι ἔξι-*
φερον πολέμοιο.]

Interea Æneam Mnestheus & fidus A-
 chates,

Ascaniusque comes, castris statuere cru-
 entum,

Alternos longà nitentem cuspide gressus.

Æn. XII. 384.

Ver. 664.—*βάσανε δὲ μιν δόρυ μακρὸν*
Ἐλκόμενον.]

Ille pedem referens, & inutilis, inque li-
 gatus

Cedebat, clypeoque inimicum hostile tra-
 hebat.

Æn. X. 794.

Ver. 665.—*ἐπεφράσατ'*] Vide suprâ ad
 4, 140.

Ver. 668. *Τληπόλεμον δ' ἐτέρωθεν*]

At Lausum socii exanimum super arma
 ferebant

Flentes, ingentem atque ingenti vulnere
 victum.

Æn. X. 841.

Ver. 673. *Ἥ ὅγε τῶν πλεόνων*] Vocabulum istud,
ἦγε, quàm non versatè gratiâ intrusum sit,
 sed singularem habeat elegantiam; vide su-
 prâ ad γ', 409.

Ver. 674.—*Ὀδυσσῆϊ μεγλήτορι*] Quâ
 ratione, *Ὀδυσσῆϊ*, hîc ultimam producat;
 itaque, *ἦγε*, *ω.* 695; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 676.—*τραπέε θυμὸν Ἀθήνη.*] Vide
 suprâ ad 4, 194.

Ver.

- Ἴλιν ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
 Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθῃσι δὲ λαοί
 Οὐδὲ τέ (εἰ Τρῶεσσιν οἶομαι ἄλκαρ ἔσθαι,
 645 Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, ὅδ' εἰ μάλα καρτερὸς ἐσσι,
 Ἀλλ' ὅπ' ἐμῇ δμηθέντα πύλας αἶδαο περήσειν.
 Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν, Λυκίων ἀγὼς, αὐτίσιν ἦνδ' αὖ
 Τληπόλεμ', ἦτοι κεῖν ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,
 Ἀνέρον ἀφραδίῃσιν ἀγαυῷ Λαομέδοντι,
 650 Ὅς ῥά μιν εὖ ἐρξάνη κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
 Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον κ' κῆρα μέλαιναν
 Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δαρι δαμένῃ
 Εὐχῷ ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Αἰδὶ κλυτοπόλῳ.
 655 Ὡς φάτο Σαρπηδὼν· ὁ δ' ἀνέσχετο μέλινον ἔγχος
 Τληπόλεμος, κ' τῶν μὲν ὁμαρτῇ δέσρ' αἶμα μακρὰ
 Ἐκ χειρῶν ἦρξ'· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσοι
 Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
 Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νύξ' ἐκάλυψε.
 660 Τληπόλεμος δ' αἶρα μῆρον ἀριστερὸν ἔχει μακρῷ
 Βεβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαίμωσ' αἶμα,

“ Ilii vastavit urbem, desolavitque compita.

“ Tibi autem ignavus quidem animus, intereunt verò corpora;

“ Neque te Trojanis credo auxilio fore,

645 “ Profectum ex Lyciâ, nè quidem si perquam fortis sis,

“ Sed à me interfectum ad portas orci descensurum.

Hunc verò Sarpedon, Lyciorum dux, contrà allocutus est;

“ Tlepoleme, sanè ille evertit Ilium sacrum,

“ Viri præ vècordiâ præclari Laomedontis,

650 “ Qui ipsum benè meritum malo objurgavit sermone,

“ Neque dedit equos, quorum gratiâ è longinquo venerat.

“ Tibi autem ego hic edico eandem & mortem atram

“ A me futuram, meâque te hastâ domitum

“ Gloriam mihi daturum, animam verò Plutoni insigni-equis.

655 Sic dixit Sarpedon: at sustulit fraxineam hastam

Tlepolemus; & horum quidem eodem tempore hastæ longæ

È manibus evolârunt: ac quidem percussit cervicem mediam

Sarpedon, cuspidisque penitus transiit acerba;

Eumque circum oculos caliginosa nox operuit.

660 Tlepolemus autem semur sinistrum hastâ longâ

Percussit; cuspidisque pertransiit rapido impetu acta,

Ver. 643. — ἀποφθινύθῃσι.] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 644. Οὐδὲ τέ.] *Al.* Οὐδὲ τί.

Ver. 646. — περήσειν.] Vide suprâ ad ε', 67.

Ver. 656. — ὁμαρτῇ] *Al.* ἀμαρτῇ.

Ver. 661. — μαίμωσ' αἶμα.] Ἀρίστη δὲ ἐστὶ καὶ μεταφορὰ τῷ Ἀριστοτέλει, &c. Vide suprâ ad δ', 126.

Ὅς ἐαῖ ἐχρημφοθεῖσα, πατὴρ δὲ τι λαιγὸν ἄμυνεν.

- Οἱ μὲν αἶρ' ἀντίθειον Σαρπηδόνα διοὶ ἑταῖροι
 Ἐξέφερον πολέμοιο· βάσανε δὲ μιν δόρυ μακρὸν
 665 Ἐλκόμενον· τὸ μὲν ἥτις ἐπεφράσατ', εἰδ' ἐνόησε,
 Μηρὺ ἐξερύσαι δόρυ μείλιον, ὅφρ' ἐπιβραίη,
 Σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφίεποινες.
 Τληπόλεμον δ' ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ διὸς Ὀδυσσεύς,
 670 Τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δὲ οἱ φίλον ἦτορ.
 Μερμήριξε δ' ἐπεία κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἥ πρωτέρω Διὸς υἱὸν ἐριδύποιο δῖωκοι,
 Ἥ ὄγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
 Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μετ' ἀλήτορι μῶρσιμον ἦεν,
 675 Ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὅξ' εἰ χαλκῷ.
 Τῷ ῥα κατὰ πλεθρὸν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
 Ἐνθ' ὄγε Κοίρανον εἶλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,

Ad os appulsa: pater verò *Ἰφθίμω* mortem avertit.

Τῶν quidem deo-parem Sarpedonem nobiles socii

Ferebant è prælio: gravi autem dolore afficiebat eum hasta longa

- 665 Traffa *αὐτὸν*; quam quidem nemo notabat, neque advertebat

Femore extrahere hastam fraxineam, ut incederet, [*οὐ*, currum conscenderet;]

Festinantium *αἰτίῃ*: tantum enim habebant studium, qui-circumstantes-curaabant.

Tlepolemum autem ex-alterâ-parte bene-ocreati Achivi

Efferebant prælio: animadvertit autem nobilis Ulysses,

- 670 Fortem animum habens; commotumque est ei suum cor.

Anxiè verò cogitabat deinde mente & animo,

Utrùm ulterius Jovis filium magnùm-sonantis insequeretur,

An ipse plurium Lyciorum animam eriperet.

Non utique Ulyssi magnanimo in fato erat,

- 675 Fortem Jovis filium interficere acuto ære.

Itaque ad multitudinem Lyciorum vertit *ἑαυτὸν* animum Minerva.

Tunc ille Cœranum interfecit, Alastoraque, Chromiumque,

Ver. 662. — πατὴρ δὲ τι λαιγὸν ἄμυνεν],
 Indicat istud τι, propè admodum fuisse, ut
 interiret. Alii legunt, πατὴρ δ' ἴτι.

Ver. 663. — Σαρπηδόνα διὸι ἑταῖροι ἔξι-
 φερν πολέμοιο.]

Interea Æneam Mnesteus & fidus A-
 chates,

Ascaniusque comes, castris statuere cru-
 entum,

Alternos longâ nitentem cuspidè gressus.

Æn. XII. 384.

Ver. 664. — βάσανε δὲ μιν δόρυ μακρὸν
 Ἐλκόμενον.]

Ille pedem referens, & inutilis, inque li-
 gatus

Cedebat, clypeoque inimicum hostile tra-
 hebat.

Æn. X. 794.

Ver. 665. — ἐπεφράσατ'] Vide suprà ad
 4, 140.

Ver. 668. Τληπόλεμον ὃ ἐτίθειν]

At Laufum socii exanimum super arma
 ferebant

Flentes, ingentem atque ingenti vulnere
 videntem.

Æn. X. 841.

Ver. 673. Ἥ ὄγε τῶν.] Vocabulum istud,
 ὄγε, quàm non versùs gratiâ intrusum sit,
 sed singularem habeat elegantiam; vide su-
 prà ad γ', 409.

Ver. 674. — Ὀδυσσῆϊ μετ' ἀλήτορι.] Quâ
 ratione, Ὀδυσσῆϊ, hic ultimam producat;
 itemque, 4, 695; vide suprà ad 4, 51.

Ver. 676. — τρέπει θυμὸν Ἀθήνη.] Vide
 suprà ad 4, 194.

“Αλκανδρόν δ’,” Αλίον τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε,
 Καί νύ κ’ ἔτι πλεόνας Λυκίων κτάνε διος Ὀδυσσεύς,
 680 Εἰ μὴ ἄρ’ ὅζυ νήσσε μέγας κορυθαίολος Ἐκλῶρ.
 Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ,
 Δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ’ ἄρα οἱ προσιούῃ
 Σαρπηδῶν, Διὸς υἱός, ἔπος δ’ ὀλοφυνδὸν εἶπε·

Πριαμίδη, μὴ δὴ με ἔλῳρ Δαναοῖσιν εἴσῃς.

685 Κεῖσθαι· ἀλλ’ ἐπάμυνον, ἔπειτά με κ’ λίποι αἰὼν
 Ἐν πόλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ ἐκ ἄρ’ ἐμελλον ἐγῶγε,
 Νοσήσας οἰκόνδε, φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλῃν κ’ νήπιον υἱόν.

Ὡς φάτο· τὸν δ’ ἔτι προσέφη κορυθαίολος Ἐκλῶρ,

690 Ἀλλὰ παρῆίζεν, λελητημένον, ὅφρα τάχιστα
 Ὡσαίτ’ Ἀργεῖες, πολέων δ’ ἀπὸ θυμὸν ἐλοῖτο.
 Οἱ μὲν ἄρ’ ἀντίθεον Σαρπηδόνα διδοῖ ἑταῖροι
 Εἴσαν ὑπ’ αἰγιοόχοιο Διὸς περικαλλεῖ φηγῷ·
 Ἐκ δ’ ἄρα οἱ μῆρ’ ὀδύρ’ ἀντιφύσσον· ὅς τις δούραζε
 695 Ἰφθίμῳ Πελάγῳ, ὅς οἱ φίλῳ ἦεν ἑταῖρῳ·

Alcandrumque, Haliumque, Noëmonaque, Prytanimque.

Et quidem adhuc plures Lyciorum interfecisset nobilis Ulysses,
 680 Nisi statim animadvertisset ingens expeditè-pugnans ciens Hector.

Processit itaque per primos pugnatores armatus torusco aere,
 Terrorem inferens Danais: gavisus est autem eo accedente
 Sarpedon, Jovis filius, sermonemque lugubrem dixit;

“ Priamide, ne quæso me prædam Danais sinas

685 “ Jacere: sed auxiliare; deinde me vel deserat vita

“ In urbe vestrâ: quoniam non eram ego,

“ (Reversus domum, dilectam in patriam terram,)

“ Oblectaturus uxoremque dilectam & infantem filium.

Sic dixit; huic autem nil respondit expeditè-pugnans ciens Hector,

690 Sed prætervolavit, ardens cupidine, ut quàm citissimè

Repelleret Argivos, multorumque vitam eriperet.

Itaque deo-parem Sarpedonem nobiles socii

Collocârunt sub Ægiochi Jovis perpulchrâ fago:

Ex ejus autem femore hastam fraxineam extraxit fortis

695 Fortis Pelagos, qui ei dilectus erat socius,

Ver. 678. “Αλκανδρόν δ’]

Alcandrumque, Haliumque, Noëmonaque, Prytanimque. Æn. IX. 767.

Ver. 680 & 689. — κορυθαίολος.] Vide
 suprâ ad β’, 816.

Ver. 684. Πριαμίδα.] Vide suprâ ad α’,

398.
 Ibid. — μὴ δὴ με.] Vide suprâ ad β’,

158.
 Ibid. — εἴσῃς.] Vide suprâ ad δ’, 42.

Ver. 686. — ἐν ἄρ’ ἐμελλον.]

Invidisse deos, patriis ut redditus oris
 Conjugium optatum & pulchram Calydo-
 na viderem. Æn. XI. 269.

Ver. 689. — τὸν δ’ ἔτι προσέφη.] Vide
 suprâ ad α’, 332.

Ver. 693. Εἴσαν ὑπ’ — φηγῷ.]

— corpusque levabat

Atq̃ue acclinis truncο. — Æn. X. 834.

Τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλὺς·
 Αὐτὶς δ' ἀμπνύνη, περὶ δὲ πνοιή Βορέας
 Ζώγρει ἐπιπνέισα κακῶς κεκαφνῶτα θυμόν.

- Ἀρβίῃσι δ' ὑπ' Ἀρηϊ καὶ Ἑκτορι χαλκοκορυψῇ
 700 Οὔτε ποτὲ προῖρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
 Οὔτε ποτ' ἀνιέφεροντο μάχῃ· ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
 Χάζοντο, ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἀρηα.
 Ἔνθα τῖνα πρῶτον, τῖνα δ' ὕστατον ἐξενάρειζεν
 Ἑκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἀρης;
 705 Ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλῆξιππον Ὀρέσσην,
 Τρηχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
 Οἰνοπίδην δ' Ἑλενον, καὶ Ὀρέσειον αἰολομήτρην,
 Ὃς ῥ' ἐν Τλῇ ναίεσκε, μέγα πλῆστοιο μεμηλῶς,
 Λίμνη κεκλιμένη· Κηφισίδι· πὰρ δὲ οἱ ἄλλοι
 710 Ναϊὸν Βοιωτοί, μάλα πύονα δῆμον ἔχοντες.
 Τὴς δ' ὡς ἐν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη

Hunc autem deferuit anima, circumque oculos offusa est caligo :
 Rursus tamen spiritum recepit, ac circum aura Borææ
 Recreabat aspirans ægrè spirantem animam.

Argivi verò propter Martem & Hectorem ære-armatum

700 Nec unquam versis-tergis-fugiebant nigras ad naves,
 Nec unquam contra-feriebantur in pugnam : sed semper retrò
 Cedebant, postquam audierant apud Trojanos Martem esse.

Tum quem primum, quemque ultimum interfecit

Hectorque Priami filius & æreus Mars ?

705 Deo- parem Teuthranta, & insuper equum-agitatore Orestem,
 Trechumque hastatum Ætolum, Oenomaumque,
 Oenopidémque Helenum, & Orestibium mitram-habentem-variam,
 Qui in Hylâ habitabat, valdè divitiis intentus,
 Lacui vicinus Cephisidî : juxtaque ipsum alii

710 Habitabant Bæoti, valdè opulentum populum habentes.
 Hos quum igitur animadvertit dea candida-ulas Juno

Ver. 699. — χαλκοκορυψῇ.] Vide suprà ad β', 1.

Ver. 703. Ἔνθα τῖνα πρῶτον. τῖνα δ' ὕστατον] Quem telo primum, quem postremum aspera virgo

Dejicis ? aut quot humi morientia corpora fundis ? Æn. XI. 664.

Ver. 707. — αἰολομήτρην] Vide suprà ad β', 816.

Ver. 708. Ὃς ῥ' ἐν Τλῇ] De hâc urbe Strabo, lib. IX. pag. 625, [al. pag. 407 ;] Πίλις, inquit, ἢ καλῶσιν Τλας, ὡς λῦρας ἢ δῦρας· &c, τὴν Τλακὴν, τὴν προσωδία ὡς λυρικὴν nempe, priori syllabâ corruptâ ; contra, quàm sit in voce, ἔλν, ἴλννα. Quod cum non intelligeret vir doctissimus Is. Casaubonus, ad verba Strabonis hæc annotat ;

“ Notetur locus ubi προσωδία vocat, quod alii Analogiam : Ait enim ab Τλῇ fieri
 “ Τλακὴ, eadem προσοδία quâ à λῦρα fit λυρικὴ : Alius dixisset, eadem Analogiâ.”
 Nempe, de verborum formandi ratione accipit vir eruditus id, quod erat à Strabone accuratè & præfinitò dictum de Προσοδία. Quod si, Τλῇ, Τλακὴ, syllabam priorem utrobique produxisset ; tamen analogiam adhuc eandem planè haberet, ac λῦρα, λυρικὴ προσοδίαν non utique eandem.

Ver. 709. — κεκλιμένη.] Vide suprà ad β', 309 & 314.

Ver. 711. Τὴς δ'] Hectorem & Martem. Quod non advertens Spondanus, vocem hanc ad

- Ἀργεῖους ὀλέκοντας ἐνὶ πραίερῃ ὕσμινῃ,
 Αὐτίκ' Ἀθηναίων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ πόποι, αἰγίοχοιο Διὸς τέκος· Ἀτρυτώνη,
 715 ἦ ῥ' ἄλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάω,
 Ἴλιον ἐκπέрсαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
 εἰ ἔτῳ μέινεσθαι ἐάσομεν ἕλαν Ἀρηα.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θύριδ' αἰλκῆς.
 ὦς ἔφατ'· ἐδ' ἀπὶθήσεθι γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 720 Ἡ μὲν ἐπιοχομένη χρυσάμπυκας ἔβλεν ἴππους
 Ἥρη, πρέσβειά θειά, θυγάτηρ μέγαλοιο Κρόνου·
 Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι δοῦς βάλε καμπύλα κύκλα,
 Χάλκεα, ὀκτάκνημα, ῥιδηρέω ἄξονι ἀμφίς·
 τῶν ἦτοι χρυσῆν ἵτυς ἀφθίῃ, αὐτὰρ ὑπερβεν
 725 Χάλκε' ἐπίσσωϊρα, προσαρηρότα, θαῦμα ἰδεσθαι·
 Πλήμναι δ' ἀργύρε' εἰσὶ περιδρόμοι ἀμφοτέρωθεν·
 Δίφρ' δὲ χρυσεῖσι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμάσιν
 ἔντεταται· δοικαὶ δὲ περιδρόμοι ἀνιυγῆς εἰσι·

Argivos interimentes in acri pugna,

Illicò Minervam verhis alatis allocuta est ;

“ Papæ, Ægiochi Jovis filia indomita,

715 “ Certè vapum hoc promissum fecimus Menelao,

“ Illo exciso bene-munito ens reductorum ;

“ Si sic furere sinamus perniciosum Martem.

“ Sed age jam & nos cogitemus de strenuo auxilio ferendo.

Sic dixit : neque non obsecuta est dea cæcis-oculis Minerva.

720 Ac quidem discurrens aureis-frænis-ornatos instruebat equos

Juno, veneranda dea, filia magni Saturni :

Hebe autem ad currus velociter posuit curvos orbes rotarum,

Æreos, octo-radiorum-habentes, ferreum ad axem utrinque :

Quorum utique aurea curvatura perennis ; ac desuper

725 Æreæ laminæ-rotam munientes, adaptatæ, mirabile visu :

Modioli autem ex argento erant rotundi utrinque :

Sella verò aureis & argenteis funibus

Exporrecta erat ; duoque semicirculi, unde-habent-suspenduntur, erant :

ad Ἀργεῖους in sequenti versu refert ; &, Ἀργεῖους ὀλέκοντας, *Argivos percutientes*, vertit. Quin & in editione *Westermani* Interpres, licet ὀλέκοντας rectè vertat, *interimentes* ; non tamen videtur hujus vocis, τὰς δὲ, vim rectè cepisse.

Ver. 714. — Ἀτρυτώνη] Vide suprâ ad B, 157.

Ver. 716. — ἀπονέεσθαι] Vide suprâ ad A, 398.

Ver. 717. — ἐάσομεν] Vide suprâ ad D, 42.

Ver. 720. — ἔβλεν ἴππους.] Ficta fortasse vox, ἔβλεν, ab iis qui, quoniam ἔβλεν

& imperfectum ἔβλεν & Aoristum ἔβλεν penultimam producant, (vide infrâ ad 4203.) nescirent aoristum ἔβλεν corripi. Sic apud *Moschum*,

————— ἃ αἰ λῆχ' ἔβλεν ὦραι.

Idyll. II. 160.

Ver. 724. Τῶν ἦτοι χρυσῶν.] Pronuntiabatur χρυσῶ. Similiter, ver. 727, Δίφρ' δι' χρυσῶσι, pronuntiabatur χρυσῶσι. Vide suprâ ad B, 268.

Ver. 728. Ἐντέταται] Ut conflet scilicet Temporum ratio, cum *precedens* & *sequens*, sive. Vide suprâ ad A, 37.

Ver.

- Τῷ δ' ἐξ ἀργύρεο ρυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
 730 Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαδνα
 Κάλ' ἔβαλε, χρύσει' ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
 Ἰππυς ὠκύποδας, μεμαυῖ' ἐρίδ' κ' αὐτῆς.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κέρη Διὸς αἰγίοχοιο,
 Πέπλον μὲν κατέχευεν ἱανὸν παλῆρος ἐπ' ἔδει
 735 Παικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποίησατο κ' κάμει χερσίν·
 Ἢ δὲ, χιτῶν' ἐνδύσα Διὸς νεφεληγερέταο,
 Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσειο δακρυόεντα.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσανόεσσαν,
 Δεινὴν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ Φόβ' ἐξεφάνωτο·
 740 Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκῇ, ἐν δὲ κρυόεσσα Ἰωκὴ·
 Ἐν δὲ τε Γοργεῖν κεφαλὴ δεινοῖο πελώρεκ,
 Δεινὴ τε, Ζμερδνὴ τε, Διὸς τέρας αἰγίοχοιο.
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,

Ex hac portò argenteus temo procurrebat; ad cujus extremitatem

- 730 Ligavit aurum pulchrum jugum, & lora jugalia
 Pulchra innexuit, aurea: sub jugum verò duxit Juno
 Equos pedibus-celeres, cupida contentionis & praelii.
 Cæterùm Minerva, filia Jovis Ægiuchi,
 Peplum quidem laxatum defluere-sivit pulchrum, patris super pavimento,
 735 Varium, quod ipsa fecerat & elaborârat manibus:
 Ipsa autem, lorica induita Jovis nubes-cogentis,
 Armis ad bellum armabatur lacrymosum.
 Circum autem humeros posuit ægidem fimbriatam,
 Horribilem, cui quidem undique Timor circumdatus erat:
 740 In eâ Contentio, in eâ Fortitudo, in eâ atrox Infestatio:
 In eâ & Gorgonium caput diri monstri,
 Dirumque, horrendumque, Jovis portentum Ægiuchi.
 Capiti verò clavis-undique-ornatam galeam imposuit quatuor-conos-habentem,

Ver. 730. — καλόν] Vide suprâ ad β', 43.

Ibid. — ζυγόν] Mirè admodum Spon-
 danus: "Per hoc jugum, Equos (inquit) in-
 telligit; UT statim subjicit, ὑπὸ δὲ ζυγὸν
 "ἤγαγεν ἱππυς."

Ver. 734. — κατέχευεν ἱανόν] Vide su-
 præ ad γ', 385.

Ver. 735. Παικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποίησατο]

— quas illi læta laborum

Ipsa suis quondam manibus Sidonia Dido
 Fecerat, & tenui telas disceverat auro.

Æn. XI. 73.

Ver. 738. — αἰγίδα θυσανόεσσαν,
 ἱανόν]

Ægidaque horrificam, turbatæ Palladis
 arma.

Æn. VIII. 435.

Ver. 740. Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκῇ.]

— tristescunque ex æthere Diræ,

Et scissâ gaudens vadit Discordia palli;

Quam cum sanguineo sequitur Bellona fla-
 gello.

Æn. VIII. 701.

In quibus facile videre est, Virgilium Homeri
 majestatem non assccutum.

Ibid. — δὲ κρυόεσσα.] Al. δ' δακρυόεσσα.

Ver. 741. Ἐν δὲ τε Γοργεῖν κεφαλὴ]

— ipsamque in pectore Divæ
 Gorgona, defecto vertentem lumina collo.

Æn. VIII. 437.

Ver. 743. — ἀμφίφαλον κυνέην]

— galeam — cristisque decoram.

Æn. IX. 365.

Ver.

- Χρυσείην, ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυίαν.
 745 Ἐς δ' ὄχρεα φλόγεα ποσὶ βήσατο· λάξετο δ' εἶχ' ὦ
 Βριθῦ, μέγα, σιβαρὸν, τῷ δάμνησι εἵχας ἀνδρῶν
 Ἡρώων, τοῖσιν τε κοτέσσεται ὄριμοπάτρη.
 Ἥρῃ δὲ μάστιγι δοῶς ἐπεμαίετ' ἀρ' ἵππας.
 Αὐτόμαλαι δὲ πύλαι μύκον ἔραν' ἄς ἔχον ὦραι,
 750 Τῆς ἐπιτέτραπται μέγας ἔρανός, Οὐλύμπός τε,
 Ἥμιν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἧδ' ἐπιθεῖναι.
 Τῇ ῥα δι' αὐτῶν κενήρηκεας ἔχον ἵππας·
 Εὐρον δὲ Κρονίωνα, θεῶν ἄτερ ἡμενον ἄλλων,
 Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδ' Οὐλύμποιο.
 755 Ἐνθ' ἵππας σήσασα θεὰ λευκώλενας Ἥρῃ
 Ζῆν' ὑπαῖον Κρονίδην ἐξήρετο, καὶ προσέειπε·
 Ζεῦ πάτερ, ἔνεμεσίγη Ἄρει τάδε καρφίερά ἔρ' ἄ,
 Ὅσσατίον τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
 Μᾶψ, ἀτὰρ ἔκατὰ κόσμον; ἐμοὶ δ' ἄχ' οἱ δὲ ἔπηλοι
 760 Τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοζος Ἀπόλλων,

- Auream, centum urbium peditibus sufficientem,
 745 Inque currum fulgidum pedibus conscendit; sumpsitque hastam
 Gravem, magnam, validam, quæ domat ordines virorum
 Heroum, quibuscunque irascitur præpotenti-patre-nata.
 Juno autem scuticâ velociter urgebat equos.
 Sponte suâ autem portæ crepuerunt cæli, quas custodiebant Horæ,
 750 Quibus commissum est magnum cælum Olympusque,
 Ut & aperiant densam nubem & claudant.
 Hæc utique viâ, per eas, stimulo-parentes dirigeant equos:
 Invenierunt autem Saturnium, à diis seorsum sedentem aliis,
 Summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.
 755 Ibi equos sistens dea candidas-ulnas-habens Juno
 Jovem supremum Saturnium interrogavit, & allocuta est;
 " Jupiter pater, annon succenses Marti ob hæc atrocita facta,
 " Eð-quodd-tantaſque & tales perdidicit copias Achivorum
 " Temere, nec us decuerat? Mihi sanè dolor: at verò quieti
 760 " Delectantur Venusque & argenteo-arcu-decorus Apollo,

Ver. 744. — ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυίαν.] Vel, quod τοσούτων πόλεων ὀπλί-
 τας καλύπτειν καὶ (καί) πειν ἡδύνατο. Vel ὅτι
 ἑκατὸν πόλεων ὀπλίτας εἶχεν ἐπὶ ἐκτετατωμένους
 αὐτῇ. *Eu. alb.*

Ver. 745. — βήσατο] *Al.* βήσilo. Vide
 suprâ ad ver. 109; & ad β', 35.

Ver. 747. — ὄριμοπάτρη] Vide suprâ
 ad α' 43.

Ver. 748. Ἥρῃ δὲ μάστιγι] Quâ ratione,
 δὲ, hic producatur; & similiter, φλόγεα,
 ver. 745; itemque κενήρηκεας, ver. 752;
 vide suprâ ad α', 51.

Ibid. — ἐπεμαίετ' ἀρ' ἵππας.] Videtur
Eu^{4a} bius legisse, ἐπεμαίετο ἵππας. Quam
 fortè non pejor lectio. Quanquam & istud,
 ἀρ', non male hæc cum præcedente, ver. 732,
 connectit.

Ver. 749. Αὐτόμαλαι] *Al.* αὐτόμαλιν.
Ibid. — μύκον] Vide suprâ ad β',
 314.

Ver. 751. — ἀνακλῖναι] Vide suprâ ad
 α', 309.

Ver. 752. Τῇ ῥα] Vide suprâ ad α', 56.

Ver. 756. — ἐξήρετο] *Al.* ἐξήρilo.

*Αφρονα τῷτον ἀνέντες, ὃς ἔτινα οἶδε θέμισα.

Ζεῦ πάτερ, ἥ ῥά τι μοι κεχολώσεται, αἶκεν Ἀρηα

Λυγρῶς πεπληγῖα μάχης ἐξαποδίσμαι;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

765 Ἀλφει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελεῖν.

*Ἡ ἐ μάλις εἴωθε κακῆς ὀδύνησι πελάζειν.

*Ὡς ἔφατ'· ἐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενας Ἥρη.

Μάσιζεν δ' ἵππους τῷ δ' ἐκ ἅκοντε πετέσθην

Μεσσηγυῖς γαίης τε καὶ ἑρᾶν ἄστερόεντος.

770 Ὅσσον δ' ἥεροειδὲς ἀνὴρ ἰδὲν ὀφθαλμοῖσιν,

*Ἥμενος ἐν κοπιῇ, λεύσσω ἐπὶ οἴνοπα πόντον,

"Dementem hunc quum extimulārint, qui nulla novit jura.

"Jupiter pater, nunquid mihi irasceris, si Martem

"Graviter percussū pugnā exegerim?

Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter;

765 "Agedum, adversus ipsum incita Minerva prædatricem,

"Quæ ipsum maximè solita-est in graves dolores conjicere.

Sic dixit; nec non obsecuta est dea candida-ulas Juno;

Sed scuticā verberavit equos: hi autem non inviti volabant

Per medium terræque & cæli stellati.

770 Quantum verò æris per-horizontem-extensi-spatium homo videt oculis,

Sedens in speculā, prospectans in nigricantem pontum;

Ver. 763. — ἐξαποδίσμαι] Vide suprà ad 4, 398.

Ver. 764. — νεφεληγερέτα] Vide suprà ad 4, 175.

Ver. 765. — ἀγελεῖν] Al. ἀγαλάειν. Vide suprà ad 8, 128.

Ver. 766. "Ἡ ἐ μάλις εἴωθε] Vide infrà ad ver. 841.

Ver. 769. Μεσσηγυῖς γαίης τε καὶ ἑρᾶν] — terras inter cælumque volabat,

Littus arenosum Lybiæ ventosque secabat.

Æn. IV. 256.

Quæ cū sententia planè sit nulla, (quid enim est littus secare?) emendavit hoc modo Criticorum longè longèque omnium Princeps, Richardus Bentley;

— tetras inter cælumque, legebat

Littus arenosum Libyæ, ventosque secabat. Quæ sanè emendatione nihil unquam excogitatum venustius, nihil certius. Cæterum ad vocem, μεσσηγυῖς, non abs re erit hoc in loco annotare, quàm singulari loquendi ratione Scriptores Romani vocis istius vim intendum expresserint.

— inter

Hecfiora Priamiden, animosum atque inter Achillem,

Ira fuit capitalis. — Hæc, Sermon, I. 7.

— Nestor componere lites

Vol. I.

Inter Peliden festinat, & inter Atriden.

Epist. I. 2.

Quæ ad loca Vir ingens jam memoratus a

"Vitiqum sanè, inquit, loquendi genus, &

"ιδιωτικόν; quodque magni amerim, nun-

"quam ab Horatio prolutum." Similem

tamen loquendi rationem ex Livio, lib. 22,

35, adduxit Catullus; "inter ciues Ro-

"manos & inter peregrinos." Et ex Cicer.

Paradox. I, Martilius; "nihil inter te at-

"que inter quadrupedem putes interasse."

Quorum in priori locorum, posterius illud

inter, codicum meliorum jussu; in posteriori,

codicum omnium consensu, ejiciendum con-

tendit (in Addendis ad Notas suas) Bentley.

Verùm casu occurrit mihi nuper alius ex

Cicerone locus, qui medell ista, siquidem

jam sanus non sit, sanari venustè non pos-

test. De amicis. §. 25: "Quid inter se in-

"ter popularem, id est, assentatorem, & le-

"vem virum; & inter constantem, severum,

"& gravem."

Ibid. — ἀσπρόν.] Vide suprà ad

8, 44.

Ver. 770. Ὅσσον δ' ἥεροειδὲς —, Τόσ-

σον — ἵπποι] Ὅ δὲ, πῶς μελεθῶσι τὰ

δαιμόνια; — τὴν ὁρμὴν αὐτῶν κοσμητῶ δια-

τάματι καλαμῶν. Longinus, §. 9.

R

Ver.

Τόσσον ἐπιθρώσκειτι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.

Ἄλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἔζον, ποθαμῷ τε ῥέοντι,

Ἦχι ῥοὰς Σιμόεις ζυμβάλλειον ἠδὲ Σκάμανδρος,

775 Ἐνθ' ἵππας ἔσησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,

Λύσας ἔξ' ὀχέων· περὶ δ' ἥερα πηλὺν ἔχευε.

Τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.

Αἱ δ' βατὴν τρήρωσι πελειάσιν ἴμαθ' ὁμοῖαι,

Tantum saltu-conficiunt deorum altifoni equi.

At quando jam Trojam pervenissent, fluvioque labentes,

Quā fluentia Simois commiscunt & Scamander;

775 Ibi equos stetit dea candida ulnas Juno,

Solutos curru; circumque caliginem multam fudit,

Illis verò ambrosiam Simois summisit ad-depascendum.

Hæ autem iverunt pavidis columbis incessu similes,

Var. 772. — ὑψηχέες] *Al.* ὑψυχέες.

Var. 778. Αἱ δὲ βάτην] Rectè is habet ista Syntaxis: Vide suprà ad á, 566. Non omittendum tamen, *Scholastem Sophoclis* ad *Electr.* ver. 980, itemque *Euripidis* ad *Alcest.* ver. 902, legisse hoc in loco, τὼ δὲ βάτην. Quæ quidem Syntaxis, & ipsa quoque rectè se habet; licet de *Fæminis* sermo sit. Non quòd τὼ “per omnia genera dicatur,” ut *Barnesius*; nedum quòd γυναικί sit masculinum in numero duali, ut Grammatici *subtèssimè* commentī sunt; sed quòd unusquisque [*la personne,*] sive sit Hominum, sive Deorum, seu quicunque sit, sive mas, sive fæmina, quoties ad sententiam nihil interest quo quis sexu sit, propriè effatur genere *masculino*. Scilicet non ad *Sexum*, sed (ut rectè alicubi *Dion. Halicarnassus*) πρὸς τὸ πρὸςσωπον ἀποκρίναι ὁ λόγος. Exempla apud optimos Auctores occurrunt innumera. Apud *Homerum*, de *Junone* & *Minervâ*;

— πολυγύνῃ περαινῷ. *Iliad.* 8'. 455.

De iisdem *deabus*, in quibusdam codicibus,

— πορφανῇσι ἀνὰ πολέμοιο γαφύρας.

Ibid. ver. 378.

De *fæminis* duabus, apud *Pausaniam*;

— τῶντις δὲ φασιν, &c. *Lib.* II. cap. 21.

Apud *Sophoclem*, de *fæminis* itidem duabus;

Ἰδεσθε τῶδε τὼ κασιγνήτω, φίλοι,

ὦ τὸν πατρῶον οἶκον ἐξισωσάτην.

ὦ τοῖσιν ἐχθροῖς —

Ψυχῆς ἀφειδήσαντε.

Τάτω φιλεῖν χερσὶ, τῶδε χερὶ πᾶντας ἰσχύειν

τῶδ' ἂν ὧ ἰορταῖς —

Electr. ver. 980, &c.

Apud *Euripidē m.*, de *Viro* & *Uxore* suâ;

— αὐτὴν γὰρ ὄλονι, ὅχ' ἔμιν τλήμωνι, ὁ δ' ἂν.

Helen. 652.

Δύο — ψυχὰς — λίμαν διαβάλλει.

Alcest. 900.

Item *Hecuba*, de *seipâ* & *filia*;

— ἢκ' ἄρ' ὡς θανυμένους

Μετὰλθετε ἡμᾶς. — *Hecub.* 511.

Cræusa, de *seipâ*;

Ἡμεῖς ἐν ὄρνυι *Παρσιάνωσαντες* πύλους.

Ion. 955.

Et *Pythia*, de *seipsâ*;

Ἦδει δὲ θνητῶν ἄντις ἀνθρώπων τάδε

Ἐχούσας ἡμᾶς. — *Ibid.* 1361.

Apud eundem, de *muliere* mortuâ;

Θάπτειν τιν' ἐν τῷδ' ἡμέρᾳ μέλλων νεκρῷ.

Alcest. 513.

Νέκυν μὲν ἦδη πᾶντ' ἔχουσα — *Ibid.* 607.

— Καὶ παρῇ; ἄλλω θανόντι

Νέω γέρον ὦν, τόνδ' ἀποιμάξαις νεκρῷ.

Ibid. 635.

Ἄλλ' ἢ *Cy* νεκρὸν ἄντι *Cy* τόνδ' ἐκφέρει;

Ibid. 716.

Ἀπὸλθε, καὶ με τόνδ' ἔα θάψαι νεκρῷ.

Ibid. 729.

Apud *Aristophanem*, de *fæminâ* quâdam;

— ἔτιον ἂν —

— ἢ τῷ φράζοντι ἀνῆσαι.

Ecclesiast. Scen. 2.

Apud *Plautum* itidem, de *muliere*;

Quis ea est? *Mil. Glorios.* *Act.* 3.

Quicum ibar. *Epidic.* Scen. 4.

Sed quis ea est mulier? *Ibid.* Scen. ult.

Hæc est; Quis? *Cisell.* *Act.* IV. Scen. 2.

Quis es? *Ibid.*

Quisquis es, quæ, &c.

Rud. *Act.* IV. Scen. 4.

Apud *Virgilium*, de *Venere*;

— ducente Deo — *Æn.* II. 632.

Ex quibus omnibus abundè aúparet, utramque *locuti* rationem, & Αἱ δὲ βάτην, & τὼ δὲ βάτην, rectè se habere.

Ibid.

- Ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
 780 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅθι πλείοι καὶ ἄριστοι
 Ἔσασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεα ἵπποδαμοιο
 Εἰλόμενοι, λείκσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
 ἥ (ὥσ' ἐπὶ κάρποισιν, τῶν τε ζένει ἐκ ἀλαπαδνόν·
 ἔνθα ῥ' αἶσ' ἦυσε θεὰ λευκώλενας Ἥρη,
 785 Στένῳρι εἰσαμένη μετ' ἀλγέτορι χαλκεοφώνῳ,
 ὅς τοσον αὐδῆσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
 Αἰδώς, Ἀργεῖοι, καὶ ἐλέγχεα, εἶδ' ἀγῆοι·
 Ὅφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δὶ Ἀχιλλεύς,
 Οὐδέ ποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
 790 Οἷχνησκον· κείνη γὰρ ἐδεΐδισαν ὄβριμον ἔγχ·
 Νῦν δ' ἔκαθεν πόλιν κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
 Ὡς εἶπ' ὅς, ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάσχε.
 Τυδείδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Viris Argivis auxiliari properantes.

- 780 Sed quandò jam venerant, ubi plurimi & fortissimi
 Stabant, circum vim Diomedis equum-domitoris [circum Diomedem]
 Conferti, leonibus similes cruda-vorantibus,
 Vel suis apri, quorum robur non imbelles;
 Ibi stans clamavit dea candida-ulas Juno,
 785 Stentori affimilata magnanimo æream-vocem-habenti,
 Qui tantum vociferabatur, quantum alii quinquaginta:
 "Proh pudor, Argivi, turpia probra, formâ tantum admirabiles!
 "Quamdiu quidem in bello versabatur nobilis Achilles,
 "Nunquam Trojani ante portas Dardanias
 790 Progrediebantur; illius enim timebant validam hastam:
 "Nunc verò procul ab urbe cavas apud naves pupnant.
 Sic fata, commovit robur & animum uniuscujusque.
 Tydidæ autem supervenit dea cæcis-oculis Minerva;

Ibid.—πλείοισιν ἰσμάθ' ὁμοίαι.] Mō-
 tum indicat æquum & placidum:

Qualis speluncâ subito commota co-
 lumba—

—Fertur in arva volans,—

—mox aëre lapsa quieto

Radit iter liquidum, celeres neque com-
 movet alas. *Æn* V. 213.

Ver. 781.—βίην Διομήδεα.] Vide suprà
 ad β', 658.

Ver. 784.—ἦυσε θεά.] Ducum indicat
 per totum exercitum ad commovendos mili-
 tes cohortationem.

Ver. 785. Στένῳρι εἰσαμένη] Vide suprà
 ad γ', 141.

Ibid.—μετ' ἀλγέτορι] Vox, μετ' ἀλγέτορι,
 non hîc fortiter aut magnanimitas significat;
 (nam, ut rectè monet Scholiaztes, ὁδὸν ὁδῶ-
 μεν περὶ τῷ διεξελθὲν ἱππὸν περιποιεῖται.)

sed, ut *Eustathius* explicat, χαλκίτερον κατ' ἱκνέο, "Χάλκεον δὲ μοι ἦτορ ἐνείη."

Ver. 788. Ὅφρα μὲν ἐς πόλεμον—Ἀχιλ-
 λεύς.] Ὁ ποιητὴς ἀπὸ τῷ ἐνστάτῃ ἐπὶ τῇ ἑξέλει,
 ἐπεὶ τὰ πρὸ τῆς Ἀχιλλέως μὴνιδος ἦν ἀποσώ-
 τατα, καὶ πράξεις αὐτῇ ἐχούσα μακρὰς ὑδὲ ἐπαλ-
 λήλους. Συμμαχῶν γὰρ Ἕλλησιν Ἀχιλ-
 λεύς,

Οὐδέ ποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
 Οἷχνησκον, κείνη γὰρ ἐδεΐδισαν ὄβριμον ἔγχος.
 Θεοσώσαντες δὲ, τότε δὲ τὰν αἰνῶν, πρὸς ἑλθόν
 καὶ τῆς μάχης γινόμενης, πολυπρὸς ποιεῖ τὴν
 καὶ συνεῖς τῶν ἡρώων ἀρεταῖαι κατέστησαν.
Plutarchus, de vitâ Homeri, in fine Notan-
 dum hîc porro, quanto cum artificio, ut
 Poëma sit unum à cæpite ad calcem, non-
 quam non spectetur & inferatur Achil-
 leu.] Vide suprà ad β', 451.

- Εὖρε δὲ τὸν γε ἀνακλῖα παρ' ἵπποισι καὶ ὄχασφιν
 795 "Ελκ' ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰώ.
 Ἰδρῶς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέῃ τελαμῶν.
 Ἀσπίδ' εὐκύκλῃ τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα.
 Ἀν' ὅσων τελαμῶνα, κελαινεφές αἶμ' ἀπεμόρβιν.
 Ἰππεῖε δὲ θεὰ ζυγὲ ἤψατο, φώνησέν τε.
 800 Ἥ ολίγον οἱ παῖδα εἰκότα γείνατο Τυδεύς.
 Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἦν δέμας, ἀλλὰ μαχητῆς.
 Καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζεῖν ἐκ εἵασκον,
 Οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
 Ἀγγελ' εἰς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας.
 805 Δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἔκηλον.
 Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν, ὡς τὸ πάρος περ,
 Κέρως Καδμείων προκαλίζετο πάντα δ' ἐνίκαι

- Reperitque hunc regem apud equos & currus
 795 Vulnus refrigerantem, quod ei inflixerat Pandarus sagittâ:
 Sudor enim ipsum affligebat sub lato loro
 Clypei pulchrè-orbiculâti; quo utique adfligebatur, laborabatque manes:
 Ac elevans lorum, nigrum sanguinem abstergebat:
 Equinum autem dea jugum attigit, dixitque;
 800 "Profectò parùm sibi filium similem genuit Tydeus.
 "Tydeus utique parvus quidem erat corpore, sed pugnator.
 "Ac quando ipsum ego pugnare non sinebam,
 "Neque furenter irruere, quandò scilicet venit seorsum ab Achivis
 "Legatus ad Thebas, plures ad Cadmeios;
 805 "Convivari ipsum jussi in ædibus quietum:
 "Sed is animum retinens suum fortem, sicuti priùs,
 "Juvenes Cadmeiorum provocabat; in omnibus autem vincebat

Ver. 794. — παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχασφιν.]
 Vide supra ad ver. 219.

Ver. 800. Ἥ ολίγον οἱ παῖδα εἰκότα.] Ὑπομανηστὸν δὲ καὶ πατήριον ἀγαθὸν ἐνίκαι, ὅταν ἐξαμαρτάνουσιν. Ὁμηρ., "Ἥ ολίγον οἱ παῖδα εἰκότα γείνατο Τυδεύς." Plutarch. πολὺν καὶ θαυμάσιον. Idem, in libro de Adulatore ab Amico dignoscendo, haud longè à fine; versum hunc Agamemnoni attribuit; vel memoriâ lapsus, eò quòd simili argumento usus sit Agamemnon ἐν τῇ Ἐπιπώλει, supra in præcedente libro 8: vel quòd hoc in loco Minervam intellexerit, Agamemnonis utique cohortationem prudentem.

Ibid. — ολίγον οἱ παῖδα.] Quâ ratione, ολίγον, hæc ultimam producat; itemque, με, ver. 817; vide supra ad 4, 51. Cæterum si quis transposuerit in hoc & sequenti versu voces ολίγον & μικρὸς, utrobique τὸ ἀμύρτον ὅσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἐκείν, θεωρεῖσθαι. —

τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δὲ εὐταλές. Ut rectè observavit Aristoteles, Poetic. cap. 23, de versu isto, Odys. i, 515.

Ver. 801. Τυδεὺς τοι μικρὸς μὲν] Isterum confert admirationi multum etiam infirmitas; ut cum Homerus Tydeæ parvum, sed bellatorem dicit fuisse. Quintilian. lib. III. cap. 7.

Ingentes animos angusto pectore versant.
 Virgil. Georgic. IV. 83.

Ingénio pugnax, corpore parvuserat.

Ovid.

— Sed non & viribus infra
 Tydeæ fert animus; totosque infusa per artus

Major in exiguo regnabat corpore virtus.

Stat. Theb. lib. 1.

Ver. 803. — ἤλυθε] Vide supra ad γ', 205.

Ibid. — νόσφιν] Vide supra ad 4, 349.

For

Ῥηϊδίως τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα.

Σοὶ δ' ἦτοι μὲν ἐγὼ παρὰ θ' ἴσμαι ἠδὲ φυλάσσω,

810 Καί γε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι.

Ἀλλὰ Ζεὺς ἢ κάματος πολυαῖξ γυῖα δέδυκεν,

Ἡ νύ γε περ δέος ἴσχει ἀκήριον· εἰ δ' ἔπειλα

Τυδεὸς ἐκλονὸς ἐσσι, δαΐφρονος Οἰνείδαο.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

815 Γινώσκω γε, θεὰ, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο,

Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, ἔδ' ἐπικεύσω·

Οὔτε τέ με δέος ἴσχει ἀκήριον, ἔτε τις ὄκνος·

Ἀλλ' ἔτι ζῶν μέμνημαι ἐφελμέων, ἃς ἐπέτειλας.

Οὐ μ' εἰς μακαρεσσι θεοῖς ἀνῆκρὺ μάχεσθαι

820 Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἰ κε, Διὸς θυγάτηρ, Ἀφροδίτη

ἔλθῃς ἐς πόλεμον, τήνγ' ἐτάμεν ὀξεί χαλκῷ.

Τένεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ κ' ἄλλες

Ἀργεῖες ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·

Γινώσκω γὰρ Ἀρηα μάχην ἀνακοιρανέουσα.

825 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειλα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

“Facile: talis illi ego adjutrix eram.

“Tibi verò equidem ego assitque, & te servo,

810 “Et te prompto animo hortor adversus Trojanos pugnare:

“Sed tibi vel defatigatio ex multo labore membra subiit,

“Vel te certè aliquo modo timor tenet exanimans: Non sanè tu posthas

“Tydei soboles es reputandus, rei militaris-periti Oenidæ.

Hanc autem respondens allocutus est fortis Diomedes;

815 “Agnosco te, dea, filia Jovis Ægiochi,

“Idèò tibi lubentèr dicam verbum, neque celabo.

“Neque aliquis me timor tenet exanimis, nec ulla ignavis.

“Sed adhuc tuorum recordeo mandatòrum, quæ mandasti.

“Non me sinebas cum beatis diis ex adverso pugnare

820 “Cæteris; sed si, Jovis filia, Venus

“Veniret in prælium, hanc vulnerare aëto ære.

“Quare nunc & ipse recedo, atque etiam cæteros

“Argivos jussi congregari hîc omnes:

“Agnosco enim Martem prælium obeuntem & administrantem.

825 Huic autem respondit deinde dea cæcis-oculis Minerva;

Ver. 808. — τοίη οἱ ἐγὼν] Ita edidit Barnesius ex MS. Rectè, ut mihi quidem videtur. Vulgg. τοίη τοι ἐγὼν ex versu, ut verisimile est, 828 infra. Quanquam & τοίη τοι, etiam hoc in loco, ferri possit; si modò particula τοι, expletivum utique accipiat; sicuti in φ', 110, Ἀλλ' ἐπὶ τοι κῆποι δάνα-
το, &c.

Ver. 815. Γινώσκω γε, διὰ.]

Et nunc nequicquam fallis Dea, —

Æn. XII. 634.

Ver. 818. — ἐφελμέων] Pronuntiabatur, ἐφελμῶν. Vide suprà ad β', 811.

Ver. 824. — ἀνακοιρανέουσα.] Scôl. δια-
τάσσουσα, διέπονσα. Αἱ προθήσεις, ἀνιλα-
σάνομαι ἀλλήλων, τὸς οἰκίως τόπους τηρεῖ
Αἱ ἀνὰ κοιρανέουσα.

- Τυδείδῃ Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένῳ θυμῷ,
 Μῆτε Κύ γ' Ἀρεα τόνδε τι δείδιθι, μητέ τιν' ἄλλον
 Ἀθανάτων τοιῇ τοι ἐγὼν ἐπιτάγροθός εἰμι.
 Ἀλλ' αὖ γ' ἐπ' Ἀρῇ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους
 830 Τύψον δὲ ῥαχιδίην, μηδ' ἄζοο θῆρον Ἀρηα
 Τῆτον μαινομενον, τυκτὸν κακὸν, ἀλλὰ πρόσαλλον
 Ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἡρῇ στυτ' ἀγορεύων,
 Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοσιν ἀρήξειν
 Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασαι.
 835 Ὡς φασμένη, Σθέnelον μὲν ἄφ' ἵππων ὥσε χαμᾶζε,
 Χειρὶ πάλιν ἐρύσασ· ὃ δ' ἄρ' ἐμπαπέως ἀπόρρεσε
 Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παρὰ Διομήδεα δῖον
 Ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄζων
 Βριθοσύνη· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεόν, ἄνδρα τ' ἄριστον.
 840 Λαζέλο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·

“ Tydide Diomedes, meo charissime animo,
 “ Neque tu Martem hunc ullatenus time, neque quemquam alium
 “ Immortalium; talis tibi ego adjutrix sum.

- 830 “ Verum age, in Martem primum dirige solidos-ungulis equos;
 “ Ferique eum cominus, neque reverere impetuosum Martem
 “ Hunc infanientem, præter-naturam-ascitum malum, inconstantem;
 “ Qui non-ita pridem mihiq. & Junoni promisit dicens,
 “ Adversum Trojanos se pugnaturum, atque Argivis auxiliaturum;
 “ Nunc verò cum Trojanis versatur, horumque est oblitus.

- 835 Sic locuta, Sthenelum quidem è curru depulit humi,
 Manu retrorsum trahens; ille autem dicto-citius declisit;
 Ipsaque in currum conscendit juxta Diomedem nobilem
 Irà-concitata dea: valdè autem gemitu faginus axis
 Sub pondere; gravem enim vehebat deam, virumque fortissimum.

- 840 Corripuit autem scuticam & habenas Pallas Minerva;

Ver. 827. Μῆτε Κύ γ' Ἀρεα τόνδε τι δείδιθι. Ità rectè, ut opinor, edidit *Barnesius*.
 Al. Μῆτε Κύ γ' Ἀρεα τόνδε τι δείδιθι. Quod perinde est. Al. Μῆτε Κύ γ' Ἀρεα τόνδε δείδιθι, & Μῆτε Κύ γ' Ἀρεα τόνδε δείδιθι. Quarum lectionum prior verum, posterior sententiam jugulat.

Ver. 828. Ἀθανάτων] Vide suprâ ad 4. 308.

Ver. 831. — τυκτὸν κακὸν.] *Euforibis*, “ præter naturam ascitum malum.” *Alis*, “ naturâ imp obum.” Neutrum malè, licet diversâ ratione.

Ver. 835. — Σθέnelον μὲν ἄφ' ἵππων ὥσε χαμᾶζε — Ἡ δὲ ἐς δίφρον ἔβαινε.]

Aurigam Turni media in cerra Metiscum
 Excutit, & longè lapsum tempore relinquit;

Ipsa subit, manibusque undantes flectit
 habenas,

Cuncta gerens, vocemque & corpus & arma Metisci. *Æn.* XII. 469.

Ver. 836. — πάλιν ἐρύσασ·] Quà ratione, πάλιν, hîc ultimam producat; item, δε, ver. 840; & μιν. ver. 845; & διοφύμενον, ver. 871; vide suprâ ad 4. 51.

Ver. 838. — μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄζων] Οἱ παλαιοὶ ἀντι τῷ φήγινον, πάλιν, γέλασαν εἰπάτε; ἐτι πάλιν, εἰδὲ ἔλα. *Euforibis*.

Pōst valido nitens sub pondere faginus axis
 Instrepat. — *Georgic.* III. 172.

— Gemit sub pondere cyma.
Æn. VI. 413.

Ver. 840, 841. Λαζέλο —, λῦτρί — ἔχε] Oratio hæc *aspidotos*, impetum & vehementiam *Fessinantis* significanter indicat. Vide suprâ ad 4. 105.

- Αὐτίκ' ἐπ' Ἀρῆς πρῶτ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
 Ἦτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριξεν,
 Αἰτωλῶν ὃχ' ἄριστον, Ὀχησίεσσι ἀγλαὸν υἱόν·
 Τὸν μὲν Ἀρης ἐνάριζε μισαίφονος· αὐτὰρ Ἀθήνη
 845 Δῦν' Αἰδὼς κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἀρης.
 Ὡς δὲ ἴδε βροχολογὸς Ἀρης Διομήδεα διόν,
 Ἦτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθι ἔασε
 Κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κλείνων ἐξαίνυτο θυμόν·
 Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθύς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
 850 Οἱ δ' ὅτε δὴ χρεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰούβες,
 Πρόσθεν Ἀρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγόν, ἡνία θ' ἵππων,
 Ἐλχει χαλκείῳ, μεμαῶς ἀπὸ θυμόν ὀλέσσαι·
 Καὶ τό γε χεὶρ λαβῆσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Ὡσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον αἰχθῆναι.
 855 Δεύτερος αὖθ' ὠρμάτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
 Ἐλχει χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 Νείαλον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.

Ac statim in Martem primum dirigebat solidos-ungulis equos.

Ille quidem Periphantem ingentem occiderat,

Ætolorum longè fortissimum, Ocheſii præclarum filium :

Hunc utique Mars occidebat cæde-inquinatus : sed Minerva

845 *Induit Orci galeam, nè ipsam videret impetuofus Mars*

Postquam verò vidit hominum-perniciem Mars Diomedem nobilem,

Is quidem Periphantem ingentem illic fivit

Jacere, ubi primum interficiens abstulerat animam ;

Atque ivit rectà in Diomedem equum domitorem.

850 *Hi verò quum jam propè erant, alter in alterum vadentes,*

Præus Mars protentâ-manu jaculatus est super jugum, habentisque equorum,

Hastâ æreâ, cupiens animam eripere :

Et verò hanc manu prehensam dea cæſis oculis Minerva

Summovit à curru, ut incaſum præterfugeret.

855 *Secundus tum impetum fecit pugná strenuus Diomedes*

Hastâ æreâ : inſixit autem connixa Pallas Minerva

Imum in ile, ubi cingebatur cinctu.

Ver. 841. Αὐτίκ' ἐπ' Ἀρῆς (Παλλὰς) ἔχε μώνυχας ἵππους.] Nempe, Trojanorum vim superavit Græcorum disciplina & scientia militaris. Id quod fieri scilicet adest, ver. 766.

Ver. 842. — ὁ μὲν (Ἀρης) Περίφαντα — ἐξενάριξεν.] Eo, ut opinor, quod in prælio cecidisset Periphas, nec à quo occisus esset appareret ; à Marte dicitur interfectus. Ceterum legendum hinc crediderim, ἐξενάριξε· sicuti infra, ver. 844.

Ver. 847. — ἰοσε.] Vide supra ad γ', 42.

Ver. 855. — βοὴν ἀγαθὸς.] Vide supra ad β', 408.

Ver. 857. Νείαλον ἐς κενεῶνα.] Hoc ait Poëta, nō fallor ; militibus inferiorum ordinum interfectis permultis, suos Trojanis tantam cladem accepisse, ut eo die, quā parte pugnaret Diomedes, penè confusum bellum videretur, Διομήδης ἐπὶ τὰ κενὰ τῆς μὴ πρὶν φερεμάνης ἀντιπάλων τάξεως παρῆσθαι, εὐμαρῶς ἐπὶ τῷ τὸς βασιλέως. Heraclid. Pontic.

- Τῇ ῥά μιν ἔτα τυχῶν, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαιψεν·
 Ἐκ δὲ δόρυ ζπάσεν αὐτίς· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεον Ἄρης,
 860 Ὅσπον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
 Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ζυνάγοντες Ἄρη.
 Τὰς δ' αἶρ' ὑπὸ τρόμῳ εἶλεν Ἀχαιῆς τε, Τρῳαῖς τε,
 Δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης, ἅτ' πολέμοιο.
 Οἷη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεσθαι ἀήρ,
 865 Καύμαλ' ἐξ ἀνέμοιο δυσαέ' ὀρνυμένοιο·
 Τοιῷ Τυδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεον Ἄρης
 Φαίνεθ', ὅμῃ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς ἔβανον ὠρύν.
 Καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἔδ' αἰπὺν Ὀλυμπον·
 Πὰρ δὲ Διὶ Κρονίῳ καθέζετο, θυμὸν ἀχεύων,
 870 Δείξεν δ' ἄμβροτον αἶμα, καλαῖρόν ἐξ ὠτειλῆς,
 Καί ῥ' ὀλοφυρόμενον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ζεῦ πάτερ, εἰ νεμεσίζῃ, ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔρφα;

Ea utique *parte* ipsum vulneravit affecutus, cutemque pulchram dilaceravit;
 Atque hastam extraxit rursus: Tum vero boabat æreus Mars.

860 Quantum scilicet novies mille clamant, vel decies-mille
 Viri in bello, certamen committentes Martis.

Tum vero tremor occupavit Achivâsque Trojanosque
 Territos: adeo boabat Mars, insatiabilis belli,
 Qualis autem ex nubibus nigra apparet caligo,

865 Ab æstu vento graviter-spirante excitato:

Talis Tydidæ Diomedæ æreus Mars
 Apparebat, cum nubibus iena in cælum latum.
 Statim vero venit deorum in sedem excelsum Olympum:
 Propterque Jovem Saturnium sedit, animo morens,

870 Offenditque immortalem sanguinem defluentem ex vulnere,
 Et lamentans verbis alatis allocutus est;

"Jupiter pater, nonne indignaris, videns hæc violenta facinora?"

Ver. 858. Τῇ ῥα] "Ea utique parte."
 Non igitur supervacaneum est istud, ῥά; sed
 vim habet in connectendâ sententiâ perquam
 elegantem. Vide quoque suprâ ad α, 56;
 & ad β', 158.

Ibid.—ἔτα] Vide suprâ ad δ', 525.

Ibid.—καλόν] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 859.—ἔβραχε χάλκεον Ἄρης, Ὅσ-
 πον τ' ἐννεάχιλοι] Clamorem exhibet aciei
 disiectæ, & in fugam conversæ.

Ver. 864.—ἐρεβεννὴ φαίνεσθαι ἀήρ, Καύ-
 μαλ' ἐξ ἀνέμοιο δυσαέ' ὀρνυμένοιο.] Non
 nulli distinguunt; Καύμαλ' ἐξ ἀνέμοιο, ὥς.
 Ac proinde diversè accipi potest hæc senten-
 tia: Ut dicat nimirum Poëta, caliginosum
 ærem vel ex æstu oriri ac vento à meridie, vel
 æstem ipsum ex vento à meridie exorto, vel
 ventum denique ex æstu. Quæ quidem am-
 biguitas, non utique Poëtæ, sed nobis græcè

jam minùs scientibus omninò est tribuenda.
 Ver. 865.—ὀρνυμένοιο.] Vide suprâ ad
 γ', 260.

Ver. 867.—ὅμῃ νεφέεσσιν] Pulvis in-
 genti scilicet excitato.

Ver. 869.—Κρονίῳ] De Analogiâ τῷ
 Κρονίῳ & Κρονίῳ, vide suprâ ad α, 397;
 & β', 818.

Ver. 870. Δείξεν δ' ἄμβροτον αἶμα] Ad
 has voces, Henr. Stephani: "In Flor. (in-
 quit) & Ald. & aliqui aliis, δείξεν, mi-
 nor quomodo stante versu; in alii, δείξει,
 "miror quomodo stante sententiâ." Credo
 equidem istos, δείξεν δὲ ἄμβροτον hos δείξεν
 ἄμβροτον, dicere voluisse.

Ver. 872. Ζεῦ πάτερ] Equidem continere
 me nequeo, quin vocem Romanam, Jupi-
 ter, multò potius Ζεὺς πᾶτερ esse credam,
 quàm Joviani pater.

Τῇ

- Αἰεῖται ῥίγισα θεοὶ τέλῃατες εἰμὲν,
 Ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἀνδρῶσσι φέρωνες.
 875 Σοὶ πάντες μαχόμεσθα· (ὅ γὰρ τέκες ἄφρονα κέρην
 Οὐλομένην, ἣ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔρτα μέμνηται.
 Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοὶ εἰς ἐν Ὀλύμπῳ,
 Σοὶ τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμημέσθαι ἕκαστος.
 Ταύτην δ' ἔτ' ἐπεὶ προβιάλλεται, ἅτε τι ἔρῃ,
 880 Ἄλλ' ἀνίεις, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναιο παῖδ' αἰδῆλον.
 Ἦ νῦν Τυδεΐδης υἱὸν ὑπερβυμον Διομήδεα
 Μαρφαίνειν ἀνέγκων ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Κύπριδα μὲν πρῶτον (χεδὸν ἔτασε χεῖρ' ἐπὶ μαρπτῶ·
 Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἴσθι.
 885 Ἀλλὰ μὲν ὑπὲρνευων τάχ' ἔες πόδες· ἦ τέ κε δὴρὰν
 Αὐτῷ πῆματ' ἐπασχόν ἐν αἰνῆσιν νεοάδεσσαν,
 Ἦ κεὺν ζῶς ἀμνηνὸς ἐὰν χαλκοῖο τυτῆσι.
 Τὸν δ' αἶρ' ὑποδραῖδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Μῆτι μοι, Ἀλλοτρός αλλε, παρὰζόμενος μιν ὕριζε·

“Semper sanè acerbissima dii passi sumus,

“Mutuo consilio, gratificantes nempe hominibus.

875 “*Aiqui* tui causâ omnes pugnamus : tu enim peperisti dementem filiam

“Perniciosam, cui semper iniqua opera curæ sunt.

“Alii enim quidem omnes, quotquot dii sunt in Olympo,

“Tibique obediunt, & subiecti sumus unusquisque :

“Hanc autem neque verbo coëroes, neque quoquam facio,

880 “Sed indulges, quoniam ipse genuisti filiam pestiferam ;

“Quæ nunc Tydei filium insolentem Diomedem

“Furere extimulavit in immortales deos.

“Venerem quidem primùm cominus vulneravit manu ad carpum :

“Ac postea in me ipsum irruit, deo se sequans :

885 “At me subduxerunt veloces pedes : profectò *alioqui* diu

“Ibi dolores passus fuisset inter horrendas cadaverum strages,

“Aut vivus viribus fractus fuisset æris ictibus.

Eum autem torvè intuitus allocutus est nubes-cogens Jupiter ;

“Nequid mihi, *δὲ* tu inconstans, assidens quiriteris :

Ver. 874. — χάριν δ' ἀνδρῶσσι φέρωνες.] Videtur Eustathius, quantum ex commentario conjicere est, legisse, χάριν ἀνδρῶσσι φέρωνες. Quod æquè ferri potest, ac ὁλοφύρην. — ἔρτα, jam suprà, ver. 871. Vide ad 4, 51.

Ver. 881. — Διομήδεα] Pronuntiabatur Διομήδην. Quomodo & scribi tandem captum.

Ver. 882. — ἀθανάτοισι] Vide suprà ad 4, 398.

Ver. 883. Κύπριδα μὲν πρῶτον, — αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι.] Vide suprà ad 336 & 857.

Ibid. — ἔτασε] Vide suprà ad 8, 325 ; & ad 4, 140.

Ver. 885. Ἀλλὰ μὲν ὑπὲρνευων τάχ' ἔες πόδες.]

Ni fuga subsidio subeat. *Æt.* XII. 734.

Ver. 888. — παρὰζόμενος μιν ὕριζε.] Vide suprà ad 4, 175.

Ver.

- 890 Ἐχθιστος δέ μοι ἐσσι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πολέμοι τε, μάχαι τε.
 Μηδρὸς τοι μένος ἐστὶν ἀνάσχετον, ἐκ ἐπικτὸν,
 Ἥρης τὴν μὲν ἐγὼ (πεδὴ δάμνημ' ἐπέεσσιν,
 Τῷ σ' οἶω κείνης τάδε πᾶσχειν ἐννεσίησιν.
- 895 Ἄλλ' ἔμάν σ' ἐτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα.
 Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσι, ἐμοὶ δέ γε γείνατο μήτηρ.
 Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλης γε θεῶν γένεω αὐτὸ αἰδήλος,
 Καὶ κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρηρος Οὐρανίωνων.
 Ὡς φάτο, καὶ Παιήον ἀνώγει ἰήσασθαι.
- 900 Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφαλα φάρμακα πᾶσσων,
 Ἠκέσατ'· ἔμην γάρ τι κατὰβητός γ' ἐτέτυκτο.
 Ὡς δ' ὅτ' ὁπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος (υνέπηξεν,
 Ὑπρὸς εἶν, μάλα δ' ὤκα περιερέφεαι κυκλώησι.
 Ὡς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θεῶν Ἄρηα.
- 905 Τὸν δ' Ἥβη λῆσεν, χαρίεντα δὲ εἰμῶϊα ἔσσε.
 Πὰρ δὲ Διὶ Κρονίῳ καθέζετο κύδει γαίων.

890 " Invisissimus utique mihi es deorum, qui Olympum tenent ;
 " Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnaeque ;
 " Matris tibi ingenium est intolerandum, cedere nescium,
 " Junonis ; quam quidem ego vix reprimo verbis :
 " Idcirco te puto illius hæc pati consiliis.

895 " Attamen non te amplius diu patiar dolores sustinere :
 " Nam è me genitus es, mihiq; te peperit mater,
 " Quod si aliquo ex alio deorum natus esses ita improbus,
 " Sanè jam pridem fuisses inferior Urani-filii, [Titanibus.]
 Sic dixit, & Pæonem jussit mederi :

900 Huic autem Pæon dolorem-pellentia medicamina inspergens,
 Sanavit ; nequaquam enim mortalis erat.
 Sicut autem quando fici-succus lac album festino-motu in-coagulum-cogit,
 Liquidum quod erat ; valdeque velociter concretum circumagitur à miscente ;
 Sic utique // celeritèr sanavit impetuosum Martem.

905 Hunc autem Hebe lavit, elegantisque vestes induit ;
 Juxtaque Jovem Saturnium sedit gloriâ exultans.

Ver. 891. Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη.]

— cui tristia bella,
 Iræque, infidiæque, & crimina noxia
 cordi.

Odit & ipse pater. — En. VII. 325.

Ver. 899. — ἀνώγει.] Α'. ἀνώγει μιν.

Ver. 900. — φάρμακα πᾶσσων.] Αἱ
 legunt, φάρμακα ἰπασσων. & versum sequen-
 tem omittunt.

Ver. 902. — ἐπειγόμενος.] Α'. ἐπειγ-
 μινον. Quod eodem redit.

Ver. 903. — περιερέφει.] Ἡροδιανός

(inquit Eusebius) " περιερέφει" γράφει,
 πᾶν ὁρθῶς. — ἡ γὰρ λέξις, [τροφαλὶς
 caseus] εἰρηλατῶν τὸ τρέφειν, ὅ ἐστι πύ-
 νουσαι. Firmatur Herodiani lectio, Odss. ζ',
 476 ;

— αὐτὰρ ὑπὲρ χεῖρ' ἵκει, ἔπει-
 πᾶχην.
 Ὑπρὸς, ἢ. Canisovi περιερέφει πρέφα-
 λον.

Quin & τροφαλίδας, caseus, ex Antiphrasti &
 Aristophani memorat Athenæus, lib. X. c. 21 ;
 & lib. XIV. c. 22.

Ver.

Αἱ δ' αὖθις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο
 Ἥρη τ' Ἀργεΐη καὶ ἀλαλκομένης Ἀθήνης,
 Παύσασαι βροτολογὸν Ἄρην ἀνδροκλασίαν.

Tum verò rursus ad domum Jovis magni redierunt,
 Junóque Argiva, & potens-auxiliatrix Minerva,
 Postquam repressissent hominem-perniciem Martem à virorum-cædibus.

Var. 908. — ἀλαλκομένης Ἀθήνη.] Vide supra ad γ, 8.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Ζ΄.

Ὑπόθεσις τῆς Ζ΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ΤΩΝ θυν ἀποστάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλὰς ἀναψῆσι τῶν Τρώων. Ἐλίο δὲ συμβουλευσάμην, Ἐκλῆρ εἰς τὴν πόλιν ἄγῃσι, καὶ τῇ μητρὶ Ἐκάδῃ καλεῖσθαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποσχίεσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίας, ὅπως τὸν Διομήδην ἀποστήσῃ τῆς μάχης. Τίως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ πόλει, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναβήσαντες † φίλιαν παρικήν, διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοισι. Ἐκτὼς δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ Ἐκάδῃ, καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, ὣν τῇ ἀδελφῇ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξιουσιν.

* Ἀποστήσῃ. MS. *Mori*.

† παρὴν φίλιαν. Id.

Α Α Α Η.

ΑΝΑ μένον Πάριον καὶ Εμῶν, τῶν πόλεμον, δάσκαλον Ἀσάμαντον τῷ Θρηκίῳ καὶ Γλαύκῳ Σύγασσι, καὶ ἀναβήσαντες, καὶ ἀμοιβὴ τῶν ὅπλων αὐτῷ καὶ Διομήδῃ καὶ ἄποδόν Ἐκλῆρον εἰς Ἴλιον πρὸς τὴν μητέρα, Ἐκάδην· εἴτα πρὸς Ἀλεξάνδρῳ καὶ Ἐλίῃ· εἴτα πρὸς Ἀνδρομάχῃ, τὴν γυναῖκα. Ἐκλῆρος ἔξοδον ἐπὶ τὸν πόλεμον ὣν Ἀλεξάνδρῳ τῇ ἀδελφῇ.

Ἐπιγραφαί.

Ἐκλῆρος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία.

Ἄλλως.

Ζῆτα, Διὰς Ἐκάδῃ ἐπὶ γυναικὶ σπῆλον ἴδμεν.

Ἄλλως.

Ζῆτα δ' αἶρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἐκλῆρος ἔξ' ὁδοῦ.

ΤΡΩΩΝ δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνὴ·
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχῃ πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δῦρα,

ΤRojanorum porro desituta est & Achivorum pugna gravis *Doorum praesentia*·
Saepe autem huc & illuc propendebat impetus praelii per campum,
Coriis in se invicem dirigentibus aëreas hastas,

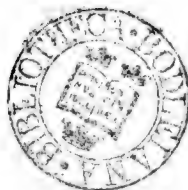
Ραί

Μεσσηγύς Σιμόεν[ε], ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοαῶν.

- 5 Αἴας δὲ πρῶτ[ος] Τελαμῶνι[ος], ἔρκ[ος] Ἀχαιῶν,
 Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φῶς δ' ἐτάροισιν ἔθηκεν,
 Ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄρις[τος] ἐνὶ Θρήκεσσι τέτυκτο,
 Υἱὸν Εὐσσύρεα, Ἀκάμαντ', ἧν τε μέγαν τε.
 Τὸν ῥ' ἔβαλε πρῶτ[ος] κόρυθ[ος] φάλον ἰπποδασειῆς
 10 Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὅς εἶον εἶσω
 Αἰχμὴ χαλκείῃ· τὸν δὲ ζότ[ος] ὅσσ' ἐκάλυψεν.
 Ἀξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
 Τευθρανιδὸν, ὃς ἔβαιεν εὐκλιμένη ἐν Ἀρίσβῃ,
 Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλ[ος] δ' ἦν ἀνθρώποισι
 15 Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὁδῶ ἔπι οἰκία ναίων.
 Ἀλλὰ οἱ ἕτις τῶν γε τότε ἦρκεσε λυγρὸν ὀλεθρον,
 Πρόσθεν ὑπαιψιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
 Αὐτὸν κ' Θεράπον[τα] Καλήσιον, ὃς ῥα τότε ἵππων
 Ἔσκεν ὑφηνίοχ[ος]· τῷ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.

Inter Simoëtis & Xanthi fluenta.

- 5 Ajax autem primus Telamonius, murus Achivorum,
 Trojanorum rupit phalangem, spemque sociis attulit,
 Virum percutiens, qui fortissimus inter Thraces erat,
 Filium Eüsiori, Acamantem, strenuūque, magnūque.
 Hunc percussit primus in galeæ cono setis-equinis-densæ;
 10 Inque fronte fixit; penetravitque os intra
 Cuspis ærea: cum verò tenebræ oculos cooperuerunt.
 Axylum porro interfecit pugna strenuus Diomedes.
 Teuthranidem, qui habitabat bene-structâ in Arisbâ,
 Dives opum, benignusque [vel dilectus] erat hominibus:
 15 Omnes enim excipiebat-comitèr, ad viam suas ædes habitans.
 Sed ab eo nullus horum tunc arcuit tristem interitum,
 Antè subveniens: sed ambos animâ privavit Diomedes,
 Ipsum & famulum Calesium, qui tunc equorum
 Erat auriga: hique ambo terram subierunt.

Ver. 5. — πρῶτ[ος].] Nempe, post Juno-
 nis & Minervæ discessum.

Ver. 6. — φῶς δ' ἐτάροισιν ἔθηκεν.]
 Rectè Scholiastes, φῶς, χαρὰν, ὡλησίαν.
 Mirà autem hoc accipit Porpius; perrupti &
 disjecti Trojanorum acie, Lucem utique im-
 missam. Quod, nequid ampliùs dicam, cum
 verbo ἔθηκεν nequaquam congruit.

Ver. 9. Τὸν ῥ'.] Hunc scilicet.
 Vide suprà ad 4, 858.

Ver. 10. — πῆξε.] Vide suprà ad 4, 67.

Ver. 11. — τὸν δὲ ζότος ὅσσ' ἐκάλυψεν.]
 Vide suprà ad 8, 461 & 503.

Ver. 12. — βοὴν ἀγαθὸς.] Vide suprà ad
 8, 408.

Ver. 15. Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, —
 Ἀλλὰ οἱ ἕτις.] Ridiculi planè fuerunt, qui
 Poëtam hoc in loco hospitalitatem Axylī in

universos, vitio ei vertens existimarent. Re-
 verà de Axylō, hominum omnium hospita-
 lissimo atque optimo, idem planè hīc ait
 Homerus, ac de Ripheo omnium justissimo
 Virgilius;

— cadit & Ripheus, justissimus unus
 Qui fuit in Teucris, & servantissimus
 æqui:

Diis aliter visum — Æn. II. 426.
 Ver. 17. — ὑπαιψιάσας.] Vide suprà ad
 4, 67.

Ibid. — ἀπηύρα.] Diomedes.

Ver. 18. Αὐτὸν κ' Θεράπον[τα].]

— premit aurigamque sub ipsis
 Nactas equis, ferroque fecat pendentia
 colla:

Tum caput ipsi aufert domino. —

Æn. IX. 330.
 Ver.

- 20 Δρῆσον δ' Εὐρύαλῳ κ' Ὀφέλλιον ἐξενάριξε
 Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον κ' Πήδασον, ὅς ποτε νύμφη
 Νηὶς Ἀβαρβαρέη τέκε ἀμύμονι Βυκολίῳ·
 Βυκολίῳ δ' ἦν υἱὸς ἀγαυῷ Λαομέδοντι,
 Πρεσβύτατι γενεῇ, ζῳότιον δὲ ἐ γείνατο μήτηρ·
 25 Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὅεσσι μίγῃ φιλότῃ κ' εὐνῇ·
 Ἦ δ' ὑποκυσσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε.
 Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μὲν κ' φαίδιμα γυῖα
 Μηκιστηϊάδης, κ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
 Ἀσύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
 30 Πιδύτην δ' Ὀδυσσεὺς Περκῳσίον ἐξενάριξεν
 Ἐλχεῖ χαλκείῳ· Τεῦκρῳ δ' Ἀρετάονα διον.
 Ἀντίλοχῳ δ' Ἀέληρον ἐνῆρατο δερὶ φαεινῷ
 Νεσορίδης· Ἐλάῳ δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Ναϊε δὲ, Σαλινίῳ εὐρρεῖταο παρ' ὄχθας,
 35 Πήδασον αἰπεινὴν. Φύλακον δ' ἔλε Ληϊτῷ ἥρωι
 Φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
 Ἀδρησον δ' ἄρ' ἔπειλα βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος
 Ζῶν ἐλ' ἵππῳ γάρ οἱ ἀτυζομένῳ πεδίῳιο,

30 Drefum autem Euryalus & Opheltium interfecit :

Periexit porro ad Æsepum & Pedasum, quos quondam nympha

Naïs Abarbarea peperit insigni Bucolioni :

Bucolion autem erat filius clari Laomedontis,

Maximus natu, clandestinum verò ipsum peperit mater :

35 Pastor autem quum *Bucolion* esset, inter oves ei mixtus est amore & cubili :

Ea verò gravida-facta gemellos peperit filios.

Et quidem horum solvit robur & pulchra membra

Mecisteiades *Euryalus*, & ab humeris arma detraxit,

Astyalum item occidit bellicosus Polypætus,

30 Pidytem verò Ulysses Percofium interfecit

Hastâ æreâ : Teucerque Aretaonem nobilem,

Antilochus autem Ablerum interemit hastâ splendentî

Nestorides : Elatum verò rex virorum Agamemnon ;

Habitabat autem, Satnioëntis pulchre-fluentis apud ripas,

35 Pedasum altam. Phylacum porro interfecit Leitus heros,

Fugientem : Eurypylus item Melanthium interfecit,

Adrasium verò deinde pugnâ strenuus Menelaus

Vivum cepit : equi enim ei pavore-attoniti-fugientes per-campum,

Ver. 23. — Λαομέδοντι, Πρεσβύτατι
 γενεῇ, ζῳότιον δὲ ἐ γείνατο μήτηρ]

— primævus Helenor,

Mæonio regi quem serva Lycimnia furtim

Sustulerat, venistisque ad Trojam miserat

a mis.

Æn. IX. 545.

Quæ loca *Macrobius* in eis recenset, in qui-
 bus Poëtarum “ par pend splendor amborum

“ est.” Lib. V. cap. 12.

Ver. 25. Ποιμαίνων δ'] *Bucolion*.

Ver. 28. Μηκιστηϊάδης] *Euryalus*; vel.

20.

Ver. 31. Ἐλχεῖ χαλκείῳ.] Vide suprà ad
 γ', 380.

Ibid. — Ἀρετάονα] *Al. ἀρ' Ἐτάονα*.

Ver. 38. — ἵππῳ γάρ οἱ] Quæ ra-
 tionis γάρ, hîc producatur; vide suprà ad
 α', 51.

70.

- Ὀζω ἐνὶ βλαφθένῃ μυρικίνῳ, αἰκύλον ἄρμα
 40 Ἀζαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτῷ μὲν ἐβήτην
 Πρὸς πόλιν, ἥπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο.
 Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
 Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ σόμα· πᾶρ δέ οἱ ἔση
 Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος·
 45 Ἀδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσειο γένων·
 Ζώγρει, Ἀτρεὺς υἱέ, ζυ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
 Πολλὰ δ' ἐν αἴφνιῳ παλρὸς κειμήλια κεῖται,
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε ζιδηρός·
 Τῶν κέν τοι χαρίσαιο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
 50 Αἶκεν ἐμέ ζῶν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε.
 Καὶ δὴ μιν τάχ' ἐμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 Δάσειν ᾧ θεράπονη καλαξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων

Ramo impediti myricino, curvum currum

- 40 Cūm fregissent ad extremitatem temonis, ipsi quidem contenderunt
 Ad urbem, quod alii pavore-attoniti fugiebant :
 Ipse autem de curru juxta rotam devolutus est,
 Pronus in pulveribus in os : propè autem ipsum stetit
 Atreides Menelaus, tenens longam hastam :
 45 Adraustus verò deindè complexus supplex-orabat genua ;
 “ Vivum cape, Atrei fili, tuque dignum accipe liberationis-pretium :
 “ Multæ utique in divitis patris domo res-pretiosæ-reconditæ jacent,
 “ Æscque, aurumque, varioque-artificio-elaboratum ferrum :
 “ Ex quibus certè tibi largietur pater infinita dona liberationis-argæ.
 50 “ Si me vivum esse audiverit ad naves Achivorum.
 Sic dixit : huic autem animum in pectoribus flectebat ;
 Ac sanè ipsum mox erat veloces ad naves Achivorum,
 Daturus suo famulo deducendum : verum Agamemnon

Ver. 42. Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο]

Fertur equis, curruque hæret resupinus
 inani,

Lora tenens tamen ; huic cervixque co-
 mæque trahuntur

Per terram, & versâ pulvis infcribitur
 hastâ. Æn. I. 480.

Ver. 45. — λαβὼν ἐλλίσσειο γένων Ζώ-
 γρει, Ἀτρεὺς υἱέ, ζυ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.]
 Et genua amplectens effatur talia sup-
 plex : —

Te precor, hanc animam serves. —

Est domus alta ; jacent penitus defossa
 talenta

Celati argenti ; sunt auri pondera facti
 Infectique mihi. — Æn. X. 523.

Vocem, ἐλλίσσειο, restituit *Barnesius*. Alii
 scribunt, ἐλλίσσειο. Quod & ipsum ferri po-
 test ; eadem utique analogiâ, ac ἰσώρια.
 Vide supra ad 4, 4. Ἐλλίσσειο tamen rec-
 tius videtur ; non modò propter similia,
 ἱλλαεῖς, ἱλλιτάνιαι, ἀπολλέερες, quæ obser-
 vavit *Barnesius* ; sed maximè propter eandem
 ipsam vocem, ἐλλισάμην, *Odys.* λ'. 35 ; &
 ν', 273 ; ubi Exemplaria conveniunt.

Ver. 51. — ἱππιδι.] *Al.* ἔριτα.

Et jam jamque magis cunctantem flectere
 sermo

Cæperat. — Æn. XII. 940.

Ver. 53. Δάσειν δ' Ἀγαμέμνονι.] Ita restituit
Barnesius, ex MSS. & *Editt. Vatt.* Rectè, ut
 mihi quidem videtur. *Al.* τῷ θεράποντι.

Ver.

- Ἀντίος ἦλθε θένων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ἤνδα·
 55 ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ ζῶ κήδεαι αὐτως
 Ἀνδρῶν; ἣ ζοὶ ἄριστα πεποθήσαι κατὰ οἶκον,
 Πρὸς Τρώων· τῶν μήτις ὑπεκφυγοὶ αἰπὺν ὄλεθρον,
 Χειράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὄληιναι γαστέρι μήτηρ
 Κῆρον εὐνία φέροι, μηδ' ὅς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
 60 Ἰλίῳ ἐξαπολοίαιτ', ἀκήδεςοι καὶ ἄφαυτοι.
 ὧς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφεῖε φρένας ἥρας,
 Αἰσιμα παρειπῶν· ὁ δ' ἀπὸ ἔθεν ὥσατο χειρὶ
 Ἥρῳ· Ἀδρησον τὸν δὲ κρείων Ἀλαμέμνων
 Οὔτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνείραπέτ· Ἀτρείδης δὲ
 65 Λαῖξ ἐν γῆθεσι βᾶς ἐξέσπασε μέλινον ἔγχος.
 Νέστωρ δ' Ἀρτεΐοσιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὔσας·
 ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρης,
 Μήτις νῦν ἐνῶρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
 Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φόρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
 70 Ἀλλ' ἄνδρας κλείνωμεν· ἐπεὶ αἰ δὲ καὶ τὰ ἔκχλοι
 Νεκρὸς ἀμπεδίον (υλῆσθε τεθνηῶτας.

Obvius venit currens, & minaciter-clamans verba fecit;

- 55 "O mollis, O Menelae, cur nam verò tu sollicitus es ita de servandis
 "Hominibus? Certè tibi optimè res gesta est domi,
 "Per Troianos: Quorum nullus effugiat grave exitium,
 "Manusque nostras: ne quidem queat in sinu mater
 "Infantem existentem genit, ne is quidem effugiat: sed simul omnes
 60 "Ex Illo funditis percant, inhumati & prorsus dispersiti.
 Sic locutus immutavit fratris mentem heros,
 Recta admonens: ille autem à se depulit-manu
 Heroem Adrastum: hunc verò rex Agamemnon
 Vulneravit ad ille; ille verò resupinatus est: Atrides autem
 65 Pede pectoribus imposito extraxit fraxineam hastam.
 Nestor autem Argivos hortabatur, altum clamans;
 "O amici, heroës Danaï, famuli Martis,
 "Nè quis nunc exuviarum cupidus ponè
 "Maneat, ut plurima ferens ad naves redeat;
 70 "Sed viros interficiamus, postea verò & his otioſi
 "Corpora per campum spoliabitis mortua.

Ver. 55. — αὐτως] *Al. ἔπος.*

Ver. 62. Αἰσιμα παρειπῶν ὁ δ' ἀπὸ ἔθεν.]
Παρειπῶν, cùm sit vox composita, priorem
 producit eadem ratione, ac γὰρ, supra ver.
 38. Sed & vox, ἀπὸ, ultimam quâ ratione
 hic producat, vide supra ad 4, 51. Sunt
 tamén qui scribant, ἀπὸ ἔθεν.

Ver. 64. Οὔτα κατὰ λαπάρην] Vide su-
 pra ad 8, 525; & ad 4, 140. *Al. ἔτασι*
καλλαστάρην.

Ver. 70. — κλείνωμεν. — (υλῆσθε]

Pulcherrimè hinc Menes, & ad personam
 convenientissimè, seipsam etiam adhuc cum
 exhibet, qui praelio utique committendo,
 non item prædæ diripiendæ interest. Ut
 rectè *Expositus*: "Οὐα ὅπως δαυμασίης
 ἔλθων, τῷ μὲν καμῆντι (υλῆσθαι) ἔλ-
 τος θῆλαι, ὡς διλοὶ τὸ Κταινώμεν. — Τὸ δὲ κεί-
 ρος, ἴδιον ποιῶνται τῶν ἐρῶντων· ὁ γὰρ (υ-
 λῆσθαι) φασιν, ἀλλὰ (υλῆσθαι).

Ver. 71. — τεθνηῶτας.] Vide supra ad
 8, 818.

- Ὡς εἰπὼν, ὥτρυνε μένῃ καὶ θυμὸν ἐκάσθη.
 Ἔνθα κεν αὐτὲ Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
 Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείησι δαμνέμεναι,
 75 Εἰ μὴ ἄρ' Αἰνεία τε καὶ Ἑκτορι εἶπε παρὰσας
 Πριαμίδης ἔλενῃ, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστον.
 Αἰνεία τε, καὶ Ἑκτορ, ἐπεὶ πόνῃ ὑμμι μάλιστ'
 Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκακλῆσαι, ἔνεκ' ἄριστοι
 Πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐς, μάχεσθαί τε φρονέειν τε.
 80 Στῆτ' αὐτῷ, καὶ λαὸν ἐρυκάκερ πρὸ πυλάων,
 Πάντ' ἐποιοχόμενοι, πρὶν αὐτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
 Φεύγοντας πρῆσειν, δῆϊοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κε φάλαγγας ἐπορύνθηον ἀπάσας,
 Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὐθι μένουσαι,
 85 Καὶ μάλα τειρόμενοί περ ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
 Ἑκτορ, ἀτὰρ ζῷ πόλινδ' ἐμετέρχαιο, εἶπε δ' ἐπείγει
 Μητέρι ζῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγασα γεραιὰς
 Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκῶπιδος, ἐν πόλει ἄκρῃ,
 Οἴζασα κληῖδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,

Sic fatus, concitavit ardorem & animum uniuscujusque.

Ac tum sanè Trojani bellicosos ab Achivis

In Ilium se recepissent, prae ignavia sua domiti;

75 Nisi Aeneasque & Hectori dixisset adfians

Priamides Helenus, augurum longè præstantissimus;

"Aeneasque, & Hector, quoniam labor vobis maxime

"Trojanorum & Lyciorum incumbit, quia præstantissimi

"Omnem ad conatum estis, ad pugnandumque & ad consulendum;

80 "State estic, & copias continete ante portas,

"Quoquo versus discurrentes; prius quàm in complexu uxorum

"Fugientes cadant, hostibusque gaudium fiant.

"Ac postquam phalanges cohortati fueritis omnes,

"Nos quidem adversus Danaos pugnabimus hinc manentes,

85 "Quamvis valde pressi: necessitas enim urget:

"Hector, at tu urbem adi; dicitòque demum

"Matri tuæ & mæ; eaque congregans honoratas matronas

"In templum Minervæ oculos cæcis, in arce summâ,

"Apertis clavè valvis sacræ ædis,

Ver. 72. — ὥτρυνε μένῃ.] Vide suprâ ad 4, 451.

Ver. 76. Πριαμίδης.] Vide suprâ ad 4, 398.

Ibid. — ἔλενῃ ctenoplon.] Quæ ratione, ἔλενῃ, hic ultimam producas; item, πρὸς, ver. 64; & πρὶν, ver. 81; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 77. Αἰνεία τε καὶ Ἑκτορ.] Vide suprâ ad 4, 467; — ἐν τ' ἰσθμῷ ἱστῶμεν Ἑκτορὶ δὲ, Αἰνείας.

Ver. 78. — ἰσθμῷ ἱστῶμεν.] Vide suprâ ad 4, 309 & 314.

Vol. I.

Ver. 86. — μετέρχαιο.] Al. μεσολέχο.

Ver. 87. — ἡ δὲ ξυνάγασα γεραιὰς Νηὸν Ἀθηναίης.]

Ἀθηναίης.]

Necnon ad templum summaeque ad Palladis arces

Subvehitur magnâ matrum regina ca-

uturâ,

Dona ferens. — Αἰ. XI. 477.

Ver. 89. — θύρας ἱερῆς δόμοιο, Πύλον.]

— ad templum non æquæ Palladis

ibant,

— seplumque strebant. Αἰ. I. 483.

Ver.

- 90 Πέπλον, ὃς οἱ δοκέει χαριέστατος ἢ δὲ μάγιστος
 εἶναι ἐν μεγάροις, καὶ οἱ πολὺ φίλῳλος αὐτῇ,
 θεῖναι Ἀθηναίῃς ἐπὶ γυναισιν ἡνιόμοστο·
 καὶ οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βῆς ἐν νηῶ,
 ἥνις, ἡέσας, ἱερευσέμεν, αἶψ' ἐλεήσει·
- 95 Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα·
 Αἶκεν Τυδείδῃ υἱὸν ἀπόσχη Ἰλίου ἱρῆς,
 Ἄβριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστρω φέβοιο·
 Ὅν δ' ἔγωγ' κάρησον Ἀχαιῶν φηρὸς γενέσθαι·
 Οὐδ' Ἀχιλλεὺς ποθ' ὥδε γ' ἐδεΐδμεν, ὄρχαμου ἀνδρῶν,
- 100 Ὅν περ φασὶ θεῆς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην
 Μαίνεσθαι, εἴδε τίς οἱ δύναται μένῃ ἰσοφαρίζειν.
 Ὡς εἶπ' αὖ· Ἐκίωρ δ' ἔτι πασι νήϊω ἀπὶ βήσεν·
 Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων ζῶν τεύχεσιν ἄλλο χαμαῖζε·
 Πάλλαν δ' ὀξέα δέρας, κατὰ σφατὸν ἄχελο πάσῃ,
- 105 Ὅτρυνον μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνῆν.
 Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσαν Ἀχαιῶν.

- 90 "Peplum, quod sibi videtur elegantissimum & maximum
 "Esse in aedibus, & sibi longè charissimum ipsi,
 "Ponat Minervæ ad genua pulchræ-comas:
 "Et ei vocat se duodecim boves in templo
 "Annículas, jugum-non-passas, sacrificaturum, si miserata fuerit
 95 "Urbemque, & Trojanorum uxores, & infantes liberos;
 "Si utique Tydei filium averterit ab Ilío sacrâ,
 "Feroce[m] bellatorem, violentum artificem-fugandi-belles,
 "Quem sanè ego fortissimum Achivorum arbitror esse:
 "Nec Achillem quidem unquam sic timuimus, ducem virorum,
 100 "Quem aiunt è deâ natum esse: sed hic valdè
 "Furit, neque quisquam ei potest viribus par esse.
 "Sic dixit: Hector verò nequaquam fratri non-obsecutus est:
 "Statim verò de curia cum armis defiliit in terram;
 "Vibransque acutas hastas, per exercitum ibat quoque-versum,
 105 "Concilians ad pugnandum; suscitavitque prælium grave.
 "Illi itaque convulsæ sunt à fugâ, & adversi steterunt Achivis.

Ver. 91. — μεγάροις] *Al.* μαγέρον.

Ver. 92. — ἐπὶ γυναῖσιν.] *Ad* genua, vel,
in gremium, pro eo ut *Minerva* statua vel
Stantis erat, vel *Sedentis*.

Ver. 93. — ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα —,
 αἶψ' ἐλεήσει]

— siqua est Heleno prudentia vati, —

— primum præca numen edoce;

— dominamque potentem

Supplicibus superadonis. — *Es.* III. 433.

Ver. 99. Οὐδ' Ἀχιλλεὺς ποθ' ὥδε γ'] No-
 tandum quanto cum artificio & hinc & ubi-

que inferatur *Achilles*, ut Poëma unum sit
 capite ad calcem.

Ver. 103. — Ὅν τὰν ἄριστον ἄνδρα φηρὸς
 Vide suprâ ad γ', 29.

Ver. 105. Ὅτρυνον μαχέσασθαι.] *Vide*
 suprâ ad β', 431.

Ver. 106. Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, & ἐναντίοι
 ἔσαν]

Talibus accensî firmanur, & ignis
 densò.

Constat, — *Es.* IX. 98.

- Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λήξαν δὲ φόναις
 Φῶν δὲ τιν' ἀθανάτων ἐξ ἑρᾶν ἀστράειν.
 Τρωσὶν ἀλεξήσουσι καὶ ἐλθέμεν, αἷς ἐλέλιχθεν.
- 110 "Ἐκλυρ δὲ Τρᾶεςσιν ἐπέκλειο, μακρὸν αὖσας
 Τρᾶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλειοί τ' ἐπὶ κραι,
 Ἀνέρες ἐγὼ, φίλοι, μνήσασθε δὲ Θέριδ^α ἀλκῆς,
 "Οφρ' ἂν ἐγὼ βεῖω προτὶ Ἴλιον, ἡδὲ γέραςιν
 Εἶπω βελευτήσι, καὶ ἡμετέρης ἀλόχοισι.
- 115 Δαίμοσιν ἀρῆσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἐκατόμβας.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολ^{ος} "Ἐκλυρ.
 Ἀμφὶ δὲ μιν Ἐφυρὰ τύπῃ καὶ αὐχένα δέρμα κελαπὼς,
 Ἀηὺξ, ἣ πνυμάτῃ θέεν ἀσπίδ^{ος} ὀμφαλοέσσης.
 Γλαῦκος δ' Ἰππολόχοιο παῖς καὶ Τυδεΐ^{ος} υἱὸς
- 120 Ἔς μῆσον ἀμφοτέρων Συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
 Οἳ δ' ὅτε δὴ ἔχενον ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰούλης,
 Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Τίς δὲ Σύ ἐσσι, φέριγε, καλῶν ἡρώων
 Οὐ μὲν γὰρ ποτ' ὅπωπα μάχῃ ἐνὶ πύλαισι

Argivi autem pedem-retulerunt, desieruntque à cæde :
 Existimabant utique aliquem immortalium de cælo stellato
 Trojanis auxiliaturum descendisse, ad quædā ita conversi essent.

110 Hæctor autem Trojanos hortabatur, altum inclamans ;

" Trojanani animosi, & à longinquo-vocati socii,

" Viri estote, amici, revocate autem strenuam fortitudinem,

" Tantissem dum ego ivero ad Ilium, & cœnibus

" Dixerō consiliariis, & nostris uxoribus,

115 " Deos ut precentur, voveantque hecatombas.

Sic utique locutus, abiit expeditæ pugnam-ciens Hæctor ;

Circum autem ipsum malleolos pulsabat, & cervicem corium nigrum,

Ora, quæ extrema ambiebat scutum umbonem-habens.

Glæucus autem Hippolochi natus & Tydei filius

120 In medium utriusque aciei congredebantur, animis-prompti ad pugnandam.

Hi verò cum jam propè essent, se invicem invadentes,

Illum prior allocutus est pugnâ strenuus Diomedes ;

" Quisnam tu es, fortissime, mortalium hominum ?

" Non enim unquam vidi te pugnâ in gloriâ

Ver. 108. — ἀθανάτων.] Et rursum

ver. 128 & 140. Vide supra ad 4, 398.

Ibid. — ἑρᾶν ἀστράειν.]

— stellantis regia cæli.

Æn. VII. 210.

— cælum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI. 202.

Ver. 116. — κορυθαίολ^{ος}.] Vide supra ad

8, 816

Ver. 117 Ἀμφὶ δὲ μιν Ἐφυρὰ τύπῃ καὶ αὐχένα δέρμα κελαπὼς.] Hæctorem incedentem ita depingunt hi duo artifices, ut tanquam ob oculos ponant.

Ver. 120. — μεμαῶτε] Vide supra ad 8, 818.

Ver. 122. — βοὴν ἀγαθὴ.] Vide supra ad 8, 408.

Ver. 123. Τίς δὲ Σύ ἐσσι, φέριγε.] Longior hæc Glæuci & Diomedis collocutio, non medio est interstita prælio ; sed, ut rectè notavit Eustathius, τὸν ἄγριον αἰχματῆν "Ἐκλυρ τῆς μάχης ἀποσῆσαι—ὁ σποντήης, ἀνίστα τὸ τῷ σπώλμει ἀμαῖον, καὶ ἀναπαύει τὸν ἀσφατῆν.

Ver. 124. Οὐ μὲν γὰρ ποτ' ὅπωπα.] Disserunt inter se, ὅτι ποτ' εἶδον, & ὅτι ποτ' ἔβλεπον.

- 125 Τὸ πρὶν αἰτὰρ μὲν νῦντε πολὺ προβέβηκας ἀπ' αἴων
 Σὺ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔχῃς ἔμεινας.
 Δυσήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀνιόσων.
 Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' ἔραυν' εἰλήλεθας,
 Οὐκ ἂν ἔγνωε θεοῖσιν ἐπερανίοισι μαχοίμην.
- 130 Οὐδὲ γὰρ εὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκέρους
 Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπερανίοσιν ἔριζεν
 Ὃς πόθι μαινομένοιο Διώνυσοιο τιθήνας
 Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσσηϊὸν· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
 Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκέρου
- 135 Θεινόμεναι βραπλήγι· Διώνυσος δὲ φεβηθεὶς
 Δύσεθ' ἄλως κατὰ κῦμα· θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
 Δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλή.
 Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζῶντες,
 Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνος παῖς· εὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
- 140 Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
 Εἰ δέ τις ἐσσι βροτῶν, οἱ ἀέρρης καρπὸν ἔδωκιν,

- 125 " Antehac : atqui nunc longè antecessisti cunctos
 " Tuâ confidentiâ, quandoquidem meam longam hastam expectâsti.
 " Infelicium sanè filii meo robori occurrunt.
 " Sin aliquis immortalium de cælo venisti,
 " Non equidem ego cum diis cælestibus pugnâvero.
- 130 " Non enim, nè Dryantis quidem filius fortis Lycurgus,
 " Diu vixit, qui cum diis cælestibus contendebat :
 " Qui utique furentis Bacchi nutrices
 " Persequebatur per sacrum Nysseum : illæ verò simul omnes
 " Thyrsos humi projecerunt, ab-homicidâ Lycurgo
- 135 " Percussæ stimulo-boario ; Bacchus verò fugatus
 " Subiit maris undam ; Thetisque excepit sinu
 " Timentem : vehemens enim occupaverat tremor ob viri comminationem.
 " Huic quidem postea irati sunt dii tranquillè viventes,
 " Et ipsum cæcum fecit Saturni filius ; nec amplius diu
- 140 " Vixit : quoniam immortalibus exosus erat omnibus diis.
 " Quare nec ego equidem cum beatis diis velim pugnare.
 " Si verò quis es mortalium, qui telluris fructu vescuntur,

ἰσπαν. eodem modo atque apud Anglos, I
 never saw, & I have never seen : Quo-
 rum nempe prius ἀπρίως de præterito QUO-
 VIS spatio temporis rectè dici possit ; poste-
 rius non nisi διαρρηκτικῶς de tempore omni
 ad usque PRÆSENTIEM diem. Quare ap-
 tissimè hic coniunctum est ἰσπανα, cum se-
 quentibus προβέβηκας & εἰλήλεθας. Vide
 supra ad 4, 37.

Ver. 135. — βραπλήγι] βραπλήξ δὲ, βρά-

νήριον, ἢ πάλαιος βοῦς ἀναμεινός, ἢ μέγας
 γινόμενός ἀπὸ τραυματισμοῦ βύρσης. Εὐκλειδ.
 Ver. 139. — ἀρ' ἵτι δὴν] Vide supra ad
 4, 51.

Ver. 142. — οἱ ἀέρρης καρπὸν ἔδωκιν].
 Ἀερα, est, γῆ ἀεραμένη, terra culta :

— incultis præstare videmus
 Culta loca, & manibus meliores reddere
 factus. Lucan. lib. 1. 210.

Quem locum Lambinus ita edidit ;

— incultis

Ἄσπον ἴθ', ὥς πεν θᾶσπον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.

Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσήυδα φαιδιμῶ υἱός·

145 Τυδεΐδῃ μεγαθύμῃ, τίη γενεὴν ἐρεΐνεις;

Οἷη περ φύλλων γενεή, τοιήδε κ' ἀνδρῶν.

Φύλλα τὰ μὲν τ' ἀνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δὲ θ' ὕλη

Τηλεθόωσα φύει, ἔαρῳ δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·

Ὡς ἀνδρῶν γενεή, ἥ μὲν φύει, ἥ δ' ἀπολήγει.

150 Εἰ δ' ἐθέλεις κ' ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς

Ἡμετέρην γενεὴν, πολλοὶ δὲ μιν ἄνδρες ἴσασιν·

Ἐς πόλιν Ἐφύρῃ, μυχῶ Ἀργεῖο ἵπποβότοιο,

“Propius accede, ut ocyus mortis ad metas pervenias.

Hunc autem vicissim Hippolochi allocutus est illius filius;

145 “Tydide magnanime, cur genus meum pertontaris?

Qualis foliorum generatio, talis & hominum.

Folia alia quidem ventus humi fundit, alia verò sylva

Germinans producit; verisque succrescunt tempore:

Sic hominum generatio, hæc quidem nascitur, illa verò desinit.

150 “Si verò vis & hæc discere, ut bene cognoscas

Nostram stirpem, multi utique ipsam homines narrant;

Est urbs Ephrya, in recessu Argi equis-apri;

—incultis præstare videmus

Culta loca, & manibus meliores reddi
factus;

Atque ita omnino “*legendum, libris omni-
bus reclamantibus,*” contendit: “*quoniam
videmus factus manibus reddi, hoc est fieri,*

“*meliores;* reddere autem, quod est in omni-
bus libris, ferri non posse.” Absurdè ad-
modum. Neque enim verum est, neque id

ait Lucretius, terra factus (quod utique vo-
luit Vir doctus) hominum manibus meliores
“reddi;” sed terram ipsam manibus cultam,
factus suos “Reddere” meliores.

Ver. 156. Οἷη περ φύλλων γενεή.] Locum
hunc omni tempore & laudant Veteres &
imitati sunt. Simonides, in fragmentis;

“Εν δὲ τὸ κάλλιστον, Χῖος ἔστιν ἀνὴρ.”
Οἷη περ φύλλων γενεή, τοιήδε κ' ἀνδρῶν.”

Museus apud Clementem Alexandrinum, Strom.
VI;

“Ὡς δ' αὐτὸς κ' φύλλα φύει ζεῖδωρ· ἄμυρα·
ἄλλα μὲν ἐν μελίρρην ἀποφθίνει, ἄλλα δὲ
φύει.”

“Ὡς δὲ κ' ἀνδρῶν γενεή κ' φύλλον ἐλίσσει.

Quos quidem versus Homerus ipsum ex Mu-
seus antiquiore imitatum fuisse existimavit
Schæferus: Sed Scriptoris Homero recentioris fu-
isse, vel ex eo satis liquet, quod ἀποφθίνει
postultimam correptus: Vide suprā ad β', 43.

Pindarus, Pythior. Od. VIII. sub finem;

Ἐπάμειρος· τί δὲ τις; τί δ' ἄτις;

Ζεὺς ὅτις ἀνθρώποι.

Sophocles, in Ajax;

“Ὀρῶ γὰρ ἡμᾶς ὑδὲν ὕλας ἄλλο πλὴν
εἶδωλ' ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κεφὴν Κριάν.”

Ver. 125.

Euripides, apud Plutarchum de Consolatione;

Κύκλῳ γὰρ αὐτὸς κατ' ἐμὸς τε γῆς φυταῖς,
Θνητῶν τε γενεῇ· τοῖς μὲν αἰθέλαι βίῳ,
τῶν δὲ φθίνει τε κἀκθιζέσθαι πάλιν.

Aeschylus, in Agamemnon;

Ἄγε δὴ φύσιν ἀνδρῶν ἀμαυρόβιοι, φύλλων
γενεῇ προσέμοιο.

Ὀλισσόμεναι, πλάσματ' αὖ πάλιν, Κριεῖδ' αὖ
φύλ' ἀμεινῶν,

Ἀπτήναι, ἐφημέριοι, ταλαὶ βροτοί, ἀνέρες
ἐκκλονέμενοι.

Ver. 686.

[Quorum quidem versuum rhythmus qui auri-
bus accipere velit, eos ad sequentem normam
exigere oportebit;

Βροτῶν. Βροτῶν, Βροτῶν, Βροτῶν | Βροτῶν, Βροτῶν,
Βροτῶν.]

Ἄγε δὴ | φύσιν αὖν | ἀνδρῶν ἀμεινῶν | ἐκκλονέ-
μενοι | γενεῇ | προσέμοιο.]

Horatius denique, in Arte Poetica;

Ut filvæ foliis pronos mutantur in annos,

Prima cadunt: ————— Ver. 60.

Vel, ut emendavit Criticorum maximus,
Bentley;

Ut filvæ folia privos mutantur in annos,
Prima cadunt. —————

Ver. 147. — ὕλη] Vide suprā ad γ', 152.

Ver. 152. Ἐς πόλιν· Ἐφύρῃ]

Urbs antiqua fuit, ————— En. I. 16.

- Ἐυθαΐδης Σίσυφός ἐσκεν, ὃ κέρδις γένει' αἰνέσων,
 Σίσυφός Αἰολίδης· ὃ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν·
 155 Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικλεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην·
 Τῷ δὲ θεαὶ κάλλος τε καὶ ἡνόρεον ἔρασι νῆαν
 Ὡπασσάν· αὐτὰρ οἱ Προΐτης κάσι' ἐμύσατο θυμῷ.
 Ὃς ῥ' ἐκ δῆμυ ἔλασσεν, (ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
 Ἀρτείων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ Κῆπλῳ ἐδάμασσε.)
 160 Τῷ δὲ γυνὴ Προΐτης ἐπεμήνατο, δι' Ἀΐσια,
 Κρυπταδὴν φιλότῃ μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν ἔτι
 Πειθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
 Ἡ δὲ ψευσαμένη Προΐτον βασιλῆα προσηύδα·
 Τεθναίης, ὦ Προΐτ', ἡ κάκιστ' ἐβέλλεροφόντην,
 165 Ὃς μ' ἐβελεν φιλότῃ μιγήμεναι ἐκ ἐβέλῃσθ.
 Ὃς φάτο· τὸν δὲ ἀνακλῆα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε·
 Κτεῖναι μὲν ῥ' αἰέεινε, βεβάσασατο γὰρ τόγε θυμῷ,

- “ Ibi Sisyphus fuit, qui prudentissimus erat mortalium,
 “ Sisyphus Æolides; Is autem Glaucum genuit filium:
 155 “ Ac Glaucus genuit laudatissimum Bellerophonem:
 “ Huic autem dii pulchritudinemque & virtutem amabilem
 “ Præbuerunt: sed ei Prætos mala molitus est animus:
 “ Qui è civitate expulit: (quoniam Prætos multò potentissimus erat
 “ Argivorum: Jupiter enim ei illos sub sceptro subiderat.)
 160 “ Cum hoc utique uxor Præti furiosè cupierat, nobilis Αἰσία,
 “ Clandestino amore misceri; sed neutiquam
 “ Persuasit bonâ mente prædito prudenti Bellerophonti.
 “ Illa verò mentita, Præton regem sic allocuta est;
 “ Moriendum tibi scitus, ô Præte, vel interfice Bellerophontem,
 165 “ Qui mihi voluit Amore misceri volenti.
 “ Sic dixit; at regem ira occupavit, eò-quodd-talia audierat:
 “ Interficere quidem volebat, religioni enim habuit id in animo,

Ceterum quâ ratione vox, πόλις, hic ultimam producat; item αὐτὰρ, ver. 157; & γὰρ, ver. 159; vide suprâ ad 4, 51. Porro de longâ hâc oratione, vide suprâ ad ver. 123.

Ibid.—μυχῶ Ἀρτείων]

——— vasto submotu recessu.

Æn. VIII. 193.

Ver. 153.—κέρδις] Συναντάσθ, ὡς ὁ Γλαῦκος φησὶ. Μίσση δὲ λέξις ἐστὶ τὸ Κέρδις. Οὐ γὰρ ἐθέλει βλασφημεῖν ὁ Γλαῦκος τὸν φερόμενον, αλεπτίσιον ἀληθῶς εἶναι. Eustath.

Ver. 155.—ἀμύμονα] Insignem; non utique ad omnem virtutem, (vide ver. 200,) sed——κάλλος τε καὶ ἡνόρεον ἔρασι νῆαν. Item ad castitatem, ver. 161.

Ver. 166.—ἡνόρεον ἔρασι νῆαν] Virtutem in bello, non sævam & ferocientem, sed cum humanitate conjunctam.

Ver. 158. Ὃς ῥ'] Qui utique. Qui scilicet Vide suprâ ad 4, 858.

Ibid.—πολὺ φέρτερος] Prætos videlicet.

Ver. 160. Τῷ δὲ.] Ibid., τῷ δὲ, hoc in loco, non illud est, quod Romani dicunt, Huic autem; sed, Huic videlicet. Indicat enim, quam demum ob causam Bellerophontem expulerit Prætos.

Ibid.—δι' Ἀΐσια.] Εἰρωνική, inquit Scholiastes. At nihil opus. Διὸς enim dicitur quis, non ad probitatem dæmonis, sed ad pulchritudinem, nobilitatem, aut similitudinem.

Ver. 161.—ἀλλὰ τὸν ἔτι Πειθ' ἀγαθὰ φρονέοντα.] Τὰ μὲν αἰνέτα καὶ σωφροσύνη λέγονται παλαιότερα, τὰ ἔφ' ἡμῶν ἀποδίδασκεν καὶ λέγει δῆμυ,——ἀλλὰ τὸν ἔτι Πειθ' ἀγαθὰ φρονέοντα. Pivarch, in Constantino.

Ver. 163.—βεβάσασατο] Vide suprâ ad 4, 245.

Ver.

- Πέμπε δὲ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὄγε χίμαιρα λυγρή,
 Γράφας ἐν πίνακι πρὸς τῷ θυμοφθόρα πολλὰ.
 170 Δείξαι δ' ἠνάγει ὧ πεινθεῖν, ὅφρ' ἀπέλαλο.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' αἰμύμοι πομπῇ
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἔξε, Ξάνθου τε ῥέουσα,
 Προφρονέως μιν τίει ἀναξ Λυκίης εὐραίης.
 Ἐννήμερ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βῆς ἱέρευσεν.
 175 Ἄλλ' ὅτε δὲ δεκάτῃ ἐφάνη ῥοδοδάκτυλῳ ἠώς,
 Καὶ τότε μιν ἑρέεινε, καὶ ἤτεε χίμα ἰδεσθαι.
 Ὅ, τίς γὰρ οἱ γαμβροῦ παρὰ Προίτιο φέροισι.
 Αὐτὰρ ἐπαιδὴ χίμα κακὸν παρεδέξατο γαμβρῷ,
 Πρῶτον μὲν γὰρ Χίμαιραν αἰμαιμακέτην ἐκέλευσε
 180 Περφνέμεν· ἣ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, εἰδ' ἀνθρώπων,
 Πρόσθε λέων, ὅπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρά,
 Δεινὸν ἀποπνέεισα πυρὸς μὲν αἰθομένοιο.
 Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
 Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσοιο κυδαλίμοισι
 185 Καρτίσῃν δὴ τὴν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
 Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας αὐλιαινείρας.

« Misit autem ipsum in Lyciam, deditque is literas perniciosas,

« Scribens in tabellâ complicatâ exitalia multa;

170 « Offenderéque jussit suo socero, quo periret.

« Itaque ille abiit in Lyciam, deorum fausto ductu :

« Sed quandò jam ad Lyciam pervenisset, Xanthumque fluentem,

« Propenso-animo ipsum honoravit rex Lyciæ latæ.

« Nempe per-novem-dies eum hospitaliter-excepit, & novem boves sacrificavit.

175 « Verùm ut jam decima apparuit roseis-digitis auroa,

« Tum quidem ipsum interrogavit, & petiit literas videre,

« Quid utique sibi genero à Præto ferret.

« At postquam literas exitiales accepit generi,

« Primùm quidem Chimæram insuperabilem eum jussit

180 « Interficere : hæc utique erat divinum genus, non hominum,

« Antè leo, post autem draco, media verbè capra,

« Terribilem spirans ignis vim ardentis.

« Et hanc quidem interfecit, deorum sigils fretus.

« Secundò verbè, cum Solymis pugnavit inelytis :

185 « Acerrimam certè hanc pugnam dicebat se iniisse virorum.

« Tertiò verbè, interfecit Amazonas viragineas.

Ver. 168. — πόρεν δ' ὄγε.] Quàm non supervacaneum sit istud, ὄγε, vide suprâ ad γ', 409.

Ver. 175. — ῥοδοδάκτυλῳ ἠώς.] Vide suprâ ad α', 477.

Ver. 176. — μιν ἑρέεινε.] Quâ ratione

μιν, hic producat; similiterque, πάλιν, ver. 189; & μιν, ver. 194; itemque ultima vocis, δολιχῆρα, ver. 192; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 177. — Ὅ τίς γὰρ.] Quid scilicet. Vide suprâ ad α', 858.

S 4

Ver.

- Τῷ δ' ἄρ' ἀναρχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαν·
 Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστες,
 Εἴσε λόχον τοὶ δ' ὕτι πάλιν οἰκόνδε νέεσθ'.
- 190 Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόνης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ γίνωσκε θεῷ γόνον ἦδ' ἐόντα,
 Αὐτὸς μιν κατέρυκε, δίδε δ' ὄγε θυλατέρᾳ ἦν.
 Δῶκε δὲ οἱ τίμῃς βασιληΐδῃ ἥμισυ πάσης.
 Καὶ μὲν οἱ Λύκιοι τέμεν' ἄμεινον ἔσχον ἄλλων,
- 195 Καλὸν φυλαγῆς καὶ ἀρβύρης, ὄφρα νέμοιθ'.
 Ἦ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόνῃ,
 Ἰσανδρὸν τε, καὶ Ἱππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
 (Λαοδάμει' ἦ μὲν παρελέξατο μητιέ' αὖ Ζεὺς,
 Ἦ δ' ἔτεκε ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυζήν.)
- 200 Ἄλλ' ὅτε δὴ καμῖν' ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
 Ἦτοί ο' καππεδίον τὸ Ἀλκίον οἶ' ἀλάτῃ,

“ Huic autem redsunt callidam fraudem aliam struxit :

“ Delectis ex Lyciâ latâ viris fortissimis,

“ Collocavit infidias : ii verò nequaquam fursum domum redierunt ;

190 “ Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes,

“ Sed quandò jam cognorat hunc dei sobolem praeclaram esse,

“ Illic ipsum detinuit, deditque is filiam suam :

“ Dedit etiam ei honoris regii dimidium totius.

“ Quin & ei Lyciâ portionem agri dederunt separatam, præstantem cæteris,

195 “ Amenam, & vitiferam & arabilem, ut coleret.

“ Illa verò peperit tres liberos prudenti Bellerophonti,

“ Isandrumque & Hippolochum & Laodameam.

“ (Cum Laodameâ quidem concubuit providus Jupiter,

“ Hæcque peperit deo parem Sarpedona bellicosum.)

200 “ Sed quando jam & ipse [Bellerophon] exosus fuit omnibus diis,

“ Sanè is per campum Aleium solus errabat,

Ver. 188. Κρίνας] Vide suprâ ad 4, 309.

Ver. 191. — ὅτε δὴ γίνωσκε] Ex virtute scilicet & rebus gestis.

Ver. 192. — ὄγε.] Non Prætus, (ut absurdè Spondanus ad ver. 144,) sed Rex Lyciæ, Præti, socer. De syntaxi, vide suprâ ad γ', 409.

Ibid. — θυλατέρᾳ] Vide suprâ ad 4, 398.

Ver. 194. Καὶ μὲν ol.] Barnsius edidit, καὶ μὴν ol. Sed nihil opus.

Ver. 195. Καλὸν] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 197 & 203. Ἰσανδρὸν] A. Πίσσανδρον.

Ver. 198. — παρελέξατο.] Vide suprâ ad β', 515.

Ibid. — μητιέ' αὖ.] Vide suprâ ad 4, 175.

Ver. 199. — χαλκοκορυζήν.] Vide suprâ ad β', 1.

Ver. 200. — ὅτε δὴ καμῖν' ἀπήχθετο] “ Quæst” “ & ipse Bellerophon.” Cæterum ejus demum criminis pœnas lueret Bellerophon, id verò non meminit Glaucus, nè genus suum dedecoraret : Ut rectè annotavit Papias. Aristoteles citat hunc versum, αὐτὰρ ἐπὶ 3 ἔτ' —. Probl. XXX. 1.

Ver. 201. Ἦτοί ο' καππεδίον τὸ Ἀλκίον] Qui miser in campis moriens errabat Alei.

Ipse suum cor edens, hominum vestigia vitans. Cic. Tusc. Quæst. l. 3.

Τὸ Ἀλκίον, ἀπὸ γὰρ τὸ δοκοῖον, καὶ μὴ ἔχει λήϊα ; ὅχι· ἀλλ' ἐκ τούτου, ὅσον αὐτὸν ἐν αὐτῷ ἀλάτῃσι. Porphyry. Quæst. Homeric. 11. Digenes Laërtius similiter de Heracleo ; καὶ τίλει· μεταφρονήσας, καὶ ἐκπατήσας, ἐν τοῖς ἔργοις διατάττει, πᾶσις· ἐκτίμει· καὶ βοτάνης· ἐν οἷς

- Ὅν θυμὸν κατέδωκ, πάτον ἀνθρώπων αἰείνων.
 Ἴσανδρον δὲ οἱ υἱὸν Ἄρης, ἄτ' πολέμοιο,
 Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι.
 205 Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήν' Ἀρήμις ἔκτα.
 Ἴππάλοχ' δὲ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τῆς φημί γενέσθαι.
 Πέμπε δὲ μ' ἐς Τροίην, καὶ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον,
 Αἶεν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.
 Μῆδ' ἐγὼ πάτερων αἰσχυνέμεν' οἱ μέγ' ἄριστοι.
 210 Ἐν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ.
 Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵμα' εὐχομαι εἶναι.
 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
 Ἐλχ' μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πελυβοδείρῃ,
 Αὐτὰρ ὁ μελιχρίασι προσηύδα ποιμένα λαῶν.
 215 Ἥ ρά νύ μοι ξεῖν' παρ' αἰῶνός ἐστι παλαιός·
 Οἶνεὺς γὰρ πόσε δι' ἀμύμονα Βελλεροφόνῃην
 Ξεῖνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, εἴκοσιν ἤμωτ' ἐρύξας.
 Οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά.
 Οἶνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδω φοῖνικι φαεινόν,

“ Summ' animum exedens, vestigia hominum vitans.

“ Isandrum verò ejus filium Mars, infatigabilis belli,

“ Pugnantem adversus Solymos interfecit inclutos.

205 “ Hanc autem irata aureas-habenas-tractans Diana occidit.

“ Hippolochus verò me genuit, & ex hoc dico me natum esse;

“ Misit autem me ad Trojam, & mihi valde multa mandavit,

“ Ut semper fortissimè rem gererem, & superior virtutis essem aliis;

“ Neque genus potum dedecorarem; qui quàm fortissimè

210 “ Inque Ephyrâ extiterunt & in Lyciâ laud.

“ Hoc tibi ex generèque & sanguine gloriòr esse.

Sic dixit; lætatus autem est pugnâ strenuus Diomedes;

Hætam quidem defixit in terram almam,

Atque ipse blandis verbis allocutus est pastorum populorum;

215 “ Certè mihi hospes paternus es vetus:

“ Oeneus enim olim nobilis eximium Bellerophontem

“ Hospitio-excepit in ædibus, viginti dies retentum:

“ Hi autem & sibi mutuo dederunt xenia pulchra:

“ Oeneus quidem balteum dedit puniceo-colore fulgentem,

οἷα Ἡρακλῆς. Πᾶσι τῶν Ἀριστοτέλης, διὰ τί
 πάντες, ὅσοι περὶ τοὺς γένους ἀνθρώπων, ἢ
 κατὰ φιλοσοφίαν, ἢ πολιτικῶν, ἢ ποιητικῶν, ἢ
 τέχνας, φαίνονται μετὰ πολλοὺς ὄντες; — ὅσον
 λίγαι τῶν τε ἡρώων τὰ περὶ τὴν Ἡρακλῆα,
 — ἐν δὲ τὰ περὶ Αἰάντα καὶ Βελλεροφόντην.
 — καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν ἡρώων, ὁμοιοπα-
 θεῖς φαίνονται τούτοις. Problem. XXX. 1.

Ver. 205. Τὴν δὲ] Laodamíam.

Ver. 208. — [ἐπὶ χθονί] Vide supra ad
 β', 426.

Ver. 209. Μῆδ' ἐγὼ πάτερων αἰσχυνέμεν]
 — in antiquam virtutem animosque
 viriles

Et pater Æneas, & avunculus excitat
 Hector. Æn. III. 342.

Ver. 212. — βοὴν ἀγαθὴ] Vide supra ad
 β', 408.

Ver. 217. Ξεῖνισ' ἐνὶ] Vide supra ad 4, 140.

Ver. 218. — καλά.] Vide supra ad β',
 43.

Ver. 219. Οἶνός μιν ζωστῆρα δίδω.]

- 220 Βελλεροφόντης δὲ χρύσειον δέπας ἀμφιπέπαιλον
 Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν, ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
 Τύδεα δ' εἰ μέμνημαι· ἐπεὶ μ' ἔτι τυτθὸν εἶσα
 Κάλλῳ, ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
 Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνός φιλῶ. Ἀρτεῖ μέσσα
 225 Εἰμὶ· ὅθ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἴκωμαι.
 Ἐλχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὀμίλῃ.
 Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλειβοὶ τ' ἐπίκυροι,
 Κτείνειν, ὃν κε θεὸς γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κίχῃω.
 Πολλοὶ δ' αὖ σοι Ἀχαιοὶ, ἐναιρέμεν, ὃν κε δύνῃαι.
 230 Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείβομεν· ὄφρα καὶ οἶδε
 Γνώσιν, ὅτι ξεῖνοι πάριωτοί εὐχόμεθ' εἶναι.
 Ὡς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων αἰξάνετε,
 Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πρὶς ὤσασθαι.
 Ἐνθ' αὖτε Γλαυκῷ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
 235 Ὃς πρὸς Τυδεΐδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
 Χρῦσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι ἐννεαβόων.

- 220 " Bellerophontes autem aureum poculum duplex rotundum :
 " Et id ego reliqui, cum hic proficisceretur, in ædibus meis.
 " Tydeum verò non memini ; quoniam me adhuc parvulum existentem
 " Reliquit, quando ad Thebas perierunt copie Achivorum.
 " Quare nunc tibi quidem ego hospes amicus Argo in medio
 225 " Sum ; tu autem in Lyciâ, siquando Lyciorum ad gentem venero.
 " Hastis verò alter alterum prout vitemus & in turba :
 " Multi quidem enim mihi Trojani, inclytique socii,
 " Quorum occidam quemcunque deus obtulerit, & pedibus assequutus fuero :
 " Multique vicissim tibi Achivi, quorum interficias quemcunque possis :
 230 " Arma verò inter nos permutemus, ut & hi
 " Nörint, quòd hospites paternos prosternunt nos esse.
 Sic utique loquuti, de curribus desilientes,
 Manusque mutuo prehenderunt, & fidem dederunt.
 Tum verò Glauco Saturnius mentem ademit Jupiter,
 235 Qui cum Tydide Diomede arma permutavit,
 Aurea æncis, centum boves valentia novem boves valentibus.

Illi mihi insignem pharetram, Lyciasque sagittas

Discedens, chlamydemque auro dedit intertextam,

Frænaque bina meus quæ nunc habet aurea Pallas :

Ergo & quam petitis, juncta est mihi fœdese dextra. Æn. VIII. 166.

Ver. 220.— χρύσειον δέπας.] Pronuntiabatur χρυσῶν. Vide supra ad §, 268.

Ibid.— ἀμφιπέπαιλον] Vide supra ad §, 584.

Ver. 225.— ἐπε-μιν] Qui istud ἀπ' ομνί-
 smit, vel aliâ voculâ mutaverit ; is seminum

sentiet, quàm non sit ad sententiam super-
 vacaneum. Vide supra ad §, 56 ; & §, 158 ; & §, 258.

Ver. 231.— ὅτ' ἐν] Vide supra ad §, 537.

Ver. 234.— φρένας ἐξέλετο Ζεὺς.] Ὁ
 ἱεὺν, ἑξαίρετας ἱποδύσαν, ὅς τῷ Πορφυρίῳ ἐπὶ
 διὰ τὸ ταυαύτων φιλοδουλίαν ἐνδιέσθαι, ἡ μὲν
 γλῶσσο χρύσεα θάλασσαν περὶ τὴν τῷ ξένῳ ἀφίσταται.—
 Ἐν δὲ ταῖς ἐξῆς, τὰς φρένας ἐξέλετο Ζεὺς, φε-
 ρνῶς ἐπὶ ἀφροσύνης αἰτῆται. Enstath. Vide
 infra §, 470 ; & τ', 137.

Ver. 236.— ἱπποῖσι χαλκείων, ἑκατόμβοι
 ἑννεαβόων.] Falcibus Ussini, ad Virgil. Æn.
 III. 549, utriusque ex Homero & Virgilio
 ἀπὸ τῶν

- Ἐλθὼν δ' αἷς Ἑκαίης τε πύλας κ' ὀφηὸν ἵππων
 Ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων αἰλοχοὶ θεοὶ, ἡδὲ θυγαῖρες,
 Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτας τε, ἕτας τε,
 240 Καὶ πόσας· ὁ δ' ἔπειθε θεοῖς εὐχεσθαι ἀνταγὰς.
 Πάσας ἐξείης· πολλῇσι δὲ κῆδ' ἐφῆπτο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλεῖ ἵκανε,
 Εἰς ἧς αἰθέσσης τετυγμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεσοῖο λίθοιο,
 245 Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε παῖδες
 Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῆς αἰλόχοισι·
 Κεράων δ' ἐτέρωθεν ἐναντίοι· ἐνδοθεν αὐλῆς
 Δώδεκ' ἔσαν τέγχοι θάλαμοι ξεσοῖο λίθοιο,
 Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε γαμβροὶ
 250 Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίης αἰλόχοισιν·
 Ἐνθα οἱ ἠπιόδωρ· ἐναντίῃ ἦλθε μήτηρ,

Hector autem ut ad Scædæque portas & fagum pervenit,
 Circa utique eipsum Trojanorum uxores currebant & filia,
 Percontantes de filiisque, fratribusque, amicisque,
 240 Et maritis; ille verò deinceps diis supplicare iussit
 Omnes ordine: multis autem mala perpendebant.
 Sed quando jam ad Priami domum perpulchram pervenisset,
 Fabrefactis porticibus extractam; nempe in eâ
 Quinquaginta inerant thalami ex polito lapide

- 245 Propè se invicem ædificati; ubi filii
 Cubabant Priami, apud legitimas uxores.
 Filiarum autem è regione oppositi intra atrium
 Duodecim erant sub tecto thalami ex polito lapide,
 Propè se invicem ædificati; ubi generi

- 250 Cubabant Priami, apud pudicas uxores;
 Ibi ei mitis obvia venit mater,

affert, quorum membra bina in *Somni* istum
confusilem exeat, quem in linguis recentio-
 ribus *Erythrum* vulgò appellare solent:

Ἐκ μὲν Κρητῶν γέν'· εὐχομαι εὐρύαν.
 Ὀδυσ. ε', 199.

Ἄρυστα χαλασίαν, ἱατέρμεια διακόσια.
Iliad. ζ', 236.

Cornua velatarum obvertimus antennarum.
Æn. III. 349.

Verùm in primum horum exemplorum poste-
 rioribus duobus, à scopo aberravit vir erudi-
 tus. Neque enim *ασίων* & *βόλων* simi-
 lem istum sonum in diphthongis dissimilibus
 efficiant; neque, in ultimo versu, sibi om-
 ninò respondeat, in membri utriusque exi-
 te, *ασίων* & *ασίων*; sed *λα-
 τῶν* & *λατῶν*, quorum utique sonus est
 dissimilimus:

Ἐρμῆος ἀλφειῶν· ἀλφειῶν ἀλφειῶν.

Porro, valdè poeriliter ad hunc versum *Ho-
 meri* annotat Scholiastes; Κεφάλαιον δὲ ὑπὲρ
 τῷ μίτρῳ εἰπεῖν, διακόσιον: Quasi verò non
 facillimè, si id postulasset sententia, dicere
 potuisset,

Χρόσια χαλασίαν, ἱατέρμεια διακόσια·
 Quà de licentiâ, (quæ & rursum *ver.* 240.
 in voce *πίστιας*, occurrit;) vide suprà ad α',
 51.

Ver. 237. — φερὸν] *Al.* πύλας.

Ver. 244. Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι.]

Quinquaginta illi thalami, spes tanta ne-
 potum,

Barbarico posses aure spoliisque superbi.
Æn. II. 503.

Ver. 245 & 249. Πλησίοι] *Al.* πλησίον.

Ver. 248. — τίγχι] *ἱατέρμει* *Schol.*

Ver. 251. — ἦλθε] *ἦλθε* *Schol.* Vide suprà ad γ',
 205,

Ver.

- Λαοδίην ἐσάγχεσα, θυγατρὶν εἶδ' ἀρίστην,
 "Εν τ' ἄρα οἱ φῦ χεῖρὶ, ἔπ' τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε
 Τέκνον, τίπτε λυγρὸν πόλεμον θρασὺν εἰλήλευθας;
 255 "Ἡ μάλα δὴ τείρουσι θυσάνυμοι υἱες Ἀχαιῶν
 Μαρνάμενοι περὶ ἄστυ· Ἷδ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
 Ἐλθόντ', ἐξ ἄκρης πόλι'· Διὶ χεῖρας ἀνασχεῖν.
 Ἀλλὰ μὲν, ὄφρα κέ τοι μελιηδεά οἶνον ἐνεῖκω,
 ὧς (πείσῃς Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
 260 Πρῶτον· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσεται, αἱ κε πῶνθ' ἔσθαι
 Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μέν' ἄν' ἄν' αἶξαι,
 ὧς τύνῃ κέκμηκας, ἀμύνων ροῖσιν ἔτῃσι.
 Τὴν δ' ἡμέριζετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολ'· "Ἐκίωρ
 Μὴ μοι οἶνου ἄειρε μελίφρονα, πόντια μήτηρ,
 265 Μὴ μ' ἀποφειώσῃς, μένε' δ' αἰκῆς τε λάθωμαι.
 Κερσεὶ δ' ἀνίπλοισιν Διὶ λείβειν αἶθοπα οἶνον

Ad Laodiceam iens, filiarum formā præstantissimam;
 Inque ejus hæsit manu, verbique fecit, & compellavit;

- "Fili, cur relicto prælio aspero venisti?
 255 "Certè valde jam premunt detestandī filii Achivorum,
 Pugnantes circa urbem: te autem, *credo*, huc animus impulit
 "Profectum, ex summā arce Jovi manus attollere.
 "Sed mane, donec tibi dulce vinum attulero,
 "Ut libes Jovi patri & cæteris immortalibus
 260 "Primum; deinde & ipse reficiaris, si biberis:
 "Viro utique defatigato robur valde vinum auget,
 "Sicut tu defatigatus es, pugnans pro tuis civibus.
 Huic autem respondit deinde ingens pugnam-expeditē cicens Hector;
 "Nè mihi vinum afferas mellitum, veneranda mater,
 265 "Nè me enerves, roboris autem viriumque obliviscar.
 "Manibus autem illotis Jovi libare nigrum vinum

Ver. 252. Λαοδίην ἐσάγχεσα.] Εἰς Λαοδί-
 ας ἐλάμειν ἐσάγχεσα· πρὸς Λαοδίην πορευο-
 μεν· Schol. Similiter Porphyrius: Τὸ ἐσά-
 γχεσα, καὶ ἴσιν παρὰ τὸ συνθεῖς, εἰς ἐσάγχεσα.
 — ὧς γὰρ, "ἐξ ἀσχυρῆς;" ἐκ κορυθαίολης
 τῷ πατρὶ — ἡμῶς τῷ, "ἐσάγχεσα," κί-
 χηται. Quæst. Homeric. 17. Item Eusebius
 εἰς τὴν [Λαοδίην] ἢ Ἐλθέει ἀπύσσα, ἐντυχά-
 νει τῷ Ἑκτορι· "Ἐνταῦθα δὲ λέγεται τὸ
 "ἐσάγχειν," ὅτι τῷ "ἐσάγχειν" ἢ "ἐπ' αὐ-
 τῷ."

Ver. 254 & 265. εἰλήλευθας; — κέ-
 κμηκας.] Vide supra ad 4, 37.

Ver. 255. "Ἡ μάλα δὴ τείρουσι — περὶ
 ἄστυ· (Ἷδ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν.) Sunt qui hæc
 ita accipiunt, ut sit interrogatio, *An valde
 jam?* &c.? Nec quidem id male. Ego tamen
 quæ πῶς ἔσθαι accipiam, faciunt tum parti-
 culæ itaq; μάλα δὴ tum id quod postea oce-

currit, *ver.* 386. — ὅτι κ' ἀσχυρῆς
 Τρέσας, μέγα δὲ κέραι· εἶπαι Ἀχαιῶν.

Ver. 259. — ἀθανάτοισι.] Vide supra
 ad 4, 398.

Ver. 261. — κεκμηῶτι.] Quæ analogiā
 ex τεινῶντι, sit τεινῶντι, τεινῶντι, & inde,
 linguā Ionicā, τεινῶντι & τεινῶντι; eadem
 analogiā sit κεκμηῶντι, κεκμηῶντι; κεκμηῶντι,
 inde κεκμηῶντι. Vide supra ad 4, 318.

Ver. 263. — κορυθαίολ'.] Vide supra ad
 4, 316.

Ver. 264. — πόντια μήτηρ.] Scholiastes
 & Eusebius in Commentario; πόντιον μήτηρ.

Ver. 266. — ἀνίπλοισιν.] Ἀπὸ ἀνίπλοισιν
 Quod perinde est. Vide ad 4, 51.

Me bello è tanto digressum & cæde recens
 Attrectare nescas, donec me flumine vivo

Abluero — *Æs.* II. 719.
 Ibid. — ἀνίπλοισιν.] Vide supra ad 4, 51.

- Ἀζομαι· εἶδε πῃ ἐς κελαινέφει Κρονίων
 Αἰμάει· καὶ λύθρων πεπαλασμένον εὐχετάσθαι.
 Ἀλλὰ (ὅ· μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγγελεῖς·
 270 Ἔρχεο (ὅν θυέσσιν, ἀολίσσασα γεραιάς·
 Πεπλον δ', ὅς τις τοι χαρίεσται· ἡδὲ μέγισ·
 Ἔσιν ἐνὶ μεγάρῳ, καὶ τοι πολὺ φίλῃται· αὐτῇ,
 Τὸν θεὸς Ἀθηναίης ἐπὶ γένεσιν ἡυκόμοιο,
 Καὶ οἱ ὑποσχέσθαι δυσκαίδεα βῆς ἐνὶ νηῷ,
 275 Ἦνις, ἡκίεας, ἱερευσέμεν, αἶψ' ἐλέησῃ
 Ἄσυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα·
 Αἶκεν Τυδεῖ· υἱὸν ἀπόσχη· Ἰλίου ἱρῆς,
 Ἄβριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήσωρα φόβοιο.
 Ἀλλὰ (ὅ· μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγγελεῖς·
 280 Ἔρχε· ἐγὼ δὲ Πάριν μελελεύσομαι, ὅφρα καλέσσω,
 Αἶψ' ἐβέλῃς· εἰπὼν· ἀκνέμεν· ὥς κεν οἱ αὐθι
 Γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
 Τρώσιν τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παῖσιν.
 Εἰ κείνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' αἶδος εἶσω,
 285 Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπε· οἷζός ἐκλελαθέσθαι.

“ Vereor: nec ullo-modo fas est nubes-atras cogenti Saturnio

“ Sanguine & tabo inquinatum vota facere.

“ Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatrix

270 “ Vade cum suffimentis, congregatis honoratis matronis:

“ Peplum autem, quod tibi elegantissimum & maximum

“ Est in domo, & tibi longè charissimum ipsi,

“ Hoc pone Minervæ ad genua pulchræ-comas,

“ Et ei vove te duodecim boves in templo

275 “ Anniculas, jugum-non-passas, sacrificaturam; si miserata fuerit

“ Urbemque, & Trojanorum uxores, & infantes liberos:

“ Si Tydei πεπλὸν filium averterit ab Ilio sacrâ,

“ Ferocem bellatorem, violentum artificem-fugandi-bovis.

“ Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatrix

280 “ Vade: ego autem Paridem adibo, ut vocem,

“ Si velit dicentem audire: utinam ei illic

“ Terra dehiscat: magnum enim ipsum Olympus nutritiv detrimentum

“ Trojanisque, & Priamo magnanimo, ejusque filiis.

“ Si illum utique viderem descendentem in orcum,

285 “ Existimârim equidem animum meum ingratis ærumnæ obliturum.

Ver. 267. — Κρονίων.] Vide suprâ ad 4, 337.

Ver. 269 & 279. — ἀγγελεῖς.] Vide suprâ ad 8, 128.

Ver. 270. — ἀολίσσασα.] Ita restituit Barnabæ. Rectè, ut opinor. Vide ad ver. 287; & suprâ ad 4, 140. Ἄλ· ἀολίσσασα.

Ver. 273. — ἐπὶ γένεσιν.] Vide suprâ ad ver. 92.

Ver. 285. Φαίην κεν.] Non vacat istud, κεν· “ Existimârim equidem;” “ Crediderim uti-
 “ que.” Fortè tamen rectius ad εὐφροσύνην
 legas, (quod in editionem Barnesianam casu
 videtur irrepsisse,) φαίης κε φρίν, quàm
 φαίης κεν φρίν. Sed hoc, levioris est mo-
 menti. Porro, pessimè hunc locum inter-
 pretatur Scholiastes, ὑπολάβομαι ἀν’ αὐτὸν
 “ λαίψην” ἔξω πάσης ταλαιπωρίας εἶμαι.
 Verbum

- “Ὡς ἔφαθ’ ἣ δὲ μολῦσα πρὸτὶ μάγῃ, ἀμφιπόλοισι
 Κέκλετο· καὶ δ’ αὖρ ἀέλλισσαν κατὰ ἄστρ’ ἔγχευε γαλακτός.
 Αὐτὴ δ’ ἐς θάλαμον καλεσθεῖσα πηκύνει,
 “Εὐθ’ ἴσαν οἱ πτόλοι παρποίκιοι, ἔρτα γυναικῶν
 290 Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρ’ ὀφειδὴς
 “Ἦγαγε Σιδονίην, ἐπιπλὺς εὐρέα πόντον,
 Τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένη περ ἀνέγαγεν εὐπατέρειαν.
 Τῶν ἐν αἰεραμένη Ἑκάβῃ φέρε δῶρον Ἀθῆναι,
 “Ὅς κάλλισ’ ἐν ποικίλμασιν, ἡδὲ μέγισ’
 295 Ἀσπὴρ δ’ ὡς ἀπέλαμπεν· ἐκείῳ δὲ νείαί’ ἄλλαν.
 Βῆ δ’ ἰάναι, πολλὰ δὲ μάεσσεν ὅλη γαλακτί.
 Αἰ δ’ ὅτε νηὸν ἴκωντο Ἀθῆνας, ἐν πύλαις ἄκρῃ,
 Τῇσι θύραις ὤϊξε Θεανὴ καλλιπάρη,
 Κισσηΐς, ἄλοχ’ Ἀντήνορ’ ἱπποδάμοιο·

Sic dixit; hæc verò profecta ad mædæacillia
 Mandata dedit: & illæ congregarunt per urbem matronas-honoratas,
 Ipsæ autem in nephestorium descendit odoribus-fragrans,
 Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, opera mulierum
 290 Sidoniarum, quas ipse Alexander divinâ-formâ-præditus
 Abduxerat à Sidone, navigando-permensus latum pontum.
 Eâ viâ, quâ Helenam adduxit magni-patris-natam.
 Horum unum accipiens Hecuba, tulit donum Minervæ,
 Quod pulcherrimum erat ornatu-verficolori, & maximum;
 295 Velutque stella resplendebat: jacebat autem ultimum omnium.
 Perrexit itaque ire, multæque propere-sequebantur matronæ-honoratæ.
 Illæ verò cum ad templum pervenissent Minervæ, in arce summâ;
 Eis fores aperuit Theano pulchra-genas,
 Cisseis, uxor Antenoris equitum-domitoris:

Verum paulo infra, rectius; τὴν “Ἐρην”
 φέρει τῆς ἀτίκτου ἐξ’ οὐκ ἐπιταλίσθαι.
 Ibid.—ἀτίκτου] *Al.* ἔτι σὺ. Minus
 rectè.

Ver. 286.—ποικίλμασιν] Quâ ratione,
 ποικίλ, hîc ultimam producat; item Κισσηΐς,
 & ἄλοχ’, *ver.* 299; & Αἰ, *ver.* 318;
 Vide suprâ ad α, 51.

Ver. 287.—ἀέλλισσαν] Itâ rectè ressi-
 tuit *Barnesius*, ex *Eustathio* & *MS.* Vide
 suprâ ad α, 140. *Al.* ἀέλλισσαν.

Ver. 288.—καλεσθεῖσα.] *Al.* καλεσθῆναι.
 Vide suprâ ad β, 35; & ad ι, 109.

Ver. 290.—Θεανῆς.] Non ad virtutem,
 sed ad formam

Ver. 291.—Σιδονίῃν.] Hâc de re, vide
Herodotum, lib. II. §. 116; ubi hos versus
 recitat.

Ver. 299. Κισσηΐς.] *Virgilius* aliter ac *Ho-*
merus, (vide *ω*, 718,) non *Theano*, sed *He-*
cuba appellatur *Cisseis*. *Æn.* X. 702;

—Paradisque Mimanta
 Æqualem comitemque; unâ quem nocte
 Theano

In lucem genitori Amyco dedit, & hæc
 prægnans
 Cisseis regina Parin creat: Urbe paternâ
 Occubat; ignarum Laurens habet orâ Mi-
 manta.

Quorum quidem versuum quum sententia
 planè nulla sit; neque enim omnino qui-
 quam est, quòd, ex linguæ Romanæ consue-
 tudine, istud “*ocubai*” referri possit; con-
 jecturâ pulcherrimâ & certissimâ, (ad *Hom.*
Epad. V. 28.) ita emendavit *Bentleius*:

—unâ quem nocte Theano
 In lucem, genitore Amyco, dedit; & hæc
 prægnans,
 Cisseis regina Parin. Patrâ urbe paternâ
 Occubat; ignarum Laurens habet orâ Mi-
 manta.

- 300 Τῆς γὰρ Τρώες ἴθηναν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
Αἱ δ' ὀλολυγὴ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνίσχον·
Ἡ δ' ἄρα πεπλον ἐλῆσα θεὰ καλλιπάρη,
Θῆκεσ' Ἀθηναίης ἐπὶ γένεσιν ὑπὸ μοῖοι
Εὐχαμένη δ' ἤρατο Διὸς κέρη μεγάλοιο.
- 305 Πότνι Ἀθηναίη, ἐρυσίπλοι, δια δαΐων,
Ἄξον δὲ εἶχ' Διομήδεϊ, ἥδ' ἐκ αὐτὸν
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαίων προπαύρωθε πυλάων·
Ὅφρα τοι αὐτίκα νῦν δυσκαῖδεα βῆς ἐνὶ νηῖ
Ἦνις, ἠέεσας, ἱερύσομεν, αἶψ' ἐλεήσῃς
- 310 Ἄσυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχευς, καὶ νῆπιαι τέκνα.
Ὡς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνέκνε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὡς αἱ μὲν ῥ' εὐχολοῖο Διὸς κέρη μεγάλοιο·
Ἐκτὼς δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βαβῆκει

- 300 Illam enim Troiani fecerant Minervæ sacerdotem.
Illæ verò voce sublatâ omnes ad Minervam manus sustulerunt ;
At pepulum acceptum Theano pulchra-genæ,
Posuit Minervæ ad genua comas-pulchræ ;
Vovensque precabatur Jovis filiam magnâ ;
- 305 " Venerandæ Minervæ, custos-urbis, excellentissima dearam,
" Frange jam hastam Diomedis, atque ipsum
" Pronum esse cadere Sciam ante portas :
" Ut tibi statim nunc duodecim boves in templo
" Anniculas, jugum-nondum-passas, sacrificemus ; si audieris factus
- 310 " Urbemque, & Trojanorum uxores, & infantes liberos,
Sic dixit vovens ; abnuvit autem Pallas Minerva.
Its illæ quidem vota faciebant Jovis filie magnæ :
Hecior verò ad ades Alexandri ivit

Ver. 301. Αἱ δ' ὀλολυγὴ πᾶσαι]
Interea ad templum non sequæ Palladis
ibant

Crinibus Iliades passis, pepulumque fere-
bant

Suppliciter tristes, & tunc pectora pal-
mis. Æn. I. 483.

Hec non ad templum summasque ad Pall-
adis arces

Subvenit magnâ matrum regina ca-
terâ,

Donna ferens ;

Duodecim matres, & templum tunc va-
porant ;

Hæmællæ, ito fundunt de limine voces.
Æn. XI. 477.

Ver. 303. ——— ἡνίοχας διὰ γένεσιν]
Vide suprâ ad ver. 92.

Ver. 305. τίτνι Ἀθηναίη]

Armipotens belli præses, Britonia virgo,
Franga manu telum Phrygii prædonis, &
ipsum

Pronum sternæ solo, potitque effunde sub
altis. Æn. XI. 483.

Ver. 306. Ἄξον δὲ]. Quam non superca-
canea sit ista particula, δὲ ; vide suprâ ad 8,
158. Habet utique hoc in loco eam sordē
viti, ac quod Latine direxis ; " Frange,
" quæsumus."

Ver. 311. ——— ἀνέκνε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.]
Diva, solus fixos oculos averſa tenebat.

Æn. I. 486.

Ver. 312. ——— αἱ μὲν ῥ'] Similiter, ver.
314. Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτῆς. Vide suprâ ad 6,
858.

Ver. 313. ——— βαβῆκει.] Vide suprâ ad 8,
492.

Ver.

- Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτὸς ἔτευξε (ὑν ἀνδράσιν, οἳ τὸτ' ἄριστοι.
 315 Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐμβάλας, τέκτονες ἄνδρες,
 Οἳ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλὴν,
 Ἐργυθὶ τε Πριάμοιο καὶ Ἐκτοροῦ, ἐν πόλει ἄκρῃ.
 Ἐνθ' Ἐκτωρ εἰσῆλθε Διὶ φίλος· ἐν δ' ἄρα χεῖρὶ
 Ἐλχος ἔχ' ὑνδεκάπηχυν· πάροιθε δὲ λάμπειο θυρὸς
 320 Αἰχμὴ χαλκείῃ, περὶ δὲ χρύσεῳ θύε πόρκης.
 Τὸν δ' εὖρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἔποινα,
 Ἀσπίδα, καὶ θώρηκα, καὶ αἰκὺλα τόξ' αἰφύωντα·
 Ἀρτεῖν δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῳῇσι γυναιξίν
 Ἦσο, καὶ ἀμφιπολοῖσι περικλυτὰ ἔρρα κέλευε.
 325 Τὸν δ' Ἐκτωρ νεῖκεσσαν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν
 Δαιμόνι, ὃ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἐνθεο θυμῷ
 Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπὺ τε τεῖχος,

Pulchras, quas ipse edificarat cum viris, qui tunc peritissimi :

- 315 Erant in Troja glebosā, architecti viri ;
 Qui ei fecerunt thalamum, & tectum, & atrium,
 Prope adus Priami & Hectoris, in arce summa.
 Illuc Hector intravit Jovi charus ; inque manu
 Hastam tenebat undecim-cubitorum : præmicabat verò hastæ
 320 Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus.
 Illum autem invenit in thalamo perpulchra arma curantem,
 Clypeum, & thoracem, & curvos arcus tractantem :
 Argiva autem Helena inter famulas mulieres
 Sedebat, & ancillis insignia opera imperabat.
 325 Eum verò Hector objurgavit conspicatus, probrosis verbis ;
 “ Bone vir, non sanè decorè indignationem istam concepsisti animo :
 “ Copiæ quidem pereunt circa urbem, altaque moenia,

Ver. 314 Καλὰ.] Vide suprâ ad B, 43.

Ibid. — Τετυχῆ.] Itâ Eustathius, & Recentiores, θτευχῆ. Minus rectè, ut opinor. Non enim edificari hæc edes ait Poëta, sed edificatas esse. Neque deinceps, ver. 316, οἳ οἱ ἐποίησαν, dixit ; sed, οἳ τὴν ἐποίησαν θάλαμον.

Ver. 319 Ἐλχος ἔχ' ὑνδεκάπηχυν.] Recentiores, Ἐλχος ἔχον ὑνδεκάπηχυν. Sed Barnesus lectionem Eustathianam restituit. Οἳ μὲν, ἀσυναιδέως γράφουσιν, νοῦσι ὑνδεκάπηχυν τὸ ἔλχος· ἔλχος· οἳ δὲ, μὲντα συναιδέως λέγουσιν ὑνδεκάπηχυν ὃ ἔχ' ἀρσενικός οἱ παλαιοὶ, λέγουσιν ὃ ἐστὶ τὸ ναύμαχον διπλάσιον τέτυχ, ὡς ἐν δύο (συμμετρεῖν, ὅπου “ δύο ἔχ' αἰκασί· “ πηχυν” λέγει ὁ Ποιητής, Eustath.

Ver. 320 — χρυσοῖσιν.] Pronuntiabatur χρυσεῖς ; quomodd. & scribi postea ceptum est. Vide suprâ ad B, 268.

Ver. 323 — μετ' ἄρα δμῳῇσι.] Similiter, ver. 318, ἐν δ' ἄρα χεῖρὶ. Neque opinò in his locis supervacuum est istud, ἄρα.

Nam eam ferè vim habet, ac si latine dixeris, “ ut per eas,” vel, “ ut saluta eas.”

Ver. 326. Δαιμόνι.] Vide suprâ ad B, 190.

Ibid. — καλὰ.] Vide suprâ ad B, 43.

Ibid. — χόλον τόνδ' ἐνθεο θυμῷ.] Ὅμοιον, ἡνέμεν· τὸς Τρώας ἀγαναττεῖν ἐπὶ (B. Nichol. Οὗτοι ἀρτυμένους δι' αὐτῶς ἐκείνων, ὅτε καλῶν ἀπολομένων, ἀλλὰ ἔσπερος εὐσχημονας ἀμωσγῆτος (Cynatopis, ἢ τῆς χεῖρος) αἰτίας ἀφιστάμενος, αὐτῶν ἰδόντας μάλιστα ὡς ὁ Ἐκτωρ, “ Δαιμόνι, ὃ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἐνθεο θυμῷ,” ὅπου τὸν ἀδελφόν, ὅς ἐν ἀποδράσιν ὑπὸ ἰσχυρῶς ὤσαν, ἀλλ' ὅρῳ τὸν ἐν τῆς μάχης διαχέουσιν αὐτῶν. Πρωτεύς· δὲ Δαίμ. ὃ Δαίμ. ἐφ' ἐρμ. sub finem.

Ver. 327. Λαοὶ μὲν φθινύθουσι.]

Vidimus — — — — — [at funera fusi

Ibid. — φθινύθουσι.] De hujus vocis prodiciâ, vide suprâ ad B, 43.

Ver.

- Μαρναίμενοι· ἴσθ' ὅτι εἵνεκ' αὐτῆς τε, πτόλεμός τε,
 "Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηκε· Ἰὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλω,
 330 Εἴ τινα παρὰ μεθιέντα ἰδοὺς σὺφερῶ πολέμοιο·
 "Ἄλλ' ἄνδρα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δῆϊοιο θέρηται·
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος Θεοειδής·
 "Ἐκλωρ, ἐπεὶ με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, εἰδὼς ὑπὲρ αἶσαν,
 Τένεκά τοι ἐρέω· Ἰὺ δὲ Σύνθεο, καὶ μευ ἄγκυσον·
 335 Οὐτι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλω, εἰδὼς νεμέσσει,
 "Ἡμῖν ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχρει προδραπέσθαι.
 Νῦν δὲ με παρειπῆσ' ἄλοχος μάλακοις ἐπέεσσιν,
 "Ὀρμησὶν ἐς πόλεμον· δοκέει δὲ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
 Λαῶϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμειβεῖσθαι ἄνδρας.
 340 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμενον, ἀρήϊα τεύχεα δύω·
 "Ἡ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κινήσεσθαι δὲ σ' οἴω.
 "Ὡς φάτο· τὸν δ' ἔτι προσέφη κορυθαίολος Ἐκλωρ·
 Τὸν δ' ἑλένη μύθοισι προσήύδα μελιχίοισι·
 Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχανῆς, ὀκρυόεσσης,

- "Pugnantes; tui autem gratiâ pugnâque, bellumque,
 "Urbum hanc-circum-ardet: tu verò etiam objugares alium,
 330 "Si quem usquam detrectantem videres horrendam pugnam;
 "Verùm surge, nè fortasse urbs igne ardenti deflagret.
 Hunc autem vicissim allocutus est Alexander divinâ formâ-præditus;
 "Hæstor, quoniam me jure increpâsti, nec injuriâ,
 "Propterea tibi dicam; tu autem animum-adverte, & me audi;
 335 "Non ego tam in Trojanos irâ, neque indignatione,
 "Sedebam in thalamo; sed volebam dolori dare-locum.
 "Nunc verò me suadens uxor mollibus verbis,
 "Impulit ad bellum: videturque mihi sic & ipsi
 "Melius fore: victoria utique alternis vicibus-accedit ad hominēs.
 340 "Verùm age nunc expecta, donec martia arma induero;
 "Vel præi; ego autem sequar; assecuturumque me te puto.
 Sic dixit; ei autem non respondit pugnam-expeditè-ciens Hæstor;
 Hunc verò Helena verbis allocuta est blandis;
 "Levir mei, impudentissimæ, malorum-autoris, averfandæ;

Ver. 329.—ἀμφιδέδηκε.] Vide suprà ad 4, 37.

Ver. 332.—Θεοειδής.] Vide suprà ad 290.

Ver. 334.—Ἰὺ δὲ Σύνθεο, καὶ μευ ἄγκυσον.] Vide suprà ad 4, 297.

Ver. 336.—ἔθελον δ' ἄχρει προδραπέσθαι.] Διὰ τὴν ἀσπὴν τῷ θυσιμαρμαλῶς. Schol.

Ver. 337.—παρειπῆσ'.] Vide suprà ad 62.

Ver. 339.—νίκη δ' ἐπαμειβεῖσθαι ἄνδρας.] Quondam etiam victis redit in præcordia virtus,

Victoresque cadunt.—Æn. II. 367.
 Multa dies variusque labor mutabilis ævi.
 Rettulit in melius; multos alterna revisens

Lūst, & in solido rursus fortuna locavit.
 Æn. XI. 425.

Ver. 342.—κορυθαίολος.] Vide suprà ad 8, 316.

Ver. 344.—κυνὸς κακομηχανῆς.] Pulchre admodum, & ad personam convenientissimè, hæc & hujusmodi semper de semet-ipsâ Helena.

- 345 "Ὡς μὲν ἄφαλ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
Οἷχσθαι παραφέρουσα κακῇ ἀνέμοιο θυέλλα
Εἰς ὄρῳ, ἢ εἰς κύμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ἐνθα με κύμ' ἀποέρσσε, πᾶρ' αὖ τὰδε ἔρτα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὰδε γ' ᾤδε θεοὶ κακὰ τεκμήραυτο,
350 Ἄνδρὸς ἐπεὶ ᾤφελλον ἀμείνουσ' εἶναι ἀκοίῃς,
"Ὅς ῥ' ἦδη νέμεσιν τε καὶ αἰσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
Τύτῳ δ' ἔτ' ἄρ' νῦν φρένες ἔμπεδοι, ἔτ' ἄρ' ὀπίσσω.
Ἐσσοῦμαι τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι οἶω.
Ἄλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε, καὶ ἔξω τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
355 Δᾶερ, ἐπεὶ σε μάρισα πόνῳ φρένας ἀμφιβέβηκεν,
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἐνεκ' αἵτης.
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὥς καὶ ὀπίσσω.
Ἀνθρώποισι πελώμεθ' αἰοίδιμοι ἐσσομένοισι.
Τὴν δ' ἡμείβετ' ἐπεῖτα μέγας κορυθαίολ' Ἐκλῆρ
360 Μὴ με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέεσθ' ἄτερ, ὅδ' ἐμε, πείσεις.
Ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὅφρ' ἐπαμύνω.
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεοῦν' ἔχουσιν

- 345 " Utinam me die illo, quo me primum peperit mater,
" Abreptam tulisset perniciofa venti procella
" In montem, vel in undam multo-strepitu-resonantis maris :
" Ubi me fluctus obrutam-perdidisset, antequam hæc facinora patrata forent.
" Sed quoniam hæc ita dii mala statuerunt,
350 " Viri saltem debueram fortioris esse uxor,
" Qui sentiret indignationemque & probra multa hominum.
" Huic autem neque nunc mens est constans, neque in futurum
" Erit ; idcirco ipsum sua pulchritudine fructurum credo.
" Verum age nunc, intra ; & sede hæc in sede,
355 " Levir, quoniam tibi maximè labor mentem invasit,
" Gratia mei impudentissimæ, & Alexandri causâ noxæ :
" Quibus Joviter imposuit malam sortem, ut etiam in-posterum.
" Hominibus simus famosa-cantilena posteris.
Huic autem respondit deinde iagens pugnam-expedite-ciens Hector ;
360 " Nè me federe-facias, Helena, officiosa licèt, nam nec mihi persuadebis.
" Jam enim mihi animus incitatus est, ut succurram
" Trojanis, qui valde mei desiderium-absentis habent ;

Ver. 351. "Ὅς ῥ' ἦδη νέμεσιν τε.] " Qui
" utique intelligeret, &c." Ubi notandum
quàm non supervacanea sit ista particula, ἦδη.
Arguit nimirum Paris. Helena, quòd res
dijudicare ac distinguere nesciret ; nec ex-
istimationi ac famæ suæ confuleret ; nec
intelligeret quàm amicè quantâque cum arte,
Hector reprehensionis severitatem condi-
mentis humanitatis mitigasset, idque χόλον
igniter appellasset, quod fuerat reverà ἀπό-

πραγῆς & διὰλα. Vide supra ad ov. 346.
Ver. 355, — ἀμφιβέβηκεν.] Jam occupat.
jam occupat. Vide supra ad an. 37.
Ver. 359, — κορυθαίολ'.] Vide supra ad
B, 816.
Ver. 363, — θυμὸς ἐπέσσυται, ὅφρ' ἐπα-
μύνω Τρώεσσ'.] Instaurati animi, regis succurrere ceteris,
Auxiliumque levare viro, vimque addere
victis, Hæc. II. 451.
Vn.

- Ἄλλα (ὅ γ' ὄρνυθι τέτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
 Ὡς κεν μ' εἵλοσθην πόλι' αὖ καλὰ μαρπύη ἐνύλα.
 365 Καὶ γὰρ ἐγὼν οἰκόνδε ἐλεύσομαι, ὅφρ' ἂν ἴδωμαι
 Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
 Οὐ γὰρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι ζῆν ὑπότροπ' ἔχομαι αὐτίς.
 Ἡ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολ' Ἐκλῶρ.
 370 Ἀψα δ' ἐπεὶ ἴκανε δόμους εὐ ναιετάουνας,
 Οὐδ' εὖρ Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
 Ἄλλ' ἦγε ξὺν παίδι καὶ ἀρφινόλῳ εὐπέπλῳ
 Πύρρῳ ἐφείσθηκε γόδωσά τε, μυρομένη τε.
 Ἐκλῶρ δ', ὡς ἐκ ἔνδον ἀρμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
 375 Ἔση ἐπ' εὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμῳῇσιν εἶπεν·
 Εἰδ' ἄγε μοι, δμῳαί, νημέρτεα μυθήσασθε·
 Πῇ ἔβη Ἀνδρομάχῃ λευκώλεν' ἐκ μεγάροιο;
 Ἦε πῇ ἐς γαλῶν, ἥ εἰνατέρων εὐπέπλων,
 Ἡ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἐνθα πᾶρ ἄλλαι

« Verum tu concites hunc, festinétque & ipse,

« Ut me intra urbem assequatur existentem.

365 « Etenim ego domum ibo, ut videam

« Domesticos, uxoremque dilectam, & infantem filium,

« Neque enim scio, utrum amplius ipsis redux veniam rursus;

« An nunc me sub manibus dii doment Achivorum.

Sic utique factus, abiit pugnam expeditè-ciens Hector :

370 Statimque postea pervenit ad sedes suas habitantibus-commodas,

Nec invenit Andromachen candidam ulnas in ædibus,

Sed illa cum filio & arpillâ eleganti-peplo indutâ

In turri stabat geménisque ploransque.

Hector verò, ut non intus inculpatam invenit uxotem,

375 Stetit ad limen profectus, ancillisque dixit ;

« Eja agite ; mihi, ancillæ, vera dicite :

« Quò ivit Andromache candida-ulnas ex ædibus ?

« An aliquò ad gloriam, an ad fratrum eleganti-bus peplis-indutaram adeo,

« An ad Minervæ templum exiit, ubi aliæ

Ver. 363. Ἄλλα (ὅ γ' ὄρνυθι.) Quâ analogiâ dicitur ἄλλοι & ἄλλοι, eisdem dicitur ὅμοιοι & ὅμοιοι. Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 365. Ὡς κεν μ' εἵλοσθην. Al. Ὡς κεν μ' εἵλοσθην. Al. Ὡς κεν μ' εἵλοσθην.

Ver. 366. Οἰκῆας, ἄλοχόν τε. Vide ad 4, 51. Barnesius edidit Οἰκῆας τ', ἄλοχόν τε. Sed nihil opus.

Ver. 370. — ναιετάουνας. Vide suprà ad 8, 648.

Ver. 372. Ἄλλ' ἦγε ξὺν. Itâ edidit Barnesius ex MS. & Eustathii Commentario. Atque ita alibi nonnunquam Homerus. Al. Ἄλλ' ἦγε ξὺν. Quod & ipsum ferri possit. Vide ad 4, 51.

Ver. 373. — ἐφείσθηκε. Vide suprà ad γ', 492.

Ver. 376. Εἰδ' ἄγε μοι, δμῳαί. Notandum, nihilo minùs eleganter dici, ἄγε, quàm ἀγέτω. Sic apud Aristophanem, Ἄγε δὲ φύσιν ἀνδρες. — Av. 686. Porro ; particulæ, est, vis huiusmodi est : Si quidem emis, vel, Quoniam exiit Andromache, &c.

- 380 Τρῳαὶ εὐπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἰλάσκειναι;
 Τὸν δ' αὖ ὀτρυνὴ ταμὶν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 "Ἐκφορ, ἔπει μάλ' ἀνώγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
 Οὔτε πῇ ἐς χαλῶν, ἔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
 Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
 385 Τρῳαὶ εὐπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἰλάσκειναι·
 Ἀλλ' ἐπὶ πύρρον ἔβη μέγαν Ἴλις, ἔνεκ' ἄκυσσε
 Τεῖρεσθαι Τρῳᾶς, μέγα δὲ κράτ' εἶναι Ἀχαιῶν·
 Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειδόμενη ἀφικάνει,
 Μαινομένη εἰκυῖα· φέρεי δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
 390 Ἡ ῥα γυνὴ ταμὶν ὁ δ' ἀπέσσυτο δῶμας Ἐκφορ
 Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὐτὶς, εὐκλιμένας κατ' ἀγυιάς.
 Εὐτέ πύλας ἴκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
 Σκαιᾶς, τῇ γὰρ ἔμελλε διεξιέναι πεδίοις,
 "Εὐθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίῃ ἦλθε θέουσα,
 395 Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος·
 Ἡετίων, ὃς ἔβαιεν Ὑποπλάκω ὑλήεσση,

- 380 "Trojanæ comas-pulchræ tremendam deam placant ?
 Hunc autem viciſſim ſedula œconoma verbis allocuta eſt ;
 "Hæctor, quandoquidem omninò jubes vera loqui,
 "Nec aliquò ad gloriæ, nec ad fratrum elegantibus-peplis indutæ ædæ,
 "Nec ad Minervæ templum exiit, ubi aliæ
 385 "Trojanæ comas-pulchræ tremendam deam placant :
 "Sed ad turrim ivit magnam Ilii : quoniam audivit
 "Premi Trojanos, potentemque eſſe impetum Achivorum.
 "Illa quidem dudum ad murum-feſtinans contendit,
 "Furenti ſimilis : fert & unâ puerum nutrix.
 390 Dixit mulier œconoma : concitûſque exiit domo Hæctor
 Eâdem viâ retrò, benè ſtructas per plateas.
 Quum ad portas veſiſſet, pertransiens magnam urbem,
 Scæas, (hâc enim erat ei egrediendum in campum ;)
 Tunc uxor, quæ-magnam-attulerat-dotem, obvia venit currens,
 395 Andromache, filia magnanimi Eëtionis ;
 Eëtion, qui habitabat in Hypoplaco ſilvoſâ,

Ver. 388. Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος]
 Evolat infelix, _____

_____muros amens atque agmina curſu.

Prima petit. _____ Æn. IX. 477.

Ver. 392. Εὐτέ πύλας ἴκανε] Oratio aſyn-
 detos feſtinantem & concitatum pulchrè de-
 pingit.

Ver. 394. "Εὐθ' ἄλοχος, _____ ἅμα δ' ἀμ-
 φίστος — Παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσα.] Pul-
 chrius, & majore cum affectu, de improvifo
 interveniens narratur conjux, quàm ſi domi-
 nam invehiſſet.

Ecce autem complexa pedes in limine con-
 jux

Hærebat, parvumque patri tendebat lū-
 lum. _____ Æn. II. 673.

Ver. 396. Ἡετίων, ὃς ἔβαιεν.] Ἡετίων non
 hîc poſitum eſt pro Ἡετίωνος. figurâ, quàm
 Antioſtin appellat, ineptiſſimâ; quæque,
 ſiqua eſſet, jam Grammatica planè nulla
 eſſet: Sed Ἡετίων ὃς, "Eëtion qui," eodem
 redit ac ſi dicas, "Ὁς τις Ἡετίων, " Qui qui-
 dam Eëtion," &c. Similiter apud Lati-
 nos: Quum ait Tarantini,

Pepeli

- Θῆβη Ὑποπλάκιη, Κιλίκεσσ' ἀνδρεσσιν ἀνάσσω
 Τῷ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἑκτορι χαλκοκορυσῇ.
 Ἡ οἱ ἔπειτ' ἦνῃσ', ἅμα δ' ἀμφίπολλ' κίεν αὐτῇ,
 400 Παιδὶ ἐπὶ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὐτῷ,
 Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν, ἀλίγκιον ἀσέρι καλῷ.
 Τὸν ῥ' Ἑκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Ἀστυάνακτ'· οἳ γὰρ ἔρυστο Ἴλιον Ἑκτωρ.
 Ἦτοι δ' μὲν μείδισεν ἰδὼν ἐς παῖδα Λωπῇ.
 405 Ἀνδρομάχῃ δὲ οἱ ἄλχι παρίσασθ' ἀκρυχέεσσα,
 Ἐντ' ἄρα οἱ φῦ χεῖρι, ἐπ' οὖ τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.
 Δαιμόνιε, φθίσεις Ἰὼν μὲν, εἰ δ' ἐλεαίρεις

Thebe in Hypoplaciā, Cilicibus viris imperans;
 Cujus utique filia nupserat Hectori ære-armato:
 Quæ ipsi tunc occurrunt, usaque famuli ibat cum ipsâ,
 400 Filium in sinu gestans tenellum, infantem adeo,
 Hectoridem unicum, similem stellæ pulchræ:
 Atque hunc quidem Hector vocabat Scamandrium, at alii
 Astyanacta: solus enim tutabatur Ilium Hector.
 Et ille quidem substat, intuens filium tacitè:
 405 Andromache verò ipsi propè astat lacrymans,
 Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque;
 " Animose, perdet te tua virtus, neque miseris

Populo ut p'acerent, quas fecisset fabulas;
 constructio hæc est; *Ue, quas fabulas fecisset,*
 placentur populo. Rursùm, in isto Virgilio,
 Æn. I. 577.

Urbem quam statuo, vestra est;
 syntaxis est: *Quam urbem statuo, vestra est.*
 Item, Ecl. IV. 34.

Alter erit tum Tiphys; & altera, quæ va-
 bat Argo

Delectos heroas;
 constructio est; *altera erit (Argo,) quæ Argo*
verbat delectos heroas. Et in isto, Æn. XI.
 687;

Advenit, qui vestra dies muliebris armis
 Verba redargueret;

vox, dies, non refertur ad, *advenit*; quæ
 esset transpositio verborum non ferenda;
 Sed constructio est: *Qui dies vestra verba*
redargueret [redarguturus erat, is jam] *ad-*
venit.

Ver. 396. — ὑλίσσῃ] *Nemorois*, Æn.
 III. 270.

Ver. 398. — χαλκοκορυσῇ.] Vide suprà
 ad β', 1.

Ver. 400. — ἀταλάφρονα] *Al. ἀταλό-*
φρονα.

Ver. 401. — καλῷ.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 402. Τὸν ῥ' Ἑκτωρ καλέεσκε Σκαμάν-

δριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι

Ἀστυάνακτ'· οἳ γὰρ ἔρυστο Ἴλιον Ἑκτωρ.]
 Non dissimilis est sententia, *Iliad.* v. 74;
 "Ὅν Πάνθοι καλέουσ' ἑοῖ, ἄνδρες δὲ Σκαμάν-

δριον.
 Vide ad α', 403; item β', 813; γ', 291; &
Odys. κ', 305. Cæterum de *Astyanacte* &
 infrà, γ', 506;

Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπικλησιν καλέουσιν.
 Οὗ γὰρ Ἰφίετος πύλας ἔτι χεῖρα μακρά.
 Quæ de re *Plato* in *Cratyl.*: Ὁρθῶς ἔχει κα-
 λεῖν τὸν τῷ Λωπῇ υἱὸν, Ἀστυάνακτα τέτυκτο
 ἔσωθεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὡς φησὶν Ὀμῆρος.
Euripides similiter, *Hærol.* v. 83;

Ἀναξ, (θεὸς γὰρ δεσπότης καλεῖν χρῆται.)
 Quin & ipse etiam *Hectoris* nomen simili ra-
 tione constructum, mirè asserit *Plato*; Vide
 suprà ad α', 242.

Ver. 404. Ἦτοι δ' μὲν μείδισεν ἰδὼν] Ἰλγ-
 κανεὶ δὲ τὴν ποιήσιν ἢ τὸ βρεφύλιον τῷ Ἑκ-
 τορῳ. Καὶ, τὸ ἔλον ἱεστὴν εὐ ποιοῖσθαι
 Ἑκτωρ ἀπαλθὼν τῆς μάχης· ἱαρινθὴ γὰρ ἔτοι
 τῆς ποιήσεως ἢ συνθηκῆς, ἢ ἀπονομιῆς
 τῷ λυθρῷ τῶν πεπτόλῳ, τοῖς ἐπιστοδοῖς δι-
 γέλασεν. *Eustath.*

Ver. 407. Δαιμόνιε] Vide suprà ad β',
 190.

Ibid. — φθίσει] De hujus vocis profe-
 diâ, vide suprà ad β', 43 & 833.

- Παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἧ τάχα χεῖρ
 Σεῦ ἔσομαι· τάχα γὰρ σε καλὰ κλέμεσιν Ἀχαιοί,
 410 Πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δὲ κε κέρδιον εἴη
 Σεῦ ἀφαρμαρτέσθαι χθόνα δόμεναι· καὶ γὰρ εἴ' ἄλλη
 Ἔσαι θαλάπωρῃ, ἐπεὶ ἂν ζῷ γε πάτρην ἐτίσπης.
 Ἀλλ' ἄχ'· ὅδε μοι ἐστὶ πάτερ καὶ πρότῃσι κῆρυξ.
 Ἦτοι γὰρ πατέρ' ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.
 415 Ἐκ δὲ πόλιν πέρασεν Κιλκίῳ ἐν καίετ' ἄσσαν,
 Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
 Οὐδὲ μιν ἐξενόριξε· Λεβάσσατο γὰρ τότε θυμῷ.
 Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκχευ ζῦν' ἐνέσσι δαίδαλεσι κη,
 Ἦδ' ἐπὶ ζῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πηλεάς ἐφύτευσαν.
 420 Νύμφαι Ὀρεσιάδες, κῆραί Διὸς αἰγιόχοιο.
 Οἱ δὲ μοι ἐπτά κασίγνητοί ἑσαν ἐν μαγάρουσιν,
 Οἱ μὲν πάντες ἰὼ κίον ἡμαῖ· αἰδοῦμαι εἶσιν·
 Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρεκς δῖος Ἀχιλλεύς,
 Βεσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀρτενῆς οἴεσσι.

“ Filiiq̃ue infantis, & mei calamitose, quæ prope vidus

“ Tui ero : mox enim te interficiet Achivi,

410 “ Omnes simul in te impetu facto : mihi autem satius esset,

“ A te destituta, terram subire : Non enim amplius aliud

“ Erit solatium, postquam tu mortem obieris,

“ Sed merores : neque mihi est pater, & veneranda mater.

“ Etenim patrem meum interfecit nobilis Achilles,

415 “ Et urbem devastavit Cilicum bene habitatam,

“ Theben portis-altam ; interemitque Eetionem,

“ Neque ipsum spoliavit : subveritus enim fuit id animo :

“ Sed ipsum combussit cum armis artificiosè factis,

“ Et tumulum aggestū terrā super eum fecit : circum autem ulmos plantaverunt

420 “ Nymphæ Oréades, filiz Jovis Ægiochi.

“ Qui porò mihi septem fratres erant domi,

“ Hi quidem omnes uno ipigrarunt die ad orcum :

“ Omnes enim interfecit pedibus celer nobilis Achilles,

“ Boves inter [dum pascerent] flexipeces, & candidas oves.

Ver. 410. Πάντες ἐφορμηθέντες.] Nemi-
 nem unum scilicet, præter Achillem, timuit
 nè Andromache quidem, nè Hectorem inter-
 ficeret.

Ver. 414 & 423. — πατέρ' ἀμὸν ἀπέ-
 κτανε δῖος Ἀχιλλεύς. — Πάντας γὰρ κατέ-
 πεφνε.] Maxime cum artificio, ut Poëma
 unum sit à capite ad calcem, nusquam non in-
 terferitur Achilles. Vide supra ad 4, 788.

Ver. 415. — ἐν καίετ' ἄσσαν.] Vide supra
 ad 6, 648.

Ver. 417. Οἱ δὲ μιν ἐξενόριξε· Λεβάσσατο
 γὰρ.]

Arma, quibus lætatus, habet tua; teque
 parentum

Manibus & cineri, si qua est ex cura, re-
 mitto. Æn. X. 817.

Ver. 418 Ἀλλ' ἄρα μιν.] Non superraca-
 neum est istud, ἄρα. Eam enim ferè vim
 habet, ac si latine dicas : Sed cum “ utique ; ”
 vel, “ ut par erat ; ” vel, “ pro eâ, quæ
 “ ipse fuit, religio ; ” &c.

Ver. 420. — αἰγιόχοιο.] Vide supra ad 4, 202.

Ver. 422. Οἱ μὲν πάντες.] Boreus scri-
 bendum existimavit ; Τῶ μὲν πάντες. Sed
 perinde est.

Ver.

- 425 Μητέρα δ', ἣ βασιλεύειν Ὑποπλάκῳ ὕλησση,
 Τὴν ἐπεὶ ἄρ' δεῦρ' ἤγαγ' ἄμ' ἄλλοισι κλεάτεσσιν,
 Ἄψ' ὅγε τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἀποινα.
 Παῖρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἀρβειμὶς ἰοχέαιρα.
 Ἐκκορ, ἀτὰρ ζῷ μοι ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
 430 Ἦδ' ἐκασίγνησ', ζῷ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτὴ μίμν' ἐπὶ πύρρῳ,
 Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναικῆα.
 Λαὸν δέ σῃσον παρ' ἐρινεόν, ἐνθα μάλισα
 Ἀμβατὸς ἐστὶ πόλις, καὶ ἐπιδρομον ἐπλεο τεύχεσ'.
- 435 Τρεῖς γὰρ τῇγ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστε,
 Ἀμφ' Αἰάντι δῶω, καὶ αἰγακλυτὸν Ἰδομενεῆα,
 Ἦδ' ἀμφ' Ἀλκίονα, καὶ Τυδεῖα ἄλκιμον υἱόν.
 Ἦπε τίς ῥ' ἐφιν ἐνίσπε θεοπροπίων εὖ εἰδώς,
 Ἦ νῦ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.

- 425 " Matrem autem, quæ regnabat in Hypoplaco sylvosâ,
 " Hanc postquam utique huc duxisset cum cæteris opibus,
 " Retrò ille eam dimisit-liberatam, accepto infinito pretio :
 " Patris autem in ædibus eam percussit Diana sagittis-gaudens,
 " Hector, at tu mihi es pater & veneranda mater,
 430 " Et frater, tu etiam mihi floridus maritus ;
 " Sed age nunc miserere, & hic mane in turre,
 " Nè puerum pupillum facias, viduamque uxorem :
 " Exercitum autem siste apud caprificum, ubi potissimum
 " Ascensu-facilis est urbs, & scandi potest murus.
 435 " Ter enim hæc venientes periculum fecerunt fortissimi
 " Ajaxes duo, & percelebris Idomeneus,
 " Et Atridae, & Tydei fortis filius :
 " Sive quis ipse dixit viciniorum peritus,
 " Sive etiam ipsorum animus impulit & iussit.

Ver. 427. — [εἶπ'] Quàm eleganter inserta sit hæc vocula, vide suprâ ad γ', 409.

Ver. 433. — [παρ' ἐρινεόν.] Strabo, lib. XIII. p. 893 : "Ο, τι, Ἐρινεός, τραχύς τις τόπος ἐς ἐρινεάδας. Ac si dicas, caprificetum.

Ver. 434. [Ἀμβατὸς ἐστὶ πόλις.] De vocis, Ἀμβάτης, & similium prosodiâ, nodum planè in scirpo quæsit vir eruditus, Phil. Labbe.
 " Quid enim causa, inquit, afferri potest, cur
 " ἔργατης, — ἰμβάτης, — penultimam
 " accipiant : ὁρατὸς verò, ἰατρός, ποιρατὸς,
 " δεατὸς, — eandem illam producant,
 " cum potinde à præteritis in αμαί formen-
 " tur ? Fateor me in his Labyrinthis
 " sicut Ariadnes aliquod sarp̄ desiderasse."
 Prosd. pag. 64, 65. Nodum (inquam) in
 scirpo quæsit vir eruditus. Nam ista, ὁρα-
 τὸς, ἰατρός, ποιρατὸς, δεατὸς, sunt à verbis
 quæ (ad analogiam τῷ, βόισω, ἰόισω, βε-

ζήσω,) vocalem longam conservant, etiam in
 futuris, præteritis, & aoristis ; ὁράσω, ἰωρά-
 σω, ἰάσωμαι, ἰασάμην ; ποιράσω, ποιράσω-
 μαι, ἰασιράσω, ἰασιράσωμαι, ἰασιρά-
 σωμαι. At ἔργατης, est ab ἔργάζομαι, quod
 in Præsentis & Imperfecto syllabam brevem (ad
 analogiam τῷ ποιέω) positione habet productam ;
 alias autem necessario ubique corripitur, ut
 ἔργασομαι, ἐργασάμην. Vide suprâ ad α',
 67 & 140. Porro, quâ analogiâ ex λῦω,
 λῦσω, λείψωμαι, fit λῦσις, λῦτός ; ex κρήνη,
 κερήναι, κρίσις, κρίτης ; ex μαρτύρομαι,
 μαρτύρωμαι, μάρτυρς ; ex φθίω, φθίσις,
 ἰμφάνης ; eadem planè analogiâ, ex βαίνω,
 fit βάσις, ἄμβάτης, & similia. Vide suprâ
 ad α', 314 & 338.

Ver. 436. [Ἀμφ' Αἰάντι δῶω.] Videt suprâ
 ad γ', 146.

- 440 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος. "Εκίωρ
 "Ἡ καὶ ἐμοὶ ταῖδε πάνηα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἐλπεσιπέπλους,
 Αἴκε, κακὸς ὥς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
 Οὐδὲ με θυμὸς ἀνώγει, ἐπεὶ μάθου ἔμμεναι ἐσθλὸς.
 445 Αἰεὶ, καὶ πρῶτοισι μετὰ Τρῳέεσσι μάχεσθαι,
 Ἀρνύμενός παῖρός τε μέγα κλέος, ἥδ' ἐμὸν αὐτῷ.
 Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 "Εσσεῖαι ἡμᾶρ, ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱερή,
 Καὶ Πριάμους, καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Πριάμοιο.
 450 Ἀλλ' ἔ μοι Τρῳῶν τόσσαν μέλει ἄλλος ὀπίσσω,
 Οὐτ' αὐτῆς Ἑκάβης, ἔτε Πριάμοιο ἀνακτοῖ,
 Οὔτε κασιγνήτων, οἳ κεν ποδῆς τε καὶ ἐσθλοῖ
 Ἐν κόνει· πᾶσσιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
 "Οσσον ζεῖ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 455 Δακρυόεσσιν ἀγῆται, ἐλευθερὸν ἡμᾶρ ἀπέρας·
 Καὶ κεν ἐν Ἀργεὶ εἴσῃ, πρὸς ἄλλης ἰσὺν ὑφαίνοισ·
 Καὶ κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηϊδός, ἢ Ὑπερείης,

440 Hanc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè ciens Hector;

" Certè & mihi hæc omnia curæ sunt, uxor: sed perquam vehementer

" Vereor Trojanos & Troâdas longa-peploium syrmatâ trahentes,

" Si, ignavus velut, eminens flans devitem prælium:

" Neque uerò me animus ita jubet, quoniam didici esse fortis

445 " Semper, & primos inter Trojanos pugnare,

" Conans-vendicare patrisque magnam gloriam, & meam ipsius.

" Benè enim hoc scio mente & animo;

" Erit dies, quando pereat Ilios sacra,

" Et Priamus, & populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.

450 " Sed non mihi Trojanorum tantoperè curæ est dolor in posterum,

" Neque ipsius Hecubæ, neque Priami regis,

" Neque fratrum, qui sanè multique & fortes

" In pulvere ceciderint sub viris hostibus,

" Quantoperè tu; quando aliquis Achivorum ære-loricatorum

455 " Lachrymabundam abduxerit, liberum diem eripiens;

" Atque in Argo existens, sub alienæ imperio telam texas,

" Atque aquam feràs ex fonte Messide, aut Hypereâ,

Ver. 440.—κορυθαίολος.] Vide suprâ ad
 §, 816.

Ver. 443. Αἴκε, κακὸς ὥς.] Quâ ratione,
 κακὸς, hic ultimam producat; item, ἰδέ,
 ver. 469; & τις, ver. 459; 462, 479; vide
 suprâ ad α, 51.

Ver. 446. Ἀρνύμενός.] Vide suprâ ad γ,
 260.

Ver. 447. Εὖ μὲν γὰρ.] Refertur istud,
 γὰρ, ad non id quod jam antè erat dictum,

sed ad id quod eleganter reticetur. Fortis
 me geram; Non quodd nescius sim ubi me vir-
 tute profecturum; NAM probè novi, in-
 teriturum banc urbem, &c. Vide suprâ ad β,
 22.

Ver. 448. "Εσσεῖαι ἡμᾶρ, ὅτ' ἂν.] Vide
 suprâ ad δ', 164.

Ver. 449.—εὐμμελίῳ Πριάμοιο.] Ità
 edidit Barnesius ex MSS; & ex δ', 165, su-
 præ, Al. εὐμμελίῳ.

Γα.

- Πόλλ' αἰκαζομένη κρήνῃ δ' ἐπικίσσει ἀνάγκη.
 Καί ποτέ τις εἶπῃσιν, ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσιν,
 460 Ἐκλωρ ἦδε γυνή, ὃς ἀριεΐεσκε μάχεσθαι
 Τρώων ἵπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
 Ὡς ποτέ τις ἔρει· τοῖ δ' αὖ νέον ἔσσεσθαι ἄλλος
 Χήτει τοῖδ' ἀνδρὸς, ἀμύνειν δέλιον ἡμᾶρ.
 Ἀλλὰ με τεθνεῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
 465 Πρὶν γ' ἔτι ζῆς τε βοῆς, ζῆ δ' ἔλκηθμοιο πυθέσθαι.
 Ὡς εἰπὼν, ἔ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἐκλωρ.
 Ἀψ δ' ὁ παῖς πρὸς κόλπον εὐζώναιο τιθήνης
 Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλῃ ὄψιν ἀτυχεῖς,
 Ταρβήσας χαλκὸν τε, ἰδὲ λόφον ἵππιοχαίτην,
 470 Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας.
 Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ τε φίλος, καὶ πόντια μήτηρ.
 Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἴλετο φαίδιμος Ἐκλωρ,
 Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανώσαν.

“ Valde invita : dura autem incumbet necessitas.

“ Et aliquandò quis dixerit, conspicatus lachrymas-fundentem ;

460 “ Hectoris hæc uxor, qui præstantissimus erat in pugnando

“ Trojanorum equum-domitorum, quando Ilium circa-pugnabant.

“ Sic aliquando quis dicet : tibi que rursus novus erit dolor

“ Ex desiderio talis mariti, ad depellendum servilem diem.

“ Sed me mortuum aggesta terra obtegat,

465 “ Antequam tuumque clamorem, tuamque abreptionem audiero.

Sic status, suum filium porrectis manibus-petitit illustris Hector :

Retrò autem puer ad sinum eleganter-cinctæ nutricis

Inclinatus est clamans, patris chari aspectum exhorrescens,

Timens æque & cristam setis-equinis-horridam,

470 Horrendum à summâ galeâ nutantem intuens :

Leniter verò arripit patêrque charus, & veneranda mater.

Tum statim à capite galeam abstulit illustris Hector,

Et hanc quidem deposuit in terrâ collucentem ;

Ver. 464. — τεθνεῶτα.] Quâ analogiâ ex βασιλῆος & βασιλῆᾶ, factum est βασιλῆως & βασιλῆᾶ ; eâdem analogiâ ex τεθνεῖτο fit τεθνεῶτα (& inde, more Ionico, τεθνεῶτα ;) ex μεμαῶτο, μεμαῶτα ; ex κρονῖον, κρονῖανος ; & similia. Vide supra ad α, 265 ; & ad β, § 18.

Ibid. — χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι, *Prin.*]

Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat. *Æn.* IV. 24.

Ver. 466. Ὡς εἰπὼν, ἔ παιδὸς ὀρέξατο, — ἰδὲ λόφον ἵππιοχαίτην.] Vide supra ad *vir.* 404. Cæterum optimè de hoc loco obser-

vavit *Dionys Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, Poëtam res verbis, ut grandes grandibus, ita & tenuibus tenues, pari ferè pulchritudine depinxisse, & rem unamquamque ornamentis decorasse propriis & suis. Ἰσχυὸν δὲ [σπλάσμα ἐστὶ,] τὸ καὶ τῇ ἑλῇ τῶν πρᾶγματων μικρὸν, καὶ τῇ λέξει καλίσχον· μένον· οἷον ἐστὶ τῆτο, [*ver.* 466—469,] “ Ὡς εἰπὼν, ἔ παιδὸς ὀρέξατο —, “ Ἀφ’ “ δ’ ὁ παῖς —, Χαλκὸν τ’ ἢ δ’ αὖ λόφον “ ἵππιοχαίτην.” §. 9. Ubi notandum χαλκὸν τ’ ἢ δ’ αὖ scriptum, quod hodie legimus χαλκὸν τε ἰδί. *Eusebius* legit, χαλκὸν τ’ ἢ δὲ λόφον.

Ver.

- Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἷον ἔπει πύστε, πῆλ' ἐτε χερσίν,
 475 Ἐἶπεν ἐπενεύζαμεν. Διὶ τ', ἄλλοισιν τε θεοῖσι.
 Ζεῦ, ἄλλαι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τύνθε γενέσθαι
 Παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγὼ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσι,
 Ὄδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ ἱλὴ ἴφι ἀνάσσειν.
 Καί ποτ' ἐτις εἴπησι, Παῖρος δ' ὄγε πολλὸν αἰμείνῃ,
 480 Ἐκ πολέμου ἀνιόντ'· φέροι δ' ἔναρ' αἰβροτόντ' αἶ,
 Κτείνων δῆϊον ἄνδρα, χαρσὶν δὲ φρένα μῆτηρ.
 Ὡς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσίν ἔθηκε
 Παῖδ' ἐόν· ἣ δ' ἄρα μιν κηλῶδε δεξαμένη κόλπῳ,
 Δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ' ἐλέησε νήσας,
 485 Χεῖρ' ἑτέ μιν κατέρεξε, ἔπει τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε
 Δαιμονίη, μή μοί τι λῆν ἀκαχίξει θυμῷ.
 Οὐ γάρ τις μ' ὑπὲρ αἴσαν ἀνὴρ αἰδὶ προΐαίνει.
 Μοῖραν δ' ἔτινά φημι πεφυλμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,

- Atque ille suum dilectum filium ut osculatus fuerat, levitèrque-agitárat manu,
 475 Dixit precans Jovemque, ceterosque deos;
 "Jupiter, aliique dii, date & hunc fieri,
 "Filium meum, ut & ego sum, eximium inter Trojanes,
 "Ità viribusque fortem, & illo potentèr imperitare.
 "Et olim quis dicat, Patre verò hic multò est fortior,
 480 "Ex pugná redeuntem confpicatus : referat autem spolia evectus,
 "Interfecto hoste, gaudeatque animo mater.
 Sic fatus, uxoris dilectæ in manibus posuit
 Puerum suum ; hæc verò ipsum fragrantì excepit sinu,
 Lacrymabundum ridens : Vir autem misertus est intuitus,
 485 Manuque ipsam demulsit, verbaque fecit, dixitque ;
 "O bona, ne mihi præter-modum tristeris animo :
 "Non enim quis me præter fatum vir orco præmaturè-mittet.
 "Fatum verò neminem arbitror, qui effugerit, esse hominam,

Ver. 474. Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἷον]

Alcanium fufis circum complexitur armis,
Summaque per galeam delibans oscula fa-
tur. Æn. XII. 433.

Ver. 476. — δότε δὴ.] Non supervaca-
nem est istud, δὴ; sed eam ferè vim habet,
ac si latinè dicas, "date quæso."

Ver. 477. — ὡς καὶ ἐγὼ περ, ἀριπρεπέα]
Dixit, puer, virtutem ex me, verumque
laborem. Æn. XII. 435.

Ver. 486. — μή μοί τι λῆν ἀκαχίξει.]

Τοῖς ἀφαιρῶμένοις τὰς λύπας διὰ τῆς
γενναίας καὶ ἀνδρείας παραβολῆς, — ἰχθυῶν
ὡς καὶ τὸ Ὀμήρῳ τὸτο ἔπει, — "δαιμο-
νίη, μή μοί τι λῆν ἀκαχίξει θυμῷ."
Pinnarcb. de Consolat. ad Apoll.

Ver. 488. Μοῖραν δ' ἔτινά φημι.] Ὀμήρῳ
ὡς καὶ τὸτο ἔπει, — "Μοῖραν δ' ἔτινά φημι

"πεφυλμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν," — ἡ
τε Δημοσθένης, "Πᾶσι μὲν γὰρ ἀλόχους
"τὴν τῷ βίῳ θανάτῳ, καὶ ἐν αἰσίου τη
"αὐτὸν καθιέρων τῇ." Clem. Alexandr.
Strom. VI.

————— inesorabile fatum.

Georg. II. 491.

————— ineluctabile tempus.

Æn. II. 324

————— ineluctabile fatum.

Æn. VIII. 334.

————— irreparable tempus.

Æn. X. 467.

Ibid. — πεφυλμένον.] Contendit Bo-
nifius, "πεφυλμένον scribendum : —
"ἐκ ταυτὸς ὁ φανερὸς." Quod si verum
esset ; "αὐτὸς ὁ καταρῆς," (ut rectè ob-
servavit Eruditus scriptor Anonymus),
"ἀφαιρῶν"

Οὐ μὲν γὰρ, ἰδὲ μὲν ἰσθλὸν, ἐπὶν ταπρῶτα γόνῃαι.

- 490 Ἄλλ' οἷς εἶπον ἴσα τὰ Λαυτῆς ἔρτα κόμισε,
Ἴσόν τ', ἀλακάνην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κελευε
Ἔρσον ἐποίχεσθαι πόλεμον· ὃ ἄνδρεςσι μελήσει
Πᾶσι, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίου ἐγχεγᾶσιν.

- Ὡς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἶλετο φαίδιμος· Ἐκλῶρ
495 Ἰσχυρὴν ἄλοχον· αἰεὶ φίλη αἰκόνδε βεβήκει
Ἐντροπαλιζομένη, θαλερόν κατὰ δάκρυ χέουσα·
Αἴψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμας εὐ ναιετάουσας
Ἐκλῶρ· ἀνδροφόνῳ· κηχῆσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
Ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν·

- 500 Αἱ μὲν ἐπὶ ζῶον γόνον Ἐκλῶρα δ' ἐνὶ αἰκῷ·
Οὐ γάρ μιν ἐτ' ἐφανηο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
Ἰξέσθαι, προσφυγούσῃ μὲν καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δῆθ' οὐκ ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν
Ἄλλ' ὅγ', ἐπεὶ κατέδυ κτύτ' αὖ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,

“ Neque ignavum, neque verò fortem, postquam primùm natus fuerit,

- 490 “ Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura,
“ Telamque, columque ; & ancillas jube
“ Munus obire ; bellum autem viris curæ erit
“ Omnibus, mihi verò præcipuè, qui in Illo nati sunt.

- Sic utique fatus, galeam sustulit illustribus Hector
495 Setis equinis comantem : uxor autem dilecta domum abiit
Respectans, uberes lachrymas effundens :
Statim autem deinde venit ad pedes habitantibus commodas
Hectoris homicidæ ; invenitque intus multas
Ancillas ; his verò luctum omnibus commovit.

- 500 Hæ quidem adhuc vivum lugebant Hectorem suâ in domo ;
Non enim eum ampliùs putabant reducem ex pugna
Venturum, elapsum robur ac manus Achivorum.
Neque verò Paris moram trahebat in altis ædibus :
Sed is, postquam induit faculta arma varia ære,

“ ἀφικέσθαι, ἀφικέσθαι, ἐπὶν αἰκῷ, ἀφικέσθαι
“ Autem apud quos occurrunt, & in omnibus
“ eorum Editionibus, & quotiescunque occur-
“ runt, vitiose sunt scripta. — Nimis
“ hoc improvidè Vir Clarissimus.” Acta E-
ruditor. Lipsæ, ad Februar. 1712. Sed &
occurrit præteritum medium ἀφικέσθαι, indé-
que verbum poeticeum ἀφικέσθαι.

Ver. 490. — τὰ Λαυτῆς ἔρτα κόμισε, —
ἀλάκην δ' ἀνδροφόνῳ·] μὴ λήσῃ.

Cura tibi, Divum effigies & templa cueri ;
Bella viri pacemque gerant, quæ bella
gerenda. Æn. VII. 443.

Ver. 494. Ἰσχυρὴν ἄλοχον·] Quæ ratione,
ἰσχυρὴν, hæc ultimam producat ; item, μιν,
ver. 501 ; vide suprâ ad 4, 51.

Ibid. — βεβήκει·] Vide suprâ ad 8, 492.

Ver. 497. — εὐ ναιετάουσας] Vide suprâ
ad 8, 648.

Ver. 500. Αἱ μὲν ἐπὶ ζῶον γόνον Ἐκλῶρα δ'
ἐνὶ αἰκῷ·] Hæc quidem sententiâ nihil un-
quam fuit, ad commovendos affectus, neque
excogitatum exquisitiis, neque elegantius
dictum.

Ibid. — γόνον Ἐκλῶρα·] Αἱ γόνον Ἐκ-
λῶρα. Quod utique pronuntiabatur, γόνον Ἐκ-
λῶρα.

Ver. 501. — ἴφασιν·] Plerique, ἴφασιν·
Pessimè.

Ver. 503. Οὐδὲ Πάρις δῆθ' οὐκ ἐν ὑψηλοῖσι
δόμοισιν·] Suprà,
ver. 341.

Ver. 504. — τεύχεα ποικίλα χαλκῷ·]
— versicoloribus armis.

Æn. X. 181.
Pa.

- 505 Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, πρὸς κραιπνὸν πεποιθώς.
 Ὡς δ' ὅτε τις σάτος ἵππος, ἀκροήσας ἐπὶ φάτῃ,
 Δεσμὸν ἀπορρήξας θείει πεδίον προαίνων,
 Εἰωθὼς λήεσθαι ἐξ ῥέϊκος πώμας,
 Κυδιῶν ὕψ' δὲ κάρη' ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαίται.
 510 Ὡμοῖς αἰσφονῆαι· ὁ δ' ἀγλαΐῃ πεποιθώς,
 Ῥίμφα ἰ γένα φέρει μετὰ τ' ἦθα καὶ νομὸν ἵππων.
 Ὡς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγᾶμιν ἄκρης
 Τεύχεσι παμφαίνων, ὡς ἡλέκτωρ, ἐβεθήκει
 Καρχαλώων, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
 515 Ἑκτορα δίου ἔτεβεν ἀδελφεόν, εὖτ' ἄρ' ἐμελλε
 Στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ἦ ὀάριζε γυναῖκα.

- 505 Properabat deinde per urbem, pedibus velocibus fretus.
 Ut verò cum stabulans equus, hordeo-pastus ad præsep,
 Vinculo rupto currit per campum terram-pedibus pulsans,
 Consuetus lavari in pulchrè-fluenti fluvio,
 Superbiens; alitè verò caput fert, circumque jubæ
 510 Humeros motantur: ipse autem pulchritudine corporis fretus,
 Facile ipsum genas ferunt ad loca consueta & pascua equarum:
 Sic filius Priami Paris à Pergami arce
 Armis collucens, tanquam sol, incedebat
 Exultans; veloces autem eum pedes ferebant: statimque postea
 515 Hectora nobilem invenit fratrem, quando jam erat
 Digressurus è loco, ubi cum suâ colloquebatur uxore.

Ver. 506. Ὡς δ' ὅτε τις σάτος ἵππος]
 Qualis ubi abruptis fugit præsepia vinculis
 Tandem liber equus, campoque potitus
 aperto;

Aut ille in pastus armentaue tendit e-
 quarum,

Aut assuetus aquæ perfundi flumine noto
 Emicat, arrectisque fremit cervicibus
 altè

Luxurians, luduntque jubæ per colla, per
 armos.

Pulcherrimè uterque Poëta. Rectè tamen
 hic observavit Porphyrius, comparationem istam
 de aptiore loco, & ad personam convenientius,
 de Paride Homerum, quàm de Turno instituisse
 Virgilium.

Ibid. — ἀκροήσας ἐπὶ φάτῃ.] Ἀκροήσας
 δὲ, τὸ πολυκριβῶσαι, κατὰ τὰς παλαιὰς,
 ἔχον τὸ κριθῶσαι· ἀκογὰ γὰρ, αἱ κριθαὶ —
 Ἄλλοι δὲ ἀκοήσας φασί, τὸ (χεῖν ἄχος ἐν τῇ
 ἱσθαί. — Ἐνιοὶ δὲ, τὸ λαθεῖν ἄχος, ἢ μάλ-
 λον — ἀκος, τῇ γάσει καὶ τῇ τῆς τροφῆς
 ἀπολαύσει. — Ἐταροὶ τὸ ἀκολάως δια-
 τεθῆναι, [Schol. δυσχεράνας ἐπὶ τῇ τῆς φά-
 τος γάσει.] — Ἄλλοι δὲ, τὸ ἡνυχᾶσαι

— Τινες δὲ γράφουσιν, ἀγορήσας, ἢ ἱσι,
 ῥυπανθείς. Eustath.

Ver. 510. — ἰ γένα φέρει. — Ῥίμφα ἰ γένα
 φέρει.] De hujusmodi Syntaxi ἀνακρίθω,
 suis in locis elegantissimā, & (ut ait Dem-
 etrius Phalerensis) μεγαλοπρεπῆ, vide suprà
 ad β', 353 & 681; & ad γ', 211. Utique
 hoc in loco singulari id artificio dandum est,
 quòd rem ipsam, δεσμὸν ἀπορρήξας θείει, quasi
 ab oculis ponat syntaxis ista infracta, ἰ δ'
 — Ῥίμφα ἰ γένα φέρει. Quà de re itè
 Eustathius: Σχημά ἐστι κατωπερεπὲς, ἐπὶ και-
 νῷ ῥηθὲν καὶ αὐτὸ παράμυθον. — Ὁ δ'
 κατωπερεπὲς καὶ λαλῶντα (χηματίζων, —
 σύντακτικὸς οἷον τῷ φραζομένῳ παράμυθον.
 Quin & Motum insuper equi currentis celer-
 itum aptissimè depingunt numeri isti dacty-
 licæ, Ῥίμφα ἰ γένα φέρει μετὰ τ' ἦθα καὶ
 νομὸν ἵππων.

Ver. 513. — ἐβεθήκει.] Vide suprà ad δ', 492.

Ver. 514. — ταχέες δὲ πόδες φέρον.]
 Earnestus edidit, ταχέες δ' ἰ πόδες φέρον, "ut
 "longè meliorem Lexionem." Quod tamen
 sententiæ nihil addit, elegantiae non paulum
 detrabit.

Ver.

- Τὸν πρότερον προσέειπεν Ἀλέξανδρον Θεοιδῆς·
 Ἡθεῖ, ἥ μάλα δὴ σε καὶ ἐσσύμενον καλεῖρύνω,
 Διθύωνων, εἰδ' ἦλθον ἐναΐσιμον, ὡς ἐκέλευες.
- 520 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη κορυθαίολος Ἑκτωρ·
 Δαιμόνι, ἐκ ἂν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναΐσιμον εἶη,
 Ἐρβον ἀτιμήσεις μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμος ἐσσι.
 Ἀλλὰ ἐκὼν μεθίεις τε, καὶ ἐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
 Ἀχινύαι ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ ζέθεν αἰσχρὲ ἀκύνω
- 525 Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσιν πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
 Ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὀπίσθεν ἀρεσσόμεθ', αἶκε πόθι Ζεὺς
 Δῶν, ἐπερὰνίοισι θεαῖς αἰεὶ γένετ' ἔσσι
 Κρητῆρα σῆσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
 Ἐκ Τροίης ἐλάσαντες εὐκνήμιδας Ἀχαιεύς.

Hunc prior allocutus est Alexander divinâ-formâ-præditus;

“ Venerande frater, certè valdè jam te etiam properantem detineo,

Remorans, neque veni maturè, ut iussisti.

510 Hunc autem respondens allocutus est pugnam-expeditè ciens Hector;

“ O bone, nemo tibi hominum, qui æquus rerum æstimator sit,

Opera vituperavit bellica; nam fortis es.

Sed sponte remittisque *animum*, & non vis *pugnare*: at meum cor

Tristatur in animo, quando de te probra audio

525 A Trojanis, qui ferunt multum laborem gratiâ tuâ.

Sed eamus: hæc autem postea componemus, si quando Jupiter

Dederit, cælestibus diis sempiternis

Cratorem statuere liberum in ædibus,

Quam Trojâ expulerimus benè-ocreatos Achivos.

Ver. 517. Τὸν πρότερον προσέειπεν] Festi-
 nantem optimè depingit oratio ista. *ἀσύν-*
διδ.

Ibid. — Θεοιδῆς.] Vide suprâ ad β',
 623.

Ver. 520. — κορυθαίολος.] Vide suprâ
 ad β', 816.

Ver. 521. Δαιμόνι.] Vide suprâ ad β',
 190.

Ver. 524. Ἀχινύαι.] Vide suprâ ad γ',
 260.

Ver. 528. Κρητῆρα σῆσασθαι] *Cratorem*

bas supposita *imponere*. Quam quidem *bas*
 Veteres appellabant ὑποκρητῆριον vel ὑποκρη-
 τηρίδιον, apud *Athenæum*, lib. V. cap. 13:
 Item ἐπίχαλον, ut doctissimè observavit *Ed-*
mundus Cibiull de *Inscriptione Siged*; “ unde
 “ (inquit) *pbrasis* illa *Homericæ*, κρατῆρα σῆ-
 “ σαι, aut καθιστάσαι, quod & Latine cra-
 “ terem statuere à *Virgilio dictum*.” *Casau-*
bonus, in *Annotatis* ad locum *Athenæi* jam
 citatum, rectè emendavit ὑποκρητῆριον, quod
 fuerat malè scriptum ὑποκρητῆριον; sed
 pessimè vertit, *cratercula parva*.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, Η ΓΡΑΜΜΑ, Η.

ὑπόθεσις τῆς Η'. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδία.

ΕΛΕΝΟΤ Συμβουλευσάτω· Ἐλὼρ προπαλῦται τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον εἰς μάχην. Ἐπεί δὲ ἀναστάντων, ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμώνειος· καὶ γιγνώσκων αὐτὸν ἀγωνισαμένον διαλύσει κήρυκα, ἰσχυρὰς γιγνομένης. Τῷ δ' ἐξῆς τὸν νεκρὸν ἀνέλευσεν Δάπνης, καὶ τυχὼν οἱ Ἑσθλῆτι καλασπενάζουσιν, ἰδὲ δ' ὁ Περσίδαν ἠγασσάμενος Ζεὺς τοῖς αὐτοῖς διὰ τυκτὸς ζημίᾳ οὖν αἴσια τῶν μελλόντων δίδωσιν.

Α Δ Δ Η.

ΕΚΤΩΡ ὣν Ἀλέξανδρον τῷ ἀδελφῷ καλεῖσθαι εἰς τὴν μάχην, ἵσχυθαι τοῖς Τρώεσσιν ἐκμηκύνειν ἤδη. Καὶ Συμβουλευσάτω· Ἐλὼρ τῷ ἀδελφῷ, μάχης ἰσχυρᾶς προπαλῦται αὐτὸς, τίς αὐτῷ βέλοισι τὸν Ἑλλήνων μονομαχήσας. Πάλλων δ' ἐσθαιρήμενον Αἴας ὁ Τελαμώνειος πληρωθεὶς ἀντιτάλλει. Μαχημένος δὲ αὐτὸς κήρυκα καλεσπενάζει, καὶ νῆξ διαλύει τὴν μάχην. Καὶ οἱ μὲν ἀλλήλους δῶρ' ἀδίδουσιν. Ἐσθαιρήμενον δὲ Τρώων περὶ νεκρῶν ἀναιρέουσιν, τὰ αὐτὰ γίγνεται παρὰ ἀμφοτέρους τοῖς στρατοῖς· ὅτε Ἑλλήνης πολυάνδρουν καλασπενάζουσι, καὶ τυχὼν τῷ ναυσάθμῳ.

Ἐπιγραφαί.

Ἐκτορ καὶ Αἴαντος μονομαχία.

Ἄλλως.

Ἦρ' αὖ δ' Αἴας πολέμῳ μόνῳ μόνῳ Ἐκτορι δῖμ.

ΩΣ εἰπὼν, πύλειον ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἐλὼρ·
 Τῷ δ' αἶψ' Ἀλέξανδρος καὶ ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
 Ἀμφοτέρωι μέμασαν πολέμειζεν ἠδὲ μάχεσθαι.

ΗÆC fatus, portis erupit illustis Hector;
 Cumque eo simul Alexander ivit frater: animo verò
 Ambō ardebant bellare & pugnare.

Ver. 1. Ὡς εἰπὼν, πύλειον ἐξίσσυτο]

Hæc ubi dicta degit, portis sese extulit ingens, Æn. XII. 441.

Ταί

- Ὡς δὲ θεὸς ναύτησιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
 5 Οὐρον ἐσπὴν κεκάμωσιν εὐξέσῃσ' ἐλάτῃσιν
 Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λελίωται
 Ὡς ἄρα τὰ Τρώεσσιν ἐλδομένοισι φανήσῃ
 Ἐνθ' ἐλάτῃν, ὃ μὲν υἱὸν Ἀρηιόβοιο ἀναιεῖ
 Ἀρρη ναιετάουσα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης.
 10 Γείνατ' Ἀρηιόβοιο καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις
 Ἐκίωρ δ' Ἡϊονῆα βάλ' εἴχει ὄξυόεντι
 Αὐχέν' ὑπὸ σφάγῃς εὐχάλασε· λῦσε δὲ γυῖα.
 Γλαῦκος δ', Ἰσπολόχοιο παῖς, Λυκίων ἀγὼς ἀνδρῶν,
 Ἰφινόον βιάε· δερὶ, κατὰ κρατερῇν ὕσμίνῃς.
 15 Δεξιὰ δὲν, ἵππων ἐπικείμενον ὠκείων,
 Ὀμμον· ὃ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε· λῦθο δὲ γυῖα.
 Τὰς δ' ὡς ἐν ἐνόησε· θεὰ γλαυκῶπις· Ἀθήνη·
 Ἀρτεῖς ὀλέκοντες ἐνὶ κρατερῇ ὕσμίνῃ,
 Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμπιοι καρῆκων αἰξίσσας
 20 Ἴλιον εἰς ἱρὴν· τῇ δ' ἀντίῳ ἄρυστ' Ἀπόλλων,
 Περγάμῃ ἐκκαλιδῶν, Τρώεσσι δὲ βέλτερόν ἦεν
 Ἀλλήλοισι δὲ τῷγε ζυναντέσθην παρὰ φηγῶ.

Sicut autem Deus nautis desiderantibus dat

- 5 Ventum secundum, postquam defatigati fuerint positis remis.
 Pontum agitantes, laboreque membra soluta sunt:
 Sic utique hi Trojani desiderantibus appuerunt:
 Tunc interfecerunt, hic quidem [Paris] filium Areithoi regis,
 In Arna habitantem Menesthion, quem claviger
 10 Genuit Areithous & Philomedusa magnis oculis:
 Hector autem Eioneum ferit hastâ acutâ
 Ad cervicem sub galeâ ære-solidâ; solvitque membra,
 Glaucus verò, Hippelochi filius, Lyciorum dux virosorum,
 Iphinoum ferit hastâ, in asperâ pugnâ,
 15 Diademâ, equas infilientem veloces.
 In humero: hic autem ex equabus humi cecidit, solutasque sunt membra.
 Hos verò ut animadvertit Dea glaucis-oculis Minerva,
 Argivos perimentes in asperâ pugnâ,
 Descendit de Olympi verticibus impetu facto
 20 Ilium ad sacram: huic autem obvius properabat Apollo,
 Ex Pergamo conspicatus, Trojanisque cupiebat victoriam.
 Sibi invicem autem hi occurrerunt apud fagum.

Ver. 9. — ἀρηιόβοιο.] Vide infra ad ver. 241.

Ver. 10. — βοῶπις.] Vide supra ad 4, 551.

Ver. 11. — ὄξυόεντι.] Vide supra ad 6, 50.

Ver. 15, 16. — ἵππων ἐπικείμενον.] Nempe in curru con-

scendens, & curru cecidit.

Ver. 17. — γλαυκῶπις.] Vide supra ad 3, 206.

Ver. 19. Βῆ ῥα.] Non vacat istud, ῥα; sed eam ferè vim habet, ac si latinè dicas, statim, constanter illud.

Ibid. — αἰξίσσας.] Vide supra ad 8, 74.

Ver. 20. — ἄρυστ'.] Vide supra ad 7, 266.

- Τὴν πρότερον προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων
 Τίπτε ὃ δ' αὖ μεμαυῖα, Διὸς θυγάτηρ μεγάλοιο,
 25 Ἥλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
 Ἥ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
 Δῶς; ἔπει ἔτοι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
 Ἀλλ' εἰ μοί τι πῖθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
 Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
 30 Σήμερον ὕσερον αὐτε μαχήσονται, εἰσὼκε τέκμωρ
 Ἰλίε εὐρωσιν ἔπει ὥς φίλον ἔπλετο θυμῷ
 Τμῖν ἀθανάτησι, διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
 Τὸν δ' αὖθις προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Ὡδ' ἔσω, Ἐκάερτα τὰ γὰρ φρονέεσσα καὶ αὐτὴ
 35 Ἥλθον ἀπ' Οὐλύμποιο, μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιῆς.
 Ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων
 Ἐκτορ ὄρωμεν κρατερὸν μὲν ἵπποδάμοιο,
 Ἦν τινά πε Δαναῶν προκαλέσσειαι οἴοθεν οἷον
 40 Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῇτι

- Hanc prior allocutus est rex, Jovis filius, Apollō;
 "Cur tu verò rursus concitata, ò Jovis filia magni,
 25 "Venisti ab Olympo, magnâque te affectus impulit?
 "An ut jam Danaïs pugnae ancipitem victoriam
 "Des? quandoquidem minimè Trojanorum pereuntium misereris:
 "Sed si mihi quid obtemperaveris, quod certè multò satius esset,
 "Nunc quidem cessare-faciamus bellum & pugnam
 30 "Hodie: posthac rursus pugnabunt, donec finem
 "Illi invenerint: quandoquidem sic gratum est animo
 "Vobis Deabus, evertere hanc urbem.
 Hunc autem vicissim allocuta est dea cæcis-oculis Minerva;
 "Ita sit, ò eminùs-jaculans; eadem enim sentiens & ipsa
 35 "Veni ab Olympo, ad Trojanos & Achivos.
 "Verùm age, quomodo fert animus prælium sedare virorum?
 Hanc autem rursus allocutus est rex, Jovis filius, Apollo;
 "Hectoris excitemus fortem animum equùm-domitoris,
 "Si quem fortè Danaorum provocabit, quocum solo solus
 40 "Ex adverso pugnet in gravi pugna:

Ver. 23. Τὴν πρότερος προσέειπεν.] Festinantem indicat constructio ἀσύνδετος, Talibus aggreditur Venerem Saturnia dictis.

Ver. 27.—ἀπολλυμένους] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 29, 34. Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον, —τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ.] Quod hîc inter se collocutos Apollinem & Minervam sinit Poëta, id videlicet pro sua prudentiâ admonuit Helenus. Est enim Minerva, καὶ

φρόνησις, "patior sententia;" Vide suprâ ad ε', 194. Hinc jam infrâ, ver. 44 § 33. Ἐλενος.—Ὀὐλύμποιο θυμῷ Βελλὸν, ἢ ῥά διώσει ἐφύδατο.

Ver. 31.—εὐρωσιν ἔπει δέ.] Quâ ratione, εὐρωσιν, hîc ultimam producat; item Διὸς, & μῦθον, ver. 47; vide suprâ ad ε', 51.

Ver. 32. Τμῖν ἀθανάτησι.] Junoni & Minervæ. Barneſius, in uno MS, reperit ἀθανάτοισι. Quo pacto & Jupiter quoque intelligitur.

Ver.

- Οἱ δὲ καὶ ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Οἷον ἐπ' ὄρσειαν πολεμίζειν Ἐκτορι δίω.
 Ὄς ἔφατ'· ἔδ' ἀπίθεσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τῶν δ' Ἐλενοῦ, Πριάμοιο φίλου παῖς, ζύνθετο θυμῷ
 45 Βελήν, ἥ ῥά θεοῖσιν ἐφηνότανε μῆϊόωσι·
 Στῇ δὲ παρ' Ἐκτορῷ ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἐκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
 Ἥ ῥα νύ μοί πῖθ' οἶο ; κασίγνητ' ὃς τοι εἰμί.
 Ἄλλας μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιεύς·
 50 Αὐτὸς δὲ προκαλέσσαι Ἀχαιῶν ὅσις ἄριστος,
 Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι.
 Οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πτότμον ἐπισπεῖν·
 Ὄς γάρ ἐγὼν ὅπ' ἄκουσα αἰεῖ φενατάων.
 Ὄς ἔφαθ'· Ἐκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκέσας·
 55 Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέερθε φάλαγγας,
 Μέσσοις δερὸς ἐλάν· τοὶ δ' ἰδρύνθησαν ἅπαντες.
 Κάδδ' Ἀγαμέμνων εἷσεν εὐκνήμιδας Ἀχαιεύς·

“ Qui potest & ipse indignati ire ocreati Achivi

“ Solum aliquem incitent pugnare cum Hectore nobili.

Sic dixit : neque non-obsecuta est dea glaucis-oculis Minerva,

Horum autem Helenus, Priami carus filius, sensit animo

45 Consilium, quod utique diis placuit consultantibus :

Stetit itaque juxta Hectorem profectus, & eum allocutus est ;

“ Hektor, fili Priami, Jovi consilio par,

“ Num mihi quid obsequeris ? frater utique tibi sum.

“ Ceteros quidem sedere fac Trojanos & omnes Achivos :

50 “ Ipse autem provoca Achivorum quicumque fortissimus,

“ Ut contra te pugnet in gravi pugna.

“ Nondum enim tibi fatum mori & interitum attingere :

“ Sic enim ego vocem audivi deorum immortalium.

Sic dixit : Hektor verò gavisus est vehementer, sermone audito :

55 Et in medium progressus, Trojanorum coercuit phalanges,

Mediâ hastâ prehensâ : illi autem resederunt omnes.

Sed & Agamemnon sedere-fecit bene ocreatos Achivos :

Ver. 45. — ἥ ῥα] Vide suprâ ad α, 56 ; & ad ε, 858.

Ver. 47. — ἀτάλαντε.] Vide suprâ ad β, 627.

Ver. 49. — κάθισον Τρῶας.] Vide suprâ ad α, 565 ; & ad β, 191.

Ver. 52. Οὐ γάρ πώ — Ὄς γάρ ἐγὼν ὅπ' ἄκουσα θείων.] Existimat Eustathius, quem secutus est & Porphyrius, de fortitudine Hæctoris diminuisse hanc orationem, eò quod sciret se isto die non interiturum : Ζευὲρ γὰρ τῷ ἡμεῖς ἐπὶ τῷ θάρσει καὶ ἡ ἀνδρία τῷ ἔργῳ. ὁ γὰρ ἀπλῶς εἰς μονομαχίαν ὁρμῶν, ἀλλὰ πρῶτον μαθὼν ὅτι ἔγωγε μοῖρα θανέω.

Vol. I.

videtur. Mihi à contrariis videtur Heleni orationem de auditâ Deorum voce, hoc ipsum velle : utique Hectorem, quæ esset nota & singularis ipsius Fortitudo, victoriam sine dubio reportaturum.

Ver. 55. — Τρώων ἀνέερθε φάλαγγας, Μέσσοις δερὸς ἐλάν.]

Significatque manu, & magno simul incipit ore :

Parcite jam, Rutuli, & vos tela inhibete, Latini, —

Discessere omnes medii, spatiumque dedere.

Æn. XII. 692.

U

Ver.

- Κάδδ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 Ἐξέσθην, ὄρνισιν ἑοικότες αἰγυπιοῖσι,
 60 Φηγῶ ἔφ' ὑψηλῇ παλρὸς Διὸς αἰγίοχοιο,
 Ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ σίχες εἶαλο πυκναί,
 Ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
 Οἷη δὲ ζεφύροιο ἐχεύαλο πόντον ἐπὶ φριξ
 Ὀρνυμέναιο νέον, μελάνει δὲ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς
 65 Τοῖαι ἄρα σίχες εἶατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
 Ἐν πεδίῳ· Ἐκλῶρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
 Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
 Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυξεν, ἐκ ἑτέλεσεν,
 70 Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
 Εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὐπυρρον ἔληθε,
 Ἡ αὐταὶ παρὰ νηυσὶ δαμείειε πονηπόροισιν.
 Ὑμῖν μὲν γάρ ἑασιν ἀριστῆες παναχαιῶν
 Τῶν νῦν ἐνὶ ναὶ θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
 75 Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων, πρόμ' ἐμμεναι Ἐκλῶρι δίῳ.

Atque Minerva etiam & argenteum-arcum-gerens Apollo

Defederunt, avibus similes vulturibus,

- 60 Fago super altâ patris Jovis Ægiochi,
 Viris delectati : Horum utique ordines sedebant densi,
 Scutis & galeis & hastis horrentes.

Qualis autem Zephyri funditur super pontum horror
 Surgere jam inchoantis, nigrescitque pontus sub illo :

- 65 Tales quidem ordines sedebant Achivorumque Trojanorumque

In campo : Hector autem inter utrosque locutus est ;

“ Audite me, Trojani, & bene-ocreati Achivi,
 “ Ut dicam quæ me animum in pectoribus jubet.

- 70 “ Fœdera quidem Saturnius in excelsis sedens non rata-fecit,

“ Sed mala cogitans molitur utrisque ;

“ Donec vel vos Trojam bene-turritam ceperitis,

“ Vel ipsi ad naves domiti fueritis pontum-transseuntes.

“ Vobis quidem enim sunt viri fortissimi omnium Achivorum ;

“ Quorum nunc quemcumque animus meus mecum pugnare jubet,

- 75 “ Huc prodeat ex omnibus, ut pugnet-ante-alios cum Hectore nobili.

Ver. 60. — αἰγίοχοιο.] Vide suprâ ad 4, 202.

Ver. 62. — πεφρικυῖαι] Vide suprâ ad 8, 282 ; & ad β', 314.

Ver. 64. Ὀρνυμέναιο] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 69. Ὅρκια μὲν Κρονίδης] Quum Patris & Menelai certamen singulare, irritum jam antè cecidisset, neque deditus fuisset qui fœdus primùm fregisset Pandarus ; ideoque in aperto esset, certamine rursùm singulâri nihil quicquam profecturus ; sed eò jam om-

ninò devenit, ut decernendum esset bello præfari hæc necessariò oportebat Hectori, ut intelligeretur certamen hoc non jam deinceps de summo bello, sed de Heroum ipsorum gloriâ ac virtute ineundum.

Ver. 72. — δαμείειε.] Iones, quæ analogiâ id raptim pronuntiabant, δαίωμαι, δάμωμαι, ἐδάμωσαν, ἐτράφωσαν, &c. ; eisdem analogiâ & δαμείειε enuntiabant id, quod alii δαμείειε.

Ver.

- “Ωδε δὲ μυθεόμαι, Ζεὺς δ’ ἄμμι ἐπιμάρτυρ⁸⁰ ἔσω
 Εἰ μὲν κεν ἐμὲ κεῖν⁸⁰ ἔλη ταναηκεῖ χαλκῷ,
 Τεύχεα ζυλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
 Σῶμα δὲ οἰκαδ’ ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
 80 Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντῃα.
 Εἰ δέ κ’ ἐγὼ τὸν ἔλω, δῶή δέ μοι εὖχ⁸⁰ Ἀπόλλων,
 Τεύχεα ζυλήσας, οἶσω ποτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
 Καὶ κρεμῶω ποτὶ νηὸν Ἀπόλλων⁸⁰ ἐκάτοιο·
 Τὸν δὲ γέκυν ἐπὶ νῆας εὖσσέλμυς ἀποδώσω,
 85 Ὅφρα ἐταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
 Σῆμά τέ οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλάγῃ Ἑλλησπόντῃ.
 Καὶ ποτὲ τις εἴπησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
 Νηὶ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον·
 Ἀνδρὸς μὲν τόδε ζῆμα πάλαι καταβηθηῶτ⁸⁰,

“ Sic verò aio, Jupiterque nobis testis adfit ;

“ Si quidem fortè me ille occiderit protensam-cuspidem-habente hastâ,

“ Arma detracta ferat cavae ad naves,

“ Corpus verò domum meum remittat, ut ignis me

80 “ Trojani & Trojanorum uxores participem-faciant mortuum.

“ Sin ego illum interfecero, dederitque mihi gloriam Apollo,

“ Arma detracta feram ad Ilium sacram,

“ Et suspendam ad templum Apollinis longè jaculantis ;

“ At cadaver ad naves bonis-transfris-instructas remittam ;

85 “ Ut ei exequias faciant caput-comantes Achivi,

“ Tumulumque ei aggerant ad latum Helleispontum :

“ Et aliquando aliquis dicat etiam posterorum hominum,

“ In navi multis-transfris-instructâ navigans super nigrum pontum ;

“ Viri quidem hic tumulus jam diu defuncti,

Ver. 76.—ἐπιμάρτυρ⁸⁰] Quâ analogiâ ex ἐπιμαρτύρημαι, quod literam v. necessariò producit, deducatur ἐπιμάρτυρ⁸⁰, quod eandem necessariò corrigit ; neque in his, & similibus, Poëtarum ulla sit licentia ; vide suprâ ad 4, 338.

Ver. 77. Εἰ μὲν κεν ἐμὲ.] Quâ ratione, κεν, hîc producatur ; item ultima, in voce Ἀπόλλωνος, *vir. 83* ; & τίκυν, *vir. 84* ; itemque τις, *vir. 87* & 91 ; vide suprâ ad 4, 51. Porro, vocem ταναηκεῖ ; scribendum ταῖακεῖ contendit *Barnesius* : Sed hoc in utramvis partem perparvi est momenti.

Ver. 82 & 83.—ποτὶ Ἰλ. ποτὶ.

Ver. 85.—καρηκομόωντες] Vide suprâ ad 8, 11.

Ver. 86.—πλάγῃ Ἑλλησπόντῃ.] Stultissimè hîc Scholiastes : Πλατὺς, κατὰ ἀντίφρασιν ἑνὸς γὰρ ὁ Ἑλλησπόντος. Quasi verò in hujusmodi locutione, Ἰστροῖα locus esse posset ! *Alibi* πλάτῃν intelligens videtur

ἀλμυρὸν. Διαφέρει δὲ γλυνὸ ὕδωρ ἀπὸ πλάτῃος, *Lib. II. cap. 4.* Quem in locum, vide *Animadv. Is. Coscauboni.* Melius *Eustathius* ; πλάτῃν Ἑλλησπόντον, *Helleispontum* quâ parte latior est, sive in latitudine se laxat : Τὸ διεκπίνον αὐτῷ ἔξω πρὸς τῷ Αἰγαίῳ, — ἐκείνῳ πλάτῃν Ἑλλησπόντον λέγει· ἐκεί γὰρ εἰς πλάτος ὁ τῆς Ἑλλης πόσιος ἀνοίγεται. Haud tamen scio annon his omnibus simplicius sit, ut πλάτῃν hîc *Helleispontem* idèd dictum intelligamus, non quòd is, cum aliis *Maribus* comparatus, non sit ἑνὸς ; sed quòd *inde*, quàm δὲ *Terrâ*, (id quòd omnibus communè est maribus,) tumuli *multò* *magis* δὲ *longinquo* se aperiret prospectus.

Ver. 89.—καταβηθηῶτος.] Ex *τεθνηῶτες*, sit *τεθνηῶτος*, (vide suprâ ad 8, 818 ; & ad 8, 464 ;) & inde, more Ionico, *τεθνηῶτος* & *τεθνηῶτος*. Cæterum *Cicero*, in fragmento libri qui est *secundus* de *gloriâ* ; (ubi, notante *Gellio*, *lib. XV. cap. 6*, memoria lapsus

99 "Ον ποτ' ἄρισεύοντα κατέκτανε φαίδιμα. Ἐκλωρ.

"Ὡς ποτέ τις ἑρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέε' ἔποτ' ὀλείται.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο Λιωπῆ.

Αἰδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.

Ὅφ' ἐδὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,

95 Νείκεϊ ὀνειδίζων, μέγα δὲ ζοναχίζετο θυμῷ.

"Ὤμοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιῖδες, ἔκ' ἔτ' Ἀχαιοί·

"Ἡ μὲν δὴ λάβῃ τάδε γ' ἔσσειαι αἰνόθεν αἰνῶς,

Εἰ μὴ τις Δαναῶν νῦν Ἐκλωρὸς ἀντίος εἴσιν.

Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,

100 Ἥμενοι αὖθι' ἑκάστοι ἀκῆριοι, ἀκλεῖς αὐτως·

Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὑπερθεῖν

90 " *Quem olim fortissimè se-gentem occidit illustis Hector.*

Sic olim aliquis dicet ; mea verò gloria nunquam peribit.

Sic dixit : Illi autem omnes obmutuerunt silentio ;

Verebantur quidem renuere, timebant autem suscipere.

Tandem verò Menelaus surrexit, & inter eos dixit,

95 Jurgio probra-objectans, graviterque ingemiscens animo ;

" Me miserum ! jactatores, Achivæ, non amplius Achivi :

" Certè jam dedecus hæc erunt gravissimè graviter,

" Si nullus Danaorum nunc Hectori obvius iverit.

" Atqui vos quidem omnes aqua & terra fiatís,

100 " Sedentes ibi singuli excordes, inglorii pariter :

" Adversus istum verò ego ipse armabor ; verum supernè

Ajaci id tribuit, quoderat dictum ab Hectore,)
hosce versiculos ita vertit :

" Hic situs est vitæ jampridem lumina

" linquens,

" Qui quondam Hectoreo perculsus con-

" cidit ense."

Fabritur hoc aliquis : Mea semper gloria

vivet.

Ver. 92. — πᾶσις ἀκὴν ἐγένοντο (Λιωπῆ.)

—olli obstupuerunt silentes,

Conversique oculos inter se atque ora te-

nebant. *Æn. XI. 120.*

Queritur huic alius ; nec quisquam ex ag-

mine tanto

Audet adire virum. — *Æn. V. 378.*

Ver. 93. Αἰδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.] Miras hic nescio quas collegit aut commentus est Scholiastes ineptias : Δεί-

σαν, διὰ τὰς σπονδὰς· ἢ περιμένοντες κλέουσι·

—ἢ ὑπὸ θεῷ ὀρμησθαι αὐτὸν ὑπονοῦντες· ἢ

διὰ τὸ, Νηξ' δ' ἦδε τηλθεῖ· — Τινὲς δὲ, δει-

σαντες τὸν Ἀλαμῖνονα. Quarum quidem

excusationem ultimam meminit & Eustathius.

At Sententia ipsa per se clara est admodum & perspicua : Appuere timebant, quoniam for-

tissimum nobiscum Hectorē ; renuere verebantur,

ne ipsi scilicet viderentur non fortes.

Ver. 96 — Ἀχαιῖδες, ἐκ' ἔτ' Ἀχαιοί.]

O verè Phrygiæ, neque enim Phryges. —

Æn. IX. 617.

Ver. 97. Ἡ μὲν δὲ λάβῃ — Εἰ μὴ τις

Δαναῶν.]

—si nemo audet se credere pugnæ.

—heròum quondam fortissimè fructu,

Tantane tam patiens nullo certamine tolli

Dona fines ? — *Æn. V. 383—390.*

Ver. 99. — ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε.]

Quamvis ignis eris, quamvis aqua. —

Virgil. in Diris.

Quæ tibi terra velim, quæ tibi fiet aqua.

Propert. lib. II.

Ver. 100. — ἀκλεῖς αὐτως.] " Rem in-

" gloriam !" Vel, " Id quod valdè erit in-

" glorium." Sic suprâ, & 142, ἐκ' ἔτ' Ἀχαι-

—τιδὲς, " Remigum quod sufficiat." Nam du-

—rius paulld est, quod assert Eustathius : Τὸ

—ἀκλεῖς, εὐθείᾳ ἐς· ὡλισθυϊκῶς, ἀπὸ τῷ ἀκλε-

—εῖς· —ὡς καὶ ἐν τῷ, ἐκ' ἔτ' Ἀχαιῖδες· —

—τινὲς μὲντοι ἐπιτήρημα τῷ τό φασιν εἶναι. E-

—quidem, si nomen plurale habendum erit,

—cum iis potiùs sentiam, (quos & memorat

—Eustathius,) qui ἀκλεῖς scribunt, quomodd' &

—ἀγχαλῆς : Quæ quidem forma scriptum vide-

—tur, Odys. δ. 728, ἀκλῆς.

Ver.

Νίκης πείρατ' ἔχουσαι ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Ὡς ἄρα φωνήσας καλεδύσατο τεύχεα καλά.

Ἐνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτή

105 Ἐκτορῷ ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρρερ' ἦεν

Εἰ μὴ ἀναιΐξαντες ἔλον βασιλῆες Ἀχαιῶν

Αὐτός τ' Ἀτρεΐδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,

Δεξιέρῃς ἔλε χεῖρας, ἔπ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν

Ἀφραίνεις, Μενέλαε διοιβρέες· ὅδε τί σε χρὴ

110 Ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δ' ἴσχεο, κηδόμενός περ,

Μηδ' ἐθέλ' ἐξ ἔριδ' ἑὺ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,

Ἐκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε συγέσσι καὶ ἄλλοι

Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τέτῳ γε μάχῃ ἐνὶ κυδαινεῖρῃ

Ἐρρίγ' ἀνιβολῆσαι, ὅπερ ἔο πολλὸν ἀμείνων.

115 Ἀλλὰ ζῷ μὲν νῦν ἴζευ, ἰὼν μετὰ ἔνθ' ἑταίρων

Τέτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσασιν Ἀχαιοί.

Ἐπερ ἀδείης τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθῃ ἔς' ἀκórῃ,

“Victoriæ termini positi sunt in immortalibus diis.

Sic fatus, induebat arma pulchra.

Tunc utique tibi, Menelae, adfuisset vitæ finis

105 Hectoris in manibus, quoniam multo fortior erat :

Nisi properè-exurgentes inhibuissent te reges Achivorum ;

Ipsæque Atrides, latè-dominans Agamemnon,

Dextramprehendit manum, verbaque fecit, & compellavit ;

“Infans, Menelae Jovis alumne : neque quicquam tibi opus est

110 “Hâc dementia : contine verò te, dolens quamvis ;

“Neque velis, præ contentionis-studio, te fortiori cum viro pugnare,

“Hectore Priamide, quem extimescunt & alii :

“Quin & Achilles huic pugnâ in gloriosâ

“Horret occurrere, qui te multò est fortior.

115 “Verùm tu quidem nunc sede, profectus ad agmen sociorum ;

“Huic autem duellatorem alium excitabunt Achivi.

“Licet intrepidusque sit, & etiam si pugnae sit infatiabilis,

Ver. 102. — πείρατ' ἔχουσαι.] Εὐθεΐα
ἐνθα τῷ Πείρατα, ἢ τὸ Πείρας, ἀλλὰ τὸ Πεί-
ρας. Eustath.

Ver. 103. — καλεδύσατο] Al. καλεδύσειε,
& καλεδύσσαιο. Vide suprâ ad β', 35; & ad
β', 109.

Ibid. — καλὰ] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 104. “Ἐνθα κί τοι]

Hic tibi mortis erant metæ. —

Æn. XII. 546.

Notandum porro istud, ut, nequaquam hic
supervacuum esse : “Tunc utique tibi, &c.”
Vide suprâ ad α', 56; & ad β', 158.

Ver. 109. Ἀφραίνεις, Μενέλαε.]

Infelix! quæ tanta animus dementia cepit?
Non vires alias — sentis?

Cede deo. — Æn. V. 465.

Ver. 112. — Πριαμίδῃ.] Similiter αὖ
ἀθανάτοισι, ver. 102 & 130. Vide suprâ
ad α', 358.

Ver. 113. Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τέτῳ γε.] No-
tandum quanto cum artificio in singulis li-
bris, quæcunque res narretur, nusquam ta-
men non inseratur Achilles.

Ver. 114. Ἐρρίγ' ἀνιβολῆσαι.] Non sine,
horrore aliquo occurrit: De voce, ἔρριγ', vide
suprâ ad β', 314.

Ver. 115. — μὲν νῦν ἴζευ.] Voculam,
νῦν, quæ olim ex multis exciderat, rectè hic
reposuit doctissimus Henr. Stephanus.

Ver. 117. Εἰπερ ἀδείης τ' ἐστὶ καὶ εἰ μόθῃ
ἔς' ἀκórῃ.]

- Θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδ' εἶσω.
 Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Ἡῤῥῶμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελαδόνι μάχουλο
 Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκαῖδες εἰχεσίμωροι,
 135 Φειᾶς παρ' τείχεσσι, Ἰαρδάνη ἀμφὶ ῥέεθρα
 Τοῖσι δ' Ἐρευθαλίῳ πρόμ' ἰσαίῳ, ἰσότη' φῶς,
 Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόσιο ἀνακίῳ.
 Δίς Ἀρηϊθός, τὸν ἐπὶ κλησιν Κορυνήτην
 Ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
 140 Οὔνεκ' ἄρ' ἔ τόξοισι μαχεσκέλο, θυρί τε μακρῶ,
 Ἀλλὰ Ῥιδηρεῖη κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας
 Τὸν Λυκούρῳ ἔπεφνε δόλῳ, ἔτι κράτει γε,

- “ Anima è membris ut descendat domum Plutonis intra.
 “ Utinam enim, ô Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
 “ Eessem juvenis, sicut quandò ad rapidum Celadontem pugnabat
 “ Congregati Pyliique & Arcades hastarum usu-exercitati,
 135 “ Phœæ ad muros, Jardani circa fluentia :
 “ Inter illos autem Ereuthalion in acie-primus stabat, par-deo vir,
 “ Arma gerens humeris Areithoi regis :
 “ Nobilis Areithoi, quem cognomento Clavigerum
 “ Viri appellabant, eleganterque-cinctæ mulieres,
 140 “ Quoniam utique non arcu pugnabat, hastæque longâ,
 “ Sed ferreâ clavâ rumpebat phalangas :
 “ Hunc Lycurgus interfecit dolo, non vi,

Ver. 131. Θυμὸν ἀπὸ μελέων.] Quâ ratione, ἀπὸ, hîc ultimam producat ; item κράτει, ver. 142 ; vide suprà ad á, 51. *Barneſius* edidit, Θυμὸν ἀπὸ μελέων. Sed nihil opus.

Ver. 132. Αἶ γάρ, — Ἡῤῥῶμ', ὡς ὅτ'] De sui laude istâ senili *Nestoris*, vide infrà ad ver. 157 ; item suprà, ad á, 249, 260 ; & ad β', 372. Notandum porro istud, γὰρ, non ad id quod proxímè præcessit, sed ad id quod *reticetur* de suo pugnandi studio, elegantissimè referri : Vide suprà ad á, 22.

Ver. 133. Ἡῤῥῶμ', ὡς ὅτ' ἐπ']

— Non laudis amor, nec gloria cessit

Pulsa ; metu sed enim gelidua tardante senectâ

Sanguis hebet, frigentque effictæ in corpore vires.

Si mihi, quæ quondam fuerat, quâque improbus iste

Exultat fidens, si nunc foret illa juvena ;

Haud equidem. — *Æn.* V. 394.

O mihi præteritos referat si Jupiter annos !

Qualia eram, cùm primam aciem Præ-
 nefte sub ipsâ

Stravi, scutorumque incendi victor accē-

ver. 1

Et regem hâc Herilum dextrâ sub Tartara misit. *Æn.* VIII. 660.

Ibid. — Κελαδόνι μάχουλο, — Φειᾶς παρ' τείχεσσι.] Ἐνιοί δ' ἐν οἰκίᾳ γράφει, —

“ Ἀκιδόνι μάχουλο, — Χάας παρ' τείχεσσι. ”
 — ἢ Κελαδόνι, ὡδὲ Φειᾶς. *Sirab.* lib. VIII.

pag. 535. al. 348.

Ver. 134. — ἰσότη' φῶς.] Vide suprà ad δ, 242.

Ver. 136. Τοῖσι δ'] *Arcadibus*.

Ver. 141. Ἀλλὰ Ῥιδηρεῖη κορύνῃ] Sicuti *Iones* κορύνῃ, ver. 141 & 143 ; & κορύνῃτες, ver. 9 & 138 ; ita *Dores* enuntiabant κορύνα.

Δεξιτέρᾳ κορύναν. — *Theocr.* *Idyll.* VII. 19.

Τάν τοι ἔρα κορύναν. — *Ibid.* ver. 43.

Δάφνιδι μὲν κορύναν. — *Idyll.* IX. 23.

ut adeò *Idyllium* istud 25um, ubi legitur,
 — χαιροπληθὴ τε κορύνη, ver. 63,

fortè non sit *Theocriti*, sed recentioris cujusdam Poëtæ. Nam apud Veteres, ut syllabæ

istæ penultimæ non habeant certam pronuntiandi rationem, admodum est rarum.

Ibid. — κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.]

— Berneſtes agmina clavâ.

Æn. X. 318.

- Στεινωπῶ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' ἐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
 Χραῖσμε *Ῥιδηρείη* πρὶν γὰρ Λυκούργῳ ὑπαφθὰς
 145 Δεξι μέσον περόνησεν· ὁ δ' ὑπὶ *Ῥ* ἔδει ἐρείσθη
 Τεύχεα τ' ἐξενάρριζε, τὰ οἱ πόρε χάλκεος Ἀρης·
 Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτ' ἐφόρει μετὰ μῶλον Ἀρης.
 Αὐτὰρ ἔπει Λυκούργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
 Δῶκε δ' Ἐρευθαλίῳ, φίλῳ Θεράπονι, φορῆναι·
 150 Τῷ ὅγε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·
 Οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον κ' ἐδείδισαν, ἔδε τις ἔτλη·
 Ἄλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυβλήμων πολεμίζειν
 Θάρσει ὦ· γενεῇ δὲ νεώτατ' *Ῥ* ἔσκον αἰπάνων·
 Καὶ μαχόμεν οἱ ἐγὼ, δῶκεν δὲ μοι εὐχῶ *Ῥ* Ἀθήνη.
 155 Τὸν δὴ μήκισον κ' κάρτισον κτάνον ἄνδρα·
 Πολλὰς γάρ τις ἐκείῳ παρήορ' *Ῥ* ἔνθα κ' ἔνθα,
 Εἴθ' ὥς ἡβῶοιμι, βίη δὲ μοι ἐωπεδ' *Ῥ* εἴη,

“ Angusta in viâ, ubi utique non clava ei exitum

“ Arcebat ferrea; antè enim Lycurgus occupans

145 “ Hastâ medium transfodit, isque supinus solo allisus est;

“ Armisque interfectum spoliavit, quæ ei dederat æreus Mars;

“ Et ea quidem ipse postea gestabat in pugna Martis.

“ At postquam Lycurgus in ædibus senuerat,

“ Dedit utique Ereuthalioni, dilecto famulo, gestanda:

150 “ Illius igitur hic arma ferens provocabat omnes fortissimos;

“ Hi autem valdè tremebant & timebant, neque quicquam sustinebant;

“ Verùm me animus impulit audax ut pugnarem,

“ Confidentia suâ; natus autem minimus eram omnium:

“ Et pugnabam cum eo ego, deditque mihi gloriam Minerva.

155 “ Hunc utique procerissimum & fortissimum interfeci virum;

“ Multus enim jacebat extensus hinc atque illinc.

“ Utinam sic nunc pubescerem, virisque mihi integræ essent,

Ver. 143. — 88] Ità edidit *Barnesius*, ex Editt. quibusdam veteribus, & MS. Rectè credo; ut sit scilicet, ὅθι. *Stephanus* & *Recentiores* ediderant, ὅτ'. Quod est multò minus venustum.

Ibid. — ἐ κορύνη οἱ ὄλεθρον Χραῖσμε *Ῥιδηρείη*.]

— nihil illos Herculis arma,

Nil validæ juvere manus, — *Æn.* X. 319.

Ver. 148. Αὐτὰρ ἐπεὶ — Δῶκε δ' *Ῥ*] Particula ista, δὲ, quam vim hoc in loco habeat, cum non intelligeret *Barnesius*; vertit id, *Dederatque*, quod erat vertendum, *Dedit utique*. Similis enim hic constructio est, Αὐτὰρ ἐπεὶ — Δῶκε δὲ· ac suprâ Οἱ δ' ἐπεὶ ἐν —, Τῷ δὲ. Vide ad 4, 57.

Ver. 150. Τῷ. Tam *Aristobolus* quàm *Lycurgus*. Parenthesi enim intercludendi sunt versus præcedentes *duodecim*. Vide infrâ ad *ver.* 157.

Ibid. — προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.] Post

has voces, ex uno MS. versum istum, Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δῆϊοτῇ, ut “ *præ necessarium*,” interserit *Barnesius*. Sed nihil opus. Videtur enim ex *ver.* 40, & 51, irrepsisse.

Ver. 155. Τὸν δὲ] “ *Hunc utique*.” Verculam, δὲ, si hoc in loco omiseris; planè sententiam perimas. Similis ferè est vis particulæ, ἄρ, *ver.* 140 & 169.

Ver. 156. Πολλὰς] *Δυνατὸς Σαυμακῆ, μέγας*. Schol. ad *Eurip. Hippol.* 1.

— & latè terram consternere tergo.

Æn. XII. 543.
 Ver. 157. Εἴθ' ὥς ἡβῶοιμι] Senis personam mirè condecet hæc & sui laudatio, laudique istius iteratio, & orationis longitudo, & *Parentibus* ista, quæ est *duodecim ipsorum versuum* (ab usque *ver.* 137 ad *ver.* 150) interclusio. Vide suprâ ad *ver.* 132, & 133; item ad 4, 249, 260; & ad *B.* 372.

Ver.

- Τῷ κε τὰχ' ἀντήσσει μάχης κορυθαίολοι. "Εκλῶρ.
 Ὑμέων δ' αἵ περ ἔασιν αἰριστες παναχαιῶν,
 160 Οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' "Εκλῶρ ἀντίον ἐλθεῖν.
 Ὡς νεικέσσο' ὁ γέρον' οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσαν.
 Ὄρσο πολὺ πρῶτο μὲν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
 Τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδῃς ὦρσο κρατερὸς Διομήδης.
 Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, Θῦριν ἐπιειμένοι ἀλκὴν.
 165 Τρῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος.
 Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρεφύλῃ.
 Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρυπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
 Ἄν δὲ Θόας Ἀνδραϊμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
 Πάντες ἄρ' οἳ γ' ἐβελον πολεμίζειν "Εκλῶρι δῖω.
 170 Τοῖς δ' αὐτοῖς μετέειπε Γερήνιος ἱππῶτα Νέστωρ.
 Κλῆρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερές, ὅς κε λάχῃσιν

"Ita citò haberet quicum pugnaret expeditè pugnam-ciens Hector,

"Vestrum autem qui sunt fortissimi omnium Achivorum,

160 "Nè hi quidem alacriter parati-estis Hectori obviam ire.

Sic increpavit senex: Ac statim novem omnes surrexerunt.

Surrexit multò primus quidem rex virorum Agamemnon:

Post hunc autem Tydides surrexit fortis Diomedes;

Post hos autem Ajaces, strenuam induit fortitudinem.

165 Post hos Idomeneus, & armiger Idomenei

Meriones, par Marti homicidæ.

Post hos autem Eurypylus, Evæmonis præclarus filius.

Surrexit porro Thoas Andræmonides, & nobilis Ulysses.

Omnes utique hi volebant pugnare cum Hectore nobili.

170 Hos autem inter rursus dixit Gerenius eques Nestor;

"Sortibus nunc fortimînî universi, cui fors obtigerit;

Ver. 158. — κορυθαίολοι.] Vide suprà ad β', 816.

Ver. 161. — οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσαν.]

Non pauciores quàm novem. Latine dicas, "novem ipsi:" Quà ratione dixit Cicero, decem ipsos dies, & annis octoginta ipsi. Simili sententiâ dixit Homerus, *Iliad.* σ', 470,

— ἑικοσι πᾶσι ἐφύσαν, viginti ipsi simul spirabant; Et *ibid.* ver. 373, — τριποδας γὰρ ἑικοσι πᾶσις ἔτιυχεν, tripodas enim viginti ipsos uno eodemque tempore fabricabatur.

(Quem ad locum stultissimè Scholiastes; περιεσπὼν, inquit, τὸ πᾶσις: cùm, à contrario, in isto fit vocabulo tota sententiæ vis & venustas.) Item, *Odys.* i, 204, Οἶνον ἐγ' ἀμφιφορῶσι δωδέκα πᾶσιν, Vinum in amphoris duodecim ipsi. Vide infra ad κ', 560.

Ver. 164. — Θῦριν ἐπιειμένοι.] Quà ra-

tionem, Θῦριν, hîc ultimam producat; item Εὐρύπυλο, ver. 167; & αὐτὸς, ver. 173; & τις, ver. 178; vide suprà ad α', 51.

Ver. 165. Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς.] Pessimè hîc edidit *Barnesius*, Τοῖσι δ' ἐπ': & ver. 163, Τῷ δ' ἐπὶ: & ver. 164 & 167, Τοῖσι δ' ἐπ': & ver. 170, Τοῖσι δ' αὐτοῖς. Similitérque in locis aliis quamplurimis. Ac si ὅδε, & ὁ δὲ, non significarent diversa. Vide suprà ad α', 57.

Ver. 166. — ἀτάλαντο.] Vide suprà ad β', 627.

Ibid. — Ἐνυαλίῳ ἀνδρεφύλῃ.] Vide suprà ad β', 651.

Ver. 170. Τοῖς δ' αὐτοῖς.] *Barnesi* MSS, duo, Τοῖς δ' αὐτῖς. Quæ sanè & ipsa lectio non mala.

Ibid. — ἐκρίτα.] Vide suprà ad α', 175.

Ver.

- Οὗτ' γὰρ δὴ ὀνήσει εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς.
 Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσασθαι, αἶ κε φύγησι
 Διὶς ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊότητ'.
- 175 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δὲ κλῆρον ἐσημῆναντο ἕκαστος,
 Ἐν δ' ἔβαλον κυνέη Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
 Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
 Ὡδὲ δὲ τις εἶπεν, ἰδὼν εἰς ἔρανον εὐρύν·
 Ζεὺ πάτερ, ἧ Αἴαντα λαχεῖν, ἧ Τυδεΐδην υἱόν,
- 180 Ἡ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκῆνης.
 Ὡς ἄρ' ἔφην· πάλῃ δὲ Γερῆνι' ἱππότα Νεσῶρ
 Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρον κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοῖ,
 Αἴαντα· κήρυξ δὲ φέρων ἀν' ὄμιλον ἀπάνη,
 Δεῖξ' ἐνδεξία πᾶσιν ἀριζήσουσιν Ἀχαιῶν.
- 185 Οἱ δ' ἔγινώσκοντες ἀπηνῆναντο ἕκαστος·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἴκανε, φέρων ἀν' ὄμιλον ἀπάνη,
 Ὅς μιν ἐπιράψας κυνέη βάλε φαίδιμος Αἴας,
 Ἡ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ'· ὃ δ' ἄρ' ἔμβαλεν, ἄλκι παρασάς·
 Γυνῶ δὲ κλήρε σῆμα ἰδὼν, γήθησε δὲ θυμῷ.
- 190 Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἐὼν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε·

“ Ille enim sanè juvabit benè-ocreatos Achivos :

“ Quin etiam ipse suum animum juvabit, si effugerit

“ Ardenti ex bello & gravi pugnâ.

175 Sic dixit : Il autem sortem signaverunt singuli,

Et iniecerunt galeæ Agamemnonis Atridæ.

Populi interim supplicabant, diisque manus attollebant :

Sic autem quis dicebat, intuens in cælum latum ;

“ Jupiter pater, da aut Ajacem sortiri, aut Tydei filium,

180 “ Aut ipsum regem divitis Mycenæ.

Ita dicebant : Concutiebatque sortes Gerenius eques Nestor :

Exiit autem fors è galeâ, quam utique volebant ipsi,

Ajaci : præco autem ferens per cætum undiquaque,

Ostendit, orsus a dextrâ, omnibus principibus Græcorum.

185 Hi autem non agnoscentes, renuerunt singuli :

Sed cum ad illum pervenit præco, ferens per cætum undiquaque,

Qui ipsam inscriptam galeæ iniecerat illustri Ajax ;

Porrexit quidem manum, & is imposuit propè-astans :

Agnovit autem sortis signum conspicatus, & gavisus est animo.

190 Hanc quidem ad pedem suum humi jecit, dixitque ;

Ver. 172. Οὗτ' γὰρ —, Καὶ δ' αὐτὸς.]
 Porius istum, ἢ δ' αὐτὸς, non eundem illum
 intelligit, qui ad dimicandum fortitue fuisset;
 sed alium scilicet, quisquis non esset cum
 Hectore dimicaturus. Malè admodum.
 Nam istâ ratione, (præterquam quod Nesto-
 ris non erat animos suorum debilitare,) di-
 cendum fuerat, non, αἶ κε φύγησι, sed ὅς

κε φύγησι· nec utique, ἐκ πολέμοιο, sed
 πόλεμον.

Ver. 175. — ἐσημῆναντο] Signis oculis
 notabant ; ut liquet ex ver. 185 & 189.

Ver. 177. — θεοῖσι δὲ] Αἱ θεῶν δὲ
 notante H. Stephano.

Ver. 181. — ἀπάνη] Vide suprâ ad 1,
 175.

κα.

- "Ω φίλοι, ἦ τοι κλῆρος ἔμους, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
 Θύμῳ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἐκτορα δῖον.
 Ἀλλ' ἄγετ', ὅφρ' ἂν ἐγὼ πολεμῆϊα τεύχεα δύω,
 Τόφρ' ὑμεῖς εὐχεσθε Διὶ Κρονίωνι ἀνακτῇ,
 195 Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται.
 Ἦε καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ ἄτινα δείδιμεν ἔμπης.
 Οὐ γάρ τις με βέη γε ἐκὼν ἀέκοντα διήλαι,
 Οὐδὲ τ' αἰδρεῖν· ἐπεὶ εὖδ' ἐμὲ νῆϊδά γ' ἔτως
 Ἐλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε, τραφέμεν τε.
 200 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' εὐχοντο Διὶ Κρονίωνι ἀνακτῇ.
 Ὡδὲ δὲ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν εἰς ἄρανὸν εὐρύν·
 Ζεῦ πάτερ, Ἰδθθεν μεδέων, κύδιζε, μέγιστε,
 Δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι.
 Εἰ δὲ καὶ Ἐκτορά περ φιλέεις, καὶ κηδεαι αὐτῷ,
 205 Ἴσῃν ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὅπασσον.
 Ὡς ἄρ' ἔφαν' Αἴας δὲ κορύσσειο νώροπι χαλκῷ.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῖ ἔσσαιο τεύχη,
 Σεύατ' ἐπειθ', οἷός τε πελώριος ἔρχεσθαι Ἀρης,

" O amici, sanè fors est mea, gaudeoque & ipse

" Animitus ; quoniam puto superaturum me Hectorē nobilem.

" Verūm agite, dum ego bellica arma induo,

" Interim vos supplicate Jovi Saturnio regi,

195 " Tacite vobiscum, ut nē Trojani audiant :

" Vel etiam palam ; quandoquidem neminem timemus profus.

" Non enim quis me vi volens nolentem summovebit,

" Neque verò per imperitiam meam ; quippe neque me rudem adeò

" Spero in Salamine natum educatūque fuisse.

200 Sic dixit : illi autem supplicabant Jovi Saturnio regi.

Sic autem quis dixit, intuens in cælum latum ;

" Jupiter pater, qui inde ab-Idā imperas, augustissimè, maxime ;

" Da ut victoriam Ajax & præclaram gloriam referat ;

" Quòd si & Hectorē diligis, & curam geris ejus,

205 " Æqualem ambobus vim & gloriam præbe.

Sic dixerunt : Ajax autem armabatur splendido ære.

Postquam verò omnia circa corpus induerat arma,

Concitus ferebatur deinde, qualis ingens incedit Mars,

Ver. 195. — γε πύθωνται.] *Al.* πύθωνται.

Ver. 197. — ἰκάν.] *Aristarchus* legebat, ἰλάν.

Ver. 198. — εὖδ' ἐμὲ νῆϊδά γ' ἔτως Ἐλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι.]

Non ita me genitor bellis affuetus Opheltēs Argolicum terrorem inter Trojæque labores

Sublatum erudit. — *Æn.* IX. 201.

Ver. 206. — νώροπι χαλκῷ.] Vide suprā ad β', 578.

Ver. 208. — οἷός τε πελώριος ἔρχεσθαι Ἀρης.] Qualis apud gelidi cūm flumina concitus

Hebri

Sanguineus Mavors clypeo increpat, atque furens

Bella movens immittit equos. —

Æn. XII. 331.

Ver.

- “Ὅς τ’ εἰσιν πόλεμόνδε μετ’ ἀνέρας, ἔζε Κρονίων
 210 Θυμοβόρῃ ἔριδος μένει ξυνέηκε μάχεσθαι
 Ταῖος ἄρ’ Αἴας ὦρτο πελώριος, ἔρκος Ἀχαιῶν,
 Μειδιῶν βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
 “Ἡῆ, μακρὰ βιβὰς, κραδάων δολιχοσκιον ἔγχος.
 Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μέγ’ ἐγήθεον εἰσορώωντες·
 215 Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκασον,
 “Ἐκτορί τ’ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν·
 “Ἀλλ’ ἔπως ἔτι εἶχεν ὑπόρρεσαι, εἰδ’ ἀναδύναι
 “Ἀψ λαῶν ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμη.
 Αἴας δ’ ἐγύθεν ἦλθε, φέρων ζάκος, ἥύτε πύρρον,

Qui it in-bellum ad viros, quos Saturnius

- 210 Animum-rodentis contentionis vi commisit pugnare :
 Talis utique Ajax progressus est ingens, murus Achivorum,
 Subridens terribili vultu : infra autem pedibus
 Incedebat, magnis-passibus gradiens, quassans prælongam hastam,
 Hunc autem & Argivi valdè lætabantur aspicientes ;
 215 Trojanis autem tremor gravis subiit membra singulis ;
 Hectorique ipsi animus in præcordiis palpitabat :
 Sed nequaquam jam poterat metu-refugere, neque regredi
 Retrò copiarum in turbam, quoniam provocârat ad certamen.
 Ajax autem propè accessit, ferens scutum instar turris,

Ver. 209. — Κρονίων.] De profodiâ vocis, Κρονίων, Κρονίονος, Κρονίανος, vide suprâ ad α, 265 & 397.

Ver. 211. Τοῖος ἄρ’] Non vacat istud ἄρ’, sed vim habet in connectendâ sententiâ perquam elegantem : Talis utique.

Ver. 212. Μειδιῶν βλοσυροῖσι —, μακρὰ βιβὰς.] Heroëm torvo aspectu, proceris passibus ingredientem, pulcherrimè ob oculos ponunt Versus grandiloqui & tumentes. Vide suprâ ad γ, 393.

Ver. 215. — τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκασον.] Similiter infrâ :

————— κραδίη δέ μοι ἔξω

Στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ’ ὅπο παίδιμα γυῖα. α, 95.

Frigidus Arcadibus coit in præcordia sanguis. Æn. X. 452.

De voce ὑπήλυθε, vide suprâ ad γ, 205.

Ver. 216. “Ἐκτορί τ’ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν.] Longè aliud est, θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν aliud, κραδίη ἔξω στηθέων ἐκθρώσκει, vel, τρομέω αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα. Nempe Trojanis, cùm ad pugnam progredientem Ajacem cernerent, terrore percussæ erant planè, & consternati : Hector autem, fortissimus omnium, etiam & ipso commovebatur nonnihil, ac subtimebat. Sententiam tam luculentam, tam perspicuam atque ele-

gantem, non intellexisse M. Tullium Ciceronem, prorsus est incredibile. Mirâ tamen nescio quâ negligentia aut incuria, locum hunc ita reddidit : “ Videmus progredientem apud Homerum Ajacem multa cum biliritate, cùm desperanturum esse cum Hectoribus ; cujus, ut orna sumptis, ingressio lætitiæ attia sit sociis, terrorem autem hostibus : Ut ipsum Hectorem, quomodo videmus esse apud Homerum, TOTO PECTORIS TREMENTEM, provocasse ad pugnam pueriteret.” Tusc. Disput. Lib. IV. §. 22. Sententiæ Homericæ venustatem rectè accipit Plutarchus : Τίς ἐκ τῶν ἀγασσάμενων τὴν διαφορὰν ; Τὸ μὲν κινδυνυῖν ἢ καρδία πλεονάζει ΜΟΝΟΝ, ὥσπερ πωλεῖται καὶ δι’ ἐκαστοῦ μίλλοντος τῶν δὲ θεωμένων ΤΡΕΜΕΙ ἢ πάλαι τὸ ζῶμα, δι’ αὐτοῦ καὶ φόβον ὑπὲρ τῆ βασιλείας. De audiendâ Poëti. Item Dionys. Halicarnassensis : Εὐδελον, ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ τὸ λίαν φοβεῖσθαι ὑφαλόν, τὸ μέτρον πατέλλειν. — Οἱ μὲν ἄλλοι, καὶ ἀνδρὶς ἱερέμον· ὁ δ’ ἐν τῷ κινδύνῳ καθάως, ἀνδρὶς ὢν, μέτρον ἔχοντι. Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 16.

Ver. 219. — ζάκος — Χάλυξ, ἐπὶ στήθεσιν.]

————— clypei — septemplex orbes. Æn. XII. 925.

ἦα,

- 220 Χάλπεον, ἐπ' αἰθέριον, ὃ οἱ Τυχίῳ κάμε τεύχων,
 Σκυλοτόμων ὃχ' ἄριστον, "Τλη ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων"
 "Ὅς οἱ ἐποίησεν ζᾶκτον αἰόλον, ἐπ' αἰθέριον,
 Ταύρων ζᾶρεφών, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
 Τὸ πρόσθε ζέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
- 225 Στῇ ῥα μάλ' Ἐκτορος ἐγὺς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
 "Ἐκτορ, νῦν μὲν δὴ ζᾶφα εἴσαι οἶσθ' ἐὼς,
 Οἷοι καὶ Δανοῖσιν ἄριστ' ἔσσι μετέασι,
 Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥήξηνορα, θυμολέοντα·
 Ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
- 230 Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀλαμέμονι, ποιμένι λαῶν·
 Ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοιοῖ, οἳ ἂν ζέθεν ἀντιάσαιμεν,
 Καὶ πολέες· ἀλλ' ἄρχε μάχης ἡδὲ πολέμοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ·

220 *Æreum, septem-boum pellibus-opertum, quod ei Tychius elaborârât fabricans, Coriariorum longe præstantissimum, in Hylâ ædes habitans : Qui ei fecerat scutum varium, septem-bubulis pellibus-munitum Taurorum præpinguium, octavum autem superinduxerat æs. Hoc ante pectus ferens Telamonius Ajax*

225 *Stetit valde Hectorem prope, minabundûsque allocutus est ; " Hector, nunc sanè manifestò scies cum-solo-folus, " Quales etiam Danais principes interfint, [tam : " Etiam præter Achillem hostium-agmina-perrumpentem, animo-leonino prædi- " Sed ille quidem in navibus recurvis pontum-transseuntibus*

230 *" Jacet iram-longam-fovens adversus Agamemnonem pastorem populorum : " Nos autem sumus tales, qui tibi obviam-ire-possimus, " Et multi : Sed ordire pugnam & certamen. Hunc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector ;*

Ver. 221. — "Τλη] Vide suprâ ad 6, 708.

Ver. 222. "Ὅς οἱ ἐποίησεν.] Quâ ratione, &c, hîc producatur ; item τις, ver. 201 ; item ἴφαι, ver. 206 ; & Ἀχιλλῆα, ver. 228 ; & πολέες, ver. 232 ; vide suprâ ad 4, 51.

Ibid. — αἰόλον] Mobile : Ut mox, ver. 238, οἷδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἷδ' ἐπ' ἀριστερᾷ ναυῆσαι βῶν Ἀζαλίων. Vide suprâ ad 6, 816.

Ver. 224. Τὸ πρόσθε εἰρνοιο.] Syllabæ breves isto modo productæ, & clypei pondus & Ajaxis laborem pulchrè depingunt. Vide suprâ ad γ', 363.

Ver. 225. Στῇ ῥα] Stetit utique, vel stetit scilicet. Nimirum non supervacanea est particula ῥα, sed resumpti adnectitque id, quod erat suprâ dictum, ver. 219, Αἴας δ' ἐγὺς ἐν ἴδω.

Ver. 228. Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα.] Notandum quantâ cum arte, ut Poëma unum sit à capite ad calcem, & hîc & ubique, quicquid rerum narretur, quisquis hominum lo-

quatur, semper tamen interponatur Achilles. Καὶ τῷτο μὲν Ἀχιλλῆος τὸ ἱσχυρόν ἐστι. Plutarch. de audiend. Poëtis. Porro vox Ἀχιλλῆα ultimam hîc eâ ratione producit, quæ explicata est superius ad lib. 4, 51. Nam alioqui sequitur Accusativus iste analogiam Genitivi : Ἀχιλλῆος, Ἀχιλλῆα ; Ἀχιλλῆος, Ἀχιλλῆα ; βασιλῆος, βασιλῆα ; βασιλῆος, βασιλῆα. Vide suprâ ad 4, 265.

Ver. 230. — ἀπομηνίσας] Producitur penultima, quia non est ex μνίζω, sed μνῆω, Vide suprâ ad 4, 140.

Ver. 231. — ἀντιάσαιμεν.] Corripitur antepenultima, quia non est ex ἀντιάω, sed ἀντιάζω. Vide suprâ ad 4, 67.

Ver. 232. — μάχης ἡδὲ πολέμοιο.]

— pugnas ineant, & prælia tentent.

Æn. XI. 902.

Vide infrâ ad ver. 279.

Ver. 233. — κορυθαίολος] Vide suprâ ad ver. 222 ; & ad 6, 816.

Ver.

- Αἴαν διογενὲς, Τελαμωνίε, κοίρανε λαῶν,
 235 Μήτι μευ, ἥ τε παιδὸς ἀφαιρῆς, πειρητίζε,
 Ἥ γυναικὸς, ἥ ἐκ οἶδεν πολεμήϊα ἔρφα·
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ', ἀνδροκλασίας τε·
 Οἶδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερᾷ νωμῆσαι βῶν
 Ἀζαλέην, τό μοι ἐς ταλαύρινον πολεμίζειν·
 240 Οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δῆϊν μέλπεσθαι Ἄρηι·
 Οἶδα δ' ἐπαίξας μόθον ἵππων ὠκείων.
 Ἀλλ' ἔ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν, τοιῦτον εἴονα,
 Λάβρη ὅπιπλεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν, αἶ κε τύχοιμι.
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον εἶϋ,
 245 Καὶ βάλεν Αἴαντ'· δεινὸν ἄκ' ἐπ' ἰαχέοιον,
 Ἀκρότατον κατὰ χαλκόν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
 Ἐξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς αἰτειρῆς·
 Ἐν τῇ δ' ἐβδομάτῃ ρινῷ ῥέτο. Δεύτερος αὖτε
 Αἴας διογενὲς προΐει δολιχόσκιον εἶχ'·
 250 Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσῃν.

- “ Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
 235 “ Nè me, tanquam puerum imbecilem, tanta,
 “ Vel mulierem, quæ nescit bellica opera :
 “ Atqui ego benè scio pugnáque, cædésque :
 “ Scio ad dextram, scio ad finistram motare scutum
 “ Aridum, ita ut possim indefessus bellare :
 240 “ Scio quoque in statariâ pugná, ad lævi sonus-gressum-componere Martis :
 “ Scio etiam, postquam infiluerim currum, pugnam in equabus velocibus.
 “ Sed enim non te volo ferire, talem existentem,
 “ Clanculum observans, sed aperte, si assequi-potuerò.
 Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,
 245 Et percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-munitum,
 Extremum ad æs, quod octavum erat in illo.
 Sex autem per plicaturas penetravit diffecans hasta indomita :
 In septimâ vero pelle hæsit. Secundus vicissim
 Ajax nobilissimus emisit prælongam hastam,
 250 Et ferit Priamidæ clypeum undique æqualem.

Ver. 237. — ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας —
 Οἶδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερᾷ.] Ἰνα — ταρῶν, τάδε
 καὶ τὰ τῶν ἀλλήλων φθίγεισθαι δυναθῇ, ὡς ἀλη-
 θῆς, ἀλλ' ἔ κατὰ κόμπον τιτά. — ἐγὼν
 “ εὖ οἶδα μάχας, ” &c. Aristot. de Republ.
 lib. IX.

Ibid. — μάχας τ' ἀνδροκλασίας τε.] Vide
 infra ad ver. 279.

Ver. 238. Οἶδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερᾷ.]
 Motus concitos, reciprocos, & celeriter agi-
 tatos, optimè depingunt hujus versùs Nu-
 meri. Vide suprâ, ad γ', 363. Fuerunt
 qui hic, pro οἶδ' ἐπ' ἀριστερᾷ, legerunt,

οἶδ' ἐπ' ἀριστερᾷ. Sed id multo languidius.

Ver. 241. — ἐπαίξας.] Barnusius in uno
 MS. reperit, ἐπαίξας.

Ver. 242. Ἀλλ' ἔ γάρ] Refertur istud,
 γάρ, ad id quod elegantius reticuit. “ Sed
 “ accinge te ad pugnam : Non enim, &c.”
 Vide suprâ ad ε', 22.

Ibid. — τοιῦτον εἴονα.] Hostem videlicet
 honestum & generosum : Cui dâns δαῖς με-
 γεθὸς τι βίην τε, καὶ σπονδῆν ver. 288.

Ver. 250. — Πριαμίδαο.] Similiter, ver.
 258, Πριαμίδας. Vide suprâ ad δ', 398.

- Διὰ μὲν ἀσπίδῳ ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
 Καὶ διὰ θώρηκα πολυδαιδάλε ἠρήρεισο·
 Ἀνικρὺ δὲ παραι λαπαρὴν διάμησε χιτῶνα
 Ἐγχος· ὃ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
 255 Τῷ δ' ἐκσπασσαμένῳ δολίχ' ἔχρα χερσὶν ἑμὶ ἄμφω
 Σύν ῥ' ἔπεσον, λείψιν εἰκότες ὠμοφάγοισιν,
 Ἦ ῥυσὶ κάπροισιν, τῶν τε ῥένος ἐκ ἀλαπαδνόν.
 Πριαμίδης μὲν ἔπειλα μέσον ῥάκος ἔτασε δαρή·
 Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν, ἀνείνאַμφθη δὲ οἱ αἰχμῇ.
 260 Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διὰ πρὸ
 Ἦλυθεν ἔχρῃ· εὐφέλισε δὲ μιν μεμαῶτα·
 Τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκῆιεν αἷμα,
 Ἄλλ' ἔδ' ὡς ἀπέλητε μάχης κορυθαίολος Ἐκίωρ·
 Ἄλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἴλετο χειρὶ παχείῃ,
 265 Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε·
 Τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν ῥάκος ἐπ' αἰσίοιον,
 Μέσσον ἐπομφάλιον· περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
 Δεῦτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λαὸν αἰείρας,
 Ἦκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον·

Per quidem clypeum penetravit splendidum rapida hasta,

Et per thoracem affabrè-factum infixæ est :

E regione autem juxta ille discidit tunicam

Hæsta : Ille verò inclinatus est, & evitavit mortem nigram.

255 Itaque eductis longis hastis cominùs simul ambo

Congressi sunt, leonibus similes cruda-vorantibus,

Vel suis apri, quorum utique robur non imbecille,

Priamides quidem postea medium scutum feriit hastâ ;

Neque rupit æs, reflexa est autem ei cuspis.

260 Ajax autem clypeum punctim feriit insiliens, & penitè

Transiit hastâ ; conturbavit autem illum irruentem :

Et cæsim super cervicem venit : ater autem subfiliit sanguis.

Verùm ne sic quidem cessavit à pugnâ expeditè-pugnam-ciens Hector ;

Sed retrocedens lapidem prehendit manu robustâ,

265 Jacentem in campo, nigrum, asperamque :

Èo percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-munitum,

Medium ad umbonem : circumsonuitque æs.

Secundus autem Ajax, multo majore lapide sublato,

Misit contortum, adhibuitque connixus vires immensas :

Ver. 251. Διὰ μὲν ἀσπίδος] Vide suprâ ad γ', 357 & 363.

Ver. 253. Ἀνικρὺ δὲ] Vide suprâ ad ε', 51.

Ver. 255. Τῷ δ' ἐκσπασσαμένῳ] Itâ edidit Barnesius : Rectè, ut mihi quidem videtur. Nam ῥάκος, ἱσπασα, penultimam corripiant. Scripserant alii, ἐκσπασσάμενος.

Ver. 258.—ἔτασε] Vide suprâ ad ε', 140.

Ver. 261. Ἦλυθεν.] Vide suprâ ad γ', 205.

Ibid.—μεμαῶτα.] Vide suprâ ad ε',

818.

Ver. 263.—κορυθαίολος] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 265.—τερηχύν] Vide suprâ ad ε', 308.

Ver.

- 270 Εἶσω δ' ἄσπιδ' ἔαζε, βαλὼν μυλοειδέϊ πτέρῳ·
 Βλαῖψε δέ οἱ φίλα γέναθ'· ὁ δ' ὕπλιος ἐξελαυνύσθη,
 Ἄσπιδι ἐχρημφθεῖς· τὸν δ' αἰψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
 Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ἐτάζοντο,
 Εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἦδ' ἐκ ἀνδρῶν,
 275 Ἦλθον, ὁ μὲν Τρῶων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένῳ ἄμφω.
 Μίσσω δ' ἀμφοτέρων ῥῆπ' ἤρα ῥέχον· εἰπέ τε μῦθον
 Κήρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς·
 Μηκέτι, παῖδε φίλῳ, πολεμίζεε, μηδὲ μάχεσθον·
 280 Ἀμφοτέρω γὰρ ῥῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Σεῦς·
 Ἀμφω δ' αἰχμητά· τόγχε δὴ καὶ ἴδμεν ἄπαυες.
 Νυξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πειθέσθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμῶνι· ὦ Αἴας·
 Ἰδαί, Ἐκτορα ταῦτα κελεύεε μυθήσασθαι·

- 270 Perfregit autem clypeum, percussum molari-veluti-faxo ;
 Læsitque ei genua : is autem supinus extensus est,
 Scuto inhærens ; sed eum statim erexit Apollo.
 Jamque ensibus cominus vulnerâssent se invicem,
 Nisi præcones, Jovis nuncii atque hominum,
 275 Advenissent, alter Trojanorum, alter Achivorum ære-loricatorum,
 Talthybiusque & Idæus, prudentes ambo.
 Medii autem inter-utroque sceptrâ tenuerunt : dixitque sermonem
 Præco Idæus, prudentium consiliorum peritus ;
 “ Nè amplius, filii dilecti, bellate, neque pugnate ;”
 280 “ Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter :
 “ Ambo autem effis armis-acerrimi : quod quidem & scimus omnes
 “ Nox verò jam adest ; bonum etiam nocti parere.
 Hunc autem respondens allocutus est Telamonius Ajax ;
 “ Idæe, Hectozem hæc jubete loqui ;

Ver. 274. — κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι.] Vide
 suprâ ad α, 334.

Ver. 277. Μίσσω.] Itâ accepit Eustatbius,
 Μίσσοι ἀμφοτέρων κήρυκας. Atque itâ edidit
 Stephanus. In editione tamen Eustabianâ,
 quam hîc secutus est Bernardus Alique, scrip-
 tum est Μίσσω.

Ver. 279. Μηκέτι, παῖδε φίλῳ, πολεμίζεε.]
 Nè, pueri, nè tanta animis affuecitate bella.

Æn. VI. 832.

De versûs proximè sequentis, “ Neu patria
 “ validos in viscera vertite vires,” κακοφω-
 νία ; vide suprâ ad γ, 363.

Ibid. — πολεμίζεε, μηδὲ μάχεσθον.]

— pugnas incant, & prælia tentent.

Æn. XI. 912.

“ Quum — ista multa & continua nomina
 “ nihil plus demonstrant quàm prælium, hujus
 “ tamen rei varia facies delectabiliter ac de-

“ corè multis variisque verbis depicta est:
 “ Neque” non illa quoque — una in dubio
 “ verbis sententia cum egregiâ ratione rep-
 “ tita est, — πολεμίζεε μηδὲ μάχεσθον,
 “ [XI. μάχεσθον.] In quo versu non oportet
 “ videri alterum verbum, idem quod superius
 “ significans, supplendi numeri causâ extrinse-
 “ cus additum & consarcinatum ; Est enim hoc
 “ inane admodum & futile : Sed quum is
 “ juvenibus gloriæ studio flagrantibus perve-
 “ ciam ferocitatemque & cupidinem pugnae, lmi-
 “ ter tamen ac placidè, objurgaret ; evocita-
 “ tem rei, & culpam perseverandi, bis idem
 “ dicendo aliò atque aliò verbo auxit inco-
 “ vitque ; duplexque eadem compellatio ad-
 “ monitionem facit instantiorem.” Gell. lib.
 XIII. cap. 23. Vide suprâ ad σν. 232.
 Ver. 280. — νεφεληγερέτα] Vide suprâ ad
 α, 175.

- 285 Αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους·
 Ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν ἔτο·
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυβαΐολ· "Ἐκίωρ·
 Αἶψα, ἐπεὶ τοι δῶκε θεὸς μέγέθός τε βίην τε,
 Καὶ πινυτήν, περὶ δ' ἔλχει Ἀχαιῶν φέρλατός ἐσσι,
 290 Νῦν μὲν παύσώμεσθα μάχης καὶ δηϊοτήτο·,
 Σήμερον ὕσερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
 Ἄμμε διακρίνη, δῶν δ' ἑτέροισί γε νίκην·
 Νῦξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πειθεσθαι·
 Ὡς (ὅτ' εὐφρήνης πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῆς,
 295 Σὺς τε μάλιστ' ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἳ τοὶ ἔασιν·
 Αὐτὰρ ἐγὼ, κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἀνακτο·
 Τρῶας εὐφρανέω καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
 Αἱ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
 Δῶρα δ' αἶψ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
 300 Ὅφρα τις ᾧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρῶων τε·
 Ἥ μὲν ἐμαρνείσθην ἐριδο· πέρι θυμοβόροιο,
 Ἥδ' αὖτ' ἐν φιλότῃ διέτμαλιν ἀρβμήσαντες·
 Ὡς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον;

- 285 " Ipse enim ad pugnam provocavit quosque fortissimos :
 " Incipiat, ac ego omnino parebo, si quidem ille paruerit.
 Hunc autem vicissim allocutus est ingens pugnam expeditē-ciens Hector :
 " Ajax, quandoquidem tibi dedit deus magnitudinemque vimque,
 " Et prudentiam, hastā autem Achivorum longe praestantissimus es ;
 290 " Nunc quidem cessemus à pugna & certamine
 " Hodie ; posthac rursus pugnabimus, donec satum
 " Noa dirimat, det autem alterutri victoriam.
 " Nox verò jam est ; bonum etiam nocti parere :
 " Ut túque lætos-facias omnes ad naves Achivos,
 295 " Tuosque maximè amicos, & socios, qui tibi sunt ;
 " At ego per urbem magnam Priami regis
 " Trojanos lætos-faciam & Trojanos longa-peplorum-symata-trahentes,
 " Quos utique pro me supplicantes divinum ingredientur templum,
 " Dona autem age mutuo inclyta demus ambo,
 300 " Ut quia sic dicat Achivorumque Trojanorumque :
 " Profectò pugnabant per contentionem animum-rodentem ;
 " Et iterum in amicitia discessere conciliati.
 Sic utique locutus dedit ensē argenteis-clavis-distinctum,

Ver. 292.—διακρίνη] Vide suprā ad 4, 309.
 Ver. 298.—θεῖον δύσονται ἀγῶνα.] Ἀγῶνα λέγει μὲν καὶ τὸν πόπον. " Διίαν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὐφραν ἀγῶνα," (Odysf. 9, 260.)—θεῖον ἐν ἀγῶνα νῦν, τὸ ἴσον αἶψα, καὶ τὸν κατὰ θεῖον πόπον εἶλα, ἢ θεῖον ἀθροισμα περιέχον· διὰ τὸ πολλὰν θάψαν ἀνατίθεσθαι· ἐν αὐτῇ ἀγάμαλα. Porphyr. Quæst. Homericæ. 20.
 Vol. I.

Ver. 299. Δῶρα δ' αἶψ'] Al. Δεῖρα δὲ γ', notante Eustathio.

Ver. 303. " Ὡς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος.] Sic ait illachrymans : humero simul exiit ensē

Auratum, mirā quem fecerat arte Lycaon

Oppidius, atque habilem vaginā aptarat eburnā. Æn. IX. 303.

X

Ver.

- Σὺν κολεῶ τε φέρον καὶ εὐτμήτῳ τελαμῶνι
 305 Αἶας δὲ ζωστῆρα δίδω φοίνικι φαεινόν.
 Τῷ δὲ διακρινθέντι, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
 ἦι, ὁ δ' ἐς Τρώων ὄμαδον κίε τοῖ δ' ἐχάρησαν,
 Ὡς εἶδον ζῶν τε καὶ ἀρλεμέα προσίοιλα,
 Αἶαντα προφυγόντα μὲν καὶ χεῖρας ἀάπτους
 310 Καὶ ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀέλποντες ζῶν εἶναι.
 Αἶαντ' αὖθ' ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκη.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀρεΐδαο γένοιντο,
 Τοῖσι δὲ βῦν ἱερευσεν ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 315 Ἀρσενά, πελαέτηρον, ὑπερμενεί Κρονίωνι.
 Τὸν δέρον, αἰμφί θ' ἔπον, καὶ μιν διέχευαν ἄπαντα,
 Μίσυλλόν τ' ἄρ' ἐπισαμένως, πεῖραν τ' ὀβελοῖσιν,
 Ὀπλήσαν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνε, τετύκοντό τε δαῖτα,
 320 Δαίνυντ', ὅδε τι θυμὸς ἰδεύειο δαιτὸς εἴσης.
 Νώτοισιν δ' Αἶαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν

Cum vaginâque offerens & scitè facto balteo :

- 305 Ajax vero cingulum dedit puniceo colore splendidum.
 Hi itaque digressi, alter quidem ad populum Achivorum
 Ibat, alter verò ad Trojanorum multitudinem vadebat : Hi autem gavis sunt,
 Ut viderunt vivumque & incolumem venientem,
 Ajacis elapsam fortitudinem & manus invictas :
 310 Et deduxerunt ad urbem, desperantes saluum esse.
 Ajacem verò ex alterâ parte benè ocreati Achivi
 Ad Agamemnonem nobilem deduxerunt lætum victoriâ.
 Hi autem cum jam in tentoriis Atridæ essent,
 Horum causâ bovem sacrificavit Rex virorum Agamemnon
 315 Marem, quinquennem, præpotenti Saturnio :
 Huic pellem detraxerunt, & curârunt, & ipsum dissecuerunt totum,
 Et in-sinistra parva conciderunt scitè, & transfixerunt verubus,
 Et asârunt accuratè, detraxeruntque omnia.
 Cæterùm ubi cessâssent ab opere, apparâssentque convivium,
 320 Epulati sunt, neque quicquam animus indiguit epuli æqualia.
 Tergo verò Ajacem perpetuo honoravit

Veri 304. — εὐτμήτῳ τελαμῶνι.] Ita
 edidit *Barneſius*, ex duobus MSS. *Vulg.*
 εὐτμήτῳ τελαμῶνι. Veri eò similior hoc in
 loco *Barneſii* emendatio, quod eadē in voce
 infra, *Iliad.* 4, 825, variant & *Codices*.

Ver. 310. — ποτὶ.] *Al.* ποτὶ.

Ibid. — ἀίαντες ζῶν εἶναι.] *Præ* lati-
 nis *vin* *crastiter* *verum* *id* *esse*, *quod* *videtur* :
 Ut rectè notavit *Dominus Dacier*. Non-
 nulli hic olim legerunt, ἀέσπτες, notante
Bustathio.

Ver. 313. Οἱ δ' ὅτε —, τοῖσι δ'] Quæ
 ratione posterius istud dī non sit superflua-
 neum, vide supra ad 4, 57.

Ver. 320. — δαιτὸς εἴσης.] Vide supra ad
 4, 468.

Ver. 321. Νώτοισιν δ' Αἶαντα διηνεκέεσσι
 Veleiux. *Æneas* —

Perpetui tergo bovis, & iustalibus extis.
Æn. VIII. 182.
Al. Νώτοισιν δ' Αἶαντα. Quod perinde est
 Vide ad 4, 51.

Ver.

- Ἦρως Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι' & ἐδῆτύ' ἐξ ἔρον ἔλο,
 Τοῖς δ' γέρων πάμπρῳ ὑφαίνειν ἤρχετο μήτιν
 325 Νέστωρ, ὃς & πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βελή.
 "Ὅς ἔφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο & μετέειπεν
 Ἀτρείδῃ τε, & ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν.
 Πολλοὶ γὰρ τεθναῖσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
 Τῶν νῦν αἶμα κελαινὸν εὐῖρον αἶμφι Σκαμάνδρον
 330 Ἐσκέδασ' ὄζυς Ἀρης, ψυχὰι δ' αἰδοῖσδε κατῆλθον.
 Τῷ ῥε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἧοι παῦσαι Ἀχαιῶν,
 Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκρῶς
 Βασί & ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατὰ κῆμον αὐτῆς
 Τυτθὸν ἀπο πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὅσ' εἰ παίσιν ἕκαστος
 335 Οἴκαδ' αἶγῃ, ὅταν αὐτὲ νεώμεθα παλῖρδα γαῖαν.
 Τύμβον δ' αἶμφι πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαίμακτον,

Heros Atrides, latè-dominans Agamemnon.

Ac postquam potùs & sibi appetentiam exemissent,

His senex primus-omnium texere cepit consilium.

- 325 Nestor, cujus & antea optimum apparuerat consilium :

Qui ipsis prudens concionatus est & dixit ;

" Atridaeque & cæteri principes Achivorum ;

" Multi quidem mortui sunt comantes Achivi,

" Quorum nunc sanguinem atrum, pulchrè-fluentem circa Scamandrum,

- 330 Diffudit acer Mars, animæque ad orcum descenderunt :

" Itaque te oportet pugnam quidem primâ luce intermittere Achivorum,

" Nos verò congregati curribus-advehemus huc cadavera

" Bobus & mulis ; ac comburemus ea

" Propè à navibus, ut ossa filiis quisque

- 335 " Domum ferat, quando revertamur in patriam terram :

" Tumulum autem circa pyram unum aggestâ-terrâ-faciemus egressi,

Ver. 323. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι' &]

Postquam exemptâ fames, & auctor com-
 pressus edendi.

Æn. VIII. 184.

Ver. 325. — ἀρίστη φαίνετο βελή] Vide
 suprâ ad B. 5.

Ver. 328. Πολλοὶ γὰρ.] Refertur istud γὰρ,
 ad id quod elegantius reticuit : " Audite me
 " de induciis jam paciscendis ; NAM multi,
 " &c." Vide suprâ ad E. 22.

Ver. 329. — αἶμα κελαινὸν εὐῖρον αἶμφι
 Σκαμάνδρον.]

Et Tybrim multo spumantem sanguine
 cerno.

Æn. VI. 87.

— recalent nostro Tyberina fluentia.

Sanguine adhuc, campique ingentes ossi-
 bus alient.

Æn. XII. 35.

Ver. 332. — κυκλήσομεν.] Εὐσταθίου ἔφ'
 ἀμαζὼν νομισσώμεν — ποταμὸν ἄν ἐρῶ,
 " Ἀμαζῶν ἱππείαν," ver. 426. Αἱ. ἐν
 κύκλῳ κυκλήσομεν.

Ver. 333. — κατὰ κῆμον αὐτῆς] Vide
 infrâ ad ver. 428 & 430. Cæterum Εὐ-
 σταθίου, quanquam hanc lectionem probat,
 tamen apud Veterum plerisque scriptum tes-
 tatur κατὰ κῆμον.

Ver. 334. Τυτθὸν ἀπο πρὸ νεῶν] Αἰσώ-
 νος, πρὸς ἰσχυρὰ ἰσχυρὰ.

Ver. 335. — ἐξαίμακτον] Vide suprâ ad
 E. 252.

- Ἀκρίβην ἐν πεδίῳ· ποτὶ δ' αὐτὸν δέιρομεν ἰσκά-
 Πύργους ὑψηλὰς, εἰλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
 Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
 340 Ὅφρα δι' αὐτῶν ἱππηλασίῃ ἄδος εἴη·
 Ἐκίσσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρυζομεν εἰγυθὶ τάφρον,
 Ἥ χ' ἱππὺς καὶ λαὸν εὐκακαὶ ἀμφὶς εὔσα,
 Μὴ ποτ' ἐπιβρίση πόλεμος Τρώων ἀγερώχον.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιδῆες·
 345 Τρώων αὐτ' ἀγορὴ γένητ' ἱλίῃ ἐν πόλει ἄκρῃ,
 Δεινὴ, τέλρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θυρήσιν·
 Τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύει·
 Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἡδ' ἐπὶ κληροί,
 Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

“ Omnibus-communem in campo : juxta autem ipsum ædificemus citē

“ Torres altæ, propugnaculum-naviumque & πύργους ἱππορῶν.

“ In ipfis autem portas fariamus benè coagmentatas,

340 “ Ut per ipsas equestris via fit :

“ Exterioris autem profundam fodiamus propè fossam,

“ Quæ equos & viros prohibeat circum-ducta,

“ Nè quando ingravescat bellum Trojanorum superborum.

Ita dixit : Omnes autem approbârunt principes.

345 Trojanorum item concio facta est illi in ædificiis,

Trepida, turbulenta, ad Priami fores :

His autem Antenor prudens incepit concionari ;

“ Audite me, Trojani, & Dardani, & Socii.

“ Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.

Ver. 337. Ἀκρίβην] De ἀκρίων, ἀκρίων, ἀκρίων, vide supra ad 4, 309 & 314.

Ibid.—ἐν πεδίῳ] Ἀλ. ἐν πεδίῳ. Sic uti infra ver. 436.

Ibid.—ποτὶ] Ἀλ. περὶ. Quod perinde est.

Ver. 338. —εἰλαρ νηῶν καὶ αὐτῶν.] Rectè hic annotat *Perizonius*, (itemque *Dominicus Dacier*, ad *S*, 177,) castris munitis ante ultimum hunc annum nihil opus fuisse Græciæ. Quippe, dum *Achilles* adesset,

Οὐδὲν οὖν Τρῶες περὶ πύλων Δαρδανίων

Ὀχρεῖσθαι, καὶ γὰρ ἰδεῖσθαι ὄφρ' ἴδωμεν·
 ἰδὼμεν.

absente autem *Achille*, *Agamemnoni*

μέγα πολλὰ πονήσας.

καὶ δι' ταύτης εἰδόμεν, καὶ ἴδωμεν τάφρον ἐν

αὐτῇ

εὐρείαν, μεγάλην, ἐν δὲ λυόσπας κατὰ

σπῆιν

ἄλλ' οὐδ' ὡς δύναται (ὅτι οὐκ ἔστιν) ἔλκετο.

Ver. 339.—αὐ] Ἀλ. ἐν· notante *Eustathio*.

κ. 340.—ἱππηλασίῃ] Ἀλ. ἱππηλασίῃ.

Ver. 343. Μὴ ποτ' ἐπιβρίση.] *Festus* & *Asiaticus* Verbozum in ἱππὸς corripiuntur, quia etiam in *Præfatio* vocalem habent non *æ*, sed *æ* positione tantum productam. At *βρίση* tota habet naturā longam.

Ver. 347—354.—Ἀντήνωρ πρῶτος ἦρχ' ἀγορεύει.—ταῖσι δ' αὖτε ΔΔΔ. Ἀλλ' ἀγορεύει.] *Horatius*, *Lib. I. epist. 2*.

Antenor censet belli præcidere causam.

Quid Paris? ut salvus regnet vivatque beatus,

Cogi possit negat.

Nempe, ut reddita *Helena* belli causam præcideret, id verò à *Paride* nè eā quidem impetrari maxime potuit, etiam ut salvus deinceps & beatus regnaret. *Seneca*, perspicua admodum, & luculenta. *Paris* autem cum apud *Horatium* paulò esset impeditiora, eleganter isto modo emendavit *Beaulez* :

Antenor censet belli præcidere causam :

Quod Paris, ut salvus regnat vivatque beatus,

Cogi possit negat.

Ver.

- 350 Δεῦτ' ἄγετ', Ἀργεῖν' Ἑλένην κ' κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Δώομεν Ἀτρεΐδῃσσι ἄγειν· νῦν δ' ὄρνια πῖσα
Ψευδάμενοι μαχόμεσθα· τῷ ἔνυ τι κέρδιον ἡρῶν
Ἑλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέζομεν ὧδε.
Ἥ τοι ὄγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξελο· τοῖσι δ' ἀνέστη
- 355 Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠὲ κῆρκοιο,
Ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντήνορ, (ὅ μιν ἐκ' ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
Οἴσθαι κ' ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τῷδε νοῆσαι·
Εἰ δ' ἐτεόν δὴ τέτον ἀπὸ Ληϊδῆς ἀγορεύεις,
- 360 Ἐξ ἄρα δὴ τοι ἐπεὶ θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
Αὐτὰρ ἐγὼ Τρῳέεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω·
Ἀνικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν ἐκ Ἀποδείω·
Κτήματ' αὖτ', ὅσσ' ἀγόμεν' ἐξ Ἀργεὸς ἡμέτερον δῶ,
Πάντ' ἐθέλω δοῦναι, κ' ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
- 365 Ἥ τοι ὄγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξελο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος, θεῶν μῆτωρ ἀτάλαος.

- 350 "Eja agite, Argivam Helenam & opes cum ipsa
"Reddamus Atreidae abducendas: nunc autem foederibus sedis
"Violatis pugnamus: quare nihil utile nobis
"Autumo effectum-iri, nisi fecerimus ita.
Ille quidem sic locutus resedit: His autem surrexit
- 355 Nobilis Alexander, Helenae maritus pulchrae-comas
Qui ipsum respondens verbis alatis allocutus est;
"Antenor, tu quidem non jam mihi grata haec dicis:
"Nōti & aliam sententiam meliorem hāc excogitare:
"Sin autem rogetā hanc ferid dicis,
360 "Utique tibi jam dii mentem ademerunt ipsi.
"At ego Trojanos inter equum-domitores dicam-sententiam;
"Aperitē autem profiteor, conjugem quidem non reddam:
"Opes verō quascunque abeuri ex Argo nostram domum,
"Omnes volo dare, atque etiam de meo alius adjungere.
- 365 Ille quidem sic locutus confedit: Inter eos autem surrexit
Dardanides Priamus, diis consiliarius par:

Ver. 353.—ἵνα μὴ ῥέζομεν ὧδε.] Vocabulorum, ἵνα μὴ, vis hujusmodi est: "Nihil videtur, cuius rei spe adduci possimus, "QUOMINUS Hecumam reddamus." Porro quā ratione, haec, hanc ultimam producat; ita ut Ἀλέξανδρος, ver. 355; & ἀμειβόμενος, ver. 356; & ἀνικρὺ, ver. 362; vide supra ad α', 51.

Ver. 355.—Ἑλένης πόσις ἠὲ κῆρκοιο.] Τὸν Ἀλέξανδρον Ὀμηρος "Ἑλένης πόσιν ἠὲ κῆρκοιο;" ῥαδιεργότα πρὸς θεῶν ἄλλο, ἱερῶν, ἀπὸ τῆς γυναῖκος ἰσχυρῶς πολεμῶν.

Plutarch. in Galbā.

Ver. 358. Οἴσθαι κ' ἄλλον μῦθον ἀμείνονα.] Μὰ τοῖς ἀμαρτάνουσι (ὡν ὄργη κ' πρὸς ἑστέον ἐπιφύομαι), ἀλλ', ὡς Ὀμηρος; ἠδικώτατος.— "οἴσθαι κ' ἄλλον μῦθον ἀμείνονα." Plutarch. b. παραγλῆρα. σπασίμα.

Ver. 359. Εἰ δ' ἐτεόν δὴ.— Ἐξ ἄρα δὴ.] De-180, dñ, vide supra ad β', 158.

Ver. 366.—θεῶν μῆτωρ ἀτάλαος.] Non quod Priamus-hāc in parte sententiam potiore sequeretur, Poridi nimium facilis; sed quod in universum vir esset gravis, sapiens & benignus. De voce, ἀτάλαος, vide supra ad β', 627.

- "Ὅς ἔφιν εὐφρονέων ἀγορήσασθαι καὶ μεταίεπε
 Κεκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδαναι, ἢ ἐπὶ κρητοί,
 "Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 370 Νῦν μὲν δόρπον ἔλεσθε κατὰ στρατὸν, ὥς τοπαρῶν περ,
 Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος.
 "Ἦῶθεν δ' Ἰδαίῳ ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
 Εἰπέμεν Ἀτρεΐδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
 Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τῷ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
 375 Καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἱ κ' ἐβέλαντο
 Παῖσασθαι πολέμοιο δυσηχέῳ, εἰσὼκε νεκρὸς
 Κῆομεν ὕσεραν αὐτὲ μαχησόμεθ', εἰσὼκε δαίμων
 "Ἄμμε διακρίνη, δῶν δ' ἑτέροισί γε νίκη.
 "Ὡς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύουσιν, ἢ ἐπιθούσιν.
 380 Δόρπον ἔπειθ' εἰλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.
 "Ἦῶθεν δ' Ἰδαίῳ ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
 Τῆς δ' εὖρ' εἰν ἀγορῇ Δαναῶς, Φεράποιλας Ἀρηῶ,
 Νῆϊ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος αὐτὰρ ὁ τοῖσι,
 Στάς ἐν μέσσοισιν, μέλεφάνεεν ἠΰτα κήρυξ.

Qui ipsis sapiens cencionatus est & dixit ;

" Audite me, Trojani, & Dardani, & Socii,

" Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.

370 " Nunc quidem cenam sumpto per exercitum, sicut antea,

" Et excubiarum mementote, & vigilate quisque :

" Manè autem Idæus sat cavas ad naves,

" Nuntiatum Atreidis, Agamemnoni & Menelao,

" Sententiam Alexandri, cujus causâ contentio exorta est.

375 " Quin & hunc addat prudentem sermonem, ausu velint

" Cessare à bello horribilo, donec cadavera.

" Combussimus : postea iterum pugnabimus, donec fatum

" Nos dicimat, detque alterutris victoriam.

Sic dixit : Illi autem ei maxime ascultârunt, & paruerunt.

380 Cenam deinde sumperunt per exercitum turmatim.

Manè autem Idæus ivit cavas ad naves.

Invenit verò in concione Danaos, famulos Martis,

Navis ad puppim Agamemnonis : atque ille inter eos,

Stans in mediis, vocem edidit vocalis præco ;

Ver. 370. — κατὰ στρατὸν.] *Al.* κατὰ πτόλιν. Minus recte. Νῆπ, ver. 380, Δόρπον ἔπειθ' εἰλοντο κατὰ στρατὸν.

Ver. 374 & 388. — τῷ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.] "ὄρωρε, hoc in loco, non est ab ὄρωρε, sed ab ὄρωρα. Cujus causâ bellum bodiè gerimus. Vide suprà ad α', 37.

Ver. 375. — πυκινὸν ἔπος.] Quis ratione, πυκινόν, hic ultimam producat ; nem, μὲν,

ver. 389 ; & σπῖν, ver. 390 ; vide suprà ad α', 51.

Ver. 377. Κῆομεν] *Al.* καίομεν. Vide suprà ad ver. 373.

Ver. 378. Ἄμμε] Non duos populos. Vide suprà ad α', 59 & 566 ; item ad β', 288, & ad β', 487.

Ibid. — διακρίνη] Vide suprà ad α', 309. Ver. 384. — ἠΰτα] Vide suprà ad α', 175.

- 385 Ἀτρεΐδαι τε, καὶ ἄλλοι ἀριστερὲς Παναχαϊῶν,
 Ἡνώγει Πρίαμός τε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαθοί,
 Εἰπεῖν, αἵ κε περ ὑμῖν φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
 Μῦθον Ἀλεξάνδροιο τέ εἵνεκα νεῖκε' ὄρωρε.
 Κτήματ' αὖ μὲν ὅσ' Ἀλέξανδρ' ἀκόλῃς ἐνὶ νηυσὶν
 390 Ἡγάγετο Τροίηνδ', ὥς πρὶν ὠφελ' ἀπολείσθαι,
 Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἐτ' οἴκεθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
 Κυριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
 Οὐ φησιν δώσειν ἢ μιν Τρῶές γε κέλευσαι.
 Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγειον εἰπεῖν ἐπ' αὖ, αἱ κ' ἐθέλῃς
 395 Παύσασθαι πολέμοιο δυσχερές, εἰσὶν κ' νεκρὰς
 Κήομεν ὕσερον αὖτε μάχης σόμεθ', εἰσὶν κ' δαίμων
 Ἄμμε διακρίνη, δῶν δ' ἑτέροισί γε νίκη.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο Λιωπῆ.
 Ὅψ' δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 400 Μήτ' ἄρ' τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,

- 385 " Atidaeque & alii Principes omnium Graecorum,
 " Jussit Priamusque, & alii Trojani illustres,
 " Dicere, si quidem vobis gratum & jucundum sit,
 " Sententiam Alexandri, cujus causâ contentio exorta est.
 " Opes quidem quascunque Alexander cavis in navibus
 390 Adduxit Trojam, (utinam antè periisset;)
 " Omnes vult dare, & etiam de suo alias adungere;
 " Juvenem autem uxorem Menelai gloriâ
 " Negat se redditurum: quanquam eum Trojani sanè hortantur.
 " Quin & hunc insuper jusserunt dicere sermonem, num velitis
 395 Cessare à bello hominibus, donec mortuos
 " Cremaverimus; postea iterum pugnabimus, donec fatam
 " Nos dirimat, detque alterutris victoriam.
 Sic dixit: illi verò omnes obmutuerunt silentio.
 Tandem autem inter eos locutus est pugna strenuus Diomedes;
 400 " Nè quis nunc opes Alexandri accipiat,

Ver. 385. — ἀριστερὲς Παναχαϊῶν.] Ita edidit *Barnesius*, ex tribus MSS. Al. ἱκανή-
 μιδες Ἀχαιῶν.

Ver. 392. Κυριδίην δ' ἄλοχον] Vide supra ad 4, 114.

Ver. 394. Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγειον] Pronun-
 tiabatur ἠνώγειον.

Ver. 395. Παύσασθαι —, εἰσὶν κ' νεκρὰς
 Κήομεν.]

Corpora, per campos ferro quæ fusa jace-
 bant,

Redderet, ac tumulo fineret succedere
 terræ.

Ver. 396. Κήομεν] Vide supra ad ver. 333.

Ver. 398. — ἀκὴν ἐγένοντο Λιωπῆ.] Τῶ
 Ἑλλήνων τὸ μὲν ΠΑῖδ' αὖ, ἐπὶ τῶν βασι-
 λῶν ἦν τὸ ἀποαρνησθαι. Οἱ δὲ γὰρ βασιλεῖς
 Λιωπῆσιν, οὐ μόνον φιλοῦσι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα
 μὴ δέξωνται ἐπὶ καλῶ τῶ ἑαυτῶν οἱ Ἀτρεΐδαι
 παραβάλλειν κινδύνους τοὺς ἄλλους· ἀλλὰ καὶ
 διότι θαρροῦσιν, ὥς αἰσχυρίζονται οἱ ἀριστεροὶ οὐ-
 δὲν ἱρῶσιν ἄναδρον, *Euphrat.* Vide supra ad
 ver. 92.

Ver. 399. — βοὴν ἀγαθὴν] Vide supra ad
 8, 408.

Ver. 400. Μήτ' ἄρ' τις] Repperit *Barne-
 sius* in uno MS. Μὴ γὰρ τις. Quid empha-
 sin habet non contemnendam.

- Μῆδ' Ἐλένην πρῶτον δὲ, καὶ ὅς μιν ἄνδρες ἔσιν,
 ὧς ἤδη Τρώεσσι εὐθέρι παύειν ἐφ' ἦτορ.
 ὧς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπὶ πύχον ἔειπ' Ἀχαιοῖ,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεϊ ἐκ ποδῶν αἶμα.
 405 Καὶ τότε ἄρ' Ἰδαιὼν προσέφη κρείων Ἀλαϊέμενος
 Ἰδαι, ἦτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀπέειπε,
 ὧς τοι ὑπεκρίνωμαι· ἐμοὶ δ' ἐπικινδύνει ἔτι.
 Ἀμφὶ δὲ νεκρῶσιν καὶ ἀκνέμεν' ἔτι μελαινέρας.
 Οὐ γάρ τις φειδὼν νεκρῶν καλῶ ἐθνηϊῶν.
 410 Γίνεται, ἐπεὶ γὰρ θάναται, πῶρ' ἀμειψόμενον ὦκεν
 Ὀρκία δὲ Ζεὺς ἔσω ἀρίσταν· τίσις ἔργον;
 ὧς εἰπὼν, τὸ κῆπ' ἵeron ἀνέσχεδε πᾶσι θεοῖσιν.
 Ἀφ' ὅρρον δ' Ἰδαιὼν ἔβη ποσσὶ Ἰλίου ἱερῆ.
 Οἱ δ' ἔατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανῆες,
 415 Πάντας ὁμηγερέες, πομπόμενοι ὁπποῖον ἂν ἔλθοι
 Ἰδαίος· ὁ δ' ἄρ' ἔλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,
 Στάς ἐν μέσσοισιν· τοὶ δ' ὠπλίζοντο μάλ' ὤκα.

“ Neque ipsam quidem Helenam : Manifestum enim ei, qui vel plane istius est,

“ Quod jam Trojanis interioribus extremitates immineant.

Sic dixit : omnes autem acclamabant filii Achivorum,

Sermonem admirati Diomedis equum domitoris.

405 Atque tum porro Idæum allocutus est rex Agamemnon ;

“ Idæe, utique sententiam Achivorum ipse audis,

“ Quemadmodum tibi respondeant : mihi autem eadem placet sic.

“ Sed de mortuis cremandis nihil ægrè sero.

“ Non enim ullis modo invidendum cadaveribus mortuis

410 “ Est, postquam occubuerint, igne gratum officium facere ceteris :

“ Fœderis autem Jupiter esto testis, altitonans, maritus Jononis.

Sic locutus, ceptum sustulit omnibus diis.

Retrò vero Idæus ivit ad Ilium sacram :

Sedebant autem in concione Trojani & Dardani,

415 Omnes congregati, expectantes quando rediret

Idæus : Ille autem venit & nuntium exposuit,

Stans in mediis : Hi autem accingebantur perquam celeriter,

Ver. 401. Μῆδ' Ἐλένην.] Neque ipsam qui-
 dem Helenam, ἥ εἶναι αἶμα ἥρετο. Pulcher-
 rime hoc, & (ut recte notavit, *Euphrosini*)
 convenientissime ad personam *Diomedis* πᾶν
 μελαινέρον.

Ver. 402. ὧς ἤδη] Vide supra ad 423.

Ver. 407. — ἐπεκρίνωμαι.] Vide supra ad
 409.

Ver. 408. — καλῶς μεν.] Vide supra ad
 333.

Ver. 409. Οὐ γὰρ τις φειδὼν νεκρῶν.]
 Nullum cum vicis certamen, & æthere
 cassis.

— καλῶν καλῶ ἐθνηϊῶν.] Non
 esse hoc ταυτολόγον, liquet ex Scripturibus
 ἑταγίς, quorum locutio *Stromoni* propior est :

Οὐ μελαινέρον ταῦθ' ὁ καλῶν αἶμα.

Sophoc. Antig. 525.
Ibid. — καλῶ ἐθνηϊῶν.] Vide supra ad
 4, 265 ; ad 8, 318 & ad 8, 464.

Ver. 412. — ἀνέσχεδε] *Al.* ἀνέσχετο.

Ver. 413. — ποσσὶ] *Al.* ποσὶ.

Ver. 415. — πομπόμενοι] *Al.* πομπόμενοι.

Ver. 426. Ἰδαίος.] Quæ ratione, Ἰδαίος,

hic ultimam producat ; item, ἀγέμεν, 418
 & 420 ; vide supra ad 4, 51.

Ver. 417. — τοὶ δ' ὠπλίζοντο μάλ' ὤκα

— μάλ' ὤκα.] *Al.* ὤκα δ' ἰπποδρόμῳ.]

— & pace sequebatur.

Per sylvas Teucri, mixtique imponit Latini
 Errare iugis.

— *Al.* XI. 133.

Pa.

- Ἀμφότερον, κενυάς τ' ἀγέμεν, ἔτεροι δ' μεθ' ὕλην
 Ἀρτείοι δ' ἐτέρωθεν εὐσεύλαων ἀπὸ κῆρυ
 420 Ὀτρυνόντι κενυάς τ' ἀγέμεν, ἔτεροι δ' μεθ' ὕλην
 Ἡέλωται μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλον αἰρέας,
 Ἐξ ἀκαλαφρέταο βαθυρόου· Ὀκεανοῖο,
 Οὐρανὸν εἰσάγων· οἱ δ' ἤρπεν ἀλλήλοισιν.
 Ἐνθα δαίνυνται χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον
 425 Ἄλλ' ὕδασι κίχοντες ἀπὸ βρότον αἰματόεσσι,
 Δάκρυα θερρὰ χέοντες, αἰμαζάων ἐπάστραν.
 Οὐδ' εἴη· κλααίνῃ Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ ζῶπῃ
 Νεκρὰς πυρκαϊῆς ἐπέτησαν, ἀχρῦμένοι κῆρ·
 Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν ποτὶ Ἴλιον ἰόν·
 430 Ὡς δ' αὐτὰς, ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Νεκρὰς πυρκαϊῆς ἀπενήσαν, ἀχρῦμένοι κῆρ·
 Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
 Ἡμῶ δ' ἔτ' ἄρ' ὦ πω ἦες, ἔτι δ' ἀμφιλύση νῆξ,

Utrumque ad opus, alii ad cadavera advehenda, alii verò ad lignandum :

Argivi item ex alterâ parte bonis transitis instructis à navibus

420 Properabant, alii ut cadavera advherent, alii verò lignatum,

Sol quidem dein recens percutebat radiis arva,

Ex leniter-fluente profunda Oceano,

Cælum ascendens : illi verò occurrebant sibi invicem.

Tunc cognoscere difficile erat virum quædamque, in partibus r

425 Sed aquâ abluentes tabum sanguinolentum,

Lachrymas calidas fundentes, curribus impetierunt.

Neque sinebat flere Priamus magnus : illi igitur silentio

Cadavera rogo cumulatim imponebant, morientes corde :

Quum verò igne cremassent, redierunt ad Ilium sacrum.

430 Similiter etiam ex alterâ parte benè ocreati Achivi

Cadavera rogo cumulatim imponebant, morientes corde :

Iisque igne crematis, redierunt cava ad naves.

Cum verò nondum esset aurora, sed adhuc sublevis nox,

Ver. 418.—μεθ' ὕλην] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 421.—ἀρέας] Vide suprâ ad ζ', 142.

Ver. 422.—ἀκαλαφρέταο βαθυρόου Ὀκεανῷο.] Ἀκαλαφρέταος δὲ, ἔχει τινὰ ἰμφασιν·
 τῆς πλημμυροῦς· ἰχθῶς τὴν ἐπὶ τῆς ὕδατος πρῶ-
 ταν, ἣ ἔστι τῆς ῥοῦδος. Strabo, lib. 1. p. 9.
 Ἐπὶ τῷ βαθυρόου τῷ ὕδατι, ὅπου μὲν, τὸ ἰσχυρὸν δαλῶν τῆς ὑπὸ τοῦ
 φασὶν αἶας, “ Ἐξ ἀκαλαφρέταος — ” ὅπου δὲ,
 τὴν αἰτίαν ἰμφασίνων τῆς βαθυρόουτος· λέγου
 γὰρ, “ βαθυρόου Ὀκεανῷο.” Aristid. Quin-
 tilian. de Musicâ, lib. 11. p. 81.

Ver. 428. Νεκρὰς πυρκαϊῆς ἐπενήσαν.]

Constitueropyras; huc corpora quisq; suorum

More tulere patrum; subjectisque ignibus

atris

Constitit in tenebras altum calligine cœ-

lum.

Æn. XI. 185.

Ver. 429.—ποτὶ] Ἄλ. ποτὶ.

Ver. 430. Ὡς δ' αὐτὰς ἰτίεσαν]

Ἀχαιοὶ Νεκρὰς]

Nec minas & miseri diversâ in parte Latini

Innumeras struxere pyras ;

—confusæque ingentem cædis acervum

Nec numero nec honore cremant. —

Morientes altum cinerem & confusa ruebant

Ossa focis, tepidoque onfrabant aggere

terrae.

Æn. XI. 203.

Ver. 431. — ἀχρῦμένοι] Vide suprâ ad
 γ', 260.

Ver. 433. Ἡμῶ δ' ἔξ ὦ πω ἦες.]

Aurora intereâ miseris mortalibus alma

Extolerat lucem. —

Æn. XI. 182.

Ibid. — ἀμφιλύση νῆξ.] Ὅτι πᾶσιν ἐς
 τῆς νῆας, ὁ λύσας βλέπει. Ἐνθα τοὶ ἀνέφρω
 κίχοντες

- Τῇμ^Θ αἶψ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν·
 435 Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαίκαγόντες
 Ἀκρίον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν ταίχ^Θ ἔδειμαν,
 Πύρρας δ' ὑψηλὰς, εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
 Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐπεποίεον εὖ ἀραρυίας;
 Ὅφρα δι' αὐτῶν ἱππηλασίῃ ὁδὸς εἴη·
 440 Ἐκίσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὀρυζάν,
 Εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ Κόλοπας κατέπηξαν.
 Ὡς οἱ μὲν πονέοντο κάρηκομόωντες Ἀχαιοί.
 Οἱ δὲ θεοὶ, παρ' Ἰφιδί καθήμενοι ἀεερόπητῃ,
 Θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχρτώνων.
 445 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 Ζεῦ πάτερ, ἥ γὰρ τις ἐς βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
 Ὅσις ἐτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνέψει;

Tum circa pyram lecta surrexit manus Achivorum;

- 435 Tumulum autem circa eam unum fecerunt egressi
 Omnibus communem extra campum; juxtaque ipsum, murum ædificarunt,
 Turrésque altas, propugnaculum naviumque & ipsorum.
 In eis autem portas fecerunt bene commentatas,
 Ut per illas equastris via esset:

- 440 Exterius autem profundam, præp' illum fossam foderunt,
 Latam, magnam; inque eâ vallos defuerunt.
 Sic quidem laborabant comantes Achivi.

Cæterum dii, apud Jovem sedentes fulgurum-anchoræ,
 Admirabundi spectabant magnæ opus Achivorum ære-loricætorum.

- 445 Eosque inter loqui orsus est Neptunus conculcor-terre;
 "Jupiter pater, æquis est mortalium in immensâ terrâ,
 "Qui posthac immortalibus mentem & consilium suum dicat?"

πέκληται ὁ καιρὸς ὅτ^Θ τῆς νυκτός. — Δοκεῖ
 δὲ μοι καὶ Ὁμηρ^Θ λέγειν ἀμφιλόκην νύκτα,
 καθ' ἣν ἦν ὁ δὲ βλέποντες λύκοι βαδίζουσιν. *Ælian.*
de Animal. lib. X. c. 26. "Prisci Græcorum
 "primam lucem, quæ præcedit Solis exor-
 "tus, λύκων appellaverunt, ἀπὸ τῶ λευκῷ." Id
 "temporis hodieque λυκόφως cognominant.
 "De quo tempore, ita Poëta scribit,
 "ἀμφιλόκην νύκτ'. Identem Homerus, — Ἀπὸ
 "λων λυκηνήντι, — quod significat, τῷ γεννῶ
 "τι τὴν λύκων, id est, qui generat exortu
 "suo lucem. (*Vide supra ad v. 101.*) —
 "Annum quoque vetustissimi Græcorum λυ-
 "κόκνητα appellant, τὸν ἀπὸ τῷ λύκῳ, id est
 "Solē, βασιόμενον καὶ μετρώμενον. Λύκων au-
 "tem Solem vocari, etiam Lycopolitana The-
 "baidos civitas testimonio est; quæ par-
 "te religione Ἀπολλῖνον, itemque Λυκόων, hoc
 "est, λύκων colit; in utroque Solem vene-
 "rantes." *Macrob. Saturnal. lib. I. c. 17.*
 Ver. 434. — κριτὸς] Vide supra ad α, 309 & 314.

Ver. 436. — ἐξ πεδίου.] Ver. 337, scriptum

est, ἐκ πεδίου. Quo tamen & ipso in loco Eu-
 statius videtur legisse, ἐκ πεδίου. Nam & istic
 ita commentatur; ἔκω σὺν τῆς πεδιάδος, πλὴν
 οὐ πᾶν μακράν. Vide supra ad ζ, 252.

Ver. 437. — ἔλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.]
 Vide supra ad ver. 338. Cæterum hoc in
 loco scribit *Barnesius*, αὐτῶν.

Ver. 438, 439. — εὖ ἀραρυίας, — ἰσχυ-
 ραῖν.] *Al. ἔκτ' ἀραρυίας, — ἱππηλασίῃ.*

Ver. 440. [Ἐκίσθεν δὲ βαθεῖαν] Vide infra
 ad ver. 449.

Ver. 444. Θηεῦντο μέγα] Vide supra ad α, 51.
 Ver. 446. — ἀπείρονα γαῖαν]

— vastæ — terræ. *Æn. X. 57.*

Ver. 447. — ἀθανάτοισι] Vide supra ad α, 398.

Ibid. — νδεν καὶ μῆτιν ἐνέψει;] Duplicem

horum verborum explicandi rationem affert
Eustathius: Ut accipiantur scilicet vel ἀπο-
 φασικῶς, scilicet interrogatione; Εἰσι τινες; εἴτι,
 καὶ μετὰ τοῦς Τιτᾶνας; ἵσιν; καὶ τοὺς γίγαντας,
 οἱ κακολογῶσιν καὶ βλάψουσιν ἡμᾶς. εἴτις οἱ
 Ἀχαιοὶ τιμὰτα δέουσι δίχα ἡμῶν. Vel, ἀπὸ
 interrogatione; Ἀρα δὲ εἴτις τις; εἴτις γὰρ, ὅς
 ἐνέψει.

- Οὐχ ὁράας δ', ὅτι αὐτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Τείχε' ἐτειχίσσαντο νεῶν ὑπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
 450 Ἥλασαν, ἔδον θεοῖσι δόσαν κλειτάς ἑκατόμβας ;
 Τῷ δ' ἦτοι κλέ' ἔσαι, ὅσον τ' ἐπικιδναῖαι ἥως
 Τῷ δ' ἐπὶ λήσονται, ὃ, τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβ' Ἀπόλλων
 Ἦρω Λαομέδοντι πολίσσασμαι ἀθλήσαντε.
 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς
 455 ὦ πῖπτοι, ἔννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον εἴπεις ;
 Ἀλλ' αὖ κέν τις τῷτο θεῶν δείσειε νόημα,
 Ὃς ῥέο πολλὸν ἀφαιρότερος χεῖράς τε μένος τε
 Σὸν δ' ἦτοι κλέ' ἔσαι, ὅσον τ' ἐπικιδναῖαι ἥως.
 Ἀγρεὶ μῖαν, ὅτ' ἂν αὐτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 460 Οἰχῶνται ζῦν νηυσὶ φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν,
 Τείχε' ἀναρρήξας, τὸ μὲν εἰς ἄλλα πᾶν καταχεῖται
 Αὐτὶς δ' ἥϊονα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,

" Non vides verò, quomodo rursùm comantes Achivi

" Murum struxerint pro navibus, circumque fossam

450 " Duxerint, neque diis dederint inclytas hecatombas ?

" Hujus profectò gloria erit, quæcunque diffunditur lux,

" Illius autem obliviscuntur, quem ego & Phæbus Apollo

" Heroi Laomedonti reddidimus circa urbem, enallactici. habotibus.

Hunc autem graviter indignatus allocutus est nubecogens Jupiter ;

455 " Papæ, terræ-concussor latè-potens, quæst hoc dixisti ?

" Alius utique aliquis deorum hoc reformidasset opus excogitatum,

" Qui te multò imbecillior manibusque animique :

" Tua verò certè gloria nobis erit, quàm latè diffunditur lux.

" Age porrò, cùm retrò comantes Achivi

460 " Abierint cum navibus dilectam in patriam terram,

" Murum deturbatum hunc quidem in mare totum demergito ;

" Posticâ autem littus magnum arenâ obtegito ;

ἐνίψαι (τυτίζειν ἐνίστην) εὐλὴν οἰκίαν ἡμῶν
 τοῖς θεοῖς, λόγῳ μαρτυρίας, ἢ καὶ δύσεως ; εἰπε
 οἱ Ἀχαιοὶ οὕτω τευχίζουσι, μήτε μαρτυρά-
 μενοι, μήτε δύσαντες. Posteriorem explicandi
 rationem secuti sunt Recentiores : Priorem
 præfert Eustathius, τὰν ἄλλα, καὶ τὸ ἐνίψαι
 ἐκ ἀπλῶς δηλοῖ τὸ ἐνίστην, ἔστιν ἐρεῖ, ἀλλὰ
 τὸ κακοδογῆσαι. Mibi ita videtur : utique si
 Eustathii sententia vera esset, jam neque illud
 τις [ἢ ῥά τις ἐνὶ θροῶν] satis venustè pos-
 itum ; neque amplificationem istam, ἐπ' ἀπεί-
 ροτα γαίαν, rectè interjectam ; neque istud,
 ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψαι, satis id signi-
 ficanter dicere, quod sit ἰδὲ κακοδογῆσαι καὶ
 βλάβησιν θεοῦς, quomodo eos Titanes & Gi-
 gantes ἑκατολόγησαν καὶ ἔλαβαν.

Ver. 448. Ζεῦ πάτερ, — Οὐχ ὁράας δ'.]

Jupiter omnipotens, —

Aspicis hæc ? — Ἔπ. IV. 206, 208.

Ibid. — αὐτῇ] Rursum ; post nostrum
 scilicet dirutum.

Ver. 449. — ἐτειχίσσαντο] Ità edidit
 Barnesium : Rectè, ut mihi quidem videtur.
 Nam ἐτειχίσσαντο antepenultimam necessariò
 corripit. Vide suprà ad 4, 140.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ τάφρον] Ἦλασαν, οὐδὲ θεοῖσι.]

— Quibus hæc mediū fiducia valli,

Excursusque moræ, leti discrimina parva,

Dant animos ; annoq. viderunt mœnia

Trojæ

Neptuni fabricata manu confidere in ignes?

Æn. IX. 142.

Ver. 454. — νεφεληγερέτα] Vide suprà ad
 4, 175.

Ver. 456. " Ἀλλ' αὖ κέν τις.] Non vacat istud,
 κέν. Eam enim ferè vim habet, ac si latine di-
 cas, Utique olim aliquis ; veli. Aliud sanè aliquis.

Ver. 458. Σὸν δ' ἦτοι] Al. Σὸν δὲ τοῖς θε-
 οῖς δ' ἦτοι.

Ver. 462. — ἥϊονα μεγάλην.] Quæ rati-
 one, ἥϊονα, hic ultimam producat ; item δὲ,
 ver. 474 ; vide suprà ad 4, 51.

Ver.

- "Ὅς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνῃσαι Ἀχαιῶν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγορεύουν.
 465 Δύσετο δ' ἥελις, τετέλεστο δὲ ἔρπον Ἀχαιῶν.
 Βεφάνον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἔλοντο.
 Νῆες δ' ἐκ Ἀθήναισι παρήεσσιν, αὐτοὶ ἀγαυαί
 Πολλαί, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὐνή,·
 Τὸν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσωνι ποιεμένη λαῶν.
 470 Χαρὶς δ' Ἀτρείδῃσι, Ἀλαμέμνονι καὶ Μενέλαῳ,
 Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
 Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομάωνες Ἀχαιοί,
 Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἰθωνι σιδηρῷ,
 Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσιν,
 475 Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
 Παννύχιοι μὲν ἐπεία καρηκομάωνες Ἀχαιοὶ
 Δαίνυντο· Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπιπυροί.
 Παννύχιος δὲ ζῶν κακὰ μνήσθη κατὰ Ζεὺς,
 Σμερδαλέα κλυπέων· τὴς δὲ χλωρὸν δεῖν ἦρει·
 480 Ὄϊνον δ' ἐκ δεπῶν χαμάδις χέον, εἶδε τις ἔτλη
 Πρὶν πίειν, περὶ λειψαὶ ὑπερμανέει Κρονίῳ.
 Κοιμήσαντ' ἄρ' ἐπεία, καὶ ὕπνε δῶρον ἔλατο.

- " Ut sedo ingens murus evanescat Achivorum.
 Sic illi quidem talia inter se colloquebantur.
 465 Occidit vero sol, absoletumque est opus Achivorum.
 Boves autem macabant per tentoria, & cenam sumebant.
 Naves portu à Lemno appulerant, vinum vehentes,
 Mulas, quas miserat Iasonides Euneus,
 Quem peperit Hypsipyle ex Iasone pastore populorum.
 470 Scorsum autem Atridis, Agamemnoni & Menelao,
 Dederat Iasonides munere, scilicet vinum mille mensuras.
 Inde utique vinum emebant comantes Achivi,
 Alii quidem ære, alii autem splendido ferro,
 Alii autem pelibus, alii vero ipsa bobus,
 475 Alii demum mancipiis, apparabantque convivium lætum.
 Per totam noctem quidem deinde comantes Achivi
 Epulabantur; Troes vero per urbem, & focia.
 Pernox vero ipsis mala moliebatur providus Jupiter.
 Terribiliter tonans; illos autem pallidus timor cepit:
 480 Vinum autem ex poculis in terram fundebant, nec quisquam ausus est
 Ante bibere, quam libasset præpotenti Saturnio.
 Decubuerunt deinde, & somni donum ceperunt.

Ver. 465. Δύσετο] Vide suprâ ad β', 35;
 & ad ε', 109.

Ver. 474. — αὐτοῖσι βόεσσιν] Al. αὐτοῖσι
 βόισσιν.

Ver. 478. — κατὰ Ζεὺς] Vide suprâ ad ε', 175.

Ver. 470. — κλυπέων] Vide suprâ ad β', 455.

Ibid. — ζῶν] Vide suprâ ad δ', 492.

Ver. 481. — λειψαί] Vide suprâ ad β', 267.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, Θ' ΓΡΑΜΜΑ, Θ'.

Ἐπόθεσις τῆς Θ'. ΟΜΗΡΟΥ Ραψωδίας.

ΖΕΥΣ ἀπαθρίβοντας τοῖς Διὶς μηδ' ἑτέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατῶν, ἐπὶ τῇ Ἰδῇ ἐστέλλεται· καὶ πρῶτον ἴσον μαχομένους τὰς Ἑλλήνας, ἐλάττωνας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἦρα, δὲ καὶ Ἀθηναῖα ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἑλλήσιν ἐξέστας ἐκίσχον Ἴρις, Διὸς καλέσασθαι. Ἐσπέρως δὲ γενομένης, Ἐκείνη ὁδηγήσασθαι ἐν τῷ ποταμῷ, ὅπου στρατοπεδεύοντο, καὶ αὐτὴ δι' ὅλης καλῆς καίειν.

Ἄ Δ Λ Η.

ΖΕΥΣ καλίσας εἰς ἐκκλησίαν τὰς θεάς, ἀποφασίζει μετὰ ἀπειλῆς, μηδ' ἑτέρους τῶν μαχομένων βοηθεῖν. Ἀθηναῖα δὲ αἰτῶνται παρ' αὐτῇ, ἵνα καὶ μετὰ τῆς Ἐσπερίδος αὐτῇ τὴν τοῖς Ἑλλήσιν βοήθειαν, καὶ γινώσκων τινα αὐτοῖς ἐπιβόησαι, ὥστε μὴ παρτάσσασθαι, ἀπόλυνται. Συμπεσόντων δὲ εἰς τὴν μάχην, τὰ μὲν πρῶτα ἰσοκαλῶς πόλεμον γίνονται· μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Τρῶες βελτίον γίνονται ὥστε κατὰ Διὸς ἡσέμεν. παρασκευαζομένων αὐτῶν τῷ Διὶ καλεῖται ἐπὶ τὴν μάχην, καὶ τῶν ἀργείων φοβηθέντων καὶ εἰς φύγην τραπίλιν. Καὶ Ποσειδῶν μὲν, ἀντιπρόσθετος αὐτοῖς Ἦρας βοηθεῖ τοῖς Ἑλλήσιν, ἀντίταται ἀνταρξήσασθαι δὲ τῶν Ἑλλάνων, Τεύκρῳ πολλοὺς τοξόμασθαι, Ζεὺς πάλιν τὴν νίκην ἐπὶ τοῖς Τρώεσσιν ἐπιφέρει. Ἀθηναῖα δὲ καὶ Ἦρα, ὀλίγον τῶν Διὸς ἀπειλῶν φοβησάσθαι, κατὰ τὴν εἰς τὸν πόλεμον, βοηθήσασθαι τοῖς Ἑλλήσιν· ἀλλὰ, Διὸς ἐκ' αὐτὰς ἴδον ἀνέμψασθαι μετ' ἀπειλῆς, υπογράφουσι. Καὶ τότε Ἐκείνη πλοῦσιν τῶν τῶν ἰσχυρῶν τοῖς Τρώεσσιν, καὶ παρέρρησασθαι ἐπὶ τῇ νίκῃ, καλεῖν αὐτὰς ὥστε καίειν ἀπὸ πάντων, καὶ φολιάσθαι, ὥστε μὴ λάθωσι Ἕλληνας φάργυις, διὰ τὸ ἡττησθαι, ἐν τῇ ἀσπίδι.

Ἐπιγραφαί.

Ἐπιγραφαί.

Θῆται ἀγορὰ κ', κέλ' μάχη.

Ἄλλως

Θῆται, θῆται ἀγορῇ, Τρώων κράτ', Ἐκτορ' αἰχμή.

Ἄλλως.

Θῆται δ' ἀπαύλας ἱερῆον Ἀχαιῶν· Ἐκτορ' αἰχμή.

- Η**ΩΣ μὲν προπόμπησιν ἐκιδνάσθω πᾶσαν ἐπ' αἶαν
 Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσας τοι περικέραυνος,
 Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδαιράδος Οὐλύμπιοιο·
 αὐτὸς δὲ (φ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἄκουον·
 5 Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
 "Ὅφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
 Μῆτε τις ἔνθ' ἡλεῖα θεὸς τόγε, μῆτε τις ἄρσεν
 Πειράτῳ διακέρσαι ἐμὸν ἐπ'· ἀλλ' ἅμα πάντες
 Αἰνεῖτ', ὅφρα τάχιστα τελευτήσῃ τὰδε ἔργα.
 10 "Ὅν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλονθα νοήσω
 Ἑλθέτω, ἢ Τρώεσσαν ἀρηγῆμεν, ἢ Δαναοῖσι,
 Πηλεΐδῃς ἢ κατὰ κόσμον ἐλεύσῃσι Οὐλύμπόνδε·
 "Ἡ μιν ἐλὼν ρίψω ἐς Τάρταρον ἡρώενην.

- A**URORA quidem croceis poplo induta spargebatur totam per terram ;
 Jupiter verò deorum concionem habuit gaudena fulmine,
 Summo in vertice multa cacumina-habentis Olympi ;
 Ipse autem illis concionabatur, dñi verò simul omnes auscultabant ;
 5 " Audite me, omnesque dij, omnesque deæ,
 " Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet :
 " Ne qua igitur femina dea hoc, neu quis mas
 " Tentet rescindere meum verbum : sed simul omnes
 " Assentimini, ut celerrimè perficiam hæc opera.
 10 " Quemcunque verò ego fecissum deorum ultroneum intellexeram
 " Profecturum, ut vel Trojanis auxilium ferat, vel Danaïs ;
 " Sauciatius indecorè redibit in Olympum :
 " Aut ipsum correptum projiciam in Tartarum tenebrosum,

Ver. 1. ΗΩΣ μὲν προπόμπησιν·]
 — croceum linquens Aurora cubile.

Æn. IV. 585.

Alia ex Virgilio complura videas supra citata,
 ad 4, 477 : Pulcherrima & illa ; vim tamen
 vocabulorum, ποδὸδ' αἰχμῶν & προπόμπησιν,
 non assequuta est linguae Romanae angustia.

Ver. 2, 4. Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορῆν·—,
 αἰεὶς δὲ (φ' ἀγόρευε.)

Conciliumque vocat Divum pater atque
 hominum rex

Sideream in sedem : ———

Confidunt testis bipatentibus, incipit Ipse.
 Æn. X. 2.

Ver. 4. — αἰα] Al. ἰαό.

Ver. 7. — τόγ] Al. τόδα.

Ver. 8. — ἱμὸν ἔπος.] Quà ratione, ἱμὸν,
 hîc ultimam producat ; item, αἰ, ver. 21 ;
 & παρ', ver. 25 ; vide supra ad 4, 51.

Ver. 12. Πηλεΐδῃ] Vide supra ad γ'.

31.

- Τῆλε μάλ', ἤχι βάθισον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
 15 Ἐνθα ζιδήρμαι τε πύλαι καὶ χαλκῆς ἑδός,
 Τόσσον ἐνερθ' αἶδω, ὅσον ἑρπός ἐς ἀπὸ γαίης
 Γνώσῃ ἐπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρλῃς ἀπᾶντων.
 Εἶδ' ἄγε, περὶήσασθε θεοὶ, ἵνα εἴδῃε πάντες,
 Σειρὴν χρυσεῖην ἐξ ἑρπνόθεν κρεμάσαντες
 20 Πάντες δ' ἐξάπλῃσθε θεοὶ, πᾶσαι τε θεαιναι
 Ἀλλ' ἐκ ἂν ἐρύσασιν ἐξ ἑρπνόθεν πεδίονδε

“ Procul valde, ubi profundissimum sub terrâ est barathrum,

25 “ Ubi ferreaque portæ & æreum limen,

“ Tangam infra Orcum, quantum cælum distat à terrâ :

“ Cognoverit deinde, quanto sum deorum potentissimus omnium :

“ Quin agere, pericula facite Divi, ut sciat omnes,

“ Catena aureâ de cælo suspensâ ;

20 “ Omnes autem ex eâ pendete divi, omnesque deæ :

“ At quæ præcipitis de cælo in terram

Ver. 14.—[ἤχι] *Al. ἴθα.*

Ibid.—Βάθισον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον.] Ἄλλως τε μέγιστον τυγχάνει ὄν, καὶ διαμπερές τελευτῶν δι' ὅλης τῆς γῆς· τὸτο ὅπερ Ὀμηρος ἔπειθ', λέγων ἀπὸ, “ Τῆλε μάλ', ἤχι βάθισον ” ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον. ὃ καὶ ἄλλοι καὶ ἐκείνοι καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν τάλαρον περὶλάσασιν.—Οἱ δ' ἂν ἄρ' οὖν ἀνιάντως ἔχουσιν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἀμαρτημάτων, —τότ' οὖν δὲ ἐπεὶ προσήκουσα μοῖρα ῥήσις αἰετὶ τὸν Τάλαρον, ἔθεν οὕτως ἐκάλειπται. *Plato in Phædono.* Cæterum ingeniosè hæc ad Terram nostram, & serenam *Lunæ* regionibus prospectatam, transfert *Plutarchus* : Ἐκείνους δ' αἱ [τοὺς ἐν τῇ ἑλληνικῇ παλαιότητι] οἰομαι πολλοὺς μᾶλλον ἀποθαυμάσαι τὴν γῆν, ἡρώδης οἶον ὑπογράψαν καὶ ἰλὸν τὸ πάντες ἐν ὑγρότι καὶ οὐρανῷ καὶ νύκτι διαφανομένην ἀλαμπῆ καὶ ταπεινὴν καὶ ἀκίνητον χωρίον, εἰ ῥῶ φέει καὶ τρεφεῖ μετὰ τὴν οὐρανὴν, ἀναπνοῆς, διεμότητος. Καὶ εἰ ποθὲν αὐτοῖς ἰγγύνοιο τῶν Ὀμηρικῶν τῶν ἀποῦσαι, “ Τόσσον ἐνερθ' αἶδω, ὅσον ἑρπός ἐς ἀπὸ γαίης, ” ταῦτα φέουσιν ἀντιφάσις περὶ τὸ χωρίον τῶν λέγεσθαι, καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῶν τάλαρον ἀποκτείνεσθαι, γῆν δὲ μὴν εἶναι τὸν Ζεφύρον. *De facit in orbe Lunæ.*

Ver. 15.—Ἐνθα ζιδήρμαι τε πύλαι καὶ χαλκῆς ἑδός.]

Porta adversa ingens, solidoque adamante columnæ,

Vis ut nulla virum, non ipsi excindere ferro

Cælicolæ valeant : stat ferrea turris ad auras.

Æn. VI. 552.

Ver. 16. Τόσσον ἐνερθ' αἶδω, ὅσον ἑρπός ἐς ἀπὸ γαίης.] Quod *Hæmerus* hic audacter

ἐνερθ' αἶδω, *Hæmerus* multò languidiùs dixit ἐνερθ' ὑπὸ γῆς.

Τόσσον ἐνερθ' ὑπὸ γῆς, ἔρπν ἑρπός ἐς ἀπὸ γαίης. *Theophr. ver. 720.*

Mellès Vergilius ;

—tum Tartarus ipse

Bis patet in præceptis tantum, tenditque sub umbras,

Quantus ad æthereum cæli suspensus *Olympum.* *Æn. VI. 577.*

Ver. 18. *Εἴθ' ἄγε.]* Non minùs venustè dicitur *ἄγε*, quàm *ἄγχι* : Vide suprà ad γ', 376. Porro ; votulæ, εἰ, vis hujusmodi est : *Si dubitatis, agite, &c.*

Ver. 19. Σειρὴν χρυσεῖην.] Τὴν Σειρὴν, inquit *Plato in Theæreto*, ἔδεν ἄλλοι καὶ τὸν ἥλιον Ὀμήρῳ λέγει καὶ ἄλλοι. Et ingentiosè admodum conjicit *Popius*, catenam auream veteribus *Ægyptiis* Astronomiæ peritis *Vim* fuisse *Solis*, quâ in Orbibus suis continerentur *Planetae*. Cæterum vide suprà ad 4, 399.

Ver. 20. Πάντες δ' ἐξάπλῃσθε.] Plerique hoc in loco, præcedenti κρεμάσαντες cum ἐξάπλῃσθε conjunctâ, voculam δὲ prorsus supervacaneam efficiunt, & in versionibus suis proinde omittunt : At hæc non est *Hæmeri* ratio. Vide tamen suprà, ad 4, 57.

Ver. 21. Ἀλλ' ἐκ ἂν ἐρύσασιν.] Τὸ μὴ ὅλως ἀκίνητον, ὑπ' ὁρατοῦ ἐκτελεῖσθαι κινήσθαι : “ Ἀλλ' ἐκ ἂν ἐρύσασιν ” ἐξ ἑρπνόθεν &c. *Aristot.* περὶ τῆς κινήσεως τῶν ζώων κινήσεως. *Barnesius*, minime ignarus quâ ratione Sylaba ἂν produci hîc posset, edidit tamen ex conjecturâ, Ἀλλ' ἐκ ἂν ἐρύσασιν, “ *Id est, que addè evidens, inquit, ut non amplius sit dubitandum.* ” Attamen longè venustius reticetur istud, *Id est,*

Ver.

- Ζῆν' ὑπάλον μήσωρ', εἴδ' εἰ μάλα πολλὰ καίμοιθε.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ κ' ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
 Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμι, αὐτῇ τε θαλάσῃ·
- 25 Σειρῆν μὲν κεν ἐπεία περὶ ρίον Οὐλύμπιο
 Δησαίμην· τὰ δ' ἐκ αὐτῆς μετῴρα πάντα γένοιτο.
 Τόσσον ἐγὼ περὶ τ' εἰμὶ θεῶν, περὶ τ' εἰμὶ ἀνθρώπων.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐχέοντο Λιωπῆ,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ προσηρῶς ἀγόρευεν.
- 30 Ὅψ' εἰ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὑπάει κρείοντων,
 Εὖ νυ κ' ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι ζῆν' ἐκ ἐπιεικτόν·
 Ἄλλ' ἐμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητῶν,
 Οἳ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὀλῶνται.
- 35 Ἄλλ' ἦτοι πολέμε μὲν ἀφεζόμεθ', εἰ ζῷ πελεύεις
 Βελὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥ τις ὄνησει,
 Ὡς μὴ πάντες ὀλῶνται, ὀδυσσαμένοι τεοῖο.
 Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Θάρσει, Τρῳογένεια, φίλον τέκος· ἔνυ τι θυμῷ

“ Jovem summum consiliarum, ne quidem si valde multum labore-contenderitis.

“ Verum quando deinceps ego lubens voluero trahere,

“ Cum ipsa utique terrā traxero, ipsoque mari :

25 “ Catenam quidem dein circa cacumen Olympi

“ Alligavero : illa verò sublimia omnia penderint.

“ Tanto ego superque sum deos, superque sum homines.

Sic dixit : Hi autem omnes obmutuerunt silentio,
 Orationem admirati : valde enim minaciter concionatus erat.

30 Tandem verò interlocuta est dea cæsis oculis Minerva ;

“ O pater noster, Saturne, summe regum,

“ Bene & nos scimus, quod tibi potentia vinci nescia :

“ Attamen Danaos lugemus bellicosos,

“ Qui jam malo fato expleto perierint.

35 “ Verum enimverò bello quidem abstinēbimus, si tu jubes :

“ Consilium verò Argivis suggeremus, quod proderit ;

“ Ut nē omnes pereant, irato te.

Hanc autem subridens allocutus est nubes-cogens Jupiter ;

“ Bono-esto-animo, Tritonia, dilecta filia : neutiquam animo

Ver. 23. — πρόφρων] Fuerunt qui lege-
 rent, πρόσσω.

Ver. 26. — μετῴρα] Vide suprā ad β',
 318.

Ver. 28. — οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐχέοντο
 [Λιωπῆ.]

— olli obstupere silentes,

Conversique oculos inter se atque ora te-
 nebant. Æn. XI. 120.

Ver. 30. — γλαυκῶπις] Vide suprā ad ε',
 208.

Ver. 31. ὦ πάτερ ἡμέτερε.]

O pater, O hominum Divūmque æternā
 potestas. Æn. X. 18.

Ver. 32. Εὖ νυ & ἡμεῖς ἴδμεν.] Pulcher-
 rimè hæc ex personā Minervæ, prudentiæ
 scilicet & sapientiæ anathite. Juno si hîc sit,
 quàm diversa loquatur ! Ut rectè annotavit
 Eustatbius.

Ibid. — ὅ τοι] Vide suprā ad ε', 537.

Ver. 38. — νεφεληγερέτα] Vide suprā
 ad ε', 175.

Ver.

- 40 Πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἥπιον εἶναι.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκειο χαλκόποδ' ἵππων
 Ὠκυπέτα, χρυσέησιν ἐθειρήσιν κομόωντε·
 Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροῖ, γένιο δ' ἰμάσθλην
 Χρυσεῖην, εὐτυκλον, εὔ δ' ἐπιέησατο δῖφρε.
 45 Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τῷ δ' ἐκ ἄκουε πτερόσθην,
 Μασσηγὺς γαίης τε καὶ ἔραν' ἄσερόεντα.
 Ἴδην δ' ἰκάνεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
 Γάρπαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμεντο βωμός τε θυήεις·
 Ἐνθ' ἵππευς ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 50 Λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἥερα πωλὺν ἔχευεν.
 Αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδει γαίων,
 Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
 Οἱ δ' ἄρα δειπνον ἔλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ.

40 " Serio loquor; volo autem tibi mitis esse.

Sic fatus, sub curru junxit arripedes equos
 Celeriter volantes, aureis júbis comantes:
 Aurum autem ipse induit circa corpus; accepitque scuticam
 Auream, scitè factam, suumque conscendit currum.

45 Scuticâ autem percussit, ut inirent cursum: iique non inviti volabant,
 In medio inter terramque & cælum stellatum.

Idem autem venit fontibus irriguam, matrem ferarum,
 Ad Gagarum, ubi utique erat ei ager facer altarisque odoratum:
 Ibi equos sistit pater hominumque deûmque,

50 Solutos curru, caliginemque multam circumfudit.

Ipse autem in verticibus sedit gloriâ exultans,
 Inspiciens Troâque urbem & naves Achivorum.
 Interim jentaculum sumperunt comantes Achivi

Ver. 41.—χαλκόποδ' ἵππων.] Similiter Virgilius;

—arripidem cervam—Æn. VI. 802.

Ver. 42.—χρυσέησιν] Pronuntiabatur χρυσήσιν, quomodo & scribi postea ceptum est. Vide suprâ ad β', 268.

Ver. 43.—γένιο δ' ἰμάσθλην.] Eustathius ad I, 369; φίλαλα, φίλαλα· ἦλθεν, ἦθεν· ἔλατο, ἔλατο, ἔδωκεν; γένιο· κίελο, κίελο. Equidem crediderim potius ab inusitato quodam γίνο, vel γίνο, deductam. Nam Dorica ista, quæ memorat Eustathius, recentiora videntur, & Homero (ut opinor) ignota.

Ver. 44.—ἐπιέησατο] Vulgg. ἐπιέησετο. Vide suprâ ad β', 35; & ad ε', 109.

Ver. 46. Μασσηγὺς γαίης τε καὶ ἔραν',] Vide suprâ ad ε', 769.

Ver. 49.—πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.]

—Divûm pater atque hominum Rex.

Æn. I. 69.

—hominum sator atque Deorum.

Æn. XI. 725.

Ver. 50.—κατὰ.] Al. περι.

Ver. 51.—ἐν κορυφῇσι καθέζετο—Εἰσορόων]

cùm Jupiter æthere summo
 Despicens mare velivolum, terrasque ja-

centes,
 Littoraque, & latos populos, sic vertice cæli
 Constitit, & Libyæ defixit lumina regnis.

Æn. I. 227.

Sideream in sedem, terras unde arduas
 omnes,

Castraque Dardanidum aspestat populisque
 Latinos.

Æn. X. 3.

—hominum sator atque Deorum
 Observans oculis, summo sedet altus O-

lymbo.

Æn. XI. 725.

—sulvâ pugnas de nube tuentem.

Æn. XII. 792.

Ver. 53. Οἱ δ' ἄρα δειπνον.] Vocula, &c., nequaquam hic supervacua est; sed eleganter

connexit quod erat suprâ dictum, (6, 476.)

Πατήριος μὲν ἱστιά—Ἀχαιοὶ φαίνοντο.

- Ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτῆς θωρήσσοιτο.
 55 Τρῶες δ' αὖ ἐτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὠπλίζουσι
 Παιυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὡς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
 Χραιοὶ ἀναγκαίῃ, πρὸ τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
 Παῖσαι δ' ὠτίνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
 Πεζοὶ θ' ἱππῆες τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει·
 60 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἓνα ξυνιόντες ἵκοντο,
 Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινέες, ζὺν δ' ἔλχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
 Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
 Ἐπληντ' ἀλλήλησι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 Ἐνθαδ' αἶμ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πᾶλεν ἀνδρῶν,
 65 Ὀλλύων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
 Ὅφρα μὲν ἡὼς ἦν καὶ ἀέξειο ἱερὸν ἦμαρ,
 Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπλειο, πίπτε δὲ λαὸς·
 Ἥμῃ δ' ἥελι· μέσον ἔρανδον ἀμφιβεβήκει,
 Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·

Raptim per tentoria, statimque post id armabantur.

- 55 Trojani item ex-alterâ parte per urbem armabantur
 Pauciores: prompti tamen erant etiam sic pugna contendere,
 Necessitate durâ, proque liberis & pro uxoribus.
 Omnes itaque aperiebantur portæ, forasque ruebant copiæ,
 Peditesque equitesque; ingenisque tumultus coortus est.
 60 Hi autem cum jam in locum unum congregientes convenissent,
 Commiserunt scuta, itemque hastas, & robora virorum
 Æreis-thoracibus indutorum; ac clypei umbonibus-muniti
 Appropinquabant invicem: ingensque tumultus est coortus.
 Tum verò simul ejolatusque & jactantia erat virorum,
 65 Perentisimæque & pereuntium: fluebat autem sanguine terra.
 Quamdiu quidem tempus matutinum erat, & crescebat sacra dies,
 Tamdiu valde utrosque tela attingebant, cadebâtque populus:
 Quàm verò sol medium cælum conscendisset,
 Tum utique aureas pater attollebat lances;

Ver. 57.—πρὸ τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.]

—nunc conjugis esto

Quisque suæ testisque memor. —

Æn. X. 280.

Ver. 59, 63.—ἰσάμεν.] Vide suprâ ad 5,
 499; & 8, 810.

Ver. 60. Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἓνα] Vide
 suprâ ad 5, 446.

Ver. 64. Ἐνθα δ' αἶμ' οἰμωγὴ τε] Vide
 suprâ ad 5, 450.

Ver. 65.—ὀλλυμένων.] Vide suprâ ad
 γ', 260.

Ver. 68. Ἥμῃ δ' ἥελι· μέσον ἔρανδον] —
 —medios cum Sol accenderit æstus.

Gorgic. IV. 401.

—medium Sol igneus orbem

Hauferat. — Ibid. 426.

Sol medium cæli conscenderat igneus or-
 bom.

Æn. VIII. 97.

Ibid.—ἀμφιβεβήκει.] Vide suprâ ad 4,
 37; & ad 5, 492.

Ver. 69. Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτί-
 ταινε τάλαντα.]

Jupiter ipse duas æquato examine lances
 Sustinet, & fata imponit diversa duorum;
 Quem damnet labor, & quo vergat pon-
 dere letum

Æn. XII. 725.

Inferiorem hîc Virgilium Homero observa-
 vit Macrobii, eò quod Homerus hæc, jam
 antequam appareret utram in partem pro-
 penderet victoria; Virgilius autem eadem
 serò dicat, postquam & prævisum & præ-
 dictum fuisset (Æn. XII. 149, 150) Tut-
 tum utique periturum. “Hæc autem ratio
 “ fuit non æquandi omnia quæ ab auctore
 “ transcripsit, quod in omni operis sui parte
 “ alicujus Homerici loci imitationem vole-
 “ bat inserere, nec tamen humanis viribus
 “ illam

- 70 Ἐν δ' ἐτίθει δῶ κῆρε τανηλεγέ^Θ θανάτοιο,
 Τρώων δ' ἵπποδάμων κ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 Ἐλκε δὲ μέσσα λαβὼν, ῥέπε δ' αἰσιμον ἥμαρ Ἀχαιῶν.
 Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πελυβοῖσιν
 Ἐξέσθη· Τρώων δέ, πρὸς ἔρᾶν ἐὺρυν ἄεθθεν.
- 75 Αὐτὸς δ' ἐξ Ἰδῆς μεγάλ' ἐκλύπε, δαίομενον δὲ
 Ἦκε ζέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
 Θάμβησαν, κ' πάντας ὑπὸ χλαυρὸν δέ^Θ εἶλεν.
 Ἐνθ' ἔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, ἔτ' Ἀγαμέμνων,
 Οὔτε δὴ Αἴαντες μινέτην, Θεράπουνες Ἀρη^Θ.
- 80 Νέστωρ δ' οἷ^Θ ἔμιμνε Γερήνι^Θ, ἔρ^Θ Ἀχαιῶν,
 Οὔτι ἐκὼν, ἀλλ' ἵππ^Θ ἐτείρετο τὸν βάλεν ἰῶ

- 70 Imposuitque duo fata longum-somnum-adferentis mortis,
 Troümque equitum & Achivorum ære-loricatorum :
 Sustinuitque medias prehensas : inclinata est autem fatalis dies Achivorum,
 Utique Achivorum fata in terrâ almâ
 Confidebant ; Troïum verò, ad cælum latum sublata-erant.
- 75 Ipse autem ex Idâ magnùm tonabat, ardensque
 Misit fulgur in exercitum Achivorum : illi autem conspiciat
 Obsupuerunt, & omnes palidus timor cepit.
 Tum verò nec Idomeneus ausus est manere, nec Agamemnon,
 Neque duo Ajaces manserunt, famuli Martis :
- 80 Nestor autem solus mansit Gerenius, custos Achivorum,
 Minimè volens, sed equus debilitatus erat ; quem percusserat sagittâ

“ illam divinitatem, ubique poterat æquare.
 “ — Sed hæc & alia ignoscenda Virgilio,
 “ qui studii circa Homerum nimietate ex-
 “ cedit modum, & reverà non poterat non
 “ in aliquibus minor videri, qui per omnem
 “ poemam suam hoc uno est præcipue usus
 “ archetypo. Acriter enim in Homerum
 “ oculos intendit, ut æmuleretur non modò
 “ magnitudinem, sed & simplicitatem, &
 “ præsentiam orationis, & tacitam majesta-
 “ tem. Hinc diversarum inter heroes suos
 “ personarum varia magnificatio ; hinc deo-
 “ rum interpositio ; hinc auctoritas fabulo-
 “ rum ; hinc affectuum naturalis expres-
 “ sio ; hinc monumentorum persecutio ;
 “ hinc parabolarum exaggeratio ; hinc tor-
 “ rentis orationis sonitus ; hinc rerum sin-
 “ gularum cum splendore fastigium.” *Ma-*
crob. lib. V. cap. 13.

Ver. 75.—ἐκλύπε, δαίομενον δὲ Ἦκε ζέ-
 λας — οἱ δὲ ἰδόντες θάμβησαν] Non mo-
 dò tempore meridiano, *ver. 68* ; sed & cælo,
 ut videtur, sereno.

Ἦ μεγάλη ἐκρήνισας ἀπ' ἔρᾶν ἄεθθεν^Θ,
 οὐδὲ ποδὶ νίφ^Θ ἐστὶ τέρας· νῦν τὴν τότε φαί-
 νης.

—————cælo ceciderunt plura sereno
 Fulgura. ————— *Georgic. I. 487.*

—————Diespiter

Igni corusco nubila dividens
 Plerunque, *per purum* tonantes
 Egit equos volucremque currum.

Horat. Carm. I. 34.

Ver. 77.—ὃ πάντας ὑπὸ χλαυρὸν δῖος εἶλεν]
 Tum verò tremefacta novus per pectora
 cunctis

Insinuat pavor. ————— *Æn. II. 228.*

—————Dii me terrent, & Jupiter hostis.

Æn. XII. 395.

Ver. 78.—ἔτ' Ἀγαμέμνων,] *Al. ἔδ'*
Ἀγαμέμνων. Quod, hoc in loco, minùs
 εὐφρανον.

Ver. 81.—τὸν βάλεν ἰῶ —————, Ἀλγίστα^Θ
 δ' ἀνέπαλλο.]

—————inter

Bellatoris equi cava tempora conjicit
 hastam.

Tollit se arrectum quadrupes, & calcibus
 auras

Verberat, effusumque equitem super ipsa
 sequutus

Implicat, eiecetoque incumbit cernuus
 armo. ————— *Æn. X. 890.*

Hastam interisit equo, ferrumque sub aure
 reliquit :

Quo sonipes ictu furit arduus, altaq; jactat,
 Vulneris impatiens, arrecto pectore crura.

Æn. XI. 637.

Y 2

Ver.

- Δι' Ἀλέξανδρον, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
 Ἄκρην κακκορυφὴν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
 Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλισα δὲ καίριόν ἐστιν
 85 Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλλο, βέλῃ δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ·
 Σὺν δ' ἵππυς ἐτάραξε, κυλινδόμενον περὶ χαλκῷ.
 Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηγορίας ἀπέταμνε·
 Φασγάνῳ αἴσσω, τόφρ' Ἐκτορῷ ὠκείες ἵπποι
 Ἦλθον αὖ ἰωχμὸν, θρασὺν ἠνίοχον φορέοντες
 90 Ἐκτορα· καὶ νῦν κεν εὖθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσει,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξυ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐπολύνων Ὀδυσῆα·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Πῇ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὥς, ἐν ὁμίλῳ;

Nobilis Alexander, Helenæ vir pulchræ-comas,
 Summo in vertice, ubi scilicet primi crines equorum
 Cranio innaſcuntur; maximè autem lethalis eſt locus.

- 85 Dolore itaque correptus erigebatur, ſagitta enim ad cerebrum penetrârat;
 Conturbabátque equos, volutans ſe circa ferrum.

Porò dum ſenex equi hujus lora abſcindebat
 Gladio inſurgens, interim Hectoris veloces equi
 Venerunt per turbam-inſequentium, audacem aurigam ferentes

- 90 Hectorem: atque tum ſenex vitam perdidiffet,
 Niſi illicò animadverteſſet pugnâ ſtrenuus Diomedes:
 Horrendum autem clamavit, adhortans Ulyſſem;
 “ Nobiliffime Laertiade, ſolertiâ-pollens Ulyſſe,
 “ Quò fugis, tergo obverſo, ignavis veluti, in turbâ?

Ver. 82. — Ἀλέξανδρον, Ἑλένης.] Vide ſuprà ad 4, 51.

Ver. 83. — ὅθι τε πρῶται τρίχες: —, μάλισα δὲ καίριόν ἐστιν.] Διπτότατον τὸ ὅσον (ὡς κατὰ μέγεθος) ἔχουσιν [οἱ ἵπποι] περὶ τὸν ἐγκέφαλον, τῶν ἄλλων. Τεκμήριον δ' ἐστὶ καίριον ἡ πλεονηρία εἰς τὸν τόπον τῦτον γίνεσθαι τάτοις. Διὸ δ' Ὁμηρὸς ὕτως ἐποίησεν. “ ἵνα “ τε τρίχες ἵππων Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μά- “ λιστα δὲ καίριόν ἐστιν.” *Aristot.* περὶ ζῶων γενέσεως, lib. V. c. 5. (Ubi in tranſcursu notandum, quod hodiè ſcriptum eſt ὅθι τε, *Aristotelem* legiſſe ἵνα τε.)

— quâ fata celeftima. — *Æt.* XII. 507.

Ver. 85. — ἀνέπαλλο] Ex verbo, ἀνιφάλ- λομαι ut rectè annotavit *Varneſius*. Nam ex ἄλλομαι fit ἄλλο

Ver. 86. — κυλινδόμενον περὶ χαλκῷ.] Scholiaſtes; περὶ τῶ [ἰδὲν τῶν ἐπιώτρων, ὅ ἐστι, τῶν κανθῶν. At *Euſtatius*; Τὸ, περὶ χαλκῷ, τῶ τῷ ὅσῳ [ἰδὲν δηλαδὴ.

Ver. 87. — ἀπέταμνε.] *Al.* ἀπέτμνε. Minus rectè. Ei δὲ καὶ ἦν εἰπεῖν [ἀπέτμνε] κενότερον, ἀλλ' Ὁμηρὸς τὴν κατ' αὐτὸν ἰάδα γλῶσσαν τιμᾷ, τὸ τμνεναι τάμνιν λίγυσαν. Porò ſingulari hîc vim habet *tempus* illud *imperfeſtum*: Τὸ δὲ “ ἀπέταμνε,” inquit

Euſtatius, ἀρεῖας εἶρεται, κατὰ τὴν παρα- τήρησιν τῶν σφαλαιῶν. Οἱ γὰρ δυνάμενοι ἢ ἔτω γέροντα ταχὺ ἀπολαμῖν, ἀπέταμνε κατ' ὀλίγον ἐν Παρατάσει χρόνῳ, καίτοι μὴ ἀνέμι- νος ἀλλ' αἴσσω, ὃ ἐστὶ πάντων *φειδῶν*. Simi- liter *Seboſtaſſus*: Δεινὸς ἐστὶν Ὁμηρῷ, καὶ διὰ μιᾶς λέξεως ὁλον τὸν ἄνδρα *ζημαίνειν*. Διὰ γὰρ τῷ “ ἀπέτμνε,” τὴν ἀσθένειαν τῷ γέροντι δηλοῦ, καὶ ἐνέπθεν τὸ βραδὺ τῆς ἐπερείας. Προ- σσηκόντως ἔν ἐπὶ τῷ παρὸς τῷ ἐχρήσατο τῷ Πα- ρατάσει χρόνῳ, εἰπὼν τὸ “ αἴσσω.” Ἐπὶ δὲ τῷ νέῳ *Ἀυτομειδονίῳ*, τῷ *Συλλεικῷ*, εἰπὼν, “ αἴξε,” καὶ “ ἀπέταμνε,” *Ζυγνόμενος* τὸ παρῶ- μα ἰδύλασεν. Et *Tatianus*: Νέσσορα μὲν, — τῶν ἵππων τὰς παραγορίας βραδέως ἀποτίμνοντες διὰ τὸ αἰτοῖν καὶ τοῖς τῆς ἡλικίας, *θανμάζου- θαι*. *Orat.* ad Græcos §. 51.

Ver. 91. — βοὴν ἀγαθὴν] Vide ſuprà ad 8, 408.

Ver. 94. — μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὥς, ἐν ὁμίλῳ.] Editor eruditus *Cicero*nis *dialogo- rum de Oratore*, ad lib. II. §. 72, legendum hic conjicit, — μετὰ νῶτα βαλὼν *ὀπίσσω*, ὥς ἐν ὁμίλῳ Μότις τοι, &c. Sed multò elegantius eſt, ut *ἑλληνῶς* dicatur, ὥς ἵνα μὴ *ὡς* φεύγοντά τις πωλέξῃ. Quomodo interpre- tatus eſt *Euſtatius*.

Ver.

- 95 Μῆτις τοι φεύγονι μείαφρένω ἐν δόρυ πῆξῃ.
 Ἄλλὰ μὲν, ὄφρα γέρονι αἰώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἐσάκεσε πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 Ἄλλὰ παρήϊζεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
 Τυδείδης δ', αὐτός περ ἑὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη·
 100 Στῇ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέρονι,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ γέρον, ἦ μάλα δὴ ζε νέοι τείρῃσι μαχεῖσθαι·
 Σὴ δὲ βίη λελυγαι, χαλεπὸν δὲ ζε γῆρας ὀπάξει·
 Ἥπεδανὸς δὲ νύ τοι θεράπων, βραδῆες δὲ τοι ἵπποι.
 105 Ἄλλ' αἶγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβῆσσο, ὄφρα ἴδῃαι
 Οἷοι Τρῳῆοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
 Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα κ' ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
 Οὓς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἐλόμεν μήσῳρα φόβοιο.
 Τέτῳ μὲν θεράπονι κομείτων· τῷ δὲ δὲ νῶϊ
 110 Τρῳσὶν ἐφ' ἵπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα κ' Ἑκλῶρ
 Εἰσέλαι, εἰ κ' ἐμὸν δόρυ μαίνειν ἐν παλάμῃσιν.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπίθῃσε Γερῆνι ἵππότη Νέστωρ.

- 95 "Causi, nequis tibi fugienti tergo hastam infingat.
 "Quin mane, ut à sene propellamus truce[m] virum.
 Sic dixit: At non exaudivit patiens nobilis Ulysses,
 Verùm raptim præterit cava[s] ad naves Achivorum.
 Tydides autem, solus licet existens, primis-pugnatoribus mixtus est:
 100 Stetitque ante equos Nелеιδῆς senis,
 Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
 "O senex, certe valde jam te juvenes premunt bellatores:
 "Tua utique vis soluta est, gravisque te senectia persequitur:
 "Debilis autem tibi famulus, segnēsq[ue] tibi equi.
 105 "Verùm age, meos currus cense[n]de; ut videas
 "Quales Troii equi, periti per-campum
 "Rapidè valde huc & illuc insequi & fugere;
 "Quos nuper ab Æneâ cepi artifice fugandi-bo[ss]es.
 "Istos quidem tuos famuli, tuus & meus, cudent: hos verò nos
 110 "Trojanos in equum-domitores dirigamus, ut & Hector
 "Sciat, an & mea hasta infaniet in manibus.
 Sic dixit: neque non obsecutus est Gerenius eques Nestor.

Ver. 95. — μείαφρένω ἐν δόρυ πῆξῃ.] Non, in μείαφρένω πῆξῃ; sed, μείαφρένω ἁπλῶς.

Ver. 97. — πολύτλας Ὀδυσσεύς.] Virgilio, infelicis Ulyssis. Horatio, patientis Ulyssis.

Ver. 103. — λελυγαι.] Vide suprà ad 4, 37.

Ver. 105. — ἐπιβῆσσο.] Vide suprà ad 6, 35; & ad 1, 109.

Ver. 108. Οὓς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἐλόμεν.] Οὓς Αἰνείαν ἀφελόμεν. Constructio similis at-

que illa, — Τυῖνον Τελαμώνιον εὐχῶ ἀπῆ-
 ρα· 1, 462. Et Odys. λ', 201, 202. Ἄλ-
 λά με (ὅς τε πῶς) — μελιεδία θυμὸν
 ἀπῆρσε. Et alibi non semel.

Ver. 110. — ἐφ' ἵπποδάμοις ἰθύνομεν.] Ità optime restituit Barnhis ex MS. Al.
 ἐφ' ἵπποδάμοισιν ἰθύνομεν. Malè. Neque enim in his ulla est Licentia.

Ver. 111. — δόρυ μαίνειν.] Vide suprà ad 8, 126.

Ver. 112. — ἵππότη.] Vide suprà ad 4, 175.

- Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
 Ἰφθίμοι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνῃ·
 115 Τῷ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεϊ ἄρμαλα βήτην.
 Νέστωρ δ' ἐν χεῖρεσσι λάβ' ἡνία ζιταλόεντα·
 Μάσιξεν δ' ἵππους, τάχα δ' Ἐκτορῷ ἄλχι γένοιτο.
 Τῷ δ' ἰὺς μεμαῶτ' ἀκόντισε Τυδεΐδης·
 Καὶ τῷ μὲν ῥ' ἀφάρμαρ' ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα,
 120 Υἱὸν ὑπερθύμῃ Θηβαίῃς Ἡνιοπῆᾃ,
 Ἴππων ἡνί' ἔχοντα, βάλε σῆθ' ἀπὸ μαζόν·
 Ἦριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δὲ οἱ ἵπποι
 Ὠκύποδες· τῷ δ' αὖθι λύθη ψυχὴ τε μὲν τε.
 Ἐκτορα δ' αἰνὸν ἄχ' ἀνέκασε φρένας ἡνίοχοιο·
 125 Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταῖρος,
 Κεῖσθαι· ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν, ἔδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Ἴππων δευέσθην ζημάντορ· αἶψα γὰρ εὖρεν
 Ἴφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὃν ῥά τ' ὅτ' ἵππων
 Ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδε δὲ οἱ ἡνία χερσίν.
 130 Ἐνθα κε λοιγὸς ἦεν, καὶ ἀμήχανα ἔρτα γένοιτο·
 Καὶ νῦν κε ζήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἧύτε ἄρνες,

Nestoreas quidem postea equas famuli curabant
 Fortes, Sthenelusque & Eurymedon virtutis-amans :

- 115 Hi autem ambo Diomedis curram conscenderunt.
 Nestor autem in manus sumpsit habenas miro-artificio-factas :
 Percussitque scuticâ equas, celeritèrque Hectorem prope fuerunt :
 Hunc porro rectâ irruentem telo-petiit Tydei-filius :
 Et ab eo quidem aberravit ; sed aurigam famulum,
 120 Filium magnanimi Thebæi Eniopeum,
 Equorum habenas tenentem, percussit pectus juxta mammam :
 Decidit autem de curru, retrocesseruntque ejus equi
 Veloces : ejus autem ibi soluta est animâque roburque.
 Hectorem verò gravis dolor operuit animum propter-aurigam :
 125 Hunc quidem dein sivit, tametsi dolens sodalis gratiâ,
 Jacere ; ipse autem aurigam quærebat audacem : neque sanè diutius
 Equi indigebant rectore ; statim enim invenit
 Iphitidem Archeptolemum audacem, quem tunc equos
 Pedibus-veloces conscendere fecit, deditque ei habenas in manus.
 130 Tum verò ingens-clades fuisset, & exitialia facinora edita fuissent :
 Quin & conclusi-fuissent-ut-in-stabulo Trojani in Ilium, ceu agni ;

Ver. 116.—[ζιταλόεντα] *Al.* φοινικόντα.
 Quod pronuntiabatur φοινικόντα : Nam secundam necessariò producit : Neque in his
 nullus unquam Licentiæ locus.

Ver. 118.—[μεμαῶτ'] Vide suprà ad
 β', 818 ; & ad ζ', 464.

Ibid.—[ἀκόντισε] Vide suprà ad α', 140,
 309, 314.

Ver. 124.—[ἀνέκασε] Vide suprà ad α', 140.

Ver. 125.—[εἶασε] Vide suprà ad δ', 42.

Ibid.—[ἀχνύμενός] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 126.—[ἔδ' ἄρ' ἔτι δὴν.] Quâ ratione,
 ἔτι, hîc ultimam producat ; vide suprà ad α', 51.

Ver. 128.—[ῥά τ' ὅτ'] Non supervacaneum
 est istud, ῥά. Nam eam ferè vim habet, ac
 si latine dicas, *tum dem, tum utique, tum por-*

ro, tum igitur ; aut siquid simile.
 Ver. 131. Καὶ νῦν κε ζήκασθεν κατὰ Ἴλιον,
 ἧτε ἄρνες.] Ridiculè hîc Barnesius, “ *Ad-*
 “ *dendum videtur tale quid, Τρῶες ἰπ' ἡνίοχῳ*
 “ *μὲν Διομήδεϊ*”

Εἰ μὴ ἄρ' ὅξυ νόησε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Βροντήσας δ' ἄρα δεινόν, ἀφ' ἧκ' ἀργήτα κεραυνόν,
 Καὶ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεα ἦκε χαμαΐ·

135 Δεινὴ δὲ φλόξ ὦρτο θεεῖς καιομένοιο.

Τῷ δ' ἵππῳ δέισαντε καλῶπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν·
 Νέσσορα δ' ἐκ χειρῶν φύγεν ἡνία Κικαλόεντα·
 Δεῖσε δ' ὄγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπε·

Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.

140 Ἡ ἔ γινώσκεις, ὅ τοι ἐκ Διὸς ἔχ' ἔπετ' ἀλήκη;

Νῦν μὲν γὰρ τέτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδ' ὀπάξει
 Σήμερον· ὕπερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἱ κ' ἐθέλῃσι,
 Δώσει· ἀνὴρ δὲ κεν ἔτι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο,
 Οὐδὲ μάλ' ἰφθιμῷ· ἐπεὶ πολὺ φέρλατός ἐσι.

145 Τὸν δ' ἡμείζετ' ἔπειλα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν εἵπες·
 Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχ' κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
 Ἐκίωρ γὰρ πόσῃ φησὶ, ἐνὶ Τρώεσσι· ἀγορεύων,

Nisi citò animadvertisset pater hominūque deūque :

Tonans autem graviter, emisit candens fulmen,

Et ante equos Diomedis iniecit in terram :

135 Terribilis autem flamma exorta est sulphuris ardentis,

Et equi territi consternabantur sub curru :

Nestoris autem è manibus fugerunt habenæ miro-artificio factæ :

Timuitque ille animo, Diomedemque allocutus est ;

“ Tydide, age jam in fugam dirige solidos-ungulis equos.

140 “ An non sentis, quodd tibi à Jove non sequitur victoria ?

“ Nunc quidem enim huic Saturnius Jupiter gloriam præbet

“ Hodie ; postea rursus etiam nobis, si voluerit,

“ Dabit : homo autem nequaquam Jovis mentem impedierit,

“ Nè quidem fortissimus ; quoniam ille longè potentissimus est.

145 Huic autem respondit deinde pugnâ strenuus Diomedes ;

“ Profectò hæc omnia, senex, rectè dixisti :

“ Sed ille gravis dolor mibi cor & animum incescit :

“ Hector enim aliquando dicet, inter Trojanos concionans,

“ Διομήδεα ἵπποδάμοιο” quò scilicet *Trojanis soli*, non utique & *Hector*, ut repellerentur futurum fuisse dicatur. Quasi verò in urbem conclusi si fuissent *Trojanis*, non utique & *Hector* unà conclusus intelligeretur.

Ver. 132. — πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] Vide suprâ ad 4, 544.

Ver. 133. Βροντήσας δ' ἄρα δεινόν.]

Hic pater omnipotens ter cælo clarus ab alto Intonuit, radiisque ardentem lucis & auro Ipse manu quatiens ostendit ab æthere nubem. *Æn.* VII. 141.

Ver. 135. — φλόξ] Vide suprâ ad β, 267.

Ver. 137. — Κικαλόεντα] Vide suprâ ad ver. 116.

Ver. 140. — γινώσκεις] Alii scribunt,

γινώσκεις, Quodd perinde est. Prima enim ubique producitur.

Ibid. — ὅ τοι] Ità edidit *Barnesius* ex *Eustathio* & MS. Rectè, ut mihi quidem videtur, & ad sententiam & ad venustatem. *Al.* ὅτι. De versione hoc in loco minùs latinâ, vide suprâ ad 4, 537.

Ibid. — ἐκ Διὸς ἔχ' ἔπετ' ἀλήκη.]

— Jupiter ipse

Auxilium solitum eripuit. — *Æn.* IX. 128.

Ver. 144. — ἰφθιμῷ· ἐπεὶ] Quâ ratione, ἰφθιμῷ, hîc ultimam producat ; item, ἰωχμῶν, ver. 158 ; & δὲ, ver. 179 ; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 148. Ἐκίωρ γὰρ πόσῃ φησὶ.] Ἀνδριόταλοι δουῶσιν ἔλνα, παρ' οἷς οἱ δειλοὶ ἀτι-

Τυδείδης ὑπ' ἐμῷ φοβέμεναι ἔκλω νῆας.

150 Ὡς πρὶ ἀπειλήσει τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπεὶ Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ

ὦμοι, Τυδεΐδης υἱὲ δαΐφρονος, οἷόν ῥ' εἵπες·

Εἴπερ γάρ σ' Ἐκλῶρ γε κακὸν καὶ ἀνάγκη φήσει,

Ἄλλ' ἔπεισοναί Τρῶες καὶ Δαρδανίῳνες,

155 Καὶ Τρώων ἄλοχοι μετὰθύμων ἀσπισίων,

Τάων ἐν κοινήσι βάλες θαλερὰς παρὰκοίτας.

Ὡς ἄρα φωνήσας φύγαδ' ἔτραπε μῖνυχας ἵππους,

Αὖθις ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἐκλῶρ

Ἥχῃ θεσπεσίῃ βέλεα σονόεντα χέοντο.

160 Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσε μέγας κορυθαίολος Ἐκλῶρ

Τυδείδην, περὶ μὲν ῥέ τιόν Δαναοὶ ταχύπῳλοι·

Ἔδρη τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείους δεπάεσσι·

Νῦν δὲ σ' ἀτιμήσῃσι γυναικὸς αἶρ' ἀνιέτετυζο.

“Tydides à me fugatus se-recepit-ad naves.

150 “Sic aliquando gloriabatur; tunc mihi dehiscat lata terra.

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;

“Hei mei, Tydei fili bellicosus, quale te hunc dixisti!

“Eti enim te Hector ignavum & imbellem dixerit,

“Attamen non credent Trojani & Dardanidae,

155 “Et Trojanorum uxores magnanimorum clypeatorum,

“Quarum in pulvere dejecisti juvenes maritos.

Sic locutus in fugam vertit solidos ungulis equos,

Retrò in turbam fugientium: in eos autem Trojanique & Hector

Cum clamore ingenti tela tristia fundebant.

160 Tum vide altum inclamavit ingens pugnam-expeditè-ciens Hector;

“Tydide, prae caeteris quidem te honorabant Danaï pernicee-equites

“Sedèque, carnibusque, & plenis poculis:

“Nunc verò te ignominia afficiet; mulieris utique similis es.

μοι, οἱ δὲ ἀνδρῶες ἱππῆμοι. Τοῦτον δὲ ὁ

Ὀμηρὸς ποιεῖ, οἷον τὸν Διομήδην.—“Ἐκ-

“τω γὰρ πῶς φήσει” &c. Aristot. Ethic.

Nicom. Lib. III. cap. 21.

Ver. 150.—τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.]

Vide suprâ ad 8, 182.

Ver. 151.—ἱππῆμοι.] Vide suprâ ad 4, 175.

Ver. 153. Εἴπερ γὰρ σ' Ἐκλῶρ γε κακὸν.]

Pulsus ego? aut quisquam—pulsus

Arguet? Illicotumidum quicrescere Tybrim

Sanguine, & Evandri totam cum stirpe

videbit

Procubuisse domum, atque exutos Arca-

das armis? Æn. XI. 392.

Ver. 156.—ἐν κοινήσι βάλες.] Latine

istidem rectè dicas, in pulvere dejicere. Non

quòd, in pulvere, idem ipsum sit, quod est

alterum illud, in pulverem; (id quod planè

ineptissimus sit qui dixerit;) sed quòd, in

pulvere dejicere, sit, bumi dejicere in pulvere;

quippe cum is, qui sit in terram dejectus, ja-

ceat in pulvere necesse sit. Similiter, quod

ajunt, in Senatu venire, est, venire in curiam

inter Senatores: In conspectu venire, est, ac-

cedere ad aliquem in conspectu: Projicere glo-

bum in herbâ, est, globum in terram demissum

provolvere in herbâ. Vide quæ Nos hæc de

re ad Cæsaris Commentar. de Bello Gallico,

lib. IV. §. 9. Item suprâ, ad 4, 593.

Ver. 160. Τῷ δ' ἐπὶ.] Pessimè hîc Scho-

liastes interpolatus, (quem perpetuò sequutus

est Barnesius, magno & venustatis & senten-

tiae ipsius detrimento;) τὸ δὲ, τῷ δὲ, τῷ δὲ,

inquit, ἀθρόον ἐς συνθήκων, ἡμεῖς δὲ συνδι-

μῶμε, &c. Sanè in Transitionibus semper scri-

bendum est, ὁ δὲ, τὸν δὲ, τῷ δὲ. Quibus

autem in locis usurpanda sint ista, δὲ, τῷ δὲ,

τῷ δὲ, ex orationis contextu est judicandum.

Vide suprâ ad 4, 57; & ad γ', 200.

Ibid.—κορυθαίολος.] Vide suprâ ad 8, 816.

Ver. 162.—πλείους δεπάεσσι.] Malè hîc

editio Weisseniana, (in quâ Versio plerunque

cæteris elegantior;) crebrioribus poculis. Quod

utique non est πλείους, sed πλείους.

Ver.

- 165 Ἐρρε, κακὴ γλήνη· ἐπεὶ ἔκ, εἴξανθ' ἐμείο;
 Πυρρίων ἡμετέρων ἐπιθήσεται, ἔδ' ἑ γυναικάς
 Ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρ' τοι δαίμονα δώσω.
 Ὡς φάτο· Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριζεν,
 Ἴππες τε σρέψαι, καὶ ἐναντίϊον μαχέσασθαι.
 Τρὶς μὲν μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 170 Τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὄρεων κτύπε μητίεα Ζεὺς,
 Σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
 Ἐκλῶρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὔσας·
 Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀλγιστά, αἰ
 Ἀνέρες ἔσ' ἐ, φίλοι, μνήσασθε δὲ Θάρδος ἀλκῆς.
 175 Γινώσκω δ', ὅτι μοι πρόφρων, κατένευσε Κρονίων·
 Νίκην καὶ μέγα κῦδ', αἰτάρ Δαναοῖσ' ἵ γε πῆμα.
 Νήπιοι, οἱ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανώωντο,
 Ἀβλήχρ', ὑδεόσσωρα, τάδ' ἔ μιν αἶμόν ἐρύξει·
 Ἴπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερβορέον' αἰ ὀρυκτὴν.
 180 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρήσι γένωμαι,
 Μνημοσύνη τις ἐπέτρεπε πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
 Ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κλείνω δὲ καὶ αὐτὰς
 Ἀρτείας παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένως περὶ καπνῷ.
 Ὡς εἰπὼν, Ἴπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·

“ Abi-in-malam-rem, timida puella: quoniam minimè, cedente me,

165 “ Turres nostras conscendes, neque mulieres

“ Abduces in navibus: prius tibi fatum dabo.

Sic dixit: Tydides autem bifariam anxie-cogitavit,

Equosque convertere, & contra pugnare.

Ter quidem cogitavit mente & animo:

170 Ter verò ab Idæis montibus intonuit providus Jupiter,

Signum dans Trojanis, pugnae alternantem victoriam.

Hæctor autem Trojanos hortabatur, altè vociferans;

“ Trojani, & Lycii, & Dardani cominus-pugnantes,

“ Viri estote, amici, mementote autem strenuæ fortitudinis.

175 “ Sentio utique, quòd mihi lubens annuit Saturnius

“ Victoriæ & magnam gloriam, at Danais exitium.

“ Stulti, qui scilicet hos muros struxerunt

“ Infirmos, contemnendos, qui non robur meum arcebunt;

“ Equi verò facilè fossam tranfilient, quam-illi-foderunt.

180 “ Verùm quando jam naves ad cavas pervenero,

“ Memoria aliqua tuum ignis ardentis esto,

“ Ut igne naves incendam, interficiam autem & ipsos

“ Argivos apud naves, attonitos in fumo.

Sic fatus, equos adhortatus est, dixitque;

Ver. 170.—μητίεα] Vide suprâ ad 4, 175.

Ver. 175. Γινώσκω] Vide suprâ ad ver. 140.

Ibid.—ἐτι] Vide suprâ ad 4, 537.

Ver. 177.—αἱ ἄρα δὴ] Qui scilicet. Ut
 adeò nequaquam supervacaneum sit istud,
 ἄρα δὴ.

Ver. 178.—τάδ' ἐ] Al. τὰ γ' ἐ.

Ver. 183.—περὶ καπνῷ] Al. ὑπὸ καπνῷ.
 Sed præstat vulgata Lectio, quæ fumo cir-
 cundatos depingit.

Ver. 184.—Ἴπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε.]
 —equum duci jubet;

—alloquitur morientem, & talibus infit;
 Rhabe.—En. X. 858.

Ver.

- 185 Ξάνθη τε, καὶ Ζυ Πόδαρς, καὶ Αἶθων, Λάμπη τε διε,
 Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
 Ἀνδρομάχῃ, θυγάτηρ μεγαλήτορ. Ἡετίων,
 Ὑμὶν παρ' ὠροτέρουσι, μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
 Οἶνον τ' ἔκκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
 190 Ἡ ἐμοὶ, ὅσπερ οὐ θαλερὸς πόσις εὐχόμεαι εἶναι.
 Ἀλλ' ἐφομαρξείτον καὶ Πεύδετον, ὅφρα λάβωμεν
 Ἀσπίδα Νεσορέην, τῆς νῦν κλέ. κρανὸν ἵκει,
 Πᾶσαν χρυσεῖν ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτὴν
 Αὐτὰρ ἀπ' ὤμοισιν Διομήδε. ἵπποδάμοιο,
 195 Δαυδάλεον θώρηκα, τὸν Ἡφαιστος κάμε τεύχων.
 Εἰ τέτο πε λάβοιμεν, ἐλποίμεν ἂν Ἀχαιῆς
 Αὐτονοχεῖ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειῶν.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος νεμέσθησε δὲ πτόντια Ἥρῃ
 Σείσαο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὀλυμπον
 200 Καὶ ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεόν, ἀντίον ἦδα
 Ὡ πόποι, ἔννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, εἰδὲ νύ σοί περ

- 185 "Xanthéque, & tu Podarge, & Æthion, Lampéque genere, fce,
 "Nunc mihi alimentorum-præmia rependite, quæ permulta
 "Andromache, filia magnanimi Eëtionis,
 "Vobis prioribus, suave utique triticum apposuit,
 "Vino etiam immisto ad bibendum, quandocunque animus juberet,
 190 "Quàm mihi, qui ei juvenis maritus gloriôr effice.
 "Verùm insequimini & festinate; ut capiamus
 "Clypeum Nestoreum, cujus nunc fama ad cælum pervenit,
 "Totum aureum esse, manubriâque & ipsum:
 "Atque ab humeris Diomedis equum-domitoris,
 195 "Affabrè factum thoracem, quem Vulcanus elaboravit fabricans.
 "Si hæc utique ceperimus, speraverim equidem Achivos
 "Hæc ipsâ-nocte naves conscensuros veloces.
 Sic dixit glorians; indignata autem est veneranda Juno;
 Et commovit se in folio, tremefecitque magnum Olympum:
 200 Et Neptunum, magnum deum, coram allocuta est;
 "Eheu, Terræ-quassator, latè-potens, nonne tibi quidem

Ver. 185. Ξάνθη τε, καὶ Ζυ Πόδαρς, καὶ Αἶθων, Λάμπη τε διε,

Nῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον.] Fuerunt qui, propter dualia, ἀποτίνετον, ἐφομαρξείτον, & Πεύδετον, duos tantum equos crediderint, Xanthum & Lampum, duobus epithetis, πόδαρς & αἶθων, insignitos. Sed istam constructionem neque ullo modo fert ipse verborum ordo; neque aliunde quicquam est causæ, quominus quatuor hîc intelligendi fiat equi. Tres Nestori fuisse equos, liquet ex ver. 86 & 109 suprà; ubi unus vulneratus, reliquos confuraxit δῖος, παρῆρος; videlicet ὑπέρως. Sed & equorum τῆλεφρων-nominatim meminit Homerus, Odys. v. 81. Verba autem dualis rectè hoc in loco usurpantur, eò

quòd equi bis bini essent, vel ἐν διρρμῷ, vel ὑπὲρ τοις δυο, quam ξυνορίδα appellabant; itemque duo παρῆροι. Alloquebatur igitur ἑαυτὸν δύο (ὑπὲρ μᾶλλον, ut ait Eschylus, ἡγὺ τὴν δεξιὰν ὑπὲρ γαίαν & τὴν ἐξ ἀριστερῶν.

Ver. 186.—ἀποτίνετον] De hujus vocis profundâ, vide suprà ad β', 43.

Ver. 189.—ἐγκεράσασα] Vide suprà ad α', 67.

Ibid.—ἔτα.] Al. ε, τι.

Ver. 190. Ἡ ἐμοὶ, ὅσπερ α. d.] Quâ ratione, ὅσπερ, hîc ultimam producat, etiam extra cæsuram; vide suprà ad α', 51.

Ver. 199. Σείσαο] Vide suprà ad γ', 141. Cæterùm Strabo, lib. VIII. p. 543, legit; Εἰσαο δ' εἰνὶ θρόνῳ.

Ver.

Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγυσσι
Πολλά τε καὶ χαρίεντα· ὣ δὲ ῥησὶ βέλεο νίκη.

- 205 Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἄραγοι,
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύσπα Ζῆν',
Αὐτὲ καὶ ἐνθ' ἀκάχοιο καθήμενος οἷόν μ' ἐν Ἰδῇ.

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνσίχθων·
Ἥρην ἀπλοεπὲς, ποῖον τὸν μῦθον εἶπες;

- 210 Οὐκ ἂν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι Διὶ Κρονίῳ μάχεσθαι
Ἡμέας τὲς ἄλλες, ἐπεὶ πολὺ φέριατός ἐστιν.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργῳ τάφρον' ἔεργε,
Πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπισίων

- 215 Εἰλομένων· εἴλῃ δὲ θοῶν ἀτάλαντον Ἄρηι
Ἐκίωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδ' ἔδωκε.
Καί νύ κεν ἐπρησεν πυρὶ κηλέω νῆας ἑίσας,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε Ἀγαμέμνονι πόντια Ἥρην,

“Pereuntium Danaorum miserescit in præcordiis animus?”

“Qui tamen tibi Helicæque & Ægææ dona ferunt

“Multaque & elegantia: tu itaque ipsis cupias victoriam.

- 205 “Siquidem enim velimus, quotquot Danais fautores sumus,

“Trojanos repellere, & coercere latè-sonantem Jovem;

“Illic sanè tunc tristaretur sedens solus in Idæ.

Hanc autem valdè indignatus allocutus est rex Neptunus;

“Juno in-dicendo audax, qualem hunc sermonem dixisti?”

- 210 “Non equidem ego velim cum Jove Saturnio pugnare

“Nos alios, quoniam longè potentissimus est.

Sic hi quidem talia inter se invicem loquebantur.

Græcis autem quod spatii jam inde ex navibus à muro fossa incluserat,

Repletum erat pariter equisque & viris scutatis

- 215 Coactis-in-angustum; cogebat verò veloci par Marti

Hæctor Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit.

Et sanè concremasset igne ardenti naves æquales,

Nisi in præcordia posuisset Agamemnoni veneranda Juno,

Ver. 202. Ὀλλυμένων] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 203. Οἱ δέ τοι—δῶρ' ἀνάγυσσι Πολ-
λά τε καὶ χαρίεντα.] tua largâ

Sæpe manu multisque oneravit limina do-
nis. Æn. X. 619.

Ver. 206.—εὐρύσπα Ζῆν'] Ineptissimum
est, quod hîc vulgò afferunt, εὐρύσπα vocati-
onis pro accusatiis positum: Id quod nè de
nominatiis quidem ullâ ratione ferri potest.
Vide suprâ ad 4, 175 & 498. Εὐρύσπα, hoc
in loco, est ab εὐρύσφ.

Ver. 209.—ἀπλοεπὲς.] Al. ἀπλοεπὲς
ἢ fit, ἀπλοεπὲς ἢ τῇ λυγρῇ.

Ver. 211.—φέριατον.] Al. φέριατον.

Ver. 215.—ἀτάλαντος] Vide suprâ ad β', 627.

Ver. 216.—Πριαμίδης] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 217. Καί νύ κεν ἐπρησεν] Al. Καί
νύ κ' ἐπρησεν. Uti suprâ, ver. 182; & in-
frâ ver. 235.

Et si continuò victorem, ea cura subisset
Rumpere claustra manu, socioisque im-
mittere portis,

Ultimus ille dies bello gentique fuisset,

Æn. IX. 757.

Ibid.—κηλέω] Pronuntiabatur, κηλέω.

Ibid.—νῆας ἑίσας] Similitérque ver.
225; Vide suprâ ad 4, 306,

Ver,

- Αὐτῷ πομπύσαντι, δοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιῆς.
 220 Βῆ δ' εἶναι παρὰ τε κλισίας κ' νῆας Ἀχαιῶν,
 Πορφύρεον μέγα φᾶρ' ἔχον ἐν χειρὶ παχείῃ·
 Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆ' μείλακ' ἔπει' νῆϊ μελαίνῃ,
 ἥ ῥ' ἐν μεσσήτῳ ἔσκε, γελώνεμεν ἀμφοτέρωσθε,
 Ἥμιν ἐπ' Αἴαντ' κλισίης Τελαμωνιάδαο,
 225 Ἡδ' ἐπ' Ἀχιλλῆ' τοί ῥ' ἔσχαλα νῆας εἴσας
 Εἵρυσαν, ἥνορέῃ πῖσυνοι κ' κάρβει χειρῶν.
 Ἦυσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γελωνῶς·
 Αἰδῶς, Ἀρεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγῆοι·
 Πῇ ἔβαν εὐχολαί, ὅτε δὴ φαρμὲν εἶναι ἄριστοι·
 230 Ἄς ὁπότεν ἐν Λήμνῳ κανεαυχέες ἡγοράασθε,
 Ἐσθονῆς κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,

Ipsi per-se-studiose-agenti, ocyus incitare Achivos.

- 220 Perrexit itaque ire ad tentoriisque & naves Achivorum,
 Purpuream magnam pallam tenens manu robustâ :
 Stetit autem in Ulyssis ingenti nave nigrâ,
 Quæ in medio erat, ut-vox-exaudiri-poffet in utramque partem,
 Et ad Ajacis tentorium Telamonii,
 225 Et ad Achillis, qui duo utique ad extrema naves æquales
 Subduxerant, virtute freti & robore manuum.
 Vociferatus autem est altâ-voce, Danaos inclamans ;
 “ Prob pudor, Argivi, turpia probra, formâ tantum admirabiles !
 “ Quod abierunt gloriations, cum profitebamur nos esse fortissimos ;
 230 “ Quas olim in Lemno vana-jactantes proferebatis,
 “ Comedentes carnes multas boum cornutorum,

Ver. 219.—ὀτρῦναι.] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 221. Πορφύρεον] Vide suprâ ad ε', 482.

Ver. 225.—ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχαλα
 —ἥνορέῃ πῖσυνοι.] De eo, quantâ cum arte
 Achillem nusquam non inferat Poëta ; vide
 suprâ ad ε', 788 ; & ad β', 673 & 681 ; &
 ad δ', 228.

Ibid.—ἔσχαλα.] Al. ἔσχαλοι. Sed ἔσχαλα rectè edidit Barnesius ex MS. Atque
 Eustathium, pluribus ex ejus commentario
 locis allatis, ita legisse ostendit.

Messapus primas acies, postrema coercens
 Tyrreidae juvenes.—Æn. IX. 27.
 Καὶ νῦν ἐπὶ Κρηναῖς ῥε ναυλικαῖς ὄρω
 Λαλιῶ, ἔνθα τάξιν ἔσχάτην ἔχει.

Sorbocl. Aj. ver. 4.

Αἶας.—ἔρρει πλάτασιν ἰσχύεται.

Eurip. Iphig. in Aul. 291.

Ver. 229.—ἔκας] Ultimâ brevi, ex ἔκασαν ; simili analogiâ, ac τύπεν, τρέφεν, &
 similia, ex ἰτύπασαν, ἰτρέφονσαν, &c.

Ibid.—φαρμὲν εἶναι ἄριστοι.] Summâ cum
 arte, ad minuendam invidiam, & ad conciliandam Militum benevolentiam ; quibus
 ἰσχυρὰναυχέες ἡγοράασθε exprobat, ver. 230 ;
 de iisdem hic, & infrâ, ver. 234, mutata

personâ, φαρμὲν εἶναι ἄριστοι, & ὅδ' ἑνὸς ἀξιοῦ
 εἰμεν, dicit. Ut rectè annotavit Eustathius :
 Τὸ δὲ, “ ἴσφαμεν,” παραμυθολικῶς ἔχει, λα-
 αῖνον τὸ τραχὺ τῷ λόγῳ, οἷα τῷ βασιλεῖ κα-
 νοποιούμενῳ, τοῦ θνιτοῦ. Διὸ δ' “ ὅδ' ἑνὸς ἀξιοῦ
 “ ἴσμεν” εἰπεν, ἵνα μὴ ἄλλαν ὁ δόχλος λυπηταὶ
 ἀκούσας τὸ ἔσθ. Vide infrâ ad ver. 234.

Ver. 230. Ἄς ὁπότεν ἐν Λήμνῳ—ἡγοράασθε.]
 Τὸ ὁπότεν ἐστὶ, ἀντὶ τῷ, ποτέ ; inquit Scholiastes.
 Eustathius similiter : Τὸ δὲ, ἄς ὁπότεν, ἀντὶ τῷ
 ποτέ, ἐπὶσαι. Equidem minimè crediderim,
 aliud dixisse Homerum, aliud voluisse. Ἀσυνέ-
 θως μὲν, τοι, διὸ δ' ἡμῶνδε ἐστὶ, fatetur ipse
 Eustathius. Vera sententia constructio, bu-
 jusmodi est : “ Quas, quum in Lemno eratis,
 “ proferebatis ;” Vel, “ Quas proferebatis,
 “ quum in Lemno gloriabamini.”

Ver. 231. Ἐσθονῆς κρέα πολλά.] Aristar-
 chus, teste Aibæno, lib. II. cap. 3, delendum
 hunc versum censuit, propterea quoddam carnis
 esui id tribuere videatur, quod erat Vino sibi
 tribuendum :—Τὸν εἶπον δὲ ὑπερπαραφω-
 γίας [al. rectius, ὑπερπαραφωγίας] αὐχυνῶν ποῖν
 τὰς ἑλλήνας. Mirè admôdum. Græci enim
 hoc in loco non utique idè se jactabant,
 quoddam carnes comedissent, vel quoddam vinum bi-
 bissent ; sed quoddam Hospiti videlicet abesse.

Ver.

- Πίνοντες κρητῆρας ἐπιζεφείας οἶνοιο,
 Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίῳν τε ἕκας
 Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ; νῦν δ' ἔδ' ἐνὸς ἀξιοί εἰμεν
 235 Ἐκτορ, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέω.
 Ζεῦ πάτερ, ἥ ῥα τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλῆων
 Τῇδ' ἄτη ἄσασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
 Οὐ μὲν δὴ ποτὲ φημι τεὸν περικαλλέα βωμόν
 Νηὶ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων.
 240 Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δῆμον κ' μηρί' ἔκηα,
 Ἴεμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπαῆσαι.
 Ἀλλὰ, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήνην ἐέλδαρ,
 Αὐτὰς δὴ περ ἕασον ὑπεκφυγέειν κ' ἀλύξαι,
 Μηδ' ἔτω Τρώεσσιν ἕα δάμνασθαι Ἀχαιῆς.
 245 Ὡς φάτο· τὸν δ' ὁ πατὴρ Ὀλοφύραιο δακρυχέοντα
 Νεῦσε δέ οἱ λαὸν ῥοὸν ἔμμεναι, ἔδ' ἀπολέσθαι.
 Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἦκε, τελειότατον περὶ γενῶν,

“Bibentesque crateras coronatos vino:

“Sicilicet Trojanorum adversus centenosque ducentosque, quemque vestrum

“Statutum in pugnâ? nunc autem ne uni quidem æquales sumus

235 “Hectori, qui mox naves incendet igne ardentī.

“Jupiter pater, anne ullum adhuc præpotentium regum

“Tali clade afflixisti, & cum magnâ gloriâ privasti?

“Et tamen nego me unquam tuum ullum perpalchrum altare

“Nave multis-transitis instructâ præterisse, quum huc malo-fato-venirem;

240 “Sed in omnibus boum adipem & femora combussi,

“Cupiens Trojam bene-munitam excindere.

“At, Jupiter, hoc saltem mihi perfice votum;

“Nos ipsos saltem permittite effugere & evadere,

“Neque sic à Trojanis finas interimi Achivos.”

245 Sic dixit: Hujus autem Deorum pater misertus est lacrymantis;

Annuittque ei exercitum salvum fore, neque perituum.

Statim verò aquilam misit, certissimum-augurium-facientem ex volucris,

Ver. 232.—κρητῆρας ἐπιζεφείας οἶνοιο.] Vide
 suprâ ad 4, 470. Cæterum quâ ratione, ἐπιζε-
 φείας, hic ultimam producat; vide ad 4, 51.

Ver. 233. Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε.] Ἀντίσταθ-
 μοι ἢ ἰσοσταθεῖς ἑκατόν ἢ διακοσίῳν ἑκας
 ἡπεῖλαι ἐν τῷ πολέμῳ γενέσθαι. Porphyg.
 Quæst. Homeric. 25.

Ver. 234.—νῦν δ' ἔδ' ἐνὸς ἀξιοί εἰμεν.]
 Ἐπὶ φαῦλος γὰρ οὐκ αὐτὰς, ἑτέροις τε τοιού-
 τοις ὁμιλῦντας, ἰξάγει τὰ πρὸς γὰρ πολλὰ
 αὖς εἰς τὸ νυθίσαιν. ἐπιεικῆσαι ἂν εἴη τρέ-
 πος, ὁ συνηπλύνον ἢ συνηπιαμείναν ἀ-
 μαχητὰ τῷ ἑλλημάϊ τὸν παρρησιαζόμενον.
 Ἐν δ' ἰλιγγίαι ἢ τὸ, “Τυδείδῃ, τί παθήσει
 “λελάσμεθα θύριδ' ἀλκῆς;” ἢ τὸ, “Νῦν
 “δ' οὐδ' ἐνὸς ἀξιοί εἰμεν Ἐκτορ.” Καὶ δ
 Σακράτης ὅπως ἀπὸ τῆς τῆς νύκτος ἤλασεν, ὥς
 μὴδ' αὐτὸς ἀπὸ πηλασμοῦ ἀμαθίας. Plutarch.

de Adul. & Amici discrim. Vide suprâ ad
 ver. 229.

Ver. 235.—κηλέω.] Pronuntiabatur, κηλῶ.

Ver. 237.—ἄσασας.] Vide infrâ ad 4,
 116.

Ver. 243.—ἕασον.] Vide suprâ ad 8,
 42.

Ver. 247. Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἦκε]
 Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales in
 æthrâ,——

Cycnum excellentem pedibus rapit impro-
 bus uncis.

——donec vi victus & ipse
 Pondere defecit, prædamque ex unguibus
 ales

Projectit fluvio, penitusque in nubila fugit.
 Tum verò augurium Rutuli clamore fado-
 tant.

Æn. XII. 247.

Ver.

- Νηβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεςσι, τέκ^α ἐλάφοιο ταχείης
 Παρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλεῖ κάββαλε νεβρὸν,
 250 Ἐνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
 Οἱ δ' ὡς ὅν εἶδον, ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
 Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
 Ἐνθ' ἔτις πρότερον^α Δαναῶν, πολλῶν περ εὐνίων.
 Εὖξατο, Τυδείδαο παρ^α, ῥέμεν ὠκέας ἵππους,
 255 Τάρφει τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον^α Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυσην,
 Φραδμονίδην Ἀγέλαον· ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους·
 Τῷ δὲ μέλαςρεφθένηι, μέλαφρένῳ ἐν δόρῳ πῆξεν,
 Ὡμων μεσσηγυρὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
 260 Ἦριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ,
 Τὸν δὲ μέτ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος·
 Τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες, Θῆριν ἐπιειμένοι ἀλκὴν·
 Τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπείων Ἰδομενῆος
 Μηριόνης, ἀτάλαντος^α Ἐυαλίῳ ἀνδρεϊφόνῃ·
 265 Τοῖσι δ' ἔπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.

- Hinnulum tenentem unguibus, sobolem cervæ velocis :
 Juxta autem Jovis altare perpulchrum, dejecit hinnulum,
 250 Ubi Panomphæo Jovi sacrificabant Achivi.
 Hi autem postquam viderunt, quod à Jove venisset avis ;
 Alaciùs in Trojanos erumpebant, recordabanturque pugnae.
 Tum nemo prior ex Danaïs, multi licet essent,
 Gloriatuſ est, Tydidem ante, agitasse veloces equos ;
 255 Extrâque fossam egisse, & contrâ pugnasse :
 Sed longè primus illa Trojanorum interemit virum armatum,
 Phradmonidem Agelaum : is quidem in-fugam verterat equos ;
 Ei autem converso, dorso hastam infixit,
 Humeros inter, perque pectora adegit :
 260 Decidit autem de curribus, sonitumque dederunt arma super ipso ;
 Post hunc autem Atridæ, Agamemnon & Menelaus ;
 Postque hos, Ajaces, strenuam induti fortitudinem ;
 Postque hos Idomeneus, & armiger Idomenei
 Meriones, par Marti homicidæ :
 265 Postque hos Eurypylus, Euzemonis præclarus filius.

Ver. 248. — τέκ^α ἐλάφοιο.] Quâ ratione
 hic τέκ^α, ultimam producat ; item, Ζηνί,
 ver. 250 ; & εἶδον, ver. 251 ; & Θῶριν, ver.
 262 ; & Εὐρύπυλον, ver. 265 ; & Κάσιον,
 ver. 267 ; Vide suprâ ad á, 51.

Ver. 250. — πανομφαίῳ Ζηνί.] Πανομ-
 φαίης ἱς, ὁ πάσης μαγείας αἴτιος. Οἱ γὰρ
 ἄλλοι πάσης, ὑποφύται Διὸς εἰσιν, εἰτε δαί-
 μονες εἰσίν, εἰτε ἄνθρωποι. Eustath.

Ibid. — ῥέζεσκον] Vide suprâ ad á, 444.
 Ver. 251. — εἶδον, ὅτ'] Barnesius ex tri-
 bus MSS. edidit, εἶδονθ' ὅτ'. Quomodo &
 olim legerat Eustathius. Neutrum malè.
 Quamquam ubi tatiſ Homero εἶδον, quàm εἰ-

δοντο. Cæterum de versione hujus versûs,
 vide suprâ ad á, 537.

Ibid. — ἤλυθεν] Vide suprâ ad γ', 205.

Ver. 258. — μέλαςρενῳ ἐν δόρῳ πῆξεν.]
 Non, πῆξεν ἐν μέλαςρενῳ sed, μέλαφρένῳ
 ἐνέπηξεν.

Ver. 260. — ἀράβησε] Vide suprâ ad δ',
 455 & 504.

Ver. 261. Τὸν δὲ — Τοῖσι δ'] Pessimè in
 his & similibus ex Scholiaste edidit Barne-
 sius, Τίνος — Τοῖσι δ'. Vide suprâ ad σ.
 160.

Ver. 264. — Ἐυαλίῳ ἀνδρεϊφόνῃ] Vide
 suprâ ad β', 651.

Ver.

- Τεύκρῳ δ' εἵναλ' ἤλθε, παλίνι' οἶνα τόξα τιταίνων
 Στῇ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντ' ἄκει Τελαμωνιάδαο.
 "Ενθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν ἄκῳ, αὐτὰρ ὄγ' ἥρως
 Παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ' τιν' οἴσεύσας ἐν ὀμίλῳ
 270 Βεβλήκει, ὃ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσεν,
 Αὐτὰρ ὃ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὡς ὑπὸ μητέρα, δύσκειν
 Εἰς Αἴανθ'· ὃ δέ μιν ἄκει κρύπλασκε φαιινῷ.
 "Ενθα τίνα πρῶτον Τρώων ἔλε Τεύκρ' ἀμύμων;
 "Ορσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ "Ορμενον, ἡδ' "Οφελέσην,
 275 Δαίτορά τε, Χρομίον τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόνην,
 Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπαόνα, καὶ Μελάνιππον,
 Πάνιας ἐπασσυτέρης πέλασε χθονὶ παλυσόλειρῃ.
 Τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Τόξ' ἀπὸ κρατερῶν Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
 280 Στῇ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
 Τεῦκερ, φίλη κεφαλῇ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,

Teucer autem nonus venit, resiliens arcus tendens;
 Stetitque sub Ajacis scuto Telamonii.

Ibi Ajax quidem ei submovebat scutum; at iste heros

Circumspiciens, posteaquam aliquem jacularus in turbā

- 270 Vulnerasset, ille quidem [qui vulneratus erat] ibi delapsus animam amittebat,
 Ipse verò [Teucer] retrò se-recipiens, puer tanquam ad matrem, summittebat se
 Ad Ajacem: ille verò eum scuto tegebat splendido.

Tum, quem primum Trojanorum interfecit Teucer eximius?

Orfilochum quidem primum, & Ormenum & Ophelestem,

- 275 Dætoraque, Chromiumque, & deo-parem Lycophontem,
 Et Polyæmonidem Hamopaonem, & Melanippum,

Omnes alium-super-alium dejecit in terram almam.

Eum autem conspicatus, lætatus est rex virorum Agamemnon,

Arcu è forti Trojanorum perdentem phalngas:

- 280 Stetit autem ad eum profectus, & ipsum allocutus est;

"Teucer, carum caput, Telamonie, princeps populorum,

Ver. 266.—παλίνι' οἶνα τιταίνων.]

Spicula torquebat Lycio Cortynia cornu:

Aureus ex humeris sonat arcus,—

Æn. XI. 773.

Ver. 268.—ὑπεξέφερον (ἀκῳ.) Scutum
 submovebat, ut locum haberet Teucer jaculandi.

Editio Weisseniana, (quam hic secutus est
 Barnesius,) licet ad Versionem plerunque
 elegans, hoc tamen in loco sententiam planè
 pessundat; vertitque, contrā ac res erat,
 "ante eum tenebat scutum."

Ver. 272.—ὃ δὲ μιν ἄκει κρύπλασκε
 φαιινῷ.] Sic apud Virgilium:

—magnum—se post cratera tegebat.

Æn. XI. 346.

Χρησιμώτατόν ἐστι τοῖς ἀδελφοῖς τὸ μὴ κτᾶ-
 σθαι μήτε τὰς τιμὰς, μήτε τὰς δυνάμεις,
 ἀπὸ τῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἕτερον ἀφ' ἑτέρου. Καὶ

γὰρ—τῶν ἀθλητῶν οἱ πρὸς ἐν ἀθλημα κάμα-
 νοίτες, ἀνίστανται. Πύκλαι δὲ παλαίμασται
 φίλοι, καὶ δολιχοδρόμοι παλαιαῖς εὐμενεῖς
 εἰσι, καὶ Συναγωνιστοὶ καὶ Συναρίζουσιν ὑπὲρ ἀλ-
 λήλων. Διὸ καὶ τῶν Τυνδαρίδων, πῶς μὲν ὁ
 Πολυδύκνης ἐνίκη, δρόμον δὲ ὁ Κάτωρ. Εὐ δὲ
 καὶ τὸν Τεύκρον "Ομηρῳ περιποιεῖν ἀπὸ τῆς
 τοξικῆς εὐδοκίμῳ, τῷ ἀδελφῷ περλεούσῳ
 ἐν τοῖς ὀπλίταις. "ὃ δὲ μιν ἄκει κρύπλασκε
 "φαιινῷ." Plutarch. περὶ φιλαδελφίας.

Ver. 273.—τίνα πρῶτον.] Ex his verbis
 liquet quā incepti fuerint, qui supra, ver.
 269, voces istas, ἐπεὶ ἄρ' τιν', immutaverint,
 scripserintque ἐπ' Ἀχιλῆα, vel ἐπ' Ἀχιλῆα, vel
 Ἐπὶ Ἀχιλῆα.

Ver. 277.—πέλασε] Vide supra ad 4, 140.

Ver. 281.—φίλη κεφαλῇ] Sic apud Virgilium;
 —capitisque injuria chari. Æn. IV. 344.
 Ver.

- Βάλλ' ἔτως, αἶκεν τι φῶς Δαναοῖσι γένηαι,
 Παῖρι τε ζῶ Τελαμῶνι, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν εὐστα,
 Καί σε, νόθον περ εὐστα, κομίσσασθαι ἄνδ' οἴκῳ.
 285 Τὸν, κ' τηλὺθ' εὐστα, εὐκλείης ἐπίβησον.
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐξέρῃ, ὡς κ' τέλεσσάμενον ἔσαι.
 Αἶκεν μοι δῶν Ζεὺς αἰγίοχος κ' Ἀθήνη
 Ἰλίῃ ἐξαλαπάξαι εὐκτίμενον πολέεθρον,
 Πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβυῖον ἐν χερσὶ θῆσω,
 290 Ἡ τρίποδ', ἥ δ' ὅνυ ἵππους αὐτοῖσιν ὀχέσφιν,
 Ἡ γυναιχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἴστανάσθην.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Φεῦκος ἀνδρῶν
 Ἀτρεΐδῃ κύδιζε, τί με (πρὺδον) αὐτὸν
 Ὀτρύνεις; ἔ μὲν τοι, ὅση δύναμεις γε πάρεςι,
 295 Παύομαι· ἀλλ' ἐξ' ἔ' προτὶ Ἴλιον ὠτάμεθ' αὐτὰς,
 Ἐκ τῆ δὴ τόξοισι δεδελμένος ἄνδρας ἐναίρω.
 Ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυστῶχινας οἷσ' ἔς,
 Πάντες δ' ἐν χροῖ πῆχθεν ἀρηϊθῶν αἰζήνων.
 Τῦτον δ' ἔ' δύναμαι βαλέειν κῦνα λυσσητήρα.
 300 Ἡ ῥα, κ' ἄλλον οἷσ' ἀπὸ νευρῶν ἱάλλει

“ Jaculare sic; siquod forte lumen Danaia fias,
 “ Patrique tuo Telamoni, qui te educavit parvulum existentem,
 “ Et te, spurium licet existentem, studiosè aluit suā in domo:

285 “ Hunc, etiam si procul absit, in gloriam evehe.

“ Tibi autem ego edico, ut & perfectum erit;

“ Si mihi dederit Jupiter Aegiochus & Minerva

“ Illi evertere bene-aedificatam urbem,

“ Primo tibi me praemium-honorarium in manu ponam,

290 “ Vel tripodem, vel duos equos cum ipsis currubus,

“ Vel mulierem, quae tecum eundem lectum conscendat.

Hunc autem respondens allocutus est Teucer eximius;

“ Atrida illustrissime, cur me properantem & ipsum

“ Incitas? neque enim, quantum in me certe est,

295 “ Cesso; sed ex quo Ilium versùs repulimus ipsos,

“ Ex eo utique sagittis exceptos viros interficio.

“ Octo sanè jam emisi longos-hamos-habentes sagittas,

“ Omnes autem in corpore fixae sunt bellicosorum juvenum;

“ Hunc verò nequeo percutere capam rabidum.

300 Dixit, & aliam sagittam à nervo misit.

Ver. 282. — αἶκεν τι φῶς] Siquid forte
 lumen, vel; siquid forte Luminis. Editio
 Seniana, tamque secutus Beroeniam, minus la-
 tine hic reddidit, “ si forte quid lumen.”

Ver. 283. — ὃ σ' ἔτρεφε] H. Stephani
 alique ediderunt, ὃ σ' ἔτρεφε; id quod nullū
 potest Lumen excusari. Alii, ὃ σ' ἔτρεφε
 Quod fecit quidem potest, sed haud satis est
 venustum. Optime Beroeniam, ὃ σ' ἔτρεφε.
 Ex Stephani Editione; & ex MS. & ana-
 logiā ex ipso Homero petita; & 489. — ὃ
 σ' ἔτρεφε τυτθὸν εὐστα.

Ver. 286. — ὃς εἰ] Al. τοὺς εἰ.

Ver. 287. — αἰγίοχος] Vide supra ad A. 201.

Ver. 295. — ἀνδρῶν] Al. ἀνδρῶν. Quod
 perinde est.

Ver. 297. — Ὀκτὼ δὴ — Πάντες δ' ἔ' πῆχθεν] Quotque emissa manu contorfit spicula virgo,
 Tot Phrygiæ cecidere viri. &c. XL. 676.

Ver. 300. — ἀπὸ νευρῶν] Quæ ratione,
 ἀπὸ, & hic, & ver. 309, ultimam producat;
 item ἀπὸ, ver. 301 & 310; item ἀπὸ
 ver. 305; & ἀπὸ ἀλλῶν, ver. 321 & 322
 ver. 324; Vide supra ad A. 51.

Ver.

- Ἐκτορος ἀνικρὺν, βαλέειν δὲ ἐῖβο θυμός·
 Καὶ τῷ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
 Τὶν ἐὺν Πριάμοιο, κατὰ σῆθος βάλεν ἰῶ·
 Τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιαμένη τέκε μήτηρ,
 305 Καλὴ Κασσιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσι.
 Μήκων δ' ὡς ἐτέρωσε κάρη βάλεν, ἣτ' ἐπὶ κήπη
 Καρπῷ βριβομένη, νοτίησί τε εἰαρινῇσιν·
 Ὡς ἐτέρωσ' ἤμυσε κάρη πῆλημι βαρυθέν.
 Τεύκρος δ' ἄλλον οἷσόν ἀπὸ νευρῆφιν ἱάλλεν
 310 Ἐκτορος ἀνικρὺν, βαλέειν δὲ ἐῖβο θυμός.
 Ἄλλ' ὅγε κ' τόθ' ἄμαρθε· παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων·
 Ἄλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν Ἐκτορος ἠνιοχῆα,
 Ἴεμενον πόλεμόνδε, βάλε σῆθος παρὰ μαζόν·
 Ἦριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δὲ οἱ ἵπποι
 315 Ὀκύνοδες· τῷ δ' αὖθι λύθε ψυχὴ τε μένος τε.
 Ἐκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἠνιόχοιο·

Hecstorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus:

Et ab eo quidem aberravit; sed eximium Gorgythionem,

Filium fortem Priami, ad pectus percussit sagittâ;

Quem utique ex Æsymâ ducta peperit mater,

305 Pulchra Castianira, corpore similis deabus.

Papaver autem sicuti in-alteram-partem caput inflexit, quod in horto

Fructu sit gravatum, humoreque verno;

Sic ille in-alteram-partem inclinavit caput casside gravatum.

Teucer verò aliam sagittam à nervo misit

310 Hecstorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus.

At iste etiam tunc aberravit; avertit enim Apollo:

Sed Archeptoleum, audacem Hecstoris aurigam,

Ruentem ad pugnam, percussit in pectore juxta mammam:

Decidit autem de curru, retrocesseruntque ejus equi

315 Veloces: ipsius verò ibi soluta est animâque robôrque.

Hectori autem gravis dolor contextit mentem ob aurigam:

Ver. 302. Καὶ τῷ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ'.]

Æneam petiit; sed non & figere contra

Est licitum. — Æn. X. 343.

Ver. 304. Τὸν ῥ' ἰξ.] Vocula sè non est in
his supervacanea. Vide suprâ ad 4. 858.

Ver. 305. Καλὴ] Vide suprâ ad 8. 43.

Ver. 306. Μίκων δ' ὥς] Transfudit hæc
ad Euryalem Virgilius:

— inque humeros cervix collapsa recumbit:

Purpureus veluti cùm flos succisus aratro

Languescit moriens, lassove papavera collo

Demisere caput, pulvis cùm fortè gravan-

tur. Æn. IX. 434.

Nec sine magnâ gratiâ vocem, *purpureus*,
interferuit Poëta Romanus, quâ & *Hominem*
fuisse *Formosum* innuit. Quantum *venusta-*
sem idem vocabulum & in Græcis istis ali-
cubi addiderit, quis non videt?

V o l. I.

Ὡς δ' ὅτε τὰν Ὀκύνδον ἐν θρασὶ ποικίλεις
ἀνδρῶν;

Περσὶ καλαρίχουσι, χαμαὶ δὲ τὴν Πέρφουρον
ἀνδρῶν.

E contrario, *Virgilium Homero* rectè hîc an-
notat *Popias* in eo inferiorem, quod in *Eu-*
ryali sui morte coloribus ex *Homero* desumptis
depingendâ, pulchrum istud, κάρη σάλας
βαρυθῆν, omiserit; præcipuè cùm eum &
ipsa *Gaias* in nocte sublapsâ prodidisset.

Ibid. — ἣτ' ἐπὶ κήπη Κάρπη βριβομένη.]

Scilicet, *βριβομένη ἐστὶ*. Dubitat incepti *admo-*
dum Scholiastes, itâne intelligendum sit; an
potius vox, ἣ τὴν, dicenda sit *παρὰ τῶνδε*.
Quasi verò istiusmodi vocabulum *de nihilo* in-
trudere potuerit scriptor non planè ridiculus.

Ver. 316. — σάλας] Vide suprâ ad
4. 140.

2

Ver.

- Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶαται, καὶ ἀχρῦμένως περ' ἐταῖροι·
 Κεβρίονην δ' ἐκέλευσαν ἀδελφεὺν, ἐγγυὺς εὐσίῃα,
 Ἴππων ἤνι ἐλαῖν· ὁ δ' ἄρ' ἐκ ἀπὸθησεν αἰκίστας·
 320 Αὐτὸς δ' ἐκ δόρυοι χαμαὶ δόρε παμφανούων·
 Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμαδίων λάβε χεῖρ·
 Βῆ δ' ἰθὺς Τευκρῷ, βάλλειν δὲ ἐ θυμὸς ἀνάει·
 Ἦτοι ὁ μὲν φαρέτῃς ἐξείλετο πικρὸν ῥῖζαν,
 Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαίολ·
 325 Αὐτὸς ἐρούνη, παρ' ὤμων, ὅθι κληῖς ἀπνέρι·
 Αὐχένα τε σῆθος τε, μάλιστα δὲ καίριον ἐστ·
 Τῇ ῥ' ἐπὶ οἱ μέμαῶτα βάλεν λίθω ὀκρῶντι·
 Ῥῆξε δὲ οἱ νευρῇ· νάρκησε δὲ χεῖρ ἐπὶ καρπῷ·
 Στῇ δὲ γυνὴ ἐρικύων, τόξον δὲ οἱ ἐπέπεσε χεῖρός·
 330 Αἴας δ' ἐκ ἀμέλῃσσι κασιγνήτοιο πεισρόν·
 Ἀλλὰ θένων περίβη, καὶ οἱ ζάν· ἀμφεκάλυψε
 Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύνῃ δῶα ἐρίῃης ἐταῖροι,
 Μηκισυὺς, Ἐχέοιο παῖς, καὶ διὰς Ἀλάστωρ,
 Νῆας ἐπὶ γλαφυραῖς φερέτην βαρέα σενάχνηα.

Hunc tamen demum reliquit, tristis licet sui sodalis gratiā;
 Cebrionem autem iussit fratrem, prope existentem,
 Equorum habenas capere: Hic porro non immorigerus fuit, ut audivit.

- 320 Ipse autem de cursu huius desiliit collucente,
 Horribiliter vociferans; & saxum prehendit manu:
 Perrexitque rectā in Teucrum, eo ferire ipsum animus jubebat.
 Ille quidem pharetrā exemerat amaram sagittam,
 Posueratque ad nervum: illum verò pugnam expeditè ciens Hector.
 325 Retrò ducentem nervum, ad humerum, quā parte junctura dirimit
 Cervicemque potiusque, maximè autem lethalis locus est,
 Eā utique parte in se ardentem percussit lapide aspero:
 Rupit autem ei nervum: obtarpuit necdò manus ad juncturam:
 Constititque in genua lapsus, arcus verò ei excidit de manu.

- 330 Ajax autem non neglexit fratrem collapsam,
 Sed accurrens protexit, & ei scutum prætendit.
 Hunc quidem postea subeuntes duo chari sacra,
 Mecisteus, Echil filius, & nobilis Alastor,
 Naves ad cavaς portarunt graviter gentem.

Ver. 317. — εἶαται] Vide suprā ad γ', 42.

Ibid. — ἀχρῦμένως] Vide suprā ad γ', 260.

Ver. 318. — ἐκέλευσαν ἀδελφεὺν — Ἴππων
 ἤνι ἐλαῖν.]

— furens, acrique incensa dolore,

Tradit equum comiti, paribusque assistit
 in armis. Aen. XI. 709.

Ver. 321. Σμερδαλέα ἰάχων.] De hiata
 isto ad sonum continuum productionemque
 efficiendum consultò summaque cum arte in-
 terjecto, quo quasi auribus accipitur clamor
 impatientis, vide suprā ad γ', 426.

Ver. 332. — ἀνέει.] Aut legendum ἀνέ-

γει, quomodo in uno MS. scriptum reperit
 Βαννηςίς; aut ἀνέειν erit, non ex ἀνέει,
 sed ex αἰσίο ἀνέειν. Alioqui non constaret
 Temporum ratio. Nam ἀνέειν, non est,
 jussi; sed, jubet. Ut videtur ex γ', 1101
 & 1051. Ver. 324.53 aliisque omnibus in lo-
 cis. Vide suprā ad α', 37.

Ver. 324. — κορυθαίολ·] Vide suprā ad
 β', 816.

Ver. 325. αὐτὸς ἐρούνη.] Vide suprā ad α',
 459.

Ver. 327. — μεμαῶτα.] Vide suprā ad
 β', 818. & ad γ', 464.

- 335 Ἄψ δ' αὖτις Τρώεσσι Ὀλύμπιος ἐν μένος ὤρσεν,
Οἱ δ' ἰθὺς τάφρῳ βαθείῃς ὄσαν Ἀχαιοί·
Ἐκίωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένει βλεμεαίνων.
Ὡς δ' ὅτε τις τε κύων ζυὸς αἰγρὴ, ἢ λέωνος,
Ἀπ' ἡλῆαι κατόπισθε, ποσσὶν τάχεσσι πεποιθώς,
340 ἰσχύος τε γαυτὸς τε, ἐλίσσόμενόν τε δοκεύει·
Ὡς Ἐκίωρ ὠπάζε κερηκομώωντας Ἀχαιοί,
Ἄλ' ἀποκτείνων τὸν ὀπίσταν· οἱ δ' ἐφέβοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τε Γρόλοπας κ' τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσίν,
345 Οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοιντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, κ' πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας αἰνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἑκάστος.
Ἐκίωρ δ' ἀμφιπερισφύει καλλίτριχος ἵππης,
Γοργῆς ἄρματ' ἔχων, ἥδ' ἐβροίλογο γ' Ἄρης.
350 Τὴς δὲ ἰδὼς' ἐλέησε θεὰ Λευκώλεν· Ἥρη,
Αἴψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ὦ πόποι, αἰγινόχοιο Διὸς τέκος, ἔκети νῶϊ
Ὀλλυμένων Δαιναῶν καταδησόμεθ', ὕδατιόν περ·
Οἳ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὀλωλῶσι
355 Ἄνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὃ δὲ μαινέμεν ἕκατ' ἀνέπταῖς
Ἐκίωρ Πριαμίδης, κ' δὴ κακὰ πολλὰ ἔορθε.

- 335 Rursus autem Trojans Olympius animos excitavit;
Illique usq[ue] ad fossam profundam repleverunt Achivos.
Hector autem inter primos ibat, p[er] ferocis oculos truces circumferens,
Ut verò cum & aliquis canis aprum sylvestrem, vel leonem,
Apprendat à tergo, pedibus velocibus fretus,
340 Coxalque clunéq[ue], convertentémq[ue] se observat;
Sic Hector insequabatur comantes Achivos,
Semper occidens postremum quémq[ue] : hi verò fugiebant.
At postquam p[er]que vallos & fossam transissent
Fugientes, multique domiti essent Trojanorum sub manibus;
345 Hi quidem jam apud naves continebantur manentes,
Invicemq[ue] hortantes, & omnibus diis
Manus attollentes, altâ-voce precabantur unusquisq[ue].
Hector verò undique circum- agebat pulchras-jubas habentes equos,
Gorgonis oculos habens & hominum-perniciem Martis.
350 Hec autem conspicata, miserta est dea candida-ulpis Juno,
Statimq[ue] Minervam verbis alatis allocuta est;
“ Eheu! Ægiochi Jovis filia, nonne jam nos
“ Percontes Dansos curabimus, extremo saltem in eorum casu?
“ Qui jam utique malo fato expleto perierint
355 “ Viri unius impetu: quippe furit non amplius tolerabiliter
“ Hector Priamides, & sanè mala multa fecit.

Ver. 349.—ἰμματα] ἄλ. ὀματα.

Ver. 356.—Πριαμίδης.] Vide suprà ad Ver. 353. Ὀλλυμένων] Vide suprà ad γ. 260. & 398.

- Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Καὶ λῆν' ἔτος γε μένθ' ὀϊόν, τ' ὀλέσσει,
 Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενον ἐν παλίδι γαίῃ.
 360 Ἀλλὰ πατὴρ σύμῳ φρεσὶ μαίνεται ἀκ' ἀγαθήῃ,
 Σχέτλιθ', αἰὲν ἀλλήλους ἐμῶν μένων ἀπερρωγίς.
 Οὐδὲ τι τῶν μένθηαι, ὃ αἱ μάλα πολλὰ λαιεὺς ὕδα
 Τειρόμενον ζώσπον ὑπ' Εὐρυπύχῳ αἰθλῶν.
 Ἦτοι δ' μὲν κλαίεισκε πρὸς ἑκατόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
 365 Τῷ ἱππολεξήσασαν αἶψ' ἀρραβάν' ἀποτάλλεν.
 Εἰ γὰρ ἐγὼ τὰς ῥᾶς ἐνὶ φρεσὶ πειρασάμην ὦν,
 Εὐτέ μιν εἰς αἶδ' ἀποπύλαρ' ἀνέπεμψεν,
 Ἐξ Ἑρέβου ἄχουσαι κύνες κυλῶν Ἀΐδαον,
 Οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰσχεῖ ρέεσθαι.
 370 Νῦν δ' ἐμὲ μὲν πυθέει, Θέτιδος δ' ἐξήνευσε βελόης.
 Ἦ οἱ γέναι' ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χεὶρὶ γενεῖν,
 Λισσομένη τιμᾶσαι Ἀχλὺν ἠὲ πύργον.

Hanc autem vicissim allocutâ est dea cæcis-oculis Minerva :

“ Atqui omnino hic quidem fœcilem animamque perdidisset,

“ Manibus Argivorum confectus in patriâ terrâ ;

360 “ Sed pater ille meus mente furit non sanâ,

“ Durus, semper iniquus, mei animi-impetûs impeditor.

“ Nec quicquam horum recedat, quod ei valdè sepe filium *Herculem*

“ Preffum servavi sub Eurysthei laboribus.

“ Certè is quidem fiebat ad cælum : sed me Jupiter

365 “ Ei auxiliaturam de cælo demisit,

“ At si ego hæc scivissem meritis prudenti,

“ Cum eum ad orunt validus portas habentem misit,

“ Ex Erebo ducturum canem horrendi Plutonis ;

“ Non utique effugisset Stygis aquæ profunda sinenta.

370 “ Nunc autem me quidam odit, Thetidis vero perfecit consilia,

“ Quæ ei genua osculata est, & prehendit manu barbam,

“ Supplicans, ut honoraret Achillem urbium-exterminem.

Ver. 359. — φθίμενον ἔτι.] Quâ ratione,
 φθίμενος, hic ultimam producat ; vide supra
 ad 4, 51.

Ver. 363. Τειρόμενον ὑπ' Εὐρυπύχου
 εἰδέναι.]

ut duros mille labores

Regem Ἑκλυσθεοῖς, factis Jmonis iniquæ,
 Pertulisset. — *En. VIII. 291.*

Ver. 366. Εἰ γὰρ ἐγὼ.] Refertur istud, γὰρ,
 non ad id quodd proxime præcessit, sed ad id
 quodd elegantissimè reticetur : “ Sed non facti
 “ fuerunt, *NAM* ff. &c.” Vide supra ad
 f, 22.

Ver. 368. Ἐξ Ἑρέβου ἄχουσαι κύνες.]
 Tartareum ille manu custodem in vinela
 petivit,

“ Ipsius à solfo Regis, traxitque teimonem.
En. VI. 395.

Te Stygii tremuæ læus, te janitor Orci
 Ossa super recubans antro semela cuncto.
En. VIII. 296.

Ver. 369. — Στυγὸς ὕδατος.] *Περικλῆς*
lib. VIII. cap. 28. citato hoc verbum, ὅτι ἡ
 ὕδατος, inquit, τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ καὶ παρὰ τοῖς
 Νόταριον γὰρ, ἐμπόδιον μὴ ἀπὸ τοῦ ἐκ τοῦ
 τρανὸς ὕδατος διελθόν διὰ τῆς πύργου ; καὶ
 τὸν Κραδὸν ἀνέταμον κατέτοι. Θάλασσα δ' ἡ
 ὕδατος φέρουσα τὸν ἑλκυσθῆναι ἢ ἄλλου ὅτι
 τὸ. Ἀχλὺς δὲ, ὅτι γέναιτο πρὸς ὕδατος καὶ
 αὐτὸν ἢ, αἶψιν, καὶ τὸ ὕδατος ἰσχυρὸν ἀνέταμον.
 χεῖρας δὲ ὑπερὸν ἰσχυρὸν, καὶ ἡ τὸ ἄλλο ἀνέταμον
 ἐκ τῶ ὕδατος καὶ ἐκ τοῦ ἀνέταμον.

Ver. 372. — τιμᾶσαι Ἀχλὺν.] Quanta
 cum artificio *Achillem* pugnam non inferat
 erit Poeta, vide supra ad *En. 633, 634, 635*,
 ad 6, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

- Ἔσαι μὲν, ὅτι ἐν αὐτῇ φάσιν Γλαυκίππιδά· εἶπῃ.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν οὖν νῦν ἐπένηες μῶνυχας ἔππης,
 375 Ὅφρ' ἂν ἐγὼν, παλαιῦσα Διὸς δάμνηαι γιοιοχόα,
 Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα, ἰδῶμαι.
 Εἰ νῦν Πριάμοιο παῖς κορυθαίολος· ἔκλεμν
 Γηθήσει, προφανείσα ἀνὰ πολέμοιο γαφύρας·
 Ἡ τις κ' Γρῶν καρὲν κύνας ἤδ' οἰσῶς
 380 Δημιῶν κ' Ἰάρμεσσι, πρῶν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Ὡς ἔφατ'· εὖδ' ἐπὶ θῆσε θεὰ Λαοκλέα· Ἡρῃ.
 Ἡ μὲν ἐπιοχομένη χρυσάμπυκας ἔδμεν ἔππης
 Ἡρῃ, πρῶτα θεὰ θυγάτηρ μεγαλοιο Κρόνοιο.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίῃ, κύρη Διὸς αἰγυόχου,
 385 Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑαυτὴν παρὸς ἐπ' ὕδαι,
 Ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποιεῖσθαι κ' κάμε χερσὶν.
 Ἡ δ' ἑλκῶν ἐνδύσα Διὸς νεφεληγερέταο,
 Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσασθαι· ἀπαμύενη.
 Ἔς δ' ὅχρεα φλόγα πασὶ βῆσθαι, λάξθαι δ' ἔλχθαι.

- “Erit tamen, cum iterum dilectam Minervam dicat.
 “Quin tu quidem nunc nobis iunge solidos ungulis equos;
 375 “Dum ego, ingressa Jovis domum Ægiocchi,
 “Armis ad bellum instruar, ut videam
 “An nos conficiamus Priami filius pugnare expedite, ciens Hector
 “Gavifurus sit, quum apparebimus per belli semitas.
 “Certè aliquis & Trojanorum satarabit caecos & alios
 380 “Pinguetie & carnibus, stratus ad naves Achivorum.
 Sic dixit: Neque non obscuta est dea casside mitta Juno.
 Ac quidem discurrens auro phaleratos instructas equos.
 Juno, veneranda dea, filia magni Saturni.
 Minerva autem, filia Jovis Ægiocchi,
 385 Peplum quidem laxatum, desuere sivit pulchrum patris super pavimento,
 Varium, quod utique ipsa fecerat & elaboratas manibus:
 Ipsa verò loricam induta Jovis nubes egerentis.
 Armis ad bellum armabatur lachrymosum.
 In cursum autem fulgidos pedibus confendit, sumpsitque hastam

Ver. 377. ἔλχθαι — γυθῶσι, ἀποφανείσα
 ἀλ] De tenuitate istius, γυθῶσι. vide su-
 pra ad 4, 330. Ceterum constructio, νῦν
 γυθῶσι ἀποφανείσα (quemadmodum & in
 ista locutione, τίς ἐν τῇ γυθῶσι), vel
 huiusmodi est, δι' ἡμέας γυθῶσι ἀποφανείσας,
 vel, ἡμέας ἰδὼν γυθῶσι ἀποφανείσας. Nam
 quod addit *Eustathius*, (ὁμοίως δὲ θρασυτε-
 ῖαν τὴν ἑλκῶν ἀνδρῶν) plane est, quod de
 ὁμοίω: semper *Antiphras* dictum sit, absur-
 dum. Quasi scilicet illas unquam non
 contempnendus Scriptores, aliud diuise potu-
 erit, aliud voluisse. Porro, fuerunt qui sic
 legere (ut & Scholiis liquet) ἀποφανείσας
 vel ὁμοίως ἀποφανείσας. Quod fieri omnino
 non potest: Nam *Dionysius* illud & brevis in

Accusativis femininum, *Homero* prorsus
 erat ignotum. Quod autem in MS. repperit
Barnesius, ἀποφανείσα, recte scribi potuerat,
 licet de *Femina* sermo sit; ut fuse ostendi-
 mus supra ad 4, 778.

Ver. 378. — φλόγα γαφύρας.] Τὰς
 διὰ τὴν βραχέως τῶν αἰμάτων διόδους, *Eustathius*
 Vide, autem supra ad 4, 371.

Ver. 379. Ἡ τις ὃ Τρῶν κορὴν κύνας.]
 Trojanorum aliquis, ὅτι, quia omnes ipsa scilicet
Hector. Mihi autem error hoc in loco *Eus-
 tathius* istud, Τρῶν, non ad τίς, sed ad
 κύνας ἢδ' οἰσῶς refert.

Ver. 382. — ἔκλεμν] Vide supra ad 4, 720.

Ver. 385. — ἑαυτὴν] Vide supra ad 4, 38.

Ver. 389. — ἔλχθαι φλόγα.] Quia ra-
 tione, φλόγα, hic ultimam producat, ite-
 2 3

- 390 Βριθύ, μάγα, σιβαρόν, τῷ δάμνησι γίγας ἀνδρῶν.
 Ἡρώων, τοῖσιν τε κατέσσειαι ὄβριμοπάτρη.
 Ἥρη δὲ μάστιγι δοῶς ἐπεραιέει· ἄρ' ἴππυες.
 Αὐτόμαλαι δὲ πύλαι μύκον ἔρανον, ὧς ἔχον Ὀβραί,
 Τῆς ἐπιτέτραπλαι μέγας ἔρανος, Οὐκυμπός τε,
 395 Ἥμιν ἀνακλῖται πυκινὸν νεφέη, ἥδ' ἐπιθεῖναι.
 Τῇ ρα δι' αὐτῶν κεθρηνεκέας ἔχον ἴππυες.
 Ζεὺς δὲ πατήρ· ἔδθηεν ἐπεὶ ἶδε, χῶσας ἄρ' αἰθέρα.
 Ἴριν δ' ὅτρυνε χρυσόσπηρον ἀργελέεσσαν.
 Βάσκι' ἴθι, Ἴρι τάχιστα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἐαυτήν
 400 Ἐρχεσθ'· εἰ γὰρ καλὰ ζυνοισόραθα πτόκερόδεσσιν.
 Ὡδε γὰρ ἐξέρω, τόδε κ' ἐτελεσμένον ἔσας.
 Γυνώτω μὲν ζῶνιν ὑπ' ἄρμασιν αἰέτας ἴππυες.
 Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατὰ δ' ἄρματα ἄλῃ.
 Οὐδὲ κεν ἐς δεκάτῃς περιελλομένους ἐναυτὺς.
 405 Ἐκπῆ ἀπαλθῆσέσθον, ἃ κεν μάρπησι περαυνός.
 Ὅφρ' εἰδῇ Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ὦ παλὴ καλὴ χηλαί.
 Ἥρη δ' ἔτι τόσον νεμεσίζομαι, ὕδ' ἐχολῆμαι.

390 Gravem, magnam, validam, quæ domat ordines virorum
 Heroïum, quibuscunque irascitur præpotenti-patre-nata.

Junonem porò sanctiâ velociter argubat equos.

Sponsa, quæ autem postea exheruerunt cæli, quas custodiebant Horæ,
 Quibus commissum est magnam cælum Olympiâque,

395 Ut & aperiant densam nubem, & claudant.

Hæc utique vidit, per equos, stimulo-parentes dirigebant equos.

Jupiter autem pater ab Idæ ut vidit, iratus est gravior:

Irimque excitavit aureas alas-habentem, nunciaturam;

"Vade age, Irî, nubes, hæc te verte, neque eas sine adversus me

400 "Venire non eris commode congregiemur in prælium.

"Sic enim edico, quod & perfectum erit:

"Claudas reddam quidem ipsis sub curribus veloces equos;

"Ipsasque de curru dejiciam, & currus confringam:

"Nec decem vestimentis annis

405 "Vulnera perfectis sanare poterunt, quæ deprehensis impresserit fulmen.

"Hæc Idæ Minerva, quando cum suo patre pugnaverit.

"Junoni autem non tantopere succenisco, neque irascor;

ἐπιρρησίας, ver. 396; & ἄν, ver. 406; vide
 supra ad 4, 51.

Ibid.—[ἑοράω] Ἄλ. θῆαλο. Vide supra
 ad 8, 35; & ad 1, 109.

Ver. 391.—[ὄβριμοπάτρη.] Vide supra
 ad 4, 43 & 58.

Ver. 392.—[Ἥρη δὲ μάστιγι δοῶς ἐπεραιέει]
 & [ἴππυες]. Ita equidem ferendum existim-
 o, (quomodo eundem versum legimus, 1,
 742; etque etiam hoc in loco edidit H. Ste-
 phanus), Ἥρη δὲ μάστιγι. Ferri tamen potest
 & Ἥρη δὲ ut sit scilicet, Ἥρη δὲ δὲ ἐπεραιέει
 ἄλῃ, adeoque augatur vis vocabuli ἄλῃ, quæ
 hæc cum præcedente ver. 383 connectit.

Alioqui scribere potuisset Ποῖτα; ἐπιρρησίας
 ἴππυς.

Ver. 393.—[μάστιγι.] Vide supra ad 8, 314.

Ver. 395.—[ἀνακλῖται.] Vide supra ad 4,

309.

Ver. 396. τῇ ρα. Vide supra ad 4, 36;
 & ad 1, 858.

Ver. 399. ἑοράω. Mi.] Vide supra ad 8, 2.

Ver. 400.—[καλὰ.] Vide supra ad 8, 11.

Ver. 406. Ὅφρ' εἰδῇ. Vel faceret;

"sciat quævis cum patre suo pugnare po-

teat." Vel ἵλασθαι; "Ut, quævis

"cum patre suo pugnaret, ἵλασθαι

"———" Notante Eustathio.

Ver.

Αἶψά γάρ μοι ἔωθεν ἐν κλάῳ, ὅ, τῇ κόρη.

Ὡς εἶπας· ἄλλο δὲ Ἰρις ἀέλλασσεν ἀρχελεύσα.

410 Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ἄρβων ἐς μακρὸν Ὀλύμπου.

Πρώτη δὲ πύλη πολυπύχῃ, Ὀμήλειον.

Ἀνὰ μένῃ κατέρριψε· Διὸς δὲ ῥῶ ἐννεπε μῦθον.

Πῇ μέμνηται; τί ῥῶν ἐν φρεσὶ μνησάται ἦτορ;

Οὐκ εἶα Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείων.

415 Ὡδὲ γὰρ ἠπείλησε Κρόνῳ παῖς, αἱ τέλει περ.

Γυνάσκειν μὲν ῥῶν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους,

Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατὰ δ' ἄρμασιν ἄρειν.

Οὐδὲ κεν ἐς δεκάτης παρελλομένους ἐνιαυτοῦ.

Ἐλκεῖ ἀπαλθῆσεσθον, ἃ κεν μάστιγι κεραυνός.

420 Ὅφρ' εἶδῃς, Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ῥῶ παρὶ μάχης.

Ἦρῃ δ' ἔτι τόσον νεμεσίζῃαι, εἰ δὲ χαλεπαί.

Αἰεὶ γὰρ οἱ ἔωθεν ἐν κλάῳ, ὅ, τῇ κόρη.

Ἀλλὰ ῥῶ, αἰνοτάτη, κύν ἀδελφεῖς, εἰ ἐτέρων χα.

Ταλμήσεις Διὸς ἀνῆα πολώριον ἐχχῶ εἶραι.

425 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπὺς ἀπέβη πρόας ὠκέα Ἰριδι.

Αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἦρῃ πρὸς μῦθον εἶπεν.

"Semper enim mihi solet interrompere, quicquid in animum indidero. Sic dixit: Festinabat autem Iris cursu procellas æquans, huncclaturo."

410 Imitque ex Idaeis montibus, ad magnam Olympum.

Primis autem in portis multas convallas habentis Olympi.

Occurrens detinuit eas, Jovisque ipsis exposuit (ambobusque).

"Quo tenditis? cur vobis in praeordiis fuit animus?"

"Non finit Saturnius auxilium ferre Argivis."

415 Sic enim minatus est Saturni filius, si quidem perficeret,

"Clausos redditorum quidem vobis sub curribus velores equos,

"Vobis que ipsas de curru dejecturum, & carius confecturum."

"Neque decem vertentibus annis"

"Vulnera perfectè sanabimini, quæ deprehensis improsserit fulmen!"

420 "Ut scias, Minerva, quando cum tuo patre pugnaveris."

* Janoni autem non tantopere succenlet, neque irascetur.

"Semper enim illa ei solet interrompere, quicquid in animum indiderit."

"Sed tu, ô teterrima, ô canis inverecunda, si non eras"

"Auderes, Jovem contra, ingentem hastam attollere."

425 Ac quidem sic locuta, abiit pedibus velox Iris.

Tum Minervam Juno allocuta est;

Ver. 409.—ἀέλλασσεν ἀρχελεύσα.]

—at illa leves celi demissa per auras,

Æt. XI. 595.

Ver. 419.—ἀπαλθῆσεσθον.] Al. ἀπαλ-

θῆσεσθον.

Ver. 420.—Ὅφρ' εἶδῃς.] Vide supra ad 419.

Ibid.—Γλαυκῶπις.] Al. Γλαυκῶπι.

Ver. 422.—χαλεπαί.] Vide supra ad 41, 51.

Ver. 423.—Ἀλλὰ ῥῶ, αἰνοτάτη ἀδὲ ἀδελφεῖς.] Non hæc venuste Iris ex sua personâ, sed ex Jovis. Quare hoc moso, ut opinor, vertendum, "At tu, inquit, O iustitiam."

Ibid.—ἢ Ἰανὼν γὰρ Ταλμήσεις.] Quo scd d. si πολήσεις referatur, nihil subjungit. De qua elegantissima Ἀπολλοῦ, vide supra ad 419.

445 Ἡδὲ γὰρ ἐπὶ τῇ προσηφάνειαν, εἰς ἐρώση.

Αὐτὰρ ἂν ἐγὼ μὲν αὖτε φρεσὶ φωνήσεν τε

Τίφθ' ἔσται τεύχεσθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;

Οὐ μὲν ἄν' ἀμείβετον γὰρ μάχη' ἐπὶ κυδαιτέρῃ

Ὀλλύσσει. Ἐπὶ γὰρ, πᾶσι κατόπι αἰὲν ἔθεσθε.

450 Πᾶντως, αἶσα ἐπὶ γὰρ μένθ' καὶ χεῖρες ἄσπετος;

Οὐκ ἂν με σφάσειαν, ἔσται δ' αἰεὶ εἰς Ὀλύμπῳ.

Σφῶν δὲ πρὶν περὶ τρώμεθ' ἐδολαβε φαίδιμον γυνῆ,

Πρὶν πάλαιον τ' ἐδάσσει, πολέμοιό τ' ἐμάρμερα ἔρτα.

Ὡδὲ γὰρ ἐξέρειν, τόδε καὶ Τρῶεσσιν ἔσται.

455 Οὐκ ἂν ἐφ' ἀμείβετον ὀχέων, πηληγένη κεραυνῷ,

Ἄψ' ἐς Ὀλύμπῳ ἕκαστον, ἂν ἀθανάτων ἔδος ἐστίν.

Ὡς ἔφαθ'· αἶ δ' ἐπέμυξεν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη.

Πλησθῆαι αἶγ' ἦσθην, κακὰ δὲ Τρῶεσσι μέδεσθην.

Ἦτοι Ἀθηναίῃ ἀπέσσω ἦν, εἰδὲ τι κίπτε;

460 Σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλῳ δὲ γαῖν' αἶγριθ' ἦρει

Ἥρη δ' ἐκ' ἐχάδε γῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·

Αἰνότης Κρονίδη, ποῖον τὰν μῦθον εἶπες;

445 Sedebant, nec omnino ipsum alloquebantur, neque interrogabant;

Sed ille cognovit suā in mente, dixitque;

"Cur ita menses estis, Minervaeque & Juno?"

"Non sanè diu laborastis pugna in gloriâ?"

"Ad perdendos Trojanos, quorum odium acerbum cepistis."

450 "Omnino, quæ sunt meæ vires & manus invidetis?"

"Non me verterit quotquot estis in Olympo."

"Vobis autem prius tremor cepit pavoris atque"

"Quam pugnamque videretis, pugnaeque magna facies?"

"Sic enim edico, quod & perfectum fuerit."

455 "Haud sanè in vestris curribus, porcosse fulmine."

"Amplius in Olympum redissetis, ubi immortalium fedes est."

Sic dixit: at compressis labris gemebant Minervaeque & Juno.

Propinquæ hæc utique sedebant, malacæ Trojantis ebulliebant.

Ac Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit.

460 Irata Jovi patri, ira quippe ipsam atrox tenebat.

Juno verò non continuit in pectore iram, sed ulciscens est;

"Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?"

Ver. 448. Οὐ μὲν ἄν' ἀμείβετον γὰρ] Acerba & faceta irrisio: "Cui sanè reverse estis." Certe non Alii hic legunt, Οὐ μὲν ἄν', & αἶσα γὰρ αἶσα, & οὐ μὲν τῷ.

Ver. 454. Ὡδὲ γὰρ ἐξέρειν.] Refertur istud γὰρ ἵσταναι ad id quod proxime præcessit, sed ad id quod elegantissime reticetur: "Ἄψ' ἐς Ὀλύμπῳ quidem vobis venitis, quod pugnam in ira timueritis; Nihil, etc." Vide supra ad 4. 24.

Ibid.—ἔσται.] Al. ἔν. Scilicet, ἔν' αὖ.

Ver. 455.—αἰγρίθ'.] De voce, αἰγ-

ρίθ', vide supra ad γ', 31. De constructione elegantissima, αἰγρίθ', etiam cum de Feminis sermo sit, vide ad 4, 778.

Ver. 456.—ἀθανάτων.] Vide supra ad 4, 398.

Ver. 458.—αἶ δ' ἔπεμυξεν.] Notandum, quod non sit superfluum istud γὰρ, ad connec-tendam sententiam.

Ver. 461. Ἥρη.] Al. Ἥρα, & Ἥρα. Vide supra ad 8, 24.

Ver. 462.—Ἦτοι.] Al. Ἦτοι. Quod perinde est; & hic, & aliis permultis locis.

Ver.

- Εὐ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅτι καὶ σθένος ἔχει εἰς τὸ ἀντὶ τοῦτο
 Ἀλλ' ἀμάρτυς Δαναῶν ὁλοφύρομεθα ἀπὸ χυμῶν αὐτῶν
 465 Ὅς καὶ εἴη κακὸς εὐνὸς ἀνὰ πλοῦς αὐτῶν ὁλοφύρομεθα
 Ἀλλ' ἤτοι πολέμῳ μὲν ἀφ' ἑστέρας ἐλπίδας ὕψαλται·
 Βελὴν δ' Ἀργείοις ὑποθήκαμεν ὅτι ἡνὶ ὀφθαλμοῖς
 Ὡς καὶ πάλαις ὁλοφύρομεθα, ὁπποτέρῳ μὲν ὦν ὦν
 Τῇ δ' ἀπὸ πρῶτον ἀνέστηντο, πρὸς ὅν τι φιλοκρίματα Ζεὺς
 470 ἔβρισε δὲ καὶ μάλα καὶ ἀπαραμύχας Κρονοῦ καὶ
 Ὀψεαι, αἱ δ' ἐβόλῃσιν, βούσπιν προΐται· Ἥρη δ' οὐ
 Ὀλλύντ' Ἀργίῳ πρὸς αὐτὸν σπαστὸν αἰχμητήτατα
 Οὐ γὰρ πρὶν πρὸς ἑκὼν ἀποποιήσῃσι τὸν ἄρῳ· Ἐλπίς
 ἥντι ἄρῳ, σπαστὸν αὐτῶν ἀποδοῦναι Τηλαμῶνι,
 475 Ἥρη δ' οὐ γὰρ ὅτι εἴη εἰς αὐτὸν ἐπὶ σπαστὸν αὐτῶν
 Στιὸν αὖ ἐκαστὸν περὶ Πατρόκλῳ προΐται
 Ὡς καὶ δάφνας αὐτῶν εἶδον δ' ὅτι εἰς αὐτὸν αἰσχροῦ
 ἡμεῖς αὖτε· εἴη δ' αὖτε τὰ καὶ αὐτῶν ἐκαστὸν ἴκηαι
 Γαίης καὶ πάλαι, ἢ ἡμεῖς τε Κρόνον τε
 480 Ἥμενρι, ἔτ' αὐγῆς ὑπερίονος ἡελίοιο
 Τέρποντ' ἔτ' ἀνέμοισι· βαθυὺς δὲ τε τάρταρος ἀεφίς

“ Benè & nos scimus, quod tibi potentia vinci nescia :

“ Attamen Danaos lugemus bellicosos,

465 “ Qui jam sanè malo fato expleto perierint,

“ At certè bello quidam obstricti sumus, si tu jubes :

“ Consilium verò Argivis suggeremus, quod proderit,

“ Ut ne omnes pereant, irato Te.

Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter ;

420 “ Craftino-mànè etiam magis, præpotentem Saturnium

“ Videbis, si vis, magnos oculos habens veneranda Juno,

“ Perdentem Argivorum ingentem exercitum bellicolorum,

“ Non enim prius à bello cessabit fortis Hector,

“ Quàm excitatus sit ad naves velox-pedibus Pelides,

475 “ Die illo, quando hi quidem ad puppes pugnaturi sint

“ Angustià in gravissima, de Patroclo occiso.

“ Sic enim fatale est : Tui verò ego non rationem habeo

480 “ Idcirco, neque si ultimos fines adieris

“ Terra & maris, tibi Iapetūque Saturnūque

486 “ Sedentes, neque splendore supra-gradientis solis

“ Obliscatur, neque ventis : profundus autem tartarus circum

Ver. 463. — καὶ εἴη. Vide supra ad 4,

537. IX. 44.

Ver. 465. — ὁλοφύρομεθα. τρέφομε. Ita &

supra, ver. 37. Quare pessimè in plurimè

editum hæc, ὁλοφύ. Quod hoc in dōco prior-

is est inventum.

Ver. 469. — ὑποθήκαμεν. Vide supra ad

4, 175.

Ver. 471. — βούσπιν. Vide supra ad 4, 593,

Ver. 474. — ἡνὶ ὀφθαλμοῖς. Quæ ratione, quæ

hic proceduntur ; item ad, ver. 494 & 495.

Ver. 496. — εἰς αὐτὸν. Vide supra ad 4, 51.

Ibid. — ἀποδοῦναι. De ἀποδοῦναι non

non infertur ; vide supra ad 4, 679 & 681 ;

ad 4, 783 ; & ad 4, 428.

Ver. 477. — Ὡς καὶ δάφνας αὐτῶν. Ita &

— Sic ista Deum Rem.

Serius — Deum Rem. — Deum. III. 975.

17.

- Οὐδ' ἦν ἐνδ' ἀφ' ἑκλῆς ἀνέστη, καὶ ζυγὸν ἔθηκεν ὅτε
 Συζομένην ἀλάτῳ ἔπειτα δ' ἄλκιον ἔκτανεν ἄλλο, ἄλλ' αἶ
 Ὡς φάτο· τὴν δ' αὖτε προσέειπε Λαοκλήϊος· ἦτορ
 485 Ἐν δ' ἔπειτα ἠεὶ καὶ νύκτα λυγρὰν ἔειπεν ἠέλιον,
 Ἐλκον κίχρη μελάνων· ἀπὸ ζυγίων ἔστανεν
 Τρώσιν· μὲν γὰρ ἔκτανεν αὖτε φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Ἀσπασίην· τριάντας δ', ἐπὶ λυγρῇ νύκτι κτείνοντι
 Τρώων δ' αὖτ' ἀγασσὴν περὶ φάτο Φαίδιμος· ἔειπεν
 490 Νόσφι νύκτ' ἀγασσῶν ποταμῷ περὶ δ' ἄντην,
 Ἐν καθαρῷ· ὅθι δὲ νυκτὶν διαφαίνεται χάρος.
 Ἐξ ἵππων δ' ἀποβάλλας ἐπὶ χθονί, μῦθον αἶκτον,
 Τὸν ῥ' ἔειπε λόγους, Διὶ φίλος· ἐν δ' αἶρα χυρὴ
 Ἐβχας ἔχ' ἐνδοκίματον· παρὼδε δὲ λαμπρὸν ὄψεσθαι
 495 Αἶχρην χαλκίην, περὶ δὲ χροῦσας Δία πόρκεσσιν
 Τῷ δ' αὖ· ἐρεσσάμενος, ἔπειτα πηρομένην προσεΐδα
 Κεκλυτὴν μὲν, Τρῶες, καὶ Δαρδανίους, ἦ δ' ἐπὶ πύλαις
 Νῦν ἐφάμην, ἦναι τ' ἀλίσκας καὶ πάνας Ἀχαιῶν,

“Nè quidem si illuc (inquam) perveneris errabunda, tui ego

“Irate rationem habeo; quoniam non te impudentius aliud.

Sic dixit: Ei autem nihil respondit candida-ulis Juno.

- 485 Occidit verò in Oceanum splendidum lumen solis,
 Trahens noctem nigram super almam terram.
 Ac Trojani quidem invitit occidit lux: sed Achivis
 Grata, exoptatissima, supervenit nox tenebrosa.
 Trojanorum verò concionem habuit illustis Hector,
 490 Scorsum à navibus quàm duxisset, stuvium ad vorticolum,
 In puro; ubi utique cadaveribus vacuam apparebat spatium.
 Ex equis verò cum descendissent in terram, orationem audiebant.
 Quam Hector dicebat, Jovi carus: in mane aditum
 Hastam tenebat undecim-cubitorum; præstitebat verò hasta
 495 Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus.
 Hæc ille nixus, verba alata locutus est:
 “Audite me, Trojani, & Dardani, & Sœci,
 “Modò credidi, navibusque perditis & omnibus Achivis,

Ver. 485. Ἐν δ' ἔπειτα·—Ἐλκον κίχρη.]
 Vertitur interea cælum, & ruit Oceano
 nox,

Involvens umbrâ magnâ terramque po-
 lumque. Æn. II. 250.

Nox ruit, & fuscis tellurem amplectitur
 Æn. VIII. 369.

Ver. 486. ἀπὸ ζυγίων.] Vide supra ad §. 142.

Ver. 487. ἐπὶ χθονί·] Non vacat istud
 se; Eumenides viam habet, quam & in ver-
 bone servavit. Æ Trojanis quidem, &c.

Ver. 488. ἐπὶ λυγρῇ.] Non ex ἡμέρῃς,
 sed ex ἡμέρῃς. Alioquin non constaret Tem-
 porum ratio. Vide supra ad §. 37.

Ver. 490. ποταμῷ.] Vide supra ad §. 349.

Ibid. ποταμῷ ἔπειτα.] Ità rectè edidit
 Barnesius. Erat enim non, ut vulgò legitur,
 ποταμῷ ἔπειτα: sed (ut infra, ver. 556.) ποταμῷ
 καὶ νύκτι καὶ ἀνέμοιο ἔπειτα.

Ver. 492. Ἐξ ἵππων δ' ἀποβάλλας.]
 —tota cohors—relictis

Ad terram descendit equis. Æn. XI. 500.

Ver. 494. ἐνδοκίματον.] Vide su-
 pra ad §. 319.

Ver. 495. χροῦσας.] Prominabatur
 χροῦς. Vide supra ad §. 268.

Ver. 498. Νῦν ἐφάμην.—ἀπὸ πύλαις.]
 Refertur istud Νῦν, non ad ἐφάμην, sed ad
 ἡμέρας ἀποστροφῆς.

Ver.

- 500 Ἀψ' ἀπὸ νῆας ἦεν πρὸτ' ἱλίου ἠδ' ἐμὲ δεύσαν·
 Ἀλλὰ πρὶν κλέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε· μακίστα
 Ἀργεῖος κ' ἦεν· ἐπὶ ρήμινι θαλάσσης.
 Ἀλλ' ἦτοι νῦν μὲν αἰεθόμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
 Δόρυπα τ' ἐποπλίσσμεσθ'· αὐτὰρ καλλιτρίχας ἑπ' ἡμῶν
 Λύσας ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δὲ ρῖσι βάλλετ' ἐδάσῃ.
 505 Ἐκ πόλιν δ' ἄξασθε βόας κ' ἵφια μῆλα
 Καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
 Σῖτον τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λείγεσθε,
 Ὡς κεν πάννυχισί, μέσφ' ἡὺς ἠρίε νεύεις,
 Καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ' εἰς ἄραν ἵκη·
 510 Μήπως κ' διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Μὴ μὰν ἀσπασθε γὰρ νεῶν ἐπιβᾶτες ἑκχλοί,
 Ἀλλ' ὥς τις τέτων γὰρ βέλῃ κ' οἴκοι πύεσση,
 Βλήμεν· ἢ ἰψ', ἢ ἔγχαι ὀξύενῃ,
 515 Νηὸς ἐπιθρόωντων· ἵνα τις συγέσσι κ' ἄλλῃ
 Τραίαν· ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολυδάκρυον ἄρηα.

“ Retrad me rediturum ad Ilium ventosam :

500 “ Sed prius caligo supervenit, quæ nunc servavit maximè

“ Argivos & naves in littoze maris.

“ Verùm nunc quidem obsequamur nocti nigræ,

“ Censâque instruamus; atque pulchris-jubæ equos

“ Solvite ex curribus, ipsisque apponite pabulum :

505 “ Ex urbe autem ducite boves & pingues oves

“ Propere, vinumque suave afferte,

“ Et domibus, in domibusque ligna multa colligite,

“ Ut per totam noctem, usque ad auroram manè genitam,

“ Ascendant ignes multos, splendorque ad cælum perveniat :

“ Nè forte etiam per noctem cômantes Achivi

“ Eugene aggrediantur super læta dorsa maris;

“ Nè saltem illic cessent naves ascendant, & quieti;

“ Sed facinus, ut quis eorum vulnus etiam domi curet,

“ Percepsit vel ingittæ, vel hæc utatâ,

“ Dum navem prope cœquandit, ut quis horreat etiam alius

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Trojanis equum dormitoribus inferre lamentabile bellum.

Ver. 504. Ἀψ' ὅν ἐξ ὀχέων.] Non peritacæum est istud, ἡμέτερον. Vide infra ad ver. 543.

Ver. 510. διὰ νύκτα.] Scilicet, ἀπὸ τῆς νύκτος. Sed διὰ νύκτα: ὅτι γὰρ, non est illud modò, quod dicimus (ἡμέτερον) ὅτι, fugere, sed & ἡμέτερον fugere.

Ver. 514. ἡμέτερον.] Vide infra ad ver. 50.

Ver. 516. ἡμέτερον.] Vide supra ad ver. 334.

- Νηυσὶν ἐπὶ γαλασσὶν οὐκ ἐγείρεται ἰδὺν ἄρης
 Εἰσομαι, αἶψα μὲ δ' Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης
 Παρ νήων πρὸς τεῖχος ἀπάσσειαι, ἢ κεν ἐγὼ τὰ
 Χαλκῶι δηρώσαι, ἔκαστος βροτόεντα φέρονται.
 535 Αὔριον ἦν ἀρετὴν διαίσεισαι, αἱ κ' ἐμὸν ἔρχομαι
 Μείνη ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἶα
 Κεῖσέσθαι ἐτήθεες, πολεῖς δ' ἄρα· αὐτὸν ἐταῖρον Π
 Ἥελίε ἀνιόχῳ εἰς αὐρίον· Αἱ γὰρ ἐγὼν ὡς
 Εἶην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἡμάδιον πάσι,
 540 Τιοῖμα δ' ὡς γὰρ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων
 Ὡς νῦν ἡμέρη ἦεν κακὴν φέρει Ἀργείοισιν
 Ὡς Ἐκτὼρ ἀνιόχῳ ἐπὶ δὲ Τρώεσσι βαλόντων
 Οἱ δ' ἵππους μὲν λυσαν ὑπὸ ζυγῶ ἰδρώσας,
 Δῆσαν δ' ἰμάνεσσι παρ' ἄρμασιν οἷσιν ἑκαστος
 545 Ἐκ πόλιος δ' ἄλκιον βόας καὶ ἵππων μῆλα
 Καρπαλίμως· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
 Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο
 Κρίσσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον ὑπὸν εἶσω.

“ Naves ad cavas excitemus acrem martem.

“ Videbo, utrumne me Tydides fortis Diomedes

“ A navibus ad murum repellant, an ego illum

“ Ære cum occidero, spolia cruenta auferam.

535 “ Cras suam virtutem perspectam dabit, si meam hastam

“ Sustinuerit irruentem : sed in primis puto

“ Jacobit vulneratus, multique circa ipsum secū

“ Sole orto cras. Utinam enim ego ita

“ Sim immortalis & exars senectutis per dies omnes.

540 “ Ex honoris sicut honoratur Minerva & Apollo,

“ Ut jam dies hic malum fert Argivis.

“ Sic Hector concionatus est : Trojani autem acclamabant.

“ Illique equos quidem solvebant jugo sudantes,

“ Ligabantque capistria apud currus suos unusquisque :

545 “ Ex arbo autem adducebant boves & pingues oves

“ Propter vinumque suave afferebant,

“ Panemque ex domibus : & insuper ligna multa colligebant.

“ Effidorem autem ex campo venti ferebant ad Cælum usque.

Ver. 535.—ἐπερχόμενον· ἀλλ' Quæ ratione, ἐπερχόμενον, hic ultimam producat; item, ἀπασσειαι, ver. 552; vide supra ad 5, 51.

Ver. 539.—ἀθάνατος· Vide supra ad 5, 398.

Ver. 543.—λύσαν ὑπὸ ζυγῶ ἰδρώσας· Ζυγῶ ὑπάλυσαν, (ut ὑπάλυσας διαμῶν, 4, 401. Loris subitis solutis expedierunt. Nam ἴψα, ὑπὸ, non refertur ad ζυγῶ. Vide supra, ver. 504.

Ver. 547, 549.—ξύλα, πολλά λεγόντο.

—Οἱ δὲ μέγα· Barnesius ex Plauti cibicada secundo locum hunc quatuor versibus (non ineptis quidem illis, si forte hoc pertineant) auctiorem edidit.

ξύλα πολλά λεγόντο·

Ἐρπον δ' ἀθανάτοισι τιλοῖσιν ἐκ τῶνδε· Κρίσσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον ὑπὸν εἶσω ἠδ' ἵππων· τῆς δ' ἐπὶ τοῖς μέγασι δακτύλοις, Οὐδ' ἴθιλον μέγα γὰρ ζῶν ἀπὸ τῶνδε· Διὸς ἱππῶν,

καὶ Πριάμῳ, ἢ λαὸς ἰσχυροῦς Πριάμῳ. Οἱ δὲ μέγα φροντιστοὶ·

Ver.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Γ΄.

Ἰστίαιος τῆς Γ΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ἈΓαμέμνων [Συμβουλευσάμενος τοῖς Ἕλλησι φέγγει, ἵσταται τὴν ἰσχυρίαν ἀποφαί-
 νόμενος γνάμην Διομήδης καὶ Νέστωρ. Συμβουλευσάμενος δὲ Νέστορος, πρὸς Ἀχιλλεὺς
 ἐμφαντικῶς πρὸς αὐτὸν. Καὶ δευτέρῳ ἀνελίπει αὐτὸν Ἀχιλλεύς. Οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσιν, καὶ
 μετὰ ταῦτα εἰς ὅπου τρέπονται.

Α Λ Δ Η.

ἘΠαιδισσάμενοι τῶν πολέμων, διὰ τὴν κατὰ τοὺς πολέμους ἐπιμέλειαν, παρὰ τῇ κα-
 τάμην, Ἀγαμέμνων ἀποφαστικῶς τὴν ὁμήρειαν, ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποφαινόμενος
 γνάμην, ἀποφείγεται ἐπὶ δόλῳ τῶν ἡνὶ καλεῖται τῶς Ἑλλήνων. Διομήδης δὲ αἰνιγματώδως,
 Νέστωρ παραυτίκα ἀμειδίσει τούτοις. Προσέθης δὲ τὰ λείποντα αὐτῷ τοῖς λόγοις, φύλακος
 καλεῖται ἐπὶ τὴν τάφρον ἐκπίμπημι, καὶ τὰς ἀρίστους ἀθροίσαντα βυβάσθαι μετ' αὐτῶν περὶ
 τῶν ἐπιγυγίων. Πειθίσει τούτοις ὁ βασιλεὺς, καὶ τὰς ἀρίστους ἐγὼ, ἐν οἷς πάλιν Νέστωρ
 Ἀγαμέμνονι Συμβουλεύει τῶν καλλίστων γίγνεται, τῆς μὲν πρὸς τὸν Ἀχιλλεὺς καλεῖται αὐτὸν
 ἐργῆς λαβῆναι, πρὸς δὲ πρὸν ἐπιγυγίᾳ καιρὸν ἀμύσασθαι, καὶ προσεΐπει ὡς τὸν τῷ Πηλεΐδῃ
 ἀποφείλει. Τῷ δὲ βασιλεὺς καὶ δαρά πολλὰ ὑποσχέμενος δώσειν, καὶ κηδεῖται ἀξιώσασθαι
 γνίσθαι, παραγίγνεται πρὸς αὐτὸν πρὸς αὐτὸν, ὅ, τι ἴθακήστος, καὶ ὁ τῷ Τηλεμῶνι, καὶ
 πρὸς τούτοις Φοῖβῃ. Τῶν δὲ προσέειπεν ἰδόντες, καὶ τὴν δέσπον ποιούμενον, καὶ τὰ κατὰ τὰς
 Ἑλλήνας μηχανάων, καὶ τὴν ἐπιεῖν δηλῶν, ἄνευ γὰρ ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ ἐν ὅλῃς ἐκδοδὸς
 πρὸς τὰς ἐκείνῃ τῶν Ἑλληνικῶν στρατημάτων εὐρίσκειται· ἀλλὰ μηχανοκῶν μὲν τῷ Ἀγαμέμ-
 νωνι, τῶν δὲ δάρον καταφρονῶν, καὶ τῆς ὁμήρειας τῷ βασιλεὺς ὑπερφρονῶν. Καὶ μετὰ
 τούτῳ Φοῖβῃ πείθει αὐτὸν σωρᾶται, καὶ δακρύει τὴν σωρᾶσαι τῶν Ἑλλήνων τύχην, ἐκ δὲ
 ἔλπει αὐτὸν ὑπάρχειν καὶ τῆς περὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν ὑπομνήσκου τροφῆς· καὶ ὅτι ὁ γὰρ
 παραδύναμις ἦν κατὰ τὴν παλλακίδα χρωμένος, πάντα μετὰ πείθεισθαι, δ' αὖ ὅπως
 εὐρίσκειται καὶ οἷς πρὸς ἀνάγκην βυβάσας, χωρὶς τῆς, μιλιέσθαι, τὴν Μυρτιάδην μέ-
 χην καὶ Αἰγυλῶν ἐπιγύμνατος. Οὔτε δὲ Φοῖβῃ, σωρᾶσθαι· εὐτυχῆ· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς
 ἐπίσης τοῖς ἄλλοις ἀπολύχεται. Οὔτε δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς αὐτὸν Αἴας ἐτρέφει, ἐπαγγέλλεται τῇ
 καὶ ἐκτείνων, καὶ λαιοφρόνως, καὶ παντὶ τρέφει πᾶσι σωρᾶσθαι. Ἀλλὰ Φοῖβῃ μὲν
 πρὸς αὐτῷ κατέχει Ἀχιλλεύς· Ὀδυσσεὺς δὲ, ὅπως Αἴας, τὰ πρὸς τῷ Ἀχιλλεὺς ἀποφασ-
 τικῶς τοῖς Ἕλλησι. Ἐφ' οἷς Διομήδης καθάπτει μὲν Ἀχιλλεὺς, ὅς ἐ δόλιος ἀνέτης
 ἐργῇ Ὀδυσσεὺς· τὸς δὲ ἀρίστους ἐπὶ τὴν μάχην ἀποφείλει.

Ἐπιγραφή.

- 10 Φοίτα, κηρύκεσσι λιγυφθόγοισι κελεύω,
Κλῆδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἀνδρά εἰκασόν,
Μῆδ' ἐβόαν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρῶτοιςι πρηνεῖτο.
Ἴζον δ' εἰν ἀγορῇ τείηοτες· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἰσαλο δακρυχεῶν, ὡς ἡ κρήνη μελάνυδρῳ,
15 Ἦ τε κατ' αἰγυλίῳ πτερῇ· δυοφερὸν χεεὶ ὕδωρ.
Ὡς ὁ βαρυγενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μέληδα·
ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, πόθ' μεδοντες,
Ζεὺς με μεγά Κρονίδης αἴτη ἐνέδθησε βαρεῖη·
Σχέτλι', ὅς πρὶν μὲν μοι ὑπέσχετο κατενεύσει,
20 Ἴλιον ἐκπερσάντ' εὐτείχεον ἀπονεεσθαι.
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βελεύσατο, καὶ με κελεύει
Δυσκλεα, Ἄριος ἵκεσθαι, ἔπει πολὺν ὠλεσα λαόν.
Οὕτω παρ' Διὶ μέλλει ὑπερμενεῖ φίλον εἶναι,
Ὅς δὴ πολλῶν πολίων κατέλυσε καρήνα,
25 Ἦδ' ἔτι καὶ λυσεῖ τῆ γὰρ κράτ' ἐς μέγισον.
Ἄλλ' ἀγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθόμεθα πάντες,
Φεύγωμεν (ὃν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν

- 20 Obibat, praecedens caeteros iuvenes.
Nominatim ad concionem vocare virum unumquemque,
Minimè autem clamare: Ipseque inter primos laborabat.
Sedebant: porro in concione tristes: Agamemnon autem
Surrexit lachrymas fundens, ceu fons aquis niger,
15 Qui utique ab excelsa petra nigram fundit aquam:
Sic ille graviter suspirans verba Argivis fecit:
"O amici, Atgivorum ductores, & principes,
"Jupiter inè valde Saturnius detrimento irretivit gravi:
"Infectus, qui antea quidem mihi promissit & annuit,
20 "Illo exciso bene munito reditutum;
"Nunc verò malam fraudem struxit, & me jubet
"Inglorium, Argos regere, postquam hostium petidit populum.
"Ita scilicet Jovi erit praepotenti placitum.
"Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
25 "Atque adhuc demolietur: Rujas enim potentia est maximas.
"Verùm agite, ut ego dixerò, pareamus omnes:
"Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram;

Ver. 11. Κλῆδην — ἄλφα ἱερὸν, κλῆδιν
βοᾷ. [Ἐκαστον, scilicet τῶν ἡγεμόνων. Εἰς
μὴ βοᾷν, ἵνα οὐκ ἴσθαιτο, καὶ οὐκ ἴσθαιτο, καὶ οὐκ
τὸν (replicatè) intelligerent. Ut recte
scd. V. 10. Καὶ ἵσταται τὰς ἀλφὰς (κλῆδιν)
γὰρ, ἵνα μὴ ἐκαστος ἑαυτοῦ τὸν ἀλφῶν
τὰ πρῶτον μὲν ἵσταται, καὶ οὐκ ἴσθαιτο
τὰς οἰκιστὰς.

Ver. 14. [ὦ φίλοι, ἀνδρες ἀγαθοὶ, καὶ
Μulta gerens, largoque humilitate
vultum.

Ver. 17. ὦ φίλοι, [Eadem oratione supra

ἱσταται: ἀποκαταστὰς ἀπὸ τοῦ ἀντιπαρα-
στήσαντος, ἵπ. 8, 110, &c. Unde & hic &
ἐπὶ τῇ αἰγυλίῳ, ἵσταται, ἵσταται.

Ver. 18. Ζεὺς με μέγα [Vide supra ad
111. ὁμοίαν ἵσταται, ἵσταται, ἵσταται, ἵσταται,
dum voluit, &c. 11, 11, &c.]

Ver. 19. — ἀπὸ τοῦ ἀντιπαραστήσαντος [τῆς
μὴ ἐκαστος ἑαυτοῦ τὸν ἀλφῶν, ἵσταται, ἵσταται,
ἵσταται, ἵσταται, ἵσταται, ἵσταται, ἵσταται,
(8, 350, 353.)] ἵσταται, ἵσταται.

Ver. 20. ἀπὸ τοῦ ἀντιπαραστήσαντος [Vide supra ad 1, 398.
Ver. 25. — ἀπὸ τοῦ ἀντιπαραστήσαντος.]

Οὐ γὰρ ἐτι Τροίην αἰρήσομεν εὐρυάγυιαν.

Ὡς ἔφαθ' οἱ δ' ἀρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο (ἰωπῇ),

30 Δὴν δ' ἀνέω ἦσαν τέλειότες υἱες Ἀχαιῶν.

Ὅψε δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.

Ἀτρεΐδῃ, τοῖ πρῶτα μαχήσομαι Ἀφραδνεύσι,

Ἡ θέμις ἐστίν, αἶμαξ, ἀγορή (ὅ δὲ μὴ τί χολωθῇ).

Ἀλκὴν μὲν μοι πρῶτον οὐκ εἰδίσας ἐν Δαναοῖσι,

35 Φᾶς ἔμεν Ἀπτόλεμον κ' ἀνάλκιδα ταῦτα δὲ πάντα

Ἰσᾶσ' Ἀρδίων ἡμῶν νεοί, ἠδὲ γέροντες.

Σοὶ δ' διανόιχα δῶκε Κρόνος παῖς ἀγκυλομήτει.

Σκῆπρῳ μὲν τοι δῶκε τέμιμῆσθαι περὶ πάντων.

Ἀλκὴν δ' ἔτοι δῶκεν, ὅ, τε κρατὺ ἐσι μέγιστον.

40 Δαμόνι, ἔτω περ μάλα ἔλπεαι υἱᾶς Ἀχαιῶν.

Ἀπτόλεμος τ' ἔμεναι κ' ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;

Εἰ δὲ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται, ὥς ἐνεσθαι,

Ἐρχεο· πᾶρ τοι ὁδὸς, νῆες δὲ τοι ἄγχι θαλάσσης.

Ἐσᾶσ', αἱ τοι ἔποντο Μυκῆνηθεν μάλα πολλὰ.

45 Ἀλλ' ἄλλοι μενέεσι κερηκομόωντες Ἀχαιοὶ,

Εἰσέκε περ Τροίην διαπέρσομεν· εἰ δὲ κ' αὐτοὶ,

“ Non enim jam Trojam capiemus latas vias habentem.

Sic dixit; illi vero omnes taciti facti sunt silentio;

30 Diu autem muti erant tristes filii Achivorum;

Tandem verò inter eos locutus est pugna strenuus Diomedes;

“ Atrida, tibi primò adversabor inconsulte loquerer;

“ Quà fas est, ô rex, in concione; tu verò ne irascaris.

“ De fortitudine quidem mihi primò conuictum fecisti inter Danaos;

35 “ Dicens me esse imbellem & fortitudinis expertum. Hæc autem omnia

“ Sciunt Argivorum & iuvenes & senes.

“ Tibi verò ex duobus alterum dedit Saturni filius verbum;

“ Sceptro quidem tibi dedit honorari supra omnes;

“ Virtutem autem non dedit, quod utique imperium est maximum.

40 “ Bone vir, itane planè credis filios Achivorum

“ Imbellesque esse & fortitudinis expertes, ut dicis?

“ Utique, si tibi ipsi animus properat ad redeundum.

“ Abi: patet tibi via, navisque tibi prope mare.

“ Stant, quæ te secutæ sunt Mycenis valde multe;

45 “ At alii manebunt comantes Achivi,

“ Donec Trojam evasimur: Quod si desinunt, nos quoque

Ver. 29. — ἰωπῇ (ἰωπῇ). Vide

suprà ad 27. 355.

Ver. 30. — Δὴν δ' ἀνέω ἦσαν. Οὐκ εἰς μὴ

πῶς, χρᾶς, ἀνέω ἦσαν. ἔτα, φᾶς, ἀνέω ἦσαν.

Ver. 31. — ἰωπῇ (ἰωπῇ). Vide suprà ad 27. 355.

Ver. 32. — Ἀτρεΐδῃ, τοῖ πρῶτα μαχήσομαι.]

Dichæm equidem, hæc æμα mihi more

tempore misset. Æt. XI. 348.

Superior totam hujus loci artificium relictæ

in singulari enarrat Dionys. Halic. in libro

qui inscribitur Τέχνη, §. 8 & 9; quem vide.

Ver. 34. — Ἀλκὴν μὲν μοι πρῶτον οὐκ εἰδίσας.]

Nempe in 2. 370. &c. Vide autem & ad

Υ, 401. Porro Schol. Vidorian. hic legunt,

ἐπὶ τοῦ. De profodiâ autem vocis, οὐκ εἰδ-

σας; vide suprà ad 2. 140.

Ver. 40. — Δαμόνι.] Vide suprà ad 2. 190.

Ver. 42. — ἐπέσσυται.] Vide suprà ad Υ, 280.

Ver. 46. — εἰ δὲ κ' αὐτοὶ, θεογόνων.] Ele-

gantissima Ἀφροδίτη. Κομμαλικὸς δὲ εἶπε,

μυμένει τοὶν θυμῶν. Schol. Vidorian.

Φευγόντων (ὅν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαίαν
 Νῶϊ δ' ἐγὼ Σθενεὺς τε, μαχησόμεθ' εἰσὼκα τέκμων
 Ἰλίῳ ευρωμένῳ (ὃν γὰρ θεὸς εἰληθέμεν.

50 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀρὰ πάντες ἐπ' ἅλαχον υἱὲς Ἀχαιῶν,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος· ἵπποδαμοιο,
 Τῶσι δ' ἀνίσταμεν· μετ' ὤφρα νῆες ἵπποτα Νεῶν.

Τυδείδῃ, περὶ μὲν πόλεμῳ ἐνὶ καρτερὸς ἐστὶ,
 Καὶ βελῇ μετὰ πάντας ὀμφακίας ἐπ' αὐτῷ ἀρις.

55 Οὔτις τοι τῶν μῦθον οὐκ οἶσται, ὅσῳ ἄριστος Ἀχαιοί,
 Οὔδε πρὶν ἔρεει· ἀτὰρ ἔτελ' ἰκέο μῦθων.

Ἡ μὲν κ' ἐπ' ἔσται, ἐμὸς δὲ κε κ' παῖς εἰς
 Ὀπλοτέρῳ γένεθ'· ἀτὰρ πεπνυμένεα βάσεις

Ἀρσείων βασιλῆας, ἑπεί κατὰ μάχην ἔειπας.

60 Ἀλλ' αὖ, ἐγὼν, ὅς σε γένη γεραιτέρου εὐχομαι εἶναι,
 Ἐξίπῳ, κ' πάντα δέχομαι ποδὶ καὶ χερσὶ καὶ

Μῦθον ἀτιμήσει, καὶ κρείων Ἀχαιέων.

Ἀφρήτωρ, ἀδελφεὸς ἀνδρείος ἐστὶν ἐκείνου.

“Fugiant cum navibus in patriam terram.”

“Nos vero, ego Steneleus, pugnamus, donec finem.”

“Illi invenerimus, invenit enim Deo venimus.”

50 Sic dixit: Atque omnes secum ibant filii Achaorum,
 Oracionem admirati Diomedis equum-domitoris.

Inter eos autem ceteros, loquens ὁ δὲ παῖς Νέων.

“Tyidae, ceteris quidem iam pugna sortis est,”

“Et confidit illis omnes: etiam si opus est.”

55 Minus tibi bene sententiam tulit peraveris, quatuor sunt Achiivi,
 Neque contra dicentes deos non ad finem parvulus consiliorum.

“Uti quoque juvenis es, minus valeat tamen filius, esse potes.”

“Minimus natu; sed latius patet omnia loquens.”

“Achivorum regibus, quoniam recte dimisi.”

60 Verum ego, ego, quate, senior gloriore esse,

“Elloquar, et ceteris persequar, etiam aliquis mihi

“Scilicet tibi improbe veris, ne quidem rex Agamemnonis

“Sed tibi tribu, sine lege, sine iura ca, ille

“Cum aene, deo collaudat, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

“Quod, et deo, et deo, et deo, et deo, et deo,

Ἐσθλῆς κ' πυκνῆς, ὅτι δῆλοι ἐγυῖθι κῆρ
 Κρίνοισιν πυρὰ πολλὰ· τίς ἂν ταῦδε γηθήσει;
 Νυξ δ' ἥδ' ἢ διαφραΐσει στρατὸν, ἢ λαώσει.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τὲ μάλα μὲν κλύου, καὶ επίθοιο.

80 Ἐκ δὲ φυλακτῆρες (ὅν τεύχεσιν ἰσάμεν) αἶψα
 Ἀμφὶ τὲ Νεστωρίδην Θρασυμήδεα, πομπήναι λαῶν
 Ἡδ' Ἀμφ' Ἀσκάλαφον κ' Ἰάλμενον υἱὸς Ἀρηΐου
 Ἀμφὶ τὲ Μηριόνην, Ἀφάρῃα τε, Διίπυρον τε
 Ἡδ' Ἀμφὶ Κρείοντα υἱόν, Λυκομήδεα δῖον.

85 Ἐπὶ ἑσάν ἠγεμόνες φυλάκων, ἑκάτον δὲ ἑκάστη
 Κῆροι αἶψ' ἐσέχον, δολίχ'· εἴχεα χερσὶν ἐχόντες
 Καδδὲ μέσον τάφρον κ' τείχεσσι· ἴσῃ ἰσῆς
 Ἐνθαδὲ πῦρ κηάνο, τίθειτο δὲ δόρυ που ἑκάστω
 Ἀρεΐδης δὲ γέροντας αἰολέας ἠγάθ' Ἀχαιῶν ἄλλοι.

90 Ἐς κλισίην, παρὰ δὲ (ὅν) τίθει μενοεικέα δαΐτα
 Οἱ δ' ἐπ' οὐεΐαθ' ἐτοίμα προκείμενα χείρας ἱαλλόν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πῶσιν κ' ἐόητο, εἰς ἑσὸν ἔβησαν
 Τοῖς δ' ἄγων πᾶμπρωτοῖσι ὑφαίνων παρὰ χεῖρα μακρὰν
 Νέστωρ, ὃς κ' προσθεν ἀρίστη φαίνεται βελή.

95 "Ὅς (ὅν) εὐφρανεσθαι κηρήσασθαι κ' μετῆσαν
 " Bono & prudenti; quoniam hostes prope naves
 " Accendunt ignes multos? Quis in his latetur?
 " Nox autem hac vel disperdet exercitum, vel servabit.
 Sic dixit; illi vero eum libenter & audierunt & obsecuti sunt.

80 Ac custodes cum armis properant exierunt,
 Næpe Nestoridæque Thralymædes, pastor populorum,
 Et Ascalaphus & Ialmenus filii Martis,
 Merionesque, Aphareusque, Delpyrusque,
 Et Creontis filius Lycomedes nobilis.

85 Septem erant duces custodum, centeni vero cum singulis
 Juvènes ordine ibant, longas hastas manibus tenentes;
 Atque in medio fossæ & muri sedebant protecti.
 Ibi ignem accenderunt, apposueruntque cinerum, utisquisque
 Atreides autem proceres frequentes duxit Achivorum.

90 In tentorium, ibique apposuit gratum animo convivium;
 Hi autem ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
 At postquam potus & cibi desiderium eximissent,
 Iste senex omnium primus texere cepit consilium
 Nestor, cujus & antea optimum apparuerat consilium;

95 Quæ ipsi cordatus concionatus est & dixit:

Var. 77. Καίμεν. A. καίμεν. Quod perinde est. Vide ad 4, 51.

Ibid. — τίς ἂν ταῦδε γηθήσει; Vide supra ad 4, 330.

Var. 81. Ἀμφὶ τὲ Νεστωρίδην De hujus loquendi ratione, vide supra ad γ', 146.

Var. 85. "Ἐπ' ἑσάν — ἑκάτον δὲ ἑκάστη Bis septem Rutuli, paucos qui milite servant,

Delecti, et illos centeni quatuordecim

Purpurei crinis juvenes, aurorum caros

Var. 94. — ἴσῃ ἰσῆς — potior sententia visa est.

Var. 95. "Ὅς (ὅν) Ita recte edidit — ἠγάθ' Ἀχαιῶν, alioque personis, &c.

- Ἀτρεΐδῃ, κύνειζε, ἀναξ' ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι· ἕνεκα πολλῶν
 Λαῶν ἐσσι' ἀναξ', καὶ τοὶ Ζεὺς ἐγὼ βλάπτει
 Σκῆπτρόν τ' ἡδὲ θέρεισας, ἵνα ἔφισι βελεύησθαι.
 100 Τῷ σε χρὴ περὶ μὲν φάσθαι ἐπὶ, ἡδ' ἐπακῶσαι,
 Κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλαι, ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνάγῃ
 Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἔξεσται, ὅ, τῇ κεν ἄρχῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἔρῳ, ὡς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 Οὐ γὰρ τις νοσὶν ἀλλ' αμείνονα τῷδε νόσσει,
 105 Οἷον ἐγὼ νοσῶ, ἦ μιν πάλαί, ἡδ' ἐτι καὶ νῦν,
 Ἐξέτι γέ, ὅτε, διοφένες, Βρισηΐδα κέρην
 Χωομένε· Ἀχιλῆος ἐβῆς κλισίῃθεν ἀπ' ἑσπέρης.
 Οὔτι καὶ ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
 Πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σὺ μετ' ἀλήτορι θυμῷ
 110 Εἶξας, ἄνδρα φέρινον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτιοιαν.

“ Atrida, gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
 “ In te quidem finiam, à te autem incipiam; quoniam multorum
 “ Populorum es rex, & tibi Jupiter in manus dedit
 “ Sceptrumque, & iura; ut ipse consolus.

- 100 “ Ideo te oportet supra omnes & dicere sententiam, & audire,
 “ Perficere etiam & alterius consilium, quum aliquem animus iusserit
 “ Diocere in bonum: penses te autem epit quicquid oportuerit a viis huius fuerit.
 “ At ego dicam, ut mihi videtur esse optimum.
 “ Non enim quis sententiam alius meliorem hac excogitaverit.

- 105 “ Qualem ego sentio, & olim, & etiam nunc,
 “ Ex eo tempore, quando, generose, Briseida pugillam
 “ Irati Achillis abisti à tentorio auferens;
 “ Nequaquam secundum nostram quidem sententiam: valde enim tibi ego
 “ Multis diffuadebam: tu autem tuo magno animo
 110 “ Cedens, virum fortissimum, quem etiam immortales honorarunt,

Ver. 97. Ἐν σοὶ μὲν λήξω, [σε δ' ἄρξομαι.]
 A Te principium, Tibi desinet.

Virg. Ed. VIII. 11.
 Primis dicte mihi, summâ dicende Ca-
 menâ. Horat. Epist. I. 1. 1.

Ἀρχόμενοι δὲ Δίον καὶ λόγιαντες καλέουσιν.
 Hesiod.

Ver. 99. Σκῆπτρόν τ' ἡδὲ θέρεισας. Σκῆπ-
 τρον, διὰ τὸ κράτος· θέρεισας, διὰ τὸ διακρίνειν.
 ὅπως γὰρ εἰχον γυναικὶς νόμος. Schol. Virg. Aeneid.

Ver. 102. — σέο δ' ἔξεσται, ὅ, τί κεν ἄρ-
 χῃ. Τὸ τῶν λόγων κατέβηκεν, ὅτι ἐστὶν εἰς
 σέο γὰρ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ὅ, τί ἀν' ἑσπέρῃ τῇ θυ-
 μῷ. — ὁ νόμος τῆς παρακλήσεως ἀπὸ
 τοῦ θεοῦ. — ἡδ' ἐτι καὶ νῦν. καὶ ἄλ-
 λωτε, (Odys. X. 345.) — “ ἐν τῷ ἐξ-
 “ ται, ἵνα γὰρ ἐστὶν ὅ, τί. — Schol. Virg. Aeneid.

Ver. 104. Ὅς γὰρ τις πόν' ἀλλ' αμείνονα
 Vide supra ad 4, 249, 260; & ad 5, 372.
 Ceterum alii hinc legunt, νόον ἄλλον.

Ver. 106. — διοφένες. A. διοφένες. Ut
 referatur scilicet ad Ἀχιλλέον. Quod est hoc
 in loco minus verum.

Ver. 109. — σὺ δὲ σὺ μετ' ἀλήτορι θυμῷ
 Εἶξας. Δεξιῶς ὑπολάβει τὸ ὀνομασθαι τὴν αὐ-
 θάδειαν μετ' ἀποφροσύνην καλῶν, & τὸ προεπείδης,
 εἶξας, λέγων. Schol. Virg. Aeneid. 10. 11. 12.
 — ἐπὶ τῷ μάλλον ἢ ἄλλῳ χαίρει πρὸς
 ἐπαποφροσύνην πρὸς χαίρειν. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο
 ποιεῖ τὴν ἀποφροσύνην ὡς ἐπὶ τῷ χαίρειν ἢ
 ἡλίκα διαπραγματεύειν, ἢ μετ' εὐνοίας προσ-
 φέρεσθαι τοῖς ἀμαρτάνουσιν. Ὅθεν ὅτε ἀνεμύ-
 νος δει ἀπὸ τοῦ ἐξελίχθαι, ὅτε καλεῖται ἀπολο-
 γούμενος, ἀλλὰ καὶ προφασίς εὐσχημόνας ἀ-
 μωσγέντας σὺν κατεῖναι, καὶ τῆς χειρὸς αἰτίας
 ἀφιστάμενος, αὐτὸν ἐνδοξάσαι μετ' ἑαυτοῦ ὡς
 — πρὸς τὴν Ἀγαμέμνονα. ὁ Νέστωρ. — σὺ δὲ
 “ σὺ μετ' ἀλήτορι θυμῷ Εἶξας. — Ὅπως αὐτὸν
 γὰρ, οἶμαι, τὸ ἡδίστατος ἢ ἡσυχαιότατος, &c.
 Plutarch. de adul. & amicit. discrim.

Ver. 110. — ἀθάνατοι. Vide supra ad 4, 398.

A a 4

Ver

"Βατ' ἀνύρες τρίποδας, ἄλλα δὲ χρυσοῖο τάλαρα,
Αἰθνας δὲ λέβητας εὐκράτους, ἃ δ' ἔπαις
Πηγάς, ἀνθεράρας, ἃ δ' ἔπαις ποσσὶν ἀνέσθαι.

125 Οὐ μὲν ἄλ' ὅτις ἐστὶν ἄνθρωπος, ἢ πύσσει γυνήϊ;
Οὐδὲ περ' ἀκτῶν τριτάτω θύοισι;
"Ὅσσοι μοι φησὶν ἄνθρωποι μόνυ κ' ἐπ' αἶαντι
Δώσω δ' ἐπεὶ γυναικας ἀνέσθαι, ἐργ' εἰδυίας,
Λαοβίδας, ἃ δ' ἔπαις ἀνέσθαι εὐκράτους ἄνθρωποις.

130 Ἐξέδομαι, αἱ γὰρ ἀνέσθαι γυναικῶν.
Τῶν μὲν οἱ ἄνθρωποι μετὰ δ' ἔπαις ἄνθρωποις
Κέρη Βασιλῆος, ἃ δ' ἐπ' αἶαντι ἀνέσθαι.
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἢ δὲ μῆναι,

"Ἢ δόμῳ ἀνθρώπων πύσσει, ἀνδρῶν ἢ δὲ γυναικῶν.

135 Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα περὶ τοῦτο εἰρησάμενος, εἰ δὲ καὶ αὐτὸς

"Septem igni nunquam admotos tripodas, decemque auri talenta,
"Splendidosque lebetes viginti, duodecimque equos
"Validos, in cursu victores, qui praemia pedibus reportarunt,
125 "Non sane pauper esset vir, cui tot contingerint,
"Neque inops valde preciori auri,
"Quot mihi attulerant praemia solidi ungulis equi,
"Dabo item septem mulieres formae praestante, operum scientes,
"Lesbias; quas, quando Lesbum bene-habitatam cepit ipse,
130 "Delegi, quae pulchritudine vincebant genus mulierum,
"His quidem ei dabo, interque eas erit, quam tunc abstuli,
"Filiam Brisei; & meum iusjurandum addam,
"Nunquam ejus cubile alcepsisse, vel cum ea rem habuisse,
"Qua mos hominum est, virorum & mulierum
135 "Haec quidem statim omnia agierunt: A vero insuper

Κατ. 122. — ἀνύρες τρίποδας. — Αἰθνας δὲ λέβητας.]

Bina dabo argento perfecta, atque aspera signis.

Pocula: Et tripodas geminos; auri duo magna talenta.

Ἀνέσθαι, ὅτις ἀνέσθαι γυναικῶν. — Αἰθνας δὲ λέβητας. — Πηγάς, ἀνθεράρας, ἃ δ' ἔπαις ποσσὶν ἀνέσθαι. — Οὐ μὲν ἄλ' ὅτις ἐστὶν ἄνθρωπος, ἢ πύσσει γυνήϊ; — Οὐδὲ περ' ἀκτῶν τριτάτω θύοισι; — "Ὅσσοι μοι φησὶν ἄνθρωποι μόνυ κ' ἐπ' αἶαντι Δώσω δ' ἐπεὶ γυναικας ἀνέσθαι, ἐργ' εἰδυίας, Λαοβίδας, ἃ δ' ἔπαις ἀνέσθαι εὐκράτους ἄνθρωποις.

Κατ. 124. — Ἐξέδομαι, αἱ γὰρ ἀνέσθαι γυναικῶν. — Τῶν μὲν οἱ ἄνθρωποι μετὰ δ' ἔπαις ἄνθρωποις. — Κέρη Βασιλῆος, ἃ δ' ἐπ' αἶαντι ἀνέσθαι.

Κατ. 127. — μόνυ κ' ἐπ' αἶαντι. — Ἢ δόμῳ ἀνθρώπων πύσσει, ἀνδρῶν ἢ δὲ γυναικῶν.

— solido, angula carum. — Κατ. 135. — Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα περὶ τοῦτο εἰρησάμενος, εἰ δὲ καὶ αὐτὸς

Κατ. 123. — ἀμύμονας, ἐργ' εἰδυίας.]

Præterea, bis lex genitor lectissima matrum Corpora, captivoque dabit.

Κατ. 129. — ἄνθρωποις. — Ἐπ' αἶαντι. — Ἐξέδομαι, ὅτις ἀνέσθαι γυναικῶν.

Κατ. 131. — Τῶν μὲν οἱ ἄνθρωποι μετὰ δ' ἔπαις ἄνθρωποις. — Κέρη Βασιλῆος, ἃ δ' ἐπ' αἶαντι ἀνέσθαι.

Κατ. 133. — Ἢ δόμῳ ἀνθρώπων πύσσει, ἀνδρῶν ἢ δὲ γυναικῶν.

Κατ. 135. — Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα περὶ τοῦτο εἰρησάμενος, εἰ δὲ καὶ αὐτὸς

Κατ. 136. — Ἐξέδομαι, ὅτις ἀνέσθαι γυναικῶν. — Τῶν μὲν οἱ ἄνθρωποι μετὰ δ' ἔπαις ἄνθρωποις. — Κέρη Βασιλῆος, ἃ δ' ἐπ' αἶαντι ἀνέσθαι.

- Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώσω· ἀλατπάξαι,
 Νῆας αἷλις χερσὶν ἢ χαλκῷ νηυστάθω,
 Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δαδῶμεθ' αἰὲρ Ἀχαιοί.
 Τρωϊάδας δ' ἀναιέτας ἐνέκασιν αὐτὸς ἐκείθω,
 140 Αἰ' κ' μετ' Ἀρίων· Ἐλένην κάλλιπαι εὖδω.
 Εἰ δέ κεν Ἀργεὺς ἰκοίμεθ' Ἀχαιῶν, ἔσθω ἀρρενής,
 Γαμβρόν κεν μοι εἴη· τίσω δέ μιν ἴσον Ὀρέην,
 Ὅς μιν τηλόγγε' ἔτρεψαι, θαλῆν' ἐνὶ πολλῇ.
 Τρεῖς δ' ἐμοὶ τίσι θυγαῖρες ἐνὶ μεγάρῳ ἐπηΐδω,
 145 Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιδάμαντα
 Τῶν, ἧν κ' ἐθέληαν, φίλῃν ἀναέδων ἀνέσθω
 Πρὸς οἶκον Πηληϊάδεω Ἴδω δ' ἐπιμείλιχα δώσω
 Πολλὰ μάλ', ὅσσ' ἔγωγε τίς εἴη ἐπέδωκε θυγαῖρα·
 Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ νοτιόμενα πόλινδε θύρα,
 150 Καρδαμύλην, Ἐνὸπην τε, καὶ Ἴρην ποτιήσαν,
 Φηράς τε Ζαφείας, καὶ Ἀνθεῖαν βαθυάμιμον,

“ Urbem magnam Priami dii dederint evertere,

“ Naves abundè auro & ære *congesto* impleat,

“ Ingressus, quando dividemus prædam Achivi,

“ Trojans porro mulieres viginti ipse deligat,

140 “ Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ sint.

“ Quod si unquam Argos pervenerimus Achaicum, uber agri;

“ Τὴν γὰρ γενὴν mihi sit; honorabo autem ipsum æqualiter Orestii,

“ Qui mihi unicus nutritur, rerum copiâ in magnâ.

“ Tres autem mihi sunt filiae in domo bene-constructâ,

145 “ Chrysothemis, & Laodice, & Iphianassa:

“ Harum, quam velit, dilectam sine-sponsalibus ducat

“ Ad domum Pelei: ego vero dotalia-donâ dabo

“ Multa valde, quot adhuc nemo suæ dedit filiae;

“ Septem porro ei dabo bene-habitas urbès,

150 “ Cardamylen, Enòpηνque, & Hiran herbosam,

“ Pherasque inclytas, & Antheam præsuada habentem-prata,

Ver. 137. Νῆας αἷλις χερσὶν.] Plerique hic
 legunt, Νῆας αἷλις χερσὶν. Quod ferri potest.
 Verum cum infra, ver. 297, à plerisque
 scribatur Νῆας, & hic quoque, cum Barnes-
 io, Nῆας edidi. Eustathius utrobique legit,
 Νῆας. Quod recte erit.

Ver. 141. Ἐλένην.] Vide supra ad 3, 142.

Ver. 142. Ἰφιδάμαντα.]

Ver. 144. Τρεῖς δέ οἱ δώσω.]

Sunt mihi bis septem præstanti corporis
 nymphae.

Quarum quæ forma pulcherrima, Pele-
 opeiam.

Connubio, fudgam habili, propriamque
 dicabo.

Omnes ut tecum meritis pro talius annua
 Exiga, & pulchra faciat te prole paren-
 tem.

En. l. 75.

Ver. 147. — ἐπιμείλια δώσω.] *Al.* ἐπι-
 μέλια δώσω. Nempe μέλια ἐπιδώσω.

Ver. 149. Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω.] Ἀδελφον, εἴ-
 τε φερὴν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ ἢ ταύτας διδώσι τὰς
 πόλεις; ἢ ἑξῶθεν, ὅσπινε ἢ τὰ ἄλλα δώσω.
Schol. Vissorian. At verò mihi nequaquam
 hoc ἀδελφον videtur. Si enim φερὴν & has
 urbes annuerâisset, dixisset utique, non
 Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω, sed Ἑπτὰ δὲ οἱ δώσω
 non, Septem autem, vel Septem porro; sed
 Septem utique, ei dabo.

Ibid. — εὖ νοτιόμενα πόλινδε θύρα.

καὶ οἱ καὶ (Carpenter.)

Insuper id campum, quod rex habet ipse, &c.

Ver. 150. — Ἰρην ποτιήσαν.]

Ver.

- Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελώεσσαν.
 Πᾶσαι δ' ἐχρ' ἐς αἶλας νέεσθαι Πύλας ἡμαθούσας.
 Ἐν δ' ἄνδρες νάϊακ' πολυύρηνες, παλυβέται,
 155 Οἳ κε ἐδωκίνοισιν δέον ὥς τμήμασιν,
 Καὶ οἱ ὑπὸ Σκηπτοῦ λιπαρὰς τάλαισι θέρμας.
 Ταῦτα καὶ οἱ τέσσαραις μέγαλλ' ἔσαν, χόλοιο.
 Διμηθέτω, Ἀἰδης τοι κμελίχθω, καὶ ἀδάμασθω,
 Τένεκα καὶ τε βροχίοισι δέων ἐχθρὸς εἰσπάλῃν.
 160 Καί μοι ὑποδείτω, ὅσσον βασιλευτέρας εἶμι,
 Ἥδ' ὅσσον γυνὴν προτένευεσθω ἀνχομαι αἰαί.
 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἐπέηλ' Ἰερὸν ἐπ' ἰότα Νέστωρ
 Ἀτρεΐδῃ κούρῃ, ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνονα,
 Δῶρα μὲν ἐκ ἐτ' ὄνειαρά διδοῖς Ἀργεῖνι ἀνακτὶ.
 165 Ἀλλ' ἄγεθε κλητὰς ὀτρύνομεν, οἳ κε τ' ἀχέσονται.
 Ἐλθῶσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
 Εἰ δ' ἄγε, τὰς ἀν' ἐγὼν ἐπείψομαι, εἰ δὲ πυνθέσθων.
 Φοῖνίξ μὲν πρῶτιςα, Διὶ φίλῃ, ἡγησάσθω,

“ Pulchramque Æream, & Pedasum vitiferam.

“ Omnes autem prope mare sunt, ultimæ Pylum versus arenosam.

“ Virique eos incolunt pecudibus & bobus abundantes,

155 “ Qui ipsum denis, deum tanquam, honorabunt,

“ Et ejus sub sceptro opulenta solvent tributa, [vel, læta perficient jura.]

“ Hæc utique ei præstabo, si cessaverit ab ira.

“ Exorari se sinat, Pluto solus implacabilis & inexorabilis,

“ Quare & hominibus est deorum odiosissimus omnium.

160 “ Atque etiam mihi cedat, quatenus major imperio sum,

“ Et quatenus natu' major gloriæ esse.

Ἦναι autem respondit deinde Geranius eques Nestor.

“ Atrida gloriosissime, rex virorum Agamemnon,

“ Dona quidem neutiquam aspernanda das Achilli regi,

165 “ Sed agite, delectos excitemus, qui celestium

“ Eant ad tentorium Pelidæ Achillis.

“ Quin ege, hos ego legam; ii autem pareant.

“ Phoenix quidem primum, Jovi dilectus, et dux,

Ver. 152. Καλήν] Vide supra ad β', 43.

Ver. 153. — Ἐχρ' ἐς αἶλας νέεσθαι πύλας.]

Vel νέεσθαι, ἢ ἐν τῇ ναυί, ὅς ἐμφορεῖται τῇ

πύλῃ, vel νέεσθαι, Colucenti ἐκ τῇ ναυί, ὅς ἐμφορεῖται

τῇ πύλῃ, ὅς ἐμφορεῖται. Eustath. Ἀπολλόδοτος

ἢ πύλας, νέεσθαι. Schol. Ptolemaeus. Certè

ἡμῶν τῶν χρόνων nihil hæc inerat ambiguit.

Ἐπὶ τῇ interpretationis partibus hæc inerat

ambiguit, καὶ, 711. — νάϊα πύλας ἡμαθούσας.]

Ver. 155. — Διὶ δὲ] Quæ ratione, Διὸν,

hæc ultimam producat, utem Διὶ. Ver. 162.

ἢ ὀτρύνει, Ver. 163; vide supra ad α', 51.

Ver. 165. — Ἀἰδης τοι κμελίχθω.]

Non ἢ μέγας, ἀποδοῦναι εὖ καὶ αἰς,

Amice, places illacrymabilem

Plutona tauris. — Hor. Carm. II. 14.

Manetque admittit, regemque tre-

mentemum,

Nescique humanis precibus mansuetum

corda. Virg. Georg. IV. 469.

Ver. 166. — ἡμῶν] Vide supra ad α', 175.

Ver. 167. — Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.] Vide

supra ad α', 1.

Ver. 167. El & ἄγ.] Particulae, si, vis

hujusmodi est: Quod si meo consilio parabit,

age, &c. Vide supra ad γ', 176.

Idem. — ἐπείψομαι.] Aut contractum

hoc ex ἐπιψύχωσιν, aut, duali si sit, quæ ra-

tionem id fiat, vide infra ad ver. 182.

Ver. 188. οἷνιξ.] Vide supra ad β', 267.

Ver.

- Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς
 170 Κηρύκων δ' Ὀδῖος τε καὶ Εὐρυβάτης αἶψ' ἐπείσαν.
 Φέρε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημησαὶ τε κελαιόθε,
 Ὅφρα Διὶ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἶψ' ἐλεήσει.
 Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πασι ἐάδοτα μῦθον ἔειπεν.
 Αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν,
 175 Κῆρσι δὲ κητήρας ἐπεσεύατο πόλοιο.
 Νωρῆσαν δ' ἀρὰ παστίν, ἐπαρξάμενοι δεπαρῶσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πείσαντ', ἐπίον δ', ἅσπιν ἤθελε θυμός,
 Ὀρμύντ' εἰς κλισίης Ἀλαμέμονος Ἀτρεΐδου.
 Τῶισι δὲ πολλὰ ἐπέταλλε Γερηνίος Ἰπάρχα Νέστωρ.
 180 Δευδύλλων ἐς ἑκάστον, Ὀδυσσῆι δὲ καλίστῃ,
 Πύρραν, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Τῷ δὲ βάτην παρὰ Σῖνα πολυφλοίσβοιο Σαλασσῆς,

“Ac deinceps et Ajax magnus, & nobilis Ulysses:

170 “Praeconum autem Hodoique & Eurybates huius sequuntur.

Ferte autem ad manus lavandas aquam, & linguas favere iubete,

“Ut Jovi Saturnio supplicemus, si forte misceatur.

Et dixit: his autem omnibus gratam sententiam dixit.

Illico praecones quidem aquam in manus fuderunt,

175 Juvenes autem crateras coronaverunt vino:

Distribueruntque ipsae omnibus, aspicientes poculis.

Ac postquam libassent, bibissentque, quantum voluit eduxit:

Properabant ex tentorio Agamemnonis Atridae.

Illis autem multa mandata dedit Gereneus eques Nestor,

180 Oculos in unumquemque vertens, Ulysseni autem maxime,

Obsecrans eniti, ut flecterent eximium Pelidem.

Hi autem ierunt iuxta Sina multum serpente maris,

Ver. 170. Κηρύκων δ' Ὀδῖος τε καὶ Εὐρυβάτης αἶψ' ἐπείσαν. — Ἰνα δὴ λέγεται, ὅτι δὴμοσι ἐπὶ τῷ πό-
 λει. ΤΑΧΥΤΕΡΟΝ δ' ἔστιν ἀπὸ τῆς αἰ-
 μάτης. — Schol. Victorian.

Ver. 175. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] Vide supra ad
 4, 270, 471.

Ver. 177. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] Forte, [Ἰπάρχα]
 Quod est habitus.

Ver. 179. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] Vide supra ad 4, 273.

Ver. 180. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] — [Ἰπάρχα]
 Ἰπάρχα Νέστωρ, ὅτι ἐπὶ τῷ πόλει. — [Ἰπάρχα]
 Ἰπάρχα Νέστωρ, ὅτι ἐπὶ τῷ πόλει.

Ver. 182. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] — [Ἰπάρχα]
 ejus prudentiae & sapientiae maximum ha-
 buit testimonium.

Ver. 182. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] — [Ἰπάρχα]
 Nam.

Ver. 182. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] — [Ἰπάρχα]
 Nam.

Ver. 182. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] — [Ἰπάρχα]
 Nam.

Ver. 182. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] — [Ἰπάρχα]
 Nam.

Ver. 182. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] — [Ἰπάρχα]
 Nam.

Μηδὲ γὰρ ἐν Ἰπάρχῃ ἐπὶ τῷ πόλει. — Ἰπάρχα.

Ver. 175. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] — [Ἰπάρχα]
 Ver. 177. — [Ἰπάρχα Νέστωρ] — [Ἰπάρχα]

Sed absurda admodum est ista sententia: Ne-
 que ullo pacto adhiberi poterit Nomenis De-
 his, nisi quoniam sermo sit de Divibus: Ut sua

ostendimus supra ad 3, 566: & 4, 283: &
 4, 487: Iam ἄσπιν ἤθελε θυμός, — [Ἰπάρχα]

non utique est ἄσπιν ἤθελε, sed ἄσπιν ἤθελε, ut
 ibi ostendimus. Et quoniam recte dicatur,

(Odys. 9, 45.) ἄσπιν ἤθελε, — [Ἰπάρχα], (quod
 est videlicet ἄσπιν ἤθελε, & ἄσπιν ἤθελε.)

non tamen recte dici poterit (quod voluit
 Scholiastes) ἄσπιν ἤθελε, — [Ἰπάρχα].

Neque quoniam recte dicatur tam ἄσπιν ἤθελε, quam ἄσπιν
 ἤθελε, — [Ἰπάρχα] recte dicere licet, — [Ἰπάρχα]

vel ἄσπιν ἤθελε. Cuius rei rationem su-
 pra adduximus, ad 4, 566. Porro in istis

casu in monitum Lectorem velim, recte edi-
 tam & ἄσπιν ἤθελε istum, — [Ἰπάρχα]

esse, — quod in alii passim scriptum est,
 ἄσπιν ἤθελε. Nam ἄσπιν ἤθελε non

est, — [Ἰπάρχα].

- Ἀνέρας, ὃδ' ἑὸς κρηρὴν δὲ ἐλύσσα δέδμεν.
 240 Ἀράται δὲ τάχις· αὖ φανημένοι ἦν δῖαν.
 Στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβας,
 Αὐτὰς τ' ἐμπρήσειν μαλερῶ πυρές· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 Δηΐσειν παρὰ τῇσιν αὐτοζομένους ὑπὸ καπνῷ.
 Ταῦτ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μή τι ἄπειλ' αἶς
 245 Ἐκτελέσωσι θεοί· ἡμῖν δὲ δὴ ἀκτισμον εἴη.
 Φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ, ἐκάσθ' Ἀργεῖοι ἵπποβοτοιοι.
 Ἄλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε, καὶ οὔτε περ, υἱᾶς Ἀχαιῶν
 Τειρομένους εἶδ' εἶσθαι ὑπὸ Τρώων οὐρυμαῖδ'·
 Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἀχθῆσαι, εἴδ' ἐτι μῆχ'·
 250 Ῥεχθέντι κακῶ· ἐς' ἄκ' εὐρεῖν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 Φράζου, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἥμαρ.
 ὦ πέπον, ἦ μὲν βροτῶν γε πάτηρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
 Ἡμᾶν τῶ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπει
 Τέκνον ἐμόν, κάρη' ἔμην Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἡρῇ
 255 Δώσωσ', αἶψ' ἐβέλωσι· ζυὲ δὲ μετ' ἀλήτορα θυμὸν
 Ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων
 Ληγέμεναι δ' ἐρίδ' ἀποκομηνᾶν, ὅφρα ζε μάλλον
 Τίσωσ' Ἀργείων ἡμῶν νεοὶ ἢ δὲ γέροντες.

“Homines, neque deos: ingens enim ipsum rabies subit.”

240 “Precatur autem, ut citissime appareat aurora divina;

“Affirmat enim navium se abscissurum summa rostra;

“Ipfasque incensurum pernicioso igne; atque Achivos

“Interfecturum ad ipsas, attonitos in fumo.

“Hæc graviter timeo in mente; ne ei minas

245 “Perficiant dii; nobisque jam fatale sit

“Perire in Troja, longe ab Argo equis apto.

“Verum surge, si in animo tibi est, quamvis serò, filios Achivorum

“Afflictos defendere à Trojanorum impetu.

“Ipsi sanè tibi postea dolor erit, neque ullo modo

250 “Acceptæ jam cladis est remedium invenire: sed longe ante

“Confidera, ut Danaüs arceas funestum diem.

“O amice, profectò tibi pater præcipiebat Peleus

“Die illo, cum te ex Phthia Agamemnoni misit;

“Fili mi, fortitudinem quidem Minervæque & Juno

255 “Dabunt, si voluerint; tu verò ingentes animos

“Contine in pectoribus; humanitas enim melior:

“Desine autem à contentione noxia, ut te magis

“Hærent Argivorum & juvenes & senes.

“Hærent Argivorum & juvenes & senes.

Ver. 241.—τῶν ἀπαύειν ἄκρα κόρυμβας.]

Ἐκτελέσειν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ νηὶ ἐκτελέσειν

αὐτῶν Ἀχαιῶν τὰ μάλιστα, ἵνα, κατὰ πα-

λαιῶν εἰδῶν, ἀναθήσῃ αὐτὰ καὶ εἰς ἄλλους εἰς

τρεῖς αἶες.

Ver. 243.—ἀντοζομένους ὑπὸ καπ-

νῷ.] Ἀντοζομένους ὑπὸ καπνῷ. Suprà,

Vol. I,

3, 183; ἀντοζομένους ὑπὸ καπνῷ.

Ver. 249.—ὃδ' ἐτι μῆχ'—ἐστίν.] Ἀ-

μείχανόν ἐστι. Cæterum fuerunt qui hæc le-

gerent, ὃδ' ἐτι μῆχ'.

Ver. 255.—[ζυὲ δὲ μετ' ἀλήτορα] Vide

suprà ad 2, 51.

Ver. 258.—Τίσωσ'.] Ἀλ. Τίσωσ',

B b

Ver.

- “Ὡς ἐπέτελλ’ ὁ γέρον· ζῦ δὲ λήθεται· ἀλλ’ ἔτι καὶ νῦν
 260 Παυέ’, εἰ δὲ χόλον θυμαλγέα· ζοῖ δ’ Ἀγαμέμνων
 “Ἀξία δῶρα δίδωσι μελαλήξαντι χόλοιο.
 Εἰ δέ, ζῦ μὲν μευ ἄκυσον, ἐγὼ δὲ κέ τοι καβαλέξω,
 “Ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ’ Ἀγαμέμνων
 “Ἐπὶ ἀπύρως τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
 265 Αἰθωνας δὲ λέβητας ἑξικοσι, δώδεκα δ’ ἵππας
 Πηγὰς, ἀθλοφόρους, οἱ ἄεθλια ποσσὶν ἄροντο.
 Οὐ κεν ἀλλήϊος εἴη ἀνὴρ, ὃ τόσσα γένοιτο,
 Οὐδὲ κεν ἀκτῆμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
 “Ὅσσ’ Ἀγαμέμνων ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
 270 Δώσει δ’ ἐπτα γυναῖκας ἀμύμονας, ἐργ’ εἰδυίας,
 Λεσβίδας, αἷς, ὅτε Λέσβον εὐκλιμένην ἔλες αὐτὸς,
 “Ἐξέλθ’, αἱ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
 Τὰς μὲν τοι δώσει, μετὰ δ’ ἔσσειαι, ἣν τότε ἀπηύρα
 Κέρην Βρισηός, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὀμεῖται,

- “ Sic præcipiebat senex; tu verò oblivisceris. Atqui vel etiam nunc
 260 “ Cessa, mitteque iram tristem. Tibi verò Agamemnon
 “ Digna dona dat, si desieris ab ira.
 “ Quod si vis, tu quidem me audi, egoque tibi recensebo,
 “ Quot tibi in tentoriis promiserit dona Agamemnon;
 “ Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decemque auri talenta,
 265 “ Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos
 “ Validos, in cursu-victores, qui præmia pedibus reportârunt,
 “ Non fanè pauper esset vir, cui tot contigerint,
 “ Neque inops valde-pretiosi auri,
 “ Quot Agamemnonis equi præmia pedibus reportârunt.
 270 “ Dabit item septem mulieres forma-præstantes, operum scientes,
 “ Lesbias; quas, quando Lesbum bene habitatum cepisti ipse,
 “ Delegit, quæ tunc pulchritudine vincebant genus mulierum.
 “ Has quidem tibi dabit, interque eas erit, quam tunc abstulit
 “ Filiam Briseï: & insuper magnum iurjurandum addet,

Ver. 259. — [ζῦ δὲ λήθεται.] Πρώως καθ-
 ἡφαλή, ὡς ἀμελεῖν αὐτὴν φήσας, ἀλλ’ ἐπι-
 λελησθαι. Schol. Viëorian.

Ver. 260. Παυέ’] Editi habent παυέ. Quod
 aliis in locis Αἰνιον est. Barnesius edidit,
 παυέ’ ex MSS. duobus, in quibus scriptum
 erat, παυέο. Neque non verisimile est, scrip-
 sisse Homerum, παυέο’ quod utique pronun-
 tiabatur, παυέο.

Ver. 261. “Ἀξία δῶρα δίδωσι.] Καλῶς—
 Μετὰ τὸ, τὴς τῷ πατρὶος λόγους παντῶναι αὐ-
 τὴν, προσφέρει τὰ δῶρα· αἰσχροκερδὲς γὰρ ἦν
 ἀπ’ ἀρχῆς. Schol. Viëorian.

Ver. 262. Εἰ δέ, [ζῦ μὲν μευ ἄκυσον.] Hæc
 ita accipiendâ existimat Domina Dacier, ac si
 istud Εἰ δέ, incipientis esset id dicere, quod

versu demum trecentesimo profertur, Εἰ δέ τι
 Ἀτρείδης μὲν ἀπὸ χθόλο— quæ autem hic
 inferitur donorum enumeratio, δι’ ἀποσιωπι-
 σιως esset interposita: Εἰ δέ— (ζῦ μὲν μευ
 ἄκυσον,)— εἰ δέ τοι Ἀτρείδης, &c. Ve-
 rùm, præterquam quod hoc longius videatur
 petitum; liquet, istâ ratione, non utique (ζῦ
 μὲν μευ ἄκυσον sed ζῦ δ’ ἄρ’ ἐγὼ μευ ἄκυσον,
 dictum oportuisse, Istud autem Εἰ δέ, revera
 simile est atque Εἰ δ’ ἄγε, ζ’, 376; γ’, 18;
 ω’, 667; aliisque multis in locis; atque
 etiam hoc ipso suprâ in libro, ver. 167.

Ver. 264—299.] Vide suprâ ad ver. 122
 —157.

Ver. 274. —[καὶ ἐπὶ μέγαν.] Quæ ra-
 tionis hîc, ἐπὶ, ultimam producat; ita
 αὐτῇ

- 275 Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἥδ' ἐμιγῆναι,
 "Ἡ θέμις ἐστίν, ἀναξ, ἥτ' ἀνδρῶν, ἥτε γυναικῶν.
 Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεσθαι· εἰ δέ κεν αὐτε
 "Ἄσυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώσω" ἀλαπάξαι,
 Νῆας ἄλις χρυσεῦ κ' χαλκῷ νησάσθαι
- 280 Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δαΐεώμεθα ληϊδ' Ἀχαιοί.
 Τρωιάδας δὲ γυναῖκας εἰκόσιν αὐτὸς ἐλέσθαι,
 Αἶκε μετ' Ἀρτεΐην Ἐλένην κάλλιψαι ἔωσιν.
 Εἰ δέ κεν Ἄρδος ἰκοίμεθ' Ἀχαιῶν, ἔθαρ ἀρέρης,
 Γαμβρός κεν οἱ ἔοις· τίσει δέ γε ἴσον Ὀρέση,
- 285 "Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
 Τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θυγαῖρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπῆκλῳ,
 Χρυσόθεμις, κ' Λαοδίκη, κ' Ἰφιάνασσα·
 Τάων, ἣν κ' ἐβέλυσθα, φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
 Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὃ δ' αὐτ' ἐπιμεΐλια δώσει
- 290 Πολλὰ μάλ', ὅσσ' ἔπω τις εἴη ἐπέδωκε θυγαῖρί.
 Ἐπτά δέ τοι δώσει εὐναιόμενα πολυέθρα,
 Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, κ' Ἴρην ποιήσεσσαν,
 Φηράς τε Ζαθέας, ἥδ' Ἀνθειαν βαθύλειμον,
 Καλὴν τ' Αἰπείαν, κ' Πήδασον ἀμπελόεσσαν
- 295 Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἀλὸς νείαται Πύλῃ ἡμαθόεντος·
 Ἐν δ' ἄνδρες ναίεσι, πολυρῥήνες, πολυβῆται,

- 375 " Nunquam ejus cubile ascendisse, vel cum eâ rem habuisse,
 " Qua mos est, rex, & virorum & mulierum.
 " Hæc quidem statim omnia aderunt: si verò porro
 " Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
 " Naves abunde auro & ære congesto impleas
- 280 " Ingressus, quando dividemus prædam Achivi.
 " Trojanas porro mulieres viginti ipse deligas,
 " Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ fuerint.
 " Quod si unquam Argos pervenerimus Achaicum, uber agri,
 " Tum verò gener ei sis: honorabit autem te æqualiter Orestis,
- 285 " Qui ei unicus nutritur rerum-copia in magna.
 " Tres autem ei sunt filiæ in domo bene-construclâ,
 " Chrysothemis, & Laodice, & Iphianassa:
 " Harum, quam velis, dilectam sine-sponsalibus ducas
 " Ad domum Pelei: ille autem dotalia-dona dabit
- 290 " Multa valde, quot antehac nemo suæ dedit filiæ.
 " Septem porro tibi dabit bene-habitas urbes,
 " Cardamylen, Enopenque, & Hiran herbosam,
 " Pherasque inclytas, & Antheam profunda-habentem-prata,
 " Pulchramque Æream, & Pedasum vitiferam:
- 295 " Omnes autem prope mare sunt, extimæ ad Pylum arenosam:
 " Viri autem sæ incolunt pecudibus & bobus abundantes,

πέρ, περ. 284; & ἴσ, περ. 285; & ἴη, περ. 302; & μάλα, περ. 303; vide suprâ ad α,
 286; & πρὸς, περ. 289; & δού, περ. 297, 51.

- Οἳ κέ ζε δωτίνησι, θεὸν ὥς, τιμήσουσι,
 Καί τοι ὑπὸ ζήπρῳ λιπαρὰς τελέσει δέμισας
 Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μελαλλήξανι χόλοιο.
- 300 Εἰ δέ τοι Ἀλρείδης μὲν ἀπήχθεο κηρόθι μάλλον,
 Αὐτὸς, κ' τὲ δῶρα· ζυῖ δ' ἄλλες περ παναχαῖες
 Τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἳ ζε, θεὸν ὥς,
 Τίσας· ἧ γάρ κέ ζφι μάλα μέγα κῦδ' ἄροιο.
 Νῦν γάρ χ' Ἐκτορ' ἔλοισ, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι ζχεδὸν ἔλθῃ,
- 305 Λύσσαν ἔχων ὅλοήν· ἐπεὶ ἔτινα φησὶν ὁμοῖον
 Οἳ ἔμεναι Δαναῶν, ἕς ἐνθάδ' ἡνὲς ἐνεικαν.
- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
- 310 Ἦ περ δὴ φρονέω τε, κ' ὥς τελεσμένον ἔσαι,
 Ὡς μὴ μοι τρύζῃε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλ'.
- Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖν', ὁμῶς αἶδαο πύλῃσιν,
 Ὃς χ' ἕτερον μὲν κεῦθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἔρώ, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·

- “ Qui te donis, Deum tanquam, honorabunt,
 “ Et tibi sub sceptro opulenta solvent tributa;
 “ Hæc utique tibi præstabit, si desieris ab ira.
- 300 “ Quod si tibi Attrides quidem inivisus est ex-animo magis,
 “ Ipse, & ejus dona; at tu alios tamen universos-Achivos
 “ Afflictos miserere in castris, qui te, deum velut,
 “ Honorabunt: certè enim apud ipsos valde magnam gloriam tuleris.
 “ Nunc enim Hectorem interfeceris, quum utique valde tibi prope venerit,
- 305 “ Rabiem habens perniciosam: quippe neminem putat similem
 “ Sibi esse Danaorum, quos huc naves vexerunt.
 Hunc autem respondens allocutus est pedibus veloc Achilles;
 “ Nobilissime Laertiade, solertia pollens Ulysses,
 “ Oportet sanè sententiam meam aperte dicere,
 310 “ Quemadmodum sentioque, & quemadmodum perfectum erit,
 “ Ut ne mihi obstrepatis assidentes aliunde alius.
 “ Inimicus enim mihi ille æquè ac inferni portæ,
 “ Qui aliud quidem occultat in animo, aliud verò dicit.
 “ Sed ego dicam, ut mihi videtur esse optimum:

Ver. 304. Νῦν γάρ χ' Ἐκτορ' ἔλοισ.] Καλῶς
 εἶπε καὶ ἐνθάδε τὸ, “ νῦν ” ὡς πρῶτον αὐτῷ
 πατήρῃος ἐν τῷ ταίχῃ. Ὡς μὴ καὶ ἀπολεσθ
 τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ μεγάλα δύναται ἐπιδείξασθαι
 κατὰ τῶν πολεμίων.

Ver. 307.—πόδας ὠκὺς] Vide suprâ ad 4, 48.

Ver. 308.—213. Ἐν τῷ τοῖς δημοῖ τοῖς ἐπιστο
 τὸν πρῶτον ἐκατέρω τῷ ἀνδρὶ· ὡς δὲ μὲν Ἀχιλ
 λεύς εἰς ἀληθείας τὴν ἀπλῆ· ὁ δὲ Ὀδυσσεύς,
 πολεμικὸς τὴν ψυχῆς. Plato in Hippia.

Ver. 310. Ἦ περ δὴ φρονέω τε.] Ὡς περ
 δὴ φρονέω τε. Plato, ubi suprâ. Al. ἦ περ
 δὴ φρονέω τε, apud Eusebium.

Ibid.—καὶ ὡς τελεσμένον ἔσαι.] Καὶ ὡς
 τελεσθαι οἶον. Plato, ubi suprâ.

Ver. 312. Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖν'.]
 Ἐγὼ δ' ἐν ἀνδρὶ εὐσεβείᾳ τῷ τραφαί,
 Χείρην, ἡμαθὸν τὰς τρέπας ἀπλῶς ἔχων.
 Achil. apud Eurip. Iphigen. in Aul. 926.

Ver. 314. Ὃς χ' ἕτερον μὲν κεῦθει ἐν φρεσὶν,
 ἄλλο δὲ βάζει.] Ὃς γ' ἕτερον μὲν κεῦθει ἐν
 φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἶπη. Plato, ubi suprâ.

Ver. 314.—ὡς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.]
 ὡς καὶ τελεσμένον ἔσαι. Plato ibid.

- 315 Οὔτε μέ γ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν αἶω,
Οὔτ' ἄλλος Δαναὺς, ἐπεὶ ἐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
Μάρνασθαι δῆλοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμές αἰεὶ.
Ἴση μοῖρα μένονί, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι.
Ἐν δὲ ἱὴ τιμῇ ἡμὲν κακός, ἥδ' ἐ καὶ ἐσθλός.
- 320 Κάτθαν' ὁμῶς ὅ, τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὰ ἐοργῶς.
Οὔδ' ἐτί μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμεν' πολεμίζειν.
Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
Μάσακ', ἐπεὶ κε λάβῃσιν, κακῶς δ' ἄρα θὶ πέλει αὐτῇ.
- 325 Ὡς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν αὔπνους νύκτας ἴαυον,
Ἡμᾶτα δ' αἱματόεντα διέπρησσαν πολεμίζων,
Ἀνδράσι μαρνάμεν', ὁάρων ἐνεκα φειδράων.
Δώδεκα δὲ ζῶν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,

- 315 " Neque mihi Atridem Agamemnona persuasurum puto,
" Nec alios Danaos; quippe ei haud unquam gratia fuit tributa,
" Qui pugnaverit hostibus cum viris assidue semper.
" Utique æqua pars datur cessanti, ac si acriter quis pugnet:
" Inque eodem honore tum ignavus, tum fortis.
- 320 " Occumbit æque & iners vir, & qui multum laboravit.
" Nec quidquam mihi præ aliis ex re fuit, quod pertulerim mala animo;
" Semper meam animam objectans periculis pugnae.
" Sicut autem avis implumibus pullis affert
" Escam, postquam ceperit; malè autem ei est ipsi:
325 " Sic & ego multas quidem infomnes noctes duxi,
" Dies autem cruentos exegi pugnans,
" Cum viris prælians, uxorum gratia [*Atriderum*] iftorum.
" Duodecim utique classe urbes vastavi hominum,

Ver. 315. Οὔτε μέ γ'] Neque mihi equidem, &c.

Ver. 318. — πολεμίζοι.] *Al.* πολεμίζει.

Ver. 319. Ἐν δὲ ἱὴ τιμῇ.] Ita edidit *Barpius* ex *MSS.* & *Edit.* *Vett.* Rectè, ut mihi quidem videtur; nam ἱὴ primam corripit. *Al.* Ἐν δ' ἱὴ τιμῇ.

Ver. 322. Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν]
in certamina rursus

Succedunt, animasque in aperta pericula mittunt. *Æn.* IX. 662.

Ver. 324. — κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ.]
κακῶς δὲ τί οἱ πέλει αὐτῇ. Apud *Plutarch.* de *Apoie prois.* Atque ita quoque *Schol. Viſtorian.*

Ver. 327. — μαρνάμεν', ὁάρων ἐνεκα φειδράων.] Vide supra ad 4, 51. Cæterum male hic *Verſio Wiſſiana*, cæteroque pleruntque elegantissima; " *uxorum gratiā VE-STRARUM.* " Sententia enim ea est, quam exhibent *Schol. Viſtorian.* Οὐ δ' ἐμὴν ἔδονην, " Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἐνεκα ἦλυθον." ἀλλὰ διὰ τὸ γύναιον Ἀγαμέμνον' τῦτο γὰρ βολοῖ, " Ὀάρων ἐνεκα φειδράων." Quæ de

re & *Eustathius*: Ἐντεῦθεν δ' *Σοφοκλῆς* μεθευθεῖς, ποιῇ τὸν Τεῦκερον λέγοντα τῷ Ἀγαμέμνονι, ὅτι ὁ Αἰας διὰ τὴν αὐτῇ γυναῖκα ἐν Τροίᾳ ἐμάχιστο ταῦτόν τι ληιστάμενος τὸ, διὰ τὴν αὐτῇ, καὶ τὸ, διὰ τὴν τῷ Μενελάῳ τῷ ἀδελφῷ. Addunt autem *Schol. Viſtorian.* & aliam interpretationem: ἡ, τολμηρῶς πολεμῶν πρὸς ἄνδρας, ὑπὲρ παίδων ῥιψοκινδύνως ἀγωνιζόμενος. Quæ languidior multo est sententia.

Ver. 328. Δώδεκα δὲ ζῶν νηυσὶ πόλεις.] Meritò hic reprehendit *Porpius Eustathium*, qui ambiguitatem hinc exquisivit, quæ nulla est; ἡ, πόλεις ἀλάπαξα ζῶν δώδεκα ναυσὶν, ἡ δώδεκα πόλεις ζῶν ναυσί. Quasi scilicet δώδεκα & ἔνδεκα non essent hoc in loco tam perspicuè inter se opposita, ut nihil possit supra. De *Achillis* autem, quam quis hic nimiam fortè arguerit, Laudatione Sui, rectè *Plutarchus*: Ἀδικοῦμεν τῷ πολυτικῷ δέδωκα; τὸ λέγειν τι περὶ αὐτῷ πρὸς τὰς ἀγνωμονίας; ὅσπερ ὁ Ἀχιλλεὺς ἄλλως μὲν ὑπέσθη τῷ Δαίῳ τῆς δέξας, καὶ μέτριος ἦν λέγων, " αἰεὶ σοθὶ " Ζεὺς Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.

- Πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
 330 Τῶν ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ κ' ἐσθλὰ
 Ἐξελόμεν, κ' πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
 Ἀτρεΐδῃ· ὃ δ' ὅπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
 Δεξάμεν^Θ, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκει.
 Ἄλλα δ' αἰρήσεσσι δίδε γέρα, κ' βασιλεῦσι·
 335 Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μένε Ἀχαιῶν.
 Εἴλετ' ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων
 Τερπέσθω. Τί δέ δει πολεμιζέμεναι Τρώεσσι
 Ἀρτεΐας; τί δέ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
 Ἀτρεΐδης; ἢ ἔχ' Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο;
 340 Ἡ μῆνοι φιλέουσ' ἀλόχας μερόπων ἀνθρώπων
 Ἀτρεΐδαι; ἐπεὶ ὅσις ἀνὴρ ἀγαθὸς κ' ἐχέφρων,
 Τὴν αὐτῷ φιλεῖ κ' κηδεῖται ὥς κ' ἐγὼ τὴν
 Ἐκ θυμῷ φίλεον, θυρικλῆτῆν περ ἔϋσαν.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἴλετο, καί μ' ἀπάτησε,
 345 Μὴ μευ πειράτω εὖ εἰδότη^Θ· ὕδ' με πείσει
 Ἄλλ', Ὀδυσσεῦ, σὺν τοί τε κ' ἄλλοισιν βασιλεῦσι

- “ Pedester verò undecim aio per Troicum-agrum glebosum :
 330 “ His ex omnibus, supellectilem multam & pretiosam
 “ Abstuli, & omnia ferens Agamemnoni dabam
 “ Attridæ : is verò remanens apud naves veloces,
 “ Accipiens, pauca dividebat, pleraque autem retinebat.
 “ Alia verò optimatibus dabat munera, & regibus :
 335 “ Ac istis quidem ea firma manent ; à me verò solu Achivorum
 “ Abstulit : habetque uxorem meam animo-gratam ; cui condormiens
 “ Oblectetur. Quid autem oportet bellare cum Trojanis
 “ Argivos? Quid verò exercitum adduxit huc congregatum
 “ Attrides? an non Helenæ causa pulchræ-comis?
 340 “ An soli diligunt uxores suas articulatâ-voce loquentium hominum
 “ Attridæ? Utique quisquis vir bonus & prudens,
 “ Suam ipsius amat & curat: ut & ego hanc
 “ Ex animo amabam, captivam licet existentem.
 “ Nunc autem, postquam è manibus præmium eripuit & me fraudavit,
 345 “ Ne me tentet probe-gnarum, neque enim mihi persuadebit,
 “ Verùm, ô Ulysses, tecum & aliis regibus

“ πᾶσαι.” ἱερὶσθεὶς δὲ παρ’ ἄξιον ἢ προπη-
 λακισθεὶς, ἐφίσει τὴν μετ’ αὐτῶν τῇ ὀργῇ.
 “ Δώδεκα γὰρ σὺν νηυσὶ πᾶσις ἀλάπαξ’ ἀν-
 “ ἑ θρώπων.” ἢ, “ Οὐ γὰρ ἐμῆς κέρυθος λεύσ-
 “ σαι μετώπων Ἑλγῶθι λαμπομένης.” *De*
Laude Sui. Porro, notanda hîc vis voca-
 buli, δὴ· Δώδεκα δὲ, *Duodecim* utique, vel,
Duodecim scilicet. Videtur *Plutarchus* legisse,
 Δώδεκα γὰρ. Quod eodem reddit.

Ver. 330. — πασέων.] Pronuntiabatur,
 πασῶν. Nam prima necessarîo producitur.

Ver. 336. — παριαύων.] Non *συνιαύων*,
 sed *παριαύων*, διὰ τὸ βίαιον. Ut *Odyss.* χ’,

37. Διμυῖσιν δὲ γυναῖξι παραυτίζεσθε βιαίως.
Schol. Victorian.

Ver. 340. Ἡ μῆνοι φιλέουσ’ — Ἀτρεΐδαι;]
 — ferro sceleratam excindere gentem
 Conjuge præreptâ : Nec solos tangit A-
 tridas

Iste dolor, solisque licet capere arma My-
 cenis. *Æn.* IX. 137.

Ver. 341. — ἐπεὶ δεῖς ἀνὴρ ἀγαθός.]
 Ità edidit *Barnesius* ex MSS. *Al.* ἐπεὶ δεῖς
 ἀγαθός.

Ver. 346. — σὺν τοί τε κ’ ἄλλοισιν βα-
 σιλεῦσι.] Τῷ βασιλεῦσι εἰσὶν ὅτι, (ἀ, 175.) ὡς
 πᾶσι

Φραζέσθω, νήεσσιν ἀλεξέμεναι δῆϊόν πῦρ.

Ἡ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
Καὶ δὴ τεῖχ' ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ

350 Εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ Κόλοπας κατέπηξεν·
Ἄλλ' ἔδ' ὥς δύναται ζένει· Ἐκτορ' ἀνδροφόνιοιο

Ἰσχειν ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
Οὐκ ἐβέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχε' ὀρύμεν' Ἐκτορ,
Ἄλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·

355 Ἐνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δὲ μευ ἔκφυγεν ἑρμήν.

Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ ἐθέλω πολεμίζεν Ἐκτορι δίω,
Αὔριον ἱρὰ Διὶ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,

Νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἄλαδε προερεύσω,

Ὅψαι, ἣν ἐθέλησθα, καὶ αἶκεν τοὶ τὰ μεμήλη,

360 Ἡρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεῦσας

Νῆας ἐμας, ἐν δ' ἀνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας·

Εἰ δὲ κεν εὐπλοίην δώῃ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,

“ Cogitet, quomodo à navibus propellat hostilem ignem.

“ Sanè quidem jam permulta fecit sine me,

“ Ac scilicet murum ædificavit, & duxit fossam prope ipsum

350 “ Latam, magnam; inque ea vallos defixit:

“ Sed ne sic quidem potest vim Hectoris homicidæ

“ Sustinere. Dum autem ego inter Achivos pugnabam,

“ Non voluit pugnam procul à mœnibus cedere Hector,

“ Sed quantum ad Scæasque portas & sagum progrediebatur:

355 “ Ibi olim me solum semel mansit, vix autem meum effugit impetum.

“ Nunc verò, quoniam nolo pugnare cum Hectore nobili;

“ Cras, sacris Jovi factis & omnibus diis,

“ Oneratas bene naves postquam in mare deduxero,

“ Videbis, si volueris, & si tibi hæc curæ fuerint,

360 “ Bene mane Hellepontum super piscosum navigantes

“ Naves meas, inque ipsi viros remigandi cupidos:

“ Si autem prosperam-navigationem dederit inclutus Neptunus,

πάρεισι μοι καὶ ἄλλοι, οἳ καὶ με τιμήσουσι· λί-
γει γὰρ Ἀχιλλεὺς βαρίως μάλα πρὸς ἐμεῖο·
Ἄλλ' Ὀδυσσεύ, ὅν σοι τί καὶ ἄλλοισιν βασι-
λεύσει, φραζέσθω, &c. *Euphath.*

Ver. 349. Καὶ δὴ τεῖχ' ἔδειμα, καὶ ἤλασε
τάφρον.]

— hæc medii fiducia valli,
Fossarumque moræ, leti discrimina parva.

Æn. IX. 143.

Ibid. — καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ.] *Al.*
καὶ ἤλασεν ἑλθοὶ τάφρον.

Ver. 350. — ἐν δὲ Κόλοπας.] *Al.* περὶ
δὲ Κόλοπας.

Ver. 352. — ὄφρα δ' ἐγὼ —, οὐκ ἐθέ-
λωσκε — Ἐκτορ.] Vide suprâ ad *ver.* 328.
Item ἑ, 788.

Ver. 353. — ὀρύμεν' Ἐκτορ.] Vide su-
prâ ad γ', 260.

Ver. 356. — ἐκ ἐθέλω.] Τινὲς ἱερωνικῶς,
“ ἢ δύναμαι.” διὰ τὸν Ἀλαμέμονα. *Schol.*
Victorian.

Ver. 357. — Διὶ.] Quâ ratione,
Διὶ, hîc ultimam producat; vide suprâ ad
δ', 51.

Ibid. — ῥέξας.] Vide suprâ ad δ', 444.

Ver. 359. Ὅψαι — Ἡρι — πλεῦσας
Νῆας ἐμας.] Ὅρα ὥς, πρὸς μὲν Ὀδυσσεύ,
Ἀπείναι φησὶ πρὸς Φοῖνικα δὲ, Μίνειν, μὴ
μῆνιοι πολέμησιν πρὸς Ἀτάνη δὲ, Πολεμή-
σιν, ἀλλ' ὅταν ἀνάγκη. Καλῶς Τὸτο δὲ εἶπε
μῶδες ἀνδρὲς, καὶ πρὸς τὸ μὴ παλαφραγεῖν,
ἀγωνιζομένῳ. *Schol. Victorian.* ad *ver.* 309.
suprà. Vide & *infra*, ad *ver.* 646.

Ver. 361. — μεμαῶτας.] Vide suprâ ad
β', 318.

"Ηματί κεν τριτάτῳ Φθὴν ἐρίβωλον ἰκοίμεν.

"Εσι δέ μοι μάλα πολλὰ, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρῳν

365 "Αλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν,

"Ὡδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολίον τε Σίδηρον

"Αἶσσομαι, ἄσσο' ἔλαχόν γε. Γέρας δέ μοι, ὅσπερ ἔδωκεν,

Αὐτὸς ἐφυσβρίζων ἔλεθ' οὐ κρείων Ἀγαμέμνων

"Ατρείδης τῷ πάντ' ἀγορευέμεν, ὥς ἐπιτέλλω,

370 Ἀμφαδὸν ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωμαι Ἀχαιοί,

Εἰ τινὰ περ Δαναῶν ἐτι ἔλπεσαι ἔξαπατήσῃν,

Αἰὲν ἀναιδεΐην ἐπιειμένῳ· ἐδ' ἂν ἔμοιγε

Τέλαινῃ, κύνεός περ ἐὼν, εἰς ὥπα ἰδέσθαι

Οὐδὲ τί οἱ βελαὺς ζυμφράσσομαι, ἐδὲ μὲν ἔργον.

375 Ἐκ γὰρ δὴ μ' ἀπάτησε, καὶ ἤλυσεν· ἐδ' ἂν ἐτ' αὐτὶς

Ἐξαπαδοίτ' ἐπέεσσιν· ἄλλος δέ οἱ ἀλλὰ ἔκηλῳ

"Die sanè tertio Phthiam glebosam pervenero.

"Sunt autem mihi permulta, quæ reliqui, huc malo-fato-veniens :

365 "Aliud verò hinc aurum & æs rubrum,

"Et fœminas eleganter cinctas, splendidumque ferrum

"Abducam, quæ quidem fortitus sum. Præmium autem mihi, qui dedisti,

"Ipse per-injuriam abstulit rex Agamemnon

"Atrides : ei omnia referto, ut mando,

370 "Palam : ut & alii indignentur Achivi,

"Si quem Danaorum adhuc sperat se-fraudaturum,

"Semper impudentia indutus ; neque sanè mihi

"Aufit, prot-rve-andax licet sit, faciem intueri :

"Neque omnino cum eo consilia communicabo, neque factum ullum.

375 "Nam jam me decepit & offendit, neque adhuc rursus

"Fallet verbis : satis autem ei sit : verum quietus

Ver. 363. "Ηματί κεν τριτάτῳ Φθὴν ἐρίβωλον ἰκοίμεν.] "Ὅναρ δόξας [Σωκράτης] τινὰ αὐτῷ λέγειν, "Ηματί κεν τριτάτῳ Φθὴν ἐρίβωλον ἰκοίσο' ὡς αἰσχροὺς ἴδῃ, εἰς τρίτην ἀποθανῆμαί. Diog. Laërt. in vitâ Socratis. "Ἡ τὸ πολλοῖον ἀφίκα ἐκ Δήλου, ἣ δὲ ἀφικόμενος τεθνήσκει, ἣ δ' ἂν ἔλθοι τὸ πολλοῖον. — Οὐ τοίνυν τῆς ἐπιείσεως ἡμέρας οἶμαι αὐτὸ ἦξειν, ἀλλὰ τῆς ἐτέρας· ταυμαστρομαι δ' ἐκ τινος· ἐνυπνίου δ' ὥραμα ὀλίγον ὑπὸ τῆς ταύτης τῆς νυκτός. — Ἐδὲ τίς μοι γυνὴ προσελθῶσα, καλὴ καὶ εἰσέδῃς, λευκὰ ἱμάτια ἔχουσα, καλέσας με καὶ εἰπεῖν ὅτι Ζωφράσις. "Ηματί κεν τριτάτῳ Φθὴν ἐρίβωλον ἰκοίσο'. Plato in Critone. Est apud Platonem Socrates, quum esset in custodiâ publicâ, dicens Critoni suo familiari, sibi post tertium diem esse moriendum ; vidisse enim se in somnis pulchritudine eximia fœminam, quæ se nomine appellans, dicerit Homericum quandam ejusmodi versum,

Tertia de Phthiae tempestas læta locabit.

Cic. de Divinat. lib. I. §. 25.

Ver. 364. "Εσι δέ μοι μάλα πολλὰ.] Ne adeò Agamemnonis scilicet dona, mihi opus

sint. Vide autem & infrâ, ad ver. 400.

Ver. 367. — ἄσσο' ἔλαχόν γε.] Al. ὄσσο', & ἔλαχόν τε, & ὄσσο λείλοχα.

Ibid. — ὅσπερ ἔδωκεν, Αὐτὸς — ἔλεθ'.] Al. ὅσπερ ἔδωκεν, Αὐτὶς — ἔλεθ'. Quod autem Achilles hic perpetuò eodem recitat, repetatque id quod jam antè sæpius dixerat, ver. 335, 344 ; personæ optimè convenit, & τὸ ἐργίλον ἦθ'· apprimè condecet.

Ver. 374. — [Ζυμφράσσομαι.] Rectè : Nam φράσσομαι primam corripit. Vide infrâ ad 4, 140.

Ver. 375. Ἐκ γὰρ δὴ μ' ἀπάτησε, καὶ ἤλυσεν — ἐν καρὸς αἴσῃ.] Veteres distinguebant : δὴ μ' ἀπάτησε· καὶ ἤλυσεν teste Eusebio. τὸ ἐνέσθεν δὲ ἐργίλον ἦθ'· ὡς καὶ οἱ παλαιὸι ἑταιροὶ, διαφράσαντες ὁ ποιητῆς, ἐγκύβητος Ἰχνητὸν τὸν λόγον τῷ Ἀχιλλεῖ, πομπικαῖα ὡραίων τὴν ἀνιλοῖαν· ὅπερ ἦθ'· τοῖς τραχυσταῖς. "Εν γὰρ τίς σαφὲς φασὶ εἶχαι ἀπὸ τῆς " ἐδὲ μὲν ἔργον, ἵπποις ἐντὸς εἰς τοὺς αὐτοὺς. Similiter Schol. Virg. Aeneid. "Εμπαλκότεροι γίνονται οἱ λόγοι, θάπτεται δὲ ποντομύχοι· ἐν γὰρ τίτληται εἶχαι, ὡς αὐτοὶ εἰσιν αὐτοῖς ἐντὸς εἰς τοὺς αὐτοὺς.

Ver.

Ἐρρέτω· ἐκ γάρ οἱ φρένας εἴλετο μητιέλα Ζεὺς.

Ἐχθρά δέ μοι τῷ δῶρα· τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Οὐδ' εἰ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,

380 Ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστὶ, καὶ εἰ ποθεν ἄλλα γένοιτο·

Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν προήνισσεται, εἰδ' ὅσα Θήβας

Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήμασι κεῖται,

Αἱ δ' ἐκατόμυυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' αὖν ἐκάστην

Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι (ὅν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·

385 Οὐδ' εἰ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,

Οὐδέ κεν αἷς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσειε Ἀγαμέμνων,

“Pereat: nam ei mentem ademit providus Jupiter.

“Invisā autem mihi ejus dona, ætimoque eum nihili.

“Neque si mihi deciesque & vices tot daret,

380 “Quot & ei nunc sunt, & si alicunde alia accederent:

“Nec quot Orchomenon adveniunt, nec quot Thebas

“Ægyptias, ubi plurimæ in domibus opes reconditæ-jacent;

“Quæ & centum habent portas, duceni autem per unamquamque

“Viri egrediuntur cum equis & curribus:

385 “Neque si mihi tot daret, quot sunt arenæque pulvisque,

“Ne sic quidem jam animum meum flexerit Agamemnon,

Ver. 377. — ἐκ γὰρ αἰ.] Quā ratione, γὰρ, hic producat, etiam extra cæsuras; vide suprà ad 4, 51. *Al.* ἐκ γὰρ αἰ.

Ibid. — μητιέλα.] Vide suprà ad 4, 175.

Ver. 378. — τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.] Vocabulum καρὸς, cum alibi non occurrat, quam vim hoc in loco habeat, haud satis liquet. Alii ἱσκαρὸς legunt, & ἱσκαρᾶν interpretantur; quia scilicet Athenienses τὸν ἱσκαρᾶν non comederent: Sed & longè petitum hoc, & admodum invenustè dictum, & res ipsa (crediderim) haud *Homera* nota. Alii καρὸς, five ἱσκαρὸς, exponunt φθορᾶν; τὴν περὶ τὴν κεφαλὴν. Sed auctoribus haud satis idoneis. Alii accipiunt, ἐν καρὸς αἴσῃ, ἐν μισθοφόρῳ τάξει; quia scilicet Κᾶρες μισθοφόροι, & ἄτιμοι. Sed neque demonstrati sunt *Cares*, Homeri temporibus, μισθοφορήσαντες: neque, si id factum fuisset, potuisset vox καρὸς secundam non producere:

Νάκης αὖ Καρῶν ἠγήσατο βαρβαροφάνων.

β', 867.

Πρὸς μὲν ἄλλος Κᾶρες καὶ Παῖονες ἀκυρότοχοι.

κ', 428.

Δράσας τὰδ' ἐν τῷ Κᾶρι κινδυνεύουσιν.

Eurip. *Cyclop.* 650.

Quod autem apud *Theocritum* legitur, *Idyll.* 17, 89. — φιλοπολέμοις τε Κᾶρες, etiam si vera sit ista lectio, (quod *Barneſius* emendandum contendit — φιλοπολέμοισι τε Κᾶρσι.) huc tamen utcumque nihil faciet: Nam *Dorica* ista loquendi ratio, (ut de Accusativis τὰς αὐτὰς & similibus suprà observavimus, ad β', 43.) *Homero* prorsus erat ignota. Denique, si ἀκριβέστεροι, apud *Eusebium*, τὸ κα-

ρὸς ἀντὶ τῷ καρὸς καὶ θανάτῳ. Sed neque isto modo, opinor, potuisset illud à ullâ ratione non produci: Nam quodd *μάκαρις* dicantur μὴ κατὰ τοιαύτῃ ὑποτίπτοισις, merum est Commentum. Mihi id verisimillimum; vocem καρὸς, ejusdem esse originis atque ἄκαρι & ἀκαρίς. Apud *Aristophanem*,

Τὼν γὰρ παλῶν ἀδ' ἀκαρὶ μέτεσι Κοι.

Av. 1648.

Judicet Lector eruditus.

Ver. 381. — προήνισσεται.] *Al.* πωλίσσεται. Quod idem.

Ibid. — εἰδ' ὅσα Θήβας Αἰγυπτίας.] Hinc fortè de *Homeri* ætate nonnihil conjicere erit, quum *Thebe* adhuc caput esset *Ægypti*.

Ver. 382. Αἰγυπτίας.] Vide suprà ad β', 537.

Ver. 383. — διηκόσιοι δ' αὖν ἱκαστην Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι (ὅν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.) Οὐ τὸ πλεῖστον τῶν σωλῶν θίλει *Σημαίνειν*· ἐδὲ γὰρ ἅμα πάντας ἐξέναι φησὶν· ἀλλὰ τὸ μὲν θεῶν τῆς σωλῆς, καὶ τὸ πλεῖστον τῶν ἀνδρῶν· εἰ γὰρ σωλᾶς μὲν ἱκατὸν ἔχει, ἄνδρας δὲ ἀρμαλοφόρους δις μυριάς. *Schol. Victorian.* rectè. Porro alii hic scribunt, (ὅν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν.) Quod perinde est. Vide ad 4, 51.

Ver. 385. — ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε.] Καλῶς ἀμφοτέρως ἐμπειρίαζε τῷ λόγῳ, τὴν δ' ἄλιαν καὶ τὴν ἀπιδία. *Schol. Victorian.* Εἰσὶ δὲ ὑπερβολαὶ μισανθρωπείας· (φροδότης γὰρ δηλοῖ· διδ' ἐπὶ ζῶντων λέγεται μάστιγας· — “ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε.” *Aristot.* *Rhetoric.* lib. III. cap. 12.

Ver. 386. — πείσειε.] Scribitur πείσει, & πείσει.

Ver.

- Πρὶν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λῶβην.
 Κέρην δ' εὖ γαμέω Ἀγαμέμνονα Ἀτρείδαο
 Οὐδ' εἰ χρυσεὴ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
 390 Ἔρφα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
 Οὐδὲ μιν ὥς γαμέω ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἐλέσθω,
 Ὅσις οἱ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
 Ἦν γὰρ δὴ με ζῶσι θεοὶ, καὶ οἶκαδ' ἵκωμαι,
 Πηλεὺς δὴν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσειαι αὐτός.
 395 Πολλαὶ Ἀχαιῖδες εἰσὶν ἄν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
 Κῆραι ἀρισηῶν, οἳ τε πολίεθρα ῥύονται.
 Τάων ἦν κ' ἐθέλοιμι, φίλην ποιήσομ' ἄκοιιν·
 Ἐνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 Γῆμαντι μνηστῆρ' ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιιν,
 400 Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτῆσατο Πηλεὺς.
 Οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον, εἶδ' ὅσα φασὶν
 Ἴλιον ἐκτῆσθαι εὖ ναιόμενον πολίεθρον,

“Antequam totius mihi *paenas* perfolvat acerbae contumeliae.

“Filiam autem non ducam Agamemnonis Atridae :

“Ne quidem si cum aurea Venere pulchritudine certet,

390 “Operibusque Minervae oculis caesiae par-sit,

“Ne sic quidem eam ducam ; ipse vero Achiverum alium eligat,

“Qui ei conveniat, & qui major-imperio sit.

“Si enim porro me servarint dii, & domum venero,

“Pelex tum mihi deinceps uxorem desponsabit ipse.

395 “Multae certe Achivae sunt in Hellade Phthiaque,

“Filiae principum, qui utique urbes tuentur ;

“Harum quam voluero, dilectam faciam uxorem :

“Illic autem mihi plurimum appetit animus generosus,

“Ducta legitima uxore, apta conjuge,

400 “Possessionibus frui, quas senex conquisivit Pelex.

“Non enim mihi vitae aequiparandum, ne quidem quantas *opes* aiunt

“Ilium possedisse, bene-habitatam urbem,

Ver. 392. Ὅσις.] Quā ratione hīc, ὅστις, ultimam producat, etiam extra caesuram ; vide supra ad 4, 51.

Ibid. — ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.] Ἐπει αὐτὸς ἔλεξε, (supra, *ver.* 160.) “Καὶ μοι “ὑποστήτω, ὅσον βασιλεύτερός ἐίμι.” *Schol.* *Vilfortian.*

Ver. 394. — δὴν μοι] *Al.* δὴ μοι.

Ibid. — γαμέσσειαι.] Γαμήσαι μὲν, διὰ τῷ η, (inquit *Eustathius*,) τὸ εἰς γάμον ἐλθεῖν, ἥτοι γυναῖκα λαβεῖν· γαμέσαι δὲ, διὰ τῷ ι, τὸ γυναῖκα δῶναι. Quod tamen an firmo nitatur fundamento, merito dubitari potest.

Ver. 395. Πολλὰ Ἀχαιῖδες εἰσὶν.] Ita recte restituit *Barnesius* ex duobus MSS. *Al.* Πολλὰ δ' Ἀχαιῖδες εἰσὶν.

Sunt aliae innuptae Latio & Laurentibus agris,

Nec genus indecores. — *Æn.* XII. 24.

Ver. 400. Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρον]

Sunt tibi regna patris Dauni, sunt oppida capta

Multa manu ; necnon aurumque animus-que Latino. — *Æn.* XII. 22.

Ver. 401. — ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον.] *Al.* ἐμῆς ψυχῆς. Cæterum summo cum artificio (ut recte annotavit *Porcius*) hīc effecit Poeta, ut vitam longam, ingloriam & ignobilem, maximis laudibus per indignationem efferret is, qui unus omnium hominum avidissimè esset gloriæ appetens, eamque reverà vitam longè anteferebat.

- Τοπρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἔλθειν υἱας Ἀχαιῶν
 Οὐδ' ὅσα λαῖν' αἰδοῖς ἀφῆτορ' ἐντὸς ἑέρπει
 405 Φοῖβε Ἀπόλλων', Πυθοῖ ἐνι πειρηέσσῃ.
 Ληῖσοι μὲν γάρ τε βόες κ' ἵφια μῆλα,
 Κτητοὶ δὲ τρίποδες τε, κ' ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
 Ἄνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἔλθειν ἔτε ληϊσῇ,
 Οὐθ' ἔλετ' ἔπει ἄρ' κεν ἀμείψεται ἔρχ' ὁδόνων.
 410 Μήτηρ γάρ τέ με φησὶ θεὰ, Θέτις ἀρ' ὑρόπετρα,
 Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε·
 Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
 ὦλετο μὲν μοι νόσ', αἰτὰρ κλέ' ἀφθίον ἔσαι·
 Εἰ δέ κεν οἰκαδ' ἴκοιμι φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 415 ὦλετό μοι κλέ' ἐσθλὸν, ἐπὶ δὴρὸν δέ μοι αἰὼν

“ Antehac tempore pacis, priusquam advenissent filii Achivorum :

“ Nec quantas lapideum limen jaculatoris intus continet

405 “ Phœbi Apollinis, Pytho in saxosa.

“ Prædando enim parabiles quidem bovesque & pingues oves,

“ Parabiles autem tripodesque, & equorum flava capita :

“ Hominis verò anima ut redeat, neque parabilis,

“ Neque prensabilis, postquam semel transiverit septum dentium.

410 “ Mater enim me dicit dea, Thetis argenteos-pedes-habens,

“ Duplicia fata ferre mortis ad finem.

“ Siquidem hîc manens Trojanorum urbem circa-pugnâvero,

“ Perit quidem mihi reditus, sed gloria immortalis erit.

“ Sin autem domum reversus fuero, dilectam in patriam terram ;

415 “ Perit mihi gloria bona, diuturnum verò mihi ævum

Ver. 403.—πρὶν ἔλθειν] Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 404.—ἴσα—αἰδοῖς ἀφῆτορ'—Φοῖβ'—
 Ἀπόλλων'.] De hujusmodi *Epithetis*, vide
 suprâ ad 4, 43 & 75. De hujus *Ædis divi-*
tiis, vide *Strabonem*, lib. IX. p. 644, al. 421.

Ver. 406. Ληῖσοι μὲν γὰρ τε βόες,——
 Ἄνδρὸς δὲ ψυχῇ.]

——τῷτο γὰρ μόνον βροτοῖς
 Οὐκ ἔστι τὰνάλαμ ἀναλαθὲν λαβεῖν,
 Ψυχὴν βροτῶν χρημάτων δ' εἰσὶν ὄροι.

Ætîp. *Supplic.* 775.

Αἶ, Αἶ, ταὶ μαλάχαι μὲν ἔων κατὰ πάπον
 θανάτῳ,

Ἡ τὰ χλωρὰ κρίνα, τὸ, τ' εὐθαλὲς ὄλον
 ἀνθῶν,

Ἦσαν αὖ ζῶντι, καὶ εἰς ἔτος ἄλλο φύσιν·
 Ἄμμις δ' οἱ μεγάλοι καὶ παρῖνοι ἢ Κοροὶ
 ἄνδρες,

Ὅππότε πάντα θάνατος, ἀνάκοι ἐν χθονὶ
 κοῖλα

Εὐδαίμων εἰ μάλ' μακρὸν ἀτήρμονα νήρῳ
 ὕπνον.

Mosch. Idyll. III.

Ver. 408.—εἴτε λῆϊσ'.] *Plerique λῆϊσ'.*
 Sed nihil opus.

Ver. 410.—γὰρ τε] Respondet Latino,
Etenim. Ut & suprâ, ver. 406.

Ver. 413.—κλέ' ἀφθίον ἔσαι.] *Ex*
φθίνω, φθίτ'ος, ἀφθίτ'ος ; simili analogiâ ac
κρίτ'ος, ἀκρίτ'ος, ex κρίνω. Vide suprâ ad 4,
 309 ; & ad β', 43. Cæterum notandum
 hîc, quàm singulari quâmq̃ue modesto Poëta
 artificij, gloriam dicat Achillis suo factam
 Poëmâte sempiternam. Non, *εμεγί*, dixit,
monumentum ; Non, *jamque opus emegit*. Nus-
 quam *Sui* meminit omnino ; Nusquam, *Suo-*
rum Operum ; Nusquam, *Patriæ* ; Nusquam,
 ne *Partium* quidem *suarum* : Ut adeò Euro-
 pæusne fuerit ipse, an Asiaticus, planè non
 confct. Sed *Achillis* nomen atque famam
 immortalitati tradidit ; idque eum, non
 qualis fingi debuerat heros, sed qualis esset,
 depingendo.

Ver. 414. Εἰ δέ κεν οἰκαδ' ἴκοιμι φίλῃν.]
 Ità edidit *Varnefrus* : Rectè, ut opinor : Quo-
 modo *Odys.* μ', 345. Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην
 ἀφικοίμεθα. *Al.* οἰκαδ' ἴκοιμαι φίλῃν.

Ver. 415.—μοι κλέ'] *Al.* μὲν
 κλέος.

Ibid.—ἐπὶ δὴρ'.] Quâ ratione, *ἐπὶ*, hîc
 ultimam producat ; item γὰρ, ver. 419 ;
 vide suprâ ad 4, 51.

- Ἔσσεσθαι, ὃδε κέ μ' ὤκα τέλῳ θανάτοιο κιχήει.
 Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην,
 Οἷκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ ἔκετι δῆϊε τέκμων
 Ἰλίῃ αἰπεινῆς· μάλα γὰρ ἔθεν εὐρύοπα Ζεὺς
 420 Χεῖρα ἐνν' ὑπερέσχε, τεθαρσῆκασιν δὲ λαοί.
 Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀρισησσιν Ἀχαιῶν
 Ἀγγελίην ἀπόφασθε, τὸ γὰρ γέρας ἐς γερόντων
 Ὀφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
 Ἥ κέ (φιν νῆας τε ζῶν, κ' λαὸν Ἀχαιῶν
 425 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆς· ἐπεὶ ἔ (φισιν ἦδε γ' ἐτοίμη,
 Ἦν νῦν ἐφράσσωντο, ἐμεῦ ἀπομνησίαντο).
 Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἀμμι μένων καλικοιμηθήτω,
 Ὀφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἔπηται
 Αὔριον, ἣν ἐθέλησιν· αὐάγκη δ' ἔτι μιν ἄξω.
 430 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο ζιωπῇ,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
 Ὅψ' δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
 Δάκρυ' ἀναπρήσας, πῆρι γὰρ δῖε νηυσὶν Ἀχαιῶν

“ Erit, neque me celeriter finis mortis deprehenderit.

“ Quin & aliis itidem ego suaferim,

“ Domum navigare : quia jam non inveniatis finem

“ Illi excelsæ : valde enim ipsam late-sonans Juppiter

420 “ Manu sua protegit, & animo-confirmato-sunt copix.

“ Sed vos quidem profecti principibus Achivorum

“ Nuncium renunciate, hoc enim munus est legatorum ;

“ Ut aliud excogitent mentibus consilium melius,

“ Quod ipsis navesque servet, & populum Achivorum

425 “ Navibus in cavis : quoniam non ipsis hoc expeditum est,

“ Quod nunc excogitarunt, me iram-sovente.

“ Phoenix autem hic apud nos manens cubet ;

“ Ut me in navibus dilectam in patriam sequatur

“ Cras, si voluerit : vi autem neutquam eum abducam.

430 Sic dixit. Illi autem omnes obmutuerunt silentio,

Sermonem admirati : admodum enim vehementer recusaverat.

Tandem verò inter eos locutus est senex equum-agitator Phoenix,

Lachrymas cum-suspiriis-effundens, valde enim timebat de navibus Achivorum ;

Ver. 418. — ὃδε κέ μ' ὤκα τέλῳ, ———
 μάλα γὰρ — Ζεὺς,] Τεχνικῶς ἀπέριψεν πρὸς
 αὐτὸν, τὸν λόγον· ἐπεὶ κ' ἔλαβε, (ver. 236.)

“ Ζεὺς δὲ (φιν Κρονίδης ἐνδύξια” ———. Εἰ
 νοῖται, ὡς φησὶ, πωλέμιον ἔχῃ τὸν Διὸς, ὑπό-
 λαιπον ὑμῖν ἐς τὴν ἀποπλείειν. Schol. ViHorian.

Ver. 419. — εὐρύοπα] Vide suprâ ad 4,
 175 & 498.

Ver. 426. — ἐφράσσωντο] Al. ἐφράσαντο.
 Malè. Nam corripit ea vox secundam :
 Vide suprâ ad 4, 140.

Ibid. — ἀπομνησίαντο] Μνήσας secun-

dam producit, quippe à μνήσε deducta. Nam
 quæ in l^{ra} definunt, penultimam in Futuris
 & Aoristis corripiunt.

Ver. 427. Φοῖνιξ.] Vide suprâ ad B, 267.

Ibid. — αὖθι.] Ita restituendum emisti-
 mavi, ex Schol. ViHorian. ad ver. 427. &
 434. Al. αὖτι. Quod alibi apud Homeros
 non occurrit.

Ver. 431. — κρατερῶς.] Vehementer,
 præfractè.

Ver. 432. — ἱππηλάτα Φοῖνιξ.] Et mox,
 ἱππηλάτα Πηλεῖς. Vide suprâ ad 4, 175.

Pa.

- Εἰ μὲν δὴ νόσον γε μετὰ φρεσὶ, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 435 Βάλλεαι, εἴδε τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ Δοῆσι
 Πῦρ ἐθέλεις αἰδῆλον, ἐπεὶ χόλῳ ἔμπεσε θυμῷ·
 Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ ρείῳ, φίλον τέκν', αὐθι λιποίμην
 Οἶόν; ροὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρον ἱππηλάτα Πηλεὺς
 "Ἡμᾶσι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀλαμέμοννι πέμπε
 440 Νήπιον, ἔκω εἰδὼθ' ὁμοῖς πολέμοιο,
 Οὐδ' ἀγορεύων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθωσι.
 Τῶνέκα με πρόεθηκε, διδασκόμεναι τάδε πάνηα,
 Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔρῳν.
 "Ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ ρείῳ, φίλον τέκν', ἐκ ἐθέλοιμαι
 445 Λεῖπεσθ', εἴ κ' ἐν μοι ὑποσαίη θεὸς αὐτὸς,
 Γῆρας ἀποζύσας, θήσειν νέων ἡβώοντα·
 Οἶον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,

- " Si quidem jam reditum animo, illustris Achilles,
 435 " Cogitas; neque omnino defendere à navibus velocibus
 " Ignem vis pestiferum, quoniam ira incidit in animum:
 " Quomodo tandem à te, care fili, hic relinquer
 " Solus? tecum verò me misit senex equum-agitator Peleus
 " Die illo, quando te ex Phthia Agamemnoni misit
 440 " Puerum, nondum peritum omnibus-æque-gravis belli,
 " Neque concionum, ubi & viri præclari fiunt.
 " Propterea me misit, ut docerem te ista omnia,
 " Verborumque orator ut esses, actorque rerum.
 " Quare deinceps à te, dilecte fili, nolim
 445 " Relinqui; ne quidem si mihi promitteret Deus ipse,
 " Senectute abrasa, facturum me juvenem pubescentem:
 " Qualis eram, cum primum liqui Hellada pulchris-mulcibus-abundantem,

Var. 434. Εἰ μὲν δὴ — γε.] " Si quidem
 " reor," &c. Porro, γεῖδ', Schol. *Historian*.
 " Ἀπὸ τῷ καιρῷ τὸ προσέμοιον δὲ χεῖλαι· ἢ
 γὰρ ὡς (συμβουλευσάντων, ἀλλ' ὡς διδὼς ἀποκρισιν
 πρὸς τὸ, (ver. 427.) " Φοῖνιξ δ' αὐθι παρ'
 " ἄρμαι μίνων." — Cæterum de totius hu-
 jus orationis artificio, vide suprà ad ver. 1.

Var. 431. Βάλλεαι.] *Al. Βάλλαι.*

Var. 438. — (εἰ δὲ μ' ἔπεμπε γέρον)]

Tum comitem Ascanio pater addidit:

Æn. IX. 649.

Var. 441. Οὐδ' ἀγορεύων.] Pronuntiabatur,
 ἀγορεύων.

Var. 443. Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκ-
 τῆρά τε ἔρῳν.] "Ὅν γε δὴ ἄνθρωποι τέλειον "Ὁμη-
 ρῷ δι' ἑλως, τῆς ἱλιάδῃ δῶθεν ἀπεργάζεσθαι
 περιρρέμεν, ἢ ἐν τινι ἔπει τὰς τούτου ἀρετὰς
 περιλαβὼν ἔφη, " Μύθων μὲν ῥητῆρ' ἔμεναι
 ἢ περιπῆρα δὲ ἔρῳν." *Aristot. de Republ.*
lib. IX. Ut ille apud Homerum Phoenix,
 qui se à Peleo patre Achilli juveni comitem
 esse datum dicit ad bellum, ut illum effice-
 ret oratorem verborum, actoremque rerum:

Cic. de Orat. III. 15. Sit ergo tam eloquen-
 tiâ quàm moribus præstantissimus, qui ad
 Phœnicis Homericum exemplum dicere ac fa-
 cere doceat. *Quintilian. lib. II. cap. 3.* Bar-
 nesius, & ante eum *Varfo Westphalia*, ex-
 teroqui plerumque elegantissima, pessimè
 hunc locum corruerunt; " Orator ut ES-
 " SE M, actorque rerum;" Ac si Scipium
 scilicet, non Achillem, docuisset has artes
 Phœnix. Cæterum quâ ratione vocula, τῷ,
 hic producatur; item, ἐμὲ, ver. 451; &
 πατῶ, ver. 459; & εἰλίπεδας; ver. 462;
 vide suprà ad 4, 51.

Var. 447. Οἶον ὅτε πρῶτον λίπον.] Μυθο-
 λόγοι εἰ γέροντες ἢ παραδίδυμασι παραμυθού-
 μενοι. *Schol. Historian.* Vide suprà ad 4,
 260.

Ibid. — "Ἑλλάδα καλλιγύναικα.] *Da-*
metrius Grammaticus apud Eustathium, &
Scorpius apud Strabonem, (lib. IX, pag. 670,
al. 439;) legerunt, "Ὁρμίνιον πολύμυρον,
al. "Ὁρμίνιον πολύμυρον.

- Φεύγων νείκεα πατρός Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
 "Ὅς μοι παλλακίδος περὶ χόσαιο καλλικόμοιο,
 450 Τὴν αὐτὸς φιλέσκειν, ἀτιμάζεσκε δ' ἀποιῖν,
 Μητέρ' ἐμὴν ἢ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γένων,
 Παλλακίδι προμυγῆναι, ἵν' ἐχθήρει γέροντα
 Τῇ πιθόμην, καὶ ἐρέζα' πατὴρ δ' ἐμὸς, αὐτίκ' οἷσθεις,
 Πολλὰ καλῆρατο, συβράς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐρινῦς,
 455 Μὴ ποτε γενασιν οἷσιν ἐφέσσασθαι φίλον υἱόν,
 Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς,
 Ζεὺς τε καλαχθόνιος, καὶ ἑπαινή Περσεφόνεια.
 "Ενθ' ἐμοὶ ἔκετι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός,
 Πατὴρ δ' ὡχομένοιο, κατὰ μέγαρά σρωφᾶσθαι.
 460 Ἡ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
 Αὐτῷ λισσόμενοι καλερήτυον ἐν μεγάροισι
 Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἑλικας βῆς
 Ἐσφαζον, πολλοὶ δὲ ζῦες θαλέθοντες ἀλοιφῇ

"Fugiens jurgia patris Amyntoris Ormenidae :

"Qui mihi de pellice irascebatur pulchra-comas,

450 "Quam ipse diligebat, & ignominia-afficiebat uxorem,

"Matrem meam : hæc autem semper me supplex-orabat *πυκνὰς* genibus,

"Ut pellici prius-miscerer, ut *ad* odio haberet senem.

"Huic parui, & feci. Pater autem meus, statim fectens,

"Multa imprecatus est, horrendasque invocabat Diras,

455 "Ne unquam genibus suis imponeretur dilectus filius,

"Ex me genitus. Dii autem ratas-fecerunt imprecationes,

"Jupiterque infernus, & horrenda Proserpina.

"Tunc mihi non amplius omnino sustinuit in præcordiis animus,

"Patre irato, in domo versari.

460 "Certè quidem multum familiares & cognati circum-stantes

"Ibi orantes retinebant *me* in ædibus :

"Multasque pingues oves & flexipedes cornibus camuris boves

"Jugulabant ; multi quoque fues florentes pinguedine

Ver. 449. "Ὅς μοι παλλακίδος περὶ χόσαιο-
 το.] Οἰκείως ταῦτα πρὸς τὸν ὄντα Βροσπιδῶ-
 χαλεπαίνοντα· ὅτι συγνοῦς δὲ ἀμαρτήσας
 περὶ κέρει Ἀγαμέμνονι, εἰ καὶ αὐτὸς συγγάμνῃ
 ἐξέλειτο παρὰ Πάριον. Schol. V. 449.

Ver. 452. Παλλακίδι προμυγῆναι.] Οὐ τῆς
 ἡδὴ μείσεως, ἀλλὰ τῆς εἰς τὴν τρεφομένην
 φησὶ γὰρ, "προμυγῆναι." Οὐκ ἀντιτίθει δὲ
 τὸ, "τὴν αὐτὸς φιλέσκειν, ἀτιμάζεσκε δ'
 ἀποιῖν." Ἐπειτα δὲ ταῦτα, καὶ ἔχον ἡδὴ
 τὴν περὶ αὐτὴν ἐμίλει. Schol. V. 452.

Idemque fecit, ex Antiquis, Eustathius.

Ver. 455.—ἐφέσσασθαι.] *Al.* ἐφίξασθαι.

Ver. 456.—γεγαῶτα.] Vide supra ad β',

β' 18 ; & ad ζ', 464.

Ver. 457. Ζεὺς τε καλαχθόνιος.]

_____ Jovi Stygio _____.

Æn. IV. 638.

Post hunc versum 457, vel, ut alii, post ver-

sum 459, omisos quatuor versus, nec indig-
 nos quidem illos, meminit *Plutarchus* :

Τὸν μὲν ἐπὶ βέλυσεν καὶ αὐτὰρ ἐπὶ
 χαλκῷ

Ἀλλὰ τις ἀπαύσων παύσων χέλιον· ἔ
 ἐν θυμῷ

Ἄβυσσος θῆκε πᾶν, καὶ ὀνείδα ὠλόλ' ἀνθρώπων
 "Ὁ μὲν ἐν Ἀριστῶν ἐξέλε ταῦτα τὰ ἐπὶ
 φρεσὶν· ἔχον δὲ περὶ τὸν κατὰ ἰσθμῶν, τὸ
 φοῖνον τὸν Ἀχιλλεὺς διδόνον· αὐτὸν ἐπὶ
 ἐγγλ', καὶ ὅσα δὲ θυμῷ ἀνθρώπων τοιμᾶσι, καὶ
 χυμᾶσι λίσσασθαι, καὶ δι' αὐτὰρ αὐτὰς ἀπο-
 γινῶσι. De audient. P. 11. h. Eorumque
 iterum versuum meminit, in libro de *Adul-*
 87 *Amici discrimine*, haud longè à fine.

Ver. 462.—ἐλικας βῆς.]

_____ καμῖν καὶ τὸν κομῖν _____

_____ καμῖν καὶ τὸν κομῖν _____

_____ καμῖν καὶ τὸν κομῖν _____

_____ καμῖν καὶ τὸν κομῖν _____

_____ καμῖν καὶ τὸν κομῖν _____

_____ καμῖν καὶ τὸν κομῖν _____

_____ καμῖν καὶ τὸν κομῖν _____

_____ καμῖν καὶ τὸν κομῖν _____

Εὐόμενοι τανύουλο διὰ φλογὸς Ἡφαίσιο·

- 465 Πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντι.
 Εἰνάνυχες δέ μοι ἄμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἵαυον·
 Οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· εἰς ποτ' ἔσθῃ
 Πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθέσῃ εὐερέκευ αὐλῆς;
 Ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
 470 Ἄλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ μοι ἐπῆλυθε νύξ ἐρεβεννή,
 Καὶ τότε γὰρ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
 ῥήξας ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἐρκίον αὐλῆς
 Ῥεῖα, λαβὼν φύλακας τ' ἄνδρας, δμῳάς τε γυναῖκας.
 Φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε, δι' Ἑλλάδα εὐρυχόροιο,
 475 Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μέλων,
 Ἐς Πηλῆα ἀναχθ'. ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεξτο,
 Καί με φίλησ', ὡσεὶ τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
 Μῆνον, τηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι·
 Καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ἔπαυσε λαόν·
 480 Ναῖον δ' ἐσχαλίην Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσω·
 Καί γε τοσάτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,

" Affandi extendebantur per flammam Vulcani :

- 465 " Multum etiam ex dolis vinum bibebatur senis.
 " Per novem autem me circa ipsam noctes dormiebant :
 " *Atque* hi quidem per-vices custodias habebant ; neque unquam extinguebatur
 " Ignis, alter quidem in porticu bene-munitæ aulæ,
 " Alter autem in vestibulo, ante thalami fores.
 470 " Sed quando tandem decima mihi advenit nox tenebrosa,
 " Tunc ego thalami foribus solerter-junctis
 " Effractis exivi, & transilii septum aulæ
 " Facile, latens custodesque viros, famulasque mulieres,
 " Fugi deinde procul, per Hellada spatiosam ;
 475 " Phthiamque perveni glebosam matrem ovium,
 " Ad Peleum regem : is autem me lubens suscepit,
 " Et me dilexit, ut pater suum filium dilexerit
 " Unicum, extrema-ætate-natum, amplis in possessionibus
 " Et me divitem fecit, multumque mihi dedit populum :
 480 " Incolebam autem extremam-oram Phthiæ, Dolopibus imperans :
 " Et te tantum feci, ô diis-par Achille,

Ver. 464. — διὰ φλογὸς] Vide suprâ ad B, 267 : itemque ad ver. 213 *hujus libri*.

Ver. 466. — παρὰ] *Al.* περί.

Ver. 470. — ἐπῆλυθε.] Ex aoristo ἐπήλυθον. Vide suprâ ad γ', 205.

Ver. 471. Καὶ τότε] *Tum dein ; tum vero.*

Ver. 472. — ὑπέρθορον — Ῥεῖα, λαβὼν.]

Recitâ Schol. *Vithorian.* τὸ ὑπέρθορον, *ζυναπτίειν τῷ, ῤεῖα.* λαβὼν γὰρ ῤαδίως, ἀδύνατον ἦν, τοῖς ὄντι φυλατόμενοι ῤεῖα δὲ ὑπέρθερος, διὰ τὴν νεότητά.

Ver. 476: — Πηλῆα] Vide suprâ ad α, 265 ; & ad ζ, 464.

Ver. 478. Μῆνον, τηλύγετον.] *Ταῖς, μὲν ἔχουσιν ἕτερον γονεῦσι, μᾶτε ἔχουσιν, γαστήρητιν.* *Platarch.* περί πολυφιλίας. De quali filio immaturè abrepto, pulchrè idem in Παρραμυθητικῷ πρὸς Ἀπολλώνιον ἄλλ' ὅρα τὸ ἐξῆς, " Μῆν, τηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι." Τίς γὰρ οἶδεν, εἰ ὁ θεὸς πατρικῶς προσεῖδεν, καὶ κηδομένη τὴν ἀνθρωπίνην γένεσιν, προσεργόμεν τὰ μέλλουσα συμπεσεῖσθαι, προσέγγειν τινὰς ἐκ τῶν ἡν ἀώρεται;

Ver. 479. — ἔπαυσε] Vide suprâ ad α, 140.

- Ἐκ θυμῷ φιλέων' ἔπει' ἐκ ἐθέλεσκες ἄμ' ἄλλω
 Οὐτ' ἐς δαῖτ' ἵεναι, ἔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
 Πρίν γ' ὅτε δῆ σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γύνασσι καθίσσας,
 485 Ὅψα τ' ἄσαιμι προβαμῶν, καὶ οἶνον ἐπισχῶν.
 Πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα,
 Οἶνε ἀποβλύζων ἐν νηπιῇ ἀλεγεινῇ.
 Ὡς ἐπὶ ῥοι μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πολλ' ἐμόγησα,
 Τὰ φρονέων, ὃ μοι ἔτι θεοὶ γόνον ἔξετέλειον
 490 Ἐξ ἐμεῦ· ἀλλὰ ῥέ παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 Ποιεύμεν, ἵνα μοί ποτ' αἰεκέα λοιγὸν ἀμύνη.
 Ἀλλ', Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· ἔδε τί ῥε χρὴ
 Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· σρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοῖ,
 Τῶν περ καὶ μείζων ἀρετῇ, τιμῇ τε, βίῃ τέ.

“ Ex animo diligens; quippe non volebas cum alio
 “ Neque ad convivium ire, neque in ædibus tuis cibum-sumere;
 “ Ante quam te meis ego genibus impositum
 485 “ Opsonioque satiâssem secato-antea, & vinum admovens.
 “ Sæpe utique mihi rigâsti ad pectora vestem,
 “ Vino ex ore ejectione in infantia difficili.
 “ Ita tui causa permulta passus sum, & multa laboravi;
 “ Hæc cogitans, quod mihi nequaquam dii prolem perficiebant
 490 “ Ex me ipso: sed Te filium, diis par Achille,
 “ Adoptabam, ut à me aliquando indignum fatum propulsares.
 “ Verùm, Achille, domia animum magnum: neque te oportet
 “ Immisericordem animum habere: flecti utique solent & dii ipsi,
 “ Quorum tamen & major virtus, honorque, potentiaque.

Ver. 482. — ἐκ ἐθέλεσκες ἄμ' ἄλλω.]
 Οὐκ οὐδὲ παρὰ Χείρωνι τραφῆναι αὐτόν. Schol. *Vitæorian.* Quod tamen hinc non necessariò sequitur. Potuit enim *Achilles* vel aliâ ætate, vel alias ad artes, *Cbironi* fuisse discipulus. *Cbironis* certè alibi meminit *Homerus*; δ', 219. Immo & *Pelei* fuisse amicum indicat; π', 141; & τ', 388.

— τὸ μὲν ἔστιν ἄλλω. Ἀχαιῶν
 Πάλλαιον, ἀλλὰ μὲν οἷον ἐπὶ τῷ πύλαι
 Ἀχιλλεύς,
 Πηλεΐδα μελίνην, τὴν πατρὶ φίλῃ τάμει
 Χείρων

Πηλεὺς ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
 Quin &, eo docente, medicinam exercuisset
Achillem; λ', 829,

— ἐπὶ δ' ἦν πᾶσι φάρμακα πάσας,
 Ἐσθλά, τὰ ῥε παρὸς φασὶν Ἀχιλλεῦ· δε-
 διδάχθαι,

“ Οὐ Χείρων ἐδίδαξε δικαιοτάτῃ· Κελεύρων.
 Videtur utique *Pheonix* Altor fuisse *Achilli*,
Cbiron in disciplinis singularibus Magister.

Ver. 484. Πρίν γ' ὅτε δῆ] Neque unquam contentus eras, aut te compescuisti, antea quàm, vel, nisi quàm, &c. Edit. *Henr. Stephani* & *Weisseniana* alizque, malè hæc distinguunt;
 — πάσασθαι· Πρίν γ' ὅτε δῆ — τ' ἄσαιμι,

— καὶ οἶνον ἐπισχῶν, Πολλάκι μοι κατέδευ-
 σας. Quæ interpungendi ratio, cum isto ἄσαιμι minùs congruit.

Ibid. — καθίσσας] Ita edidit *Barnesius*. Alii καθίσας, minùs rectè. Nam verba istius analogiæ, penultimam corripiunt. Vide ad 4, 140.

Ver. 486. Πολλάκι μοι κατέδευσας] Locum hunc vitio dat *Scaliger*, aliique. Rationibus, ut mihi quidem videtur, parùm idoneis. Πάλλαιον enim in hæc re exiguâ inest non exiguum.

Ver. 487. — ἀποβλύζων] De huiusmodi ονομασμοῖς, vide suprâ ad β', 210; ad γ', 363; ad δ', 455, 456, & 504.

Ver. 489. — ὃ μοι ἔστι] Vide suprâ ad 4, 537.

Ver. 491. — ἵνα μοί ποτ'] Καλῶς, ἰδιό-
 μενος τὸν (καίτοι) Ἑλλήνων. Schol. *Vitæorian.*

Ver. 492. — δάμασον θυμὸν μέγαν.] Ἀπὲρ Ὀδυσσεὺς εἰπεῖν ἐφοράζετο, (παρὰ γὰρ ἦν,) ἐπὶ δὲ τὸν Πηλεῖ (ver. 255.) ἀπαύ-
 κε· ταῦτα φόνιν διδωσιν ὃ τῶς ἀναρροφῆς
 παρηγορία. *Ibid.*

Ver. 493. — σρεπτοὶ δέ τι καὶ θεοὶ αὐτοῖ.]
Iliad. 6, 203, — “ σρεπτοὶ μὲν τε θεοὶ
 “ ἰσθλῶν.”

- 495 Καὶ μὲν τὰς θυέεσσιν κ' εὐχολῆς ἀγαυῆσι,
 Δοιδῇ τε, κνίσσῃ τε, παραβρωπῶσ' ἄνθρωποι
 Λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβῇ κ' ἀμάρτη.
 Καὶ γὰρ τε Ληλαί εἰσι Διὸς κῆραι μεγάλοιο,
 Χωλαί τε, ῥυσσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμῷ.
 500 Αἱ ῥά τε κ' μετόπισθ' Ἀτῆς ἀλέγῃσι κίχσαι.
 Ἡ δ' Ἀτὴ θεναρὴ τε κ' ἀρτίπῃ· ἔνεκα πᾶσας
 Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δὲ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
 Βλάβησ' ἀνθρώπων· αἱ δ' ἐξακέουσαι ὀπίσσω.
 Ὅς μὲν τ' αἰδέσθηναι κῆρας Διὸς, ἄσπον ἰέσας,
 505 Τόνδε μέγ' ὤνησαν, καὶ τ' ἐκλυον εὐξαμένοιο.
 Ὅς δ' ἐκ' ἀνήνηται, καὶ τε σερεῶς ἀποσιέπῃ,
 Λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κίχσαι,
 Τῷ Ἀτὴν ἄμ' ἔπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.

- 495 "Ac quidem hos sacrificijs & votis placidis,
 "Libamineque, nidoreque, avertunt *ab ira* homines.
 "Supplices, cum quis transgressus fuerit & peccarit.
 "Etenim Preces sunt Jovis filiarum magnæ,
 "Claudæque, rugosæque, strabæque oculis:
 500 "Quæ etiam & à tergo Noxam curant sequentes.
 "Noxa verò robustaque est, & pedibus integra; ideo omnes
 "Longè præcurrit, antevertitque omnem per terram,
 "Lædens homines: hæc verò medentur postmodò.
 "Quisquis quidem reverebitur filias Jovis, propius accedentes;
 505 "Hunc valdè juvant, & exaudiunt precantem:
 "Qui verò renuerit, & obstinatè recufaverit,
 "Precantur tum quidem hæc Jovem Saturnium adeuntes,
 "Eum ut Noxa simul sequatur, quo læsas pœnas luat.

Ver. 495. Καὶ μὲν τὰς θυέεσσιν]

Tu munera supplex

Tende petens pacem:—

Namque dabunt veniam votis, irasque re-

mittent:

Sed modus orandi qui sit, priùs ordi-
 cam.

Georgic. IV. 534.

—Primùm prece numen adora:

—cane vota libens, dominamque
 potentem

Supplicibus supera donis. —

Æn. II. 437.

Κῦν δὲ περὶ τε τῶν ἱερῶν [τῆς ἰσραηλῆς] ῥη-

τήων, ἃ τῶν ὀργάνων ὅσα ταύτῃ ἀναγκαῖα.

Ταῦτά τ' ἐχρᾶν πάντα ὁ ποιητὴς διόλῳ τισὶν

ἑπαισι περιέλαβε ποιῶν, — "Καὶ μὲν τὰς

"θυέεσσιν," &c. *Arist. de Republ. lib. X.*

"Ἀγύρλαι δὲ ἃ μάνεις ἐπὶ πλουσίων θύρας ἰόν-

τες, πείθουσιν ὡς ἔστι παρὰ τοῖς δυνάμει ἐν

θεῶν ποιεῖσθαι, θυεῖαι τε ἃ ἐκδοῦναι, εἰτε

τι ἀδικησάτω γέγονεν αὐτῷ ἢ προγόνῳ, ἀκρί-

σθαι μὲθ' ἰδόντων τε ἃ ἰορτῶν. Τούτοις δὲ

... Vol. I.

πᾶσι τοῖς λόγοις μάλιστα Παιητὰς ἐπαγοίται·

—"Καὶ τὰς μὲν θυεῖαισι κ' εὐχολαῖς,"

&c. *Plato de Republ. lib. II.*

Ver. 498. Καὶ γὰρ τε Ληλαί εἰσι] Quàm
Senis personam deceat longa hæc & verbosa
 descriptio, vide suprà ad 4, 249 & 260.
 Cæterùm qua ratione, τε, & hîc & in se-
 quente versu producat; item δὲ, *ver. 516;*
 vide suprà ad 4, 51.

Ver. 499. Χωλαί τε, ῥυσσαί τε,] *Al. ῥυσσάι*
 τε. Cæterum simili fere loquendi ratione,
 ac *Homerus* Preces hîc vocat Διὸς κῆρας χω-
 λὰς τε ῥυσσὰς τε, *Æuripides* mentis malè sibi
 conscie Cogitationes appellat αἰμαλωπὴς ἢ
 δρακοντάδης κόρας. *Orest. 256.*

Ver. 506, 507. Ὅς δὲ, — Λίσσονται δ']
 De vi duplicis istius δὲ, vide suprà ad 4, 57.

Ver. 508. — ἀποτίσῃ] Producit hæc
 vox penultimam, quippe ex ἀποτίσῃ. Quæ
 enim in ἰσῷ desinunt Verba, ex penultimam
 istam in Futuris & Aoristis corrigiunt. Vide
 suprà ad 4, 140.

C c

Ver

- Ἄλλ', Ἀχιλλεῦ, πόρε καὶ ζῶ Διὸς κέρησιν ἔπισθαι
 510 Τιμῇ, ἢ τ' ἄλλων περ ἐπινύαλῃσι φρένας ἐσθλῶν.
 Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὀπισθ' ὀνομάζαι
 Ἀτρείδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαῖνοι,
 Οὐκ ἂν ἐγώ γε ζε μῆνιν ἀπορρίψαιηα κελοίμην
 Ἀρτείοσιν ἀμυνέμεναι, χατεῦσί περ ἔμπης.
 515 Νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὀπισθεν ὑπέστη,
 Ἄνδρας δὲ λίσσασθαι ἐπιπρόεηκεν ἀρίστες,
 Κρινάμεν κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκὸν, αἵτε ζοὶ αὐτῷ
 Φίλῃσι Ἀρτείων τῶν μὴ ζῶγε μῦθον ἐλέγξης,
 Μηδὲ πόδας· πρὶν δ' ἔτι νημεσσητὸν κεχολῶσθαι.
 520 Οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπυθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
 Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελ' ἡλ' ἔκρη,
 Δωρητοὶ τε πέλοιο, παρὰρρητοὶ τ' ἐπέεσσι.
 Μέννημαι τόδε ἔρπον ἐγὼ πάλαι, ἔτι νέον γε,
 Ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεςσι φίλοισι.
 525 Κερῆτες τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι,

- “ Sed, Achille, da & tu, Jovis filias qui sequatur,
 510 “ Honorem, qui & aliorum utique flecit mentes fortium.
 “ Si quidem enim minime dona ferret, & alia in futurum nominaret
 “ Atrides, sed semper pertinaciter iratus esset,
 “ Non equidem te ira abjecta hortarer
 “ Argivis auxiliari, quantumvis indigentibus :
 515 “ Nunc verò simul in presenti multa dat, aliaque in posterum pollicetur :
 “ Viros etiam, qui supplicarent, ad te misit præstantissimos,
 “ Electos per exercitum Achaicum, quique tibi ipsi
 “ Amicissimi Argivorum : horum ne tu orationem asperneris,
 “ Neque pedes, (i. e. iter frustra.) At prius haud reprehendendum, te ira-exarsisse.
 520 “ Sic & priscorum audivimus laudes virorum
 “ Heroum, quando aliquem vehemens ira occupasset,
 “ Donisque placabiles erant, exorabilesque verbis.
 “ Memini hoc factum ego vetus, neutiquam recens,
 “ Quale esset ; inter vos autem narrabo omnes amicos.
 525 “ Curvetque pugnabant & Aetoli fortiter-prælium-sustinentes,

Ver. 517. Κρινάμεν. Vide supra ad 4, 309, 314, 338 ; & ad 7, 434.

Ver. 518. — τὸν μὲν ζῶγε μῦθον ἐλέγξης, μηδὲ πόδας.] Herum tu neque orationem, neque legationem ; nec quid dixerint, nec quid fecerint scire noli, itinere ad Te suscepto, asperneris.

Ver. 519. — πρὶν δ' ἔτι νημεσσητὸν κεχολῶσθαι.] Non, antè quàm donat dare Argememnon, sed antè quàm oblatæ eum injuriæ pœniteret. Scilicet Achillis hic non commodi sed utilitatis rationem auxit Phœnis, sed honoris. Ut rectè annotavit Dominus Dacier.

Ver. 520. — τῶν ἀρίστων Ἡρώων.]

— heroum laudes, & facta parentis.
 Virg. Æneid. IV. 26.

Ver. 523. Μέννημαι οὐδὲ ἔρπον ἐγὼ πάλαι.] Nam memini Hefiones viscentem regem.

Æn. VIII. 157.

Οὐκ αἶψα δὲ διδασκᾶν, ἐν τῶν ἀπαισίων (καρπὸν τῆς νύκτος. Schol. Virg. Æneid. IV. 26.) deestat denique personam longa hæc & verborum narratio, jam antè super annotavimus.

Ver. 525. Κερῆτες τ' ἐμάχοντο & Αἰτωλοὶ.] “ Narrare verò — quæ Significatio “ potest, quàm qui Curvetum Aetolorum “ prælum exponit ? ” Quintilianus, lib. 2. cap. 2.

- Ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάρηζον
 Αἰτωλοὶ μὲν, ἀμυνόμενοι Καλυδῶν^Θ ἑρηνῆς·
 Κερῆτες δὲ, διαπραθέειν μεμαῶτες ἄρηι.
 Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρον^Θ Ἀρτεμὶς ὄρεσεν
 530 Χωσαμένη, ὃ οἱ ἔτι θαλύσια γυνῶ αἰλώης
 Οἶνεὺς ῥέζ· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἐκατόμβας·
 Οἷη δ' ἔκ' ἔρρεξε Διὸς κέρη μεγάλοιο,
 ἥ λάθεται, ἥ ἐκ ἐνόησεν· αἰσάσθω δὲ μέγα θυμῷ.
 ἥ δὲ χολωσαμένη, διὸν γέν^Θ, ἰοχέαιρα,
 535 ὤρσεν ἐπὶ χλάνην (ῦν ἄγριον, ἀριόδον),
 Ὅς κακὰ πολλὰ ἔρδεσκεν, ἔθων Οἰνῇ^Θ αἰλῶν.
 Πολλὰ δ' ὅγε προβέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
 Αὐτῇσιν ῥίζησι, καὶ αὐτοῖς αὐθεσι μήλων.
 Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῇ^Θ ἀπέκλειεν Μελέαργος,

" Circa urbem Calydom, & se-mutuo interficiebant :

" Aetoli quidem, defendentes Calydom amœnam ;

" Cœteteri autem, vastare ardentem Martem.

" Etenim his malum aureo-solio-fodens Diana excitavit

530 " Irata ; quod sibi non facta post-fruges-comportatas in sæcundo-locu agri

" Oeneus fecisset : Alii utique dii epulati-erant hecatombas ;

" Soli verò non facta fecit Jovis filia magni,

" Sive oblitos est, sive non advertit : devius-erat certè multum animi,

" Illa itaque irata, Jovis genus, sagittis-gaudens,

535 " Immisit sylvestrem Aprum, ferum, candidis dentibus,

" Qui damna multa patravit, frequentans Oenei agrum :

" Multas utique ille alias-super-alias-humi prostravit arbores altas

" Cum ipsis radicibus, & ipsis floribus pomorum.

" Hunc autem filius Oenei occidit Meleager,

Ver. 528. — μεμαῶτες] Vide suprâ ad
 8, 818 ; & ad ζ', 464.

Ver. 532, 532. — ῥέζ· — ἱρρεξε.] Vide
 suprâ ad δ', 444.

Ver. 533. ἥ λάθεται, ἥ οὐκ ἐνόησεν] ἥτοι
 ἐνοήσας δύναι, ἐπιλάθεται· ἥ δ' ἔλως ἐπενόη-
 σεν. Schol. Cœterùm, ἥ δὲ, in unam hîc syl-
 labam coalescit ; quomodo & suprâ, ε', 349.

ἥ ἐκ ἑλως, ἐπὶ ;

Et apud Euripidem,

ἥ ἐκ ἀξέχρως ἡ δὲ θεὸς ἀναφέρωμι μοι ;
 Orph. 597.

Similiter, φῶ δ, apud eundem,
 φῶ δ' ῥήτης, ἥτις ἐν τυραννίδι δῆμων.

Heccab. 55.

Notandum tamen, istud ἥ, in interrogativis
 sæpida, quàm in affirmativis, cum sequente
 Vocali coalescere solere ; vide ad ἥ, 349.
 Quare in Schol. Vissorian. scriptum est, ἥ
 τὰς, ἥ οὐκ ἐνόησεν — Quod tamen longè
 minus elegantè est dictum. Nam λαθεῖν,
 propriè est, *olium latere* ; λαθῆναι, *latere so-*
lèrum, hoc est, *oblivisci*.

Alia. — ἀσάσθω δὲ] De voce, ἀσάσθω,

vide suprâ ad ver. 116. Alii hîc legunt
 ἀσάσθω δὲ. Quod tamen nihil opus.

Ver. 534 — διὸν γέν^Θ.] De Diana ac-
 cipiunt plerique ; ut sit videlicet, Διὸς θυ-
 γάτης. At Schol. Vissorian ad Achillem re-
 ferunt, ut sit idem scilicet ἄς, ἡσθενέ· prop-
 terea quod Poëta hanc compellationem ἄδὲ-
 πολε ἐπὶ θεῷ τάσσει.

Ver. 535. ὤρσεν ἐπὶ.] Ἐπὶ ὄρεσιν. Cœte-
 rum Aristoteles, de historiâ Animalium lib. VI.

cap. 28, locum hunc isto modo citat :

ὄρεϊσαν ἐπὶ χλάνην (ῦν ἄγριον) ὑδὲ ἐκασ

ὄρεϊ γε Πισοφῶν, ἀλλὰ ῥῶ ὑλῆεν
 Quæ lectio & warâ τῷ Γαλφῶν εὐρεται, no-
 tante Eustathio.

Ver. 536. — ἴθων Οἰνῇ^Θ αἰλῶν.] Οἰκεία
 τιμαρία, τῷ περὶ καρπὸς ἡμαρτηκότι. Schol.
 Vissorian. Ἐπὶ τούτοις ἰστέον ὅτι ὡς διαφέρειν
 λέγεται τὸ ἔδειν τῷ ἔδειν, ὡς τὸ καλῶς
 τῷ ἑσθίον. Eustath.

Ver. 539. Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῇ^Θ] Vide ad δ,
 52. Nec omnino audiendus Bærnseus ; qui,
 potest, inquit, tutius legi, Τὸν δ' Οἰνῇ^Θ υἱῶ.

- 540 Πόλλέων ἐκ πολίων θρήτορας ἀνδρας ἀγείρας,
Καὶ κύνας· ἔ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσι
Τόσσ' ἦν, πόλλες δὲ πυρῆς ἐπέεσσι ἀλεεινῆς.
Ἡ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον κ' αὐτὴν,
Ἀμφὶ ζυὸς κεφαλῇ κ' δερμαὶ λαχυνένῃ,
545 Κερήτων τε μεσηγυὶ κ' Αἰτωλῶν μελαθύμων.
Ὅφρα μὲν ἔν Μελέατρ' ἀρήφιλον πολέμιζε,
Τύφρα δὲ Κερήτεσσι κακῶς ἦν· ἐδ' ἐδύνατο
Τείχε' ἐκίσθεν μίμνειν, πολέες περ εἴους.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέατρον ἔδυ χόλ', ὅς κ' ἄλλων
550 Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεούων,
(*Ἦτοι ὁ, μηρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμεν' κῆρ,
Κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ, καλῇ Κλεοπάτρῃ,
Κέρη Μαρπίσσης καλλισφύρε Εὐηνίης,
Ἰδεὼ θ', ὅς κάρσις ἐπιχθονίων γενετ' ἀνδρῶν
555 Τῶν τότε, καὶ ῥα ἀνακλ' ἐναντίον εἴλετο τόξον
Φοίβε' Ἀπόλλων', καλλισφύρε εἵνεκα νύμφης·

- 540 " Multis ex urbibus venatoribus viris congregatis,
" Et canibus; non enim domitus fuisset paucis hominibus;
" Tantus erat, multosque adeo rogum ascendere-fecit tristem.
" Illa verò (*Diana*) circa ipsum excitavit magnum tumultum & bellum,
" Pro suis capite & pelle hirsuta,
545 " Curetasque inter & Aetolos magnanimos.
" Quamdiu igitur Meleager bellicosus pugnat,
" Tamdiu utique Curetibus malè erat; neque poterant
" Mœnia extra manere, multi quamvis essent.
" At quando jam Meleagrum subiit ira, quæ & aliorum
550 " Inflat in pectoribus mentem, probè licet sapientium;
" (Nempe ille, matri suæ Althææ iratus corde,
" Jacebat apud legitimam uxorem, pulchram Cleopatram,
" Filiam Marpiæ pedibus-elegantis Euenines,
" Idæque, qui fortissimus inter terrestres fuit viros,
555 " Eorum qui tunc erant; utique contra regem sumpsit arcum
" Phœbum Apollinem, pedibus-elegantis gratiâ nymphæ:

Ver. 543. ἦ δ' Ἀρημεις.

Ver. 547. Τύφρα δὲ] *Tamdiu utique.* Quod cum non videret *Barnesius*, pessimè edidit Τοφράδ', contenditque παρέλκειν τὸ Δε. Quod in hujusmodi vocabulis non fert linguæ Græcæ ratio.

Ibid. — ἐδ' ἐδύνατο Τείχε' ἐκίσθεν μίμνειν.] *Castra ipsi sua tueri non poterant, sedum Urbem expugnare.*

Ver. 551—568. (*Ἦτοι—ἰχυσά.)] Versus hosce octidécim in Parentibusin inclusi, & ipsam aliis inter-jectis Parentibusin intricatam. Id quod tantum abest ut Scriptori luculentissimo, & supra omnes perspicuo, vertendum

sit vitiò; ut contra summo hîc, si usquam aliàs, artificio, verbosam illam & *frui* in narrandi rationem, in *Phœnicis* personâ, depinxerit. *Popsius* tamen videtur aliter sensitse. Vide infra, ad λ', 687.

Ver. 552. — καλῇ] Vide supra ad δ', 43.
Ver. 554: Ἰδεύ.] Pronuntiabatur Ἰδῷ, vel Ἰδῷ.

Ver. 555. Τῶν τότε.] *Ἐναντίον τὸ ἀν-
ριτὸς περὶ τὴν ἐκείνης ἰστορίαν. Ὁ μὲν ὀπί-
κάρσιον εἰπὼν τὴν Ἰδῶν, ἵνα μὴ δέξῃ τὸ
Ἀχιλλέως· αὐτὸν περιέλειπεν, ἐπὶ τῇ τῇ
τῶν τότε.* *Schol. Victorian.*

Ver. 556. — νύμφης.] *Marpiæ, uxoris suæ.*
Ver.

- Τὴν δὲ τότε ἐν μεγάροισι πατὴρ κ' ὀνύκτια μήτηρ
 Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, ἔνεκ' ἂρ αὐτῆς
 Μήτηρ, Ἀλκυόνει πολυπενθέει οἶτον ἔχουσα,
 560 Κλαί', ὅτε μιν ἐκάερτος ἀνὴρ πασε Φοῖβε' Ἀπόλλων.
 Τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πῆσσαν,
 Ἐξ ἀρέων μῆρὸς κεχολωμένει, ἥ ῥα θεοῖσι
 Πόλλ' ἀχέου ἥρατο, κασιγνήτοιο φόνοιο.
 Πολλὰ δὲ κ' Γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία,
 565 Κικλήσκουσ' Αἴδην κ' ἐπαινὴν Περσεφόνειαν,
 Πρόχην καθεζομένην, δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
 Παιδὶ δόμεν θάνατον τῆς δ' ἡεροφοῖτις Ἐριννύς
 Ἐκλυεν ἐξ Ἑρέβουσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.)
 Τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὁμαδὸν κ' δᾶπ' ὀρώρει,
 570 Πύρρων βαλλομένων τὸν δ' ἐλλίσσοντο γέροντες
 Αἰτωλῶν, πῆμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,

" Illam autem (*Cleopatram*) tunc in aedibus pater & veneranda mater

" Alcyonen vocabant cognomine, quod ipfius

" Mater, Alcyonis luctuosæ fatum habens,

560 " Flebat, quando ipsam longe-jaculans rapuit Phæbus Apollo.

" Huic is (*Meleager*) accubabat, iram tristem coquens,

" Propter diras matris iratus, quæ utique diis

" Multum dolens supplicabat, fraternæ cædis causâ :

" Multum autem & Terram almam manibus verberabat,

565 " Invocans Plutonem & horrendam Proserpinam,

" In-genua confidens, (rigabantur autem lachrymis sinus,)

" Ut filio darent mortem ; hanc autem per-tenebras-vagans Erinnyes

" Exaudivit ex Erebo, implacabile cor habens.)

" Horum verò tum confestim ad portas tumultuos & strepitus excitabatur,

570 " Turribus percussis : illum autem supplices orabant senes

" Ætolorum, mittebantque eorum sacerdotes lectissimos,

Ver. 557. Τὴν δὲ] *Cleopatram*, filiam suam.

Ver. 559. Μήτηρ.] *Marpissa*.

Ver. 560. — μιν] Vide ad 4, 51. Cæterum, pro Κλαί', ὅτε μιν, fuerunt qui legent, Κλαίην ὃ μιν.

Ibid. — ἀνὴρ πασε] Vide suprâ ad 4, 140.

Ver. 561. Τῇ ὅγε.] Huic *Cleopatras*, *Meleager*.

Ibid. — παρκατέλεκτο.] Vide suprâ ad 5, 515.

Ver. 562. Ἐξ ἀρέων] Pronuntiabatur ἀρῶν ut rectè observavit *Barneſius*. Nam ἀρῶ (hoc significatu,) ἀρῆτης, ἀρῶμαι, primam producunt.

Ibid. — ἥ ῥα] *Quæ* utique. Nam ad sententiam nullo modo supervacaneum est istud, ῥα.

Ver. 564. — Γαῖαν — χερσὶν ἀλοία.] *Εὐχόμεναι* οἱ ἥρωες τοῖς μὲν οὐρανοῖς θεοῖς, *ἀπὸ τὰς*.

Χεῖρας ἀνέσχοιτες, μεγάλ' εὐχετόντο ἑκατέρω τοῖς δὲ θαλάσσιος,

Πολλὰ δὲ μὴρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρώρει, εἰς θάλασσαν ὀπλονότι τοῖς Καλαχθονίοις δὲ, κόπτοντες τὴν γῆν, ὡς ἐνθάδε φησί. *Schöl.*

Ver. 565. Κικλήσκουσ' Αἴδην] Luctificam Alecto dirarum ab sede sororum Inferniſque ciet tenebris ; cui tristia bella, Iræque infidiæque & crimina noxia, cordi. *Æn. VII. 324.*

Ver. 568 — ἔχουσα] Vide suprâ ad ver. 553. Ver. 569. Τῶν δὲ.] *Meleagri porphyrarum, Ætolorum.*

Ibid. — δᾶπ' —] Vide suprâ ad 5, 210 ; ad γ', 363 ; & ad δ', 455, 456, 504.

Ibid. — ὀρώρει.] Vide suprâ ad 5, 810.

Ver. 570. — τὸν δ' ἐλλίσσοντο.] Vide suprâ ad 4, 45. *Α'.* τὸν δ' ἐλλίσσοντο, & τὸν δὲ λίσσοντο. *Quæ* & ipsa ferri possunt ; vide ad 4, 51.

- Ἐξελθεῖν κ' ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
 Ὀππότε πειόταλον πεδίον Καλυδῶν^Θ ἔρανης,
 Ἐνθα μιν ἦντων τέμεν^Θ περικαλλές ἐλεσθαι,
 575 Πενήκοντόγυον· τὸ μὲν ἥμισυ, οἶνοπέδοιο·
 ἥμισυ δέ, ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι·
 Πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρον ἱππηλάτα Οἰνεύς,
 Οὐδ' ἐπεμβεβώς ὑψηρέφ^Θ θαλάμοιο,
 Σείων κολλητὰς ζανίδας, γενέμεν^Θ υἱόν·
 580 Πολλὰ δὲ τόνδε κασίγνηται κ' πότνια μήτηρ
 Ἑλλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
 Οἳ οἱ κεδνότατοι κ' φίλτατοι ἦσαν ἀπάντων·
 Ἄλλ' ἔδ' ὥς τῷ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
 Πρίν γ' ὅτε δὴ θαλάμος πύκα βάλλετο, τοῖ δ' ἐπὶ πύρρῳ
 585 Βαῖνον Κυρήτες, κ' ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ·
 Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον εὖζων^Θ παρὰκοίῃς·
 Λίσσεται ὀδυρομένη, καὶ οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
 Κηδὲ, ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ αἰώη·
 Ἄνδρας μὲν κλείνεις, πόλιν δὲ τε πῦρ ἀμαθύνει·

“ Ut exiret & propulsaret hostes, polliciti magnum donum :

“ Ubi scilicet pinguius erat ager Calydonis amœne,

“ Ibi eum iusserunt pradium perpulchrum eligere,

575 “ Quinquaginta jugerum : dimidium quidem, vitiferi soli :

“ Dimidium autem, non consti arabilis agri separatim accipere :

“ Multum item eum obsecrabat senex equum agitator Oeneus,

“ Limine consensu altum-tectum-habentis thalami,

“ Quatiens conglutinatos asserses, suppliciter-orans filium :

580 “ Multum etiam eum sorores & veneranda mater

“ Orabant : ille autem magis recusabat : Multum & socii,

“ Qui ei charissimi & amicissimi erant omnium :

“ Sed ne sic quidem ejus animum in pectoribus flectebant,

“ Antequam jam thalamus frequenter percuteretur, ipsique tæres

585 “ Conscenderent Curetes, & incenderent magnam urbem :

“ Tum verò demum Meléagrum eleganter-cincta uxor

“ Orabat lugens, & ei recensuit omnia

“ Mala, quæcunque hominibus contingunt, quorum urbs capta-fuerit &

“ Viros quidem occidunt, urbem autem ignis in-cineres-redigit ;

Ver. 575. Ὀππότε πειόταλον πεδίον]

Insuper id campi, quod rex habet ipse Latinus. Æn. IX. 274.

Ver. 574—ἦντων] Vide suprâ ad §, 322.

Ver. 576.—ψιλὴν ἄροσιν] Τὴν ἀδιν-
 ῆρον χθῆν. Schol.

Ver. 577.—[πυλὰτα] Vide suprâ ad
 §, 175.

Ver. 580.—κασίγνηται] Al. κασίγνητοι.

Ver. 581. Ἑλλίσσονθ'] Vide suprâ ad §, 45. Al. Ἑλλίσσονθ'.

Ver. 585.—ἐνέπρηθον.] Jamjam incende-
 bant ; jamjam ad comburendum aggregabantur,

Ver. 588. Κηδὲ, ὅσ' ἀνθρώποις πέλει.]
 Aristoteles, Rhetoricæ. lib. I. cap. 7, citat idem
 modo ; Ὅσα καὶ ἀνθρώποις πέλει.

Ver. 589, 590. Ἄνδρας μὲν κλείνεις, —
 γυναῖκας] “ Narrare verò — quis dignus-
 “ cantibus potest ?” Quintilian. lib. X. cap. 1.

Καὶ διακείμενα δὲ εἰς τὰ μέγα, τὰ αὐτὰ μὲν
 φαίνεσθαι· πλείονος γὰρ ὑπερβολὴ φαίνεται· καὶ
 ὁ ποιητὴς φησι. —

Ἀλλ' οὐ μὲν φθινύθεις, πόλιν δὲ τε πῦρ ἀμα-
 θύνει.

Τίνα δὲ τ' ἄλλοι ἄγουν. — Rhetoricæ. lib. I. cap. 7. Ubi notandum quod

590 Τέκνα δὲ τ' ἄλλοι ἄγασσι, βαθυζώνες τε γυναῖκας.

Τῷ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκρόν[?] κακὰ ἔρῃ·

Βῆ δ' ἰόνει, χροὶ δ' ἔνι· ἐδύσατο παμφανόων[?].

“Ὡς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἡμαρ,

Εἷξας ὥς θυμῷ· τῷ δ' ἐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν

595 Πολλά τε καὶ χαρίεν[?] κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὐτῶς.

Ἀλλὰ ζῷ μὴ μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μήδε ζε δαίμων

Ἐνλαυθα τρέψαιε, φίλος· κάκιον δὲ πεν εἶη

Νηυσὶν παιομένησιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώροισι

Ἔρχεο· ἴσον γὰρ ζε θεῷ τίσειςιν Ἀχαιοί.

600 Εἰ δὲ κ' ἄτερ δῶρων πόλεμον φθισήνορα δῦης,

Οὐκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκῶν·

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

590 “ Liberosque alios abducunt, & profundè succinctas mulieres,

“ Hujus autem tum motus est animus audientis sæva facta :

“ Perrexitque ire, corporeque arma induit collucentia.

“ Sic ille quidem ab Ætolis propulsavit malum diem,

“ Obsecutus suo animo : ei autem non deinceps dona perolverunt

595 “ Multaque & pulchra : malum tamen depulit etiam sic.

“ Atqui tu ne mihi ista cogites in animo, neque te æmōn

“ Istuc vertat, amice : Pejus autem esset

“ Navibus d-nam incensis te ferre auxilium : Sed nunc accepta conditione donorum

“ Veni : æquè enim te ac deum honorabunt Achivi.

600 “ Quod si tandem sine donis pugnam viros-perdentem inferis,

“ Non tum æquè in honore eris, bellum quamvis propulsaveris,

Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles ;

hodie legimus, “ Ἀνδρας μὲν αἰθίνουσι legisse olim (aut memoriter citasse) *Arctostelen*, λαοὶ μὲν φινέουσιν. Uberius de hoc loco *Hermogenes* : Πάσους πόλεως εἶπε [Ὁμηρ.] πέρθευσιν ἐν δυοῖν ἱπποῖσιν. — Τὰ μεγάλα τῇ βραχυτάτῃ τῆς ἱμνείας φυλάττει μεγάλα, τῆς ὑποβολῆς τὸ μέγαθόν· αὐτοῖς διασωζέσθαι· τὰ δὲ μικρὰ καὶ φαῦλα [vide supra ad ver. 210 ; item α, 433—439.] τῇ περιβολῇ τῶν λόγων μέγαθόν προσλαμβάνει. Ταῦτα ποιεῖ Διομοσθέντες, καὶ ὅσα τραυδεῖ Φωκίων ἄλλοισιν, εἶθους ὄλου, ἐν ὁλίγοις ἡμασι λέγων. “ Ἦν ἰδὲν οἰκίας κατεσκευαμέναις, τείχεα περιεργαῖα, μέγα, χύτραν ἱερὴν τῶν ἐν ἡλικίᾳ, γυναῖκα δὲ καὶ παιδάρια ὀλίγα, καὶ προσέβητες ἀνδράσιν “ οἰκίαις. ” Μονονυχὶ περιέφρασε τὸ Ὁμηρικόν. Cap. XXXII. Περὶ μεθόδου δευτέρου.

Ver. 598. — [ιδύσατο.] Αἰ. ἰδύσατο. Sed nihil opus : Nam ἰδύσατο secundam protulit.

Ver. 594. Εἷξας δ' θυμῷ. Schol. *Vilster*. In plerisque optima, alijque fere, hoc ita accipiunt, ut dicatur Meleager vel jam olim, (φέλαι, αὖ νῦν,) antequam suis opitularetur, ita habenas δεξιῇ ; vid. nunc deum, quam

suis opitularetur, rationi (τῷ ἰππολοισμῷ) fuisset obsequutus. Sed neutrum fert linguæ Græcæ ratio. Εἷξας τῷ θυμῷ, necessarium est, jam tum quum suis opitularetur, animos sibi incitari, animo incitato demum habenas dari, effusi beneis hostem invadens ;

— [Ὡ δὲ ζῷ μετὰ ἄλλοι θυμῷ
Εἷξας, — ver. 109, hujus libri.

— τὸν δεῖον ἱππον

κίνεσαι ἱμωλῶσας, εἷξαι τί οἱ ἴπια χερσίν
ψ, 336.

— εἶη καὶ ἀγόντοι θυμῷ

Εἷξας, εἴτ' ἐπὶ μέγα βροτῶν. — α, 42.
— irarumque omnes effundit habenas.

Æn. XII. 499.

Ver. 600. Εἰ δὲ αὖ ἄτερ δῶρον] Quod tandem invitè & necessitate coactus, &c.

Ibid. — φθισήνορα] Vide supra ad β, 833.

Ver. 601. — ἰμῶς τιμῆς] Eodem loco hominibus. Αἰ. ἰμῶς τιμῆς, quod est τιμῆς : Quâ ratione alibi dicitur, καὶ χερσὶν τιμῆς
— σ, 475.

Ver. 602. — πόδας ὠκὺς] Vide supra ad α, 58.

- Φοῖνιξ, ἄτλα, γεραιέ, διοτρεφές, ἔτι με ταύτης
 Χρῶ τιμῆς· φρονέω δὲ τέλειμῃσθαι Διὸς αἴση,
 605 Ἡ μὲν ἔξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰσὸκ' αὐτμῇ
 Ἐν στήθεσσι μένη, καί μοι φίλα γένατ' ὀράρη.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρεω, ζῦ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο ἤσσε·
 Μῆ μοι ζῦγχει θυμὸν ὀδυρόμενον καὶ ἀχέων,
 Ἀτρεΐδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· εὐδὲ τί σε χρὴ
 610 Τὸν φιλέειν, ἵνα μὴ μοι ἀπέχθῃται φιλεούῃ;
 Καλὸν τοι ζῦν ἐμοὶ τὸν κῆδεϊν, ὅς κε με κῆδῃ
 Ἴσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
 Οὔτοι δ' ἀγγελέεςσι, ζῦ δ' αὐτόθι λέξσο μένων
 Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· ἅμα δ' ἡοὶ φαينوμένηφι
 615 Φρασσόμεθ', ἥ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ', ἥ κε μένωμεν.
 Ἡ, καὶ Πατρόκλῳ ὄγ' ἐπ' ὀφρύσιν νεῦσε Ἰωπῇ,
 Φοῖνικι σορέσαι πυκινὸν λέχθ', ὄφρα τάχιστα
 Ἐκ κλισίης νόσοιο μεδοίαιθ'. Τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
 Ἀντίθε· Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπε·

- “ Phœnix, pater, senex, Jovis alumne, minimè mihi hoc
 “ Opus est honore : puto enim me honoratum fore Jovis voluntate,
 605 “ Qui honor me consequetur apud naves recurvas, dum spiritus
 “ In pectoribus maneat, & mihi mea genua moveantur.
 “ Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo reconde tuo ;
 “ Nè mihi turba animum, flens & mœrens,
 “ Attriðæ heroi gratificans : neutiquam te convenit
 610 “ Istum amare, ut nè mihi odio sis te nunc amanti :
 “ Decet te mecum eum angere, qui me angat :
 “ Æqualiter mecum regna, & dimidium sortire honoris.
 “ Isti autem renunciabunt ; tu verò hic cubato remanens
 “ Lecto in molli : simul autem atque aurora illuxerit,
 615 “ Consultabimus, an redeamus ad nostra, an maneamus.
 Dixit, & Patroclo hic superciliis annuit tacitè,
 Phœnici ut sterneret densum lectum, ut citissimè
 E tentorio de redditu cogitarent. Inter hos autem Ajax
 Deo-par Telamonius verba fecit ;

Ver. 603.—ἄτλα,] Ineptè admodum ex
 Heinsh Barnesius vocabulum hoc, ac si He-
 braicum esset, Tu, Latine reddit.

Ibid.—ἔτι με ταύτης χρῶ τιμῆς.] Vide
 infra ad 43.

Ver. 604.—τέλειμῃσθαι Διὸς αἴση.] Πι-
 θανῶς, τῇ παρὰ τῷ Ἀλαμῆμονος τιμῇ, ἐν-
 τίσθαι τὴν παρὰ τῷ Διὶ. Schol. Viëtorian.

Ver. 605.—εἰσὸκ' αὐτμῇ]
 —dum spiritus hos reget artus.

Ver. 607.—ζῦ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο ἤσσε.]
 Vide supra ad 4, 297.

Ver. 608. Μῆ μοι ζῦγχει θυμὸν]
 Define meque tuis incendere teque querelis.

Æn. IV. 360.

Ibid.—ὀδυρόμενον καὶ ἀχέων.] A.—
 ἐνὶ στήθεσιν ἀχέων
 —lachrymansque gemenisque.

Ver. 610.—ἵνα μὴ μοι] Vulg. ἵνα μὴ
 μοι. Sed, μοι, ἵχρη ὀρθολογίῃ, ἵνα ἐκλιθα-
 σέλλῃται Ἀλαμῆμονι. Schol. Viëtorian.

Ver. 611. Καλὴ] Vide supra ad 8, 43.

Ver. 613.—λέξσο.] Vide supra ad 8,
 515 ; & 6, 109.

Ver. 615. Φρασσόμεθ'] Vide supra ad 4,
 140.

Ibid.—ἥ κε μένωμεν.] Vide supra ad
 ver. 359.

Ver. 618.—Τοῖσι δ'] Malè Barnesius,
 Τοῖσι δ'. Vide supra ad γ', 200 ; & ad δ', 160.

Va.

- Αἰδεῖσθαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δὲ τοι εἶμην
 Πληθύς ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δὲ τοι ἔξαχον ἄλλων
 Κῆρις αἰ τ' ἔμναι καὶ φίλῳ, ὅσσοι Ἀχαιοί.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 640 Αἶαν διδόντες, Τελαμάνι, κοίρανε λαῶν,
 Πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν εἰσίστω μυθήσασθαι·
 Ἀλλὰ μοι εὐδάνειαι κραδίη χόλῳ, ὅππότε· ἐκείνε
 Μνήσομαι, ὅς μ' ἀσύφλητον ἐν Ἀγλείοισιν ἔρεξε
 Ἀτρείδης, ὥσπερ τιν' ἀτίμητον μελανόσπην.
 645 Ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀποφασθῆ·
 Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἵματόν γε,
 Πρὶν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἑκτορα δῖον,
 Μυρμιδόνων ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθαι,
 Κτείνοντ' Ἀργεῖς, κατὰ τε ῥυμῆαι περὶ νῆας.

“Reverse etiam tuam domum: sub tecto enim tue fumus

“Ex caetu Danaorum, studemusque tibi supra alios

“Charissimique esse & amicissimi omnium, quotquot sunt Achivi.

Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles:

640 “Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,

“Omnia quodammodo mihi ex animo visus es dixisse:

“Sed mihi tumet cor ira, quoties illius

“Recordor, qui me inhonorum inter Argivos fecit

“Atrides, tanquam aliquem contemptibilem inquilinum.

645 “Sed vos abite, & nuncium renunciate:

“Non enim ante de pugna cogitabo sanguinolenta,

“Quam filius Priami bellicosi, Hector nobilis,

“Myrmidonum ad tentoriaque & naves venerit,

“Interficiens Argivos, incendatque igne naves.

Ver. 636. Αἰδεῖσθαι δὲ μέλαθρον.] Τὸν
 πρὸς οὐρανὸν τῆς ἑστῆς αἰδοῦμαι. Schol. V. 636. 1. 1.

Ver. 638. Κῆρις αἰ τ' ἔμναι καὶ φίλῳ.]
 Ἐκ τῆς πλεονεξίας φήσας τοὺς εὐνοῦντας καὶ συγ-
 γινωσκόντας ἔμναι, πλεονεξία δὲ ὀλίγων ἐσημαίνει
 ὑπερβολὴς ἐπιτήρησιν, μετρίως δὲ ὑπόμνησιν,
 αἰδῶν τῶν ἀνθρώπων παθῶν, ἔστιν ἰσχυρία,
 βίαια καὶ συγγινώσκου. Schol. V. 638. 1. 1.

Ver. 639. — πόδας ὠκὺς.] Vide supra ad
 4, 58.

Ver. 441. Πάντα τί μοι.] Dubitat Barne-
 sius, legendumne sit, Πάντα τί μοι. Quod
 est longe minus venustum.

Ver. 642. Ἀλλὰ μοι εὐδάνειαι κραδίη]
 Corque meum penitus turgescit tristibus
 iris,

Cum decore atque omni me orbatum laude
 recordor. Cic. Tusc. Quæst. lib. III.

Ibid. — ὅππότε·] ἐκείνῳ, ὅς μ' —
 ἰσχυρῶς Ἀτρείδης.] Αἰ. ὅππότε κείνῳ —
 ὅς μ' — ἰσχυρῶς Ἀτρείδης.

Ver. 646. Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο —
 πρὶν γ' υἱὸν Πριάμοιο.] Vide supra ad Ver.

359. Πρὸς μὲν Ὀδυσσεῖα, ἀποπαινεσθῆναι
 φησὶν· ἔτι γὰρ αὐτὸν ῥόδοι ἐξέμασι. Πρὸς
 δὲ Φαίηκας, ἡδὴ παραινόμενος, ἐκείνῳ
 φησὶ περὶ τῶν μῆνιν. Τὸν δὲ Αἰάντας αἰδεσθεῖς,
 τότε ἐξαμύνει φησὶν, ἡνίκα ἂν πλεονεξίᾳ γίνε-
 ται οἱ πολέμοιοι. Οὐτε ἀνέλας ἐστιν τὴν συμ-
 μαχίαν τοῖς Ἕλλησι καλῶς εἶναι δίδει, αὐτὸν
 εἰσομιμνῶν ἵνα μὴ μέτρα δοκῇ περὶ σθένος. Schol.
 V. 639. 1. 1. Neque omnino idoneis rationibus
 Plato Achillem hic vel ἐπιλόγιστον vel ἡνίκῃ
 appellat, eò quòd dixerit πρὸς μὲν τὸν Ὀδυσ-
 σεῖα, ἀποπαινεσθῆναι· πρὸς δὲ τὸν Αἰάντα,
 μεμνῆν. Plato in Hippia. Cæterum notan-
 dum in vers. 646 & 650 Platoni citatis, cor-
 ruptè μεδήσομαι scriptum pro μεδίσσομαι;
 & Ἀμφὶ δὲ μιν, pro Ἀμφὶ δὲ τοι.

Ver. 649. — κατὰ τε ῥυμῆαι περὶ νῆας.]
 Pessimè hic Barnesi, versioque (elegantissima
 plerumque illa) Wesselingii, “incendatque
 igne naves” quod erat vertendum, “in-
 cendatque igne naves.” Non enim id sit
 Achilles, pugnaturum se tum demum, quum
 incense sint naves, sed quum incendatur. Ver.

- 650 Ἀμφὶ δὲ τοὶ τῇ μῇ κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ,
 Ἐβόρα, καὶ μεμαῶτα, μάχης ἐχρήσασθαι οὐκ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἔκας ἐλὼν δεπας ἀμφικύπελλον,
 Σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς·
 Πάτροκλ' δ' ἐτάροισιν, ἰδὲ θυμῷσι, κέλευσε,
 655 Φοῖνικι ζορέσαι πυκινὸν λέχ' ὅτ' ἰτάχιστα·
 Αἱ δ' ἐπιπεπνύμεναι ζορέσαν λέχ', ὡς ἐκέλευσε,
 Κῶεά τε, ῥῆγος τε, λινόισι τε λεπτὸν ἄωλον·
 Ἐνθ' ὁ γέρον πατέλεκτο, καὶ ἧῶ δι' ἄν' ἔμμενεν.
 Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὐδὲ μυχῷ κλισίης εὐπῆλιν·
 660 Τῷ δ' ἄρα παρκατέλατο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγε,
 Φόρβαν' Ἰφιδάτηρ, Διομήδῃ καλλιπάρῃ.
 Πάτροκλ' δ' ἐτέρωθεν ἐλέξατο· παρ' δ' ἄρα καὶ τῷ
 Ἴφιδ' εὐζων', τὴν οἱ πόρε δι' Ἀχιλλεὺς,
 Σκυῖρον ἐλὼν αἰπεῖαν, Ἐνυῆ' ὠλοῖεθρον.
 665 Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδῃσι γένοντο,
 Τὰς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν

650 " Circa verò meum tentorium & navem nigram

" Hectorem, quantumvis ardentem, à pugna destitutum puto.
 Sic dixit. Illi verò unusquisque, accepto poculo duplici-rotundo,
 Libatione facta, ad naves redierunt: præibat autem Ulysses,
 Patroclus verò sociis & ancillis imperavit,

655 Phœnici sternere densum lectum quam celerrimè:

Illæ autem obediens straverunt lectum, ut imperavit,
 Pelleſque ovillas, stragulamque-tinctam, linique subtiliſſima ſtorem:
 Ibi ſenex cubuit, & auroram divinam expectabat.

Porro Achilles dormiit in reſſu tentorii benè-compacti:

660 Huic autem accubuit mulier, quàm è Leſbo duxerat,

Phorbantis filia, Diomede pulchra-genas,
 Patroclus autem ex altera-parte cubuit: juxta item & ipſum
 Iphis eleganter-cincta, quam ei dederat nobilis Achilles,
 Scyron cum cepiſſet altam, Enyei urbem.

665 Illi verò poſtquam ad tentoria Atreidæ veniſſent,

Eos quidem aureis poculis filii Achivorum

Ver. 650. Ἀμφὶ δὲ τοι.] Apud Platonem, loco jam ſuprà citato. Ἀμφὶ δὲ μιν. Corruptè.

Ver. 651. — μεμαῶτα] Vide ſuprà ad β', 818; & ζ', 464.

Ver. 652. Ἐς ἱφιδάτ'· ὃ δὲ ἴσαν πάλιν.] Πάτροκλος ὁ λαλεῖ· ἵνα μὴ προκαρῶσας Ἀχιλλεύς, ἔκαστος μὴ πτόσῃ. Schol. Viſtorian.

Ibid. — ἀμφικύπελλον.] Vide ſuprà ad η', 584.

Ver. 653. Σπείσαντες.] Ἀ. ἀνέσαντες.

Ver. 654. — κίλευσε.] Ἀ. κίλευε.

Ver. 656. — λήχ'· ὡς ἐκέλευσε.] Ἀ. λήχ', ὡς ἐκέλευσε. Ἀ. λήχ'· ὡς ἐκέλευσε.

Ver. 657. Κῶεά τε.] Vide ſuprà ad β', 51,

Ver. 658, 660, 662. — πατέλεκτο, — παρκατέλατο, — ἐλέξατο.] Vide ſuprà ad β', 515.

Ver. 665. — κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδῃσι γένοντο.] Similis ferè loquendi ratio, ac apud Romanos iſta in Senata venire, in conſpectu venire, &c. Vide quæ Nos hæc de re ad Cæſaris Commentar. de Bello Gallico, lib. IV. §. 9. Item ſuprà ad α', 593; & ad γ', 156.

Ver. 666. Τὰς μὲν ἄρα χρυσέοισι.] Pro-nantiabatur, χρυσέοισι. Prima enim necceſſariò producitur; neque in iſto ulla unquam eſt licentià.

- Δειδῆχαι' ἄλλοθεν ἄλλῃ ἀνασάδον, ἐκ τ' ἐρέονιο.
 Πρῶτ' ὃ ἐξέρεινεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
 Εἰπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 670 ἢ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀμυνέμεναι δῆϊον πῦρ,
 ἢ ἀπέειπε, χόλῳ δὲ τ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἀτρεΐδῃ, κύδιζε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Κεῖνός δ' ἐκ ἐθέλει σῆεσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
 675 Πιμπλάνειαι μένε'· ζεῖ δ' ἀναΐνεται, ἦδ' ἐζα δῶρα.
 Αὐτόν γε φράζεσθαι ἄμ' Ἀργείοισιν ἄνωγεν,
 Ὅππως κεν νῆας τε ζῆς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
 Αὐτὸς δ' ἠπείλησεν, ἄμ' ἧοῖ φαινομένηφι,
 Νῆας εὖσσέλμους ἀλάδ' ἐλκέμεν ἀμφελίσσας·
 680 Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι,
 Οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ ἔκετι δῆετε τέκμωρ.
 Ἰλίῃ αἰπεινῆς· μάλα γὰρ ἔθεν εὐρύοπα Ζεὺς
 Χεῖρα ἐὼν ὑπέρεσχε, τεθαρσῆκαςι δὲ λαοί.
 Ὡς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἶδε τὰδ' εἰπέμεν, οἳ μοι ἔποντο,
 685 Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένῳ ἄμφω.

Excipiebant aliunde alius affurgentes, interrogabantque;

Primus autem interrogavit rex virorum Agamemnon;

“Dic age mihi, laudatissime Ulysses, ingens gloria Achivorum;

670 “Utrumne vult à navibus propulsare hostilem ignem,

“An recusavit, iraue adhuc tenet superbum animum?

Hunc autem allocutus est laboriosus nobilis Ulysses;

“Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

“Ille quidem non vult restringere iram, sed adhuc magis

675 “Impletur ira: te autem aspernatur & tua dona.

“Ipsum te consultare unà cum Argivis jubet,

“Quomodo navesque serves & exercitum Achivorum:

“Ipse verò minatus est, simul atque aurora illuxerit,

“Naves bonis-transfiris-instructas in mare deducturum utrinque-remis-actas:

680 “Atque etiam aliis dixit se suadere,

“Domum ut navigent: quia jam non (inquit) invenietis finem

“Ilii excelsæ: valde enim ipsam latè-sonans Jupiter

“Manu sua pròtegit, & animo-confirmato sunt copiæ.

“Sic dixit. Adfunt αὐτὸν & hi, ut hæc dicant, qui me secuti sunt

685 “Ajax & præcones duo, prudentes ambo.

Ver. 667. Δειδῆχαι'] Vide suprâ ad δ, 4.

Ibid. — ἀνασάδον, ἐκ τ' ἐρέονιο.]

Atque hic legatos Ætolæ ex urbe remissos, Quæ referant, fari jubet; & responsa recipit

Ordine cuncta suo. — Æn. XI. 239.

Ver. 670. ἢ ῥ' ἰδίαις.] Summæ expectationis imaginem brevitate mirabili, aptissime ad personam, expressit. Ἐμῖ μὲν οὖν τὸν (πα-
 δάξοις) τὸ καίριον μαθεῖν. Schol. Victorian.

Ver. 674. — σῆεσσαι.] Ità Barnobius: Rectè. Al. σῆεσαι.

Ver. 676. — ἄμ' Ἀργείοισιν.] Al. ἐν Ἀργείοισιν.

Ver. 677. — νῆας τε ζῆς.] Ità iterum rectè Barnobius; sicuti suprâ, ver. 424. ἢ καὶ ζῆν νῆας τε ζῆν. Plerique hæc ediderunt, νῆας τε ζῶας. MSS. nonnulli, νῆας ζῶας.

Ver. 682. — γὰρ ἔθεν] Vide suprâ ad α, 52.

Ibid. — εὐρύοπα] Vide suprâ ad α, 175 & 498.

Ver.

- Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρον καλεῖξ' αἶο· ὡς γὰρ ἀνώγει,
 Ὅφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἐπήϊαι
 Αὔριον, ἣν ἐβέλησιν· ἀνάγκη δ' ἔτι μιν ἄξει.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο Λιωπῆ,
 690 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
 Δὴν δ' ἀνεω ἦσαν τετιηότες υἱὲς Ἀχαιῶν·
 Ὅψ' ἐδὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἄγαθὸς Διομήδης·
 Ἀτρεΐδῃ, κύδιζε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Μὴ ὄφελές λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα,
 695 Μυρία δῶρα δίδες· ὁ δ' ἀγῆνωρ ἐςὶ καὶ ἄλλως,
 Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγῆνορήσιν ἐνῆκας.
 Ἄλλ' ἦτοι κεῖνον μὲν εἰάσομεν, ἥ κεν ἴησιν,
 Ἥ κε μένη· τότε δ' αὖτε μαχήσεσθαι, ὅππότε κέν μιν
 Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνώγῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
 700 Ἄλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες·
 Νῦν μὲν κοιμήσασθε, τέταρτόμενοι φίλον ἦτορ
 Σίτε καὶ οἶνοιο· τὸ γὰρ, μὲν ἐςὶ καὶ ἀλκή·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
 705 Ὀτρύνων· καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρῶτοισι μάχεσθαι.

“ Phoenix verò illic senex cubavit : sic enim ille jussit,

“ Ut se in navibus dilectam in patriam sequitur

“ Cras, si voluerit : vi autem nequitiam eum abducat.

Sic dixit. Illi autem omnes obmutuerunt silentio,

690 Sermonem admirati : admodum enim asperà dixerat.

Diu autem muti erant tristes filii Achivorum :

Tandem verò inter eos locutus est pugna strenuus Diomedes ;

“ Atrida, gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

“ Utinam non orâsses eximium Pelidem,

695 Infinita dona dans : is utique insolens est etiam alioqui,

“ Nunc verò eum multo magis in insolentiam conjecisti.

“ Sed illum quidem missum faciamus, sive abeat,

“ Sive maneat : tunc verò rursus pugnabit, quando ipsum

“ Animus in pectoribus jusserit, & deus incitaverit.

700 Sed agite, sicut ego dixerò, obsequamur omnes :

“ Nunc quidem cubitum ite, refecti vestrum cor

“ Cibo & vino ; hoc enim, robur est & vis ;

“ At postquam illuxerit pulchra rosea-digitos aurora,

“ Ocyùs ante naves siste copiasque pedestres & equestres

705 “ Adhortans ; quin & ipse inter primos pugna.

Ver. 686.—καλεῖξ' αἶο.] Vide suprâ ad
 B, 515.

Ver. 690.—ἀγόρευσε.] Al. ἀπίπτει. Ex
 ver. 431, suprâ.

Ver. 696.—ἐνῆκας.] Al. ἀνῆκας.

—εἰάσομεν.] Vide suprâ ad B, 477.

Ver. 699.—ἀνάγκη] Al. ἐρίνη.

Ver. 703.—καλῇ] Vide suprâ ad B,

43. Ibid.—ροδοδάκτυλος.] Vide suprâ ad A,

477.

Ver.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' πάντες ἐπήνεσαν βασιλῆς,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱππαδάμω.
 Καὶ τότε δὴ [πείσαντες] ἔβαν κλισίῃνδε ἕκαστος·
 Ἐνθαδ' ἐκοιμήσαντο, καὶ ὕπνε δάσαν ἔλεντο.

Sic dixit. Omnes autem pleni sunt reges,
 Orationem admirati Diomedis equitum-domestis
 Et tunc porro libatione facta ierunt ad suos tentorium unusquisque.
 Ibi cuberunt, & somni domum ceperunt.

Ver. 706. — [ἐπείσαντες] ἔβαν, ἐπείσαν.
 Quod & Homero usitatum.

Ver. 708. Καὶ τότε δὴ.] Et tunc porro; Et
 tunc utique. Non enim supervacaneum est

illud δὲ, sed viam habet in connectendā sen-
 tentiā cum eo quod præcessit, ver. 701. καὶ
 τοὺς παμύοντες.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Κ'.

Ἐπέθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας Κ'.

Ἀ Γαμέμνῳ ἀγρυπνήσας, αἰήσῃ τὸς ἀρήτους τῶν Ἑλλήνων, αὐτὸς τε, καὶ Μελέαῳ·
καὶ ἐπὶ τῆς τάφῳ συμβουλευσάμενοι, σήμερον καλασκόμεν· εἰς τὰ τῶν Τρώων στρα-
τόπεδοι, Ὀδυσσεύς καὶ Διομήδης· οἱ δὲ Δῶντα μὲν Ἰφαιτιάδῃσι ἀναιρῶσαι· Πυθόμενος
δὲ παρ' αὐτῷ, Ῥῆσόν ποτα βασιλεία καὶ Θρῆας παρῖται, ἰδέα τι ἐγρεῖν καλίσσασθαι, ἐπι-
βόλῃς δολοφονίῃσι τὸν Ῥῆσον, καὶ τῶν ἱταίων τυτῆς, καὶ τὸς ἴππους
ἀπυλάσσειν, εἰς τοὺς καύσασθαι παρὰ γῆρας.

Ἐπιγραφαί.

Νεκρίδισι· Δολώνια, ἡ Δολιχόφονία, καὶ Ῥῆσος.

Ἄλλως.

Κάππα δ' ἀπ' ἀμφοτέρῳι Σιοπιαζέμεν ἡλεῖται ἀκέρως.

Ἄλλως.

Κάππα δὲ Ῥῆσον τὴν κεφαλὴν ἰλε Τυθῶ· οὐδὲ.

ἌΛΛΟΙ μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστερῆς παναχαιῶν
Εὐδὸν παννύχιοι, μαλακῶ δεδμημένοι ὕπνῳ·
ἌΛΛ' ἐκ Ἀτρεΐδῃν Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Ἵππο· ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα.

CÆTERI quidem ad naves principes universorum Achivorum
Dormiebant per totam noctem, molli domiti somno:
At non Atridem Agamemnonem, pastorem populorum,
Somnus tenebat dulcis, multa animo volventem.

Ver. 1. Ἄλλοι μὲν—Εὐδον— Ἄλλ' ἀπ' Ἀτρεΐδῃν.]

Nox erat, & placidum carpebant fœffa so-
porem

Corpora: —————

—somno positæ sub nocte silenti

Lenibant curas, & corda oblita laborum:

At non infelix animi Phœnissâ; neque
unquam

Solvitur in somnos, oculisve aut pectoris
noctem

Accipit. ————— Ver. IV. 522.

Cætera per terras omnes animalia somno
Laxabant curas, & corda oblita laborum:

Ductores Teucrum —————

Ver. IX. 224.

Ver. 4. —πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα.] Vide
suprà ad B, 2 & 3.

Ver.

- 5 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσράπηι πόσις Ἥρης ἠυκόμοιο,
 Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφαλον, ἢ χάλαζαν,
 Ἥ νιφετὸν, ὅτε πῆρ τε χιῶν ἐπάλυνεν ἀρέρας,
 Ἡέ ποθι πολέμοιο μέγα ζόμα πτευκδανοῖο
 Ὡς πυκινὴν ἐν στήθεσιν ἀνεσονάχιζ' Ἀγαμέμνων,
 10 Νειόθεν ἐκ κραδίας τρομέοντα δέ οἱ φρένες ἐντός,
 Ἦτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
 Θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρὸ,
 Αὐλῶν (ὤρίγλαν τ' ἐνοπήν, ὁμαδὸν τ' ἀνθρώπων
 Αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆας τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
 15 Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προβεβύμενυς ἔλκετο χαίτας
 Ὑψόθ' ἐόντι Διὶ μέγα δ' ἔξευε κυδάλιμον κῆρ.
 Ἦδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βυλὴ.
 Νέεσός ἐπὶ πρῶτον Νηληϊῶν ἐλθεμὲν ἀνδρῶν,
 Εἴ τινα οἱ (ὦν μῆτιν ἀμύμονα τεκτῆναίῳ,

- 5 Ut verò cùm fulgurat maritus Junonis pulchræ-comas,
 Parans vel multum imbrem immensum, vel grandinem,
 Vel nives, quando nix alba-reddidit arva,
 Vel alicubi belli magnum os amari:
 Sic crebrò in pectoribus suspirabat Agamemnon,
 10 Imò ex corde: tremebant autem ei præcordia intus.
 Nempe, quoties in campum Trojanum aspiceret,
 Mirabatur ignes multos, qui ardebant ante Ilium,
 Tibiarum fistularumque sonum, tumultumque hominum:
 Verùm quoties in navesque aspiceret & exercitum Achivorum,
 15 Multos ex capite radicitus vellebat capillos
 Supernè exiscenti Jovi; valdè autem gemebat generosum cor.
 Illa verò ei in ànimo optima visa est sententia,
 Nestorem primum Neleium adire virorum,
 Si quod cùm eo consilium bonum struere posset,

Ver. 5 & 9. Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσράπηι —, Κατὰ μέλαφορὰν αἰεταί. *Aristot. Rhet. cap. XXV.*
 Ὡς πυκινὴν ἐν στήθεσιν.] Quàm celerem nictant,
 ex omni cœli parte, fulgurum consucantium flam-
 mas; tam variâ ac celeris commutatione agita-
 batur Agamemnonis anismus.

Atque animum nunc huc celerem, nunc
 dividit illuc;

In partesque rapit varias, perque omnia
 versat. *Æn. IV. 285.*

Ver. 6. —ὄμβρον ἀθέσφαλον, ἢ χάλα-
 ζαν.] *Al. ὄμβρον, ἀθέσφαλον, ἢ χάλαζαν.*

Ver. 7. Ἡ νιφετὸν, ὅτ' .] Quâ ratione, νι-
 φετὸν, hîc ultimam producat; item, Διὶ,

ver. 16 & 49; vide suprâ ad 4, 51.
Ibid. —ἀρέρας] Vide suprâ ad 4, 142.

Ver. 8. —πολέμοιο μέγα ζόμα.] Sic
 apud Ciceronem: *E totius belli ore & fauci-
 bus.* Orat. pro Archiâ.

Ver. 11. —ἀθρήσειε, — ἐς νῆας τε
 ἴδω.] Animo videret: Scetum circumspiceret.

Κατὰ μέλαφορὰν αἰεταί. *Aristot. Rhet. cap. XXV.*

Ver. 13. Αὐλῶν (ὤρίγλαν τ' ἐνοπήν,]
 —& rauco streperunt cornua cantu.

Æn. VIII. 2.
 χαίτας.]

Scindens dolore identidem in tonsam comam.

Acclius apud Cic. Tusc. Qu. lib. III. §. 26.

Ver. 17. Ἦδε δέ οἱ —ἀρίστη]
 Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV. 287.
 —omnia secum

Versanti, subitò vix hæc sententia sedit.

Æn. XI. 550.

Ver. 18. Νέεσός ἐπὶ —ἐλθεμὲν.] *Al. ἐπὶ*
 ut referatur ad Νέεσος: *Al. ἐπὶ*, ut referatur
 ad ἐλθεμὲν.

Ver. 19. —οἱ (ὦν μῆτιν.) *Al. οἱ Συμμετῆτιν.*
 Quomodò infrâ, ver. 197, Συμμετῆτιν.

Ver.

- 20 Ἡ τις ἀλεξίκακῳ πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο.
 Ὀρθωθείς δ' ἔνδυε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
 Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
 Ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφαινὸν ἔσσσατο δέρμα λέοντος
 Αἰθῶντος, μέγαλοιο, ποδηνεκές· εἴλετο δ' ἔγχυτο.
 25 Ὡς δ' αὐτως Μενέλαον ἔχε τρόμου· ὕδὲ γὰρ αὐτῷ
 Ὑπνῷ ἐπὶ βλεφαροῖσιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
 Ἀρτεῖοι, τοὶ δὲ ἔθεν εἵνεκα πυχλὸν ἐφ' ὕγρην
 Ἥλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες·
 Παρδαλή μὲν πρῶτα μετὰφρενον εὐρὺ κάλυψε
 30 Ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ σεφάνῃν κεφαλῇφιν αἰέρας
 Θήκατο χαλκείῃν· δόρυ δ' εἴλετο χειρὶ παχείῃ.
 Βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεὸν, ὃς μέγα πάντων
 Ἀρτεῖων ἦνασσε, θεὸς δ' ὥς τίετο δήμῳ.
 Τὸν δ' εὐρ' ἀμφ' ὥμοισι τιθήμενον ἐνῆεα καλὰ,
 35 Νηὶ παρὰ πρύμνῃ τῷ δ' ἀσπᾶσι γένετ' ἐλθών.
 Τὸν πρότερον προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Τίφθ' ἔτις, ἦθεῖς, κορύσσεαι; ἦ τιν' ἐταίρων
 Ὀτρύνεις Τρῳέσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς

20 Quod mala depulsum ab omnibus Danais esset.

Erectus igitur induit circa pectora tunicam,

Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos:

Deinde autem sanguine infectam circumdedit sibi pellem leonis

Fulvi, magni, talarem: sumpsitque hastam.

25 Eodem autem modo Menelaum tenebat tremor; neque enim illi

Somnus in palpebris infidebat, ne quid paterentur *infortunii*

Argivi, qui utique sui gratiā longum per mare

Venerant ad Trojam, bellum audax molientes.

Pelle pardī quidem primum tergum latum texit

30 Varia, tum galeam capiti sublatam

Imposuit æream: hastamque cepit manu robusta.

Perrexit autem ire excitatum suum fratrem, qui summum cunctos

In Argivos imperium habebat, deusque veluti honorabatur à populo.

Hunc autem invenit circum humeros ponentem arma pulchra,

35 Navis ad puppim: huic autem gratus fuit veniens.

Hunc prior allocutus est pugna-strenuus Menelaus:

“ Quid ita, venerande frater, arma induis? an aliquem sociorum

“ Hortari-vis, qui Trojanos exploret? at perquam vehementer

Ver. 22. — ὑπαὶ λιπαροῖσιν.] *Al.* ὑπὸ
 λιπαροῖσιν.

Ibid. — καλὰ] Vide suprā ad β', 43.

Ver. 23. Ἀμφὶ δ' ἐπείτα — δέρμα λέοντος.]

— latos humeros subiectaque colla

Veste super, fulvique infernor pelle leonis.

Æn. II. 721.

— tegmen torquens immane leonis

Terribili impexum setâ, cum dentibus

albis,

Vol. I.

Indutus capiti. — *Æn.* VII. 666.

Ibid. — δαφαινὸν ἔσσσατο.] Apud *Varro-*
sum, δαφαινὸν ἔσσσατο, & δαφαινὸν ἔσσσατο.
 Quæ posterior conjectura est mirè inficeta.

Ver. 27. — τοὶ δὲ ἔθεν εἵνεκα.] *Qui uni-*
que sui causa. Non enim caret vi & venu-

tate istud dñ.

Ver. 34. — καλὰ] Vide suprā ad β', 43.

Ver. 36. — βοὴν ἀγαθὸς] Vide suprā ad

β', 408.

D d

Var.

- Δεῖδω, μὴ ἔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔρπον,
 40 Ἄνδρας δυσμενέας (κοπιαζέμεν οἷοι) ἐπελθών,
 Νύκτα δὲ ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκαρδίῳ ἔσται.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Χρῶ βελῆς ἐμὲ καὶ (εἰ, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
 Κερδαλέης, ἥτις κεν ἐρύσσειαι ἡδὲ Λαῶσσι
 45 Ἀρτεῖς καὶ νῆας· ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.
 Ἐκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
 Οὐ γάρ πω ἰδόμεν, εἰδ' ἔκλυον αὐδῆσαντο,
 Ἄνδρ' ἕνα τοσσαῖδε μέρμερ' ἐπ' ἡμαῖι μητίσασθαι,
 Ὅσσ' Ἐκλῶρ ἔρρεξε Διὶ φίλῳ υἱας Ἀχαιῶν,
 50 Αὐτῶς, ἔτε θεῶν υἱὸς φίλῳ, ἔτε θεοῖο.
 Ἐρφα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀρτείοισι·
 Διθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιῆς.
 Ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον,

- “Timeo, ne nullus tibi promittat hoc officium,
 40 “Ut hostes speculetur solus accedens
 “Noctem per placidam: aliquis admodum audax-animo fuerit.
 Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;
 “Opus est consilio mihi & tibi, Jovis alumne o Menelaë,
 “Prudenti, quod eximat-periculo & servet
 45 “Argivos & naves: quandoquidem Jovis mutatus est animus.
 “Hectoris sanè magis animum adjecit sacris:
 “Nondum enim vidi, nec audivi, qui diceret,
 “Virum unum tot ardua uno die molitum esse,
 “Quot Hector fecit Jovi carus in filios Achivorum,
 50 “Talis cum sit, neque deæ filius dilectus, neque dei.
 “Facinora utique gessit, quæ puto curæ fore Argivis
 “Diu & in longum tempus: Tot enim mala struxit Achivis.
 “Sed i nunc, Ajacem & Idomeneum voca,

Ver. 43. Χρῶ βελῆς ἰμέ καὶ (εἰ,) Tenet, premit, urget Me Tequim necessitas atque inopia consilii. “Εἰ δὲ Κολοικισμὸς παρὰ τὰς πώ-
 σεις, ἀντὶ τῷ, ἰμέ καὶ Coli. Schol. “Εἰ δὲ τὸ
 μὲν, ἰμέ καὶ (εἰ, ἀντιπώσις ἀντὶ τῷ ἰμέ καὶ
 Col. Eustath. Absurdissimè uterque: Quasi
 scilicet Homerus scribere non pòtuisset, μὲν
 Coli τῷ aut non rectius diceretur, ἰμέ καὶ (εἰ.
 Infra, ver. 85, τίς τῃ δὲ (εἰ χρεώ; quid tibi
 opus est? Cujus te rei tenet inopia? Sic l. 75,
 μάλα δὲ χρεώ πᾶσις Ἀχαιῶν. Ibid. 603,
 ὅτι μὲν ταύτης χρεώ τιμῆς; λ', 605, τί δὲ (εἰ
 χρεώ ἰμέο; σ', 406, τῷ μὲν μάλα χρεώ. Odys.
 α', 225, τίς τῃ δὲ (εἰ χρεώ. Constructio est,
 χρεώ ἰκάτω, θεβήκω, vel aliquid simile. Ut,
 in hoc libro, ver. 118, 142, & 172. Item
 Odys. β', 28; ι', 129; & ζ', 136.

Ver. 45. — ἐπὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.] No-
 tandus hic significantissimus & maxime prop-
 rius Vocis Mediæ usus. “Quoniam Jupiter

“animum suum mutavit.” Quod, ad Aga-
 memnonis querimoniam, significantius est
 quàm si dixisset passivè; “quoniam Jovis mi-
 “natus est animus.” Vide suprâ ad γ', 141.
 Ex illo fluere ac retro sublapsa referri
 Spes Danaum: fractæ vires, aversa Deo
 mens. Æn. II. 169.

Ver. 48. — ἐπ' ἡμαῖ.] Al. ἐν ἡμαῖ.
 Barnesius. ἐν ἡμαῖ: Non malè. “Εἰ μὲν,
 ἡμαῖ. Schol.

Ibid. — μεντίσασθαι.] Barnesius scribit
 μεντίσασθαι, “ob Metrum,” scilicet, In-
 eptè admodum. Fit enim non ex μεντίσας
 cujusmodi Verba Aristis & Futura corrip-
 unt; sed ex μεντίω, cujus formæ verba Ar-
 istos & Futura producant.

Ver. 50. — ἔτε θεῶν υἱὸς.] Non, ut A-
 chilles, Dea natus. Achilles nimirum Apo-
 memnoni, in angustiis constituto, ob oculos
 nunquam non versabatur,

- Ῥίεφα θῆον ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα διόν
 55 Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι· αἰὶκ' ἐθέλησιν
 Ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλει, ἥδ' ἐπιήλαι.
 Κεῖνε γὰρ καὶ μάλιχα πυθοῖατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
 Σημαίνει φυλάκασσι, καὶ Ἰδομενῆα ὀπάων.
 Μηριόνης· ταῖσιν γὰρ ἐπέβραπαμέν γε μάλιχα.
 60 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Πῶς γὰρ μοι μῦθον ἐπιτέλλεαι, ἠδὲ κελεύεις;
 Αὐθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεμένῳ εἰσόκεν ἔλθης,
 Ἦ δὲ θέω μετὰ σ' αὐτίς, ἐπὶν εὖ τοῖς ἐπιήλαι;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 65 Αὐθι μένων, μή πως ἄβροτάζομεν ἀλλήλοισιν
 Ἐρχομένῳ· πολλὰ γὰρ ἀνὰ στρατὸν εἰσι κέλευθαι·
 Φθέγγεο δ', ἥ κεν ἴσθαι, καὶ ἐγρήγορθαι ἀνωχθί,
 Παύσθαι ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἀνδρά ἕκασον,
 Πάνης κυδαίνων· μὴδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.
 70 Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ περ πονεῖσθε· ὧδ' περ ἄμμι
 Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἔει κακότηα βαρεῖαν.

“Citò currens ad naves: ego vero ad Nestoremobilem”

- 55 “Vado, & hortabor ut surgat; si velit
 “Ire ad custodum sacrum agmen, & consilium dare.
 “Illum enim potissimum audient: ejus enim filius
 “Præest custodibus, & Idomenei armiger
 “Meriones: his enim committimus maximè.
 60 “Huic autem respondit deinde pugna-strenuus Menelaus;
 “Quomodoq; igitur mihi verbis mandas, & jubes?
 “Ibine maneam cum illis, præstolans donec veneris;
 “An recurram ad te, quum diligenter illis mandavero?
 “Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon;
 65 “Ibi mane, ne fortè aberremus alter ab altero
 “Euntes, multæ enim per castra sunt viæ.
 “Clama autem, qua iveris, & vigilare jube,
 “A-patre & Kirpe sua compellans virum quemque,
 “Omnes honorifice-nominans; neque superbias animo;
 70 “Quin & nos etiam ipsi laboremus: ita nimirum nobis
 “Jupiter nascentibus injecit calamitatem gravem.

Ver. 55. Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω.] Ex ὀτρύνω, fit ὀτρύνω, sive ὀτρύνω; sicuti ex κρίνω, κρίνω; ex μαρτυρόμαι, μαρτυρόμαι, μαρτυρόμαι, &c.

Ver. 57. Κεῖνε γὰρ καὶ μάλιχα πυθοῖατο.] Αἰ. κρίνω γὰρ καὶ μάλιχα πυθοῖατο. Cætorum sermo in hisce versibus exilis & tenuis, Trepidantis personam apprimè decet.

Ver. 61. Πῶς γὰρ μοι] Refertur istud, γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantissimè reticetur. “Nescio quid faciam: NAM,” &c. Vide supra ad 4, 22.

Ver. 67. — ἐγρήγορθαι ἀνωχθί, — ὀνομάζων ἀνδρά ἕκασον.] Αἰ. ἐγρήγορθαι.

—variiq; instigat vocibus—

Nomine quemque vocans, reficitque in praelia pulsos. En. XI. 730.

Ver. 69. — μὴδὲ μεγαλίζεο] Vide ad 4, 51. Αἰ. μὴ δὲ μεγαλίζεο. Sed particula δὲ, locum hic non habet, siquis sententiam perpendat.

Ver. 71. Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἔει.] Ita Barnesius, rectè. Ζεὺς ἐφίε γεινομένους. Αἰ. ἐπιγινόμενοισιν ἔει.

- ὦς; εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεόν, εὖ ἐπιείλας.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἵεναι μετὰ Νέστορα, ποιμένα λαῶν.
 Τὸν δ' εὗρεν παρὰ τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ,
 75 Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ παρὰ δ' ἔνθα ποικίλ' ἐκειῖο,
 Ἀσπίς, καὶ δύο δῦρε, φαεινὴ τε τρυφάλεια.
 Παρ δὲ ζώης κείτο παναίοιο, ᾧ ῥ' ὁ γεραίος
 Ζώνυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο,
 Λαὸν ἄγων' ἐπεὶ ἔμην ἐπέτρεπε γῆραι λυγρῷ.
 80 Ὀρθωθείς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶν, κεφαλὴν ἐπαείρας,
 Ἀτρεΐδην προσέειπε, καὶ ἐξερεΐνεο μῦθον.
 Τίς δ' ἔτῳ κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἷον,
 Νύκλα δι' ὀρφναίνῃ, ὅτε θ' εὐδῶσι βροτοὶ ἄλλοι;
 Ἡέ τιν' ἔργων διζήμενος, ἢ τιν' ἐταίρων;
 85 Φθέγγεο, μηδ' ἀκῶν ἐπ' ἐμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;
 Τὸν δ' ἡμίσετ' ἐπειλα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
 ὦ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδ' Ἀχαιῶν,
 Εἴσεται Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
 Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερές, εἰσόκ' αὐτμῇ
 90 Ἐν στήθεσσι μένη, καί μοι φίλα γένατ' ὀρώρη.
 Πλάζομαι ὥδ', ἐπεὶ ἔμοι ἐπ' ὄμμασι νηδυμὸς ὕπνος

Sic fatus, dimisit fratrem, postquam diligenter mandaverat.
 Atque ipse periecit proinde i.e. ad Nestorem, pastorem populorum.
 Hunc autem invenit apud tentorium & navem nigram,

- 75 Lecto in molli: juxta autem arma varia jacebant,
 Scutum, & duæ hastæ, splendidaque galea:
 Prope quoque balteus jacebat artificio-vario factus, quo senex
 Cingebatur, quando ad pugnam viros-perdentem armaretur,
 Copias ducens: quoniam nondum indulgebat senectuti tristis.
 80 Erectus autem in cubitum, capiteque levato,
 Atridem allocutus est, & interrogabat verbis;
 "Quisnam ita propter naves per castra vadis solus,
 "Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri?
 "An aliquem custodum quærens, an aliquem sodalium?
 85 "Loquere, neque tacitus ad me accede: quid tibi opus est?
 Huic autem respondit deinde rex virorum Agamemnon;
 "O Nestor.Nelide, ingens gloria Achivorum,
 "Agnosces Atridem Agamemnonem, quem supra omnes
 "Jupiter conjecit in labores perpetuos, quoad spiritus
 90 "In pectoribus maneat, & mihi mea genua moveantur.
 "Erro ita, quoniam non mihi in oculis dulcis somnus

Ver. 77. — παναίοιο.] Vide suprâ ad
 β', 816.

Ver. 78. Ζώνυθ', ὅτ'] Vide suprâ ad γ
 260.

Ibid.—φθισήνορα] Vide suprâ ad β', 833.

Ver. 82. Τίς δ' ἔτι.] Αἱ Τίς δ' ἔτι.

Ver. 84. — ἢ τιν' ἐταίρων;] Ita rectè
 edidit Barn.fius. Αἱ. ἢ τιν' ἐταίρων;

Ver. 85. — τίπτε δέ σε χρεώ;] Vide sa-
 præ ad ver. 47.

Ver. 88. Εἴσεται Ἀτρεΐδην.] Plutarchus, in
 lib. περὶ εὐθυμίας, citat; Γνώσται Ἀτρεΐδην.
 Quod & in duobus MSS. reperit Barn.fius.

Ver. 89. — εἰσόκ' αὐτμῇ Ἐν στήθεσσι μένη,]
 — dum spiritus hos reget artus.

Æn. IV. 336.
 ἦτο.

- Ἰζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος κ' κήδε' Ἀχαιῶν.
 Αἰνῶς γὰρ Δαναῶν πέρη δειδία, ἔδ' ἐμοὶ ἦτορ.
 Ἐμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκημαι· κραδίη δέ μοι ἔξω
 95 Στηθῶν ἐπυθρόσκει, τρομέει δ' ὑπο φαίδιμα γυῖα.
 Ἄλλ' εἴ τι δρᾷνεις, ἐπεὶ ἔδ' εἴ γ' ὕπνος ἰκάνει,
 Δεῦρ' εἰς τὴν φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἰδῶμεν,
 Μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδδῆκότες, ἦδ' ἐκ ὕπνω,
 Κοιμήσωνται, αἰτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται·
 100 Δυσμενέες δ' ἄνδρες ἤχεν εἶπαι, ἔδ' ἐτι ἰδμεν
 Μὴ πῶς κ' διὰ νύκτα μενοιήσωσι μάχεσθαι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἱππότα Νέστωρ·
 Ἀτρεΐδῃ κύδιζε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων,
 Οὐ θῆν' Ἐκτορι πάντῃ νοήματα μητιέα Ζεὺς
 105 Ἐκτελέσει, ὅσα πᾶν νυν ἐέλπεται· ἀλλὰ μιν οἶω
 Κῆδεσι μοχθήσειν κ' πλείοσιν, εἵκεν Ἀχιλλεὺς
 Ἐκ χόλῳ ἀρβαλέοιο μάσας ῥέψῃ φίλον ἦτορ.

“ Infidet, sed curæ est bellum & clades Achivorum.

“ Vehementer enim de Danais timeo, neque mihi cor

“ Firmum, sed mentis sum-attonitæ: cor autem mihi extra

95 “ Pectora exilit, tremunt verò subitus pulchra membra.

“ Enimvero siquid agere cogitas, (nam neque te sanè somnus capit,) ”

“ Age ad custodes descendamus, ut videamus, ”

“ Ne illi labore defessi, & somno domiti, ”

“ Obdormiant, & excubiarum prorsus obliti sint.

100 “ Hostes autem prope sedent, neque scimus

“ An fortè etiam per noctis-opportunitatem in-animo-habeant pugnare.

Huic autem respondit deinde Gerænius eques Nestor;

“ Atrida gloriosissimè, rex virorum Agamemnon,

“ Non sanè Hecτόρι omnia cogitata providus Jupiter

105 “ Perficiet, quæ fortè nunc sperat: sed ipsum credo

“ Curis laboraturum & pluribus si modò Achilles

“ Ab ira gravi converterit suum cor.

Ver. 92.—μέλει πόλεμος κ' κήδε' Ἀχαιῶν.]

secumque volutat

Eventus belli varios. — Ἄν. X. 159.

Ver. 93.—ἔδ' ἐμοὶ ἦτορ Ἐμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκημαι.] “ Non angor, sed ardeo dolore: ”

“ ἔδ' ἐμοὶ ἦτορ Ἐμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκημαι ”

“ Non sum, inquam, mihi crede, mentis com-

“ pos. ” Cic. Epist. ad Attic. lib. IX.

Ver. 94.—κραδίη δέ μοι ἔξω Στηθῶν ἐπυθρόσκει.] Hoc utique est, quod alieno in

loco vertit Cicero, “ Toto pectore tremere. ”

Vide suprâ ad 4, 216.

Ver. 98.—καμάτῳ ἀδδῆκότες, ἦδ' ἐκ ὕπνω.] Versiones habent, “ labore defessi & ”

“ vigiliâ. ” Schol. τῇ ἀγρυπνίᾳ. Eustathius,

τὸ δὲ ὕπνω, ἀντὶ τῆ ἀγρυπνίας, — τὸν μὴ

παρόντα ὕπνω. Quod mihi admodum vi-

detur invenustum. Sententiâ est; καμάτῳ

ἀδδῆκότες, ἢ ὕπνῳ δαδμῶντες, labore defa-

tigati & somno oppressi. Horat. Carm. lib.

III. Od. IV. 11. — Ludo fatigatumque

somno.

Ver. 99.—ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.] Πάγ-

χυ ἐπιλάθωνται. Al. ἐπιπαλῆχυ, minus rectè.

Vide suprâ ad ver. 71.

Ver. 102, 104.—ἱππότα—μητιέα.]

Vide suprâ ad 4, 175.

Ver. 105. Ἐκτελέσει.] Al. Ἐκτελεί.

Ibid. — ὅσα πᾶν νυν ἐέλπεται.] Al. νῦν

ἐλπείσαι. Stephanus & pterique pessimè, τῶν

ἐλπείσαι. Vera lectio, νυν ἐλπείσαι. Quo-

modo infrâ, ψ, 485. Δεῦρ' ἐν τῇ τρίποδι.

— Item apud Euripidem & Sophoclem,

citante Eschylæ,

Ἰώσων νυν αἰτῶν, μετ' ἔπειτα τῶν πλεονόν. Et,

Χίρῳ νιν ἐν τῶν, ἢ μετ' ἔπειτα πλεονόν.

Ver. 106.—ἐκιν' Ἀχιλλεὺς.] Vide suprâ

ad 673, 681; ad 4, 788; & ad 4, 228.

D d 3

Ver.

Ἐν φυλάκεσσ' ἵνα γάρ (φιν) ἐπέφραδον ἡγερέεσθαι.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνι' ἱππότα Νέστωρ

Οὕτως ἔτις οἱ νεμεσήσειαι, ἐδ' ἀπιθήσει

130 Ἀρτείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ κ' ἀνώγῃ.

Ὡς εἰπὼν, ἔνδυσε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,

Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πένδιλα,

Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικέεσσαν,

Διπλὴν, ἐκλαδίην· ἔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.

135 Εἴλετο δ' ἀλκιμον ἔγχ' ἀκαχμένον ὅξ' ἑ χαλκῷ.

Βῆ δ' ἵεναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων

Πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,

Ἐξ ὕπνε ἀνέγειρε Γερήνι' ἱππότα Νέστωρ

Φθεγξάμεν'· τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἱαή,

140 Ἐκ δ' ἤλθε κλισίης, κ' ῥέας πρὸς μῦθον ἔειπε·

Τίφθ' ἔτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἷοι ἀλᾶσθε,

Νύκτα δὲ ἀμβροσίην; ὅτι δὴ χρεῖω τόσον ἵκει;

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνι' ἱππότα Νέστωρ

Διοφένες Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

“ Inter custodes: ibi enim eos monui, ut congregarentur.

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;

“ Ita nemo ei succenserebit, neque non-obsequetur

130 “ Argivorum, quando aliquem hortetur & jubeat

Sic locutus, induit circa pectora tunicam,

Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos,

Circum autem lœnam fibula-connexuit puniceam,

Duplicem, amplam; crispa autem super eam florescebat lanugo.

135 Sumpsit dein validam hastam præfixam acuto gere.

Perrexitque ire apud naves Achivorum ære-loricatorum

Primum; deinde Ulyssēm, Jovi consilio parem,

E somno excitavit Gerenius eques Nestor

Vociferans. Illi autem continuò ad animum accessit vox;

140 Exivitque è tentorio, & ipsos sermone allocutus est:

“ Cur sic prope naves per castra soli erratis,

“ Noctem per dulcem? quid est quod jam necessitas adeò urgeat?”

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;

“ Nobilissime Lærtiade, solertia-pollens Ulysse,

Var. 127. Ἐν φυλάκεσσ' ἵνα γάρ (φιν).] Barnesius in Var. Leff. Ἐν φυλάκεσσιν ἵνα (φιν). Quia scilicet ἵνα, rarius significet “ ibi;” sæpius “ ubi.”

Var. 128.—ἱππότα.] Vide suprâ ad 4, 175.

Var. 129. Οὕτως ἔτις οἱ.] Quâ ratione, &c. hic ultimam (etiam extra cæsuram) producat; item Διὶ & μῆτιν, var. 137; vide suprâ ad 4, 51.

Var. 132.—καλὰ.] Vide suprâ ad 4, 43.

Var. 133.—φοινικέεσσαν.] Pronuntiatur, φοινικέεσσαν. Secunda enim necessarîo producitur. Neque in his ullius unquam est licentiæ locus.

Var. 134.—ἐπενήνοθε.] Non ex præterito, ἐπενήνοθα; sed ex Aoristo, ἐπενήνοθον. Similiter, var. 139, ἤλυθ' non ex præterito, ἤλυθα; sed ex Aoristo, ἤλυθον. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide suprâ ad 4, 37.

Var. 135.—ἀκαχμένοι ὅξ' ἑ χαλκῷ.]

—ferro præfixum robur acuto.

Æn. X. 409.

Var. 137.—ἀτάλαντον.] Vide suprâ ad 4, 627

Var. 142.—χρεῖω—ἵκει;] Vide suprâ ad var. 43.

- 145 Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχ^Θ βεβίηκεν Ἀχαιοίς.
 Ἄλλ' ἔπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγειρόμεν, ὃν τ' ἐπέοικε
 Βελαὺς βελεύειν, ἢ φευγόμεν, ἢ μάχεσθαι.
 Ὡς φάθ'· ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολυμήϊς Ὀδυσσεύς,
 Ποικίλῃν ἀμφ' ὤμοισι ζάκ^Θ θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτῆς.
 150 Βάν δ' ἐπὶ Τυδεΐδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον
 Ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης ζῦν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 Εὔδον· ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δὲ ζῖν
 Ὅρθ' ἐπὶ ζαυρωτῆρ^Θ ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
 Λάμψ', ὡς ἀσεροπὴ παλρὸς Διός· αὐτὰρ ὄγ' ἦρως
 155 Εὐδ' ὑπὸ δ' ἔσφατο ρινὸν βοὸς ἀγραύλοιο·
 Αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυσο φαινός·
 Τὸν παρσῆς ἀνέγειρε Γερήνι^Θ ἱππότα Νέστωρ,
 Λαῖξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νεῖκεσέ τ' ἀνῆν·
 Ἔλρεο, Τυδέ^Θ υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον αἰωτεῖς;
 160 Οὐκ αἶεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
 Εἵλαι· ἀγχι νεῶν, ὀλίγ^Θ δ' ἔτι χῶρ^Θ ἐρύκει;
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρσσε,
 Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Σχέτλιός ἐσσι, γεραίε· ζῦ μὲν πόνε ἔπολε λήγεις·
 165 Οὐ νυ καὶ ἄλλοι ἑάσι νεώτεροι υἱεὶς Ἀχαιῶν,

145. " Ne indigneris : tantus enim dolor oppressit Achivos.

" Sed sequere, ut & alium excitemus, quemcumque convenit

" Confilia agitare, vel fugiendi, vel pugnandi,

Sic dixit : In tentorium verò reversus consilio-abundans Ulysses, Varium circa humeros scutum posuit, secutusque est eos.

150 Iverunt porro ad Tydidem Diomedem ; eumque invenerunt

Extra pro tentorio cum armis ; circumque focii

Dormiebant : sub capitibus autem habebant clypeos : hastæ verò ipsæ

Erectæ in cuspidē posteriore fixæ erant : longèque res

Splendebat, velut fulgur patris Jovis ; cæterum ipse heros

155 Dormiebat ; substrataque erat pellis bovis agrestis ;

At sub capite tapes extensus erat splendidus.

Hunc juxta stans excitavit Gerenius eques Nestor,

Calce pedis movens, urisq̃ue, objurgavitque apertè ;

" Surge, Tydei filii, cur per totam-noctem somnum suavem carpis ?

160 " Non audis, ut Trojani in tumultu campi

" Sedent prope naves, exiguum autem jam spatium distinet ?

Sic dixit : Ille verò è somnò valdè celeriter exiliit,

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est ;

" Arduus nimium es, senex ; Tu quidem à labore nunquam cessas ;

165 " An non & alii sunt juniores filii Achororum,

Var. 145, 146, 161. — βεβίηκεν — ἐπέοικε. — εἵλαι.] Vide suprâ ad 4, 37.

Var. 155. — ἔσφατο ρινὸν.] Quâ ratione, ἔσφατο, hic ultimam producat ; item μάλα, Var. 172 ; vide suprâ ad 4, 51,

Var. 159. — ἔπνον ἀοιεύς ;]

Carpebat somnos —. Æn. IV. 535.

Var. 164. Σχέτλιός ἐσσι] *Nimium arduus es.* Vim hujus vocis non affecit sunt Var. fiores.

Οἳ κεν ἔπειλα ἕκασον ἐγείρειαν βασιλῶν,
 Πάνη ἐποιοχόμενοι; ὣς δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραίε.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερῆνι· ἰππότηα Νέστωρ
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλ', κατὰ μοῖραν εἶπες.

170 Εἰσὶν μὲν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
 Καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιοχόμενος καλέσειεν.

Ἄλλα μάλα μεγάλη χρεὶά βεβίηκεν Ἀχαιῆς·

Νῦν γὰρ δὴ πάντες ἐπὶ ξυρῇ ἴσασθαι ἀκμῆς,

Ἥ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἥ βιῶναι.

175 Ἄλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχύν, καὶ Φυλῆν υἱὸν
 Ἀντήσον, ὃν γὰρ ἐσσι νεώτερος· εἰ μὲν ἐλεαίρεις.

Ὡς φάτο· ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐσσεύετο δέρμα λέοντος·

Αἰθῶντος, μεγάλου, ποδηνεκῆς· εἴλετο δ' ἐγχος·

Βῆ δ' ἵεναι· τὰς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρας.

180 Οἳ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο,

Οὐδὲ μὲν εὐδονίας φυλάκων ἡγήτορας εὔρον·

Ἄλλ' ἐγρηγορτὶ ζῶν τεύχεσιν εἴατο πάντες.

Ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ,

Θηρὸς ἀκύναντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην

“ Qui utique unumquemque excitent regum,

“ Quaquaversum obeuntes? tu verò nulla arte à labore revocabailis es, senex.

Hunc autem rursus allocutus est Gerenius eques Nestor;

“ Sanè hæc omnia, amice, rectè dixisti:

170 “ Sunt quidem mihi filii eximii, sunt & populi

“ Etiam multi, quorum aliquis obiens vocare posset:

“ Verùm valdè magna necessitas oppressit Achivos:

“ Nunc enim sanè res omnibus in novacula sita est acie,

“ Utrum valdè triste exitium futurum sit Achivis, an vita.

175 “ Verùm i nunc, Ajacem Oilei velocem, & Phylei filium

“ Excita, tu enim es junior; si mei misereris.

Sic dixit: Is verò circum humeros induit pellem leonis

Fulvi, magni, talem; cepitque hastam,

Perrexitque ire; illosque illinc excitatos duxit heros.

180 Quùm verò jam ad custodum congregatos pervenissent,

Neque itidem dormientes custodum duces invenerunt;

Sed vigilanter cum armis sedebant omnes.

Sicut nimirum canes circum oves difficulter custodiunt in caula,

Feram audientes ferocem, quæ per sylvam

Ver. 167. — ἀμήχανος.] Et hujus vocis

vis ferè eadem est, ac superioris.

Ver. 173, 174. — ἴσασθαι ἀκμῆς, ἡ μά-

λα.] Horum duorum versuum sententiam

non cepit Barnesius: Qui & ἡ scripsit, pro

ἡ; & ἡ μάλα. vertit, Sanè valdè; & dein-

ceps malè interpunxit, ἀκμῆς. ἡ μάλα.

Ver. 177. — ἀμφ' ὤμοισιν ἐσσεύετο δέρμα

λέοντος.

— latos humeros subjectaque colla

Visse super, sulvique infernos pelle leonis.

Æn. II. 721.

— tegmen torquens immane leonis

Terribili impexum seta, cum dentibus albis,

Indutus capiti. — Æn. VII. 666.

Ver. 182. — ἐγρηγορτὶ ζῶν τεύχεσιν εἴατο

πάντες.]

Omnis per muros legio fortita periculum

Excubat, exercetque vices, quod cuique

tuendum est. — Æn. IX. 174.

Ver. 184. — ὕλην] Vide suprâ ad γ',

151.

- 185 Ἐρχῆται δὲ ὄρασφι πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
 Ἀνδρῶν ἠδὰ κυνῶν, ἀπὸ τέ ρφισιν ὕπνος ὀλωλεν
 Ὡς τῶν νηδύμας ὕπνος ἀπὸ βλεφαίροισιν ὀλέλει,
 Νύκτα φυλασσομένοισι κακὴν· πεδίωνδε γὰρ αἰεὶ
 Τείραφ' ὅπποτ' ἐπὶ Τρώων αἰδοίεν ἰόβων.
 190 Τὰς δ' ὁ γέρον γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ,
 Καὶ ρφας φωνήσας, ἔπεια πηρόεσσα προσηύδα·
 Οὕτω κῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσεσθε· μηδὲ τιν' ὕπνος
 Αἰρεῖται, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμένεσσιν.
 Ὡς εἰπὼν, τάφροισι διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἔπνοιον
 195 Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήσθ' βαλὴν.
 Τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης, κ' Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
 Ἦϊσαν· αὐτοὶ γὰρ κάλειον, ρυμμηλιάσθαι.
 Τάφρον δ' ἐκδιαβάντες ὀρυκτὴν, ἐδριόωντο
 Ἐν καθαυῷ, ὅθι δὴ νεκυῶν διεφαίνετο χῶρος
 200 Πιπτόντων· ὅθ' αὖτις ἀπιδρέπετ' ὄβριμος Ἐκλῶς,
 Ὀλλυὺς Ἀργείας, ὅτε δὴ περὶ νύξ' ἐκάλυψεν.

185 Veniat de montibus; multus autem strepitus super eam
 Virorum est atque canum, atque ipsa sompnus periit:
 Sic horum suavis sompnus à palpebris perierat,
 Noctem excubias-agentibus tristem: ad campum enim semper
 Conversi erant, siquando Trojano audirent invadentes.

190 Hos autem senex gavisus est conspicatus, confirmavitque oratione;
 Et ipsos compellens, verbis alatis allocutus est;
 “Ita nunc, chari filii, excubias-agite: neque quenquam sompnus
 “Capiat; ne gaudium fiamus hostibus.

Sic locutus, fossam transiit: atque simul sequebantur
 195 Argivorum reges, quotquot vocati erant ad consilium.
 Cum his autem Meriones, & Nestoris clarus filius,
 Iverunt: ipsi enim vocabant, ut simul consultarent.

Fossam itaque transgressi depressam, confederunt
 In puro, ubi utique cadaveribus vacuum apparebat spatium
 200 Occisorum: unde rursus conversus fuerat impetuosus Hector,
 Postquam multos-perdidisset Argivos, cum tandem nox circumtegeret.

Ver. 186. — ἀπὸ τί ρφισιν] *Al.* ἀπὸ δὲ
 ρφισιν.

Ver. 186, 187. — ὀλωλεν — ὀλέλει.]
 De tempore praesenti alterum, alterum de
 praeterito. Quorum utrumque licet una ea-
 demque vox Latina, *periit*, recte exprimere
 possit; gratè tamen utroque in loco, ὀλωλεν,
 dici non potuit. De cuius rei ratione, vide
supra ad 4, 37.

Ver. 195. — βασιλῆες, ὅσοι κεκλήσθ' βα-
 λῶν.] *Al.* βαλῶν.

Ductores Teucrum primi, & delecta ju-
 ventus,

Consilium summis regni de rebus habe-
 bant.

Es. IX, 226.

Ver. 198. Τάφρον δ' ἐκδιαβάντες.] Διὰ τῶν
 προδίδωκεν διὰ τὴν δυσδιάθετον τὴν ἐργασίαν.

— Τῶν δ' αὖτις αἰς παραμυθίαν τῶν πα-
 τασκόπων, ἵνα προθυμότεροι γίνωνται, ἵνα
 αὐτῶν ὦσιν *Schol.* Ὁ Νέστωρ πρῶτος τὰ φροῖς
 διέσσυτο, (*ver.* 194.) ἵνα τῇ τέλει διὰ τὴν
 τὴν φύλακας ἢ τὴν ἅμα ἐπαμύνειν θάρσυνε, ἢ
 τὴν μετὰ μικρὸν δὲ θαλασσομένης εἰς καλὴν
 ἀπέναντι. *Euseb.*

Ver. 201. Ὀλλυὺς Ἀργείας.] Quà analogiā
 dicitur, διδόν, διδύσας, διδόν, τιθεῖς, τιθεῖς,
 τιθεῖν eadē analogiā dicitur, ὀλλυὺς, ὀλλύσας,
 ὀλλύειν neque in his ulla est licentia. Vide
supra ad γ', 260.

Ver.

Ἐνθα παθεζόμενοι, ἔπ' ἀλλήλοισι πίφασκον.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Γεράνιος ἱππότης Νέστωρ.

ὦ φίλοι, ἐκ αὖν δὴ τις ἀνὴρ πεπιθαιῖ ἐν αὐτῷ

205 Θυμῷ τοδμήνῃ, μετὰ Φρύας μελαθύμους
Ἐλθεῖν; εἰ τινὰ περ δῆϊόν ἐλοι ἐσχατόωνίᾳ,

Ἢ τινὰ περ καὶ φῆμαι ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιο,

Ἄσσοι τε μαλίσσιν μετὰ Ζφίσιν ἢ μεμιάσιν

Αὔθι μένων παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἢ πόλινδ'

210 Ἄψ ἀναχωρήσων, ἐπεὶ δαμάσσαντό γ' Ἀχαιῆς.

Ταῦτά κε πάντᾳ πύθοιο, καὶ ἄψ εἰς ἡμέας ἔλθοι

Ἀσκηθῆς, μέγα κέν οἱ ὑπεράνιον κλέος εἴη

Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καὶ αἱ δόσις ἔσσειαι ἐσθλή.

Ὅσσοι γὰρ νῆσσι ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,

215 Τῶν πάντων οἱ ἕκαστος οἷν δάσσει μέλαιναν,

Θῆλυν, ὑπόρρηνον τῇ μὲν κτέρας ἐδδὼν ὁμοῖον

Αἰεὶ δ' ἐν δαίτησι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσει.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο Ζιωπῇ

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

Ibi confidentes, sermones invicem dicebant.

His autem loqui coepit Gerenius eques Nestor;

“O amici, an non jam aliquis vir confusus erit suo iphus

205 “Animo audaci, ut ad Trojanos magnanimos

“Eat? si quem forte hostium capiat in extremis castris errantem,

“Vel aliquem forte etiam sermonem inter Trojanos audiat,

“Quæ utique consulent inter se: utrum in-animo-habeant

“Istic manere apud naves procul, an ad urbem

210 “Retrò reversuri sint, quandoquidem domuerunt scilicet Achivos.

“Hæc omnia fortasse audiat, & rursus ad nos redeat

“Incolumis; magna certè ei sub-cælo gloria esset

“Universos apud homines; & ei præmium erit egregium.

“Quotquot enim navibus imperant principes,

215 “Horum omnium ei singulâ ovem dabunt nigram,

“Fæminam, agnum-ubere-alentem: cui quidem possessio nulla similis

“Semperque in conviviis & epulis aderit.

Sic dixit: Illi verò omnes obmutuerunt silentio.

Inter hos autem & locutus est pugnâ strenuus Diomedes;

Ver. 204. — ἐκ αὖν δὴ τις ἀνὴρ.] Vim habet istud, δὲ, perquam elegantem. “An-
“non aliquis, obsecro, &c.” Vide supra ad.
β', 158.

Ver. 211. Ταῦτά κε πάντα.] Non super-
vacaneum est istud, κε. “Hæc utique om-
“nia, &c.”

Ibid. — ἡμέας ἔλθοι.] Pronuntiabatur,
ἡμᾶς. Nam ἡμέας, ultimam producit.

Ver. 212. — μέγα κέν οἱ.] Quâ ratione,
μεν, hæc producitur; ideo γὰρ, *ver. 232;* &

ἐκ, *ver. 244;* vide supra ad β', 51. Porro
significanter hæc interposita est particula, κε.
“Magna certe ei gloria, &c.” Multumque
errat *Bartholæus*, qui forte περὶς (inquit) po-
test' ἔσ' ἡμῖν: Quæ vocula longè diversum
habet intellectum.

Ver. 218. Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν
ἐγένοντο Ζιωπῇ.]

Dixerat Æneas: omni obstupere silentes,
Conversæque oculos inter se atque ora te-
nebant.

Æn. XI. 320.
Ver.

- 220 Νέστωρ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη κ' θυμὸς ἀγήνωρ
 Ἀνδρῶν δυσμενέων δύναϊ στρατὸν, εἰγὺς ἐοῖα,
 Τρώων· ἀλλ' εἴ τις μοι ἀτὴρ ἄμ' ἐποίῃ κ' ἄλλω,
 Μᾶλλον θαλπωρὴ, κ' θαρσαλεώτερον ἔσαι.
 Σύν τε δὴ ἔρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τῷ ἐνόησεν,
 225 Ὅπως κέρδι' ἔη μὲν δ' εἴπερ τε νοήσῃ,
 Ἀλλὰ τε οἱ βράσσων τε νό'ω, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
 Ὡς ἔφαθ'. οἱ δ' ἔβελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἔπεσθαι·
 Ἦβελέτην Αἴαντι δὴ δύω, Θεράπουντες Ἀρη'·
 Ἦθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἦθελε Νέστωρ υἱός·
 230 Ἦθελε δ' Ἀτρείδης, θυρικλειτὸς Μενέλαος·
 Ἦθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσσεὺς καλὰ δύναι ὄμιλον
 Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
 Τοῖσι δὲ κ' μετεειπεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Τυδείδῃ Διομήδεσ, ἐμῷ πεχαρισμένε θυμῷ,

- 220 "Nestor, me movet cor & animus generosus
 "Vironum hostium ingredi-castra, prope existens,
 "Trojanorum; sed si quis me vir simul sequatur & alius,
 "Magis [magis] fiducia, & plus audacia erit.
 "Duobus quippe simul euntibus, etiam alter ante alterum animadvertit.
 225 "Quomodo commodum sit: solus verò unus, etiam si animadverterit,
 "Tamen ei tardiorque animus, debiliusque consilium.
 Sic dixit. Ac quidem volebant Diomedem multi sequi:
 Volebant Ajaces duo, famuli Martis;
 Volebat Meriones; valde autem volebat Nestoris filius;
 230 Volebat & Atrides, hasta-inclytus Menelaus;
 Volebat & fortis Ulysses penetrare in castra
 Trojanorum; semper enim ei in præcordiis animus audebat.
 Inter hos autem & locutus est rex virorum Agamemnon;
 "Tydide Diomedes, meo charissime animo,

Ver. 220. — ἔμ' ὀτρύνει κραδίη] Totum hunc locum expressit Virgilius, *Æn.* IX.

230.

— Tum Nisus, & unā
 Euryalea, confestum alacres admittier
 orant: &c.

Ver. 222. — ἀλλ' εἴ τις μοι ἀτὴρ] Vide infra ad ver. 325.

Ver. 224. Σύν τε δὴ ἔρχομένω, κ' τε πρὸ
 δ' τῷ ἐνόησεν.] Citato hoc versu Aristoteles,
 quod rem vulgarem singulari cum venustate
 exponat; καὶ γὰρ (inquit) νοῦσαι ἢ πρᾶξαι
 δυνατάτιμοι. De Moribus, lib. VIII. cap. I.
 Et Plato; Ἡγῶμαι γὰρ πᾶν λέγειν τι τὸν
 Ὀμηρον, τὸ, "Σύν τε δὴ ἔρχομένω." —
 εὐπορότατοι γὰρ πως ἀπᾶντες ἵσμεν οἱ ἀνθρώποι
 πρὸς ἅπαν ἔργον ἢ λόγον ἢ διάνημα.
 "Μὲν δ' εἴπερ τε νοήσῃ," αὐτίκα περιώρων
 ἔπειτα ὅτι ἐπιεικέσταται, ἢ μὲν ὅτι βελανίσταται,
 ἔως ἂν ἐντύχοι in *Protagorâ*. Imitatus est
 & Euripides;

καὶ συγκαταλέγειν εἰς δ' ἀνὴρ ἢ πᾶν δ' ὅσον.

Rhenniss. 748, 752.

Cæterum quàm concinna sit, quantatamque
 in loco vim habeat *Synaxis* hujusmodi ἀναλό-
 γου, (quæ longissimè diversa est ab ineptâ
 illâ quam fingunt *Ασπίδοι*), vide supra ad 6,
 353, 681; ad γ', 211; ad ζ', 510; & in-
 fra, ad *Odys.* μ', 73. Εἰχ' μὲν ὁ ποιητὴς
 ἀπροσκόπως εἰπὴν, "Σύν τε δὴ ἔρχομένω."
 Εἴητο δὲ — συνεκαλλάξαι τὸ ὄχημα καὶ
 ταρῶν. — Ὅ δὲ ὅτι συνεκαλλάξαι ἐλάμνατο
 τῷ Ποιητῇ μάλλον, ἢ περ εὐθυμηνεύειν ἀφελῶς,
 εἰς ἂν ῥητέων ὁ ἀρετῶν. *Eustath.*

Ver. 225. — εἴπερ τε νοήσῃ.] *Barthelemy*
 edidit, εἴπερ τε νοήσῃ. Minus rectè. Senten-
 tiam enim est; εἴπερ τε νοήσῃ, ὅπως λέγεται ἔσθαι.

Ver. 230. — θυρικλειτὸς] Ità edidit *Barthe-
 lemy*. Rectè, ut mihi quidem videtur. Quod
 enim habent alii, θυρικλειτὸς, penultimam
 corrigit. Neque in his solet esse licentia.

Ver.

- 235 Τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἰρήσεται, ὃν κ' ἐθέλησθαι,
 Φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί
 Μηδὲ ζῦ γ' αἰδόμενος. [ῥῆσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρεῖω
 Καλλεῖπειν, ζῦ δὲ χεῖρόν ὁπάσσει, αἰδοῖ εἰκω,
 Ἔς γενεὴν ὁρώων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.
- 240 Ὡς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ περὶ Ξανθῷ Μενελάῳ
 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε καλεῦετέ μ' αὐτὸν ἐλέσθαι,
 Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος· ἐγὼ θεῖοιο λαθοίμην,
 Οὐ πέρη μὲν πρόφρων κραδίη κ' θυμὸς ἀγῆνωρ
- 245 Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δὲ εἰ Παλλὰς Ἀθήνη;
 Τέττε δ' ἐσπομένοιο, κ' ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
 Ἀμφω νοῆσαιμεν, ἐπεὶ πέρη οἶδε νοῆσαι.
 Τὸν δ' αὖτε πρῶσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Τυδείδῃ, μήτ' ἄρ' με μάλ' αἶνεε, μήτε τι νείκει
- 250 Εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀρτεΐαις ἀγορευεῖς.
 Ἀλλ' ἴομεν· μάλα γὰρ νῦξ ἀνέβαι, ἐγυῖθι δ' ἠώς·
 Ἄσρα δὲ δὴ προέβηκε· παρώχηνεν δὲ πλέων νῦξ

- 235 "Eum quidem sanè socium eliges, quem volueris,
 "Eorum qui adsunt fortissimum, quandoquidem prompti-sunt multi.
 "Neque tu reveritus tuo animo, fortiozem quidem
 "Relinquas, tuque adde deteriozem comitem-eliges, pudori cedens,
 "Ad genus respiciens; ne quidem si imperio major sit.
- 240 Sic dixit. Timuit videlicet de flavo Menelao.
 Inter eos autem rursus locutus est pugna-strenuus Diomedes;
 "Si quidem reverà socium jubetis me ipsum eligere,
 "Quomodo tunc Ulyssis ego divini oblivisci-potero,
 "Cujus eximie quidem propensum cor, & animus fortis
- 245 "In omnibus laboribus; amatque ipsum Pallas Minerva?
 "Eo certè comitante, etiam ex igne ardent
 "Ambo redierimus, quoniam est admodum peritus consilii.
 Hunc autem vicissim allocutus est laboriosus nobilis Ulysses;
 "Tydide, neque me admodum lauda, neque quicquam vitupera;
 250 "Scientes enim hæc inter Argivos loqueris.
 "Sed eamus; valde enim nox præcipitat, propeque aurora;
 "Stellæ utique multum processerunt: præteritque major noctis portio

Ver. 235. Τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γε. *Barnesius* scribit & restituit, ut ad sententiam necessarium, Τῶν μὲν δὴ ἕταρον. Sed nihil opus. Quod enim quaerit, id jam antè in manibus habet, atque etiam non paulò elegantius, Τὸν μὲν ἕταρον, φαινομένων τὸν ἄριστον, quàm, Τὸν μὲν ἕταρον φαινομένων τὸν ἄριστον.

Ver. 238. Καλλεῖπειν, (ὃ δὲ χεῖρον) Posterior ista, (ὃ, quæ à linguarum receptorum ratione maxime abhorret, quantum in lingua Græcâ habeat, atque etiam Romanâ venustatis; vide suprâ ad γ', 409.

Ver. 242. Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε.] In hujus-

modi constructione quàm non sit superno-
 caneum istud, δὴ vide suprâ ad β', 158.

Ver. 243. Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος.] Vide
 infrâ ad *ver.* 559.

Ver. 244. Οὐ πέρη μὲν πρόφρων κραδίη κ'
 θυμὸς ἀγῆνωρ.]

Cum *talis animos juvenum & tam certatuliſſiq*
Pectora. ----- *Æn.* IX. 249.

Ver. 251. ----- ἐγυῖθι δ' ἠώς.]
 -----nam lux inimica propinquat.

Ver. 252. ----- προέβηκε· παρώχηνεν,
 λέλειπται.] Vide. suprâ ad ε', 37.

Did.

- Τῶν δὲ προΐκται, τριτάτη δ' ἐστὶ μοῖρα λείπειται.
 "Ὡς εἰπόνθ', ὕπλωσιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην"
 255 Τυδείδῃ μὲν δῶκε μανεπτόλεμος Θρασύμεδης
 Φαίλανον ἄμφηκε, τὸ δ' ἐνὶ παρὰ νηυσὶ λέλεπτο,
 Καὶ Λάκος ἀμφὶ δὲ οἱ κυνέην κεφαλῇφιν ἐθηκε
 Ταυράην, ἀφαλὸν τε, καὶ ἄλαφον ἥτε καλῆτυξ
 Κέκληται· ῥυῖται δὲ καίρη δακρυῶν κίχηνων,
 260 Μηριόνης δ' Ὀδυσῇ δίδω βίβν, ἥδ' ἐφωρέτρην,
 Καὶ ξίφος· ἀμφὶ δὲ οἱ κυνέην κεφαλῇφιν ἐθηκε,
 "Ῥινὴ πωιτήν" πολέσιν δ' ἔησθαι ἱμάτιν
 "Εὐτέτατο σερεῖς" ἐπλοῖθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
 Ἀργιόδοτος υἱὸς Φαμίης ἔχον ἔσθαι καὶ ἔσθαι,
 265 Εὐ καὶ ἐπισκαμνῶς· μέσση δ' ἐνὶ πώλῳ ἀρήρει
 Τῇν ῥά ποτ' ἐξ Ἑλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενῶδαο

"Ducunt partem, tentia autem adhuc pars reliqua est.
 Sic locuti, armis horrendis inducunt se.

- 255 Tydidæ quidem dedit bellator strenuus Thrasymedes
 Ensem ancipitem, suus quippe apud naves relictus erat,
 Et scutum: circumque ei galeam capiti imposuit
 Taurinam, & clavis carentem & crista; quæ calastrix
 Vocatur: tuetur autem caput pubescentium juvenum.
 260 Meriones porro Ulyssi dedit arcum, atque phœttram,
 Et ensen, circumque ei galeam capiti imposuit
 Ex pelle factam; multis autem intus locis
 Illigata erat firmiter: excutientes autem candidi dentes
 Albos-dentes-habentis apri frequentes moniebant hinc atque illinc,
 265 Bene & scitè: in media autem pileus hanc compositis aptatus erat:
 Hanc galeam quandam ex Eleone Amyntois Hortensidas

Ibid.—παράχων δὲ πώλῳ ἐξ.] Sic
 apud *Virgilium*:
 Nunc adeo, melior quoniam facis ælia dici.

Æn. IX. 156.

Alii, pro πώλῳ, habent πάλῳ. Ὡς ἡ νῆξ
 παρὰ πάλῳ μοῖραν τῶν δῶκε παρὰ δὲ. *Eustath.*

Ver. 254. "Ὡς εἰπόνθ'—ἐδύτην"] *Diomedes* & *Ulysses*.

Ver. 256. Φάσανον ἀμφηκε.]

Sed ferro ancipiti. *Æn.* VII. 525.

Ibid.—παρὰ νηυσὶ.] *Al.* παρὰ νηί.

Ver. 258.—ἀλάφῳ] Pronuntiabatur, ἀλάφον. Vide supra ad 4, 4; & ad 7, 45. Rectè autem & ταυράιν & ἀφάλας & ἀλάφας; nō id scilicet accideret, quod apud *Virgilium* *Euryalus*,
 Et galea Euryalum sublevis noctis in umbrā
 Prodidit immemorem, radiisque adversa
 refulsit. *Æn.* IX. 373.

veritatem *diverſa* (ut opinor) historiæ, suo
 uterque *Poëta* condecoravit ornato.

Ibid.—καλῆτυξ] Vide supra ad 8,

267. *Silio Italico* latine appellatur, *Cudon*.

Ver. 259. Κίχληται.] Vide supra ad 4, 37.

Ver. 260. Μηριόνης δ' Ὀδυσῇ—πυλῶν]

Dat Niso Mnesthous pellem, horrentisque
 leonis

Βαντίας; galeam eduxerat autem Althea.
Æn. IX. 306.

Ver. 264.—Δυρεῖς ἔχον] Quæ ratione,
 Δυρεῖς, hæc ultimam producat; item, δῖος,
ver. 270; item, ἐν, *ver.* 272; & πάλῳ,
ver. 281; & ἔνν, *ver.* 292; & ἐνν, *ver.*
 304; vide supra ad 4, 51.

Ver. 266. Τὴν μὲ ποτ' ἐξ Ἑλεῶν.]
 "Hanc atque galeam olim ex Eleone," &c.
 Vix enim habet vocula, *μὲ*, in concessivā
 sententiā cum eo quod præcessit, *ver.* 261.
 Ceterum totum hunc locum ita imitatus est

Virgilius:

Euryalus phaleras Rhamnetis, & auro
 bullis

Cingula; (Tiburti Remulo ditissimus olim
 Quæ mittit dona, hospitio cum jungeret
 absens,

Cædicus; ille suo moriens dat habere ne-
 poti;

Post mortem bello Rutuli pugnæque potiti;)
 Hæc rapit, *Æn.* IX. 359.

Ver.

Ἐξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀνιήλορ' ἵστας·
 Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι,
 Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξανθήιον εἶναι.

- 270 Αὐτὰρ ὁ Μηριόνη δῶκεν ὧ παιδὶ φορῆναι·
 Δὴ τότε Ὀδυσσεύς πύκασεν κάρη ἀμφιβεβῆσα.
 Τῷ δ', ἐπεὶ ἔν' ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν εἴδυτ' ἔνν;
 Βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἄριστας·
 Τοῖσι δὲ δεξιὸν ἦκεν ἐρωδὶν ἐγγυς ἐδοῖο

- 275 Παλλὰς Ἀθηναίῃ τοι δ' ἐκ ἰδὼν ὀφθαλμοῖσι
 Νύκτα δι' ὀρφναῖην, ἀλλὰ κλέγχαλ' ἄκυσαν.
 Χαῖρε δὲ τῷ ἄρτιθ' Ὀδυσσεύς, ἥρ' αὖτο δ' Ἀθηνῇ·
 Κλυθὶ μὲν, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἦπε μοι αἰεὶ
 Ἐν πάντεσσι πόντοισι παρίσασαι, ὅδε δὲ κῆρυξ

- 280 Κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, Ἀθηνῇ
 Δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας εὐπλέαις ἀφικέσθαι,

Ademerat Autolycus, solidam domum quum perfregisset:

In *Scandia* autem dedit Cytherio Amphidamanti;

Amphidamas verò Molo dedit hospitale-munus ut esset;

- 270 Hic autem Merioni dedit suo filio gestandam:

Ac tunc demum Ulysses texit caput circumposita.

Hi itaque, postquam armis horrendis induerant se,
 Perrexerant ite; reliquerunt verò illic omnes optimatos.

His porrò dextram misit arceolam prope viam

- 275 Pallas Minerva; ii tamen eam non viderunt oculis
 Noctem propter tenebrosam, sed clangentem audierunt.

Gavissus est autem de ave Ulysses, & precatus est Minervam;

"Audi me, Ægiochi Jovis filia, quæ mihi semper

"In omnibus laboribus aditas, neque te lateo

- 280 "Quum moveor: nunc rursus maxime me dilige, Minerva:

"Da autem rursus ad naves nos gloria-onustos reverti,

Ver. 268. Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε.] Ex stylo
 Homericò-conjecerim equidem, intercidisse hîc
 forsitan versiculum; adeoque vocem, Σκάν-
 δειαν, extitisse ex corrupto *Hominis* cujusdam
 nomine, qui galeam ab *Autolyco* acceptam
 tradiderit scilicet *Amphidamanti*. Sed con-
 jecturis non temerè indulgendum.

Ver. 271.—πύκασεν] Vide suprâ ad 4, 140.

Ver. 272. Τῷ δ', ἐπεὶ ἔν']

Protinus armati incedunt; quos omnis
 cuntes

Primorè manus ad portas juvenumque
 senumque

Prosequitur votis.— *Æn.* IX. 308.

Ver. 276. Νύκτα δι' ὀρφναῖην]

noctisque per umbram

Castra inimica petunt.— *Ibid.* ver. 314.

Ver. 277. Χαῖρε δὲ τῷ ἄρτιθ' Ὀδυσσεύς, ἥ-
 ρ' αὖτο δ' Ἀθηνῇ.]

nam maximè heroa

Maternas agnoscit aves, lætusque precatur.

Æn. VI. 192.

Ver. 278.—ἦτε μοι αἰεὶ, Ἐν πάντεσσι
 πόντοισι παρίσασαι.]

Ὡς εὐμαθὲς εἴ, κἄν ἀποπλῶ ἤς, ὅμως
 φάνημι ἀκῆν.

Καίρῳ δ' ἐφίκαίς· πάντα γὰρ τὰ τ' ἐν πάρος,
 τὰ τ' εἰσιπύλα, σὴ κυβερνώμαι χερσὶ.

Siphael. Aj. 16, 34, 35.

Δίσπον' Ἀθάνα, φθγγυμὰ γὰρ ἡσθόμεναι
 τῷ εἴ' ὑπὸ γῆρυν' ἐν πόντοισι γὰρ
 Παρθ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς αἰεὶ πόλε.

Euripid. Rhes. 608.

Ver. 280. Κινύμενος.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ibid.—φίλαι, Ἀθηνῇ.] Plerique; φίλαι,

Ἀθηνῇ. Pessimè. Nam φιλεῖν primam ne-
 cessariò corrigit, φιλασθαι primam necessariò
 producit. Neque in his ulla unquam est li-
 centia. Vide suprâ ad 4, 61 & 117. Item
 ad 4, 338.

Ver.

- Ῥέξαντας μέγα ἔρπον, ὃ κεν Τρώεσσι μελήσει.
 Δεύτερ' αὐτ' ἤρ'ατο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Κέκλυθι νῦν κ' ἐμεῖο, Διὸς τέκνον, Ἀτρυγάνη
 285 Σπεῖό μοι, ὥς ὅτε πατρὶς ἄμ' ἔσπεο Τυδεΐδῃ
 Ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἀγγέλ' ἦεν·
 Τὰς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιεύς·
 Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
 Κεῖσ'· ἀτὰρ ἄψ' ἀπιὼν μάλα μέρμερα μῆσαλο ἔρξας,
 290 Σὺν Ῥοί, δια θεὰ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρίσσης·
 Ὡς νῦν μοι ἐβέλυσσα παρίσασο, καί με φύλασσε.
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βῆν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
 Ἀδμήτην, ἣν ἔπω ζυγὸν ἠγάθεν ἀνὴρ·
 Τὴν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
 295 Ὡς ἔφην εὐχόμενος· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Οἳ δ' ἐπεὶ ἤρ'ησαντο Διὸς κέρη μεγάλοιο,
 Βάν ῥ' ἱμεν, ὥς τε λέοντες δύο, διὰ νύκτα μέλαιναν,
 Ἀμφόρον, ἀννέκυας, διὰ τ' ἔνιεα, κ' μέλαν αἷμα.

“ Patrate magno facinore, quod quidem Trojanis angori fuerit.

Secundus deinde precatus est pugna strenuus Diomedes ;

“ Audi nunc & me, Jovis filia, indomita ;

285 “ Sequere me, sicut quum patrem sequebaris Tydeum nobilem

“ Ad Thebas, quando utique pro Achivis legatus ivit ;

“ Nempe ad Asopum reliquerat ære-loricatos Achivos ;

“ At ipse placidam orationem ferebat Cadmeis

“ Illuc : sed rediens valdè ardua edidit facinora,

290 “ Te favente, magna dea, quando ei benevola adfuit.

“ Sic nunc mihi lubens adfuit, & me serva.

“ Tibi verò dein ego sacrificabo juvencam anniculam, lata-frontem,

“ Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir :

“ Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.

295 Sic dixerunt precantes ; eosque audivit Pallas Minerva.

Hi autem postquam precati sunt Jovis filiam magni,

Perrexerunt ire, veluti leones duo, per noctem-nigram,

Per cædes, per cadavera, perque arma, & atrum cruorem,

Ver. 282. Ῥέξαντας μέγα ἔρπον.] *Heftorem*
 ut opprimant, id verò non precatur : *Quantum,* O! — ver. 406. Sed præclarum
 aliquid facinus ut obeant.

Ver. 284. — Ἀτρυγάνη] Vide suprâ ad
 B, 157.

Ver. 286. — ὅτε τε — Τὰς δ' ἄρ']
 Quàm non supervacue hîc sint voculæ, τὴ
 & ἄρ; ex versione, quam adjecti, liquebit.

Ver. 289 — ἀπιὼν] *Al.* ἀνιὼν.

Ver. 292, 294. — ῥέξω.] Vide suprâ ad
 A, 444.

Ibid. — ἦνιν, εὐρυμέτωπον] Vide suprâ ad
 A, 51. *Al.* ἦνιν; Nempe ἐν ἐκτάσει τῆς λε-
 γούσης οἰδασιν οἱ Παλαῖοι; notante *Eustathio*

Ver. 297. — ὥς τε λέοντες δύο, διὰ νύκτα
 μέλαιναν,]

— inde, lupi ceu

Raptores, atrâ in nebulâ, quos improba
 ventris

Exegit cæcos rabies, —

— per tela, per hostes

Vadimus. — *Æn.* II. 355.

Ver. 298 Ἀμφόρον, ἀννέκυας, διὰ τ' ἔνιεα,
 κ' μέλαν αἷμα.] *Al.* ἀν φόνον, ἀν νέκυας.

Est autem, credo, locus hic ex istorum nu-
 mero, quos spectabat *Quintilianus*, quum de

Homero, “ *Idem* (inquit) *levis ac pressus* ;
 “ — *tum corporâ, tum brevitate mirabilis.*”

lib. X, cap. 2, καὶ ὅρα (inquit *Eustathius*)
ὀυτοῖαι

- Οὐδὲ μὲν ἔδδ' Τρῶας ἀγῆνοράς εἶας· Ἐκλῶρ
 300 Εὐδῆιν, ἀλλ' ἄμυδις κικλήσκῃο πάντας ἀρίστους,
 "Οσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες"
 Τὲς ὅγε Κυθαλέσας, πυκινὴν ἥρτυνεο βελήν·
 Τίς κέν μοι τόδε ἔρπον ὑποσχόμενος τελέσειε
 Δώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ; μισθὸς δὲ οἱ ἄρκι· ἔσαι·
 305 Δώσω γὰρ δίφρον τε, δύν τ' ἐριαύχενας ἱππεύς,
 Οἳ κεν ἀριεύωσι θοῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 "Οσις κεν τλαίῃ, οἳ τ' αὐτῷ κῦδ' ἄροισι,
 Νηῶν ὠκυπόρων χρεδὸν ἐλθέμεν, ἐκ τε πυθέσθαι,
 Ἥε φυλάσσου· νῆες θοαί, ὡς τοπάρ· περ,
 310 Ἥ ἤδη, χεῖρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
 Φύξιν βυλεύσιν μετὰ ρήσιν, ἔδ' ἐθέλῃσι
 Νύκλα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῶ.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο ριπῇ.
 Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱός

Nec verò Trojanos fortes fuit Hector

- 300 Dormire, sed simul convocavit omnes optimates,
 Quot erant Trojanorum ductores, atque principes;
 His ille convocatis, solers struebat consilium;
 "Ecquis mihi hoc opus pollicitus perfecit,
 "Præmium ob magnum? merces utique ei sufficiens erit;
 305 "Dabo enim currumque, duosque arduos-cervicibus equos,
 "Qui quidem præstantissimi fuerint veloces apud naves Achivorum;
 "Quicumque hoc ausus fuerit, sibi etiam ipsi gloriam reportaverit,
 "Naves veloces propè accedere & cognoscere,
 "Utrum custodiantur naves veloces, sicut antea;
 310 "An jam, manibus à nostris domiti,
 "De fuga consilium-agitent inter se, neque velint
 "Noctu excubias-agere, labore fatigati gravi.
 Sic dixit. Illi verò omnes obmutuerunt silentio.
 Erat autem quidam inter Trojanos Dolon, Eumedis filius

Κυθιομένην τῆς τε παραβολῆς, ἢ τῷ λοιπῷ λό-
 γῳ. — ὅρα δὲ ἢ τὸ κάλλ'· τῆς φράσεως, ἐπι-
 σκεπτῶν· οἷον τῷ ποιητῇ, ἢ τῇ τῶν καλα-
 σιπτόων ἐνφυχία Συνεγορευμένη, ἢ μιμημένη
 τὸ ἐκείνων εὐθαρσές, ἢ εὐκίνητον. Οἱ δὲ Πα-
 λαιοὶ φασιν ἢ ὅτι ἐπαίνεται τῷ Πηνελόπιδι
 τὰ τοιαῦτα. "Ἐπὶ τ' ἔλεξεν [apud Xeno-
 "phontem ad Agesilaum, ἐπὶ γὰρ μὴν ἔλεξεν]
 "ἢ μάχῃ, παρὲν ἰδεῖν τὴν μὲν γῆν [παρὲν
 "δὴ διάσασθαι, ἔνθα Συνέπειον ἀλλήλοις,
 "τὴν μὲν γῆν] αἰμαλὶ πεφορμμένην, νεκρὸς δὲ
 "αἰμαίνους [φίλους ἢ πολεμίους μετ' ἀλλή-
 "λων] ἀσπίδας δὲ διαθερυμμένας,] δόρατα
 "παράθερμυμένα [ὠνιθευόμενα,] ἰσχυ-
 "ρίδια γυμνά κυλάειν, τὰ μὲν χαμαὶ, τὰ δὲ
 "ὠμασιν ἐμπυπνῶτα, [τὰ δ' ἐν ὠμασιν,
 "τὰ δ' ἐν μετὰ χεῖρας." Ταῦτα δὲ Κυθα-
 λῶν (φασιν) Ὀμηρῶς, ἐνὶ εἰχῇ ἀπήγγειλεν.

Vol. I.

Ver. 299. Οὐδὲ μὲν ἔδδ'] Singularém ha-
 bet vim duplex ista negatio, quæ sermone
 Romano exprimi non potest.

Ibid. — εἶας· Ἐκλῶρ] Mendosè hîc edi-
 derunt Librarii, εἶας· Ἐκλῶρ ignari scilicet
 verbum εἶας nullâ posse licentiâ secundum
 corripere. Vide suprâ ad 8, 42. Similis
 error irrepererat, ex ignoratâ prosodiâ, Odyss.
 λ', 303, — λελόχασιν ἴσα θεοῖσι· ubi Bar-
 nefius rectè restituit, — λελόχας· ἴσα θεοῖσι.
 Similisque error etiamnum infedit, Iiad. 4,
 124; & Odyss. σ', 2. Quo utroque in loco,
 pro ἐντόνοντ' ἀριζόν, necessariò restitutum
 oportet ἐντόνοντ' ἀριζόν. Nam ἀριζόν, pran-
 dium, semper primam producit.

Ver. 306. — ἀριεύωσι] Al. ἀριεύωσι,
 &, ἀριεῖσι ἴωσι.

E c

Ver.

- 315 Κήρυκε^Θ θείοιο, πολύχρυσ^Θ, πολύχαλκ^Θ,
 "Ὅς δὴ τοι εἶδ^Θ μὲν ἔην κακός, ἀλλὰ ποδώκης"
 Αὐτὰρ ὁ μῦν^Θ ἔην μετὰ πένθε κασιγνήτησιν
 "Ὅς ῥα τάτε Τρωσὶν τε καὶ Ἐκτορι εἶπε παρασάς"
 Ἐκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγώνων
 320 Νῆων ὠκυπόρων ῥαδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυνθέσθαι.
 Ἄλλ' ἄγε, μοι τὸ ῥήϊνον ἀνάσχεο, καὶ μοι ὅμοσον
 Ἡ μὲν τὰς ἵππους τε, καὶ ἄρμαϊα ποικίλα χαλκῷ,
 Δωσέμεν, οἱ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλεΐωνα·
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἔχ' ἄλκ^Θ ῥοπὸς ἔσσομαι, ἐδ' ἀπο δόξης·
 325 Τόφρα γὰρ ἐς σρατὸν εἴμι διαμπερές, ὅφρ' ἂν ἴκωμαι
 Νῇ Ἀγαμεμνονεην, ὅθι περ μέλλουσιν ἄριστοι
 Βελαὺς βελεύειν, ἢ φευγέμεν, ἢ μάχεσθαι.
 "Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐν χερσὶ ῥήϊνον βάλε, καὶ οἱ ὅμοσσε"
 Ἴδω νῦν Ζεὺς αὐτὸς, ἐρίγδην^Θ πάσις Ἥρης,
 330 Μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλ^Θ

- 315 *Præconis divini, dives-auri, dives-aeris ;*
Qui specie quidem erat turpis, sed pedibus-velox ;
Atque is solus erat inter quinquæ sorores ;
Qui utique tunc Trojanisque & Hectori dixit adstans ;
 "Hector, me impellit cor & animus fortis
 320 "Ad naves veloces propè accedere, atque cognoscere.
 "Verùm age, mihi sceptrum attolle, & mihi jura ;
 "Certè ἴπποις equisque, & currus varios ære,
 "Datum, qui ferunt eximium Pelidem ;
 "Tibi autem ego non vanus speculator ero, neque tuam de me frustrabor opinionem.
 325 "Eousque enim in castra penetrabo, donec venero
 "Ad navem Agamemnoniam, ubi fortè erunt principes
 "Confilia agitantes, vel fugiendi, vel pugnandi.
 Sic dixit. Ille verò in manibus sceptrum posuit, & ei juravit ;
 "Sciat nunc Jupiter ipse altitonans maritus Junonis,
 330 "Non sanè istis equis vir vehetur alius

Ver. 316. — εἶδος μὲν ἔην κακός.] Τὸν Δόλων. "εἶδος μὲν ἔην κακός," ὃ τὸ σῶμα [ἀγχι] ἀσύμμετρον, ἀλλὰ τὸ πρὸς ὡς αἰσχροῦ. *Aristot. Poët. cap. 25.*

Ver. 322. Ἡ μὲν τὰς ἵππους τε.]

Vidisti quo Turnus equo, quibus ibat in armis,

Aureus? ipsum illum clypeum cristasque rubentes

Excipiam forti, jam nunc tua præmia, Nicæ. *Æn. IX. 269.*

Dolonis,

Qui quondam, castra ut Danaum speculator adiret,

Ausus Pelidæ pretium sibi poscere currus. *Æn. XII. 349.*

Ver. 325. Τόφρα γὰρ ἐς σρατὸν εἴμι.] Ἐστὶ δὲ καὶ τῶν ἐπαγγελιῶν ἰδιό^Θ χαρακτήρ· ὁ μὲν γὰρ Δόλων ἐπαγγέλλεται,

Τόφρα γὰρ ἐς σρατὸν εἴμι διαμπερές, ὅφρ' ἂν ἴκωμαι

Νῇ Ἀγαμεμνονεην

ὁ δὲ Διομήδης ἐπαγγέλλεται μὲν ἔδεν, ἥτις δ' ἂν φησι φοβεῖσθαι (suprà ver. 222.) μεθ' ἑτέρου συμπομπή^Θ. *Plutarch. de audiendis Poëtis.*

Ver. 328. — ἐν χερσὶ ῥήϊνον βάλε.]

"Ὁ Ἐκτορ μὲν τοι ὑποχρεῖται, καὶ ὡς ἐξου-
 τήθη, (ver. 321.) ἀνάσχει τὸ ῥήϊνον, ὁμο-
 νύμ. *Eustath. Barnesium*, pro ῥήϊνον βάλε,
 edidit ῥήϊνον λάβε· quia scilicet "Præ-
 "cipue scriptum non temerè Alii cuiusvis tra-
 "diderunt." Sed & illud, ἐν χερσὶ ῥήϊνον
 βάλε, sceptrum non utique tradidit Do-
 loni indicat, sed porrexit. *Eustathius* ta-
 men in commentario scripsit, ἐν χερσὶ ῥήϊνον
 βάλε, καὶ οἱ ὅμοσσε.

Τράων· ἀλλὰ ζε φημὶ διαμπερές ἀγλαϊεῖσθαι.

ἌΩς φάτο, καὶ ῥ' ἐπίορκον ἀπώμοσε· τὸν δ' ὀρόθυνεν.
Αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα·

Ἔσσατο δ' ἐκίσσθεν ῥινὸν παλιοῖο λύκοιο,

335 Κρατὶ δ' ἐπὶ κλιδέην κυνέην· ἔλε δ' ὄξυν ἄκοντα.

Βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ σρατῆ· ὕδ' ἄρ' ἔμελλεν

Ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἀψ' Ἐκτορι μυθὸν ἀποίσειν.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,

Βῆ ῥ' ἂν ὁδὸν μεμαώς· τὸν δὲ φράσατο προσιόητα

340 Διοφενὴς Ὀδυσσεύς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·

Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀπὸ σρατῆ ἔρχεαι ἀνὴρ,

Οὐκ αἰδ', ἣ νήεσσιν ἐπίσκοπ' ἡμετέρησιν,

Ἥ τινα ζυλήσων νεκύων καλαιβθηνιώτων.

Ἄλλ' ἐῷμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο

345 Τυθόν· ἐπεῖτα δὲ κ' αὐτὸν ἐπαΐξ' ἀνέλες ἔλοιμεν

Καρπαλίμους· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίησι πώδεσσιν,

Αἰεὶ μιν ποτὶ νῆας ἀπὸ σρατόφιν προβιβεῖν

Ἐλχει ἐπαΐσσων, μὴ πως ποτὶ ἄστ' ἀλύξῃ.

ἌΩς ἄρα φωνήσαντες, πάρεξ ὁδῷ ἐν νεκύεσσι

“Trojanorum: sed te assero perpetuò iis gavifurum.

Sic dixit, & sanè perjurium juravit: eum tamen incitavit.

Protinus verò *ille* circa humeros posuit curvos arcus:

Induitque exterius pellem cani lupi,

335 Capitiq[ue] imposuit viverræ-pelle-munitam galeam; cepitque acutum jaculum.

Perrexitque ire ad naves ab exercitu: neque erat

Venturus à navibus retro, ut Hec[tor]i nuntium referret,

Quum autem jam equorumque & virorum reliquit cætum,

Ibat per viam acer. Hunc autem animadvertit accedentem

340 Nobilis Ulysses, Diomedemque allocutus est:

“Iste sanè, ô Diomedes, à castris venit vir,

“Haud scio an havi[us] explorator nostris,

“An aliquod spoliaturus cadáverum mortuorum.

“Verùm sinamus ipsum primùm præterire nos per castrum

345 “Paululum: deinde verò ipsum insequentes capiamus

“Celeriter: sin nos præverterit pedibus,

“Semper ipsum naves versus à castris compelle

“Hæstâ impetens, nè fortè urbem versus effugiat.

Sic itaque loquuti, extra viam inter cadavera

Ver. 332.—ἀπώμοσε,] *Al.* ἐπώμοσε.

Ver. 335.—ἐπὶ κλιδέην κυνέην.] *Al.* ἐπὶ
κλιδέην.

—caput his *Cadone* ferino

Stat cautum.—*Sil. Italic. lib. VIII.*

Ver. 339. Βῆ ῥ' ἂν ὁδὸν μεμαώς.] *Ibat viâ
gravis, ardens & incutus.*

Ibid.—τὸν δὲ φράσατο προσιόητα] Vide
suprà ad 4, 140.

—procul hos lævò flectentes limite
cernunt. *Æn. IX. 372.*

Ver. 343.—νεκύων καλαιβθηνιώτων] Vide
suprà ad 4, 89 & 409.

Ver. 344. Ἄλλ' ἐῷμεν] Vide suprà ad 4,
256.

Ver. 437.—ποτὶ] *Al.* πρὸς. Quod
perinde est.

- 350 Κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὤκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀπένν, ὅσσον τ' ἐπείρα πέλονται
 Ἡμιόνων, αἱ γὰρ τε βοῶν προφερέεραί εἰσιν
 Ἐλκόμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον·
 Τὼ μὲν ἐπέδραμέτην· ὁ δ' ἄρ' ἔση δῦπον ἀκέσας.
- 355 Ἐλπεῖο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποσρέψοντας ἐταίρους
 Ἐκ Τρώων ἵναί, πάλιν Ἐκτορῷ ὀτρύναντι·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄπεσαν δαρηνεκές, ἥ κ' ἔλασσον,
 Γυνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐας· λαίψηρά δ' ἐγέναι· ἐνώμα
 Φευγόμεναι· τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὠρμήθησαν.
- 360 Ὡς δ' ὅτε καρχαροδόνῃε δῦα κύνε εἰδότε θήρης,
 Ἡ κεμάδ, ἥε λαῖων, ἐπείγῃον ἐμμενὲς αἰεὶ
 Χῶρον ἂν ὑλήενθ', ὁ δ' ἐ τε προθέσι μεμηκώς·
 Ὡς τὸν Τυδείδης, ἥδ' ἐ πολίπορθ' Ὀδυσσεύς,

350 Reclinati sunt: ille verò celeriter prætercurrit præ imprudentia,

Sed cum jam abesset, quantum sulci sunt

Mularum; (hæ enim bobus præstantiores sunt

Ad trahendum in novali alto compactile aratrum:)

Illi quidem accurrebant: hic verò constitit strepitu audito:

355 Sperabat enim animo, qui se revocarent socia

Ex Trojanis venire, rursus Hectore jubente.

Sed quando jam aberant hastæ-jactum, vel etiam minus,

Sensit viros hostiles, velociaque genua movit

Ut fugeret: illi autem confestim insequi festinarunt.

360 Ac veluti quum asperis dentibus duo canes, periti venationis,

Aut hinnulum. aut leporem, urgent constanter semper

Locum per sylvofum; ille autem præcurrit clamans.

Sic hunc Tydides, atque urbium-vastator Ulysses,

Ver. 352. — προφερέεραί εἰσιν Ἐλκόμεναι — ἄροτρον.]

— fortes ad aratra juvences. Georg. III. 50.

Ver. 354. — δῦπον.] Vide supra ad γ', 455.

Ver. 356. Ἐκ Τρώων ἵναί.] Distinguit Scholiastes post vocem Τρώων. Ut sit, Ἐκτορῷ ὀτρύναντι· πάλιν ἵναί.

Ver. 357. — δαρηνεκές,]

— ὅσον τ' ἐπὶ δαρὲς ἱρῶν. Iliad. 6, 358.

Ver. 358. Γυνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐας.]

— sensit medios delapsus in hostes:

Obstupuit, retroque pedem cum voce repressit, Æn. II. 377.

Ibid. — λαίψηρά δ' ἐγέναι· ἐνώμα Φευγόμεναι.]

— celerare fugam in sylvas, & fidere nocti. Æn. IX. 378.

Ver. 359. — αἶψα διώκειν ὠρμήθησαν. Ὡς δ' ὅτε — κύνε εἰδότε θήρης.]

— trepidique pedem pede servidus urget:

Inclusum veluti siquando in flumine nactus Ceivum, aut puniceæ septum formidine penhæ,

Venator cursu canis & latratibus instat;

Ille autem, insidiis & ripâ territus altâ,

Mille fugit, refugitque vias, ut vividus

Umber

Hæret hians, jam jamque tenet, similis-

que tenenti

Increpuit malis, morsuque elusus inani est.

Æn. XII. 748.

Ubi in transcurso notandum, "ceruum in

"fluminis inclusum," quod est scilicet, "in

"mine agrum ambiente interclusum;" à Euro

reddi, "ceruum deprehensum in fluviâ."

Quasi verò "ceruus in fluviâ deprehensus,"

posset nulle vias fugere ac refugere.

Ver. 360. — δῦα κύνε εἰδότε θήρης.] Bar-

nesius edidit δῦα κύνας. Quod, ad syntaxis,

ferri quidem potest; vide supra ad α', 566;

& ad β', 288. Sed mutato nihil opus.

Ver. 362. — ὑλήενθ'] Vide supra ad γ',

151.

Ibid. — ὁ δ' ἐ τε] Ille autem usque.

Ver. 363. — πολίπορθ'.] Vide supra

ad β', 278.

Ver.

- Λαῶ ἀπολήξαντι, διώκελον ἐμμενὲς αἰεῖ·
 365 Ἄλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἐμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσιν,
 Φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μέν· ἔμβαλ' Ἀθήνη
 Τυδείδῃ· ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 Φθαίῃ ἐπευξάμενος βαλέειν, ὃ δὲ δεύτερος ἔλθῃ·
 Δαρὶ δ' ἐπαίσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 370 Ἢέ μὲν, ἦε ζε δαρὶ κυχήσομαι· ἐδὲ ζε φημι
 Δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύζειν αἶπὺν ὀλεθρον.
 Ἡ ῥά, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν, ἐκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός.
 Δεξιερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον εὐξόε δαρὸς ἀκωκῇ
 Ἐν γαίῃ ἐπάγῃ· ὃ δ' ἄρ' ἔση, τάρβησέν τε,
 375 Βαμβαινῶν, ἄρατος δὲ διὰ ζῶμα γίνετ' ἰδόντων,
 Χλωρὸς ὑπαὶ δείξ· τῷ δ' ἀσθμαίνοντι κυχήτην,
 Χειρῶν δ' αἰψάσθην· ὃ δὲ δακρύσας ἔπ· ἠΐδαι·
 Ζωῖρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔσι γὰρ ἔνδον
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε ζῖδης·
 380 Τῶν κ' ὕμνιν χαρίσαιο πατὴρ ἀπερείσι' ἀποίνα,
 Εἴ κεν ἐμὲ ζῶν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

A suis cum interclusissent, persequabantur constanter semper.

- 365 Sed quando jam mox esset permixturus-se custodibus
 Fugiens ad naves, jam tum robur injecit Minerva
 Tydidæ; ut ne quis Achivorum ære-loricatorum
 Prior gloriaretur vulnerasse, ipse verò secundus veniret:
 Hasta itaque impetens allocutus est eum fortis Diomedes;

- 370 "Vel mane, vel te hastâ assequar; neque te puto
 "Diu mea à manu effugitutum certam mortem.
 Dixit, & hastam emisit; volens autem aberravit ab homine:
 Dexterumque supra humerum bene-politæ hastæ cuspis
 In terra fixa est; ille autem constitit, trepidavitque,

- 375 Crepitans dentibus (stridor utique per os fiebat dentium.)
 Pallidus præ timore: ii verò anhelantes assecuti sunt,
 Manibusque prehenderunt: ille autem lacrymans dixit;
 "Vivum me capite, at ego me redimam: est enim mihi intus
 "Æsque, aurumque, & artificio multo-elaboratum ferrum:

- 380 "Ex his vobis donabit pater infinita-dona-ob-liberationem,
 "Si me vivum esse audiverit apud naves Achivorum.

Ver. 365. Ἄλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἐμμενέ.]

—jamque imprudens evaserat hostes.

Æn. IX. 386.

Ubi iterum in transitu notandum, "im-
 "prudens" quod est scilicet, "casu est for-
 "tuito, necdum gnarus quid evasisset;" à
 Ruao ineptissimè reddi, "non providens
 "amico."

Ver. 373. — εὐξόε δαρὸς.] Pronuntiaba-
 tur, εὐξέ. Sicuti suprâ, á, 18. Τμῖν μὲν
 θεοὶ δοῖεν—. Vide quoque ad β, 811.

Ver. 374. Ἐν γαίῃ ἐπάγῃ.] Vide suprâ ad
 δ, 185.

Ibid.—ὃ δ' ἄρ' ἔση, τάρβησέν τε.] Metu
 impeditum & quasi rigescens exhibent
 etiam versûs ipsius numeri. Vide suprâ ad
 γ, 363.

Ver. 375. Βαμβαινῶν, ἄρατος δὲ] De ὀ-
 μαλοποιῖα hæc, vide suprâ ad δ, 455, 456;
 item ad β, 210; & ad γ, 363.

Ver. 376.—κυχήτην.] Al. κυχίτην.

Ver. 378.—ἐμὲ λύσομαι.] Vide suprâ
 ad á, 20.

Ver. 380.—χαρίσαιο] Vide suprâ ad á,
 149.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Θάρσει, μηδὲ τι τοι θάνατος καθύμιν' ἔσω.
 Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξόν.
 385 Πῇ δ' ἔτῳς ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατῷ ἔρχεαι οἷον,
 Νύκλα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὖδῃσι βροτοὶ ἄλλοι;
 Ἥ τινα Κυλήσων νεκύων καταβηνειώτων;
 Ἥ σ' Ἐκλῶρ πρόεηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
 Νῆας ἐπὶ γλαφυράς; ἥ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκε;
 390 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυνῆ·
 Πολλῆσιν μ' αἴτησι παρέκ νόον ἤγαγεν Ἐκλῶρ,
 Ὅς μοι Πηλεΐων' ἀγαυὴ μώνυχας ἵππους
 Δωσέμεναι κατένευσε, καὶ ἄρμαλα ποικίλα χαλκῷ.
 Ἡνώγει δέ μ' ἰούλα, θοὴν διὰ Νύκλα μέλαιναν,
 395 Ἀνδρῶν δυσμενέων χρεδὸν ἐλθέμεν, ἐκ τε πυθέσθαι,
 Ἥ ἐφυλάσσομαι νῆες θοαί, ὥς τοπάρ' ἔπερ,
 Ἥ ἤδη χεῖρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμένεις,
 Φύξιν βελεύοιτε μετὰ λίσσιν, ὅδ' ἐθέλοιστε
 Νύκλα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδῆκότεσιν αἰνῶ.
 400 Τὸν δ' ἐπιμειδῆσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Hunc autem respondens allocutus est consilio-abundans Ulysses;

“ Confide, neque omnino tibi mors obversetur animo:

“ Sed age, mihi hoc dic, & verè narra;

385 “ Quonam sic ad naves à castris vadis solus,

“ Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri?

“ An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum?

“ An te Hector præmisit speculatum singula

“ Naves ad cavas? an te ipsum animus impulit?

390 Huic autem respondit deinde Dolon, subtusque tremebant membra;

“ Multo me meo cum damno, præter voluntatem, induxit Hector;

“ Qui mihi Pelidæ præclari solidos-ungulis equos

“ Daturum annuit, & currus varios ære:

“ Jussit autem me euntem, celerem per noctem nigram,

395 “ Ad hostes propè accedere, & cognoscere,

“ Utrumne custodiantur naves veloces, sicut antea;

“ An jam manibus nostris domiti,

“ De fuga consilium agitetis inter vos, neque velitis

Noctu excubias agere, labore fatigati gravi.

400 Hunc autem subridens allocutus est consiliis-abundans Ulysses;

Ver. 383. Θάρσει.] “Ορα καὶ ὅτι ἡ πολλὰ δι-
 λία ἐξέμυσται τὸν Δόλωνα τῷ φρονίῳ. Ὁ γὰρ
 εἰς μηδὲν δόν (ver. 321.) ἀπαιτήσας ἰκέσθαι
 πὸν Ἐκτορα, εἰκότως ἐνταῦθα (ver. 392.) καὶ διχῶς
 ἔργον περιβρίσται τῷ ἔχθρῳ λίσσιν, Θάρσει. Ἐυσταθ.

Ver. 384. — μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως
 κατὰλεξόν.]

— mihi hæc edisserere vera roganti.

Æn. II. 149,

Ver. 387. — νεκύων καταβηνειώτων.] Viti-
 supra ad 4, 89 & 409.

Ver. 396. — φυλάσσομαι,
 ἥ — βελεύοιτε, ὅδ' ἐθέλοιστε.]

Malè hîc versio *Wasslepiana*, alioque plerum-
 què elegans: “ Utrum custodiantur —;

“ an — consilium agitaritis, neque vel-
 “ letis, &c.” Quo pacto neutiquam con-
 stat Temporum ratio,

Ver.

- Ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός,
 Ἰππῳ Αἰακίδαο δαΐφρονι· οἱ δ' ἀλφεινοὶ
 Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἦδ' ὀχέεσθαι,
 Ἀλλ' ὧ γ', ἣ Ἀχιλλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
 405 Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Πῆ νῦν δῦρο κιὼν λίπες Ἐκτορα, ποιμένα λαῶν;
 Πῆ δέ οἱ εὔστα κείται ἀρήϊα; πῆ δέ οἱ ἵπποι;
 Πῶς δ' αἰ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαὶ τε καὶ εὐναί;
 Ἄσσα τε μνηϊόσσι μετὰ ρφίσιν ἢ μεμνάσιν
 410 Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἢ ἐπὶ πόλινδε
 Ἀψ' ἀναχωρήσασιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιῆς.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων, Εὐμήδεσσι υἱός·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
 Ἐκτῶρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βεληφόροι εἰσὶ,
 415 Βελάς βελεύει θείει παρὰ ρήματι Ἴλῃ,
 Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου φυλακὰς δ' αἶς εἶραι, ἥρως,
 Οὔτις κεκριμένη ρύβειαι στρατὸν, εἰδὲ φυλάσσει.
 Ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάροι, οἷσιν ἀνάγκη,

“Sanè tibi magna dona appetebat animus

“Equos Ἀεακιδæ bellicosî : atqui hî difficiles sunt

“Viris mortalibus domitu, & equitatu,

“Alii utique, quàm Achilli, quem immortalis peperit mater.

405 “Verùm age mihi hoc dic, & verè narra;

“Ubi nunc huc profectus reliquisti Hectorẽ, pastorem populorum?

“Ubi verò ei arma jacent Martia? ubi verò ei equi?

“Quomodo item aliorum Troium excubiarque & contubernia?

“Quæque consultant inter se, narra; utrumne in animo habeant

410 “Illic manere secus naves procul, an ad urbem

“Redituri sint, quandoquidem domuerunt scilicet Achivos.

Hunc autem rursus allocutus est Dolon, Eumedis filius;

“Atqui ego tibi hæc valdè verè narrabo;

“Hector quidem inter eos qui consiliarii sunt,

415 “Consilia agit, divini ad sepulchrum Ili,

“Scorsum à strepitu: excubias verò quas quæris, heros,

“Nullæ certæ tuerentur castra, neque custodiunt.

“Quotquot enim Trojanorum ignis sunt foci, quibus necesse,

Ver. 402. Ἰππῳ Αἰακίδαο] Vide suprâ ad ver. 322.

Ver. 404. —ἀθανάτη] Vide suprâ ad 4, 398.

Ver. 406. Πῆ νῦν δῦρο κιὼν λίπες Ἐκτορα] Vide suprâ ad ver. 282.

Ver. 407. Πῆ δέ οἱ εὔστα] Vide Plutarchum περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης ἡ ἀρετῆς λόγ. Β', sub finem.

Ver. 410. —ἀπόπροθεν.] Ita edidit Barnesius, ex MS. & ex ver. 209 suprâ. Αἰ, ἀπόπροθεν.

Ver. 416. Νόσφιν] Vide suprâ ad 4, 349.

Ver. 417. —κεκριμένη] Vide suprâ ad 4, 309.

Ver. 418. Ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάροι.] —περὶ τῶν ἐν πεδίῳ πυρῶν τῶν ἐν ποταμοῖς τῶν λόγων, ἀλλὰ βύλεισθαι εἰπεῖν, ὥς ὅσοι Τρῶες αὐθιγενεῖς, καὶ ἐξένοι, ἀλλ' ἐξίαν ἐχούτες· ὁ ἐν ἄλλοις περὶ τῶν αὐτῶν φησι, (Β', 125.) “Τρῶας μὲν λίσσασθαι ἐφέστιοι ὅσοι ἴασι.” —Τὸ δ' ἐν, “Ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάροι,” δηλοῖ, ὅσοι Τρώων ἐξίαν, —ὅσοι Τρώων ἐφέστιοι καὶ πολῖται. Porphy. Quaest. Homericæ. 2.

E e 4

Ver.

- Οἱ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναι τε κέλονται
 420 Ἀλλήλοισ' ἀτὰρ αὐτε πολύκληροι ἐπύκνυροι
 Εὐδυσί· Τρωσὶν γὰρ ἐπιπραπέεσσι φυλάσσειν·
 Οὐ γὰρ ῥφιν παῖδες ῥχεδὸν εἶαίαι, ἔδ' ὄνυαῖκες·
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Πῶς γὰρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἵπποδάμοισιν
 425 Εὐδυσ', ἢ ἀπάνευθε; δῖειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπεὶ λα Δόλων, Εὐμήδης υἱός·
 Τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μαλ' ἀτρεκέως καλαλέξω·
 Πρὸς μὲν αἰὼς Κᾶρες, καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
 Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πλεαστοί·
 430 Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοὶ τ' ἀγέρωχοι,
 Καὶ Φρύγες ἵπποδάμοι, καὶ Μήονες ἵπποκορυφαί.
 Ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξέρεεσθε ἕκαστα;
 Εἰ γὰρ δὴ μέμαλιν Τρώων καλαδῦναι ὅμιλον,
 Θρήϊκες οἷδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχαλοι ἄλλων·
 435 Ἐν δὲ ῥφιν Ῥῆσ βασιλεὺς, πᾶσις Ἡϊονῆ·
 Τῷ δὴ καλλίσυς ἵππυς ἴδον, ἠδὲ μεγίσυς·
 Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.

“ Hi utique vigilant, excubiasque agere hortantur

420 “ Inter-se: at contra e multis locis convocati socii

“ Dormiunt; Trojanis enim permittunt custodias;

“ Non enim ipsis liberi propè sedent, neque uxores.

Hunc autem respondens allocutus est consiliis abundans Ulysses;

“ At enim quomodo nunc, Trojanis permisti equum domitoribus

425 “ Dormiunt, an seorsum? expone mihi, ut sciam,

Huic autem respondit deinde Dolon, Eumedis filius;

“ Ego verò tibi etiam hæc valde verè narrabo:

“ Ad mare quidem Cores & Præones curvis arcibus armati.

“ Et Leleges, & Caucones, nobilesque Pelasgi:

430 “ Ad Thymbram verò obtinent Lycii, Myfici superbi,

“ Et Phryges equum domitores, & Mæones bellatores equestres,

“ Sed cur me hæc percontamini singula?

“ Si enim jam cupitis Trojanorum penetrare in castra,

“ Thraces hi seorsum sunt novi advenæ, extremi omnium:

435 “ Inter ipsos autem Rhesus rex, filius Eionei.

“ Cujus equidem pulcherrimos equos vidi, atque maximos:

“ Candidiores utique sunt nive, cursu autem ventis pares.

Ver. 425.—ἀπάνευθε] Vide suprà ad 4, 349.

Ver. 427.—ἐγὼ καὶ ταῦτα] Al. ἐγὼ τοι ταῦτα.

Ver. 431.—ἵπποκορυφαί.] Vide suprà ad β', 1.

Ver. 435. Ἐν δὲ ῥφιν Ῥῆσ βασιλεὺς] Vide infrà, ver. 474.

Nec procul hinc Rhesi niveis tentoria velis..

—, primo quæ prodita somno

Tydidēs multā vastabat cæde cruentus,

Ardentesque avertit equos in castra—

Æs. I. 473.

Ver. 437. Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.]

Qui candore nives anteirent, cursibus su-

ras. Æs. XII. 84.

—cursusque pedum prævertere ventos.

Æs. VII. 807.

Singularē

- " Ἄρμα δὲ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἥσκηται
 Τεύχεα δὲ χρύσεια, πελώρια, θαῦμα ἰδεσθαι,
 440 Ἥλυθ' ἔχων τὰ μὲν ἔτι καλῶν ἡρώεσσιν ἔοικεν
 Ἀνδρῶσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἄλλ' ἐμὲ νῦν μὲν νηυσὶ πελάσσειον ὠκυπόροισιν,
 Ἥ ἐμὲ δῆσαι νῆες λίπετ' αὐτόθι νηλεὲς δαεμόν,
 Ὄφρα κεν ἔλθῃον, καὶ πειρηθῇτον ἐμεῖο,
 445 Ἥ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἥ ἐ καὶ ἐκί.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Μὴ δὴ μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
 Ἔσθλα περ ἀγλείας, ἐπεὶ ἔκεο χεῖρας ἐς ἀμάς·
 Εἰ μὲν γὰρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἥ μεθῶμεν,
 450 Ἥ τε καὶ ὕστερον εἰσθα δοᾷς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Ἥ δὲ διοπτρεύσων; ἥ ἐναντίβιον πολεμίζων·
 Εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμείας ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσης,

" Currus verò ei auroque & argento scitè elaboratus est :

" Arma autem aurea, suspicienda, mirabile visu,

440 " Venit habens : quæ quidem nequitiam mortalibus convenit

" Viris ferre, sed immortalibus diis.

" At me nunc quidem navibus admovete velocibus,

" Aut me ligatum relinquitte hîc rigido in vinculo,

" Donec redieritis, & experti fueritis de me,

445 " Utrum secundum veritatem dixerim vobis, an etiam secus.

Illum autem torvè intuens allocutus est fortis Diomedes ;

" Ne, quæso, mihi effugium, Dolon, meditare animo,

" Bona quamvis nuntiasti, quum venisti manus in nostras :

" Si enim te nunc pretio-accepto liberarimus, apt dimiserimus,

450 " Cerè & posthac venies celeres ad naves Achivorum :

" Aut speculaturus, aut apertè pugnans :

" Sin autem meis manibus domitus vitam amiseris,

Singularem autem hîc vim habet construc-
 tio ista ἀνακόλουθος, & interrupta ; " Ἰππες,
 " λευκότεροι χιόνι." Sicuti & infra in re
 eâdem, ver. 545, 547, — " Ἰππες, —
 " ἀκτίνεσσιν ἰοικότες." De cuiusmodi syn-
 taxeos ratione & elegantia, vide suprà ad
 B, 353, 681 ; & ad γ, 211 ; & ad ζ, 510 ;
 & ad huius libri ver. 224 ; item infra ad
 Odyss. μ', 73. Ἐπεισιντὶ δὲ, ἐτι κατ' αἰτια-
 τικὴν δυνάμειν εἰπεῖν, " Λευκότερες χιόνος,"
 — μελεμώρῳσι τὸν λόγον, θαυμαστικῶς
 ἀναφωνήσας τὸν ἱππικὸν αὐτῶν. Schol. Ση-
 μείωσαι δὲ καὶ ὅτι τῷ θαυμαστικῷ τῆς ἐνωρί-
 δος, καὶ τῷ ὀνόματι τῆς φράσεως Συνέχθησαν
 ταί. Εἰπεῖν γὰρ δυνάμειν ὁμοιοπλῆως —
 " λευκότερες," καὶ τῷ μέτρῳ ἐπιδοχομένη τὸν
 τοιαύτην σύνταξιν, ὅπως ὁ ποιητὴς κατὰ πλῆ-
 σιν εὐθεῖαν καινῶς ἐσχημάτισεν, ἰσομοιώσας,
 τὸ ξενίζον τῷ λόγῳ σχῆμα τῇ καινοκρητικῇ
 τῷ παράγματι, καὶ θαυμαστικῶς τῇ μελεμώρῳσι

τῷ σχήματι ἰδία τὸν τῷ ζεύγος ἐκφωτισίας
 ἱππικόν, καὶ Συμμεταμορφώσας τὸν λόγον τῷ
 παράγματι. Eustarb.

Ver. 438. — ἥσκηται.] Vide suprà ad á, 37.

Ver. 439. — πελώρια.] Οὐ κατὰ μέγε-
 θος τῶν, μεγάλα· ἀλλὰ κατὰ τὸ κάλλος, τε-
 ράσια. Schol.

Ver. 441. — ἀθανάτοισι] Vide suprà ad
 á, 398.

Ver. 442. Ἄλλ' ἐμὲ νῦν μὲν νηυσὶ] Ita ex
 MSS. restituit Barnius : Rectè. Al. Ἄλλα
 ἐμὲ νῦν νηυσὶ. Quod est minùs venustum.

Ver. 445. Ἥ κατ' αἶσαν.] Al. Ἥ βα κατ'
 αἶσαν.

Ver. 447. Μὴ δὴ μοι φύξιν] Nequaquam
 vacat istud δι. " Ne, quæso, tibi effugium,
 " &c."

Ver. 448. — χεῖρας ἐς ἀμάς.] Al. χεῖρας
 ἐμείο.

Ver. 451. — πολεμίζων] Al. πολεμίζον.
 Ver.

Οὐκ ἔτ' ἐπέηα ζῷ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν.

Ἦ, καὶ ὁ μὲν μιν ἔμελλε γενεῖε χειρὶ παχείῃ
 455 Ἀψάμεν^Θ λίσσεσθαι· ὁ δ' αὖχένα μέσσον ἔλασσε,
 Φασγάνῳ αἶξας, ἀπὸ δ' αἰμφῷ κέρσε τένοντε·
 Φθαγδομένῳ δ' αἶρα τῷ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
 Τῷ δ' ἀπὸ μὲν κλιδέην κυνέην κεφαλῇφιν ἔλοντο,
 Καὶ λυκένῃ, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν·

460 Καὶ τὰ γ' Ἀθηναίῃ ληϊτίδι διὸς Ὀδυσσεύς
 Ὑψόσ' ἀνίσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμεν^Θ ἐπ^Θ ἡῦδα·
 Χαῖρε, θεὰ, τοῖσδεσσι· ζε γὰρ πρῶτην ἐν Ὀλύμπῳ
 Πάντων ἀθανάτων ἐπιβασόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὐτὶς
 Πέμψον ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν ἵππας τε καὶ εὐνάς.

465 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἔθεν ὑψόσ' αἶίρας,
 Θῆκεν ἀνα μυρίκην· δειλὸν δ' ἐπὶ ζῆμά τ' ἔθηκε,

“ Non amplius posthac tu nocumentum unquam eris Argivis.

Dixit, & ille quidem eum erat mento manu crassa

455 Prehenso supplex precaturus: is autem cervicem mediam percussit,
 Ense insurgens, & ambos incidit nervos:

Loquentisque aded illius caput pulveribus mistum est.

Ejus autem viverræ-pelle-munitam galeam à capite detraxerunt,

Et pellem-lupinam, & arcus resiliens, & hastam longam:

460 Et hæc quidem Minervæ prædatrici nobilis Ulysses

In altum sustulit manu, & præcans verbum dixit;

“ Gaude, dea, hisce: te enim primam in Olympo

“ Omnium immortalium invocabimus: sed & insuper

“ Deduc nos ad Thracum virorum equosque & contubernia.

465 Sic dixit, & ista à se in altum sublata

Posuit super myricam: confpicuumque signum apposuit,

Ver. 457. Φθαγδομένῳ δ' αἶρα τῷ γε κέρσε τένοντε
 κονίησιν ἐμίχθη.] “ Vide nimiam celerita-
 tem salvo pondere, ad quam non potuit
 “ conatus Maronis accedere:

“ Tum caput orantis nequicquam, &
 “ multa parantis

“ Dicere, deturbat terræ.—Æn. X. 554.

“ In quibus mihi visus est (Virgilius) gra-

“ cillior auctore.” Macrob. lib. V. cap. 13.

Scaliger de contrario locum hunc Homeri vi-

tuperans, *Passum est*, inquit, à palmone caput

avulsum loqui posse; Poët. lib. V. cap. 3.

Quod planè est nodum in scirpo querere.

Hoc enim ait Poëta, caput jam inter loquen-

dum fuisse abscissum. Eic γὰρ ἔπασεν ἡ κε-

φαλή κυνέην, ἀελαμένῳ μιν φωνὴν ἀφίεναι,

μήπω δὲ διασφασθῆναι τὸ λεγόμενον. Εὐ-

σταθ. Γράφεται μὲν, “ φθαγδομένῳ δ' αἶρα

“ τῷ γε κέρσε.” ἢ “ Ὀμπερὶ δὲ ἔστιν ἡ φράσις,

ἡ γὰρ ἔστι θολωκὴς ἡ κάρη παρ' Ὀμήρῳ.” Idem.

Maximè & Aristoteles, de partibus Animal-

ium, lib. III. cap. 10; qui hic legerent,

φθαγδομένῳ, non φθαγδομένῳ.

Ver. 458. — κλιδέην αὐτήν] Vide supra
 ad ver. 335.

Ver. 460, 466. Καὶ τὰ γ' Ἀθηναίῃ ληϊτίδι
 — ὅθεν ἀνα μυρίκην.]

— quercum

Constituit, fulgentiaque induit arma
 Mezentii ducis exuvias; tibi, magne, tro-

phæum,

Bellipotens. — Æn. XI. 5.

Ver. 461. — ἀνίσχεθε χειρὶ] *Al. ἀν-*
χεν χειρὶ. Al. χειρὶ.

Ibid. — εὐχόμενος] Quæ ratione, εὐχόμε-
 nos, hic ultimam producat; item, ἀπὸ, ver.

465; & ἀνα, ver. 466; vide supra ad 4, 51.

Ver. 463. — ἀθανάτων] Vide supra ad 4,
 398.

Ibid. — ἐπιβασόμεθ' *Al. ἐπιδυσόμεθ'.*

Ver. 466. — δειλὸν] Repperit *Barnejs*
 in uno MS. δειλόν.

Ibid. — τ' ἴθην] Inter varias lectiones
 retulit *Barnejs*, τίθην vel τίθην. Quo
 pacto non constaret Temporum ratio: Vide
 supra ad 4, 37.

Συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθήλεας ὄζυς,
Μη λάθοι αὐτὶς ἰόνῃς, θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.

Τῷ δὲ βάτην προτέρω, διὰ τ' ἔνῃα καὶ μέλαν αἷμα·

470 Αἶψα δ' ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν τέλει· ἔξον ἰόνῃς·

Οἱ δ' εὐδον καμάτῳ ἀδδηκότες· ἔνῃα δὲ ρφιν

Καλὰ παρ' αὐτοῖσιν χθονὶ κέκλιτο, εὐ κατὰ κόσμον

Τρῖσοιχεί· παρὰ δὲ ρφιν ἐκάσῳ δίζυγες ἵπποι·

Ῥῆσθ' δ' ἐν μέσῳ εὐδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι,

475 Ἐξ ἐπιδιφριαδῶ πυμάτης ἱμάσι δέδετο.

Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδει δειξεν·

Οὗτός τοι, Διόμηδες, αἰνῆρ, ἔτοι δὲ τοι ἵπποι,

Οὓς νῶϊν πίψαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς·

Ἄλλ' ἄγε δὴ, πρόσφερε κράϊερόν μέν· ὅδε τί σε χρὴ

480 Ἐσάμεναι μέλεον ρὺν τεύχεσιν· ἀλλὰ λυ' ἵππους·

Ἡὲ ρὺ γ' ἀνδρας ἐναίρε, μελήσασιν δὲ μοι ἵπποι.

Ὡς φάτο· τῷ δ' ἐμπνευσσε μέν· γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Convellens arundines, myricæque latè-frondentes ramos;

Ne laterent eis redeuntcs, celerem per noctem nigram.

Ipsi autem progressi sunt ulterius, perque arma, & atrum cruorem:

470 Statimque ad Thracum virorum ordines pervenerunt cunctes:

Illi autem dormiebant labore fatigati, armaque illis

Pulchra juxta ipsos humi jacebant, scitè & compositè

Triplici-ordine: & ad eorum singulos bijuges equi.

Rhesus autem in medio dormiebat; juxtaque ipsum veloces equi,

475 Ex orbili-ad-currum-fixo extremo, loris ligati erant.

Hunc autem Ulysses prior conspiciatus, Diomedem ostendit:

"Is tibi, Diomedes, vir; ii verò tibi equi,

"Quos nobis significavit Dolon, quem occidimus nos.

"Verum age, profer validum robur; neque omnino te oportet

480 "Stare otiosè cum armis; sed solve equos:

"Aut tu viros occide, eruntque curæ mihi equi.

Sic dixit. Illi autem inspiravit robur cæcis-oculis Minerva:

Ver. 469. Τὸ δὲ βάτην προτέρω, διὰ τ' ἔνῃα καὶ μέλαν αἷμα.]

noctisque per umbram

Castra inimica petunt:—

—Passim vino somnoque per herbam

Corpora fusa vident; arrectos littore currus;

Inter lora rotasque viros; simul arma jacere. En. IX. 314.

Ver. 472. Καλὰ.] Vide suprâ ad 8, 43.

Ibid.—κέκλιτο] Vide suprâ ad 6, 309, 314.

Ibid.—εὐ κατὰ κόσμον.] Compositè. Quod habent versiones, "decorè & deceniter," rem non attingit.

Ver. 474. Ῥῆσθ' δ' ἐν μέσῳ εὐδε.] Vide suprâ, ver. 435.

—qui fortè tapetibus altis

Exstructus, toto prosiabat pectore somnum.

En. IX. 325.

Ver. 476.—προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδει δειξεν]

—Prior Hyrtacides sic ore locutus;

Euryale, audendum dextrâ; nunc ipsa vocat res.

Hac iter est; tu, nequa manus se attollere nobis

A tergo possit, custodi, & consule longè:

Hæc ego vassa dabo, & lato te limite du-

cam. En. IX. 319.

Ver. 480. Ἐσάμεναι μέλεον.] Vox, μέ-

λεον, vim habet peculiarem. Scholiastes

ad Ἀριστοφάνην exponit, μάταιον, ἀθλιον,

δυστυχῆς: ad istum versum,

Ἄλλ' ὅ μιν ἐξόλκας ἱμέ γ' ἐκ τῶν ἱμῶν.

Nub. 33.

Ver. 481. Ἡὲ ρὺ γ' ἀνδρας ἐναίρε, μελήσασ-

σιν δὲ μοι ἵπποι.] Exscripsit Euripides,

Διομήδης, ὃ ρὺ κλέϊν Θρήκιον λέον·

Ἡ μὲν πέρσιον, ὃ δὲ χρὴ σῶλαν μέλεον.

Rhes. 622.

Ver. 482.—τῷ δ' ἐμπνευσσε μίν.]

καὶ περὶ τὰς μάχας τὸ παθητικόν ἢ τὸ ἐν-

θυσιαδὲς

- Κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην τῶν δ' ὄνον ἄρνυτ' αἰκνῆς
 "Αορι θεινομένων ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
 485 Ὡς δὲ λέων μῆλοισιν ἀσημάνοισιν ἐπελθὼν,
 Αἶγεςιν, ἣ οἷεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορέσῃ·
 Ὡς μὲν Θρήϊκας ἀνδράς ἐπ' ὠχέῳ Τυδεΐου υἱός,
 Ὄφρα δυνάδε' ἐπεφνευ' αἶτ' ἀρ' πολύμηις Ὀδυσσεύς,
 "Ὀνίνα Τυδείδης ἄορι πλῆξσει παρασᾶς,
 490 Τόνδ' Ὀδυσσεύς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε,
 Τὰ φρονέων κατὰ θυμόν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
 Ρεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοῖαο θυμῷ
 Νεκροῖς ἀμβραίνοντες ἀθήσσουν γὰρ ἔτ' αὐτῶν·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κυχῆσαο Τυδεΐου υἱός,
 495 Τὸν τρισκαίδεκαλον μελιηδέα θυμόν ἀπηύρα,
 Ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλήφιν ἐπέσῃ
 Τὴν νύκτ', Οἰνείδαο παῖς, διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
 Τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσσεύς λυέ μώνυχας ἵππους

Interficiēbatque circumquaque, horumque gemitus ortus est fœdus

Ense percussorum : rubescebatque sanguine terra,

- 485 Veluti autem leo pecudibus incuscoditis superveniens,
 Capris, vel ovibus, mala machinans irruit :

Sic quidem Thracas viros invadebat Tydei filius,

Donec duodecim interfecisset. At abundans-consiliis Ulysses,

Quemcumque Tydides ense percussisset astans,

- 490 Hunc Ulysses ponē prehensum pede extrahebat,

Hæc cogitans animo, ut pulchri júbis equi

Facilē transirent, neque tremere animo

Supra cadavera gradientes : infucti erant enim adhuc eorum,

Sed quandò jam regem assecutus esset Tydei filius,

- 495 Hunc decimum-tertium dulci animo privavit,

Suspirantem : malum enim somnium capiti adstitit

Illa nocte, Oenidæ filius, per consilium Minervæ.

Interea autem fortis Ulysses solvebat solidos-ungulis equos :

Θυσιαῖς ἀνυπόστατον ἐς τὴν ἀντιλήν. "Ὁ δὲ
 τὰς θυσίας Ὀμηροῦ ἐμπνοῖν φησι τοῖς ἀνθρώ-
 ποις, (ὡς εἰπὼν, " — ἐμπνοῖται μῖνος.")

καθάπερ ἔρρημα τῷ λόγῳ καὶ
 ἔρρημα τὸ πᾶσι ἀπορροισθῆναι. Plutarch. de
 virtute morali, sub finem.

Ibid.—γλαυκῶπις] Vide suprā ad ᾧ, 206.

Ver. 483.—ἄρνυτ'] Vide suprā ad γ', 260.

Ver. 484.—ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.]

—atro tepefacta cruore

Terra torique madent.—Æn. IX. 333.

Ver. 485.—Ὡς δὲ λέων]

Impastus ceu plena leo per ovilia turbans,
 (Suadet enim vesana fames,) manditque
 trahitque

Molle pecus, mutumque metu ; fremit
 ore cruento ;

Nec minor Euryali cædes ; incensus & ipse
 Perfurit, ac multam in medio sine nomine
 plebem, &c. Æn. IX. 339.

Ver. 490. Τόνδ' Ὀδυσσεύς] Ita editi. Sed
 & ferri possit, Τὸν δ' Ὀδυσσεύς. Ut fit " Hunc
 " utique," vel, " Hunc dein" Ulysses, &c.
 Vide suprā ad ᾧ, 57.

Ver. 493.—ἀθήσσουν.] M. ἀθήσαν.

Ver. 494, 498. Ἀλλ' ὅτι δὲ βασιλῆα κυχ-
 ῆσαο—, λυέ μώνυχας ἵππους.]

Jamque ad Messapi socios tendebat, ubi—
 —religatos ritē videbat

Carpere gramen equos.—Æn. IX. 351.

Ver. 498. Τόφρα δ' ᾧ.] Ineptissime hic
 Barnesius : " Τόφραδ' (inquit) scribo, pro
 " τόφρα δὲ ; quid, δὲ, παρίκλον fit." Vide
 suprā ad γ', 200 ; & ad δ', 160.

Ver.

- Σὺν δ' ἤειρεν ἱμάσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὀμίλῃ,
 500 Τόξῳ ἐπιπλήσων· ἐπεὶ ἔ' μάλιστα φαεινὴν
 Ποικίλῃ ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἐλέσθαι·
 Ῥοίζησεν δ' ἄρα, πιφάυσκων Διομήδεϊ δίῳ.
 Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων, ὃ, τι κύνηρον ἔρδοι·
 Ἦ ὅγε δίφρον ἐλών, ὅθι ποικίλα τεύχε' ἐκειτο,
 505 Ῥυμῷ ἐξερούοι, ἣ ἐκφέρει υἱὸς αἰείρας·
 Ἦ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἔλαιο.
 Ἔως ὁ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
 Ἐγλύθεν ἰσαμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
 Νόστ' δὴ μνήσαι, μελαθύμῃ Τυδεΐδ' υἱέ,
 510 Νῆας ἐπὶ γλαφυράς, μὴ καὶ πεφοβημένῳ ἔλθῃς·
 Μὴ πῶς τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσιν θεὸς ἄλλῳ.
 Ὡς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὅπα φωνησάσης·
 Καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσατο· κόπη δ' Ὀδυσσεύς
 Τόξῳ· τοὶ δ' ἐπέτολτο θεὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
 515 Οὐδ' ἀλασκοπὴν εἶχ' ἀργυρότοξ' Ἀπόλλων·

Colligavitque lorīs, & eduxit à turba

500 Arcu percutiens, quia non scuticam splendidam

Varia ex fella-currus cogitabat manibus sumere :

Sibilavit autem dein, significans Diomedem nobili.

At is anxie secum cogitabat manens, quid audacius patraret ;

An ipse currum prehensum, ubi varia arma jacebant,

505 Temone extraheret, exportaretve in altum sublatum ;

An *παῖδι* adhuc plurium Thracum animam eriperet.

Dum ille hæc volvebat mente, interim Minerva

Propè adstans allocuta est Diomedem nobilem ;

“ Rediit jam memento, magnanimi Tydei filii,

510 “ Naves ad cavas, ne & fugatus venias ;

“ Ne fortè quis etiam Trojanos excitet deus alius.

Sic dixit. Ille verò sensit deæ vocem locutæ ;

Constititque equos conscendit : Verberabat autem Ulysses

Arcu ; hique volabant celeres ad naves Achivorum.

515 Neque *νῆα* cæcam speculationem habebat argenteum-arcum gerens Apollo ;

Ver. 505.— ἣ ἐκφέρει] *Al.* ἣ ἐκφέρει.

Ver. 507. “ Εὼς ὁ ταῦθ'] Vide suprâ ad 4,

393.

Ibid.—τόφρα δ'] Vide suprâ ad 4, 57.

Malè & hîc *Barnesius*, τοφράδ'. Id quod non fert linguæ Græcæ ratio.

Ibid.—Ἀθήνη] *Cogitatum* scilicet, sive consilium prudentius. Vide suprâ ad 4, 194 ;

ad β', 169 ; & ad δ', 92.

Ver. 509. Νόστ' δὴ μνήσαι.] Nequaquam vacat istud, δι. “ Rediit jam, quæso, memi-

“ *nis*. ” Vide suprâ ad β', 158.

—breviter cùm talia Nisus,

(Sensit enim nimîa cæde atque cupidine ferri ;)

Abstitamus, ait ; nam lux inimica propinquat :

Pœnarum exhaustum satis est. —

Æn. IX. 353.

Ver 515, 518. Οὐδ' ἀλασκοπὴν —

Ἀπόλλων.—Ὄρσαν δι—Ἰπποκρίον[.]

At non hæc nullis —

Observans oculis, summo sedet altus O-

lympo :

Tyrrhenum genitor Tarchontem in præ-

lia sæva

Suscitat, & stimulis haud mollibus incitat

iras.

Æn. XI. 725.

Ibid.—Ἀπόλλων.] *Παρουσία ἡλίου.* *Æn.*

statb. “ Lux inimica propinquans.”

Ver.

- Ὡς ἰδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδεῖα υἱὸν ἔπεσαν,
 Τῇ κοτέων Τρώων καλεδύσατο πηλὸν ὄμιλον.
 Ὄρσεν δὲ Θρηκῶν βεληφόρον Ἴπποκόωϊα,
 Ῥῆσε ἀνεψιὸν ἐσθλόν· ὃ δ' ἐξ ὕπνε ἀνορέσας,
 520 Ὡς ἰδὲ χῶρον ἐρῆμον, ὅθ' ἔσασαν ὠκέες ἵπποι,
 Ἀνδρας τ' ἀσπαίρουσ' ἐν ἀρταλῆσι φονῆσιν,
 Ὄμωξεν τ' ἄρ' ἔπειλα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἐταῖρον.
 Τρώων δὲ κλαυγὴ τε καὶ ἀσπίς ὤρσο κυδοιμὸς
 Θυνόντων ἀμυδὶς· θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔρρα,
 525 Ὅσσ' ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅθι Κοπὸν Ἐκτορὸς ἔκταν,
 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς μὲν ἔρυξε, Διὶ φίλος, ὠκέας ἵππους.
 Τυδείδης δὲ χαμᾶζε θορῶν, ἔναρα βροτόεντα
 Ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ τίθει· ἐπεβῆσατο δ' ἵππων.
 530 Μάσιζεν δ' ἵππους, τῷ δ' ἐκ ἄκουσε, πετέσθην
 Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον αἶε, φώνησέν τε·
 ὦ φίλοι, Ἀρτείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,

*Simul autem at vidit Minervam Tydei filium comitantem,
 Ei irascens Trojanorum ingressus est ingentem exercitum;
 Excitavitque Thracum consiliarium Hippocoontem,
 Rhesi consobrinum fortem. Hic verò ē somno exiliens,*

- 520 *Ut vidit locum vacuum, ubi steterant veloces equi,
 Virosque palpitantes inter sœdas strages,
 Tum verò ejulavitque, charumque voce ciebat sodalem.
 Troum autem clangorque & immensus ortus est tumultus
 Concurfantium simul; spectabantque admirabundi arduæ facinoræ,*

- 525 *Quibus viri patratiss redierant cavas ad naves,
 Illi verò cum ad pervenissent, ubi speculatorem Hectoris occiderant;
 Tunc Ulysses quidem cohibuit, Jovi carus, veloces equos:
 Tydides verò in-terram defiliens, spolia cruenta
 In manibus Ulyssi posuit; conscenditque equos:*

- 530 *Tumque percussit equos, ii autem non inviti volabant
 Naves ad cavas: illac enim ira gratum erat animo.
 Nestor autem primus sonitum audiit, dixitque;
 "O amici, Argivorum ductores & principes,*

*Ver. 517. — καλεδύσατο] Vulg. καλε-
 δύσατο. Quod nihil opus; ut rectè monuit
 Barnesius: Nam antepenultimam naturâ pro-
 ducit. Al. καλεδύσσο. De quo, vide suprâ
 ad B, 35; & ad I, 109.*

*Ver. 520. — ἐρῆμον] Ita Veteres, teste
 Eustathio. Al. ἐρημον. Sed hoc leviculum est.*

Ibid. — ἔσασαν] Vide infrâ ad μ', 55.

*Ver. 523. — κλαυγὴ τε καὶ ἀσπίς ὤρσο
 κυδοιμὸς.]*

*Nec minor in castris luctus, Rhamneste
 reperto*

Exanguis, & primis unâ tot cæde peremptis,

*Serranoque Numâque; ingens concursus
 ad ipsa*

*Corpora, femineæque viros, tepidâque
 recentem*

*Cæde locum, & plenos spumanti sanguine
 rivos. Æn. IX. 452.*

*Ver. 527. — Διὶ φίλος] Quâ ratione, Διὶ,
 hîc ultimam producat; item ἱππων, ver. 534;
 & ἐνθ', ver. 540; vide suprâ ad α', 51.*

*Ver. 529. — ἐπιβῆσατο δ' ἵππων Μάσιζεν δ'
 ἵππους.] Barnesius in uno MS. repperit, Μά-
 σιζεν δ' Ὀδυσσεύς. Quod non est prorsus in-
 concinnum: Nè aded vox ἵππων, repetatur.*

Ver.

Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἱρώ; κέλεται δὲ με θυμός·
535 Ἴππων μὲν ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπῳ ἄσπετα βάλλει·
Αἱ γὰρ δὴ Ὀδυσσεύς τε καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
ᾧδ' ἀφαρ ἐκ Τρώων ἐλασσαίῃσιν ἰώνυχας ἵππους.
Ἀλλ' αἰνῶς δειδόμεναι κατὰ φρένας, μή τι πάθεισιν
Ἀρτεΐων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδῷ.
540 Οὐπω πᾶν εἰρήησιν ἔπῃ, ὅτ' αἶψ' ἤλυθον αὐτοί·
καὶ ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα· τοὶ δὲ χαρέυεις
Δεξιῇ ἡσπάζοντο, ἔπασσιν τε μαιλιχίοισι.
Πρῶτ' δ' ἐξέρευνε Γερηνίης ἱππότηα Νέστωρ·
Εἶπ' ἄγε μὲν, ὦ πολυταὶ Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
545 Ὅπως τέσδ' ἵππους λάβειον· καθ' ὅσους ὅμιλον
Τρώων; ἢ τις (φῶτε πόρεν θεὸς ἀνιβελοήσας;
αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἡλίου.
Αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσσομαι, εἴδε τι φημί
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ, γέρον περ εἰὼν πολεμίσσης·

“ Mentiar, an verum dicam? jubet autem me animus:
535 “ *Utique* equorum me pedibus-velocium circum sonitus aures ferit:
“ Utinam sanè Ulysses & fortissimus Diomedes
“ Huc protinus à Trojanis agant solidos-ungulis equos,
“ Sed graviter timeo mente, ne quid passi sint *humanitatis*
“ Argivorum illi fortissimi à Trojanorum turba.
540 Nondum totus dictus erat sermo, quum advenissent ipsi.
Et illi quidem descenderunt in terram: hi verò gavisì
Dextris salutabant, verbisque blandis.
Primus autem interrogabat Gerenius eques Nestor:
“ Dic agè mihi, ò laudatissime Ulysse, ingens gloria Achivorum,
545 “ Quomodo hos equos ceperitis: an quia penetraveritis in castra
“ Trojanorum? an aliquis illos præbuit deus obvius?
“ *Utique* perquam radiis similes *sunt* solis.
“ Semper equidem Trojanis immisceor, neque omnino aio
“ Manere me apud naves, senex licèc sim bellator:

Ver. 534. Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἱρώ?] Credimus? an, qui amant, ipsi sibi somnia fingunt? Eclog. VIII. 108.
Ver. 537. — ἐλασσαίῃσιν ἰώνυχας.] Verbo *Wesslingiana*, in plerisque elegans, pessimè hoc in loco, “ *equos Agereunt*.” Quæ & alia res est, & sententiam proinde enecat. Hoc enim ait Nestor: “ *Utinam sonitus, quem audio, sit Ulyssis & Diomedis, qui hic jam equos agant,*”
Ver. 538. — αἰνῶς διδόμεναι — μή τι.] Quàm metui, nequid — I. Æs. VI. 694.
Ver. 540. Οὐπω πᾶν εἰρήησιν ἔπῃ;] Vix ea fatus erat, cum —.
Æs. I. 590. II. 323. III. 90.
Ver. 542. Δεξιῇ ἡσπάζοντο.] Al. Δεξιῇ τ' ἡσπάζοντο. Pronuntianda videlicet Δεξιῇ τ'.

Ver. 544. Εἶπ' ἄγε] Ὁρθῶς ὁ Νέστωρ, τὴν φιλοδιμῖαν τῷ Ὀδυσσεύει ἐπιτίμει, “ Εἶπ' ἄγε μὲν, ὦ πολυταὶ Ὀδυσσεῦ (φῶσι,) μέγα “ αὐτῷ Ἀχαιῶν, πῶς δὲ τέσδ' ἵππους λάβει- “ τον;” Ἀχθῶσαι γὰρ ποῖς αὐτὸς ἐπαινεῖται, καὶ τὰς ἐαυτοῦ ἐπιτυχίας διεξίησιν, ἂν μὴ καλῶς ἄλλος τις τῶν παρόντων, καὶ ἀνακαταβ- μῆτοι λέγωσι. *Plutarch. Symposiac. lib. II. Probl. 1.* Ubi notandum, quod hodie scriptum est, “ Ὅπως τέσδ' ἵππους λάβειον.” *Plutarchus* interrogativè, πῶς δὲ τέσδ' ἵππους λάβειον; Quod nihilo minus est venustum.
Ver. 547. — ἐοικότες.] De hujus loci constructione elegantiori, vide suprà ad vir. 437.
Ver. 548. Αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσσομαι.] Quàm hæc *Nestoris* personam decantat, vide suprà ad 249, 260;

Ver.

- 550 Ἄλλ' ἔπω τοίεας ἵππους ἴδον, ἔδ' ἐνόησα,
Ἄλλά τιν' ὑμῖν οἶω δάμεναι θεὸν ἀνῆϊάσανθα·
Ἀμφοτέρω γὰρ ῥῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Κύρη τ' αἰγιοχόῳ Διὸς, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
- 555 ὦ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδ' Ἀχαιῶν,
Ῥεῖα θεὸς γ' ἐβέλων κ' ἀμείνονας, ἥε περ οἶδε,
Ἴππους δαρήσαιο, ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσιν·
Ἴπποι δ' οἶδε, γεραίε, νηήλυδες, ἔς ἐρεβίνεις,
Θρηίκισι· τὸν δὲ ῥῖν ἀνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
- 560 Ἐκλανε, παρ' δ' ἐτάρες δυοκαίδεκα πάντας ἄρις·
Τὸν τρισκαίδεκαλον ῥοπὸν εἶλαμεν ἰγυθὶ νηῶν,
Τὸν ῥα διαπτῆρα στρατῷ ἔμμεναι ἡμετέροιο
Ἐκίωρ τε προέηκε κ' ἄλλοι Τρῶες ἀγανοί.

- 550 " Attamen nondum tales equos vidi, neque animadverti ;
" Sed aliquem vobis puto dedisse deum obvium factum ;
" Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter,
" Filiaque Æguchi Jovis, cæcia-oculis Minerva.
Hunc autem respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses ;
- 555 " O Nestor Neleide, ingens gloria Achivorum ;
" Facile deus quidem volens etiam meliores, quam sunt hi,
" Equos donaverit, quoniam multo potentiores sunt Dii.
" Equi autem hi, senex, nuper-advenerunt, de quibus quæris,
" Threicii : nempè ipsorum regem strenuus Diomedes
- 560 " Occidit, juxtaque socios duodecim omnes principes.
" Decimum tertium autem speculatorem interfecimus prope naves,
" Quem scilicet ut explorator exercitus esset nostri
" Hector miserat & alii Trojani illustres.

Ver. 551. — ἀνῆϊάσανθα] Vide suprâ ad 4, 67.

Ver. 552. — νεφεληγερέτα Ζεὺς] Vide suprâ ad 4, 175.

Ver. 557. — ἰππὶν πολλὰ φέρτεροι εἰσιν.] Πολλὰ φέρτεροι θεοὶ εἰσιν. Eustath. Barnesus ex MS. edidit, πολλὰ φέρτεροι εἰσιν. Alii ad equos hoc referunt : Minus aptè.

Ver. 559. — ἀνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης Ἐκλανε.] Ὁ Διομήδης (suprà ver. 243.) " Πῶς ἂν ἴππαι" Ὀδυσσεὺς ἰγὺ θάισι λαβοί· " μιν ;" Κἀκὺν αὖ πάλιν ἀναποδώσειν οἰκίῳ τὸν ἴππον· — " τὸν δὲ ῥῖν ἀνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης Ἐκλανε, πᾶς δ' ἐτάρες " δυοκαίδεκα πάντας ἄρις." Ἀὕτη γὰρ ἡ πρὸς τὰς φίλους ὕψους ἐχ' ἔτισσ' ἱπποσυνάγῃ τῶν ἱπαινευμένων τὰς ἱπαινευμένων. Plutarch. πολὺν παραγέλλω.

Ver. 560. — δυοκαίδεκα πάντας ἄρις.] Non pauciores quàm duodecim. Quod Latini dicunt, duodecim ipsos. Ut, apud Ciceronem, " decem ipsos dies," &c., " annis 73 ipsis." Similiter infrâ, σ', 373, — τρεῖσδε γὰρ ἡμίονοι πάντας ἴππων. Ubi stultissime Scho-

liastes, περιεσὸν (inquit) τὸ πάντας· cùm δὲ contrario in istâ voce Vis omnis sententiæ consistat ; tripodas uno eodemque tempore non minùs viginti fabricabatur. Rursus, σ', 470, φύσαι ἱπποῖσι πᾶσαι ἱφύσαν. Ubi Barnesus ineptè id vertit Anglice, " Twenty in All ;" quod erat scilicet vertendum, " Twenty at once." Item, τ', 247, Κρυσεὶ δὲ χόροι Ὀδυσσεὺς διὰ πᾶσι τάλασσι· decem ipse talenta, vel, talenta non minùs decem. Ubi Dionysii Halicarnassensis, viri eruditissimi, negligentiam satis mirari non possum ; qui hoc, Πλεονασμὸν appellat διὰ τὸ μέτρον lib. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. Iterum, Odys. l, 204, Οἶον ἐν ἀμφιφορεύσει δύωδεκα πᾶσι. Et Odys. ω, 60, Μῦσαι δ' ἰνέα πᾶσαι.

Ver. 563. — Ἐκίωρ τε — κ' ἄλλοι Τρῶες ἀγανοί.] Scilicet ad hunc locum, quem & secuta est & laudavit Domina Dacier, quem & inquit, ἐν εὐνοίας μέριμνῃ καίτοι· & γὰρ ἱπαινεῖν περὶ τὴν σοφίαν. Ineptè admodum ; ut .mihī quidem videtur. Non enim jam contemptui habebat Trojano Ulysses.

- Ὡς εἰπὼν, τάφροιο δῆλασε μώνυχας ἵππους,
 565 Καίχαλόν· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
 Οἱ δ' ὅτε Τυδείδew κλισίην εὐτυχλον ἵκοντο,
 Ἴππους μὲν κατέδησαν εὐτμήτοισιν ἱμάσι
 Φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεα ἵπποι
 Ἔσασαν ὠκύποδες, μελιθεά πυρὸν ἔδοντες·
 570 Νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρα βροτόεντα Δόλων·
 Θῆκ' Ὀδυσσεύς, ὅφρ' ἱρὸν ἐτοίμασσαίαιτ' Ἀθήνη·
 Αὐτοὶ δ' ἰδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσση
 Ἑσβάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρῶ·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥφιν κύμα θαλάσσης ἰδρῶ πολλὸν
 575 Νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,
 Ἔς ῥ' ἀσαμίνθες βάνηες εὐξέσας λέσαντο.
 Τῷ δὲ λοεσσαμένῳ, καὶ ἀλειψαμένῳ λίπ' ἐλαίῳ,
 Δείπνῳ ἐφιζάνετην· ἀπὸ δὲ κρητῆρ' Ἀθήνη
 Πλείεα ἀφυσσάμενοι, λείβον μελιθεά οἶνον.

Sic fatus, fossam transcendere fecit solidos-ungulis equos,

565 Gaudio exultans; unaque cæteri ibant gaudentes Achivi.

Quum autem ad Tydidæ tentorium benè-structum pervenissent,
 Equos quidem alligârunt scitè-sectis loris
 Præsepe ad equinum; ubi videlicet Diomedis equi
 Stabant veloces-pedibus, dulce triticum edentes.

570 Navis autem in puppi spolia cruenta Dolonis

Posuit Ulysses, dum sacrum parare possent Minervæ.
 Ipsi interea sudorem multum abluebant mari,
 Ingressi; cruraque, & cervicem, circumque femora.
 Verùm postquam ipsis unda maris sudorem multum

575 Abluisset à corpore, & recreati essent suo corde;

In folia-balneatoria ingressi benè-polita, lavabant.
 Quum autem lavissent, & unxissent se pingui oleo,
 Jentaculo assidebant; è cratere verò, Minervæ,
 Pleno haustum, libabant dulce vinum.

Ver. 572. — ἀπενίζοντο.] Pronuntiabatur, ἀπενίζοντο· sicuti Ἰλλαςον, Ἰλλαιτάνιον, Ἰνέπτι, & similia. Fortè tamen & scribitur rectiùs ἀπενίζοντο. Ut sit videlicet non ab ἀπονίζομαι, sed ab ἀπενίζομαι; quod tam rectè dici potest, quàm apud Herodotum ἱναπονίζομαι.

Ver. 573. — ἰδὲ λόφον.] Quà ratione, ἰδὲ,

hic ultimam producat; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 576, 577. — λένανθω, — λοεσσαμένῳ, — ἀλειψαμένῳ] De hoc vocis mediæ usu maxime proprio, vide suprâ ad γ', 141.

Ver. 577. — λίπ' ἐλαίῳ.]

— pinguis oliyi. Virg. Eclog. V. 68.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α, ἡ Γ Ρ Α Μ Μ Α, Α'.

Ἐπιθέσεις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας Α'.

Α Γαμέμνων, αὐτὸς τε ὀπλισάμενος, καὶ τὰς ἄλλας καθοπλίσας Ἑλληνας, ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον Ἐκὼρ δὲ Διὸς κελεύσας, ἀναχωρεῖ τῆς μάχης, ἕως Ἀγαμέμνων ἐπὶ τὸν ναῦσταμον διασύγεται. Μετὰ ταῦτα Ὀδυσσεύς, κυκλωσάμενος αὐτὸν τῶν Τρώων, ἀμύνεται αὐτὸς, Ἀτὰρ καὶ Μενελάω βοηθούσῃν αὐτῷ. Τίφωσονται μὲν τοι τῶν Ἑλλήνων οἱ ἄριστοι, Ἀγαμέμνων μὲν ὑπὸ Κόωνος, Ὀδυσσεὺς δὲ ὑπὸ Σάων ὑπὸ δὲ Ἀλεξάνδρῳ, τοξιοῦνται Διομήδης, καὶ Εὐρύπυλος, καὶ Μαχάων· ὃν ἱπποδάμεια (ἢ Νέστορι) διασάμει· Ἀχιλλεὺς, διαπέμπεται Πάτροκλον μαθησόμενος, τίς εἴη ὁ τέφρμένος· Ὁ δὲ ἀφικόμενος καὶ μάθων Μαχάονα εἶναι, παρὰ τῷ Νέστορι προφίεταί, ἢ τὸν Ἀχιλλεὺς πῶσαι (συμμαχῆσαι τοῖς Ἑλλήσιν, ἢ αὐτὸς γὰρ λαβὼν τὴν παύειν χάριν τῷ Ἀχιλλεῶς, ἐξελθεῖν εἰς μάχην) Ἐπαυρῶμενος δὲ, περιπύχων Εὐρύπυλῳ, κομίσας εἰς τὰς καὶ θραπέειν.

Α Α Α Η.

ΤΗΝ Λάμδα ραψωδίαν, Ἀγαμέμνονος ἀριστείαν ἐπιγράφουσι· παράγουσι γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπὸ τῆς Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς βοηθούμενον, καὶ πολλὰν τροπὴν τῶν Τρώων ἐπιδέμενον, ὡς καὶ τὸν Δία, ἔχει σέμψαντα, ἀπάγει Ἐκῶρα, εἰς ὅσον Ἀγαμέμνονι ἡρίσκει. Τρωθίλος δὲ ὑπὸ Κόωνος τὴν χεῖρα, καὶ ἀναχωρήσας ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ Ἐκτορος ἐλθόντος εἰς τὸν πόλεμον, κρείσσει· γενομένης μάχης, ἐξ ἀμφοτέρων αἰσθῆται καὶ τίφωσονται πολλοὶ, καὶ Διομήδης, καὶ Ὀδυσσεύς· Καὶ Μαχάονα διασάμειος Ἀχιλλεὺς ὑπὸ τῷ Νέστορι ἐπὶ τὰς ναῦς ἀγόμενος, πέμπει Πάτροκλον μαθησόμενον, τίς εἴη ὁ τέφρμένος· Ἀφαικόμενος δὲ αὐτῷ Νέστορ τὰ τῶν Ἑλλήνων οὐρίλαι πείσασα, καὶ παρακαλεῖ μάλιστα μὲν αὐτὸν πῶσαι τὸν Ἀχιλλεὺς (συμμαχῆσαι τοῖς Ἑλλήσιν) εἰ δὲ ἐκείνος μὴ βούληται, (ὦν τοῖς Μυρμιδῶσι τὸν Πάτροκλον σέμψαι, δόλια τὴν ἰδίαν αὐτῷ παύειν χάριν· τὰς γὰρ Τρῶας καὶ καταπληγῆσθαι, καὶ οἰθήσας αὐτὸν παρῆναι τὸν Ἀχιλλεὺς, φέξισθαι. Ἐπαυρῶμενος δὲ ὁ Πάτροκλος πρὸς Ἀχιλλεὺς, περιπύχων Εὐρύπυλῳ τέφρμένῳ, βασιλεὺς τε αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὰς ναῦς κομίσας θραπέειν.

Ἐπιγραφή.

Ἐπιγραφαί.

Ἀλαμέμων· ἀριστεία.

Ἄλλος.

Λάμεδα ἐνὶ προμάχοισι μίγη βασιλεὺς Ἀλαμέμωνι.

Ἄλλος.

Λάμεδα δ', Ἀριστεῖας Δαναῶν βάλοι· Ἐκτορ· ἄνδρας.

- Ἡ ὦς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυῷ Τιθωνοῖο
 ὦρνυθ', ἐν ἀθανάτοισι φῶως φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
 Ζεὺς δ' Ἐριδα προΐαλλε θοᾶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 Ἀρβιλήην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχυσαν·
 5 Στῇ δ' ἐπ' Ὀδυσσῇ· μελακήτεϊ νηὶ μελαίνῃ,
 Ἡ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γελωνέμεν ἀμφοτέρωσθε,
 Ἡμὲν ἐπ' Αἰαντὶ κλισίας Τελαμωνιάδαιο,
 Ἡδ' ἐπ' Ἀχιλλῇ· τοί ῥ' ἔσχατα νῆας εἴσας
 Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πῖσυνοι καὶ κάρρει χερῶν·
 10 Ἐνθα ῥ' ἦυσε θεὰ μέγα τε, δεινὸν τε,
 Ὀρβὶ Ἀχαιοῖσιν, μέγα δὲ (θέν· ἔμβαλ' ἐκάσθῃ
 Καρδίῃ, ἄλληκλον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι·
 Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμ· γλυκίων γένετ', ἢ ἐ νέεσθαι

AURORA autem è lectis, à pulchro Tithono,

Surgēbat, ut immortalibus lucem ferret atque mortalibus :
 Jupiter verò Deam Discordiam misit celeres ad naves Achivorum
 Lucuosam, belli signum in manibus gestantem :

5 Stetit autem ea in Ulyssis ingenti navi nigra,

Quæ in medio erat : ut vox exaudiri posset in utramque partem,

Et ad Ajacis tentoria Telamonii,

Et ad Achillis : qui duò utique ad extremas partes naves æquales

Subduxerant, virtute freti & robore manuum.

10 Illic stans clamavit dea altumque horrendumque,

Intentissima-voce Achivis, magnumque robur immisit cuique

In cor, ut indefinenter bellarent & pugnarent :

His autem statim bellum dulcius factum est, quàm redire

Ver. 1. Ἡὼς δ' ἐκ λεχέων—Τιθωνοῖο]
 Tithoni croceum linquens aurora cubile.

Georgic. I. 447. Æn. IV. 585.

Vide suprà ad 4, 477.

Ver. 2. ὦρνυθ'] Vide suprà ad γ', 260.

Ibid.—ἀθανάτοισι] Vide suprà ad 4, 398.

Ver. 3.—τοί ῥ' ἔσχατα νῆας εἴσας] Vide
 suprà ad γ', 225.

Ibid.—πῖας εἴσας] Vide suprà ad 4, 306.

Ver. 10.—ἦυσε θιὰ μέγα τε.] Clamor
 militum ad pugnam exeuntium, μελαλήρε-

πῶς. Infra, ver. 50, ἄσπετος δὲ βιὴ γίνεται.

Ibid.—μέγα τε, δεινόν τε.] Quæ ratione,
 τε, hîc producitur : vide suprà ad 4, 51.

Ver. 11. Ὀρβὶ Ἀχαιοῖσιν.]

Ὅτε δὲ παρέκλυσε Χαῖρις ἐπὶ τὸν Ὀρβιόν.

Aristophan. Alabarn. ver. 16. Quem ad lo-

cum Scholiastes ; Ὅ δὲ Ὀρβιὸν αὐλητικὸς ὄ-

μιον, ὅτῳ καλέμενον, διὰ τὸ εἶναι αὐτον,

καὶ ἀνάτασιν ἔχειν.

Ibid.—μέγα δὲ (θέν· ἔμβαλ' ἐκάσθῃ]

Vide suprà ad β', 451.

F f 2

Ver.

- Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἔς πατρίδα γαῖαν.
 15 Ἀτρεΐδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν
 Ἀρτεΐδας ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν·
 Κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
 Καλὰς, ἀρβυρείοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
 Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
 20 Τὸν ποτὲ οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον εἶναι.
 Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, ἔνεκ' Ἀχαιοὶ
 Ἐς Τροίην νῆεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
 Τῆνεκά οἱ τὸν δῶκε, καριζόμενος βασιλῆϊ·
 Τῷ δ' ἦτοι δέκα οἴμοι ἔσαν μέλαν' κυάνοιο,
 25 Δώδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέριοι·
 Κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
 Τρεῖς, ἐκάτερθε ἱρίσιν εὐικότες, ἄς τε Κρονίων
 Ἐν νέφεϊ σήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος· ἐν δὲ οἱ ἦλοι
 30 Χρῦσειοι πάμφαινον· ἀτὰρ περὶ κυλεὸν ἦεν
 Ἀργύρεον, χρυσεόισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.

In navibus cavis dilectam in patriam terram.

- 15 Atrides porro clamavit, & accingi iussit
 Argivos; ipse quoque induit splendidum pes.
 Ocreas quidem primum circa tibias posuit
 Pulchras, argenteis fibulis apte-junctas:
 Tum deinde thoracem circa pectora induerat,
 20 Quem olim ei Cinyras dedit, hospitale munus ut esset.
 Audiebatur enim ad-Cyprum-usque magna fama, quod Achivi
 Ad Trojam navibus navigaturi essent:
 Quamobrem ei hunc dedit, gratificans regi.
 Ac hujus quidem decem virgæ erant nigri cyani,
 25 Duodecim autem auri, & viginti stanni:
 Cærulei item dracones surgebant ad collum
 Tres, ab-utraq; parte iridibus similes, quas utique Saturnius
 In nube fixit, signum articulate-loquentibus hominibus.
 Circa humeros dein jecit enses: in eo verò clavi
 30 Aurei collucebant: at circum vagina erat
 Argentea, aureis loris apta.

Ver. 15. Ἀτρεΐδης δ' ἐβόησεν—ἐν δ' αὖ-
 τος ἐδύσατο]

Turans in arma viros, armis circumdatus
 ipse,
 Suscitavit; ætataque acies in prælia cogit.
 Quisque suas, variisque acuunt rumoribus
 iras. Æn. IX. 462.

Ibid.—ἀνωγεν] Non à præterito, quod
 vocant, ἀνωγα sed ab aoristo, ἀνωγον. Vide
 suprâ ad β', 322; & ad α', 37.

Ver. 16. —ἐδύσατο] Al. ἐδύσσατο.
 Malè: Ut rectè notavit Barnesius: Nam

ἐδύσατο antepenultimam naturâ producit.
 Al. ἐδύσειο: De quo vide suprâ ad β', 35;
 & ad ε', 109.

Ibid. —νώροπα χαλκόν] Vide suprâ ad
 β', 578.

Ver. 18. Καλὰς] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 26. —περὶ] Al. περὶ. Quod &
 ferri possit.

Ver. 31. Ἀργύρεον, χρυσεόισιν] Pronun-
 tiabatur χρυσεόισιν. Prima enim nullâ pote-
 licentiâ corripi.

Ἄν δ' ἔλετ' ἀμφιβρότην, πολυδαίδαλον, ἀσπίδα θῦριν,
Καλὴν, ἣν περὶ μὲν κύκλοι δέκη χάλκεοι ἦσαν,
Ἐν δὲ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν εἴκοσι κασσιτέριοιο

35 Λευκοὶ, ἐν δὲ μέσοισιν ἦν μέλαν κυάνοιο.

Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῷ βλοσυρῶπις ἐσφάνωτο
Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε, Φόβος τε.

Τῆς δ' ἐξ ἀργύρεο τελαμῶν ἦν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Κυάνεο ἐλέλιξο δράκων, κεφαλαὶ δὲ οἱ ἦσαν

40 Τρεῖς ἀμφισφέες, ἐνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι.

Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο, τειραφάληρον,

Ἴππεριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.

Εἴλετο δ' ἄλκιμα δῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῷ,

Ὅξέα· τῇλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν ἔρανον εἰσῶ

45 Λάμπ'· ἐπὶ δ' ἐγδέπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,

Τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρῦσοιο Μυκηνῆς.

Ἡνίοχῳ μὲν ἔπειτα ἐὼ ἐπέτελλεν ἕκαστος

Ἴππεες εὐ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·

Αὐτοὶ δὲ πρυλείες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες

Sustulit autem totum hominem operiens, varium scutum, validum,
Pulchrum, circum quod orbis decem ærei erant;
Inque eo umbones erant viginti, ex stanno

35 Candidi, & in mediis erat unus ex nigro cyano.

In eo autem Gorgon trux oculis adornata erat
Horrendum aspiciens, & circum Terrorque, & Fuga.

Ex eo autem argenteum lorum erat: & supra istud
Cæruleus sinuabatur draco, capitaque ei erant

40 Tria in orbem curvata, unu cervice enata.

Capiti verò clavis utrimque ornatam galeam imposuit, quatuor conos habentem,
Setis equinis comantem: horrendum autem cristâ desuper nutabat.

Sumpsit dein validas hastas duas, munitas ære,
Acutas: longè autem æs ab ipsis ad cælum usque

45 Splendebat: insuperque sonitum ediderunt Minervaque & Juno,

Honorantes regem divitis auro Mycenæ.

Aurigæ tum porro suo præcipiebat unusquisque

Equos bonè ex ordine tenere illic ad fossam:

Ipsi verò pedibus, cum armis, armati

Ver. 33. Καλὴν,] Vide suprâ ad ε', 43.

Ver. 35. ——— ἓν] *Barnesius* legendum existimat, ἑίς, unus. Quæ neque *Homericæ* vox est, & multò etiam elegantius reticetur.

Ver. 36. — Γοργῷ βλοσυρῶπις ἐσφάνωτο] Non sine magno artificio, productâ hîc, etiam extra casuram, syllabâ brevi, versus ipse videtur quasi diriguissè. Vide suprâ ad α', 342; & ad γ', 363; & infrâ ad μ', 208.

Ὅταν δὲ φορέαν — ὅψιν εἰσάγη, τῶν τε φωνήνων ἢ τὰ κρᾶσις θῆσι, ἀλλὰ τῶν φορεσιδῶν ἢ ἀφώνων τὰ δυσμορφώτατα λήψι-

ται, ἢ καλαπυκνώσει τούτοις τὰς συλλαβὰς· Οἷά ἐστι ταυτί·

Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῷ βλοσυρῶπις ἐσφάνωτο.
Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.
Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, §. 16.

Ver. 37. — περὶ δὲ Δεῖμός τε.] Quâ ratione, δὲ, hîc productur; item ultima in κυάνεο, ver. 39; & in ἀμφισφέες, ver. 40; & θεός, ver. 58; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 40. — ἀμφισφέες.] *Al.* ἀμφισφρίδες.

Ver. 43. — ἐπὶ τάφρῳ.] *Al.* ἐπὶ τάφρῳ.

Ver. 49. — σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες] Idud σὺν τεύχεσι, propter adjunctam

- 50 Ῥῶνόντ' ἄσχεσθαι δὲ βοή γένηετ' ἠῶτι προ-
 Φθάν δὲ μεθ' ἱππῶν ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες·
 Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον· ἐν δὲ κυδοιμὸν
 ὦρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἤκεν ἑέρσας
 Αἶμασι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος· ἔνεκ' ἔμελλε
 55 Πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς αἰδοῖ προΐαψεν.
 Τρῶες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐπὶ θρῶσμάῳ πεδίῳ,
 Ἐκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀμύμονα Πηλυδάμαντα,
 Αἰνεῖαν δ', ὅς Τρωσὶ, θεὸς ὥς, τίετο δῆμῳ·
 Τρεῖς τ' Ἀθηνορίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
 60 Ἠϊθέον τ' Ἀκάμαντ', ἐπείκελον ἀθανάτοισιν·
 Ἐκτορ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πᾶν ἔσση,
 Οἶος δ' ἐκ νεφελῶν ἀναφαίνειναι ἕλιος ἄστῃ,

50 Alacres ruebant: immensus verò clamor ortus est auroram ante.
 Priores abtem venerunt cum equitibus ad fossam instructi;
 Equites verò paululum post sequebantur; inter eos autem tumultum
 Concitavit perniciosum Saturnius, & ex alto demisit rores
 Sanguine madidos ex æthere, quod esset

55 Multa fortia capita orco præmaturè missurus.
 Troes verò ex altera parte aciem instruebant super tumulo campi,
 Hectorumque circa magnum, & eximium Polydantem,
 Æneamque, qui inter Trojanos, deus veluti, honorabatur à populo;
 Tresque Antenoridas, Polybum, & Agenora nobilem,

60 Juvenemque Acamanta, similem immortalibus:
 Hector verò inter primos ferebat clypeum undique æqualem.
 Qualis autem ex nubibus apparet exitialis stella,

propositionem, non refertur ad θωρηχθέντες, (vide i, 737; & 9, 376, 388,) sed ad ῥῶνόντα. Quemadmodum & latinè dicitur, *armis armari*, non *cum armis armari*; è contrario, *cum armis hostem aggredi*, rectè dicitur. Vide suprà ad a, 528, 529; & ad 9, 530.

Ver. 51. Φθάν δὲ μεθ' ἱππῶν ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες· Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον.] Sententia est: Progrediebatur exercitus eo ordine, ut priores ad fossam starent instructi pedites; equites, è curribus pugnaturi, parvo interjecto sequerentur intervallo. Fieri quogue potest ut istud, Φθάν, comparatè ad Trojanos usurpetur: Prius scilicet ad fossam Achiivi erant instructi ad defendendum, quàm ad oppugnandum aggrederentur Trojani. *Barneſius* omnino legendum contendit, Φθάν δὲ μετ' ἱππῶν. Quod tamen nullo modò fieri potest. Nam primo, μέγα Φθάνειν, ut opinor, non satis græcè dicitur: Quod si rectè diceretur, non tamen aptè conveniret cum eo quod sequitur, ὀλίγον μετεκίαθον. Deinde, constructio ista, Φθάνειν ἱππῶν, Homerum non sapit. Adhibet enim Poëta vocem Φθάνειν, absolutè, multis in locis: Cum accusativo semel, φ', 262, — φθάνειν

ναι δὲ τε καὶ τὸν ἄγωνα. Cum genitivo autem nusquam conjungit: Nam in isto, φ', 322, — τῷ δ' ἀντίθε· θρασυμήδης ἔφθον ἀρεξάμενοι, vocula τῷ refertur non ad ἔφθον, sed ad ἀρεξάμενοι. Quod si rectè dici potuisset, Φθάν δὲ ἱππῶν: attamen multò aptius scriberetur, Φθάν δὲ μὲν ἱππῶν, quàm Φθάν δὲ μετ' ἱππῶν propter sequens istud ὀλίγον. Deique, quod voluit Scholiastes, μέγα κοσμηθέντες, neque græcè (credo) dicitur; neque (si dici potuisset) istiusmodi verborum transpositionem, aut græcæ, ut ullius (ut opinor) fert lingue ratio.

Ver. 53. — ὑψόθεν ἤκεν ἑέρσας Αἶμασι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος.]

— fragor intonat ingens:

Arma inter nubem, cæli in regione serenæ,
 Per sudum rutilare vident, & pulsa tonare.
 Æn. VIII. 527.

Ver. 60. — ἀθανάτοισιν] Vide suprà ad a, 398.

Ver. 62. Οἶος δ' — ἄστῃ.] Vide suprà, b, 4; & infra, γ', 26 & 317.

Ὡς καὶ ἱπποχῶ τῆσδε τῆς φήμης ἀπο-
 Αἰδομένον ἔχοντες, ἄρρον ὥς, λάμψεν ἔτι.
 Sophocl. Elctr. 64.
 — ἱππῷ

Παμφαίνων, τότε δ' αὖτις ἔδυνέφεα (κίονε)λα·

“Ὡς Ἐκλῶρ ὅτε μὲν τε μετὰ πρῶτοισι φάνεσκεν,

65 Ἄλλοι δ' ἐν πυμάτοισι, κελεύων· πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Λάμφ', ὥς εἰσεροπὴ παλρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.

Οἱ δ', ὥς ἀμνητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν

Ὀσμὸν ἐλαύνουσιν, ἀνδρὸς μάκαρ κατ' ἄρυσαν,

Πυρῶν, ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει·

70 “Ὡς Τρῶες κ' Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόνιες
Δῆν· ἔδ' ἕτεροι μνῶντ' ὅλοισι φόβοιο·

Ἰσας δ' ὑσμίνῃ κεφαλᾶς ἔχον· οἱ δὲ, λύκοι ὥς,

Θῦνον· Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύςον εἰσορώσα·

Οἷη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν·

75 Οἱ δ' ἄλλοι ἔφην πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἔκηλοι

Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο· ἦχι ἐκάσῳ

Δώμαϊα καλὰ τέτυκτο, κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο·

Πάντες δ' ἡτιώωντο κελαϊνεφέα Κρονίωνα,

Οὔνεκ' ἄρα Τρῶεσσιν ἐβέλετο κῦδ' ὀρέξαι.

Aliquando collucens, interdum verò subit nubes opacas :

Sic Hector modò quidem inter primos apparebat,

65 *Modò autem inter extremos, imperans. Totus verò ære*

Splendebat, veluti fulgur parris Jovis Ægiochii.

Quemadmodum autem messores oppositi invicem

Segetes mœtendo obviam-festinant, viri locupletis per arvum,

Tritici, vel hordei ; manipuli verò crebri cadunt ;

70 *Sic Trojani & Achivi in se invicem insilientes*

Cædebant ; neutrique recordabantur perniciosæ fugæ :

Æqualia autem in pugna capita ferebant : ipsi verò, lupi veluti,

Ruebant : Discordia utique gaudebant luctuosa aspiciens :

Sola enim decum aderat pugnantibus :

75 *At alii non ipsis aderant dii, sed quieti*

Suis in ædibus sedebant ; ubi singulis

Domus pulchræ ædificatæ erant, per juga Olympi :

Omnes autem accusabant atras nubes-cogentem Saturnium,

Eo quod Trojanis volebat gloriam præbere.

—— ipse agmine Pallas

In medio, chlamyde & pictis conspectus in
armis :

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,

Quum Venus ante alios astrorum diligit ignes,

Extulit oz sacrum cælo. — *Æn. VIII. 587.*

Singularis autem apud *Homerum* hujus ima-
ginis pulchritudo, eo quod *Hectorum* ubique
Yumna cum agilitate inter suos ex intervalis
exhibeat interlucentem.

Ver. 67. Οἱ δ' ὥς ἀμνητῆρες] Mirè pla-
tuissè *Alexandro Magno* hosce quinque ver-
siculos, refert *Dio, Orat. I.*

Ver. 68. Ὀσμὸν] Ὀσμεν scribendum do-
cet *Busæbrius*, sicuti ἐκν, ὁμδρ, δσο, ἡδρ, ὄφρ, ἰλς. Sed hoc lexiculum.

Ibid. — ἐλαύνουσιν, ἀνδρὸς] Quâ ratione,
ἐλαύνουσιν, hîc ultimam producat ; item ἐν,
ver. 76 ; vide suprâ ad 4, 51.

Ibid. — ἄρυσαν] Vide suprâ ad ζ, 142.

Ver. 70. — ἐπ' ἀλλήλοισι θορόνιες Δῆν,]

—— cædebant pariter, pariterque ruebant

Victores victique ; neque his fuga nota,

neque illis. *Æn. X. 756.*

Ver. 72. — οἱ δὲ, λύκοι ὥς,]

—— inde, lupi ceu ; *Æn. II. 355.*

Ver. 73. Θῦνον· Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε]

—— sævit medio in certamine Mavors, —

Et scissâ gaudens vadit *Dijcordia* pallâ.

Æn. VIII. 700.

Ver. 76. — καθήατο] *Α. καθήατο*

Ver. 77. — καλὰ] Vide suprâ ad 8, πρ.

Ε ι α

Ver.

- 80 Τῶν μὲν ἄρ' ἐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ, νόσφι λιασθεὶς,
 Τῶν ἄλλων ἀπαίνευθε καθέζεο κύδει γαίων,
 Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Χαλκῆ τε ξεροπῆν, ὀλλύν[τας] τ', ὀλλυμένους τέ.
 Ὅφρα μὲν ἡὼς ἦν καὶ ἀέζεο ἱερὸν ἦμαρ,
 85 Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπ[η]λο, πίπτε δὲ λαός·
 Ἡμῶ δὲ δρυτόμῳ περ ἀνὴρ ὠπλίσσατο δόρυον
 Οὔρεος ἐν βήσσησιν, ἐπεὶ τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
 Τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἄδῳ τέ μιν ἵκετο θυμὸν,
 Σίτε τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἴμερος αἰρεῖ·
 90 Τῆμος Ῥῆ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,
 Κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ σίχας· ἐκ δ' Ἀλαμέμων
 Πρῶτος ὄρεσ' ἔλε δ' ἄνδρα Βιήνορα, ποιμένα λαῶν,
 Αὐτὸν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Οἰλήα πλῆξ' ἵππον.
 Ἡ τοι ὄγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔσθ'
 95 Τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὄξεϊ δαυρὶ
 Νύξ', εὐδὲ σεφάνη δόρυ οἱ Ῥέθε χαλκοβάρεια,
 Ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὄσεκ, ἐγκέφαλος δὲ
 Ἐνδον ἅπας πεπάλαιτο· δάμασσε δὲ μιν μεμαῶτα.

80 Atque eorum fanè nullam-habebat-rationem pater : sed, secedens,
 Ab aliis seorsum sedebat, gloria exultans,
 Inspiciens Trojanorumque urbem & naves Achivorum,
 Ærisque fulgorem, interimentesque, intereuntisque.

85 Tamdiu valdè utroque tela attingebant, cadebatque populus :
 Quo tempore verò lignator apparat prandium
 Montis in faltibus, postquam satiavit manus
 Cædendo arbores altas, fatietasque ejus cepit animum,
 Cibique dulcis circum præcordia desiderium occupat :

90 Tunc sua virtute Danai perfregerunt phalanges,
 Adhortatione facta sociis per ordines : Agamemnon verò
 Primus exiit; interfecitque virum Bianorem, pastorem populorum,
 Ipsum, deinde verò & socium Oileum agitatore equorum.
 Nempe hic ab equis in eum desiliens, adversus stetit;

95 Hunc autem recta irruentem in fronte acutâ hastâ
 Percussit, neque galea hastam ei morata est ære-gravis,
 Sed per ipsam penetravit & os, cerebrumque
 Intus totum sædatum est: domuit verò ipsum irruentem.

Ver. 81.—ἀπαίνεθε] Vide suprâ ad 4, 349.

Ver. 82. Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν] Vide suprâ ad 5, 51.

Ver. 83.—ὀλλυμένους τν.] Vide suprâ ad 7, 260.

Ver. 86. —ὠπλίσσατο] Ita Barnesius, rectè. Vulgg. ὠπλίσσας: Malè. Corripit enim antepenultimam. Vide suprâ ad 4, 140.

Ibid. —δόρυον.] Plutarichus, Συμπράξας.

Æt. VIII. Probl. 6. legit, δαῖπνον.

Ver. 95 & 98.—μεμαῶτα] Vide suprâ ad 6, 818; & ad 7, 464.

Ver. 97.—ὃ ὄξεϊν, ἐγκέφαλῳ δὲ ἔκαστ' ἅπας πεπάλαιτο]

ille securi
 Adversus frontem mediam mentumque re-

ductâ
 Disjicit, & sparso latè rigat arma cerebro.

Æt. XII. 306.

Va.

Καὶ τὲς μὲν λίπον αὐθι ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

- 100 Στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περιόδυσε χιτῶνας·
 Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἴσόν τε καὶ Ἀνίφον ἐξεναρίζων,
 Τῆε δῶν Πρίαμοιο νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
 Εἰν ἐνὶ δίφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἠνίοχουεν,
 Ἀνίφῳ αὖ παρέβασκε περικλυτός· ὦ ποτ' Ἀχιλλεύς
 105 Ἰδὼς ἐν κνημοῖσι διδὼ μόσχοισι λύγοισι,
 Ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβῶν καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
 Δὴ τότε γ' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
 Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στήθεα βάλε δαυρί·
 Ἀνίφον αὖ παρὰ ἕς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.
 110 Σπερχόμενῳ δ' ἀπὸ τοῖν ἐσύλα τεύχεα καλὰ,
 Γινώσκων καὶ γάρ ῥα πᾶρ παρὰ νηυσὶ δοῆσιν
 Εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἰδῆς ἀγαλὲν πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς.
 Ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
 Ῥηιδίῳς ξυνέαξε, λαβὼν κραβεροῖσιν ὀδῶσιν,
 115 Ἐλθὼν εἰς εὐνὴν, ἀπαλὸν τε ῥα ἦτορ ἀπηύρα·
 Ἢ δ' εἶπερ τε τύχησι μάλα ῥαχέδον, εὐ δύναιαί ῥα

Et hos quidem reliquit illic rex virorum Agamemnon

100 Pectora formosa-nudatos, quum exutas-abstulisset tunicas:

Ipse verò ivit Isumque & Antiphum interfecturus,

Filios duos Priami, nothum & legitimum, ambos

In uno curru existentes: nothus quidem aurigabatur,

Antiphus autem e curru pugnabat inclytus: quos olim Achilles

105 Ida in jugis agavit teneris viminibus,

Pascentes apud oves nactus, & demum liberavit pretio.

Jam verò Atrides latè-imperans Agamemnon

Hocum alterum quidem supra mammam ad pectus percussit hastâ:

Antiphum autem ad aurem ferit ense, dejecitque ab equis.

110 Festinans verò ab iis detrahebat arma pulchra,

Agnosceus: etenim ipsos antea apud naves celeres

Viderat, quando ex Ida duxerat pedibus velox Achilles.

Sicut autem leo cervæ velocis parvulos hinnulos

Facile confringit, correptos validis dentibus,

115 Veniens ad lustrum, teneramque ipsis animam aufert;

Illa verò, quamvis adsit valde propè, non potest ipsis

Ver. 100. Στήθεσι παμφαίνοντας.] Vide-
 tur mihi vox, παμφαίνοντας, eam habere
 vim, ut non dicat tantum *pectora nudatos*,
 sed, quod & in versione exhibui, *pectora for-*
mosa nudatos.

Ver. 103. — ὁ μὲν νόθος ἠνίοχουεν, Ἀνί-
 φῳ αὖ παρέβασκε.] Sic infrâ, ψ, 132. —
 ἐν δίφρῳσι παραισάται, ἠνίοχοι τι.

— bijugis insert se Lucagus albis,

— fraterque Liger; sed frater habenis

Flestit equos, strictum rotat acer Lucagus
 ensem. *Æn. X. 575.*

Ver. 104. — ποτ' Ἀχιλλεύς.] Καὶ τῶν

ὀμνησ. Ἀχιλλεύς μνήμην Συνέθετο παρεν-
 θεις, — τῶν Ἀχιλλεία Σιμάνει, ἃ τὸν πολ-
 εὖν καίλαποικίλλει. *Εὐστειδ.* Vide suprâ ad
 β', 673, 681; ad ε', 788; & ad ε', 128.

Ver. 105. — διδω.] Ut ex δώσω, δίδωμι
 ita ex δῶσω, δίδωμι.

Ver. 107. Δὴ τότε γ'.] *Bornesius* edidit,
 Τὸν τότε γ'. At minus concinnè.

Ver. 110. — καλὰ] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 111. Γινώσκων] *Al. Γινώσκων.* Quod
 perinde est. Nam γινώσκων primam producit.

Ver. 112. — πόδας ὠκύς] Vide suprâ ad
 ε', 58.

Ver.

- Χραιοσμεῖν· αὐτὴν γὰρ μιν ὑπὸ τρόμῳ αἰνὸς ἱκάνει·
 Καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
 Σπεύδουσ', ἰδρώσας κραταῖε θηρὸς ὑφ' ὀρμῆς·
 120 Ὡς ἄρα τοῖς ἔτις δύνατο χραιοσμησάμενοι ὀλεθρον
 Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέροντο.
 Αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἴππολόχον μενεχάρμεν,
 Τίεας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὃς ἴα μάλισα,
 Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδωγμένον, ἀγλαὰ δῶρα,
 125 Οὐκ εἴασχ' Ἐλέην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ,
 Τῷ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀσκαμέωνων,
 Εἷν ἐνὶ δίφρῳ εὐνίας, ὁμῆ δ' ἔχον ὠκείας ἵππους·
 Ἐκ γὰρ Ῥέας χειρῶν φύγον ἠνία Ῥιγαλόνεια·
 Τὰ δὲ κυκλήθη· ὃ δ' ἐναντίον ἄρτο, λέων ὣς,
 130 Ἀτρεΐδης· τὼ δ' αὐτ' ἐκ δίφρου γεναΐζεσθην·
 Ζώγρει, Ἀτρέε υἱέ, ῥυ δ' ἄξια δεῖξαι ἄποινας·
 Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια πεῖται,
 Χαλκὸς τε, χρυσὸς τε, πολέμητος τε ῥιζήρ·
 Τῶν πέν τοι χαρίσαιο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινας,
 135 Εἰ νῶϊ ῥωὴς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 Ὡς τῷγε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα

Opitulari; illam enim ipsam tremor vehemens subit;

Consequimurque fugit per querceta densa & sylvam

Festinus, sudans violentæ feræ propter impetum:

120 Sic illis nemo potuit arcere perniciem

Ex Trojanis, sed & ipsi ab Argivis percellerantur.

Porrò Agamemnon Pisandrumque & Hippolochum fortem,

Filios Antimachi bellicosos, qui potissimum,

Auro ab Alexandro accepto, splendidis scilicet donis,

125 Non sinebat Trojano Helenam reddere flavo Menelao;

Hujus utique duos filios cepit rex Agamemnon,

In uno curru existentes, simulque agebant veloces equos:

Nam iis ex manibus fugerant habentis artificio-factæ,

Atque adeo turbati sunt: itaque in eis contra ruit, ceu leo,

130 Atrides: ii verò à curru supplices orabant;

“Vivos-cape, Atræi filii, tuque digna accipe pretia-liberationis:

“Multæ utique in Antimachi ædibus opes reconditæ-jacent,

“Æscque, aurumque, varioque-artificio elaboratum ferrum:

“Ex his tibi donaverit pater infinita dona,

135 “Si nos vivos audierit apud naves Achivorum.

Sic hi stantes allocuti sunt regem

Ver. 118.—ὕλην] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 128. Ἐκ γὰρ Ῥέας χειρῶν φύγον.]

Refertur istud, γὰρ, ad præcedentem λάβε.

ver. 126. Al. ἐκ γὰρ Ῥέας χειρῶν φύγον.

Mindus venustè.

Ver. 129.—ἐναντίον ἄρτο]

infestâ subit obvius hastâ.

En. X. 377.

Ver. 132. Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις]

Al. Πολλὰ δ' ἐν ἀφροῖσι πατρὸς· vel Πολλὰ

δ' ἐν ἀφροῖσι πατρὸς. Sed malè. Nam, ut

rectè annotavit Barnesius, liquet ex ver. 138

infra, Antimachum jam hîc antea fuisse

minutum.

Ver. 134.—χαρίσαιο] Vide suprâ ad

4, 140.

Μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλιχον δ' ὅπ' ἄκυσαν·
Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρον' υἱέες ἔσδον,
Ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν,

140 Ἀχελίην ἐλθούνα, ζυν ἀντίθεω Ὀδυσῆϊ,
Αὖθι καλῶ κλῆϊναι, μὴδ' ἐξέμεν ἄψ' ἐς Ἀχαιούς·
Νῦν μὲν δὴ τῷ πατρὸς αἰεκέα τίσειε λῶδην.

Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὥσε χαμαῖζε,
Δεγρὶ βαλὼν πρὸς γῆθ'· ὁ δ' ὑπὶ εὐδαίμονι ερείσθη·
145 Ἴππόλοχ' δ' ἀπόρυσσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
Χεῖρας ἀπὸ ξίφει τμήξας, ἀπὸ τ' αὐχένα κόψας·
Ὀλμον δ' ὥς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλῃ.
Τὸς μὲν ἔασ'· ὁ δ', ὅθι πλεῖσαι κλονέουσι φάλαγγες.
Τῇ ῥ' ἐνόρησ', ἅμα δ' ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί.

150 Πεζοὶ μὲν πεζὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκη,
Ἴππεῖς δ' ἱππῆας, (ὕπὸ δὲ ζφισιν ὦρτο κονίη
Ἐκ πεδίου, τὴν ὥρσαν ἐρίγδαιποι πόδες ἵππων,)
Χαλκῷ δηϊώοντες· ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
Αἰὲν ἀποκρίνων ἔπετ', Ἀργείοισι κελεύων·

Blandis verbis: non blandam verò vocem audiverunt;

“ Si ergo Antimachi bellicosi filii estis,

“ Qui quondam in Trojanorum concione Menelaum jubebat,

140 “ Legatum profectum, cum divino Ulyssæ,

“ Illic interficere, neque dimittere rursus ad Achivos:

Nunc certè patris indignam luctis injuriam.

Dixit, & Pisandrum quidem ab equis dejecit humi,
Hastâ percussum ad pectus; atque ille supinus solo allisus est.

145 Hippolochus autem desiliit, quem porro humi interfecit,

Manibus gladio abscessis, & cervice amputata:

Mortariumque tanquam, projecit volvendum per turbam.

Atque hos quidem reliquit: ipse verò, ubi plurimæ turbabantur phalanges,
Illuc irruebat, simulque alii bene ocreati Achivi.

150 Pedites quidem pedites interficiebant, fugientes necessitate,

Equites verò equites, (ab ipsis autem excitatus est pulvis
E campo, quem excitabant grave-strepentes pedes equorum,)

Atque cadentes. At rex Agamemnon

Semper interficiens insequabatur, Argivos adhortans.

Ver. 138. Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο.] Pronuntiabatur, Εἰ μὲν δὴ Ὀντιμάχοιο. Ut rectè observavit Barnesius.

Ibid.—δαΐφρον'.] Per ironiam dictum contendunt nonnulli. Sed nihil opus. Est enim epitheton & sociorum & hostium commune.

Ver. 139.—ἀνωγεν.] Non à præterito, quod vocant, ἀνωσα· sed ab aoristo, ἀνωγον. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide supra ad 9, 322; & ad 4, 37.

Ver. 146.—ἀπὸ τ' αὐχένα κόψας· Ὀλμον δ' ὥς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι.]

Tum caput orantis nequicquam, & multa parantis

Dicere, deturbat terræ; truncumque tepentem

Provolvens.—Æn. X. 554.

Ver. 148. Τὸς μὲν ἔασ'.] Vide supra ad 8, 42.

Ibid.—ὅθι πλεῖσαι κλονέουσι φάλαγγες.]

Irruit; & quæ tela videt densissimas tendit. Æn. IX. 555.

Ver. 151.—ἱππῆας, ὑπὸ] Vide supra ad 4, 51.

Ver.

- 155 Ὡς δ' ὅτε πῦρ αἰδῆλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλην,
 Πάνη τ' εἰλυφόνων ἀνεμῷ φέρει, οἱ δέ τε δάμνοιο
 Πρόρριζοι πίπτεσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὀρμῇ·
 Ὡς ἀρ' ὑπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι πίπτει κάρηνα
 Τρώων φευγόνων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
 160 Κεῖν' ὅχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
 Ἥνιόχες ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
 Κεῖατο, γυπέσσιν πολὺ φίλτεροι, ἢ ἀλόχοισιν.
 Ἐκτορα δ' ἐκ βελέων ὑπάτε Ζεὺς, ἐκ τε κούρης,
 Ἐκ τ' ἀνδροκλασίας, ἐκ δ' αἵματό, ἐκ τε κυδοιμῷ
 165 Ἀτρεΐδης δ' ἔπετο, ρφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων.
 Οἱ δέ παρ' Ἴλας ῥήμα παλαιῷ Δαρδανίδαιο,
 Μέσσον καππεδίων παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,
 Ἰέμενοι πόλεως· ὁ δὲ κεκληγὼς ἔπετ' αἰεὶ

- 155 Ut verò cum ignis edax in incæduam incederit sylvam,
 Et quoquo verius contorquens ventus differt, rami autem
 Cum stirpibus cadunt impulsî ignis impetu:
 Sic sub Atrida Agamemnone cadebant capita
 Trojanorum fugientium, multique arduis-cervicibus equi
 160 Vacuos currus cum strepitu rapiebant per aciei ordines,
 Aurigas desiderantes eximios: illi verò in terra
 Jacebant, vulturibus longè gratiores, quam uxoribus.
 Hectorē verò extra tela subduxit Jupiter, extraque pulverem,
 Extraque cædem, extraque sanguinem, extraque tumultum:
 165 Atrides autem insequēbatur, vehementer Danaos adhortans.
 Tres autem ad Ili sepulchrum veteris Dardanidæ,
 Medium per-campum juxta caprificum ruebant,
 Cupidi urbis æδεύοντες: Ac clamans sequebatur usque

Ver. 155. Ὡς δ' ὅτε πῦρ αἰδῆλον]
 Ac velut, optatò ventis æstate coortis,
 Dispersa immittit sylvis incendia pastor;
 Corruptis subito mediis, extenditur unà
 Horrida per latos acies Vulcania campos.

Æn. X. 405.

In segetem veluti cùm flamma furentibus
 Austris

Incidit. — Æn. II. 304.

Quo in loco, *Homericæ* parabolæ dignitatem
 non implevisse *Virgilium* existimat, *Macrobius*,
Sat. V. cap. 13.

Ibid. — πῦρ αἰδῆλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ
 ὕλῃ.] Ἀξύλον ὕλην, οἱ μὲν πτολέμους ἀποδο-
 δώκασιν, οἱ δὲ τὴν ὀμοφυλον — ὥς — ἢ ἀλόχοιο
 ἢ ἀκούσις, ἢ ὀμοκλήροιο ἢ ὀμοκλήσις· ἢ ἀξυ-
 λῷ δὲ, ἢ ὀμοξύλῳ, διὰ τὸ συνών. Ἐμοῦ
 δὲ δοκεῖ ἀξύλον λέγειν· ὁ κατὰ τὴν εἰρησιν τῷ
 ἔξυλῳ, — ἀλλὰ κατὰ εἰρησιν τῷ ξυλίσσασθαι
 ἐν τῷ ἀξύλῳ ὕλῃ, ἀφ' ἧς ὁδὸς πρὸς ἐξυλεύσασθαι.
 Καὶ ἀκούσις δὲ ἢ ἀλόχοιο ἢ ὀμοκλήσις κυρίως ἢ
 ἀποδοτικῇ λέγεσθαι, παρὰ τὸ λέχεσθαι ἐν τῷ μη-
 τρώσῃ, μηδὲ κοίτης. — Καὶ, αἰδῆλον δὲ

πῦρ, ἐκ τῆς τοῦ μεταλλοῦ, ἀλλὰ τὸ ἀδαι-
 ποῖον. *Porphyrus Quæst. Homeric. 26.*

Ibid. — ὕλη.] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 156. — φέρει] *Al. εἰσφέρει.*

Ver. 160. — κροτάλιζον] De hujusmodi
 ὀνομασποικίαις, vide suprâ ad β', 210; ad γ',
 363; & ad δ', 455, 456, 504.

Ibid. — πτολέμοιο γεφύρας] Vide suprâ
 ad γ', 371.

Ver. 163. — ἐκ βελέων, — κούρης —
 ἀνδροκλασίας, — αἵματό, — κυδοιμῷ.]

“ Ante omnes apud Homerum, ejusdem rei
 “ atque sententiæ luculenta exaggeratio est.
 “ Ἐκτορα δ' ἐκ βελέων —. Nam quum
 “ omnia ista — multa & continua nomina
 “ nihil plus demonstrent quàm prælium, hu-
 “ jus tamen rei varia facies delectabiliter ac
 “ decorè multis variisque verbis depicta est.”
Gell. lib. XIII. cap. 23.

Ver. 167. — παρ' ἐρινεόν] Vide suprâ ad
 ζ', 433.

Ver. 168. — κεκληγὼς] Vide suprâ ad β',
 314.

Ver.

- Ἀτρείδης, λύθρῳ δ' ἐπαλάσσειο χεῖρας αἰάπης,
 170 Ἄλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας κ' φηγὸν ἵκοντο,
 Ἐνθ' ἄρα δὴ ἵσαντο, κ' ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
 Οἱ δ' ἐτι καμμέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὦς,
 Ἄσε λέων ἐφόβησε, μολῶν ἐν νυκτὸς ἀμολγῶ,
 Πάσας τῇ δὲ τ' ἦ ἀναφαίνεσθαι αἰπὺς ὀλεθρῶ.
 175 Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδῶσι,
 Πρῶτον· ἐπεῖτα δὲ θ' αἶμα κ' ἔγκατα πάντα λαφύσσει·
 Ὡς τὲς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀλαμέμωνων,
 Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίσσω· οἱ δ' ἐφέοντο.
 Πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε κ' ὕπιοι ἔκπεσον ἵππων,
 180 Ἀτρεΐδew ὑπὸ χερσὶ περὶ πρὸ γὰρ ἔγχρ' ὄυνεν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπὺ τε τεῖχῶ·
 Ἰξέσθαι, τότε δὴ ῥα πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Ἰδὼς ἐν κορυφῇσι καθεζέτο πιδιθέσσης,
 Οὐρανόθεν καλαβᾶς· ἔχε δὲ σεροπὴν μετὰ χερσίν·
 185 Ἴριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέυσαν·
 Βάσκ' ἴθι, Ἴρι ταχεῖα, τὸν Ἑκτορι μῦθον ἔνισπε·
 Ὅφρ' ἂν μὲν κεν ὄρᾳ Ἀλαμέμοννα, ποιμένα λαῶν,
 Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίρουτ' αἰχμᾶς ἀνδρῶν,

Atrides, cruore autem pulverulento fœdabatur manus invictas.

- 170 Quum autem jam ad Scæasque portas & fagum venissent,
 Ibi tandem confiterunt, & alii alios expectabant.
 Alii verò adhuc per-medium campum fugabantur, boves tanquam,
 Quas leo territas fugavit, aggressus nocte intempesta,
 Omnes; uni autem *alicui* apparet certum exitium:
 175 Hujus nempe cervicem frangit, correptam validis dentibus
 Primum; deinde etiam & sanguinem & viscera omnia haurit:
 Sic hos Atrides insequabatur rex Agamemnon,
 Semper occidens postremum: illi autem fugiebant.
 Multi verò pronique & supini excidebant curribus,
 180 Atridæ sub manibus: supra modum enim ante alios hastâ furebat.
 At cum jam fortè esset ad urbem altumque murum
 Perventurus, tum verò pater hominumque deûmque
 Idæ in cacuminibus refedit abundantis-scatebris,
 De cælo delapsus; tenebatque fulgur in manibus;
 185 Irin autem excitavit aureas-alas-habentem, nunciaturam:
 "Vade age, Iri velox, hoc Hæctori verbum dic:
 "Quamdiu quidem videat Agamemnonem, pastorem populorum,
 "Furibundè ruentem inter primos pugnatores, perdentem ordines virorum,

Ver. 172.—βόες ὦς,] Vide suprâ ad
 51.

Ver. 176.—αἶμα κ' ἔγκατα πάντα λα-
 φύσσει.] Scaligero (*Poetic. lib. V. cap. 4.*)
 Identur plus pingere, quæ dixit Virgilius;

manditque trahitque
 Molle pecus, mutumque metu: fremit
 ore cruento, Æn. IX. 340.

Sed non rectè instituta est comparatio. Vir-
 gilio enim de *ovibus* sermo est, *Homero* de bu-
 bus; utrobique aptissimus.

Ver. 179.—πρηνεῖς τε κ' ὕπιοι ἔκπεσον]
 currumque volutus

Cædit semianimis Rutulorum calcibus arva.
 Æn. X. 403.

Ver. 186. Βάσκ' ἴθι,] Vide suprâ ad β', 8.
 Vir.

- Τόφρ' ἀναχωρεῖτο, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
 190 Μάρασθαι δῆϊοισι κατὰ κρατερὴν ὕσμινην·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κ', ἥ δὲρὶ τυπαῖς, ἥ βλήμεν^Θ ἰῶ,
 Εἰς ἵππους ἄλῃαι, τότε οἱ κράτ^Θ ἐγὺαλίξω,
 Κτείνειν, εἰσέκε νῆας εὖσσέλμους ἀφίκηαι,
 Δύη τ' ἥελι^Θ, κ' ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ·
 195 "Ως ἔφατ'· εὖ δ' ἀπίθησε ποδῶν^Θ ὠκέα "Ιρις·
 Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὄρεων εἰς Ἴλιον ἱρὴν·
 Εὐρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρον^Θ "Εκτορα δῖον,
 "Εσαότ' ἐν δ' ἵπποισι κ' ἄρμασι κολληήλοισιν·
 "Αἴχῃ δ' ἰσαμένη προσέφη πόδας ὠκέα "Ιρις·
 200 "Εκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
 Ζεὺς με πατὴρ προέηκε τέιν τάδε μυθήσασθαι·
 "Οφρ' ἂν μὲν κεν ὄρας "Αλαμέμοννα, ποιμένα λαῶν,
 Θύοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐταίρον^Θ ἰα σίχας ἀνδρῶν,
 Τόφρ' ὑπόειπε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
 205 Μάρασθαι δῆϊοισι κατὰ κρατερὴν ὕσμινην·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κ', ἥ δὲρὶ τυπαῖς ἥ βλήμεν^Θ ἰῶ,
 Εἰς ἵππους ἄλῃαι, τότε τοὶ κράτ^Θ ἐγὺαλίξει
 Κτείνειν, εἰσέκε νῆας εὖσσέλμους ἀφίκηαι,
 Δύη τ' ἥελι^Θ, κ' ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.

" Tamdiu ipse quidem pedem referat, cæteras autem copias hortetur

190 Pugnore cum hostibus per asperum prælium.

" Sed postquam ipse vel hastâ percussus, vel ictus sagittâ,

" In currum saliet; tunc ei robur immittam,

" Ut cadat; donec ad naves bonis-transfris-instructas pervenerit,

" Occideritque sol, & tenebræ sacræ supervenerint.

195 Sic dixit. Nec non obsecuta est pedibus ventosa velox Iris:

Descendit autem de Idæis montibus Ilium versus sacram;

Invenitque filium Priami bellicosi Hectorem nobilem,

Stantem inque equis & curribus benè compactis;

Prope verò æthans allocuta est pedibus velox Iris;

200 " Hector, fili Priami, Jovi consilio par,

" Jupiter me pater misit tibi, ut hæc loquerer:

" Quamdiu quidem videas Agamæmonna, pastorem populorum,

" Furibundè rudentem inter primos-pugnatores, perdentem ordines virorum,

" Tamdiu cede pugna, cæteras autem copias hortare

205 Pugnore cum hostibus per asperum prælium:

" Sed postquam ipse, vel hastâ percussus, vel ictus sagittâ,

" In currum saliet, tunc tibi victoriam dabit

" Ut cadas; donec ad naves bonis-transfris-instructas perveneris,

" Occideritque sol, & tenebræ sacræ supervenerint.

Ver. 196. εὖ δ' ἰδὼν. Celeritatem
 Μοιρῶν pulchrè εἰσπίπτει constructio ἀσύνδετος.

Ver. 200. — Διὶ μῆτιν] Quis ratione
 utramque horum vocabulorum hic ultimam
 producat, vide supra ad 4. 51.

Ἰδὼν—ἀσύνδετος] Vide supra ad β', 629.

4

Ver. 201. Ζεὺς με πατὴρ προέηκε]
 Ipse Deum tibi me claro demittit Olympo
 Regnator, cælum & terras qui numis
 torquet;

Ipse hæc ferre jubet celeres mandata per
 auras, Æs. IV. 262.

Ver.

- 210 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπῶσ' ἀπέβη πόδας ὠκεία Ἴρις
 Ἐκίωρ δ' ἐξ ὀχέων ζυγὸν τεύχεσιν ἄλλο χαμάζει,
 Πάλλαν δ' ὄξεα δῦρα κατὰ σφατὴν ἄχαιο πάντη,
 Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνὴν·
 Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσαν Ἀχαιῶν·
- 215 Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρβύναντο φάλαγγας·
 Ἀρτύνθη δὲ μάχη· σὰν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
 Πρῶτ' ὄρεσ'· ἔβηλεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἀπαύλων.
 Ἔσπετε νῦν μοι, Μῆσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
 Ὅσις δὴ πρῶτ' Ἀγαμέμνον' ἀντί' ἦλθεν,
- 220 Ἡ αὐτῶν Τρώων, ἥε κλειτῶν ἐπικέρων.
 Ἴφιδάμας Ἀθηνορίδης, ἧς τε, μέγας τε,
 Ὃς τράφη ἐν Θρήκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μῆλων·
 Κισσεὺς τὸν γ' ἔθρεψε δόμοις ἐνὶ τυτθὸν εἴῳ
 Μηροπάτῳ, ὃς τίκετ' ὅταν καλλιπάρηον,
- 225 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦτορ ἐρικυδέ' ἴκετο μέτρον,
 Αὐτὰ μιν κατέρυκε· δίδε δ' ὄγε θυσιότερα ἦν·
 Γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέ' ἴκετ' Ἀχαιῶν,
 Σὺν δυοκαίδεκα κηυσὶ κορωνίσιν, αἳ οἱ ἔποντο.

210 Ac quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris :

Hecor autem de curribus, cum armis defiliit in terram,
 Vibrantque acutas hastas per exercitum ibat quoquoeversum,
 Concitans ad pugnandum : suscitavitque praelium grave.
 Illi vero conversi sunt a fuga, & adversi steterunt Achiviæ.

215 Argivi etiam ex altera parte corroborarunt phalanges :

Restitutumque est praelium : steteruntque adversi : Agamemnon autem
 Primus irruit ; cupiit enim longè pugnare ante omnes.
 Dicite nunc mihi, Muses, cælestes domos tenentes,
 Quisnam tum primus Agamemnoni obviis venerit,

220 Seu ipsorum Trojanorum, seu inelytorum sociorum :

Iphidamas Antenorides, fortisque, magnusque,
 Qui fuit educatus in Thracia glebosa, matre ovium :
 Cisseus hunc educavit domi parvulum existentem
 Avus-maternus, qui genuit Theano genis-pulchram.

225 Ac postquam pubertatis gloriose pervenit ad mensuram,

Illic eum detinuit ; deditque ipse filiam suam :

Ut autem duxerat, ex ipso statim thalamo famam secutus est Achivorum,
 Cum duodecim navibus recurvis, quæ cum sequebantur.

Ver. 211. — ζυγὸν τεύχεσιν ἄλλο χαμάζει.] Vide suprâ ad γ', 29.

Ver. 213. Ὀτρύνων μαχέσασθαι] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 215. — ἐκαρβύναντο] Quâ analogiâ dicitur, μαρτύρομαι, ἐμαρτύραμαι, μαρτύρῃμαι ; κρῖνομαι, ἐκρῖνάμαι, κρῖνῃμαι ; eâdem analogiâ dicitur, καρτύνομαι, ἐκαρτύνάμαι, καρτύνῃμαι. Vide suprâ ad ε', 309, 338.

Ver. 219. — πρῶτος Ἀγαμέμνωνος] Quâ ratione, πρῶτος, hic ultimam producat ; item θυσιότερα, ver. 226 ; & μόλις, ver. 237 ; & ἔτι, ver. 239 ; vide suprâ ad ε', 51.

Ver. 222. Θρήκη] Ita edidit Berneseus ex MS. Rectè, ut opinor ; Nam & ita alibi Homerus. Vulg. Θράκη.

Ver. 223. Κισσεὺς & Κισσός.

Ver. 226. — θυσιότερα] Vide suprâ ad ε', 398.

Ver.

- Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκάπῃ λίπε νῆας εἴσας·
 230 Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἔων, εἰς Ἴλιον εἰληθέει·
 "Ὅς ῥα τότε Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ἀντίῃ ἦλθεν.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ρηχθὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 Ἀτρεΐδης μὲν ἄμαρτε, παρὰ δὲ οἱ ἐτράπετ' ἔγχῃ.
 Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκα ἔνευθε,
 235 Νύξ' ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρεῖν χεiri πωθήσας·
 Οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 Ἀργύρῳ ἀνιομένη, μόλις ὥς, ἐτράπετ' αἰχμῇ.
 Καὶ τότε κερὶ λαβῶν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
 Ἐλκ' ἐπὶ οἱ, μεμαῶς, ὥς ἑλίς· ἐκ δ' ἄρα χεirὸς
 240 Σπᾶσσατο τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
 Ὡς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
 Οἰνύβροδ, ἄπο μνηστῆς ἀλόχε, αἰοῖσιν ἀρήγων,
 Κεριδίης, ἧς ἔτι χάριν ἶδε, πολλὰ δ' ἔδωκε·

Has quidem deinde in Percope reliquit naves æquales :

- 230 At ipse pedestri-itinere profectus, ad Ilium venerat :
 Qui utique nunc Atridæ Agamemnoni obvius venit.
 Quum autem jam propè erant alter in alterum videntes,
 Atrides quidem aberravit, ejusque averfa est hasta.
 Iphidamas autem ad zonam, thoracem subter,
 235 Percussit ; & ipse validè-connixus-imprimebat, robusta manu fretus :
 Neque perforavit balteum omni-artificio-varium, sed longè antè
 Argento occurrens, plumbum tanquam, retusa est cuspis.
 Et hanc quidem manu prehensam late-dominans Agamemnon
 Trahebat ad se, forti-animo, veluti leo ; & ex manu ejus
 240 Evulsit : eique ense percussit cervicem, solvitque membra.
 Sic is quidem illic lapsus dormivit æreum somnum,
 Miserandus, procul à legitima uxore, civibus auxilians,
 Quam-virginem-duxerat, cuius nondum gratiam perceperat, multa autem dederat :

Ver. 229. — νῆας ἴσας] Vide suprâ ad 4, 306.

Ver. 230. — εἰληθέει.] Si, εἰλέλυθεν, dixisset ; non constitisset Temporum ratio. Vide suprâ ad 4, 37.

Ver. 231. "Ὅς ῥα] Qui utique. Non enim supervacaneum est istud ῥα, sed vim habet perquam elegantem in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, ver. 219.

Ver. 233. — ἐτράπετ' ἔγχῃ.] Notandus maximè proprius Vocis Mediæ usus : Avertit se. hasta. Vide suprâ ad γ', 141. Nempe quemadmodum Latinis rectè dicitur, navis appulsi, &c., navis appulsa est ; reversit quis, &c., reversus est : Ita Græcis dictum est & ἐτράπετο & ἐτράπη.

Ver. 236. — παναίολον] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 238. — τότε] ἔγχῃ.

Ver. 240. Σπᾶσσατο.] Ita edidit Barm.

su. Vulgg. πᾶσσατο. Minus rectè. Primam enim corripit.

Ver. 241. — κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον.] Olli dura quies oculos & ferrens urget Somnus, in æternam clauduntur lumina noctem. Æn. X. 745.

Quod non negaverim, inquit Macrobius, caltidi à Marone prolatum, lib. V. cap. 11.

Ver. 243. — ἧς ἔτι χάριν ἶδε] E quâ nesciam prolem suscepit. Cæterum quâ ratione, χερὶν, hic ultimam producat ; item ἀνιομένη, ver. 233 ; & τι, ver. 265 ; vide suprâ ad α, 51.

Ibid. — πολλὰ δ' ἔδωκε.] Elegantissimè ex adverso apud Euripidem Medea de nubentium dote,

Πάντων δ', ὅς' ἐς' ἑμψυχα, ἢ γυναικὶ ἔχω
 Γυναικὶς ἴσμεν ἀδελιώτατον φυτόν·

"Ἄς πρῶτα μὲν δι' χρημάτων ὑπερβολῇ
 Πόσιν πρῆσθαι, διαπέτην τι Σύμῃ.

Med. 230.

Ver.

- Πρῶθ' ἐκατὸν βῆς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη
 245 Αἶγας ὅμῃ κ' οἷς. τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
 Δὴ τότε γ' Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε·
 Βῆ δὲ φέρων ἀν' ὄμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
 Τὸν δ' ὡς ἔν ἐνόησε Κόων ἀριδείκελος ἀνδρῶν,
 Πρεσβυτενῆς Ἀγηνορίδης, κρατερὸν ῥά ἐ πένθος
 250 Ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε, κασιγνήτοιο πεσόντος.
 Στῇ δ' εὐράῃ (ὦν δακρὶ, λαθὼν Ἀγαμέμνονα διόν·
 Νύξε δὲ μιν κατὰ χεῖρα μέσσην, αἰκῶνος ἐνεσθεν,
 Ἀνικρὺ δὲ διέσχε φαεινῷ δάκρυος ἀκκῇ.
 Ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 255 Ἀλλ' ἐδ' ὡς ἀπέληξε μάχης ἡδὲ πολέμοιο,
 Ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοπρεφὲς ἔγχυτο.
 Ἦτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασιγνήτην κ' ὄπαλλον
 Ἔλκε ποδὸς μεμαῶς, κ' αὐτεὶ πάντας ἀρίστους·
 Τὸν δ' ἔλκοντ' ἀν' ὄμιλον, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
 260 Οὐτῆσε ξυσῶ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα·
 Τοιοῦ δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παρασάας.
 Ἔνθ' Ἀντήνορον υἱὲς ὑπ' Ἀτρεΐδῃ βασιλῇ
 Πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἀἰδοῖ εἴσω·

Primum centum boves dedit, deinde autem mille promisit

245 Capras simul & oves, quæ ei multæ admodum pascebantur.

Tum sanè Atrides Agamemnon eum interfectum-spoliavit;

Abiitque ferens per turbam Achivorum arma pulchra,

Hunc autem ut vidit Coon, clarus inter homines,

Major-natu Antenoridae, vehemens eum dolor

250 Oculos cooperuit, ob fratrem prostratum:

Stetit itaque à latere cum hastâ, latens Agamemnona nobilem;

Percussitque ei brachium medium, cubitum infra,

In contrariam verò partem perrupit splendide hastæ cuspis.

Cohorruit verò tum rex virorum Agamemnon:

255 At ne sic quidem cessavit à pugna, atque prælio;

Sed irruit in Coonem, tenens ventis-auctam & firmatam hastam.

Ille quidem Iphidamanta fratrem & eodem-patre-natum

Trahebat pede festinans, & inclamabat quoque fortissimos?

Illum autem trahentem per turbam, sub clypeo umbone-munito,

260 Vulneravit [Agamemnon] hastili ærato, solvitque membra;

Ejusque super Iphidamante caput abscidit astans.

Ita illic Antenoris filii sub Atrida rege

Fato expleto, descenderunt in domum Orci:

Ver. 247. — καλὰ] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 252. — ἐνεσθεν] Αἰ. ὑπερθεν.

Ver. 255. — μάχης ἡδὲ πολέμοιο] Vide suprâ ad β', 232 & 279.

Ver. 256. — ἀνεμοπρεφὲς ἔγχυτο.] Τὸ δακρὺν κ' ἐκχυμένον τὰς ἰνᾶς ἀνέμῳ, κ' διὰ τῶν

Vol. I.

τῶντο στεφάνῳ κ' ἐν εὐδραυσον, ἀλλ' εὐτ' ἔσται.

Διὸς κ' ἡ τῷ Ἀχιλλέως μαλίστα —

“ Πηλεὶς ἐκ κορυφῆς — ” Ἄλλοι δὲ ἀνεμο-

πρεφὲς φασί, τὸ κῆφον κ' εὐκλινον. Eustath.

Ver. 260. Οὐτῆσε.] Εὐκλινον. Nam ex

ἐτάξω fit ἔτασι, penultima correpta.

G 8

Ver.

- Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο ζίχας ἀνδρῶν,
 265 Ἐλχεῖ, τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
 Ὀφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἔλκε' ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
 Ὄξεϊαι ὀδύνας δύνον μὲν' Ἀτρεΐδαο.
 Ὡς δ' ὅταν ὠδίνεσαν ἔχη βέλ' ὀξὺ γυναικα,
 270 Δριμύ, τό, τε προῖεϊσι μοσολόκοι Εἰλείθυιαι,
 Ἥρῃς θυατέρες, πικρὰς ὠδίνας ἔχυσαι
 Ὡς ὀξεῖ ὀδύνας δύνον μὲν' Ἀτρεΐδαο.
 Ἐς δίφρον δ' ἀνόρεσε, καὶ ἡνίοχῳ ἐπέτελλε
 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν' ἥχθετο γὰρ κῆρ.
 275 Ἡϋσέν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γελωνῶς
 ὦ φίλοι, Ἀρφεῖων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 Ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
 Φύλοπιν ἀρφαλήην, ἐπεὶ ἐκ ἐμῆ μετίεθα Ζεὺς
 Εἰσὲς Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
 280 Ὡς ἔφαθ' ἡνίοχ' ὃ ἵμασεν καλλιτρίχας ἵππους

Secū hīe aliorum obibat ordines virorum,

265 *Hastaque, enseque, magnisque saxis,*

Quamdiu ei sanguis adhuc calidus exilliebat ē vulnere :

At postquam vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis,

Acuti dolores subierunt robur Atridae.

Ut verò cum parturientem tenet telum doloris acutum mulierem,

270 *Acerbum, quod utique immittunt partuum-præfides Ithysæ,*

Junonis filia:, amatorum dolorum arbitra:

Sic acuti dolores subierunt robur Atridae.

In currum igitur insiliit, & aurigæ præcepit

Naves ad cavas currum-agere; cruciabatur enim corde:

275 *Clamavit autem intentissima-voce Danaï vociferans;*

“O amici, Argivorum ductores, & principes,

“Vos quidem nunc à navibus arcete pontum-transseuntibus

“Prælium grave; quoniam non me providus Jupiter

“Permisset cum Trojanis per-totum-diem-pugnare.

280 *Sic dixit: Aurigæ autem flagellabat júbis-pulchros equos*

Ver. 266.—ἀνένοθεν] Non ex præterito, quod vocant, ἀνήνοθα; sed ex aoristo, ἀνήνοθεν. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide suprà ad 4, 37.

Ver. 268. Ὄξεϊαι ὀδύνας] *Βασανισ* in duobus MSS. repperit. Ὄξεϊαι δ' ὀδύνας. Quod & ipsum ferri quò possit, vide suprà ad 4, 57.

Ibid.—μὲν' Ἀτρεΐδαο.] Sic, *βίη Ἥρα κλυαία*, & similia. Vide suprà ad 8, 658.

Ver. 269.—ὠδίνεσαν ἔχη βέλ' ὀξὺ—
δριμύ, πικρὰς ὠδίνας.] De multiplici hac & composita verborum copiâ, *Hermogenes*: “Ὅταν πολλὰ ἐνθιμὰ ἐχῇ τις λόστιμα, καὶ ὁμοίως ἔχουσα ἐνάρσειαν χρῆσιν, ἢ ποικιλία ἀρπάζει. Οἷον (II. Ν.) Ὀμηρ', —ἔχουσαι ὀξὺ, δριμύ, πικρὸν.” *Ησυχ.* *πικρὸν μετέθε*

διωτάτος, εσρ. 4. Quando è contrario copia hæc evitari debeat, vide ad *Odyss. 4, 204, 205, &c.* *Dionysius Halicarn.* de eadem *varietate* verba faciens, *πῶς ἀν' ὑπαγάγας* 36. καὶ τὴν γινώσκον τέχνην, eisdem hosce versiculos exemplo adducit, *lib. qui inscribitur Τέχνη, εσρ. 12.* De iisdem versibus *Platonibus*: Ταῦτα δὲ Ὀμηροῦ αἱ γυναῖκες, ἀλλ' Ὀμηρίδα γράφαι λέγουσι, τεύχσαν ἢ τίεισαν ἔτασαν καὶ τὸ μίγμα τῆς ἀλυσθῆς ὁμοῦ πικρὸν καὶ ὀξὺ γινώσκον ἐν τοῖς (πλάγχθοις) ἔχουσαι. *Lib. de Amore proles.*

Ver. 271.—θυατέρες] Vide suprà ad 4, 398.

Ver. 278.—μωτίλα] Vide suprà ad 4, 175.

Ver. 279. Ἐΐασι] Vide suprà ad 8, 42.

Ver. 280.—ἵππους] Vide suprà ad 4, 140.

Ver.

- Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τὰ δ' ἔκ ἄκουε πετέσθην·
 Ἄφρων δὲ γήθεα· ραῖνουλο δὲ νέρθε κονίη,
 Τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντε.
 Ἐκλῶρ δ', ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κίοντα,
 285 Τρωσὶ τε καὶ Λυκίοισιν ἐπέκλετο, μακρὸν αὖσας·
 Τρῶες, καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
 Ἄνδρες ἔσέ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θύριδ' αἰκῆς·
 Οἶχετ' ἀνὴρ ὤρις, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὐχῶ ἔδωκε
 Ζεὺς Κρονίδης· ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους·
 290 Ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρβιον εὐχῶ ἄρῃσθε.
 Ὡς εἰπὼν ὠτρυνε μέν, καὶ θυμὸν ἐκάσσε.
 Ὡς δ' ὅτε πᾶς τις θηρητὴρ κύνας ἀριόδοιλας
 Ζεὺς ἐπ' ἀγροτέρῳ (οὐ καπρίῳ, ἢ λέουσι·
 Ὡς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν ἔειπε Τρῶας μελαθύμους
 295 Ἐκλῶρ Πριάμιδος, βροβόλογ' ἴσ· Ἀρηί·
 Αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει·
 Ἐν δ' ἔπεισ' ὕσμίνῃ, ὑπεράει ἴσ· ἀέλλῃ,
 Ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόλιν ὀρίνει.
 Ἐνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάρizεν
 300 Ἐκλῶρ Πριάμιδος, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδ' ἔδωκεν;

Naves versus cavas: ii autem non inviti volabant;
 Spumabantque pectoribus; aspergebanturque subtus pulvere,
 Laborantem regem à prælio seorsum ferentes.

Hector verò, ut vidit Agamemnonem abeuntem,

285 Trojanosque & Lycios hortabatur, altè vociferans;

“Trojani, & Lycii, & Dardani cominùs-pugnantes,

“Viri estote, amici, & mementote impetuosa fortitudinis;

“Abiit vir ille fortissimus, mihiq; magnam gloriam dedit

“Jupiter Saturnius: sed rectà impellite solidos-ungulis equos

290 “In fortes Danaos, ut ampliozem gloriam referatis.

Sic locutus, concitavit robur & animum cujusque.

Ut verò cum aliquis venator canes candidis-dentibus

Instiget in sylvestrem suam aprum, vel leonem:

Sic in Achivos-instigabat Trojanos magnanimos

295 Hector Priamides, hominum-pernicii par Marti:

Ipse autem inter primos, magnos animos habens gradiebatur:

Irruebatque in prælium, desuper-flanti similis procellæ,

Quæ utique defliens ferrugineum pontum concitat.

Tunc Quem primum, quem verò ultimum interfecit

300 Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit?

Ver. 282. Ἄφρων δὲ γήθεα.] Pronuntia-
batur, ἄφρων δὲ γήθη. Quomodo & scribi
postea cæptum est.

Ver. 283. — ἀπάνευθε] Vide suprâ ad
4, 349.

Ver. 289. — μώνυχας ἵππους]
—solido—ungula cornu. Georgic. III, 82.

Ver. 291. — ὠτρυνε μέν, καὶ θυμὸν
ἐκάσσε] Vide suprâ ad 6, 451.

Ver. 295 & 300. — Πριάμιδος] Vide
suprâ ad 4, 398.

Ver. 296. — ἰοειδέα.] Si, προσέειπε,
dixisset; jam non constitisset Temporum ra-
tio. Vide suprâ ad 4, 37.

G 8 2

Ver.

- Ἀσσαιὼν μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
 Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφελίιον, ἡδ' Ἀγέλαον,
 Αἴσυμνόν τ', ὦρὸν τε, καὶ Ἴππόνοον μενεχάρμη·
 Τὰς ἄρ' ὅγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἔλεν αὐτὰρ ἔπειτα
 305 Πληθύν' ὥς ὅποτε Ζέφυρος νέφεα συφελίξῃ
 Ἀργέσας Νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπῃων·
 Πολλὸν δὲ τρώει κύμα κυλινδῆσαι, ὑψόσε δ' ἄχνη
 Σκιδναίαι, ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτιο ἰωῆς·
 ὧς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἐκτορι δάμνατο λαῶν.
 310 Ἐνθα κε λοιγὸς ἦν, καὶ ἀμήχανα ἔρδα γένοντο,
 Καὶ νῦ κεν ἐν νήεσσι πῆσον φεύγοντες Ἀχαιοί,
 Εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομῆδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
 Τυδείδῃ, τί παθόντε λελάσμεθα θύριδ' ἀλκῆς;
 Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἐμ' ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλειχος
 315 Ἔσσεσθαι, εἰ κεν νῆας ἔλῃ κορυθαίολοι Ἐκτορ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομῆδης·
 Ἥ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
 Ἥμεῶν ἔσσεσθαι ἦδ' ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Τρωσὶν δὴ ἐθέλει δῆναι κράτος, ἥεπερ ἡμῖν.
 320 Ἥ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὥσε χαμαῖζε,
 Δαυρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀρισερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Assæum quidem primum, & Antonoum, & Opitem,
 Et Dolopem Clytidem, & Opheltium, & Agelaum,
 Æsymnumque, Orumque, & Hipponoum fortiter-prælium-sustinentem :
 Hos quidem ille principes Danaorum interfecit ; at deinde
 305 Plebem : veluti quum Zephyrus nubes agitet
 Velocis Noti ingenti vortice-imbrifero verberans :
 Creber autem tumidus fluctus volvitur, in altum verò spuma
 Spargitur ventu multivago statu :

Sic utique crebra capita ab Hectore domabantur plebis.
 310 Tum verò exitium fuisset, & ineluctabile-malum-afferentia facinora edita fuissent,
 Et sanè ad naves pulsæ essent fugientes Achivi,
 Nisi Tydidem Diomedem hortatus fuisset Ulysses ;
 " Tydide, quid passi obliviscimur impetuosæ fortudinis ?
 " Verùm age, huc *adfi*, amice ; propè me sta : certè enim probrum
 315 " Erit, si naves ceperit pugnam-expedite-ciens Hector.
 Eum autem respondens allocutus est fortis Diomedes ;
 " Certè ego manebo & sustinebo : sed parum
 " Nostri erit usus ; quoniam nubes-cogens Jupiter
 " Trojanis utique mavult dare victoriam, quàm nobis.
 320 Dixit, & Thymbræum quidem ab equis dejecit in terram,
 Hæstâ percussum mammam sinistram : Ulysses verò

Ver. 305. — Ζέφυρος νέφεα συφελίξῃ
 Ἀργέσας Νότοιο.] Ἀργέσας, ὑφ' ὃ τὰ συν-
 γόμενα νέφη — ὁ Ζέφυρος εἰσθε διασυνδράναι.
 Eufratib. ex Strabone.

Ver. 313. — τί παθόντε λελάσμεθα] Vide
 suprà ad 2, 229 & 234.

Ver. 315. — κορυθαίολοι.] Vide suprà ad
 8, 816.

Ver. 318. — νεφεληγερέτα] Vide suprà ad
 4, 175.

- Ἀντίθεον Φεράπαια Μολίονα τοῖο ἀναί[ε]
 Τὰς μὲν ἔπειτ' εἶασαν, ἐπεὶ πολέμῳ ἀπέπαυσαν.
 Τὼ δ' αὖ ὁμίλον ἰόντε κυδοίμεον, ὥς ὅτε κάπρῳ
 325 Ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πείσῃον.
 Ὡς ὄλεκον Τρῶας παλινορμένῳ· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἐκτορα δῖον.
 Ἐνθ' ἐλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε, δῆμῳ ἀρίστῳ,
 γῆε δὴ Μέροπ[ε] Περκωσίε, ὃς περὶ πάντων
 330 Ἦδεε μανηοσύνας, καὶ ἔς παῖδας εἶσκε
 Στείχειν εἰς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ ἔτι
 Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλαν[ε] θανάτοιο.
 Τὰς μὲν Τυδείδης δευκλειτὸς Διομήδης,
 Θυμῷ καὶ ψυχῇ πεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα·
 335 Ἴππόδαμον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ Ὑπεύροχον ἐξενάρειζεν.
 Ἐνθά [φιν] κατὰ ἴσα μάχην ἐταύυσσε Κρονίων,
 Ἐξ Ἰδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάρειζον.
 Ἦτοι Τυδεΐ[α] υἱὸς Ἀγαστροφον ἔτασε δευρὶ
 Παιωνίδην ἥωρα, κατ' ἰσχίον· ἔ γάρ οἱ ἵπποι

Deo parem famulum Moliona regis.

Atque hos quidem deinde missos fecerunt, quando à pugna cessare fecerant.

Ipsi autem per turbam euntes turbabant, sicut quando apri duo

325 In canes venaticos magnanimi irruunt :

Sic *bi* perdebant Trojano cum impetu conversi à fuga : Atque Achivi

Læte à fugiendo respirabant Hectorem nobilem.

Tunc *idem* ceperunt currumque & viros, plebis fortissimos,

Filios duos Meropis Percepsi, qui supra omnes

330 Nōrat vaticinandi artes, neque suos filios sinebat

Proficisci ad bellum viros perdens : illi verò ei nequiquam

Paruerunt : fata enim ducebant nigræ mortis.

Hos quidem Tydides hastâ inclytus Diomedes,

Animâ & vitâ privatos, inclytis armis spoliavit :

335 Hippodamum verò Ulysses & Hyperochum interfecit.

Tunc illis æquatam pugnam extendit Saturnius,

Ex Ida despiciens : hi verò sese invicem occidebant.

Ac quidem Tydei filius Agostrophum vulneravit hastâ

Pæonidem heroem, ad coxam : Non enim ei equi

Ver. 323.—εἶασαν] Vide supra ad δ', 42.

Ver. 328.—ἐλέτην] *Diomedes & Ulysses*.

Ver. 330.—ὦδὲ εἰς] Ita hic legendum ex-
 istimo, quomodo & supra, β', 832. Sed &
 in uno MS. ita hic scriptum reperit *Barn-*
sius. Ipse tamen cum Vulgatis edidit, ὦδὲ
 ἄνευ ut sit " *Anapæstus* (inquit) *in quarto*
" loco." Quod & valde est inconcinnum,
 & *Homero* nusquam usitatum. Cæterum quâ
 ratione, ὦδὲ, hic ultimam producat; vide
 supra ad α', 51.

Ver. 331.—φθισήνορα] Vide supra ad δ', 833.

Ver. 333.—δευκλειτὸς] Ita edidit *Barn-*

sius : Rectè, uti mihi quidem videtur.

Vulg. *δευκλυτὸς*. Quod penultimam cor-

ripit : Neque in his solet esse licentia. Vide

supra ad ε', 55.

Ver. 337.—οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάρειζον.]

Ridiculus planè ad hunc locum *Spondanus* :

" *Quintam Græcorum à Trojanis interficiun-*

" *tur ? Nodus est mihi dissolutus ; quem qui*

" *dissolverit, Oedipus per me esto.*" Quasi

scilicet interfectos nullos oportuisset narratos,

nisi nominatim dictos.

Ver. 338.—ἔτασε] Vide supra ad α',

140 ; & ad δ', 525.

- Ἀσσαῖον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
 Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλιον, ἥδ' Ἀγέλαον,
 Αἴσυμνόν τ', ὦρὸν τε, καὶ Ἴππύνοον μενεχάρμην·
 Τὺς ἄρ' ὄγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἔλεν αὐτὰρ ἔπειλα
 305 Πληθύν' ὡς ὅποτε Ζέφυρος[Ⓢ] νέφεα συφελίξῃ
 Ἀργέσας Νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπλων·
 Πολλὸν δὲ τρώφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχρη
 Σκίδναται, ἔξ ἀνέμοιο πολυπλάγκηλοιο ἰῶης·
 Ὡς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἐκτορι δάμαναο λαῶν.
 310 Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔρδα γένοιτο,
 Καὶ νῦ κεν ἐν νήεσσι πῆσον φεύγοντες Ἀχαιοί,
 Εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
 Τυδείδῃ, τί παθόντι λελάσμεθα θύριδ[Ⓢ] ἀλκῆς;
 Ἄλλ' ἄγε δεῦρο, πῆπον, παρ' ἐμ' ἵσασο· δὴ γὰρ ἔλειχος
 315 Ἔσσεται, εἰ κεν νῆας ἔλῃ κορυθαίολ[Ⓢ] Ἐκτωρ.
 Τὸν δ' αἰπαμειβόμενος[Ⓢ] προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Ἦ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
 Ἥμέων ἔσσεται ἦδ[Ⓢ], ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Τρῳσὶν δὴ ἐθέλει δῆναι κράτ[Ⓢ], ἥπερ ἡμῖν.
 320 Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὥσε χαμᾶζε,
 Δυρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀρισερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Affæum quidem primum, & Autonoum, & Opitem,
 Et Dolopem Clytidem, & Opheltium, & Agelaum,
 Æsymnumque, Orumque, & Hipponoum fortiter-prælium-sustinentem :

- 305 Hos quidem ille principes Danaorum interfecit; at deinde
 Plebem : veluti quæm Zephyrus nubes agit
 Velocis Noti ingenti vortice-imbrifero verberans :
 Creber autem tumidus fluctus volvitur, in altum verò spuma
 Spargitur ventis multivago flatu :

- Sic utique crebra capita ab Hectore domabantur plebis.
 310 Tum verò exitium fuisset, & ineluctabile-malum-afferentia facinora edita fuissent,
 Et sanè ad naves pulsæ essent fugientes Achivi,
 Nisi Tydidem Diomedem hortatus fuisset Ulysses ;

- “ Tydide, quid passi obliviscimur impetuosa fortitudinis ?
 “ Verùm age, huc *adhi*, amice ; propè me sta : certè enim probra
 315 “ Erit, si naves ceperit pugnam expedite-ciens Hector.
 Eum autem respondens allocutus est fortis Diomedes ;

- “ Certè ego manebo & sustinebo : sed parum
 “ Nostri erit usus ; quoniam nubes-cogens Jupiter
 “ Trojanis utique mavult dare victoriam, quàm nobis.
 320 Dixit, & Thymbræum quidem ab equis dejecit in terram,
 Hæcâ percussum mammam sinistram : Ulysses verò

Ver. 305. — Ζέφυρος νέφεα συφελίξῃ
 Ἀργέσας Νότοιο.] Ἀργέσας, ὑφ' ἧ τὰ συν-
 γόμενα νέφη — δ Ζέφυρος ἰσῶς διασπιδένται.
 Eustath. ex Sirabone.

Ver. 313. — τί παθόντι λελάσμεθα] Vide
 suprà ad 9, 229 & 234,

Ver. 315. — κορυθαίολ[Ⓢ]] Vide suprà ad
 8, 816.

Ver. 318. — νεφεληγερέτα] Vide suprà ad
 4, 175.

- Ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἀνακλῶ
 Τὺς μὲν ἔπειτ' εἶασαν, ἐπεὶ πολέμῳ ἀπέπαυσαν.
 Τῷ δ' αὖ ὄμιλον ἰοῦντε κυδοίμεον, ὥς ὅτε κάπρω
 325 Ἐν κυσὶ θηρευτῆσι μέγα φρονέοντε πᾶσῃον.
 Ὡς ὄλεκον Τρῶας παλινορμένῳ· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἐκτορα δῖον.
 Ἐνθ' ἐλέτην δίφρον τε καὶ ἄνερ, δῆμῳ ἀρίστῳ,
 Ὡς δὴ Μέροπ' Περκωσίε, ὃς περὶ πάντων
 330 Ἦδεε μαλ' ὁσύνας, καὶ δὲ ἄς παῖδας εἶσκε
 Στείχειν εἰς πόλεμον φθισήνορα· τῷ δὲ οἱ ἔτι
 Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλαν' θανάτοιο.
 Τὺς μὲν Τυδείδης δευκλειτὸς Διομήδης,
 Θυμῷ καὶ ψυχῇ κεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπήρτα·
 335 Ἴπποδάμῳ δ' Ὀδυσσεὺς καὶ Ὑπεύροχον ἐξενάριζον.
 Ἐνθά (φιν· κατὰ ἴσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων,
 Ἐξ Ἰδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
 Ἦτοι Τυδεΐδ' υἱὸς Ἀγαστrophon ἔτασε δευρὶ
 Παιωνίδην ἥωρα, κατ' ἰσχίον· ἔ γάρ οἱ ἵπποι

Deo parem famulum Moliona regis.

Atque hos quidem deinde missos fecerunt, quando à pugna cessare-fecerant.

Ipsi autem per turbam euntes turbabant, sicut quando apri duo

325 In canes venaticos magnanimi irruunt :

Sic bi perdebant Trojanos cum-impetu conversi à fuga : Atque Achivi

Lætè à fugiendo respirabant Hectorem nobilem.

Tunc idem ceperunt currumque & viros, plebis fortissimos,

Filios duos Meropis Percofi, qui supra omnes

330 Nôrat vaticinandi-artes, neque suos filios sinebat

Proficisci ad bellum viros-perdendos : illi verò ei neutiquam

Paruerunt : fata enim ducebant nigræ mortis.

Hos quidem Tydides hastâ inclutus Diomedes,

Animâ & vitâ privatos, inclutis armis spoliavit :

335 Hippodamum verò Ulysses & Hyperochum interfecit.

Tunc illis æquatam pugnam extendit Saturnius,

Ex Ida despiciens : hi verò sese invicem occidebant.

Ac quidem Tydei filius Agostrophum vulneravit hastâ

Pæonidem heroem, ad coxam : Non enim ei equi

Ver. 323.—εἶασαν] Vide suprâ ad 8, 42.

Ver. 328.—ἐλέτην] Diomedes & Ulysses.

Ver. 330.—καὶ δὲ ἄς] Ita hîc legendum existimo, quomodo & suprâ, β', 832. Sed & in uno MS. ita hîc scriptum repperit *Barmius*. Ipse tamen cum Vulgatis edidit, καὶ δὲ ἄς ut sit "Anapæstus (inquit) in quarto loco." Quod & valdè est inconcinnum, & Homero nusquam usitatum. Cæterùm quâ ratione, καὶ δὲ, hîc ultimam producat; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 331.—φθισήνορα] Vide suprâ ad 8, 333.

Ver. 333.—δευκλειτός] Ita edidit *Barmius*.

nefus : Rectè, uti mihi quidem videtur.

Vulg. δευκλειτός. Quod penultimam corrigit : Neque in his solet esse licentia. Vide suprâ ad 4, 55.

Ver. 337.—οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.]

Ridiculus planè ad hunc locum *Spondanus* :

"Quinam Græcorum à Trojanis interficiun-

"tur? Nodus est mihi dissolutus; quem qui

"dissolvit, Oedipus per me esto." Quasi

scilicet interfectos nullos oportuisset narratos,

nisi nominatim dictos.

Ver. 338.—ἔτασε] Vide suprâ ad 4,

140; & ad 8, 525.

340 Ἐγὺς ἔσαν προφύειν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ·
Τὲς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν· αὐτὰρ ὁ, πειζὺς
Θύνε διὰ προμάχων, εἴως φίλον ὤλεσε θυμόν.
Ἐκλῶρ δ' ὅζυ νόησε κατὰ σίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτὲς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες.

345 Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἔγυς ἐόρῃ·
Νῶϊν δὴ τότε πῆμα κυλίνδεσθαι ὄβριμῳ· Ἐκλῶρ·
Ἄλλ' ἄγε δὴ ζέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοιντες.

Ἡ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχῳ,
350 Καὶ βάλεν· ὑδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενῳ κεφαλῇφιν
Ἀκρην κακκώρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφιν χαλκός,
Οὐδ' ἴκετο χροά καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
Τρίπλυχῳ, αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβῳ· Ἀπόλλων,
Ἐκλῶρ δ' ὥκ' ἀπέλεθρον ἀνδράσι, μίκετο δ' ὁμίλῳ·

355 Στῇ δὲ γυνὺς ἑριπὼν, καὶ ἑρείσατο χειρὶ παχεῇ
Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὅσσε καλαινὴ νύξ ἐκάλυψεν.
Ὅφρα δὲ Τυδεΐδης μετὰ δόρατ' ὥχετ' ἐρωτῇ,

340 Propè erant ad effugiendum: devius utique valdè fuerat animi:
Hos enim famulus seorsum tenebat; sed ipse, pedestris
Ruebat per primos pugnatores, donec suam perdidit animam.
Hector verò illico animadvertit per ordines, concitusque ferebatur in ipsos
Cum clangore; simulque Trojanorum sequebantur phalanges;

345 Illum autem conspicatus cohortuit pugnâ strenuus Diomedes,
Statimque Ulysssem allocutus est propè existentem;
“ In nos jam perniciës volvitur, furibundus Hector;
“ Verùm age quæso flemus, & arceamus sustinentes.
Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,

350 Et percussit; neque aberravit colligans in caput
Summam juxta galeam: excussum autem est ab ære æs,
Neque pervenit ad cutem pulchram: prohibuit enim galea
Triplex, oblonga, quam ei dedit Phæbus Apollo.
Hector verò velociter procul recurrit, immixtusque est turbæ;

355 Constititque in genua lapsus, & sustentabat se manu robusta
Terræ: oculos verò nigra nox cooperuit.
Dum verò Tydides ad petendam hastam ibat, quam emiserat.

Ver. 340.—ἀάσατο] Vide suprâ ad i, 116.
Ibid.—δι'] Alii hfc scribunt, δι. Sed
nihil opus. Vide suprâ ad i, 51.

Ver. 344. Κεκληγώς.] Vide suprâ ad β', 314.

Ver. 345. — ἰδὼν ῥίγησε.] Fuere apud
Antiquos qui legerent, ἰδὼν ἑνόησε. Veriti
nimium, ne timidi videretur Diomedes. In-
terpre admodum. Nam & suprâ idem vir for-
tissimus, ver. 317. — ἀλλὰ μίνονθα ἡμῶν
ἰσχύϊσι ἰδῶν, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς Τρώων
δὴ ἰδῶναι δύναται κρείττον' ἡμῶν. Et Aga-
memnon, etiam tum cum fortissimè se gereret,
ver. 254, ῥίγησεν τ' ὅς' ἑπείλα —, Ἄλλ'
δ' ὥς ἀπέλασε μάχης.

Ibid.—βοὴν ἀγαθὴν] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 348.—εἰώμεν] Ita edidit Basilus;
quomodo & infrâ scriptum est, χ', 231. U:
scilicet pronuntiandum sit, εἰώμεν. Alii σῶμεν.
Quod & ipsum more Ionico, ferri possit.

Ver. 350. Καὶ βάλεν — κεφαλῇφιν Ἀκρὴν
κακκώρυθα.]

— apicem tamen incita summam
hastâ tulit, summamque excussit vertice
cristas. Æn. XII. 492.

Ver. 352.—καλόν] Vide suprâ ad β', 41.

Ver. 356. — ἀμφὶ δὲ ὅσσε] Alii ἀμφὶ
δ' οἱ ὅσσε.

- Τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ κατὰ κείσασθαι γαίης·
 Τόφρ' Ἐκίωρ ἄμπνυτο, καὶ ἄψ' ἐς δίφρον ὀρέσας,
 360 Ἐξέλασ' ἐς πλῆθύν, καὶ ἀλεύσας κῆρα μέλαιναν.
 Δυρὶ δ' ἐπαίσσων πρόσεφεν κρατερὸς Διομήδης·
 Ἐξ αὖ νῦν ἐφυγες θάνατον, κύον' ἤτε τοι ἄγχι
 Ἦλθε κακόν· νῦν αὐτὲ σ' ἐρύσσει Φοῖβος Ἀπόλλων,
 365 Ὡ μέλλεις εὐχεσθαι, ἰὼν ἐς δῶπον ἀκόντων.
 Ἦ θῆν' σ' ἐξανύω γε καὶ ὕπερον ἀντιβολήσας,
 Εἶπε τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάγροθός ἐστι·
 Νῦν αὖ τῆς ἄλλης ἐπιείσομαι, ὃν καὶ κειρώ.
 Ἦ, καὶ Παιονίδην δευρικλυτὸν ἐξεναίριζεν.
 Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἐλένης πόσις καὶ ἑκτόμοιο,
 370 Τυδείδῃ ἐπὶ τόξα τιθαίνειο, ποιμένι λαῶν,
 Στήλῃ κεκλιμένῳ, ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
 Ἴλε Δαρδανίδαο, παλαιῆ δημογέροντος.
 Ἦτοι ὁ μὲν θύρηα Ἀγαστρός ἐφθίμοιο
 Αἶνυτ' ἀπὸ σῆθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ' αἶμων,
 375 Καὶ κόρυθα βριαρῆν· ὁ δὲ τόξον πῆχυν ἀνέλαβε,
 Καὶ βάλεν, καὶ ἄρα μιν ἄλιον βέλος ἐκφυγὲ χειρὸς,

Longè per primos-pugnatores, ubi ei defixa fuerat in terram;
 Interea Hector rediit ad se, & rursus in currum insiliens,

360 Egit in turbam, & evitavit mortem nigram.

Hastâ autem irruens allocutus est fortis Diomedes;

" Utique nunc effugisti mortem, canis. Certè tibi propè

" Venit malum: jam autem denuo te eripuit Phœbus Apollo,

" Cui soles vota facere cum proficisceris in stridorem jaculorum.

365 " At tandem sanè te conficiam, quum in posterum occurrero,

" Si fortè aliquis & mihi deorum adjutor est:

" Nunc interim alios persequar, quemcunque deprehendere potuero.

Dixit, & Pæonidem hastâ-inclytum interfectum-spoliabat,

At Alexander, Helenæ maritus comes-pulchræ,

370 In Tydidem arcus tendebat pastorem populorum,

Columnnam sibi prætentam-habens, viri defuncti ad sepulchrum,

Ili Dardanidæ, prisca senis-honorati.

Ille quidem thoracem Agastrophil-fortis

Detrahebat à pectore ornatu-multum-vario insignem, clypeumque ab humeris,

375 Et cassidem gravem: hic verò arcus cornu traxit,

Et percussit, (nec ei irritum præterit telum effugit manu,)

Ver. 363. — ἐρύσσει.] Ita edidit Bar-
 nesus; Rectè. Vulg. ἐρύσαι. Quod ante-
 penultimam corripit.

Ver. 364. — δῶπον] Vide supra ad 8,
 455.

Ver. 369. Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος Ἐλένης] Quâ
 ratione, Ἀλέξανδρος, hic ultimam producat;
 item, κεκλιμένον, ver. 371; & μιν, ver.

376; & δὲ, ver. 378; & εὐχόμενος, ver.
 379; vide supra ad 4, 31.

Ver. 371. — κεκλιμένῳ] Vide supra ad
 4, 309, 314.

Ver. 374. Αἶνυτ' ἀπὸ] Occupatus erat in
 detrahendo, &c. Cæterum de prosodiâ vocis
 αἶνυα, vide supra ad 7, 260.

Ibid. — παναίολον] Vide supra ad 8, 8: 8.

G 8 4

Vid.

- Ταρσὸν δεξιεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπέρης ἰὸς
 Ἐν γαίῃ κατέπηκτο· ὁ δὲ μάλα ἠδὺ γελάσσας,
 Ἐκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπειτα
 380 Βέβληται, ἐδ' ἄλιον βέλῃ ἐκφυγὲν ὡς ὄφελόν τοι,
 Νείαλον ἐς κενεῶνα βαλῶν, ἐκ θυμὸν ἐλίσθαι·
 Οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,
 Οἷτε ῥε πεφρίκασι, λέονθ' ὡς μηκάδες αἶγες.
 Τὸν δ' ἔταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 385 Τοξότα, λωβητὴρ, κέρα ἀγλαὰ, παρθενοπῖπα·
 Εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον ζῶν τεύχεσι πειρηθείης,
 Οὐκ ἂν τοι χραίσμησι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
 Νῦν δὲ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδός, εὐχέαι αὐτῶς.
 Οὐκ ἀλέγω, ὡσεὶ με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς ἄφρων·
 390 Κεφὸν γὰρ βέλῃ ἀνδρὸς ἀνάλκιδ' ἐτιδανοῖο.
 Ἦτ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἰ καὶ ὀλίγον περ ἐπαύρη,
 Ὅξυ βέλῃ πέλειται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι·
 Τῷ δὲ, γυναικὸς μὲν τ' ἀμφιδρυφοί εἰσι παρειαί,
 Παιῖδες δ' ὀρφανικοί· ὁ δὲ θ' αἵματι γαίαν ἐρεῦθον
 395 Πύθειαι· οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέες, ἥε γυναῖκες.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' Ὀδυσσεὺς δακρυκλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν

Plantam dextri pedis : penitus verò sagitta

In terram defixa est. Hic autem valdè suaviter ridens,

Ex insidiis exiliit, & glorians verbum dixit :

380 "Vulneratus es, nec irritum telum effugit : utinam tibi,

"Imum in ile jaculatus, vitam eripuisses :

"Sic enim Trojani respirassent à calamitate,

"Qui utique te horrent, leonem velut balantes captæ.

Hunc autem non expavescens allocutus est fortis Diomedes ;

385 Sagittarie, convitiator, cornu clare, puellarum-observator-callide :

"Siquidem jam apertè contrà cum armis periculum faceres,

"Non utique tibi profuturus esset arcus & crebræ sagittæ :

"Nunc verò postquam me perstrinxeris plantam pedis, gloriaris inaniter.

"Pro nihilo habeo ; perinde ac si me mulier percussisset, aut puer insipiens ;

390 "Leve enim est telum viri imbellis, nullius pretii.

"Certè aliter à me, etiam si vel paululum attigerit,

"Acutum telum exit, & virum exanimem statim reddit :

"Ac illius uxoris quidem ambæ statim laceratæ sunt genæ,

"Liberique orbi ; ipse autem sanguine terram rubefaciens

395 "Putrescit ; alites verò circum plures sunt, quàm mulieres.

Sic dixit. Hunc autem Ulysses hastâ-inclytus propè veniens

Ver. 383. — πεφρίκασι] Vide suprâ ad
 β, 314.

Ver. 385. — πῖπα] Alii "arce," inter-
 pretantur, alii "cineipnis."

Ibid. — παρθενοπῖπα.] "Ἐτεροι παρθενοπῖ-
 γραφουσιν, ὅ ἐστι παρθένους τοικῶς τὸν ὄψιν. Euf.

Ver. 386. Εἰ μὲν δὲ ἀντίβιον.] Pronuntiat
 βαρυ, εἰ μὲν δὲ ἀντίβιον.

Ver. 390. Κεφὸν γὰρ βέλῃ.]

—telumque imbelles sine ictu.

Æn. II. 544.

Ver. 392. — πλέες.] Eustath. in Com-
 mentar. πλέες.

Ver. 395. — περὶ πλέες] Α. περιπλέες.
 Minus rectè.

Ver.

Ἔσθ' ἔσθ' ὅδ' ὅπισθε παθεζόμενοι, βέλῃ ωκὺ
Ἐκ ποδὸς εἴλκ' ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ' ἀλγιστή.

Ἔς δῖφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἠνιόχῳ ἐπέτελλε

400 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθεθ' ὅ γάρ κ' ἤρ.

Οἶώθη δ' Ὀδυσσεὺς δευρικλυτὸς, ὃς τις αὐτῷ

Ἀρτεῖων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβῳ ἔλλαβε πάντας,

Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω; μέγα μὲν κακὸν, αἴ κε φέλωμαι,

405 Πληθὺν ταρβήσας τὸ δὲ ρίγιον, αἴ κε νύ αἰώω

Μῦν· τὺς δ' ἄλλας Δαναὺς ἐφόβησε Κρονίων.

Ἀλλὰ τί μοι ταῦτα φίλῳ διελέξατο θυμός;

Οἶδα γάρ, ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο·

Ὅς δὲ καὶ ἀριεὺς μάχῃ ἐνὶ, τόνδε μάλα χρεὼν

410 Ἐσάμεναι κρατερῶς, ἥ τ' ἔβλητ', ἥ τ' ἔβαλ' ἄλλον.

Ἔως ὃ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων σίχες ἤλυθον ἀσπισάων·

Ἐλσαν δ' ἐν μέσσοισι, μετὰ ρίσι πῆμα τιθέντες·

ὦς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροὶ τ' αἰζυροὶ

Stetit ante; is autem à-tergo desidens, telum velox

Ex pede traxit: dolor verò per corpus venit gravis.

In currum itaque conscendit, & aurigæ præcepit

400 Naves versus cavas agere currum: dolebat enim corâe.

Solus autem relictus est Ulysses hastâ-inclytus, neque quisquam apud ipsum

Argivorum manebat, quoniam timor ceperat omnes.

Ingemiscens itaque dixit ad suum magnum animum;

405 "Hei mihi! ego, quid agam? [quid mihi eveniet?] ingens quidem malum si fugero,

"Multitudinem metuens; illud autem pejus, si interceptus fuero

410 "Solus: cæteros quippe Danaos in-fugam vertit Saturnius.

"Sed cur mihi hæc meus disserit animus?

"Novi enim, quòd ignavi quidem recedunt à pugna;

410 "Qui verò strenuus est in prælio, hunc omnino oportet

"Stare constanter, sive feriat, sive feriat alium.

Dum is hæc versabat in mente & in animo,

Interim Troium ordines supervenerunt clypeatorum;

Concluseruntque in medio, intra se pestem collocantes.

Ut verò cum in aprum undique canes florentesq; ætate juvenes

Ver. 397. Ἔσθ' ἔσθ' ὅδ' ὅπισθε]

— genitor nati parvâ protectus abiret.

Æn. X. 800.

Ibid. — ὡκὺ] Ἀ. ἔξυ.

Ver. 401. Οἶώθη δ' Ὀδυσσεύς]

Jamque adeò super unus eram. —

Æn. II. 567.

Ver. 402. — παρέμεινεν.] Eustath. in

Commentar. παρέμεινεν.

Ver. 408. — ὅττι] Vide suprâ ad 4, 537.

Ibid. — ἀποίχονται πολέμοιο.] Ἀ. ἀποί-

χούσιν πολέμοιο.

Ver. 411. [ἔως ὃ ταῦθ'] Vide suprâ ad 4,

293.

Ver. 412. Τόφρα δ'] Vide suprâ ad 4, 57.

Malè Barnesius, Τόφραδ'.

Ver. 413. — μετὰ ρίσι πῆμα τιθέντες.]

Ἀμφιέχοντες ἔχει ἔντομα. Διλοὶ γὰρ, ἢ ἐπὶ
ἔλσαν ἐν ρίσι τὸν Ὀδυσσεύς, πῆμα τιθέντες
αὐτῷ· ἢ ἐπὶ ἔλσαν αὐτὸν, πῆμα τιθέντες ρί-
σιν αὐτοῖς. Καὶ ἔς ριμὸς ὁ λόγος ὅτος, ὃ
ὑπελάβετο ὡς κρείττον ἐν τοῖς Τρώεσσι ἀφαιναῖς
αὐτὸν ἀνυλάσσειν. Eustath. Homeri tamen
temporibus haud credo ambiguum fuisse istam
locutionem.

Ver. 414. [ὦς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ]

Ac velut ille canum morsu de montibus
altis]

Actus

- 415 Σεύσθαι, ὃ δὲ τ' αἰσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,
Θήγων λευκὸν ὁδῶλα μετὰ γναμπτήσι γένουσιν·
Ἀμφὶ δὲ τ' αἴσσονται ὑπαὶ φε τε κόμπος ὁδῶλων
Γίγνεται· αἱ δὲ μάνεσιν ἄφαρ δεινὸν περ εἶναι·
Ὡς ῥα τὸτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα, Διὶ φίλον, ἐσσεύοντο
420 Τρῶες· ὃ δὲ πρῶτον μὲν ἐμύμονα Διοϊπίτην
Οὔτασεν, ὥμαν ὑπερθεν, ἐπάλμενος ὅξεί·
Αὐτὰρ ἔπειτα Θάωνα, καὶ Ἐννεμον ἐξενάρριξε·
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων αἰζάνηα,
Δυρὶ, κατὰ πρότμησιν, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
425 Νύξεν· ὃ δ' ἐν κοίῃσι πασῶν, ἔλε γαῖαν ἀγοςῶ.
Τὺς μὲν ἔασ'· ὃ δ' αἶψ' Ἰππασίδην Χάρωπ' ἔτασε θυρῖ,
Αὐτοκασίγνητον ἐνὶ γένεσσι Σώκοιο·
Τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκ'· κίεν, ἰσόθεος φῶς·
Στῇ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ξείπεν·
430 ὦ Ὀδυσσεῦ πολυάκωνε, δόλων ἄτ', ἡδὲ πόνουσιν·

415 Incitate feruntur, ille verò prodit alto ex fruticeto,
Acuens album dentem in incurvis malis;
Undique autem in eum impetum faciunt; stridor verò dentium
Suboritur: ii autem sustinent protinus, horrendum licet existentem:
Sic sanè tum undique in Ulyssem, Jovi charum, incitate-ferrebantur

420 Trojani: ille verò primùm quidem egregium Deiopitem

Vulneravit super humerum; infliens acutâ hastâ:

Deinde verò Thoonem, & Ennomum interfecit;

Cherfidamanta verò deinceps, ab equis defilientem,

Hastâ, ad umbilicum, sub clypeo umbone-munito,

425 Vulneravit. Ille verò in pulvere delapsus, prehedit terram palmâ.

Aquis hos quidem missos-fecit: Hippasidem verò Charopa vulneravit hastâ,
Germanum-fratrem generosi Soci.

Huic autem auxiliatorus Socus venit, par-deo vir:

Stetitque valdè propè cum accessisset, & eum sermone allocutus est;

430 " O Ulysse clarissime, dolorum infatibilis, atque laboris;

Aëus aper, (multos Vefulus quem pinifer
annos

Defendit, multosque palus Laurentia) sylva
Pastus arundinea; postquam inter retia

ventum est,

Substitit, infremuitque serox, & inhorruit
armos;

Nec cuiquam irasci propiusve accedere
virtus,

Sed jaculis tutisque procul clamoribus in-
stant;

Ille autem impavidus partes cunctatur in
omnes,

Dentibus infrendens, & tergo decutit hastas:
Haud aliter

Ver. 416. — γναμπτήσι γένουσιν.] *Al.*

γναμπτήσι γένουσιν. Minus rectè. *Barthol.*
scribendum voluit, γναμπτήρ γένουσιν.

Ver. 418. Γίγνεται.] *Al.* γίνεσθαι. Quod per-
inde est. Nam γίνεσθαι, primam producit.

Ver. 419. — Διὶ φίλον.] Quâ ratione,
Διὶ, hîc ultimam producat; item, αὐτοκα-
σίγνητον, ver. 427; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 421. Οὔτασεν] Rursumque, ver.
426, ἔτασε θυρῖ. Vide suprâ ad 4, 525;
& ad 4, 140.

Ver. 423. — αἰζάνηα] *Al.* αἰσάνηα.

Ver. 425. — ἐν κοίῃσι πασῶν.] Vide su-
prâ ad 4, 593.

Ibid. — ἔλε γαῖαν ἀγοςῶ.] *Cabitis* *homo*
pinifolus. Ennius apud Varron. lib. IV.

Ver. 426. — ἔασ'] Vide suprâ ad 4, 42.

Ver. 430. — πολυάκωνε.] *Sebel.* μυθολογία,
φλύαρος. Sed nihil opus. Sunt enim hujus-
modi epitheta, *laudi* data, & *horciorum* &
hostium communia.

Σήμερον ἢ δαιοῖσιν ἐπεύξειαι Ἰππασίδῃσι,
 Ταῦδ' ἄνδρες κατακτείνεις, καὶ τεύχε' ἀπύρας·
 Ἡ κεν ἐμῷ ὑπὸ δαυρὶ τυπείς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.

Ὡς εἰπὼν, ἔτησε κατ' ἀσπίδα πάνησσε ἴσθιν·

- 435 Διὰ μὲν ἀσπίδῳ ἦλθε φαινής ὄβριμον ἔγχυτο,
 Καὶ διὰ θώρακος πολυδαίδαλον ἠρήρεισο·
 Πάνη δ' ἀπὸ πλευρῶν χροά ἐρταθεν· ἔδ' ἑ' ἔασε
 Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔκασσι φωτός.
 Γυνὼ δ' Ὀδυσσεύς, ὃ οἱ ἔτι βέλῳ κατακαίρειν ἦλθεν·
- 440 Ἀψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἄ δειλ', ἣ μάλα δὴ σε κηχάνεσθαι αἰπύς ὄλεθρο·
 Ἦτοι μὲν ῥ' ἐμὲ ἔπαισας ἐπὶ Τρώεσσι μάχισθαι,
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν·
 Ἡμεῖσι τῷδ' ἔσσεσθαι ἐμῷ δ' ὑπὸ δαυρὶ δαμένει,
- 445 Εὐχῷ ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Αἰδὶ κλυτοπάλῳ.
 Ἡ καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὐτὶς ὑποσρέψας ἐβεβήκει,
 Τῷ δὲ μέλαςρεφθέντι μελαφρένῳ ἐν δόρῳ πῆξεν
 Ὡμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·

“Hodie vel duobus gloriabere super Hippasidis,

“Talibus viris interfectis, & armis spoliatis;

“Vel tu meâ hastâ percussus animam perdes.

Sic locutus, percussit ad clypeum undique æqualem :

435 Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta,

Et per thoracem affabre-factum infixâ est;

Omnemque à costis cutem abstulit; neque tamen fivit

Pallas Minerva misceri visceribus viri.

Sensit autem Ulysses, quod sibi nequaquam telum lethale venisset :

440 Retroque cedens Socum sermone allocutus est;

“Vah! miser, certè omnino jam te assequitur grave exitium :

“Tu quidem me cessare fecisti, ne cum Trojanis jam armis pugnam;

“Tibi verò ego hîc aio cædem & mortem nigram

“Die hoc fore: meaque hasta domitum,

445 “Gloriam mihi daturum, animam verò Plutoni equis-infigni,

Dixit: & ille quidem in-fugam retrò converso gradu abibat;

Ei autem converso, tergo hastam infixit

Humororum in medio, perque pectora trajecit :

Ver. 433. “Ἡ κεν ἐμῷ] *Al.* “Ἡ [ὧ] ἐμῷ.
 Quod & non inelegans. Vide supra ad γ', 409.

Ibid. — ὀλέσσεις.] *Al.* ὀλέσσε. Quod
 & ipsum, si præcedat ἦ καὶ, non erit inelegans:
 licet vir doctissimus, *Henr. Stephens*,
 propter præcedentem ἐπεύξειαι, “non dubium
 “esse quin ὀλέσσεις legendum sit,” existimet.

Ver. 434. — ἔτησε] Ex ἔτασεν. Nam ex
 ἀτάξω fit ἔτασε, penultimâ correptâ.

Ver. 435. Διὰ μὲν ἀσπίδῳ ἦλθε] Vide
 supra ad γ', 357.

Ver. 437. — ἔρταθεν] Ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς
 γυν, ἀπετέλλου τοῦ πλεονάζειν τὴν ἐννοίαν,
 οἷα καὶ παρακύβαν εἰς αἰῶνα. *Eustath.*

Ibid. — ἔασε] Vide supra ad δ', 42.

Ver. 439. — ἔδ' ἑ'] Vide supra ad α', 537.

Ver. 446. — ἐβεβήκει] Si vocem, *βέ-*
βαινα, tulisset verior; ac non constitisset
 Temporum ratio. Vide supra ad α', 37.

Ver. 447. — μελαφρένῳ ἐν δόρῳ πῆξεν.]
 Non, πῆξεν ἐν μελαφρένῳ, sed μελαφρένῳ
 ἡμετέρι.

Ver.

- Δέπησεν δὲ πεισών· ὁ δ' ἐπεύξατο δι' Ὀδυσσεύς·
 450 ὦ Σῶχ', Ἰππᾶσιν υἷὲ δαΐφρον' ἰπποδάμοιο,
 Φθῆζε τέλει θανάτοιο κιχήμενον, εὐδ' ὑπάλυξας.
 Ἄ δειλ', εἰ μὲν Ζοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 Ὅσσε καθαρήσυσσι θάινόνηι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
 Ὀμησαί σ' ἐρύσασσι, περὶ πτερά πυκνὰ βαλόντες·
 455 Αὐτὰρ ἐπεὶ κε θάνω, κηριῦσί με δίοι Ἀχαιοί·
 ὦς εἰπὼν, Σώκοιο δαΐφρον' ὀβριμον ἔλχ'·
 Ἐξω τε χρὸς εἴλκε, καὶ ἀσπίδος ὀμφαλόεσσης·
 Αἶμα δὲ οἱ (πρασθένος ἀνέσσυτο, καὶ δὲ θυμόν
 Τρῶες δὲ μεγαθύμοι, ἐπεὶ ἴδον αἶμ' Ὀδυσῆος,
 460 Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν·
 Αὐτὰρ ὄγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αἶε δ' ἑταίρους·
 Τρεῖς μὲν ἔπειτ' ἦυσεν, ὅσον κεφαλὴν χεῖρε φωτὸς,
 Τρεῖς δ' αἶεν ἰάχον· ἀρήϊφίλος Μενέλαος·

- Fragorem autem edidit cadens: insultavitque illi nobilis Ulysses;
 450 "O Soce, Hippasii filii bellicosi equum-domitoris,
 "Occupavit te finis mortis deprehensum, nec effugisti.
 "Vah! miser, non quidem tibi pater & veneranda mater
 "Oculos compriment mortuo videlicet, sed alites
 "Cruda-vorantes te diripient, circum alis crebris verberatum:
 455 "Sed ubi ego mortuus fuero, iusta facient mihi generosi Achivi.
 Sic fatus, Soci bellicosi validam hastam
 Eque cute sua traxit, & clypeo umbone-munito:
 Sanguis autem ei extracta hasta erumpebat, angebatque illi animam,
 Trojani verò magnanimi postquam viderunt sanguinem Ulyssis,
 460 Cohortantes per turbam in ipsum omnes iverunt.
 Verùm is retrocedebat, inclamabatque socios:
 Ter quidem tum clamavit, quantum caput capiebat viri;
 Ter autem audivit clamantem bellicosus Menelaus:

Ver. 449. Δέπησεν] Vide suprâ ad 8,
 455. 504.

Ver. 452. Ἄ δειλ', εἰ μὲν Ζοί γε]

Δύσμοι, εἰ μὲν Ζοί γε]

Plutarch. de Consolat. ad Apoll.

Heu! terrâ ignotâ, canibus data præda
 Latinis

Alitibusque jaces! nec te tua funera ma-
 ter

Produxi, pressive oculos, aut vulnera lavi,
 Vesce tegens. Æn. IX. 435.

Istic nunc, metuende, jace; non te opti-
 ma mater

Condet humi, patriove onerabit membra
 sepulchro:

Alitibus linguere feris, aut gurgite mersum
 Unda feret, piscesque impasti vulnera lam-
 bent. Æn. X. 557.

Ver. 454. Ὀμησαί σ' ἐρύσασσι.] Ita edidit
 Barnesius; Ex MSS. ἰρύσασσι, ex conjecturâ,

Ci. Vulgg. Ὀμησαί ἐρύσασσι. Quod & ipsum
 ferri possit.

Ib. d. — περὶ πτερά πυκνὰ βαλόντες.]
 Pulchrè depingunt hæc verba, & quasi ob
 oculos ponunt, aves rapaces prædam alis in-
 ter diripiendum verberantes. Ut rectè an-
 notavit Poppius.

Ver. 458. — αἶε δὲ θυμόν.] Barnesius
 edidit, αἶε δ' ἰ θυμόν. Quod eodem redit.

Ver. 459. Τρῶες δὲ.] Quâ ratione, δὲ, hic
 producat, vide suprâ ad 4, 51.

Ibid. — ἰων ἰδὼν αἶμ' Ὀδυσσεύς· κεκλό-
 μενοι — ἰόντων.]

Ocyas enses
 Æneas, viso Tyrrheni sanguine lætus,
 Eripit à femore, & trepidanti servidus in-
 stat. Æn. X. 786.

Ver. 463. Τρεῖς δ' αἶψ' ἰάχοντες.] Vide su-
 præ ad 8, 456.

- Αἴψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν, ἔγυς ἰόντα·
 465 Αἴαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
 Ἀμφὶ μὲν Ὀδυσσῆα τάλαντίφρονα ἔκετ' αὐτῇ.
 Τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἐβίωσθαι μένον ἰόντα
 Τρῶες ἀπολιμήσαντες ἐνὶ κρητερῇ ὑσμίνῃ·
 Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
 470 Δεῖδω, μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρῳέεσσι μοναθεὶς,
 Ἐσθλὸς ἐὼν μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένῃσαι.
 ὧς εἰπὼν, ὃ μὲν ἤρχ', ὃ δ' ἄμ' ἔσπετο ἰσότητι φῶς
 Εὐρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ φίλον ἄμφι δ' ἄρ' αὐτὸν
 Τρῶες ἔπονθ', ὥσεί τε δαφανοὶ θῶες ἄρεσφιν
 475 Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὃν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
 Ἰῶ ἀπαὶ ναυρῆς τὸν μὲν τ' ἤλυξε πόδεςσσι
 Φεύγων, ὅφρ' αἷμα λιαρὸν, καὶ γάνατ' ὀρώρη·
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόντε δαμάσσειναι ὠκύς οἰσός,
 Ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν ἔρεσι δαρδάπηκσιν,
 480 Ἐν νέμει ζικερῶν ἐπὶ τε λῖν ἤγαγε δαίμων
 Σίνην· θῶες μὲν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπηε·

Confestimque Ajacem allocutus est propè existentem :

- 465 " Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
 " Circa me Ulyssis magnanimi venit clamor,
 " Et similia, ac si eum violenter-urgerent solum existentem.
 " Trojani interclusum in acri pugna.
 " Quare eamus per turbam ; opitulari enim melius.
 470 " Timeo, ne quid patiaturs humanitas inter Trojanos solus relictus,
 " Strenuus cum sit : magnum autem desiderium Danaos subeat.
 Sic factus, ipse quidem præibat, illè verò unà sequebatur par-deo vir.
 Invenierunt deinde Ulysssem, Jovi charum ; circa verò ipsum
 Trojani simul ibant, sicut perquam-avidis-cædis thoes in montibus
 475 Circa cervum cornutum vulneratum, quem utique vulnerarit vir
 Sagitta à nervo missa : ac illum quidem evadit pedibus
 Fugiens, quamdiu sanguis tepidus, & genua moventur :
 Sed postquam hunc domuerit velox sagitta,
 Cruentis vorantes eum thoes in montibus dilaniando-vorant,
 480 In nemore umbroso : leonem autem adducit fortuna
 Exitialem : tum thoes quidem diffugiunt, atque ille eo vescitur :

Ver. 466.—[ἐκετ' αὐτῇ.] *Al.* ἰσότητι φωνή.

Ver. 470.—[πάθῃσιν ἐν.] *Al.* πάθῃσιν μετὰ.

Ver. 472.—[ὃ δ' ἄμ' ἔσπετο.] Aptè & ad personam Ajacis, & ad rem in periculo constitutam, uti ἀνελπονί, καὶ αἷμα ἔσπαι βοσθήσαν. Ut rectè notavit *Eustathius*,

Ver. 473.—[Διὶ φίλον.] Quà ratione, Διὶ, hic ultimam producat ; item αἷμα, ver.

477 ; & τὴν, ver. 480 ; vide suprà ad 4, 51.

Ver. 475.—[Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον.] Qualis conjectà cervi sagittà,

Quam procul incautam—fixit

Pastor agens telis, liquitque volatile ferrum
 Nescius ; illa fugà sylvas saltusque peragrat
 Dictæos ; hæret lateri letalis arundo.

Æn. IV 69.

Ibid.—[ὃν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ] *Al.* ὃν δ' ἔβαλ' ἀνὴρ. Quorum utrumque eandem habet vim :
 " Quam utique vulnerarit aliquis."

Ver. 476.—[ἰῶ ἀπαὶ ναυρῆς.] Ita edidit *Barnefius* ex ver. 663, infrà : Ubi & vulgò scriptum est, ἀπαί. Plurimi hoc in loco legunt, ἀπό. Quod & ipsum ferri possit : Vide ad 4, 51.

Ver.

- Ὡς ῥα τὸτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
 Τρῶες ἔπω πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὄγ' ἦρας
 Αἴσαν ὧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ·
 485 Αἴας δ' ἐγύθεν ἦλθε, φέρων ζάπθου, ἥντε πύργου,
 Στῇ δὲ παρέξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλουδ' ἄλλου.
 Ἦτοι τὸν Μενέλαον ὠρήσθου ἔξαγ' ὀμίλει
 Χειρὸς ἔχων, εἴως θεράπων (χεδὸν ἤλασεν ἵππους,
 Αἴας δὲ Τρῶεσσιν ἐπάλμεν' εἴλε Δόρυκλον
 490 Πριαμίδην, νόθον υἱὸν· ἐπεῖτα δὲ Πάνδοκον ἔτα·
 Οὔτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρην.
 Ὡς δ' ὁπότε πλῆθιν πῶτα μὸς πεδίονδε κάττωσι
 Χειμαῖρος κατ' ὄρεσφιν, ὀπαζόμεν' Διὸς ὄμβρῳ,
 Πολλὰς δὲ δρυὺς ἀζαλέας, πηλαῖας δὲ τε πεινέας
 495 Ἐσφέρειναι, πολλὸν δὲ τ' ἀφυσίτον εἰς ἄλλα βάλλει·
 Ὡς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμον Αἴας,
 Δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας· εἰδὲ πῶ Ἐκβίωρ
 Πεύθετ'· ἐπεὶ ῥα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ κάρνατο πάσης,
 Ὅχθας πᾶρ πῶτα μοῖο Σκαμάνδρε· τῇ ῥα μάλιστα

Sic tunc circa Ulyssē bellicosum versutum
 Trojani simul ibant multique & fortes : sed ille heros
 Ruens suā hastā propulsabat crudelem diem.

- 485 Ajax verò prope accessit, ferens scutum, velut turrim ;
 Stetitque juxta : Trojani autem perterrefacti diffugerunt alio alius.

Atque hunc quidem Menelaus Mavortius eduxit à turba
 Manu tenens, donec famulus prope egisset equos.
 Ajax autem Trojanis insiliens interfecit Doryclum

- 490 Priamidem, nothum filium ; deinde verò Pandocum vulneravit ;
 Vulneravit & Lyandrum, & Pyrasum, & Pylartem.
 Ut verò cum inundans flumen in campum decurrit
 Torrens de montibus, urgente Jovis imbre,
 Multasque quercus aridas, multasque larices

- 495 Secum-rapit, multumque limum in mare projicit :
 Sic insequabatur turbans per campum tunc illustris Ajax,
 Concidens equosque & viros : necdum Hector
 Audierat ; quippe pugnae in sinistra-parte praeliabatur totius,
 Ripas juxta fluvii Scamandri ; ubi maxime

Ver. 483. Τρῶες ἔπω πολλοί] Vide suprā ad 8, 202. Nonnulli hic male ; Τρῶες ἔπωλο πολλοί.

Ver. 484. — ὧ ἔγχει.] Αἰ. ὧ ἔγχει. Minus rectè. Si enim divisim legatur, scribendum erat ὧ ἔγχει. Ut rectè notavit Bæthius.

Ver. 487. — τὸν] Ulyssē.

Ver. 490. Πριαμίδην] Vide suprā ad 4, 398.

Ver. 491. Οὔτα] Vide suprā ad 8, 525.

Ver. 492. Ὡς δ' ὁπότε πλῆθιν πῶτα μὸς] — aut rapidus montano flumine torrens

Sternit agros, sternit lata læta boumque labores,

Præcipitesque trahit sylvas — Æn. II. 305. Non sic, aggeribus ruptis cum spumens amnis Exiit, oppositaque evicit gurgite moles, Fertur in arva furens cumulo, campoque per omnes

Cum stabulis armenta trahit — Ibid. 496.

Ver. 496. — κλονέων πεδίον τότε.] Bæthius ex conjecturâ legendum velit, αὐτὸς κάτω. Sed nihil opus. Facile enim subintelligitur istud κάτω.

- 500 Ἀνδρῶν πίπτε κάρηνα, βοῇ δ' αἰσθεσος ὀρώρει,
 Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀρήϊον Ἰδομενῆα.
 Ἐκτὰρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει, μέρμερτα ῥέζαν
 Ἔλχει δ', ἱπποσύνη τε νέων δ' ἀλάπτιζε φαλαγγας.
 Οὐδ' ἂν πω χάροιο κελεύθε διῶι Ἀχαιοί,
 505 Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
 Παῦσεν ἀρισεύοντα Μαιχάονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἴω τριβῶχιν βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὤμων
 Τῷ ῥα περιόδουσιν μέγα πυνείονες Ἀχαιοί,
 Μήπως μιν, πολέμοιο μελακλινθέης, ἔλσιεν
 510 Αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα διόν
 ὦ Νέστορ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Ἄφρει, ῥῶν ὄχεων ἐπιβήσο· παρ δὲ Μαχάων
 Βαινέτω· ἐς ἡῆας δὲ τάχιστα ἔχε μώνυχας ἵππους·
 Ἰήρως γὰρ αἴτης πολλῶν ἀνταξίος ἄλλων,
 515 Ἴός τ' ἐκτάμνειν, ἐπὶ τ' ἥπια φάρμακα πᾶσσειν.
 ὣς ἔφατ'· ἔδ' ἀπὶθῆσε Γερήνιος ἱππότης Νέστορ·
 Αὐτίκα δ' ὦν ὄχεων ἐπεβήσατο· παρ δὲ Μαχάων
 Βαῖν', Ἀσκληπιῷ υἱὸς αἰαόμενος ἰητήρως·
 Μάϊσζεν δ' ἵππους, τῷ δ' ἐκ ἄκοντι πετέσθην

- 500 Virorum cadebant capita, clamorque immensus exortus erat,
 Nestoraque circa magnum, & Mavortium Idomeneum.
 Hector utique inter hos versabatur, ardua patrans
 Hastâque, equestrique virtute; juvenumque vastabat phalangas.
 Necdum tamen cessissent de viâ nobiles Achivi,
 505 Nisi Alexander, Helenæ maritus comas-pulchræ,
 Cessare-scisset à strenuè-pugnando Machaonem pastorem populorum,
 Sagittâ tres-hamos-habente percussum ad dextrum humerum:
 De hoc nempe pertimuerunt robur spirantes Achivi,
 Ne fortè eum, pugnâ inclinatâ, interficerent:
 510 Statim autem Idomeneus allocutus est Nestora nobilem;
 "O Nestor Neleide, magna gloria Achivorum,
 "Age, tuos currus conscende, juxtaque Machaon
 "Ascendat: adque naves celerimè dirige solidos-ungulis equos.
 "Medicus enim vir multis æquiparandus aliis,
 515 "Sagittisque excidendis, mitibusque pharmacis inspergendis.
 Sic dixit, neque non-obsecutus-est Cerenius eques Nestor:
 Statim autem suos currus conscendit; juxtaque Machaon
 Ascendit, Æsculapii filius eximii medici:
 Scuticâ autem verberabat equos, hi verò non invita volabant

Ver. 500. — ὀρώρει.] Vide suprâ ad α, 37; & ad β, 810.

Ver. 502. — ὁμίλει.] *Al. ἐμίλει.* Quod & ad verbum paulò numerosius.

Ver. 505. — Ἀλέξανδρος, Ἑλένης.] Vide suprâ ad α, 51.

Ver. 512. — ἐπιβήσο.] Vide suprâ ad β, 35; & ad ε, 109.

Ver. 513. — μώνυχας ἵππους.]

—solido—ungula cornu. *Georgic. III. 88.*

Ver. 516. — ἱππότης.] Vide suprâ ad α, 175.

Ver. 517. — ἐπιβήσο.] *Vulg. ἐπιβήσο.* Vide suprâ ad β, 35; & ad ε, 109.

520 Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.

Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν,

“Ἐξορι παρβεβῶς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

“Ἐξορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ’ ὀμλῶμεν Δαναοῖσιν,

Ἐσχαλῇ πολέμοιο δυσηχέῃ· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι

525 Τρῶες ὀρίνουσαι ἐπιμῖξ’ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.

Αἴας δὲ κλονέει Τελαμῶνι· εὖ δὲ μιν ἔνων·

Εὐρὺ γὰρ ἄμφ’ ὅμοισιν ἔχει· ζάκ· ἄλλα καὶ ἡμεῖς

Κεῖσ’ ἵππες τε καὶ ἄρμ’ ἰθύνομεν, ἐνθα μάλιστα

Ἴππῆες πεζοί τε κακὴν ἔριδα προβαλόντες,

530 Ἀλλήλως ὀλέκυσσι· βοῇ δ’ ἄσβεστος ὄραρεν.

“Ὡς ἄρα φωνήσας ἵμασέν καλλίτριχας ἵππες

Μάσιλι λίσυρῃ· τοὶ δὲ, πλεηγῆς αἰόνης,

Ῥίμφ’ ἔφερον θοὸν ἄρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιῆς,

Στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ’ ἄζων

535 Νέρθεν ἄπας πεπάλαιστο, καὶ ἀνῆλτες αἰ περὶ δίφρον,

“Ἄς ἄρ’ ἀφ’ ἱππείων ὀπλέων ραθάμωγες ἔβαλλον,

Αἶ τ’ ἀπ’ ἐπισσώτρων· ὁ δὲ ἴετο δύναι ὅμιλον

520 Naves versus cavae: eo enim *ibi* gratum erat animo.

Cebriones interea Trojanos turbatos animadvertit,
juxta Hectorem in curru sedens, & ipsum verbis affatus est;

“Hector, nos quidem hic versamur inter Danaos,

“In extremitate pugnae horrifonae: at sane caeteri

525 “Trojani turbantur promiscue equique & ipsi.

“Ajax scilicet turbat eos Telamonius: Bene utique ipsum novi;

“Latum enim circa humeros gerit scutum: Sed & nos

“Illuc equosque & currum dirigamus, ubi maxime

“Equites peditesque, pernicioso certamine strenue conferto,

530 “Multum se occidunt; clamor autem immensus exortus est.

Sic fatus, verberavit júbis pulchros equos

Scuticâ argutâ; illi autem verbera sentientes,

Velociter agebant celerem currum inter Trojanos & Achivos,

Calcantes cadavera & scuta: Sanguine autem axis

535 Subtus totus fœdabatur, & ambitus qui *erant* circa sellam currus,

Quos utique ab equinis ungulis guttae aspergebant,

Atque à canthis: Ille autem cupiebat ingredi turbam

Vir. 521.—Τρῶας ὀρινομένους] Ab Ajaxe
in dextro cornu, *ver.* 496.

Ver. 530.—ὄραρεν.] De horum *Temporum*
ratione, *ἰλίπυσι* & *ὄραρεν*: vide supra ad 4, 37.

Ver. 531.—ἵμασιν] Vide supra ad 4, 140.

Ver. 532. Μάσιλι λίσυρῃ.] Quâ ratione,
μάσιλι, hic ultimam producat; item *τε*,
ver. 541; & *ἐντροπαιζόμενος*, *ver.* 546;
vide supra ad 4, 51.

Ibid.—πλεηγῆς αἰόνης.]

—audit currus habenas. *Georgic.* I. 514.

Ver. 534. Στείβοντες νέκυάς τε — αἵματι
ἔδεον]

—equos alacer media inter praelia
Turnus

Fumantes sudore quatit, miserabile casus
Hostibus insultans; spargit rapida ungula
rores

Sanguineos, mixtâque cruor calcatur
atenâ. *Æs.* XII. 337.

Quem locum *Macrobius* inter eos recenset,
in quibus Poëtarum “*per pene splendor au-*
“*horum est.*” Lib. V. cap. 12.

Ver. 536. “Ἄς ἔξ”] Quis utique. Nequa-
quam enim hic supervacaneum est istud ἔξ.

Ver. 537.—ἰ δὲ] Hector.

Ver.

Ἀνδρόμεον, ῥῆξαι τε, μετάλμεν· ἐν δὲ κυδοιμὸν

Ἦκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο θυρός.

540 Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο σίχας ἀνδρῶν,
Ἐξέει τ', ἄορί τε, μεγάλοισι τε χερμαδίοισιν
Αἴανθ'· ὃ δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.

Ζεὺς δὲ πατήρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὤρσε·
Στῇ δὲ ταφῶν, ὅπιθεν δὲ βάλεν ζάκ' ἐπ' Ἀχόρῳ·

545 Τρέσσει δὲ Παπτήνας ἐφ' ὁμίλῳ, θηρὶ ἰοικώς,
Ἐληροπαλιζόμεν'· ὀλίγον γόνυ γυνὸς ἀμείβων
Ὡς δ' αἰθῶνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀγροῖωται,
Οἷτε μιν ἐκ εἰῷσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἐλέσθαι,

550 Πάννυχον ἐγρήσσοντες· ὃ δὲ κρείων ἐρατίζων,
Ἰθύει· ἄλλ' ἔτι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
Ἀντίοι αἰσσοσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,

Virorum, perrumpereque, infiliens; tumultumque
Immisit malum Danais, parumque cessabat ab hoste.

540 Ac quidem aliorum obibat ordines virorum,
Hastaeque, enseque, magnisque saxis:

Ajaces autem vitabat pugnam Telamonii.

Jupiter verò pater Ajaci in-alto-sedens metum incussit:

Stetit verò attonitus, in-tergum autem rejecit scutum septem-bubulis-pellibus-

545 Pavescit autem recedebat, circumspiciens in turbâ, feræ similis,
Subinde-se convertens, lentè genua alternans.

Ut verò fervidum leonem boum à stabulo

Abigunt canesque & viri rustici,

Qui utique ipsum non sinunt boum pinguedinem eripere,

550 Totam-noctem vigilantes: ille autem carniū cupidus

Reclat-irruit; sed nihil proficit: frequentia enim jacula

Adversa volant audacibus à manibus,

Ver. 539. — μίνυνθα δὲ χάζετο θυρός.]

Pugnâ continenti & non intermissâ urgebat.

Eustathius reddit, οἷα δηλαδὴ ταχὺ ἐπιφα-

ναις εἰς μάχην. Scholiastes, Ὀλίγον ὑπεχώ-

ρει, ἵνα εὐκόλως τῷ θύρῳ χερσὶ χερσὶ. Neuter

videtur rem affectus. Utique, si μίνυνθα

hic ita accipiendum sit, ut Latino. [pau-

tum vel parumper] respondeat; tum sententia

erit, "Paululum autem evitavit hastam;

scilicet Ajaci: Quod tamen minus convenit

cum sequente, Ἀδῆα.

Ver. 542. Αἴανθ' ὃ.] Aristoteles, Rhet-

ric. lib. II. cap. 9; locum hunc versu altero

adjecto citat;

Αἴανθ' ὃ δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο,

Ζεὺς γὰρ οἱ περιέσχε' ἔτ' ἀμείνονι φωνῇ

μάχῳ.

Plutarchus item, de audiendis Poëtis, versum

istum posteriorem citat,

Ζεὺς γὰρ τοῖς γενοῖσι, ἔτ' ἀμείνονι φωνῇ

χῳ.

Vol. I.

Sed utrū ex hoc loco, an infra ex libro 9,
ver. 99, non constat.

Ver. 543. Ζεὺς δὲ πατήρ—ἐν φόβον ὤρσε·

Στῇ δὲ ταφῶν—Τρέσσει δὲ Παπτήνας.] Apud

hæc accommodavit Plutarchus ad Pompeium,

jam tum quum castra ejus à Cæsare essent post

prælium expugnata. Plutarch. in Pompeio.

Ver. 546. — ὀλίγον γόνυ γυνὸς ἀμείβων.]

Pedatim incedens, βάδην.

Ver. 547. Ὡς δ' αἰθῶνα λέοντα.]

Ceu sævum turba leonem

Cum telis premit inferens; at territus ille,

Asper, acerbâ tuens, retrò redit; & ne-

que terga

Ira dare aut virtus patitur; hæc tendere

contra

Ille quidem hoc tupiens potis est per tela

viroisque:

Haud aliter retrò dubius vestigia Tutnus

Improperata relict, & mens exæstuat irâ.

Æn. IX. 792.

H h

Ver.

- Καίόμεναί τε δῆλαι, τάς τε τρεῖ, ἑσσύμενός περ.
 Ἡᾷθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τεληϊότι θυμῷ.
 555 Ὡς Αἴας τὸτ' ἀπὸ Τρώων τεληϊμένῳ ἦτορ
 Ἦε πόλλ' αἰέκων· περὶ γὰρ δῖε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Ὡς δ' ὅτ' ὄνῳ παρ' ἄρκεραν ἰὼν ἐβίησατο παῖδας
 Νωθῆς, ὃ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς εἶαγε,
 Κεῖρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον· οἱ δέ τε παῖδες
 560 Τυπῆσιν ῥοπάλοισι· βίη δέ τι νηπὴν αὐτῶν
 Σπεδῆ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεὶ τ' ἐκορέσσατο φορβῆς.
 Ὡς τὸτ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν
 Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλειοί τ' ἐπὶ κερροί,
 Νύσσοντες ξυσοῖσι μέσον ζάκῳ, αἰὲν ἔποηλο.
 565 Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θυρίδῳ ἀλκῆς,
 Αὐτίς ὑπασρεφθεῖς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
 Τρώων ἱπποδάμων· ὅτε δὲ τραπάσκετο φεύγειν.
 Πάντας δὲ προέερσε θοὰς ἐπὶ νῆας ὀδεύειν.
 Αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θυνε μεσηγυ

Incensæque faces, quas nempe horrens recedit, incitatus licet :

Mane autem seorsum discedit mæsto animo :

555 Sic Ajax tum à Trojanis tristis corde

Abiit admodum invitus : valdè enim timebat navibus Achivorum.

Ut verò cum afinus in arvom ingressus prævalet pueris

Tardus, in quem utique multi baculi circum fracti sunt,

Tondetque ingressus altam segetem ; pueri verò

560 Verberant baculis ; at vis infirma est ipsorum ;

Vixque expellunt, nec nisi postquam saturatus sit pabulo :

Sic tunc dein Ajacem magnum Telamonium filium

Trojani magnanimi & e-longinquo-vocati socii,

Percutientes hastilibus medium scutum, continenter sequebantur.

565 Ajax verò, nunc quidem recordabatur impetuosa fortitudinis,

Retrò conversus, & cohibebat phalangas

Trojanorum equum-domitorum ; nunc verò vertebat se ad fugam ;

Omnibus autem se opposuit, ne celeres ad naves irent :

Ipse verò Trojanorum & Achivorum furebat in-medio

Ver. 553. Καίόμεναί τε δῆλαι, τάς τε τρεῖ, ἑσσύμενός περ.] Impetum subito repressum, cursuque in medio identidem impeditum, pulchrè depingunt numeri isti quodammodo impediti, τάς τε τρεῖ, ἑσσύμενός περ. *Aristoteles, Histor. Animal. lib. IX. cap. 44.* versum hunc isto modo legit ; Καίόμεναί δαδεις, τάς τε τρομαὶ ἑσσύμενός περ. Nempe memoriter, ut fit, versiculum citavit : Uti annotavit *Barnesius*.

Ver. 557. Ὡς δ' ὅτ' ὄνος.] Βραδύαν πορεύαν, ἀτήκλον ἐν τῷ καρτερίῳ, ὅπως ἔδειξεν. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 10. Ταῖς γὰρ φύσεσι τῶν ζώων. [Ὅν καὶ λέοντι,] καὶ τὸ ὀκνηρὸν πρὸς φυγὴν, καὶ τὸ ταχὺ

πρὸς μάχην, τῷ ἥρωος διδάσκον. *Schol.* Animus nimirum, *Homeri* temporibus, nondum erat animal despectui & ludibrio habitum.

Ver. 558.—ἔ δα.] *In quem scilicet ; In quem utique.* Ut adeo nequaquam supervacaneum sit istud, δα.

Ibid.—περὶ ῥόπαλ'] Quà ratione, περὶ, hic ultimam producat ; item ζάκῳ, ver. 571 ; & ἀπαιτύνοντο, ver. 581 ; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 560.—δὲ τι.] *Al. δὲ τι.*

Ver. 561.—ἐκορέσσατο] Notandus maximè proprius Vocis Mediæ usus : “ *Perfringere* “ *saturaverit se.*” Vide suprâ ad γ', 143.

Ver. 564.—μίσον ζάκῳ.] *Al. μίσον ζάκῳ.*

Va.

- 570 Ἰσάμεν. τὰ δὲ ὄντα θρασεῖαν ἀπὸ χειρῶν,
 Ἄλλα μὲν ἐν ζῶντι μεγάλῳ πάγειν, ὄρμενα πρόσσω·
 Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγυ, πᾶρ. χροῖα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
 Ἐν γαίῃ ἴσαντο, λιλασιόμενα χροὸς ἄσαι.
 Τὸν δ' ὡς ἔν ἐνόησ' Εὐάκμον. ἀγλαὸς υἱὸς,
 575 Εὐρύπυλ. πυκννοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι,
 Στῇ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δερὶ φαιενῶ,
 Καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἥπαρ ὑπὸ πρᾶπίδων, εἴθαρ δ' ὑπὸ γένει' ἔλυσεν·
 Εὐρύπυλ. δ' ἐπάρυσσε, καὶ αἰνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
 580 Τὸν δ' ὡς ἔν ἐνόησεν Ἀλέξανδρ. θεοειδὴς
 Τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάον. αὐτίκα τόξον
 Εἵλκεν ἐπ' Εὐρύπυλῳ, καὶ μιν βάλε μηρὸν οὔσῳ
 Δεξιὸν ἐκλάσθη δὲ δόναξ; ἐβάρυνε δὲ μηρὸν.
 Ἀψ' δ' ἐτάρων εἰς ἔθν. ἐχάζετο, κῆρ' αἰεεῖνων;
 585 Ἦῦσαν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γελῶντας·
 ὦ φίλοι Ἀργεῖῳ ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 Στῇτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετ' νηλεὲς ἡμᾶρ
 Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· ἔδὲ ἰ φημί

570 Stans: at jacula audacibus à manibus,
 Alia quidem in scuto magno figebantur, impetu-acta adversus;
 Multa verò & in medio spatio, antequam corpus candidum attingerent;
 In terrâ stabant, cupientia corpore se saturare.
 Hunc autem ut vidit Euxemonis præclarus filius,

375 Eurypylus, crebris oppressum jaculis;
 Stetit juxta eum profectus, & jaculatus est hastâ splendidâ,
 Et percussit Phausiadem Apisaonem, pastorem populorum,
 Hepar subter præcordia; continuoque genua solvit:
 Eurypylus autem insiliit, & auferebat arma ab humeris.

580 Hunc autem ut animadvertit Alexander divinâ formâ præditus
 Arma auferentem Apisaonis, statim arcum
 Adduxit in Eurypylum, & ei percussit femur sagittâ
 Dextrum: fracta est autem arundo, & gravi dolore-affecit femur.
 Retrò autem sociorum ad agmen recedebat, mortem evitans,

585 Vociferatusque est altâ-voce Danaos inclamans;
 "O amici, Argivorum ductores, & principes,
 "Consistite conversi, & arcete sævum diem
 "Ab Ajace, qui telis obtuitur; nec ipsum opinor

Ver. 571.—πάγειν] Vide suprâ ad δ', 185.

Ver. 572.—λευκὸν ἐπαυρεῖν] *Al.* χαλκὸν ἐπαυρεῖν.

Ver. 573.—λιλασιόμενα χροὸς ἄσαι.] Ἐν πᾶσι δὲ τὸ ἐνέριον ποιεῖν, εὐδοκίμει· οἷον ἐν τοῖσι, "ἐπιπτόθαι μινεῖντων."—ἢ, "λιλασιόμενα χροὸς ἄσαι." Ἐν πᾶσι γὰρ τότοις, διὰ τὸ ἐμψυχα εἶναι, ἐκγρῦνα φαίνονται. *Antist.* *Rhetoric.* lib. III. cap. 11. Vide suprâ ad δ', 126. Οἱ ποιεῖναι—πρὸς τὰς ἐμψύσεις καὶ τὰς μιμήσεις καὶ ἐνομοποιίας χρῶν-

ται καὶ μεταφοραῖς.—λεγοντες καὶ τὰ βέλη φέρεσθαι "λιλασιόμενα χροὸς ἄσαι." *Plutarch.* *Symposiac.* lib. IX. *Prob.* 15. Simili ferè Metaphorâ usus est *Virgilius*;

Hasta—altè bibit acta cruorem.

Æn. XI. 804.

Ver. 576.—ἀκόντισε] Vide suprâ ad δ', 140.

Ver. 579.—αἰνυτο.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 582. Εἵλκεν] *Al.* ἔλκετ'.

H h 2

Ver.

- Φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέῃ· ἀλλὰ μάλ' αὖτην
 590 Ἴσασθ' ἄμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν.
 ὧς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένῳ· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
 Πλησίοι ἐησαν ῥακὲ ὤμοισι κλινάωνες,
 Δέρατ' ἀνασχόμενοι τῶν δ' ἀντίῳ ἤλυθεν Αἴας·
 Στῇ δὲ μελασρεφθεῖς, ἐπεὶ ἴκετ' ἔθνη ἑταίρων.
 595 ὧς οἱ μὲν μάρναντο, δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
 Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηληϊαὶ ἵπποι
 Ἰδρῶσαι· ἦγον δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
 Τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης διὸς Ἀχιλλεύς·
 Εἰσῆκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μελαϊκῆτεϊ νηϊ,
 600 Εἰσορόων πόνον αἰπὺν, ἰωκὰ τε δακρυόεσσαν·
 Αἶψα δ' ἑταῖρον ἐὼν Πατρόκλῃα προσέειπε,
 Φθεγξάμενῳ παρὰ νηὸς· ὁ δὲ κλισίῃθεν ἀκέσας
 Ἐκμολεν ἵσῳ Ἀρηϊ· κακῷ δ' ἄρα εἰπέλεν ἀρχή.
 Τὸν πρότερον προσέειπε Μενoitίτις ἄλκιμος υἱός·
 605 Τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἔμειο;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“Evasurum ex pugna horrifera: sed omnino contra

590 “Constitite, circum Ajacem magnum Telamonium filium.

Sic dixit Eurypylus vulneratus: Illi autem juxta ipsum

Propinqui confiterunt, scuta humeris inclinantes,

Haestas elevantes; His autem obviavit Ajax:

Stetitque conversus, ut venit ad agmen sociorum.

595 Sic hi quidem pugnabant, instar ignis ardentis.

Nestorem verò, è praelio ferebant Neleiae equae

Sudantes; ducebantque Machaonem, pastorem populorum.

Hunc autem prospiciens agnovit pedibus celer nobilis Achilles;

Stabat enim in extrema ingenti navi,

600 Intuens laborem gravem, fugamque lachrymosam:

Statim verò socium suum Patroclum allocutus est,

Clamans è navi; Ille autem ex tentorio ut-audivit,

Prodiit par Marti; Mali autem ei fuit principium.

Hunc prior allocutus est Menætiï fortis filius;

605 “Cur me vocas, Achille; quid autem tibi opus est me?

Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles;

Ver. 592.—ἴσασθ'] Ita edidit *Barnes* ex MS. Rectè. Nam ἴσασαν, quod habent Vulgati, penultimam corripit. Vide infra ad μ', 55.

Ibid.—κλινάωνες.] Vide supra ad ε', 309, 314.

Ver. 593.—ἤλυθεν.] Postulat hic Temporum ratio, ut sit ἤλυθεν ab Aoristo ἤλυθον non à Præterito, quod vocant, ἔλυθα. Vide supra ad ε', 37.

Ver. 596. Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο.] Suprà, ver. 516.

Ver. 598.—ποδάρκης.—Ἀχιλλεύς.] Vide supra ad ε', 58; item ad β', 673 681; ad ε', 788; & ad ε', 228.

Ver. 599. Εἰσῆκει γὰρ.] Vide supra ad γ', 434. 492; & ad ε', 37.

Ver. 603. Ἐκμολεν.] *Al.* Ἐξίμολ.

Ibid.—κακῷ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.]

Hinc mihi prima mali labe. *Æs.* II. 67. Notandum hic in transcurso, quàm in hoc Poëmâte (non utique *μετὰ τὴν ἀρχήν*) *opus* & *connexa* sint omnia; quàm à capite ad calcem una sit & perpetua narratio.

Ver. 605.—τί σε χρεὼ ἔμειο;] Vide supra ad α', 43.

Ver. 606. Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] *Al.* Τὸν δ' ἀμειβόμενον προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.

Ver.

- Δῖε Μενοϊτιάδῃ, τῷ μὲν κεχαρισμένε θυμῷ,
 Νῦν οἶώ περὶ γένατ' ἐμὰ σήσεσθαι Ἀχαιῆς
 Λισσομένους· χρεὶὼ γὰρ ἰκάνεσθαι ἔκ ἐτ' ἀνεκτός.
 610 Ἀλλ' ἴθι νῦν; Πάτροκλε, Διὶ φίλε, Νέστορ' ἔρειο,
 Ὀνήϊνα τῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο.
 Ἦτοι μὲν τά γ' ὅπισθε Μαχάονι πάντ' ἔοικε
 Τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ ἐκ ἰδὼν ὄμμαϊα φωτός·
 Ἴπποι γὰρ με παρήϊζαν, πρόσσω μεμαυῖαι.
 615 Ὡς φάτο· Πάτροκλ' δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἐταίρῳ·
 Βῆ δὲ θέειν παρὰ τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδεω ἀφίκοιντο,
 Αὐτοὶ μὲν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πωλυβότειραν·
 Ἴππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος
 620 Ἐξ ὀρέων· οἱ δ' ἰδρῶ ἀπὲς ψυχὸν χιτῶνων,
 Στάνῃε ποτὶ πνοίην παρὰ θῖν' αἰλός· αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἔς κλισίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθισον.
 Τοῖσι δὲ τεύχε κυκεῖν εὐπλόκαμος Ἐκαμήδῃ,
 Τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς,
 625 Θυλατέρ' Ἀρσινόε μελαλήτορος, ἣν οἱ Ἀχαιοὶ
 Ἐξελον, ἕνεκα βελῇ ἀριστεύεσκεν ἀπάντων·
 Ἥ Ϝῶν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν

" Nobilis Menetiade, meo carissime animo,

" Nunc puto ad genua mea futuros Achivos

" Supplices; necessitas enim urget non jam *omnibus* tolerabilis.

610 " Sed i nunc, Patrocle, Jovi care, Nestorem interroga.

" Quemnam hunc ducat vulneratum è prælio:

" Certè quidem à tergo Machaoni omnia similis-videtur

" Asclepiadæ, sed non asperi vultum hominis:

" Equi enim me præterierunt, ulterius properantes.

615 Sic dixit: Patroclus verò dilecto obsecutus est socio:

Perrexit itaque currere, præterque tentoria & naves Achivorum,

Illi interea cùm jam ad tentorium Neleidæ pervenissent,

Ipsi quidem descenderunt in terram aliam;

Equas autem Eurymedon famulus solvit senis

620 E curru, ipsi verò se-reficiebant à calore sudorem exsiccando à tuniciis,

Stantes ad ventum in littore maris: Ac deinde

In tentorium profecti, in sellis recubitoiis sederunt.

Iis autem parabat potionem-miscellaneam comas-pulchra Hecamedæ,

Quam abduxit à Tenedo senex, quando ~~eam~~ diripuit Achilles,

625 Filiam Arsinoi magnanimi; quam ei Achivi

Electam-dederunt, quoniam consilio præstabat omnibus:

Hæc eis primùm quidem apposuit mensam

Ver. 610. — Διὶ φίλε.] Quæ ratione,

Διὶ, hîc ultimam producat; item εὐπλόκαμος,

ver. 623; & κάθηται, ver. 629; vide 398.

suprà ad 4, 51.

Ver. 621. Στάνη] Nestor & Machaon.

Ver. 625. Θυλατίς] Vide suprà ad 4,

- Καλὴν, κυανόπεζαν, εὐξοὺν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ
 Χάλκειον κώνυον· ἐπὶ δὲ, πρόμυον ποτῶ ὄψον,
 630 Ἡδὲ μέλι χλωρόν, παρ' δ' ἀλφίτε ἱερῷ αἰτήν.
 Πὰρ δὲ δέπας περικαλλές, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραίος,
 Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἕαλα δ' αὐτῆ
 Τέσσαρ' ἔσαν, δοιαί δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκασον
 Χρυσεῖαι νεμέθοιο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένεσσι ἦσαν.
 635 Ἄλλ' αὖ μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης,
 Πλεῖον ἔόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμοιβῇ τι ἄειρεν.
 Ἐν τῷ ῥά ρφι κύκησε χυτὴν, εἰκυῖα θεῶσιν,
 Οἶνω Πραμνεῖω, ἐπὶ δ' αἶγειον κνῆ τυρὸν
 Κνήσι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἀλφίλα λευκὰ πάλυνε·
 640 Πινέμεναι δ' ἐκέλευεν, ἐπεὶ ῥ' ὤπλισσε κυκεσῶ.
 Τῷ δ' ἐπεὶ ἔν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαλκία δίψαν,

Pulchram, pedes cyaneos-habentem, politam: ac super eam
 Æream lancem; & in ea cepam, potioni-*arum* opsonium,

- 630 Atque mel recens, juxtaque farinæ sacra fructum:
 Juxta etiam poculum perpulchrum, quod domo attulerat senex,
 Aureis clavis distinctum; ansæ autem ejus
 Quatuor erant; binæque columbæ circum singulas
 Auræ pascebantur; duoque infra fundi erant.

- 635 Alius quidem senex non sine labore submovisset à mensâ,
 Plenum existens: Nestor verò senex sine-labore tollebat.
 In hoc utique ipsis miscuit mulier, similis deabus,
 Vino Pramnio, insuper autem caprinum rasit caseum
 Radulâ zereâ, superque farinas albas insperxit:

- 640 Ac bibere jussit, postquam apparasset potionem miscellaneam.
 Illi autem postquam bibentes exemissent peraridam sitim,

Ver. 628. Καλὴν] Vide supra ad β, 43.

Ibid.—κυανόπεζαν] Vide supra ad α, 398.

Ver. 629. — ἐπὶ δὲ] παρὰ δὲ, citante
 Platonē, apud Barnesium.

Ver. 630. — [ῥφ] Al. ἱερὴν.

Ver. 632. Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον] Περὶ αὐτῶν λέγειται τὸ ἥλος, — ἔχ' ὅτι ἔξω-
 θεὸν πρόσκεινται καὶ πεπαρμένον εἶσιν, ἀλλ' ὅτι
 ἐκπιπαρμένοις εἰκασιῇ, ἔξω τε ὀλίγω πρὸς
 χυσι, μετῴροι τῆς ἄλλης ἐπιφανείας ὄντες.
 Athenæus, lib. XI. cap. 12.

Ver. 633. — δοιαί δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκα-
 στον.] Οὐχ ὡς περὶ ἐν ἑκατὸν ἀμφοῖν, γενήσον-
 ται γὰρ ὅπως αὐτῶ τὴν ἀριθμὸν· ἀλλ' ἐπιείκως
 ἔσχιται μὲν ἑκάτερον τῶν ὄντων εἰς δύο χι-
 σεις, τῶν δ' αὖ συνάφεια κατὰ τὴν τελευ-
 ταίαν ὑπόληψιν, — καθ' ἑκάτεραν τὴν χι-
 σιν τῶν ὄντων ἀμφοτέρωθεν μίαν πελειάδα. Id.
 ibid. Ubi & plura hæc de re fusius.

Ver. 634. — δύω δ' ὑπὸ πυθμένεσσι ἦσαν.]
 Ἐστ'· nimirum ἀμφικύπελλον. Vide supra ad
 α, 584. Aliter Athenæus, loco jam citato;
 Ἀμφοῖν ὑπὸ πυθμένεσσι δύο· ἀλλ' ὕδ' κατὰ δια-
 ρεσιν ἀναστροφῶν, [ὑπὸ πυθμένεσσι] — ἀλλὰ

κατὰ συνθέσιν, ὑποπυθμένεσσι, ἕκασ ἐπὶ τῶν
 πελειάδων ἀπὸ μέρους ὅτι τέσσαρες μὲν ἦσαν
 ἐπὶ τῶν ὄντων, δύο δ' ὑποπυθμένεσσι, ταῦτέστι
 ὑπὸ τῷ πυθμένι, ὅσιν ὑποπυθμένοι· ἔτε δια-
 κεραιεῖσθαι τὸ δέπας ὑπὸ δύοῖν πελειάδων ὑπο-
 κειμένων τῷ πυθμένι.

Ver. 635. Ἄλλ' αὖ μὲν — Νέστωρ δ'
 ὁ γέρον.] Rectè Athenæus: Ἄλλ' αὖ μὲν γέ-
 ρων μογέων —, ὃ δὲ Νέστωρ ἀμοιβῇ τι. Nam
 alioqui ἄλοστον ἰδοῦναι, Διμητήρος καὶ Ἀλαῖας, ἔτι
 δ' Ἀχιλλέως παρόντων, εἰσάγεσθαι τὸν Νέστορα
 γενναϊότερον, τῇ ἡλικίᾳ ἀρετῇ καὶ ἀξιώματι. Ibid.

Ver. 637. Ἐν τῷ ῥα.] In hoc utique. Ut
 nequaquam hic supervacanea sit particula,
 ῥα.

Ver. 638: — ἐπὶ δ' αἶγειον κνῆ τυρὸν.]
 Al. κνὴ τυρὴν. Quod autem hic legit Platonē
 in Ione, παρὰ δὲ πρόμυον ποτῶ ὄψον· citavit
 scilicet memoriter, ex ver. 629; ut rectè
 notavit Barnesius.

Ver. 641. Τῷ δ'] Nestor & Machaon.

Μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες.

Πάτροκλος δὲ θύρησιν ἐφίσατο, ἰσόθεος φῶς·

Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραίος ἀπὸ θρόνου ὤρτο φαινεῖ,

645 Ἔς δ' αἶγε χειρὸς ἐλὼν, κατὰ δ' ἐδρίασθαι ἄνωγε·

Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπε τε μῦθον·

Οὐχ ἔδω ἐς, γεραῖε διοτρεφές, εἴ με πείσεις.

Αἰδοῖτο, νεμεσητὸς, ὃ με πρόεθηκε πυθέσθαι,

“Ὀνήνα τῷτον αἶγεις βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς

650 Γινώσκω· ὁρῶ δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.

Νῦν δέ, ἐπὶ ἐρέων, πάλιν ἄγγελος εἰμ' Ἀχιλλῆϊ·

Εὖ δὲ ζῶ οἶσθα, γεραῖε διοτρεφές, οἷος ἐκεῖνος

Δεινὸς ἀνὴρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτίωτο.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·

655 Τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἱᾶς Ἀχαιῶν,

“Ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήαται; εἴ με τοι οἶδε,

Πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν· οἱ γὰρ ἄριστοι

Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, ὑτάμενοί τε.

Βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης·

660 Οὐτάσαι δ' Ὀδυσσεὺς θυρικλυτὸς, ἦδ' Ἀγαμέμνων·

Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν οἷσσι·

Sermonibus delectabantur inter se colloquentes.

Patroclus verò foribus astitit, par-deo vir :

Hunc autem conspicatus senex, à sede surrexit splendidâ,

645 Intròque duxit manu prehensum, & confidere iussit :

Patroclus autem contrà renebat, dixitque sermonem ;

“ Non sedendi-tempus est, senex Jovis-alumne, neque enim mihi persuadēbis.

“ Verendus es, stomachosus es, qui me misit sciscitatum,

“ Quemnam hunc ducas vulneratum : quin & ipse

650 “ Agnosco ; video nempe Machaonem, pastorem populorum.

“ Nunc igitur rem dicturus, nuncius redeo Achilli :

“ Bene verò tu nōsti, senex Jovis-alumne, qualis ille

“ Difficilis vir : citò vel insontem culpaverit.

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor ;

655 “ Cur verò sic Achilles miseratur filios Achivorum,

“ Qui jam telis vulnerati sunt? neque sanè novit

“ Lucrūs quantum excitatum sit per exercitum ; fortissimi enim

“ In navibus jacent, eminūs cominūsque vulnerati.

“ Percussus est quidem sagittâ Tydides fortis Diomedes :

660 “ Vulneratus est etiam Ulysses hastâ-inclytus, & Agamemnon ;

“ Percussus item Eurypylus ad femur sagittâ :

Ver. 645.—ἀνωγε.] Non ex præterito, quod vocant, ἀνωσε· sed ex Aoristo, ἀνωσεν. Vide suprà ad γ', 322 ; & ad δ', 37 :

Ver. 650. Γινώσκω.] Ita Barnesius ex MS. Al. γινώσκω. Quod perinde est. Nam γινώσκω primam producit.

Ver. 651.—ἐπὶ ἐρέων.] Quâ ratione,

ἐπὶ, hic ultimam producat, item ἱλαυνό- μιν, ver. 673 ; vide suprà ad δ', 51.

Ver. 653. Δεινὸς ἀνὴρ.] Vide suprà ad δ', 2.

Ver. 654.—ἱππότης.] Vide suprà ad δ', 157.

Ver. 656.—τοῖ] Al. τι, & τε.

Ver. 658.—ἐτάμενοι γα.] Vid. suprà ad δ', 37.

Ver. 659. Βέβληται.] Vide suprà ad δ', 37.

H b 4

- Τῷτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
 Ἰῶ ἀπαὶ νευρῆς βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς,
 Ἑσθλὸς ἐὼν, Δαναῶν ἔκδεσθαι, ἔδ' ἐλεαίρει.
 665 Ἡ μένει, εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης,
 Ἀρτείων ἀέκητι, πυρὸς δηϊοιο θέρωνται;
 Αὐτοὶ τε κλεινώμεθ' ἐπισχερώ; ἔ γάρ ἐμῇ ἴς
 Ἑσθ', οἷη πᾶρ' ἔσκεν ἐνὶ γναμπλοῖσι μέλεισιν,
 Εἴθ' ὥς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδ' εἴη,
 670 Ὡς ὅπ' Ἡλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκε' ἐτύχθη
 Ἀμφὶ βοηλασίην, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἴτυμονῆα,
 Ἑσθλὸν Ὑπείροχιδην, ὃς ἐν Ἡλίδι ναιετάασκε,
 Ῥύσι' ἐλαυνόμεν'· ὃ δ' αἰμύνων ἦσι βόεσσιν,
 Ἑβλήτ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοιτι,
 675 Καδδ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περὶ τρεσαν ἀγροῖωται
 Ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλήν,
 Πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πῶεα οἴων,
 Τόσσα ζυῶν ζυβόσια, τόσσ' αἰπόλια πλατὲ αἰγῶν·
 Ἴππευς δὲ ξανθὰς ἔκαλον καὶ πεντήκοντα,
 680 Πάσας θηλείας· πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
 Καὶ τὰ μὲν ἤλασάμεσθα Πύλον Νηληϊόν εἴσω,

“ Hunc etiam alterum ego modò abduxi è prælio,

“ Sagittâ à nervo percussum : at Achilles,

“ Strenuus cum sit, Danaorum nullam curam gerit, neque miseretur.

665 “ An expectat, donec jam naves veloces prope mare,

“ Argivis frustra resistentibus, igne hostili comburantur,

“ Iphique interficiamur alii super alios ? non enim mea vis
 “ Est, qualis antea fuit in agilibus membris.

“ Utinam sic pubescerem, roburque mihi firmum esset,

670 “ Sicut quando inter Eleos & nos certamen ortum est,

“ De boum-abactione, quando ego interfeci Itymoneum,

“ Fortem Hypirchidem, (qui in Elide habitabat,)

“ Pignora abigens ; ille verò vim-propulsans à suis bobus,

“ Percussus est inter primos meò à manu jaculo ;

675 “ Concidit autem, copiarque undiquaque-trepide-aufugerunt agrestes :

“ Prædam igitur ex campo coëgimus valdè multam,

“ Quinquaginta boum armenta, totidem greges ovium,

“ Tot suum greges, tot greges magnos caprarum :

“ Fædasque flavas centum & quinquaginta,

680 “ Omnes fæminas : multis etiam pulli suberant.

“ Et hæc quidem abegimus Pylum Neleum intra,

Ver. 662. Τῷτον δ' ἄλλον] Machaonem.

Ver. 669. Εἴθ' ὥς ἡβώοιμι.] Vide supra ad
 φ. 249. 260; & ad β', 372.

Ver. 671. — βοηλασίην] *Al.* βοηλασίην,
 & βοηλασίην.

Ver. 673. Ῥύσι.] Vulgò, Pignora. Sunt
 tamen qui vendendum contendunt Sacri-
 ficia. Vide, *Histoire Critique de la Re-*

publique des Lettres, Tom. I. pag. 215.

Ver. 678. — ζυβόσια, τόσα.] *Vulgò.*
 ζυβόσια, τόσ'. Sed ad numeros multò mihi
 videtur venustius, ut binæ breves — *sua*,
 ip unam contrahantur productam; quàm ut
 vox ζυβόσια, ineleganti & disformi licentiâ,
 legatur ζυβόσια.

- Ἐνύχιοι προτὶ ἄστυ γαγῆθαι δὲ φρένα Νηλεὺς,
 Οὐνεκά μοι τύχε πολλὰ νέω πόλεμόνδε κίονσι.
 Κήρυκες δ' ἐλίγαινον, ἄρ' ἡοὶ φαινομένηφι,
 685 Τὴς ἱμεν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἥλιδι δῖη·
 Οἱ δὲ ζυνάγρομενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες,
 Δαίτρευσον (πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὀφείλον·
 Ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
 Ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακλεΐη,
 690 Τῶν προτέρων ἐτέων· κατὰ δ' ἔκλαθεν ὅσσοι ἄριστοι.
 Δώδεκα γὰρ Νηληϊὸς ἀμύμονες υἱέες ἦμεν,
 Τῶν οἷος λιπόμην, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὀλοῦντο.
 Ταῦθ' ὑπερφηανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
 Ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανόωντο.)
 695 Ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϊ μέγ' οἶων
 Εἴλετο, κρινάμενός κε τριηκόσι, ἥδ' ἐνομήας.
 (Καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἥλιδι δῖη,

“ Nocturni in urbem : lætatus est autem animo Neleus,

“ Quod mihi contigissent multa juveni ad bellum profecto.

“ Præcones autem canorè-edixerunt, simul ac aurora apparuit,

685 “ Illos adesse, quibus debitum deberetur in Elide amplà :

“ Congregati itaque Pyliorum principes viri

“ Dividebant : (multis enim Epei debitum debebant :

“ Quandoquidem nos pauci malis fracti in Pylo eramus,

“ Veniens enim afflixerat vis Hercules,

690 “ Superioribus annis : interfecti autem fuerant, quotquot optimi.

“ Duodecim enim Nelei eximii filii eramus,

“ Quorum solus relictus sum ; alii autem omnes perierunt.

“ Quod hæc animo-elati Epei ære-loricati,

“ Nos insultantes, iniqua moliti erant :)

695 “ Senex autem sibi armentumque boum & gregem magnum ovium

“ Exemit, electis trecentis, atque pastoribus,

“ (Nam & ipsi debitum magnum debebatur in Elide amplà,

Ver. 682.—γαγῆθαι δὲ] Si dixisset γέγε-
 θεν, jam non constitisset Temporum ratio.
 Simile enim esset, ac si quis Anglicè dicat,
 he is delighted; pro eo quod est, he was
 delighted. Vide supra ad 4, 37.

Ver. 687—694.—(πολέσιν γὰρ —
 μηχανόωντο.)] Versus hosce οἷσι in Parenthe-
 sin inclusi, & ipsam aliis interjectis Paren-
 thesis intricatam. Consultò, ut mihi qui-
 dem videtur, & singulari Poetæ aliqui sum-
 mè perspicui artificis. Vide infra ad ver.
 697 & 766; & supra ad 1, 553.

Ver. 689.—βίη Ἡρακλεΐη.] Vide supra
 ad β, 658.

Ver. 690.—ἐκλαθεν.] Al. ἐκλαυν. Quod
 eodem redit.

Ver. 691.—ἀμύμονες.] Al. ἀμύμονες.
 Neutrum malè.

Ver. 694.—ἡμέας.] Prountiabat, &c.

μᾶς. Nam ἡμέας ultimam producit.

Ver. 695.—ὁ γέρων] Neleus.

Ver. 696.—κρινάμενός κε τριηκόσι.] De
 voce, κρινάμενός, vide supra ad 4, 309. Cæ-
 terùm Editi hîc habent, κρινάμενός τριηκόσι.
 Quæ & optima esset lectio, siquâ licentiæ
 analogiâ vox τριηκόσια primam posset produ-
 cere. Barnesius edidit ex conjecturâ, κρινά-
 μένός κε τριηκόσι. Non malè : Quanquam
 voculæ γὰ vis maximè propria, locum hîc non
 habet. Quam alteram profert vir eruditus
 emendationem, τὰ τριηκόσι, pessima esse.
 Nam aliud planè est τριηκόσια, aliud τὰ τρι-
 κόσια. Vocula, τὰ, cujus vis proxima est La-
 tino “ scilicet,” satis aptè hîc quadrat. Sed
 & particula κί. Quam itaque inserui, propter
 istud *Odyss.* 1, 390, καὶ κε τριηκοσίαισιν.
 Ver. 697—703. (καὶ γὰρ — πολλὰ.)]
 Et hosce versus in Parenthesi inclusi, ipsam
 quoque

- Τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσθιν,
 Ἐλθόντας μετ' ἀεθλα· περὶ τρίποδος γὰρ ἐμελλον
 700 Θεύσεσθαι· τὰς δ' αὖθι ἀναξ' ἀνδρῶν Αὐγείας
 Κάσχεθε· τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
 Τῶν ὁ γέρον ἐπέων κεχαλωμένῳ ἦδ' ἐκ' ἔργων,
 Ἐξέλετ' ἀσπεία πολλὰ,) τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε
 Δαίβρεῦειν, μή τις οἱ ἀτεμώρεται· κίοι ἴσης.
 705 Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διαίπομεν, ἀμφὶ τε ἄστυ
 Ἐρδομαν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἡμαῖ· πάντες
 Ἦλθον ὁμῶς αὐτοῖ τε πολεῖς κ' μώνυχες ἵπποι
 Πασσυδίῃ· μετὰ δὲ Σφι Μολίονε Δωρήσσονιο,
 Παιδ' ἔτ' εὐντ', ἔγω καίλα εἰδότε Δέριδῳ ἀλκῆς.
 710 Ἔσι δὲ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεία κολώνη,
 Τηλῷ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτῃ Πύλῃ ἡμαθύνῃος·
 Τὴν ἀμφεστρατόνῃο, διαφραῖσαι μεμαῶτες·
 Ἀλλ' ἄτε πᾶν πεδίον μελεκιάθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
 Ἀγγελος ἦλθε δέκσ' ἀπ' Ὀλύμπῳ Δωρήσσεσθαι
 715 Ἐννυχος, εἰδ' ἀέκοντα Πύλον κατά λαὸν ἄγειρεν,
 Ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν· εἰδὲ με Νηλεὺς

- "Quatuor scilicet in cursu-victores equi cum ipsis curribus,
 "Qui ierant ad præmia reportanda; de tripode enim erant
 700 Cursu-certaturi; eos autem illie rex virorum Auges
 "Detinuit; aurigamque dimisit tristem, equorum causâ.
 "Ob hæc senex dicta iratus atque facta,
 "Exemit sibi admodum multa,) reliqua autem populo dedit
 "Dividenda, ne quis ab eo fraudatus abiret æquali portione.
 705 "Nos quidem hæc singula administrabamus, perque urbem
 "Faciebamus sacra diis: illi verò tertio die omnes
 "Venerunt simul ipsique multi & solidi ungulis equi,
 "Cum universis copiis: cumque ipsis Moliones duo arma induerant.
 "Pueri adhuc existentes, nondum perquam periti impetuosè-is-pugna fortitudinis,
 710 "Ea autem quædam nomine Thryoessa urbs, arduo loco sita,
 "Procul ad Alpheim, extrema Pyli arenosi:
 "Hanc obsidebant, evertere cupidi:
 "Sed cum totum campum transissent, nobis utique Minerva
 "Nuntia venit currens ab Olympo, ut armaremur,
 715 "Nocturna, nec iavitum per Pylum populum congregavit,
 "Sed valdè incitatus-cupiditate pugnandi; neque me Neleus

quoque aliis interjectis Parentibus implicatam. Vide infra ad ver. 766; item supra ad ver. 687; & ad 6, 553.

Ver. 704.—μή τις αἰ] Quâ ratione, μή τις, hîc ultimam præcedit; item. πόλις, ver. 710; & Δδ, ver. 726; vide supra ad 4, 51.

Ver. 707.—μόνυχες ἵπποι] —solido-ungula cornu, Georgia. III. 33.

Ver. 708. Πασσυδίῃ] Al. Πασυδίῃ. Ut B, 12, 29, 66.

Ver. 712.—μεμαῶτες] Vide supra ad B, 818; & ad 6, 464.

Ver. 713.—ἄμμι δ' Ἀθήνη] Nobis utique Minerva; vel, cum apud nos Minerva. Vide ad 4, 57. Pessimè hîc Berners; Tò, "δὲ," σπερματι, "Quod nihili est, Ver.

- Εἶα θωρήσασθαι· ἀπέκρουψεν δέ μοι ἵππῃς·
 Οὐ γάρ πω τί μ' ἔφη ἰδμεν πωλεμένηα ἔρτα.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἰσπεῦσι μετέπραπον ἡμετέροισι,
 720 Καὶ πεζὸς περ εἶμι, ἐπεὶ ὥς ἄγε νεῖκ' Ἀθήνη.
 Ἔσι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊα εἰς ἄλλα βάλλον,
 Ἐργύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν ἡῶ διαν
 Ἴππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέρρεεν ἔθνεα πεζῶν.
 Ἔνθεν πασσυδίῃ (ῶν τεύχεσι, θωρηχθέντες,
 725 Ἐνδίοι ἰκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
 Ἔνθα Διὶ ῥέξαντες ὑπερμενείῃ ἱερὰ καλὰ,
 Ταῦρον δ' Ἀλφειῶ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
 Αὐτὰρ Ἀθηναίῃ χλαυκώπιδι βῶν ἀγελάην·
 Δόρπον ἔπειθ' ἐλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι·
 730 Καὶ καλεκοιμήθημεν ἐν ὄνεσιν οἷσιν ἕκαστος·
 Ἀμφὶ ῥοαὶς ποταμοῖα ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπείοι

“ Sinebat armari; abscondit autem mihi equos;

“ Nondum enim opinio me existimabat peritum esse bellicorum operum;

“ Veruntamen & sic inter equites insignis eram nostros,

720 “ Pedes licet existens, quandoquidem sic me duxit ad pugnam Minerva;

“ Est autem quidam fluvius Minyēia in mare. Je. projiciens,

“ Prope Arenam, ubi expectabamus auroram pulchram

“ Equites Pyliorum; assuebantque inagras agmina peditum.

“ Inde cum universis copiis, armis-armati,

725 “ Meridiani pervenimus ad sacrum fluentium Alphei.

“ Ibi Jovi cum fecissemus præpotenti sacra opima,

“ Taurumque Alpheo, taurum & Neptuno sacrificissemus,

“ Ac Minervæ oculos-cæcæ bovem indomitam;

“ Cœnam deinde sumpsimus per exercitum turmatim;

730 “ Et dormivimus in armis suis quisque

“ Circum fluentia fluvii: At magnanimi Epei

Ver. 720. — νῆκ'.] *Barnesius* legendum conjicit, νῆκ'. Malè. Neque enim ea Homérica vox est, neque ea sententia.

Ver. 723. — τὰ δ' ἐπέρρεεν ἰδμεν πεζῶν.] *Al. ἐπέρρεον.*

— omnique relictis

Turba suis castris. — *Æn. XII. 443.*

Ver. 724. — πασσυδίῃ.] Vide-suprà ad ver. 708.

Ibid. — (ῶν τεύχεσι, θωρηχθέντες.) Vide-suprà ad 9, 530.

Ver. 725. Ἐνδίοι] *Al. Ἐνδίοι.* Sed nihil opus. Nam Ἐνδίοι secundum producit. *Odys. 8, 450, Ἐνδίοι δ' ὁ γέρον.*

Ver. 726. — ῥέξαντες] Vide-suprà ad 4, 444.

Ibid. — ὑπερμενείῃ ἱερῶν.] Aut pronuntiatum, ὑπερμενεί· aut scribendum, ὑπερμενεί. Ut rectè *Barnesius*.

Ibid. — καλὰ] Vide-suprà ad 8, 43.

Ver. 727. Ταῦρον δ' Ἀλφειῶ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι.]

Taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo. — *Æn. III. 119.*

“ Sed [versus] illi Homérico non sanè re parem, neque similem fecit. Esse enim videtur Homeri, simplicior & sincerior; “ Virgili autem, *ιστορικώτερος*, & quodam “ quasi ferrumine immisso fucatus.” *Gell. lib. XIII. cap. 25.*

Ver. 731. — ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπείοι

Ἀμφίρροιο δὲ, ἄν διαπραθῆεν μεμαῶτες.]

Non satis aptè mihi videtur locum hîc habere istud, δὲ. Crediderim equidem post

Ἀμφίρροιο excidisse voculam τὰ in præcedentem syllabam fortè absorptam; legendumque, — ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπείοι

Ἀμφίρροιο, τὸ ἄν διαπραθῆεν μεμαῶτες.

At sine codicibus nihil muto.

Ver.

- Ἀμφίσαντος δὴ, ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες·
 Ἀλλὰ (φιν προπάροιθε φάνη μεγά ἔρπον Ἀρηῶ·
 Εὖτε γὰρ ἥελι· φαέθων ὑπέρεσχεθε γαίης,
 735 Συμφερόμεσθαι μάχῃ, Διὶ τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἐπλέτο νεῖκε·
 Πρῶτ' ἐγὼν ἔλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
 Μέλιον αἰχμητὴν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείας,
 Πρεσβυτάτην δὲ Θύγαλρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμέδην,
 740 Ἡ τόσα φάρμακα ἦδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
 Τὸν μὲν ἐγὼ προσιόηα βάλλον χαλκῆρεϊ δερὶ·
 Ἦριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρέσας,
 Στὴν ῥα μετὰ προμάχοισιν· αἰτάρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
 Ἐτρεσαν ἀλλυδὶς ἄλλῃ, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεισῶηα,
 745 Ἠγεμόν' ἱππῆων, ὃς ἀριεΐεσκε μάχεσθαι.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐνόρμσα, κελαινῇ καίλαπι ἴσῃ·
 Πεντήκοντα δ' ἔλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκασον
 Φῶτες οὐαῆξ ἔλον ἔδας, ἐμῷ ὑπὸ δερὶ δαμένεες.
 Καί νύ κεν Ἀχιλῆωνε Μολιόνε παῖδ' ἀλάπαξα,
 750 Εἰ μὴ Ϝῶε πατὴρ εὐρυκρεῖών· Ἐνοσίχθων
 Ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἥρι πολλῇ.
 Ἐνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτ' ἐγλυάλιξε·

“Circumstabant jam, urbem vastare cupidi:

“Sed ipsis ante apparuit magnum opus Martis:

“Quum enim sol lucidus eminuit supra terram,

735 “Congressi sumus pugna, Jovique supplicantes & Minervæ.

“At quando jam Pylionum & Epeorum commissum erat certamen,

“Primus ego occidi virum, abstulique solidos-ungulis equos,

“Mulum bellatorem: gener verò is erat Augæ,

“Maximamque natu filiam habebat flavam Agameden,

740 “Quæ tot pharmaca nôrat, quot alit lata terra.

“Hunc quidem ego accedentem percussi æratâ hastâ;

“Prolapsusque est in pulvere: ego verò in currum infiliens,

“Steti inter primos-pugnatores: sed magnanimi Epei

“Territi-fugerunt aliò aliis, ut viderunt virum lapsum,

745 “Ductorem equitum, qui fortissimus erat in præliando.

“At ego irruì, atræ procellæ par:

“Quinquaginta autem cepi currus, duoque in unoquoque

“Viri mordicòs prehenderunt solum, meâ hastâ domiti.

“Et fanè Actorionas Molionas juvenes interfecissem,

750 “Nisi ipfos pater latè dominans Neptunus

“Ex pugna ereptos servasset, tectos caligine multâ.

“Tum Jupiter Pylis magnam victoriam dedit:

Ver. 732.—μεμαῶτες.] Vide suprâ ad
 β', 818; & ad ζ', 464.

Ver. 742.—ἐν κονίῃσιν.] Vide suprâ ad
 δ', 156: Item ad δ', 593.

Ver. 746.—ἐνόρμσα] Α'. ἐνόρμσα.

Ver. 748.—οὐαῆξ ἔλον ἔδας.] Vide suprâ

- Τόφρα γὰρ ἔν ἐπόμεσθα δι' ἀσπίδες πεδίοιο,
 Κτείνοντές τ' αὐτὺς, ἀνά τ' ἔνθα καλὰ λεγοντες,
 755 Ὅφρ' ἐπὶ Βυπρασίᾳ πολυπύρε βῆσάμεν ἵππους,
 Πέτρης τ' Ὀλενίης κ' Ἀλυσίᾳ, ἔνθα Κολώνη
 Κέκληται· ὅθεν αὐτὶς ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
 Ἐνθ' ἀνδρα κτείνας πύμαλον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Ἀψ' ἀπὸ Βυπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκείας ἵππους·
 760 Πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διὶ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
 Ὡς ἔον, ἔειπ' ἦν γε, μετ' ἀνδράσιν αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 Οἷ' τῆς ἀρετῆς ἀπώνησέαι· ἦ τέ μιν οἶω
 Πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεὶ κ' ἀπὸ λαὸς ὀλήαι.
 Ὡς ἔειπον, ἦ μὲν Ζοί γε Μενoitι' ὦδ' ἐπέτελλεν
 765 Ἡμαῖ τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀλαμέμονι πέμπε·
 (Νῶϊ δέ τ' ἔνδον εἴνες, ἐγὼ κ' δι' Ὀδυσσεύς,
 Πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠέκομεν, ὡς ἐπέτελλε·
 Πηληϊῷ δ' ἐκόμεσθα δόμους εὐ ναιετάοντες,
 Λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιίδα πελυβοτείραν.
 770 Ἐνθαδ' ἔπειθ' ἥρωα Μενoitιον εὕρομεν ἔνδον,

“Tantisfer enim infecuti sumus per stratum clypeis campum,

“Interficientesque ipsos, armaque pulchra colligentes;

755 “Donec ad Buprasium tritici-ferax egimus equos,

“Petramque Oleniam & Alefium, ubi Colone

“Vocatur: unde rursus avertit copias Minerva,

“Ibi virum interfectum extremum reliqui; atque Achivi

“Retrò à Buprasio Pylum-versus agebant veloces equos;

760 “Omnes autem gratias-agebant, ex diis Jovi, Nestorique ex hominibus,

“Talis fuit, si quando eram, inter viros: sed Achilles

“Solus virtute sua fruetur: certe ipsum credo

“Multum post-doliturum, ubi exercitus perierit,

“O amice, sanè quidem tibi Menætius sic præcepit

765 “Die illo, quo te ex Phthiâ ad Agamemnonem misit:

“ (Nos autem intus existentes, ego & nobilis Ulysses,

“Omnia sanè in ædibus audiebamus, sicut præcipiebat:

“Pelei scilicet venimus domos habitantibus commodas,

“Copias cogentes per Achæida feracem:

770 “Ibique tum herœm Menætium invenimus intus:

.Ver. 751. — δι' ἀσπίδες πεδίοιο.] *Al.*

διὰ σπιδες πεδίοιο. “H “ ἀσπίδες, — τὸ περιφερές, διὸν ἀσπίδες — ἢ “ σπιδες, — τὸ ἐκτεταμένον, ἢ πλατύ. *Eustath.* “H, ἐν ᾧ τῶν ἀνηρημένων ἀσπίδες ἐκείνη. *Schol.*

.Ver. 754. — καλὰ] Vide suprâ ad β', 41.

.Ver. 756. Πέτρης τ' Ὀλενίης κ' Ἀλυσίᾳ, ἔνθα Κολώνη Κέκληται.] *Strabo, lib. VIII.*

Per. 525, al. 342, legit,

Πέτρης τ' Ὀλενίης, κ' Ἀλυσίᾳ ἔνθα Κολώνη.

Ut dicatur scilicet *Alefi collis.*

.Ver. 757. Κέκληται.] Vide suprâ ad β', 37.

Ibid. — Ἀθήνη.] *Prudenter* videlicet cavebant, ne ultra modum progredierentur. Vide suprâ ad α', 194; ad β', 169; & ad δ', 92.

.Ver. 766—784. (Νῶϊ δέ — Ἀχιλλεύς.)] Versus hosce novendecim in *Parentibus* inclusi. Quæ res, quam sit Poëtæ non vitio, sed summæ laudi danda; vide suprâ ad *ver. 687 & 697; item ad β', 553.*

.Ver. 768. — εὐ ναιετάοντες] Vide suprâ ad β', 648.

.Ver. 769. — πελυβοτείραν.] *Al. καλὰ λυγύταικα.*

Ver.

Ἦδε ῥε, παρ' δ' Ἀχιλλῆα· γέρων δ' ὑπ' ἡπλάτα Πηλεὺς
 Πίονα μηρί' ἔκχευ βοὸς Δὴ τερπικεραίνου,
 Αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλειςον,
 Σπένδων αἶθοπα οἶνον ἐπ' αἰθόμενοις ἱεροῖσιν.

775 Σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἔπειον κρέας, νῶϊ δ' ἔπειθε
 Στήμεν ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
 Ἐς δ' ἄγε χεῖρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἐδριάσθαι ἄνωγε,
 Ξείνιά τ' εὖ παρῆθμεν, ἅτε ξείνοις θέμις ἐστίν.

780 Ἀὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύῳ, ἠδὲ ποτῆτι,
 Ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὕμῳ ἄμ' ἔπεσθαι·
 Σφῶ δὲ μάλ' ἠβέλεον, τῷ δ' ἀμφὺ πόλλ' ἐπέτελλον
 Πηλεὺς μὲν ὃ πατρί γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλλῆϊ
 Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
 Σοὶ δ' αὖθ' ὣδ' ἐπέτελλε Μενοίτιῳ, Ἀκτορῶ υἱός.)

785 Τέκνον ἐμὸν, γενεὴ μὲν ὑπέρβροτος ἐστίν Ἀχιλλεύς,
 Πρεσβύτερος δὲ ῥυῖ ἐσσι· βίη δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων.
 Ἄλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
 Καὶ οἱ ῥημαίνειν· ὃ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθὸν πᾶν.

“ Atque te, juxta & Achillem : senex autem equum-agitator Peleus

“ Pinguis femora adolebat bovis, Jovi gaudenti fulmine,

“ Aulæ in septo : tenebatque aureum poculum,

“ Libans nigrum vinum super ardentia sacra.

775 “ Vos quidem bovis apparabatis carnes, nos verò tum

“ Stabamus in vestibulo : Attonitus autem exiliit Achilles,

“ Intròque duxit manu prehenfos, atque considerare jussit,

“ Dapesque-hospitales abundè apposuit, quas hospitibus fas est.

“ Ac postquam saturati fuimus cibo & potu,

780 “ Ordiebar ego sermonem, hortans vos simul sequi :

“ Vos autem omnino volebatis, hi verò ambo multa præceperunt :

“ Peleus quidem suo filio senex præcepit Achilli,

“ Semper fortissimè se gerere, & virtute superiorem esse aliis :

“ Tibi verò itidem sic præcepit Menætius, Actoris filius ;)

785 “ Fili mi, genere quidem superior est Achilles,

“ Major natu verò tu es : viribus autem ille multò præstantior :

“ Sed benè ei da prudens consilium, & admo-ne,

“ Et ei præcipe : ille autem obsequetur in bonum sanè.

Ver. 771. — ἡππλάτα.] Vide suprà ad
 475.

Ver. 773. — ἐν χόρτῳ.] Latini, vocem Græ-
 cæ retinentes, villæ cohortem appellabant ;
 indeque vocis cohortales, &c. apud Columellam.

Ver. 774. — αἶθοπα οἶνον.] Vide suprà ad
 462.

Ver. 775. Σφῶϊ μὲν — ἔπειον.] Pa-
 troculus & Achillei.

Ibid. — βοὸς ἔπειον.] Quâ ratione,
 βοὸς, hæc ultimam producat ; Item μὲν, ver.
 782 ; & πυκινὸν, ver. 787 ; & κτ, etiam

extra cæsuras, ver. 791 ; vide suprà ad 4
 51.

Ver. 777. — ἀνωγε.] Non ex præterito,
 quod vocant, ἀνωσα· sed ex aoristo, ἀνωσ.
 Vide suprà ad 8°, 322.

Ver. 780. — ὕμῳ.] Patroculum & Achillei.

Ver. 781. — τῷ δ' ἀμφῷ.] Patro-
 culum, patres Achilli & Patrocli.

Ver. 783. — ὑπείροχον.] Vide suprà
 ad 8°, 426.

Ver. 787. — ὑποθέσθαι.] A. hoc
 πᾶσι notante Eustathio, Minus rectè.

- 790 Ὡς ἐπέτελλ' ὁ γέρον· ζῦ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι κ' νῦν
 Ταῦτ' εἰποῖς Ἀχιλλῇ δαΐφρονι, αἶκε πρὶθῆσαι·
 Τίς δ' οἷδ', εἰ κέν οἱ, ζῦν δαίμασι, θυμὸν ὀρόναις,
 Παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραΐφασίς ἐστιν ἐταίρῳ
 Εἰ δέ τινα φρασὶν ἧσι θεοπροπίην ἀλείνει,
 Καί τινα οἱ παρ' Ἰηκός ἀπέφραδε πόντικα μήτηρ,
 795 Ἀλλὰ ζε περ προέτω· ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἐπέσθω
 Μυρμιδόνων, αἰκὴν τι φῶας Δαναοῖσι γένηαι·
 Καί τοι τῶχεα καλὰ δότω πολέμονδε φέρεσθαι,
 Αἷ κέ ζε τῷ ἴσκουες ἀπόσχωσθαι πολέμοιο
 Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἱὲς Ἀχαιῶν·
 800 Τειρόμενοι· ἀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο·
 Ρεῖα δέ κ' ἀκμήτας κακμήτας ἀνδράς αὐτῇ
 Ὡσαισθε· πρᾶτ' ἄστ'υ, νεῶν ἅπο κ' κλισιάων.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
 Βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλλῆα.
 805 Ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θάισο
 Ἰξε θέων Πάτροκλ', ἵνα ζφ' ἀγορή τε θέμις τε
 Ἦην, τῇ δὴ καὶ ζφι θεῶν ἐταλεύχατο βωμοί·
 Ἐνθά οἱ Εὐρύπυλ' βεβλήμεν' ἀντιβόλησε,
 Διογενὴς Εὐαίμωνίδης, κατὰ μηρὸν οἷσῶ,
 810 Σκάζων ἐκ πολέμου· κατὰ δὲ νότιον ῥέεν ἰδρῶς

“ Sic præcepit senex, tu verò oblivisceris: sed vel nunc

790 “ Hæc dicas Achilli bellicoso, si fortè obsequetur.

“ Quis verò scit, an ei, favente deo, animum commoveas

“ Admonitum? bona utique admonitio est amici.

“ Si verò aliquod mentibus suis vaticinium evitat,

“ Et aliquod ei à Jove dixit veneranda mater, quominus ipse eat;

795 “ Saltem te mittat: simul autem cæteræ copiæ sequantur

“ Myrmidonum, si fortè quid luminis Danaïs fias:

“ Et tibi arma pulchra det ad prælium gerenda;

“ Si fortè, te illum ob-similitudinem-credentes, abstineant pugnâ

“ Trojani, respirentque Mavortii filii Achivorum

800 “ Afflicti jam: exigua sanè respiratio in bello, profuerit:

“ Facile verò integri defessos viros prælio-aggressi

“ Repellatis ad urbem, à navibus & tentoriis.

Sic dixit; eique animum in pectoribus commovit:

Perrexit itaque currere juxta naves ad Æacidem Achillem.

805 Sed cùm jam è regione navium Ulyssis divini

Pervenissent currens Patroclus, ubi eis forumque & jus-dicendi-locus

Erat, ubi etiam eis deorum constituta erant altaria;

Illic ei Eurypylus percussus occurrit,

Generosus Euaemonides, femore sagittâ,

810 Claudicans è pugnâ; humidusque defluebat sudor

Ver. 792. Παρειπών;] Vide suprâ ad ζ', 62.

Ver. 796. — αἶκεν τι φῶας — γέ-
 νηαι.] Αἷ. ἢν πῶ τι φῶας — γένοισθε.

Ver. 797. — καλὰ] Vide suprâ ad Β', 43.

Ver. 810. — κατὰ δὲ.] Quæ rationes, δὲ,
 hîc producatur; item ultima vocis, ἰδρῶς,
 ῥέμεναι,

- Ὀμῶν κ' κεφαλῆς ἀπὸ δ' ἔλκεα ἀρταλίοιο
 Λίμα μέλαν κελάρυζε νόγε μὲν ἔμπεδον ἦεν.
 Τὸν δὲ ἰδὼν ὤκλειρε Μενoitίς ἄλκιμος υἱὸς,
 Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 815 Ἄ δειλοί, Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
 Ὡς ἄρ' ἐμέλλετε τῇλε φίλων κ' πατρίδος αἵης
 Ἄσσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ;
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρωες,
 Ἦ ῥ' ἔτι περ ζήσκει πελώριον Ἑκτορ' Ἀχαιοί,
 820 Ἦ ἤδη φθίσσονται ὑπ' αὐτῷ δαυρὶ δαμέντες;
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 Οὐκέτι, διοτρεφὲς Πατρόκλεις, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
 Ἔσσεσθαι, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαινήσιν πασέονται.
 Οἱ μὲν γάρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
 825 Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, ὑτάμενοί τε,
 Χερσὶν ὑπο Τρώων τῶν δὲ ζῆνος ὀρνυλαί αιέν.
 Ἀλλ' ἐμὲ μὲν ζῷ ζάωσον, ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν·
 Μηρὲ δ' ἔκλεμ' οἷζόν, ἀπ' αὐτῷ δ' αἶμα κελαινὸν
 Νίξ' ὑδαὶ λιαρῷ ἐπὶ δ' ἥπια φάρμακα πάσσε,
 830 Ἔσθλα, τά σε προτὶ φασὶν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
 Ὅν Χείρων ἐδίδαξε, δικαιοτάτος Κενταύρων.

Ex humeris & capite: eque vulnere gravi
 Sanguis niger scaturiebat: mens tamen firma erat.
 Hunc autem intuitus, miseratus est Menœtii fortis filius;
 Et dolens, verbis alatis eum allocutus est;

- 815 " Ah miseri, Danaorum ductores & principes:
 " Siccine eratis procul ab amicis & patriâ terrâ
 " Satiaturi in Trojâ veloces canes albâ pinguedine?
 " Sed age mihi hoc dic, Jovis-alumne Eurypyle heros;
 " Adhucne omnino sustinebunt immanem Hectorem Achivî,
 820 " An jam conficiuntur ab ipso hastâ domiti?
 Huic autem Eurypylus prudens respondit;
 " Nullum-amplius, nobilissime Patrocle, præsidium Achivis
 " Erit; sed in navibus nigris cadent.
 " Illi enim jam omnes, quotquot antè erant fortissimi,
 825 " In navibus jacent eminens cominusque vulnerati
 " Manibus Trojanorum: horum verò robur augetur perpetuò.
 " At me quidem tu serva, ducens ad navem nigram;
 " Femoreque excinde sagittam; ab eoque sanguinem nigrum
 " Ablue aquâ tepidâ; & lenia medicamenta insperge,
 830 " Salubria; quæ te aiant ab Achille doctum esse,
 " Quem Chiron docuit, justissimus Centaurorum.

ῥόμενον, ver. 814; item ὑδαί, ver. 829 &
 845; fursumque δὲ, ver. 845; vide suprâ
 ad 4, 51.
 Ver. 820.—φθίσσονται] Vide suprâ ad β',
 833.

Ver. 821.—πεπνυμένος] M. Βεβλημένος.
 Ver. 825.—ὑτάμενοί τε] Vide suprâ ad
 γ', 525.
 Ver. 826.—ὀρνυλαί.] Vide suprâ ad γ',
 260.

Ἴηροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριον, ἡδὲ Μαχάων,
 Τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν οἶδμαι ἔλκε' ἔχοντα,
 Χρηίζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονα ἰητῆρα.

835 Κεῖσθαι ὃ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὄζυν ἄρῃα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενoitίης ἄλκιμος υἱός·
 Πῶς τ' ἄρ' εἰσι τάδε ἔρρα; τί ῥέζομεν, Εὐρύπυλ' ἦρως;
 Ἔρχομαι, ὅφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
 Ὅν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερῆνιν, ἔρ' Ἀχαιῶν.

840 Ἀλλ' ἔδ' ὥς περ ζεῖο μεθήσω τειρομένοιο.

Ἦ, καὶ ὑπὸ σέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
 Ἐς κλισίην· θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοεΐας.
 Ἐνθα μιν ἐκτανύσας, ἐκ μηρῶ τάμνε μαχαίρῃ
 Ὅζυ βέλκε' περιπευκές· ἀπ' αὐτῷ δ' αἶμα κελαινόν.

845 Νίξ' ὕδαλι λιαρῶ· ἐπὶ δὲ ρίζαν βάλε πικρὴν,
 Χερσὶ διαρίψας, ὀδυνήφατον, ἣ οἱ ἀπάσας
 Ἔσχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἔλκε' ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἶμα.

“Medicū enim, Podalirius & Machaon,

“Hunc quidem in tentoriis puto vulnus habentem,

“Indigentem & ipsum eximii medici,

835 “Jacere: alter autem in campo, Trojanorum iustinet acrem Martem.

Hunc autem vicissim allocutus est Menœtii fortis filius;

“Quomodo esse poterunt [quid evadent] hæc opera? quid agemus Eurypyle heros!

“Vado, ut Achilli bellicoso nuncium referam,

“Quem Nestor mandavit Gerenius, custos Achivorum:

840 “Attamen ne sic quidem te dimittam afflictum.

Dixit, & in sinu susceptum ferebat pastorem populorum

In tentorium: famulus autem ut vidit, substravit pelles bubulas,

Ibi illo porrecto, è femore excidit cultro

Acutum telum peramarum: ab ipso autem sanguinem atrum

845 Abluit aquâ tepidâ; & radicem immisit amaram,

Manibus contritam, dolores adimentem, quæ ei cunctos

Sedavit dolores: Vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis.

Ver. 832. Ἴηροι—Τὸν μὲν] De elegantissima hæc Syntaxi ἀνακελεύσας, vide supra ad B', 353, 681; ad γ', 211; ad ζ', 510; ad α', 224 & 437. Item ad Ὀδυσσ. μ', 77. Ineptissime hic Scholiastes; Ἴηροι, ἀντὶ τῷ, Ἰαίρων· Ὀρεθ', ἀντὶ γενικῶς.

Ver. 840.—ἔδ' ὥς περ ζεῖο μεθήσω.]

Οἰκονομεῖ δ' ποιητὴς τῷτο, διὰ πιθανότητα· ἵνα παραμείνας ὁ Πάτροκλος ἐμδραδύνη, ἵνα τειχομαχία διαιτῇ γίνεσθαι· καὶ ὁ μέγας κίνδυνος ὁ πρὸ ὀφθαλμοῦ, ἐπείσθη μᾶλλον αὐτὸν θεραπεύσαι τὸν Ἀχιλλεῖα. Εὐλαϊσ.

Ver. 847.—παύσατο.] Vide supra ad γ', 141.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Μ'.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας Μ'.

Α Πάσης οἱ Τρῶες τῶν ἵππων, διαβαίνουσι τὴν τάφρον, καὶ τοὺς ἀποσείουσιν αὐτοὺς ὡς
 νιφθ' οἰωνῷ· καὶ εἰς πᾶσι τάξιν διαφιδίαις, προσβάλλουσι τῷ τάχεϊ τῶν Ἑλλήνων.
 Ἐνθα Σαρπηδὼν ἱππαλξὶν καίασπα· Ἐλπερ δὲ λίθῳ βαλὼν τὰς σύλας, ἐπέβη ταῖς ποσσὶ,
 καὶ οἱ ἄλλοι σὺν αὐτῷ πᾶσι Τρῶες.

Ἐπιγραφαί.

Τειχομαχία.

Ἄλλως.

Μὺ δὲ, μάχῃ πρὸς τεῖχῳ· ὃ δ' ἴθαρσ φαίδιμο· Ἐλπερ.

Ἄλλῃ.

Μὺ Τρῶνι παλάμῃσι κατήριπτε τεῖχῳ· Ἀχαιῶν.

Ω Σ ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενoitίῃς ἀλκιμοῦ υἱὸς
 Ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δ' ἐμάχοντο
 Ἀρτεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδόν, ἐδ' ἄρ' ἐμελλε
 Τάφρῳ ἔτι λῆσσειν Δαναῶν, καὶ τεῖχῳ ὑπερθεῖν
 5 Εὐρύ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὑπερ' ἀμφὶ δὲ τάφρον
 ἤλασαν· ἐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτάς ἐκατόμβας·
 Ὀφρα λῆσιν νῆας τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλήν
 Ἐντὸς ἔχον ῥυοῖο· θεῶν δ' ἀέκκηι τέτυκτο
 Ἀθανάτων, τῷ καὶ ἔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.

SIC quidem in tentoriis Patroclus Menœtii fortis filius

Curabat Eurypylum vulneratum : verum pugnabant

Argivi & Trojani catervatim-misti, neque jam erat

Fossa ampliùs prohibitura Danaorum, & murus suprâ

5 Latus, quem fecerant ad defendendas naves ; circum autem fossam

Duxerant ; neque diis dederant inclytas hecatombas ;

Ut sibi navesque veloces & prædam multam

Intus continens tueretur : Diis autem invitis structus erat

Immortalibus ; quocirca etiam nequaquam longum tempus integer mansit.

Ver. 8. — Θεῶν δ' ἀέκκηι τέτυκτο.]

Ver. 9. Ἀθανάτων] Vide suprâ ad 4, 39d

Hæud nihil invitis fas quenquam fidere

Ibid. — τῷ καὶ ἔτι] Vulgg. τῷ δ' ἔτι

Divis,

Æn. II. 402.

Quod eodem modo pronuntiandum.

771

- 10 Ὅφρα μὲν Ἐκλῶρ ζωὸς ἦν, καὶ μὲν Ἀχιλλεύς,
καὶ Πριάμοιο ἀνακὶς ἀπόρθητος πόλις ἔπλε,
τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
αὐτὰρ ἔπει κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
πολλοὶ δ' Ἀρξέων, οἳ μὲν δάμεν, οἳ δ' ἐλίποντο,
15 Πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀρξέιοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν·
τῷ τότε μηϊόωνιο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
τεῖχος ἀμαλδύναι, ποταμῶν μὲν εἰσαγάγοντες,
Ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὄρεων ἄλαδε προρέεσι,
20 Ῥῆσός θ', Ἐπτάπορος τε, Κάρησός τε, Ῥοδῖός τε,
Γρήνικός τε, καὶ Αἰσηπός, διός τε Σκάμανδρος,
καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλαιαι
κάμπεσσον ἐν κονίησι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν·
τῶν πάντων ὁμόσε σόματ' ἔτραπέ Φοῖβος Ἀπόλλων,
25 Ἐννήμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὅς δ' ἄρα Ζεὺς
συνεχὲς, ὅφρα κε θάσσον ἀλίπλοα τείχεα θείη.

- 10 Quamdiu quidem Hector vivus erat, & irascebatur Achilles,
Et Priami regis non-eversa urbs erat,
Tandiu utique & magnus murus Achivorum integer fuit :
At postquam Trojanorum quidem mortui sunt, quotquot fortissimi,
Multique Argivorum, partim quidem domiti sunt, partim autem superstitēs;
15 Et eversa est Priami urbs decimo anno,
Argivique in navibus dilectam in patriam redierunt ;
Tum tandem inierunt-consilium Neptunus & Apollo
Murum abolere, fluviorum vi immisissā,
Quotquot ab Idæis montibus in mare profluunt,
20 Rhæsusque, Heptaporusque, Careusque, Rhodiusque,
Granicusque, & Æsepus, divinusque Scamander,
Et Simois, ubi multa scuta & galeæ
Deciderant in arenis, & semideorum genus virorum :
Horum omnium eodem ostia convertit Phæbus Apollo,
25 Perque novem dies in murum immisit eorum cursum : pluebat interim Jupiter
Continuò, ut citius mari-submersa moenia redderet.

Ver. 12. Τόφρα δὲ]. Tandiu utique. Nec
audiendus Barnesius, qui Τοφράδῃ edidit,
istudque " δὲ " παρὰ τὸν contendit. Quod
nihil est.

Ver. 17. — Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων.] Oce-
ani ex alterâ parte inundantes æstus, ex al-
terâ Sol caelumque pluviosum.

Ver. 22. καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ]
— ubi tot Simois correpta (sub undis
Scuta virum, galeasque, & fortia corpora
volvunt. Æn. I. 104.

Ver. 23. Ἐκπύοντες ἐν κονίῃσι.] Vide supra
ad 4, 593. Malè hic Scaliger: " Quid
enim (inquit) ad fluvios, si in paludem
illa trahitur." Poëtic. lib. V. cap. 3. Quasi
scilicet fluvii, loca pulverulentia inundare non
possent.

Ver. 25. Ἐννήμαρ.] Fuerunt apud anti-
quos qui hic legerent, ἐννήμερ, unam diem.
Importunè, nullâque idoneâ de causâ.

Ibid. — ἵει δ' ἄρα Ζεὺς.] Et mox, ver. 28,
ἵει δ' ἄρα πάντα. Utrobique vocabuli, ἵει,
ea est vis, ut dicat Jovem Neptunumque cum
Apolline ex composito vires suas eodem omnes
convertisset.

Ver. 26. Σύνχρως.] Scribunt nonnulli,
Συνχρῆς; sed nihil opus. Similis enim serē
hujus vocis ratio est, ac suprâ vocis, παρὰ-
πῶν, ζ', 624 & λ', 792. Sed & ad pluviam
viri subitanèam depingendam faciunt pedes
hoc in versu dactylici omnes, istaque in pri-
mis tribrachys Σύνχρως. Vide supra ad γ',
357; de isto, Διὶ μὲν ἀσπίδ' ἔλθοι—.

Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χεῖρεςσι τρίαῖναν
Ἥγειτ' ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμεΐλια κύμασι πέμπε
Φιλῶν καὶ λαῶν, τὰ θέσαν μογέουσις Ἀχαιοί·

- 30 Λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγαρρόον Ἑλλήσποντον
Αὐτῖς δ' ἥϊονα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
Τεῖχος ἀμαλδύννας· πόσα μὲς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
Κὰρ ῥόον, ἥπερ πρόσθεν ἱέν καλλιῖρρον ὕδωρ.

Ὡς ἄρ' ἐμελλον ὀπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων

- 35 Θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχῃ ἐνοπή τε δαδῆι
Τεῖχος εὐδμήλον, κανάχιζε δὲ δῦρα λαὸν πύρῳ
Βαλλόμεν· Ἀρτεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμένεες,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἐκτορα δειδιότες, κρατερὸν μῆστωρα φόβοιο·

Ipse autem Neptunus tenens manibus tridentem,
Præibat; omniaque fundamenta undis admovit
Stipitum & lapidum, quæ jecerant laborantes Achivi;
30 Planaque fecit juxta rapidum Hellepontum:
Rursusque littus magnum arenis cooperuit,
Muro abolito: fluvios autem vertit, ut redirent
In suum quisque alveum, quâ antè demittebant pulchrè-fluentem aquam,
Sic sanè erant in posterum Neptunus & Apollo
35 Facturi: tum verò circa pugna clamorque exarfit
Murum benè-structum; sonitumque-reddebant compages turrium
Perculsæ: Argivi verò Jovis flagello domiti,
Naves ad cavas conclusi tenebantur,
Heclorem timentes, violentum-artificem-fugandi hostes:

Ver. 27. Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χεῖ-
ρεςσι τρίαῖναν

Ἥγειτ' ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμεΐλια κύμασι
πέμπε.]

P barnatus, de naturâ Deorum, cap. 23, citat;
— ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμεΐλια θῆκε δῦρασι.

Neptunus muros, magnoque emota tri-
denti

Fundamenta quatit, totamque à sedibus
urbem

Eruiť. — — — — — Æn. II. 610.

Ver. 31. — — — — — ἥϊονα μεγάλην.] Quâ ra-
tione, ἥϊονα, hic ultimam producat; vide
suprà ad á, 51.

Ver. 33. — — — — — ἱέν.] Vel ἱέν, quod est
ἱεπεπον vel ἱέν, quod est ἱεπεύλο. No-
tante Eustathio.

Ver. 35. — — — — — τότε δ' ἀμφὶ μάχῃ ἐνοπή τε
δαδῆι. Τεῖχος εὐδμήλον.] Si δαδῆν dixisset,
jam non constitisset Temporum ratio. Vide
suprà ad á, 37.

Interea Rutuli portis circum omnibus in-
stant

Sternere cæde viros, & mœnia cingere
flammis. — — — — — Æn. X. 118.

Ver. 36. — — — — — κανάχιζε δὲ δῦρα λαὸν

βαλλόμεν.] De voce κανάχιζε, vide suprà
ad δ, 455. De constructione, Eustathius;
Ἀμφιβολίας (inquit) ἵτι Cxῆμα· διλοῖ γὰρ,
ὥς ἡ ἐκανάχιζε τὰ πολεμικὰ δῦρα κατὰ
πύρῳ βαλλόμενα, ἢ ὅτι τὰ ἐν τοῖς πύρῳι
ξύλα ἐκανάχιζεν ἐν τῷ βάλλεσθαι. Ac pri-
orem quidem constructionem præfert Damias
Dacier. Mihi è contrario nulla hic videtur,
ne quidem ἀμφιβολία. Nam ut δῦρα πύρ-
ῳ βαλλόμενα id videlicet significet, quod est
Eustathio δῦρα κατὰ πύρῳ βαλλόμενα,
nec satis Græcè quidem dictum crediderim:
Multò minus Homericam sapit perspicuitatem.
At πύρῳι βαλλόμενος κανάχιζειν, usitatissi-
mum est;

— — — — — δῦρ· ὁρίζει
πύρῳ βαλλόμενων — — — — — l. 569.
Πόλεξ βαλλομένη καναχὴν ἵχει. — — — — — 105.

Et in hoc ipso libro,
— — — — — κόμεισι χαλκὸς ἐπὶ γήθοφι φαίνετο
Ἄλιν βαλλόμενων — — — — — ver. 152. Et,
Τόσσος γὰρ κτύπος ἦν, — — — — —
βαλλόμενων Cακίων τε ἃ ἐντοπίων ἐπ-
φαλίων,
καὶ πυλίων — — — — — ver. 332.

Ver. 38. — — — — — ἰσχυροῖς] A. ἰερίστωι.

Ver.

- 40 Αὐτὰρ ὄγ', ὥς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ἴσ' ἀέλλη.
 Ὡς δ' ὅταν ἐν τε κύναςσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσι,
 Κάπριον, ἢ λέων σρέφῃαι, ζήνεί βλεμμαίων,
 Οἱ δέ τε πυρρήδον ζφείας αὐτὲς ἀρτύναντες,
 Ἀντίοι ἴσανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαμναῖς
- 45 Αἰχμὰς ἐκ χειρῶν τῷ δ' ἔπολε πυδάλιμον κῆρ
 Ταρβεί, ἔδ' ἐφοβεῖται· ἀγνηορίη δέ μιν ἔκλα·
 Ταρφέα τε σρέφῃαι, εἰχας ἀνδρῶν πειρητίζων·
 Ὀππῃ τ' ἰθύσει, τῇ τ' εἴκῃσι εἰχες ἀνδρῶν·
 Ὡς Ἐκλῶρ ἀν' ὄμιλον ἰὼν εἰλίσσεθ', ἐταίρους
- 50 Τάφρον ἐπορύνων διαβαινέμεν· ἔδ' οἱ ἵπποι
 Τέλμων ἀκύνποδες· μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
 Χεῖλαι ἐφεσάοτες· ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρον
 Εὐρεῖ, ἔτ' ἄρ' ὑπερβορέειν ζχεδὼν, ἔτε περῆσαι
 Ῥηϊδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφές περὶ πᾶσαν
- 55 Ἔσασαν ἀμφοτέρωθεν· ὑπερβεν δὲ ζκολόπεσσιν
 Ὀξέσιν ῥηῆρ'αι, τὰς ἔσασαν υἷες Ἀχαιῶν

- 40 Quippe ille, sicut antea, pugnabat par turbini.
 Ut verò quando interque canes & viros venatores,
 Aper, sive leo versatur, præ robore truces-oculos-volvens;
 Illi verò quadratis-agminibus quum se-ipsos instruxerunt,
 Adversî stant, & jaculantur crebra
- 45 Spicula de manibus; ejus autem nunquam generosum cor
 Pavet, neque fugam-capeffit: fortitudo verò ipsum occidit:
 Crebròque se convertit, ordines virorum tentans;
 Quaque fecerit impetum, ibi cedunt ordines virorum:
 Sic Hector turbam obiens se motabat, socios
- 50 Fossa adhortans transcendere: neque tam ei equi
 Audebant, pedibus-veloces: valdè autem hinniebant in summo
 Labro stantes: absterrebat enim fossa
 Lata; neque transilire in promptu erat, neque transitu
 Erat facilis: Præcipitiâ enim declivia circa totam
- 55 Stabant utrinque: desuper autem vallis
 Acutis munita erat, quos defixerant filii Achivorum

Ver. 41. Ὡς δ' ὅταν]

Ut fera, quæ densâ venantium septa coronâ
 Contra tela furit, seseque haud nescia morti
 Injicit, & saltu supra venabula fertur:
 Haud aliter juvenia medios moriturus in
 hostes

Irruit; & qua tela vidit densissima, ten-
 dit. Æn. IX. 551.

Ver. 43. — [ζφείας αὐτὲς.] Pronuntiaba-
 tur ζφας. Nam ζφείας ultimam producit.

Ver. 44. Ἀντίοι.] Al. Ἀντίον.

Ver. 48. Ὀππῃ τ' ἰθύσει.] Al. ἰθύει. Barne-
 sus legendum contendit, ἰθύει. Sed nihil opus.

Ver. 49. — [εἰλίσσεθ'.] Al. εἰλίσσειθ',
 Vide suprâ ad ζ', 45.

Ver. 50. — [ἐπορύνων διαβαινέμεν.] Vide
 suprâ ad β', 451.

Ver. 52. Χεῖλαι ἐφεσάοτες· ἀπὸ] Al. χεί-
 λαι ἐφασάοτες. Ceterum quâ ratione, ἐφεσάο-
 tes, hîc ultimam producat; vide ad α', 51.

Ver. 53. — [περῆσαι.] Vide suprâ ad α', 67.

Ver. 54. — [ἐπηρεφές.] Barneſius, ἐπι-
 ρεφές, vel ἐπιρρηπές.

Ver. 55. Ἔσασαν.] Videntur mihi nodum
 in scirpo quærere, qui vocem hanc ex ἐσά-
 κισαν nescio quâ analogiâ contractum vo-
 lunt. Reverâ, quâ analogiâ factum est ex
 τίστημι, ἰθυσαν· ex δίδωμι, ἰθυσαν eadem fit
 ex ἰσῆμι, ἰσασαν.

Πυκνὰς καὶ μεγάλας, δῆϊών ἀνδρῶν ἀλευρήν.

Ἔνθ' ἔκινε ῥέα ἵππος εὐτροχὸν ἄρμα τιταίνων

Ἐσβαίῃ, περὶ δὲ μενοίνεον, εἰ τελέεσσι.

60 Δὴ τότε Πηλυδάμας θρασὺν Ἐκτορα εἶπε παρὰ σάας·

Ἐκτορ τ', ἡδ' ἄλλοι Τρώων ἄγιοι, ἡδ' ἐπικέρων·

Ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους·

Ἡ δὲ μάλ' ἀρβανὴν περὶ ἄνδ' ἐκλόποες γὰρ ἐν αὐτῇ

Ὀξέες ἐσῆσιν, πρὸς δ' αὐτὰς τεῖχος Ἀχαιῶν·

65 Ἔνθ' ἔπως ἐστὶν καταβήμεναι, ἥδ' ἐμάχεσθαι

Ἴππεῦσι· σείνοιο γὰρ, ὅθι τρώσεσθαι οἶω.

Εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάξει

Ζεὺς ὑψιβερέμεττι, Τρώεσσι δὲ βύλετ' ἀρήγειν,

Ἡ τ' ἂν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τῆτο γενέσθαι,

70 Νωνύμους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἀργείων ἐνθάδ' Ἀχαιῶν·

Εἰ δὲ καὶ ὑποσρέψωσι, παλιν ὅστις δὲ γένηται

Ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνὶ πλῆξωμεν ὀρυκτῇ,

Οὐκέτ' ἐπειτ' οἶω εὖδ' ἀγγελοῖσι ἀπονέεσθαι

Ἀψορρόν πρὸς ἄστυ, ἐλὶ χθονίων ὑπ' Ἀχαιῶν.

75 Ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες·

Densos & magnos, adversus hostes munimentum.

Illuc non sanè facile equus volubilem currum trahens

Intrasset; pedites verò animo-incitato cupiebant, si perficere possent.

60 Tum verò Polydamas audaci Hectori dixit astans;

“Hectorque, & alii Trojanorum duces, atque sociorum;

“Temerè per fossam impellimus veloces equos:

“Ea quippe admodum difficilis transitu: valli enim in illà

“Acuti siant, & ad ipsos murus Achivorum:

65 “Illuc nullo modo licet descendere, neque pugnare,

“Equitibus: Angustia enim sunt, ubi eos sauciaturum iri puto.

“Quòd si jam omnino animo-inimico Græcos perdit

“Jupiter altitonans, Trojanisque vult auxiliari;

“Sanè equidem ego vellem vel statim hoc effectum,

70 “Inglorios perire procul ab Argis hic Achivos:

“Sin verò conversi fuerint, & repulerint nos

“A navibus, & fossæ impegimus profundæ;

“Non deinceps puto ne nuntium quidem reversurum

“Retrò ad urbem, elapsam, iterum ad pugnam conversis ab Achivis.

75 “Verum agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes:

Ver. 58. — εὐτροχόν] *Al.* εὐχρον.

Ver. 61. — Ἐκτόρ τ'] *Al.* Ἐκτορ τ'.

Ver. 64. — πρὸς τῇ.] *Al.* πρὸς τῇ. Quod idem est.

Ver. 66. — τρώσεσθαι.] Turpissimè hîc versio *Barnesiana*; “sauciatus iri.” Ac si, iri, esset videlicet ex verbo, sum.

Ver. 67. Εἰ μὲν γὰρ.] Refertur istud γὰρ, non ad id quod proxime præcessit, sed ad id quod elegantius reticetur. *Nec me, quæso, “minùs fortem animopuμπω exiπmies; N A M*

“*ἔ*” &c. Vide suprà ad 6, 22.

Ver. 68. — βύλετ' ἀρήγειν.] *Al.* βύλετο νύκτωρ. Minùs rectè. Multò enim hîc præstat βύλεται, quàm βύλετο.

Ver. 70. Νωνύμους ἀπολέσθαι.] Nullà ex analogià produci potest istud v. Utrùmne verò νωνύμους, quomodo nonnulli ediderunt, an νωνίμους, æquè ac νωνίμους, pronuntiàrint Iones, non liquet.

Ver. 73. — ἀπονέεσθαι.] Vide suprà ad 6, 398.

Ver.

- Ἴππες μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
 Αὐτοὶ δὲ πρυλῆες, ζὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες,
 Ἐκτορι πάντες ἐπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Οὐ μένεσ', εἰ δὴ ζφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
 80 Ὡς φάτο Πελυδάμας· ἄδε δ' Ἐκτορι μῦθ' ἀπήμων
 Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων ζὺν τεύχεσιν ἄλλο χαμαῖζε.
 Οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἡγερέθοντο,
 Ἀλλ' ἀποβάντες ὄρεσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἐκτορα διόν.
 Ἡνιόχῳ μὲν ἐπεία ἐῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
 85 Ἴππες εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκόμεν αὐθ' ἐπὶ τάφρῳ·
 Οἱ δὲ διασάντες, ζφίας αὐτὸς ἀρτύναντες,
 Πένιαχα κοσμηθέντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἔποντο.
 Οἱ μὲν ἅμ' Ἐκτορ ἴσαν κ' ἀμύμονι Πελυδάμαντι,
 Οἱ πλεῖστοι κ' ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιχα
 90 Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι·
 Καὶ ζφιν Κεβριόνης τρίτ' εἶπε· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
 Ἄλλον, Κεβριόναο χερεῖονα, κάλλιπεν Ἐκτορ.
 Τῶν δ' ἐτέρων Πάρις ἦρχε, κ' Ἀλκάθοσ, κ' Ἀγήνωρ.
 Τῶν δὲ τρίτων Ἑλένης, κ' Δηϊφόβ' ἑοειδής,
 95 Ὡς δὴ Πριάμοιο, τρίτ' δ' ἦν Ἀσιος ἦρως,

“ Equos quidem famuli contineant prope fossam,

“ Ipsi verò, pedibus, armis induti,

“ Heclorem omnes sequamur conferti : at Achivi

“ Non sustinebunt, siquidem ipsis exitii fines impendent.

80 Sic dixit Polydamas ; placebatque Heclori consilium tutum ;

Statim itaque de curribus cum armis desiliit in terram.

Ac ne cæteri quidem Trojani in equis convenerunt ;

Sed desilierunt cum impetu, ut viderunt Heclorem nobilem,

Aurigæ quidem deinde suo præcepit quisque,

85 Ut equos benè ex ordine coercerent illic ad fossam :

Ipsi verò in ordines digesti, se ipsos instrucentes,

In quinque agmina distributi, simul duces sequebantur.

Alii quidem cum Heclore iverunt & eximio Polydamante,

Qui plurimi & fortissimi erant, cupiebantque maximè

90 Muro rupto cavas ad naves pugnare :

Et ipsos Cebriones tertius sequebatur ; apud currus autem

Alium, Cebrione deteriore, reliquit Hector.

Aliis verò Paris præfuit, & Alcathous, & Agenor,

Tertius autem Helenus & Deiphobus divinâ formâ præditus,

95 Filii dud Priami ; tertiusque erat Asius heros,

Ver. 77. — ζὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες.] Refertur istud, ζὺν τεύχεσι, non ad θωρηχθέντες, sed ad ἐπώμεθα. Vide suprâ ad 5, 530 ; & ad λ', 49.

Ver. 80. — ἀπήμων.] Al. ἀμύμων.

Ver. 81. — ζὺν τεύχεσιν ἄλλο χαμαῖζε.] Vide suprâ ad γ', 29,

Ver. 82. — ἡγερέθοντο.] Al. ἐπείθοντο Sed ista vox non est, eo significato, Homérica.

Ver. 86. — ζφίας αὐτὸς.] Pronuntiabatur ζφας. Nam ζφίας ultimam producit.

Ver. 90. Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι.] Al. Τεῖχος τε ῥήξειν, & ἐν πηρύσσι πύρι νῆας. Nempe ex ver. 198 infrâ.

- Ἄσι. Ὑρῆακίδης, ὃν Ἀρίσθηθεν φέρον ἵπποι
 Αἰθῶνες, μεγάλοι, ποταμῶ ἀπο Σελλήνης.
 Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν εὖς παῖς Ἀλχίσαιος
 Αἰνεΐας· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἱε,
 100 Ἀρχιλόχος τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
 Σαρπηδὼν δ' ἠγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικέρων,
 Πρὸς δ' ἔλετο Γλαῦκον, καὶ Ἀρήϊον Ἀστροπαῖον·
 Οἱ γὰρ οἱ εἰσανηο διακριδὼν εἶναι ἄριστοι
 Τῶν ἄλλων μετὰ γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
 105 Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῆσι βόεσσι,
 Βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λεληθμένοι, εἶδε τ' ἔφαντο
 Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι.
 Ἐμθ' ἄλλοι Τρῶες, τηλέκληραί τ' ἐπικυροί,
 Βελῆ Πελυδάμαν· ἀμωμήτοιο πίθοντο·
 110 Ἀλλ' ἐχ' Ὑρῆακίδης ἔθελ' Ἄσι, ὄρχαμ' ἀνδρῶν,
 Αὐθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἠνίοχον θεράπουρα,
 Ἀλλὰ ζῶν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῆσι,
 Νήπι, εἰδ' ἄρ' ἐμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας αλύξας,
 Ἴπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν
 115 Ἀψ' ἀπονοήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
 Πρόσθεν γὰρ μιν μοῖρα δυσάνυμ' ἀμφεκαλύψει

Achus Hyrtacides, quem ab Arifbâ vexerant equi

Rutili, magni, fluvio à Sellœntē.

At quartorum ductor erat strenuus filius Anchisæ

Æneas: cumque eo duo Antenoris filii,

300 Archilochusque Acamasque, pugne periti omnigenæ.

Sarpedon verò dux erat inclytorum sociorum;

Assumpsitque Glaucum & mavorum Asteropæum:

Hi enim ei visi sunt eximie esse fortissimi

Cæterorum, post se ipsum scilicet; ipse verò antecellebat etiam omnes.

305 Hi igitur, postquam se firmè aptassent affabre factis boum-tergoribus,

Iverunt rectà in Danaos animosè, neque ampliùs putabant

Sustenturos, sed in navibus nigris casuros.

Tum cæteri Trojani, & longe-vocati socii,

Consilio Polydamantis inculpati paruerunt:

310 At non Hyrtacides voluit Achus princeps virorum

Illic relinquere equos & aurigam famulum;

Sed unà cum ipsis accedebat ad naves veloces,

Demens; neque enim erat, malo fato evitato,

Equis & curribus exultans à navibus

315 Retrò reversurus ad Ilium vento/am:

Priùs enim eum fatum infastum circumtexit,

Ver. 100. Ἀρχιλόχῳ.] Ita edidit *Barnes*, ex *B.* 823. *Al.* Ἀρχιλόχῳ.

Ver. 103. Οἱ γὰρ οἱ εἰσανῆο] Quà ratione, γὰρ. hîc producatur, etiam extra cæsuras; vide suprâ ad 4, 51.

Ibid. — διακριδὼν.] Vide suprâ ad 4, 309.

Ver. 106. — εἶδε τ'] *Al.* εἶδε τ'. Sicuti

infra ver. 125, ἰσάνῃ γὰρ εἶσετ' Ἀχαιῶν, Σχήσεσθ'.

Ver. 112. — πέλασεν] Vide suprâ ad 4, 149.

Ἔχει Ἰδομενῆα ἀγαυὸν Δευκαλίδαι.

Εἷσας γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ

Ἐκ πεδῖος νίσσουτο ζὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι.

120 Τῇ ῥ' ἵππες τε καὶ ἄρμα διήλασεν, ἐδὲ πύλῃσιν

Εὖρ' ἐπικεκλιμένας Λαϊάδας καὶ μακρὸν ὄχηα.

Ἀλλ' ἀναπεπλημένας ἔχον ἄνδρες, εἴ τιν' ἑταίρων

Ἐκ πολέμου φεύγουσα ζωόσειαν μετὰ νῆας.

Τῇ ῥ' ἰθύς φρονέων ἵππες ἔχε τοὶ δ' ἅμ' ἔπνευ

125 Ὅξέα κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ ἐκείτ' Ἀχαιοὶ

Σχῆσσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι,

Νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δὺ ἄνδρας εὖρον ἀρίστους,

Υἱὰς ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητῶν.

Τὸν μὲν, Πειριθόου υἱὰ, κρᾶϊερὸν Πολυποίτην,

Ex hactē Idomenei præclari Deucalionidæ.

Irruit enim navium ad sinistram-partem, qua Achivi

Ex campo redibant cum equis & curribus :

120 *Hæc equosque & currum egit, neque in portis*

Invenit occlusas januas, & longum vectem oppressulatum :

Sed apertas tenebant viri, si quem sociorum

E bello fugientem saluum-reciperent ad naves.

Hæc utique rectâ animo-elato equos dirigebat ; & sui simul sequebantur

125 *Acutum clamantes : Putabant enim non amplius Achivos*

Sustenturos esse, sed in navibus nigris casuros ;

Dementes : in portis quippe duos viros invenerunt fortissimos,

Filios animosos Lapitharum bellicosorum ;

Alterum quidem, Pirithoi filium strenuum Polypætē,

Ver. 117. Ἔχει Ἰδομενῆος.] Infra γ', 387.

Cæterum, ἔχει, numerosius hæc scribitur,

quàm ἔχει, ut rectè notavit Bornesius.

Ver. 120 & 124. Τῇ ῥ' ἰθὺς, & Τῇ ῥ' ἰθύς.] Hæc utique. Non enim vacat istud

ῥα, sed sententiam cum præcedente, τῇ περ,

connectit.

Ver. 121.—ἐπικεκλιμένας.] Vide suprâ

ad α', 309 & 314.

Ver. 122.—εἴ τιν' ἑταίρων Ἐκ πολέμου

φεύγουσα ζωόσειαν.]

Qui cursu portas primi irrupere patentes,

Hos inimica super mixto premit agmine turba.

Paræ claudere portas,

Nec sociis aperire viam ;

Defendentum armis aditus, inque arma

ruentum. Æn. XI. 879.

Irrumpunt, aditus Rutuli ut videre pa-

tentes. Æn. IX. 683.

Ver. 125.—μεκλήγοντες.] Vide suprâ ad

β', 314 ; & ad γ', 31.

Ver. 127—132.—ἐν δὲ πύλῃσι δὺ ἀνδ-

ρας.—ὡς ἐτι τὸ δρῦς.]

Pandarus & Bitias

Portam, quæ ducis imperio est commissa,

recludunt

Freti armis ; ultroque invitant manibus

hostem,

Ipsi intus dextrâ ac lævâ pro turribus assant,

Armati ferro, & cristis capita alta corusci.

Quales æræ, liquentia flumina circum,

Sive Padi ripis, Athedim seu propter amæ-

num, [cæto]

Consurgunt geminas quercus, intonsaque

Attollunt capita, & sublimi vertice au-

tant. Æn. IX. 675.

Quo de loco, ita Macrobius : " Græci mi-

lites Polyætes et Leontæus stant pro portis,

" & immobiles Asiam advenientem hostem

" velut fixæ arbores oppariuntur. Macænus

" est Græca descriptio. Verùm Virgiliana,

" Bitien & Pandarum portam ultro recludere

" facit, oblaturos hosti quod per vota quæ-

" rebat, ut compos castrorum fieret, per hoc

" futurus in hostium potestate. Et geminos

" herôas modò turres vocat, modò describit

" luce cristarum coruscos. Nec arborum,

" ut ille, similitudinem prætermisit ; sed

" uberius eam pulchriusque descripsit."

Lyd. V. cap. 21.

Ver.

- 130 Τὸν δὲ, Λεοντῆα, βροχολοιγῶ ἴσον Ἀρηΐ
 Τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλῶν
 Ἔστασαν, ὡς ὅτε τε δρύες ἔρεσιν ὑψηλάρηται,
 Αἶψ' αἰνέμον μίμνεσι καὶ ὑστὸν ἡμάλα πάλῃα,
 Ῥίζησιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραιυῖαι.
- 135 Ὡς ἄρα τῷ χεῖρεσσι πεποιδότες, ἧδ' ἐβήφι,
 Μίμνον ἐπαρχόμενον μέγαν Ἀσιον, ὑδ' ἐφέβωτο.
 Οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος εὐδμήλον, βόας αὖτας
 Ὑψὸς ἀνασχόμενοι, ἔκιοι μεγάλῃ ἀλαλήτῳ,
 Ἀσιον ἀμφὶ ἀναικία, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέσην,
- 140 Ἀσιάδην τ' Ἀκάμαντα, Θῶνάν τε, Οἰνύμαόν τε.
 Οἱ δ' ἦτοι εἰς μὲν εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς
 Ὀρνυον, ἐνδὸν ἐοῖτες, ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένεας ἐνόησαν
 Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχὴ τε φόβος τε,
- 145 Ἐκ δὲ τῷ αἰζᾶντε, πυλάων πρόσθε μαχέσθην,
 Ἀγροτέροισι ζῦεσσιν εἰοκότε, τῷ τ' ἐν ὄρεσσιν
 Ἀνδρῶν ἧδ' κυνῶν δέχαλαι κολοσυρτὸν ἰούλα,

130 Alterum verò, Leonteum, hominum-perniciem parem Marti:

Hi scilicet ante portas altas

Stabant, ut quando quercus in montibus proceræ,

Quæ quidem ventum sustinent & pluviam dies omnes,

Radicibus magnis latè-porrectis hærentes:

135 Sic utique hi manibus freti atque viribus,

Manebant advenientem magnum Asium, neque fugiebant.

Illi verò rectè ad murum benè-structum, tergora-boum arida

In altum elevantes, ibant magno cum fremitu,

Asium circa regem, & Iamenum, & Orestem,

140 Asiademque Acamanta, Thoonaque, Oenomaumque.

Atque hi [Polyrates & Leonteus] adhuc quidem benè-ocreatos Achivos

Hortabantur, intus existentes, pugnare pro navibus:

Sed postquam in murum ruentes animadverterunt

Trojanos, Danaorumque ortus est clamorque fugaque;

145 Tum tandem hi duo erumpentes, portas ante pugnabant,

Agrestibus apris similes, qui in montibus

Virosum atque canum excipiunt tumultum advenientem,

Ver. 131. Τὼ μὲν ἄρα.] Vocabuli, ἄρα, ea sætè hic vis est, ac si Latine scribas;

"Hi quidem, ut dictum est," &c.

Ver. 132. Ἔστασαν.] Vide suprâ ad ver.

55.

Ver. 141. — εὐκνήμιδας Ἀχαιῶς, — ἐνδὸν ἐοῖτες.] *Al.* εὐκνήμιδας Ἀχαιοί, — ἐνδὸν ἐοῖτας. Minus rectè. Opposita enim sunt, ἐνδὸν ἐοῖτες, &, ἐν δὲ αἰζάντῃ.

Ver. 142. Ὀρνυον.] *Barnesius* emendavit, Ὀρνυον. Sed nihil opus.

Ver. 144. — γένετο ἰαχὴ τε φόβος τε.]

De harum vocum prosodiâ, vide suprâ ad 8, 456.

It clamor totis per propugnacula muris.

Æn. IX. 664.

Ver. 145. Ἐκ δὲ τῷ αἰζάντῃ.] Suprà, ver. 127. Ceterum quod hic annotat *Barnesius*, τὸ, "Δι'" *παρίκλι*, absurdum est. Eam enim vim habet, ac quod aiunt Latini, *aus virid*, &c. Vide suprâ ad 4, 57.

Ver. 146. — ἰουῖται.] Ita edidit *Barnesius*, rectè. Sed & *Εὐφροβίαν*, in Commentario, ita scripserat. *Al.* ἰουῖται, malè.

Ver.

- Δοχμῷ τ' αἰόσονηε περὶ ροίσιν ἄγνυσιν ὕλην,
 Πρυμνὴν ἐκτάμνονηε, ὑπαὶ δέ τε κόμπῳ ὀδύνην
 150 Γίγνεσθαι, εἰσάκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμῷ ἄλῃαι·
 Ὡς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσφι φαινὸς,
 Ἀλῇν βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχωντο,
 Λαοῖσιν καθυπερβε πεποιοθότες, ἦδ' ἐβίηφιν.
 Οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν εὐδμήτων ἀπὸ πύργων
 155 Βάλλον, ἀμυνόμενοι ρῶν τ' αὐτῶν, καὶ κλισιάων,
 Νηῶν τ' ἀνυπόρων· νηάδες δ' ὡς πτόλον ἔραζε,
 Ἄς τ' ἀνεμῷ ζαῆς, νέφεα κιοῖνεῖα δονήσας,
 Ταρφειᾶς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πελυβοειρήν·
 Ὡς τῶν ἐκ χειρῶν βέλε' ἔρρεον, ἤμιν Ἀχαιῶν,
 160 Ἢδ' ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖτον αὐτῶν,

Obliquoque impetu-ruentes, circa se frangunt sylvam,
 Ad radices usque excidentes, subtusque stridor dentium

- 150 Oritur, donec aliquis jaculatus vitam eis eriperit :
 Sic horum resonabat æs in pectoribus lucidum,
 Hinc illinc percussorum : valdè enim fortiter præliabantur,
 Copiis supernè freti, atque propriis viribus.

- 155 Jaculabantur, propugnantes sibi que ipsis & tentoriis,
 Navibusque velocibus : Nives autem ut cadunt in terram,
 Quas ventus vehementer-flans, nubes opacas agitans,
 Crebras è-sublimi-effundit in terram aliam :

Sic horum è manibus tela fluebant, tam Achivorum,

- 160 Quàm etiam ex Trojanorum : galeæ autem circum raucum sonabant

Ver. 148. — ἄγνυσιν.] Sicut ex δίδυμοι, διδύλον· ita ex ἄγνυμι, ἄγνυσιν. Vide suprâ ad γ', 260. Neque in his ulla unquam est licentia.

Ibid. — ὕλην] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 150. Γίγνεσθαι.] *Al.* Γίνεσθαι. Quod perinde est. Nam γίνομαι primam producit.

Ver. 153. Λαοῖσιν καθυπερβε] *Al.* Λαοῖσι. Quod & ferri potest. Vide ad α', 51.

Ver. 154. — χερμαδίοισιν — ἀπὸ πύργων]

Saxa quoque infesto volebant pondere, si quâ

Possent testam aciem perumpere. —

Æn. IX. 512.

Ver. 156. — νηάδες δ' ὡς πτόλον ἔραζε.] Utroque modo rectè se habebit constructio : sive scribatur, νηάδες δ' ὡς πτόλον ἔραζε· ut πτόλον scilicet referatur ad χερμαδία : Sive scribatur, νηάδες δ' ὡς πτόλον ἔραζε· ut referatur πτόλον ad νηάδες. Tam enim cohererent tempora, πτόλον & κατέχευεν quàm πτόλον & βάλλον.

Sternitur omne solum telis ; —

pugna aspera surgit :

Quantus ab occasu veniens ptuvialibus hœdis

Verberat imber humum ; quàm multa grandine nimbi

In vada-præcitant, cùm Jupiter horridus Austris

Torquet aquosam hyemem, & cælo cava nubila rumpit. *Æn.* IX. 666.

Telaque conjiciant, proturbant eminèdes hostem

Missilibus : —

Ac velut, effusâ siquando grandine nimbi Præcitant, —

— sic obrutus undique telis

Æneas. — X. 802.

Fundunt simul undique tela

Crebra, πτόνι ritu ; cælumque obtexitur umbrâ. *XI.* 610.

Ver. 159. — ἐκ χειρῶν βέλε' ἔρρεον.]

Telorum effundere contrâ

Omne genus Teucris. — *Æn.* IX. 509.

Ver. 160. — κόρυθες δ' ἀμφ' αὖτον αὐτῶν.]

Tum scuta cavæque Dant sonitum fluctu galeæ. — *Æn.* IX. 666.

— Injectis sic undique telis

Obruitor : Strepit assiduo cava tempora circum

Tinnitu galeæ, & saxis solida æra fatiscunt.

Ibid. 807.

Ver.

- Βαλλόμεναι μυλάπεσσι, κ' ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
 Δῆ ῥα τότ' ὤμωξεν τε κ' ᾧ πεπλήγῃσιν μῆρῳ
 Ἄσι. Ὑβριαιίδης, κ' ἀλαστήσας ἐπ' ἠῦδα
 Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ κ' (ὦ φιλοψευδὲς ἐτέτυξο
 165 Πάϊχιν μάλ'· ἔ γάρ ἐγὼν ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
 Σχῆσειν ἡμέτερόν γε μέν. κ' χεῖρας ἀάπτει·
 Οἱ δ', ὥς τε (φῆκες μέσον αἰόλοι, ἡ μέλισσαι,
 Οἰκία ποιήσονται ὁδῷ ἐπὶ παιπαλοέσση,
 Οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
 170 Ἄνδρας θρητηῆρας, αἰμύνοντο περὶ τέκνων·
 Ὡς οἷ' ἐκ ἐθέλῃσι πυλάων, κ' δὴ εὐνῇ,
 Χάσασθαι, πρὶν γ' ἡ κατακτάμεν, ἡ ἀλῶναι.
 Ὡς ἔφατ', ἐδὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
 Ἐκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβέβητο κῦδ' ὀρέξαι.
 175 Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχῃν ἐμάχοντο πύλῃσιν
 Ἀρβαλέον δε με ταῦτα, θεὸν ὥς, πάντ' ἀγορεύσαι·
 Πάνη γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαῆς πῦρ,
 Percussæ ingentibus faxis & clypei umbonibus muniti.
 Tum verò ingemitque & sua percussit femora
 Afus Hyrtacides, & indignatus verbum dixit;
 "Jupiter pater, igitur jam & tu fallax factus es
 165 " Omnino: Non enim ego putabam heròas Achivos
 " Sustenturos nostrum robur & manus invictas:
 " At illi ut vespæ in medio maculosæ, aut apes,
 " Nidos faciunt viam ad asperam,
 " Neque relinquunt concavam domum, sed manentes
 170 " Viros venatores, pugnant pro natis:
 " Sic illi nolunt à portis, tantùm duo licèt existentes,
 " Recedere, antequam vel interficiantur, vel capiantur.
 " Sic dixit, neque Jovis flexit mentem hæc dicens:
 " Hæctori enim ejus animus volebat hujus diæ gloriam præbere.
 175 Alii interim circa alias pugnam pugnant portas:
 " Difficile verò me hæc, deum tanquam, omnia proloqui;
 " Undiquaque enim circa murum excitatus est immanè ardens ignis,

Ver. 161. Βαλλόμεναι μυλάπεσσι.]

—Telis premit, omniaque arma

Advocat, & ramis vasisque molaribus in-

stat. Æn. VIII. 249.

Ver. 162. — ὤμωξεν τε, κ' ᾧ πεπλήγῃσιν μῆρῳ.] De voce πεπλήγῃσιν, vide suprâ ad γ', 31; & ad β', 314.

—γεμῶσι—palmis percussa lacertos.

Æn. VII. 501, 503.

Ver. 164. — ἦ ῥά νυ κ' (ὦ φιλοψευδὲς ἐτέτυξο.)

—Fallax haud antè repertus

Hoc uno responso animum delusit Apollo.

Æn. VI. 341.

Ver. 167. — αἰόλοι] Εὐκίνητοι, ὥς κ' ἀλ-
 λαχῶ φησι, "Πῶδας αἰόλον ἵππον." Schol. Td

μέσον (ὥς ἔχεις κινάμενοι κ' ἐλάμενοι. Ροβήν.
 Quaest. Homeric. 3. Vide suprâ ad β', 816.

Ibid. — ἡ μέλισσαι.] Ita edidit Ben-
 fuis; Rectè. Sed & Eusebius, in Com-
 mentario, ita legit. Αἱ. ἡδὲ μέλισσαι.

Ver. 168. Οἰκία ποιήσονται] Αἱ. ποιήσονται
 Ver. 171. — κ' δὴ εὐνῇ.] Suprà, vs.

127, 145.

Ver. 172. — ἡ κατακτάμεν, ἡ ἀλῶναι.]
 Versio Wettsteniana: vel interficiant aīos, vel
 ipsi capiantur. Minus rectè.

Ver. 174. — γὰρ οἱ] Quâ ratione, γὰρ
 hic producat; item θεόν, vs. 176; vide
 suprâ ad α', 51.

Ver. 177. — περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσι-
 δαῖς πῦρ.] De voce, ὀρώρει, vide suprâ ad β',
 810.

- Λαίῳν· Ἀρτεῖοι δὲ, καὶ ἀχρύνενοι περ, ἀνάγκη
 Νηῶν ἡμύνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχεῖας θυμῷ
 180 Πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν.
 Σύν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊότητα.
 "Ενθ' αὖ Πειρίθου υἱὸς, κρατερὸς Πολυποίτης,
 Δερὶ βάλεν Δάμασον, κυνέης διὰ χαλκοπαρῆ·
 Οὐδ' ἄρα χαλκείῃ κόρυς ἔσχεθεν· ἀλλὰ διὰ πρὸ
 185 Αἰχμῇ χαλκείῃ ῥῆξ' ὅσον· ἐγκέφαλον δὲ
 "Ενδον ἅπας πεπάλαιτο· δάμασσε δὲ μιν μεμαῶτα·
 Αὐτὰρ ἐπεῖτα Πύλωνα καὶ Ὀρμενον ἐξενάρηεν.
 Τῖόν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς, ὃς· Ἀρη·,
 Ἴππόμαχον βάλε δερὶ, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
 190 Αὐτὶς δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμεν· ἕϊφ· ὅξυ,
 Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δὲ ὁμίλῳ,
 Πληξ' αὐτοσχεδίν· ὃ δ' ἄρ' ὑπὶ· ἔδει ἐρείσθη·
 Αὐτὰρ ἐπεῖτα Μένωνα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέσην,

Lapideum : Argivi autem, mæsti licet, necessitate
 Pro navibus pugnabant : dii verò tristes-erant animo

- 180 Omnes, quotquot Danaïs in prælio favebant.
 Commiserunt autem Lapithæ pugnam & prælium :
 Tum utique Pirithoi filius, fortis Polypætēs,
 Hastâ percussit Damasum per galeam æreis-munitam-malis :
 Neque ærea galea prohibuit ; sed penitus

- 185 Cuspis ærea perrupit os ; cerebrumque
 Intus totum sedatum est ; domuitque ipsum ardentem :
 Deinde verò Pylonem & Ormenum interfecit.
 Filium item Antimachi Leonteus, ramus Martis,
 Hippomachum percussit hastâ, ad balteum affectus.

- 190 Deinde autem ex vaginâ extracto ense acuto,
 Antiphatem quidem primum, impetu facto per turbam,
 Percussit cominus ; atque is supinus solo allisus est :
 Tum dein Menonem, & Iamenum, & Orestem,

810. Est autem *Διωνυαῖς πύρ*, hoc in loco,
 τὸ θερμὸν τῆς μάχης. Quod præferre videtur
Eustathius, ut ignis reverâ intelligatur ; mi-
 nus hic aptum est. *Virgilius*, in re diversâ,
 aptè ;

Undique clamor
 Tollitur ; invadunt, & fossas aggere com-
 pleht :

Arduentes tædas alii ad fastigia jactant.

Æn. IX. 566.

Ver. 178.—ἀχρύνενοι.] Vide suprâ ad
 γ', 260.

Ver. 179.—ἀκαχεῖας θυμῷ.] *Al.* ἀκα-
 χέας, & θυμῶν.

Ver. 181.—Λαπίθαι.] Suprà, *ver.* 128.

Ver. 183.—κυνέης διὰ χαλκοπαρῆ·—
 ἐγκέφαλον· δι']

—telumque aurata ad tempora torquet :
 Olli per galeam fixo stetit hasta cerebro.

Æn. XII. 536.

Ver. 185. Αἰχμῇ χαλκείῃ.] *Al.* Αἰχμῇ
 ἱμίνῃ. Id quod, propter χαλκείῃ in versu
 præcedente, non videtur propterea contem-
 nendum.

Ver. 186.—μεμαῶτα.] Vide suprâ ad
 β', 818.

Ver. 188. Τῖόν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς—
 Ἴππόμαχον.] Vulgò, υἱὸς. Sed rectè ex
 MSS. & ex *Eustathii* commentario restituit
Bornesius, υἱόν. Non enim *Antimachi* filius
 erat *Λεοντεὺς*, sed *Coroni*. Suprà, β', 745.

Ver. 190.—ἐρυσσάμεν·] Ita edidit
Bornesius ; rectè. Nam *ἐρυσσάμεν*, quod
 habent Vulgati, secundam corripit.

Ver.

- Πάντας ἐπασσυνέμενος πέλασε χθονὶ πολυβοαίρην.
 195 "Ὀφρ' οἱ τὲς ἐνὰριζον ἀπ' ἐνθα μαρμαίρουσιν,
 Τόφρ' αἱ Πυλυδάμανι, καὶ Ἐκτορι κῆροι ἐποντο,
 Οἱ πλεῖστοι καὶ ἀριστοὶ ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
 Τεῖχος τὰ ρῆξαι, καὶ ἐνπρῆσαι πυρὶ νῆας.
 Οἱ ῥ' ἔτι μαρμήριζον, ἐφεσάότες παρὰ τάφρην.
 200 "Ορνις γὰρ (φιν ἐπῆλθε πτερησέμεναι μεμαώσιν,
 Αἰετὸς ὑψηλότης, ἀπ' ἀρίστερά λαὸν ἐέρην,
 Φαινέμεν δρᾶμονθε φέρων οὐνχασσι πέλιον,
 Ζῶν ἐτ' ἀσπαίρουσιν καὶ ἔκω ἀφ' ἑοῦ χαρμης.
 Κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ γῆθος, παρὰ δευρην,

Omnes alios super alios admovit terræ almæ.

- 195 Dum ii hos interfectos spoliabant armis coruscis,
 Interea Polydamantem & Hectorem juvenem sequebantur
 Qui plurimi & fortissimi erant, ardebantque maximè
 Murumque perrumpere, & incendere igne naves:
 Hi tamen adhuc anxie deliberabant, stantes ad fossam:
 200 Augurium enim ipsi supervenit transire cupientibus,
 Aquila altivolans, ad sinistram copias dividens,
 Cruentatum serpentem gestans unguibus immensam,
 Vivum, adhuc palpitantem; necdum is oblitus erat pugne;
 Percussit enim ipsum tenentem ad pectus, prope collum,

Ver. 194.—πέλασε] Vide suprâ ad 4, 140.

Ver. 198.—ῥῆξαι ἢ ἐνπρῆσαι.] *Al.*
 μέμω ἢ ἐνπρῆσαι.

Ver. 200.—"Ορνις γὰρ (φιν ἐπῆλθε.)

Hic Jovis altifoni subito pinnata satelles
 Arboreis à trunco, serpentis fascia morsu,
 —transfigens unguibus anguem
 Semianimum, & variâ graviter cervice
 micantem.

Quem se intorquentem lanians——

Abjicit efflantem,——

Seque obitu à folis nitidos convertit in or-
 tus. *Cic. de Divinat. lib. I. §. 47.*

Namque volans rubrè fulvus Jovis ales in
 actirâ,——

Cycnum excellentem pedibus rapit impro-
 bus unci.

——donec vi victus & ipso

Pondere defecit, prædamque ex unguibus
 ales

Projecit fluvio, penitusque in nubila fugit.
Æn. XII. 247.

Utque volans altè raptum cùm fulva dra-
 conem

Pert aquila, implicuitque pedes, atque
 unguibus hæsit:

Saucies at serpens sinuosa volumina versat,
 Arrectisque horret squamis, & sibilat ore
 Ardens insurgens; illa haud minùs urget
 obuneo

Lucantem rostro, simul æthera verberat
 alis. *Æn. XI. 751.*

De quo posteriore loco *Macrobius*: "Vir-
 gilius solam aquilæ prædam refert, nec
 "Homericæ aquilæ omen advertit; quæ &
 "à sinistra veniens vincentium prohibebat
 "accessum, & accepto à captivò serpente
 "morsu prædam dolore dejecit; factoque
 "tripudio sollicito, cum clamore dolorem
 "testante prætervolat: His prætermis-
 "sæ quæ animam parabolæ dabant, velut ex-
 "animum in Latinis versibus corpus re-
 "mansit." *Lib. V. cap. 13.* Verùm (ut
 rectè notavit *Poppius*) non hæc omnia vix
 erant vertenda *Virgilio*; quia aliam ad rem
 adduxit hæc similitudinem *Virgilius*, ad
 aliam *Homerus*.

Ibid.—πρωτομυται.] Vide suprâ ad 4, 67.

Ibid.—μαρμαῖσιν.] Vide ad 8, 318.

Ver. 201.—ἐπ' ἀρίστερα.] Ζηλοῖται οὐ
 ὁ Ζεὺς ἐπιπρῆσις τινος δίδωσι παύσαι τὰς τρῶ-
 ας, (ζηλοῖται, αὐτοῖς καλοῦσιν ἀποκρίναι
 —ἢ παύσαι, ὅτι νῆαν μὲν ἐκάλει τοῖς
 τρῶσιν, ἐκάλει δὲ τὸ δῖον τῶν Ἑλλήνων.
Schol. Ineptè admodum. Non enim vici-
 riam erant reportaturi Trojani, sed è mani-
 bus jamjam partam dimissuri, *ver. 227, 28.*
 Neque hoc signum omnino viderunt Greci,
 sed aliud & diversum, *ver. 254.*

Ver. 204.—παρὰ δευρην.] *Al.* παρὰ δευρὸς
 10.

- 205 Ἴδνωθεις ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ ἔθεν ἦκε χαμᾶζε,
 Ἀλγῆσας ὀδύησι, μέσσα δ' ἐνὶ κάββαλ' ὀμίλῳ.
 Αὐτὸς δὲ κλάγξας πῆτελο πνοιῆσ' ἀνέμοιο.
 Τρῶες δ' ἐρήγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
 Χείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγίοχοιο.
- 210 Δῆ τότε Πηλυδάμας θρασὺν Ἑκτορα εἶπε παρὰσάς·
 Ἑκτορ, αἶε μὲν πῶς μοι ἐπιπλησσεις ἀγορήσιν
 Ἑσθλὰ φραζομένῳ· ἐπεὶ εὐδὲ μὲν εὐδὲ εἴπεν,
 Δῆμον εἴηλα παρὲξ ἀγορευόμεν, ἔτ' ἐνὶ βουλῇ,
 Οὔτε πῶτ' ἐν πολέμῳ, ζὼν δὲ κράτ' αἶψ' αἶψ' αἶψ'.
- 215 Νῦν δ' αὐτ' ἐξέρω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριςα.
 Μὴ ἴωμεν Δαναοῖσι μαχυσόμενοι περὶ νηῶν
 Ὡδὲ γὰρ ἐκλεῖσθαι οἴομαι, εἰ ἔτεον γὰρ
 Τρῶσιν ὅδ' ὅρως ἐπῆλθε περησέμενοι μεμαῶσιν,
 Αἰστὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἄριστερὰ λαὸν ἔρπον,

- 205 Contortas retrò; Illa autem à se demisit in terram,
 Dolens angoribus, médiumque defecit in agmen:
 Ipsaque clangens avolvit flatibus venti.
 Trojani verò cohorrueunt, ut viderunt maculosum serpentem
 Jacentem in mediis, Jovis portentum Argiochi.
- 210 Ac tùm quidam Polydamas audacem Hectorem allocutus est affans;
 "Hector, semper quidem ferè me increpas in concionibus,
 "Quaerquam rectè monentem: uti quidem nequaquam par est,
 "Civis qui sit, præter rectam dicere, neque in concilio,
 "Neque unquam in bello, sed tuam potentiam semper augere.
- 215 "Nunc autem rursus proloquar, ut mihi videatur esse optima.
 "Nè eamus cum Danaïs pugnaturs de navibus:
 "Sic enim eventurum puto, si quidem verè
 "Trojanis hoc augurium advenit transire oisipientibus,
 "Aquila altivolans, ad finistram copias dividens,

Ver. 205. — ἀπὸ ἴθου.] Quà ratione,
 ἀπὸ, hñc ultimam producat; item τε, φρ.

208; vide suprà ad á, 51.

Ver. 206. — ἐνὶ κάββαλ' — πῆτελο.]
 Plato in Ione citat, ἐκλεῖσθαι — ἐπῆλο.

Ver. 207. Αὐτὸς δὲ κλάγξας πῆτελο πνοιῆσ' ἀνέμοιο.
 Καὶ αὐτοὶ τε δὲ καλοσπασάμενοι οἱ
 πνοιῆσαι —, πρὸς χηῖμα ὀδύης, οἰκία ἢ
 δουλειὰ τῶν ὑποκείμενων τὰ νόματα, — ἢ
 μαυροκράτα τῶν πρᾶγματων ὥς ἔχει ταυ-
 τῇ, — "Αὐτὸς δὲ κλάγξας πῆτελο πνοιῆσ'
 ἀνέμοιο." Dionys. Halicarn. περὶ ὑποθέσεως,
 §. 16. Vide suprà ad β', 210; ad γ', 363;
 ad δ', 455 & 504.

Ver. 208. — ἐρήγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.]
 De voce, αἰόλος, mobilis; vide suprà
 ad β', 816. Cæterum, cùm in promptu
 esset ὅφιν αἰόλον ἴδον, fieri non potest quin
 consultò dixerit, ἴδον αἰόλον ὄφιν ut, stupen-
 tibus serpente viso Trojanis, versùs ipse nec

opinato quasi diriguisse videatur. ἔτι δ' ὅτι
 παροφονία διενόησα ποιεῖ, ἢ μάλιστα ἴδον τὸ
 ὑποκείμενον πρᾶγμα διη τοιαύτης. Ὡς περ
 τὸ Ὀμηρικόν, τὸ, "Τρῶες δ' ἐρήγησαν ὅπως
 "ἴδον αἰόλον ὄφιν." Ἦν μὲν γὰρ ἢ εὐφωνο-
 τέρας εἰπὼντα ζῶσαι τὸ μέτρον, — "ἔπνευ-
 " ὄφιν αἰόλον ἴδον." Ἀλλ' ἔτ' ἂν ὁ λέγων
 δινὴς ὅπως ἴδοιεν, ὅτι ὄφιν αὐτίς. Demar.
 Phalar. §. 267. Vide suprà ad á, 342; ad
 γ', 363; ad δ', 456; & ad λ', 36.

Ver. 209. — Διὸς τέρας αἰγίοχοιο.]
 — alto

Dat signum caelo, quo non praesentius
 ullum. En. XII. 245.

Ver. 213. Δῆμον εἴηλα.] Barnhus conjicit,
 scribendum Δῆμον εἴηλα. Sed nullà idoneà
 auctoritate.

Ver. 215. — ἄριςα] Al. ἄρισον.

Ver. 217. — αἰ ἔτεον γὰρ.]

— ἢ credere dignum est. En. VI. 174.
 Ver.

- 220 Φοινήμελα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πύλωρον,
 Ζῶν' ἄφαρ δ' ἀφίηκε, πάρος· φίλα οἰκί' ἰέσθαι,
 Οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέσσιν ἐοῖσιν·
 Ὡς ἡμεῖς, εἴπερ τε πύλας κ' τεῖχ'· Ἀχαιῶν
 ῥηζόμεθα (θένει μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοί,
 225 Οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
 Πολλὰς γάρ Τρώων καὶ ἀλαείφομεν, ἧς κεν Ἀχαιοὶ
 Χαλκῷ δῶσυσσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
 Ὡδ' ἔ' ὑπακρίναίῃο θεοπρόπῳ, ὃς (άφα θυμῷ
 Εἰδεῖν τεράων, καὶ οἱ πειθοίαίῃο λαοί.
 230 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολ'· Ἐλμέ,
 Πελυδάμα, (ὅ μὲν ἐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
 Οἶσθα κ' ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τῷδε νοῆσαι.
 Εἰ δ' ἐπεὶ δὴ τέτον ἀπὸ (πεδῆς ἀγορεύεις,
 Ἐξ ἅρα δὴ τοι ἐπαῖα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί·
 235 Ὡς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδᾶποιο λαθέσθαι
 Βυλίων, ἃς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο κ' κατένευσε.
 Τὴν δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
 Παιθεσθαι· τῶν ἔτι μετ' αἰρέπομ', ἐδ' ἀλεγίζω,

220 “ Cruentatum serpentem portans uagibus immanem,
 “ Vivum; citòque dimisit, antequam ad caros nidos pervenisset,
 “ Neque effecit portans ut daret pullis suis;

“ Sic nos, etiamsi portas & murum Achivorum
 “ Perruperimus robore magno, cesserintque Achivi;
 225 “ Non faustè à navibus revertemur per easdem vias:
 “ Multos enim Trojanorum relinquemus, quos quidem Achivi
 “ Ære interfecerint pugnantes pro navibus.

“ Hæc certè interpretatione, responderit augur, qui verè animo
 “ Peritus sit prodigiorum, & ei paruerint populi.

230 Hunc autem torvè intuitus allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hæctor;
 “ Polydama, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis:

“ Nōsti & aliam sententiam meliorem hæc excogitare.
 “ Sin autem reverà jam hanc seriò dicis,

“ Utique tibi jam dii mentem ademerunt ipsi:

235 “ Qui jubes Jovis quidem altitonantis oblivisci
 “ Consiliorum, quæ mihi ipse promisit & annuit.

“ Tu verò me alitibus alas-expandentibus jubes
 “ Parere; quos minimè moror, neque curo,

Ver. 224.—(θένει μεγάλῳ.) Quà ratione, (θένει, hîc ultimam producat; item δὲ, ver. 241; & παρφάμεν, ver. 249; & ἔρπον, ver. 261; & οἶα, ver. 263; vide suprà ad 4. 51.

Ver. 228.—(ὑπακρίναίῃο.) Vide suprà ad 4. 309.

Ver. 230.—(κορυθαίολ'.) Vide suprà ad 8. 816.

Ver. 231.—ἐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα.] Indistincta vocula ista, ἔτι, gratum fuisse Hæctori, & memoriâ affixum, quod antea dederat consilium Polydamas, ver. 60—80—109. Ut rectè annotavit Domina Dacier.

Ver. 236. Βυλίων.] Pronuntiabatur, βυλῶν.

Ver. 237.—(οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι.) Avibus præparatis. Gall. lib. VI. cap. 6. 19.

- Εἴτ' ἐπὶ δεξιῇ ἰώσι πρὸς ἥῳ τ' ἥελιόν τε,
 240 Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε, ποτὶ ζῶφον ἠερόεντα.
 Ἡμεῖς δὲ μέγαλοιο Διὸς πειθώμεθα βελῇ,
 Ὃς πᾶσι θνητοῖσι κ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
 Εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
 Τίπτε ζῷ δειδοικας πόλεμον κ' δηϊοτῆτα;
 245 Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικλεινώμεθα πάντες
 Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, τοὶ δ' ἔδεσθ' ἐς ἀπολέσθαι.
 Οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊ, ἔδδ' μαχήμεν.
 Εἰ δὲ ζῷ δηϊοτῆτι ἀφέξει, ἢ τιν' ἄλλον
 Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποβρέψεις πολέμοιο,
 250 Αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ θυρὶ τυπεῖς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις;
 Ὡς ἀρα φωνήσας ἠγήσατο τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο,
 Ἥχῃ θεσπεσίῃ ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 Ὄρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὄρεων ἀνέμοιο θύελλαν,
 Ἥ ῥ' ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν αὐτὰρ Ἀχαιῶν

- "Sive ad dextram vadant, ad auroramque solemque,
 240 "Sive ad sinistram isti, ad occasum obscurum.
 "Nos verò magni Jovis pareamus consilio,
 "Qui omnibus mortalibus & immortalibus imperat.
 "Unum augurium est præstantissimum, pugnare pro patriâ.
 "Cur tu times pugnam & prælium?
 245 "Etiâ enim alii circum-occidamur omnes,
 "Naves ad Argivorum; tibi tamen non est timor pereundi:
 "Non enim tibi est cor impetus hostium-manens, neque pugna.
 "Si verò tu à pugna abstinēbis, vel aliquem alium
 "Dehortatione-deceptum verbis avertes à prælio;
 250 "Statim meâ hastâ percussus animam amittes.
 Ita fatûs præcessit; hi autem unâ sequebantur,
 Clamore immenso; insuperque Jupiter gaudens-fulmine
 Excitavit ab Idæis montibus venti procellam,
 Quæ rectâ navēs-versus pulverem ferebat; atque Achivorum

Ver. 240. Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε.] Quàm non sit supervacaneum istud τοίγε, sed elegans atmodum & venustum; vide suprâ ad 7, 409.

Ver. 241. Ἡμεῖς δὲ.] *Barnefus* mallet hîc δὴ legere. Sed nihil opus. Rectius enim hoc in loco est, *Nos verò*, quàm, *Nos demum*.

Ver. 242.—ἀθανάτοις] Vide suprâ ad 2, 398.

Ver. 243. Εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.] *Al.* ἀμύνεσθαι. Χρῆσθαι δὲ διὰ τὰς τοῦ ἀνδραγαθίου καὶ κοιναῖς γνώμαις, ὡς οἱ χρήσιμοι διὰ γὰρ τὸ εἶναι κοιναί, ὡς ἀνδραγαθῶν ἀπάντων, ὅσους ἔχουσιν ἀνδρῶν, παρακαλῶντες εἰς τὸ κινδυνεύειν μὴ δυσχεμεῖν, "Εἰς οἰωνὸς ἄριστος," *Sc.* *Arist.*

Vol. I.

Rhetoric. lib. II. cap. 21. Καίτοι πολλὰ καὶ τὰ Δημοσθένους ἔχουσιν τῶν Ὁμήρου τιθεῖς. Οἷον, "Εἰς οἰωνὸς ἄριστος," πρὸς τὸ, "Διὶ γὰρ τὰς ἀγαθὰς ἀνδρας, τὰς ἀγαθὰς ὑποθεῖς μῖνους ἐλπίδας," *Sc.* *Lucian. Encom. Demosthenis, haud longè ab initio.* "Augurque cum esset, dicere ausus est, optimis auspiciis ea geri, quæ pro Reipublicæ salute fierent." *Cic. de senectute.*

Ver. 251.—ἠγήσατο τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.] —campo sese arduus infert; Clamore excipiant socii, fremituque sequuntur

Horrissono — *Æn. IX. 53.*

Ver. 254.—ἰθὺς τῶν κονίην φέρεν.] Pulvis nimirum turbine collectus, *Achivis* rectâ in oculos ferebatur.

K k

For

- 255 Θέλλε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἑκτορι κῦδος ὀπαζέ·
 Τῷ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες, ἡδὲ βίηφι,
 ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
 Κρόσσας μὲν πύργων ἔρουον, καὶ ἔρωπον ἐπαλξεις,
 Στήλας τε προβλήτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ
 260 Πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἐμμεναι ἔχματα πύργων.
 Τὰς οἷγ' αὖ ἔρουον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
 ῥήξειν· εὐδὲ νῦν πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθε·
 Ἄλλ' οἷγε ῥινόισι βοῶν φράζαντες ἐπαλξεις,
 Βάλλον ἀπ' αὐτῶν δῆιες ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
 265 Ἀμφοτέρω δ' Αἰάει κελευσίονοντ' ἐπὶ πύργων
 Πάνσοσε φοιτήτην, μὲν ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν·
 Ἄλλον μελιχίοις, ἄλλον σαρραῖς ἐπέεσσι
 Νείκεον, ὄληνα πάγχυ μάχης μεθύνει ἰδοίην.
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅς' ἔξοχος, ὅς' ἐμεσῆς,
 270 Ὅς' ἐχειριότερος· ἐπεὶ ἔγω πάντες ὁμοῖοι
 Ἄνδρες ἐν πολέμῳ· νῦν ἔπλετο ἔρπον ἅπανσι·
 Καὶ δ' αὐτοὶ τόδ' ἐγὼ γινώσκεις· μή τις ὀπίσσω
 Τετράφθω προτὶ νῆας ὁμοκλητῆρ' ἀκῆαν·
 Ἀλλὰ πρόσω ἴεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
 275 Αἴκεν Ζεὺς δώησιν Ὀλύμπι' ἀσεροπητῆς,

- 255 Mollebat animum, Trojanis verò & Hectori gloriam dabat :
 Hujus utique prodigiis confisi atque robore suo,
 Perfringere magnum murum Achivorum tentabant.
 Pinnae quidem turrium convellebant, & demoliebantur propugnacula,
 Crepidinesque prominentes vestibus labefactabant, quas Achivi
 260 Primas in terrâ posuerant, ut essent stabilimina turrium.
 Has illi convellebant, sperabantque murum Achivorum
 Se perrupturos : Nondum tamen Danaï cedebant de viâ ;
 Sed illi scutis bubulis præmunientes propugnacula,
 Percutiebant ex ipsis hostes murum subeantes.
 265 Ambo interea Ajaces hortantes in turribus :
 Quaquaversum itabant, robur excitantes Achivorum :
 Alium scilicet blandis, alium duris verbis
 Increpabant, quemcunque omnino pugnam remittentem viderent ;
 " O amici, Argivorum quique eximius, quique mediocris,
 270 " Quique deterior ; quandoquidem non omnes similes
 " Viri in bello ; nunc est opus omnibus :
 " Et verò ipsi hoc nimirum cognoscitis ; ne quis retrò
 " Vertatur ad naves, Hectori minitanti auscultans :
 " Sed ulterius procedite, & invicem hortamini,
 275 " Si forsitan Jupiter det Olympius fulgurator,

Ver. 259. — ἐμόχλεον.] *Al.* ἐμόχλευον.

Ver. 261. — αὖ ἔρουον.] Vide supra ad 4, 559.

Ver. 266. — φοιτήτην.] *Al.* φοιτήτην.

Ibid. — μὲν ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν.] Vide supra ad B, 451.

Ver. 270. — χειριότερος· ἐπεὶ.] Quæ-
 tionē, χειριότερος, hic ultimam producit ;
 item ὅς, ver. 278 ; & πάλιν, ver. 283 ; &
 Τετρά, ver. 288 ; vide supra ad 4, 51.

ΝαῖκⓄ ἀπώσαμένους, δηῖες προτὶ ἄγυ διεσθαι.

Ὡς τῷγε προβόωντῃ μέγαν ὠτρυνον Ἀχαιῶν.

Τῶν δ', ὥς νιφάδες χιὼνⓄ πίπτουσιν θαρμειαῖ

Ἡμαῖ χιιμερίῳ, ὅτε τ' ὤρεο μητίετα Ζεὺς

280 Νιφέμεν ἀνθρώποισι πιφαισκόμενⓄ τὰ ἄ κῆλα,

Κοιμήσας δ' αἰέμευς χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ

Τψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρῶνας ἀκρες,

Καὶ πεδία λαβῆναι, καὶ ἀνδρῶν πῖονα ἔρτα,

Καὶ τ' ἐφ' αἰὸς πολίης κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκλαῖς,

285 Κῦμα δὲ μιν προσπλάζον ἐρύκειαι, ἀλλὰ τε πᾶν

Εἰλύσασθαι καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρⓄ.

Ὡς τῶν ἀμφοτέρωσθε λίθοι πωτῶντο θαρμειαῖ,

Αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιεὺς

Βαλλομένῃν· τὸ δὲ τεῖχⓄ ὑπὲρ πάντων ὄρωρει.

290 Οὐδ' αὖ πῶς τότε γὰρ Τρῶες καὶ φαίδιμⓄ Ἐκλῶρ

ΤεῖχεⓄ ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὄχλῳ,

Εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἐὼν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς

ὦρσεν ἐπ' Ἀρτείοισι, λείονθ' ὥς βεσὶν ἔλιξιν.

Αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσε ἴσθιν,

295 Καλὴν, χαλκείην, ἐξήλασθ' ἣν ἀρα χαλκίαιος,

“ Pugnam cum repulerimus, hostes ad urbem persequi.

Sic illi ante alios clamantes, pugnam excitabant Achivorum.

Horum autem, sicut flocculi nivis cadunt crebri

Die hiberno, quando orfus est providus Jupiter

280 Ningere hominibus, ostentans sua tela;

Sopitis verò ventis fundit constanter, donec operuerit

Celsorum montium vertices & cacumina summa,

Et campos florentes, & hominum pingula culta;

Et super maris cani fundantur portubusque & littoribus,

285 Fluctus autem eos adveniens prohibet, aliaque omnia

Operiuntur desuper, quum ingruat Jovis imber:

Sic horum utrinque lapides volitabant crebri,

Hi quidem in Trojanda, illi autem à Trojani in Aethivis

Jaculantibus: Murum autem supra totum strepitus ortus est.

290 Haudquaquam tamen tunc Trojani & illustres Hector

Muri perripissent portas & longum vectem,

Nisi filium suum Sarpedona providus Jupiter

Excitasset in Argivos, leonem veluti in boves cornibus canuros.

Statim verò clypeum quidem ante se ferebat undique aequale,

295 Pulchrum, æneum, laminâ ductili tectum: quod faber

Ver. 278. Τῶν δ', ὥς νιφάδες.] Vide supra ad ver. 156.

Ver. 279 & 292. — μητίετα Ζεὺς.] Vide supra ad 4, 175.

Ver. 280. Νιφέμεν ἀνθρώποις.] Dicitur γῆρας & νιφάδες, non quoddam syllaba si sit communis: sed similitudine analogiâ, ac κρύος, κρύος; μακρὸν, μακρὸν; μακρὸν, μακρὸν; φιλομαι, φιλομαι, φιλόμαι, φιλόμαι: Et

similia innumera. Vide supra ad 4, 309, 314, 338.

Ver. 286. — ἐπὶ βόρῃ.] Vide supra ad 4, 349.

Ver. 289. — δὲ πᾶν.] Vide supra ad 8, 435.

Ibid. — ἐρύκειαι.] Vide supra ad 8, 810.

Ver. 293. ὦρσεν ἐπ' Ἀρτείοισι, λείονθ' ὥς.]

Vide supra ad 8, 452.

Ver. 295. Καλὴν.] Vide supra ad 8, 43.

Ibid. — χαλκίαιος.] Alii χρυσάιος.

K k 2

Σελ.

- "Ηλῶσεν, ἦλθονθεν δὲ βοείας ῥάψι θαμειαίς,
 Χρυσείας ῥάβδοισι διηνεάσιν περὶ κάλον·
 Τὴν αἶρ' ὄγε πρόσθε ῥχόμεν^Θ, δύο δ' ἄρ' ἐτινάσσων
 Βῆ ῥ' ἴμεν, ὅς τε λῶων ὀρεσίτροφ^Θ, ὅς' ἐπιδευής
 300 Διὸν ἐπὶ κραιῶν, κέλεται δὲ ἐ θυμὸς ἀγῆνωρ,
 Μῆλων πειρήσονται, καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
 Εἵπερ γὰρ καὶ εὐρησι παρ' αὐτόφιν βώτορας ἀνδράς
 Σὺν κυσὶ καὶ ὄρεσσι φυλάσσειας περὶ μῆλα,
 Οὐ γὰρ τ' ἀπειρήη^Θ μέμονε σαθροῖο δέεσθαι·
 305 Ἀλλ' ὄγ' αἶρ' ἣ ἤρπαξε ματάλμεν^Θ, ἥ καὶ αὐτὸς
 "Ἐβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἀκοῆς·
 "Ὡς ῥα τὸτ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκε
 Τείχε^Θ ἐπαΐξαι, διὰ τε ῥήξασθαι ἐπάλλξεις·
 Αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη, παῖδ' Ἰππολόχοιο·
 310 Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τέλιμῆμεσθα μάλιχα
 "Ἐδρη τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν,
 "Ἐν Λυκίῃ; πάντες δὲ, θεὸς ὣς, εἰσαρόωσι;

Duqill-artificio-secerat, inter verò pelles-bubulas confuerat spissas,
 Aureis virgis perpetuis circa orbem;

Hoc utique ille ante-se objecto, duas hastas vibrans
 Perrexit ire, sicut leo in-montibus-patritus, qui indigus

- 300 Diu fuerit carniū, jubet autem ipsum animus magnus,
 Oves tentaturum, etiam ad bene munitam caulam ire:

Et si enim invenerit illic pastores viros

Cum canibus & hastis custodiam-agentes circa oves,

Haud tamen re-non-tentatā sustinet: à stabulo pelli;

- 305 Sed is aut rapuit infliens, aut & ipse

Vulneratus est inter primos veloci ex manu jaculo:

Sic tunc divinum Sarpedonem animus impulit

Murum invadere, & rumpere propugnacula.

Statim autem Glaucum allocutus est, filium Hippolochi;

- 310 "Glaucе, cur nam nos honoribus affecti-sumus maximè,

"Sedeque, carnibusque, & plenis poculis,

"In Lyciâ, omnes autem, deos tanquam, nos aspicunt,

Ver. 297. Χρυσείας ῥάβδοισι] Ita rectè edit
 dit Barnasius, ex MSS. & Edit. vet. Al.
 Χρυσείας ῥάβδοισι. Quod Homerus minùs
 sapit.

Ver. 298. Τὴν αἶρ' ὄγ'] Hoc utique ille.
 Sic ver. 307, "Ὡς ῥα τὸτ'.

Ibid. — δύο δ' ἄρ' ἐτινάσσων]

Bina manu lato crispans hastilia ferro.

Æn. I. 317.

Ver. 299. — ὅς τε λῶων — ἐπιδευής — κραιῶν.]
 — quos improba ventris.

Exegit cæcos rabies,

— per tela, per hostes. Æn. II. 356.

Impastus seu plena leo per ovilia turbans,
 Suadet enim xestina fames, &c. 339.

Impastus stabula alta leo seu sæpe peragrans,

— si fortè fugacem

Conspexit capream, aut surgentem in cor-
 nua cervum;

Gaudet hians immanè, comasque atexit,
 & hæret

Visceribus super accumbens; lavit impro-
 ba teter

Orà cruor, — X. 721.

Ver. 308. — διὰ τε ῥήξασθαι.] Vide su-
 præ ad 4, 51.

Ver. 310. — τίν δ'] Carnem, οὐρανὸν
 &c. Vide supra ad 8, 158.

Ver. 311. — ἀντίθεον τε, ἰδὲ.] Al. ἀντί-
 θεον τ', ἰδὲ.

Ver.

- Καὶ τέμενος^Θ νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
 Καλὸν, φυαλῆς κ' ἀρέρης πυροφόροιο;
 315 Τῷ νῦν χρεὶ Λυκίοισι μετὰ πρῶτοισιν ἐόντας,
 Ἐσάμεν, ἥδ' ἐ μάχης καυσεϊρῆς ἀντιβολῆσαι.
 Ὄφρα τις ᾧ εἶπ' ἄν Λυκίων πύκα θωρηκτῶν,
 Οὐ μὰν ἀκλειεῖς Λυκίην καλικοιρανέουσιν
 Ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδασί τε πύονα μῆλα,
 320 Οἶνόν τ' ἔξαινον, μελιηδέα' ἀλλ' ἄρα κ' ἰς
 Ἑσθλῇ, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρῶτοισι μάχουσι.
 Ὡς ἔπεινον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες,
 Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγῆρω τ' ἀθανάτω τε
 Ἔσσεσθ', ἥτε πεν αὐτὸς ἐνὶ πρῶτοισι μαχοίμην,
 325 Οὔτε κέ σε σέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν.
 Νῦν δ', ἐμπης γὰρ κῆρες ἐφεσῶσιν θανάτοιο
 Μυρίαι, ἃς ἐκ ἐς φυεῖν βροτὸν, ἐδ' ὑπαλύττει.

“ Et agri-portionem possidemus magnam Xanthi ad ripas,

“ Amœnam, vitifero solo & frugifero ?

315 “ Quamobrem nunc oportet, Lycios inter primos existentes,

“ Stare, & pugnae ardenti interesse ;

“ Ut aliquis sic dicat Lyciorum benè-armatorum :

“ Nequaquam inglorii Lyciam administrant

“ Nostrî reges, eduntque pingues oves,

320 “ Vinumque eximium, dulce: verùm utique & robur inest

“ Præstans, quandoquidem Lycios inter primos pugnant,

“ O amice; si quidem enim, bello hoc evitato,

“ Perpetuò porro essemus expertesque senii immortalæque

“ Futuri, nec ipse quidem inter primos pugnarem,

325 “ Neque te mitterem pugnam in gloriosam :

“ Nunc verò, (nihilominus quippe fata instant mortis

“ Plurima, quæ non licet effugere hominem, neque evitare,)

Ψν. 313. Καὶ τέμενος^Θ νεμόμεσθα.]

Insuper, id campi quod rex habet ipse Latinus. Ψν. IX. 274.

Ψν. 314. Καλόν.] Vide suprâ ad β', 43.

Ibid.—ἀρέρης.] Vide suprâ ad ζ', 142.

Ψν. 220. Οἶνόν τ' ἔξαινον.] Ita rectè edidit Barnesius, ex MS. & Eusebio. Vultg. Οἶνον δ' ἔξαινον.

Ψν. 322.—εἰ μὲν γὰρ—μέλλοιμεν.]

Refertur istud, γὰρ, ad id quod elegantissimè reticebatur: *Neu mi, quasi, incuſes temeritatis; NAM β, &c.* Vide suprâ ad ε', 22.

Cæterùm locum hunc pulcherrimum omnis laudavit atque imitata est antiquitas. Χαῖρος

πολλὰς — τὰ Δημοσθένους ἱστῶς τῶν Ὀμήρου τιθεῖς: εἰν, — “ Εἰ μὲν μέλλοιμεν

ἀγῆρω τ' ἀθανάτω τε ἴσασθαι,” πρὸς τὸ,

“ Πίρας μὲν γὰρ ἅπανσι ἀνθρώποις τῷ βίῳ

“ θάνατος,” [Clementi Alexandrino, Strom. 6, locum eundem citanti legit, Πᾶσι μὲν γὰρ

ἀνθρώποις τίλ^Θ τῷ βίῳ θάνατος.] “ κἂν ἐν

“ οἰκίῳ τις αὐτὸν καθίρῃας τηρῇ.” Lucian. Epitom. Demosthenis, haud longè ab initio. Εἰ

μὲν γὰρ ἦν, τὸν παρόντα διφυγόντας, ἀδῶς

διάγειν τὸν ἱπλοῦσιν χρόνον, ἢ ἂν ἦν θάνατος

τὸν φιλοβουχῶν. νῦν δὲ τοσαῦται κῆρες τῷ βίῳ

παραπέφουσιν, ὥς τὸν ἐν ταῖς μάχαις θά

νατον αἰρετότατον εἶναι δοκῶν. Theopompus apud Clem. Alexandrin. Strom. 6. “ Quod

“ si immortalitas consequeretur præsentis

“ periculi fugam, — : Cùm verò dies &

“ noctes omnia nos undique fata circum-

“ stent, non est viri — dubitare eum spi-

“ ritum, quem naturæ debeat, patriæ red-

“ dere.” Cic. Philippic. 10.

Stat sua cuique dies, brevo & irreparabilla tempus

Omnibus est vitæ; sed famam extendere factis,

Hoc virtutis opus. — Ψν. X, 467.

Ἴομεν' ἥε τῷ εὐχόμεν, ἥε τις ἡμῖν.

Ὡς ἔφατ'· ἔδδ' Ἐλαῦκ' ἀπείραπεν, ἔδ' ἀπείθησε.

330 Τῷ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθελ' ἀγορή.

Τὴς δὲ ἰδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πηλεῖω Μενεσθεύς·

Τῆ γὰρ δὴ πρὸς πύρρον ἴσαν κακότηθα φέροντες·

Πάπληνεν δ' ἀνὰ πύρρον Ἀχαιῶν, εἴτιν' ἰδοῖο

Ἠλεμόνων, ὅσις οἱ ἀρὴν ἐτάροισιν ἀμύναι·

335 Ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω

Ἐσαότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισιήθεν ἰούθα

Ἐγύθειν· ἀλλ' ἔπως οἱ ἔην βώσαντι γάλωνεῖν.

Τόσσ'· γὰρ κτύπ'· ἦεν· αὐτὴ δ' ἕρπυλον ἔκε,

Βαλλομένον Ζακίων τε κ' ἱπποκόμῳ τρυφαλειῶν

340 Καὶ πυλίων· πάσας γὰρ ἐπὶ ὄχλῳ· τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς

Ἰσάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.

Αἴψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θωῶτην·

Ἐρχεο, δῖε Θωῶτα, Δέων Αἴαντε κάλεσσον,

“Eamus; vel alicui gloriam dabimus, vel aliquis nobis.

Sic dixit: neque Glaucus averfus est, neque non-obsecutus est.

330 Hi itaque rectè ibant Lyciorum magnam gentem ducentes.

Hos autem conspicatus cohorrui filius Petei Menestheus;

Hujus enim jam ad turrim ibant, malum ferentes.

Circumspexit autem per agmen Achivorum, si quem videre-possset

Ductorum, qui sibi malum à focis arceret:

335 Animadvertit autem Ajaces duos praelii insatiabiles

Stantes, Teucrumque modò è tentorio profectum.

Propè: sed nullo-modò ei licebat, si clamaret, exaudiri:

Tantus enim strepitus erat: sonitusque ad cælum perveniebat,

Percussorum sentorumque & setis-equinis-comantium galearum,

340 Et portarum: Ad omnes enim accesserant; hostesque ad ipsas

Stantes nitebantur vi perruptas ingredi.

Statim itaque ad Ajacem misit præconem Thootem;

“I, nobilis Thoota, currens Ajaces voca,

Ver. 328.—ἥε τῷ εὐχόμεν.] Ita

edidit *Barnesius* ex tribus MSS. & ex *Plu-*

taicho, & ex sequente libro *V*, *om.* 327, ubi

& editi habent, ἥε τῷ εὐχόμεν. Adde

quod *Cicero* *Alexandrinus*, laudatà hâc *Sar-*

pedonis oratione, legit & hîc εὐχόμεν;

loco jam suprà citato. Nec tamen *betri*

non potest & quod in *Vulgatis* est, ἥε τῷ

εὐχόμεν id quod pronuntiabatur scilicet,

ἥ τῷ κτύπῳ ῥίγησιν.

Aut spoliis ego jam raptis laudabor opimis,

Aut leto insigni, *Æn.* X. 449.

Ver. 329.—ἀπείραπεν.] Notandus hîc

maximè proprius & significantissimus vocis

medicæ usus: *Neque avertit se Glaucus*. Vide

suprà ad γ', 141; & ad α', 45.

Ver. 333.—Πάπληνεν δ' ἀνὰ πύρρον.] Ἡ

πάπληνεν ἀνὰ πύρρον τῷ τήχους, αἰ σὺ

ἰδοῖς Ἀχαιῶν τινα· ἡ πᾶπληνεν ἀνὰ πύρρον Ἀ-

χαιῶν ἵδμεν ἀνὰ παράταξιν σπουδῆς, αἰ σὺ

ἴδῃ τῶν τινα ἐπαιμένων. *Eustath.*

Ver. 334.—ῥίγῃσι.] Vide suprà ad 4, 51.

Ibid.—ἀμύναι.] *Al.* ἀμύνα.

Ver. 338.—αὐτὴ δ' ἕρπυλον ἔκε.]

It clamor cælo. *Æn.* V. 451.

—Sequitur clamor, cælumque remugit.

IX. 504.

It clamor totis per propugnacula muris.

IX. 664.

Ver. 340.—πάσας γὰρ ἐπὶ ὄχλῳ.] Alii

ab αἰῶν deducunt, alii ab εὐχόμεναι. Inter-

pretanturque (notante *Eustathio*,) vel, ἀμύ-

νάμεναι ἵσαν quod è τῷ omnino non potest.

Vel, δι' ὅχλου ἐπαλλομένη κλισίῃς, scilicet

Acibi; Vel, ἐπὶ ὄχλῳ, fuerunt enim qui & in

legerent, scilicet ἡ κτύπῳ. Posteriorum

duarum interpretationum altera, vera est;

quia & aliàs apud Homerum vox ἐπὶ ὄχλῳ

eundem habet intellectum.

Ver. 343.—Αἰετῆς.] *Al.* Αἰετῆς.

Ver.

- Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὁ γὰρ κ' ὅχ' ἄριστον ἀπάντων
 345 Εἶη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
 Ὡδὲ γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἄγοι, οἱ τοπάρους περ
 Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμῖνας·
 Εἰ δὲ ζῶν κ' κεῖθι πόνος κ' νεῖκος ὄρωρεν,
 Ἀλλὰ περ οἷος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
 350 Καὶ οἱ Τεῦκρος ἄρ' ἐσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.
 Ὡς ἔφατ'· ὑδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθσεν ἀκέσας,
 Βῆ δὲ θένειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
 Στῇ δὲ παρ' Αἰάντῃσι κίων, εἴθαρ δὲ προσηύδα·
 Αἴαντ', Ἀρτεΐων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
 355 Ἠνώγει Πηλεΐω διοτρεφέος φίλος υἱὸς
 Κεῖσ' ἴμεν, ὅφρα πόνονιο μίνυνθά περ ἀνιάσῃον·
 Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὁ γὰρ κ' ὅχ' ἄριστον ἀπάντων
 Εἶη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
 Ὡδὲ γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἄγοι, οἱ τοπάρους περ
 360 Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμῖνας·
 Εἰ δὲ κ' ἐνθάδε περ πόλεμος κ' νεῖκος ὄρωρεν,
 Ἀλλὰ περ οἷος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
 Καὶ οἱ Τεῦκρος ἄμ' ἐσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.

"Ambos quidem potius: hoc enim longè optimum omnium

345 "Eset, nam mox hîc fiet gravis cædes:

"Huc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui & antea

"Magno-impetu irruere-solent in acribus pugnis:

"Si verò iphis etiam illic labor & certamen ortum est,

"At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,

350 "Et cum Teucer simul sequatur, arcuum peritus.

Sic dixit; neque ei præco non-obsecutus-est, ut audivit;

Perrexit autem currere præter murum Achivorum ære-loricatorum

Stetitque juxta Ajaces profectus, statimque allocutus est;

"Ajaces, Argivorum ductores ære-loricatorum:

355 "Effragitat vos Petei Jovis-alumni charus filius

"Illuc ire, ut laboris vel paululùm participes-fitis:

"Ambo quidem potius: hoc enim longè optimum omnium

"Eset, nam mox ibi fiet gravis cædes;

"Illuc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui & antea

360 "Magno impetu irruere-solent in acribus pugnis:

"Si verò & hîc etiam bellum & certamen ortum est,

"At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,

"Et cum Teucer simul sequatur, arcuum peritus.

Ver. 350. — τόξων εὖ εἰδώς.] Vide supra ad B, 718.

Ver. 353. Στῇ δὲ παρ' Αἴ.] Al. Στῇ δ' ἄρ' ἐπ'.

Ver. 356. — ἀνιάσῃον.] Vide supra ad A, 67.

Ver. 359, & supra 346. Ὡδὲ γὰρ ἔβρι-

σαν.] Producit penultimam ἔβρισαν, quam ex βριθᾶ est, quæ iota habet *productam*. Ideoque non sequitur analogiam verborum in ἔβω, quæ, cum iota plerumque *breve* habeant, in Præsentibus & Imperfectis *posuimus* solâ producuntur.

- 365 ὧς ἔφατ'· εὖδ' ἀπῆθ' ἔμελλε μέγας Τελαμῶνι· Αἴας.
 Αὐτίκ' Οἰλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Αἴαν, ὦ φίλ' ἐμὲν αὖθι, σὺ κ' ἀνδρὸς Λυκομήδης,
 Ἐσάοτες Δαναοὺς ὀτρύνειν ἴφι μάχεσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἰμι, κ' ἀνδρῶν πολέμοιο·
 Αἴψα δ' ἐλεύσομαι αὐτίς, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
 370 ὧς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμῶνι· Αἴας,
 Καὶ οἱ Τεῦκερ' ἄμ' ἧ κασίγνητ'· κ' ὄπαρ'·
 Τοῖς δ' ἄμα Πανδίων Τεύκερ φέρε καμπύλα τόξα.
 Εὖτε Μενεσθῆ· μεγαθύμῳ πύργον ἵκοιτο,
 Τείχεος ἐντὸς ἰούλες ἐπαιγομένοισι δ' ἵκοιτο·
 375 Οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον, ἐρεμνὴ λαίλαπι ἴσοι,
 Ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
 Σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' αὐτῇ.
 Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμῶνιος ἄνδρα κατέκτελλε
 Σαρπηδόνην ἑταῖρον, Ἐπικλῆα μεγαθύμον,
 380 Μαρμάρῳ ὀκρίεντι βαλὼν, ὃ ῥα τείχεος ἐνὸς
 Κεῖτο μέγας παρ' ἐπαλξιν ὑπέρβλιος· εὖδ' ἐκείνῳ ῥέα
 Χεῖρεσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ, εὖδ' ἀλλ' ἤδων,

Sic dixit : neque non-obsecutus est magnus Telamonius Ajax,

365 Statim Oilidem verbis alatis allocutus est ;

“ Ajax, vos quidem hic, tu & fortis Lycomedes,

“ Stantea, Danaos excitate ad fortiter pugnandum :

“ Sed ego illuc ibo, & interero pugnae :

“ Profundus autem revertar, postquam bene ipsis auxiliatus fuero.

370 Sic utique fatus abiit Telamonius Ajax,

Et cum eo Teucer ibat frater & eodem patre natus :

Unā cum istis verò Pandion Teucris ferebat curvos arcus.

Quando Menesthei magnanimi ad turrim venerunt,

Murum intrā euntes, laborantibus utique supervenerunt.

375 Quippe ad pinnas ascendebant, obscuro turbini similes,

Fortes Lyciorum ductores atque principes :

Congressi sunt autem ad pugnandum ex-adverso, ortusque est clamor.

Ajax verò primus Telamonius virum interfecit

Sarpedonis socjum, Epiclem magnanimum,

380 Saxo aspero percussum, quod murum intra

Jacebat magnum ad pinnam summum : neque id facillē

Manibus ambabus sustulisset vir, ne ætate quidem maximē florens,

Ver. 365. Αὐτίκ'.] Alacritatem & festinationem rectē depingit syntaxis hæc asyndetos.

Ver. 369. — ἐπαμύνω.] *Al. ἐπὶ λίσσῳ*, notante *Eustathio*. Sed majorem habet viñ *ἐπαμύνω*.

Ver. 372. — Πανδίων Τεῦκερ φέρε καμπύλα τόξα.]

— arcumque manu celeresque sagittas Corripuit, fidus quæ tela gerebat Achates.

Æt. I. 191.

Ver. 374. — ὦ φίλ'.] *Al. ὦ ἱκανῶ.* Ceterum de vi istius δὲ, vide suprà ad 4, 57.

Ver. 379. — Ἐπικλῆα, μεγαθύμῳ.] Quæ ratione, Ἐπικλῆα ultimam hic producat ; vide suprà ad 4, 51.

Ver. 380. — ὀκρίεντι.] *Al. ὀκρίεντι.* Ver. 381. — εὖδ' ἐκείνῳ ῥέα.] Vide

infra ad ver. 446.

Ver. 382. Χεῖρεσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ.] Antiquè legebatur, *Χεῖρ γὰρ τῇ ἑτέρῃ φέροι*.

- Οἷοι νὺν βροτοί εἰς· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' αἰείρας
 Θλάσσει δὲ τείραφalon κυνέην, ζὺν δ' ὅς ἐ· ἄραξε
 385 Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτήρι ἐοικώς,
 Κάππεισ' ἀφ' ὑψηλῷ πύργῳ, λίπε δ' ὅσ' εἰα θυμός.
 Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἴππολόχοιο,
 Ἰῶ, ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
 "Ἡ ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα· παῦσε δὲ χάρμης.
 390 "Ἀψ δ' ἀπὸ τείχεος ἄλλο λαθὼν, ἵνα μὴ τις Ἀχαιῶν
 Βλήμενον ἀθρήσει, καὶ εὐχελοῖτ' ἐπέεσσι.
 Σαρπηδόσι δ' ἄχος γένετο, Γλαύκῳ ἀπίοντος,
 Αὐτίκ' ἐπεὶ τ' ἐνόησεν· ὅμως δ' ἔλθ' ἔλεο χάρμης·
 Ἀλλ' ὅγε Θεσφρίδην Ἀλκμάονα δεξιὴν τυχέσας
 395 Νύξ', ἐκ δ' ἐπασσεν ἔγχος· ὁ δ' ἐσπόμενος πῆσε δεξιὴν
 Πρηνῆς, ἀμφὶ δὲ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῶ.
 Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἐπαλξιν ἐλὼν χερσὶ σιβαρήσιν,
 "Ἐλχ', ἥ δ' ἐσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὑπερθεῖν

Quales nunc homines sunt : ille verò ex alto immisit sublatum ;
 Perrupitque quatuor-conos-habentem galeam, ossaque confregit

- 385 Omnia simul capitis : is autem urinatori similis,
 Decidit ab excelsâ turri, liquitque ossa anima.
 Teucer verò Glaucum, fortem filium Hippolochi,
 Sagittâ, irruentem percussit ex muro alto,
 Quâ vidit nudatum brachium ; cessareque fecit à pugnâ.
 390 Retrò itaque à muro defiliit latens, ut ne quis Achivorum
 Vulneratum videret, & insultaret verbis.
 Sarpedoni autem dolor fuit, propter Glaucum abeuntem,
 Protinus ut animadvertit ; attamen non oblitus est pugnæ ;
 Sed is Thestoridem Alcmaonem hastâ assequutus
 395 Vulneravit, extraxitque hastam : ille autem secutus hastam, cecidit
 Pronus, circaque ipsum sonitum dedere arma varia arce.
 Sarpedon verò pinnam prehensam manibus robustis,
 Trahebat, illa autem secuta est tota prorsus ; & desuper

ἀνῆλθε. Sed eos qui ita scripserunt, rectè reprehendit *Aristarchus*, ὅς ἐστιν τι μῦθος εἰρηστικός περὶ τοῦ Ἀλκίονος. Vulgati habent, *Χαίρεισιν ἀμφοτέρωσι φίλοι ἀνῆλθε*. Sed *jurisconsultum* est, ut vox, φίλοι, diphthongum elidat. Si scripsit *Homerus*, φίλ' ἀνῆλθε· non utique φίλοι voluit dicere, sed φίλοι, quod est idem scilicet ac ἴσθ' ἂν. *Barnesius*, unâ voce transpositâ, edidit, *Χαίρεισιν ἀμφοτέρωσιν ἀνῆλθε φίλοι*. *Eustathius*, in Commentario, videtur legisse, *Χαίρεισ' ἀμφοτέρωσι φίλοι ἀνῆλθε*. Ad vulgatos proximum est, si scribamus, *Χαίρεισιν ἀμφοτέρωσι φίλοι ἀνῆλθε*. Quæ autem demum verior sit lectio, non constat.

Ver. 384. Θλάσσει.] *Al.* Θραύσει.

Ver. 385.—ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτήρι ἐοικώς Κάππεισ']

—Excutitur, pronusque magister
 Volvitur in caput.— *Æn. I. 119.*

Ver. 393. Αὐτίκ' ἐπεὶ τ' ἐνόησεν.] Itâ omnino scribendum existimo, pro eo quod habent Vulgati, Αὐτίκ' ἐπειτ' ἐνόησεν. Nam *επειτα* locum hic non habet.

Ver. 396.—ἀμφὶ δὲ οἱ βράχε τεύχεα.] Vide supra ad δ', 455, & 504; ad β', 210. Corruit in vulnus, sonitum super arma dedere. *Æn. X. 488.*

Ver. 398. "Ἐλχ', ἥ δ' ἰσπίδι πᾶσα]

—labat ariete crebro

Janua, & emoti procumbunt cardine posses.
 Fit via vi : rumpunt aditus, primosque trucidant

Immissi.— *Æn. II. 492.*

Ver.

- Τείχε^Θ ἰγυμάνθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κάλυθον.
 400 Τὸν δ' Αἴας κ' Τεῦκε^Θ ὀραρνήσανθ', ὃ μὲν ἰὼ
 Βεβλῆκε^Θ τελαμῶνα περὶ στήθεσσι φαεινόν
 Ἀσπίδα^Θ ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε
 Παιδὸς αὖ, μὴ νηυσὶν ἐπιπρύμνηται δαμοίῃ.
 Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμεν^Θ· ἡ δὲ διαπρὸ
 405 Ἦλυθεν εἰσείη, σφάλλειζε δὲ μιν μεμαῶται.
 Χέρῃσιν δ' αἶρα τυθὸν ἐπάλξε^Θ, εἰδ' ὅγ' ἐπάρπταν
 Χάζετ', ἐπεὶ αἱ θυμὸς ἐέλπειο· κῦδ^Θ ἀρῆσθαι.
 Κέκλειο δ' ἀντιθέεισον ἐλξάμεν^Θ· Λυσιόσιν
 ὦ Λύκιαι, τί δ' αἶρ' ὠδὲ μαθίης θύριδ^Θ αἰλουῆς;
 410 Ἀργαλείον δὲ μοι ἐστὶ, κ' ἰφθίμῳ περ ἰοῆι,
 Μῆκε^Θ ῥηξάμεναι, θάσθαι παρὰ νηυσὶ κάλυθον·
 Ἀλλ' ἐφαμαρξίτε^Θ· πλεονέκτ' εἰ τοι ἔρπον ἄμεινον.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἀναικί^Θ ὑποδδείσαντες ὀμοπλήν,
 Μάλακον ἐπέβρισαν βιβληφόρον ἀμφὶ ἀναιδίᾳ.
 415 Ἀρτείοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτύναντο φαλαγγας
 Τείχε^Θ· ἔλυσθεν, μέγα δὲ ῥῖσι φαίνετο ἔρπον.
 Οὔτε γὰρ ἰφθιμοὶ Λύκιαι Δαναῶν ἐδύναντο

Murus nudatus est, multisque fecit viam.

- 400 Illud verò Ajax & Teucer simul-afsecuti, hic quidem sagittâ

Percussit eorum circa pectora splendidum

Clypei ingentis; sed Jupiter fata arcuit

A filio suo, ne navium ad puppès interficeretur.

Ajax autem clypeum percussit infilicis; atque penitus

- 405 Transiit hasta, asperèque-repulit ipsam ardentem.

Cessit itaque paululùm à propugnaculo, neque is tam-in-totum

Recessit, quoniam ei animus sperabat gloriam reportare.

Adhortatus est autem divinos conversus Lycios;

"O Lycii, quid ita remittitis impetuosam fortitudinem?"

- 410 "Difficile autem mihi est, etiam fortissimo existenti,

"Soli, cum murum perruperim, facere ad naves aditum;

Sed unâ-loquimini: Multorum utique opus munus.

Sic dixit: Illi autem regis reverenti adhortationem,

Validius incubuerunt consiliorum circa regem.

- 415 Argivi autem ex-akorâ-parte corroborabant phalangas

Murum intra, magnum quippe ipsis obtulit se opus.

Neque enim fortissimi Lycii Danaorum poterant

Ken. 407. Βεβλῆκε.] Si dixisset βέβληκε
 jam non-constitisset Pamporum ratio. Vide
 suprâ ad 4, 492; & ad 4, 37.

Ver. 409. Ἦλυθεν.] Vide suprâ ad γ', 208.

Ibid.—μεμαῶται.] Vide suprâ ad β', 818.

Ver. 406.—εἰδ' ὅγ' ἐπάρπταν.] De vi &
 elegantia istius, ὅγ' vide suprâ ad γ', 409.

Ver. 407.—ἐλπίο.] Al. ἐλδο.

Ver. 408.—ἀντιθέεισον—ἐλξάμεν^Θ.] Al.
 ἀντιθέεισι καθαρμένοι.

Ver. 412.—ἐφαμαρξίτε.] Scholiastes, &
 Codices nonnulli, ἐφαμαρξίτε. Quod est
 absurdum. Vide suprâ ad 4, 566.

Ver. 414.—ἐπείσσαν.] Vide suprâ ad ver.
 359.

Ver. 415.—ἐκαρτύναντο.] De hujus vocis
 profundis, vide suprâ ad ver. 280.

Ver. 417. Οὔτε γὰρ—Λύκιαι Δαναῶν—,
 οὔτε—Δαναοὶ Λύκιαι.]

—expellere tendunt

- Τεῖχος ῥηζάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλυσθον
 Οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
 420 Τεῖχος ἄψ' ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πείλαισθαι.
 Ἀλλ' ὥς' ἀμφ' ἔρασι δὴ αὐτὲς θηριόασθον,
 Μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιζύνω ἐν ἀρούρῃ,
 Ὡς τ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζηλον περὶ ἴσσης.
 Ὡς ἄρα τὸς δῖος ἑρπιδὸν ἐπάλξεις· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτῶν
 425 Δῆν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοεΐας
 Ἀσπίδας εὐκύνκας, λαισηΐά τε ψιφεοῦντας.
 Πολλοὶ δ' ὑτάζοντο κατὰ χροά νηλεὶ χαλκῷ,
 Ἡμὲν ἄτῳ σρεφθέντι μετὰ φρενα γαμινωθέντι
 Μαρναμένον, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
 430 Πάνη δὲ πύρροι καὶ ἐπάλξεις αἵματι φωτῶν
 Ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
 Ἀλλ' ἔα ὥς' ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν.
 Ἀλλ' ἔχον, ὥς' ἐτάλαντα γυνὴ χερσὶν ἔχοντις, ἀληθῆς,

Muro rupto facere ad naves viam :

Neque unquam bellatores Danai Lycios poterant

420 A muro retrò repellere, postquam primùm accessissent.

Sed sicut de finibus duo viri contendunt,

Mensuras in manibus tenentes, communi in arvo,

Qui utique exiguo in loco litigant de suo jure ;

Sic quidem hos distinebant pinnæ ; hi autem super ipso

425 Cædebant alii-aliorum circa pectora bubulæ-pelle-factos

Clypeos rotundos, parmasque leves.

Multi autem vulnerabantur corpus sævo ære,

Sive cui verso terga nudarentur

Pugnantium ; multi item penitus per clypeum ipsum.

430 Ubique verò turres & pinnæ sanguine virorum

Perfusæ erant utrinque à Trojanis & Achivis.

Sed ne sic quidem poterant in fugam vertere Achivos :

Sed se ita habebant, ut lances mulier lanificio vicinæ quæritans jussu,

Nunc hi, nunc illi ; certatur limine in ipso
 Ausonia : Magno discordes æthere venti
 Prælia ceu tollunt, animis & viribus æquis ;
 Non ipsi inter se, non nubila, non mare
 cedit :

Ancera pugna diu, stant obnoxia omnia
 contra :

Haud aliter Trojanæ acies, aciesque Latinæ
 Concurrent ; hæset pede pes, densusque
 viro vir. Æn. X. 334.

Ver. 422.—ἀρούρῃ] Vide supra ad ζ', 142.

Ver. 423.—ὦ τ'] Qui utique. Item, ver.

434, "H τῇ, Quæ utique.

Ver. 428.—ἔτα.] Bernartus scribit ἔταφ.

Ut infra d, 664. Neutrum malè.

Ver. 430. Πάνη δὲ.] Haud scio annon hîc
 reponendum sit, πάνη δὲ, ubique per ; poti-
 us quàm, πάνη δὲ, ubique sanè,

Ver. 431.—ὥς—γυνὴ χερσὶν
 τις—ἵνα παλαιὴ ἀνέκτις μισθὸν ἀρῇαι.]

"ἵνα δὲ πολὺ μάλλον αἰσθῆναι, ὅσην ἔχει βό-
 μαν ἢ συνθήκην δόναμις ἐν τῇ ποιήμασι καὶ
 λόγοις, λέφομαι σινας εὐ ἔχειν δοκῶσας λέξεις·
 ὧν τὰς ἀρμονίας μάλα τις, ἀλλοῖα φαίνεσθαι
 ποιήσῃ καὶ τὰ μέτρα καὶ τὰς λόγους. Λαμ-
 βάνεσθαι δὲ πρᾶτον. ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν ταυτῶν
 " Ἀλλ' ἔχον, ὥς' ἐτάλαντα γυνὴ χερσὶν ἔχοντις ἀλη-
 " θῆς, —ἵνα παλαιὴ ἀνέκτις μισθὸν ἀρῇ-
 " ται." Dionys. Halicarn. περὶ Συνδίστασις,
 §. 4.

—cùm femina primùm,
 Cui tolerare colo vitam tenuique Minervâ ;
 —famulâsq; ad lumina longo
 Exercet penso ; castum ut servare cubile
 Conjugis, & possit parvos educere natos.

Æn. VIII. 408.

Ver.

- 435 Ἡ τε ἑαυτὸν ἔχυσα καὶ εἶριον, ἀμφὶς ἀνέλκει
 Ἰσάζεσ', ἵνα παῖσιν αἰεκέα μισθὸν ἄρῃαι.
 ὧς μὲν τῶν ἐπὶ ἴσα μάχῃ τέταρτο πτόλεμός τε
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κύδ' ὑπέρβηρον Ἑκτορι δῶκε
 Πριαμίδῃ, ὃς πρῶτ' ἐσῆλασ' αἰχμῇ Ἀχαιῶν.
 Ἡὔσεν δὲ διαπρύσιον Τρῶεςσι γελωνῶς.
 440 Ἐορυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες ῥήγυσθε δὲ τεῖχ' Ἀρτεῖων,
 καὶ νηυσὶν ἐνίειε θεσπιδάες πῦρ.
 ὧς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' ἔασιν παύσης ἄκρον,
 Ἰθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχ' ἀολλείς· οἱ μὲν ἔπειτα
 Κροσσῶν ἐπέβαινον, ἀεαχμένα δ' ἔχοντες.
 445 Ἐκλῶε δ' ἀρπαγῆς λαῶν φέρεν, ὃς ῥα πυλάων
 Εἰσῆκει πρόσθεν, πρυμνός, παχυς, αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 Ὀξύς ἦν· τὸν δ' ἔκε δ' ἄνέρε δῆμῳ ἀρίστῳ
 Ῥηϊδίῳ ἐπ' ἀμαξάν ἀπ' ὑδὲ ὀχλίσσειαν,

Quæ stateram tenens & lanam, utrinque appendit

435 Exæquans, ut liberis tenuem mercedem ferat.

Sic quidem horum æqualiter pugna intendebatur bellumque;

Usque dum tandem Jupiter gloriam superiorem Hectori daret

Priamidæ, qui primus irrupit murum Achivorum:

Clamavit autem intentissimâ voce Trojanis vociferans;

440 "Ingruite, equum-domitores Troës: perrumpite autem murum

"Argivorum, & pavibus immitte immanè-ardentem ignem.

Sic dixit incitans: illi autem auribus omnes audiverunt,

Rectâque irruerant in murum frequentes: Ilique deinde

Pinnas ascendebant, acutas hastas tenentes.

445 Hector verò correptum lapidem ferebat, qui portas

Stabat ante, extremus, crassus; & desuper

Acutus erat: quem ne duo quidem viri ex populo fortissimi

Facile in plaustrum à solo movere possent,

Ver. 436. — μάχη — πτόλεμός τε.] Vide
 suprâ ad 4, 232, 279.

Ver. 438. Πριαμίδῃ.] Vide suprâ ad 4, 398.

Ver. 440. "Ορυσθ'.] Ita restituit Barnæus
 ex δ, 509, suprâ; & ex MSS. duobus. Op-
 timè. Quod enim habent Vulgati, "Ορυσθ',
 ferri omnino non potest. Quippe & Ἀει-
 ρωμ est, ὀρυσθ'; & penultimam necessariò
 corripit. Quâ enim analogiâ fit διδωμι, δι-
 δω; eâdem fit ὀρυσμι, ὀρυστι. Neque in
 his ullus unquam est licentiæ locus.

Ibid. — ῥήγυσθε δὲ τεῖχ' ὅ.]

Sed vos, ô lecti; ferro quis scindere vallum
 Apparât, & mecum invadit trepidantia
 castra? Æn. IX. 146.

Ver. 443. Ἰθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχ' ὅ.]

Accelerant actâ pariter testudine Volsci,
 Et fossas implere parant, ac vellere vallum:
 Quærent pars aditum, & scalis ascendere
 muros. Æn. IX. 505.

Ver. 446. Εἰσῆκει πρόσθεν.] Si dixerent dix-
 isset, jam non constitisset Temporum ratio.

Vide suprâ ad δ, 434, 492; & ad 4, 37.

Ibid. — πρυμνός, παχυς — ἔκε δ' ἄνέρε ὅ.]

— Saxum circumspicit ingens,
 Saxum antiquum, ingens; campo quod
 fortè jacebat

Limes agro positus, litem ut discerneret
 arvis.

Vix illud lecti bis sex cervice subirent

Qualia nunc hominem producit corpora
 tellus:

Ille manu raptum trepidâ torquebat in
 hostem

Altior insurgens. — Æn. XII. 896.

Ver. 448. — ἐπ' ἀμαξάν.] Al. ἐφ' ἀμαξάν.

Ibid. — ὀχλίσσειαν.] Al. ὀχλίσσιαν.

Malè. Secunda enim corripitur. Vide su-
 prâ ad 4, 140.

- Οἷοι νῦν βροτοί εἰς· ὁ δὲ μιν ῥέα πάλῃ κ' οἷοι·
 450 Τὸν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνος παῖς ἀγκυλομήτεω.
 Ὡς δ' ὅτε ποίμην ῥεῖα φέρεי πόκον ἄρσει· οἷος,
 Χεὶρὶ λαβὼν ἑτέρη, ὀλίγον δὲ μιν ἄχθ' ἐπείγει·
 Ὡς Ἐκίωρ ἰθὺς Λανίδων φέρε λαῶν αἰείρας,
 Αἶ' ῥα πύλας εἰρυνίῳ πύκα σίβαρ' ἄραρυίαις,
 455 Δικλίδας, ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔπλοσθεν ὀχῆες
 ἔχον ἐπημοιβοί, μία δὲ κληῖς ἐπαρήρει.
 Στῇ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, κ' ἐρεισάμεν' βάλε μίσσας,
 Εὐ διαβάς, ἵνα μή οἱ ἀφαιρότερον βέλος εἴη·
 Ῥῆξ δ' ἀπ' ἀμφοτέρων θαιρῆς· πέσσε δὲ λίθος εἶσω
 460 Βριθοσύνη, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· ὃ δ' ἄρ' ὀχῆες
 ἔσχεβ' ἐτην, Λανίδες δὲ διέτμαλιν ἀλλυδὶς ἄλλη
 Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς· ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἐκίωρ,
 Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δ' χαλκῷ
 Σμερδαλίῳ, τὸν ἔειο περὶ χροῖ· δοιὰ δὲ χερσὶ
 465 Δῦρ' ἔχεν· ἔκ' ἂν τις μιν ἐρυκάκοι ἀνιβεολήσας,
 Νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσᾶλλο πύλας· πυρὶ δ' ὅσσε δεδοίει.
 Κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἐλιζάμενος καθ' ὅμιλον,
 Τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι· πύθοντο·

Quales nunc homines sunt : ille verò ipsum facile vibrabat etiam solus :

- 450 Hunc scilicet ei levem reddiderat Saturni filius versuti.
 Sicut autem quando opilio facillè portat vellus arletis,
 Manu prehensum alterâ, exiguumque ipsum pondus urget :
 Sic Hector rectâ in tabulas ferebat lapidem sublatum,
 Quæ portas muniebant valdè spissè coagmentatas,
 455 Bifores, altas : duo autem intus vestes
 Firmabant invicem-transversâ, una verò clavis accommodata-erat.
 Stetit verò valdè propè profectus, & adnexus percussit medias,
 Firmiter divaricatis-cruribus-stans ; ne ei imbelles telum esset :
 Rupitque ambos cardines : cecidit autem lapis intrò
 460 Magno pondere, immanè verò circâ portæ crepuerunt : neque vestes
 Sustinuerunt, tabulæ verò disruptæ sunt aliò alia,
 Lapidis ex impetu : Infiliiit autem illustris Hector,
 Nocti veloci similis aspectu : fulgebatque ære
 Terribili, quo indutus erat circa corpus : duas autem manibus
 465 Hastas tenebat : Haud quis illum inhibere potuisset occurrens,
 Præter deos, quando infiliit in portas ; igne verò oculi ardebant.
 Hortabatur autem Trojanos conversus ad agmen,
 Murum transcendere : Illi autem hortanti paruerunt :

Ver. 450. Τὸν οἱ] Al. Τὸν ῥ' οἱ. Quod perinde est. Vide ad 4, 51.

Ver. 459.—πίεσ δὲ λίθ'·] Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 460.—μύκον] Vide suprâ ad 8, 314.

Ver. 461.—διέτμαλιν] Al. διέτμαλον.

Ver. 462.—ὑπαὶ] Al. ὑπὸ.

Ver. 463.—ἀτάλαντος·] Vide suprâ ad 8, 627.

Ver. 464.—Σμερδαλίῳ·] Al. Σμερδαλίον.

Ver. 466.—πυρὶ δ' ὅσσε δεδοίει.] Vide suprâ ad 4, 37 & 104.

Ver.

Αὐτίκα δ' αἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἳ δὲ κατ' αὐτὰς
 470 Παιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
 Νῆας αἰνὰ γλαφυράς· ὅμαδ' δ' αἰλίας ἐτύχθη.

Protinusque alii quidem murum transcenderunt, alii verò per ipsas
 470 Affabrè factas infundebantur portas: Danaï autem diffugerunt
 Naves ad cava: tumultusque vehemens consecutus est.

Vers. 469.—ὑπέρβασαν.] Fit ὑπέρβασαν
 simili analogiâ, ac ἴδωσαν, ἔγασσαν, ἴδωσαν.

Vers. 471.—ἐτύχθη] Δι. ἑρέτης

π & ρ with α { genetic } origin
 β & ϵ used actively 310 Lib.

οι γ' πολλων γενεα κ' ο'δε Eccles. 14. V, 19

- Αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
 470 Παιτὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
 Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδ' δ' αἰλίας ἐτύχθη.

Protinusque alii quidem murum transcenderunt, alii verò per ipsas
 470 Affabrè factas infundebantur portas: Dansi autem diffugerunt
 Naves ad cava: tumultusque vehemens consecutus est.

Ver. 469.—[ὑπέρβασαν.] Fit ὑπέρβασαν
 simili analogiâ, ac ἰδεσθαι, ἴδωσιν, ἰδεσθαι.

Ver. 471.—[ἐτύχθη] A. ἐράσθη

traced with a { function }
Βηθε used actively 320 Lib.

οιη γ' Πολων γεννη δε υδε Eccles. C, 4. V, 19

